

PROTOS. NICODIM MÂNDIȚĂ

CALEA SUFLETELOR ÎN VEȘNICIE

**VĂMILE
VĂZDUHULUI**
Vol. I

VIATA

Un lung tren ne pare viața
Ne ținem în el mergând
Fără să ne mai dăm seama
Unde ne-am suit și când.

Fericirile sunt halte
Unde stăm câte-un minut,
Până să ne mai dăm seama
Sună, pleacă, a trecut.

Iar durerile sunt stații
Lungi de nu se mai sfârșesc,
Și în ciuda noastră parcă
Tot mai multe se ivesc...

Arzători de nerăbdare
Înainte tot privim,
Vrem s-ajungem tot mai iute
La vreo gară ce-o dorim...

Ne trec zilele, trec anii
Clipe sfinte și dureri,
Așteptând hrăniți de visuri
Noi momente de plăceri.

Mulți copii voioși se urcă -
Câți în drum n-am întâlnit -
Iar câte-un bătrân coboară
Trist, de forțe istovit.

Vine-odată însă vremea
Să ne coborâm și noi,
Ce n-am da atunci o clipă
Să ne-ntoarcem înapoi!

Căci pe când privim în urmă
Plângem timpul ce-a trecut,
Suntă gara vespniciei
Am trăit, dar n-am știut...

EDITURA

BUNAVESTIRE

2.300

CALEA SUFLETELOR ÎN VEȘNICIE SAU CELE 24 VĂMI ALE VĂZDUHULUI VOLUMUL I .

Chipul de față arată Sufletul Sfintei Teodora ieșit din corp, stînd între Îngeri și ajutat de Sfîntul Vasile cel Nou. Sufletele dreptilor — după sfintele descoperiri — la ieșirea din corp sînt primite de Sfînții Îngeri, care le păzesc și le duc sus în regiunile cerești pline de lumină și fericire. Aceasta-i natural, deoarece Sufletele dreptilor se găsesc cu Îngerii chiar din vremea viețuirii lor pe pămînt. „Întoarce-te Suflete al meu la odihna ta, că Domnul bine a făcut ție...”.

(Ps. 114 7—9).

CALEA SUFLETELOR ÎN VEȘNICIE SAU CELE 24 VĂMI ALE VĂZDUHULUI

„Eu sint Lumina lumii... Calea, Adevărul și Viața” (Ioan 8 12; 14 6).

El ne-a mîngîiat obrazul
Cel brăzdat de lacrimi multe,
El făcu să ne-nflorească
Florile nădejdei smulțe!

Apărătoare Doamnă, mulțumiri pentru biruință, izbăvindu-ne din nevoi aducem Ție, Născătoare de Dumnezeu, noi robii Țăi. Ci, ca Ceia ce ai stăpînire nebiruită slobozește-ne pe noi din toate nevoile, care cu umilință strigăm: „Bucură-Te bucuria noastră, acopere-ne pe noi de tot răul cu cinstitul Țău omofor.”

Către Tine, Maică Sfîntă
Rugăciune înălțăm,
Căci păcatul ne-nspăimîntă
Și de el vrem să scăpăm.

Ruga noastră cea fierbinte
Să o duci la Fiul Țău
Și să-L rogi cu dulci cuvinte
Să ne ia sub scutul Său.

Amin

RUGĂMINTE din partea cărții

Citiți-mă cu dragoste, cu băgare de seamă și cu multă răbdare... păstrați-mă curată, nu-mi îndoiți filele, că și eu vă sint o bună călăuză în viața aceasta pămîntească către Patria Cerească. „Și cîți vor umbla cu dreptarul acesta, pace peste ei și milă și peste israilul — creștinismul — lui Dumnezeu (Gal. 6, 16).

Glasul cărții de față!

Frate, cartea îți grăește
la-mă-n mină și citește
Și fii cu luare aminte
La ale mele cuvinte

Care-n mine aici sînt scrise
Spre folos către toți zise.
Deci, dar pune sîrguință
Și-ți cîștigă umilință.

Fugi de toată răutatea
Și fă toată bunătatea
Iar de-ți dorești mîntuirea
Ascultă-mi povățuirea:

De orice rău te ferește
Și bunătăți isprăvește,
Iubește pe Dumnezeu
Și pe aproapele tău,

Ca să te învrednicești
În Rai să te sălășluiești
În veșnica fericire
Care nu are sfîrșire.

Dar, nu uita frățioare
Această a mea scrisoare,
Cî mă rog să bagi de seamă
Că spre viață ea te cheamă.

(de P. Pătruț)

DIN DURERILE SUFLETULUI CĂTRE CITITORI

— la ediția de față —

Prin punerea sub tipar a lucrării de față ne împlinim o datorie morală față de autor, trecut la cele veșnice în 1975, precum și una de suflet către aproapele nostru, ajutîndu-l să păsească pe calea mîntuirii. Ea se intitulează „Calea Sufletelor în Veșnicie” sau „Cele 24 de Vămii ale Văzduhului” și este scrisă de protosinghelul Nicodim Măndiță. El a avut la bază, ca izvor de inspirație o lucrare mai veche scrisă la acea vreme după arătarea Sfîntului Atanasie de la Crit, tradusă din limba elinească de către protosinghelul Rafael. Aici erau cuprinse aspecte din trecerea Sufletului Cuvioasei Teodora prin vămile văzduhului, după ieșirea sa din trup, așa cum i s-a descoperit Cuviosului Grigore, ucenicul cel mai apropiat al Sfîntului Vasile cel Nou.

Punînd ca temelie lucrarea mai sus pomenită, părintele Nicodim a îmbunătățit-o, documentînd-o scripturistic și teologic, arătînd toate etapele prin care va trece Sufletul oricărui muritor după ieșirea din trup. Fiind de asemenea proporții, lucrarea a suferit mai multe modificări și a fost transcrisă cu trudă și migală de cîteva ori pînă la forma ei actuală. Textul a fost mult îmbunătățit și ilustrat cu clișee, așa cum le-a gîndit părintele Nicodim, ajutat și de ucenicii săi cei mai apropiați precum și de neuitatul și regretatul pictor Jan Dumitrescu din Bacău, care a muncit enorm pentru a da forma cuvenită acestor clișee. Ca izvoare de inspirație au mai fost folosite „Divina Comedie” a lui Dante și „Paradisul Pierdut” de Milton. Aceste surse unite și susținute de o muncă fără preget din partea tuturor, au condus la finalizarea clișeelelor așa cum se găsesc tipărite în cartea de față. Manuscrisul a fost dactilografiat în șapte exemplare. Anii de prigoană religioasă, pe care cu toții i-am trăit, s-au abătut și asupra acestui manuscris încît din cele șapte, a rămas doar unul - așa ca prin minune - dar și acesta incomplet, deoarece fiind dactilografiat în fascicule, unele s-au pierdut. Totuși, printr-o muncă susținută de transcriere manuală în caiete, de către credincioși, s-a putut reconstitui integral manuscrisul și recupera clișeele care ilustrează fericirile și pedepsele Sufletelor după trecerea lor în veșnicie. Această lucrare s'a născut în vremuri de mari strîmtorări pentru Biserica noastră ortodoxă, a suferit persecuțiile vremurilor următoare, și acum la ieșirea de sub tipar aceleași greutăți au însoțit-o. În acest timp de grele frămîntări, a trecut la cele veșnice - Elena - aceea care a fost o parte din sufletul activității. Dumnezeu să-i odihnească „Sufletul trudit!” Dumnezeu să le ajute la greu, celor care ne-au ajutat cînd am fost și noi la greu.

O parte din versurile care sînt semănate în anumite locuri în această carte sînt luate și adaptate din cartea „Vorbe cu tîlc” a neuitatului fabulist; „Vasile Militaru”

Dacă cumva, unora dintre cititori, li se va părea această lucrare prea încărcată, noi le spunem să se gîndească așa: Cînd sînt însetați și găsesc în cale un izvor sau o fîntînă, nu sînt obligați să bea toată apa, ci își potolesc setea după dorință, lăsînd și altora care vin după ei. Așa și cu această carte, să ne luăm fiecare doctoria trebuincioasă pentru folosul Sufletului, lăsînd restul pentru alții. Noi însă ne rugăm ca, bunătatea lui Dumnezeu să se reverse peste cei care vor citi aceste pagini și vor împlini - după putere - cele ce sînt cuprinse în ele.

Mulțumim, pe această cale, a tiparului, tuturor ostenitorilor care au contribuit la menținerea unicului exemplar, așa cum le-a ajutat Bunul Dumnezeu, pentru a-l completa și tipări azi, punîndu-l la îndemîna tuturor celor doritori „să ia aminte”. Ținînd cont de întîmplările neobișnuite prin care a trecut acest exemplar, apariția integrală a lucrării o considerăm o adevărată „minune”...

Fie ca, Domnul nostru Iisus Hristos, Care a luat și a purtat pe umerii Săi păcatele lumii, să coboare Harul Său peste această lucrare în așa fel încît să întoarcă Sufletele noastre din calea cea largă a pierzării către „poteca cea îngustă și strîmtă a mîntuirii”, precum ne-a zis: „Luați jugul Meu, că este bun și sarcina Mea ușoară, și veți afla odihnă Sufletelor voastre.”...

Iubiți cititori, vă aducem la cunoștință că părintele Nicodim a mai lăsat în manuscris și alte lucrări, între care, una intitulată „Priveliști Apocaliptice” despre care astăzi nu se mai știe nimic, deoarece a fost confiscată în 1964 împreună cu toate celelalte. Lucrarea era dactilografiată în trei exemplare, cuprinzînd 10.615 file de mărimea unei jumătăți de coli obișnuite. În paginile sale autorul nu ne dă o explicație literală a „Apocalipsului” ci cuvinte de zidire sufletească care se adresează mai mult „inimii” și mai puțin „minții”, cuvinte în care cei însetați de viața cea veșnică vor găsi o mare mîngîiere și sprijin sufletească. „Priveliști Apocaliptice” nu explică „vremile” și „anii”, cum ar fi tentați unii să creadă, ele ne dau însă o orientare sigură către luminarea Sufletului, a drumului drept către viața de veci... căci vremea este aproape. „Iată vin curînd și plata Mea este cu Mine, ca să dau fiecăruia după cum va fi „fața” lui. Eu sînt Alfa și Omega, Cel dintîi și Cel de pe urmă, Începutul și Sfîrșitul” (Apoc. 22, 12-13).

Noi am pornit cu tot Sufletul și în căutarea acestui manuscris, în speranța că-l vom găsi, amintindu-ne de cuvintele încurajatoare ale unui episcop, rostite către mama fericitului Augustin: „Nu se poate să piară fiul atîtor lacrimi” și revenind la căutările noastre îndrăznim a zice: „nu poate să rămînă zadarnică și sub obroc truda atîtor zile și nopți”, punînd chează și cuvintele psalmistului: „nu vom muri, ci vom trăi...” adăugînd pentru noi înșine „și le vom tipări”.

Acestea fiind zise, îndreptăm gîndul nostru de rugă către Cel de sus Căruia „toate-I sînt cu putință”.

Așa să ne ajute Dumnezeu

Din partea celor care s-au ostenit să pună
și să iasă de sub tipar lucrarea de față.
Grea a fost povara, dar am dus-o cu drag!

București 1990

Iar acum ca încheiere,
Din Suflet dorim tuturor
Spor în toate cele bune
Astăzi și în viitor!

Amin.

PRECUVÎNTARE

Sprijiniți și mult mîngîiați de nemărginita dragoste, bunătate și ajutorul Milostivului Dumnezeu Cel pururea binecuvîntat, cu toată încrederea pășim înainte la îndeplinirea misiunii noastre Preoțești, pentru a aprinde încă o făclie și a o pune în sfeșnicul adunării creștinilor și a întregii lumi, pentru a lumina și a folosi pe toți cei dornici de mîntuire. Deși, unii scriitori și alcătuitori de cărți obișnuiesc, ca, atunci cînd dau o carte la lumină s-o inchine sau s-o aducă dar unora din mai-marii lor: voievozi, căpetenii, boieri, notabili, copii, soții, prieteni, rudenii, etc., totuși, noi, cel mai mic între Iereii-Monahi, închinăm și încredințăm și această lucrare Prea Sfintei și de viață făcătoarei Treimi: Tatălui și Fiului și Duhului Sfînt, Prea Sfintei Născătoarei de Dumnezeu și pururea Fecioarei Maria, Oștilor Îngerești și tuturor Sfinților, Care ne-au ajutat a o realcătuși, complecta și ilustra cît am putut mai viu, pentru folosul vremenic și vecinic al tuturor oamenilor ostenitori în bine.

Văzînd în majoritatea lumii creștine, pe deoparte întunericul necunoștinței de Dumnezeu, de poruncă Lui izvoritoare de statornică și fericită viață, ba chiar și bezna necunoștinței de existența Sufletului, a hranei, îmbrăcămîntei, adăpostirei și al izvorului vieții lui fericite; iar pe de altă parte folosul țîșnitor în viața vecinică a Creștinilor vii și repausați, din arătarea vieții Sfîntului Vasile cel Nou, cu istorisirea Părintelui Grigore, după arătarea Sfîntului Atanasie de la Crit, despre osîrdia Cuvioasei Teodora cu vrednica ei săvîrșire din această viață, descoperirea înfricoșatelor 24 de vămii ale văzduhului, cu: groaznicele greutăți a trecerei Sufletelor prin acele cumplite opreliști, locurile iadului cu grozavele munci ale păcătoșilor neîndreptați prin Sf. Taină a Pocăinței, și desfătatele locașuri pline de nesfîrșite bucurii, veselii și fericiri eterne ale Sufletelor în Rai. Înflăcărat, zic, și totodată și obligat de îndatoririle înaltei și Sfintei dregătorii Preoțești cu care m-a îmbrăcat Mîntuitorul nostru Iisus Hristos Dumnezeu-Omul, Universalul Arhipăstor etern, m-am văzut silit a prelucra, complecta, alcătui, ilustra și a reda la lumină și această carte, spre folosul tuturor.

Cunoștința, cum că fiecare pămîntean, deși în lumea aceasta poate scăpa de multe greutăți și primejdii cu istețimea minții, cu puterea, cu averea sa, ori prin puternicii zilei, însă de moarte, de judecata particulară și universală, și de răsplătirea faptelor sale bune sau rele, cu Raiul ori cu iadul, nu poate scăpa nimenea — așa cum a învățat și învață Sfînta noastră Biserică prin sfinții Ei slujitori ce s-au ostenit să analizeze despre nemurirea și calea Sufletelor în vecinicie — m-a determinat a cerceta cărțile sfînte care grăiesc despre sfîrșitul oricărui om de pe pămînt, cu răsplătirea faptelor lui în vecinicie.

Astfel, în lucrarea de față am consultat Dumnezeestile Scripturi ale Vechiului și Noului Testament, cîteva cărți teologice, pe Sfinții: Antonie cel Mare, Macarie Alexandreanul, Teodor Studitul, Ciril Alexandreanul, și pe alți Sfinți Părinți: Viața Repausașilor noștri după moarte, Viața Sfîntului Vasile cel Nou din 26 Martie (după Viețile Sfinților tipărite în Sf. Mănăstire Neamțu, anul 1813; ediția de Kișinău anul 1914; de Iorgu Dumitrescu, sub supravegherea P. S. Arhieru Nifon Ploșteanu Vicarul Sfintei Mitropolii a Ungro-Vlahiei, anul 1905); cele 24 vămi ale văzduhului traduse din limba Elinească, în limba noastră Românească, de Protosinghelul Rafail; aceeași carte cu 24 vămi tipărită în anul 1910 de Iorgu Dumitrescu, cu binecuvîntarea Sfîntului Sinod al Sfintei noastre Biserici Autocefale Ortodoxe Române (pg. 4 din precuvîntare), și alte scrieri, alcătuiind-o așa cum am putut mai bine; rămînînd ca cei cu mai multă învățătură, pregătire și puteri luminătoare, să facă ceva mai mult, mai estetic și mai bine decît noi.

Poate unii dintre cititorii acestei cărți vor zice: „Asta-i o improvizatie, de nu mai seamănă cu „Vămile Văzduhului“ cele dinainte. Și cam așa este. Asta am făcut-o din dragoste preotească, de a: cuprinde și hrăni, vindeca, mîntui și ferici cît mai multe Suflete... Asta mi-a impus-o dictonul vremii. Adeseori s-a văzut la cîte o sfințire de biserică, hram, ori mare serbare bisericească, improvizîndu-se cîte un altar afară din biserică. De ce? Fiindcă biserică este neîncăpătoare pentru mulțimea adunată și care se adună încă. Astfel, la Altarul improvizat afară, poate lua parte toată lumea adunată. Menirea Altarelor acestora improvizate îl are și lucrarea noastră de față, cu Darul lui Dumnezeu. Așijderea, îmi reamintesc din citirea prin Istoriile Bisericești, Viețile Sfinților... că unii sfinți pustnici-preoți, oficiau Dumnezeiasca Liturghie în scorbura unor copaci seculari, peșteri, chiliuțe, bisericuțe mici, primitive, strîmte, unde abia avea loc numai preotul cu ucenicul său. Apoi, cu cît s-au înmulțit pămîntii și frații, cu atît au făcut bisericuțe și biserici din ce în ce mai mari, care să-i încapă pe toți. Credem însă că nimeni nu protesta — că de ce nu seamănă cu cele dintîi. Din contra, toți se bucurau de ele

că erau mai mari, mai încăpătoare, mai durabile, mai luminoase și mai frumoase. Menirea pe care au avut-o și o au bisericile mari, spațioase, trainice și luminoase față de cele primitive, o are și lucrarea aceasta, față de cele anterioare.

Pentru educarea, luminarea și folosirea iubitelui nostru popor Creștin Ortodox, din toate ramurile societății și ținuturile scumpei noastre Românie, ne-am ostenit pînă la sacrificiu a ilustra această carte cu felurite clișee și explicații, arătătoare vieții creștine și anti-creștine a coreligionarilor noștri cu repausarea lor, trecerea Sufletului prin vămile văzduhului și așezarea fiecăruia, în muncă sau în fericiere, după faptele sale bune ori rele.

Lucrarea de față poate folosi foarte mult chiar, și pe cei ce merg la Scaunul Sfintei Mărturisiri, urmărind feluritele păcate de la fiecare vamă a văzduhului, sau cele așezate unele după altele la urma cărții... notîndu-și pe cele cu care se simt greșiți, pentru a și le mărturisii înaintea lui Dumnezeu și a ministru'ui Său, iscusitul și luminatul Preot Duhovnic, după care să primească canonul cuvenit, cu dezlegarea lor, și să facă apoi roade vrednice de pocăință, pentru a scăpa de iad și a se învrednici Împărăției lui Dumnezeu.

În acest scop reproiectăm în mintea fiecărui cititor și ascultător, că noi oamenii pe pămînt sîntem numai niște călători de o zi, și că: „N-avem aici cetate sau patrie stătătoare; ci sîntem numai în căutarea celei viitoare“ (Evr. 13 14).

Fiecare din noi, oricît s-ar socoti de mare și tare, vrînd-nevrînd, trebuie să recunoască cum că tot va trebui să moară odată. De ar stăpîni careva lumea ca marii Faraoni și ca împărații: Nabuhodonosor, Artaxerxe, Alexandru Macedon, ca vestiții Cezari ai Romanilor și Califii Arabilor, ca Sultanii Turcilor... și puternicii împărați ai popoarelor din felurite vremi și locuri... și de ar avea mai multă minte și înțelepciune decît Solomon, putere și vitejie mai multă decît Samson, Iracție, Napoleon Bonaparte... de ar fi mai bogat decît Midas, Priam, Cresus... mai frumos la față și la corp decît Iosif, Avesalom, Narcis, ș.a. în scurte cuvinte, de ar covîrși pe toți oamenii în trupestile daruri vremelnice, dar dacă robindu-se păcatului, și-ar pierde Sufletul său — după cuvîntul Mîntuitorului — ce folos ar avea? Și ce-ar putea da în schimb ca să-și răscumpere Sufletul său? Și ce vor moșteni ei în veci în iocul păcătoaseilor desfătări vremelnice care trec ca umbra?

La ieșirea Sufletului din corp, atunci fiecare va vedea bine ce trebuia să facă și ce să nu facă, spre a se folosi vecinic. La despărțirea Sufletului de corp, oricare om va vedea toate bunătățile și desfătăriile lumesti pierind ca niște năuciri și deșertăciuni din fața lui, asemenea visurilor de dinaintea celui ce se deșteaptă dimineața, și atunci se va căi groaznic, dar va fi prea tîrziu, prea tîrziu! Orice căință, tînguire,

jae sau pînset mult, atunci e zădarnic. Deci, pentru a nu ajunge niciunul dintre noi în acea groaznică disperare și nefericire vecinică, hai cu toții, mai înainte de despărțirea noastră de corp, să ne pogorîm cu mintea în iad, după cum ne sfătuiește psalmistul David, zicînd: „Pogoară-se păcătoșii la iad de vii” (Ps. 54 16), și să urmărim Sufletele ce se despart de trup; pe patul agoniei, în trecerea lor prin vămile văzduhului, prin Rai și prin iad. Hai cu toții să urmărim Sufletele repausaților noștri după moarte la cernerea lor în cele 24 de site ale vămilor văzduhului, la prezentarea lor înaintea Dreptului Judecător, Răsplătitor, și urmarea feluritelor vieți, ca să ne păzim de primejdie și să fim fericiți vecinic, lucrînd binele din răspuțeri în scurtul rest al vieții ce mai avem de trăit în lumea aceasta trecătoare și foarte amăgitoare.

Milostivul Dumnezeu să dea tuturor cititorilor și ascultătorilor acestei cărți duhovnicești, putere multă de pătrundere în viitorul Sufletelor de dincolo de mormînt, ca fiecare să se poată hotărî și griji din vreme cît mai bine, pentru a scăpa de iad și a dobîndi fericirea și odihna vecinică cu dreptii și cu Sfinții în Împărăția lui Dumnezeu.

„Darul Domnului nostru Iisus Hristos, Dragostea lui Dumnezeu Tatăl și Împărtășirea Sfîntului Duh, să fie cu noi cu toți, fraților, Amin” (2 Cor. 13 14).

Praznicul Proslăvirii și
Înălțării Domnului nostru
Iisus Hristos 1948

Cel mai mic*
între Iereii-Monahi

NICODIM MANDITA

Protosinghel

* N.B. Vezi despre aceasta pe larg în „Priveliști Apocaliptice”, azi în manuscris, de autor.

BIBLIOGRAFIE ȘI PRESCURTĂRI

A

Apc. = Apocalips
Apr. = aprilie
Aug. = august
art. = articolul
Ap. = apostolul
Apost. = Apostolic
al. = aliniatul
ad. = adăugiri
a. = anul
Arheol. Bibl. = Arhipreabiterul Mitrofor Dr. Vasile Tarnavski „Arheologia Biblică” edit. 1930 Cernăuți
A.M. = „Amestecul dracilor în trebile lumești”.

B

B.O.R. = Revistă bisericească „Biserica Ortodoxă Română”
B.E.R. = Pr. Marin C. Ionescu „Biblia și Educația Religioasă” ediția 1922—3 București

C

Cint. Cint. = „Cîntarea Cîntărilor”
Cint. c. 3 tineri = Cîntarea celor trei tineri
Cor. = corinteni
Cols. = coloseni
can. = canonul
ca. = cam
cuv. = cuvios
cuv. = cuvînt
cap. = capitolul
Cart. = Cartagena
cart. = cartea
Com. = comentariu
Cateh. = Cateheza
c. = către
cond. = condac
col. = coloana
com. = compară

C. Om Matur = I. Popescu Băjenaru „Cartea Omului Matur” edit. VII, 1925
C. = Nicolae Brinzeu „Catehism”, pentru clasa II secundară, edit. 1946 Lugoj
C.P. = Dr. Const. Chiricescu și iconomul C. Nazarie „Călăuza Predicatorului” edit. 1901 și 1902 București
C.T.M. = Arhim. I. Scriban „Curs de Teologie Morală” edit. 1921 București
C.C. = I. Tudosciuc, învățător „Cugătări Creștine” scrise în poezie, edit. 1935 Sibiu
C.G.C. = Chateaubriand „Genie du Cristianisme”
C.F.S. = „Carte Foarte Folositoare de Suflet” edit. Tipografia Cărilor Bisericești 1929 București
C.D.M. = Pr. T. Chiricuță și Pr. I. D. Stănescu „Cred Doamne și Mărturisesc” vol. II
C.P.L. = Al. Lascarov Moldovanu „Cartea cu Pilde” edit. București

D

Dan. = Daniil
dec. = decembrie
d. = după
d. Hs. = după Hristos
D. Ag. = Dr. Gherasim Timuș episcopul Argeșului „Dicționar Aghiografic” cuprinzînd „Viețile Sfinților” pe scurt edit. 1898 București
D. Ort. = revista „Duminica Ortodoxă”
Dicț. Encic. = I. A. Candrea și Gh. Adamescu „Dicționar Enciclopedic” ilustrat, 1931
D. C. = P. Simion Chișu „Cele două Căi” edit. asociației „Sfîntul Nicita” 1944 Cluj

D.A.I. = „Didahii” făcute pe la Praznicile mari de Antim Ivireanu, Mitropolitul Ungrovlahiei, publicate de pr. I. Bianu 1886 Buc.

D.A. = pr. Ilarion V. Felea „Duhul Adevărului” ediț. II 1943 Arad

D.B.O. = Nicodim Milaș, fost episcop al Zarei (Dalmatia) „Dreptul Bisericesc Oriental” trad. de Dim. I. Cornelescu și Vasile I. Radu, ediț. 1915 București

D.I.M. = Ilie Miniati, episcopul Cernicăi și Kalivritei din Peloponez „Didahii și Predici” trad. de pr. D. Fe-cioru ediț. 1945 Buc.

D.S. = pr. I. Mihălcescu „Dogma Sotiorologică” fascicola I—X ediț. 1926—8 București

D.I.D. = Dogmatica Sf. I. Damaschin

E

Eș = Eșire sau Exod

Ecl. = Ecclesiastul

Est. = Estera

Efs. = efeseni

Evr. = evrei

Ev. = Evanghelist

ec. = ecumenic

ep. = epistola

ed. = ediția

edit. = editat

F

Fac. = Facerea sau Geneza

F.Ap. = Faptele Sfinților Apostoli

Filip. = Filipeni

Febr. = februarie

F. = pr. stavro. Dr. Dumitru Stăniloae „Filocalia” trad. din grecește ediț. 1946 Sibiu

F.I.N.M. = „Foaie Interesantă”, spicui de pr. Nicodim Măndiță

G

Gal. = galateni

gl. = glasul — glava

G.M. = revista „Glasul Monahilor”

H

H. = Nicodim Aghioritul „Hristoitia” sau „Bunul Moral al Creștinilor” trad. de Iona și Antonie schimonahi în Sf. Munte Athos 10 mai 1937 București

Hron. = „Hronograf” adică numărătoare de ani, tipărit cu blagoslovenia I.P.S. Veniamin, Mitropolitul Sucevei, și Moldovei, prin osirdia preacuvioșiei sale Chir Mardarie, Arhim. și starețul Sfintei Mănăstiri Neamțu 1837

Hrisostom = 64 de Predici extrase de Dr. Carl Joseph Hefele, trad. de episcopul Melchisedec al Romanului ediț. 1883 București comentariile la epistola către: romani, I și II corinteni, galateni, efeseni, filipeni, coloseni; I și II, tesaloniceni; I și II Timotei, Tit, Filimon și evrei, ediț.: 1906; 1908; 1910; 1905; 1911; 1923 București

I

Is. Navi = Isus Navi

Is. = Isaia proorocul

Ier. = Ieremia proorocul

Iez. = Iezechiel proorocul

Ist. Sus. = Istoria Susanei

Iac. = Iacob

ian. = ianuarie

I. R. = „preot Iosif Trifa „Istoriele Religioase”

I. C. O. = „Învățătură de Credință Creștină Ortodoxă” ediț. 1952 Buc.

I. Bibl. = preot A. P. Lopuhin „Istoria Biblică” trad. de I.P.S. Nicodim, patriarhul României, ediț. 1944 București

I. Rom. = A. D. Xenopol, profesor la Universitatea din Iași, „Istoria Românilor”

I. B. U. = „Istoria Bisericească Universală” tipărită cu aprobarea Sfintului Sinod și cu binecuvântarea P. F. Iustinian, patriarhul României, volumul I și II ediț. 1956 București

I. O. = colecția „Izvoarele Ortodoxiei” Nr. 1—8, trad. de preot Dr. D. Fe-

cioru, preot Dr. N. Caciulă și Dr. N. I. Ștefănescu, ediț. 1939; 1941; 1942; 1943; 1946; București

I. R. L. = Irineu Mihălcescu, mitropolitul Moldovei și Sucevei „Istoria Religiiilor Lumii” București

I. B. U. E. = Eusebiu Popovici „Istoria Bisericească Universală” trad. de Atanasie Mironescu, fost mitropolit primat, ediț. 1925—1928 București

Ist. R. = C. I. Giurescu „Istoria Românilor” volumele I; II; III; edit. București

Imp. = Împărați

Înt. Sol. = Înțelepciunea lui Solomon

Înt. Sir. = Înțelepciunea lui Isus Sirah

întreb. = întrebări

în. Hs. = înainte de Hristos

J

Jud. = Judecători

L

Lev. = Levitic

Lc. = Luca evanghelistul

Laod. = Laodichia

L. S. = „Lumina Satelor” foaie săptăminală pentru popor, redacția și administrația Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

L. L. = preot Dr. Marin C. Ionescu „Lumină Lină” vol. II ediț. 1933 Buc.

L. B. R. = Dr. Vasile Mitrofanovici „Liturgica Bisericii Dreptcredincioase Răsăritene” prelucrată, completată și editată de profesor Dr. Teodor Tarnavski, ediț. 1909, Cernăuți

M

Mih. = Miheia proorocul

Mal. = Maleahi proorocul

Mac. = Macabei

Mt. = Matei evanghelistul

Mc. = Marcu evanghelistul

M. Of. = Monitorul Oficial

M. = „Molitfelnic” ediț. 1950 București

M. Ps. = Dr. Gherasim Timuș, episcopul Argeșului „Note și Meditațiuni asupra Psalmilor” ediț. 1896 București

M. O. = „Mărturisirea Ortodoxă” ediț. 1930 București

M. V. V. = S. A. Arhanghelov „Misterele Vieții Viitoare” trad. din rusește de preot Clement I. Bontea ediț. II 1899 Roman

M. C. I. = I. P. S. mitropolit I. Mihălcescu doctorii E. Vasilescu și N. Cristescu „Morală Creștină” ediț. 1942 București

M. P. = monahul Agapie Criteanul „Mintuirea Păcătoșilor” ediț. 1939 Buc.

N

Num. = Numeri

Nov. = noiembrie

N. B. = notă bună

n. n. = nota noastră

Nr. = numărul

Nomoc. = „Nomocanon” sau „Îndreptarea Legii” care are judecata arhierască și împărătească de toate vinele preoțești și mirenești, ediț. 1552 Tirgoviște

O

Oct. = octombrie

o. c. = operă citată

Om. = Omilia

O. M. P. = Dr. Grigore Gh. Comșa, episcopul Aradului, N. Popovici și preot Gh. Popovici, profesori la Academia Teologică din Arad. „O Mie de Pilde” ediț. 1929 Arad

Og. D. = colecția „Ogorul Domnului” trad. de I. P. S. Nicodim, patriarhul României

P

Paral. = Paralipomene sau Cronici

Ps. = psalmul

Prov. Sol. = Proverbele lui Solomon

Pl. Ier. = Plîngerile Proorocului Ieremia

Pr. = preot

pg. = pagina

p. = partea
 Prel. = prelucrare
 P.S. = Preasfântul sau Preasfânta
 P. = „Pateric” editat de „Institutul de Editură Creștină al Sfintei Episcopii a Rimnicului, Noului Severin” anul 1930
 P.T.V.S. = doctorii Tarnavski Vasca și Soroceanu „Predici” tom. 1—4, ediț. II-a 1927 Cernăuți
 P.B. Sache. = Ierom. Nicodim Sache-larie „Pravila Bisericească” Seminarul Monahal Cernica, Ilfov 1940
 P.B.G. = „Pravila Bisericească Govora” numită cea mică, tipărită în anul 1940 în minăstirea Govora (după ediția din 1881, publicată de Academia Română
 P.M.B. = „Pravila lui Matei Basarab” tipărită în Tîrgoviște în 1652
 P.P. = P.N. Pura „Pilde” culegere de pilde pentru ilustrarea adevărilor creștine, partea I-a și a III-a 1941—1943
 P.L.T.N. = preot Marin C. Ionescu „Pentru Luminarea ta, Nestorie” ediț. 1924 București
 Prol. = „Prolog” pe 12 luni „Editura Minăstirea Neamțu” 1854 „Proschi-nitarul” Sfântului Munte Athos, com-pus de ieromonahul Serafim, tradus în românește de monahul Varnava Suchianov, ediț. 1856 București
 „Pidalion” editat de Minăstirea Neamțu 1844
 „Pidalion cu Orînduire Nouă și til-curii” de arhimandritul Zosima Ti-rilă și econom stavrofor Haralambie Popescu, ediț. 1933 București

R

Rom. = romani
 Rev. = revista
 răsp. = răspunsul
 R.B.O.R. = Regulamentul de proce-dură al instanțelor disciplinare și judecătorești al Bisericii Ortodoxe Române 1926

S

Sof. = Sofonie proorocul
 Sep. = septembrie

Sf. = sfântul sau sfinții
 Sin. = Sinodul
 Spic. = spicuiuri
 S.P.A. sau Așez. Apost. = „Scrierile Părinților Apostolici” împreună cu „Așezămintele și Canoanele Aposto-lice” trad. din original de preot Ioan Mihălcescu, econom Matei Pis-laru și econom G.N. Nițu ediț. 1927 Chișinău
 S. = preot P. Ionașcu „Superstițiile” ediț. 1944 Craiova
 S.C. = Sfântul Theodor Studiul „Spo-vedania și Canonisirea”
 S.F. = Dr. N. Gingold „Sănătatea în Familie” editura Oradea
 Sp. = Spiraga, spicuiuri din învățătu-rile lui
 S. Tes. = sfântul Simeon arhiepiscopul Tesalonicului, tratat asupra tuturor dogmelor credinței noastre Ortodoxe după adevăratele principii puse de Domnul nostru Iisus Hristos și ur-mașii Lui ediț. 1865 București
 S.T. = revista bisericească „Studii Te-ologice”
 Sd. = preot Iosif Trifa „Sudalma” Slujba și Viața Preacuvioșilor Pă-rinți din Sfântul Munte Athos, tra-dusă din grecește de arhimandritul Calinic Boteanu din Sfînta Minăs-tire Neamțu, retras în Sfîntul Munte, tipărită de Iorgu Dumitrescu în anul 1900, apoi retipărită tot cu cheltuiala lui, corectată de diferite greșeli strecurate, supravegheată și îngrijită de P.S. arhiereu Nifon Ploieșteanu, vicarul Sfintei Mitro-polii a Ungro-Vlahiei în anul 1903 București

Ș

ș.a. = și altele
 ș.a.m.d. = și așa mai departe
 Ș.S. = Tudor Răzesu „Șezători de Seară”

T

Tes. = tesaloniceni
 Tim. = timotei
 Tom. = tomul

trad. = tradus
 Trop. = tropar
 T.P. = Dr. Grigore Gh. Comșa, epis-copul Ardealului și Dr. Iustin Suciu „Trei sute cincizeci de Pilde” ediț. 1928 Arad
 T.D.P. = Sfântul Ioan Gură de Aur „Tratat despre Preoție”
 T.M. = arhimandrit Iuliu Scriban „Te-ologia Morală” ediț. 1921 București
 T.D.M.C. = „Tratat de Morală Creș-tină” lucrat de I.B.M. preot profe-sor de morală ediț. 1900 Iași
 T.D.O. = „Teologia Dogmatică Orto-doxă” editată de Gherasim Timuș 1887 București
 T.L. = Dr. Badea Cireșeanu „Tezau-rul Liturgic”
 T.D.L. = Nicolaie Cabasila „Tilcuirea Dumnezeieștii Liturghii” trad. de diaconul Ene Braniște ediț. 1946 Bu-curești
 T.T. = „Cele patrusprezece Epistolii” adică trimiteri ale Dumnezeiescului și slăvitului apostol Pavel, tilcuite în limba elină de fericitul Teofilact, arhiepiscopul Bulgariei, traduse în limba română de Veniamin Costa-che, mitropolitul Moldovei și Suce-vei ediț. 1906 București
 Tilcuirea Psaltirii, a Proorocului și Psalmistului David, scrisă elinește sub împărații Constantinopolei de monahul filozof Eftimie Zigadinul; iar pe românește tradusă de Mitro-politul Veniamin cu biografia și por-tretul repausatului, tom I ediț. 1850 Iași, tom. II 1860 Iași.
 „Tilcuirea Evangheliilor” de Teo-filact ediț. 1805 Iași

V

Vol. = volum
 V.R. = părintele călugăr Mitrofan „Viața Repausaților Noștri” trad.

din franțuzește de Iosif, mitropolit primat, ediț. II 1899 Buc.

V.M. = I.P.S. mitropolit Nicolaie Bă-lan „Venii la Mine”
 V.R.M. = „Vechile Rînduiele ale Vie-ții Monahale” după ediția rusă a episcopului Teofan apărută în Mos-cova în 1892; editura minăstirii Dobrușa, județul Suceava 1929
 V.Sf. = „Viețile Sfinților” pe care îi prăznuiește biserica creștină orto-doxă, tipărită de un pios creștin sub supravegherea P.S. arhiereu Nifon Ploieșteanu, vicarul Sfintei Mitropolii a Ungro-Vlahiei, ediț. 1901—1906 București
 „Viețile Sfinților” în limba mol-dovenească ediț. 1944 Chișinău
 „Viețile Sfinților” editate de Mi-năstirea Neamțu
 Viața, petrecerea și minunile cu-viosului părintelui nostru Vasile cel Nou, împreună cu cele 24 vămi ale văzduhului, scrise de smeritul și iu-bitorul său ucenic Grigorie, tipărită de un pios creștin ortodox ediț. 1910 București

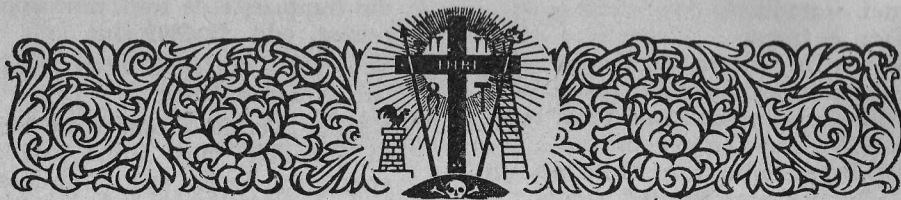
Z

Zah. = Zaharia proorocul

K

K.E.D. = „Kiriakodomul” sau „Til-cuirea Evangheliilor Duminicale” trad. din grecește de Grigorie mi-tropolitul și tipărit în zilele P.S. arhiepiscop Kir. Dositei, 1801; re-tipărit de I.P.S. mitropolit al Un-gro-Vlahiei, Dr. D. Nifon 1857 Bu-curești
 K.A.D. = „Cuvinte la Apostolele Du-minicale de peste an” edit. 1855 Buzău

Care și cum vom lucra
 Așa plată vom lua!

VIATA ȘI PETRECEREA, CU CÎTEVA MINUNI, ALE CUVIOSULUI PĂRINTELUI NOSTRU VASILE CEL NOU

Prescurtată după scrierea smeritului
și iubitului său ucenic Grigore

AFLAREA CUVIOSULUI ÎN PUSTIE

Nemăsurată și eterna bunătate a mult Milostivului Dumnezeu cea neînțeleasă de majoritatea lumii aceștia, economisește toate cele folositoare mîntuirii oamenilor în felurite forme, vremi și locuri, cu adîncă-I Înțelepciune, arătînd clar robilor Săi toate cele ce povățuiesc pe om la mîntuire. Aceasta arată fiecărui om cum că trebuie a defăima și a fugi de toate deșertăciunile lumesti, care-l muncesc vremelnic și vecinic. Aceasta a arătat și aici în Roma cea nouă, adică în Tarigrad, în vremea noastră — istorisește Sf. Grigore — pe acest de Dumnezeu luminat Părinte al nostru Vasile cel Nou, slăvit în lucruri, în cuvînt și prin multe minuni.

Pe acest mare Cuvios Părinte nu l-am putut afla de unde a fost sau din care părinți, deoarece nici el singur, trăind, nu ne-a spus-o aceasta, și nici altcineva n-a auzit de la el, ca să ne pună în cunoștință. Noi numai atîta știm, că Cuvioșia sa a fost pe vremea împăraților creștini Leon Înțeleptul (a) și Alexandru (b), fiul împăratului Vasile Macedon (c). În al zecilea an al stăpînirii lor, au fost trimiși niște

a) Împăratul Leon al VI-lea, Înțeleptul, a împărățit în Bizanț în anii 886—912.

b) Împăratul Alexandru a fost dimpreună ocîrmuitor cu Leon Înțeleptul și a împărățit în anii 886—912.

c) Împăratul Vasile I-ul Macedonul a fost împărat în Bizanț între anii 867—886. Acesta ascultînd ruga sihastrului Ioan Colovul, i-a dăruit lui și

magistriani (a) în părțile Asiei (b) pentru oarecare trebuințe împărătești. Aceștia trecînd prin niște locuri și pustietăți cu greu de pătruns, au văzut pe omul acesta, pe Sf. Vasile, umblînd prin pustie, îmbrăcat cu haine proaste, străin și cu chip groaznic, ca un trăit pustnicește.

PRINDEREA, LEGAREA ȘI DUCEREA CUVIOSULUI VASILE LA CONSTANTINOPOL

luștrii aceia magistriani văzîndu-l pe Cuviosul Părinte, au alergat după dînsul și îndată l-au prins. Privindu-l cu mare-aminte, se minunau de chipul lui, și socoteau că este vreun spion. Deci, legîndu-l, s-au dus cu el la Constantinopol, unde, pe lîngă raportul aranjării trebilor împărătești, au spus și cele despre omul acesta aflat prin pustie, cum l-au prins, legat și adus. Împăratul văzîndu-l, i-a dat spre cercetare patriciului ce se chema Samon, de neam agarean (c).

CERCETAREA ȘI TORTURAREA CUVIOSULUI VASILE

unoscutul patriciu (d) Samon, luînd pe omul lui Dumnezeu din palatul împărătesc, l-a dus la casa lui spre ispitire și judecată. Acolo Samon, stînd înconjurat de sfetnicii săi cu mare pompă, a poruncit să-i aducă înainte pe fericitul. Aducîndu-l, fericitul nu i-a dat cuvenita cinste sau închinăciune, precum așteptau toți după obiceiul lor, și nici nu s-a închinat cîtuși de puțin înaintea lor, socotindu-i întru nimic. Atunci Samon mîniindu-se, a zis către

urmașilor săi, acest munte, care de atunci înainte începu a deveni Sfîntul Munte. Privilegiul acesta, al lui Vasile Macedonul, îl întări și fiul său Leon filozoful (886—912, vezi și V. Sf. o.c. pp. 822—830). Pe lîngă sihaștri, încep a se ivi acum și chinoviți, care puseră începutul zidirei de mănăstiri chiar pe vremea viețuirii Sf. Vasile cel Nou și a Cuv. Teodora.

a) Magistriani se numeau dregătorii de la casa împărătească, care erau în cele mai de sus slujbe împărătești. După rangul lor ei stăteau mai sus decît patricii.

b) Țara Asiei sau Asia, se numea jumătate din ostrovul de acum a Asiei Mici.

c) Agareni, se numeau beduinii, semînția aceea tîlhărească, care umblau din loc în loc prin ținuturile Arabiei. Ei au primit numirea aceasta după predania evreiască, fiind urmașii lui Ismail, fiul Agarei, roaba lui Avraam.

d) Titlul de patriciu mai întîia oară se dădea numai feciorilor de senatori, care se numeau părinți, de la cuvîntul latinesc „patres”. După aceea

dînsul: „Cine ești tu? De unde ești? De unde vii? Și cum îți este numele tău?” Fericitul Părinte nu i-a răspuns nimic; ci tăcea (a), privindu-i pe toți cu ochi blînzi. Patriciul l-a întrebat iarăși: „Spune, de unde ești?” Atunci Sfîntul a zis către el: „Dar tu cine ești și de unde ești?” Samon i-a răspuns: „Noi te întrebăm pe tine cine ești, de unde ești și de unde vii? Iar cine sînt eu, nu ți se cade ție a mă întreba. Însă, dacă voiești a ști ceva despre mine, iată că îți voi spune: Eu sînt Samon patriciul și mai marele postelnicilor (b) împărătești. Deci, spune și tu cine ești și de unde ești și ce fel este viața ta?” Atunci fericitul a zis: „Eu sînt străin. Unul dintre cei ce petrec pe pămînt, și locuiesc unde ajung”. Patriciul mîiniindu-se, a zis: „Fiindcă nu mărturisești numele tău și ce om ești, apoi, după cuvintele tale, se vede că ești un spion și ai venit prin locurile împărăției noastre ca să ne vinzi”. Sfîntul nu le-a răspuns nimic, nici patriciului, nici celorlalți care-l ispîteau.

Atunci Samon, turburat groaznic, a poruncit a bate pe Sfîntul cu toiege verzi și cu vine de bou, fără nici o milă. Și atîta l-au bătut cu nemilostivire, încît l-au rupt în bătaie, lăsîndu-l abia viu lungit pe pămînt. După aceea, așa leșinat și în nesimțire, l-au dus pe sus în temniță. A doua zi, neîblînzita fiară cu chip omenesc, Samon, a trimis ostașii să scoată pe fericitul din temniță ca să-l bată iarăși și mai cumplit, pînă ce va spune tot. Și, o! mari sînt minunile Tale Hristoase Dumnezeu! Mergînd ostașii, au aflat pe Sf. Vasile deplin sănătos și cu fața veselă, stînd înaintea temniței, care era încuiată. Ostașii mirîndu-se foarte mult, l-au dus pe fericitul la Samon, căruia i-au spus starea în care îl aflată. Samon, înaintea căruia fiind pus iarăși Sfîntul, l-a întrebat, zicînd: „Spune nouă, cum ai ieșit din temniță, fiind ușile încuiate? Au nu cu farmece ai făcut tu aceasta? Spune de unde ești, și cine ești tu?” Sfîntul nu i-a răspuns nimic. Atunci Samon înfuriîndu-se, a poruncit să-l bată șapte zile peste tot corpul, dîndu-i zilnic cite o mie de toiege, pînă va spune cele despre sine, cine este și de unde este?

numirea asta a început a o alătura către toate fețele care se trăgeau din vițe de boieri romani. Marele Constantin împăratul, titlul acesta de patriciu l-a însemnat pentru fețele deosebit vrednice, cu care se numeau numai însăși slujbașii cei mai de sus. Această numire fiind de mare cinste, nu trecea și la copiii lor.

a) Sf. Vasile cel Nou, aducîndu-și aminte de Mintuitorul, Care tăcu înaintea preoților, arhierului evreesc, al lui Irod și înaintea lui Pilat, cînd îl acuzau și interogau (Mt. 26 63; 27 12—14; Lc. 23 6—12; Ioan 19 9; comp. Is. 53 7), nici el nu le dădu nici un răspuns la această întrebare.

b) Postelnic sau Kuvicular împărătesc, era păzitorul camerei de odihnă, pregătitorul așternutului pentru a dormi împăratul, unul dintre cei mai înalți slujitori ai palatului împărătesc.

În toate cele șapte zile de bătăi cumplite, Sfîntul a rămas statornic în hotărîrea sa, nespunînd nimic despre sine, nici despre aspra viațuire monahicească, după cuvîntul Mintuitorului: „Să nu știe stînga ce face dreapta ta...”, spre a nu-și lua plata aici de la oameni, ci în viața vecinică de la Dumnezeu, Tatăl Ceresc (Mt. 6 3; Lc. 14 12—14). După acele zile de cumplite dureri suferite, Sfîntul iarăși a fost adus înaintea patriciului, care i-a zis cu urgie: „O răule și necuratule om, pînă cînd vei ascunde în inima ta vicleșugul tău? Spune nouă: Cine ești și de unde ești tu?” Sfîntul a răspuns: „Cei ce fac în taină fapte urite sodomesti (a), precum și tu, pe aceia cu adevărat se cuvine a-i numi: vicleni, păgîni, răi și necurați”. Samon rușinîndu-se la această vădire față de cei ce stăteau în jurul lui, aprinzîndu-se de minie și iușime, a poruncit să-l lege strîns cu coatele înapoi și să-l spînzure cu un picior băgat după o grindă, cu capul în jos, trei zile.

Samon văzînd pe Sf. Vasile nevătămat, umplîndu-se de minie, a zis către ai săi: „Au n-am zis eu bine, că acesta-i fermecător, pentru că iată nici cît de puțin n-a zăcut cu trupul. Lasă că-i voi deslega eu puterea vrăjitoriei lui. Chemați la mine pe hrănitorul de fiare”. Venind acela, i-a zis: „Să pregătești pe dimineață un leu mai cumplit. Să nu-i dai astăzi hrana cea rînduită, ca să fie flămînd, și vom vedea pe fermecătorul acesta de va birui și pe leu”.

A doua zi s-a adunat mulțime de popor la priveriște. Un leu foarte groaznic s-a slobozit, care răcnea tare de foame. Acolo aducînd pe Sf. Vasile, l-au aruncat la leu spre mîncare. Leul însă văzînd pe Cuviosul, a început a tremura, și apropiîndu-se, s-a culcat și se tăvălea înaintea picioarelor lui ca o oaie fără de răutate. Văzînd minunea aceasta toți, mirîndu-se, strigau: „Doamne miluiește”. Cuviosul apropiîndu-se de leu, îl netezea cu mîna dreaptă și apucîndu-l de urechi, l-a scos afară, strigînd către cei ce stăteau înaintea: „Iată oaia voastră, iată oaia”.

Făcîndu-se o minune ca aceasta, Samon cel de alt neam nicidecum n-a voit să înțeleagă și să cunoască că omul cel muncit de dînsul este al lui Dumnezeu. Acea minune văzînd-o păgînii, birseau, zicînd că cu farmece și cu vrăjitorii se păzește Sfîntul nevătămat în toate muncile acelea atît de cumplite. După aceea, Samon agareanul a poruncit să lege strîns pe Sf. Vasile de mîini și de picioare și să-l arunce departe în noianul apelor, unde să se scufunde, innece și să moară, și să nu se spună nimănui despre aceasta, ca nu cumva Creștinii să pescuiască trupul lui și să-l înmormînteze cu cinste.

a) Acestea erau feluritele păcate necurate de desfrîinare, împotriva firii și a bunei rînduiei, foarte spurcate, scîrnave și satanice, pentru care Dumnezeu a ars cetățile Sodoma și Gomora cu celelalte cetăți și localități dimprejurul lor cu foc și piatră pucioasă din cer, ca să curețe pămîntul de acele spurcăciuni păcătoase, ce se răspîndiseră acolo (Fac. 19).

SALVAREA CUVIOSULUI VASILE

astfel de groaznică nelegiuire proiectând a săvârși ascultătorii patriciului cu Sfântul, Domnul nu s-a depărtat de el; ci l-a scăpat chiar și din înecarea aceea. După ce slugile patriciului au luat pe Sfântul în o corăbioară, în a treia strajă a nopții, l-au dus departe pe mare și l-au aruncat, așa legat, în adâncul noianului apelor.

După isprava aceea satanicească, ucigașii trimiși s-au întors la Samon, raportându-i cele făcute. Dumnezeu, însă, Cel ce păzește pe robii Săi, a trimis doi delfini (a), cari au luat pe Sf. Vasile pe spatele lor și l-au scos pe al șaptelea mal al Constantinopolului, anume Evdoni. Văzându-se Sfântul pe mal, unde i s-au dezlegat mâinile și picioarele, sculându-se, a mulțumit lui Dumnezeu, apoi s-a dus în cetate. Ajungând la porțile aurite (b), care încă nu erau deschise, a șezut să se odihnească puțin.

CUVIOSUL VASILE VINDECĂ UN BOLNAV ȘI GĂZDUIEȘTE APOI ÎN CASA LUI

Domnul Dumnezeu luminând și conlucrând cu plăcutul și mult devotatul Său slujitor Vasile, acesta a văzut acolo în poartă un om tulburat cumplit de boala frigurilor, tremurând și suspinând de durere. Făcându-i-se milă de bolnav, Sfântul rugându-se, l-a însemnat cu Dumnezeiescul Semn al Sfintei Cruci și l-a făcut sănătos. Omul văzându-se sănătos, a căzut la picioarele Sfântului, mulțumindu-i și rugându-l să meargă la casa lui... Sfântul ascultându-l, a mers în casă la el, unde a fost găzduit și ospătat. Ioan acesta, omul tămăduit de friguri, era unul din mai-marii cetății. El a spus la masă soției sale Elena, care era foarte pioasă, cum l-a tămăduit Sf. Vasile. Atunci Cuviosul le-a istorisit câte suferise de la patriciul Samon și cum l-a scăpat Dumnezeu din toate primejdiile de moarte.

Cei doi soți ascultând rînd pe rînd toate pătaniile suferite de Sf. Vasile, i-au pregătit deoparte o cameră liniștită și i-au pus acolo un sfeșnic cu luminare aprinsă în el. Rămînînd Sfântul mai mult timp acolo, zilnic înălța rugăciuni către Dumnezeu. Cine poate spune

a) Delfinii sînt niște jivini mari ale mărilor. Ei petrec în cete mari, alergînd după corăbii pentru a căuta ceva hrană sau chiar oameni, pentru mîncare.

b) Porțile principale sau cele mai dintii, purtau numirea de: „Porțile de aur”.

mulțimea rugăciunilor și a lacrimilor fierbinți? Cine va putea socoti mulțimea plecărilor de genunchi și a privegherilor de toată noaptea? Dar mulțimea altor bunătăți ale lui?! Niciodată nu se mînia, ci sta liniștit, pacinic ca un stîlp neclintit. El era blînd ca Moisi (a), și David (b), lin ca Iacob (c). El era mai milostiv decît Avraam (d), deoarece acela din multa sa bogăție făcea milostenie; iar acesta, din sărăcia lui cea de bună voie pentru dragostea lui Dumnezeu, dădea milostenie aproapelui lipsit și necăjit, din milosteniile căpătate de la Creștinii iubitori de Hristos.

CUVIOSUL VASILE ÎNVĂȚĂ, AJUTA ȘI FOLOSEA MULTĂ LUME

luminatul de Dumnezeu; Părintele Vasile cel Nou, petrecîndu-și vremea în cele bine plăcute lui Dumnezeu, după puțină vreme de osteneală duhovnicească, s-a răspîndit vestea pretutindeni despre șederea lui acolo. Atunci au început a merge la dînsul carecari buni Creștini, spre a se folosi. Unii dintre ei își aduceau bolnavii, peste care Sfîntul făcînd Semnul Sfintei Cruci, cu rugăciunea, îi tămăduia de boalele lor trupesti și sufletești. Și pe cît alerga la el mai multă lume să se folosească, pe atîta mai mult se înmulțea puterea Sfîntului Duh peste dînsul. El cunoștea cu duhul nu numai pe cei stăpîniți de vreo boală sufletească; ci și pe cei care străluceau în fapte bune și în viețuire duhovnicească. Astfel, pe cei ce veneau spre a vorbi cu el, din Dumnezeiescul Dar, le cunoștea așezarea Sufletului fiecăruia din ei, și le spunea cele din depărtări, că și cum le-ar fi avut înaintea ochilor. De asemenea, fiecăruia îi spunea arătat socoteala tainuită.

a) Se înțelege voievodul poporului Israelit, pe care l-a scos din Egipt, Proorocul și de Dumnezeu văzătorul Moisi. Sf. Scriptură îl numește pe dînsul descoperit „mai blînd” decît toți oamenii de pe pămînt (Num. 12 3).

b) Aici se înțelege împăratul și Proorocul David, a cărui blîndețe s-a arătat vederat, iar mai ales în vremea cînd îl prigonea pe el Saul. De asemenea cînd s-a ridicat asupra lui și Avesalom fiul său. La întimplarea cea de pe urmă, David, cu blîndețe și fără nici o răutate, a suferit ocările cele zise asupra lui de un oarecare om, anume Semei.

c) Iacob, Patriarhul poporului Israelit. Pacea și liniștea duhului lui s-au văzut mai ales în viețuirea sa împreună cu Laban, de la care el a suferit multe fruri de ocări, obijde, fiind adeseori amăgit de acela. De asemenea și în atinarea lui către fratele său Isav, pe care, atunci cînd se întorcea el de la Laban, l-a întîmpinat cu cinste, ca pe cel mai mare frate al său.

d) Avraam, Patriarh și începător al poporului evreiesc.

Așa a prezis el moartea voievodului Constantin Duca și a celor cu dînsul, pînă în trei luni; iar celor doi protospătari le-a prezis: unuia tăierea capului cu sabia, și altuia tăierea nasului și a urechilor... care, așa au și pățit în curînd... Astfel, petrecînd el cîțva timp în Țarigrad, viețuirea lui aleasă și minunile lui, s-au făcut arătate și multor oameni notabili și slăviți ai cetății, care îl chemau adesea să găzduiască și să se odihnească prin casele lor, spre a se învrednici de rugăciunile, blagoslovenia și învățăturile lui. Sfîntul însă n-a ascultat pe niciunul, ci a stat în casa smeritului Ioan, care, împreună cu soția sa Elena, îi slujeau cu toată osîrdia, sinceritatea și dragostea sfîntă, ca unui Înger.

CUVIOASA TEODORA SERVEȘTE PE SFÎNTUL VASILE

Milostivii și binecredincioșii creștini ajutători ai Sfîntului: Ioan, cu soția sa Elena, repausînd după cîțva timp, ca oameni, s-a ivit un alt fiu duhovnicesc al Sfîntului, anume Constantin. Acesta era Proniciu sau Consul al tuturor streinilor care veneau în Țarigrad cu felurite pricini, trebuințe, pentru a vorbi cu împăratul (a). Acesta, cu multe lacrimi și rugăminți, l-a chemat pe Sf. Vasile, poftindu-l în casa sa. Venind acolo, i-a dăruit un loc deosebit, liniștit și fără turburare, dîndu-i toate cele trebuincioase. Apoi, a ales și rînduit dintre slujnicile sale pe o bătrînă foarte credincioasă, blîndă, milostivă, fără de răutate, cu bună socoteală, cinstită și înțeleaptă, anume Teodora, ca să servească cu toate cele trebuincioase Sfîntului. Bătrîna Teodora, cea cu bună socoteală și îndemîntică, îi servea Sfîntului cu toată smerenia și pietatea. Pe lîngă aceasta, ea primea cu față veselă, deschisă și cu Suflet bun, pe toți care veneau la Cuviosul Vasile pentru feluritele lor trebuințe. Ea îi întreba cu deamănuntul de nevoile care-i sileau să vină la Sfîntul, și primind răspunsul, îi spunea Sfîntului necazul și trebuința fiecăruia. Apoi, ca un portar bun și credincios, îi băga înăuntru rînd pe rînd, folosind mult cu mijlocirea și abilitatea ei înțeleaptă, atît pe credincioșii veniți, cît și pe Sf. Vasile, în toate cele cuviincioase și bine plăcute lui Dumnezeu.

a) Împăratul Constantin al VII-lea Porfirogenitul sau Visonogenitul, care a ținut scaunul Bizanțului între anii 912—959 d.Hs.

ISTORISIREA LUI GRIGORE, UCENICUL SFÎNTULUI VASILE

Milostivă și mult astenitoare această, slujitoare a Sfîntului, Teodora cea vrednică de fericirea vecinică, m-a făcut și pe mine să vorbesc cu Sfîntul cînd era el singur. Economia lui Dumnezeu a rînduit a-l cunoaște și eu pe Sf. Vasile, astfel: Repausînd Părintele meu Duhovnic, căutam să am un alt Duhovnic vrednic și iscusit, care să mă călăuzească pe calea vieții și a mîntuirii. Atunci a fost voia lui Dumnezeu de m-am dus acasă la Sfîntul, pe care toți cetățenii îl aveau în mare cinste.

Pentru viața lui duhovnicească și sfîntă, pentru minunile și cuvintele lui profetice, care se împlineau întocmai, mulți îl socoteau ca pe unul din Apostolii cei dinții, îl lăudau și i se cucureau cu pietate ca unui trimis al lui Dumnezeu. Unii dintre credincioșii mai aprinși, ziceau că-i Sf. Ioan Bogoslovul, ucenicul iubit al Domnului nostru Iisus Hristos. Cuvîntul acesta se purta printre creștini și creștine, cum că-i acela cu adevărat, și că a venit în Țarigrad..

Sf. Vasile nu vorbea deopotrivă cu toți, nici nu se arăta cine este el. Uneori stătea de vorbă numai cu puțini fii ai săi duhovnicești mai iubiți, în care avea încredere, între care eram și eu nevrednicul, căci mie îmi arăta mai multă dragoste, încredere și bunătate decît celorlalți fii duhovnicești. Sfîntul era mare învățat și înțelept, adînc în știință și în cuvînt, vorbind cu oamenii în pîlde educative și cu cuvinte foarte adînci și cu greu de înțeles. Adeseori însă se prefăcea cu cuvintele că e simplu, nebun și neînțelegător, pe cînd în realitate el era cu adevărat luminat, plin de înțelepciune și înțelegere Dumnezeiască și omenească. Acestea le făcea însă către aceia care îl supărau cu multe laude și cinstirile peste măsură ce-i făceau.

Strălucind acest de Dumnezeu luminat Dascăl și Părinte al nostru în casa sus numitului boier Constantin, cu viața lui sfîntă, cu lucrările și minunile ce le săvîrșea Dumnezeu printr-însul, adeseori alergam și cădeam la sfintele lui picioare (4 Imp. 2 15; Apc. 3 9), și sărutîndu-le cu evlavie, mă alimentam și mă săturam din sfintele sale învățături și rugăciuni. Așa m-am obișnuit și m-am împrietenit eu cu dînsul. Și atîta îndrăzneală am luat, încît eram mai iubit de Sfîntul decît toți fiii lui Duhovnicești. Dar nu numai Sf. Vasile mă primea cu atîta bunăvoință, cu acea strălucită și luminată vedere, pe care o arăta către toți cei iubiți ai săi, zîmbind și heretisîndu-i: ci și cinstita bătrînă Teodora, care-i slujea, mă iubea și mă primea cu foarte multă dragoste duhovnicească. Și aceasta o făcea dînsa fiindcă vedea cîtă dragoste sfîntă, bunăvoință și plăcere avea Sf. Vasile față de mine nevrednicul.

REPAUSAREA SFINTEI TEODORA

această vrednică de pomenit și devotată slujitoare a lui Dumnezeu și a Sfântului Vasile, s-a întâmplat de s-a sfârșit din viața pământească, fiind ajunsă la adânci bătrânețe de mulți ani, după ce servise cu multă credincioșie Sfântului Părintelui nostru Vasile. Atunci toți s-au întristat de trecerea ei din această viață, fiindcă iubea pe Sfântul și pentru că mijlocea pentru toți la dânsul, căci intra și vorbea cu el pentru trebuințele lor, și ieșind, le dădea răspunsul așteptat. Multora le părea rău de trecerea ei din această viață, pentru că era o femeie pioasă, bună, blândă, miloasă, fără de răutate și cu bună socoteală, făcându-și slujba ei cu mare smerenie, sirguință și devotament sfânt.

După moarte, nesfârșită,
Te va cere iarăși viața
Cum, după ce dormi o noapte,
Deschizi ochii, dimineața..

Iar în viața viitoare
Vei avea sau nu dureri,
După „binele” sau „răul”
Săvârșit în viață, ieri!

CONVORBIREA CUVIOSULUI GRIGORE CU SUFLETUL SFINTEI TEODORA

nedumerindu-mă eu după repausarea Cuvioasei Teodora ce să se fi făcut și petrecut cu ea, mă tot supărau gândurile pentru dânsa, și mereu mă întrebam singur, socotind în sine-mi: „Oare în ce loc se va fi dus? La bine ori la rău? Oare se va fi mântuit ori se va fi pierdut? Și oare ce folos va fi aflat ea din slujba făcută cu credincioșie Părintelui nostru Vasile...?” Acestea socotindu-le eu mereu, m-am dus la Sfântul și l-am rugat cu multă fierbințeală ca să-mi spună ceva despre dânsa și cum a repausat... Sfântul Vasile mai întâi a tăcut și nu mi-a dat nici un răspuns pentru dânsa. Eu însă întrebându-l neîncetat și supărându-l cu aceasta, într-o zi îmi zise cu față veselă: „Fiule Grigore! voiești cu adevărat să vezi pe Teodora?” Eu i-am răspuns: „O, Părinte Sfinte! Și cum o voi putea vedea, odată ce dânsa s-a mutat de la noi, despărțindu-se de cele vremelnice și ducându-se la cele vecinice?” Sfântul mi-a zis: „Descară o

vei vedea, așa după cum ai căutat-o de multe ori, și vei cunoaște aceea ce dorești, ca să înceteze gândul care te supără mult pentru aceasta”. Eu atunci mă miram și socoteam: cum, și unde oare aş vedea-o?! Astfel, foarte mult mă supăra gândul, și doream s-o văd. Aceasta însă mi se părea cu neputință.

Sosind seara, m-am culcat în patul meu, după obicei, și am adormit. Atunci îndată am văzut un tânăr, care îmi zise: „Scoală-te și vino degrab, îți poruncește Cuviosul Vasile, Dascălul tău, care are să se ducă acum la Teodora, dacă cu adevărat voiești s-o vezi”. Auzind eu acestea, îndată m-am sculat și mi s-a părut că m-am dus la locuința Sfântului, însă nu l-am aflat. Întrebând eu acolo, mi s-a spus că s-a dus să vadă pe Teodora, care mai înainte îi fusese suignică. Stînd eu așa mîhnit că nu l-am apucat acasă pentru a ne duce împreună, unul din ai casei mi-a arătat calea pe unde să mă duc la acel loc. Alergînd eu spre locul acela, mi se părea că merg pe calea ce ducea la Biserica Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu în Vlaherna...

Mergînd eu astfel nedumerindu-mă, îndată m-am aflat fără de veste într-un loc strîmt și foarte cu greu de suit. Trecînd cu multă frică și osteneală, am ajuns la o poartă mare și bine încuiată. Privind înăuntru pe o fereastră, spre a zări vreun cunoscut care să-mi deschidă, văzui două femei, doamne cinstite, care stăteau pe treptele scării casei și vorbeau. Atunci am strigat să vină una, și venind, am întrebat-o: „A cui este casa aceasta?” Acea mi-a răspuns: „Casa aceasta este a Cuviosului Părintelui Vasile, care chiar acum de curînd a venit aici ca să-și vadă pe fiii săi (Lc. 16 16—31; Ioan 12 26; 14 2—3, 6, 21, 23; Is. 56 5).

Auzind eu aceste cuvinte, m-am bucurat și i-am zis: „Deschide-mi, doamna mea, să intru înăuntru, că și eu nevrednicul sînt fiu al său, și am venit împreună cu dînsul aici și alte ori”. Acea mi-a răspuns: „Tu aici n-ai mai fost niciodată, nici nu te cunosc, deci, cum îți voi deschide? Du-te la treaba ta, că fără întrebarea și porunca doamnei Teodora nimenea nu intră aici”. Auzind eu de Teodora, și luînd îndrăzneală, am bătut mai tare în poartă și am și strigat. Auzind Teodora cele ce se făceau, a venit la poartă ca să vadă pe fereastră cine este cel ce bate și strigă. Văzîndu-mă ea, m-a cunoscut, și a zis femeilor acelor: „Veniți și deschideți degrabă că acesta este domnul Grigore, iubitul fiu duhovnicesc al Părintelui nostru Vasile (Mt. 16 19; 18 18; Ioan 20 21, 23). Acelea deschizînd, am intrat îndată înăuntru, unde m-a cuprins doamna mea, Maica Teodora, îmbrățișîndu-mă și heretisîndu-mă. Ea mă săruta cu multă bucurie și veselie, zicîndu-mi: „Domnul meu Grigore, cine te-a adus aici? Oare ai murit și te-ai slobozit din acea lume înșelătoare, și așa ai ajuns în locul acesta fericit, în viața vecinică?” Eu auzind acestea, mă minunam, înțelegînd desăvîrșit cele ce-mi grăia, pentru că mi se părea

că le văd, nu în vedenie, în vis, în uimire ori în somn cu mintea mea; ci ca și deștept, treaz și cu adevărat sau în realitate erau cele ce se făceau și le auzeam.

Răspunzînd apoi la întrebare, i-am zis: „Doamnă, maica mea, eu încă n-am murit, ci încă sînt trăitor în viața pămîntească, însă cu rugăciunile și ajutorul bunului nostru Părinte, am ajuns aici, pentru a vedea cîntăta ta față, și spre a mă înștiința în ce loc și parte ai ajuns! Spune-mi dar, doamna mea, cu adevărat, cum te afli? Cum ai suferit sila morții? Cum ai trecut vămile văzduhului cu acele cete de demoni răi, și cum ai scăpat de răutatea lor măiastră? (Is. 14 11—15; Lc. 10 18; Apc. 12 7—9, 12; Ioan 14 30). Te întreb acestea, căci cunosc destul de bine că și eu singur voi pătimi aceleași, îndată ce-mi voi isprăvi de trăit viața pămîntească“.

La întrebările acestea, ea mi-a răspuns astfel: „O, iubitul meu fiu Grigore! Oare ce pot eu să-ți răspund la aceste întrebări, căci mi se întunecă și-mi tremură Sufletul numai cît mă gîndesc la acele întâmplări petrecute de mine! De groaza acelor greutăți, prin care am trecut, Sufletul meu se face ca un mort, fără glas și fără putere, de multă frică! Drept îți spun, că nici cu mintea mea nu îndrăznesc a mă mai gîndi la acele cumplite grozăvii prin care am trecut. Dar, fiindcă cel care odată a murit și a ajuns în locul acesta fericit, al celor mîntuiți, n-are de ce se mai teme, pentru aceasta îți voi istorisi toate prin cîte am trecut din vremea despărțirii mele de trup pînă acum, atît pe cît voi putea.“

Doamne!

La despărțirea pămîntească
Primește-mi pe sărmanul duh,
Ca nu cumva să aibă silă
La vameșii cei din văzduh

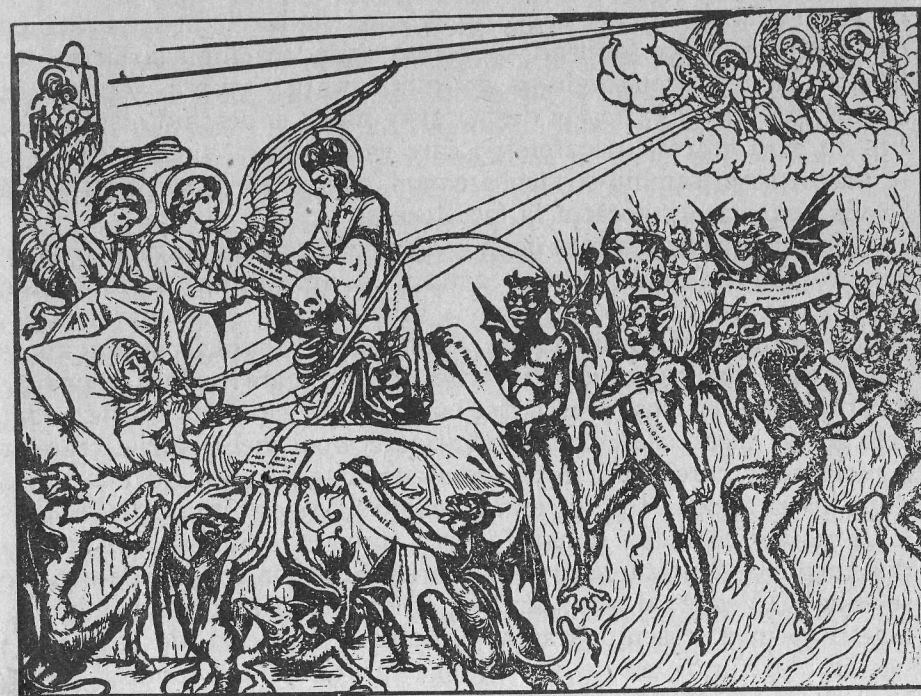
SFÎNTA TEODORA ISTORISEȘTE CUVIOSULUI GRIGORE CELE SUFERITE LA MOARTEA SA

ragul meu, fiule Grigore! Cele întîmplute și suferite de mine la moartea mea, pentru faptele mele cele rele, erau așa de înfricoșate și nesuferite, încît și acum cînd mă gîndesc, groaznic mă înfior. Dar cu ajutorul și cu rugăciunile Cuviosului Părintelui nostru duhovnicesc Vasile, cel luminat de Dumnezeu, vei ști fiule Grigore, că s-au făcut cele grele ușoare, și cele cu anevoie lesnicioase. În scurt timp, punînd el mina, necazurile și greutățile ce m-au întîmpinat, cu

cu ajutorul și mila lui Dumnezeu, s-au ușurat... cele nevindecate s-au săvîrșit cu bine. Deci, mulțumesc celui care împreună cu tine s-a întristat și rugăciuni fierbinți la Dumnezeu pentru noi fiii săi a înălțat și ne-a ajutat (Filip. 1 3—9).

O, fiule Grigore! Cum îți voi povesti despre ceasul acela în care se despărțea Sufletul meu de trup! Ce primejdie! Cîtă silă! Cîtă nevoie și cîtă amărăciune și greutate pătîmește Sufletul atunci în durerea și chinuirea aceea amară, ca să se despartă de trupul său! O așa de înfricoată nevoie și durere cuprinde pe cel ce are a-și da Sufletul său, încît e asemenea unui om viu, care, dezbrăcat și gol fiind, s-ar arunca într-un foc mare, unde fiecare cărbune aprins îl arde și-l prăjește usturător, încît să leșine de dureri cumplite, pierzîndu-și fața și alcătuirea corpului său, atît de groaznic, încît să iasă Sufletul din el. Așa-i de amară și groaznică moartea, fiul meu, și cu atîta mai mult, mai ales a acelor care sunt mai păcătoși, ca mine. Martor îmi este Dumnezeu că adevărul ți-l spun. Moartea la cei dreπți însă, nu știu ce fel este, pentru că eu ticăloasa m-am făcut prăvălia păcatelor și a păcătoșilor.

Chipul de față ne arată pe Maica Teodora, mult ostenitoarea în îngrijirea și servirea Sf. Vasile cel Nou, aflîndu-se în agonia morții. Ea vede mai întîi arătîndu-se împrejurul patului său o mulțime

Cînd m-am apropiat de sfîrșitul vieții mele și a sosit ceasul despărțirii Sufletului meu de trup, am văzut o mulțime mare de arapi stînd împrejurul patului meu. Fețele lor schimonosite erau negre ca funinginea, ca tăciunile și ca smoala; ochii lor ca niște cărbuni învăpăiați de foc și vederea lor era grozav de urîță, ca gheena focului infernal. Aceia făceau o mare tulburare și gîlceavă. Unii răgeau ca dobitoacele, răcneau ca fiarele sălbatice, alții lătrau ca niște cîini, urlau ca lupii, boroncăneau ca taurii, guițau ca porcii... Toți iuțindu-se asupra mea, mă îngrozeau și se repezeau scrișnind cu dinții rînjiți la mine, vrînd să mă înghită. Acele duhuri rele și uricioase se pregăteau, aducînd o mulțime de pergamente (hîrtii întocmite în formă de sul), așteptînd parcă să vină oarecare judecător. Ei își desfăceau furioși hîrțile, în care erau scrise faptele mele cele rele. Atunci sârmanul meu Suflet a fost cuprins de mare frică și cutremur. Astfel, fiind muncită eu de relele acelea, deși îmi era destulă amărăciunea morții, aceea înfricoșată vedere a acelor groaznici arapi, mi-a fost asemenea unei alte morți și mai cumplită. Întorcîndu-mi ochii înapoi și încolo,

de arapi schimonosiți și negri ca tăciunile, gîlcevindu-se și răcnind ca fiarele sălbatice, guițînd ca porcii, urlînd ca lupii și lătrînd ca înrăiții cîini... repezindu-se cu dinții rînjiți asupra acesteia ca s-o înghită. În acel timp ei desfac niște hîrtii, și deschid niște catastife, în care îi arată păcatele pe care ea le făcuse, și pe care nu și le mărturisise, sau nu-și făcuse canon pentru ele; așteptînd parcă să vină oarecare judecător la fața locului.

Ori încotro își întorcea ochii, vedea cu groază fețele monstruoase ale arapilor infernali, care o acuzau și amenințau. Îndată însă, spre marea sa bucurie și grabnică salvare, apar lîngă patul ei doi Îngeri frumoși și luminați, cu fețele vesele, hainele strălucitoare ca fulgerul, incinși cruciș cu brîie de aur, care certară aspru pe demoni. Imediat sosi și moartea, care cu un ciocănaș i-a deznodat cele 20 de degete de la mîini și picioare, apoi încheieturile brațelor și picioarelor, care rămîn după aceasta moarte și în nesimțire. Imediat după aceea apucă o teslă cu mîna dreaptă și îi taie grumazul, iar cu cealaltă mîna îi dă să bea paharul morții, după care Sufletul i se zmulse din corp și ieși afară, sărînd în brațele Sfinților Îngeri. De-o parte se vede Sf. Vasile cel Nou, dînd Îngerilor un sicriș cu daruri duhovnicești pentru răscumpărarea Sufletului Teodorei de la vămile văzduhului (unde nu se vor ajunge faptele ei cele bune), pentru slujbele ce i le făcuse în viața ei, ca slujitoare bună și credincioasă. De sus vin în zbor cîțiva Îngeri luminați, care poartă niște vase pline cu untdelemn și miruri curate, prețioase și duhovnicești, pe care vîrsîndu-le peste Sufletul ei, s-a văzut schimbată și luminată...

ca să nu mai văd înfricoșatele lor fețe și să nu mai aud glasurile lor infernale, nu puteam scăpa de ei nici într-o parte. Pretutindeni vedeam numai arapi grozavi înarmîndu-se împotriva mea, și nu era cine să-mi ajute. Într-o astfel de primejdie chinuîndu-mă, mă torturam și leșinam de groază, de dureri și de cutremur.

Deodată însă am văzut doi Îngeri ai lui Dumnezeu, luminați și foarte frumoși, care au venit la mine cu fața veselă. Chipurile lor erau luminoase, ochii privitori cu dragoste, perii capului albi ca zăpada, cu strălucirea în chipul aurului, hainele lor erau ca fulgerul și incinși cruciș cu brîie de aur. Aceia s-au apropiat de patul meu, unde zăceam, și vorbeau între dîșii. Eu văzîndu-i, m-am bucurat cu inima, și cu ochi veseli priveam spre dîșii; iar arabii aceia negri s-au depărtat puțin de patul meu. Atunci unul dintre Îngerii începători de lumină, a certat cu minie pe acei arapi întunecați, zicîndu-le: „O! Nedreptilor, blestemăților, necuraților, întunecaților, răilor, anatematizatorilor și viclenilor vrăjmași ai neamului omenesc, pentru ce apucați voi a veni înaintea la cei ce mor, făcînd atîta gîlceavă, îngrozind și tulburînd pe tot Sufletul ce se desparte de trup? Dar să nu vă prea bucurați, că aici nu veți avea nici un cîștig. Milostivirea lui Dumnezeu este cu dînsul, și voi nu aveți nici o parte la Sufletul acesta“. Atunci arabii aceia, întăritîndu-se, chiuînd și gîlcevindu-se, arătau păcatele mele, zicînd: „Nu avem nici un cîștig aici? Dar aceste păcate ale cui sînt? Au nu ea singură a făcut acestea?“ Așa gîlcevindu-se aceia, eu stăteam pe pat, tremurînd și așteptînd moartea.

Deodată, fără de veste, a sosit și moartea, răcnind ca un leu. Chipul aceleia era înfricoșat. Asemănarea ei era în o slabă formă omenească, cu trup fîrios, alcătuit numai din oase omenești înșirate. Ea purta felurite unelte de muncire: săbii, săgeți, sulite, bardă, coasă, secure, țepuși, pilă, secere, teslă, undiță, și alte felurite unelte neștiute și necunoscute de mine. Acelea văzîndu-le smeritul, necăjitul și mult truditul meu Suflet, s-a cutremurat de frică. Sfinții Îngeri, privind, au zis morții: „De ce zăbovești? Eliberează Sufletul acesta din legăturile trupești. Dezleagă-l degrab și cu ușurință, pentru că nu are multă greutate de păcate“.

Apropiîndu-se moartea de mine, a luat un ciocănaș cu care a deznodat vinele și cele 20 de unghii de la mîini și picioare, apoi toate încheieturile degetelor, brațelor și picioarelor mele, după care au rămas moarte, încît nu le mai puteam mișca de loc. După aceea luînd o teslă, m-a lovit peste gît: tăindu-mi-l, după care nu mi-am mai putut mișca nici capul, de parcă nu mai era al meu. Atunci Sufletul era în inimă, și numai mintea le mai nălucea și cugeta pe toate. Apoi umplînd un pahar cu oarecare amestec, pe care ducîndu-mi-l la gură, m-a silit a-l bea tot. Vai, Doamne? Și atîta de amară era băuta aceea, încît nemai putînd suferi, Sufletul meu s-a scuturat și a ieșit din trup,

Chipul de față ne arată plăcuta moarte a omului drept. Din Dumnezeștile Scripturi, adevărurile sfinte și luminata rațiune, vedem că Dumnezeu a destinat pe fiecare Suflet omenesc a trece prin trei stări foarte deosebite, constituind viața sa vecinică:

1) Viața omului în sinul mamei sale timp de nouă luni. 2) Viețuirea sa limitată aici pe pământ. 3) Viețuirea sa nelimitată dincolo de mormânt. Așadar, nimenea dintre noi Creștinii să nu se teamă de moarte, știind că totul este în puterea, rânduiala și voința lui Dumnezeu. Deci, ori de mîncăm, ori de bem, și orice cugetare, vorbire sau lucrare vom face, toate să le facem spre Slava lui Dumnezeu. Deci, ori de trăim, Domnului trăim, și de murim, Domnului murim. Deci, ori de trăim, ori de murim, ai Domnului suntem" (1 Cor. 10 37 ; Rom. 14 8).

Precum vedem și știm bine, nu noi ne-am pregătit a ne zămisli, a crește în sinul mamei noastre și a ne naște; noi n'avem nici o amintire de prima stare a viețuirii noastre. Atîta știm că prima stare a vieții noastre a fost o pregătire minunată pentru intrarea în viața aceasta de aici de pe pământ. Precum prima stare a vieții în sinul mamei noastre, bună ori slabă, a fost premergătoare stării a doua a viețuirii noastre aici pe pământ, adică: cei ce s-au dezvoltat mai bine acolo, sînt mai destoinici de a înfruntă greutățile

smulgîndu-se cu sila. Atunci Îngerii purtători de lumină l-au luat în mîinile lor. Privind eu înapoi, am văzut trupul meu zăcînd pe

aici pe pămînt și a deveni mai biruitori, mai fericiți; iar cei care s-au dezvoltat slab, morbos, infirmi, etc., în pîntecele mamei lor, nefiind destoinici a înfrunta greutățile vieții aceștia pămîntești, cad robiți lipsurilor, boalelor, mizeriilor, nefericirilor și feluritelor primejdii ireparabile; tot astfel și felul stării a doua a viețuirii noastre aici pe pămînt, e premergătoare pentru starea a treia a viețuirii noastre dincolo de mormînt pe vecinicie, în fericire ori în osîndă.

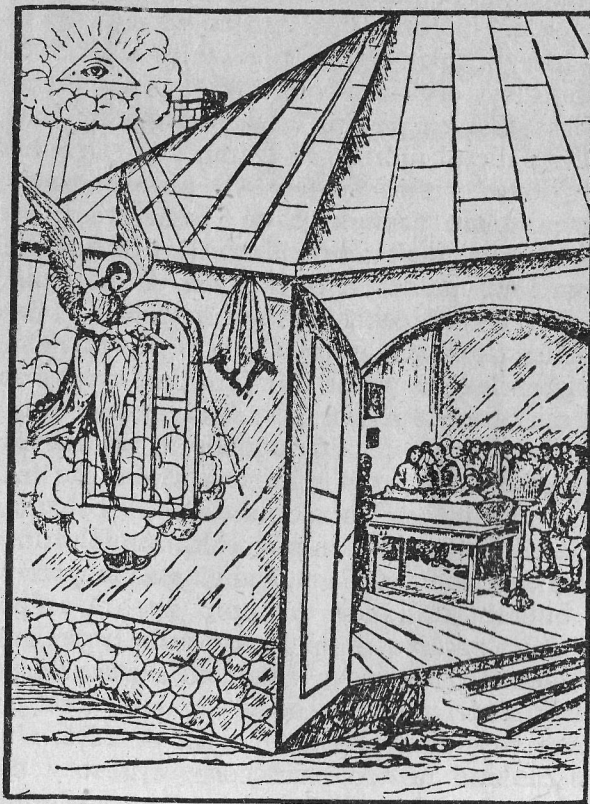
Din descoperirile Divine, noi Creștinii știm ce ne așteaptă dincolo de mormînt. De vom evita păcatul, ori ne vom curăți de el prin o adevărată Spovedanie, împlinirea canonului cuvenit, însoțit de facerea roadelor vrednice de pocăință, ne vom izbăvi de cumplita moarte a păcătoșilor și vom avea parte de plăcuta, dulce, frumoasă, dorită și mult folositoare moarte a dreptilor, care trec din moarte în viață, de pe pămînt la cer, din valea aceasta a necazurilor și a plîngerilor, în Raiul desfătărilor vecinice. „Cînd Sufletul iese din trup — zice Sf. Ioan Carpațiul — vrăjmașul dă năvală asupra lui, războindu-l și ocărîndu-l cu îndrăzneală, făcîndu-se pîrîș amarnic și înfricoșat al lui pentru cele ce a greșit. Dar atunci se poate vedea cum Sufletul iubitor de Dumnezeu și credincios, chiar dacă a fost mai înainte rănit adeseori de păcate, nu se sperie de năvălirile și amenințările aceluia; ci se întărește și mai mult în Domnul și zboară plin de bucurie, încurajat de Sfintele Puteri, care-l conduc, și împrejmuit ca de un zid de luminile credinței, strigă și el cu multă îndrăzneală diavolului viclean: „Ce este ție și nouă, înstrăinatule de Dumnezeu? Ce este ție și nouă, fugarulule din ceruri și slugă vicleană? Nu ai stăpînire peste noi, căci Hristos, Fiul lui Dumnezeu, are Stăpînirea peste noi și peste toți. Lui I-am păcătuit, Lui îi vom răspunde, avînd zălog al milostivirii Lui față de noi și al mîntuirii noastre, cinstita Lui Cruce. Tu însă fugi de parte de noi, pierzătorule, căci nimic nu este ție și slugilor lui Hristos“. Zicînd acestea Sufletul cu îndrăzneală, diavolul întoarce spatele, tînguindu-se cu glas mare, neputînd să stea împotriva numelui lui Hristos. Iar Sufletul aflîndu-se deasupra, zboară asupra vrăjmașului, palmuindu-l, ca pasărea numită oxypterix (repede zburătoare) pe corb. După aceasta e dus cu veselie de Dumnezeștii Îngeri la locurile hotărîte lui, potrivit cu starea lui" (F.o.c. Vol. IV, pp. 130—1).

Priviți la moartea dreptului din chipul de față, cît e de plăcută și dorită! Sufletul lui ieșit din corp, ajutat și de molitfele Preotului și cu rugăciunile casnicilor și a cunoscuților săi, îndreptîndu-se spre cer însoțit de Sfînții Îngeri, vede că: „Cele ce ochiul n-a văzut, urechea n-a auzit și la inima omului nu s-au suit, acele

pat: mort, fără Suflet în el, nesimțit și nemișcat. Și precum cineva își dezbracă haina învechită și ruptă, aruncînd-o încolo de pe sine,

bunătăți vecinice a pregătit Domnul celor ce-L iubesc pe Dînsul“ (1 Cor 2 9; comp. Is 64 4)

„Așa dar — zice Sf Ioan Hrisostom — pentru noi, care din mila lui Dumnezeu am învățat a cunoaște misterioasa Sa Înțelepciune Divină, și care ne privim ca niște călători în viața aceasta, niște chiriași pe acest pămînt, călători la Patria viitoare și moartea o călătorie, noi aceștia nu trebuie să tremurăm în fața morții, ci să ne bucurăm că părăsim această existență trecătoare și mergem la o altă viață cu neasemănare mult mai bună care este nesfîrșită. Moartea dreptilor, deși unora li se pare o pedeapsă, totuși, ea este o mare binefacere“ (Inț. Sol 3 1—9; comp. Mt. 13 43; 1 Cor. 6 2; Vezi și altă explicație a clișeului acestuia în „Oglinda Duhovnicească“, pp. 1874—5, de autor).

Chipul de față ne arată corpul neînsuflețit al unui repausat Creștin, așezat, după o anumită pregătire, pe o masă, laviță, ori

asa și eu priveam la trupul meu mort, de care mă dezbrăcasem ca de-o haină veche, și de care lucru mă minunam mult!

Moartea nu-i decît odihnă,
Viața nu e decît muncă.
Cine-n viață odihnește,
Viața-n moarte și-o aruncă...

pe pat, în casă. Mulți din cei ce-l văd, sau aud de repauzarea lui, îl fericesc că a scăpat de greutățile lumii aceștia, zicînd: „Ferice de el că l-a iertat Dumnezeu! Ferice de el că a scăpat de atîta amar de necazuri, greutăți și suferințele! Ferice de el că l-a luat Dumnezeu!“ Și așa, și din vorbele acestea, reiese că moartea e binefăcătoare omului. Și chiar așa și este.

Iureșurile împrejurărilor potrivnice cerințelor Sufletului și trupului creștinesc, îl împing adeseori în o mare greutate, afundîndu-l pe bietul creștin în întristări, îndoieli, necazuri și în ispite, care sînt primejditoare mîntuirii. Numai acei fii și fiice ai Sfintei Biserici Ortodoxe, care înaintează suindu-se pe scara virtuților duhovnicești și a sfințeniei, se bucură în necazuri. Cît timp trăiește omul pe acest pămînt, îndoiala și ispitele nu-l mai părăsesc. Numai moartea îl scapă de ele. Astfel, moartea, care pune capăt la atîta amar de suferințe, e o mare binefacere de la Dumnezeu, pentru care noi sîntem datori a-I mulțumi din adîncul inimilor noastre.

Dacă și unii dintre Sfinții mari doreau trecerea din această lume, ca să se mute în o lume mai aleasă, mai frumoasă, mai armonioasă, mult mai plăcută, bună și vecinică; apoi și noi, adevărații Creștini, socotim moartea o minunată călătorie a Sufletului nostru dintr-un loc îndurerat într-un loc fericit, din lumea aceasta materială, văzută, în lumea spirituală, nevăzută de ochii trupești, de pe pămînt la ceruri. Privitor la trecerea din această viață, Proorocul David zice: „Însetat este Sufletul meu de Dumnezeul cel tare și viu. Cînd voi veni oare și mă voi arăta Feții lui Dumnezeu?“ (Ps. 41 2); iar Apostolul Pavel striga: „Unde-ți este moarte boldul tău? Unde-ți este iadule biruința ta?“ Și Mîntuitorul ne îmbărbătează, zicînd: „Eu sînt Învierea și Viața...“. Prin aceste cuvinte Dumnezeu-Omul ne încredințează că repausații Creștini, care au fost mădulare vii ale Bisericii Sale, deși mor trupește în lumea asta, totuși, în El sînt vii, activi și fericiți, afară de cei care în viața lor pămîntească au fost neghină sau zizanii (1 Cor. 15 55; Ioan 11 25; 5 24—25; Mt. 13; Vezi și altă explicație a clișeului acestuia în „Oglinda Duhovnicească“, pp. 1878—9, de autor).

FAPTELE BUNE AJUTĂ PE OM DUPĂ MOARTE

ubitorii de Dumnezeu și de mîntuirea Suſletelor omenești, Îngerii, — istorisește Sf. Teodora — pe cînd mă țineau în mîinile lor, mulțime de draci întunecați și nemilostivi m-au înconjurat, strigînd: „Suſletul acesta are mulțime de păcate, deci, trebuie să ne răspundeți nouă la acestea“. Așa strigînd, arătau păcatele mele. Îngerii atunci căutau în cărțile lor faptele mele cele bune, și aflau cu Darul lui Dumnezeu cîte cu ajutorul Lui făcusem și eu în viață, d.p.: de am dat cîndva milostenie la săraci, de am hrănit pe flămînzii, de am adăpat pe însetați, de am îmbrăcat pe cei goi, de am găzduit pe cei fără de-adăpost și pe străini odihnindu-i, de am slujit Sfinților, de am cercetat pe bolnavi și pe cei întemnițați, de am urmat regulat și cu pietate la Sfînta Biserică, de m-am rugat lui Dumnezeu cu umilință și cu lacrimi pentru iertarea păcatelor, de am ascultat slujbele Sfintei Biserici cu luare aminte, de am adus lumînări, untdelemn, tămîie, vin și prescuri curate, liturghii pentru vii și pentru repauzați, de am cinstit Sfînta Cruce, Sfintele Icoane și toate cele Sfinte cu evlavie, de am postit după rînduiala Ortodoxiei Creștine, de am lucrat binele și m-am ferit de răutăți, de mi-am păzit gura a nu vorbi deș-

Chipul de față ne arată ducerea repauzatului creștin, cu procesiune religioasă, la cimitir, în a căruia biserică sfîntă urmează a fi prohodit. Unde cimitirele n-au biserici, repausații creștini ortodocși, se prohodesc în biserica parohială sau filială, apoi se duc la

tăciuni, de a nu pîri, a nu grăi ponegriri, clevetiri, hule, minciuni, năpăstuiți și alte felurite păcate ale limbii, și am făcut în schimb cele bune, spre Slava lui Dumnezeu și zidirea aproapelui meu, de am întors ochii mei de la deșertăciuni lumești... Și orice alte fapte bune aflau scrise în cărțile lor, le aduceau la cumpănă împotriva păcatelor mele.

Atunci arapii aceia văzînd faptele mele cele bune, scrișeau cu dinții lor asupra mea, vrînd să mă răpească din mîinile Sfinților Îngeri și să mă arunce în fundul iadului lor. Dar s-a arătat fără de veste Cuviosul Părintele nostru Vasile, vorbind oarece cu Îngerii lui Dumnezeu.

CUVIOSUL VASILE AJUTA MULT SUFLETUL CE-I SLUJISE CU CREDINCIOȘIE

inînd în mîinile sale ceva minunat, un fel de sicriș cu daruri duhovnicești în chip de bani de aur, Părintele nostru Vasile ie-a dat Îngerilor luminăți, zicînd: „Poștiți domnii mei! Acest Suſlet mi-a slujit mie cu bună credință, odihnindu-mi bătrînețele mele. Eu m-am rugat lui Dumnezeu pentru dînsul și El mi l-a dăruit... Cînd veți trece prin vămiile văzduhului și vor începe duhurile cele viclene a strîmtora pe acest Suſlet, să-l răscumpărați cu acestea de datoriiile lui. Eu, cu Darul lui Dumnezeu, sînt bogat duhovnicește, adunîndu-mi comoară mare în cer din ostenele, suferințele și sudorile mele. Dăruiesc deci sicriul acesta pentru răscumpărarea Suſletului acestuia ce mi-a slujit cu mult devotament“. Acestea zicînd, le-a dat sicrișul și s-a dus. Văzînd acestea viclene draci, au rămas uimiți, și ridicînd glasuri de plîngere, s-au făcut nevăzuți.

Fugînd arapii aceia, a venit iarăși domnul meu, plăcutul lui Dumnezeu Vasile, aducînd împreună cu el mai multe vase cu untde-

cimitir, unde se înmormîntează. Suſletul lui, unit cu trupul în viața pămîntească, prin voința lui Dumnezeu, formează omul întreg. Acum, prin aceeași voință Divină, el este despărțit de trup. După ieșirea din corp, Suſletul se pregătește a trece în împărăția ființelor spirituale sau a Îngerilor. Suſletele Creștinilor — după faptele lor, bune sau rele — după despărțirea lor de corp, se duc și se unesc cu Îngerii cei buni în Rai, ori cu îngerii cei căzuți în iad; iar trupul se duce la biserica cimitirului, unde, după prohodire, se îngroapă, dîndu-se pămîntului din care s-a luat și din care s-a hrănit... (Vezi și altă explicație a clișeului acestuia în „Oglinda Duhovnicească“, pp. 1886—8, de autor).

lemn curat și cu mir de mult preț, sfințit, pe care le țineau în mîini niște tineri frumoși. Sfîntul Vasile a poruncit să le despecetluiască — destupe — și să le toarne toate peste mine. După turnarea sfîntului untdelemn și mir peste mine, m-am umplut de o mireasmă duhovnicească, minunată și cerească. Atunci am văzut că m-am curățit toată.

Chipul de față ne reprezintă trecerea la cele vecinice a Sfintei Teodora. Sufletul ei ieșit din corp între cei doi Îngeri de la capul patului cu rămășițele ei pămîntești. Sfîntul Vasile cel Nou, căruia aceasta îi slujise cu multă cucernicie, dă Îngerilor un sicriș cu daruri duhovnicești (galbeni), din care să plătească pentru ea pe la vămile văzduhului, spre a o salva și duce în locașurile cele cerești, pe care și le pregătise în Rai prin multele osteneli și suferințe. Deasupra lor alți Îngeri varsă asupra Sufletului Sfintei Teodora niște vase cu untdelemn și mir sfințit, date de Sf. Vasile, prin care Sufletul ei s-a umplut de mireasmă duhovnicească minunată și cerească, după care s-a văzut strălucită, luminată, prea frumoasă și plină de veselie Dumnezească, gata a-și lua zborul spre înălțimile cerești.

Pentru astfel de Suflete binecredincioase psalmodia David Proorocul, și cîntă și Biserica Luptătoare, zicînd: „Scumpă este înaintea Domnului moartea Cuvioșilor Lui... De voi umbla în mij-

Fața Sufletului meu s-a făcut strălucită și luminată, prea frumoasă și plină de veselie Dumnezeiască. Apoi Cuviosul Vasile a zis iarăși Îngerilor care mergeau împreună cu mine: „Domnii mei! După ce veți săvîrși toate cele ce se cuvin cu Sufletul acesta, după rînduială,

locul umbrei morții, nu mă voi teme de rele, că Tu, Doamne, ești cu mine. Toiagul Tău și varga Ta, acestea m-au mîngîiat, Gătît-ai înaintea mea masă, împotriva celor ce mă necăjesc. Uns-ai cu untdelemn capul meu și paharul Tău este adăpîndu-mă ca un puternic, iar mila Ta mă va urma în toate zilele vieții mele; ca să locuiesc eu în Casa (Ierusalimul Ceresc al) Domnului, în îndelungare de zile, (pururea)“ (Ps. 115 5—6; 22 4—8).

Moartea este numai un somn mai lung, temporal, pînă la învierea obștească (Mt. 9 23—24; 27 52—53; Ioan 11 11—14, 21—45; 12 9—10; F. Ap. 7 60; 20 9—12; 9 36—41; 1 Tes. 4 16). „Doamne! — strigă Sf. Vasile cel Mare — pentru robii Tăi, care părăsesc trupul și vin la Tine, moarte nu există; moartea nu e decît numai o trecere de la întristare la fericire. Lingă Tine ei află pacea și bucuria... (Rug. de seară). Sufletele adormiților repauzați, continuă a vieții într-o altă lume, unde și noi vom merge, mai degrabă ori puțin mai tîrziu...

Sf. Epifanie opune eresului lui Arie, deci, și tuturor ereticilor, rătăciților de la adevărața învățătură a Bisericii lui Dumnezeu, că: „Morții nu-și întrerup de loc existența prin moarte; ci ei sînt vii înaintea lui Dumnezeu. Ei sînt la fel ca cei ce pleacă în călătorie, pentru care sîntem datori să ne rugăm, ca și pentru cei vii, cu deplină nădejde că le vom căpăta ajutor de la Dumnezeu, cu toate că acest ajutor nu se poate căpăta tuturor celor morți în păcate... ci numai celor ce au trecut în cealaltă lume cu păcate mai ușoare... Biserica cu necesitate săvîrșește pomenirea pentru cei morți, primind tradiția aceasta de la Sfinții Părinți... și de la Sfinții Apostoli chiar. Deci, cine poate călca porunca Mamei, sau Legea Tatălui? „Ascultă fiule — zice înțeleptul Solomon — cuvintele Tatălui tău, și nu lepăda sfaturile Mamei tale“ (Prov. Sol. 1 8). Prin aceste cuvinte se arată că Tatăl, adică Dumnezeu Tatăl cu Unul-Născut Fiul Său și Duhul Sfînt al Său, a învățat verbal și scris, și că Maica noastră — Biserica — a avut și are învățături date Ei de sus, care nu se pot călca, nici a se nimici. Aceste așezăminte sînt stabilite în Sf. Biserică, și toate sînt foarte bune și minunate... Acestea cunoscîndu-le bine, privind la cei ce adorm sau repauzează creștinește, mărturisim și noi cu văzătorul tainelor apocaliptice: „Ferice de cei morți cari mor în Domnul. Da — zice Duhul — ei se vor odihni de lucrurile lor, și faptele lor vor urma după ei“ (Apc. 14 13; comp. 1 Tes. 4 14; Inț. Sol. 4 7—17; 3 1—9).

să-l duceți în locașul meu ceresc, cel gătit mie de la Domnul Dumnezeu, ca să petreacă acolo". Acestea zicînd, s-a făcut nevăzut; iar Sfinți Îngeri zburînd în văzduh, m-au dus în sus spre răsărit (a).

CE SE FACE CU SUFLETUL CREȘTINESC DIN ZIUA DESPĂRȚIRII LUI DE TRUP PÎNĂ ÎN A 40-A ZI?

m văzut și auzit adeseori multă lume, chiar și dintre Creștini, întrebîndu-se nedumeriți: „Ce se face cu Sufletul creștinesc după moarte, adică imediat după despărțirea sa de trup? Ce însemnează: a treia zi, a noua zi și a patruzecia zi? În ce timp trece Sufletul vămile văzduhului, și la ce epocă are loc judecata particulară?”

Sfîntul Macarie Alexandreanul, ne comunică descoperirile îngerești, pe care el le-a avut despre situația Sufletelor repauzătorilor în timpul celor patruzeci de zile după moarte. Cînd s-a îndeplinit misterul morții, Sufletul, despărțit de corpul său, locuiește încă două zile pe pămînt și vizitează, împreună cu Îngerii, locurile unde avea el obicei de a face binele. El umblă împrejurul casei unde s-a despărțit de corpul său și chiar rămîne, cîteodată, lîngă sicriul unde zace trupul lui. Apoi, după urmarea Mîntuitorului, Care a înviat a treia zi după moarte, tot Sufletul trebuie să se urce la cer pentru a adora pe Creatorul întregului univers. De aceea Biserica are așezămînt a se ruga în ziua aceea pentru cei repauzați.

Se serbează deci a treia zi după moarte printr-un Parastas (serviciu funebru și pomană, milostenie) în favoarea repauzatului. Acea zi are pentru morții noștri, ca și pentru noi, un raport spiritual cu învierea Aceluia Care ne-a dat viața, Care a pus temelia propriei noastre fericite învieri.

A treia zi se înmormîntează repauzatul. Dînd pămîntului corpul ce ne este scump, să ne întoarcem Sufletul și inima noastră către Învingătorul morții, Care ne-a acordat tuturor, și prin urmare și scumpului nostru repauzat, triumful vieții asupra morții, care triumf l-am cîștigat prin Învierea Domnului. Biserica ne afirmă în mod solemn, nouă fiilor săi, că Iisus Hristos a înviat și a dat viață celor ce erau în mormînt, deci și repauzaților noștri. Să ne aducem aminte de aceasta, că învierea și viața nu ne sînt date decît prin Harul Domnului nostru

a) Răsăritul în Sf. Scriptură închipuiește latura lumii răsăritene. Acesta e simbolul Împărăției lui Hristos, Care se numește „Răsăritul cel de sus”, iar apusul închipuiește împărăția întunericului și a ceței, împărăția satanei.

Iisus Hristos. Așa dar, a treia zi corpul este înmormîntat, în timp ce Sufletul trebuie să se urce la cer. „Țărîna se va întoarce în pămînt precum a fost, și duhul se va întoarce la Dumnezeu, la Cel ce l-a dat pe el” (Ecl. 12 7).

Chipul de față ne arată prohodirea repauzatului Creștin în Sf. Biserică de către Preoții slujitori, lumea adunată în jurul sicriului cu rămășițele pămîntești ale repauzatului, și Sufletul stînd cu Îngerul său păzitor lîngă trupul neînsuflețit, din care a ieșit. Prohodul ce se face după rînduială în duh și adevăr, dimpreună cu toate rugăciunile, privegherile sfinte, milosteniile și lacrimile vărsate de cei de aproape (nu pentru alte deșertăciuni, ca păgînii și necredincioșii, cu bocete disperate și cu cuvinte deșarte, pentru care cad sub afurisanie, Sf. Ioan Hrisostom oprește pe bocitoarele morților creștini și de a intra în Sf. Biserică. Vezi „Priveliști Apocaliptice” cap. 21 3 „Morții nu se plîng), ci pentru iertarea păcatelor repauzatului ce a crezut și viețuit creștinește după puterea lui, îl ușurează și-i ajută Sufletul său. La aceasta privind Sf. Ioan Damaschin, zice: „Dumnezeu, prin Milostivirea Sa, va mîntui făptura mîinilor Sale, afară de Sufletele din numărul osîndiților, vădite pentru lepădarea credinței adevărate, la care partea stîngă a cumpenei ridică prea mult pe partea cea dreaptă!” Părinții luminați ai Ortodoxiei ne încredințează că, la ultima răsufflare a Creștinului, faptele sale bune și rele se pun în cumpănă, și: 1) Dacă partea dreaptă cu faptele bune dintr-însa ridică pe cea stîngă cu faptele rele, Sufletul

Spațiul nesfârșit ce desparte pământul și cerurile, sau care este între Biserica Triumfătoare și Biserica Luptătoare, în limba ordinară, ca și în Sfintele Scripturi și scrierile Sfinților Părinți, se numește aer, văzduh. Acest spațiu este plin de îngeri căzuți, a căroră toată activitatea constă în a întoarce pe om de la mântuirea sa, făcând din el instrumentul răutății lor infernale. Ei lucrează asupra activității interioare și exterioare a Sufletului nostru, pentru a-l face să participe la căderea lor." Ca un leu răcnind umblă, căutând pe cine să înghită" (1 Petru 5 8). Așa a zis Sf. Ap. Petru vorbind despre demoni. După mărturisirea Vasului alegerii Sfântului Duh, spațiul aerian servește de locuință spiritelor răului (Iov. 1 6—7; 2 1—2; Efs. 6 12; Cols. 2 14—15), și noi credem acest crud adevăr.

Sfântul Ap. și Ev. Ioan Teologul, care s-a făcut vrednic de a vedea marile mistere ale Dumnezeiești în Apocalips, zice că îngerii căzuți au fost izgoniți din locuința lor cerească (Ap. 12 7—8). Deci, unde și-au găsit ei refugiu? După cartea lui Iov, noi vedem lămurit că locuința lor este în văzduh, în aer. Sf. Ap. Pavel îi numește: „duhurile răutății răspindite în aer”, și pe căpetenia lor: „domnul puterii văzduhului”. Îndată după căderea primilor oameni și izgonirea lor din Rai, paza pomului vieții fu încredințată unui Heruvim; cu toate acestea însă, un alt înger, înger căzut, se puse și el la rîndul său în calea Raiului pentru a împiedica pe om a intra în el. Porțile cerului se închiseră și domnul întunericului acestui veac nu lăsa să mai intre în Rai nici un Suflet despărțit de corpul său, pînă și dreptii, afară de Ilie și Enoh, se coborau în iad, ca și păcătoșii.

e primit în Rai, în mijlocul Îngerilor luminați. 2) Dacă ambele părți ale cumpenei sînt deopotrivă, Sufletul acela, prin Mila lui Dumnezeu, capătă biruința. 3) Dacă cumpăna se pleacă nu mult în partea stîngă, Mila lui Dumnezeu împlinește lipsa aceea. Acestea sînt cele trei feluri de judecăți ale Domnului: Judecata dreaptă, judecata omenească și judecata milostivirii. 4) Cînd însă faptele rele ale omului pleacă cumpăna prea mult spre stînga, dreapta judecată rostește hotărîrea după păcatele omului. La acestea privind Sufletul Creștinului repauzat, își pleacă capul în jos, smerindu-se, îngrijorîndu-se și înfricoșîndu-se, neștiind ce-l așteaptă...

Fericiți sînt Creștinii care în toată viața lor au ascultat Cuvîntul lui Dumnezeu și l-au păzit, îmbogățindu-și Sufletele lor cu dreapta credință, viețuirea curată creștinească și faptele bune, de a căror binefaceri se vor bucura vremelnic și vecinic. „Rodul ostenelelor tale vei mîncă, fericit ești și bine va fi ție” (Ps. 127 2; Vezi și altă explicație a acestui clișeu în „Oglindea Duhovnicească”, pp. 1888—1890, de autor).

Chipul de față ne arată ultima vreme a omului pe pământ, în care trupul lui neînsuflețit, întins în sicriu, se pogoară în mormînt, dîndu-se pămîntului din care a fost zidit și din care s-a hrănit în toată viața sa; iar Sufletul e înălțat de Îngerul său păzitor pe norii miresmei tămîiei sfințite înălțată din cădelniță, dimpreună cu rugăciunile Preoților, în sus pe treptele văzduhului la cer, la Creatorul său. Moartea binecredincioșilor Creștini nu-i moarte, așa cum zice lumea ce zace în cel rău (1 Ioan 5 19; Ioan 8 44; 5 44; 1 Cor. 11 3—4); ci viață și fericire statornică (Ioan 5 24—26; 14 27, 23; 6 48—58).

Știut să fie tuturor că moartea nu este un sfîrșit absolut al existenței omului. Sufletul continuă a vieții dincolo de mormînt și de lumea asta trecătoare într-o altă lume, unde și noi vom merge, curînd sau mai tîrziu.

Deci, la plecarea noastră de la mormîntul repauzatului acoperit cu pămînt, să zicem aceluia care a murit în Domnul nostru Iisus Hristos (Ap. 14 13) nu adio, ci: „La revedere bunul nostru tată, mamă, la revedere frate, soră, prietene... la revedere scumpul meu

Cel dintâi care străbătu trecerea neumblată a Raiului, fu Iisus Hristos, biruitorul morții, sfărîmătorul iadului. Din acel moment porțile Raiului se redeschiseră. După Domnul, a mers tâlharul cel din dreapta. De asemenea și toți dreptii Vechiului Testament, pe care El i-a scos din iad, trecură această cale deopotrivă, fără nici o piedică. Sfinții fac această călătorie cu înlesnire, chiar dacă duhurile rele se silesc de a-i opri, pentru că virtuțile ce le au acoperă păcatele lor. Acele duhuri rele vor avea cu atât mai mult dreptul de a opri Sufletele omenești, cînd, după ce s-au despărțit de corp, se vor urca spre Dumnezeu, cu cît ele fiind deja luminate prin învățătura Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, și avînd libertatea de a alege între bine și rău, s-au făcut cu toate astea sclave și executoare relelor lor voințe. Desigur, ei vor înfățișa Suflului (în locurile din văzduh, unde sînt postați) toate drepturile de posesiune pe care ei le au asupra acelor care au fost executorii insinuărilor lor (prin gînduri, dorințe, simțăminte și fapte sau lucruri rele).

Demonii îi reprezintă viața sa plină de păcate și Suflul recunoaște dreptatea mărturisirii lor. Creștinii, a căror viață n-a fost scutită de păcate, nu cîștigă imediat fericirea vecinică. Este indispensabil ca acele greșeli, acele căderi, acele păcate să fie cumpănite și judecate după mărimea lor. Dacă Suflul n-a ajuns la desăvîrșita cunoștință de sine însuși, pe pămînt, el trebuie neapărat, ca ființă spirituală morală, să învețe a se cunoaște dincolo de mormînt. El trebuie să-și dea seama de ceea ce a cîștigat, ce sferă de activitate și-a apropiat, care a fost nutrimentul său și bucuria sa spirituală. Astfel, Suflul trebuie să se recunoască și să pronunțe judecata sa înaintea Judecății lui Dumnezeu. Aceasta este voința dreptății Dumnezeiești. Dumnezeu n-a voit și nu voește moartea. Omul însuși este acela care a voit-o.

Pe pămînt omul poate, cu ajutorul Harului Dumnezeiesc, să ajungă a se cunoaște, și prin o sinceră căință să capete de la Dumnezeu iertarea păcatelor sale; în timp ce dincolo de mormînt, misiunea de a descoperi starea de păcat a Suflului, o au îngerii cei căzuți. Demonii, fiind stăpînii răului pe pămînt, au să-i înfățișeze atunci toate faptele sale cele rele, amintindu-i împrejurările ce-au însoțit lucrarea răului. Suflul va recunoaște atunci greșelile sale. Această recunoaștere adeverește judecata lui Dumnezeu. Astfel, Judecata lui Dumnezeu nu este decît o confirmare a aceleia pe care Suflul a pronunțat-o deja asupra sa însăși. Păcatele spălate prin adevărata căință,

soț, soție, la revedere dragă vecine, cunoscutule sau coreligionarule, la revedere iubitorilor părinți, frați, surori și copii repauzați în Domnul (Apc. 19 9). Vezi și altă explicație a acestui clișeu în „Oglinda Duhovnicească”, pp. 1892—1894, de autor.

însoțită de fapte bune, nu se mai socotesc și nici nu mai e vorbă de dînsule: nici la vămi, nici la judecată.

Odinioară doi frați s-au vorbit între ei și s-au făcut călugări. După ce au isprăvit faptele cele bune, au socotit să-și zidească loruși chilii depărtate, și fiecare din ei s-au dus deosebi pentru liniște. Mulți ani nu s-au văzut unul cu altul, pentru că nu ieșeau din chiliile lor. Deci, s-a întîmplat că unul dintre dîșii s-a îmbolnăvit. Părinții au venit la el să-l cerceteze, și l-au văzut că uneori se uimea, iar alteori se trezea. Atunci ei l-au întrebat pe el: „Ce ai văzut?” El le-a răspuns: „Am văzut pe Îngerii lui Dumnezeu venind. Ei m-au luat pe mine și pe fratele meu și ne-au dus la cer. Acolo ne-au întîmpinat puterile cele potrivnice, nenumărate și înfricoșate la vedere. Ostenindu-se ele, mult, n-au putut nimic asupra noastră. După ce le-am trecut, au început a striga: „Mare îndrăzneală este (are) curățenia”. Acestea zicînd fratele, a adormit. Părinții văzînd, au trimis un frate să vestească fratelui său că a adormit. Mergînd acela, l-a aflat și pe fratele repauzatului, adormit. Toată frățimea auzind și văzînd acestea, s-au minunat și au slăvit cu toții pe Dumnezeu (P. o. c. p. 419, 24).

Pe vremea împărăției lui Iustinian în Orient (527—565 d. Hs.), Sfîntul Cuvios Simeon, cel nebun pentru Hristos, pustnicind în locul său deosebit, s-a pomenit în răpire, și s-a văzut pe sine că se întorsese în patria sa — cetatea Emesia — și cerceta pe maica sa cea bolnavă, către care a zis: „O! maica mea, cum petreci?” Ea a răspuns: „Bine petrec fiule”. El a zis către dînsa: „Mergi la Împăratul fără să te temi de nimic, căci eu L-am rugat pentru tine și ți-am pregătit un loc ales, și, de va voi El, apoi și eu voi veni la tine”. După această vedenie Simeon venindu-și în sine, a cunoscut că în acel ceas a murit maica sa. Alergă degrab la fratele său Ioan, și l-a rugat și pe el ca să se roage pentru Suflul maicii sale. Deci, plecîndu-și genunchii și el însuși, se ruga cu lacrimi, zicînd: „Dumnezeule, Cel ce ai binevoit a primi jertfa lui Avraam și nu ai lepădat jertfele lui Ieftae, nici ai trecut cu vederea darurile lui Abel, și pentru Samuil pruncu Tău, ai arătat-o rodnică pe maica lui, proorocița Ana. Tu Doamne, Doamne al meu, pentru mine robul Tău, primește Suflul maicii mele celei bune. Adu-Ți aminte de durerile și ostenele ei cele pentru mine. Adu-Ți aminte de suspinele ei și de lacrimile ei, pe care le-a vărsat cînd am venit la Tine. Adu-Ți aminte de laptele ei cu care m-a hrănit, nădăjduindu-se ca să aibă mîngîiere și ajutor de la mine, dar n-a cîștigat cele nădăjduite. Nu uita Stăpîne tînguirile inimii sale pentru mine, cînd am lăsat-o pe ea pentru Tine. Adu-Ți aminte cîte nopți n-a fugit somnul de la ochii ei, aducîndu-și aminte neîncetat de tineretele mele și de sărăcia sa. O! cît o durea inima, privind la hainele mele, în care acum nu se mai îmbrăca mîrgăritarul ei cel de mult brett. Adu-Ți aminte de cîtă bucurie și veselie am lipsit-o

Cel dintâi care străbătu trecerea neumblată a Raiului, fu Iisus Hristos, biruitorul morții, sfărâmtorul iadului. Din acel moment porțile Raiului se redeschisera. După Domnul, a mers tîlharul cel din dreapta. De asemenea și toți dreptii Vechiului Testament, pe care El i-a scos din iad, trecură această cale deopotrivă, fără nici o piedică. Sfinții fac această călătorie cu înlesnire, chiar dacă duhurile rele se silesc de a-i opri, pentru că virtuțile ce le au acoperă păcatele lor. Acele duhuri rele vor avea cu atât mai mult dreptul de a opri Suflitele omenști, cînd, după ce s-au despărțit de corp, se vor urca spre Dumnezeu, cu cît ele fiind deja luminate prin învățătura Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, și avînd libertatea de a alege între bine și rău, s-au făcut cu toate astea sclave și executoare relelor lor voințe. Desigur, ei vor înfățișa Suflului (în locurile din văzduh, unde sînt postați) toate drepturile de posesiune pe care ei le au asupra acelor care au fost executorii insinuărilor lor (prin gînduri, dorințe, simțăminte și fapte sau lucruri rele).

Demonii îi reprezintă viața sa plină de păcate și Suflul recunoaște dreptatea mărturisirii lor. Creștinii, a căror viață n-a fost scutită de păcate, nu cîștigă imediat fericirea vecinică. Este indispensabil ca acele greșeli, acele căderi, acele păcate să fie cumpănite și judecate după mărimea lor. Dacă Suflul n-a ajuns la desăvîrșita cunoștință de sine însuși, pe pămînt, el trebuie neapărat, ca ființă spirituală morală, să învețe a se cunoaște dincolo de mormînt. El trebuie să-și dea seama de ceea ce a cîștigat, ce sferă de activitate și-a apropiat, care a fost nutrimentul său și bucuria sa spirituală. Astfel, Suflul trebuie să se recunoască și să pronunțe judecata sa înaintea Judecății lui Dumnezeu. Aceasta este voința dreptății Dumnezeiești. Dumnezeu n-a voit și nu voeste moartea. Omul însuși este acela care a voit-o.

Pe pămînt omul poate, cu ajutorul Harului Dumnezeiesc, să ajungă a se cunoaște, și prin o sinceră căință să capete de la Dumnezeu iertarea păcatelor sale; în timp ce dincolo de mormînt, misiunea de a descoperi starea de păcat a Suflului, o au îngerii cei căzuți. Demonii, fiind stăpînii răului pe pămînt, au să-i înfățișeze atunci toate faptele sale cele rele, amintindu-i împrejurările ce-au însoțit lucrarea răului. Suflul va recunoaște atunci greșelile sale. Această recunoaștere adeverește judecata lui Dumnezeu. Astfel, Judecata lui Dumnezeu nu este decît o confirmare a aceleia pe care Suflul a pronunțat-o deja asupra sa însăși. Păcatele spălate prin adevărata căință,

soț, soție, la revedere dragă vecine, cunoscutule sau coreligionarule, la revedere iubitorilor părinți, frați, surori și copii repauzați în Domnul (Apc. 19 9). Vezi și altă explicație a acestui clișeu în „Oglinda Duhovnicească“, pp. 1892—1894, de autor.

însoțită de fapte bune, nu se mai socotesc și nici nu mai e vorbă de dinsele: nici la vămi, nici la judecată.

Odinioară doi frați s-au vorbit între ei și s-au făcut călugări. După ce au isprăvit faptele cele bune, au socotit să-și zidească loruși chilii depărtate, și fiecare din ei s-au dus deosebi pentru liniște. Mulți ani nu s-au văzut unul cu altul, pentru că nu ieșeau din chiliile lor. Deci, s-a întîmplat că unul dintre dînșii s-a îmbolnăvit. Părinții au venit la el să-l cerceteze, și l-au văzut că uneori se uimea, iar alteori se trezea. Atunci ei l-au întrebat pe el: „Ce ai văzut?“ El le-a răspuns: „Am văzut pe Îngerii lui Dumnezeu venind. Ei m-au luat pe mine și pe fratele meu și ne-au dus la cer. Acolo ne-au întîmpinat puterile cele potrivnice, nenumărate și înfricoșate la vedere. Ostenindu-se ele, mult, n-au putut nimic asupra noastră. După ce le-am trecut, au început a striga: „Mare îndrăzneală este (are) curățenia“. Acestea zicînd fratele, a adormit. Părinții văzînd, au trimis un frate să vestească fratelui său că a adormit. Mergînd acela, l-a aflat și pe fratele repauzatului, adormit. Toată frățimea auzînd și văzînd acestea, s-au minunat și au slăvit cu toții pe Dumnezeu (P. o. c. p. 419, 24).

Pe vremea împărăției lui Iustinian în Orient (527—565 d. Hs.), Sfîntul Cuvios Simeon, cel nebun pentru Hristos, pustnicînd în locul său deosebit, s-a pomenit în răpire, și s-a văzut pe sine că se întorsese în patria sa — cetatea Emesia — și cerceta pe maica sa cea bolnavă, către care a zis: „O! maica mea, cum petreci?“ Ea a răspuns: „Bine petrec fiule“. El a zis către dînsa: „Mergi la Împăratul fără să te temi de nimic, căci eu L-am rugat pentru tine și ți-am pregătit un loc ales, și, de va voi El, apoi și eu voi veni la tine“. După această vedenie Simeon venindu-și în sine, a cunoscut că în acel ceas a murit maica sa. Atergă degrab la fratele său Ioan, și l-a rugat și pe el ca să se roage pentru Suflul maicii sale. Deci, plecîndu-și genunchii și el însuși, se ruga cu lacrimi, zicînd: „Dumnezeule, Cel ce ai binevoit a primi jertfa lui Avraam și nu ai lepădat jertfele lui Ieftae, nici ai trecut cu vederea darurile lui Abi, și pentru Samuil pruncu Tău, ai arătat-o rodnică pe maica lui, proorocița Ana. Tu Doamne, Doamne al meu, pentru mine robul Tău, primește Suflul maicii mele celei bune. Adu-Ți aminte de durerile și ostenele ei cele pentru mine. Adu-Ți aminte de suspinele ei și de lacrimile ei, pe care le-a vărsat cînd am venit la Tine. Adu-Ți aminte de laptele ei cu care m-a hrănit, nădăjduindu-se ca să aibă mîngîiere și ajutor de la mine, dar n-a cîștigat cele nădăjduite. Nu uita Stăpîne tînguiriile inimii sale pentru mine, cînd am lăsat-o pe ea pentru Tine. Adu-Ți aminte cîte nopți n-a fugit somnul de la ochii ei, aducîndu-și aminte neîncetat de tinerețele mele și de sărăcia sa. O! cît o durea inima, privind la hainele mele, în care acum nu se mai îmbrăca mîrgăritarul ei cel de mult pret. Adu-Ți aminte de cîtă bucurie și veselie am lipsit-o

pe ea, prin plecarea de la dînsu, ca să-Ți slujesc Ție, Dumnezeu și Stăpînul meu. Dă-i ei păzitor tare, pe Îngerul Tău, ca să-i păzească Suflul ei de duhurile cele viclene și nemilostive (vameșii vămilor) din văzduh, care voiesc să înghită pe toți. Dumnezeu meu, poruncește ca Suflul ei să se despartă de trup fără de durere și fără de frică, și iartă-i ei toate greșelile ce a făcut în această viață. Astfel, Dumnezeu și Dreptul Judecător, să n-o duci pe ea din mîhnire în mîhnire, din primejdie în primejdie și din suspin în suspin; ci, în loc de mîhnirea ce-a suferit pentru mine — unul născut fiul său — dă-i ei bucurie, și în loc de lacrimi dă-i ei veselia cea pregătită Sfinților Tăi". Deci, rugîndu-se și Ioan împreună cu dînsul, pentru Suflul celei moarte, s-au sculat de la rugăciune. Atunci Ioan mîngîia pe Simeon, zicînd: „Iată frate, Dumnezeu a auzit rugăciunile tale și a primit pe maica ta...".

Mai înainte cu două zile de ieșirea sa din viață, Sfîntul Simeon a zis Diaconului Ioan, care-i cunoștea sfințenia lui de sub închipuirile nebuniilor ce făcea: „Am fost la fratele meu de călugărie, Ioan, pe care l-am aflat sporit în bunătăți, desăvîrșit plăcut lui Dumnezeu, purtînd pe cap o cunună luminoasă, pe care era scris: „Cununa răbdării pustului". Apoi am văzut pe un slăvit, zicîndu-mi: „Vino nebunule, vino să primești pentru mîntuirea atîtor Suflute omenești, nu numai o cunună; ci mai multe". Domnule Diacon, te rog foarte, ca pe nimeni din săraci, mai ales dintre monahi, să nu-i defaimi, nici să-i ocărăști, că mulți din ei, prin pătimirea cea rea, sînt curățați între dînșii și strălucesc ca soarele înaintea lui Dumnezeu. De ase menea și dintre oamenii cei simpli, care lucrează pămîntul și viețuiesc creștinește, mulți dintre ei sînt Sfinți mari, pe care i-am văzut la Sfînta Împărtășire cu Dumnezeiescul Trup și Sînge al Domnului Hristos, făcîndu-se ca aurul cel curat. Îngrijește-ți Suflul, pe cît îți e puterea, ca să poți fără de greutate a trece cetele (vămilor) duhurilor din văzduh și a scăpa de cumplitele mîini ale stăpînitorului întunericului (Ioan 14 30). Știe Domnul meu, că și eu am a pătimi mult necaz și mare frică, pînă ce voi trece acele înfricoșate locuri (ale vămilor văzduhului) în care se cercetează cu deamănuntul toate cuvintele lucrurilor și faptele omenești..." (Vezi pe larg Viețile Sfinților 21 Iulie o. c. pp. 1071—1073; 1120—1122).

„Copiii mici repauzați —, scrie Sf. Ioan Hrisostom, zic părinților lor care îi plîng: „Nu plîngeți! Moartea noastră și trecerea vămilor, întovărășiți de Sfinții Îngeri, a fost ușoară, Demonii n-au găsit nimic în noi, și din mila Domnului Dumnezeului nostru, noi ne găsim acum cu Sfinții și cu Îngerii, și ne rugăm lui Dumnezeu pentru voi" (Cuv. în Sîmbăta Sexagesimei (Rusalii), d. V. R. o. c. p. 242).

Îngerii cei buni, din partea lor înfățișează la vămi faptele bune ale Suflului; iar îngerii cei răi din văzduh caută să ne afunde, să

ne depărteze de Dumnezeu. De aceea ei apar ca niște vameși, care cer plata pentru toate faptele noastre cele rele. Plata o fac Îngerii cei buni din tezaurul faptelor noastre celor bune. Tot spațiul ce desparte pămîntul de ceruri, este divizat în douăzeci și patru de părți sau tribunale; fiecare parte este un tribunal sau vamă, unde se cercetează anumite păcate. Acele tribunale le formează îngerii cei răi. Prin urmare, văzduhul este plin de îngeri buni și răi, care știu toate faptele noastre. Aceasta o adevărește Sf. Ap. Pavel, scriind în epistola către Efeseni: „Nu ne luptăm împotriva trupului și a singelui; ci împotriva principilor, a puterilor și a stăpînului întunericului veacului acestuia, împotriva duhurilor rele, care sînt în văzduh" (Efs. 6 12).

Suflul, trecînd pe acolo, este acuzat pentru păcatele sale de către demoni. Fiecare din tribunale, sau fiecare vamă, după cum le numesc Sfinții Părinți în scrierile lor (în timp ce duhurile rele de acolo sînt numite vameși), corespunde cu un oarecare grup de păcate. Spirittele cele rele acuză pe Suflul nu numai de păcatele pe care el le-a săvîrșit, și de care e vinovat; ci încă și de acelea pe care el nu le-a comis, după mărturisirea Sfîntului Ioan Lestvîhnik. Astfel, prin aceste vămi ale văzduhului, se arată — în mod material — judecata particulară care se face — numai spiritual — de Domnul nostru Iisus Hristos după moartea fiecărui om. Se arată încă și faptul, că această judecată se face cu ajutorul Îngerilor buni, la care îngăduie și pe îngerii cei răi care umplu văzduhul; judecată în care se amintesc Suflului toate faptele sale și după care i se hotărăște o stare știută...

De aici vedem că vămile reprezintă calea ce trebuie să o apuce numaidecît toate Suflutele omenești — bune sau rele — spre a trece din viața aceasta temporală la viața vecinică. Noi împrumutăm însă din istorisirea Sfîntei Teodora descrierea ordinei în care vămile (despre care vom vorbi mai pe larg în paginile viitoare), se succed una pe alta.

Suflul îndreptîndu-se spre răsărit, pe calea cerului, întâlnește întâia vamă, unde spirittele cele rele, după ce au oprit Suflul însoțit de bunii Îngeri, îi înfățișează păcatele sale prin cuvînt, vorbe deșarte, convorbiri zadarnice, vorbe obscene, batjocori, luarea în ris a lucrurilor Sfînte, cîntece lumești, cîntări pasionate, ris, ș.a.

A doua vamă este aceea a minciunii: orice minciună, călcarea de jurămint, întrebuițarea Numelui lui Dumnezeu în deșert, călcarea făgăduințelor făcute înaintea lui Dumnezeu, ascunderea păcatelor înaintea Duhovnicului...

A treia vamă e aceea a calomniei: calomnierea aproapelui, vorbirea de rău, umilirea altuia, înjurăturile, batjocora unită cu uitarea propriilor sale greșeli și păcate...

A patra vamă este aceea a lăcomiei: beția, obiceiul de a mânca printre mese și în ascuns, uitarea rugăciunii înainte și după masă, nepăzirea posturilor, nesațiu, desfătările, în fine, tot felul de gastro-latrie...

A cincea vamă este a lenevirii: lenevirea relativ la serviciul Divin și la rugăciunea particulară, neglijență la lucru, lene în cele duhovnicești și gospodărești...

A șasea vamă este aceea a furtului: tot soiul de furturi pe ascuns sau pe față...

A șaptea vamă este aceea a avarității și a iubirii de argint...

A opta vamă este a cămătăriei...

A noua vamă este aceea a înșelătoriei: judecăți false, măsuri false și alte înșelătorii...

A zecea vamă este aceea a geloziei, a zavistiei...

A unsprezecea vamă este aceea a mândriei: a ambiției, prea marii opinii de sine, lipsă de respect către părinți, cler și superiori, mândrie, îngîmfare, trufie și alte neascultări...

A douăsprezecea vamă este aceea a miniei...

A treisprezecea vamă este a ceea a răzbunării...

A patrisprezecea vamă este aceea a uciderii...

A cincisprezecea vamă este aceea a magiei: vrăji, amestec de otrăvuri, farmece, invocația demonilor, spiritism, etc...

A șaisprezecea vamă este aceea a necurăției și a tot ce se raportează la acest păcat: gânduri scîrboase, dorinți și acte necurate, iubire trupească a persoanelor neunite prin căsătorie legitimă, priviri la lucruri necurate, priviri voluptuoase, pipăiri necurate...

A șaptesprezecea vamă este aceea a adulterului: necredința în căsătorie, căderea în păcat a persoanelor consfințite lui Dumnezeu...

A optsprezecea vamă este aceea a păcatului sodomiei: pasiuni contra naturii, incesturi, etc...

A nouăsprezecea vamă este aceea a ereziei: false raționamente asupra religiei, lepădarea de Credința unice Biserici dreptcredincioasă a lui Dumnezeu, hulirea, blasfemarea...

A douăzecea vamă este aceea a nemilostivirii sau cruzimii...

A douăzeci și una vamă este aceea a slujirii la idoli...

A douăzeci și doua vamă este aceea a sulemenirii și a slujirii fețelor...

A douăzeci și treia vamă este aceea a fumatului.

În sfîrșit cea mai de pe urmă, a 24-a vamă, este aceea a simoniei.

Trecerea vămilor are loc a treia zi după moarte. Prea Sfințitu Macarie scrie: „Învățămîntul Bisericii asupra vămilor fiind continuu și de obște răspîndit, mai cu seamă între dascălii religiei din sec. al IV-lea, acest fapt mărturisește netăgăduit că acest învățămînt

i-a fost transmis de către dascălii secolelor anterioare, și are de bază tradiția apostolică" (Teol. Dogm. Tom. 5, pp. 85—86).

Cunoscînd starea Sufletelor de după moarte, trecerea vămilor și înfățișarea lor înaintea lui Dumnezeu, care are loc în a treia zi, Biserica și rudele, voind a proba afecțiunea lor către repauzat, roagă pe Domnul de a-i ierta Sufletului toate păcatele sale și de a-l înlesni în trecerea vămilor. Iertarea păcatelor constituie învierea Sufletului pentru o viață fericită și eternă. Așadar, luînd de model pe Domnul nostru Iisus Hristos înviat din morți, a treia zi, se fac rugăciuni pentru cel repauzat, pentru ca și el să învieze a treia zi spre o viață veșnică și glorioasă, în însoțirea Mintuitorului.

După ce Sufletul s-a închinat Domnului, el este dus prin deosebite locașuri ale Sfinților, pentru a privi frumusețile Raiului. Această vizitare a locuințelor cerești ține șase zile. Sufletul admiră și slăvește atunci pe Dumnezeu, care din nemăsurata Sa bunătate și dragoste, l-a adus din neființă în ființă, învrednicindu-l a se bucura de mulțimea negriților bunătăți, pe care în viața aceasta el nu putea să și le închipuiască (1 Cor. 2 9). În această contemplație el uită cu totul scîrbele ce-a avut cînd era în trup, dar cu toate acestea, dacă el este împovărat de păcate, se întristează și și impută că și-a petrecut viața în negrijă, și că n-a servit pe Dumnezeu după puterea sa. Isprăvind vizitarea Raiului, a noua zi, după despărțirea sa de trup, Sufletul se urcă din nou la Dumnezeu pentru a I se închina. Pentru aceea Biserica are rînduială de a face a noua zi rugăciuni, pomani, milostenie, pentru repauzat. Cunoscînd starea Sufletului repauzatului a noua zi după moarte, cînd are loc a doua închinare, Biserica și rudele roagă pe Dumnezeu de a pune Sufletul repauzatului în numărul celor nouă cete de Îngeri.

După a doua închinare Domnul poruncește ca iadul să fie arătat Sufletului. Sufletul vede atunci suferințele păcătoșilor, el aude plîngerile, gemetele și scrișnirea dinților. În timp de treizeci de zile Sufletul vizitează toate părțile iadului și tremură de frică ca să nu fie condamnat de a locui acolo veșnic. În fine, a 40-a zi după despărțirea sa de corp, Sufletul se urcă pentru a treia oară să se închine Creatorului. Și atunci, a 40-a zi după moarte, Judecătorul etern hotărăște locuința ce se cuvine Sufletului după faptele și viețuirea sa pămîntească. Astfel, judecata particulară are loc în a 40-a zi după moarte, și iată pentru ce Biserica se roagă, face milostenii, pomani, și în acea zi pentru repauzați.

Deci, ziua a 40-a după moarte este ziua decisivă pentru soarta Sufletului în viața viitoare. Este judecata particulară a lui Hristos, determinînd starea Sufletului numai pînă în ziua Judecății de pe urmă, Judecata generală. Această stare a Sufletului corespunzînd cu viața sa de pe pămînt, nu este situația sa definitivă (pentru veșnicie)

Judecata particulară a Sufletului. Vine vremea când Dumnezeu va judeca toate cele ascunse ale oamenilor, după Evanghelie... Noi toți ne vom arăta și vom sta înaintea judecății particulare și generale a Domnului Hristos, ca să ia fiecare cum a făcut în viața pămîntească. Atunci fiecare va fi răsplătit după faptele sale. Cei buni vor dobîndi viața și fericirea vecinică, iar cei răi osîndirea vecinică (Rom. 2 6; 14 10; 2 Cor. 5 10; 2 Petru 2 9).

ci este supusă la schimbare. Domnul nostru Iisus Hristos, a 40-a zi după Învierea Sa, a înălțat natura omenească, din care a binevoit a face Personalitatea Sa, la gloria supremă, punînd-o pe Tronul Dumnezeirii Sale, la dreapta Părintelui Ceresc; așadar, după Dumnezeiescul Său exemplu, repauzații în a 40-a zi după moartea lor, intră definitiv în situația ce se cuvine valorii lor morale. După exemplul Domnului, Care după ce a terminat lucrarea mîntuirii noastre prin viața și moartea pe Cruce, a pus coroană la lucrarea Sa în înălțarea la ceruri a 40-a zi după moarte. Sufletele repauzaților, terminînd cursul existenței lor pămîntești, primesc de la Dumnezeu a 40-a zi pedeapsă sau recompensă, după faptele lor.

După exemplul Domnului, Care, după înălțarea Sa a 40-a zi, a șezut pentru totdeauna de-a dreapta lui Dumnezeu, așteptînd pînă se vor pune vrăjmașii Săi așternut picioarelor Sale (Evr. 10 12—13),

Sufletele repauzaților, a căror soartă a fost fixată prin judecata particulară a lui Hristos, rămîn în acea stare (nu însă fără posibilitatea de schimbare) pînă la ziua Judecății generale (Cuv. asupra rug. pentru morți, de Arh. Teodor).

Rugăciunile care se fac pentru repauzați au felurite cauze: 1) Unii pretind că Biserica a instituit rugăciunile pentru Sufletele repauzaților, fiindcă trupul mortului a treia zi își schimbă (pămîntește) fața mai pronunțat. 2) Alții pentru învierea Mîntuitorului a treia zi după moartea Sa, sau pentru că repauzatul, fiind botezat, credea în Prea Sfînta Treime: Tatăl, Fiul și Duhul Sfînt, sau pentru cele trei principale virtuți teologice: Credința, Nădejdea și Dragostea, fără de care mîntuirea omului este imposibilă, sau în reamintirea simbolului naturii întregiloare a omului, din: duh, Suflet și corp (1 Tes. 5 23; Evr. 4 12), care împreună păcătuiind, trebuiesc curățite desăvîrșit prin trecerea sa în lumea de dincolo de mormînt, unde trebuie ajutat de cei vii prin: rugăciuni, post și milostenii, în acest înalt scop.

Rugăciunile din ziua a noua, potrivit rînduielilor apostolice și patristice, au și ele diferite cauze: 1) Unii cred că Biserica se roagă pentru repauzați, a 9-a zi după moartea lor, fiindcă în acea zi începe putrefacția trupului, rămînînd numai inima intactă. 2) Alții cred că prin rugăciunile din ziua a 9-a se cere și se mijlocește prin cele nouă cete îngerești pentru a învrednici pe repauzat de a locui cu Sfinții și cu Îngerii după înviere.

De asemenea și rugăciunile ce se fac a 40-a zi după moarte pentru repauzați, au diferite însemnătăți: 1) Unii pretind că pentru inima mortului care se descompune în a 40-a zi după moarte, deși aceasta nu corespunde totdeauna experiențelor. 2) Alții văd în această rînduială a rugăciunilor și milosteniilor din a 40-a zi după repauzarea creștinilor, cele 40 de zile în care doctorii egipteni au îmbălsămat corpul Patriarhului Iacob-Israil, și în care a fost plîns de urmașii săi (Fac. 50 3), cele de două ori cîte 40 de zile și patruzeci de nopți în care Moisi a petrecut în post, rugăciuni și meditații, sus deasupra muntelui Sinai, unde Dumnezeu a vorbit cu el și i-a dat Tablele Legii (Eș. 31 18; 34 1—2, 28; 2 Lege 9 9—18; 10 1—4, 10); Cei patruzeci de ani în care întreg poporul lui Israil cel scos din seculara robie a Egiptului (trei milioane de Suflete) a fost hrănit cu pîine cerească de sus, adică cu mînă din cer (Eș. 16 3—35); cele patruzeci de zile și patruzeci de nopți în care Proorocul Ilie a călătorit pînă la muntele Horeb, în puterea căpătată prin mîncarea (turta și apa) adusă de Îngerul Domnului, pe cînd era fugăr, în grea mîhnire, frică și disperare (3 Imp. 19 1, 8); cele patruzeci de zile și patruzeci de nopți petrecute de Mîntuitorul după Botezul Său în pustie cu fiarele, nemîncînd și nebind nimic (Mc. 1 9—13; Mt. 4 1—11; Lc. 4 1—13),

și cele patruzeci de zile petrecute de Mîntuitorul, după Învierea Sa, cu Sfinții Săi Apostoli, învățîndu-i Tainele Împărăției Cerurilor, după care S-a înălțat la ceruri și a șezut cu omenescul Său Prea Sfînt Trup de-a dreapta lui Dumnezeu Tatăl Cîresc pentru totdeauna (F. Ap. 1 1—11).

Astfel, Biserica se roagă pentru repauzat, ca, precum Mîntuitorul după cele patruzeci de zile și patruzeci de nopți de post aspru, a biruit pe diavolul cu cele trei ispite ale lui, așa și repauzatul nostru, prin rugăciunile făcute în trei rînduri, în cele patruzeci de zile, să învingă pe demoni și să dobîndească Împărăția Cerurilor. În acest scop scrie și Sf. Simeon Tesalonicianul acestea: „Rugăciunile pentru morți au loc a patruzecia zi după moarte, în amintirea Înălțirii Domnului nostru Iisus Hristos Dumnezeu, cu Trupul Său Omenesc, care a avut loc a 40-a zi după Învierea Sa; pentru ca și repauzatul, ieșind din coștiugul (mormîntul) său, să se înalțe în nori, în întîmpinarea Domnului și să rămîna totdeauna cu El” (Cap. 37 2).

Aceste paralele, între diferitele situații ale Mîntuitorului și starea Sufletelor repauzaților, sînt recunoscute de Sf. Scriptură (Evr. 9 27—28). Astfel, voi care plîngeți un repauzat iubit, înălțați Sufletul vostru și inima voastră către Dătătorul vieții în a 40-a zi după repauzarea sa, „căci el a intrat în însăși cerul ca să se arate acum Feții lui Dumnezeu pentru noi” (Evr. 9 24). Oare Părintele Său refuza-va de-a asculta rugăciunea Sa, văzînd pe Fiul Său mult iubit, Care S-a acoperit pentru noi cu rănile Crucii?

Așadar, să punem inima și credința noastră în iubirea Mîntuitorului, Care chiar în Slava Sa este neîncetat ocupat de veșnica noastră mîntuire, de mîntuirea ta și de aceea a repauzatului ce-ți este scump și drag. Roagă-L deci pe Dinsul, ca, prin Harul Său să vindece rănile Sufletului repauzatului, să îndeplinească ceea ce-i lipsește, să-i ierte păcatele sale, să-l curețe și să-l pună în rîndul fericiților. Credința și rugăciunile tale, unite cu rugăciunile Bisericii, vor fi de un puternic ajutor pentru repauzatul tău în ziua Judecării lui Hristos, așteptînd Judecata cea de pe urmă.

Cunoscînd starea Sufletului în viața de dincolo de mormînt, în epoca ce corespunde cu ziua a 40-a după moarte, zi în care judecata care decide de fericirea sau de nefericirea repausatului (deși nu e hotărîrea definitivă) este rostită, Biserica și rudele se grăbesc din nou a veni în ajutorul său. Se oficiază în acea zi sericiul funebru sau Liturghia morților (Parastas), pentru a ruga pe Dumnezeu în favoarea repauzatului.

Prin urmare, vedem, după cîte s-au zis, că Sufletul, după despărțirea sa de corp, locuiește încă două zile pe pămînt și în a treia zi se înalță către Dumnezeu pentru a I se închina, apoi trece în Rai cele șase zile următoare, și în fine, cele treizeci de zile ce urmăză, el este

prin iad, iar în a 40-a zi el se află, în fine, rînduit provizoriu, în situația ce se va păstra pînă la Judecata cea de pe urmă, cînd numai atunci Sufletele vor primi hotărîrea definitivă.

Zilele aniversare ale morții, sărbătorile Sfinților și zilele nașterii repauzaților, rămîn totdeauna date memorabile pentru adevărații Creștini. Voind a arăta că moartea n-a rupt legătura și relațiunea spirituală între morți și vii, aceștia recitesc rugăciunile morților și se roagă pentru ei Aceluia prin Care ne este mîntuirea noastră și viața noastră. Ei roagă pe Acela Care a zis despre El Însuși: „Eu sînt Învierea și Viața”. Să ne rugăm și să cerem cu tărie să împlinească făgăduința Sa de-a asculta pe cei ce I se roagă! „Cereți și vi se va da... căci nu voiesc moartea păcătosului, pentru care am suferit și Mi-am vîrsat Sîngele, și căruia dau acum viață veșnică — Credeți numai”.

Din cele arătate se văd, în scurte cuvinte, cele ce se petrec cu Sufletul imediat după despărțirea sa de corp, a treia zi, în călătoria sa prin vămile văzduhului, prin Rai, prin iad, și despre așezarea lui provizorie în locașurile fericiților sau în temnițele osîndiților.

Privitor la trecerea prin vămile văzduhului, Sfîntul Macarie Alexandreanul (+ 395 d. Hs), contemporan cu Sf. Macarie Egipteanul, ne spune că unul dintre cei doi Îngeri ce i s-au arătat, îi zise: „Sufletul unui păcătos sau al unui drept, este cuprins de o mare spaimă la vederea grozavilor și răilor diavoli... El aude plîngerile și suspirurile celor ce-l înconjoară, dar nu poate rosti nici o vorbă, nici a scoate vreun sunet de glas. El e tulburat, cugetînd la îndelungata călătorie necunoscută ce are a face; la noul fel de viață pe care o va duce de acum înainte, de la despărțirea sa de trup...”.

„Ce groază — zice Sf. Ciril Alexandreanul, ca și Sf. Teodor Studitul — și ce spaimă va simți Sufletul în toată vremea pînă se va judeca definitiv! Puterile Dumnezeiești stau în fața spiritelor necurate și înfățișează toate cugetele bune, vorbele bune și faptele bune ale Sufletului. În același timp Sufletul, plin de groază în mijlocul Îngerilor luminați — care-l ajută — și a demonilor — care-l pîrăsc — așteaptă îndreptățirea și scăparea sa, sau osînda și pierzarea sa”.

Acum, din cele arătate, încredințîndu-ne despre existența și greutatea prin care trece Sufletul omenesc după despărțirea sa de trup, să urmărim mai de aproape cele ce ni le istorisește Maica noastră Teodora despre trecerea Sufletului ei prin vămile văzduhului și înfri-coșatele opreliști.

Cei doi Îngeri — istorisește ea Sfîntului Grigore — întinzîndu-și aripile lor cele în chipul fulgerului, au zburat împreună cu mine prin văzduh, la înălțimea cerului, spre Scaunul Dumnezeirii...

CERCETAREA FIECĂRUI SUFLET CREȘTINESC ÎN CELE 24 ÎNFRICOȘATE VĂMI ALE VĂZDUHULUI

VAMA 1-a, A CONVORBIRILOR ȘI RÎSURILOR PĂCĂTOASE

u mare iuteală mergînd noi de pe pămînt spre înălțimea cerurilor, ia început ne-au întâmpinat duhuri rele ale văzduhului de la prima vamă, la care se întreabă păcatele Sufletului prin cuvînt: vorbe deșarte, glume, convorbiri zădărnice și porcoase, vorbe obscene, batjocoriri, luarea în ris a lucrurilor Sfinte și a oamenilor, cîntece curvești, anumite cîntece rele, ris, înfricoșările și șovăirile în păstrarea și apărarea dreptei credințe, a facerii voii lui Dumnezeu, săvîrșirea faptelor bune și viețuirii curat creștinești. Acolo era o mare adunare de arapi, mari și negri ca tăciunele, în fruntea cărora era unul foarte înrăutățit, care stătea în fața mea. Fiind opriți noi acolo, aceia au adus înaintea mea o mulțime de catastife. O, fiule Grigore, martor îmi este Dumnezeu, că acolo am văzut scrise toate cuvintele deșarte, vorbite în tinerețile mele, vorbele fără socoteală și fără de rușine, toate cuvintele nebunești și necurate, toate cîntecele lumești (de amor sau curvești), chiotele, strigătele, rîsurile și hohotele de rîs, prin care am smintit multe Suflete, făcînd pe unii să rîdă nebunește (Is. Sir. 21 22; Lc. 6 25; Prov. Sol. 14 13; Ecl. 2 2; Efs. 5 4), prin acele glume păcătoase, prostești și vorbe deșarte, cum e obiceiul multora. Vameșii aceia feroși îmi arătau una cîte una toate relele sau păcatele acelea. Așijderea îmi puneau înaintea ochilor toate înfricoșările și șovăirile mele în dreapta credință și în viețuirea curat creștinească...

Arătîndu-mi-le toate unele după altele, mă mustrau că de ce le-am făcut. Ei îmi arătau vremea, locurile, persoanele, cînd, unde și cu cine m-am dedat la acele vorbe deșarte, rîsuri, etc... prin care am

miniat pe Dumnezeu. Nesciind eu că și acelea sînt păcate, nici nu le-am mărturisit Părintelui meu Duhovnic, și nici nu m-am căit de ele, nici n-am făcut roade vrednice de pocăință pentru ele. Atunci mi-am reamintit de cuvintele Mîntuitorului, Care ne zice în Sf. Evanghelie: „... Pentru tot cuvîntul deșert, pe care-l vor grăi oamenii, vor să dea seamă de dînsul în ziua judecării. Că din cuvintele tale te vei îndrepta și din cuvintele tale te vei osîndi”. Așijderea mi-am reamintit și de sfaturile apostolești: „Tot cuvîntul putred să nu iasă din gura voastră, ci numai care este bun, spre zidirea folosului, pentru ca să dea Dar celor ce aud... Așadar, nici măscăriciunile, nici vorbele nebunești, nici glumele, nu se cuvin a fi între Creștini; ci numai mulțumita, laudele sfinte, psalmodierile și Cuvîntul lui Dumnezeu cît mai bogut... De vorbește cineva, să vorbească cuvintele lui Dumnezeu după Sfintele Scripturi, de slujește cineva, să slujească după puterea ce i-a dat-o Dumnezeu, ca în toate să Se preamărească Dumnezeu prin Iisus Hristos, Căruia I se cuvine stăpînirea și slava în vecii vecilor. Amin... Cuvîntul vostru să fie totdeauna cu Har, dres cu sare..., iar celor fricoși... șovăielnici (în păzirea dreptei credințe și a viețuirii creștinești), partea lor e în iazărul cel ce arde cu foc și cu piatră pucioasă, care este moartea cea de a doua” (Mt. 12 33—37; Efs. 4 29—31; 5 4—6; 1 Petru 4 11; Col. 4 6; Apc. 20 14—15; 21 8).

Văzîndu-mă mustreată așa de groaznic, pe de o parte de acei vameși infernali și pe de altă parte de conștiința mea pentru nepăzirea Cuvîntului lui Dumnezeu, am rămas uimită, tăcînd ca o mută, neavînd ce mai răspunde acelor duhuri viclene, pentru că cele spuse de dîșii erau adevărate. Stînd așa înfricoșată, mă miram în sine-mi cum de n-au uitat ei acele păcate, nesocotite de mine, după ce trecuseră alțiia ani, pe care eu de multă vreme le uitasem și nici nu-mi mai aduceam măcar aminte de ele. Ei însă mi le puneau înaintea pe toate ca și cum astăzi le-aș fi făcut și grăit, întrebîndu-mă cu deamănuntul de toate pe rînd, așa cum le înfăptuisem. Și-mi aduceam aminte și eu de toate că așa au fost făcute.

Tremurînd de frică, tăceam și mă rușinam, și așteptam îngrozită să văd ce vor face și ce va fi cu mine. Atunci Sfinții Îngeri, care mă însoțeau, au pus împotriva acelor păcate o parte din faptele mele cele bune, pe care le făcusem mai pe urmă, dar neajungînd acelea, au împlinit din darurile Cuviosului Părintelui meu Vasile, și așa răscum-părîndu-mă, am plecat de acolo mai departe în sus.

Sufletul cu Îngerii, suind pe calea către cer, sînt opriți la prima vamă, la care se întreabă: păcatele cuvintelor omenști cele deșarte, nebune și fără de rînduială, convorbirile răutăcioase, risurile făcute asupra aproapelui... Acolo se cearcă cu deamănuntul fiecare Suflet păcătos aflat nepregătit în clipa morții, de exemplu:

1) Am ascultat cu plăcere vorbele putrede, nebunești, măscăriciunile, convorbirile murdare, cîntecele curvești...? Am ascultat vorbele necredincioșilor care tăgăduiesc existența lui Dumnezeu * și a Sufletului omenesc? **.

* NOI ȘTIM, CREDEM ȘI MĂRTURISIM CĂ ESTE UN DUMNEZEU. Mai înainte de toate noi știm, credem și mărturisim că este un Dumnezeu preamărit în Trei Fețe: Tatăl, Fiul și Duhul Sfînt, Treimea cea de o Ființă și nedespărțită (Mr. 28 19; 1 Ioan 5 7). Descoperirea Dumnezească — Sf. Scriptură a Vechiului și Noului Testament cu Sf. Tradiție — lumea aceasta — întreg universul — cu minunatele rînduiri perpetue și cunoștința noastră, ne grăiește și ne adevărește, că: este un Dumnezeu, Care va judeca toate faptele noastre. Astfel, toate popoarele, în toate vremile, au crezut într-un Dumnezeu.

Dumnezeu este Ființa de Sine Însuși, nefăcut, nematerial, Duh, preadesăvîrșit, nevăzut, avînd înțelegere și voință liberă. El are toate însușirile bune, în măsura cea mai mare, nemărginită.

Dumnezeu este: Vecinic, pentru că a fost totdeauna, este și va fi. El n-are început și nu va avea sfîrșit (Apc. 4 8; Ps. 101 27; 89 2).

Pretutindenea de față, pentru că există în tot locul, A tot Prezent în cer și pe pămînt (Ps. 138 7—9).

A tot Puternic, pentru că poate face toate, și pentru a face ceva, e de ajuns să voiască (Lc. 18 27; Mt. 19 26).

A tot Știutor, pentru că toate le știe: cele trecute, cele de față și cele viitoare. El știe desăvîrșit și gîndurile cele mai ascunse ale fiecăruia (Rom. 11 33).

Preaînțelept, fiindcă toate le face și le rînduiește drept așa cum e mai bine (Ps. 103 24).

Preabun, pentru că El iubește toate fapăturile și le voiește numai binele și fericirea (Mt. 19 17; Iac. 1 17).

Preasfînt, pentru că iubește numai ce este bun și urăște răul (Is. 6 3; 1 Petru 1 16; Apc. 4 8).

Preadrept, pentru că răsplătește binele și pedepsește răul, după meritul sau abaterea fiecăruia (Ps. 10 7; 36 28).

Preamilostiv, fiindcă iartă bucuros pe păcătoșii care se căiesc de păcatele lor. El așteaptă mult ca păcătoșii să se întoarcă. Dumnezeu e îndelung răbdător (Ps. 32 5; 144 8—9; 102 8—13; Mt. 5 45, 48; Lc. 6 36).

NUMAI ANORMALII ZIC CĂ NU ESTE DUMNEZEU. Fiindcă Dumnezeu nu se vede cu ochii trupești, unii necredincioși cutează a spune că nu este Dumnezeu. Multe lucruri însă sînt care nu se văd, d. ex.: curentul electric, undele circuitate care umblă în jurul pămîntului, ducînd: vorbele, cîntările, sunetele... sute și mii de kilometri de la posturile de emisie la posturile de recepție (aparatele de radio). Așijderea undele drepte de la postul emițător la televizoare. A tăgădui ceva existent numai pentru că nu se vede, e o curată nebunie. Aceasta o adevărește Dumnezească Scriptură, zicînd: „Zis-a cel nebun în inima sa: Nu este Dumnezeu! Stricatu-s-au și s-au făcut urîți în meșteșuguri; nu este cel ce face bunătate, nu este pînă la unul. Domnul din cer a privit peste fiii oamenilor ca să vadă de este cel ce înțelege, sau cel ce caută pe Dumnezeu. Toți însă s-au abătut, împreună netrebnici s-au făcut; nu este cel ce face bunătate, nu este pînă la unul... Clătească-se temeliiile pămîntului” (Ps. 13 1—3; 52 1—4; 81 5; Rom. 1 22; 1 Cor. 1 20; Ier. 10 14).

DUMNEZEU EXISTĂ PURUREA. Un misionar a dat în mod original unui brahman o învățătură instructivă. Învățatul brahman declară că nu crede decît numai în ceea ce vede, deci nu poate crede într-un Dumnezeu nevăzut. Atunci misionarul îi arată o mașină de electricitate, întrebîndu-l ce vede în ea. Brahmanul răspunde: „Cîteva roți, sîrme, ș.a.". „Altceva nimic?" „Nu". „Apucă deci aceste două sîrme!" Brahmanul făcu așa, dar deodată se simți străbătut de un curent, care îl făcu să se înfioreze în tot corpul. „Lasă-mă — strigă el disperat — de aci înainte voi crede în Dumnezeul Cel nevăzut" (O. M.p. 233).

Cînd în Dumnezeu se-ncrede omul e-nșorită stîncă;
Fără Dumnezeu pe lume, îl înghite-o noapte adîncă;
Iar pe omul care astfel orb în noapte a rămas,
O prăpastie-l pîndește mai la fiecare pas.

CAUȚI PE CEASORNICAR ÎN CEASUL FĂCUT DE EL?

Mulți astronomi necredincioși, în anormalitatea minții lor, tăgăduiesc existența lui Dumnezeu, pe motivul că nu L-au putut vedea niciodată, așa cum văd cu aparatele lor: soarele, luna, planetele, care aleargă în văzduh cu acele repeziciuni și precizii cunoscute de ei în parte. În necredința lor, adeseori iau în derîdere existența lui Dumnezeu, zicînd: „Noi am tot căutat și am privit cu aparatele noastre cerul în lung și în lat, însă n-am văzut pe Dumnezeu". La fel cu aceștia bîiguiesc și alți mulți preținși învățați, care dacă s-au băgat olecă în carte pînă pe la glezne, cred că se află în ea pînă peste creștet.

Într-o înaltă școală superioară din secolul XIX, mai mulți colegi tot îmbătau de cap pe un coleg al lor, mai credincios, vrînd a-l convinge să nu mai susțină că există Dumnezeu. „Nu este Dumnezeu", strigau unii într-o parte. „Nu există Dumnezeu nicăieri, nici în cer, nici pe pămînt", ziceau alții de altă parte. „Văzut-ați careva pe Dumnezeu undeva, întîlnitu-L-ați pe undeva? Oriunde L-am căuta, nu-L vedem! Unde este, deci, Dumnezeu?" Școlarul credincios și iluminat însă, văzîndu-i așa de anormali față de acest adevăr vederat, își scoate ceasul din buzunar, îi deschide capacul din spate și privește cu multă încordare în mașinăria lui. Colegii apropiindu-se de el curioși, îl întreabă: „Colêge, ce tot privești cu atîta atenție în mașinăria ceasornicului tău de buzunar și nu găsești?" El însă tace și privește cu mai multă încordare în ceasornic. Colegii văzîndu-l, se umplură mai mult de curiozitate și nu-i mai dădeau pace, întrebîndu-l unii după alții: „Dragă colege, ce tot cauți cu atîta încordare în ceas?" Atunci el le răspunde calm: „Iacă, tot mă uit și iar mă uit în mașinăria ceasornicului meu, după fiecare roțiță, ca să văd pe ceasornicarul care l-a făcut. Eu nu

mă pricep și nu văd deloc unde este! Oare nu s-o fi ascuns în vreo oarecare parte a ceasului? Sau după vreo roțiță...?" Colegii pufnind de ris, au început a-și da coate unii altora și a zice: „Ce coleg brudiu mai avem și noi!" Alții răspund: „Dați-i pace măi că s-a scrîntit la minte, s-o fi stricat de cap!"...

Acestea auzindu-le credinciosul elev, le-a zis: „Pentru că v-am spus că mă uit după ceasornicar să-l văd în ceas, mă socotiți: brudiu, scrîntit la minte, stricat de cap și nebun. Eu însă prin aceasta am vrut să vă arăt rătăcirea voastră, care mă tot bateți la cap că nu există Dumnezeu pentru că nu L-ați văzut voi în univers. Vedeți? Cum știți bine și sînteți siguri că ceasornicarul care a făcut acest ceasornic nu poate fi cuprins în interiorul ceasului, tot așa și Dumnezeu, pe Care nu-L încap cerurile și pămîntul, nu poate fi cuprins într-însele, cum ar fi omul într-o casă. Deci, ceea ce ați zis voi că sunt eu cînd vă spuneam că eu caut pe ceasornicar în ceasornic, aceea sînteți voi toți cînd căutați și aveți pretenția ca, cu vederile voastre scurte și slabe, să vedeți pe Dumnezeu în univers. Nu vă mai rătăciți susținînd minciuna că precum ceasornicul arată clar celor pricepuți pe ceasornicar în acea lucrare a ceasornicului și a mașinăriei lui; așa și universul acesta, cu toate minunățiile lui, arată pe Făcătorul său, pe Dumnezeu A-tot-Creatorul" (Vezi pe larg „Privești Apocaliptice", cap. 4 11; și „Dumnezeu Creatorul", pp. 1—920, de aut.).

**** NOI ȘTIM, CREDEM ȘI MĂRTURISIM CĂ FIECARE OM ARE SUFLET.** Sufletul e cea mai aleasă și mai prețioasă creatură a lui Dumnezeu. Dumnezeu a creat pe om după Chipul și Asemănarea Sa. Sufletul este o față. Sufletul naște pe cuvînt, cuvîntul este a doua față. Sufletul purcede pe suflare, suflarea este a treia față. Iată deci, trei: Suflet, cuvînt și suflare. Cuvîntul omului este unul, precum una este Ființa Dumnezeirii. Trei sînt felurile cuvîntului: 1) Cel închipuit în minte, 2) cel vorbit, 3) cel scris; precum trei sînt și ipostazele Dumnezești începătoare: Tatăl, Fiul și Sfîntul Duh.

Cînd cuvîntul nu se scrie, ci se trimite din gură, adică se glăsuiește, atunci cel așezat în minte închipuiește pe Tatăl Cel ce nu S-a trimis, cel scris închipuiește pe Fiul Care S-a trimis; iar cel zis cu glas închipuiește pe Prea Sfîntul Duh, Cel ce S-a trimis la Apostoli. Sufletul se naște odată cu mintea și cu cuvîntul. Mărturisim dar că Tatăl naște pe Fiul și purcede pe Duhul Sfînt, precum Sufletul naște pe cuvînt și purcede pe suflare.

Ei bine, Sufletul omului fiind făcut după Chipul și Asemănarea lui Dumnezeu, suflare din Duhul Său Dumnezeesc (Fac. 2 7; Iez. 37 4—10), desigur că el este și foarte prețuit înaintea Crea-

rului său, mai mult decât toată lumea cea văzută și cea nevăzută. De asemenea, Sufletul omenesc fiind creat după Chipul și Asemănarea lui Dumnezeu, apoi de la sine se înțelege, că el trebuie să fie mai frumos, nu numai decât lumea aceasta văzută, decât cerul și pământul cu toate frumusețile lor; ci și decât Îngerii, și decât Tronurile, Heruvimii și Serafimii lui Dumnezeu, deoarece știm că n-a zis Dumnezeu că ei sînt făcuți după Chipul Său. Ce poate fi mai frumos decât Dumnezeu? Ce limbă poate povesti, sau ce minte va putea cugeta la frumusețea lui Dumnezeu?! Adevărat e că lumea aceasta văzută și mai mult cea nevăzută, sînt frumoase, însă toate acestea nu se pot asemana nici cu umbra Dumnezeirei. Așadar, Sufletul omenesc curat, Sfînt, e mai frumos decât toate lumile, pentru că numai lui Dumnezeu se poate asemana în frumusețea sa, așa cum fierul din focul viu e asemenea la fierbințeală și lumină cu fierbințeala și lumina jăriticului în care stă.

Prețuiți, de puteți, Sîngele Fiului lui Dumnezeu vărsat pe Cruce, și atunci veți putea prețui și frumusețea și mărirea unui Suflet omenesc. Cine va îndrăzni să facă aceasta? Ce minte omenescă va fi în stare să prețuiască măcar o picătură din Dumnezeescul Sînge curs din Coasta Mîntuitorului pe pămînt pentru învierea și răscumpărarea neamului omenesc, pentru îndrumnezeirea omului căzut, ridicîndu-l la Scaunul Slavei în ceruri de-a dreapta Tatălui Ceresc? În fața acestei uriașe lucrări Dumnezești, mintea omenescă stă în loc; iar limba amuțește! Dumnezeu a făcut toată lumea aceasta pentru om, pe care l-a și pus s-o stăpînească, iată ce mare este vrednicia Sufletului omenesc!

Deși Sufletul omenesc este așa de mare, ales și prețuit, totuși, mulți din creștinii noștri, furați de iureșul grijilor lumești și a petrecerilor pămîntești și absorbiți de felurite învățături rătăcitoare, deșarte, drăcești (1 Tim. 4 1—2), nici nu-și mai dau seama, uită că au un Suflet în trupul lor, unii din ei chiar tăgăduiesc existența, vrednicia și nemurirea Sufletului omenesc. Cei care se hrănesc însă mai cu îmbelșugare cu Cuvîntul lui Dumnezeu și cu sfaturile Bisericii Lui, se: trezesc, înviorează, luminează, înțelepțesc, și cunosc că au cu adevărat un Suflet în trupul lor.

Sufletul este deosebit de trup precum Dumnezeu e deosebit de lume.

SUFLETUL STUDENTULUI SE ARATĂ INSPECTORULUI ACADEMIEI.

„În viața mea — istorisește ascultătorilor săi Mitropolitul Platon — am văzut odată umbra unui om așa de limpede, cum vă văd acum pe Dv. Aceasta a fost în anul 1830, pe cînd eram inspector al „Academiei Spirituale din Petersburg“. Printre studenții Aca-

demiei era unul Ioan Krîlov din „Seminarul de Orlov“, pe care-l cunoșteam încă de pe timpul cînd eram acolo profesor. Dînsul învăța binișor, avea o conduită bună și era cu bun chip. Odată a venit la mine și a cerut permisiunea să intre în infirmerie. I-am dat-o, căci, văzîndu-l cam istovit, credeam că acolo fiind hrănit mai bine se va îndrepta și poate-și va termina și teza de licență. Trecu cîtăva vreme la mijloc, fără ca eu să mai aud ceva despre el. Nici doctorul nu-mi spunea nimic. Odată, pe cînd ședeam culcat în odaie cu o carte în mînă, văd pe Krîlov stînd înaintea mea și uitîndu-se țintă la mine. Fața i-am văzut-o așa de limpede, cum vă văd pe Dv. acum. Corpul însă îi era oarecum ca într-un nor, ca într-o ceață. Stătu cît stătu înaintea mea, timp în care nici eu nu l-am pierdut din vedere. De la o vreme, fantoma, făcînd o mișcare dispăru prin fereastră. Pe cînd stăteam cuprins încă de fiori, mă gîndeam la ceea ce văzusem, deodată aud bătînd la ușă. Era gardianul de la infirmerie care, intrînd îmi zise: „Studentul Krîlov și-a dat sufletul.“ „Demult — îl întrebai eu cu nedumerire.“ „De vreo cinci minute, că-ndată am și plecat.“ „Poftim de ghiciți această taină“, zise arhipăstorul adresîndu-se ascultătorilor: Toți au tăcut. „Toate acestea, conchise vlădica, ne dovedesc că între noi și sufletele morților există o legătură misterioasă.“ (Rev. Eparh. Mogilev 1883).

UNEORI SUFLETUL NI-I MAI CUNOSCUȚ DECÎT TRUPUL. Adeseori noi observăm propriul nostru corp ca ceva străin! Îl cunoaștem prin vedere și pipăire. Dacă ne-ar lipsi aceste două simțiri, nimeni dintre noi n-ar mai fi știut ce-i trupul său (așa cum unii nu-și cunosc Sufletul, d.p.: cum era secta saducheilor de pe vremea Mîntuitorului, cum au fost în toate vremile, sînt și vor fi astfel de oameni) și așa, am fi crezut că noi avem numai Suflet, iar trup nu. Noi oamenii, pe Sufletul nostru, pe „eul“ nostru, mintea, rațiunea, memoria și multe alte însușiri omenești le pricepem (simțim, înțelegem și pătrundem cu mintea) direct sau indirect, alături de simțurile noastre corporale. Dacă trupul nostru acesta văzut, pipăit și simțit ar fi difuz (împrăștiat, răspîndit sau risipit ca lumina soarelui, ca mireasma florilor, etc. nevăzîndu-se direct) ca aerul, nimănui nu ne-ar veni a crede că avem și corp sau trup. Așa ar fi fost de nevăzut și neînțeles pentru noi. Oamenii care ar fi crezut că au și trupuri, ar fi fost declarați de necredincioși că sînt dracii întunericului, care țin pe cei proști în superstiții, și s-ar fi ridicat asupra-le cu mare vrăjmășie, ură și suflu ucigător, ca niște oameni ce stau în calea progresului lor închipuit. Și nu-i de mirare. Ce a fost, este și va fi. Multe din cele ce au fost clare ca lumina, au fost necunoscute de mulți. Așa-i și cu trupul nostru omenesc.

Organismul acesta este un minunat și adevărat laborator chimic. În el se petrec cele mai complicate lucrări sau procese chimice și fizice. Privește mai adânc și atent, și vezi cum: aerul, apa și alimentele, această triadă hrănitore, se prefac în: sînge, carne, oase, nervi, vine, piele, păr, ca să te convingi de adevărul laboratorului acestuia creat de Dumnezeu. Ei bine, cu toate acestea, adeseori noi de obicei nu ne simțim corpul nostru. Așa de mult nu ni-l simțim; încît parcă nu-i, parcă nu-l avem, deși activăm cu el zilnic în felurite forme. Noi însă simțim încontinuu, chiar și cînd nu vrem, Sufletul, adică omul dinlăuntru nostru, „eul” nostru. Vrednic de observat este, că aceasta este starea de sănătate a omului, cînd își simte numai Sufletul nu și trupul. Trupul îl simțim mai bine atunci cînd ajunge în stare anormală, cînd boalește în parte sau în întregime, și atunci cînd medităm asupra lui. Astfel, cînd ne doare un dinte, o măsea, capul, ochii, urechile, în gît, inima, ficatul, plămîinii, pîntecele, spatele, mîinile, picioarele... atunci cugetăm la ele cu atenție și ne dăm seama foarte bine că le avem, pe cînd în stare normală nici nu visăm că le avem, deși activăm încontinuu cu ele.

Unicul obiect pe care-l cunoaștem direct și despre a cărui existență noi nu ne putem îndoi, este Sufletul nostru viitor, cu care noi viem din clipă în clipă în toată viața noastră, este Sufletul acesta minunat, în care se oglindește Chipul și Asemănarea lui Dumnezeu, pe care El l-a pus în trupul acesta material și foarte artistic lucrât din cărămizile celulelor (Fac. 2 7)*. Sufletul acesta minunat este cel ce ne ajută, conlucrează să ne dăm seama de noi

* Celulele sînt cărămizile din care este construit organismul uman, ele sînt singurul material care intră în constituția oricărui organism viu — și tot odată cea mai simplă formă a vieții. De acum o sută de ani se știe, că orice ființă vie, plantă sau animal — deci și omul — este constituită din celule. De aceea, dacă vrem să cunoaștem și să înțelegem organismul omului, trebuie să cunoaștem în primul rînd celulele.

Celula este o formațiune simplă, care ia uneori, o formă sferică, alteori alungită, iar alteori stelată. Este foarte mică, nu se poate vedea cu ochiul liber. Mărimea sa este de 4—10 microni, adică a 4—10 mia parte dintr-un milimetru. Ea este înconjurată de un perete subțire, membranos, înlăuntru căreia se află plasma celulară, așa numita protoplasmă, o substanță gelatinoasă, semifluidă. În protoplasmă se află nucleul celular, sub forma unui simbur, de culoare mai închisă și care reprezintă partea cea mai importantă a celulei. De obicei există numai un singur nucleu, sînt însă — mai rar — și celule cu mai mulți nuclei. Celula, așa cum a fost descrisă mai sus, reprezintă ea însăși o ființă vie, la care putem observa toate fenomenele vitale, — celula absoarbe și digeră, excretă, adică elimină substanțele de care n-are nevoie. Respiră, adică ia oxigen din mediul înconjurător, întocmai ca și plămîni omului, elimină acid carbonic. (Dr. N. Gingold, Sănătatea în familie” edit., Oradea, pag. 1).

Însine și de toate cîte le facem, și trebuie să le facem. El însuși ni se face cunoscut în „eul” nostru. Așa s-a făcut cunoscut Mîntuitorul după Întruparea Lui, și după Învierea Sa, Mariei Magdalenei, mironosițelor, celor doi ucenici: Luca și Cleopa în frîngerea pîinii, celor zece Apostoli, lui Toma și celor peste 500 de credincioși pînă la înălțarea Sa la ceruri, lui Saul-Pavel în drumul Damascului, generalului Plachida în Roma, și altora mulți (Sfintele Evanghelii; Mt. 28; Mc. 16; Lc. 24; Ioan 20; 21; F. Ap. 1; 1 Cor. 15; F. Ap. 9; V. Sf. 20 Sept. ș.a.m.d.). Restul corpului nostru omenesc, ni se face cunoscut ca niște obiecte lăaturalnice, pentru a căror multiplă formare, existent și conlucreătoare, ne trebuie multă muncă încordată, spre a o vedea, înțelege și dovedi. Aceasta reiese și din cuvîntul ilustrului astronom francez C. Flammarion: „Ceea ce se vede nu e cert (adică sigur, neîndoios). Cert este numai ceea ce nu se vede”, adică Sufletul omenesc, cu tot ce se cunoaște direct de el sau se produce nemijlocit prin el, fără ajutorul simțurilor corporale, d.p.: Dumnezeu sau știința cea mai pură, cea mai exactă, matematică, și altele asemenea.

Adevărul cunoașterii Sufletului nostru în primul plan, al trupului pe al doilea plan și ale proprietăților noastre pe al: 3, 4, 5—10 plan îl adevărește fiecare din noi oamenii prin cuvintele: 1) Eu vin, eu lucrez, eu fac, eu mă închin, eu mă luminez, eu mă alimentez, eu chibzuiesc, eu agonisesc, eu mă mîntuiesc, eu alerg la Dumnezeu, eu intru în Biserica Lui, eu particip la Slujbele Divine, eu ascult, eu citesc, eu meditez Cuvîntul Lui, eu cuget în Legea Lui, eu propovăduiesc Cuvîntul Lui, eu mă ostenesc a rămîne pururea cu trup și Suflet în slujba și în dragostea Lui, eu mor și pățimesc împreună cu Hristos, ca să înviez și să împărățesc împreună cu El. 2) Noi, eul, omul din lăuntru, Sufletul, vorbind despre corp, zice: trupul meu, capul meu, ochii mei, urechile mele, nasul meu, gura mea, creierul meu, inima mea, plămîinii mei, pîntecele meu, mîinile mele, picioarele mele... 3) apoi hainele mele, casa mea, averea mea, 4) rudele mele, prietenii mei, cînoscuții mei, 5) patria mea... 6, credința mea... 10) părerea mea, hotărîrea mea, etc. Vedeți că oricare, chiar și necredincioșii, mărturisim că vedem: 1) Sufletul, 2) trupul, și toate celelalte!

SUFLETUL OMENESC POARTĂ ÎN EL CEVA, CARE-L ARATĂ MAI CINSTIT ȘI DECÎT ÎNGERII. „Cînd cineva iubește pe Dumnezeu — scrie Sf. Macarie — și El își unește iubirea Sa cu dînsul. Aflîndu-l credincios, atunci și El îi adaugă la aceasta credința cerească, și astfel el devine un îndoit om. Pentru ca să poți să-l sacrifici cu membrele tale și El amestecă la fel din membrele Sale în Sufletul tău, pentru ca tot lucrul, iubirea și rugăciunea

ta să fie curate. Căci omul are o mare vrednicie! Uite, cât de mare este cerul și pământul, soarele și luna! Și cu toate acestea Domnului I-a plăcut să locuiască, nu în ele, ci numai în om. De aceea omul depășește toate creaturile în vrednicie; ba chiar îndrăznesc să susțin că nu numai creaturile văzute, ci și pe cele nevăzute, anume pe duhurile slujitoare. Căci El n-a vorbit de Mihail și Gavriil, care erau totuși Arhangheli: „Să-i facem după Chipul și asemănarea Noastră” (Fac. 1 26); ci de ființa spirituală a omului, adică de Sufletul nemuritor. Și este scris: „Oști îngerești stau în jurul acelor ce se tem de Dînsul” (Ps. 33 7).

„Creaturile cele văzute poartă în ele ceva din natura nevăzută” (Omilia 15 22).

SUFLETUL EXISTĂ, DEȘI NU SE VEDE. Odinioară un părinte luînd un măr copt din mărul rămuros al grădinii sale, îl tăie în două. Apoi arătîndu-l fiului său ce-l însoțea, îi zise: „Fiule! Ce vezi tu aici în mijlocul mărului?” „Cîteva semințe”, răspunse copilul. Tatăl îi zise: „Ia una din ele, desfă-o, privește bine, și spune-mi ce vezi în mijlocul ei?” Copilul ie o sămînță din mijlocul mărului tăiat în două o desface, privește bine, și apoi zice încurcat: „Tată, nu văd nimic”. Tatăl îi zise: „Fiul meu, acolo în mijlocul seminței, unde tu nu vezi nimic, e ascunsă puțința vieții unui măr mare, din ale cărui ramuri cu fructe, se pot împărtași sute de oameni, dacă semințele acestea cad pe pământ bun...”

Așa este și cu trupul omenesc. Doctorii adeseori fac felurite operații, taie trupul omenesc în felurite forme și iscodesc cu deamă-runtul să vadă unde-i ascuns Sufletul, și pentru că nu-l văd cum nu vedea copilul nimic în sămînța mărului desfăcută, unii din ei zic ca și el: „N-am văzut nimic, n-am văzut nici un Suflet în oamenii care i-am operat, deci nu există Suflet!” Și cu toate acestea, Sufletul este în om cît timp el este viu... așa cum în mijlocul seminței mărului... e puțința vieții și creșterii unui mare pom producător de mulțimi de fructe, cu care se pot sătura sute de oameni! (Vezi pe larg: „Icoana vie a Dumnezeirii” pp. 1—704; „Răscumpărarea Sufletului omenesc”, pp. 1—680; „Vrednicia Sufletului omenesc”, pp. 1—544; „Priveliști Apocaliptice”, cap. 4 17; 21 2; și nota întrebării 334, din această carte).

VEDERI ADEVERITOARE EXISTENȚEI SUFLETULUI. Sf. Serapion a văzut Sufletul Cuviosului Marcu suindu-se la cer (V. Sf. 5 Apr. o. c. p. 185).

Sf. Antonie a văzut Sufletul Sf. Pavel Tibeul după ieșirea din trup, mai luminat decît soarele, însoțit de cetele îngerești, de soboarele Apostolilor, Proorocilor... suindu-se către cer (V. Sf. 15 Ian. o. c. p. 631).

Sf. Antonie vede Sufletul lui Avva Ammun dus de Îngeri la cer cu mare bucurie (V. Sf. 17 Ian. o. c. pp. 768—9).

Sf. Antonie vede Sufletul Cuv. Ammonie suindu-se la cer cînd repauza (V. Sf. 4 Oct. o. c. p. 133).

Păgînii au văzut Sufletul Sfîntului Haralambie suindu-se la cer (V. Sf. 10 Febr. o. c. p. 361).

Sufletul Sfîntului Simion Stîlpticul, după ieșirea din corp în slavă, nu s-a îngrețoșat a se închina Cuviosului Avxentie (V. Sf. 14 Febr. o. c. p. 504).

Cuviosul Gherasim vede Sufletul Sf. Eftimie dus la cer de Sfinții Îngeri (V. Sf. 4 Martie, o. c. p. 143).

Sf. Benedict vede Sufletul surorii sale ieșind din trup în chip de porumbel, suindu-se în zbor la cer (V. Sf. 14 Martie, o. c. pp. 587—8).

Sf. Benedict vede Sufletul Sfîntului Gherasim, Episcop de Capus, după ieșirea din corp, într-un cerc de foc luminos, luat la cer de Sfinții Îngeri.

Doi ucenici ai Sf. Benedict văd o cale luminoasă cu zeci de mii de făclii așezate rînduri, rînduri, toate aprinse, pe care urma să se suie Sufletul Sfîntului la cer (V. Sf. 14 Martie, o. c. pp. 589; 592—3).

Poporul adunat la decapitarea Sfîntului M. Menign, a văzut ieșind Sufletul din gura lui în chipul unei turturele, care a zburat la cer (V. Sf. 15 Martie, o. c. p. 610).

Străjerii au văzut trei Îngeri ducînd la cer Sufletele Sfinților Mucenici Trofim și Tala (V. Sf. 16 Martie, o. c. p. 620).

Cuviosul Pahomie vede Sufletul unui frate repauzat înălțîndu-se în sus de Sfinții Îngeri, pe o cale luminoasă (V. Sf. 15 Mai, o. c. pp. 846—7).

Sf. Simion vede Sufletul Sf. Efrem Sirul ducîndu-se la cer de Îngeri, și trecînd pe lângă el, l-a sărutat (V. Sf. 24 Mai, o. c. p. 1153).

Cuviosii Părinți veniți la repauzarea Cuviosului Anuvie, au văzut Îngerii ducîndu-i Sufletul la cer cu cîntări (V. Sf. 5 Iunie, o. c. pp. 239—240).

Cuviosul Ilarion vede Sufletul Cuviosului Teodor Studitul ducîndu-se la cer de Îngeri, spunîndu-i că a fost bun mărturisitor (V. Sf. 6 Iunie, o. c. pp. 256—7).

Cuviosul Daniil și Avxentie, au văzut la adormirea în Domnul a Sf. Simion Stîlpticul, o mulțime de oști îngerești mergînd de la pământ la cer, avînd în mijlocul lor Sufletul vesel al Sfîntului Simion (V. Sf. 1 Sept. o. c. p. 55).

Cuviosul Gherasim a văzut Îngerii lui Dumnezeu înălțînd la cer cu bucurie Sufletul Cuviosului Iftimie, repauzat în Domnul (V. Sf. 29 Sept. o. c. p. 878).

Cuviosul Ioanichie vede Sufletul Arhimandritului Petru, repauzat în Domnul, ducându-se de Îngeri cu slavă la cer, strălucind împrejur cu o mare lumină... Mai pe urmă Părinții Olimpului la repauzarea Cuviosului Ioanichie, au văzut Sufletul lui în chipul unui stîlp de foc, înălțîndu-se de la pămînt la cer, înconjurat de Îngeri (V. Sf. 4 N-brie, o. c. pp. 124—132).

Cuviosul Ilarion vede Sufletul Sf. Teodor dus la cer în cîntări îngerești (V. Sf. 11 N-brie, o. c. p. 470).

Sf. M. Maxim a văzut cum Îngerii luau Sufletele Sfinților Mucenici din trupuri și le suiau la cer (V. Sf. 22 N-brie, o. c. p. 999).

Sf. Ioan Tăcutul vede cum Îngerii duceau un Suflet la cer numai în cîntări (V. Sf. 3 Dec. o. c. pp. 91—2).

Sufletul Cuviosului Pavel l-a văzut un monah ducându-se de Îngeri la cer, iar el a aprins tămîie (V. Sf. 15 Dec. o. c. pp. 813—4).

Sf. Arhiereu Nifon vede unele Suflete oprite la vămi (V. Sf. 23 Dec. o. c. pp. 1184—8).

Trei Sfinți, frați, torturați, au văzut Îngerii așteptînd martirizarea lor, ca să le ia Sufletele pentru a le duce la cer (V. Sf. 16 Ian. o. c. pp. 685—6).

Sf. M. Evxigmie vede o mulțime de Sfinți Îngeri luînd Sufletul Sf. M. Vasilisc și înălțîndu-l la ceruri, iar Mintuitorul de sus din cer îl primește (V. Sf. 22 Mai, o. c. pp. 1072—3; 5 Aug. o. c. p. 113).

Cuviosul Pafnutie a văzut Sufletul Cuviosului Macarie Egipteanul ducîndu-l un Heruvim prin vămile văzduhului, fără nici o oprire (V. Sf. 19 Ian. o. c. pp. 938—940).

Sufletul Sf. M. Teodor Tiron, după ieșirea din corp (adevereste scriitorul vieții lui, care a fost martor ocular) s-a suit la cer ca un fulger (V. Sf. 17 Febr. o. c. p. 559).

Părintele Ioan vede Sufletul fericitei Taisia dus de Îngeri la cer (V. Sf. 10 Mai, o. c. pp. 500—1).

Călăul Celestin vede pe Îngerii luminați, care așteptau ca îndată ce i se va tăia capul Sf. M. Alexandru, să-i ia Sufletul... După decapitare i-a văzut luîndu-i Sufletul, pe care l-au dus la cer (V. Sf. 13 Mai, o. c. p. 761).

Cuviosul Pahomie vede Îngeri ducînd la cer un Suflet, ce se pocăise, ca pe o jertfă aleasă (V. Sf. 15 Mai, o. c. p. 874).

Ostașii călăi au văzut că Îngerii așteptau să le taie capetele Mucenițelor ca să le ia Sufletele (V. Sf. 6 Iunie, o. c. p. 270).

Cuviosul Pafnutie vede Îngerii luînd și ducînd la cer Sufletul Cuv. Onufrie în multe cîntări (V. Sf. 12 Iunie o. c. p. 550).

Cuviosul Sisoe vede la moartea sa venind cetele: Sfinților, Proorocilor, Apostolilor, Îngerilor, în frunte cu Domnul nostru Iisus Hristos (V. Sf. 6 Iulie, o. c. p. 228).

Toți privitorii la pătimirea Sfintei Mucenițe Iulia, au văzut la ieșirea Sufletului ei un porumbel mai alb decît zăpada, zburînd deasupra capului ei și înălțîndu-se la cer (V. Sf. 16 Iulie, o. c. p. 850).

Cuviosul Sava a văzut Sufletul Cuviosului Antim dus la cer în cîntări îngerești (V. Sf. 5 Dec. o. c. pp. 246—8).

Unii din ucenici au văzut cum la ieșirea din corp a Sufletului Cuviosului Daniil, au venit toate cetele Sfinților (V. Sf. 11 Dec. o. c. p. 557).

Sf. Arhiereu Nifon a văzut Sufletul unui rob care se spînzurase, tras de diavoli la iad (V. Sf. 23 Dec. o. c. p. 1187).

Un stareț a auzit cîntare îngerească la repauzarea Sfințului Teodor, care adeverea suirea Sufletului acestuia de către Îngeri cu cîntări la cer (V. Sf. 27 Dec. o. c. p. 1399).

Ne-ndoios că sînt în stare învățații lumii mele
Să măsoare depărtarea, dela noi și pîn-la stele;
Mintea lor străluminată poate încă să măsoare
Cîtă apă e-n ocean, cîtă lavă arde-n soare

Însă Sufletul, acesta taină grea, nedeslegată,
N-au să poată învățații să-l măsoare niciodată!
Astfel că, prin poarta morții, el zbugnește-n larga fire,
Ne-ncăpînd nemărginirea-i, decît în nemărginire!

2) Am plătit cu bani, mîncăruri, băuturi și alte daruri, pe lăutari, muzicanți, pe cîntătorii cîntecelor curvești, pe făcătorii jocurilor și pe vorbitorii măscăriciunilor... ? (a)

a) BANUL DAT LA JOCURI E JERTFA DIAVOLULUI.
Odinioară Sf. Arhiereu Nifon, mergînd spre Biserica Preacuratei Născătoare de Dumnezeu, pe care o zidise singur, a văzut pe cale un arap mergînd foarte mîhnit. Acela era un boier diavolesc, și după dînsul mergeau alți diavoli. După ce s-au apropiat și au auzit cîntarea în Sf. Biserică, diavolii cei mai mici, au început a imputa domnului lor, zicîndu-i: „Vezi cum se slăvește numele lui Iisus Hristos de către aceștia, pe care odată i-am avut sub stăpînirea noastră? Deci, unde este puterea noastră? Acum s-a biruit și s-a sfărîmat toată împărăția noastră!” Așa imputînd diavolii domnului lor, acela a răspuns: „Nu vă mîhniți de aceasta, nici nu vă îngrijiți, că degrab voi face ca, creștinii să lase pe Iisus Hristos și ne vor slăvi iarăși pe noi”.

Mergînd ei puțin mai departe, au văzut vreo treizeci de bărbați, de care apropiîndu-se boierul diavolesc, a șoptit unuia dintre ei ceva la ureche; iar acela întunecîndu-se cu mintea, a început a vorbi cuvinte de rușine. După aceea au întîlnit un fluierător,

care mergea și cînta. Fericitul Nifon a văzut atunci pe arap cum legase cu o frînghie pe toți oamenii aceia și-a tira după fluierător, iar aceia cu toți mergeau, urmînd fluierătorului și jucînd. Adăugîndu-se apoi mult popor cu dinșii, mergeau cu toții jucînd și cîntînd cele de rușine, pentru că diavoli, apucîndu-i cu undițele de urechei și de inimi, îi tira după el.

Văzîndu-i din curtea sa un oarecare om bogat, i-a chemat și a dat fluierătorului un ban ca să joace înaintea lui. După ce fluierătorul a pus banul în buzunar, l-au luat diavoli și l-au trimis în iad la tatăl lor Satana, zicînd: „Bucură-te tatăl nostru, că iată Alazon, boierul, ți-a trimis jertfa pe care au adus-o vrăjmașii noștri, Creștinii, dînd bani la jocuri”. Satana primindu-l, s-a bucurat și a zis: „Nevoiți-vă fiilor, ca să crească jertfa noastră și să biruiască pe Creștini”. După aceea iarăși a întors banul în buzunarul fluierătorului. Fericitul Nifon văzînd toate acestea cu ochii cei sufletești, a zis suspinînd: „O! vai celor ce aduc jertfă diavolilor prin jocuri, că sînt necurate și fără de rînduială, pentru că sînt de la diavolul” (V. Sf. 23 Dec. o. c. pp. 1193—1195).

Odinioară Sf. Ep. Martin, apropiindu-se de cetatea la care mergea, a auzit cîntece, veselii și jocuri. Stînd Sfîntul Părinte, a ascultat mult timp, apoi cu multă întristare sufletească, suspinînd, a zis către cei ce erau de față: „Vedeți cum vrăjmașul diavol se arată plăcut și cum meșteșugeste blestematul amăgirea ca să piardă multe Suflete? Cum răpește el mintea oamenilor de la pomenirea și aducerea aminte de Dumnezeu prin cîntece lumești, veselii și jocuri; cum mulți din oameni lasă cîntările cele duhovnicești și se duc singuri, nechemați de nimeni, ca să audă cîntecele diavolești; avînd psalmii lui David cei prea frumoși, cuvintele Proorocilor și ale Apostolilor, cele de Dumnezeu insuflate, și cîntările Bisericii noastre, lasă zic, aceste ajutoare duhovnicești și aleargă la organe și la cîntece lumești, ca să facă voia diavolului...” (V. Sf. 10 N-brie, o. c. pp. 361—2).

3) M-am purtat cu obraznicie ca bărbat față de femei, fete, ca femeie față de bărbați și băieți...? Am umblat din casă în casă fără treabă, pornindu-mi gura spre felurite vorbe netrebnice, smintitoare și pierzătoare de Suflete? Am rîs cu glas tare, cu hohote, nebunește, am făcut rîsuri nebunești (b), ironizări și batjocori (c) asupra aproapelui? (Vezi „Oglinda Duhovnicească”, pp. 1598—1623; 1715, de autor).

b) Acest fel de rîs este o deviere, ieșire din buna rînduială creștinească, un fel de nebuneală. „Nebunul cînd rîde își înalță glasul său; iar omul înțelept abia va zîmbi” (Is. Sir. 21 22). „Vai

vouă celor ce rîdeți acum, că veți plînge și vă veți tînguî” (Lc. 6 25). Pe Mîntuitorul nostru Iisus Hristos nimeni nu L-a văzut rîzînd vreodată, adeseori însă L-au văzut plîngînd (Ioan 11 35, 38; Lc. 19 47).

Trebuie să înălțurați din comunitatea noastră imitatorii oamenilor caraghioși și mai ales ai patimilor de rîs. Deoarece toate cuvintele pornesc de la felul de cugetare și de la structura morală, nu este posibil să se spună unele cuvinte de rîs care să nu pornească din obiceiuri ridicole. Cuvîntul acesta se potrivește aici: „Nu este pom bun care să facă fruct rău, nici pom rău care să facă fruct bun” (Mt. 7 18; Lc 6 43). Căci fructul cugetării este cuvîntul. Deci, dacă hazlii trebuie să înălțurați din comunitatea noastră, cu mult mai mult să ne ferim de a face hazul altora.

Este un lucru ne la locul lui să te afli imitatorul acelora pe care sîntem opriți să-i ascultăm. Mult mai absurd este însă, să te silești să faci glume, adică să superi pe alții făcîndu-i de rîs. Căci dacă nu vom putea suferi să ne înfățișăm ca obiect de rîs pentru alții, cum vedem că fac unii în procesiuni, cum vom putea îngădui, oare, pe un om care se fățarnicește că este în adîncul firii sale, așa cum se arată în adunarea oamenilor, cînd ține să facă hazul altora? Și dacă nu se cade să luăm cu dinadinsul înfățișare ridicolă, cu atît mai mult, cum ne vom îngădui să luăm chip și să ne arătăm hazlii în cuvinte, făcînd obiect de rîs din ce e mai de preț din avuțiile omului, adică rațiunea?

E o glumă proastă numai să încerci acest lucru. Vorbirea unor oameni de acest fel nici măcar nu merită să fie ascultată, fiindcă ei obișnuiesc pe alții, numai prin numele lor, cu fapte urite. Trebuie să vorbim ca să plăcem, nu făcînd hazul altora. Chiar rîsul însuși trebuie oprit pe buze. La rîndu-i chiar el poate arăta cuviință dacă alegem felul cum îl exprimăm. Dacă nu se face astfel, arată nestăpînire de sine. Ca să spun lămurit: lucrurile care sînt firești pentru oameni, nu trebuie să înălțurate de la ei, ci se cuvine să le punem măsură și timp potrivit. Nu doar pentru că omul este un animal care rîde, înseamnă că trebuie neapărat să rîdă pentru orice căci nici calul, dacă e nechezător, nu nechează într-una. Trebuie să ne măsurăm înșine, ca niște ființe înzestrate cu rațiune, prin stăpînirea de noi înșine, să ușurăm cu grijă severitatea ocupațiunii noastre și să destindem prea marea apăsare, dar nicidecum să n-o slăbim cu nesocotință.

În adevăr, înseninarea cuviincioasă a feții, păstrîndu-i armonia, e ca un instrument muzical, și îndeobște se numește surîs... În felul acesta o destindere se revărsă peste față. Acesta este rîsul oamenilor cumpătați. Întînderea nesocotită a feței se numește la femei chicot, și-i un rîs desfrînat, iar la bărbați se cheamă hohot.

Este un rîs al curtenilor, dar în sine e supărător. „Prostul la rîs își ridică vocea — zice Sf. Scriptură — iar omul isteț deabia surîde în liniște” (Is. Sir. 21 22). Cel isteț, aici este cel înțelept, care se poartă cu totul altfel decît prostul.

Dar iarăși, nu trebuie să fie cineva mohorît, ci numai serios. Căci privesc mai degrabă pe cel care surîde cu fața, care s-ar arăta că „surîde cu obraji nobili”, decît pe cel ce nu-și păstrează seninătatea feții. Căci el va avea un rîs mai puțin ridicol. Chiar și surîsul trebuie să fie educat. Și dacă s-ar isca pentru lucruri urite, să ne arătăm că roșim mai degrabă decît să surîdem, ca să nu părem că ne veselim cu alții ca să le facem plăcere, potrivit-ne cu ei. Cît despre rîsul iscat la vederea unor suferințe, se cuvine mai degrabă să fim văzuți mai triști decît să ne-veselim de ele. Căci acest lucru e o dovadă de sălbăticie, pe cînd atitudinea serioasă dovedește judecata omenească. Nu trebuie să rîdem totdeauna, căci e un lucru nesocotit. Mai ales să nu se întîmple cînd sînt de față oameni mai în vîrstă sau alții care merită un respect deosebit, afară de cazul cînd ei înșiși ar fi zis ceva de duh ca să ne veselească pe noi. Să nu rîdem față de oricine, nici în orice loc, nici către oricine, nici pentru orice lucru. Mai ales față de tineri și femei rîsul ajunge o lunecare spre birfeli. Dimpotrivă, trebuie să arate seriozitate pe față totdeauna, căci ea este îndepărtătoarea celor ce ar încerca să birfească. Seriozitatea este în stare să înlăture pornirile spre obraznicie numai din privire. În schimb, ca să vorbesc cu un cuvînt, vinul, pe toți cei fără de minte, îi învață frumos ca să rîdă și cu veselie să joace (Homer, Odiseia XIV, 463), îndemnînd la moliciune moravurile oamenilor stăpîniți de gîndul femeii. Trebuie să țin seamă că neînfrînarea la vorbă face să crească necuviința pînă ajunge mijlocie, și spune cuvînt care mai bine s-ar fi convenit să nu-l mai spună.

Mai ales la vin se întîmplă să se desvăluiască firea oamenilor ascunși, căci se dezbracă de prefăcătorie din pricina nestăpînirii limbii la vreme de petrecere. Din cauza acestei nestăpîniri judecata ațipește, îngreuiată în suflet prin îmbătare, iar patimile sălbatice se deșteaptă, punînd stăpînire cu totul pe judecata lor cea nepuțincoasă... (I.O. Nr. 3, o. c. pp. 176—9).

c) „Cine este ocarnic (ocăritor, batjocoritor), un an să nu se împărtășească (și să facă) 12 mătani în (fiecare) zi” (P.B.G., p. 110).

„Călugărul, creștinul, de va scîrbi pe fratele — aproapele — său, sau va grăi vorbe deșarte (putrede, măscăriciuni) cu dînsul, să se postească trei zile de pită și de apă (și să facă) 150 de mătani în (fiecare) zi, și după aceea să-și facă moliftă (la Preot), pentru că și-a spurcat gura...” (P.B.G., p. 128).

4) Am citit cărți eretice și profane, potrivnice dreptei credințe creștinești, imorale, curvești și rătăcitoare, pe care le-am împrumutat și altora spre a le citi, păcătuiind greu, cum e scris în cărțile păcatelor omenești? *

* CĂRȚILE SE VOR DESCHIDE ÎN ZIUA JUDECĂȚII. Dumnezeuasca Scriptură ne vorbește despre o Carte a Vieții, în care se înscriu rînd pe rînd toate gîndurile bune, cugetările din zi și noapte în Legea Domnului, cuvintele ziditoare de Suflet, activitățile drept-credincioșilor creștini în parte... precum și cărțile în care rînd pe rînd se înscriu gîndurile, cuvintele și faptele rele ale oamenilor necredincioși și păcătoși. Acele cărți: Cartea Vieții și cărțile păcatelor, se vor deschide în ziua cea mare a judecății și după ele se vor judeca viii și morții (Apc. 20 12).

În vremile noastre — precum știm mulți dintre noi — a apărut o invenție nouă: un aparat care fotografiază felurite chipuri mișcătoare. De pildă: oamenii se apucă de lucru la săpat, arat, semănat, grăpat, prășit, cosit, secerat, treierat, măcinat... ostașii la instrucție, manevră, război... meseriașii la fierărie, tîmplărie, croitorie, covoare, scris, citit... ș.a.m.d. Fotografii se așează cu aparatul lui în fața acestora, ori mai de-o parte, învîrte repede un șurub al mașinii sale, și fotografiază toate mișcările lucrătorilor, repezi ori molatice, drept așa cum s-a mișcat fiecare în fața aparatului cuprinzător, pe o fâșie numită film. Filmul acela îl duce la cinematografele de la orașe și sate, în care se arată acele chipuri mișcătoare. Acolo o altă mașină cinematografică, mărește chipurile, arătîndu-le pe ecran (pînză albă) ca să le vadă publicul. În acele chipuri mișcătoare se vede tot ce făcea fiecare lucrător în vremea aceea. Printr-un alt aparat, numit „Fonograf” (a), se înregistrează pe plăci anume făcute, toate cuvintele sau cîntările, drept așa cum s-au vorbit ori cîntat. Apoi prin ajutorul altor mașini „Gramafon” (b) sau „Patefon”, le transformă iarăși în cuvinte vorbite sau cîntate, ori unde și oricînd voiește. Cu ajutorul unor astfel de invenții, am văzut la unele cinematografe că chipurile mișcătoare de pe ecran, grăiesc și cîntă.

Știința omenească, după multe frămîntări, a reușit a înființa și „Telegrafia fără fir”, prin care se transmite și se ascultă graiul omenesc pînă peste orice hotare. Apoi, prin o altă mașinărie, numită

a) „Fonograful”, inventat de Edison (1877) și perfecționat din vreme în vreme, înregistrează și redă glasul, cîntecul și sunetul instrumentelor muzicale.

b) Aparat de genul fonografului, în care înregistrarea sunetelor s-a făcut pe o placă rotundă.

„Telefotografie“ (c), cel ce vorbește cu o persoană din altă țară, o poate vedea ca și cum ar fi aproape, față în față, auzindu-i cuvintele ca și cum ar fi rostite lângă dînsul.

Vedeți? Dacă omul, ființă și zidire a lui Dumnezeu, a reușit să facă aceste minunate lucrări care par suprafirești, înregistrînd precis: cuvintele, cîntările, mișcările și lucrările noastre și transmițîndu-le la mari depărtări, chiar și în cealaltă parte a pămîntului; apoi lui Dumnezeu, Care a făcut pe om, îi este mult mai ușor a-i înregistra gîndurile, vorbele, lucrările sau faptele, a-i cere socoteală precis și a răsplăti drept meritele fiecăruia: celor buni cu fericita viață vecinică; iar celor răi cu osînda vecinică (Lc. 16 19—31; Evr. 9 27; 1 Cor. 3 10—15; Mt. 24 45—51). Drept aceea, trebuie să știm cu siguranță, că în lumea nevăzută a A-tot-Puternicului Dumnezeu, sînt felurite aparate spirituale, care cuprind și înregistrează precis toate: gîndurile, cuvintele mișcările, semnele, lucrările și faptele fiecăruia din noi. Tot ce gîndim, vorbim, activăm și lucrăm, ori bine, ori rău, toate, toate se imprimă într-un film al vieții noastre. Cugeți, vorbești, cînti, te rogi, faci milostenie, mîngîi pe necăjiți, îmbărbătezi pe cei slabi, încurajezi și întărești pe alții în dreapta credință, slujești cu tot devotamentul lui Dumnezeu, te păzești de rău și faci binele...; ori: chefuiești, joci, cînti cîntece lumești, chiuiești, viclenești furi, cugeți rele, minți, înșeli, drăcui, injuri, fumezi, alergi pe căile pierzării... toate, toate, unele după altele, fiecare faptă bună sau păcat, se întipărește în acea clipă pe filmul spiritual al vieții noastre. Cînd Sufletul iese din corp, și filmul este gata. Îndată ce mergem la judecată particulară, începînd de la locul ieșirii noastre din corp, prin cele 24 vămi ale văzduhului și înaintea Dreptului Judecător, filmul acesta misterios se deschide uimitor, arătîndu-ne ca într-un film cinematografic sonor — grăitor — toate cîte am gîndit, vorbit, cîntat, activat și lucrat, precum reiese și din arătarea celor scrise în cartea aceasta cu vămile văzduhului, din privirea clișeiilor cu explicarea lor, așa slab cum le-am putut arăta aici. Fiecare om — parte bărbătească și femeiască — din orice vîrstă și ramură a societății omenești, afară de prunci, își au filmul lor particular cu toate cîte au gîndit, vorbit și lucrat în viață, cu vremea, locul și persoanele cu care au făcut binele ori răul. Aceasta o adevărește Însuși Mîntuitorul, zicînd: „Pentru tot cuvîntul deșert pe care-l vor grăi oamenii, vor să dea seamă de dînsul în ziua Judecății...“. Fiecare va da seama de gîndurile,

c) Telefotografie... Televiziune, e partea științei care se ocupă cu transmiterea la distanță a celui ce vorbește sau a fotografiei prin fir electric și pe undele aerului la mari depărtări.

cuvintele și faptele sale în ziua aceea (Mt. 12 33—37; 16 27; 13 30; 2 Cor. 5 10; Evr. 9 27; Mt. 25).

Fiilor și fiicelor în Domnul nostru Iisus Hristos, Dumnezeu-Omul! Cartea vieții noastre vremelnice și vecinice, ne-o scrim noi înșine, prin: cugetările, vorbele și lucrările sau faptele săvîrșite, prin felul credincioșiei și viețuirii noastre. Să ne socotim bine pînă ce se zice azi, oare cum stăm noi cu acest scris? Bine? Ori rău? În toată vremea și în tot locul, stă în fața și în jurul nostru un ceresc aparat fotografic-fonograf, o desăvîrșită „telegrafie“ de emisie și recepție, care, în orice clipă a vieții noastre pămîntești, înregistrează precis toate: gîndurile, cuvintele, mișcările și faptele noastre, după care ni se va cere socoteală cu deamănuntul și vom fi răsplătiți vremelnic și vecinic... Să lucrăm binele, spre a deveni fericiti pururea.

Am vorbit măscăriciuni, nebunii, vorbe putrede (d)... calomnii? Am făcut fapte necuviincioase înaintea copiilor și a copiilor, a tinerilor, a necăsătoriților, a căsătoriților, înaintea bărbaților și a bătrînilor?

d) Vorbele putrede, convorbirile murdare și risurile nebunești, măscăriciunile, drăcuitul, înjurăturile, hulele... izvorăsc din niște minți întunecate, din niște inimi murdare și din niște cugete stricate. Acestea încarcă pe cei ce le grăiesc, cît și pe cei ce le ascultă cu plăcere demonică, cu mari păcate și grele pedepse, transformîndu-i în fiara apocaliptică hulitoare celor Sfinte din Apocalips, asupra căreia se deslănțuiesc toate urgiile Divine, pînă ce se prăbușește în iazărul de foc vecinic arzător (Apc. 13 5—8; Dan. 7 8, 11—21; 8 9—13; 11 36—45; Apc. 19 19—20; 20 10).

„Tot omul să fie grabnic a auzi, dar zăbavnic a grăi“ (Iac. 1 19; Ecl. 4 17; 5 1—5; 7 10).

„Cînd îți vine o idee rea, astupă-ți gura cu mîna“ (Prov. Sol. 30 32).

„Tot cuvîntul putred, măscăriciuni, vorbe nebunești și glumele păcătoșitoare, ce nu se cuvin, să nu iasă din gura voastră; ci numai ce este bun spre zidirea folosului, ca să dea Dar celor ce aud“ (Efs. 4 29; 5 4; Cols. 3 8; Prov. Sol. 4 24; 24 8—9; Ps. 18 12; 11 1—4).

Limba neînfrînată este: foc, bici, otravă omoritoare, care primejduiește, spurcă pe om, îl face ucigaș și-l aruncă în groaznice osîndiri vremelnice și vecinice (Iac. 3 5—6; Iov 5 21; Iac. 3 8; Mc. 7 18—23; Ps. 51 2—3; 108 2—11; Prov. Sol. 10 10, 14; 12 13; 13 3; Ecl. 10 12; Mt. 15 17—20).

Contemporanii lui Noe și Lot au batjocorit pe acești drepti vreme îndelungată, după care au fost pedepsiți de sus: unii prin înec în potopul universal, iar alții prin arderea cu foc căzut din cer și distrugerea desăvârșită a locuințelor și cetăților lor (Fac. 6—8; 19; comp. 2 Petru 2 5—8). Ham batjocorește pe tatăl său Noe și cade sub groaznicul blestem (Fac. 9 20—27). Agar batjocorește pe stăpina ei Sarra, și ajunge izgonită, îndurerată, disperată. Ismail, fiul ei, batjocorește pe Isaac, cel după trup pe cel după duh, și sînt alungați din casa părintească (Fac. 16 4—16; 21 9—16). Cei unsprezece fii ai lui Iacob au batjocorit pe fratele lor Iosif, după care au căzut în mare rușine și groază (Fac. 37; 42—45; 50 15—21). Împăratul Saul și fiica lui, Micol, au batjocorit pe David, după care Saul s-a sinucis și Micol a murit urgisită (1 Imp. 18 9; 19—31; Ps. 21 6; 34 15—16; 68 10—12). Copiii din Betel batjocorind pe Elisei, au căzut în blestem și au fost sfîșiați de doi urși (4 Imp. 2 23—24). Prietenii — dușmanii — lui Iov, batjocorindu-l, au căzut în mustrarea Divină (Iov 1; 2; 30 1, 9; 42 7—8). Lumea zăcîndă în cel rău a Iudeilor, Romanilor, forurile de judecată: arhierii, preoții, fariseii, cărturarii, poporul, Irod, Pilat... au batjocorit pe Mîntuitorul și pe urmașii Săi, pentru care au fost groaznic pedepsiți, prăbușindu-se în pierzare cu: cetate, templu, stăpînire religioasă și politică... pentru totdeauna (Mt. 21 33—44; 26; 27; Mc. 15; Lc. 23; Ioan 19; F. Ap. 2 13; 17 32).

VASELE ȘI GURILE SPURCATE PÎNĂ NU SE CURĂȚESC BINE, NU SE SFÎNȚESC. Adeseori oamenii își spurcă gurile, după cum din nebagare de seamă uneori se spurcă vasele de care se servesc la masă. Deci, precum vasele spurcate trebuie a se curăți cît se poate mai bine și a se sfîniți; tot așa trebuie a-și curăți și sfîniți și creștinii sau creștinele, gurile lor, pe care și le-au spurcat, îmbălindu-le cu vorbe putrede, cîntece curvești, măscăriciuni, drăcuieli, înjurături, grăiri de rău și alte blestemății.

Dacă, de pildă: într-un castron din care mîncă cei din casă, află cîndva gospodina niște excremente de pisică, de copil, un șoarece mort sau alte murdării ori infecții, mai toarnă ea oare mîncare sau lapte peste acele murdării, dîmăcă pîine și mîncă din el? Au nu îndată ce-l vede așa murdar, se scîrbește, aruncă murdăria din el, îl spală cu leșie, îl opărește mult, îl clătește în multe ape, îl sfîntește și apoi mîncă din el? Și de aici înainte își păzește vasele cît poate mai bine ca să nu se mai spurce în nici un fel. Așa trebuie a face și creștinii sau creștinele cu vasele sau gurile lor. Îndată ce au aflat că și-au spurcat ochii și urechile lor cu priviri și ascultări păcătoase, gurile cu vorbe putrede, cu cîntări curvești, cu măscăriciuni, sudalme, drăcuieli, înjurături, grăiri de rău, ș.a.,

imediat să le spele și sfîntească prin citirea sau ascultarea Cuvîntului lui Dumnezeu. Pe acolo pe unde a intrat păcatul, adică: pe ochi, pe urechi, pe gură... pe acolo să intre cu îmbelșugare și Apa Vie a Cuvîntului lui Dumnezeu, care-i Duh și Viață, și să spele desăvârșit rugina păcatului de pe Suflet. Apoi, de aici înainte, ochii, urechile și mai ales gura, să fie păzite și păstrate cît se poate mai curate. Nici un cuvînt putred, nici o măscăriciune, nici o înjurătură de cele Sfinte, oricît de simplă ar fi ea, să nu iasă din gura creștinului. Să nu-și mai îmbăleze gura cu acele spurcăciuni, sau cu spurcatele înjurături scîrnave, nici măcar de mamă, nici înjurături simple, adică fără mamă... pentru a se învrednici a lua cele Sfinte: Sf. Anaforă, Sf. Părticele, Sf. Artos, Sf. Litie, Sf. Aghiazmă, Dumnezeștile Taine. Cele Sfinte numai dreptcredincioșilor Creștini curați sau Sfîniți li se dă.

Aceasta o adevăresc sfîniții Liturghisitori, zicînd la ridicarea Sfîntului Agneț: „Să luăm aminte, Sfintele Sfîniților“. Deci, creștinii și creștinele cu gurile îmbălate de spurcăciunile înjurăturilor sau măscăriciunilor, cum pot ei îndrăzni a lua cele Sfinte, mai înainte de a și le curăți și sfîniți? Creștine, curățește-ți și sfîntește-ți ochii, urechile și mai ales gura îmbălată cu spurcăciuni, așa cum curățești și sfîntești și vasele spurcate, mai înainte de a mîncă din ele, și așa făcînd vei putea lua cele Sfinte cu folos. Ia seama bine „că pentru tot cuvîntul deșert pe care-l vor grăi oamenii, vor să dea seama pentru el în ziua judecării... din cuvintele tale te vei îndrepta (mîntui) și din cuvintele tale te vei osîndi“ (Mt. 12 36—37; 43—45, 30).

DREAPTA ȘI REAUA ÎNTREBUINȚARE A LIMBII. Privitor la aceasta, Sf. Ioan Gură de Aur ne sfătuiește mult a întrebuița limba numai în bine și niciodată în rău, zicînd: „Din vorba multă nu vei scăpa de păcat“ (Prov. Sol. 10 19). Nu este nici un mădular al trupului, prin care diavolul să ne poată amăgi și pierde așa de lesne ca prin o limbă neînfrînată și prin o gură nepăzită. Prin ele noi săvîrșim greșeli nenumărate și fărădelegi grele. Cît de ușor poate păcătui cineva cu limba, ne arată înțeleptul Sirah, prin cuvintele: „Mulți sînt cei care au căzut de sabie, dar mai mulți sînt cei care au pierit prin limba lor“ (Is. Sir. 28 19). Cît de grea însă este această cădere, arată același înțelept în alt loc prin cuvintele: „Mai bine este a cădea de pe acoperămînt, decît a cădea prin limbă“ (Is. Sir. 20 19). Prin aceasta el voiește a zice că este mai bine a cădea jos de pe un loc înalt și a fi zdrobit, decît a vorbi un cuvînt, care să arunce Sufletul nostru în pierzare. Sirah însă nu vorbește numai despre cădere, dar ne și îndeamnă cu toată osîrdia, de a nu cădea, și de aceea zice: „Fă gurii tale ușă și încuietore“

(Is. Sir. 28 28); nu ca și cum noi literal ar trebui să punem lacăt la gură; ci pentru ca cu toată îngrijirea să oprim gura noastră de la vorbe nebunești.

În alt loc Sf. Scriptură ne arată că, noi, pentru păzirea limbii, pe lângă rîvna noastră proprie, avem mare trebuință și de ajutorul lui Dumnezeu, spre a putea ține în frîu această fiară sălbatică. Psalmistul întinzînd mîinile la cer, zice: „...Ridicarea mîinilor mele să fie ca jertfa cea de seară. Pune, Doamne, pază gurii mele și ușa de îngrădire împrejurul buzelor mele” (Ps. 140 2). Iar Sirah, cel amintit mai sus, zice: „Cine va pune pază gurii mele și buzelor mele pecetea înțelepciunii?” (Is. Sir. 22 30). Vezi cum amîndoi, și înțeleptul Sirah și psalmistul, se tem de păcatele limbii, le tînguiesc, dau sfaturi împotriva lor și se roagă, ca totdeauna limba să fie păzită și privegheată cu îngrijire?

Dar poate tu vei întreba: pentru ce ne-a dat Dumnezeu acest mădular, dacă el pricinuieste atîtea nefericiri? Pentru aceea — răspund eu — că el aduce și foarte mult folos. Astfel, dacă sîntem cu băgare de seamă, limba aduce numai folos și nici o vătămare. Ascultă ce zice înțeleptul Solomon: „Moartea și viața sînt în mîna limbii” (Prov. Sol. 18 27). Aceeași o arată și Hristos prin graiurile: „Din cuvintele tale te vei îndrepta, și din cuvintele tale te vei osîndi” (Mt. 12 37). Adică limba se poate întrebuița în două feluri, și stă în puterea ta cum s-o întrebuițezi. De asemenea și sabia se poate întrebuița în două chipuri. De o întrebuițezi împotriva vrăjmașului, ea este pentru tine o unealtă de mîntuire; iar dacă tu te rănești pe sine-ți cu dînsa, pricina rănirii tale nu este firea fierului, ci propria ta voință. Tot așa trebuie să gîndim despre limbă. Încă și ea este o sabie, ce se poate întrebuița în două chipuri. Ascute deci sabia aceasta — limba — pentru ca să pîrăști propriile tale păcate, dar n-o întrebuița ca să vatămi pe fratele tău. De aceea și Dumnezeu a îngrădit limba cu un zid îndoit, adică cu dinții și cu buzele, pentru ca ea să nu poată a rosti cuvinte nebunești cu ușurință și fără băgare de seamă. Așadar, ține-o în frîu. Cînd ea nu voiește să asculte, pedepsește-o cu dinții. Este mai bine ca ea acum, cînd voiește a păcătui, să sufere o mușcătură dureroasă, decît acolo, în focul cel vecinic, să dorească în zadar o picătură de apă, și să fie lipsită de toată mîngîierea.

Păcatele, care se săvîrșesc cu limba, sînt de multe feluri. De la ea vin huliile, batjocorile, vorbele de rușine, pîrile, clevetirile, minciunările (Apc. 21 8; 22 15), jurămintele și călcările de jurămînt. Și cu atîta mai mult este de trebuință ca să ne înfrîmăm limba și să nu vorbim multe, cu cît „din vorba multă nu vei scăpa de păcat”, precum zice Solomon (Prov. Sol. 10 19). Numai cînd ai să vorbești ceva folositor, numai atunci deschide buzele tale; iar

dacă nu știi nimica trebuincios și însemnat, taci. Dacă însă totuși, voiești să vorbești, cîntă niște cîntări duhovnicești. De aceea să obișnuim limba noastră a vorbi numai lucruri bune, numai pentru a mustra propriile noastre păcate, iar viața altor oameni a o lăsa judecării Acelui Care ispitește inimile și răunchii. Cu chipul acesta vom scăpa de focul iadului. Precum aceia care se ocupă cu greșalele altora, lasă propriile lor păcate nebăgate în seamă; așa pe de altă parte aceia care se feresc de a ocări pe alții, se îngrijesc numai de păcatele lor, se judecă numai pe sine, iar nu pe alții, și de aceea în cealaltă lume vor afla un Judecător blînd. Sf. Ap. Pavel zice așa: „De ne-am fi judecat pe noi singuri, nu ne-am fi osîndit” (1 Cor. 11 37). Deci, pentru ca să scăpăm de îngrozirea ce este în aceste graiuri, să ispitim viața noastră cu mare rîvnă, să întrebuițăm limba noastră spre a ne ocări și judeca pe noi înșine, a înfrînge inima noastră, și totdeauna a cere socoteală de la noi înșine.

În sfîrșit, gîndește-te și la aceasta! Cum poți să întrebuițezi tu limba ta la vorbe murdare, cînd tocmai cu această gură și pe această limbă primești Prea Sfîntul Trup și Sînge al lui Iisus Hristos? În adevăr, este lucru foarte pierzător a întrebuița la vorbe de ocară, la huliri și nebunii această limbă, care ia parte la Tainele cele mai Sfinte, care este oarecum vopsită cu Sîngele Mîntuitorului și așa zicînd, s-a făcut sabie de aur. Deci, nu pîngări cîntea pe care Dumnezeu a dat-o limbii, și n-o întrebuița la nici un păcat. Împreună cu limba, păzește totodată și inima ta curată de toată viclenia și răutatea contra aproapelui tău; și tot așa să păzești și ochii și urechile. Oare este cuviincios, ca pe de o parte să auzi glasul cel ceresc al Îngerilor, iar pe de alta cu aceleași urechi să ascuți cîntecele cele necurate? Nu merită oare cea mai grea pedeapsă, de a pîngări cu privire necurată, neînfrînată, ochii cu care te uiți la Tainele cele mai Sfinte? Tu, iubite, ești chemat la Cina cea Cerească; deci, nu intra acolo cu haine necurate, ci îmbracă haine de nuntă! (Mt. 22 11—14). Fie acestea, prin Harul și Mila Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, prin Care și cu Care Tatălui și Sfîntului Duh, se cuvine cîntea și slava în vecii vecilor! Amin” (64 P. o. c. pp. 98—101).

Pe acei răi de gură, clevetitori, îi înfierează Mîntuitorul, zicîndu-le: „Șerpi! Pui de năpîrci, cum puteți grăi cele bune, răi fiind? Că din prisosința inimii grăiește gura. Omul cel bun, din comoara cea bună a inimii, scoate cele bune; iar omul cel rău, din comoara cea rea, scoate cele rele. Deci, grăiesc vouă: Pentru tot cuvîntul deșert pe care-l vor grăi oamenii, vor să dea seamă de dînsul în ziua judecării. Că din cuvintele tale te vei îndrepta, și din cuvintele tale te vei osîndi... Ori faceți pomul bun și roada lui bună, sau

faceți pomul putred și roada lui putredă, că din roadă se cunoaște pomul" (Mt. 12 34—37, 33).

PEDEAPSA GRĂITORILOR DE RELE. În viața Sf. Valerian ni se spune că acest Sfânt făcuse odată un drum greu, în timpul iernii, luptându-se cumplit cu viscolul și cu gerul. De aceea, trecând pe la casa unui cunoscut, intră la el ca să se mai încălzească. În casa aceea se găsea atunci și un vecin al gazdei, care era dedat cu păcatul vorbelor rușinoase, și vorbea în acest fel cu gazda. Sf. Valerian îi muștră, dar ei nu încetară. Atunci Sf. Valerian ieși afară din casa aceea și porni mai departe în noaptea cumplită, numai ca să nu se facă părtaș de păcatul nerușinaților, ascultând fără voie vorbele lor. În scurt timp auzi că Dumnezeu i-a pedepsit amarnic pe amândoi păcătoșii. unul își pierdu vederea; iar celălalt se îmbolnăvi de o rană grea care i-a săpat și mormintul.

5) Am făcut, am cumpărat și privit cu plăcere chipurile: ilustrațiilor, tablourilor, statuilor și a altor lucruri necuviincioase, pricinuitoare păcatelor desfrîului, necurățiilor trupesti și sufletești... le-am pus pe masă, le-am atârnat pe pereții casei, ba chiar și pe peretele de răsărit...? Am pus fotografii și ilustrații antireligioase în rama Sfintelor Icoane și în rînd cu Sfintele Icoane...? (Vezi și nota întrebării 256 din această carte).

Aici (pg. 54) se vede Sufletul clătinîndu-se și căzînd în genunchi la observarea năvălirii mulțimii dracilor acelei vămi, ca să-l cerce, apuce și prăbușească în iad. Marea mulțime de arapi, mai negri decît tăciunele, în frunte cu un boier drăcesc, le ies înainte. Aceia aduc cu ei o mulțime de catastife, în care sînt scrise toate păcatele acelea înșirate mai sus. Sufletul privește uluit și cu mare groază la draci, cînd aceia îi arată scris în condicile lor toate păcatele acelea făcute cu gura, și vremea și locul și persoanele înaintea cărora sau cu care a vorbit. Dracii stau gata a răpi din mijlocul Îngerilor pe Sufletul îngrozit, dar Îngerii îi resping și plătesc vameșilor acelei vămi din darurile — faptele bune — ale Sufletului, complectînd cu rugăciunile, milosteniile, pomenile și Sfintele Slujbe date de urmași sau moștenitori pentru ușurarea și ajutorarea semenului lor, după care apoi pleacă în sus spre cer.

ÎNFRÎNĂTORII LIMBILOR, CURAJOȘII ÎN BINE, INTRĂ ÎN VIAȚA VECINICĂ.

1) Mîntuitorul nostru Iisus Hristos stă pe nori în Slava Dumnezeirii Sale.

2) Cei patru viețuitori înaripați, cu chip de: om, leu, vițel și vultur, formează Tronul Dumnezeirii.

3) Oștirile îngerești de-a dreapta și de-a stînga Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, Dumnezeu-Omul.

4) Preacurata Fecioară Maria, Maica Domnului nostru Iisus Hristos, Dumnezeu-Omul.

5) Sfîntul Ioan Botezătorul cu Proorocii.

6) Sfînții Apostoli.

7) Sfînții Ierarhi.

8) Sfînții Mucenici și Mucenițe.

9) Sfînții Cuvioși și Cuvioase.

10) Sfînții Drepti și Drepte.

11) Cuviosul Eufrosin bucătarul, care servise pe Părinții și frații Mănăstirii ca pe Însuși Mîntuitorul Hristos, văzut în Raiul

pămîntesc de Preotul Mănăstirii, căruia îi dă trei mere din Rai. Mere și flori din Rai a dat și Sfînta Muceniță Doroteia, printr-un Înger, scolasticului Teofil. De asemenea și Sf. Ap. și Ev. Ioan a dat mere din Rai, printr-un corăbier, Sfîntului Metodie Mărturisitorul, Patriarhul Constantinopolului, și Cuvioasei Irina egumena Mănăstirii Hrisovalantului (V. Sf. 6 Febr. o. c. p. 151; 28 Aug. o. c. pp. 959—962).

12) Preotul Mănăstirii arată a doua zi Părinților și fraților — soborului — cele trei mere date lui de Cuviosul Eufrosin din pomii Raiului pămîntesc. Soborul părinților și fraților se minunează de aceasta, și dau cu toții Mărire lui Dumnezeu.

PEDEAPSA ÎN IAD A GRĂITORILOR ÎN DEȘERT, A FRICOȘILOR ȘI A ȘOVĂIELNICILOR.

Aici, în chipul de față, ni se arată întunericul și tortura grăitorilor în deșert, încurcați în niște hățișuri de spini și mărăcini, unde îngerii cei răi îi împing într-o parte și într-alta, spre a se înțepa, provocîndu-le dureri cumplite. Așa cum ei au făcut dureri semenilor lor prin grăirile în deșert, glume răutăcioase, ironizări, convorbiri împungătoare, povești înțepătoare, batjocoriri și rîsuri vrăjmășești; cu aceleași îndurerări sînt pedepsiți a se munci și ei pururea în iad. Acolo în iad muncindu-se așa cumplit, își aduc aminte de cuvintele Domnului, că: „Vaiul este răsplătirea rîsurilor, și că

cu măsura cu care au măsurat, li se va măsura, ba încă li se va mai adăuga celor care au știut...”, și nu s-au părăsit de acele răutăți... (Lc. 6 25; comp. Is. 65 13—15; 14 13; Mc. 4 24). „Deșarte a grăit fiecare către vecinul său, buze viclene în inimă și în inimă au grăit rele. Domnul va pierde toate buzele cele viclene, limba cea mare grăitoare. Pe cei ce au zis odinioară: Limba noastră o vom mări, buzele noastre sînt la noi, cine este nouă Domn?” (Ps. 11 1—4).

Mai jos de aceștia ni se arată pedeapsa în iad a fricoșilor și a șovăielnicilor în agonisirea, alimentarea, mărturisirea, păstrarea și apărarea dreptei credințe și a adevăratei viețuiri creștinești. Diavolul înfricoșărilor și al bolii șovăirilor, pe care l-au ascultat în viață, slugărindu-l prin oscilări din dreapta credință și a viețuirii curat creștinești: la credințe deșarte, întovărășiri și viețuiri idolatre, schismatice, eretice și sectare; prin grăiri deșarte cum că toate religiile sînt bune, că și cei ce sînt afară din dreapta credință și viețuirea sfîntă se mîntuiesc, zăpăcind și rătăcind astfel și pe alții prin șovăirea în grăirea adevărului și în mărturisirea învățăturilor Sfinte ale dreptei credințe creștinești... îi bate cu furca lui infernală, împingîndu-i în flăcările focului vecinic.

Acestea reies și din cuvintele Dumnezeuștilor Scripturi, care ne spun clar: „Pentru tot cuvîntul deșert pe care-l vor grăi oamenii, vor să dea seama de el în ziua judecății. Din cuvintele tale te vei îndrepta și din cuvintele tale te vei osîndi... Iar celor fricoși, șovăielnici... partea lor este în iezerul ce arde cu foc și cu piatră pucioasă... pentru că tot cel ce știe a face binele și nu-l face, păcat este lui” (Mt. 12 30—37; Apc. 21 8; Iac. 4 17). Vai și amar purtătorilor de nume creștinesc, care s-au făcut vinovați acestor păcate, cufundîndu-se de vii în aceste infernale pedepse ale iadului. Creștinilor care încă mai sînteți în viață? Păziți-vă pe voi și de aceste păcate; iar de sînteți împovărați cu ele, hotăriți-vă a pune început bun și curățiți-vă prin Spovedanie adevărată și facerea roadelor vrednice de pocăință, pentru a vă salva din acele groaznice munci.

VAMA a 2-a, A MINCIUNILOR ȘI PĂCATELOR ÎMPOTRIVA DUHULUI SFÎNT

Urând noi cu repeziciune mai în sus, am ajuns la vama minciunii. La această vamă se întreabă de tot cuvântul mincinos, de călcarea jurămintelor, de chemările sau luarea Numelui lui Dumnezeu în deșert, de mărturiile mincinoase, de falsele mărturisiri sau spovedanii neadevărate sau mincinoase, care se fac necomplete, acoperind și nemărturisindu-și toate păcatele, și altele de felul acestora mincinoase și fățarnice viclenii, prin care se nescotește și se calcă porunca a treia din decalog a iubirii de Dumnezeu. În legătură cu satanicescul păcat al minciunii și fățarnicelor viclenii, vameșii draci cercetează cu mare asprime toate păcatele săvârșite de suflete în viața lor pămîntească, împotriva Duhului Sfînt: Încrederea prea mare și nesocotită în Harul lui Dumnezeu, deznădăjduirea sau neîncrederea în Îndurarea lui Dumnezeu, starea împotriva adevărului arătat și dovedit, și lepădarea de credința Ortodoxă (Vezi M.O. p. III-a, o.c. întreb. 38—41).

Ajunși la această vamă, unde se cearcă cu deamănuntul sufletele omenesti, mi-am reamintit de cuvintele Mîntuitorului nostru Iisus Hristos Dumnezeu-Omul, Care zice: „Cel ce nu este cu Mine împotriva Mea este, și cel ce nu adună cu Mine, risipește. Pentru aceasta grăiesc vouă: Tot păcatul și hula se va ierta oamenilor, iar orice păcat sau hula care se va face împotriva Duhului Sfînt, nu se va ierta oamenilor nici în veacul de acum, nici în cel ce va să fie” (Mt. 12 30—37; Mc. 3 29; Lc. 12 10; 1 Ioan 5 16; Is. 22 14).

Domnii vămii aceia, negri, iuți, sălbatici, cu fețele monstruoase și murdare, mă întrebau și mă mustrau cu mare asprime pentru păcatele mele. Cercetîndu-mă cu deamănuntul, am fost vădită pentru două păcate, lucruri mici, ce mi s-au întîmplat și mie a minți. Nesocotin-

du-le ca păcate, la Sfînta Spovedanie, nici nu le-am mărturisit înaintea Părintelui Duhovnic. Însă călcări de jurămintе, mărturii mincinoase și altele de felul acestora, n-au aflat în mine cu Darul lui Hristos, dar pentru minciunile ce le aflară în mine, jucau foarte bucuroși dracii acelei vămii, și voiau să mă răpească din mîinile celor ce mă duceau. Sfîntii Îngeri însă punînd și acolo o parte din faptele mele cele bune, și mai mult din darurile Părintelui meu Vasile, m-au răscumpărat. Astfel scăpînd și de acolo și suindu-ne tot mai în sus fără primejdie, Sfîntii Îngeri vorbeau între ei: „Cu adevărat, multă bunătate a aflat Sufletul acesta de la Sfîntul Vasile, iubitul rob și slujitor al lui Dumnezeu, că altfel foarte mult ne-am fi strîmtorat în drumul nostru la aceste vămii ale văzduhului”.

Îngerii cu Sufletul omenesc, înaintînd spre ceruri, sînt opriți la vama a doua, a minciunii și a păcatelor contra Duhului Sfînt. Precum se știe, cei se grăiesc adevărul curat, ziditor și aducător de pace și fericire statornică, sînt pe teritoriul Împărăției Divine, pentru că Dumnezeu: Tatăl, Fiul și Duhul Sfînt, este pur adevărul (Ioan 17 17; 14 6; 1 17; 8 32; 1 Ioan 2 21; Ioan 14 17; 15 26; 16 13; 1 Ioan 4 4—6; 5 6); iar cei ce grăiesc minciuni, sînt niște dezertori din Împărăția Luminii pe prăpăstiile împărăției întunericului, pe teritoriile stăpînirii Satanei, pentru că Satana — Dia-

volul e mincinos și în adevăr nu stă, fiindcă el e tatăl minciunii (Ioan 8 44; comp. 1 Ioan 5 19; 4 4-6; Apc. 21 8; 22 15). Mulțimea dracilor vămii acesteia, în frunte cu căpetenia lor: negri, iuți, sălbatici, cu fețele monstruoase și murdare, cercetează cu mare amănunțime păcatele feluritelor minciunării și păcatele contra Sfințului Duh din catastifele lor, cu locul, vremea și lumea aceea în fața căreia s-au vorbit și făptuit. Ei cearcă pe fiecare Suflet păcătos negrijit, cu multă și răutăcioasă pornire hrăpăreață, să vadă de e vinovat de următoarele păcate, d. ex. de:

6) Am mărturisit — jurat — strîmb asupra aproapelui meu, înaintea oamenilor...? Am grăit minciuni cu viclenie, prin care am adus altora pagubă, primejduire trupească și sufletească?

7) Nesocotind sinceritatea, am grăit și umblat cu felurite minciuni? (a)

a) Minciuna săvîrșită prin: cuvinte, gesturi și fapte, cu scopul de a împinge pe aproapele în felurite greșeli, păcate, îndurerări și rătăcirii, pentru scopuri necurate, e un păcat aducător de osîndă și dureri. Minciuna e un păcat foarte greu cînd prin ea se tăgăduiesc adevărurile Divine și se barează calea Sufletelor pentru a nu trece din întunericul păgînatăților în lumina cunoștinței și viețuirii creștinești. Odinioară Sf. Ap. Pavel văzînd pe vrăjitorul Iudeu Varisus, proorocul mincinos, stînd împotriva înțeleptului dregător Serghie Pavel, care dorea să asculte Cuvîntul lui Dumnezeu, umplîndu-se de Duh Sfînt. I-a privit drept în față, și i-a zis: „O plinule de toată viclenia și de toată răutatea, fiul diavolului, vrăjmaș a toată dreptatea! Oare nu mai încetezi a răzvrăti căile Domnului cele drepte? Iată, acum mîna Domnului e peste tine, și vei fi orb, nevăzînd soarele pînă la o vreme“. Și îndată a căzut peste el ceață și întuneric, și umblînd împrejur, căută povățuitor“ (F. Ap. 13 6-11). Tot cel ce închide ochii și minte, nu se poate împărtăși cu Dumnezeuzeștile Taine, fiindcă el e pus în slujba diavolului.

„Voi — zice Mîntuitorul Iudeilor — aveți de tată pe diavolul, și poftele tatălui vostru voiți să le faceți. Acela din început a fost ucigător de oameni și în adevăr n-a stătut, că nu este adevăr într-însul. Cînd grăiește minciuna din ale sale grăiește, că este mincinos și tatăl minciunii“ (Ioan 8 44; 1 Ioan 3 8). Diavolul în Paradis a ucis, prin minciună, pe protopărinții noștri Adam și Eva. Deci, și mincinoșii care cu minciunăriile lor provoacă mult prăpăd sufletec îndurerări și primejduiri, se canonisesc ca ucigașii. Minciuna mai ușoară, fără gînd de a face rău, sau a păgubi pe aproapele, se canonisește ca defăimarea. Cel care minte silit de felurite împrejurări, să se pocăiască șase luni și metanii 12 (P.B.G. 110; Ps. 5

6; Efs. 4 25; Cols. 3 9-10; Mt. 12 22-30, 43-45). Precum cel ce grăiește adevărul zidind pe aproapele său (nu pîrîndu-l, ponegrîndu-l, vînzîndu-l, d.p.: ca Iuda Iscarioteanul care a trădat pe Mîntuitorul, arătînd unde Seruga în noaptea aceea ca să-L prindă (Mt. 26 14-16-47-50), acela zic, grăiește din Dumnezeu Tatăl, Fiul și Duhul Sfînt, Care-I pur Adevărul; așa și cei ce grăiesc minciuni, se înrudesc cu diavolul, care-i tatăl minciunii, cum adeverește Însuși Mîntuitorul (Ioan 8 44), adică devin un fel de gineri sau nurori tatălui minciunii cu care s-au împreunat și înrudit.

„Păcatele împotriva Duhului Sfînt nu se iartă — fără îndreptare serioasă — nici în veacul de acum, nici în cel viitor“ (Mt. 12 30-37).

8) Uneori fiind silit, am spus minciuni peste voia mea?

9) Am umblat și am grăit cu fățarnicie, vătămînd cinstea și numele bun al aproapelui?

10) Am calomniat pe aproapele?

11) M-am legat pe sine-mi și pe alții cu jurămînt a tăgădui ce am furat, eu sau alții?

12) Am pîrît pe alții pe nedreptul, din răutate și ură?

13) Fiind pîrît, m-am apărat înaintea judecății cu mită, cu mărturii mincinoase și jurăminte strîmbe? Mi-am micșorat pedeapsa cuvenită prin plată la avocați, prin mărturii și jurăminte mincinoase?

14) Am prepus, judecat rău, am clevetit, ponegrit, batjocorit, osîndit și am băgat în primejdii grele pe alții? (b).

b) „Gura noastră — zice Sf. Ioan Hrisostom — trebuie a o înfrîna de toate vorbele cele de rușine, de înjurături, sudalme... căci ce ar folosi dacă noi nu mîncăm carnea dobitoacelor, dar ca niște fiare sălbatice sfișiem numele cel bun al fraților noștri? Defăimătorul în adevăr sfișie și mănîncă pe aproapele său. Aceasta o adeverește Sf. Ap. Pavel, zicînd: „De vă mușcați unul pe altul și vă mîncăți, căutați să nu vă mistuiți unul de către altul“ (Gal. 5 15). Deși nu ai înfipt dinții tăi în carnea, nici în trupul aproapelui tău, dar ai mușcat Sufletul lui cu clevetirea ta, l-ai rănit cu bănuiala ta cea rea, și-ai pricinuit ție însuși, lui și multora daune înmiite. Tu, prin clevetirea aproapelui tău, ai făcut mai rău încă pe cel ce te-a ascultat. De este el un păcătos, acum va fi mai îndrăzneț, căci cunoaște un tovarăș al păcatului său; de este el un drept, acum ușor se va amăgi de mîndrie, și prin păcatul altora, va fi împins a cugeta înalt despre sine. Tu ești vinovat încă și prin aceea, că Numele lui Dumnezeu se hulește; căci precum prin vădirea faptelor bune se cinstește Numele lui Dumnezeu; așa prin descoperirea păcatelor El se defaimă și Se necinsteste.

Pe lângă aceasta, pe omul, pe care tu îl defaimi (clevetești, grăiești de rău, necinstești, îi vatămi reputația, numele bun... n.n.), prin defăimarea ta, l-ai făcut mai fără de rușine și totodată mai învrăjmășit asupra ta. Să nu-mi zică nimenea împotriva, că: Numai când ar vorbi cineva neadevăr despre aproapele său, atunci l-ar defăima; iar nu când vorbește adevărul. Nu, nu este așa; căci și aceea este o călcare de lege, când cineva vorbește asupra aproapelui ceva de rău, care este adevărat. Fără îndoială, și fariseul acela numai adevăr a vorbit despre ceilalți oameni și despre vameș, și totuși aceasta nu-i ajută, și toate faptele lui bune au fost zădarnice. Dar poate tu voiești să îmbunătățești pe fratele tău, vădindu-i păcatele lui. Iată, dacă nu voiești aceasta, atunci plîngi, cere de la Dumnezeu ajutorul Lui, ia pe fratele tău la o parte, sfătuiește-l îndeosebi, povățuiește-l, mîngîie-l. Arată păcătosului, că tu îl iubești, dovedește-i că numai din îngrijire pentru dînsul și pentru că voiești binele lui, iar nu spre a-l rușina, pomenesti păcatele lui. Arată-i cea mai mare dragoste și prietenie, și nu te rușina a face toate, dacă cu adevărat ținta ta este de a-l face mai bun. Așa fac adeseori doctorii, care măgulesc pe bolnavii cei nesupuși, spre a-i îndemna să primească doctoriile cele vindecătoare. Fă și tu așa, și arată preotului (Duhovnic care nu divulgă; căci multiplicarea păcatului atrage urgia Dumnezească asupra multiplicatorilor, n.n.) rănile aproapelui tău. Aceasta înseamnă a te îngriji de dînsul și a te interesa de îmbunătățirea lui.

Dar sfătuirea mea nu privește numai pe aceia care vorbesc de rău pe alții; ci și pe aceia care aud niște asemenea vorbe. Pe aceștia din urmă eu îi sfătuiesc a-și astupa urechile și a urma psalmistului, care zice: „Urit-am pe cel ce grăiește rău în ascuns despre aproapele său... Pe cel ce clevetea în ascuns pe aproapele său, pe acela l-a izgonit” (Ps. 100 5—6). Voiește cineva să-ți spună ceva despre altul, zi-i: „Dacă voiești să lauzi pe cineva, cu bucurie voi pleca urechea mea; iar de voiești să vorbești rău despre cineva, eu voi astupa urechile mele la vorbele tale. Căci ce-mi va folosi mie a afla că acesta sau acela este un păcătos?” Mai zi defăimătorului: „Pentru noi înșine trebuie să ne îngrijim cum am putea să dăm seama de păcatele noastre, și să întoarcem grija și luarea aminte la cercetarea propriei noastre vieți”. Căci cu ce ne-am putea noi dezvinovăți, și a afla iertare, când noi nu ne îngrijim de însăși treburile noastre, dar ne ocupăm așa de mult cu cele străine? Este necuviincios, când cineva trece pe lângă o casă, a se uita înlăuntrul cu curiozitate, și totodată a cerceta ce se face acolo. Dar încă mult mai necuviincios și mai nemoral este a iscodi viața și purtarea altor oameni.

Oamenii aceștia însă, care pururea se îngrijesc de cele străine, săvîrșesc și o altă nebbie foarte mare. Dacă iarăși au iscodit ceva, îndată o spun altuia, și opresc pe acesta cu asprime de a mai spune cuiva, însă tocmai prin aceasta dau a înțelege că ei au săvîrșit ceva vrednic de prihănit. Căci, dacă tu dorești ca ceva să nu se mai spună, ar fi trebuit ca tu însuți mai întii de toate să n-o spui. Voiești tu ca ceva să nu fie cunoscut, atunci trebuie ca tu însuți să taci mai întii. Dar dacă tu însuți nu poți tăcea, în zadar îndemni pe alții la tăcere.

Dar poate tu vei zice: „Este foarte dulce și plăcut a defăima pe alții”. Dimpotrivă adevăresc eu a nu defăima este plăcut. Cine a defăimat pe altul, cade în încurcături, se teme de urmările rele, se căiește, și adeseori și-ar mușca limba, și tremură, ca nu cumva ceea ce a spus, să nu-i aducă o mare primejdie și o cumplită daună. Dimpotrivă, cine își stăpînește limba sa, este slobod de toată această mîhnire și trăiește într-o liniște dulce. „De ai auzit ceva — zice înțeleptul Sirah — las-o să moară în tine; fii liniștit, nu vei crăpa din aceasta” (Is. Sir. 19 10). Ce vrea să zică aceasta: „Las-o să moară în tine?” Aceasta vrea să zică: Stîrpește-o, îngroap-o, fă-o să nu mai iasă afară.

Așadar, înainte de toate trebuie să te ferești a nu asculta pe cel ce vorbește de rău pe aproapele tău. Iar dacă ai auzit ceva asemenea, îngroap-o, omoar-o în tine, dă-o uitării, ca să fie ca și cum n-ai fi auzit-o. Atunci vei putea să petreci o viață liniștită, pacinică. Dacă defăimătorii ar vedea că disprețul nostru îi ajunge mai de grabă pe dinșii, decît pe cei defăimați, atunci ei mai curînd se vor lăsa de obiceiul lor cel rău, vor părăsi păcatul lor și pe viitor vor grăi bine despre aproapele; iar despre noi vor spune cu laudă, că sîntem mîntuitorii și binefăcătorii lor.

Deci, să fugim, iubitorilor, de defăimări, și să recunoaștem că patima defăimării este o cursă a Satanei și o groapă plină de răutăcioșie și de pîndituri. De aceea diavolul ne-a împlins la acest obicei rău, pentru ca noi să nu ne îngrijim de propria mîntuire a Sufletului nostru, și ca răspunderea noastră s-o facă mai mare. Și defăimarea nu numai pentru aceea este ceva rău, pentru că noi avem să dăm seama despre fiecare cuvînt, ci și pentru aceea, că defăimarea ne răpește orice dezvinovățire pentru păcatele noastre, și le face mai grele și mai de osîndit. Cine critică cu amărăciune păcatele altora, acela nu are a aștepta nici o iertare pentru păcatele sale. Căci Dumnezeu ne va judeca nu numai după mărimea păcatelor noastre, ci și după aceea, cum am judecat noi despre alții. De aceea Hristos a zis: „Nu judecați, ca să nu fiți judecați. Căci cu judecata cu care ați judecat veți fi judecați, și cu măsura cu care ați măsurat, vi se va măsura vouă, și vi se va adăuga vouă care

auziți, citiți sau știți acestea" (Mt. 7 1—5; Mc. 4 24; Lc. 6 33—38). Așadar, păcatul nostru în cealaltă lume se va arăta nu numai așa cum este el în sine, ci prin judecata noastră cea aspră despre aproapele, el se va face mai grozav și mai vrednic de osîndă. Dimpotrivă, cel domol, cel iubitor de oameni, cel blînd, micșorează mărimea păcatelor sale.

De aceea în acest timp al Sfîntului Post și în toate zilele vieții noastre să alungăm din gura noastră toată defăimarea fiind convinși că de am mîncă numai cenușă, această viață aspră nu ne va putea folosi, dacă nu ne vom înfrîna totodată de prihănire și de defăimare. Să postim deci, iubitorilor, în așa chip ca noi să ne înfrîmăm nu numai de mîncare, ci și de păcate. Atunci noi încă în viața de acum vom avea nădejde de mîntuire iar în viața cea viitoare ne vom apropia de Hristos cu o veselă încredere, și vom putea gusta bunurile cele negrăite ale Cerului, de care fie ca să ne împărțăm cu toții, prin Harul și prin Iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, Căruia împreună cu Tatăl și cu Duhul Sfînt se cuvine cîntarea în vecii vecilor. Amin." (64 P. o. c. cuv. 53).

15) Am fost urîtor de adevăr, iubitor, făcător și purtător de minciuni?

16) Am stat la îndoială cu Sufletul meu, cînd trebuia să zic ce este „da“, „da“, și ce este „nu“, „nu“?

17) Am fost nestatornic în credință și în cuvîntul bun ce l-am dat cuiva?

18) Am vorbit cu două, sau mai multe înțeleșuri? Am vorbit altfel de cum am gîndit și am gîndit altfel de cum am vorbit?

19) Am vorbit cu șiretenii și cu lingușiri? Mi-am spovedit fals păcatele, acoperindu-le cu vicleșug? (Fac. 3 1—13).

20) Am păcătuit cu încredere prea mare și nesocotită în Dumnezeu, zicînd că-I Milostiv, că El mă va ierta, și pentru aceea pot păcătui mereu... cît voi putea, fără a mă înfrîna, amînînd pocăința: la anul, la bătrînețe sau pe patul de moarte? * (Rom. 2 4—5; 11 4; Iac. 2 26).

* CREȘTINII — PĂSTORI ȘI PĂSTORIȚI — SĂ NU SE LASE AMĂGIȚI DE ÎNGERII CĂZUȚI. De multe ori vrăjmașul diavol sfătuește pe om, zicînd: „Ești încă tînăr, indulcește-te de poftele tale. Socotește mai întîi cîți s-au desfătat în lume, și apoi și de veciniciile bunătății s-au învrednicit. Tu acum ești încă tînăr, mîncînd, bea, veselește-te de bunătățile lumii acesteia, și apoi la bătrînețe te vei pocăi. Pentru ce voiești ca de la o vîrstă ca aceasta să-ți topești trupul tău?“... Apoi, iată că venim și bătrînețele. Atunci diavolul iarăși aduce graiuri din Dumnezeștiile Scripturi,

și zice: „Omule, suspini și te îndoiești de mila lui Dumnezeu? Îl faci pe Dînsul nemilostiv? Dumnezeasca Scriptură propovăduiește că Dumnezeu este milostiv și iubitor de oameni. Ce? Oare nu cunoaște El că ești bătrîn, slab și neputincios? El știe că nu poți să postești, nici să priveghezi, nici să te culci pe jos. Nu L-ai auzit pe Dînsul zicînd în Evanghelii: „Cei ce îi slujesc Lui din vîrstă tînără, cei ce din vîrsta de mijloc și bătrînii, iau plată întocmai? Așa a zis în Evanghelie. Cei ce au venit în ceasul dintîi, cei din ceasul al treilea, cei din ceasul al șaselea, cei din ceasul al nouălea și cei din ceasul al unsprezecelea, au luat plată întocmai. Așijderea și Proorocul David a proorocit, zicînd: „Blagoslovit-au pe cei mici cu cei mari“ (Ps. 113 27). Acestea le zice vicleanul diavol către cei ce știu Scriptura, ca nici în tinerețe, nici la bătrînețe, să nu-i lase pe dinșii să-și plîngă păcatele lor. Apoi către cei mai nepricepuți, bătîndu-i cu paloșul deznădăjduirii, zice: „O, omule, ce gîndești? Ce te amăgești pe sineți, zicînd: Că Dumnezeu al celor ce se pocăiesc este Dumnezeu? Ai curvit, ai preacurvit, ai tilhărit, ai ucis, ai mințit, ai jurat strîmb... care nădejdie de mîntuire îți mai este ție? Ai pierit. Pentru aceea acum indulcește-te și mai departe de poftele tale. Pe cele de acolo din cer le-ai pierdut, măcar de acestea de aici să nu te lipsești...“.

Acestea sînt graiurile diavolului. Însă ale lui Hristos sînt cu totul împotriva. Ai pierit? Totuși, poți să te mîntuiești. Ai curvit? Încă mai poți să te faci întreg, înțelept. Adu-ți aminte că atunci cînd Petru a întrebat: „De cîte ori voi ierta fratelui meu cînd se pocăiește?“ Hristos a răspuns: „De șaptezeci de ori cîte șapte“. Acestea zicînd, a însemnat pe cea deapănarea și nehotărîtă vreme. Omul însă, unde se va afla la sfîrșit, acolo se va și judeca. Ori în cel bun, ori în cel rău. Amintește-ți frate cum s-au mîntuit mulți păcătoși, și să nu te deznădăjduiești. Adu-ți aminte de împăratul Manase, de curva, de vameșul, de tilharul, de curvarul... și vei scăpa de amăgire... (d. Sf. Efreim Sirul, T. III, 189). Luptă împotriva ucigașului diavol (Ioan 8 44; 1 Ioan 3 8). Pocăiește-te de păcatele tale, spovedește-te, canonisește-te și fă roade vrednice de pocăință (Mt. 3 8), și te vei mîntui.

NU AMÎNAȚI POCĂINȚA

Lasă azi, lasă pe mîine
Ai timp să te pocăiești,
Ești prea tînăr și ai vreme
De ce să te pedesești?
Doar n-ai să te faci călugăr?
Doar n-ai să te duci la schit?
Ce atîta pocăință?
Ce păcat ai săvîrșit?

Știu că n-ai pus foc la nimeni!
Doar n-ai săvîrșit omor,
Cine ți-a vorbit vreodată
Că ești un rău făcător?
Ce tot post și rugăciune,
Nu te vezi cum ai slăbit?
Dacă stai numai în casă
Parcă ești un osîndit!

Haide bre și te petrece
Că Raiul e pe pământ
Nu te potrivești la alții
Căci doar n-ai să te faci Sfint!
Uite-așa ne amăgește
Ucigașul de Satan,
Zi de zi ne tot amină
Luni întregi și an cu an.
Celor tineri el le spune:
„Că nu au nici un păcat”.
Deci, să n-aibă nici o grijă
Sînt cu Sufletul curat.

Iar pe cei bătrîni îi minte
Că nu se pot mintui,
Au făcut păcate multe
Degeaba s-or pocăi.
Și așa cînd omul moare,
Vede tot, dar în zadar
Plînge și se tînguiește
Căci s-a înșelat amar.
Frați creștini, acum e timpul
Cît pe lume mai trăim
Să ne îngrijim de Suflet
Și-n păcat să nu murim!

(I. Tudosciuc).

SĂ NE ÎNGRIJIM PENTRU VIAȚA VIITOARE. Tot omul, ori din ce ramură a societății omenesti ar fi el, aici pe pământ este asemenea călătorului de-o zi. Mai tîrziu sau mai degrabă, fiecare din noi vom pleca în calea vecinicii, unde vom fi răsplătiți după felul cum am crezut, viețuit și ne-am pregătit. Fiecare cum și-a așternut în această lume, bine ori rău, așa se va odihni sau se va munci în veci. „Ce fel de frică și cutremur — zice Avva Teofil (sec. IV) — socotești că are Sufletul! Ce fel de frică, cutremur și nevoie avem să vedem cînd Sufletul se desparte de trup! Atunci vine la noi oaste și putere de la stăpînirile cele potrivnice, boierii întunericului, stăpînitorii vicleșugului, începătorile, stăpînirile, duhurile răutății, ca și într-un chip de judecată țin pe Suflet aducînd asupra lui toate păcatele sale cele făcute cu știință și cele cu neștiință, de la tinerețe pînă la vîrsta în care a repauzat. Aceia stau pîrîndu-l de toate cele făcute de dînsul. Ce fel de cutremur socotești că are Sufletul în ceasul acela pînă va ieși hotărîrea și i se va face slobozirea lui!? Acesta este ceasul nevoii lui, pînă ce va vedea ce sfîrșit va lua el. În acel timp de mare groază pentru Suflet, Dumnezeuștile puteri vin și stau în preajma feței celor potrivnici, aducînd și ele cele bune ale lui. Ia seama dar, că Sufletul stînd în mijloc, stă cu multă frică și cutremur, pînă ce judecata lui va lua hotărîre de la Dreptul Judecător. De va fi vrednic Sufletul celui ce repauzează, aceia iau certare; iar el se răpește de la dînsii. După aceea e fără de grijă, sau mai bine zis locuiește după cum este scris: „Locașul tuturor celor ce se veselesc este la Tine” (Ps. 86 7; Filip. 3 20). Atunci se împlinesc cele scrise: „A fugit durerea, întristarea și suspinarea” (Is. 35 10; 51 17). Atunci, scăpînd, se duce la acea bucurie și slăvită mîngîiere, în care se va și așeza.

Dacă însă se va afla că a trăit în lenevire, aude glasul cel prea înfricoșat: „Ridică-se cel necredincios, ca să nu vadă Slava Domnului” (Is. 26 10). Atunci îl apucă pe dînsul zi de urgie, zi de necaz și de nevoie, zi de întuneric și de beznă, dîndu-se la întunericul

cel mai din afară și în focul cel vecinic osîndindu-se, în veci fără de sfîrșit se va munci. Atunci unde e fala lumii? Unde e slava cea deșartă? Unde e desfătarea? Unde e răsfațarea? Unde e nălucirea? Unde e odihna? Unde e lauda? Unde sînt banii? Unde e neamul cel mare? Unde e tatăl? Unde-i mama? Unde-i fratele? Cine dintre aceștia va putea să scoată pe cel ce se arde în foc și este ținut de muncile cele amare? Fiindcă acestea așa au a se face, ce fel trebuie să fim noi în purtarea cea sfîntă, în evlavie și în dreapta credință? Ce fel de dragoste sîntem datori să ne agonisim? Ce fel de viață? Ce fel de petrecere? Ce fel de drum? Ce fel de luare aminte? Ce fel de rugăciune? Ce fel de urmare de îngrijiri? „Pentru aceea, iubiților — zice Apostolul — așteptînd acestea, nevoiți-vă să vă aflați înaintea lui Dumnezeu nespurcați, neîntinați și în pace” (2 Petru 3 14), ca să ne învrednicim a-L auzi pe Dînsul zicînd: „Veniți binecuvîntații. Părintelui Meu de moșteniți Împărăția care este gătită vouă de la întemeierea lumii” (Mt. 25 34; P. o. c. pp. 94—5).

Multe năvăliri și înfricoșări groaznice pătînesc de la draci nu numai păcătoșii; ci chiar și Sfinții care au bineplăcut lui Dumnezeu. Așa, în viața Sf. Grigore Sinaitul, ni se istorisește, între altele, că la sfîrșitul vieții sale, închizîndu-se într-o chilie cu ucenicul său, cugeta la ceasul morții și la ieșirea Sufletului, înspăimîntîndu-se. Apoi vorbea cu Dumnezeu în rugăciuni, și se îndeletnicea cu mintea în învățătura Dumnezeuștilor cuvinte. Cîtă vreme se afla în acestea Cuviosul, și bine le învăța, se păreau nesuferite vrăjmașilor și zavistnicilor noștri draci, care pururea obișnuiesc a zavistui mîntuirea omului. Mi se pare că și duhurile viclene, cunoscînd sfîrșitul Cuviosului, îi zavistuiău slava lui. Și ce fac ucigașii? Deodată au înconjurat pe Sfîntul multime de draci fără de număr. Ca un nor au acoperit locul acela, și ca niște fiare sălbatice s-au sculat asupra lui, scrișnind cu dinții și cu totul voind a-l înghiți, ca astfel să zmulgă mintea lui de la vorbirea cu Dumnezeu. Omul lui Dumnezeu însă, din Darul Duhului Sfînt, care locuia în el, îndată a priceput pizma viclenilor draci, fiindcă era foarte iscusit în felurile ispite. Astfel, el nu s-a înfricoșat, nici nu s-a biruit de atîta luptare și năvălire a lor; ci mîinile, împreună cu mintea, întinzîndu-le la cer, grăia către Dumnezeu astfel: „Cîini mulți m-au înconjurat și adunarea celor vicleni m-a cuprins pe mine...”.

Văzînd că nu mai încetau acei vicleni și fără de rușine de a-i da război, a fost în multă nevoie și luptă. Apoi s-a dat cu totul pe sine la privegherea cea de toată noaptea și la rugăciune neîncetată. Postînd aspru, nici n-a gustat ceva, nici n-a dormit cîtuși de puțin, pînă după trei zile, nici nu mai vorbea cu liniște, nici cu blîndețe cu ucenicul său, după cum avea obiceiul. Dimpotrivă,

fi porunca cu cuvinte aspre ca să se trezească către multa nevoiță. „Îmbărbătează-te frate — zicea către dînsul — și ține-te cu tărie de rugăciune și de pocăință, că mulțime de duhuri viclene ne-au înconjurat pe noi!” Iubitorul de oameni Dumnezeu, văzînd lupta bună și osteneala lor, n-a lăsat pe robul Său a se supăra multă vreme. Pe cît mi se pare, a voit ca cu totul să rușineze pe dușmanii draci, iar Cuviosul să se arate biruitor al acelor.

După ce au trecut acele trei zile, deodată o putere Dumnezească l-a umbrît, iar pe viclenele duhuri le-a făcut nevăzute, umplîndu-l pe Cuviosul de Dumnezească mîngiere. El îndată cunoscînd schimbarea, înălță lui Dumnezeu aceste cuvinte de mulțumire: „Dreapta Ta, Doamne, a sfărîmat pe vrăjmașii noștri draci, cu stăpînirea tăriei Tale pînă în sfîrșit i-ai pierdut pe dînșii”. Apoi cu oarecare liniște a chemat pe ucenicul său. Acela apropiîndu-se, a văzut, o minune! Fața lui era rumenă, veselă și cu totul schimbată. Căutînd cu mare liniște și cu zîmbire către dînsul, i-a zis: „Vezi fiule, că Dumnezeescă putere pogorîndu-se, a izgonit duhurile viclene, și pe noi ne-a izbăvit de ispita lor. Voiesc ca tu să știi și aceasta, că peste puține zile am să ies din lumea aceasta și să mă duc către Dumnezeu. El mă cheamă să merg la Ierusalimul cel de sus, precum și într-o vedenie Dumnezească am văzut aceasta. O! Dumnezeesc glas plin de toată nădejdea! O! Arătare adevărată și bună veste, ceea ce înștiințezi pe ucenici despre ceea ce are să fie! O, veste încredințată de nădejde nerușinată!” Ucenicul, după ce a auzit acestea, cu totul mîhnindu-se, a început a plînge pentru sfîrșitul Părintelui său. După puțină vreme, deapănarea pomenitului Grigore, după Dumnezească lui grăire mai înainte, ridicîndu-se din aceste de aici, s-a dus către viața cea neîmbătrînită... (V. Sf. 27 Nov., o. c. pp. 1332—5).

Ai căzut? Alungă-ți jalea
Căci un înțelept a spus:
Cine cade se ridică
Uneori cu mult mai sus!

21) Am căzut în desnădăjduire, zicînd: „De-o vrea Dumnezeu, mă voi mîntui; iar de n-o vrea, voi pieri... deci, să păcătuiesc înainte, că neiertîndu-mă, tot în iad voi merge? (Ioil 2 12—13; Fac. 4 13—14; Mt. 27 5).

22) Am stat împotriva adevărului învederat și dovedit? ** (Mt. 9 3; 13 30—36; Mc. 3 22—30; F. Ap. 7 51—54; 13 6—11; 2 Tim. 3 8; Iuda 1 11—13; Num. 16).

** „După cum Ianis și Iamvris s-au împotrivit lui Moisi, așa și aceștia stau împotriva adevărului, oameni stricați fiind la minte

și nelămuriți în credință” (2 Tim. 3 8; Eș. 7 10—25; 8 1—19; 1 Tim. 1 20; comp. Rom. 2 8—9; 12; Zah. 7 12—14; Is. 1 2—6; Ier. 6 10—19, 29—30; 18 10—12). De pildă: Sf. Ap. Petru (Mt. 16 21—23), vrăjmașii Sf. Arhidiacon Ștefan (F. Ap. 6; 7), Elima vrăjitorul (F. Ap. 13 6—11), etc. Cei care stau împotriva adevărului învederat, se primejduiesc groaznic vremelnice, și chiar vecinice, de nu se vor îndrepta.

NU STA ÎMPOTRIVA ADEVĂRULUI, CĂ TE PĂGUBEȘTI.
Odinioară doi zidari făceau un zid. Cînd era să așeze o cărămidă, unul din ei observă că e mai groasă într-o parte ca-n cealaltă. Tovarășul lui, Petre, îl sfătui prietenește s-o arunce și să pună alta în locul ei, zicîndu-i: „Dacă nu faci așa Ioane are să iasă răul lucrul tău”. „Ei așa!” — răspunse Ioan — cum are să-mi strice zidul un lucru așa de mic, care aproape nici nu se observă. Tu Petre prea o iei în serios cu toate!” Acestea zicînd, a lucrat înainte la zid toată ziua, pînă seara.

A doua zi, cînd veniră iarăși la lucru, ce le-a fost dat să vadă?! Din pricina acelei cărămizi rele, deformată puțin, zidul n-a mai mers drept; ci cu cît se înălța, cu atîta se înclina mai mult într-o parte. Astfel, zidul acela înclinat din cauza unei cărămizi, peste noapte s-a prăbușit la pămînt. Și Ioan, tocmai atunci și-a văzut greșala... și a trebuit să înceapă a face zidul din nou.

Tot astfel este și cu orice neadevăr în inimile noastre. Minciuna, care la început este așa de mică, crește, crește și iar crește, pînă ce în sfîrșit aduce peste noi rușine și ocară. Pentru aceea și Cuvîntul lui Dumnezeu ne învață: „Lepădați minciuna și grăiți adevărul...” (Efs. 4 25). Cîștigă-ți adevărul și nu-l vinde (O M.P. o. c. 4).

NU VĂ ÎMPOTRIVIȚI TĂMĂDUIRII SUFLETEȘTI. Toma Eschia, povestește cum o ceată de cerșetori se abătu asupra orașului Augusta. Un locuitor bogat și milostiv al orașului acestuia, s-a obligat cu toată dragostea creștinească a întreține cu medicamente și a îngriji cu doctorii pe acei nefericiți. Cerșetorii cînd auziră acest plan al milostivului bogat, au părăsit cu mare grabă orașul. Nu voiau să fie vindecați, temîndu-se că devenind odată sănătoși, trebuia să se întoarcă la lucru. Le convenea mai bine să se lenevească și să cerșească, decît să muncească... Așa se întîmplă și cu mulți păcătoși: nu voiesc cu nici un chip să fie vindecați de boalele lor sufletești, și de aceea se împotrivesc lucrării Duhului Sfînt. Cu aceasta ei însă supără groaznic pe Sfîntul Duh (O M.P. o. c. 710).

23) Am întristat, stins și alungat pe Duhul Sfînt (Efs. 4 30; 1 Tes. 5 19; F. Ap. 7 51—54; comp. Iez. 2) cu: a) cu dezertarea din

dreapta credință (1 Ioan 2 19), b) cu împietrirea inimii, c) cu nepăzirea cuvîntului Divin, d) cu nesocotirea Scripturilor Dumnezești, hulin-du-le că sînt mincinoase, e) cu semețirea și îngrijirea de a păcă-tui, f) cu zaviatuirea și hulirea meritelor bune ale aproa-pelui, g) cu neînvățarea celor neștiutori despre articolele dreptei credințe, din răutatea mea, h) cu hotărîrea satanică de a mă sinu-cide...? (Veti „Oglinda Duhovnicească”, pp. 146—197; 2169—2264, de autor).

Aici p. 81 bietul Suflet aducîndu-și aminte de porunca Domnului: „Să nu iei Numele Domnului Dumnezeu-tău în deșert... Nu vă jurați de loc... Cuvîntul vostru să fie adevărat: ce este așa, așa; și ce este nu, nu; căci ce este mai mult decît atît, este dela cel vi-clean... Păcatul sau hula împotriva Duhului Sfînt, nu se va ierta oamenilor, nici în veacul de acum, nici în cel viitor” (Eș. 20 7; Mt. 5 34—35; 12 32), se smerește, se ocărăște, se osîndește pe sine, se îngrozește și se înfioară de năvălirea dracilor asupra lui, care caută a-l prinde, apuca și trage jos în muncile iadului. În groaza aceea cumplită, bietul Suflet se silește a se ascunde sub acoperă-mîntul Îngerilor... Găsindu-l vinovat pe Suflet de multe din acele păcate, dracii joacă de bucurie demonicească în jurul Sufletului, întinzîndu-și ghiarele să-l prindă și să-l tragă cu ei în iad. Îngerii însă plătesc dracilor vamași din sicriașul cu fapte bune, apoi își continuă calea lor cu Sufletul la cer.

GRĂITORII ADEVĂRULUI ZIDITOR, ÎMPĂCIUITOR SE SĂLĂȘLUIESC ÎN LOCAȘURILE FERICIȚILOR.

1) Mîntuitorul nostru Iisus Hristos Dumnezeu pe norii cerului blagoslovește pe toti ascultătorii care s-au ostenit în bine, făcînd voia Lui.

2) Cei patru viețuitori înaripați, cu chip de: om, leu, vițel și vultur, formează Tronul Dumnezeirii.

3) Preacurata și preanevinovata Fecioara Maria, Maica Dom-nului nostru Iisus Hristos.

4) Oștirile îngerești de-a dreapta și de-a stînga Mîntuitorului Hristos Dumnezeu-Omul.

5) Sfîntul Ioan Botezătorul cu Proorocii.

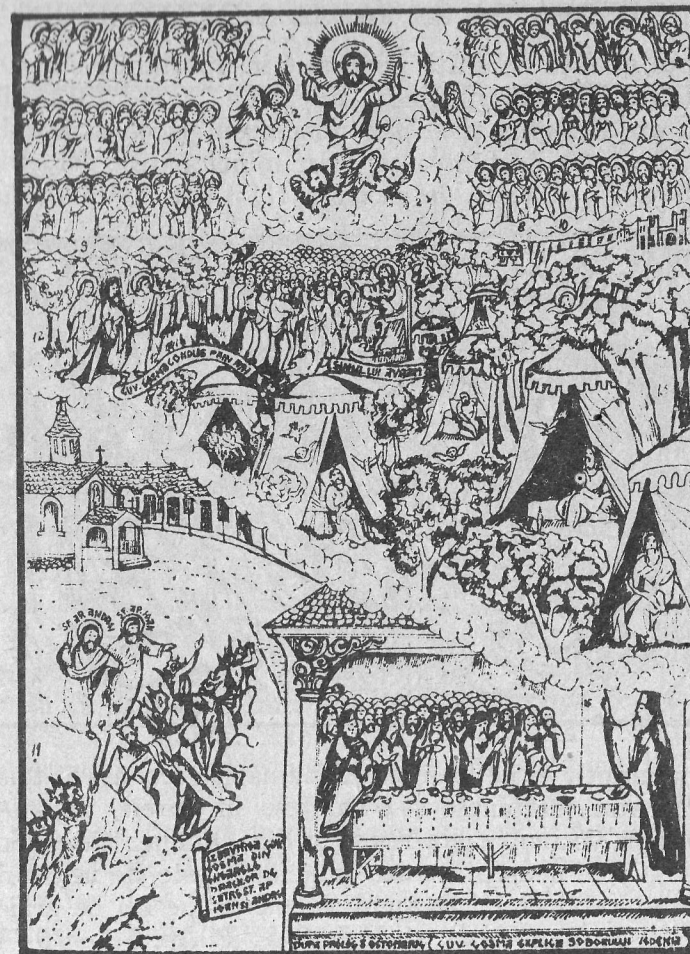
6) Sfîinții Apostoli.

7) Sfîinții Ierarhi.

8) Sfîinții Mucenici și Mucenițe.

9) Sfîinții Cuvioși și Cuvioase.

10) Sfîinții Drepti și Drepte.

11) Cuviosul Cozma ieșind din trup, a fost înconjurat de duhu-rile necurate, care-l împingeau la iad. Sfîinții Apostoli: Andrei și Ioan îl salvează, ducîndu-l apoi prin Rai. Acolo îi arată:

12) Sinul Sfîntului Patriarh Avraam, care era înconjurat de o mare mulțime de bătrîni, bătrîne, bărbați și femei, tineri și copii, ca nisipul mării și ca stelele cerului!

13) Sfîinții și Dreptii odihnindu-se în corturi printre pomii (măslinii) Raiului.

14) O Sfîntă Cetate — Noul Ierusalim Cereșc — într-o mare strălucire cerească, cu 12 rînduri de pietre scumpe ca 12 brîie...

15) Cuviosul Cozma, revenit în trup, povestește Părinților și fraților cele văzute în acea vedenie, pe timpul cît a stat în nesim-țire, leșinat.

PEDEAPSA ÎN IAD A MINCINOȘILOR

Chipul de față ne arată pedepsele insuportabile din iad a celor ce au iubit, făcut și răspândit minciuna, care-i fiica diavolului. Așa cum au străpuns și sfișiat mincinoșii pacea și inimile semenilor lor în viața pămîntească prin minciunările lor, tot așa le fac și lor dracii dincolo de mormînt!!! Cum au tăiat, îndurerat,

torturat și amuțit ei pe alții cu minciunările lor, așa îi taie, înjunghie, torturează, stăpînesc și-i amuțesc în dureri, îngerii Satanei și pe dînșii în veci. Aceasta reiese și din Dumnezeasca Scriptură, care zice: „Orice nedreptate sau minciună, este de la cel rău (diavolul), care-i tatăl ei... Domnul va pierde pe cei ce grăiesc minciună” (Fac. 3; Ioan 8 44; 1 Ioan 3 8; F. Ap. 5 1—10; Ps. 5 6).

Iubiți creștini! „Păziți-vă de vorbele cîrtoare și deșarte, feriți-vă limbile de clevetire, fiindcă vorba cea mai tainică, nu va trece fără pedepsire. Gura mincinoasă aduce Sufletului moarte. Nu vă grăbiți moartea prin rătăcirile vieții voastre... Vraja viciului întuneacă cele bune” (Înț. Sol. 1 11—12; 4 12). „Nu grăi împotriva adevărului; ci rușinează-te pentru neînvățătura ta... Nu semăna minciuni... nu-ți îngădui a minți... Batjocoră rea este la om minciuna... Mai bun este furul decît cel ce minte; dar amîndoi vor moșteni pierzarea. Năravul omului mincinos este ocară și rușinea va fi pururea cu el” (Is. Sir. 4 27; 7 13—14; 20 25—27). Deci, „afară din Împărăția lui Dumnezeu sînt (mincinoșii) cei ce iubesc și fac minciună, partea lor este în iazărul cel ce arde cu foc și cu piatră pucioasă” (Mt. 5 37; Iac. 5 12; Apc. 21 8; 22 15).

PEDEAPSA ÎN IAD A CELOR CE AU PĂCĂTUIT ÎMPOTRIVA DUHULUI SFÎNT.

Chipul de față ne arată cît de groaznică e în iad pedeapsa celor ce păcătuiesc contra Duhului Sfînt cu: încrederea prea mare și nesocotită în Harul Dumnezeesc cu deznădăjduirea cu starea împotriva Duhului Sfînt și dezertarea de la dreapta credință Creștinească — Ortodoxă —. Vezi bine și ia aminte creștine la Cuvîntul lui Dumnezeu care ne grăiește clar: „Cel ce va păcătui contra Duhului Sfînt nu i se va ierta lui nici în veacul de acum nici în cel ce va să fie” (Mc. 3 29; Mt. 12 32). „Cel ce iubește nedreptatea își urăște Sufletul său. Ploua-va peste cei păcătoși lațuri, foc și iarbă pucioasă și duh de vifor partea paharului lor; că drept este Domnul și dreptatea a iubit, îndreptări a văzut Fața Lui... Capul înconjurării lor osteneala buzelor lor va acoperi pe dînșii. Cădea-vor peste dînșii cărbuni, cu foc îi vei surpa pe ei în ticăloșii și nu vor putea răbda...” (Ps. 10 5—7; 139 9—10; vezi și explicația acestor locuri în M. Ps. o. c. Tom. I pp. 137—142; Tom. III pp. 509—513).

Dracii torturează pe unii cu felurite forme de munci și îngroziri; iar pe cei din iazărul de foc îi lovesc cu săgeți înfocate ca să nu-și scoată nici măcar capetele afară. De sus se dezlănțuiește asupra lor urgia Dumnezească în forma unor mari și infuriate plăgi de foc ce se varsă cu mare repeziciune asupra acelor păcătoși vecinic nefericiți și osîndiți. Cei ce doresc a scăpa de muncile iadului, să se ferească și să se părasească de păcate, să se grijească sufletește cu Sf. Spovedanie cu facerea canonului cuvenit adică prin facerea roadelor vrednice de pocăință și reunirea cu Mîntuitorul pentru totdeauna prin dreapta credință și viețuirea cît mai curat creștinească.

VAMA a 3-a, A CLEVETIRII, JUDECĂRII ȘI OSÎNDIRII APROAPELUI

De la acea vamă mergînd noi în sus, în care timp Îngerii îmi povesteau acestea, am ajuns la vama clevețirii, calomniei, ponegririi, vorbirii de rău, umilirii aproapelui, a înjurăturilor, batjocora unită cu uitarea propriilor sale greșeli și păcate, a judecării și osîndirii aproapelui. Acolo am văzut că se cercetează cu deamănuntul toți aceia care au nesocotit Cuvîntul lui Dumnezeu, care zice: „Nu judecați, ca să nu fiți judecați. Nu osîndiți și nu vă veți osîndi. Că cu ce judecată veți judeca veți fi judecați, și cu ce măsură veți măsura, se va măsura vouă și se va adăuga vouă celor ce auziți acestea. Și, ce vezi paiul care este în ochiul fratelui tău, și birna care-i în ochiul tău n-o simți? Sau cum zici: „Lasă-mă frate (soro) să scot paiul din ochiul tău, și iată, birna este în ochiul tău?” Fățarnice, scoate mai întîi birna din ochiul tău și atunci vei vedea să scoți paiul din ochiul fratelui tău... Adevăr grăiesc vouă, că pentru tot cuvîntul deșert pe care-l vor grăi oamenii, vor să dea seama de dînsul în ziua Judecății. Din cuvintele tale te vei îndrepta și din cuvintele tale te vei osîndi... Cînd va veni Fiul Omului în Slava Tatălui Său cu Sfinții Săi Îngeri, atunci va răsplăti fiecăruia după faptele (adică după gîndurile, cuvintele și lucrurile) lui... Eu sînt Cel ce încerc inimile și rărunchii și voi da fiecăruia după faptele sale” (Mt. 25 31—46; Apc. 22 12; Lc. 3 14).

Mulți dintre cei grabnici în a cleveti, judeca și osîndi pe aproapele lor, cad în aceeași osîndă, ba chiar și mai grea, ei înșiși fiind plini de toată nedreptatea, de curvie, de viclenie, de lăcomie, de răutăți, plini de pizmă, de ucidere, de sfadă, de înșelăciune, de năravuri rele, șoptitori și grăitori de rău, uritori de Dumnezeu, ocăritori, semeți, trufași, aflători de rele, neascultători de părinți, neînțelegători, nestatornici în așezăminte, fără dragoste, neîmpăcați, nemilostivi, oameni decăzuți, oare știind dreptatea lui Dumnezeu că cei ce fac unele ca

acestea sînt vrednici de moarte, nu numai că fac acestea, ci încă și binevoiesc cu cei ce le fac... Pentru aceasta și strigă Apostolul: „Oricine ai fi tu, o, omule, tot cel ce judeci, că în ce judeci pe altul, pe tine însuți te osîndești, că aceleași faci, cel ce judeci, și știu că judecata lui Dumnezeu este după adevăr asupra celor ce fac unele ca acestea. Și oare socotești acestea o, omule, cel ce judeci pe cei ce fac unele ca acestea, și tu însuți aceleași faci, că vei scăpa de judecata lui Dumnezeu? Sau nu bagi seamă de bogățiile bunătății Lui, și de îngăduința și de îndelungă răbdarea Lui, necunoscînd că bunătatea lui Dumnezeu te aduce la pocăință? Ci, după împietrită și nepocăita ta inimă, îți aduni fie minie în ziua miniei și a descoperirii dreptei judecăți a lui Dumnezeu, Care va răsplăti fiecăruia după faptele lui... Așadar, cel ce mănîncă pe cel ce nu mănîncă, să nu-l defăimeze, și cel ce nu mănîncă pe cel ce mănîncă, să nu-l osîndească; că Dumnezeu l-a primit pe dînsul. Tu cine ești care judeci pe slugă străină? Domnului sdu stă sau cade. Și va sta, că puternic este Dumnezeu a-l pune pe dînsul să stea... Dar tu ce judeci pe fratele tău? Sau și tu, ce defăimezi pe fratele tău? Că toți vom sta înaintea judecății lui Hristos. Drept aceia, mai înainte de vreme nimic să nu judecați, pînă va veni Domnul, Care va scoate la lumină lucrurile tuturor inimilor. Atunci fiecare își va căpăta de la Dumnezeu lauda sa... De zidește cineva pe această temelie — Hristos — aur, argint, pietre scumpe, lemne, fîn, trestie, al fiecăruia lucru arătat va fi, că focul îl va lămuri. Și al căruia lucru va arde, se va păgubi, iar el însuși se va mîntui, însă așa ca prin foc... Așadar, fiecare din noi de sine își va da seama înaintea lui Dumnezeu. Deci, mai mult să nu judecăm unul pe altul; ci aceasta mai virtos să judecați, ca să nu puneți împiedicare fratelui sau smințelă” (Mt. 7 1—5; Lc. 6 37; Mc. 4 24; Rom. 2 1—6; 14 3—4, 10—13; 1 Cor. 4 5; 3 10—15).

Adeseori noi ne lăudăm și ne credem superiori și stăpînitori peste alții, cu înțelepciunea pe care ne-a dat-o Dumnezeu și ne-a ajutat a ne-o dezvolta, dar dacă El ar fi dat acest dar aproapelui clevetit de noi, atunci ne-ar conveni a fi clevetiți și osîndiți de el? Deci, ce tot cugeți și te mîndrești omule asupra aproapelui tău? Cine te alege pe tine? Și ce ai care n-ai luat, iar dacă ai și luat, ce te lauzi, ca și cum n-ai fi luat? — strigă Apostolul, dojenindu-ne (1 Cor. 4 7; vezi „Oglinda Duhovnicească” pp. 2299—2552, de autor).

Acolo am fost opriți, și am văzut cît de greu păcat este a cleveti și a osîndi pe cineva, a—l defăima, huli, batjocori și a rîde de păcatele altuia, iar pe ale noastre a nu ni le vedea, cerceta, cunoaște și canonisi, nici a ne îngriji spre a ne curăți de ele prin Spovedanie și căință adevărată (Vezi M.O. o.c. p. I-a, răsp. întreb 112—114; C.F.S. o.c. p. III-a, pp. 125—186, și „Priveliști Apocaliptice”, cap. 5 6, Taina Pocăinței, ș.a. de autor). Pe unii ca aceștia îi cercetează cu

deamănuntul acei cumpliți întrebători, chiar ca pe niște antihriști (Mt. 12 30; 4 1—10; 16 23; F. Ap. 13 8—11; 1 Tim. 1 19—20; 2 Tim. 4 14; 1 Cor. 6 10; P. o.c. pp. 119; 377—381; Hron. o.c. pp. 27—28), care răpind cinstea și dreptul de judecată al Domnului nostru Iisus Hristos, loruși s-au făcut judecători și pierzători celor de aproape ai lor, deci, ei singuri s-au făcut vrednici de mai mare osîndă.

În mine însă, cu Darul lui Dumnezeu, n-au aflat păcate de acestea, pentru că în toate zilele vieții mele m-am păzit cu dinadinsul ca să nu clevetesc pe nimenea, nici să osîndesc, nici să rid de cineva, nici să hulesc pe cineva. Uneori, ce e drept, din întâmplare, auzind pe alții osîndind sau clevetind, sau rizînd de cineva, mă plecam spre dîșii puțin cu mintea, sau din nepază, adăugam și eu la acelea cite o vorbă sau o aprobare ușoară prin plecarea capului sau altă mișcare; dar îndată revenindu-mi, m-am căit în sinemi. Totuși, mi s-au pus și socotit și acelea în păcatul osîndirii și al clevetirii de vameșii aceia întrebători. Dar Sfinții Îngeri răscumpărîndu-mă și de la această vamă cu darurile Cuviosului Vasile, am mers împreună mai departe în sus.

Chipul de față ne arată pe Sfinții Îngeri cu Sufletul omenesc oprit la vama a treia, a clevetirii, învrăjbirii, judecării și osîndirii

aproapelui, de vameșii draci urîți și fioroși în frunte cu boierul lor drăcesc sau șeful acelei vămi. Ei cercetează după catastifele lor pe fiecare Suflet cu mare asprime și cu deamănuntul de păcatele acestea de care, ca om supus greșelii, s-a făcut vinovat în viață d. ex. de:

24) Am clevetit (a), ponegrit și grăit de rău pe slujitorii Sfinței Biserici, pe frați, surori și pe aproapele, prin cuvînt, scris, șoptiri viclene, semne cu mîna, cu ochiul...?

a) CLEVETIREA E MESERIA DIAVOLILOR. Diavolul se numește clevetitor pentru că clevea ziua și noaptea pe frații săi de ingerat. După căderea lui din ceruri a clevetit pe Dumnezeu înaintea omului — Evei — apoi pe om (Iov, Arhiereul Isus ș.a.) înaintea lui Dumnezeu (Apc. 12 10; Fac. 3 15; Iov 1; 2; Zah. 3 1—2); iar clevetitorul se numește diavol, așa cum a numit Mintui-torul pe vicleanul Iuda Iscariotul, zicînd: „Unul dintre voi este diavol” (Ioan 6 70—71). Marele credincios psalmist și împărat David, văzînd sub inspirația Dumnezească, răutatea infernală a clevetirilor din vremea sa și din toate vremile, striga îngrozit: „Domnul Dumnezeu privește din cer peste fiii oamenilor ca să vadă de este vreunul care înțelege sau caută pe Dumnezeu. Dar iată-i: toți s-au abătut împreună netrebniți s-au făcut! Nu au cunoscut, nici au priceput, umblă în întuneric, clătească-se temeliile pămîntului” (Ps. 13 2—3; 52 3—7; 81 5; comp. Mt. 6 23; Lc. 11 35; Ioan 8 12; 12 35—36 46; 14—5 9; 3 19; 9 5). Și iată: temeliile pămîntului... se clătesc în vremile acestea mai mult și mai groaznic decît oricînd!!!

Văzînd păcatul acesta diabolic al clevetirii așa de groaznic răspîndit și generalizat de sus pînă jos și de jos pînă sus, prăbușind zilnic sumedenii de Suflete în osînda grea, ne vedem siliți a vorbi ceva mai pe larg despre el aici, cu scopul bun de a folosi pe cît mai mulți creștini.

CLEVETITORII SÎNT LEOPARZI SĂLBATICI. Oamenii vînători, care cutreieră țările calde și vinează sălbăticiuni, istorisesc următoarele: Fiara sălbatică ce se numește Leopard, are năravul că-i sare omului drept în față și în ochi. De aceea vînătorii fac din hîrtie chipuri de om și le aruncă înaintea acelei fiare cînd dă să năvălească asupra lor. Pe cînd fiara sfîșie chipul de hîrtie pe care-l crede om, vînătorul o culcă la pămînt... Dacă ar sta în puterea omului să facă așa niște chipuri cu care să înfrîneze și răutatea clevetitorilor, care ca niște fiare sălbatice se năpustesc asupra lui ca să-l rănească ba chiar să-l și sfîșie cu clevetirile, cu defăimă-mările și cu vorbele lor cele răutăcioase; ar scăpa de multe răutăți

și îndurerări! Astfel ar scăpa omenirea de otrava multelor vorbe rele, care strică obiceiurile bune!

PĂSĂRI MAI ÎNȚELEPTE DECÎT CLĖVETITORII. Un soi de păsări cînd zboară peste un munte din țara Cilicia, țin în cioc cîte o pietricică pînă ce trec muntele. Ele țin pietricica pentru ca să nu poată striga, căci fără piatră n-ar putea răbda să nu strige, și atunci auzindu-le vulturii, le-ar prinde și le-ar mîncă! Oameni clevetitori ar face tare bine dacă ar lua pildă de la acele păsări fără minte și totuși foarte cu minte. Ei ar face bine dacă și-ar lega limba ca să nu mai clevească pe aproapele cu fel de fel de vorbe urîte. Atunci nu i-ar auzi nici pe ei diavolul — vulturul iadului ca să-i înghită în văpaia cea nescinsă a muncilor vecinice (Dintr-o carte de Cazanii).

DINTR-O AZVÎRLITURĂ TREI PĂLITE. Așa zice românul, cînd dintr-o singură mișcare poate da trei lovituri. Așa e și cu clevetirea. Clevetirea este una, dar face trei pagube. 1) Rănește pe clevetitor, 2) rănește pe clevetit, 3) rănește pe cel ce ascultă clevetirea! După cum riul umflat adună de pe maluri toate gunoaiele și le poartă pe valurile sale, fără să-și dea seama că-și murdărește cristalul apelor curate; tot așa și clevetitorul își murdărește Sufletul său. De aceea Sf. Ap. Pavel spune clevetitorului: „Tu cel ce judeci, întrucît judeci pe altul, pe tine singur te osîndești, că aceleași faci” (Rom. 2 1—9).

Vezi, dragul meu, să nu pățești și tu ca albina, vrînd să te răzbuni pe altul, să nu-ți zdruncini propriul tău Suflet, dîndu-l morții! Se spune că, un clevetitor pe patul morții, scoțîndu-și limba afară din gură, a mușcat-o, zicînd: „Limba aceasta m-a omorît”. Da, limba e lumea nedreptății — cum zice Sf. Ap. Iacob — de aceea se crede că „iadul e pardosit cu limbi de femei” fiindcă ele sînt mai neînfrîinate la limbă. „Poți potoli foamea cîinelui, dar nu poți potoli pe clevetitor” (Sf. Vasile cel Mare). Păzește-ți dar limba de rău... (Pr. A. C. Cosma).

ÎNTOARCE-ȚI DESAGII ȘI VEZI-ȚI PĂCATELE. În omenirea zăcîndă în păcate, e un obicei rău, un nărav urîcios, sau mai bine zis o diavolească boală rea infernală, tulburătoare, ba chiar și ucigătoare; e păcatul clevetirii sau al ponegririi aproapelui. Boala aceasta a molipsit și molipsește fulgerător omenirea din toate ramurile societății de jos pînă sus și de sus pînă jos. În Dumnezeasca Evanghelie Mintuitorul vorbește omenirii bolindă de păcatul ponegririi aproapelui, despre bîrnă și „pai”. „De ce vezi paiul din ochiul fratelui tău și bîrna din ochiul tău nu o simți? Sau cum vei zice fratelui tău: stai să-ți scot paiul din ochiul tău și iată bîrna este în ochiul tău? Fățarnice scoate mai întîi bîrna din

ochiul tău și atunci vei vedea să scoți paiul din ochiul fratelui tău” (Mt. 7 3—5)... „Omul bun din vistieria cea bună a inimii sale scoate cele bune, pe cînd omul cel rău, din vistieria cea rea a inimii lui, scoate cele rele. Căci din prisosința inimii grăiește gura lui” (Lc. 6 45).

În vechea fire a omului nerenăscut în Duh și Adevăr sau în realitate; ci numai formal, e și aplecarea cea rea de a vedea „paiul din ochiul altora, dar bîrna din ochii lui nu”. Ispita, boala sau păcatul acesta, l-a asemănat înțelepciunea străbunilor noștri foarte potrivit cu un călător ce poartă în spate o pereche de desagi încărcăți cu păcate. Desagii aceștia sînt astfel așezați pe oamenii cei vechi, neînoiți cu tot Botezul, Spovedaniile și Împărtășirile lor, că întotdeauna pun în partea de dinainte păcatele altora ca să le poată vedea, vîntura și judeca zilnic; iar păcatele lor și le țin numai în desaga de dinapoi, ca să nu și le mai vadă niciodată — pînă la judecata particulară, vămile văzduhului și judecata universală — spre nefericirea lor. Astfel, așezîndu-și zilnic desagii pe spate, ei vîd pururea numai păcatele altora; iar pe ale lor nu și le vîd. Așa sînt oamenii vechi lumești sau nă-răviți de păcatul acesta. E un fel de lege aproape generală, în toți și în toate, ca să vadă, să vînture, critice, osîndească și judece numai păcatele altora. Păcatele lor însă și le dau tot la spate și le acopăr și le tănuiesc cît pot mai mult, ca să nu le mai vadă niciodată dacă s-ar putea. După cum unele persoane se deprind a sta în aerul viciat, în fum și putoare de tutun, în duhoarea bețivilor, usturoiaților, nespălaților... așa și grăitorii de rău a-i altora, se cufundă în duhoarea acestei boale.

Adeseori, vedem cum boala aceasta se apropie, stăruie și se așează ca o cobe și printre noi creștinii care căutăm și ne ostenim a umbla în calea mîntuirii. Să luăm bine seama că datina asta demonică a grăirii de rău sau a judecării și osîndirii altora, se strecoară printre noi și în Biserica Domnului, ba se umflă uneori să dea raita și prin Sfintele Altare. Noi trebuie să ne păzim cît mai mult de ea ca să nu ne atace, otrăvească și despoaie de Darul lui Dumnezeu, cum au pățit chiar și unii Sfinți, din nebagare de seamă.

Priviți cu luare aminte la desagii din spatele grăitorului de rău asupra altora! Dacă cumva și desagii noștri din spate sînt așezați tot așa, să-i întorcem cît se poate mai grabnic, ca să nu ne periclităm mîntuirea. Oricare din noi observăm că astfel ne sînt așezați desagii, să-i întorcem, așezîndu-i cu păcatele noastre dinainte și cu păcatele altora dinapoi și așa ori de cîte ori vom privi, să ne vedem numai și numai scăderile și păcatele noastre... Așa să ne așezăm desagii cu păcatele omenești și așa să-i purtăm pînă în sfîrșit, ca să ne folosim și pe noi și pe alții. „Nu judecați ca să nu fiți judecați” (Mt. 7 1; Lc. 6 27). „Tu cine ești care judeci pe sluga străină? Domnului său stă sau cade, și va sta, că Dumnezeu este puternic a-l pune pe el să stea. Deci, să nu mai judecăm unii pe alții...” (Rom. 14 4 13; 2 1; 14 3 10; 1 Cor. 4 3—5; Iac. 4 11—12).

După cei ce-n noi aruncă,
Plini de ciudă, piatra urii,
Noi să aruncăm cu piinea
Din cuvintele Scripturii.

ȘI CLEVETITORII SÎNT NIȘTE UCIGAȘI. Uciderea e un păcat greu, strigător la cer, un păcat așa de groaznic, încît și acesta cere răzbunarea lui Dumnezeu. Ucigașii erau sortiți să moară (Fac. 9 6; 4 8—10 23—24; Eș. 21 12 14; Lev. 24 17; Mt. 26 52; Apc. 13 10). Ucigașii vatămă dreptul lui Dumnezeu, deoarece numai El, Care a dat viață omului (Fac. 1 26—27; 2 7 18—24), are dreptul să i-o ia (2 Lege 32 39; 1 Imp. 2 6). În păcatul uciderii intră și duelul, avorturile, uciderea pruncilor cu buruieni, injecții, lovituri în pîntece, împiedicarea zămislirii copiilor în felurite forme diabolice... Faraon înecînd pruncii evreilor în apele Nilului, a murit și el cu oștirea lui înecat în apele Mării Roșii, cînd urmărea pe Israeliți (Eș. 14). În păcatul uciderii intră și vătămarea aproapelui prin: loviri, minie, pismă, ură, cîrtiri, clevetiri, vorbe batjocoritoare... Aceasta reiese clar și din convorbirea Îngerului Domnului cu Sf. Cuvios Macarie Egipteanul, căruia îi descopere între altele, că: „La vama uciderii (14) se întrebă Sufilete pentru ucideri, fie că unii ucid oameni, alții ucid cinstea oamenilor; căci și uciderea cinstei cuiva, tot sub pedeapsa uciderii se află” (Vezi Stujba și viața Sf. Cuv. Părinți din Sfîntul Munte Athos edit. 1903 cartea IV p. 393).

Provocatorii uriciunii în familie, societate, între frați, surori, soți, prieteni, împreună cu clevetitorii și dascălul lor diavolul (Apc. 12 10; Fac. 3 1—6; Iov 1; 2; Zăh. 3 1—2), sînt vinovați de păcatul uciderii. Aceasta reiese din cuvintele Mîntuitorului: „Voi sînteți din tatăl vostru diavolul și poftete tatălui vostru dia-

volul voii să le faceți. Acela din început a fost ucigător de oameni și în adevăr n-a stat. Cînd grăiește minciuna, dintru ale sale grăiește, că este mincinos și tatăl minciunii... Unul din voi — cei 12 Apostoli — este diavol”. Aceasta o zicea despre Iuda Iscariotul, care vrea să-L vîndă (Ioan 8 44; 6 70—71). Și Apostolul adevărește aceasta, zicînd: „Tot cel ce urăște pe fratele său, este ucigător de oameni; și știți că ucigătorul de oameni... umblă în întuneric... nu are în sine viață de veci” (1 Ioan 3 15).

Dumnezeiasca Scriptură arătînd că mai mulți oameni sînt careucid cu limba (prin felurite clevetiri), zice: „Mulți sînt cei care au căzut de sabie, dar mai mulți sînt cei ce au pierit prin limba lor... Mai bine este a cădea de pe un acoperămint înalt, decît a cădea prin limbă” (Is. Sir. 28 19; 20 19). „În vîrfurile limbii sînt viața și moartea” (Prov. Sol. 18 21). Mîntuitorul vrînd a dezbara pe oameni de relele limbii, zice: „Din cuvintele tale te vei îndrepta, și din cuvintele tale te vei osîndi”; iar celor răi de gură, ca și fari-seilor fățarnici din vremea Sa, le zice: „Șeipi! Pui de năpîrci! Cum veți scăpa de gheenă...? Pui de năpîrci, cum veți putea grăi voi cele bune, fiind răi? Că din prisosința inimii grăiește gura. Omul cel bun, din comoara cea bună a inimii sale, scoate cele bune; iar omul cel rău, din comoara cea rea a inimii sale, scoate cele rele... Pentru tot cuvîntul deșert pe care-l vor grăi oamenii, au să dea seama de el în ziua Judecării” (Mt. 12 37; 23 33; 12 34—36).

AU LUAT OAMENII JUDECATA MEA!!! La un oarecare sihastru obișnuia a merge un Preot și făcea Dumnezeiasca Liturghie — aducerea Sfintelor Taine — fiindcă el nu ieșea afară. La acel sihastru a venit oarecine și a pîrît pe Preot, grăind nenumărate prihăniri asupra lui. După aceea Preotul a venit iarăși, după obicei, să facă aducerea Sfintelor Taine. Sihastrul însă, fiind scîrbit pe el, nu i-a deschis. Îndată după plecarea Preotului, s-a făcut un glas către sihastru, grăind: „Au luat oamenii judecata Mea!” Împreună cu glasul s-a făcut sihastrul în uimire. A văzut un puț de aur cu ciutură și funie tot de aur, și apa foarte bună și limpede. Acolo a văzut pe un oarecare bubos, care scotea apă și dădea tuturor celor ce veneau să ia. Sihastrul vrînd să bea și el din apă, s-a sfiit și n-a băut, căci cel ce scotea apă era bubos. Atunci a venit un glas către dînsul iarăși, zicînd: „Pentru ce nu bei din apă, ce pricină are bubosul ce scoate apă, căci doar numai scoate și toarnă”. Atunci sihastrul venindu-și în sine și luînd seama vedeniei, a chemat pe Preot și l-a rugat să-i facă Sfînta aducere ca și mai înainte! (P. o. c. 378 2).

PĂCĂTUIREA PRIN BĂNUIELILE RĂUTĂCIOASE. Aceasta se săvîrșește cînd cineva gîndește rău de aproapele său.

Așa d.p.: fariseul Simon judeca cu răutate pe Maria Magdalena, că e o mare păcătoasă, ceva de lepădat. Ea însă prin pocăință, devine o mare Sfântă, încît Însuși Mintuitorul i-a luat apărarea în fața tuturor, zicînd: „...Iartă-se păcatele ei cele multe, că mult a iubit“ (Lc. 7 40—48).

Odinioară barbarii au primit la focul lor pe Sf. Ap. Pavel și pe cei împreună cu el scăpați de naufragiu, că era frig. Sf. Ap. Pavel stringînd găteje multe și punîndu-le pe foc, a ieșit din ele o viperă, de groaza fierbințelii focului, și s-a apucat de mîna lui. Barbarii văzînd vipera spînzurînd de mîna lui Pavel, ziceau unul către altul: „Cu adevărat, ucigaș e omul acesta! Iată, că mintuindu-se din mare, Dumnezeu nu l-a lăsat să mai trăiască“. Apostolul însă scutură vipera, fără a pătimi vreun rău. Așteptînd ei mai mult timp să se umfle și să cadă mort și văzînd că nu pătimește nici un rău în ființa lui, întorcîndu-se, ziceau că este Dumnezeu (F. Ap. 28 1—8).

Sf. Prooroc Zaharia, combătînd obiceiul bănuielilor răutăcioase, zice: „Nimenea din voi să nu gîndească în inima lui rău împotriva aproapelui său... că aceasta este uriciune înaintea Domnului“ (Zah. 8 17). Mintuitorul zice hotărîtor: „Nu judecați, ca să nu fiți judecați“ (Mt. 7 1—5). Pe cei ce clevetesc, judecă și osîndesc pe aproapele lor, îi înfierează aspru și Apostolul, zicînd: „Tu cine ești care judeci pe sluga străină?... Domnului său stă sau cade, și va sta, că Dumnezeu este puternic a-l face pe el să stea“ (Rom. 14 4). Oamenii răi și vicleni, de obicei, judecă pe alții după felul și viețuirea lor. De exemplu: Răii judecă pe alții de răi, bețivii bănuiesc pe alții că sînt bețivi, tîlharii că alții sînt tîlhari, etc. etc. Am observat adeseori că persoanele cele mai murdare în Sufletele lor, ponegreau pe semenii lor, după felul cum erau ele înșile, deși unii din cei clevetiți erau mai puțin vinovați, alții chiar nevinovați. Avem însă dreptul cînd un negustor ne-a înșelat, să ne ferim pe viitor să nu ne mai înșele. Dacă un vecin ne-a făcut rău de mai multe ori, avem dreptul să ne ferim a nu ne mai face rău, dacă cumva nu s-a schimbat, dar fără a-l cleveti, fără a-l privi vrăjmășește; ci tot cu dragoste creștinească.

PRIN NEJUDECAREA APROAPELUI, CU PUȚINĂ OSTE-NEALĂ, A DOBÎNDIT RAIUL. Într-o Mănăstire de pe Muntele Sinai, trăia un călugăr cam lăsător (lenevos) în împlinirea îndatoririlor monahicești. După un timp de astfel de viețuire, a ajuns pe patul de moarte. Starețul venind să-l cerceteze, îl află foarte vesel. Vrînd să-i zidească pe ceilalți Părinți și frați, care stăteau lîngă pat, îl muștră, zicîndu-i: „Fiule, mă mir, că în această clipă, cînd trebuie a ieși din corp și a merge să dai seama înaintea lui

Dumnezeu de toate faptele tale, ești așa de liniștit, ba încă și așa de vesel, cînd tu ai fost cam leneș în împlinirea datoriilor tale călugărești!!!“ Călugărul cucerindu-se înaintea starețului, îi răspunse: „Părinte, nu te mira de aceasta. Credeți-mă că adevărul curat vă grăiesc: De cînd m-am făcut monah, nu știu să fi judecat vreun om. Nu-mi aduc aminte să fi ținut pomenire de rău asupra cuiva. De mi s-a întîmplat să am vreodată prigonire cu cineva, în același ceas m-am împăcat cu el. Știu că sînt un om păcătos. Îngerii mi-au arătat o listă lungă a păcatelor mele. Eu însă am răspuns: „În viața mea n-am judecat și n-am urît pe nimeni; ci am păzit porunca Domnului Hristos: „Nu judecați ca să nu fiți judecați... iertați și se va ierta vouă...“. Atunci Îngerii au rupt scrisoarea cu păcatele în fața mea. Deci, cînd voi ajunge cu Sufletul meu înaintea la judecata particulară, voi zice: „Stăpîne! Tu ai zis: „Nu judecați și nu veți fi judecați. Iertați și se va ierta vouă“. Și cred că mă va primi în Împărăția Sa cea cerească. E drept că din pricina bolii, slăbiciunii, poate și a lenevirii mele, n-am fost așa de harnic în îndeplinirea datoriilor mele călugărești; dar am suferit cu răbdare toate muștrările care mi s-au făcut din cauza acasta. Fiecăruia i-am iertat din inimă, fără să-l judec. Toate faptele și vorbele lor le-am ținut numai în bine. Aceasta mă asigură că mă voi mîntui. Aceasta mă face să fiu liniștit și vesel pe patul morții.“ Starețul, privîndu-l cu bunăvoință duhovnicească, i-a zis: „Pace ție, fiule! Iată că și fără osteneala cuvenită, te-ai mîntuit!“ (P. o. c. 380 9).

Vedeți? Nejudecînd, neclevetind și nevădînd păcatele aproapelui, și-a acoperit păcatele proprii, a scăpat de judecată, trecînd din moarte la viață, după care a devenit fericit pururea...

BĂNUIELILE PRIPITE AU CUFUNDAT-O ÎN PĂCATE CUMPLITE. O doamnă a pierdut un inel prețios, împodobit cu diamante scumpe. A scotocit pretutindeni. Toată căutarea i-a fost zadarnică, nu l-a putut găsi. La urmă a bănuț că l-ar fi furat servitoarea. A cercetat-o mereu, a amenințat-o chiar că o va da în judecată. Servitoarea era dintr-o familie cinstită, așa că biruindu-se de marea rușine, s-a deznădăjduit, s-a aruncat în apă de groaza rușinii, și s-a înecat... După mai mulți ani, reparîndu-se dușumeaua casei, lucrătorii au găsit inelul pierdut. El se strecurase jos printr-o crăpătură a dușumelei vechi. Ne putem închipui părerea de rău și remușcările ce au mistuit Sufletul acelei doamne, care a judecat rău așa de ușor, pe servitoare, și printr-o presupunere neîntemeiată a pricinuit moartea unei ființe nevinovate (D.C. 202).

BĂNUIALA PĂCĂTOASĂ. O familie săracă avea o singură capră, care întreținea cu laptele ei întreaga familie. Se întîmplă odată că a căzut într-o prăpastie. Copiii erau deznădăjduți, numai

singură mama lor își puse toată nădejdea în Dumnezeu. Într-una din zile iată că o cioară, pe care copiii o îmblinziseră, vine cu un ban de aur în cioc. Copiii au vrut să păstreze banul. Tatăl lor însă le spuse: „Nu, pentru că cioara aceasta a furat acest ban, și nu-i îngădui să-l păstrăm. Mă duc să caut cine e stăpînul și să i-l dau înapoi”. În spre seară, omul auzi în casa vecină un zgomot neobișnuit. Stăpînul certa și suduia pe servitor. Din cearta lor a auzit deslușit următoarele cuvinte: „Ticălosule, mi-ai furat un ban de aur din prețul pe care l-am primit pentru bou. Dă-mi-l îndată, că dacă nu, acum te spintec!” La auzul acestor cuvinte, omul intră în casă și spuse vecinului său, cum i-a adus cioara banul de aur, și i l-a dat înapoi. Vecinul s-a rușinat de mînia lui și de presupunerea lui rea, despre servitor, care era cinstit și nevinovat. Plin de remușcări, i-a dat servitorului banul de aur; iar acelui vecin i-a dat o capră ca să nu mai spună nimănui nimic (D.C. 203).

PĂCĂTUIM GREU PRIN GRĂIREA DE RĂU. Noi, prin grăirea de rău sau defăimare, păcătuim greu atunci cînd descoperim ori divulgăm altora greșelile aproapelui nostru. A vorbi de rău, a descoperi greșelile altora, e un mare păcat împotriva poruncii Divine pentru iubirea aproapelui, care hotărăște clar: „Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși”. Astfel, prin clevetire se calcă porunca lui Dumnezeu. Divulgînd greșelile cuiva, noi păcătuim împotriva Dreptății Divine și omenești, deoarece fiecare își are dreptul său înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor, ca greșelile lui să nu fie descoperite altora sau divulgate în public. Fiecare din noi mergem la Preotul Duhovnic și-i mărturisim greșelile, păcatele noastre, sub condiția ce o are de a nu spune nimănui greșelile sau păcatele noastre, pe care i le-am spus. Dacă am auzi că un Preot Duhovnic a spus păcatele cuiva în lume, ce am zice de el? Așa-i că pe viitor ne-am feri de el, ocolindu-l? Și, deoarece vreți să nu faceți niciodată Duhovnicul astfel cu greșelile voastre, pentru ce voi faceți oare așa cu greșelile sau păcatele aproapelui vostru? Mai ales să nu sînteți nici Duhovnici! Voi care nu puteți suferi pe Duhovnicul care v-ar divulga greșelile, păcatele voastre, socotiți-vă cît le groaznică este păcătuirea voastră cînd vorbiți de rău pe aproapele vostru, ba și pe Preoții Bisericii, pe Părinții voștri duhovnicești. Preoții se roagă pentru voi toți, pentru binele, ajutorul, scăparea voastră din primejdii, și voi toți în loc de a vă ruga pentru preoți și a-i ajuta în marea lor misiune, cum zice Apostolul (Efs 6 8-19; Cols 4 3), Sf. Ioan Hrisostom și alți Sfinți, îi grăiți de rău, îi judecați, osîndiți, clevetiți, ponegriți! Oare ce fel de creștini sînteți voi înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor luminați! Oare

aceia ce au făcut și fac unii creștini ușuratici Preoților, nu e o groaznică nebulie întinsă, generalizată!?

Odinioară niște străini mergînd printr-un oraș din Italia, cercetară o casă de nebuni. Portarul nefiind atunci de față, rugară pe un tînăr ce-l întîlniră să-i conducă și să le arate toată casa cu bieții stricați de minte. Acesta îndată le și arătă și le spuse despre cei ce erau acolo care ce fel de nebulie avea. „Uitați-vă acolo — zise el — un nebun care își închipuie că el este împăratul Rusiei. Celălalt crede că a murit și a fost îngropat. Cel mai nebun dintre toți aceștia este celălalt de acolo, care își închipuie că el este Dumnezeu Fiul, dar în realitate e nebun, căci eu aș ști despre aceasta, fiindcă eu sînt Dumnezeu Tatăl”. Vizitatorii au înțeles atunci că și acela era nebun. Așa este și cu vorbirea de rău. Oamenii cunosc greșelile altora, pe cînd pe ale lor nu și le cunosc. Domnul nostru Iisus Hristos zice: „Fățarnice, scoate mai întîi bîrna din ochiul tău, și apoi vei vedea să scoți și paiul din ochiul fratelui tău” (Mt. 1 7-5).

Pe creștinii ușuratici și pe creștinele limbute, care grăiesc de rău pe aproapele lor, în loc de a-și vedea păcatele proprii și a se griji să se curețe de ele, îi înfierează Domnul Dumnezeu prin Dumnezeasca Scriptură, zicîndu-le: „Ascultați surzilor și priviți orbiilor! Cine este orb ca robul Meu și surd ca solul Meu, pe care îl trimiț? Cine este orb ca prietenul lui Dumnezeu și surd ca slujitorul Domnului?! Ai auzit multe, dar n-ai luat seama la ele, urechile ți-au fost deschise, dar n-ai auzit” (Is 42 18-20).

Psalmistul privind la grăitorii de rău, plin de dezgust, zicea: Muiatu-s-au cuvintele lor mai mult decît untul de lemn, dar acelea sînt săgeți” (Ps. 54 24); și Apostolul: „Groapă deschisă e gîmăzul lor... venin de aspidă — șarpe, viperă — sub buzele lor” (Rom. 3 13). „Omul păcătos (grăitor de rău) tulbură pe prieteni și aruncă vrajbă între oamenii care au pace” (Is. Sir. 28 9). Poporul în înțelepciunea sa, înfierează pe grăitorii de rău, zicînd: „Auziți? Își cîntă cîntecul ca cucul”, și: „Rid dracii de porumbe negre, dar pe ei nu se vîd, că sînt cu mult mai negri!”

Grăirea de rău a săvîrșit nelegiuiri multe, mari, încît adeseori s-a cutremurat pămîntul și s-a clătît cerul. Ham văzînd goliciunea tatălui său Noe, a spus (cum zic unii clevetitori farisei în limbajul lor zilnic) celor doi frați ai săi... dar după trezire, cerul s-a întunecat, tatăl trezindu-se și cunoscînd, s-a tulburat, pămîntul a devenit roditor de spini, ciulini și netrebnic și Ham grăitorul de rău s-a cutremurat văzîndu-se blestemat (Fac. 9 21-27; Evr. 6 8; Is. 5 6).

Doeg, clevetește înaintea împăratului Saul pe David și pe Arhiepiscopul Abimelec, că acesta i-a dat lui David pînile punerii înainte, a întrebă pe Domnul pentru el și i-a dat și sabia lui Goliath. Saul

auzind, ucide pe Arhiereul Abimelec și pe toți Preoții din Nob cu soțiile, copiii, slujitorii și vitele lor. Dacă Doeg n-ar fi clevetit pe Arhiereul Abimelec și pe David, nu se făceau atâtea omoruri groaznice. Dar și Doeg a avut o moarte cumplită (1 Imp. 22 9—22; Ps 51).

Fiii lui David, ascultînd pe potrivnici și observînd unele scăderi ale tatălui lor, slobozite de Dumnezeu pentru smerenia lui, îl rupeau cu clevetirile lor, spunînd acestea unii altora (la ai noștri, ziceau ei) dar s-au prins în mrejele lor, au căzut în groapa pe care o săpaseră tatălui lor. În loc de a moșteni împărăția, cum voiau ei, s-au prăbușit în pierzare groaznică (2 Imp. 13 23—32; 18; 3 Imp. 2 13—25).

Odinioară, cînd la sunetul muzicii după porunca împăratului Nabuhodonosor, mii și milioane de oameni adunați în marele cîmp al Deirei, se prosternau cu fețele la pămînt, închinîndu-se chipului de aur, trei tineri Iudei au stat în picioare. Nu s-au închinat idolului. Niște haldei i-au grăit de rău la împăratul. Aducîndu-i, i-au băgat în cuptorul ars înșeptit. Atunci Îngerul Domnului a venit în cuptor, a potolit puterea focului, iar flăcările arzătoare ieșind pe gura cuptorului cu o mare putere, pe o rază de patruzeci și nouă de coți împrejur, a ars pe grăitorii de rău. Iată cu ce s-au ales clevetitorii! (Dan. 3; Cîntarea celor trei tineri 1).

După căderea Babilonului, 120 dregători mari și două căpetenii superioare ale Medo-Persilor, grăiesc de rău, clevetesc pe Daniil Proorocul, acuzîndu-l că nu respectă legea și calcă hotărîre împăratului, închinîndu-se Dumnezeului său de cîte trei ori pe zi. Din porunca împăratului constrîns, Daniil a fost aruncat în groapa leilor. Dumnezeu însă l-a păzit acolo întreg. Dimineața venind împăratul, l-a aflat teafăr în mijlocul leilor. Convinși de răutatea grăitorilor de rău, care îl acuzaseră pe Daniil, a aruncat în groapă pe toți acei 122 boieri mari dimpreună cu nevestele și copiii lor; pe care mai înainte de a ajunge în fundul gropii, i-au sfîșiat lei (Dan. 6). Iată cu ce s-au ales și acești pîrîși sau clevetitori! Dacă n-ar fi clevetit pe Daniil, ar fi trăit și ar fi domnit înainte peste ținuturile încredințate lor de sus.

Marele general prim ministru „Aman” al împăratului Artaxerxe, care domnea peste 127 de ținuturi, trufindu-se, grăiește de rău, pîrăște, clevetește și ponegrește pe credinciosul Mardoheu și pe toți Iudeii... înaintea împăratului. Dar toate șireteniile și grăirile lui de rău s-au întors asupra capului său. Cursa pe care le-o pusese acestora, s-a prins el în ea, și groapa pe care le-o săpase, a căzut el într-însa. A murit spînzurat în spînzurătura pe care o pregătise lui Mardoheu (Eстера 3—7). Iată cu ce s-a ales și acest superior demnitar împărătesc pe urma clevetirilor!

Un oarecare Simon grăiește de rău și clevetește pe Arhiereul Onia și Templul Sfînt din Ierusalim înaintea generalului Sirian Apolonie, zicînd: „Vistieria Bisericii din Ierusalim e plină de nenumărați bani...”. După aceea s-a trimis Eliodor cu oaste să jefuiască vistieria, producînd în poporul lui Dumnezeu groaznică spaimă, jale, plingeri, țipete și grozăvii (2 Macab. 3...). Dacă vicleanul acela se abținea de la clevetire, scăpa poporul de atîtea grozăvii.

ÎNFRUNTÎND SLĂBICIUNEA FRATELUI S-A DEZBRĂCAT DE DAR. Doi frați mari viețuiau într-o mănăstire de obște. Ei s-au învrednicit a vedea un dar oarecare unul spre altul. Odată unul din cei doi frați a ieșit într-o Vineri afară din mănăstire. Văzînd pe oarecare mîncînd de dimineață, i-a zis: „Cum de mîncîci frate în această vreme, că este Vineri? Azi de dimineață a fost Sf. Liturghie după obicei...”. Fratele căutînd asupra lui, a văzut darul depărtat de la dînsul, și s-a întristat în sine. Venind la chilie, i-a zis: „Ce ai făcut frate, că n-am văzut darul lui Dumnezeu ca mai înainte peste tine?” El a răspuns: „Eu nu mă știu pe mine nici cu lucrul, nici cu gîndul să fi făcut ceva rău”. Fratele i-a zis: „Nu cumva ai zis cuiva vreun cuvînt de jîgnire?” Acela aducîndu-și aminte, a zis: „Ieri am văzut pe oarecare mîncînd afară de chilie de dimineață, și i-am zis: „În acest ceas mîncîci Vinerea? Acesta este dar păcatul meu. Rogu-te, ostenește-te cu mine două săptămîni și să rugăm pe Dumnezeu să ierte păcatele mele”, și așa au făcut. După două săptămîni de mari nevoințe cu: post privegheri și rugăciuni, fratele a văzut iarăși Darul lui Dumnezeu venit peste fratele său, și așa s-a mîntuit, mulțumind Domnului (P. o. c. 378 3).

CLEVETITORII SÎNT SUPRANUMIȚI DIAVOLI DE ÎNSUȘI HRISTOS ȘI SFÎNȚII LUI. Odinioară Mîntuitorul supărîndu-Se pe Iudeii îndărătnici, i-a numit fiii diavolului, zicîndu-le: „Voi sînteți din tatăl vostru diavolul și voile tatălui vostru voiți să le faceți. Acela din început a fost ucigător de oameni. În adevăr n-a stat. Cînd vorbește minciuna, din ale sale vorbește, pentru că este mincinos și tatăl minciunii” (Ioan 8 44). În altă parte zice: „Zizaniile sînt fiii celui viclean, fiii diavolului...” (Mt. 13 39) Clevetitorii nu se numesc numai diavoli, ci chiar sînt diavoli cu adevărat. Și aceasta cu drept cuvînt. Precum ei au urmat și imită pe diavoli în răutate, în viclenie, în clevetire... așa au și moștenit numele diavolului, supranumîndu-se diavoli. Aceasta o adevărește Mîntuitorul Hristos în persoana vicleanului Iuda Iscariotul, zicînd: „Au nu v-am ales Eu pe cei 12 (în apostolat)? Și iată, unul din voi este diavol!” (Ioan 6 70). Toți Sfînții din cursul vremilor, drept credincioșii creștini — păstori și păstoriți — toți oamenii binecredincioși

și păgînii noi și vechi i-au numit și-i numesc întotdeauna pe cleve-
titori și trădători: fățarnici, învrăjbitori și chiar diavoli. Diavol
înseamnă clevețitor și clevețitor înseamnă diavol. Vreți să știți de
ce? Ascultați: diavolul s-a numit clevețitor pentru că:

a) A clevețit înainte de căderea sa pe frații săi de îngerat.
Aceasta o adevărește și Dumnezeuasca Scriptură, zicînd: „Am auzit
un glas mare în cer, care grăia: „...S-a aruncat pîrîtorul fraților
noștri, care a clevețit împotriva lor înaintea lui Dumnezeu ziua și
noaptea...” (Apc. 12 10).

b) După căderea lui și a îngerilor săi din ceruri, a clevețit
pe Dumnezeu înaintea oamenilor, zicînd Evei și lui Adam că Dum-
nezeu din pizma Lui i-a oprit să nu mănînce din pomul cunoștinței,
ca să nu se facă Dumnezei. „Hotărit — a zis vicleanul diavol din
șarpe — nu veți muri. Dar Dumnezeu știe, că în ziua în care veți
mîncă din el, vi se vor deschide ochii și veți fi ca niște dumnezei,
cunoscînd binele și răul” (Fac. 3 1—5).

c) Se numește diavol, pentru că clevețește pe oameni înaintea
lui Dumnezeu, așa cum clevețește pe Iov: „Oare degeaba — a zis
Satana către Dumnezeu — se teme Iov de Dumnezeu? Nu l-ai
ocrotit Tu pe el, casa lui și tot ce este al lui? Ai binecuvîntat lucrul
mîinilor lui, și turmele lui au umplut pămîntul! Dar ia întinde mîna
Ta și atinge-Te de tot ce este al lui, și sînt încredințat că Te va
blestema în față...” Așijderea și a doua oară îl clevețește pe Iov
înaintea Domnului, zicînd: „Piele pentru piele! Omul dă tot ce
are pentru viața lui. Dar ia întinde-Ți mîna Ta și atinge-Te de
oasele și de carnea lui, și sînt încredințat că Te va blestema în
față” (Iov 1 10—11; 2 4—5).

Privitor la supranumirea de diavoli a îngerilor căzuți din cer,
Sf. Ioan Gură de Aur zice: „Fraților, diavolul nu după fire are
numele acesta, ci după voire, că nu s-a făcut diavol din început,
ci Înger s-a zidit. Apoi s-a numit diavol, ca 'cel ce învrăjbește pe
Dumnezeu cu oamenii și pe oameni cu Dumnezeu, și ca un întări-
tător al stăpînului asupra slugilor și ai slugilor asupra stăpînului”
(Omilia 3 la Iov).

d) A clevețit și clevețește pe P. S. Arhieriei și Preoți... înain-
tea lui Dumnezeu. „Îngerul — adevărește Sf. Prooroc Zaharia —
mi-a arătat pe marele Preot — Arhieriu — Isus stînd înaintea
Îngerului Domnului și pe Satana stînd la dreapta lui ca să-l pîrască
sau clevețească. Domnul a zis Satanei: „Ceartă-te pe tine Domnul,
Satano! Ceartă-te pe tine diavole, Domnul Cel Care a ales Ierusa-
limul!” (Zah. 3 1—2).

e) Lucifer cu îngerii lui au clevețit și clevetesc groaznic pe
creștinii dreptcredincioși după ieșirea lor din trup, cînd trec prin
cele 24 vămii ale văzduhului. Cei ce citesc cu toată atenția Vămile

Văzduhului întregite, memorizîndu-le cît mai viu în mintea lor,
văd — cît pot ei cuprinde — groaznica răutate a clevețitorilor dia-
voli asupra Sufletelor care se suie cu Îngerii la cer.

Precum am văzut și vedem, îngerii căzuți — clevețind pe frații
lor de îngerat înaintea lui Dumnezeu, pe Dumnezeu înaintea oame-
nilor: Eva și Adam... pe oameni înaintea lui Dumnezeu, ca pe
Iov, Arhieriu Isus, ș.a. și bieteile Suflete necurățite de păcate prin
vămile văzduhului, la judecata particulară și universală — de la
meșteșugul clevețirilor, și-au luat numirea de diavoli. Așijderea și
creștinii din orice treaptă, care se ocupă cu clevețirea, meseria
aceea infernală a diavolului, își atrag și poartă supranumirea de
diavoli, înaintea lui Dumnezeu (Ioan 6 70) și a oamenilor. Și în
vremile noastre am auzit și auzim zicîndu-li-se clevețitorilor și trădă-
torilor: „diavoli împelițați”.

Dacă-am sta să dăm cu pietre

În toți ciinii ce ne latră,

Pe al drumurilor laturi

N-ar rămîne nici-o piatră...

CLEVETITORII VOR PIERI DE SABIA CERULUI. Aceasta
reiese clar din următoarea mărturisire a Sf. Cuvios Părinte Pafnutie,
Episcopul Tebaidei Egiptului: „Călătorind eu pe o cale, mi s-a întîm-
plat de am rătăcit din pricina unei neguri dese. Aflîndu-mă aproape
de sat, am văzut pe unii care se împreunau fără de rușine. Atunci
am stat și m-am rugat pentru păcatele mele. Deodată Îngerul
Domnului a venit acolo, avînd în mîna o sabie mare. El mi-a zis
cu glas puternic: „Pafnutie! Toți cei ce judecă pe frații lor, vor
pieri de această sabie. Tu însă pentru că n-ai judecat, ci te-ai osîn-
dit pe sine înaintea lui Dumnezeu ca și cum tu ai fi făcut păcatul,
pentru aceasta numele tău s-a scris în cartea celor vii, în cartea
vieții” (P, o, c, 201 1; comp. Filip. 4 3; Apc. 3 5; 13 8—10; 17
8; 20 12; 21 27),

ÎNCOTR-O ALERGĂM: LA RAI ORI LA IAD? Dumne-
zeeasca Scriptură ne arată că fiecare copac, arbore, pom... încotr-o
crește plecat: spre răsărit, apus, miazăzi, miazănoapte, în acea
parte cade și rămîne (Ecl. 11 3). Așa se face și cu creștinii — Păstori
și păstoriți — cei care cu trup și Suflet se ostensesc a se lumina
prin citirea cărților sfinte și a vieții cu bună credincioșie crești-
nește, duhovnicește, după ieșirea din trup, merg la Dumnezeu, în
Împărăția Cerurilor. Cei care însă nu se silesc a se lumina, lăsîn-
du-se în necredincioșie, viețuind după patimile trupului, după obi-
ceiurile rele ale lumii zăcînd în cel rău (1 Ioan 5 19), după ieșirea

lor din trup, se cară de îngerii căzuți, pe care i-au ascultat, slujindu-le în viață, în iad, în munca vecinică.

LA CERURI CU SFINȚII, ORI LA IAD CU CLEVETITORII? Meghetie povestea părinților și fraților adunați în jurul său: „La început, cînd ne adunam unii cu alții, vorbeam cele de folos, ne întăream unii pe alții, ne făceam cete, cete, și ne suiam la ceruri. Acum însă ne adunăm și unul cu altul venind la clevetire, ne pogorîm în jos...” (P. o. c. 153 4).

LAȘUL OSÎNDIT ȘI SILITORUL MÎNTUIT. Doi frați după trup se aflau sub povățuirea unui Duhovnic iscusit. Acela adeseori le vorbea despre pedepsele iadului... Unul din frați înfricoșându-se, vrînd cu orice chip a se mîntui, după ce s-a rugat fierbinte lui Dumnezeu, s-a făcut călugăr. Celălalt necrezînd asemenea cuvinte, a rămas în lume, viețuind în felurite păcate. După cîțiva ani, a ajuns la sfîrșitul vieții sale. A murit. Atunci monahul l-a rugat pe cel ce murise, ca să i se arate după moarte și să-i spună cum se află. Într-o noapte s-a arătat mortul fratelui său, spunîndu-i că se află în grea muncă. Monahul l-a întrebat, zicîndu-i: „Spune-mi adevărul, fără minciună. În iad muncile sînt așa de înfricoșate, precum zic cărțile noastre, sau le-au scris dascălii numai ca să ne sperie pe noi?” Mortul i-a răspuns: „De mii de ori sînt mai înfricoșate decît sînt scrise, încît toate limbile nu ajung să povestească acele chinuri”. Monahul, l-a întrebat iarăși: „Oare voi putea și eu să le cerc cît de puțin, ca să mă încredințez de adevăr?” Mortul i-a răspuns: „Da! Însă cu care simțire voiești să le înțelegi?” El a zis: „Eu sînt prea mic la Suflet, și mă tem ca nu cumva să mor dacă voi vedea cu ochii, sau voi pipăi cu mîinile; voiesc dar numai să miros cît de puțin”. Atunci văzu cum Sufletul fratelui său mort, scutură haina, din care a ieșit atîta rea putoare, încît monahii acelei mănăstiri nu puteau să rabde, ci se întorceau înapoi și încolo, ca niște ieșiți din minte. Ne mai putînd ei suporta putoarea aceea groaznică și neputîndu-se liniști acolo pe loc, s-au dus la un alt loc, departe de acela. Acolo au zidit o mănăstire. După dispariția Sufletului celui mort, monahul, deși s-a spălat cu felurite săpunuri, n-a scăpat de putoarea aceea. Văzînd el din ce primejdie groaznică a scăpat, se silea tot mai mult a se ruga, a posti, a priveghea, a sluji lui Dumnezeu cu trup și Suflet... pînă ce a repauzat în Domnul.

Să ne socotim bine deci fiecare din noi, și să vedem încotro alergăm și unde vom ajunge în vecinicie. Să ne dezbrăcăm de omul cel vechi al păcatului, și să ne îmbrăcăm în omul cel nou, virtuos, pentru a scăpa de iad și a fi pururea în fericire cu Dumnezeu.

CLEVETITORII ÎȘI CAUZEAZĂ LORUȘI MULTE RELE ȘI SÎNT ASEMENEA SĂLBĂTICIUNILOR. Prima răutate care

și-o cauzează clevetitorii este că își închipuiesc în inima lor pe diavolul (clevetitorul lui Dumnezeu, al Îngerilor și al oamenilor), primind numirea de fiii diavolului, zîzaniei, șerpi, vipere, ba chiar și diavoli (Ioan 8 44; Mt. 13 39; 23 33; 12 34; Ioan 6 70), clevetitori, trădători și adeseori mincinoși. Ei se numesc și sînt fiii diavolului pentru că se fac următori devotați lui în clevetiri și trădări (Fac. 3 7-5; Ioan 8 44; 1 Ioan 3 8).

Clevetitorii își cauzează a doua răutate, pentru că nu lucrează după înțelepciunea de sus; ci după înțelepciunea josnică, pămîntească, sufletească, drăcească... (Iac. 3 17, 6-16).

Clevetitorii își cauzează a treia răutate, o rîvnă amară (Evr. 12 15; 3 12; 2 Lege 29 18), prefăcîndu-și mădularele lor omenești în sălbaticie și nefirești, astfel:

a) Ochii clevetitorilor, pîrîtorilor și trădătorilor, se aseamănă cu ochii vasiliscului, care — precum zic istoricii — scoate otravă din ochii săi și de departe otrăvește pe oameni; așa și clevetitorii, pîrîtorii, trădătorii, n-au ochi să vadă creaturile cele bune foarte ale lui Dumnezeu (Fac. 1) și să-L preamărească, ci își au ochii pironiți numai ca să vadă greșelile unora și altora, ca să-i otrăvească cu clevetirile, pîrile și trădările lor.

b) Urechile clevetitorilor, pîrîtorilor și trădătorilor, sînt asemenea aspidiei, care își închide urechile să nu audă cîntările și sunetul muzicii, spre a se împlînzii (Ps. 57 4). Asemenea aspidiei, clevetitorii își astupă urechile ca să nu audă Cuvîntul lui Dumnezeu, spre a se înțelepți și părăsi de răutățile lor; ci și le destupă, numai și numai ca să audă: ce face unul și altul, ce a greșit acela și celălalt, pentru a cleveti, pîrî și trăda pe semenii lor și a băga vrajbă și prăpăd în oameni. „S-a îngroșat inima poporului acestuia — zice Domnul — cu urechile greu au auzit, ochii și i-a închis, ca să nu vadă cu ochii, să nu audă cu urechile, nici să înțeleagă cu inima, ca nu cumva întorcîndu-se, să-i vindec pe ei” (Mt. 13 15).

c) Gura clevetitorilor, pîrîtorilor și trădătorilor, e groapă, fințină foarte adîncă, care primejduiește pe cei ce cad în ea. „Groapă fără fund este gura nelegiuiților, cei loviți de Domnul, cad într-însa” (Prov. Sol. 22 14).

d) Gîtlejul clevetitorilor, pîrîtorilor și trădătorilor, e asemenea mormintelor deschise, din care bufnеște putoarea clevetirilor, pîrilor și trădărilor.

e) Limba clevetitorilor e brici ascuțit, fiindcă cu clevetirile, pîrile la felurite judecăți, atacă, rănesc, omoară mulți oameni, mult mai puțin vinovați ca ei, cum adevăresc și Dumnezeieștile Scripturi, zicînd: „Groapă deschisă îi grumăzul lor. Cu limbile lor vicleaneau... Nedreptate a împletit gura ta, ca un brici ascuțit ai făcut

vicleșug... Mărturia nedreptilor e înșelătoare. Martorul grabnic are limbă nedreaptă" (Ps. 5 9; 51 1—2; Prov. Sol. 12 18—20).

f) Buzele clevetirilor sînt asemenea curselor. Precum în curse se prind multe vietăți, așa și în buzele clevetirilor, se prind cei care se încred, se biziue sau se nădăjduiesc în ei. Clevetitorii grăiesc cuvinte dulci, ca să amăgească, dar în inimile lor ascund otrava ucigătoare. Sărută, dar ca să vîndă. Salută, ca să piardă. Ei sînt asemenea lui Iuda trădătorul, care cu salutare și sărutare, a dat pe Domnul la moarte, zicînd: „Bucură-Te Învățătorule!" și L-a sărutat (Mt. 26 49). Tot așa și clevetitorii pîrîtorii, trădătorii, cu multe salutări, temenele (plecăciuni mari și mici) și sărutări, își trădează pe ai lor, chiar și pe părinții trupești și sufletești (nași, Preoți Duhovnici). Pentru aceea adevărește și Dumnezeiasca Scriptură: „Venin de aspidă sub buzele lor... Muiatu-s-au cuvintele lor mai mult decît untul de lemn, dar acelea sînt săgeți" (Rom. 3 13; Ps. 54 24).

g) Mîinile clevetitorilor, pîrîtorilor și trădătorilor sînt spurcate și darurile și mituirile ce le primesc de la cei ce îi cumpără cu bani, ca și căpeteniile iudaice pe Iuda Iscariotul. Mîinile lor sînt pline de sînge pentru: tulburările, învrăjbirile și scurtarea vieții celor clevetiți, pîrîți și trădați de ei pentru oarecare daruri sau concesii blestemate. „Mîinile voastre sînt pline de sînge" (Is. 1 15; 59 3; Ier. 2 34; 19 4).

h) Picioarele clevetitorilor, pîrîtorilor și trădătorilor, în loc de a umbla pe calea binelui, adevărului, păcii și a faptei bune, aleargă pe căile împiedicării, prăbușirii, surpării, învrăjbirii și pierzării. Acelora le zice Dumnezeiasca Scriptură: „Picioarele lor aleargă la răutăți... se strică în alunecări..." (Prov. Sol. 1 16; Rom. 3 15; Is. 59 7).

i) Inima clevetitorilor, pîrîtorilor și trădătorilor e un atelier al spiritelor iadului, care o umplu de felurite viclenii pierzătoare de Suflet, învîrtoșată asemenea cremenei, nicovalei, e cuib și locuință a diavolului, înșelătoria și viclenia Satanei. Aceasta o adevăresc și Dumnezeieștile Scripturi, zicînd: „Inima lor e încremenită ca piatra și ca nicovala" (Iov 41 24). „Inima îndărătnică meșteșugește rele în toată vremea, unul ca acela face turburări cetății..." (Prov. Sol. 12 20; 6 14).

j) Măruntăiele din lăuntru clevetitorilor, pîrîtorilor și trădătorilor sînt vîrtoase ca pavăza și ca piatra smirid, din care se fac pietrele de tocilă și de polizor. „Ficații lor — zice Iov — pavăză de aramă și legăturile lor ca piatra smiridului" (Iov 41 24, 12—29). Deși aici se vorbește de balaurul — diavolul — dar aceasta se potrivește la clevetitori, pîrîtori și trădători, care au în lăuntru lor pe Satana cu atelierul și slugile lui. Astfel, aceia au în toate

mădularele, gîndurile cuvintele, activitatea și faptele lor pline de otravă purtătoare de moarte, chipul monstruos al fiarei slutițe chipul Satanei. „Din gura lor ies torțe aprinse, valuri de scînteii, fum, cărbuni aprinși, pălălaie de foc" (Iov 41 19—21).

În fața acestor monștri infernali, ne vedem siliți a cere ajutorul de sus, strigînd: „Scapă-mă Doamne de omul viclean și de bărbatul nedrept mă izbăvește... mi-au întins curse, lațuri și mreji... pe lîngă cărare mi-au pus capcană..." (Ps. 139 1—5).

CLEVETITORII DEVIN ANTIHRIȘTI. Un oarecare mare bătrîn pustnic, ședea în Siria, între hotarele Antiohiei. El avea un frate care era gata spre judecată cînd vedea pe vreun frate greșind. Pe acela de multe ori îl învăța bătrînul, grăind: „Cu adevărat, fiule, te înșeli și-ți pierzi Sufletul tău, de vreme ce nimenea nu știe ce este în om, fără numai duhul care este într-însul (1 Cor. 2 11). Aceștia pe care-i judeci și-i prihănești tu sau altul, de multe ori înaintea oamenilor fac fapte rele; iar în taină se pocăiesc înaintea lui Dumnezeu. Păcatul acestora noi îl vedem, dar pocăința și faptele bune ce le-au făcut, numai Dumnezeu le știe. Pentru aceasta și cu ochii tăi de vei vedea pe om păcătuiind, nici cît de puțin nu-l judeca pe el, că numai Unul Dumnezeu este Judecătorul. Că tot omul ce judecă pe altcineva, se află că un Antihrist al lui Hristos, de vreme ce I-a răpit dregătoria și stăpînia ce i-a dat-o Dumnezeu Tatăl (Ioan 5 26—27), făcîndu-se el judecător mai înainte decît Dînsul" (P. o.c. 380 8).

SF. ÎMPĂRAT CONSTANTIN CEL MARE ȘI CLEVETITORII. Odinioară au venit oarecari și au clevetit înaintea lui pe un Preot, că: petrece viața rău și preacurvește. Atunci iubitorul de Hristos, marele împărat al colosului imperiu Roman, n-a vrut să-l cheme, cerceteze, iscodească, judece și osîndească pe acel Preot, cum așteptau clevetitorii; ci a zis: „De aș vedea cu ochii mei pe Preot făcînd păcatul, l-aș acoperi cu mantia mea împărătească".

Mai tîrziu, adunîndu-se P. S. Episcopi din imperiu pentru Sinodul I ecumenic din Niceea, oarecari clerici clevetitori, au adus niște scrisori cu felurite clevetiri asupra unor Preoți și Episcopi. Fericitul împărat creștin văzîndu-le, n-a vrut nicicum să citească acele scrisori pline de hule și clevetiri asupra Sfințiților Liturghisitori și Păstori ai turmei cuvîntătoare; ci însuși el le-a rupt cu mîinile sale și le-a băgat în foc, zicînd aceste cuvinte vrednice de pomenire: „Să nu dea Dumnezeu să judec eu vreodată pe Preoții Săi".

Și acum în vremile acestea de apoi... ce n-a cutezat să facă acel împărat așa de mare, credincios și Sfînt, îndrăznesc și se obrăz-nicesc a face niște: proști, păcătoși, nefericiți, netrebniți și nevrednici oameni și femei putreziți în felurite păcate pînă dincolo de

măduva oaselor... Și apoi se mai întreabă șcîncindu-se că de ce năvălesc puhoi peste ei necazurile, îndurerările, grozăviile și primejdiurile celea și celea!... (Ps. 108 1—19, 27—28; 5 9—10; 13 3; 52 3—4; 81 5).

CLEVETIREA E OPRITĂ DE DUMNEZEU ȘI PRIN DUMNEZEIEȘTILE SCRIPTURI: Eș. 20 16; 22 28; 23 1; Ps. 33 13; Ecl. 10 20; Tit. 3 1—2; Iac. 1 26; 4 11). Clevetirea e urită înaintea lui Dumnezeu: Prov. Sol. 6 16—19... Clevetirile vin: din inima rea (Mt. 12 34—35; 15 19; Lc. 6 45), din ură (Ps. 40 7; 108 2—3), din mîndrie (Ps. 118 69; 1 Tim. 6 4; Apc. 12 10), din nelucrare sau lenevire (1 Tim. 5 13). Urmările clevetirii sînt: rănile inimii (Ps. 12 2), despărțirea de prieteni sau ruperea prieteniei, stricarea căsătoriei, risipirea familiei (Prov. Sol. 16 28; 17 9; Is. Sir. 25 25), învrăjbirile (Prov. Sol. 26 20), neunirea între frați (Prov. Sol. 6 19), uciderile (Iez. 22 9). Limba clevetitorilor este brici, foc, lumea nedreptății, spurcăciunea Sufletului și a trupului răutate neînfrînată, plină de otravă ucigătoare, blestemăție (Iov 5 21; Prov. Sol. 25 18; Iac. 3 6—9). Clevetitorii trădeză secretele (Prov. Sol. 11 13; 20 19), sînt fără minte (Prov. Sol. 10 18). Oamenii de nimic clevetesc (Ps. 108 1—5; 139 1—3; Ecl. 7 21—22; Ier. 6 28—30; Rom. 1 30; 2 1—3; 3 13—18; 1 Cor. 5 11; 6 10; 2 Tim. 3 3). Clevetirea e o demonică însușire sau meserie a diavolului (Apc. 12 10).

Dreptcredincioșii creștini — Păstori și păstoriți — trebuie a o părăsi (Efs. 4 31; Col. 3 8; 1 Petru 2 7), a se feri de ea (2 Cor. 12 20; Tit. 3 2; Iac. 4 11; 1 Petru 3 10), a înceta de la clevetire (Ps. 14 1—3), nu trebuie a da prilej la clevetire (1 Tim. 5 14; Tit. 2 8; 1 Petru 2 1—2; 3 16), să fugă de clevetiri ca de ciumă sau de boli molipsitoare (1 Cor. 5 11; 15 33; 1 Tim. 6 4—5), să o plătească cu binecuvîntări (1 Cor. 4 12).

Clevetiții se folosesc agonisindu-și fericirea, iar clevetitorii se nefericesc, adunîndu-și vaiul (Mt. 5 11; 12 34; 23 33; 1 Tim. 1 20). Creștinele să se abțină de la clevetiri (Tit. 2 3), așijderea mai mult soțiile sfințiților Liturghisitori și slujitori ai Bisericii (1 Tim. 3 11).

Clevetitoarele și clevetitorii sînt aspru pedepsiți (Ps. 100 5—6; 139 11). Clevetirea lipsește de Patria Cerească pe clevetitori și clevetitoare (1 Cor. 6 10). Clevetitorii sînt asemănați cu: șerpui, viperele, năpîrcile și cu scorpiile (Ps. 57 4; 139 3; Ecl. 10 11; Rom. 3 13; Mt. 3 7; 12 34; 23 33; Iez. 2 6). Și Mîntuitorul nostru Iisus Hristos a fost clevetit (Ps. 34 11; Mt. 11 19; 6 60; 27 63; Lc. 7 34; Ioan 7 12).

NUMAI CU UN „UF” S-A DESPUIAT DE DAR. ABIA DUPĂ ȘAPTE ANI DE POCĂINȚĂ, L-A RECĂPĂTAT. Povestit-a un bătrîn pustnic și mare ostenitor, zicînd: „Șezînd eu odi-

nioară într-o pustie adîncă, a venit la mine un frate de la chinovie, pentru cercetare. Eu l-am întrebat cum se află Părinții? El mi-a răspuns: „Bine, cu rugăciunile tale”. Apoi l-am întrebat și pentru un frate, care avea nume rău, și mi-a răspuns: „Crede Părinte, că încă nu s-a izbăvit de acel nume!” Eu îndată ce am auzit, am zis: „Uf”, și îndată ce am zis acest cuvînt, mi-a venit somn și m-am făcut în uimire. Atunci m-am văzut pe mine că stam înaintea Sfințului loc al Căpățînii și pe Domnul nostru Iisus Hristos răstignit între doi tîlhari. Eu m-am pornit să mă închin, însă cînd m-am apropiat de El, a poruncit Sfinților Îngeri care stăteau lîngă El, cu mare glas, zicînd: „Scoateți-l afară, că antihrist îmi este, că mai înainte de a judeca Eu, el a judecat pe fratele său”. Astfel fiind izgonit, am vrut să ies, însă mi s-a apucat haina ce se numește palion, în ușa ce s-a închis degrab, și lăsînd-o acolo, am ieșit îndată și m-am deșteptat. Socotînd eu cele văzute, am zis fratelui care venise la mine: „Rea este ziua aceasta pentru mine!” El auzînd, mi-a zis: „Pentru ce, Părinte?” Atunci povestindu-i cele ce am văzut, i-am zis: „Haina aceea a mea era acoperămîntul lui Dumnezeu, care era peste mine, și acum m-am lipsit de el”. După aceea am făcut șapte ani rătăcind prin pustie, nici pîine gustînd, nici sub acoperămînt intrînd, nici eu om vorbind, pînă ce iarăși am văzut pe Domnul asemenea la locul Căpățînii, poruncind să mi se dea haina. (P. o. c. 380).

CLEVETITORII AU PE DIAVOLUL PE LIMBĂ, ÎN URECHI ȘI ÎN INIMILE LOR. Aceasta o arată Mîntuitorul hotărît în Dumnezeiasca Sa Evanghelie, zicînd: „Omul bun, din comoara cea bună a inimii sale, scoate cele bune; iar omul cel rău, din comoara cea rea a inimii sale, scoate cele rele” (Mt. 12 35). De aici reiese clar că, creștinii care au pe Dumnezeu pe limbile, în urechile și în inimile lor, grăiesc, ascultă și duc din om în om numai cuvînte Dumnezeiești, curate, neamestecate; iar cei ce au pe diavolul sălășluit pe limbile, în urechile și în inimile lor, aceia grăiesc, ascultă și duc din om în om cele diavolești, conlucrînd cu diavolul la meseria lui diavolească, adică la clevetire.

Precum am văzut, Dumnezeu oprește clevetirea. Dumnezeiasca Scriptură înfierază aspru clevetirea și hotărăște tuturor creștinilor a se feri de această meserie diavolească. Sf. Ioan Gură de Aur, înfierînd pe clevetitorii și clevetitoarele de pe vremea sa și din toate vremile, zice: „Clevetitorii au pe diavolul pe limbă, cei ce ascultă clevetirile lor cu plăcere, au pe diavolul în urechi... cei ce duc clevetirile din loc în loc și din om în om, au pe diavolul în inimă”. Vedeți, luați seama! Sf. Ierarh zice că: cei ce clevetesc au pe diavolul pe limbă, nu că-l iau atunci pe limbă... cei ce ascultă

cu plăcere clevetirile, adevărate că au pe diavolul în urechi, nu că-l iau atunci în urechi; cei ce duc clevetirile din loc în loc, din om în om, din casă în casă, au pe diavolul în inimă, nu că l-ar lua numai atunci. Deci, atît cei ce clevetesc, cît și cei ce ascultă clevetirile cu plăcere, așijderea și cei ce poartă clevetirile din om în om, îl au pe diavolul totdeauna: pe limbă, în urechi și în inimile lor, că dacă nu l-ar avea de mai înainte, nici n-ar cleveti pe alții, nici n-ar asculta clevetirile cu plăcere, nici n-ar purta clevetirile din om în om. Aceia se despoaie de Darul lui Dumnezeu, devin antihriști (Vezi Hron. o.c. p. 28; P. o.c. 380 8—10).

Aceasta o adevăresc și alți Părinți bisericești în feluritele lor învățături, chiar și în biserica apuseană. Un sfînt al lor anume Bernard, spunea creștinilor lor: „Nu știu care este cel mai mare păcat: a cleveti, sau a asculta clevetirile, căci cel ce clevetește, are pe diavolul pe limbă, iar cel ce ascultă clevetirile, îl are pe diavolul în urechi“. Vedeți? Aici se arată că cei ce clevetesc, îl au pe diavolul pe limbă, cei ce ascultă clevetirile îl au pe diavolul în urechi; iar cei ce duc clevetirile din om în om, au pe diavolul în inimă, mai de mult. Nu zice că prin clevetire își pun pe diavolul pe limbă, în urechi sau în inimă; ci că îl au sălășluit acolo. De aici putem vedea clar că cei ce sînt de partea diavolului, posedații lui, susțin că clevetirile sînt o necesitate, nu-i păcat, ba chiar trebuie a cleveti! Și știți de ce? Pentru că nu vor nici în ruptul capului să rupă legătura cu diavolul și să se dezbrace de meseria aceea diavolească a clevetirilor. „Cine se aseamănă — zice înțelepciunea străbunilor — se adună“. Și diavolul se adună cu clevetitorii și clevetitorii cu diavolii, deoarece se aseamănă unii cu alții.

CLEVETITORUL ÎNFRICOȘAT. Un clevetitor a simțit multă lume cu clevetirile lui, depărtînd-o din calea vieții în calea pierzării. După un timp, recunoscîndu-și păcatul cu care s-a cufundat pe sine și pe alții mulți răi și buni în judecată și osîndă, s-a spovedit bine și a făcut pocăință îndelungată. Ajungînd pe patul de moarte, el se arăta celor din jurul lui din ce în ce mai neliniștit. El zise celor de față: „Peste puțin timp mă voi înfățișa înaintea Judecății lui Dumnezeu. Cît privește pentru păcatele diabolicelor mele clevetiri, eu nădăjduiesc în mila lui Dumnezeu că am făcut pocăință aspră pentru ele. Mă tem însă groaznic pentru păcatele acelor pe care i-am smintit cu clevetirile mele, ducîndu-i în calea pierzării. Mă tem, mă îngrozesc cumplit de judecata lui Dumnezeu, pentru că nu știu cum să repar sminteala ce am dat-o multora cu clevetirile mele, în felurite vremi și locuri!“ Acestea zicînd, a murit neliniștit, deși era spovedit și Împărtășit.

CLEVETITORII SF. MUCENIC CONON BĂTUȚI DE DRACI. În viața Sf. M. Conon ni se istorisește că: atunci cînd cineva dintre necredincioșii Isaureni îndrăzne a huli sau a cleveti numele lui Conon, îndată unii ca aceia erau bătuți de diavoli nevăzuți. Astfel, numele lui Conon se făcuse la toți cinstit și înfricoșat. Oare unde fiind pomenit numele lui Conon, doi închinători de idoli au început a-l huli și cleveti pe acesta cu cuvinte ocăritoare. Atunci îndată au năvălit diavolii asupra acelor clevetitori, pe care bătîndu-i, îi trăgeau de păr pe cale. Apoi aducîndu-i la Sfîntul, i-au aruncat înaintea picioarelor lui pe hulitorii aceia, care-l clevetiseră. Necredincioșii văzînd acea torturare a acelor clevetitori ai plăcutului lui Dumnezeu, au fost cuprinși de mare frică, încît se fereau ca nici cu mintea să nu gîndească ceva rău asupra Sfîntului Mucenic Conon (V. Sf. 5 Martie, o.c. pp. 233—6).

CREȘTINII SĂ NU SE MAI ÎMPOTMOLEASCĂ ÎN CLEVETIRI. Neînfrînații la gură susțin că n-ar fi un păcat, dacă cineva ar vorbi de păcatele altora, cînd sînt cunoscute. De această părere și susținere sînt și diavolii. Totuși, clevetirea aceasta nu-i un bine; ci un rău, care cufundă pe clevetitorii greșelilor și păcatelor aproapelui lor în jos, în iad. Orice rău nu e un bine, și păcatul clevetirii lor în jos, în iad. Orice rău nu e un bine, și păcatul clevetirii lor nu-i virtute creștinească, ci este un vițiu satanic, o boală diavolească. Dacă voim a ne folosi pe noi și pe alții, mai de grabă să ne ocupăm de greșelile și păcatele noastre, care poate sînt mai mari, mai multe și mai grele decît ale altora, sau decît ale celor clevetiți de noi. La aceasta ne îndeamnă și zicala înțelepciunii străbunilor: „Vezi birna din ochiul tău și nu vorbi pe altul de rău“. E mult mai creștinește și mai duhovnicește să căutăm a scuza, a acoperi pe cel greșit, cum zicea Sf. Ap. Petru (1 Petru 4 8), și cum a făcut Sf. împărat Constantin cel Mare și alți mulți Sfînți. La mare nevoie defăimăm păcatele, dar acoperim pe păcătos — pe frații creștini — sub scutul dragostei frățești și ne rugăm pentru ei lui Dumnezeu, ca să-i ridice și mîntuiască.

Cei ce voiesc a cleveti și a divulga greșeala aproapelui lor, să-și aducă aminte de Ham, care divulgînd celor doi frați, ai săi greșeala tatălui său dezgolit în cort, s-a cufundat în blestem; iar Sim și Iafet, acoperind goliciunea tatălui lor, s-au îmbrăcat cu mare binecuvîntare pămîntească. Fericitul Ieronim, adevărate că păcatul clevetirii sau al grăirii de rău, e așa de răspîdit, încît rar, rar de tot poți afla vreun om care să nu vorbească de rău pe aproapele său. Poate că și la aceasta se referea înțeleptul Solomon cînd zicea: „Am căutat între oameni un bărbat de bună treabă, și... abia am aflat unul din o mie... dar din femei nici una“ (Ecl. 7 28—29). Boala aceasta a clevetirilor provine din trufie, fiindcă

oamenii, mai ales femeile, cred că descoperind sau vădind greșelile altora, se ridică pe sine, dar se înșeală amarnic, deoarece socotind greșit că prin clevetirea aproapelui se fac mai de cinste în fața celor ce ascultă, se cufundă tot mai mult în osîndă vremelnică și vecinică.

Un rău și mai mare decît acesta, este purtarea clevetirilor sau a grăirii de rău din loc în loc și din om în om. În păcatul acesta se cufundă mulți oameni, dar mai ales droaia femeilor limbute, care spun uneia ce a spus cealaltă despre ea. Prin aceasta se vatămă dragostea, se pustiește armonia dintre oameni, se fac vrajbe mari, dușmănie între oameni și femei, în familii, în societate... adeseori încăierări, vărsări de sînge, ucideri...

PARAVANELE CLEVETITORILOR. Diabolicii clevetitori adeseori se camuflează în anumite paravane satanice cînd clevetesc pe semenii lor. Din dosul acestor paravane: „Se spune“, „zice lumea“, „umblă vorba“, etc., demonicii clevetitori atacă adeseori și pe cele mai curate și cinstite persoane binefăcătoare omenirii. Le mozelesc cu spurcatele lor guri clevetitoare discreditîndu-le în public, paralizîndu-le activitatea lor strălucită. „Cunoșteam — scrie un Preot — o doamnă din societatea înaltă, care nu obosea niciodată în ajutorarea săracilor. Avea un singur cusur: era, prea tînără și prea zeloasă. De la o vreme însă numeroase alte doamne, se vedeau umbrite de prestigiul din zi în zi mai strălucitor al tovarășei lor. Calomnia — clevetirile — a și început să-și etaleze rava-
giile sale.

— „Nu știi nimic?“ N-ai auzit nimic?! Chiar nimic?! Toată lumea știe! „Se spune“ că domnul X, soțul nobilei noastre filantroape e tare amărît!

— Păcat de el săracul! Ce om cumsecade!

— Se spune că doamna cu pricina este o persoană extravagantă.

— Ce spui soro?! Acum abia înțeleg eu...

— Fii te rog discretă! Se mai spune că izvorul banilor pe care îi risipește în opere filantropice este un adevărat mister!

A fost de ajuns ca expresiunea „se spune“ să fie repetată de trei ori pentru ca tînăra și nobila binefăcătoare a nevoiașilor să fie cu desăvîrșire compromisă!

Vedeți ce sînt în stare a face clevetitorii și clevetitoarele cu demonicele lor clevetiri?

Ia închipuiți-vă vă rog, că un criminal, care cu un singur glonț de revolver culcă la pămînt pe un presupus vrăjmaș al lui, ar susține în fața tribunalului că nu el și-a fabricat arma ucigătoare, sau că fabrica de arme ar fi vinovată de săvîrșirea lor!? N-ați crede

că un asemenea om nu e în mințile lui!? Ei bine! Calomniiatorii — clevetitorii — nu se deosebesc cituși de puțin de un asemenea criminal. Fapta lui e una și aceeași. Procesul e același! Te lovesc și-ți nimicesc bunul tău nume! Ține te rog însă seama că nu te izbesc cu vorbele mele, ci cu vorbele altora, al căror nume regret că-mi scapă acum din minte. Mai mult, nici nu simt nevoia să ți-l denumesc fiindcă sînt prea mulți la număr.

„Se spune“. Huieste, satul, urbea sau cartierul. „Spune-lun:ea“ Calomniiatorul pune deci pe socoteala lumii toate josniciile și crimele lui, ca să nu-l poți trage la răspundere, nici pe el, dar nici pe alții. El angajează lumea la calomniile lui grosolane. Lumea este deci anonimatul exagerat al clevetitorilor (L.L. o.c. 397—9).

Clevetirea e o însușire a diavolului (Apc. 12 10). Ea izvorăște din: ură, inimă rea, mîndrie (Ps. 40 7; 108 1—29; Mt. 12 34; 1 Tim. 6 4), din lenevire. „Ele (persoanele clevetitoare) se deprind să umble fără treabă din casă în casă. Și nu numai că sînt leneșe, dar și: limbute, iscoditoare, clevetitoare“ (1 Tim. 5 13).

SCAIEȚII CLEVETIRILOR. Adeseori mergînd prin grădini și țărîni, ne-am trezit cu poalele hainelor sau cu pantalonii plini de scai feluriți, care ne-au dat apoi foarte mult de lucru pînă i-am curățit. Pentru a scăpa să nu ne mai umplem de scai, trebuie să fim cu foarte mare atenție, ori a umbla mai bine pe unde nu sînt scai. Iată, așa e și cu mulțimea clevetirilor care zboară din om în om. Trebuie să umblăm cu mare băgare de seamă pentru a nu ne împotmoli în ele sau a se agăța ele de noi, ori să umblăm mai bine prin locuri pe unde nu hălăduiesc ele. Altfel, umblînd cum se întîmplă, fără pază, ne trezim împotmoliți în clevetiri, ca în niște boli molipsitoare.

În mari depărtări de noi, se află ținuturile Australiei, în mijlocul valurilor oceanului Indian. Acum vreo sută de ani, pămîntul Australiei era foarte mînos, rodurile lui erau curate șineamestecate cu zîzanii, scaieți și mărăcini. O ceată de Scoțieni au debarcat în ținuturile rodnice ale părții de răsărit ale aceluia continent, unde au rămas mai multă vreme. Scoțienii au rămas uimiți de rodnicia aceluia pămînt bun. Totuși ciuda le umplu Sufletele cînd văzură că pămîntul acela așa de rodnic, era lipsit de: zîzani, scaieți, spini și mărăcini de care țara lor era foarte bogată. Locul acela așa de mînos li se părea chiar plictisitor. Ei nu se simțeau bine de loc acolo, așa cum se simțeau în țara lor plină de: scaieți, zîzanii, spini și mărăcini. Atunci un scoțian copleșit de dorul patriei sale plină de scaieți, scrise celor din familia sa, comunicîndu-le vești îmbucurătoare. Ceea ce îmi displace — scria el — este că pămîntul acesta, așa de rodnic, n-are pe el nici un scaiete național. El scrise soției

sale ca, între altele, să-i trimită și câteva semințe de scaieți. Femeia îi trimise, pe lângă altele, și sămînță de scaieți. Îndată ce o primi, scoțianul a semănat-o din loc în loc pe pămîntul Australiei. În cîteva ani, pămîntul Australiei a fost năpădit de mulțimea scaieților mai mult decît Scoția...

Semințele cele bune, au trebuință de brațele semănătorilor și de muncă chibzuită, pentru a încolți, crește și rodi. Așa-i și cu învățătura bună. Semințele rele însă, sălbătice: scaieții, neghina, spinii, pălămizile, buruienile zîzaniile de tot soiul, își lasă semințele lor pe brațele vînturilor care umplu pămîntul cu ele. Iacă așa-i și cu clevetirile. Lumea zăcîndă în cel rău, ca niște vînturi le ia și le seamănă peste tot pămîntul, și mulți din creștini, care se cred în sine că sînt mai buni, cum se credea fariseul din Sf. Evanghelie (Lc. 18 10—14), se trezesc împotmoliți în ele. Dar va-a-i, mulți din ei se trezesc împotmoliți în clevetiri după ieșirea lor din trup, pe la vămi, judecata particulară și generală, dar atunci e prea târziu!

Suflet drag! Să știi că-n viață
Totdeauna e mai bine
Tu să suferi pentru altul,
Decît altul pentru tine.

PĂCATUL CLEVETIRII CU GURA ȘI DOCTORIREA LUL

Păcatul acesta e cu atît mai mare, mai strivitor, mai copleșitor, celor ce clevetesc, cu cît spun despre alții lucruri mai rele, cu cît persoana ce-o clevetesc e în mai mare cinste și activitate a binelui obștesc, mintuirii Sufletelor, cu cît i se face celui clevetit și celor ce aud mai mare stricăciune sufletească, cu cît au auzit mai mulți acea clevetire. Clevetirea sau calomnia este pedepsită de la caz la caz, după felul sau cinstea în care se află persoanele pe care le-au clevetit.

Un soldat cam limbut cleveteste pe un caporal, și i se face observație. După cîteva zile cleveteste pe un sergent, și i se face observație mai aspră. Cleveteste pe căpitan, după care e pedepsit. Cleveteste pe colonel, și e pedepsit mai aspru. Cleveteste pe General și e și mai aspru pedepsit. Cleveteste pe căpetenia țării, după care e întemnițat, încarcerat, pedepsit foarte aspru. Așa e și în adunarea — Biserica — creștinilor! Cînd vreun creștin sau creștină, neînfrînați la gură, clevetesc pe: paraclisier, se canonisesc mai ușor. Cînd clevetesc pe cîntăreț, se canonisesc mai mulțisor. Cînd clevetesc pe Diaconi, se canonisesc mai mult. Cînd clevetesc pe Preot, se canonisesc mai aspru. Cînd clevetesc pe Arhiereu, se canonisesc și mai aspru...

Psalmistul, Proorocii, Mîntuitorul, adevăresc că, clevetitorii au niște limbi otrăvitoare ca ale șerpilor și viperelor (Ps. 13 3; Iez. 2 6; Mt. 3 7; 23 33; 12 34). Tot păcatul clevetirii este și a grăi de alții cu dedesupturi viclene, d.p.: cutare e om cumsecade, femeia cutare e cinstită, dar nu pot spune ce am auzit despre el... despre ea... „Fiecare creștin — zice Sf. Ioan Gură de Aur — are dreptul a-și ascuți limba sa ca o sabie, pentru a-și pîri sau cleveti propriile sale păcate, dar nu a o întrebuința pentru a cleveti și vătămă pe fratele său. În scopul acesta Dumnezeu a îngăduit limba cu un zid îndoit: cu dinții și cu buzele, anume pentru a nu grăi cu ușurință și fără băgare de seamă vorbe nebunești. Așadar, ține-o bine în frîu. Cînd nu voiește să te asculte, pedepsește-o cu dinții. E mai bine ca acum cînd voiește a păcătui să sufere o mușcătură dureroasă, decît acolo în focul vecinic să dorească în zadar o picătură de apă și să fie lipsită de toată mîngîierea... Cei care se feresc a ocări, cleveti și judeca pe alții, îngrijindu-se numai de păcatele lor, se judecă numai pe sine și nu pe alții, vor afla (la judecata particulară și universală) un Judecător blînd...” (1 și 2 cateheza Illuminandos...).

Clevetitorii în posturi se abțin de a mîncă carne de dobitoace, dar ca niște fiare sălbătice sfîșie, cu clevetirile lor, numele cel bun al fraților lor. Clevetitorii, ca niște haite de lupi sau alte sălbăticiuni, în adevăr sfîșie și mîncă pe aproapele lor (Gal. 5 15). Ce clevetitorilor! Vi se par aspre cuvintele acestea? Da, sînt aspre, dar foarte adevărate. Deși nu ați înfipt dinții în carnea, nici în trupul aproapelui vostru, totuși, ați mușcat Sufletul lui cu clevetirile voastre. L-ați rănit cu bănuielele voastre cele răutăcioase. Prin clevetirile voastre v-ați pricinuit multe rele vouă înșivă și multora înmîite daune. Voi, prin clevetirile aproapelui, ați făcut mai răi pe cei ce v-au ascultat. De erau ei păcătoși, acum sînt mai îndrăzneți, pentru că mai cunosc și alți tovarăși ai păcatelor lor. De erau dreți, ușor se amăgesc la mîndrie, și prin păcatul altora vor fi împinși a cugeta înalte de sine. Voi clevetitorilor sînteți vinovați și prin aceea că Numele lui Dumnezeu se hulește, căci precum prin vădirea faptelor bune se cinstește Numele lui Dumnezeu (Mt. 5 16), așa și prin descoperirea și vădirea păcatelor altora, prin clevetirile voastre, Numele lui Dumnezeu se defaimă și necinstește (Mt. 18 10; Lc. 17 1—2). Prin clevetire, pe cel clevetit, voi l-ați făcut mai fără de rușine și mai vrăjmaș vouă. Să nu zică careva că numai atunci cînd nu grăiește adevărul e defăimare, clevetire; iar cînd spune drept, adevărul, nu mai este clevetire. Această o zic și diavolii! Dar nu e așa. Căci și aceea e fărădelege. Călcare de lege este și aceea cînd cineva vorbește de rău, cleveteste asupra aproapelui său ceva ce este chiar așa. Cu adevărat, și fariseu! acela numai

adevăr a vorbit despre ceilalți oameni, că sînt răpitori, nedrepti, preacurvari... și despre vameș, dar toate acelea nu i-au ajutat, și toate faptele lui bune au rămas zadarnice (Lc. 18 10—14).

Oamenii aceștia clevetitori, care puțura se îngrijesc de cele străine, mai săvîrșesc și o altă nebunie, și încă foarte mare. Cînd iscodesc și află ceva, îndată o spun altuia, dar opresc imediat și cu mare asprime pe acela de a mai spune și el cuiva. Tîcmai prin aceasta ei dau a înțelege că au săvîrșit ceva (o clevetire, un păcat nesuferit) vrednic de prihănit. Dacă tu clevetitorule dorești ca vorba ta să nu se mai spună și altora, ar fi trebuit ca tu mai înainte de toate să nu o spui. Voiești tu ca ceva să nu fie cunoscut celuiia și celora? Trebuie ca tu însuși să taci mai întîi. Însă dacă tu însuși nu poți tăcea, în zadar tot îndemni pe alții la tăcere. Dar poate tu vei zice: „E foarte dulce și plăcut a defăima — cleveti pe altul“. Dimpotrivă (adeveresc mulți) că a nu defăima — cleveti — este foarte plăcut. Cine a defăimat — clevetit — pe altul, cade în felurite încurcături. Se teme de urmările rele, se căiește, adeseori și-ar mușca limba și tremură ca nu cumva ceea ce a spus să nu-i aducă o mare primejdie și o cumplită pagubă. Dimpotrivă, cine își stăpînește limba sa, e liber de toată această mîhnire și trăiește într-o liniște dulce. „Ai auzit ceva (clevetire, defăimare, ponegrire a cuiva) — zice înțeleptul Sirah — las-o să moară în tine. Fii liniștit că nu vei crăpa pentru aceasta“ (Is. Sir. 19 10). Ce vrea să zică aceasta: „Las-o să moară în tine?“ Aceasta vrea să zică: stăpînește-o, îngroap-o, fă-o să nu mai iasă afară...

Așadar, înainte de toate, trebuie să te ferești a nu asculta pe cel ce vorbește de rău sau clevetește pe aproapele său. Dacă însă ai auzit ceva asemenea, vreo clevetire oarecare, îngroap-o, omoar-o în tine, dă-o uitării în așa fel, ca să fii ca și cum n-ai fi auzit-o de loc. Atunci vei putea să petreci o viață liniștită, pacinică. Dacă vor vedea clevetitorii că disprețul nostru îi va ajunge mai degrabă pe dinșii decît pe cei clevetiți de ei, atunci aceștia se vor lăsa curînd de obiceiul lor cel rău al clevetirii. Vor părăsi păcatul clevetirii, și pe viitor vor grăi de bine pe aproapele lor, nu-l vor mai cleveti; iar despre noi vor spune cu laudă, că: sîntem mîntuitorii și binefăcătorii lor.

Să fugim iubiților de clevetiri. Să recunoaștem că patima clevetirei este o cursă a Satanei, abis, o groapă plină de răutate și pîndituri. De aceea diavolul ne-a împins și ne împinge mereu la acest rău obicei al clevetirilor, pentru ca noi să nu ne grijim de propria mîntuire a Sufletului nostru, și ca răspunderea noastră s-o facă mai mare înaintea lui Dumnezeu. Clevetirea nu numai de aceea e ceva rău pentru că noi avem a da seama de orice cuvînt; ci și pentru aceea că clevetirea ne răpește orice dezvinovățire pentru păcatele

noastre, și le face mai grele și mai de osîndit. Cine critică, clevetește cu amărăciune păcatele altora, acela nu are a aștepta o iertare pentru păcatele sale. Căci, Dumnezeu ne va judeca nu numai după mărimea păcatelor noastre: ci și după cum am judecat pe alții. De aceea a zis Mîntuitorul Hristos: „Nu judecați ca să nu fiți judecați“ (Mt. 7 1—5).

Așadar, păcatul nostru în acea lume se va arăta nu numai așa cum este el în sine, ci, prin judecata noastră cea aspră față de aproapele, el se va face mai grozav și mai vrednic de osîndă. Dimpotrivă, creștinul — Păstor sau păstorit — cel domol, iubitor de oameni și blînd, își micșorează mărimea păcatelor sale...“ (Om. III despre statui).

CLEVETITORII UMPLU LUMEA DE TULBURĂRI ȘI PE EI ÎNȘIȘI DE OSÎNDĂ. O femeie limbută, mărturisi Duhovnicului său că îi place mult să tot clevetească, dar nu în sens răutăcios. Duhovnicul vrînd a o lămuri în privința aceasta, îi propuse să semene în grădina sa de legume semințe de scaeți, pir... și apoi să le adune iarăși. Femeia se duse și semănă sămînța, dar îi fu imposibil a mai aduna semințele. Astfel, toată grădina ei s-a umplut de scaeți, pir și buruieni netrenice. Aceasta o făcu să se gîndească serios la păcatul clevetirilor ei, că tot așa au umplut lumea, dar îi este imposibil a le mai aduna de pe unde le-a semănat ((O M.P. 565).

LIMBUȚIA CELOR MARI A DUS ÎN PIERZARE PE COPIL TRUPEȘTE ȘI SUFLETEȘTE. Un scriitor austriac povesti odată cuiva împlinirea vieții sale. În tinerețe el fusese foarte credincios, umbla la biserică, citea din Viețile Sfinților și își făcu acasă un mic altăraș, în care se ruga cu toată căldura sufletească, încît bunica lui adeseori izbucnea în plîns. Într-o zi tatăl său făcu un prînz bogat și chemă mai mulți prieteni. Masa fu așezată într-o odaie în care era și el, adîncit în citirea cărților sfinte, dar fără să bage ei de seamă că tînărul este acolo. Mesenii erau foarte veseli. Vorbele putrede, clevetirile... curgeau gîrlă din gurile lor... Tatăl său bău cel dintîi pahar în cinstea prietenilor săi, zicîndu-le: „Să ne bucurăm pînă ce sîntem în viață, căci cine știe dacă vom fi așa de fericiți și după moarte“. „Da — răspunse unul dintre ei — cine știe dacă mai este într-adevăr și altă viață“. Atunci ei observară că în aceeași odaie este și copilul, și astfel încetară de a mai vorbi împotriva credinței. Totuși, acele cuvinte l-au atins și l-au smintit atît de mult pe tînăr, încît din acea clipă a părăsit religia, Biserica, cărțile bune și rugăciunea. El singur mărturisi că de atunci a dus cea mai nefericită viață. Chiar și moartea l-a aflat în necredință, încît a murit ca un dobitoc fără de Suflet...

Iată unde poate duce pilda rea, mai ales a părinților, și cum îi poate schimba pe copiii lor, și din veseli și fericiți să-i facă nefericiți și aici și în cealaltă lume! (D.C. 165).

PĂCATUL ASCULTĂRII CLEVETIRILOR. Păcat mare este și a asculta cu plăcere clevetirile care ponegresc pe alții și le vatămă cinstea. Dumnezeuiasca Scriptură ne sfătuiește să ne astupăm urechile cu gard de spini și să nu ascultăm pe cei care clevetesc s-au vorbesc de rău pe alții (Is. Sir. 28 27—29). „Sfătuirea mea — zice Sf. Ioan Gură de Aur — nu privește numai pe aceia care vorbesc de rău pe alții; ci și pe aceia care aud niște astfel de vorbe. Pe aceștia din urmă îi sfătuiesc eu a-și astupa urechile și a urma psalmistului, care zice: „Urît-am pe cel ce grăiește de rău și clevetește în ascuns pe aproapele său; pe acela l-am izgonit“ (Ps. 100 5—6). Voiește cineva să-ți spună ceva despre altul? Zi-i: „Dacă voiești să lauzi pe cineva, cu bucurie voi pleca urechea mea; iar de voiești să vorbești de rău, să clevetești pe cineva, eu voi astupa urechile mele la vorbele tale, căci ce-mi va folosi mie, că acesta sau acela este un păcătos?“ Mai zi și aceasta defăimătorului (clevetitorului): „Pentru noi înșine trebuie să ne îngrijim cum am putea să dăm seama de păcatele noastre, și să întoarcem grija și luarea aminte la cercetarea propriei noastre vieți“. Oare cu ce ne-om putea noi dezvinovăți și afla iertare când noi nu ne îngrijim de însăși treburile noastre, dar ne ocupăm așa de mult cu cele străine? Este necuviincios când cineva trece pe lângă o casă, a se uita înăuntru cu curiozitate și totodată a cerceta să vadă ce se face acolo. Dar încă mai necuviincios și mai nemoral este a iscodi viața și purtarea oamenilor...“ (Om. 3 d. statui).

Sf. Ignatie zice că: „Dacă n-ar fi cine să asculte clevetirile, n-ar mai fi nici cine să mai clevetească“. Unii Sfinți Părinți arată că e tot așa de mare păcatul de a asculta clevetirile ca și a cleveti... „Cel ce clevetește are pe diavolul pe limbă; iar cel ce ascultă clevetiile cu plăcere, are pe diavolul în urechi“. Fericitul Augustin vrînd a dezbăra pe oaspeții săi de a cleveti și a asculta clevetirile, avea pe masă scrisă inscripția aceasta: „Nu are loc la masa aceasta oricine vorbește de rău pe cei care nu sînt de față“.

CLERICUL CLEVETITOR ÎN IAD. Un cleric oarecare avea urîtul obicei de a tot cleveti, cînd pe unul, cînd pe altul. Obiceiul acela repetîndu-l mereu, a devenit o fire rea. În loc a se părăsi de clevetire, el simțea o satisfacție sufletească în ea, oricît era de: urîtă, blestemată, tulburătoare, învrăjbitoare și grozav de rea. După un timp se îmbolnăvește greu, cade la pat și moare. Sufletul lui, la vămi și judecata particulară, a fost osîndit a se munci în focul veșnic cu ucigașii și alți mulți păcătoși înegriți și înrăuțiți

(Apc. 21 8). Clevetitorul observă că lângă el erau în foc niște ucigași, care se munceau cu el în acel iazăr de foc. De la o vreme clevetitorul observă că focul de sub ucigași, din vreme în vreme, se potolea, se mai stinge, și nu-i mai ardea așa de cumplit, pe cînd focul de sub el și din jurul lui era același arzător și groaznic de torturător. Mirîndu-se mult de aceasta, se plînsese lui Dumnezeu, zicînd: „Doamne! Eu n-am ucis oameni, femei și copii ca acești ucigași, deci cum se face că focul lor, din vreme în vreme, se mai potolește, se mai stinge, pe cînd focul în care mă chinuiesc eu, este același!“ Domnul i-a răspuns: „Da, e drept că tu n-ai omorît oameni, femei și copii, n-ai ucis trupul nimănui; dar cu clevetirile tale ai ucis multe, foarte multe Suflete. Iacă, și acum după ani, zeci, sute de ani, clevetirile vorbite și scrise în scrisori, smintesc și atacă atîtea și atîtea sumedenii de Suflete! Deci, iată că pentru aceasta focul tău nu se stinge în vecii vecilor...“.

De aici învățăm că păcatul clevetirilor smintitoare, adeseori e mai îngrozitor și decît păcatul uciderii... Deci, să ne ferim de păcatul acesta al diabolicelor clevetiri, ca să nu cădem în focul vecinic.

PĂCATUL DUCERII CLEVETIRILOR DIN OM ÎN OM. Păcatul acesta este un diavol foarte primejdios, asemenea holerei, ciumei și boalelor contagioase, care fac mare prăpăd pe unde ajung și se încuibază. Clevetitorii îndată ce au prins ceva pentru clevetire, pe drept ori pe nedrept, sînt turmentați de diavolii clevetirii groaznic, asemenea bețivilor. Posedați de diavolii clevetirii, asemenea cailor cărora călăreții le înfig pînteni în pîntece de sar în sus din locul lor și îndată galopează într-o parte și în alta; așa și clevetitorii galopează de la om la om, de la casă la casă, de la o adunare de oameni la altă adunare, difuzîndu-le și aruncîndu-le în urechi și în inimi clevetirea. Cei injectați de diavolescul ser al clevetirii lor, care se lasă posedați de diavolul clevetirilor, simțindu-se și ei împintenați de posesorul lor, galopează și ei prin lume din loc în loc, și din om în om, slugărind pe diavolul-Satana cu difuzarea clevetirilor aproapelui. Adevărații creștini — Păstori și păstoriți — peste care vin difuzările clevetirilor, uneori se clătesc, dar se mențin la nivelul demnității lor, prin lupta contra acelor clevetiri, prin rugăciuni și cugetare statornică în învățătura Domnului Dumnezeu și a Sfinților Săi.

Fericiți sînt creștinii care nu se lasă duși de apele clevetirilor din locurile lor de mîntuire! Vai și amar de mulțimea oamenilor care se lasă duși de apele clevetirilor, slobozite din gura șarpelui vechi — Satana — ca să-i înece în marea de foc vecinic (Apc. 12 15; 17 15; 19 20; 20 15).

VREI SĂ ÎNDREPTEZI PE FRATELE TĂU? SFĂTU-IEȘTE-L. „Poate tu vrei — zice Sf. Ioan Gură de Aur — a îmbunătăți pe fratele tău? Apoi dacă tu voiești aceasta, atunci plîngi și cere de la Dumnezeu ajutorul Lui, ia pe fratele tău la o parte, sfătuiește-l îndeosebi, povățuiește-l și mîngîie-l. Arată păcătosului că tu îl iubești, dovedește-i că numai din îngrijire pentru dînsul și pentru că voiești binele lui, iar nu spre a-l rușina, pomeniști păcatele lui. Arată-i cea mai mare dragoste și prietenie, și nu te rușina a face toate, dacă ținta ta este de a-l face mai bun. Așa fac adeseori doctorii, care măgulesc pe bolnavii cei nesupuși, spre a-i îndemna să primească doctoriile cele vindecătoare. Fă și tu așa și arată Preotului (înțelept, nedivulgător, secret, nelimbut) rănile aproapelui tău. Aceasta înseamnă a te îngriji de dînsul și a te interesa de îmbunătățirea lui”.

DUMNEZEU PEDEPSEȘTE ASPRU PE CLEVETITORI. În viața Sf. Narcis găsim o pildă înfricoșată din care reiese cît este de urît păcatul clevetirilor înaintea lui Dumnezeu. Narcis era Episcop în Ierusalim. El ducea o viață Sfîntă. Cu toate acestea s-au găsit mai mulți din locuitorii Ierusalimului, care, din cauză că Episcopul Sfînt i-a dojenit pentru păcatele lor, răspîndeau despre dînsul diferite calomnii și chiar au îndrăznit să-l acuze cu diferite păcate grele. Ba s-au găsit trei inși, care au întărit afirmațiile lor cu jurămint. „Să ard de viu dacă nu este adevărat ceea ce spun” — zicea unul. „Să mă fac lepros, dacă e minciună ceea ce afirm” — zicea al doilea. „Să orbesc de tot dacă e calomnie ceea ce am spus” — zicea al treilea. Sfîntul văzînd că este defăimat fără să fie vinovat, n-a mai vrut să rămînă în cetate. S-a retras într-o singurătate, în pădure, unde petrecea timpul cu mult folos în rugăciuni, meditație și lectură spirituală. Dumnezeu însă în curînd a pedepsit în mod groaznic pe cei trei apărători ai clevetirilor, și anume: celui dintîi aprinzîndu-i-se casa, a ars de viu împreună cu ai săi. Al doilea a căzut în morbul scîrbos al leprei, încît toți oamenii se fereau de el ca de ciumă. Al treilea, văzînd pedeapsa care a atins pe ceilalți, s-a căit și și-a mărturisit în public păcatul, că adică ceea ce răspîndiseră ei despre Episcopul Sfînt, a fost numai o clevetire. Atîta de mare i-a fost părerea de rău, încît în urma necontenitelor lacrimi, a orbit de amîndoi ochii (T.P. 35).

ADEVĂRAȚII CREȘTINI OPRESK PE CLEVETITORI DE A MAI CLEVETI. Cînd observăm pe unii sau pe unele că încep a cleveti pe alții, trebuie a-i opri neapărat. Cînd nu ne este cu putință aceasta, să arătăm măcar tăcere sau privire în altă parte, dîndu-le a înțelege că nu ne place a asculta acele clevetiri, care împovărează Sufletul. „Vîntul — adeverește Sf. Scriptură — de la

miazănoapte aduce ploaie și limba care nu tănuiește (greșalele aproapelui și clevetește pe alții) căutături de întristare” (Prov. Sol. 25 23). Prin aceste cuvinte ni se dă a înțelege că: fața ta arătîndu-se veselă la clevetiri, întărită pe clevetitori a grăi de rău pe alții și mai cu foc. Sf. Ioan Hrisostom oprește pe creștini de a cleveti, zicînd: „De cite rele nu sîntem acum încăierați, și, totuși nu simțim? Ne mîncăm unii pe alții, nedreptățindu-ne, învinovățindu-ne, defăimîndu-ne, fiind mușcați, așa zicînd, de slava aproapelui nostru. Și privește grozăvie: cînd cineva voiește să sape groapa aproapelui, zice: „Iată ce a spus cutare de tine! Dumnezeu să mă ierte! O spun din auzite, dar eu nu cred, nu mai mă cerceta”. Dar atunci de ce spui, dacă nu crezi? De ce grăiești, și de ce dai ca adevărat ceea ce numai se zice? De ce împrăștii vorba, nefiind nimic adevărat? Tu însuți nu crezi, și totuși rogi pe Dumnezeu să te ierte dacă vorbești! Apoi atunci nu mai vorbești, ci taci, și astfel vei fi scăpat de orice teamă de răspundere. Nu știu cum de a pătruns boala aceasta în omenire. Am devenit flecari, nimic nu rămîne în Sufletul nostru. Ascultă ce spune un filosof oarecare, îndemnînd și grăind: „Auzit-ai cuvînt? Să moară în tine; îndrăznește că nu te va sparge... A auzit vorba cel nebun, și s-a chinuit ca femeia ce naște în fața pruncului” (Is. Sir. 19 10—17).

Sîntem gata totdeauna de a acuza, sîntem pregătiți în orice timp de-a învinovăți. Chiar dacă nu ni s-ar cășuna alt rău, clevetirea aceasta ne împresoară de mii de rele. Și ca să afli că este așa, ascultă ce spune Proorocul: „Șezînd împotriva fratelui tău, ai clevetit” (Ps. 49 27). „Dar nu eu — zici tu — ci acela a grăit”. Apoi dacă tu n-ai fi vorbit, altul nu ar fi auzit, sau și de ar fi auzit, n-ai fi fost tu cauza păcatului. Deci, trebuie a dosi și a acoperi defectele aproapelui, pe cînd tu le trîmbițezi, sub pretext de iubire de adevăr. Nu ești acuzator; ci flencănitor, bîrfitor, nebun. Privește cite rele izvorăsc de aici. Mîinii mai întîi pe Dumnezeu Nu auzi ce spune Pavel de femeile văduve? „Nu numai că se învață a fi fără de lucru, umblînd din casă în casă, și sînt nu numai fără de lucru, ci și limbute, iscoditoare, grăind cele ce nu se cade” (1 Tim. 5 13).

Astfel, chiar și atunci cînd crezi cele vorbite contra fratelui tău, nici atunci nu trebuie a grăi, dacă nu cumva chiar și tu ai crezut. Oare pe ale tale le cercetezi din toate părțile? Te temi că vor fi odată cercetate de Dumnezeu? Teme-te deci, ca nu cumva să fii cercetat și pentru clevetiri. Aici nu poți zice ca să nu te cerceze Dumnezeu pentru bîrfiri și flencăneli, căci lucrul este așa. De ce ai împrăștiat vorba? De ce ai semănat răul? Aceasta ne pierde pe noi, de aceea zice Mîntuitorul Hristos: „Nu judecați, ca să nu fiți judecați” (Mt. 7 1). Dar noi nu facem nici o vorbă de aceasta,

nu ne cumințește nici cele spuse de acel fariseu. Cel puțin acela a spus un lucru adevărat, că: „Eu nu sînt ca acest vameș” (Lc. 18 17), și deși a spus fără să audă cineva, totuși a fost condamnat. Apoi dacă el a fost condamnat spunînd adevărul, ba încă și fără să audă cineva, ce vor pătimi cei ce grăiesc lucruri pe care nici dinșii poate că nu le cred, și pe care totuși le împrăstie pretutindeni, ca și femeile flencănitoare? Ce rău nu vor suferi ei?! Să punem dar ușa și zăvor guri, căci dela flencăneli izvorăsc mii de rele, precum: case stricate, prietenii rupte și alte mii de păcate. Nu cerceta deci pe aproapele tău, omule!

Dar poate că ești guraliv, poate că ai acest cusur? Ei! Atunci vorbește de cele ale tale lui Dumnezeu cît de mult, și atunci cusurul tău nu se va mai numi cusur, ci o calitate bună. Vorbește de cele ale tale către prieteni, către cei mai de aproape ai tăi, zic: către cei buni și drepti, și atunci aceștia se vor ruga lui Dumnezeu pentru iertarea păcatelor tale. Dacă tu însă spui de cele ale altora, nu te folosești cu nimic, nu cîștigi nimic, ci încă și pierzi, în timp ce dacă îi vorbești Stăpînului de ale tale; ai mare plată. „Zis-am: mărturisi-voi asupra mea fărădelegea mea Domnului, și Tu ai lăsat păgînatatea inimii mele” (Ps. 31 6). Voiești a judeca? Judecă pe cele ale tale. Nimeni nu te va învinovăți dacă te condamni singur pe sine. Te învinovățești însă dacă nu te condamni, dacă nu te înfruntezi pe sine-ți, dacă nu-ți condamni susținerea ta. Ai văzut pe cutare mîniat și înfuriat, sau și altceva făcînd? Gîndește-te îndată la cele ale tale, și atunci nu-l vei condamna pe acela cu asprime; în același timp și tu te vei ușura de greutatea păcatelor tale” (Om. 21 la Evrei, o.c. pp. 262—4).

Sf. Ierarh Ioan Milostivul-Patriarhul Alexandriei (608—619) cînd auzea grăindu-se de rău despre aproapele, îndată schimba vorba și nu primea pe clevetitori în casa sa (D.Ag. o.c. 431).

Pentru a opri pe alții de la clevetiri, noi uneori să vorbim de bine despre persoana pe care aceia o clevetesc, alteori să vorbim despre altceva. Prin aceasta, sau alte mijloace înțelepte, noi vom dovedi că ne dezgustă, ne îngreșează clevetirile, că nu ne place deloc a asculta, nici a da crezare clevetirilor. Pe flăcăii sau bărbații care sporovăiesc verzi și uscate pe socoteala fecioarelor și a femeilor, adică au boala diabolicelor clevetiri, somați-i să vorbească ceva despre mama lor, despre sora sau fiica lor, și vă asigur că se vor rușina și vor amuți. Așijderea procedați mai mult cu limbutele femeii și fecioare. Ori de cîte ori auziți pe prietenul vostru că înșiră la minciuni și felurite ponegriri asupra aproapelui său, spuneți-i delicat: „Iubitule, strînge robinetul!” Ori de cîte ori auziți pe semenul vostru că rostește clevetiri și vorbe de ocară la adresa cuiva, spuneți-i cu iubire: „Prietene, strînge robinetul!” „Lăsa-

ți-vă de clevetire și de vorbele rușinoase, care v-ar putea ieși din gură!” (Cols. 3 8; L.L. o.c. 368).

EPISCOPUL ÎMPIEDICĂ CLEVETIREA. Un Episcop drept-credincios poftise multe persoane cinstite la un prînz. Unul din cei poftiți, obișnuit cu clevetirea, începu a grăi de rău pe cineva care nu era de față. Episcopul, dimpreună cu ceilalți oameni, se arătară necăjiți. Văzînd că tot clevetește înainte, Episcopul, vrînd a-l sili pe clevetitor să curme cu clevetirile lui, porunci tare unui servitor să cheme pe cel clevetit. Clevetitorul atunci se rușină așa de mult, încît rugă pe Episcop să-și retragă porunca. Toată ziua nu mai cuteză a vorbi pe cineva de rău.

DOUĂ PILDE PENTRU OPRIREA CLEVETIRILOR.

Sf. Pahomié ne-a arătat cum trebuie să ne purtăm față de clevetitori. Anume, dacă cineva voia să clevetească pe vreo persoană în prezența sa, îndată se întorcea cu fața în altă parte de către dînsul. Apoi se strîngea ca și cum ar fi auzit apropiindu-se un șarpe urîcios, înveninat, primejdios. Totuși, nu întrelăsa de a face și observații față de o astfel de conduită lipsită de iubire creștinească. „Nu ieșe răutatea din gura omului bun — zicea el la astfel de ocaziuni — și omul blind nu vomitează (varsă) otravă consemenilor săi” (Mt. 12 35).

Religiosul bărbat de stat Toma Morul, îndată își manifesta neplăcerea cînd cineva începea să vorbească de rău sau să clevetească pe altul. El schimba discuția imediat în altă direcție. Astfel, dacă cineva clevetea la masa lui pe vecinul său, îl întrerupea cu observații de felul acesta: „D-ta zici că nu-ți place cum este clădită sufrageria mea; cît mă privește, să mă ierți, eu găsesc de cuviință că este destul de comodă și potrivită” (T.P. 34).

BUNI, DAR N-AU UȘĂ LA CURTEA LOR. Oarecare frați au plecat de la schitul în care se nevoiau, la Avva Antonie. Intrînd într-o corabie să meargă la el, au aflat pe un bătrîn care și el avea să meargă tot acolo, dar frații nu-l cunoșteau. Șezînd ei cu acela în corabie, grăiau cuvinte de ale Părinților, de prin Sfintele Scripturi... și pentru lucrul mîinilor lor. Bătrînul pustnic însă tăcea. Sosînd ei la vad, au aflat că și bătrînul merge la Avva Antonie. Ajungînd cu toții la Avva Antonie, acesta le zise: „Bună tovărășie ați avut pe bătrînul acesta”. Apoi a zis și bătrînului: „Buni frați ai aflat pe cale Avvo!” Bătrînul a zis: „Buni sînt cu adevărat, dar ograda (curtea) lor nu are ușa. Așa că, cel ce voiește, intră în grajd și dezleagă asinul”. Aceasta o zicea însemnînd că cele ce vin la gura lor, acelea grăiesc (P. o.c. 11 20).

NU DESCOPERI TAINA FRATELUI... NU OSÎNDI, NICI CLEVETI. Un bătrîn pustnic foarte silitor la mîntuirea sa, sfătuia: „De-ți va spune vreun frate taina sa, iar alt frate te va blestema cu blestem ca să-i arăți acea taină a aceluia frate care ți-a încredințat-o, i-a aminte ca nu cumva să te înșele să i-o spui, măcar de te va și blestema, căci blestemul lui se va întoarce peste dînsul, iar tu rămîi curat. De vei vedea cu ochii tăi pe un frate făcînd curvie sau alt păcat, să nu-l osîndești, ci fă rugăciune către Dumnezeu pentru dînsul, zicînd: „Doamne, păzește pe fratele meu și pe mine de înșelăciunea aceasta“. Și mai zi: „Blestemat să fii tu diavole, că al tău este lucrul acesta, că fratele meu n-ar fi făcut aceasta, de nu l-ai fi înșelat tu“. Întărește-ți inima și păzește-te să nu-l osîndești, ca să nu se depărteze de la tine Duhul Sfînt. De va cleveti cineva către tine pe fratele său, să nu adaugi cuvînt la clevetirea lui; ci, ori taci, ori zi așa: „Eu frate însumi mă aflu păcătos, atîta de mult, încît nu îndrăznesc nici nu pot ca să osîndesc pe alții“; și așa vei mîntui și Sufletul aceluia, și pe tine de osîndire“. (P. o.c. 269—271).

SĂ FACEM O SUTĂ DE RUGĂCIUNI PENTRU EL. Un călugăr călătorea cu trenul. Era singur într-un compartiment al unui vagon. După cîtva timp de călătorie o doamnă se sui în tren și intră și ea în acel compartiment. După aparență era religioasă. Avea și metanii călugărești înfășurate pe mîină, poate ca să se arate că era religioasă. Abia se așază, și îndată începu a cleveti pe un vecin al ei. Călugărul văzînd-o sporind mereu în clevetirea sa, îi zise: „Să facem o sută, două sute, trei sute de închinăciuni (rugăciuni scurte) pentru luminarea și întoarcerea lui pe calea vieții și a mîntuirii“.

CU O URECHE ASCULT PE PÎRÎTOR ȘI CU CEALALTĂ PE PÎRÎT. Vestitul împărat Alexandru Macedon, cînd venea vreunul din supușii săi ca să pîrască pe altul își astupa o ureche. Prin acesta el voia să-i spună aceluia cu toată dreptatea: „Pe tine nu te ascult decît numai cu o ureche. Cu cealaltă ureche voi asculta pe cel acuzat sau învinovățit de tine“.

Alexandru Macedon, deși necreștin, păgîn, totuși asculta numai cu o ureche pe clevetitori, cealaltă o rezerva pentru a asculta pe cel clevetit. Așîderea legea Israiliților nu osîndea pe clevetit mai înainte de al asculta (Ioan 7 51, comp. 2 Lege 1 17, 17 8—12; 19 15—21). Mulți însă din purtătorii numelui creștinesc, ascultă clevetirile cu amîndouă urechile, îndată le vîntură cu limba în cele patru vînturi, și din depozitul inimii seamănă mereu făcînd așcultare diavolilor clevetitori (Apc. 12 10; Fac 3 1—5; Iov 1; 2; Zah 3 1—2; Mt 26 59—63).

NECUVIINȚA CLEVETITOAREI ÎNFRUNTATĂ LA TIMP. O domnișoară frumoasă, începu să-și bată joc, cu prilejul unei adunări, de o altă domnișoară, care avea unele defecte corporale. Cuvintele de batjocoră le auzi un bun creștin. Acesta observînd necuviința clevetitoarei, îi răspunse: „Dumnezeu ne-a făcut pe noi și nu noi înșine, iar fapăturile lui Dumnezeu toate sînt bune foarte“. Domnișoara însă continuă cu observațiile ei ironice. Creștinul se simți îndemnat să adauge: „Credeți-mă domnișoară, Sufletul domnișoarei batjocorite este cu mult mai bun, mai frumos și drept decît corpul dumneavoastră, e suficient să știi lucrul acesta“. Prin aceste cuvinte creștinul izbuti s-o readucă la tăcere (O.M.P. 619).

CLEVETITOAREA MUNCITĂ DE SPIRITUL NECURAT. Sf. Grigore Episcopul Neocesariei făcătorul de minuni, pe vremea cînd era catehumen, prin știința și evlavia lui, atrase asupra-și a unor colegi plini de gelozie. Aceia se hotărîră să-l atace și discrediteze în public. Ei plătiră o femeie prostituată care să-l învinuiască cu un păcat urît. Într-o bună zi, pe cînd Grigore vorbea serios adunării din fața sa, obraznica femeie se apropie de el și-i ceru plata cu care se tocmise, dînd a înțelege tuturor celor din adunare, că Grigore ar fi avut relații rușinoase cu ea. Toți ascultătorii se îngroziră. Unii din ei o alungară ca pe o diabolică clevetitoare. Sfîntul însă păstrîndu-și calmul, rugă pe unul din prietenii săi intimi, să-i dea acelei nefericite femei ceea ce cerea, pentru a nu-l mai întrerupe, ca să-și poată continua convorbirea. Unii văzînd atîta bunătate, nu știau ce să creadă, și astfel îi făcură unele impuțări. Deodată însă toate presupunerile s-au nimicit. Îndată ce femeia primi banii, spiritul rău o apucă și o tortură groaznic. Trînită apoi la pămînt, urla groaznic, gura îi aspuma și își smulgea părul de pe cap. Din toate acestea, se cunosc de toți că fu posedată de diavolul. De bună seamă că duhul rău ar fi omorît-o dacă Sfîntului Grigore nu i se făcea milă de ea, după care s-a rugat lui Dumnezeu și a vindecat-o. Astfel, Dumnezeu a arătat nevinovăția lui și a rușinat pe clevetitorii săi.

PĂCATUL SEMĂNĂRII CLEVETIRILOR. Păcat destul de mare este și semănarea clevetirilor în lume. Cu mare și greu păcat se încarcă clevetitorii, mai ales femeile și fetele care umblă semănînd zănișurile clevetirilor din loc în loc și din om în om. Acele persoane cu cît seamănă mai multe clevetiri sau grăiri de rău despre alții, cu atîta mai mult se înnegresc Sufletele lor, pînă ce ajung asemenea diavolului, care clevetea zilnic pe frații săi de îngerat înaintea lui Dumnezeu; iar după izgonirea din cer și căderea în abis, pîra pe Dumnezeu înaintea oamenilor și pe oameni înaintea lui -Dumnezeu Apc. 12 10; Fac. 3 1—5; Iov 1; 2; Zah. 3 1—2). Diavo

lul șoptind — clevetind — din șarpele în care era camuflat, a scos pe Eva afară din Rai. Asemenea șarpelui-diavol este și cel ce clevetește pe aproapele său. Sufletul celui ce-l aude îl prăpădește și pe al său nu-l mîntuiește (P. o.c. 236 5).

Acei semănători ai clevetirilor din om în om, din casă în casă și din loc în loc prin lume, precum am mai arătat, au pe diavolul în inimile lor, căci dacă nu l-ar avea, n-ar mai cleveti. Astfel, fiind posedați de diavolul, adică îndrăciți, ca și îndrăcitul care clevetea pe Preotul Liturghisitor înaintea Cuviosului Marcu Egipteanul (P. o.c. p. 154), fac voile lor, atacînd cinstea și viața altora (Ioan 8 44—47; 1 Ioan 3 8; 1 Tim. 4 7). Clevetitorii sînt urmăriți de urgia Dîmnezeiască. Unii sînt vădiți și rușinați groaznic, alții se îndrăcesc sau mor de moarte cumplită.

„Cel ce fură — zice un Sfînt Părinte — cel ce minte, sau cel ce face alte păcate, de multe ori îndată ce a săvîrșit păcatul: suspină, se prihănește pe sine, și vine în pocăință. Acela însă care are în sine pomenirea de rău (clevetirea), ori de mînîncă, ori de doarme, ori de umblă, ca de rugină se mînîncă. Păcatul e nedespărțit de el și rugăciunile lui i se prefac în păcat, în blestem (Ps. 108 1—6... 19, 28; 100 6). Toată osteneala lui se face neprimită, măcar de-și va vărsa și sîngele pentru Hristos” (P. o.c. 403 23).

ASOCIEREA CLEVETITORILOR ASUPRA SF. ATANASIE. După cinci luni de la triumful Ortodoxiei asupra lui Arie și a ereziei sale, și după închiderea Sinodului I ecumenic, Patriarhul Alexandru hotărî în lipsă alegerea Sf. Atanasie în locul său. Episcopii Egiptului într-un glas îl aleseră și-l hirotoniră pe cînd avea 30 de ani de la nașterea sa. Îndată ce-și începu activitatea pastorală, arienii se împrieteniră cu Meletienii (care nu erau de acord în nici un articol al credinței, ba și combătuseră chiar erezia ariană) cu toții împreună începură a cleveti și a persecuta pe Sf. Atanasie. Formară apoi o clică puternică pentru ca loviturile să fie mai îndurerătoare și mai stagnatoare. Sf. Atanasie văzînd acea asocieră în contra lui și a Bisericii Ortodoxe, zicea îndurerat: „Precum Pilat și Irod uitară ura cea dintre ei și se împrieteniră spre a se porni împotriva Mîntuitorului (Lc. 23 6—12), așijderea și arienii cu Meletienii și-au uitat ura din trecut, împrietenindu-se împotriva adevărului!”

CLEVETITORII ACUZĂ PE SF. ATANASIE, NEÎNGĂDUINDU-I A SE APĂRA. Soborul cu 60 de Episcopi, majoritatea arieni, se adunară din porunca împăratului Constantin cel Mare în Tir. Sf. Atanasie veni însoțit de un mare număr de Episcopi africani, între care erau și mărturisitorii: Pafnutie și Patamon. Episcopii Sinodului erau și acuzatori și judecători. Nu-i permiteau

Sfîntului Atanasie nici să discute, nici să se apere. Ei îl țineau în picioare ca pe un criminal care își aștepta osînda. Sf. Patamon văzînd nedreptățirea Sf. Atanasie, nu-și mai putea ține plînsul. Observînd cele ce se pregăteau de Sinodul acela contra Sf. Atanasie, apărătorul Ortodoxiei, lăcrimînd, îi zise lui Eusebiu: „Ce? Tu, Eusebiu, stai pe scaun ca judecător și Atanasie stă în picioare ca un vinovat?! Oare cine ar mai putea să rabde privirea aceasta? Ia răspunde Eusebiu. În vremea persecuției lui Maximilian (310) nu eram noi amîndoi închiși? Ei cum s-a făcut, că eu am pierdut un ochi; iar tu ești teafăr, ai ochii amîndoi?! Cum ai putut să scapi oare?” Prin cuvintele acestea Sf. Ep. Patamon îi dădea a înțelege, că svonurile răspîndite pentru apostazia lui Eusebiu erau întemeiate. De asemenea și ceilalți Episcopi Egipteni i-au luat apărarea Arhiepiscopului Atanasie. Soborul semi-arian însă susținînd acuzațiile, judecarea și osîndirea lui, pentru a-l distruge, au nesocotit și respins toate relațiile. Clevetirile curgeau asupra Sfîntului Atanasie asemenea grindinei.

Bunătatea să-nsoțească
Pururea sufletul tău,
Cei ce înțeleg aceasta
Vor vedea pe Dîmnezeu.

CLEVETITOAREA SFÎNTULUI ATANASIE DEMASCATĂ. Sfîntul Atanasie fu clevetit și învinovățit pe nedrept de o femeie nerușinată. Ea îl acuza în fața soborului a 60 de Episcopi, majoritatea arieni, că ar fi fost siluită de Sfîntul cînd l-a primit în gazdă. Atunci Timotei, unul dintre Preoții Patriarhului, apropiindu-se de femeie, îi zise: „Tu spui că am găzduit la tine și te-am siluit? Nu te rușinezi tu a mă învinovăți cu un astfel de păcat? Cum cutezi tu a zice că am venit la tine și te-am siluit, că am căzut cu tine în păcat?” „Da — răspunse ea ridicîndu-și mîna și cu degetul arătînd soborului spre Preotul Timotei — te cunosc foarte bine. Tu ai fost acela care m-ai necinstit...”, apoi începu a-i spune: unde, cînd și cum. Rufin relatează că nerușinata femeie necunoscînd pe Sf. Atanasie, amenința cu degetul spre Preotul Timotei și striga: „Tu mi-ai luat fecioria! Tu m-ai dezbrăcat de înțelepciune!” Sinodul s-a rușinat de acea falsă clevetire, au scos-o afară și a declarat că Sf. Atanasie e nevinovat. Femeia văzîndu-și vădită viclenia, a fugit rușinată groaznic, alungată de episcopii arieni, deși Sf. Atanasie ar fi vrut să afle cine a pus-o să-l clevetească astfel!

CLEVETITORII ACUZĂ PE SF. ATANASIE DE UCIDERE ȘI FARMECE CU O MÎNĂ USCATĂ. După ce Sfîntul Atanasie se întoarse la scaunul său cu recomandăție împăiătească de: „Omul

lui Dumnezeu și persoană venerabilă și reînstatat în scaunul său, clevetirile iarăși începură a curge asupra lui cu mare furie. Episcopul Eusebiu clevetește pe Sf. Atanasie înaintea împăratului Constantin cel Mare, acuzându-l de mai multe crime. Așijderea și de uciderea unui Episcop (după unii cleric, citeț) meletian, anume Arsenie, ca să-i ia mâna și să facă farmece, vrăjitorii cu dînsa. Episcopul acela în urma unor neregularități, se ascunse. În lume se vorbea că a fost omorît. Arsenie auzind despre acea nedreaptă clevetire, s-a milostivit, a ieșit din locurile ascunse și venind pe ascuns în Tir la Sf. Atanasie, a căzut la picioarele lui, cerindu-și iertare. Fericitul Atanasie s-a bucurat de venirea lui și i-a poruncit să nu se arate la judecată; ci să stea ascuns.

Episcopii Sinodului văzîndu-se rușinați cu demascarea femeii ce clevetise pe Sf. Atanasie de desfrînare, au început a-l învinui de farmece, vrăjitorii... Ei aduc o mînă uscată în sobor și arătînd-o asupra Sfîntului, fără de nici o rușine, îl cleveteau înaintea tuturor, zicîndu-i: „Atanasie! Mîna aceasta moartă te vedește pe tine... Aceasta te prinde și te ține tare, ca să nu scapi de judecată. De aceea nici cu cuvintele, nici cu meșteșugul, nici cu alt vicleșug, nu vei mai putea să scapi. Toți știm pe Arsenie episcopul, pe care tu l-ai omorît, i-ai tăiat mîna și i-ai luat-o ca să faci cu ea farmece, vrăjitorii! Acum spune tu singur pentru ce l-ai omorît cu atîta nemilostivire? Pentru ce i-ai tăiat mîna aceasta? Ce trebuință aveai de ea? Și la ce ai întrebuițat-o? „Sfîntul suferea însă toate clevetirile acelea grosolane cu blîndețe. El răbda îndelung după pilda Mintuitorului în vremea Patimilor de bună voie (Is. 53 1—12), apoi le răspunse cu blîndețe: „Care dintre voi știe bine pe Arsenie, de care mă acuzați că l-am omorît și i-am tăiat mîna după moarte?” Mulți din sobor și din cei ce erau de față, au răspuns că l-au cunoscut foarte bine. Atunci Atanasie trimise și aduse pe Arsenie în mijlocul lor, avîndu-și amîndouă mîinile întregi, netăiate. Toți au rămas încremeniți.

Fericitul Atanasie căutînd spre clevetitorii săi, a zis: „Cunoașteți pe acesta? Nu este acesta Arsenie de care mă clevetiți că eu l-am asasinat și i-am tăiat mîna? Nu este acesta Arsenie cel cunoscut tuturor Alexandrenilor?” Apoi a zis lui Arsenie: „Întinde-ți mîna dreaptă ca s-o vadă toți... Întinde-ți mîna stîngă să ți-o vadă fiecare!” După ce și-a întins pe rînd amîndouă mîinile și le-au văzut toți cei 60 de episcopi ai Sinodului, oștire și lumea adunată, Sfîntul le-a zis ca unor depărtați de adevăr: „Iată bărbaților pe Arsenie, pentru care m-ați clevetit că l-am omorît! Iată și amîndouă mîinile lui, care n-au suferit nici o tăiere! Acum arătați și voi pe Arsenie al vostru, de-l aveți! Spuneți despre acea moarte și mîna tăiată pe care voi singuri, ca cei ce i-ați făcut tăiere,

vă osîndiți!” Văzîndu-se demascați și cu această clevetire, episcopii și judecătorii s-au umplut de tulburare groaznică, de mare rușine și-au acoperit fețele și așa au ieșit de la judecată. Poporul arian văzînd aceasta, au împresurat pe Sf. Atanasie, dosădindu-l cu felurite clevetiri și vorbe grosolane, zicîndu-i: vrăjitor, fermecător, mincinos... și întinzîndu-și mîinile asupra lui ca să-l lovească, sfîșie și omoare. Abia, abia l-au putut scăpa comisarii împărătești din mîinile mulțimii care vrea să-l piardă. Vrăjmașii săi îl mai clevetiră că i-a amenințat că va opri exportul grîului ce se trimetea în fiecare an de la Alexandria la Constantinopol, care se făcea regulat. La auzul acestei clevetiri, împăratul a exilat pe Sf. Atanasie departe, la Treve în Galia.

Iată isprăvile demonicele clevetiri, care cufundă în iad de vii pe mulți creștini — Păstori și păstoriți — care în loc de a lupta contra lor, se lasă conduși de apele slobozite de șarpele-diavol ca un rîu din gura lui (Apc. 12 15) în munca veșnică!

CLEVETITORUL PĂLMUIT DE SF. SIMEON CEL NEBUN PENTRU HRISTOS. Un oarecare bărbat creștin procomit (cum ar fi la noi șeful președinților de raioane), aproape de Emesia, auzind de viața Sf. Simeon cel nebun pentru Hristos, și-a zis: „Mă duc să-l văd și eu pe Simeon. Vreau să-l cunosc bine, oare pentru Hristos se nebunește, sau cu adevărat este fără de minte? Plecă și veni în cetate. Trecînd pe lîngă casa femeilor desfrîmate, a văzut acolo pe o femeie ducînd pe Simeon la casa lor, și alta îl bătea dinapoi cu curele. Procomitul smintindu-se, a zis în gîndul său: „Cine mai poate crede că acest monah mincinos nu păcătuiește cu aceste femei desfrîmate?” Acestea zicînd în sine, fiind departe ca la o aruncătură de piatră, deodată starețul (Sf. Simeon) alergînd la procomit, îl lovește peste obraz: plosc! plosc! plosc! Procomitul îi cere socoteală autoritar pentru ce l-a lovit. Atunci Sfîntul Simeon dezbrăcîndu-și haina sa fără de rușine, i-a arătat trupul său mortificat. Apoi sărînd înaintea lui, i-a zis: „Ticălosule, aici este zburdare...?” Procomitul foarte mirat că starețul i-a cunoscut gîndul lui de: judecare, osîndire și clevetire, de departe, s-a convins că el este robul lui Dumnezeu și că se înnebunește de bună voie pentru Hristos. Totuși, el nu putea a spune aceasta cuiva, deși voia, pentru că o putere oarecare ținea limba lui ca și limbile celorlalți... pînă la sfîrșitul vieții Sfîntului (V. Sf. 21 Iulie, o.c. 1103—4).

CLEVETITORII PEDEPSIȚI DE SUS CU ÎNDRĂCIRE. În mai multe locuri din Viețile Sfîntilor, ni se arată că unii clevetitori vicleni au fost pedepsiți de Dumnezeu în multe feluri și cu ndrăcire, d. ex.: (V. Sf. o.c. 7 Febr. p. 216). Pedepsit cu moarte pentru grăire de rău (V. Sf. 31 Martie, o.c. p. 1074). Pedepsit cu

boală pentru clevetire (D. Ag. o.c. p. 596). Sf. Ioan cel nou fiind clevetit de un catolic, a fost martirizat de turci (V. Sf. 2 Iunie, o.c. pp. 85—123). Clevetitor groaznic pedepsit (V. Sf. 5 Iulie, o.c. pp. 200—1). Femeia care a clevetit pe Cuviosul Ștefan, născând doi copii, i-au supt pieptul pînă au omorît-o (V. Sf. 28 Nov., o.c. pp. 1483—5). Cuviosul Sava arătîndu-se unor monahi, îi învinuiește pentru clevetire (V. Sf. 3 Dec. o.c. p. 109). Un eretic clevetind pe Cuv. Daniil că mănîncă pește, s-a îndrăcit (V. Sf. 11 Dec. o.c. pp. 545—6). Episcopul vrăjitor clevetind înaintea împăratului pe fiul său că vrea să-l omoare, a băgat o groaznică vrajbă între ei (V. Sf. 16 Dec. o.c. pp. 824—834). Împăratul Darie pecetluiește pe Daniil în groapa leilor cu sigiliul său și al boierilor clevetitori, temîndu-se de acele sălbăticiuni cu chip omenesc — cei 122 boieri superiori — să nu-i facă vreun rău sau să-l piardă (V. Sf. 17 Dec. o.c. p. 869). Sf. Nifon pedepsit cu boală pentru păcatul limbii... păzindu-se de clevetiri și vorbe deșarte, ținînd o piatră în gură (V. Sf. 23 Dec. o.c. pp. 1159—62).

CLEVETITORII SÎNT PEDEPSIȚI GROAZNIC. Pe vremea Sfîntului Arhiepiscop Maleahi trăia un clevetitor, vestit pentru dibăcia limbii sale în a ponegri. Acela a clevetit chiar și pe Arhiepiscop. Pedepsa lui Dumnezeu însă l-a ajuns degrabă. După clevetirile cu care a tulburat pe creștini și pe Arhiepiscop, a început a-i putrezi limba, apoi a făcut în ea mulțime de viermi, care ieșeau cu grămada din gura blestematului clevetitor. După niște groaznice chinuri, timp de șapte zile, nefericitul a murit greu.

Altădată, pe cînd Arhiepiscopul predica poporului, o femeie obraznică a început a-l bodogăni. Întrerupîndu-i predica, l-a numit fițhar, fățarnic... Arhiepiscopul a tăcut, a răbdut, însă a grăit Dumnezeu în locul lui. Atunci, îndată femeia nerușinată înebuni și striga mereu: „Maleahi mă sugrumă! Maleahi mă omoară!“ Arhiepiscopul, precum vedea bine și toată adunarea închinătorilor, nu-i făcea nimic. Peste cîtva timp însă a murit de o moarte cumplită.

VINDECAREA PĂCATELOR CLEVETIRII. Clevetitorii, pentru a se ușura de păcatul clevetirii, trebuie a se lupta din răspuțeri în a strica clevetirile făcute asupra celor ce i-au clevetit, și a repara vătămarea primită de cei care au fost clevetiți. Fără stricarea clevetirii și repararea vătămării, nu li se iartă păcatul; precum jefuitorii nu sînt iertați pînă ce nu despăgubesc pe cei ce i-au jefuit. Sfînta Pravilă Bisericească hotărăște clar: „Hoțul și vadnicul, același județ va lua“ (P.B.G. p. 110 88). Clevetitorii care nu repară cinstea acelor pe care i-au vătămăat cu clevetirile lor, nu sînt vrednici de dezlegare în Scaunul Sfînt al Spovedaniei, deoarece au răpit

aproapelui lor numele bun, care-i mai prețios decît averile pămîntesti. Așadar, Sf. Ioan Gură de Aur sfătuiește hotărîtor pe creștini a-și înfrîna limbile lor. La nevoie să folosească și cele două garduri: dinții și buzele. Cînd au grăit ceva rău ori au clevetit, să-și muște limba pînă să curgă sînge din ea, pentru a o dezbara de clevetini (Vezi p. 123—5 din această carte).

Privitor la canonisirea și vindecarea creștinilor de diavoleasca plagă a clevetirii, iscusitul Mitropolit Antim Ivireanul hotărăște așa: „Cine are obiceiul de pîrăște (clevetește) pe fratele său creștin pentru ca să-l păgubească și să-l sărăcească, să se lase de acest lucru; că toate păcatele cîte va face, după ce se va spovedi și își va face canonul ce-i va da Duhovnicul, i se vor ierta; însă acel păcat al pîrei, nu i se va ierta nici cu un mijloc, că este mai mare decît uciderea. Iată vă poruncesc și vouă Preoților, cine ar veni la voi să se spovedească, și va avea acel păcat al pîrii, de se va apuca acel om înaintea voastră cu cheazăie bună, cum că nu va mai pîri pe nimeni în viața sa, voi să-i faceți iertăciune, dîndu-i canon, apoi să se și cuminice. De nu va vrea însă să se părăsească, să-l lipsiți nu numai de Sfînta Taină; ci și de la Biserică, pentru că stă împotriva lui Dumnezeu și se aseamănă cu diavolul“ (D.A.I. o.c. 99).

Cei ce au clevetit pe alții, vîdînd păcatele lor ascunse, sînt îndatorați a strica cu orice preț și sacrificiu, clevetirile cu care i-au ponegriat, a se căi că nu și-au văzut de păcatele sale... a-i vorbi de bine, a arăta calitățile lor cele bune, așa fel, încît să se șteargă toate urmările rele lăsate de clevetirile lor. Clevetitorii care au învinovățit pe alții de păcate grele, să-și retragă clevetirile, să repare vătămarea și să părăsească obișnuința de a mai cleveti; altfel cad vremelnice și veșnice în judecata lui Dumnezeu.

Oarecare din Sfînți, auzind că un frate a căzut în curvie, a zis: „O! Ce rău a făcut!“ După puțină vreme acel frate a repăușat. Atunci a venit Îngerul Domnului cu Sufletul fratelui la bătrînul, și i-a zis: „Iată, acela pe care l-ai judecat, s-a mutat; unde poruncești să-l așezi? În Împărăția Cerurilor? Sau în muncă?“ Bătrînul auzind aceasta, s-a căit și a petrecut pînă la moartea sa rugîndu-se lui Dumnezeu să cîștige iertare de aceasta, plîngînd și ostenindu-se foarte mult (P. o.c. 379 6).

De aici învățăm să ne ferim de orice clevetire, cu atît mai mult, cu cît vedem că adeseori cu foarte mari greutate și sacrificii, abia, abia, se poate repara cinstea altora vătămăată. Astfel, clevetirea, ca și furtisagul și eresul, nu se vindecă decît numai cu un anumit canon potrivit și folositor. Deci, acestea nimenea să nu le ierte decît numai după canoanele Sfînților Părinți, care hotărăsc așa: Furii se dezleagă după ce au dat înapoi furătura, clevetitorii

după ce au întors cinstea celor pe care i-au vătămat și ereticii după ce au lepădat cu totul eresul din ființa lor (Vezi M.P. o.c. pp. 28—9; D.A.I. o.c. p. 99; ș.a.).

ALBUL REPEDE SE FACE. NEGRU, DAR NEGRUL ALB, BA. Un creștin mergînd la un vopsitor cu o haină albă, îi rugă să i-o vopsească în negru. Vopsitorul îi primi haina și i-o vopsi. Mai târziu displăcîndu-i creștinului haina neagră, merse iarăși la același vopsitor, cu haina, și-l rugă să i-o vopsească din nou în alb. Vopsitorul clătînd din cap, îi răspunse: „Din alb se poate vopsi în negru foarte ușor, dar din negru nu se mai poate vopsi în alb”. Iaca așa este și cu numele bun. Foarte ușor se poate ponegri prin o clewetire sau alta. Dar după aceea, greu și cu foarte mare greutate se poate repara... uneori numai dacă se sacrifică cineva.

CLEWETIREA A PUSTIIT JAPONIA DE CREȘTINI. Prin anul 1629 în Japonia erau 400.000 (patru sute de mii) creștini. Lucrul Domnului cerea mai mulți misionari. Europeanii trimiseră un nou grup de mai mulți predicatori ai Sfintei Evanghelii. Niște negustori Olandezi — deși erau creștini — au clewetit înaintea regelui (Micadoului) că misionarii lucrează pe dedesupt să ducă Japonia sub stăpînirea Spaniolilor și Portughezilor. Micadoul mîniat groaznic, porunci să se răstignească imediat nouă Preoți misionari la răspîntiile drumurilor. Acesta fu semnalul unei persecuții sîngeroase, care din ordinul Micadoului ținu 40 (patruzeci) de ani. După patru zeci de ani, în Japonia, din cei patru sute de mii de creștini, n-a mai rămas decît un singur creștin!

Iată unde au dus vorbele clewetitoare ale negustorilor Olandezi! Iată pentru ce legea noastră creștinească e așa de puțin răspîdită în țările Asiei!

FULGII SE ARUNCĂ UȘOR ÎN VÎNT, DAR NU SE MAI POT ADUNA. O femeie limbută, se plînsese odată Duhovnicului său la Scaunul Spovedaniei, că are obiceiul rău de a tot cleveti pe alții. Duhovnicul, vrînd a o lămuri și a-i face cunoscut greutatea acestui păcat spre a-l părăsi desăvîrșit, îi zise: „Fiică, du-te în piață de cumpără o găină, și vino cu ea la mine, smulgîndu-i fulgii și aruncîndu-i în vînt”. Femeia a împlinit porunca Duhovnicului. Se duse în piață, cumpără o găină și venind pe cale, i-a tot smuls fulgii și penele, aruncîndu-i în vînt. Ajungînd la Duhovnic, a așteptat să vadă ce canon îi va da. Duhovnicul îi zise: „Acum întoarce-te înapoi pe calea pe care ai venit încoace, și adună toți fulgii și penele aruncate de pe găină în vînt”. Femeia auzind cuvintele acestea, a înmărmurit de groază, și zise: „Asta este peste puterea mea!”. Duhovnicul căutînd s-o lămurească, îi zise: „Vezi?! Cum nu poți strînge fulgii și penele smulse de pe găină și aruncate în vînt, așa

nu poți strînge nici clewetirile sau vorbele rele spuse pe seama altora”. Femeia a înțeles din aceasta cît de urîcioasă e clewetirea, cît de greu e păcatul grăirii de rău, cît de mare e răutatea aceasta, și s-a hotărît a face tot ce va putea, pentru a se ușura și vindeca. Din clipa aceea n-a mai clewetit pe nimeni.

CINSTIREA PĂRINȚILOR TRUPEȘTI ȘI SPIRITUALI ADUCE SIGURANȚĂ; IAR DEFĂIMAREA LOR ADUCE PRĂPĂD. Creștinii chiar din copilărie sînt îndatorați a cinsti pe părinții lor, care sînt locuitorii lui Dumnezeu. E drept că noi toți oamenii avem un Unic Tată universal și etern, Tatăl Ceresc. Totuși, El ne-a dat viața conlucrînd cu părinții noștri. Astfel, ei sînt locuitorii Lui aici pe pămînt. De aici învățăm că după cinstirea dată Lui ca Dumnezeu, mai presus de toate, cea mai mare cinste noi trebuie a o da părinților noștri, văzînd în ei o minunată reogîndire a puterii și majestății lui Dumnezeu. Dumnezeu Însuși ne poruncește aceasta fiecăruia în parte: „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să-ți fie ție bine și să trăiești ani mulți pe pămînt” (Eș. 20 12). „Cîte suferințe — scrie Sf. Ambrosie — a îndurat mama ta pentru tine! Cîte nopți nedormite! Cîte lipsuri! Cîtă neliniște cînd tu erai în primejdie! Cîtă trudă și osteneală a suportat tatăl tău pentru a cîștiga cele de trebuință pentru trai! Apoi dacă părinții tăi au făcut și au suferit atîtea și atîtea pentru tine, cum poți tu a fi nemulțumitor față de dîșii?”

Dumnezeiasca Scriptură ne dă anumite pilde frumoase, educative de cinstirea părinților. Așa d.p.: Iosif cel frumos, deși ajunsese al doilea după Faraon, totuși, el a primit cu multă cinste pe tatăl său Iacob-Israil, care era om simplu, păstor de oi, și îmbrățișîndu-l, l-a sărutat plîngînd. După aceea l-a prezentat lui Faraon (Fac. 47 1—12). Solomon, cu toate că se afla într-o mare strălucire împărătească, totuși, cînd a intrat la el mama sa Versavia, s-a sculat de pe tronul său înalt, s-a plecat înaintea ei și a poftit-o să șadă pe tron de-a dreapta sa (3 Împ. 2 19; Ps. 44 11). Pilda cea mai mare de cinstire față de părinți a dat-o Mîntuitorul nostru Iisus Hristos în viața Sa: din copilărie pînă la 30 de ani. Acolo lucrînd El tîmplăria în casa din Nazaret „era sub ascultarea lor” (Lc. 2 51). La nunta din Cana, cînd Maica Sa a zis: „Vin nu au”, El vrînd a o cinsti în fața tuturor, a făcut prima minune, prefăcînd apa în vin. Noi creștinii sîntem îndatorați a cinsti pe părinții noștri, chiar și atunci cînd am observa la ei unele greșeli sau păcate. Ne reamintim cum Sim și Iafet, acoperind goliciunea tatălui lor Noe, s-au acoperit și ei cu binecuvîntare; iar Ham divulgîndu-i slăbiciunea, s-a îmbrăcat cu blestem (Fac. 9, 21—27).

STUDENTUL SĂRUTĂ MÎNA OCNAȘULUI. Pe o stradă mai dosnică, treceau niște nefericiți la muncă silnică. Un student vestit, se apropie de un ocnaș, și-i sărută mîna. Paznicul ocnașilor văzîndu-l, îi zise mirat: „Ce faci? Săruți mîna unui ocnaș?” Studentul însă îi răspunse cuviincios: „Da... Dar, el este tatăl meu” Iacă, așa trebuie a cinsti fiecare pe părinții săi, chiar și atunci cînd ar fi decăzuți, ori osîndiți la temniță, ocna...

PEDEAPSA FIILOR CARE ÎȘI CLEVETESC ȘI AMĂRĂSC PĂRINȚII. Am văzut cum Ham clevetind sau ponegrind pe tatăl său Noe, s-a îmbrăcat cu blestem groaznic (Fac. 9 21—27). Fiii Arhiereului Aaron: Nadab și Abiud, cei cîte doi fii și Arhiereului Eli și Samuil, nesocotind pe părinții lor și sfatul bun ce li s-a dat, s-au prăbușit în groaznice căderi și pierzare (Lev. 10 1—5; 1 Imp. 3 12—15; 4 11—17; 8 1—5). Avesalom clevetind, discreditînd și războindu-se împotriva tatălui său David; a fost spînzurat cu propriul său păr al capului de creanga unui copac și omorît năprasnic de Ioab și oamenii lui (2 Imp. 18).

SĂ ÎNGRIJIM DE PĂRINȚI ÎN SLĂBICIUNILE LOR. „Fiule — zice Sf. Scriptură — sprijinește pe tatăl tău la bătrînețe și nu-l mîhni pe el în viața lui. De-și va pierde mintea, îngăduiește-l și nu-l necinsti” (Is. Sir. 3 12—14). Mîntuitorul ne dă pildă vie de îngrijirea părinților, cînd chiar și pe Cruce fiind, încredințează pe Maica Sa ucenicului Său iubit ca s-o ocrotească ca pe o mamă (Ioan 19 26—27). Astfel, chiar și feluritele vietăți ne dau pildă de îngrijirea părinților lor bătrîni. Așa d.p.: Plutarh spune că puii de lei duc mîncare celor bătrîni, care nu-și pot căuta și agonisi hrana. Puii de barză — zice Sf. Ambrozie — încălzesc berezele bătrîne. Părinții trebuiesc cinstiți, nu clevetiți, nici batjocoriți.

FIUL ALUNGÎND PE MAMA SA, MURI FOARTE RĂU. O mamă din America își dădu toată averea fiului său, cu condiția să îngrijească de ea pînă la moarte. Fiul nerecunoscător însă, văzîndu-se stăpîn pe avere, alungă pe bătrînă din casa sa, nescotindu-o și clevetind-o. Mama văzîndu-se aruncată pe drumuri și lipsită, alergă la un avocat, ca să-și recapete dreptul său. Atunci fiul ei se hotărî să se răzbune asupra aceluia avocat. Merse acasă, prinse prin grădină un șarpe mare, gros, pe care-l închise într-o lădiță. Alergînd apoi la avocat, află ușa întredeschisă, și dete drumul șarpelui din lădiță înăuntru spre biroul avocatului. Șarpele însă întorcîndu-se, se agăță de el, se încolăci împrejurul lui, și începu a-l mușca. Îngrozit foarte mult, încercă să se desfacă de șarpe, dar zadarnic, șarpele îl strîngea cu putere și-l mușca tot mai groaznic. Fugi repede din casă și din curte afară în stradă, unde se prăbuși

jos la pămînt și muri. Iată cu ce se alese în urma clevetirii, necinstirii și nedreptățirii mamei sale!

MĂSURA CU CARE MĂSORI, ȚI SE VA MĂSURA. Un copil observă pe părinții săi cum îi dau mîncare bunicului său bătrîn într-un blid de lemn pe vatra sobei. El se apucă într-o zi de cioplit o bucată de lemn afară la tăietor. Văzîndu-l tatăl său, îl întrebă: „Ce faci acolo copile?” „Fac o troacă — răspunse copilul — ca să vă dau mîncare în ea cînd veți fi bătrîni, așa cum îi dați dumneavoastră bunicului!” Creștinul s-a pus pe gînduri... Văzîndu-și greșeala, sau mai bine zis păcatul greu, a chemat pe tatăl său la masă și nu l-a mai ținut deoparte în chilerul întunecos, mic și neîngrijit.

CU TÎLHARUL POCĂIT ÎN RAI, ORI CU TÎLHARUL CLEVETITOR ÎN IAD? După multele suferințe groaznice de la Ghetsimani pînă deasupra creștetului pleșuv al Golgotei, toată lumea adunată acolo, privea la Iisus Hristos răstignit pe o Cruce mai înaltă, între cei doi tîlhari. „Și cu cei fărădelege S-a socotit” (Mc. 15 28; Lc. 22 37). La durerile acelea trupești ale Domnului atîrnat numai în ranele cuielei de la mîini și picioare pe Cruce, se mai adăugară și alte dureri, dureri mari sufletești. Priveliștea era cu adevărat groaznică; majoritatea poporului adunat, în frunte cu căpeteniile lor, își băteau joc de Iisus crucificat, cu vorbe jignitoare, strigîndu-l în batjocură: Ua! Tu Cel ce strici Biserica și în trei zile o zidești, mîntuiește-Te pe Tine Însuși! De ești Fiul lui Dumnezeu, pogoară-Te de pe Cruce”. Asemenea arhieriei cu bătrînii, fariseii și cărturarii, își băteau joc de El, zicînd: „Pe alții a mîntuit, iar pe Sine nu poate să Se mîntuiască! Mîntuiască-Se pe Sine, de este Hristos Împăratul lui Israil! Pogoară-Se acum de pe Cruce, ca să vedem și să credem într'Însul... S-a încrezut în Dumnezeu, izbăvească-L acum, de-L voiește, că a zis: „Sînt Fiul lui Dumnezeu”.

În acest chip îl batjocoreau pe El și ostașii, zicînd: „De ești Tu Împăratul Iudeilor, mîntuiește-Te pe Tine Însuși”. Așijderea și tîlharii cei ce erau împreună cu El răstigniți, asociindu-se cu lumea aceia rea și sălbatică, îl ocărau pe El (Mt. 27 39—44). Majoritatea mulțimii vociferau mereu aceleași batjocori. Împrejurul suferindului, al Cărui corp, cu toată greutatea lui, atîrna numai în rănile mîinilor și picioarelor prinse în piroane mari de lemnul Crucii, înaltă de 5 metri cu brațele mari de 3 metri, săltau jucînd vrăjmașii Domnului, batjocorindu-L, hulindu-L, bucurîndu-se de groaznicile Lui îndurerări cumplite, făcîndu-și sălbatică petrecerea. Pe lîngă groaznicile dureri ce simțea în corpul Său spînzurat pe Cruce, se mai adăugau și îndurerările feluritelor batjocori ale

acelora care-L vrăjmașuiau groaznic. Mîntuitorul văzînd toate acestea, zicea: „Părinte, iartă-le lor, că nu știu ce fac!”

Blîndețea și iertarea aceasta deșteptă și luminează pe tîlharul din dreapta. El curmă cu grosolanele batjocori. În Sufletul lui se săvîrși o schimbare bruscă. La vederea Feței lui Iisus, infinit de blîndă și a toate iertătoare, tot ce mai rămăsese bun în inima lui, se trezește, se reînvie, învie. Atunci, pe cînd tîlharul crucificat din stînga îl hulea mereu pe Iisus, zicînd: „De ești Tu Hristosul, mîntuiește-Te pe Tine și pe noi!” tîlharul din dreapta îl certa, zicînd: „Nu te temi tu oare de Dumnezeu, că în aceeași osîndă ești? Noi după dreptate cele vrednice după faptele noastre luăm; iar Acesta n-a făcut nici un rău”. Apoi adresîndu-se cu umilință lui Iisus, zise: „Pomenește-mă Doamne cînd vei veni întru Împărăția Ta!” Iisus i-a zis lui: „Amin zic ție, astăzi vei fi cu Mine în Rai”.

„Ai văzut — zice Sf. Ioan Hrisostom — tîlhar și tîlhar! Cel din dreapta îl mărturisea pe Hristos și celălalt îl hulea! . . . Tîlharul Dismas s-a mărturisit păcătos și află Raiul deschis. Tîlharul se mărturisește pe Cruce și capătă îndrăzneală să ceară Împărăția. Acesta îl preamărea pe Iisus cu Îngerii și cu Sfinții; celălalt îl batjocorea și clevea împreună cu lumea zăcîndă în cel rău (1 Ioan 5 19)! Ai văzut filozofia tîlharului? Ai văzut înțelepciunea lui? Ai văzut învățătura lui? Ai văzut mărturisire desăvîrșită? Ai văzut cum și-a șters prin puține cuvinte păcatele sale? Ai văzut cum a dezbrăcat păcatele pe cruce? . . . Ai văzut cît de mare e puterea mărturisirii? S-a mărturisit și a deschis Raiul. S-a mărturisit și a primit o atît de mare îndrăznire, încît din tîlhărie să ceară Împărăția . . . A sărit deodată de pe Cruce în Cer . . . Tîlhar și tîlhar! Unul hulește, altul îi închide gura. Unul insultă, altul îi reproșează. Unul — Gestas — se cufundă cu poporul învrăjbit în iad de viu; celălalt — Dismas — se grijea de cele ale altuia și se silea să smulgă și pe tovarășul său de tîlhărie din răutatea lui, și să se facă amîndoi învățători pe cruce . . . Amîndoi pe Cruce, amîndoi din viață tîlhărescă, amîndoi din răutate, amîndoi din aceleași suferințe grele, dar nu amîndoi în aceleași gînduri, simțăminte, vorbire!!! Astfel, unul a moștenit Împărăția Cerurilor, celălalt a fost trimis în ghe-nă...”

La aceasta privind Biserica, preamărește pe Hristos, zicînd: „În mijlocul a doi tîlhari, cumpănă a dreptății s-a aflat Crucea Ta: unul s-a pogorit în iad cu îngreueră hulei (clevetire, batjocorire); iar celălalt s-a ușurat de greșeli (păcate) spre cunoștința cuvîntării de Dumnezeu...” (Trop. ceas. 9).

Privind în largul lumii, observăm că majoritatea creștinilor aleargă în urma tîlharului din stînga, hulînd, clevetînd și batjocorînd pe Hristos în persoana celorlalți creștini. Tocmai cînd se

văd în iad lingă înaintașul lor, în muncile vecinice, în gheenă, cum adeverește și Sf. Ioan Hrisostom, se trezesc, deschid ochii mari, dar atunci e prea tîrziu, e prea tîrziu! De acolo nu mai pot ieși ca și tîlharul Gestas, care tot hulea, clevea, batjocorea pe Hristos, pînă l-a prins moartea așa, și l-a înghițit iadul. Tîlharul din dreapta, Dismas, pe care l-a prins moartea în credincioșie și pocăință adevărată, are puțini urmași. Privind atent la gura lor, aproape n-ai ce număra pe degete! Întrebați de ce? Pentru că creștinii vremilor noastre s-au zămislit, născut și crescut în cîrciumi, la praznicile diavolului, adică în spiritul petrecerilor anticreștinești cu jocuri, cîntece curvești, chiuțuri, vorbe putrede, măscăriciuni, drăcuieli, înjurături de cele Sfinte, beții, felurite blestemății, și nu în spiritul creștinătății adevărate. Chiar de se ridică uneori ici, colo, cîte unul să urmeze tîlharului credincios, îl înăbușesc ceilalți pînă se stinge ca o scînteie ce iese pe horn afară. Puțini, foarte puțini urmași se aleg de partea lui Dismas, și aceștia cu mari întreruperi. Cu o bună instruire, silință și devotament sfînt, se pot întări, înmulți și apuca o bună parte din creștini și pe urmele lui Dismas la mîntuire, la Rai, în Împărăția Cerurilor. Dar pentru a se lămuri, trebuie a privi adînc la tîlharul clevetitor asupra Mîntuitorului și la cel mărturisitor, rugător; la iad, unde a căzut clevetitorul, și la Rai, unde a intrat cel ce și-a înlocuit clevetirile sau batjocorile cu mărturisirea păcatelor săvîrșite și cu rugăciunea umilită.

Clevetitorii și ascultătorii să se examineze bine, ca să vadă după cine merg și cu care sînt în prezent? Cu Gestas pentru munca vecinică în iad, sau cu Dismas pentru fericirea vecinică în Rai, și cine vrea mîntuire să înlocuiască izvorul murdar al hulelor, clevetirilor, batjocoririlor, vădirii greșelilor și a păcatelor aproapelui lor, cu mărturisirea păcatelor proprii, adevărata spovedanie, împlinirea canonului cuvenit, adică facerea roadelor vrednice de pocăință și rugarea în Duh și Adevăr Mîntuitorului, ca Dismas. Numai așa făcînd, vom putea ajunge la fericire.

ACUZATORUL PĂCATELOR SALE LIBERAT DIN TEMNIȚĂ; IAR CLEVETITORII ALTORA, REȚINUȚI. Un împărat cercetă odinioară o temniță mare. Mergînd din loc în loc, din cameră în cameră și din celulă în celulă, întreba pe fiecare în parte, ce rele a făcut de-a ajuns acolo. Fiecare arunca vina pe alții, clevea pe unii și pe alții, acuzîndu-i că ei ar fi cauza întemnițării sale. Deodată însă unul dintre întemnițați îi ieși înainte și mărturisi adevărul, zicînd: „Eu am făcut un păcat mare, foarte mare. Pedepsa care am suferit-o de cînd am intrat aici însă, este foarte mică față de vina mea! . . .”. Împăratul văzînd sinceritatea și mărturisirea lui, i-a zis: „Ieși afară de aici. Locul tău nu este aici

în temniță!" Din acea clipă îl lăsa liber acasă, pentru sinceritatea lui, ca și Domnul pe tîlharul pocăit în Rai. Mulțimea celorlalți întemnițați, clevetitori ai unora și altora, au rămas reținuți acolo în temniță; ca și tîlharul clevetitor și batjocoritor de pe cruce din stînga; în iad...

CU ÎNGERII LUMINAȚI, ORI CU DIAVOLII NEGRII DESPUIAȚI? În mai multe scrieri religioase, am aflat că pe la vămile văzduhului, Îngerii cei buni, luminați, îmbrăcați cuviincios și străluciți peste tot corpul, caută faptele bune ale creștinilor, și ori de cîte ori le află, se bucură foarte mult, le arată lui Dumnezeu și le pun în cumpănă pentru a salva Sufletul creștinesc. De aici reiese clar că Îngerii sînt adevărați prieteni, soți și ocrotitori ai Sufletului creștinesc. Dragostea aceasta curată, însoțită de osîr-dia cercetării și căutării faptelor bune, arătarea lor înaintea bunului Dumnezeu și a vrăjmașilor, spiritelor rele, e asemenea unei mantii strălucitoare, cu care se acopăr maiestos și stau cu mare cinste și dragoste înaintea lui Dumnezeu.

Această îmbrăcăminte a dragostei curate, acopere mulțime de păcate (1 Petru 4 8; 1 Cor. 13; Ioan 15 12-13). Dragostea adevărată îl face pe Creștin adevărat rob, slujitor al lui Dumnezeu, un înger al aproapei, al semenilor săi. El caută și adună tot ce află bun în semenii săi, ca să le arate înaintea lui Dumnezeu și să le vestească în lume. Arătarea a tot ce-i bun al semenilor săi în lumea pe unde trece el în viață, îl ajută să lase în urma lui o cale luminoasă, netedă, bună de umblat și de folosit celor ce l-au auzit. Aceasta îl face pe Creștinul adevărat un bun Înger sau sol al lui Dumnezeu, călăuzitor de Suflete pe luminata cale a mîntuirii. Un astfel de Înger a fost Sf. Antonie, care umblînd prin pustiu din pustnic în pustnic, a adunat tot ce a văzut bun la dinșii și le-a arătat mulțimii ucenicilor săi și altor Suflete, folosindu-le foarte mult... după care Biserica i-a dat numele de Avva Antonie ce Mare. Așa înțelepțește lucrînd și alți Creștini — Păstori și păstoriți — s-au învrednicit a deveni, a fi și a rămîne în Biserica unică. Sfîntă, sobornică și apostolică, mari oameni înaintea lui Dumnezeu.

Tot în aceleași scrieri religioase, am aflat că îngerii căzuți, dracii sau diavolii, iscodind pînă la cele mai adînci amănunțimi felurile scăderi, greșeli și păcate ale creștinilor, le descopăr, divulgă și vădesc înaintea lui Dumnezeu, a Îngerilor luminați și a toată lumea, clevetindu-i îngrozitor. Creștinii aceia — Păstori și păstoriți — sufăr foarte mult de la diavolii clevetitori și de la persoanele ce sînt de partea lor aici pe pămînt, purtînd astfel și ei aceeași numire: „diavoli împelițați". Dar mult mai groaznic și înfricoșat sufăr Sufletele creștinilor prinse de moarte nepregătite

cum trebuie, în suirea de pe pămînt la cer prin cele 24 vămi ale văzduhului. Atît pe pămînt cît și prin vămile văzduhului, la judecata particulară și universală, diavolii clevetesc și luptă a despuia pe creștini de tot binele cu care i-a înzestrat Milostivul Dumnezeu. Chiar așa cum au osîndit ei pe protopărinții noștri: Eva și Adam în Rai, cum a despuia pe dreptul Iov de averile, sănătatea și fericirea lui, cum despuia pe Arhiereul Isus fiul lui Iosedec (Fac. 3 7-5; Iov 1; 2; Zah. 3 7-5).

CLEVETITORII SÎNT CEI MAI PERICULOȘI DIAVOLI. Într-un sobor drăcesc, Satana, din toată mulțimea aceia de drăcime, n-a aflat pe nimeni vrednic de a-i fi urmaș, decît numai pe clevetitor, zicînd către el: „De-o fi să mor vreodată, numai tu meriți să-mi ții locul meu, uimindu-mă de isprăvile tale" (Vezi „Oglinda Duhovnicească", pp. 1313-1316, de autor).

Clevetitorii pîndesc — ca blestemații șerpi — călcîiul călătorilor, iscodesc viața semenilor lor pentru a afla cîte ceva, spre a-i vădi, divulga și cleveti în lume (Fac. 49 17; Ps. 63 4-6; 100 5-7; 108 1-18, 27-28; 139 1-5), lăsînd în urma lor o dîră întunecoasă și murdară, care umple de întuneric și de murdării pe cei ce au nefericirea a se împotmoli în ea. Clevetirea face pe creștinii prinși în mrejele ei — asemenea muștelor prinse în pînza păianjenilor — niște victime ale diavolului, îngerii Satanii, călăuzitorii sufletelor asociate cu ea, pe căile pierzării la iad, în muncile vecinice, niște zizanii sortite focului veșnic (Mt. 13 25, 38-42).

FUGIȚI DE LIMBILE CLEVETITOARE. Sf. Avva Macarie zicea fraților în Schit, după ce ieșeau din Biserica: „Fugiți fraților! Fugiți! Fu-ugi-ți!" Atunci oarecare din bătrîni i-au zis: „Unde putem să fugim mai mult decît în pustia aceasta?" Sfîntul atunci și-a pus degetele la gură și a zis: „fugiți de aceasta, fugiți!" Apoi repede intra în chilă sa, își încuia ușa și stătea nevoindu-se...

„Treizeci de ani am — zicea Avva Sisoe — de cînd mă rog Domnului Dumnezeu, zicînd: „Doamne Iisuse... acopere-mă de limba mea!" Și iată, pînă acum în fiecare zi cad printr-însa și păcătuiesc" (P. o. c. pp. 135 15; 210 5).

CLEVETITORII DENATUREAZĂ ADEVĂRUL. După interogarea lui Iisus înaintea Arhiereului Ana, e dus apoi înaintea Arhiereului iudaic Caiafa, unde i Se ia al doilea interogatoriu. Acolo președintele Caiafa și Sinedriul (cei 70 de membri), căutau mărturii mincinoase împotriva lui Iisus, ca să-L dea la moarte, și nu găseau. Mai pe urmă venind două mărturii mincinoase, unul dintre ei a zis: „Acesta zicea: Eu pot să dărîm Templul — Biserica lui Dumnezeu — și în trei zile să-l zidesc" (Mt. 26 59-60). Celălalt, despre care ne comunică Sf. Ap. și Ev. Marcu, zicea: „Eu voi dărîma

acest Templu — Biserica — făcut de mâini, și pînă în trei zile voi zidi altul, nefăcut de mâini" (Mc. 14 58). Dar nici una din aceste mărturii nu era adevărată; ci mincinoasă. La cuvintele adevărate zise de Mîntuitorul, ei înfingeau și anumite minciuni, prin care să-L acuze și să-L osîndească la moarte.

Pentru a observa noi cît mai bine acușările lor nedrepte, să mergem la Sf. Evanghelie de la Ioan. Acolo ni se istorisește clar, că: în primul an al activității Sale publice, aproape de Paștile Iudeilor, Iisus S-a suit în Ierusalim, și mergînd în Biserică, află acolo pe cei ce vindeau: boi, oi, porumbei... și pe schimbătorii de bani. Mugetul boilor, zbierătul oilor, babilonica amestecare a limbilor, huetul strigătelor, discuțiile negustorilor, zgomotul cîntarelor, sînetul și zornăitul banilor... auzite de departe, înăbușeau cîntările leviților și rugăciunile Preoților. Afacerile acestea aduceau venituri mari saducheilor, arhierilor, bătrînilor, fariseilor și cărturarilor, conducători ai Templului. Dar turburau slujba Domnului. Mîntuitorul văzînd neorînduiele acelea, a făcut un bici de ștreang, și pe toți i-a scos afară din Biserică: oile, boii, iar schimbătorilor le-a vărsat banii, a răsturnat mesele, și celor ce vindeau porumbei, le-a zis: „Luați acestea de aici și nu faceți Casa Tatălui Meu casă de neguțătorii!“... Atunci Iudeii i-au cerut socoteală, zicînd: „Ce semn ne arăți nouă că ai dreptul să faci aceasta?“ Iisus le-a răspuns: „Stricați Biserica aceasta, și în trei zile o voi ridica“. Atunci ei, mirați, au zis: „În patruzeci și șase de ani s-a zidit Biserica aceasta, și Tu o vei ridica în trei zile?“ El însă zicea aceasta de Biserica Trupului Său (Ioan 2 19—27).

Vedeți? Iisus a zis: „Stricați, adică atunci cînd voi veți dărîma sau strica Templul acesta, Trupul Meu, omorîndu-l pe Cruce și pogorîndu-l în mormînt, Eu în trei zile îl voi ridica, adică voi învia cu Trupul din mormînt. Unul este înțelesul adevărat „Dărîmați, stricați Templul acesta și în trei zile îl voi ridica“ (Ioan 2 19), și cu totul altfel este mărturia martorilor mincinoși, care ziceau acuzîndu-L: „Eu pot să dărîm — stric — Biserica lui Dumnezeu și în trei zile s-o zidesc“, și: „Eu voi strica acest Templu făcut de mâini și pînă în trei zile voi zidi altul, nefăcut de mâini!“ Una este: „Dărîmați sau stricați“, și alta este: „Eu pot să dărîm (stric), Eu voi strica“... Pe lîngă aceasta, una este „a zidi Templul de piatră...“, și alta este „a zidi Templul nefăcut de mâini omenești“. Mărturiile mincinoase aici amestecau adevărul cu minciuna, din care ieșea cu totul altceva, decît adevărul grăit de Mîntuitorul.

Așa au făcut și fac și clevetitorii (adică diavolii împelițați) (Ioan 6 70; vezi și pp. 109—111 din această carte) cu aproapele lor, pe care îl clevetesc. La o parte de adevăr atîrnă felurite coade de minciuni, așa cum pun copiii coadă la zmeu ca să vijîie mai

tare la urechi cînd se înalță în aer. Poporul privind la clevetirile atîrnate de clevetitori asupra celor ce-i urăsc de moarte, dosădesc..., zice: „I-au atîrnat o tinichea de coadă ca să sune mai tare“... dar vai! „ride om de om, și dracii rîd de toți“ aceia care rîd și clevetesc pe aproapele lor.

VĂDUVA UCISĂ PRIN CLEVETIRE. O femeie creștină, văduvă, își cîștiga hrana de toate zilele prin lucrul mîinilor sale. Văduva aceasta avea un copil, bolnav de un picior, și o fetiță. Vrînd a ușura durerea cîpîlului, trimise fetița la cîrciumă să-i cumpere o sticlă de rachiu pentru a-l freționa. O vecină a ei văzînd copila venind de la cîrciumă cu sticla cu rachiu, a clevetit pe biata văduvă, că e bețivă și nu mai e vrednică de a o sprijini cineva. Lîngă un adevăr „sticla cu rachiu“, a pus și minciuna „e bețivă“. A îmbrobodit adevărul cu minciuna. A atîrnat adevărului cozile minciunei, tinichelele năpăstuirilor, ca să sune cît mai tare, s-o descrediteze față de toți, și lumea să o laude pe dînsa și să-i zică că-i înțeleaptă, că-i deșteaptă. Iacă așa își vînd sufletul diavolului multe clevetitoare și clevetitori.

Vestea aceia rea s-a întîns repede în tot orașelul. Mulți auzind-o, au disprețuit pe văduvă, și nu i-au mai dat de lucru. Biata văduvă a fost nevoită să cerșească. Ea își trimise fetița la ușa Bisericii să ceară milostenie. Vecina care umpluse lumea cu clevetirea ei, văzînd fetița vecinei sale cerșind la ușa Bisericii, întrebă ce face mamă-sa? Fetița atunci i-a răspuns printre lacrimi: „Iacă, cineva i-a scos vorbă mămicăi-că e bețivă. De atunci n-a mai putut căpăta de lucru. Acum e bolnavă și de supărare și de lipsa hranei“. Femeia clevetitoare s-a simțit cuprinsă de remușcări. Merse acasă să-i dea ajutor, dar era prea tîrziu. Văduva murise de îndurerare și de foamă. Lîngă ea zăcea copilul bolnav de picior. Femeia clevetitoare văzîndu-se vinovată de ucidere, izbucni într-un bocet plin de disperare, strigînd: „Vai, vai, vai, ce-am făcut eu ticăloasă! Vai mie în ce prăpastie groaznică m-am prăbușit! Va-a-a-i, unde m-a cufundat pe mine limba asta neînfrînată!“ Astfel rănită groaznic în inima sa, luă copii și-i îngriji, în dorința de a repara vătămarea ce-o făcuse familiei văduvei răposată, prin clevetirea sa.

CLEVETITORII SÎNT UN FEL DE CIMPOAIE ALE DIAVOLULUI. Cimpoiul este alcătuit dintr-un burduf de piele de oaie... o suflătoare prin care se introduce aerul în burduf, umflîndu-l, o carava sau fluier, un hang mare și un hang mic. Precum știm cu toții, oaia este un animal blind, bun și foarte folositor oamenilor. Oaia, cu bunătatea, blîndețea, răbdarea și multele foloase ce le aduce oamenilor, a devenit un simbol viu al creștinilor: buni, blînzi, răbdători și folositori neamurilor pămîntului, neluminate,

nebotezate, necreștinate. „Eu — zice Mîntuitorul — sînt Păstorul Cel bun al oilor... Oile Mele ascultă glasul Meu. Eu le cunosc pe ele, ele îmi urmează și Eu le dau viață veșnică, și nu vor pieri în veac” (Ioan 10 11, 14, 27—28; 6 37; 17 11—12; 18 9). „Am și alte oi, care nu sînt din staulul acesta. Și pe acelea Mi se cade (trebuie) să le aduc, și acelea vor auzi glasul Meu, și va fi o turmă și un Păstor” (Ioan 10 16; Efs. 2 14; 1 Petru 2 25). Vedeți cît este oaia de binecuvîntată de Dumnezeu și de oameni?! Și cu toate acestea, unii oameni fac din pielea oii, cimpoi de servit cu el la praznicile diavolului, cu jocuri, cîntece curvești, chiuituri, convorbiri putrede și măscăriciuni, hasmodii și felurite blestemății. Iată cum fac unii oameni — chiar și purtători de nume creștinesc — din peile binecuvîntatelor oi, niște instrumente pentru lucrul diavolului! Întrebați cum? Ascultați:

Cimpoaiele, după care joacă lumea pătimasă, devin, sînt și rămîn instrumentele diavolului, pentru că: a) „Toate jocurile le-a făcut dracul” — zice Sfînta Pravilă (P. B. G. o.c. pg. 97 (19)). b) Unde sînt citirile cărților Sfînte, acolo e și Dumnezeu cu Îngerii; iar unde sînt cîntările celui străin (cu cimpoaie, fluiere, vioare...), acolo este întunecarea bărbaților și a femeilor și praznicul diavolului (Sf. Efrem Sirul, Tom. III, 65; 37). c) Unde sînt cîntece lumești, curvești, jocuri — zice Sf. Ioan Gură de Aur — acolo sare și diavolul în mijloc, și casele de jocuri sînt adunătura dracilor din iad (Om. 2 la 1 Cor.). d) Creștinii care merg de privesc sau joacă la praznicul diavolului, cad din Dar; în afurisenie, în blestem și în felurite primejdii (Sf. Ioan Hrisostom). e) Creștinii care merg la petrecerile anticreștinești cu: cimpoaie, fluiere, clarinete, viori, ș.a., jocuri, cîntece curvești... se despart de Dumnezeu, n-au parte cu El, se idolatrizează, se păgînzează, se sortesc iadului și muncilor veșnice (Cazania 23 Aprilie, la Sf. Gheorghe, la Înviere, Nașterea Domnului, Botezul Domnului, 1 Sept. Sf. Simion Stilpnicul; 29 August, ș.a.; Vezi și: „Părășiți calea Pierzării”, pp. 1—400; „Izvorul Răutăților”, pp. 1—303; „Privești Apocaliptice” cap. 5 6; Taina Nunții partea IV-a, de autor, și nota întrebării 357 — vama 21 — din această carte).

Ceea ce au făcut și fac unii ușuratici creștini sau necreștini, cu burdufurile din pieile oilor, aceia fac și diavolii cu clevetitorii — ucenicii lor — al căror nume îl și poartă. Clevetitorii au pe diavolul pe limbă, ascultătorii cu plăcere a clevetirilor au pe diavolul în urechi, și cei ce duc clevetirea din loc în loc, au pe diavolul în inimă, și astfel au devenit și sînt niște cimpoaie ale diavolului. Toată adunarea mică și mare a clevetitorilor aproapei lor, formează burduful umflat cu suflul diavolilor. Carava sînt clevetitorii cu gura. Hangul mare și hangul mic care bîzîie, mai gros și mai sub-

țire, sînt bătrînii și tinerii care țin hangul clevetirilor, pînă ce, din vreme în vreme și din loc în loc, devin niște carave, clevetind și ei, după dictonul diavolilor, cărora s-au lăsat posedați (2 Tim. 2 26). Mîntuitorul înfierînd pe Iuda Iscariotul, care-L clevetea, vindea și trăda vrăjmașilor Săi, prezicea Apostolilor: „Unul dintre voi este diavol...” (Ioan 6 70); iar pe asociații la clevetiri, îi arată înaintea Bisericii Sale, că: „Sînt sinagoga sau adunătura Satanei” (Apc. 2 9; 3 9; comp. Apc. 12 10; Fac. 3 1—5; Iov 1; 2; Zah. 3 1—2).

Ceea ce sînt cimpoaiele în subțiorile cimpoierilor cînd cîntă cu ele, aceeași sînt și clevetitorii în ghiarele diavolilor, adică niște cimpoaie diabolice, un fel de tobe ale infernului, care distrează pe draci, turbură pe creștini, învrăjlesc pe oameni și minie pe Dumnezeu, și totodată se sortesc muncilor vecinice, ca: Doeg, Iuda Iscariotul, femeile, cele două călugărițe clevetitoare ce ieșeau afară din mormintele lor și din Biserică la cuvintele: „Cîți sînteți chemați ieșiți...”, călugărița clevetitoare arsă în Biserică... (1 Imp. 22 9—19; Ps. 51; Ioan 6 70—71; M. P. o. c. p. 405; V. Sf. 14 Martie, o. c. pp. 272—4; Prol. o. c. 14 Ian.; V. Sf. 28 Nov., o. c. pp. 1483—5). „Cei ce fac păcatul, din diavolul păcătuiesc... Spre aceasta S-a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrurile diavolului” (1 Ioan 3 8).

ȘERPI CU CHIPURI DE OAMENI. „Șerpi — zice Mîntuitorul Iudeilor răi — pui de năpîrci, cum puteți grăi cele bune, fiind răi, că din prisosința inimii grăiește gura” (Mt. 12 34—37). Clevetitorii — zic și Părinții bisericești — sînt asemenea șarpelui diavol, care șoptind — clevetind — pe Dumnezeu, a scos pe Eva din Rai. Asemenea șarpelui-diavol este cel ce clevetește pe aproapele său. Căci Sufletul celui ce-l aude, îl prăpădește, și pe al său Suflet nu-l mîntuiește (P. o. c. 236 5).

„De vei cleveti pe fratele tău — sfătuiește Avva Or — și te va mustra cugetul, du-te și-i fă metanie, spune-i că l-ai clevetit, și păzește-te ca să nu mai fii batjocorit; căci clevetirea este moarte Sufletului” (P. o. c. 241 15). Astfel, zice și alt Sfînt Părinte: „De ai clevetit cumva pe un frate, și te mustră cugetul tău, mergi cu metanie la acel frate și te închină lui pînă la pămînt, zicînd: „Iartă-mă frate, că am greșit și te-am clevetit pe tine”. Și de aici înainte păzește-te și nu mai cleveti pe nimeni, căci clevetirea e moartea Sufletului” (P. o. c. 274 4).

CLEVETITORII N-AU DRAGOSTEA LUI DUMNEZEU. În al doilea an al vieții Sale publice, Mîntuitorul nostru Iisus Hristos Se suie a doua oară în Ierusalim la praznicul Paștelui. Prima oară cînd a curățit Templul de cei ce făceau neorînduiei (Ioan 2 13—

23), și a doua oară cînd a vindecat pe slăbănogul de la scăldătoarea Vitezda (Ioan 5 1—16), cînd vorbește Iudeilor despre prima și a doua înviere (Ioan 5 24—29). Știind toate ascunzișurile, dedesupturile, vicleșugurile și răutatea lor, Mîntuitorul le spune clar: „V-am cunoscut pe voi că nu aveți în voi dragostea lui Dumnezeu” (Ioan 5 42). Ceea ce a zis Mîntuitorul atunci Iudeilor, zice acum și majorității creștinilor, care umblă cu fățarnicie față de aproapele lor, iscodindu-l și clevetindu-l: „Știu că nu aveți în voi iubirea lui Dumnezeu” (Ps. 63 2—6; 49 20—23; Ioan 5 42). Și cu adevărat, drept așa este. Majoritatea creștinilor au în ei dragoste dar nu dragostea lui Dumnezeu; ci dragoste de sine, dragoste de a aduna averi pieritoare, dragoste de petreceri satanicești și prăznuri drăcești, dragoste de a pîndi, iscodi și divulga greșelile sau păcatele aproapelui. Ei nu au dragostea lui Dumnezeu care lucrează numai în bine și niciodată în rău. Dragostea adevărată este o perfecție creștină (Mt. 5 32—48; Lc. 6 27—36). Dragostea adevărată după Dumnezeu, îi arată pe bunii creștini — Păstori și păstoriți — că sînt ucenicii, urmașii lui Iisus Hristos (Ioan 13 35; 1 Ioan 2 5; 4 20).

Dragostea adevărată după Dumnezeu, îl face pe cel ce o are să-și pună Sufletul său pentru frații, prietenii săi (Ioan 15 13; 10 11, 15; 14 15—23; Rom. 5 7—8; Efs. 5 2; 1 Ioan 3 16). „Dragostea adevărată — întărește Apostolul — rabdă îndelung, se milostivește, dragostea nu pismuiește, nu se semețește, nu se trufește, nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se întărită, nu gîndește răul, nu se bucură de nedreptate; ci se bucură de adevăr. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă. Dragostea nu cade niciodată” (1 Cor. 13 4—8). Acestea sînt lucrările adevăratei dragoste, care trebuie să o aibă fiecare creștin, ucenic, urmaș al lui Hristos, al Căruia nume îl poartă, deoarece numele de creștin vine de la Hristos, în Care crezînd, s-a botezat și s-a îmbrăcat (Mc. 16 16; F. 2 38—39; Gal. 3 27). Dragostea acoperă mulțime de păcate (1 Petru 4 8). Dragostea adevărată își pune Sufletul (se sacrifică) pentru alții (Ioan 15 13).

Și clevetitorii au dragoste, dar nu au dragostea lui Dumnezeu în ei; ci dragostea îngerilor căzuți, vicleni și răi. Dragostea clevetitorilor nu are în ea nici una din însușirile minunate ale adevăratei dragoste creștine (1 Cor. 13 4—8); ci toate cele opuse și potrivnice acelor (1 Ioan 3 17—18). Dragostea clevetitorului constă în iubirea de sine și în defăimarea celor ce-i clevetesc. Astfel, precum adevărește psalmistul, clevetitorii „ș-au ascuțit limbile lor ca niște săbii. Ca niște săgeți aruncă vorbele lor veninoase... Întărit-au lor înșiși cuvînt viclean. Vorbît-au să ascundă cursă, zis-au: Cine-i va vedea pe dînsii? Iscodit-au fărădelege, stinsu-s-au iscodind iscodiri” (Ps. 63 3—6).

Clevetitorii înlocuind adevărate dragoste creștinească, cu dragostea de sine, de a defăima pe alții, contrar voinței Mîntuitorului, n-au dragostea lui Dumnezeu într-însii; ci uriciune. Mîntuitorul poruncește tuturor, zicînd: „Căutați să nu defăimați pe vreunul din acești mai mici, căci zic vouă: Îngerii lor pururea văd Fața Tatălui Meu, Care este în ceruri...” (Mt. 18 10); iar clevetitorii — cum adevărește și psalmistul — pîdesc, iscodesc și clevetesc pe aproapele lor, cum cleveteau îngerii porniți spre cădere din Cer, pe frații lor de îngerat (Apc. 12 10). Asta dă a înțelege oricui, că: clevetitorii nu au dragostea lui Dumnezeu într-însii, ca și Iudeii aceia cărora le vorbea Mîntuitorul.

ISPITA S-A PUS PE APĂSĂTOR. Într-o obște călugărească era un pustnic renumit, anume Timotei. Auzind egumenul Minăstirei o veste despre un frate pentru o ispită, a întrebat pe Timotei ce să facă cu el. Timotei pustnicul l-a sfătuit să scoată afară pe fratele. Zis și făcut. După ce l-a scos, s-a pus ispita fratelui deasupra lui Timotei, pînă ce s-a primejduit. Atunci Timotei plîngea înaintea lui Dumnezeu, zicînd: „Am greșit, Doamne, iartă-mă!” Pe cînd plîngea el așa, i-a venit lui glas de sus, zicîndu-i: „Timotei, să nu socotești că ți-am făcut aceasta pentru altceva, decît numai că ai trecut cu vederea pe fratele tău în vremea ispitei lui” (P. o. c. 177 70).

CLEVETITORII URĂSC ȘI PE DUMNEZEU ȘI PE APROAPELE. Urăciunea și dragostea nu pot fi în același om, așa cum întunericul și lumina nu pot fi în aceeași clipă, în același loc. Unde-i lumina, de acolo fuge întunericul; așa și aici, unde e dragostea, de acolo fuge uriciunea. „Dumnezeu este dragoste. Cel ce petrece în dragoste, petrece în Dumnezeu și Dumnezeu într-însul... De va zice cineva: iubesc pe Dumnezeu, însă pe fratele său îl urăște (clevetește, și clevetirea e semnul uriciunii nu al dragostei), este mincinos: că: cel ce nu iubește pe fratele său pe care l-a văzut, pe Dumnezeu, pe Care nu L-a văzut, cum poate să-L iubească?... Tot cel ce nu iubește (adică clevetește, judecă, osîndește, pune grește) pe fratele său, petrece în moarte. Tot cel ce urăște pe fratele său (adică îl tot iscodesc, clevetește, judecă, osîndește, pune grește), este ucigaș de oameni. Și ucigașul de oameni nu are viață veșnică întru dînsul petrecînd” (1 Ioan 4 20; 3 14—15). Deci, cel ce urăște pe fratele său, este în întuneric, în întuneric umblă, și nu știe unde merge, că întunericul a orbit ochii lui” (Ioan 12 35, 40).

Așadar, clevetitorii petrec în moarte, sînt ucigași, orbi și nu au dragoste nici de aproapele, nici de Dumnezeu. Au însă — amar lor — pe diavolul pe limbă, în urechi, în inimă, nu au haină de

nuntă (Mt. 22 11—13), sînt niște vase spurcate, lepădate.“ De se va curăți cineva pe sine de acestea (de toată uriciunea, clewetirea...), va deveni vas de cinste, sfințit și de bună treabă Stăpînului, spre tot lucrul bun gătit“ (2 Tim. 2 27).

CLEWETITORII SE LAUDĂ CU ISPRĂVILE LOR. Mulți clewetitori care slujesc diavolului clewetirilor, după ce turbură și învrăjbesc groaznic pe cei clevețiți de ei și lumea dimprejur, simt în ființa lor o satisfacție diabolică. Se bucură, saltă voioși, se veselesc și se laudă cu isprava lor.

Odinioară împăratul bizantin Mihail al III-lea, supranumit bețivul, obișnuia a-și petrece viața în fel de fel de petreceri blestimate: jocuri, beții, orgii și felurite imoralități. Ori de cîte ori se întorcea, de la vreo petrecere sătul de păcatele sale, intrînd în palatul împărătesc, obișnuia a zice: „Am petrecut admirabil“. Împăratul acela petrecăreț, din întîmplare, avea în palatul său împărătesc un papagal, care se obișnuise și el a zice odată cu împăratul: „Am petrecut admirabil“. Tot acolo în palatul său avea și o maimuță care-l distra cu mișcările ei, și la care ținea foarte mult. Într-o seară împăratul plecă după obiceiul său la o petrecere. Papagalul împăratului plictisindu-se cu șederea, începu să necăjească maimuța. Deodată se ivi între papagal și maimuță ceartă și apoi o mare încăierare. O luptă crîncenă se dete între cei doi paznici ai palatului împărătesc. Lupta s-a dat pe biroul împărătesc, pe cele mai scumpe canapele și fotolii. Își poate închipui oricine că atît ghiarele papagalului cît și a-le maimuței, au făcut jurubiți îmbrăcăminte scumpă a canapelelor, a fotoliilor, ș.a. și au răsturnat toate cele de pe birou, făcînd o mare neorînduială în camera împăratului. Pe cînd se tot războiau, papagalul cu maimuța, deodată sosește împăratul. Intră grăbit în cameră ca de obicei. Cei doi luptători deodată se opriră și strigară cît îi țineau gura: „Am petrecut admirabil!“... Ce va fi urmat, se cam pricepe de oricine... (P. L. T. N. o. c. 155—7).

Maimuța și papagalul sînt clewetitorii cu nume creștinesc, care uitînd că sînt băgați prin Botez în Biserica lui Hristos, în Împărăția Cerurilor, văzîndu-se singuri, se apucă a face necaz unii altora, cu: vicleșugul, răutatea și clewetirile lor. Turbură și învrăjbesc pe unii într-o parte, pe alții în alta. Întunecă văzduhul cu clewetirile lor, provocînd: dezbinări în familii, prin case, între frați prieteni și cetățeni. Cu clewetirile lor diabolice, aprind certuri, stîrnesc războaie și strigări, care se suie pînă la ceruri. Deodată însă rînd pe rînd îi prinde moartea pe clewetitorii, semănătorii de zizanii, fiii diavolului, diavoli împelițați, și se văd cu groază tîrîți de îngerii nemilostivi înaintea Împăratului împărătilor, a Judecă-

torului universal. Plini de groază vor privi ca într-un film cinematografic vorbitor, isprăvile diabolice ce le-au făcut, cu feluritele lor păcate: cu gîndul, cu cuvîntul, cu lucrul, cu pînditurile, iscodirile, divulgările și clewetirile lor. Plini de groază și cutremur, fiecare va auzi pe universalul Judecător muștrîndu-i: „Acestea ai făcut și am tăcut! ... Gura ta a țesut răutate și limba ta a împletit vicleșuguri. Șezînd împotriva fratelui tău, ai clewetit și împotriva fiilor maicii tale — Biserica — ai pus sminteală. Acestea ai făcut și am tăcut! Ai socotit fărădelege, că voi fi asemenea ție? Muștra-te-voi și voi pune înaintea feții tale păcatele tale...“ (Ps. 49 20—22).

CLEWETITORII ÎN LOC DE A SALVA, EI CUFUNDĂ. Un frate dintr-o chinovie a fost năpăstuit pentru desfrîinare. El sculîndu-se, a mers către Avva Antonie. Acolo au venit și frații de la chinovie ca să-l caute și să-l ia. Ei au început să-l mustre că de ce a făcut așa! Năpăstuitul se îndreptătea, zicînd că nimic de acest fel nu a făcut. Din întîmplare se afla acolo și Avva Pavnutie, cel ce se numea Chefala. Acela văzînd pe clewetitori porniți cu patimă asupra fratelui năpăstuit, a spus pilda aceasta: „Am văzut — zise el — pe marginea rîului un om băgat în noroi pînă la genunchi. Venind unii să-i dea mîna, l-au cufundat pe el în noroi pînă la grumazi“. Atunci Avva Antonie a zis pentru Avva Pavnutie: „Iată om adevărat, bărbat care poate să vindece și să mîntuiască Suflete“. Atunci toți clewetitorii cari-l năpăstuiiau pe bietul frate, umilindu-se de cuvintele bătrînului, au pus metanie fratelui cerîndu-și iertare (P. o. c. 13 37).

SĂ ARDEM NOI CLEWETIRILE, DECÎT SĂ NE ARDĂ ELE PE NOI. Văzînd multele răutăți și prăpăduri care izbucnesc din clewetirile diabolice, să ne silim a le opri, strica și arde, decît să cădem noi victime urmărilor lor infernale. Geografia ne grăiește despre insula Madeira renumită prin bogăția rodniciei sale. Pămîntul insulei acesteia produce vin împărătesc și cele mai plăcute fructe dulci: smochine, rodii, portocale, ș.a. Acolo e pururea primăvară și vară. Pămîntul acestei insule n-a fost așa întotdeauna. Mai înainte era culcușul șerpilor veninoși, al scorpiilor și al fiarelor sălbatice. Toate jivile și sălbăticiunile acelea înfricoșătoare mișunau prin bălăriile, desișurile, crîngurile; tufișurile și hățișurile care înăbușeau pămîntul insulei. Locuitorii îngroziți de tîrîtorele și sălbăticiunile acelea care le primejduiau viața, au dat foc: bălăriilor, pădurilor, hățișurilor, ierburilor și stufăriilor. După ce-a ars totul ca în palmă, locuitorii au început a lucra și cultiva pămîntul. Astfel, suprafața întregii insule a devenit un adevărat rai pămîntesc...

Ceea ce au făcut oamenii aceia cu insula Madeira, trebuie să facem și noi cu ființa noastră omenească. Să ne curățim de felurile păcate. Să ardem cu focul Duhului Sfânt telurile clevetiri și vorbele rele, care strică obiceiurile cele bune (1 Cor. 15 33; 2 Imp. 16 20—23) și periclitează mîntuirea multor suflete. Să ducem o luptă bună, crîncenă asupra lor. Să ardem cu focul Cuvîntului Divin acele clevetiri înveninatoare multor Suflete. Să mistuim sălbaticile clevetiri, care nasc și seamănă în lume felurite: viclenii, răutăți, turburări, învrăjbi, periclitînd pacea, liniștea și mîntuirea! Să ardem cu focul Duhului Sfînt al adevărului: șerpii veninoși, viperile, scorpionele și sălbăticiunile pripășite în ființele noastre, ca să poată deveni niște grădini bine roditoare lui Dumnezeu și folositoare binelui obștească...

MAI BINE RĂSTORN EU ISPITA, DECÎT SĂ MĂ RĂSTOARNE EA PE MINE. Odinioară Sf. Ierarh Vasile cel Mare, fiind la un praznic, i s-a pus înainte pe masă un pahar mare cu vin, pentru a bea cu mesenii. După ce mîncară puțin, Sfîntul observînd ispita, ia paharul de pe masă și-l răstoarnă cu gura în jos. Vinul se vărsă pe masă. Mesenii privindu-l uimiți, nedumeriți, îi zic: „Ce-ai făcut I.P.S. Stăpîne? Răsturna-și paharul cu vin!” Pe cînd toți mesenii îl priveau curioși, așteptînd fiecare să vadă ce va zice, Sf. Ierarh Vasile le răspunde: „Da, am răsturnat paharul cu vin... Decît să mă răstoarne el pe mine, l-am răsturnat eu mai întîi pe el. E mult mai bine să răsturnăm noi ispitele, decît să ne răstoarne ele pe noi...”

Niște creștine aveau printre cărțile lor bune și cîteva cărți eretice, sectare, cu explicarea viselor, cărți cu cîntece de amor, curvești, cărți de ghicit: cu planete, cu zodia, Sisoe, ș.a. Întrebîndu-și Duhovnicul la Sf. Spovedanie ce să facă cu ele, acesta le-a răspuns: „Ardeți-le, ca să nu ardeți cu ele în veci”. Credincioasele mergînd acasă, le-au adunat și ars, zicînd: „Mai bine ardeți voi singure în foc acum, decît să ne ardeți voi pe noi în focul cel veșnic.

Iacă așa să facem și noi cu clevetirile. Să luptăm împotriva lor cu toată tăria. Să lucrăm cu înțelepciunea de sus așa fel, ca să le biruim, răsturnăm și nimicim, știînd că, cei ce nu vor lupta contra diaboliceii meserii a clevetirilor, se biruiesc de ele, îi răstoarnă și-i prăpădesc. Devin, ajung și rămîn niște prăpădiți. „Luptă-te lupta cea bună... — strigă Apostolul — că, deși se va lupta cineva, nu se încununează, de nu se va lupta după lege” (1 Tim. 6 12; 2 Tim. 2 5; 4 7—8).

SĂ NE VEDEM MAI ÎNTÎI PĂCATELE NOASTRE DECÎT A MAI CLEVETI PE ALȚII. În vechime, un oarecare călător

mergea pe un drum, cu două coșuri: un coș plin pe piept și altul gol pe spate. La întrebarea unui prieten al său pentru ce duce coșurile acelea așa în spate, el îi răspunde: „Coșul gol din spatele meu, preînchipuie păcatele semenilor mei... iar coșul plin de pe piept, preînchipuie povara grea a păcatelor mele, pe care trebuie să le privesc des, să le judec și să fac tot ce pot pentru a mă scăpa de ele...”

Odată s-a făcut sobor în schit pentru un frate care greșise ceva. Părinții grăiau multe, fel de fel, însă Avva Pior tăcea. Mai pe urmă sculîndu-se, a ieșit. Luînd un sac, l-a umplut cu nisip și-l purta pe umărul său, iar într-o traistă a pus puțin nisip, și o purta dinaintea sa. Fiind întebat de Părinți ce înseamnă aceasta, le-a zis: „Acest sac, care are nisipul cel mult, sînt greșelele mele, căci sînt multe și le-am lăsat pe ele dinapoia mea ca să nu simt durere pentru dîsele și să plîng; iar aceste mici, sînt ale fratelui meu, pe care le-am pus înaintea mea și cu acestea mă îndeletnicesc, judecîndu-l pe el! Dar nu trebuie să fac așa, ci mai vîrtos pe ale mele trebuie să le aduc dinaintea mea, să port grijă de dîsele și să mă rog lui Dumnezeu ca să mi le ierte”. Acestea auzind Părinții, au zis: „Cu adevărat, aceasta este calea mîntuirii” (P. o. c. 199 37).

„De vrei să vorbești de greșala și păcatul vreunui frate — zice un bătrîn pustnic — socotește-te bine de vei putea a-l îndrepta pe el, sau a folosi pe altul... În alt chip de vei vorbi, adică cu fățarie, numai ca să-l mustri și să-i descoperi greșala, să-i arăți scăderea și păcatul lui înaintea altora, să fii sigur că n-o să scapi de Dumnezeiasca certare; ci și tu singur vei cădea în aceeași greșală și păcat, sau în altul mai rău, părăsindu-te ajutorul lui Dumnezeu, și de alții fiind muștrat, te vei rușina” (P. o. c. 284 12).

În vremile acestea de pe urmă majoritatea creștinilor, molipsiți de diavoli clevetirilor, au întors și întorc mereu coșul cu păcatele aproapelui în față, iscodindu-le, divulgîndu-le, judecîndu-le și osîndindu-le înaintea celor ce-i ascultă; iar păcatele lor, adeseori mult mai multe, mai grele, mai spurcate și mai scîrnave, le dau uitării! Dar vai lor cînd li se vor pune în față la judecata particulară și universală și se vor osîndi pentru ele!!!

CLEVETITORII NEGLIJEAZĂ MORȚII — SUFLETELE LOR. Întotdeauna cînd ne facem rugăciunile de seara spre somn, ne reamintim că între altele, rostim și aceste cuvinte: „De păcatele fratelui meu am rîs; iar de păcatele mele nenumărate nu m-am îngrijit, nu le-am socotit” (Rug. 3-a către Duhul Sfînt). De vom lua seama la păcatele noastre, nu le vom mai vedea pe ale aproapelui nostru. E o mare nebulie pentru omul care are mortul său

în casă, să-l lase și să se ducă a-l plînge pe al aproapelui său... (P. o. c. p. 146 17; 166—7 6).

CLEVETITORII SE DESPART DE HRISTOS ȘI PIERD ÎMPĂRĂȚIA CERULUI. Graba cu care clevetitorii nesocotesc și clevetesc pe toți oamenii de jos pînă sus și de sus pînă jos, îi desparte de Hristos, pe Care-L caută uneori, și pierd Împărăția Lui. Cumpăna minții clevetitorilor adeseori e mincinoasă (Ps. 61 9), ochii trupești îi înșeală și-i rătăcesc. Istroia ne povestește o întîmplare din viața regelui englez Eduard VII, a. 1901—1910. Acesta avea obicei să se plimbe uneori pe malul mării. Într-o bună zi ieși la plimbare pe țărmul mării, îmbrăcat în niște haine de simplu cetățean. Un trecător văzîndu-l, îl opri pe loc — fără să știe cine e — și-l întrebă grăbit: „Cît e ceasul, domnule?” Regele privindu-l liniștit, scoase ceasul din buzunar și-i spuse. Călătorul atunci zise supărat: „Iată, sînt două ceasuri de cînd tot aștept pe nevolnicul rege ca să treacă pe aici să-l văd și eu! Și văd că nu mai vine. Îl dau necuratului, nu-l mai aștept! Mă duc acasă”. „Ai dreptate — îi zise regele liniștit — nici eu nu-l mai aștept”, și plecă de acolo spre palat. Cetățeanul cu pașii repezi, se duse și el în altă parte, la casa sa.

Așa se întîmplă și cu clevetitorii. Uneori avînd mare trebuință de Hristos și ajutorul Lui, pleacă să-L întîlnească. Și cînd îl întîlnesc în persoana Sfințiților Săi Liturghisitori, necunoscîndu-L, îl clevetesc, nesocotesc, batjocoresc și se despart de El, bodogănind. Astfel, nedreptățind, clevetind, defăimînd și bodogănind, pierd ocaziile binecuvîntate, Împărăția Cerului și fericirea Sufletelor lor. Clevetitorii nereculegîndu-se din obișnuința aceea a clevetirei diabolice, deci, nedevenind sad sădit de Dumnezeu Tatăl, se dezrădăcinează (Mt. 15 13). Aceasta o adevărește și Apostolul, zicînd: „Au nu știți că nedreptii nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu? Nu vă înșelați: nici... răpitorii — clevetitorii, răpitorii — nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu” (1 Cor. 6 9—10).

CLEVETITORII, CA ȘI TÎNĂRUL BOGAT, PĂRĂSESC PE HRISTOS. Tînărul bogat, care împlinise poruncile, auzind pe Mîntuitorul zicînd: „Încă una îți lipsește. Mergi, vinde toate cîte ai și le dă săracilor și vei avea comoară în cer, și luînd crucea vino și-Mi urmează Mie”, întristîndu-se, l-a întors spatele, s-a dus mîhnit, pentru că avea multe avuții (Mc. 10 21—22). Așa și clevetitorii, fac unele fapte bune, dar cînd vine vorba să părăsească clevetirea, se întristează, întorc spatele lui Hristos și se duc după Veliai, pentru a-și păstra pe limbă, în urechi și în inimi pe diavolul clevetirilor.

SĂ FUGIM DE CLEVETIRE. Iubiții mei — striga Sf. Ioan Gură de Aur clerului și poporului creștinesc — să fugim de clevetire. Nici o greșală, păcătuire, nu e mai grea ca ea, și nici mai ușor

de săvîrșit. Întrebați de ce? Pentru că se săvîrșește mai degrabă decît orice alt păcat, și cuprinde foarte repede pe cel ce nu bagă de seamă. Celorlalte greșeli, păcate... le trebuie vreme, pregătire, tovărășie și adeseori aceste tărăgăneli pot a le aduce împiedecare. De exemplu: cînd cineva și-a pus în gînd să ucidă sau să tîlhărească... pentru acestea trebuiesc unele pregătiri, și de multe ori în vreme ce el întîrzie, patima îl părăsește, pornirea cea rea se mistuie și el se lasă de gîndul cel vinovat, fără a-l mai săvîrși. Nu-i tot așa cînd e vorba de clevetire. Dacă nu sîntem cu totul băgători de seamă, ea ne răpește dintr-o dată (cum răpește lupul mielul, uliul puiul, vîrtejul apei pe cei ce se scaldă, nebăgînd seamă de el). Ca să birfim însă sau să clevetim, nu-i trebuință nici de vreme, nici de pregătiri, nici de cheltuieli, nici de alcătuiuri. Numai să vrem, și îndată voința se preface în faptă. Căci limba (neînfrînată) e singura unealtă care ne trebuie la așa ceva (Iac. 3). Clevetitorii își mănîncă frații, surorile, părinții trupești și duhovnicești, își mușcă pe semenii lor. Pentru aceea e bine să ne ferim și de acest viciu.

ABIA DUPĂ 13 ANI A AFLAT UN NECLEVETITOR. Un binecredincios creștin temător de Dumnezeu, era foarte dornic de pace și bunăvoință între oameni. El luă un galben la sine cu hotărîrea de a-l da vreunui sărac, numai atunci cînd, fiind mai mulți într-o familie, societate, adunare, petrecere creștinească, nu va mai auzi acolo clevetindu-se oamenii unii pe alții. Se spune că timp îndelungat de treisprezece ani a purtat creștinul acela moneda de aur în buzunar, și abia, abia a aflat un neclevetitor.

SĂ NE RUGĂM PENTRU EI. Un Preot călugăr bătrîn și foarte evlavios, mergea într-o bună zi la o localitate balneară să se îngrijească de sănătatea zdruncinată. Mergînd el așa pe jos spre băi, iată o doamnă îmbrăcată cuviincios se apropie de el, vrînd a-i spune ceva. Preotul o întrebă: „Ce dorești fiică?” „Vreau — răspunse ea — ca să vă însoțesc la drum, cu dorința de a vă destăinui niște necazuri ale mele”. Preotul îi răspunse cu bunătate: „Bine fiică, iacă sînt gata să te ascult”. „Taică Părinte! — zise femeia — Am acolo lîngă casa mea o vecină tare răutăcioasă, care se ține numai de clevetiri!” Preotul îi zise: „Va-a-ai, ce păcat uricios! Hai să ne rugăm Domnului pentru ea, să o izbăvească de acea meserie diavolească”. Zicînd acestea, au îngenunchiat pe zona șoselei, și se rugară. Ridicîndu-se de la rugăciune, porniră iarăși la drum. Creștina aceea, nepricepînd lecția dată, începu iarăși: „Taică Părinte! Vecina aceea cu limba ei de viperă înveninată, tare mult îmi mai turbură pe bărbatul meu. I s-a amărît groaznic viața din cauza veninului ei otrăvitor!!!” Preotul îi zise iarăși: „Hai să ne rugăm și pentru el”. Apoi plecînd genunchii la pămînt, s-au rugat

cu multă căldură sufletească. Pornind iarăși la drum, femeia își reluă firul plingerilor sale, zicînd: „Taică Părinte! Nici nu mai știu ce să fac... Se învîrtește pămîntul cu mine, rămîn uimită și îngrozită, cînd îmi aduc aminte cu ce cuvinte rele, urite și spurcate vă împoașcă și pe Cuvioșia voastră, vecina aceia a mea, cu gura ei de scorpie“. Preotul zise: „Hai să ne rugăm și pentru mine, ca să-mi ajute Domnul Dumnezeu a răbda toate“. Sfîrșind rugăciunea, porniră iarăși la drum. Credincioasa începu iarăși a zice: „Ah Părinte! Nici nu vă închipuiți sfinția voastră cîte rele suferă bietul ei soț din cauza răutății limbii ei neînfrîinate! Viața lui cu ea în casă este un adevărat iad!“ Preotul îi zise: „Hai să ne rugăm și pentru soțul ei“. Îngenunchind amîndoi, Preotul rosti de data aceasta o rugăciune mai lungă, mai călduroasă, mai pătrunzătoare. Sculîndu-se de la rugăciune, porniră iarăși la drum și ajunseră în apropierea localității balneare.

Preotul despărțindu-se de creștina aceea îi, mulțumi duhovnicește, zicîndu-i: „Îți mulțumesc cu bună recunoștință, fiică în Domnul, pentru că mi-ai dat bun prilej să fac în drumul acesta patru popasuri fericite. Drumul acesta mi s-a părut foarte bun și scurt. Abia acum am înțeles cît de slabă e firea noastră omenească și cîte alunecșuri are! Deci, să ne rugăm Domnului să ne ajute a ne ridica din toate căderile noastre...“. Preotul zicînd acestea, a rămas acolo, iar femeia s-a dus edificată sufletește, cunoscînd că prin rugăciuni făcute în Duh și adevăr, poate scăpa de meseria diavolească a clevetirilor, se poate lumina din învățătura Domnului și poate face roade vrednice de pocăință, prin care să se ușureze și să meargă pe calea mîntuirii.

DIABOLII ADESEORI ÎNSEALĂ PE CLEVETITORI CU FELURITE NĂLUCIRI. Vrajmașul mîntuirii creștinilor — Păstori și păstoriți — cu foarte multe, felurite năluciri și înșelăciuni diavolești, amăgește și-i înșeală, vrînd cu orice preț a-i smulge din Împărăția Cerurilor și a-i prăbuși în iad, în muncile vecinice, în iazărul de foc (Vezi pe larg Pateric, o.c. pp. 315—325). „Am văzut — zice Avva Ilie — pe oarecare luînd o tigvă cu vin la subțioară. Atunci eu ca să rușinez pe draci, că eră nălucire, am zis fratelui: „Fă dragoste și-mi ridică aceasta!“ Și ridicînd rasa lui, s-a aflat că nu avea nimic. Aceasta am spus-o că măcar cu ochii de veți vedea sau veți auzi, să nu primiți, ci mai virtos păziți gîndurile și cugetele, știind că dracii le pun pe acestea în minte, ca să spurce Sufletul, să socotească cele nefolositoare și să tragă mintea de la îndeletnicirea cu cele bune, căință de păcatele sale și rugăciune fierbinte în Duh și adevăr lui Dumnezeu“ (P. o.c. 86 4).

Oarecare frați s-au dus la Avva Antonie ca să-i vestească nălucirile care le vedeau, și să se învețe de la dînsul de sînt adevărate sau de la draci. Ei aveau cu dîșii un asin, care a murit pe cale. Ajungînd la bătrînul, apucînd el mai înainte, le-a zis: „Cum a murit asinul pe cale?“ Ei l-au întrebat: „De unde știi, Avvo?“ Bătrînul le-a zis: „Dracii mi-au arătat“. Atunci frații i-au zis: „Noi pentru aceasta am venit, să te întrebăm, pentru că vedem năluciri, și de multe ori se fac adevărate. Nu cumva ne înșelăm?“ Astfel, bătrînul i-a încredințat din pilda asinului, că sînt de la draci (P. o.c. 9 14).

Sînt duhuri necurate rînduite de Satana al lor spre acea treabă, care, dacă se culcă omul, mai ales călugărul, pe patul lui, șed lîngă dînsul și aduc în gîndul lui aducerea aminte de oarecare femeie (mireancă, ori față bisericească, Sfîntă, n.n.) și de spurcaciunea ei, și-i aprinde trupul spre spurcata poftă trupească, pînă îi spurcă inima și Sufletul (P. o.c. 273).

Un mare sihastru, încrezîndu-se în nălucirile diavolești, uci-gașul diavol l-a dus pînă la a-și ucide pe tatăl său trupesc, după care duhul rău l-a muncit și omorît (P. o.c. 315 7).

Pe un alt mare sihastru l-a înșelat să se lepede de Hristos și să se jidovească (P. o.c. 317 3).

Altora li s-a nălucit în chip de Înger luminat și în chipul lui Hristos (P. o.c. cap. VII 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 12, 13).

Au întrebat unii din Părinți pe Avva Pimen, zicînd: „De vom vedea vreun frate păcătuiind, voiești să-l muștrăm pe el?“ Bătrînul auzindu-i, le-a răspuns: „Eu cu adevărat de voi avea trebuință să trec pe acolo și-l voi vedea pe el păcătuiind, trec pe lîngă dînsul, nu-l osîndesc și nici nu-l muștru. Scris este, că cele ce au văzut ochii tăi, acestea să mărturisești. Iar eu zic vouă, că cele ce ați văzut, deși veți pipăi cu mîinile voastre, să nu mărturisiți, că un frate a fost batjocorit cu un lucru de acest fel. I se părea că a văzut pe un frate al lui păcătuiind cu o femeie, și fiind luptat mult, ducîndu-se, i-a lovit cu picioarul, socotind că sînt ei, și le-a zis: „Încetați dar acum! Pînă cînd?“ Și iată s-au atlat snopi de grîu. Pentru aceasta v-am zis vouă că de-și veți pipăi cu mîinile voastre, să nu muștrați... Mai mare dragoste decît aceasta nu este cu puțință să afle decît ca cineva, să-și pună Sufletul pentru aproapele său (Ioan 15 13). Că de va auzi cineva un cuvînt rău, adică de mîhniciune, putînd și el să zică asemenea, și se va lupta să nu-l zică; sau de i se va face strîmbătate și va suferi și nu va răsplăti, unul ca acela își pune Sufletul său pentru aproapele...“ (P. o.c. p. 183—4 113, 114, 116).

DRACII OCROTESC PE CLEVETITORI CA SĂ-I TRAGĂ CU EI ÎN IAD. Povestit-a oarecare din bătrînii pustnici: Un frate oarecare petrecea în Egipt. Mergînd el odată pe drum, a intrat într-un mormînt să se adăpostească de frig. Trecînd dracii pe acolo, au grăit unul către altul: „Vedeți cîtă îndrăzneală are acest călugăr de doarme în mormînt? Hai să-l îngrozim pe el”. Atunci un alt diavol a răspuns: „Ba, să nu-l mai spăimîntăm, că acesta este al nostru. El face voile noastre: mîncînd, bînd, clevetind și negrijind de slujba sa! Și așa, pînă cînd va zăbovi el în acestea, să mergem mai virtos și să-i necăjim pe cei ce ne necăjesc pe noi (pe aceia care cu Cuvîntul lui Dumnezeu) și cu răgăciunea ne luptă ziua și noaptea” (P. o.c. 385 13).

Zis-a un bătrîn: De vor veni la tine vreunii și-i vei vedea pe ei de departe că vin, mai înainte de a se apropia ei, să stai la rugăciune și să zici: „Doamne Iisuse Hristoase, izbăvește-ne pe noi de clevetire și de ocară, și cu pace trimite-i pe ei din locul acesta” (P. 386 14).

UȘA STRÎMTĂ ȘI POARTA LARGĂ. Ca și la toate celelalte păcate, așa și la pasiunea sau neînfrînarea limbei, Mîntuitorul ne pune înainte pilda aceasta educativă cu: ușa strîmtă și calea îngustă care duce la viață, și poartă largă și calea lată care duce în pierzare. El ne îndeamnă a o folosi pe prima și a ne feri de a doua, zicînd: „Intrați pe ușa cea strîmtă, că: largă-i poarta, lată-i calea care duce în pierzare, și mulți sînt care intră printr-însa. Strîmtă-i ușa, îngustă-i calea care duce în viață, și puțini sînt care o aîlă pe ea... Nevoiți-vă a intra prin ușa cea strîmtă, că mulți — zic vouă — vor căuta să intre și nu vor putea” (Mt. 7 13—14; Lc. 13 24). Ușa strîmtă numește aici exercițiile virtuților creștinești. „Ușă”, pentru că introduce pe creștinii activi în bine, în viață veșnică. „Strîmtă”, adică pregătitoare să muncească, să obosească, să se sforțeze mereu pentru a trece prin ea. Strîmtă, pentru că nu încapă pe cei grași în păcate, din cauza dimensiunii ei reduse. Astfel, toți care voiesc să intre cu orice preț, trebuie a lepăda grosimile și grăsimile păcatelor. Vrei să intri prin ușa strîmtă și să mergi pe calea îngustă la viața veșnică? Leapădă povara păcatelor prin o pocăință adevărată, spovedanie amănunțită, generală, însoțită de facerea roadelor de pocăință (Mt. 3 8). Dezbracă-te de vicii și te îmbracă cu haina strălucitelor virtuți creștinești. Așa de exemplu: în locul slavei deșarte, îmbracă-te cu umilința, în loc de vorbe multe și relē, mai bine taci. În locul somnoroșiei, priveghează și noaptea, fă rugăciuni, cugetă mult în Legea Domnului! Lăcomia înlocuiește-o cu postul, și defăimarea, clevetirea, cu tăcerea și

vorbirea numai de bine... despărțirea de clevetitori... (Vezi și Sf. Vasile, „Regula Mare”, 51).

Te-ai îmbolnăvit — zice un Sfînt Părinte — cu îmbuibarea? Vindecă-te prin post. Ți-ai rănit Sufletul cu necumpătarea? Cumpătarea să-ți fie leacul boalei! Ți-a pricinuit lăcomia fără saț o febră a Sufletului? Milostenia să-ți înlătore betesugul! Căci curățire este împărțirea celor ce-ți sînt de prisos. Ne-am rănit cu răpirea bunurilor altora? Lucrul răpit să fie înapoiat stăpînului adevărat! Ne-a dus minciuna aproape de pierzare? (căci zice: „Pierde-vei pe toți cei ce grăiesc minciună” (Ps. 5 7). Iubirea de adevăr să îndepărteze primejdia! Jurămîntul strîmb și furtul aduce secera ce zboară pe cer văzută de Proorocul Zaharia, amenințîndu-ne cu tăierea. Să dăm păgubașului lucrul furat, să ne îmbrăcăm cu toată armătura Pocăinței, ca să îndepărtăm tăișul acelei seceri! S-a amăgit careva cu oarecare dogme ereticești? Să alunge nelegiuirea cu înțelepciunea dreptei credințe! De te vezi stăpînit de mîndrie, slavă deșartă, fă ceva așa fel ca să fii defăimat de mulți, spre a reveni la smerenie. Aceasta este pocăințe: dezrobirea, nimicirea păcatelor săvîrșite mai înainte, fie cu gîndul, fie cu cuvîntul, fie cu fapta (P. o.c. 259 23; 456 58).

„Poartă largă” și „cale lată” a numit iubirea de plăceri păcătoase: „Poartă” și „cale” pentru că duc în pierzare, la iad; iar „largă” și „lată” pentru că mulțimilor ce merg pe ea, nu le cauzează nici-o: trudă, osteneală, împiedecare, luptă și nevoință, pentru că este nedefinită, deschisă și neobservată de mulți. Dincoace sînt puțini, pentru că ușa e strîmtă, calea îngustă, colțuroasă, anevoioasă, plină de trudă, amărăciuni, greutăți și hărțuieli foarte obositoare. Acolo sînt mulți, pentru că ea e lată, netedă, luminoasă și fără muncă.

Ușa strîmtă și cale îngustă care duce la viață, este și înfrînarea limbii însoțită de tăcere și vorbirea de bine. Pentru aceasta trebuie luptă bună după lege și la năvășii clevetitori, trebuie luptă grea, dîrză, ostencioasă pînă la sacrificiu.

Poartă largă și cale lată, netedă, lucioasă, alunecătoare ca gheața și prăbușitoare în pierzare sînt limbile clevetitoare, grăitoare de rău, ponegritoare aproapelui sau semenilor lor, care-i duce în pierzare. După cum la suiirea pe stîncile muntelui în sus trebuie multă luare aminte, luptă, osteneli chibzuite, așa și la înfrînarea limbii. După cum la prăbușirea în prăpastie nu trebuie multă osteneală, și încordare de minte, așa și la clevetiri. Îndată ce-și dau drumul, cad, se prăbușesc în pierzare, în iadul cel mai de jos.

Poarta largă stă pe calea cea lată, și mulți sînt care intră pe acea poartă și aleargă pe calea lată la iad! Calea lată e o șosea mare, un bulevard mare, cu poartă foarte largă. Oricine vrea, intră și aleargă pe ele. Poarta largă este împodobită cu felurite: decoruri,

reclame, invitații și gustărele. Mulțimi de crainici stau înaintea porții largi și strigă: „Veniți, veniți aici! Aici veți afla: privesc frumose, plăceri felurite, noroc, bucurii, veselii și felurite distracții, care vă plac. Fiecare puteți alege orice poftiți și orice voțiți. Nu există piedici. Nu aveți trebuință de nici un fel de act. Veniți, veniți, aici este loc pentru toți!”

Privind la mulțimea de lume, care intră îngrămădindu-se prin poarta largă și înaintînd pe calea cea lată, poți vedea tot felul de oameni, din toate vîrstele și din toate ramurile societății. Acolo sînt oameni: bătrini, tineri, copilandri, copii... cufundați în: răutăți, păcate, patimi, boli și alte blestemății. Pe fruntea lor stă scris invizibil sau acoperit: „Plata păcatului este moartea” (Rom. 6 23). Acolo, în mulțimea aceea, vezi: ucigași și ucigașe cu mîinile minjite de sînge omenesc, hoți, tîlhari, jefuitori, bețivi, desfrînați, bătauși, clevetitori plini la gură de sîngele semenilor lor, pe care i-au mușcat, sfîrtecat, rupt... cu clevetirile lor, oameni cu ochii sticlînd de lăcomie, zgîrciți cu pungi și saci de bani în spate, niște lepădături ale societății. Acolo vezi și oameni: bărbați și femei, care par normali, cum se cade, cu vază în lume, în dregătorii înalte, cinstiți de lume, evlavioși, pare-se fără pată, bisericosi, rugători de Dumnezeu, participanți la serviciile Dumnezești, dar în afară de Dumnezeu, nepricepînd că inimile lor sînt departe de El. În scurte cuvinte, pe calea lată se văd tot soiul de oameni și femei din toate ramurile societății, de la cerșetorii de pe străzi sau de la ușile Bisericilor, pînă la bogații care zi și noapte își frămîntă mintea cum să-și înmulțească banii și avutul. Acolo se văd păcătoșii cei mai josnici sau notorici, și oamenii cei mai cumșecade, pentru că lată e calea pentru toți și toate, mici și mari. Toți au loc pe ea. Nimănui nu-i este interzis a merge pe ea, nimeni nu-i scos afară de pe ea. Toți alergătorii în negurile întunericului au loc pe ea. Toți însă merg pe ea, cu un gol în ființa lor, toți doresc ce nu știu și nu găsesc. Toți merg după poftele, dorințele, capriciile... lor felurite, fără a se satura. Mîntuitorul ne adeverește clar: „Calea pe care merg aceștia, duce în pierzare, în iad”.

Cu totul alta însă este „ușa strîmtă” și „calea îngustă” care duce în viață, dar pe aceasta puțini sînt care o află. Aceasta o află numai cei: „Mîntuiți cu Harul lui Iisus Hristos” (Efs. 2 8), că: „De nu se va naște cineva din apă și din Duh, din nou, nu poate intra în Împărăția lui Dumnezeu” (Ioan 3 3—8). Nimic nu-i mai neplăcut pentru oamenii lumii acesteia deșarte, decît a veni înaintea lui Dumnezeu ca niște sărmani păcătoși smeriți, care totul au primit și primesc în dar. Căuțînd mîntuirea, trebuie a ne împodobi cu o aleasă credincioșie, cu fapte bune, merite frumoase, plăcute lui Dumnezeu și Sfinților lui. Cu acestea putem intra prin ușa cea

strîmtă și a merge și înainta pe calea îngustă, la viață și fericire în Împărăția lui Dumnezeu, unde putem fi fericiți pururea. Faptele noastre însă, păcate de felurite păcate, ne împiedecă, ne opresc a intra prin ușa cea strîmtă. Mîndria noastră, laudele ce căutăm să ne vină de la oameni și de la Dumnezeu, cîrtirile, clevetirile... și atîtea și atîtea păcate, nu ne lasă a intra prin ușa cea strîmtă, nici a înainta pe calea îngustă la viața și fericirea veșnică. Zidul uriaș al păcatului, ridicat între noi și Dumnezeu, peste care nimeni nu poate sări, a fost surpat de Hristos Mîntuitorul, Care ne strigă: „Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați, și Eu vă voi odihni pe voi. Luați jugul Meu peste voi și vă învățați de la Mine, că sînt blind și smerit cu inima, și veți afla odihnă Sufletelor voastre. Că jugul Meu este bun și sarcina Mea ușoară” (Mt. 11 28—30).

Totuși, pentru mulți, cei foarte mulți, ușa-i strîmtă. De ce? Pentru că noi nu vrem a ne lepăda de noi înșine, de felurite plăceri și dorinți păcătoase, ca și cum am vrea să intrăm cu cămila încărcată cu toate bagajele din spatele ei prin urechile acului. Omul cînd aude cum trebuie a fi pentru a putea intra prin ușa cea strîmtă la viață, se poticnește, se retrage înfricat, ca și cum ar ajunge în atingere cu focul.

Mulți merg ca să intre prin ușa strîmtă dar nu pot intra prin, ca, fiindcă vor să ia cu ei acolo sus: unii mîndria lor, alții lăcomia, zgîrcenia, alții mînia, clevetirile, vorbele putrede, alții petrecerile anticreștinești, jocurile, ospețele cu cîntece curvești, luxul, fumatul, slujirea fețelor și a portului cuviincios, sau alte fapte necurate, neplăcute lui Dumnezeu.

În sfîrșit, mulți vor să aibă în inima lor o anumită cameră unde să depoziteze toate lucrurile neprielnice, de care s-au lepădat la Sf. Botez, și pe care trebuie să le lepede desăvîrșit, ei însă încearcă să intre și să treacă prin ușa cea strîmtă împreună cu ele, dar amar lor, asta nu se poate. Celor ce au încercat să intre așa și n-au putut, noi le spunem: „Lepădați toate ale streinului — diavolului — și astfel veți trece ușor”.

SPRE IERUSALIMUL CERESC. Un om mergea către o cetate unde îl aștepta o fericire mare. Între el și cetatea aceea se afla o prăpastie fără fund, peste care nu se putea trece decît pe o punte îngustă fără sprijin. Itoare. De jur împrejur era întuneric și vijelie, iar în fundul prăpastiei apele clocoteau. Călătorul fu cuprins de înfricoșare. La orice pas putea să cadă.

Atunci iată o călăuză nevăzută îl luă de mînă și-l duse pe puntea îngustă, purtînd înaintea o făclie aprinsă. Călăuza aceasta înalță de o parte și de alta a punții apărătoare de lumină pentru ca acel călător să nu cadă în întunerecul prăpastiei. Prin ajutorul acestei

Călăuze călătorul a ajuns la Cetatea fericirii Noul Ierusalim Cereșe din care n-a mai plecat niciodată.

Omul acela este fiecare din noi. Puntea este însăși viața noastră, de pe care, lesne putem cădea în viltoarea tuturor păcatelor. Cetatea fericirii, către care mergem cu toții este însăși viața cea de veci. Călăuza aceasta minunată și foarte prețioasă, este Domnul Hristos, Care la orice chemare sinceră a noastră, ne ia de mână cu dragoste și ne duce de-a lungul punții vieții noastre. Făclia călăuzitoare este învățătura Lui, iară apărătoarele de lumină sînt îngrădirile Bisericii noastre, între marginile căreia stînd și rămînînd, nu vom putea cădea niciodată în noaptea grea a păcatelor. (P. o.c. 227—8).

CLEVETIREA CHIAR ȘI ADEVĂRATĂ FIIND, CUFUNDĂ PE CLEVETITORI, PE PĂCĂTOȘI ȘI DREPTI, ÎN OSÎNDĂ. Da, acesta-i adevărul curat. Sf. Ap. Pavel înfierînd aspru această diavolească clevetire, scrie: „De vă mușcați unul pe altul și vă tot mîncăți, căutați să nu vă mistuiți unul de către altul sau căutați să nu fiți mistuiți unul de altul.” (Gal. 5 15). Sf. Ioan Gură de Aur de asemenea îi înfieră aspru pe clevetitori, zicînd: „Deși nu ai înfipt dinții tăi în carnea, nici în trupul aproapelui tău, dar ai mușcat Sufletul lui cu clevetirea ta, l-ai rănit și l-ai sfîșiat cu bănuiala ta cea rea. Ți-ai pricinuit: ție însuși, lui și multora, daune înmîite” (pagube mari). Cuvintele acestea parcă ar fi adresate unor jivini scîrboase, unor sălbătăciuni uricioase, și nu unor oameni, și cu atît mai mult unor creștini: popor și cler! Prin aceste cuvinte Sf. Ioan Gură de Aur adevărește tuturor creștinilor, necreștinilor și omenirii întregi, că: clevetitorii, chiar atunci cînd clevetesc după adevăr pe semenii sau aproapele lor, se cufundă în iad de vii, dimpreună cu păcătoșii și cu dreptii care i-au ascultat și-i ascultă. „Tu — strigă el — prin clevetirea aproapelui tău, ai făcut mai rău încă pe cel ce te-a ascultat. Acela (care te-a ascultat sau te ascultă) de este un păcătos, acum (la auzul clevetirii semenului tău) se va face mai îndrăzneț (în a păcătui în felurite forme), căci cunoaște (în cel clevetit) încă un tovarăș al păcatului său. De este el (cel ce te-a ascultat sau ascultă clevetirea) un drept, acum (mai) ușor se va amăgi de mîndrie, și prin păcatul altora divulgat de tine prin clevetire, va fi împins a cugeta înalt despre sine (adică a se prăbuși ca fariseul, devenind o uriciune înaintea lui Dumnezeu (Lc. 18 9—14; 16 15). Tu (prin clevetirea ta) ești vinovat încă și prin aceea, că Numele lui Dumnezeu se hulește (Rom. 2 24), căci precum prin vederea faptelor bune se cinstește Numele lui Dumnezeu, așa prin descoperirea (divulgarea) păcatelor, El Se defaimă și Se necinstește. Pe lîngă aceasta, pe omul care îl defaimi (clevetești), prin cleveti-

rile tale l-ai făcut mai fără de rușine și totodată mai înverșunat asupra ta.

Să nu zică nimenea împotriva, că: numai cînd ar vorbi cineva neadevărul de aproapele său, atunci l-ar defăima sau cleveti; iar nu cînd vorbește adevărul. Nu. Nu este așa Căci și aceea este o călcare de lege (nelegiuire sau păcat), cînd cineva vorbește asupra aproapelui ceva de rău, care este chiar adevărat. Fără îndoială că și fariseul acela numai adevăr a vorbit despre sine (iar ceilalți că sînt păcătoși: răpitori, nedrepti, preacurvari) și despre vameș, și totuși, aceasta nu i-a ajutat; ci toate faptele lui cele bune (postul, milosteniile...) i-au fost zadarnice. Ce-am folosi noi, dacă nu mîncăm carnea dobitoacelor (în anumite zile, ajunuri, posturi), dar ca niște fiare sălbătice sfîșiem numele cel bun al fraților noștri? Clevetitorii sfășie și mîncă pe aproapele lor...” (Om. 3 d. statui). Această o adevărește și un alt Sfînt Părinte, zicînd: „Mai bine este a mîncă carne și a bea vin, și a nu mîncă cu clevetirile cîrnuri de frați” (P. c.c. 235 4).

CEL MAI BUN SAC AL POCĂINȚEI. O femeie se lăuda că cunoaște pe Dumnezeu — și-I urmează sfînta Lui învățătură. Dar avea obiceiul de a cleveti (vorbi de rău) pe semenii ei în toate prilejurile, fără să-și dea seama că fapta ei este un păcat.

Preotul de mai multe ori, i-a atras atenția și a sfătuit-o să se lase de acest păcat. Ea însă nu s-a lăsat. Tot mereu se fălea că e drept credincioasă. Mergînd într-o zi la Duhovnic, ca să-i arate cit de mare credință are ea, îi zise:

— „Părinte, eu vreau să mă jertfesc pentru Domnul Hristos. De aceea, te rog, să-mi dai încuviințare să pun pe trupul meu un sac aspru, ca în felul acesta să-mi pot arăta mai cu tărie credința...”

Preotul care-i cunoștea bine păcatul birfirii (clevetirii) drept răspuns, își puse degetul la buze — și-i răspunse:

— „Iată acesta este sacul cel mai bun pentru D-ta” — și din nou îi arătă buzele.

Femeia fu cuprinsă de rușinare. Ea făgădui Duhovnicului că nu va mai birfi (cleveti). Astfel, ea îmbracă sacul cel mai bun, cu care putea să-și arate credința în Dumnezeu și să se mîntuiască de cel rău. (d. P.L. o.c. 10)

CLEVETITORII S-AU PRIMEJDUIT PE EI, CĂPETENIILE ȘI POPORUL LOR. Israeliții după un an de la ieșirea lor din Egipt, unde robiseră vreo 400 de ani, doreau acum să știe cum va fi țara aceea în care îi trimetea Dumnezeu. Atunci Moise, din porunca lui Dumnezeu, alege din fiecare trib cîte un bărbat (12 la număr) pe care-i trimise, zicînd: „Mergeți în Pămîntul Făgăduinței și cercetați ce fel de popor locuiește în el. Dacă e tare sau slab, mic sau

mare la număr, dacă cetățile în care locuiesc au ziduri tari ori sînt fără ziduri, dacă pămîntul lor este gras ori sterp... Fiți curajoși, luați din roadele pămîntului aceluia și ne aduceți și nouă". Cei 12 bărbați plecînd, au iscodit pămîntul Palestinei, de la pustia Sin pînă la Roov și Emat. Au înaintat pînă la Hebron și au mers pînă ce au iscodit țara timp de 40 de zile. Au luat pe o pîrîngă mare o viță cu un strugure uriaș pe ea, pe care abia îl puteau duce doi oameni. Au mai luat și niște rodii și smochine mari și dulci. Cu acestea în spate, s-au întors la Moise și Aaron și la marea adunare a fiilor lui Israil la Cades în pustia Faran.

Ajunși cu bine în mijlocul taberei, cele douăsprezece iscoade arătînd strugurele uriaș, rodiile și smochinele mari, începură să spună tuturor: „Iată belșugul țării în care ne trimite pe noi Dumnezeu! Cu adevărat: acolo în loc de apă, curge lapte și miere. Acolo sînt niște minunate pășuni verzi, coline frumoase, izvoare cu apă limpede și foarte bună de băut. Nu este pe lume un loc mai plăcut ca acela!" După atîtea vești frumoase însă, începură a vărsa și felurite clevetiri în urechile adunării Israelitilor, zicînd: „Dar... iată, trebuie să știți, că: locuitorii țării aceleia sînt foarte îndrăzneți. Cetățile lor sînt mari și foarte tari. Pămîntul acela pe care l-am iscodit mîncînd pe cei ce locuiesc pe el. Oamenii care locuiesc acolo au o statură înaltă. Acolo am văzut și uriași, pe fiii lui Anac, care se trag din neamul uriașilor! Noi înaintea acelora, parcă eram niște lăcuste... Nu putem să ne suim împotriva poporului acestuia, că este mai tare decît noi..."

Poporul auzind acestea, s-a turburat groaznic și a cîrtit. Toată adunarea s-a ridicat cu strigare mare, a plîns și a cîrtit asupra lui Moise și Aaron, zicînd: „Mai bine am fi murit în pămîntul Egiptului! De ce n-am murit noi în pustia aceasta? Pentru ce ne aduce Domnul în pustia aceasta? Să cădem în război? Mai bine hai să ne alegem alte căpetenii și să ne întorcem în Egipt..." Atunci Isus Navi și Caleb, doi bărbați din cei ce iscodiseră pămîntul, au combătut clevetirile celor zece iscoade, zicînd: „Pămîntul iscodit este bun. Hai să ne suim și să punem mîna pe țară, căci vom ieși biruitori... Nu vă împotriviți Domnului, nici vă temeți de poporul țării aceleia. Acum le-a sosit ceasul; iar cu noi este Domnul". Toată adunarea auzind acestea, în loc de a asculta, s-a sfătuit să-i ucidă cu pietre. Atunci Slava Domnului s-a arătat deasupra Cortului Sfînt, înaintea întregii adunări a lui Israil. Domnul a zis lui Moise: „Pînă cînd Mă va întări pe Mine poporul acesta? Pînă cînd nu va crede Mie, după multele semne și minuni pe care le-am făcut între ei... Însă cu adevărat, precum ați grăit în urechile Mele, așa voi face vouă: În pustia aceasta vor cădea oasele voastre. Toți oei de la douăzeci de ani în sus, cîți au cărtit asupra Mea, nu vor

intra în Pămîntul Făgăduinței, afară de Isus Navi și Caleb. Patruzeci de ani vor rătăci în pustie fiii voștri, după numărul zilelor în care ați iscodit pămîntul, pînă se vor topi oasele voastre în pustie. Un an pentru o zi veți purta păcatele voastre și veți cunoaște ce înseamnă să fiți părăsiți de Mine".

Bărbații care iscodiseră țara și la întoarcere, prin clevetirile lor, au turburat adunarea făcîndu-o să cîrtească asupra lui Moise și a lui Dumnezeu, au murit imediat chiar acolo înaintea Domnului de o moarte năpraznică, pentru că ponegriseră țara. Numai Isus Navi și Caleb au rămas cu viață din cele 12 iscoade, care iscodiseră țara, pentru că aceștia nu clevetiseră, nu o ponegriseră. Moise a spus poporului Israelit cuvintele lui Dumnezeu. Poporul auzind, a plîns foarte tare și a zis: „Iată, ne suim în locul de care ne-a spus Domnul, deși am păcătuit". Moise le-a zis „Nu vă duceți acolo, că nu este cu voi Domnul și veți cădea uciși de sabie înaintea vrăjmașilor voștri". Ei însă n-au ascultat, s-au îndărătnicit și s-au suit pe vîrfurile muntelui spre pămîntul făgăduinței. Atunci au venit asupra lor Amaleciții și Cananiții, i-au bătut și i-au măcelărit groaznic pînă la Horma. Rămășița oștii Israelite s-a întors ca vai de ea în tabără... (Num. 13; 14).

Vedeți isprăvile clevetirei? Vedeți urmările ei? Vedeți cum clevetirea diavolească a turburat tot poporul, cum a primejduit pe Moise, cum a revoltat adunarea, cum a omorît năpraznic pe clevetitori, deși clevetiseră după adevăr, cum a atras urgia Dumnezeiască asupra tuturor Israelitilor de la 20 de ani în sus, să moară, să se topească în pustie, să fie măcelăriți de vecinii lor?! Iată, și de aici putem vedea cît de multă dreptate au: Psalmistul, Apostolul, Sf. Ioan Gură de Aur și toți Sfinții Părinți, care înfierează aspru pe clevetitor și-l pune sub blestem înfricoșat și afurisanie ani de zile... (Ps. 71 4; 63 3-6; 108 1-28; P.M.B. gl. 373; P.B.G. p. 110 (88)).

Clevetirea diavolească a adus și aduce mult prăpăd în toată lumea. Cei ce sînt de partea Domnului Dumnezeu se feresc de ea și luptă împotriva ei din răputeri. Cei răi însă slugăresc pe diavolul, clevetesc, ascultă cu plăcere clevetirile, le duc din loc în loc, le poartă, le mențin și le susțin după plăcerea îngerilor căzuți care îi posedă și astfel se prăbușesc în pierzare vremelnică și veșnică.

CLEVETITORUL EPISCOPULUI, PEDEPSIT. Un Episcop se afla în vizită canonică, împărtaşind binecredincioșilor de peste tot binecuvîntarea sa. Un tăietor de lemne nelegiuit își bătea joc de binecuvîntarea Episcopului, și căuta să-l imiteze. Abia plecă Episcopul, și tăietorul ocupat cu crăparea unor lemne, își repezi

secură în acea mină cu care imitase batjocoritor binecuvîntarea Episcopului. Iacă, și astfel se răsplătește nelegiuirea! (O.M.P. 628).

VRÎND A DECAPITA TOȚI PREOȚII, S-A DECAPITAT. Undeva — ca și odinioară în Franța — se prigoneau Preoții. Un muncitor dintr-o fabrică zise către ceilalți tovarăși ai săi de lucru: „Aș vrea să tai capul la toți Preoții dintr-o singură lovitură”. Toți au rămas foarte mîhnîți și uimiți de pornirea răutăcioasă a tovarășului lor de lucru. Dar chiar atunci în clipa următoare, se ridică să vadă ceva, și un drug de fier de la mașina de lîngă el, îi retează capul. Drept așa cum voia el să facă cu Preoții, i s-a făcut lui. Toți tovarășii lui au recunoscut pedeapsa lui Dumnezeu pentru că voia să batjocorească pe slujitorii Domnului (D.C. 74).

NECINSTITORUL PREOTULUI LITURGHISITOR PEDEP-SIT CU MOARTE. Măi mulți oameni petreceau într-o zi de Duminică la crîșma dintr-un oarecare sat, tocmai în timpul cînd se oficia Dumnezeiasca Liturghie. La sunetul clopotelor, unul dintre bețivi, stăpînit fiind de diavolul, începu a înjura pe Preot, pe Dumnezeu și pe toți Sfinții, că de ce-i turbură petrecerea. Crîșmarul, om religios, căuta să-l calmeze, dar bețivul răspunse: „Dumnezeul vostru e o păpușe, eu nu mă tem de El! Să vedem, are El puterea să mă oprească a înghiți acest pahar cu rachiu?” Dar cînd ridică paharul plin, deodată îngălbeni și căzu mort jos la pămînt... (O.M.P. 626).

ȘI SINGURA CLEVETIREA PRĂBUȘESTE SUFLETELE ÎN IAD. Și acesta este un adevăr destul de învederat, dar așa de camuflat de îngerii infernali, încît nu-i cunoscut de multă lume, nici chiar de majoritatea creștinilor. Totuși, clevetirea cu urmările ei pustiitoare, ni se descopere în anumite locuri ale Dumnezeștilor Scripturi.

Mai înainte de marele război din ceruri, Lucifer cu Îngerii de sub comanda sa, pîrau pe Îngerii cei buni și luminați, adică pe frații lor de îngerat. Piriciunile sau clevetirile acelea, erau un început de mîndrie, o pornire, nu bună, izvorită din mîndrie. „Mă voi sui în cer. Îmi voi ridica scaunul de domnie mai presus de stelele — Îngerii — Dumnezeului Celui Puternic. Voi ședea pe muntele adunării dumnezeilor, la capătul miazănoaptei, mă voi sui pe vîrfurile noilor. Voi fi asemenea Celui Prea Înalt!” (Is. 14 73—74; Iov 41; Iez. 28 1—19; Mt. 2 2, 9—10). După ce, pentru mîndria și nepăstrarea vrednicilor, s-au aruncat din cer (Lc. 10 18; 1 Tim. 3 6; Iuda 1 6; Apc. 12 7—8), toate oștirile îngeresti au strigat cu mari glasuri în ceruri: „Acum s-a făcut: mîntuirea, puterea și Împărăția Dumnezeului nostru și a Hristosului Lui, că s-a aruncat pîrîtorul fraților noștri (Lucifer, balaurul) cel ce-i pîra pe ei înaintea Dumnezeului nostru, ziua și noaptea!” (Apc. 12 10). De aici vedem

că pîrîtorul și toți care conlucră cu el la pîră sau clevetire, precum și cei ce erau de aceeași părere, sau de partea clevetitorului, au fost izgoniți din ceruri, au căzut în adînc, și nu s-a mai aflat loc de a mai sta ei în cer (Apc. 12 7—10). Și dacă pe Îngerii aceia creați de Dumnezeu foarte buni, fără nici un pic de rău în ei, clevetirile acelea repetate asupra fraților lor de îngerat, i-au doborât din cer; apoi cu atît mai mult va doborî diavoleasca clevetire din cer (din Biserică) și de pe pămînt în iad, pe cei ce clevetesc și ascultă cu plăcere clevetirile, cu cît ei nu sînt așa de curați ca Îngerii aceia din ceruri.

După crearea Îngerilor și căderea unora dintr-înșii, Dumnezeu a creat lumea aceasta văzută, apoi pe om, cea mai aleasă și foarte minunată creatură: bărbat și femeie, adică Adam și Eva, pe care-i așează în Raiul desfătărilor. Acolo ei au trăit în o foarte perfectă fericire. Diavolul căzut din fericirile mari ale cerului, văzînd pe om bucurîndu-se de acele bunătăți ale Raiului, îl pismuiește, se hotărăște a-l ispiti și surpa. În acel scop rău, se camuflează în șarpe și se apropie de femeie, partea cea mai slabă, mai ușor de ademenit, și-i zise: „Oare e adevărat că Dumnezeu a zis să nu mîncăți roade din toți pomii Raiului?” Femeia, în loc de a cuima vorba cu el, îi răspunse șarpelui: „Dumnezeu ne-a dat voie să mîncăm din toți pomii Raiului, numai din rodul pomului din mijlocul Raiului, El ne-a oprit, zicînd: „Să nu mîncăți din el, nici să vă atingeți de el, ca să nu muriți”.

Șarpele, stîrnind neîncrederea în Dumnezeu, îi zise: „Nu. Hotărît că nu veți muri, dar Dumnezeu știe că în ziua în care veți mîncă din acele roade, se vor deschide ochii voștri, și voi veți fi ca niște Dumnezeii, cunoscînd binele și răul”. Cuvîntul vicleanului pătrunse adînc în ființa femeii. Plină de curiozitate, neastîmpăr și de dor de mărire, ea privi la pomul oprit. Fructul frumos la vedere, plăcut și dulce la mîncare, o ademeni. Întinse mîna, luă rodul din pom și mîncă, apoi dete și bărbatului ei, și mîncă și el. Aici s-a săvîrșit cea mai mare revoluție din istoria omenirii. Femeia urmă șarpelui, ca și cum el ar fi fost mai presus decît Dumnezeu. Ea urmă statul șarpelui și făcu ceia ce Dumnezeu oprise. Bărbatul urmă și el în păcătuirea femeii, care după ispitire deveni și ea foarte ispitoare. Atunci îndată văzîndu-se goi, ș-au făcut niște șorțuri din frunze de smochin și s-au ascuns de la Fața lui Dumnezeu, printre pomii frumoși ai grădinei.

După aceea Domnul Dumnezeu a chemat pe Adam: „Adame, unde ești?” Nefericitul fugar auzind din desișul arborilor, răspunse: „Am auzit glasul Tău în Rai, dar m-am temut, pentru că sînt gol și m-am ascuns!” Domnul Dumnezeu i-a zis: „Cine ți-a spus că ești gol? Nu cumva ai mîncat din pomul, din care ți-am spus să

nu măninci?" Adam, în loc de a-și mărturisi păcatul, sau a se învinovăți singur, clevește, aruncă toată vina pe femeie, zicînd: „Femeia pe care mi-ai dat-o, ea mi-a dat roade din pom și eu am mîncat”, Domnul îi zise femeii: „Pentru ce ai făcut tu aceasta?” Femeia la rîndul ei, clevește și aruncă toată vina pe șarpe, zicînd: „Șarpele m-a amăgit și am mîncat!” (Fac. 3 7—13).

Aici Adam, după adevăr, clevește pe femeie, și femeia clevește pe șarpe tot după adevăr... dar clevetirile acelea au hotărît pe Dumnezeu de i-a izgonit din Rai, afară în pămîntul blestemat. După aceasta au urmat toate suferințele, necazurile și greutățile... Dacă Adam și Eva, care erau curați și plăcuți lui Dumnezeu, după prima greșală, clevetind după adevăr: Adam pe Eva și Eva pe șarpe, au fost izgoșiți afară din Rai, ce vor păți clevetitorii semenilor lor, care n-au acea curăție de Suflet ca protopărinții noștri Adam și Eva?! Se crede de unii că dacă Adam n-ar fi clevetit pe Eva și Eva pe șarpe, Dumnezeu s-ar fi milostivit să-i lase în Raiul pămîntesc. „Și cu toate acestea — zice Sf. Ioan Gură de Aur — sîntem gata totdeauna de a acuza (pe aproapele), sîntem pregătiți în orice timp de a învinovăți (pe semenii noștri). Dar chiar de nu ne-ar cășuna alt rău (clevetirea), aceasta numai ar fi de ajuns a ne pierde și a ne duce în gheenă. Această (clevetirea) ne impresioară de mii de rele. „Sezînd, împotriva fratelui tău ai clevetit...” (Ps. 49 27). Dacă tu nu vorbeai, alții nu auzeau... Tu ești cauza păcatului... ești un flencănitor, bîrfitor, clevetitor, și în cele din urmă un nebun. Privește, cîte rele cîrg de aici...” (Om. 21 la Evr.). Vedeti că și numai singur păcatul clevetirii cufundă pe clevetitor în perzare, în iad?

Ham, fiul mijlociu al lui Noe, lucrează dimpreună cu frații săi și cu tatăl său timp îndelungat la corabia universală, sub ropotul batjocoririlor lumii care îi lua în ris mereu. După potop, Ham văzînd pe tatăl său amețit de vin și dezgolit în cortul său, l-a clevetit, și la (grăit de rău) spus celor doi frați ai lui afară. Și pentru aceasta a căzut în blestem toată seminția lui (Fac. 9 21—27). O grăire de rău a fost cauza căderii lui și cufundarea urmașilor săi în groaznic blestem. O vorbire adevărată, însă de rău, a fost de ajuns să-l despoaie de binecuvîntare și să-l cufunde, împreună cu toți urmașii săi în blestem greu. Iscoadele cele 12 trimise pentru a iscodi Pămîntul Făgăduinței, n-au putut intra toți acolo cu tot Poporul. Doi dintre ei, Isus Navi și Caleb, care au grăit de bine, au intrat cu mare plăcere și fericire. Ceilalți 10, care au clevetit grăind de rău, Țara Domnului, au căzut în mari turburări... le-au rămas oasele în pustie. Iată unde i-au dus limbile lor neînfrîinate!

Doeg, slujitorul împărăției lui Israil, clevește după adevăr pe Arhiereul Abimeleh și pe împăratul David, înaintea împăratului

Saul, zicînd: „Eu am văzut pe fiul lui Iesei venind în Nob, la Abimeleh. Acesta a întrebât pe Domnul pentru el, i-a dat hrană și sabia lui Goliat Filisteanul”. După nimicirea cetății preotești, Nob, cu Preoții și toate ale lor, Doeg s-a prăbușit în groaznică pierzare (Ps. 51). Clevetirea deci l-a cufundat în cumplită pedeapsă vremelnică și vecinică.

Amon, Avesalom, Tamar, Adonia... fiii lui David, învoindu-se cu alți Israeliteni la clevetiri asupra tatălui lor, s-au îmbrăcat cu groaznic blestem (Ps. 108), au pierdut împărăția, viața... și s-au prăbușit în morți cumplite (2 Imp. 13; 18; 3 Imp. 2 13—25...). Iată că chiar de vor fi clevetit pe tatăl lor cu cuvinte adevărate, însă pentru necinstirea ce i-au făcut-o cu îngîmfare, vicleșug și răutate, i-a slobozit Domnul să se cufunde în pierzare.

Haldeii în cîmpul Deira văzînd pe cei trei Israeliti neînchinîndu-se chipului de aur, i-au pîrit, grăit de rău și clevetit înaintea lui Nabuhodonosor, zicînd: „Împărate, în veci să trăiești! Tu ai dat poruncă, ca oricine va auzi glasul trîmbiței, al flautului, al chitarei, al harfei, al psaltirei, al cîmpoiului și al altor instrumente muzicești, să cadă la pămînt și să se închine chipului de aur; iar cine nu va cădea, nici se va închina, să fie aruncat în mijlocul unui cuptor cu foc arzător. Sînt însă niște bărbați jidovi, pe care i-ai pus ocîrmuitori peste ținutul Babilonului: Ședrac, Meșac și Abed Nego. Acești bărbați nici că au luat în seamă porunca ta, împărate! Dumnezeului tău nu ingenunchează și chipului de aur, pe care tu l-ai înălțat, nu-i aduc închinăciuni”. Împăratul miniat... i-a chemat, legat și aruncat în cuptorul ars înșeptit. Dar puterea arzătoare a focului a ieșit pe gura cuptorului și i-a ars pe clevetitorii îngrămădiți în jur, pe o rază de 49 de coți. Tinerii clevetiți însă au rămas teferi în mijlocul cuptorului... (Dan. 3; Cînt. celor trei tineri 1 22—24). Clevetitorii, clevetind adevărat pe cei trei tineri, au fost arși de foc; iar tinerii clevetiți, au fost salvați de Milostivul Dumnezeu.

O sută douăzeci și doi de înalți dregători ai Persilor, pirăsc, clevetesc, pe Daniil, la împăratul Darie, zicînd: „Împărate!... Daniil, cel dintre robii jidovi, n-a ținut seamă de porunca ta, nici nu s-a grijit de oprirea ta; ci de trei ori pe zi face rugăciune. După hotărîrea dată, trebuie aruncat în groapa leilor”. Împăratul văzu că pentru pismă fac ei acea zarvă, însă neputîndu-l seăpa, l-a băgat în groapa cu lei. Dumnezeu l-a salvat pe clevetitul Daniil, și în locul lui au fost aruncați clevetitorii cu soțiile și copiii lor, pe care leii i-au prins, rupt și sfîșiat pe toți (Dan. 6).

Brutus, devenind ca fiu adoptiv al împăratului Iuliu Cezar, pierzînd simțul recunoștinței, clevea cu colegii săi pe tatăl său care și-l înfiase. Cufundîndu-se zilnic cu clevetirea, formă o conju-

rație împotriva tatălui său adoptiv, și-l asasină cu pumnalele Cezar văzându-l și pe el cu ceilalți ucigași ai săi, zise îndurerat: „Și tu fiul meu Brutus?!“ După aceea formînd triumviratul cu Antoniu, văzîndu-se învins, s-a sinucis, tînguindu-se și zicînd: „Virtute, tu nu ești decît un cuvînt!“

Iată unde l-a dus clewetirea mai marelui său și pe acest înalt demnitar împărătesc! La complot, ucidere și sinucidere.

Fariseul trufaș, de care ne vorbește Mîntuitorul adeseori prin Sf. Evanghelie, a clewetit pe ceilalți oameni, așa greșiți, păcătoși cum erau ei. Se înălța pe sine și înjosea pe ceilalți semeni ai săi, zicînd: „Dumnezeule, mulțumescu-Ți că nu sînt ca ceilalți oameni: răpitori, nedrepti, preacurvari... nici ca acest vameș...“ (Lc. 18 10—14). Mîndria cu multele ei fețe și numiri: vanitatea, orgoliul, trufia, fala, clewetirea... e începutul și izvorul primelor păcate mai mari, doborîtoare unora din îngeri și oamenilor, care voiau să fie ca niște dumnezei, din slavă și fericire în necinste, nefericire, groaznice lipsuri, îndurerări și torturi (Is. 14 13—14; Fac. 3 5—12). Clewetirea a prăbușit pe fariseul postitor și milostiv dedesuptul păcătosului vameș, care se smerea înaintea Domnului. „Acesta (vameșul) — adeverește Mîntuitorul — s-a întors la casa sa mai îndreptat (sufletește) decît acela (fariseul clewetitor în trufia lui). Că tot cel ce se înălța pe sine (pentru că pînă nu se înălța cineva nu clevetește), se va smeri; iar cel ce se smerește (nu clevetește), se va înălța“ (Lc. 18 13—14).

Pe astfel de farisei trufași, clewetitori, Mîntuitorul îi înfierăază cu muștrările cele mai usturătoare: „Vai vouă: „fățarnicilor“, „mormintelor văruiate“, „povățuitori orbi“, „nebuni“, „șerpi“, „pui de viperă“ (Mt. — 22; 23). Ucenicilor Săi însă le atrage atenția: „Luați aminte, feriți-vă de aluatul fariseilor și al saducheilor“ (Mt. 16 6; Mc. 8 15; Lc. 12 1), adică de: fățarnicie, de viclenia purtării și de otrava învățăturii lor. De ce? Pentru că nu se împacă: viața creștină cu mîndria, fățarnicia cu sinceritatea, clewetirea cu dragostea sfîntă, așa cum nu se împacă lumina cu întunericul.

Iuda Iscariotul, economul cetei apostolice, prin clewetire, cu vorbe adevărate, la arhieriei și cărturari, trădîndu-și Dascălul în mîinile vrăjmașilor Săi, a devenit: diavol, vînzător, trădător prin sărutare vicleană, despuat de apostolat, de Împărăția Cerului, de viața vremelnică, sinucigaș și moștenitor al muncilor iadului. „Unul dintre voi este diavol“ — adeverește Mîntuitorul (Ioan 6 70—71). Satana a intrat în Iuda Iscariotul, care mergînd, s-a sfătuit (sfat viclean) cu arhieriei și voievozii, cum L-ar vinde pe El lor. „Ce-mi veți da mie — a zis el — și eu îl voi da pe El vouă?“ Ei s-au bucurat de făgăduiala lui; iar el căuta vreme cu prilej ca să-l trădeze pe Dînsul în mîinile lor fără de popor (Mt. 26 14—16).

Lc. 22 2—6). Iisus știa pe cel ce avea să-L vîndă. Iisus șezînd la Cină, S-a turburat cu duhul și a zis: „Amin zic vouă, unul din voi are să Mă vîndă. Iată mîna vînzătorului este cu Mine la masă“. Ucenicii întristîndu-se foarte, a început fiecare a zice: „Nu cumva sînt eu, Doamne?“ Iisus a zis: „Cel ce a întins cu Mine mîna în blid, acela Mă va vinde! Fiul Omului însă merge precum este scris pentru El, dar vai omului acela prin care Fiul Omului se vinde. Mai bine ar fi fost lui de nu s-ar fi născut omul acela“. Atunci Iuda, cel ce L-a vîndut, a zis și el: „Nu cumva sînt eu Învățătorule?“ Iisus i-a zis lui: „Tu ziseși“, adică: „Tu însuși ai spus“.

Unul din ucenicii lui Iisus, pe care-l iubea El, era culcat cu capul pe pieptul Lui. Simon Petru a făcut acestuia semn, să întrebe, cine ar fi acela de care grăiește. Ioan plecîndu-se pe pieptul lui Iisus, i-a zis: „Doamne, cine este acela care vrea să Te vîndă?“ Iisus i-a răspuns: „Acela căruia Eu, întingînd pînea, i-o voi da“. Și întingînd pînea, a dat-o lui Iuda Iscariotul. Iisus i-a zis: „Ce vrei să faci, fă mai iute!“ Atunci unii din ucenici socoteau că, de vreme ce Iuda avea pungă, Iisus îi zice: „Cumpără ce ne trebuie pentru sărbătoare, sau dă ceva săracilor“. După ce a luat Iuda pînea, a intrat într-însul Satana, și a ieșit afară fiind noapte... (Mt. 26 21—25; Mc. 14 18—21; Lc. 22 21—23; Ioan 13 18, 21—23).

După ce Iisus S-a dus în grădina Ghetsimani, unde întristîndu-Se... ș-a lăsat ucenicii în două locuri. Apoi depărtîndu-Se ca la o aruncătură de piatră, S-a rugat de trei ori Tatălui Cereșc. Venind a treia oară la ucenici, le-a zis: „... Iată, s-a apropiat ceasul. Fiul Omului Se va da în mîinile păcătoșilor. Sculați-vă să mergem, că iată s-a apropiat cel ce M-a vîndut“. Pe cînd Iisus grăia acestea, Iuda Iscarioteanul a venit împreună cu popor mult: ostași și slugi de la arhieriei, de la farisei și de la bătrîni, cu felinare și cu făclii, cu arme și cu toiege. Iuda vînzătorul mergea înaintea lor. El le dădu-se semn, zicînd: „Pe Care-L voi săruta, Acela este. Prindeți-L și-L duceți cu pază“. Iuda cu toată oastea aceea, ajungînd în grădină, ș-a apropiat cu vicleșug de Iisus, zicîndu-I: „Bucură-Te Învățătorule!“ Și L-a sărutat. Iisus i-a zis: „Prietene, pentru ce ai venit?... Iuda, cu sărutare vinzi tu pe Fiul Omului?“

Iisus știind toate cele ce erau să vină asupra Lui, stînd, a zis celor ce venise: „Pe cine căutați?“ Răspuns-au Lui: „Pe Iisus Nazarineanul“. Iisus le-a zis: „Eu sînt“. După ce Iisus le-a zis: „Eu sînt“, s-au întors și au căzut jos. Iisus iarăși i-a întrebat: „Pe cine căutați?“ Ei au zis: „Pe Iisus Nazarineanul“. Iisus le-a răspuns iarăși: „V-am spus că Eu sînt. Deci, de Mă căutați pe Mine, lăsați pe aceștia să se ducă“. Atunci ei apropiîndu-se, au pus mîinile pe Iisus și L-au prins. Văzînd aceasta ucenicii, L-au întrebat: „Învățătorule, să lovim cu sabia?“ Simon Petru avînd sabie, a

scos-o și a lovit pe Malhus, sluga arhiereului, și i-a tăiat urechea dreaptă. Iisus a zis: „Lăsați! Până aici!” Apoi a zis lui Petru: „Întoarce sabia ta în teacă, că tot cel ce scoate sabia, de sabie va muri. Au ți se pare că nu pot ruga pe Tatăl ca să-Mi pună înainte mai mult decât 12 legiuni de Îngeri? Dar cum se vor împlini Scripturile, care zic că așa se cade să fie? Paharul pe care Mi l-a dat Tatăl, au nu-l voi bea?” Apoi atingându-se, de urechea lui Malhus, l-a vindecat.

După aceia Iisus a zis căpeteniilor preoților, slujitorilor și bătrînilor, care venise la Dînsul: „Ca la un tâlhar ați ieșit, cu săbii și cu toiege să Mă prindeți. În toate zilele am fost la voi, învățînd în Biserică; și nu M-ați prins. Dar acesta e ceasul vostru și stăpînirea întunericului.” Acestea toate s-au făcut, ca să se îplinească Scripturile Proorocilor. Atunci ucenicii L-au lăsat și au fugit... Oastea, căpeteniile și slugile Iudeilor, au prins pe Iisus, L-au legat, dus la Ana, la Caiafa, unde L-au bătut, scuipat, batjocorit și osîndit la moarte... Atunci Iuda, cel ce L-a vîndut, văzînd că Iisus a fost osîndit la moarte, căindu-se, a întors cei 30 de arginți arhiereilor și bătrînilor, zicînd: „Am greșit de am vîndut sînge nevinovat!” Ei i-au răspuns: „Ce ne pasă nouă? Tu vei vedea!” Iuda aruncă (disperat) arginții în Biserică, și mergînd s-a spînzurat... (Mt. 26 36—57; Mc. 14 32—53; Lc. 22 38—54; Ioan 18 1—15; Mt. 27 1—10).

Iată unde a dus pe Iuda umblarea pe calea șarpelui: la cleve-teală, vînzare, trădare, iubire de argint, salutare vicleană și sîrutare cu șiretenie. Sf. Biserică înfierează aspru fapta urîtă a lui Iuda Iscariotul, zicînd între altele multe: „Iuda, cel cu mintea iubitoare de argint, s-a întăritat asupra Învățătorului, vrăjmașul; s-a sfătuit, a gîndit vînzare, a căzut din lumină, primind întunericul. A tocmit prețul și a vîndut pe Cel fără de preț. Pentru aceasta a și aflat răsplătire precum a făcut ticălosul: spînzurare și moarte cu durere...” (Marți, săpt. Patimilor de Utrenie, 3 stihologie).

Din cele arătate, vedem că și numai singură clevetirea prăbușește pe clevetitori în iad.

PROOROCIȚA MARIA CLEVETIND, S-A LEPROȘAT. Maria proorocița, sora mai mare a Sf. Prooroc Moisi, deși avea viață bună, aleasă, plină de credincioșie, sfîntă, bogată în fapte bune, vorbe împreună cu Aaron împotriva lui Moisi, adică cleveti, fiindcă luase de soție o femeie etopiancă. În același timp s-a umplut de mîndrie asupra lui Moisi, zicînd: „Oare numai prin Moisi vorbește Domnul? Nu vorbește oare și prin noi?...”. Păcatul acesta al clevetirei, a fost de ajuns ca s-o răstoarne de pe treapta sfînteniei sale și s-o prăbușească în urgia Domnului. Minia Domnului s-a aprins asupra clevetitorilor... Maria îndată s-a umplut de lepră

albă... asemenea unui copil născut mort, a cărui carne este putredă pe jumătate. Deși Aaron strigă înspăimîntat și Moisi s-a rugat Domnului s-o vindece, totuși, n-a vindecat-o. El a poruncit lui Moisi s-o scoată afară din tabără și s-o țină închisă acolo... Tot poporul a stat pe loc, n-a putut pleca decât după șapte zile, cînd Domnul a vindecat-o (Vezi pe larg Num. 12).

Iată cum și numai singur păcatul clevetirei poate cufunda chiar și Suflete sfîntite în osîndă!

DREPTII NU CLEVETESC, NICI NU VĂDESC PĂCATELE SEMENILOR LOR. Dreptul Iosif cel urît de moarte, prigonit, vîndut de frații săi Ismaeliților și năpăstuit de femeia lui Putifar în Egipt, deși s-a văzut întemnițat pe nedrept, n-a clevetit pe nimeni. Explicînd el visul favorabil al paharnicului lui Faraon, îl rugă zicînd: „Cînd vei fi la bine, adu-ți aminte și de mine, fă bine și pune cuvînt pentru mine și mă scoate din închisoarea aceasta, căci eu sînt furat din pămîntul Evreilor; și nici aici în Egipt n-am făcut nimic rău, ca să fiu aruncat în temnița aceasta...” (Fac. 40 14—15).

Sf. Prooroc Daniil, bărbatul iubit de Dumnezeu, în urma furtu-noaselor clevetiri ale celor 120 satrapi și doi dregători superiori, că nesocotește porunca împărătească, rugîndu-se Dumnezeului său zilnic de cîte trei ori, văzîndu-se aruncat în groapa leilor și salvat cu puterea lui Dumnezeu, nu clevetește și nici nu acuză pe clevetitorii săi înaintea împăratului. El își arată numai nevinovăția sa, zicînd: „Dumnezeu a trimis pe Îngerul Său și a astupat gurile leilor, care nu mi-au făcut nici un rău, pentru că am fost găsit nevinovat înaintea Lui; așijderea și în fața ta împărate n-am făcut nici un rău!” (Dan. 6 23).

Iosif logodnicul și îngrijitorul P.Ș. Fecioarei Maria, văzîndu-o îngreunată, fiind drept și nevrînd a o vădi, divulga sau a o face să sufere, a vrut s-o lase pe ascuns, numai și numai să nu sufere cîtuși de puțin de pe urma lui (Mt. 1 18—19; comp. Lc. 1 26—56).

Sfinții Apostoli văzîndu-se bătuiți pentru a nu mai vorbi în Numele lui Iisus și liberați din temniță, au plecat de la fața sine-driului și n-au clevetit pe cei ce i-au întemnițat, bătut și necinstit; au preamărit pe Dumnezeu (F. Ap. 5 17—41).

Sf. Ap. Petru îndemnîndu-ne la neclevetire, ne pune înainte pildă vie pe Mîntuitorul proslăvindu-Se în suferințele Patimilor Sale cele de bună voie, zicînd: „Hristos a pătimit pentru noi dîndu-ne pildă să pășim pe urmele Lui. El nici un păcat n-a făcut și nu s-a aflat vicleșug în gura Lui. Batjocorit fiind, n-a răspuns cu batjocori, pătîmind n-a amenințat; ci a lăsat aceasta în seama Judecătorului Celui Drept” (1 Petru 2 21—23; comp. Is. 50 6; 53 7).

LUA ȘI PIATRĂ ÎN GURĂ CA SĂ NU CLEVETEASCĂ. Sf. Arhiereu Nifon, fiind pătruns adânc de Cuvîntul lui Dumnezeu: „Pomul bun face roade bune... Din cuvintele tale te vei îndrepta și din cuvintele tale te vei osîndi” (Mt. 12 33—37), lupta din răspuțeri a-și feri gura de cuvinte deșarte. Astfel, niseistorisește că: În toate zilele petrecea în lacrimi și în aspră pocăință, după cuvîntul Apostolului: „Cei ce sînt ai lui Hristos, trupul și-au răstignit împreună cu patimile și cu poftile” (Gal. 5 24). Foarte mult își punea el pază gurilor sale, ferindu-se de cuvinte deșarte și mai ales de vorbe necurate, de dosădiri și de clevetiri. În acest scop și-a făcut o rînduială ca să se lovească cu pumnul de cîte 40 de ori, dacă i s-ar întîmpla vreodată a mai grăi vr-un cuvînt netrebnic sau de hulă. Apoi punîndu-și o piatră în gură, o purta multă vreme, zicînd în sine: „Mai bine îți este ție nelegiuirea a minca piatră, decît a grăi vr-un cuvînt rău” (V. Sf. 23 Dec. o.c. pp. 1161—2).

Despre Avva Agaton ni se spune că trei ani s-a ostenit, ținînd o piatră în gură sa, pînă cînd s-a deprins a tăcea (P. o.c. p. 28 15). De asemenea și alți Părinți Duhovnicești purtau piatră în gură, ca nu cumva prin vădierea și judecarea aproapelui, să se despoaie de Darul lui Dumnezeu.

SPOVEDANIA CLEVETITORILOR. Prin felul cum acești superficiali clevetitori în mărturisirea lor, dorind a se spovedi la Duhovnic așa cum vor ei, nu cum ar trebui, ne dau a înțelege așa: „Spovedește-mă numai cum vreau eu... că în loc a mă îngriji de păcatele mele, să alerg colo și dincolo pentru a-mi mai pune și alți diavoli pe limbă, în urechi și în inimă prin practicarea diavoleștei meserii a clevetirii. Spovedește-mă repede, ca să alerg a cleveti chiar și pe Hristos în persoana Preoților Săi. Deși ei se roagă pentru ajutorul și binele nostru, totuși simt o plăcere în a-i cleveti, judeca, osîndi, ponegri... Dă-mi canon puțin, puțin, ușor și cît mai mic, ca să am timp cît mai mult pentru clevetit, chiar de sînt și îndrăcit, asemenea celui ce clevetea Preotul înaintea lui Avva Marcu Egipteanul (P. p.c. 154)...”. Astfel, clevetitorii obișnuiți cu meseria diabolică a clevetirilor, mai ales cei pasionați după ea, deși aleargă și ei la Duhovnici adeseori, însă niciodată nu fac spovedanie adevărată, și nici roade vrednice de pocăință, numai și numai ca să nu-și curețe limbile, urechile și inimile de diavoli cuibăriți pe ele. Unele persoane își mărturisesc aceste păcate ale clevetirilor, dar fără hotărîrea de a le părăsi, strica și face roade vrednice de pocăință pentru ele.

O bătrînă evlavioasă, venind la scaunul duhovnicesc, își înșiră pe îndelete toate greșelile și păcatele ei. Deodată sărmana femeie tresări și spuse tremurînd:

— „Să nu uit robinetul”, taică Părinte.

— „Apoi poți să uiți robinetul, fiindcă aici nu e vorba de robinet” — zise nedumerit Duhovnicul.

— „Ba da” taică Părinte — răspunse femeia.

— „Ce vrei să spui despre robinet, și care este robinetul care te neliniștește atît” — zise contrariat Preotul.

— „Gura asta sporovăitoare, taică Părinte” — zise sărmana femeie credincioasă. De cîte ori nu spun vorbe nesocotite! De cîte ori nu spun hazuri ieftine și glume nesărate! De cîte ori nu blestem și nu osîndesc în zadar! De cîte ori nu mint, clevetesc, ponegresc... Gura mea e gură de iad și pe ea curg gîrlă neîncetat clevetirile ca pe un robinet stricat!...”

O mamă evlavioasă, care-și urzea viața ei după lumina nestinsă a Evangheliei, fu întrebă de Duhovnicul său în Scaunul Spovedaniei:

— „Ce povară ai pe Suflet, fiico?”

— „N-am păcate mari taică Părinte, ci păcate mărunte, care-ți scapă fără să vrei” — zise credincioasa.

— „Vreau să aud și eu ce anume păcate te apasă pe cuget?!”

— „Nu sînt împovărată sufletește, taică Părinte, fiindcă n-am păcate grele, ci numai păcate ușoare!” repetă credincioasa.

— Înțeleg — zise Duhovnicul — însă doresc să știu ce păcate săvîrșești, indiferent dacă sînt mari sau mici, grele sau ușoare”.

— „Apoi taică Părinte, mai mint și eu, mai spun și cîte o vorbă de rău, mai drăcui, mai blestem, mai cîrtesc, mai clevetesc... și în sfîrșit ce să vă mai spun?! Fac și eu păcate de astea provizorii” — zise în pripă credincioasa... (L. L. 146). Păcatele cu limba, care adeseori duc la crimă, ca pe împăratul David, pe Iezabela, pe Irod, ca pe Arhiereii, bătrînii și fariseii iudaici (2 Imp. 11 14—17; 3 Imp. 21 7—16; Mt. 14 7—12; Ioan 11 50; 18 14), sînt numite păcate provizorii de cei mai mulți creștini și mai ales de creștinele care bolesc de clevetiri!

O intelectuală de pension, muștrată groaznic de conștiință, veni la Scaunul Duhovniciei, hotărîtă a spune adevărul pînă la capăt. Duhovnicul o întrebă:

— „De cînd nu te-ai spovedit?”

— „De cînd eram în pension”, taică Părinte!

— „Postești?”

— „Nu... Blestematul de pension m-a năvălit să nu respect posturile. Mă prefăceam bolnavă, și mi se dădea mîncare de dulce!”

— „Obișnuiești să fumați?”

— „Fumez de cînd eram în pension”.

— „Ai slăbiciunea luxului?”

— „Mi-a fost singura preocupare în pension”. Preferam să rabd de foame, numai să fiu la curent cu moda”.

— „Alte păcate, doamnă?!“

— „N-am păcate, Părinte; dar de... gura îmi tot merge, mai: fire-ai al ăluia, mai fir'ar, mai da-te-aș! Mai clevesc adeseori pe ceia, pe cea... Încolo, nu știu ce să vă mai spun!“...

Toate relele se culbăresc în pension, iar diavolul își face palat în gura celor mai distinse doamne... Dînsa ține discursuri zi și noapte cu: „fire-ai în sus“, „fire-ai în jos“; iar Duhovnicul să nu zică decît cîteva cuvinte, și acelea de iertăciune!!! (L.L. 367—844—5). Noi Duhovnicii în Scaunul Sfintei Spovedanii trebuie să avem ochi de Argus, să fim mai mult ochi, ca Heruvimii, să descoperim ranele sufletești ale penitenților, să le doctorim și să le vindecăm; iar nu să le obojim, lăsîndu-i să se prăbușească în iad (Iez. 13 9—16).

Mulți din creștini și creștine vin la Scaunul Duhovniciei, cu pretenția de a nu-i canonisi pentru clevetirile lor, nici a-i opri de la ele pentru a rămîne pururea cu diavoli: pe limbi, în urechi și în inimi, cum adeverește și Sf. Ioan Gură de Aur. „Am venit taică Părinte să ne spovediți“ — zic ei — dar în sfătuirea ce le-o dăm să se părăsească de păcate, mai ales de clevetiri, ei tărăgănesc, ca și cum ar spune: „Mă spovedesc, dar cu condiția să rămîn tot în păcate, mai ales în grăiri de rău, ponegriri, clevetiri... m-am învățat și învoit pentru totdeauna cu diavoli pe limbă, prin clevetiri, cei din urechi prin ascultarea cu plăcere a clevetirilor și cu cei din inimă prin ducerea clevetirilor din loc în loc și din om în om. Alerg să clevesc, judec, ponegresc și osîndesc pe Înșuși Hristos în persoana Liturghisitorilor Săi: Preoți și Arhieri. Deși ei se roagă pentru noi, pentru pacea, liniștea, progresul și binele nostru, noi îi cle-e-veti-i-im mereu, așa cum ne-am obișnuit!!!

„Te rugăm taică Părinte să ne zici cîteva vorbe de iertare și să ne Împărtășiți, că de, ne numim și noi creștini!“

„Da — zice Duhovnicul — însă trebuie să vă hotărîți să faceți roade vrednice de pocăință, și mai întîi de toate să vă părăsiți de clevetire, să lepădați pe diavolul clevetirilor de pe limbă, din urechi, din inimă. Altfel, împărtășindu-vă de obicei, fără a vă socoti, fără a vă pregăti bine, adică a vă Împărtăși cu nevrednicie, vă luați osîndă (Mt. 9 16—17; Mc. 2 21—22; Lc. 5 36—37; 1 Cor. 11 27—32; 10 7, 20—22). Așadar, vreți neapărat a vă Împărtăși cu Hristos Dumnezeu? Lepădați mai întîi pentru totdeauna pe diavolul de pe limbă, din urechi, din inimă, că altfel luați foc, osîndă...“. Acesta e sfatul Duhovnicului adevărat. Rețeta sau canonul acesta trebuie să-l urmați ca să vă fie bine. Nu bodogăniți împotriva lui Hristos și a Bisericii, că cutare și cutare om se Împărtășesc și tot clevesc!? Clevetitorii aceia care n-au stricat clevetirile cu care au rănit pe aproapele lor, și cei care tot clevesc mereu, cînd s-au

Împărtășit nu s-au Împărtășit cu Hristos; ci cu foc, cu osîndă (1 Cor. 11 27—30; Evr. 10 24—31; 12 14, 29). Deci, cei care și după Împărtășire: clevesc, ascultă clevetirile cu plăcere și le duc din om în om, arată clar că n-au pe Hristos în ființa lor; ci au pe diavolul pe limba lor, în urechile și în inima lor, cum adeverește Sf. Ioan Gură de Aur. „Mulți — zice el în altă parte — se Împărtășesc de frica morții, dar tot în iad se duc“. De ce? Pentru că nu-i Împărtășește Hristos pe toți; ci numai Preotul, adeverește învățatul teolog Nicolae Cabasila, Sf. Macarie, ș.a.

Clevetitorii se ridică cu ură de moarte (1 Ioan 3 15) asupra acelor pe care-i clevesc, adeseori încă și asupra Preotului Bisericii, ca odinioară Iudeii idolatrizați asupra trimisului lui Dumnezeu Ieremia Proorocul, sfătuiindu-se cu răutate astfel: „Veniți să urzim rele împotriva lui Ieremia! Căci doar nu va pieri legea din lipsă de Preot, nici sfatul din lipsă de înțelept, nici cuvîntul din lipsă de Prooroc. Haidem să-l ucidem cu vorba și să nu luăm seama la toate vorbele lui! Hai să-l învinuim! Toți cei ce trăiau în pace cu mine, pîdesc să vadă dacă mă clătesc, și zic: „Poate că se va lăsa prins, vom pune mina pe el, și ne vom răzbuna pe el“. Dar Domnul este cu mine ca un viteaz, puternic, de aceia prigonitorii mei se vor poticni și nu vor birui, se vor umplea de rușine că n-au lucrat cu chibzuială; ocară lor va fi veșnică și niciodată nu se va uita...!“ (Ier. 18 17; 20 10—13). Clevetitorii, de nu vor strica clevetirile acelea, îi vor strica ele pe dinșii. Clevetirile acelea, asemenea unor gadini, șerpi, viperi, balauri... îi vor rupe și nimici pe ei vremelnici și veșnici, de nu le vor strica, făcînd roade vrednice de pocăință (Vezi clișeele cu muncile vămii 13 și 20).

Creștinilor și creștinelor, canonisiți-vă voi păcatele clevetirilor, ca să nu vă canonisească ele pe voi. Vindecați voi pe cei ce i-ați rănit, rupt și ucis cu diabolicele voastre clevetiri, prin stricarea pagubei făcute, și astfel veți fi vindecați și voi. Altfel, clevetirile acelea vă vor munci pe voi și aici și dincolo de mormînt. Stricați, nimiciți clevetirile pe care le-ați semănat în lume, ca să nu vă strice ele pe voi.

Cu multe și felurite subînțelesuri viclene, satanice, sumedenii mari de creștini și creștine cu numele, rămîn sub stăpînirea întunericului, cufundîndu-se în iad de aici de pe pămînt! Adeseori am văzut femei și fecioare nebune care tot clevesc, cufundîndu-se văzînd cu ochii în întunericul cel mai din afară (Mt. 25 1—12), și Magdalene, Samaritence, Egiptence, Evdochii... care se înțeleptesc, și Împărăția Cerului de aici de pe pămînt o dobîndesc (Lc. 8 2; Mc. 16 9; Ioan 4 7—42; V. Sf. 1 Aprilie, 1 Martie,...).

Gîtlejul clevetitorilor e o groapă deschisă, din care iese numai duhoare cu miros urît (Ps. 5 9—10).

GURA TREBUIE STRAJUITĂ. La intrarea unui atelier de lăcătușerie din Hamburg, ucenicii au scris următoarele cuvinte pline de mult înțeles: „Dacă fiecare om și femeie, bătrîni, tineri și copii, ar avea cîte un lacăt la gură, apoi lăcătușeria noastră ar fi cea mai prețioasă meserie!” Citind acea inscripție, mi-a zburat gîndul la cuvintele psalmistului David: „Pune Doamne strajă gurii mele și ușa de îngrădire împrejurul buzelor mele!” (Ps. 140 3). „Căci, cine iubește viața și vrea să vadă zile bune, să-și înfrîneze limba de la rău și buzele de la cuvinte înșelătoare” (Ps. 33 12-13).

SPOVEDANIA FALSĂ PRIMEJDUIEȘTE. Fiica poporului Meu — zice Domnul Dumnezeu prin Proorocul Ieremia — acopere-te cu un sac și te tăvălește în cenușă, jelește-te ca după singurul tău fiu, varsă lacrimi amare! Căci pe neașteptate vine pustii-torul peste noi. Te pusesem de pază peste poporul Meu ca o cetățuie, ca să le cunoști și să le cercetezi calea. Toți sînt niște răzvrătiți, niște bîrfitori, clevețitori, aramă și fier, toți sînt niște stricați. Foalele ard, plumbul este topit de foc, degeaba curățesc, căci zgura nu se dezlipește. De aceia se va numi argint lepădat... Iată, de la cel mai mic pînă la cel mai mare toți sînt lacomi de cîștig. De la prooroc pînă la preot, toți înșeală. Leagă în chip ușuratic rana fiilor poporului Meu, zicînd: „Pace! Pace!” și totuși, nu este pace! Sînt dați de rușine...” (Ier. 6 26-30, 13-15).

„Mîna Mea — zice Domnul Dumnezeu prin Proorocul — Preot Iezechiil — va fi împotriva proorocilor, ale căror vedenii sînt înșelătoare, și ale căror proorcii sînt mincinoase; ci nu vor rămînea în adunarea poporului Meu, nu vor fi scriși în cartea casei lui Israil, și veți ști că Eu sînt Domnul Dumnezeu. Lucrurile acestea se vor întîmpla pentru că ei rătăcesc pe poporul Meu, zicînd pace! cînd nu este pace. Poporul Meu zidește un zid, și ei îl tencuiesc cu ipsos. De aceia spune celor ce-l acopăr cu ipsos, că se va prăbuși, va veni o ploaie cu vifor, pietrele de grindină vor cădea, și se va deslănțui furtuna. Iată, vi se prăbușește zidul! Și atunci vi se va zice: „Unde este ipsosul cu care l-ați tencuit?” De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „În urgia Mea voi porni furtuna, în mînia Mea va veni o ploaie cu vifor, și vor cădea pietre de grindină ca să nimicească. Voi surpa zidul pe care l-ați tencuit cu ipsos, îl voi doborî la pămînt, și i se vor dezgoli temeliele, se va prăbuși și veți pieri în mijlocul dărîmăturilor lui. Și astfel veți ști că Eu sînt Domnul. Îmi voi potoli astfel mînia împotriva zidului și împotriva celor ce l-au tencuit cu ipsos, și vă voi spune: „Nu mai este nici un zid! Și s-a isprăvit cu cei ce l-au tencuit cu ipsos! S-a isprăvit cu proorcii lui Israil, care proorocesc asupra Ierusalimului și au vedenii de pace asupra lui, cînd nu este pace, zice Domnul Dumnezeu” (Iez. 13 9-16).

PRIN SPOVEDANIILE DE FORMĂ GOALĂ SE UMPLE IADUL. Odinioară un rege vorbea cu sine însuși în chipul următor: „Îmi merge de minune! Îmi înșel cumplit pe supușii mei!” Ministrul lui își zicea la rîndul său: „Ce bine îl mai duc eu cu vorba pe rege”. Croitorul care-l îmbrăca după gust pe acest ministru, zicea: „Ce bine îl mai înșel eu pe bietul ministru!” „Și eu pe amîndoi”, adăuga un soldat. Duhovnicul, care fu informat despre toate acestea, rosti degrabă: „Eu iert pe cîteși patru”. Diavolul, copleșit de bucurie, exclamă: „Sînteți ai mei toți cinci!” (L.L. 416). Iată unde duce neîmplinirea datoriilor și spovedaniile numai de formă goală sau de obicei!

Frați creștini!

Acum e vremea,
Cît pe lume mai trăim,
Să ne îngrijim de suflet
Și-n păcat să nu murim.

ÎNTELEPTUL PLĂCUT LUI DUMNEZEU, ASCUNS SUB FORMA NEBUNIEI. Sf. Cuvios Simeon din Edesa Siriei, călugărindu-se în Mănăstirea St. Gherasim de egumenul Nikon, neașteptînd împlinirea celor șapte zile, a mers cu fratele său Ioan în pustie, unde au petrecut 40 de zile în mari nevoințe, în post aspru, cugetări în legea Domnului, privegheri și rugăciuni. Într-o bună zi Cuv. Simeon a zis Cuv. Ioan: „Frate, de acum nu trebuie a mai petrece noi în pustiu acesta. Ascultă-mă pe mine în ce îți voi spune. Hai să mergem în lume, să slujim la mîntuirea altora. Aici ne folosim numai pe noi înșine, așa că de folosul altora nu avem plată. Ne aducem aminte că Mîntuitorul ne îndeamnă la aceasta, zicînd: „Mai mare dragoste decît aceasta nimeni nu are, ca cineva să-și pună Sufletul pentru prietenii săi” (Ioan 15 13; 3 16; 1 Ioan 3 16). La aceasta ne sfătuiește și Apostolul, zicînd: „Nimenea să nu caute ale sale; ci fiecare pe cele ce sînt ale aproapelui... Eu tuturor le fac spre plăcere, necăutînd folosul meu; ci al multora, ca să se mîntuiască... Tuturor m-am făcut toate, ca astfel cu adevărat să mîntuiesc pe mulți...” (1 Cor. 10 24; 9 16-22; Rom. 15 1-3; Filip. 2 4). Cuv. Ioan însă nu s-a învoit, ci a rămas în pustie. Cuv. Simeon întorcîndu-se la Ierusalim vreme de trei zile, s-a închinat Mormîntului Domnului cel de viață purtător. De acolo s-a dus la Edesa, unde prefăcîndu-se nebun în ochii tuturor, a săvîrșit multe minuni: alunga dracii, prevestea cea ce urma să se întîmple, vindeca felurite boli, izbăvea din morți năpraznice, readucea pe necredincioși și eretici la dreapta credință, iar pe păcătoși îi povățuia la pocăință. Totuși, cum ceruse el de la Dumnezeu, nimenea nu-i putea cunoaște sfințenia, socotîndu-l nebun și îndrăcit, pînă la

început a avea pe stareț ca pe un Sfînt. Alții ziceau de Simeon, că vrăjește cu ajutor diavolesc, fiind nebun și îndrăcit.

Într-o bună zi Cuviosul Simeon mergea pe lingă un loc unde jucau o mulțime de fete mari. Acelea văzîndu-l, au început a-l batjocori și a-l chema la jocurile lor, strigînd: „Monahe, monahe, călugăre...”. Sfîntul vrînd ca să pedepsească și să înțeleptească nerînduiala lor, s-a rugat în taina inimii sale către Dumnezeu. Atunci deodată li s-au făcut ochii lor strîmbi, căutînd fiecare cruciș. Starețul s-a dus în drumul său. Fetele cunoscîndu-și strîmbarea ochilor, au înțeles că nebunul le-a făcut așa. Ele au alergat în urma lui plîngînd și strigînd: „Nebunule, îndreptează-ne ochii noștri”, pentru că lor li se părea că din vrajbă le-a făcut lor aceea. Ajun-gîndu-l, l-au prins și-l rugau cu silă, zicîndu-i: „Dezleagă ceia ce ai legat”. El jucînd, a zis către dînsule: „De voiește cineva din voi să se tămăduiască, atunci să-i sărut ochii cei strîmbi, și se va tămădui”. Unele din ele — cite a voit Dumnezeu să le tămăduiască — s-au învoit ca starețul să le sărute ochii lor. În acea clipă prin sărutarea lui, îndată au luat tămăduire. Celelalte, cărora le-a fost scîrbă și n-au voit ca starețul să le sărute ochii, au rămas netămăduite. Plecînd starețul puțin de la ele, au început și acelea a alerga în urma lui și a striga: „Așteaptă nebunule, așteaptă pentru Dumnezeu, și sărută-ne și pe noi!” Dar starețul nu le-a ascultat, ci alerga înainte, iar fetele veneau în urma lui. Unii din popor, care priveau la aceasta, îl cleveteau în batjocoră zicînd: „Iată-l se joacă fetele cu dînsul!” Alții le socoteau și pe acelea că sînt nebune. Cuviosul, însă, zicea către dînșii: „De n-ar fi strîmbat Dumnezeu ochii acestora, apoi ar fi întrecut cu desfrînarea lor pe toate femeile din Siria; dar pentru schimbarea ochilor lor, nu vor mai fi astfel”.

Sub ploaia feluritelor clevetiri, batjocori și bătăi, Sf. Cuv. Simeon lucra cu mare succes la mîntuirea Sufletelor omenesti! Prin nebunia predicării indirecte, el silește pe creștinul eretic Fuscărie a fi milostiv, și prin minunea cădîrii cu focul în pumni și în haină îl aduce în sinul unicei Biserici sobornice și apostolice a lui Hristos.

Prin nebunia-mîncării în dimineața Sfintei și Marei Joi, prin mîncarea cărnii în public și a cîrnatului în dimineața unei Dumini-ci, cînd Preoții și poporul se rugau în Sfintele Biserici, el predica mulțimii din afara Bisericii, că Dumnezeu lor este pîntecele (Filip. 3 19), că prin cîntecele curvești, ospețele cu beții și jocuri... ei sînt idolatri (1 Cor. 10 7, 20—22), care deși se închină lui Dumnezeu, însă slujesc și idolilor (4 Imp. 17 32—33, 41), și nu sînt creștini curăți.

Prin sărutarea slujnicilor de prin casele mari, predica indirect tuturor creștinilor mari și mici, că prin clevetiri se compromit,

sărutîndu-se cu diavolii, care sînt culcușiți pe limbile lor, în urechile și în inimile lor, după care urmează copleșeala greutăților, păcatelor și clevetirilor, care-i cufundă în iad de vii (Ps. 108 1—19, 27—28; 51; 54 14—17).

Prin încrucișarea ochilor tetelor mari, care jucînd îl cleveteau batjocorîndu-l, Sfîntul predica indirect tuturor celor mici și mari: că obișnuința diabolică a clevetirilor le încrucișează privirile ochilor sufletești, cu un ochi privesc la Dumnezeu, zicînd: „Doamne, Doamne... și cu celălalt la meseria diabolică a clevetirilor iar după repetarea obiceiului clevetirilor, ascultării clevetirilor și semănării clevetirilor în lume, cînd păcatul clevetirilor se transformă în fire, își pironesc privirile ochilor numai în jos, la josnicele clevetiri, practicînd în orice vreme și loc meseria aceea diabolică Fac. 3 1—5; Iov 1; 2; Zah. 3 1—2; Apc. 12 10; Mt. 26 14—16; Ioan 6 70—71; 13 21—30), că prin nepărăsirea clevetirilor, prin nestrîmbele lor și prin practicarea lor, cu toate rugile lor de: Doamne, Doamne... se pogoară în iad de vii (Ps. 5 9—10; 54 16; Rom. 3 10—15; Ps. 108 6; Mt. 7 21—23; 25 11—12).

Prin vindecarea ochilor încrucișați a unora din fetele care au cedat a fi sărutate de starețul nebun pentru Hristos, arăta că cei ce se vor părăsi de clevetirile diabolice, le vor strica și vor face roade vrednice de pocăință, se vor vindeca la ochii lor sufletești. Cei care însă, ca și fetele acelea nesărutate de starețul nebun pe ochii strîmbați, nu se lasă de clevetiri, nu strică clevetirile, nu fac roade vrednice de pocăință, rămîn cu privirile lor pironite tot la diavolul și meseria clevetirilor lui diavolești, pînă la ieșirea lor din trup, după care cad în iad cu diavolii clevetitori pe care i-au slugărit, multiplicînd clevetirile cu care s-au întunecat sumedenii de Suflete. Astfel, în ziua cea mare a judecării universale, se va auzi iarăși un glas al Îngerilor și Sfinților din cer, zicînd: „Acum s-a făcut mîntuirea și puterea și Împărăția Dumnezeului nostru și puterea Hristorului Lui, că s-au aruncat pîrșii, clevetitorii fraților noștri, aceia care-i cleveteau pe ei ziua și noaptea înaintea Dumnezeului nostru” (Apc. 12 10).

PEDEAPSA CLEVETITORILOR. Istoricii vechi povestesc că: un oarecare clevetitor fiind aproape de moarte, mulți îl îndemneau să aibă încredere în mila lui Dumnezeu. „Ce milă — strigă el înfricoșat — ce milă?! Nu e pentru mine nici o milă, deoarece nici eu n-am avut milă pentru alții! I-am atacat, lovit, rănit, rupt, sfîșiat și sfîrtecat cu clevetirile mele!” Apoi scoțînd limba din gură afară, o arată celor de față să se uite la ea, zicînd: „Iacă, asta m-a osîndit și mă osîndește mereu! Limba asta cu care m-ați auzit clevetînd și osîndînd pe aproapele, acum mă trage și mă aruncă și pe mine

în pierzare, în iad, în focul veșnic". Într-adevăr, ca o dovadă că vorbise drept, îndată i se umflă limba într-un chip groaznic. Dureri cumplite îl chinuiau. Nemaiputînd suporta suferințele ce-l torturau, striga și zbiera ca un taur rănit. După cîtăva vreme de dureri cumplite și zbierete înfricoșate, muri în chinuri îngrozitoare!

ALT CLEVETITOR Ș-A SFÎȘIAT LIMBA. Despre un alt clevetitor se spune că s-a sfîșiat limba clevetitoare cu dinții, în ceasul morții.

LIMBA CLEVETITOARE O MÎNCAU VIERMII. Despre un alt clevetitor se spune că limba cu care clevetise pe oameni, de jos pînă sus și de sus pînă jos, s-a rănit, a făcut viermi și... i-o mîncau viermii.

AM APRINS! AM APRINS! O femeie alergă la Preotul Duhovnic, tînguindu-se mereu și zicînd: „Am aprins, am aprins! Am aprins taică Părinte, am aprins... mă văd cuprinsă de un mare păcat: am aprins...” Căzînd înaintea Scaunului de Spovedanie, Duhovnicul înfiorîndu-se, o întrebă: „Ce-ai aprins? Finul cuiva? Paiele cuiva? Șura cuiva?... Casa cuiva?” „Nu” — răspunse femeia. — „Dar ce ai aprins?” îi zise iarăși Duhovnicul. „Apoi iacă — zise femeia — am clevetit cu pustia asta de gură și cu blestemata asta de limbă, și am aprins tocul vrajbei: ici între soț și soție, colo între copii și părinții lor, dincolo între prieteni, cunoscuți și între alți oameni... am aprins! am aprins! Am aprins cu clevetiri și minciuni pacea și buna înțelegere dintre oameni! Va-a-a-i, simt că mă pîrjolește focul iadului veșnic”. Și bine grăia femeia, pentru că toți și toate, care bagă zizanii, clevetiri, minciuni și învrăjbiri în familii, rude, prieteni, cunoscuți și între oameni, după canoanele Sf. Pravile Bisericești, săvîrșesc același păcat ca și cei ce iau un tăciune de foc și aprind casele vecinilor lor. Preotul Duhovnic vrînd s-o salveze de focul păcatului clevetirei ce-o pîrjolea, ardea și distrugea, îi zise: „Vrei să te ușurezi de focul acesta care te urmărește, pîrjolește și arde? Părăsește-te grabnic de orice clevetire, strică clevetirile pe care le-ai făcut, și fă roade vrednice de pocăință (Mt. 3 8; Lc. 19 8—10), citește, scrie cît mai mult cuvînt de învățătură cu miez creștinesc și le seamănă pe acolo pe unde te-a dus diavolul cu păcatele clevetirilor ce le-ai semănat, aprinzînd vrajbă. Canonul acesta nu e greu.

CANONISIȚI-VĂ FIECARE LIMBILE NEÎNFRÎNATE. Noi știm un Duhovnic care punea pe clevetitor să spoiască pămîntul cu limba, 1, 2, 3, 5 metri pătrați în jurul unei cruci de la răspîntia unui drum... Alteori aprindea chibrite și le punea aprinse pe limbile clevetitorilor pînă se ardeau ca vai de ei, spunîndu-le: „Dacă

unul sau cîteva chibrite aprinse nu puteți suferi a le ținea o clipă, puțin timp, pe limba aceea clevetitoare, cu care aprindeți lumea de turburări, vrajbe și vrăjmășii groaznice; apoi cum veți putea suferi a vă munci cu tot Sufletul și trupul în iazărele de foc pe veci??? Și clevetitorii și clevetitoarele cugetau la aceasta, dar neavînd și învățătura trebuitoare, nu știau ce au de făcut. Nu știu dacă se vindecau numai cu atîta de boala diavoleștelor clevetiri. Totuși, prin citirea și meditarea adîncă și serioasă la cele arătate în această carte și în altele, asupra păcatului diabolice clevetiri, cred că cu Darul lui Dumnezeu se vor vindeca toți dornicii și dornicele, osîrnici și osîrdnice de mîntuirea Sufletelor lor. „Împărăția lui Dumnezeu se silește, și silitorii o răpesc pe ea” (Mt. 11 12; Lc. 16 16).

LUI TÎND DUPĂ LEGE ÎNVINGEM GROAZNICUL PĂCAT AL CLEVETIRILOR. Privind cu atenție la feluritele clevetiri și la urmările lor dezastruoase, vedem că ele sînt cu adevărat un păcat foarte mare, înfricoșat, aducător de prăpăd. Mulți care privesc acest păcat cu gîndul în altă parte, nu văd grozăviile, prăpădul, blestemățiile și răutățile lui infernale, îl consideră o nimica toată. Luptă dîră, cu multă înțelepciune sau dreaptă socoteală trebuie a duce împotriva balaurului clevetirilor pentru a-l birui. Cei ce clevetesc sau defaimă pe unii pentru neajunsurile lor, ori ocărăsc, ori îi înfricoșează cu blesteme sau grozave jurăminte a-și izbîndi, ori cu ponegriri mai grele îi acoperă pe ei, pierd puțin sau mult din binefacerile îndelungii răbdări, care-i unul din roadele Duhului Sfînt. Cu răul nu se biruiește răul și din rău nu putem culege binele. Răul clevetirilor sau feluritele clevetiri pe care ni le fac oamenii — în realitate dracii prin camenii posedați de ei — îl putem birui desăvîrșit numai cu binele, cînd clevetirile curg asupra noastră, ca grindina dintr-o parte sau din toate părțile... ”Să privim la Iisus Începătorul și Plîntorul credinței, Care în locul bucuriei ce era pusă înaintea Lui, a răbdat Crucea, neținînd seama de ocară și a șezut de-a dreapta lui Dumnezeu”. Să privim deci la Cel ce a suferit astfel de batjocori, îndreptate de păcătoși împotriva Sa, ca să nu slăbim și să nu ne împruțăm cu duhul”... (Evr. 12 1—3).

CREȘTINILOR CLEVETIȚI! HAI SĂ NE UITĂM LA IISUS CEL CLEVETIT. Hristos — zice Apostolul — a pătimit pentru voi lăsîndu-vă pildă ca să mergeți pe urmele Lui (1 Petru 2 27). El ”Care ocărit și clevetit fiind, n-a ocărit, pătîmind, n-a îngrozit, ci a lăsat aceasta în seama Judecătorului celui Drept” (1 Petru 2 23), ne-a dat nouă pildă de răspuns împotriva celor ce ne clevetesc pe noi. Cînd L-au clevetit iudeii, batjocorindu-L, chiar și în față, zicîndu-L: ”Samaritan (eretic) ești Tu și ai drac”, El

le răspunde: "Eu nu am drac, ci cinstesc pe Tatăl Meu și voi Mă necinstiți pe Mine. Eu nu caut slava Meă; este Cel ce s-o caute și să judece" (Ioan 8 49—50). Odinioară Mîntuitorul Hristos vindecă pe slăbănogul purtat de alții cu patul, pe femeia aceea ce era în curgerea sîngelui de 12 ani, învie pe fiica lui Iair, deschide ochii la doi orbi, scoate demonul din îndrăcitul mut și din cel orb și mut, încît acesta vorbea, vedea și auzea (Mt. 9 12). Toată lumea recunoscătoare preamărea pe Marele făcător de minuni. Dar din mulțimea aceea, iată că se ridică clevețitorii, fariseii și cărturarii. Aceia văzînd cu ochi răi minunile Domnului Hristos, îl clevețeau, hulindu-L: "Acesta nu scoate dracii decît numai cu Beelzebul domnul dracilor". Iisus știind gîndurile lor, le-a zis: "Toată împărăția care se dezbină înlăuntrul său, se prăbușește; și toată cetatea sau casa care se dezbină înlăuntrul său nu durează. Dacă Satana izgonește pe Satana, atunci el s-a dezbinat în sine; deci cum va putea să dureze împărăția lui? Și dacă Eu izgonesc dracii cu puterea lui Beelzebul, atunci fii voștri cu a cui putere îi izgonesc? De aceea ei vor fi vouă judecatori. Iar dacă Eu izgonesc dracii cu Duhul lui Dumnezeu, atunci negreșit a ajuns la voi Împărăția lui Dumnezeu" (Mt. 12 24—29; Lc. 11 15—20; Mc. 3 22—26). Tot atunci auzind că-L batjocoresc că are duh necurat, le spuse: "Amin grăesc vouă: Toate păcatele se vor ierta oamenilor și hulele cîte vor huli. Cel care însă va huli împotriva Duhului Sfînt, nu are iertare în veac; ci va fi supus la osînda veșnică" (Mc. 3 30; 28—29; Mt. 12 31—33, 34—45; Lc. 12 10; 1 Ioan 5 16).

După ce Mîntuitorul vindecă pe orbul din naștere, fariseii îl cercetează și se pornesc cu o foarte mare răutate asupra Lui, îl clevețesc, zicînd: "Acest Om nu e de la Dumnezeu pentru că nu păzește simbăta... Nu dă slavă lui Dumnezeu. Noi știm că omul acesta este păcătos...". Omul vindecă însă răspunde celor ce clevețeau pe vindecătorul său: "Prooroc este... Întru aceasta este minunea, că voi nu știți de unde-I și El mi-a deschis ochii. Știm însă că Dumnezeu pe păcătoși nu-i ascultă; iar de este cineva cinstitor de Dumnezeu și face voia Lui, pe acela îl ascultă. Din veac nu s-a auzit să fi deschis cineva ochii unui orb din naștere. Dacă Acesta n-ar fi de la Dumnezeu, n-ar putea face nimic...". După ce orbul îl cunoaște pe Binefăcătorul său, îl mărturisește și I se închină Lui, Iisus a zis: "Spre judecată am venit Eu în lumea aceasta ca cei ce nu văd să vadă, iar cei ce văd să fie orbi". Fariseii au zis: "Care și noi sîntem orbi?" Iisus le-a răspuns: "De ați fi orbi, păcat n-ați avea; iar acum (poticnindu-vă în orbirea rătăcirii îndărătnice) ziceți: vedem, pentru aceasta păcatul vostru rămîne" (Ioan 9).

Așijderea cu înțelepciune de sus (Iac. 3 17) istorisind despre potrivnicii și clevețitorii săi, Iosif, fiul patriarhului Iacob, vîndut

de frații săi, care-l pizmuiau, în urma clevețirii egiptencei văzîndu-se în temniță după ce explică visul paharnicului lui Faraon prevestindu-i eliberarea lui din temniță și repunerea în înalta treaptă din care căzuse, povestindu-i primejdia în care se afla, îl roagă să mijlocească la Faraon pentru eliberarea lui. În acea istorisire oare a vădit el răutatea fraților săi, sau ura de moarte cu care-l urmăriseră, îl aruncaseră în fîntină, sfatul de a-l omori și vinderea lui pe 20 de arginți? Nu. A vădit el nerușinata înverșunare a egiptencei? Nu. A învinovățit el nemilostivirea ei cea fără omenie? Nu. S-a mîniat asupra ei amintind cît de cît răutatea cu care-l clevețise? Nu. Ci cu plăcută blîndețe a zis: "Eu sînt furat din pămîntul evreilor. Dar nici aici n-am făcut nimic (vrednic de pedeapsă) ca să fiu aruncat în temnița aceasta" (Fac. 40 15). Vedeți cum acest tînăr bărbat sfînt povestește cele pentru clevețirea aruncată asupra lui, dezvinovățindu-se pe sine fără a cleveți și osîndi pe frații săi și pe egiptencă?

Asemenea și Proorocul Daniil, cînd l-a aflat împăratul în groapa leilor, n-a osîndit pe clevețitorii săi care-l aruncaseră acolo să-l nimicească; ci a zis: "O împărate, în veci să trăiești Dumnezeu a trimis pe Îngerul Său și a astupat gurile leilor și nu mi-au făcut nici un rău" (Dan. 6 22—23).

Sf. Ap. Pavel văzîndu-se clevețit de apostolii mincinoși în lume zicînd "că nu-i Apostol" el dovedește tuturor că este cu adevărat Apostol "învățat de Însuși Iisus Hristos credința creștinească și trimis de Dînsul a propovădui Evanghelia" (Gal. 1 11—16). Aceia îl clevețeau zicînd că nu-i Apostol pentru a înșela pe creștinii Galateni a crede că tăierea împrejur e de trebuință pentru mîntuire. El însă își adevărește apostolatul său adevărat, susținînd adevărul că: "Celor ce se taie împrejur, Hristos nu le va folosi, sînt căzuți din Har" (Gal. 5 1—3). Altădată acest Apostol vorbea evreilor fanatici, care în rătăcirea lor îl rupeau cu clevețirile. După puțină ascultare, aceia pornindu-se asupra lui, vociferau, își aruncau hainele și țărînă în văzduh, strigînd: "Ia-l, ia-l pe acest fel de om de pe pămînt! Nu este vrednic să mai trăiască!..." (F. Ap. 22 22—23).

Astfel răspunzînd și noi celor ce ne clevețesc, adică nici învinuindu-i, nici blestemîndu-i, nici ocărîndu-i; ci cu blîndețe dovedindu-le că nu fac bine clevețind, scăpăm de păcat, astupăm gurile clevețitorilor și-i zidim pe cei ce aud. Să ținem seamă, că Mîntuitorul nu întotdeauna a răspuns la clevețiri; ci uneori a tăcut. Așa cînd ispititorii farisei și cărturari aduc la Dînsul femeia prinsă în adulter, îl întreabă ce să facă cu ea; El tăcea. Și plecîndu-se, scria cu degetul pe pămînt... (Ioan 8 3—11). Apoi în timpul Patimilor de bună voie cînd arhieriei și bătrînii poporului împleteau felurite

le răspunse: "Eu nu am drac, ci cinstesc pe Tatăl Meu și voi Mă necinstiți pe Mine. Eu nu caut slava Mea; este Cel ce s-o caute și să judece" (Ioan 8 49—50). Odinioară Mîntuitorul Hristos vindecă pe slăbănogul purtat de alții cu patul, pe femeia aceea ce era în curgerea singelui de 12 ani, învie pe fiica lui Iair, deschide ochii la doi orbi, scoate demonul din îndrăcitul mut și din cel orb și mut, încît acesta vorbea, vedea și auzea (Mt. 9 12). Toată lumea recunoșcătoare preamărea pe Marele făcător de minuni. Dar din mulțimea aceea, iată că se ridică clevetitorii, fariseii și cărturarii. Aceia văzînd cu ochi răi minunile Domnului Hristos, îl cleveteau, hulindu-L: "Acesta nu scoate dracii decît numai cu Beelzebul domnul dracilor". Iisus știind gîndurile lor, le-a zis: "Toată împărăția care se dezbină înlăuntrul său, se prăbușește; și toată cetatea sau casa care se dezbină înlăuntrul său nu durează. Dacă Satana izgonește pe Satana, atunci el s-a dezbinat în sine; deci cum va putea să dureze împărăția lui? Și dacă Eu izgonesc dracii cu puterea lui Beelzebul, atunci fii voștri cu a cui putere îi izgonesc? De aceea ei vor fi vouă judecatori. Iar dacă Eu izgonesc dracii cu Duhul lui Dumnezeu, atunci negreșit a ajuns la voi Împărăția lui Dumnezeu" (Mt. 12 24—29; Lc. 11 15—20; Mc. 3 22—26). Tot atunci auzînd că-L batjocoresc că are duh necurat, le spuse: "Amin grăesc vouă: Toate păcatele se vor ierta oamenilor și hulele cîte vor huli. Cel care însă va huli împotriva Duhului Sfînt, nu are iertare în veac; ci va fi supus la osînda veșnică" (Mc. 3 30; 28—29; Mt. 12 31—33, 34—45; Lc. 12 10; 1 Ioan 5 16).

După ce Mîntuitorul vindecă pe orbul din naștere, fariseii îl cercetează și se pornesc cu o foarte mare răutate asupra Lui, îl clevetesc, zicînd: "Acest Om nu e de la Dumnezeu pentru că nu păzește simbăta... Nu dă slavă lui Dumnezeu. Noi știm că omul acesta este păcătos...". Omul vindecăt însă răspunde celor ce cleveteau pe vindecătorul său: "Prooroc este... Întru aceasta este minunea, că voi nu știți de unde-I și El mi-a deschis ochii. Știm însă că Dumnezeu pe păcătoși nu-i ascultă; iar de este cineva cinstitor de Dumnezeu și face voia Lui, pe acela îl ascultă. Din veac nu s-a auzit să fi deschis cineva ochii unui orb din naștere. Dacă Acesta n-ar fi de la Dumnezeu, n-ar putea face nimic...". După ce orbul îl cunoaște pe Binefăcătorul său, îl mărturisește și I se închină Lui, Iisus a zis: "Spre judecată am venit Eu în lumea aceasta ca cei ce nu văd să vadă, iar cei ce văd să fie orbi". Fariseii au zis: "Care și noi sîntem orbi?" Iisus le-a răspuns: "De ați fi orbi, păcat n-ați avea; iar acum (poticnindu-vă în orbirea rătăcirii îndărătnice) ziceți: vedem, pentru aceasta păcatul vostru rămîne" (Ioan 9).

Așijderea cu înțelepciune de sus (Iac. 3 17) istorisind despre potrivnicii și clevetitorii săi, Iosif, fiul patriarhului Iacob, vîndut

de frații săi, care-l pizmuiau, în urma clevetirii egiptencei văzîndu-se în temniță după ce explică visul paharnicului lui Faraon prevestindu-i eliberarea lui din temniță și repunerea în înalta treaptă din care căzuse, povestindu-i primejdia în care se afla, îl roagă să mijlocească la Faraon pentru eliberarea lui. În acea istorisire oare a vădit el răutatea fraților săi, sau ura de moarte cu care-l urmăriseră, îl aruncaseră în fîntînă, sfatul de a-l omori și vinderea lui pe 20 de arginți? Nu. A vădit el nerușinata înverșunare a egiptencei? Nu. A învinovățit el nemilostivirea ei cea fără omenie? Nu. S-a miniat asupra ei amintind cît de cît răutatea cu care-l clevetise? Nu. Ci cu plăcută blîndețe a zis: "Eu sînt furat din pămîntul evreilor. Dar nici aici n-am făcut nimic (vrednic de pedeapsă) ca să fiu aruncat în temnița aceasta" (Fac. 40 15). Vedeți cum acest tînăr bărbat sfînt povestește cele pentru clevetirea aruncată asupra lui, dezvinovățindu-se pe sine fără a cleveti și osîndi pe frații săi și pe egipteancă?

Asemenea și Proorocul Daniil, cînd l-a aflat împăratul în groapa leilor, n-a osîndit pe clevetitorii săi care-l aruncaseră acolo să-l nimicească; ci a zis: "O împărate, în veci să trăiești Dumnezeu a trimis pe Îngerul Său și a astupat gurile leilor și nu mi-au făcut nici un rău" (Dan. 6 22—23).

Sf. Ap. Pavel văzîndu-se clevetit de apostolii mincinoși în lume zicînd "că nu-i Apostol" el dovedește tuturor că este cu adevărat Apostol "învățat de Însuși Iisus Hristos credința creștinească și trimis de Dînsul a propovădui Evanghelia" (Gal. 1 11—16). Aceia îl cleveteau zicînd că nu-i Apostol pentru a înșela pe creștinii Galateni a crede că tăierea împrejur e de trebuință pentru mîntuire. El însă își adeverește apostolatul său adevărat, susținînd adevărul că: "Celor ce se taie împrejur, Hristos nu le va folosi, sînt căzuți din Har" (Gal. 5 1—3). Altădată acest Apostol vorbea evreilor fanatici, care în rătăcirea lor îl rupeau cu clevetirile. După puțină ascultare, aceia pornindu-se asupra lui, vociferau, își aruncau hainele și țărîna în văzduh, strigînd: "Ia-l, ia-l pe acest fel de cm de pe pămînt! Nu este vrednic să mai trăiască!..." (F. Ap. 22 22—23).

Astfel răspunzînd și noi celor ce ne clevetesc, adică nici învinuindu-i, nici blestemîndu-i, nici ocărîndu-i; ci cu blîndețe dovedindu-le că nu fac bine clevetind, scăpăm de păcat, astupăm gurile clevetitorilor și-i zidim pe cei ce aud. Să ținem seamă, că Mîntuitorul nu întotdeauna a răspuns la clevetiri; ci uneori a tăcut. Așa cînd ispititorii farisei și cărturari aduc la Dînsul femeia prinsă în adulter, îl întreabă ce să facă cu ea; El tăcea. Și plecîndu-se, scria cu degetul pe pămînt... (Ioan 8 3—11). Apoi în timpul Patimilor de bună voie cînd arhieriei și bătrînii poporului împleteau felurite

învinuiri clevetitoare împotriva Sa, El nu răspundea nimic. Atunci Pilat I-a zis: "Nu auzi câte mărturisesc (clevetesc) aceștia asupra Ta?" Iisus nu i-a răspuns nici un cuvânt, încît se mira guvernatorul foarte tare" (Mt. 27 12—14; Mc. 15 3—5; 1 Petru 2 13). Oare de ce se mira Pilat așa de mult? Se mira de răbdarea și nepomenirea de rău sau de neclevetirea lui Iisus Hristos asupra clevetitorilor Săi! Și aceasta este o pildă educativă pentru noi că și atunci cînd tăcem înaintea celor care ne iscodesc, ispitesc, clevetesc pe noi, tăcerea aceea înțeleaptă este un răspuns puternic care împrăstie: mirare și evlavie iar clevetitorii se înspăimîntă de bunătatea, blîndețea și mărimea noastră de suflet.

CREȘTINII RĂNIȚI DE CLEVETIRI SĂ PRIVEASCĂ LA IISUS CEL ÎNDURERAT. Te aprinzi și nu mai poți îndura auzind clevetirile răpăind ca grindina asupra ta? Roagu-te, adaugă la răbdare roada Duhului, adică îndelunga răbdare! Deschide ochii inimii tale și privește la patimile lui Iisus. Privește, privește vindecă și trădarea Lui de ucenicul cel viclean... Privește agonia Lui, loviturile primite, tirirea de la Ana la Caiafa, la Pilat, Irod și iarăși la Pilat. Privește palmele, bătăile, scuipăturile, acoperirea trupului Său slăbit de vinătăi și răni sîngerînde de la cap pînă la picioare, haina mohorîtă pe umeri, cununa de spini pe cap, trestie în dreapta (Ioan 6 70—71; Mt. 26; 27 1—3, 2; Mc. 14; 15 1—23; Lc. 22; 23 1—32; Ioan 18; 19 1—16). Încă nu poți suferi pîrjolul clevetirilor ce curg asupra-ți? Înălța-ți mintea deasupra pîșuvului munte al golgotei, privește acolo pe Iisus răstignit între tilhari, rănit, sîngerînd din creștet pînă-n tălpi. Privește singele ce curgea din răni, la ucenicul iubit stînd îndurerat sub brațul Crucii și la Maica Preacurată plîngînd, rupîndu-i-se inima de mare jale, îngenuchiată la piciorul Crucii Lui. Privește la clevetirile și batjocorile grosolane aruncate de: arhierii, bătrîni farisei, cărturari, saduchei și poporul sălbăticit cu ură asupra Lui! Privește la durerile Lui Iisus spînzurat pe Cruce numai în rănile cuielor de la mîini și picioare! Privește la fierea și oțetul cu care-L adapă în setea Lui arzătoare! Vezi apoi cum se răzbună El asupra: batjocoritorilor, ocăritorilor, vînzătorilor și a răsplătitorilor, cu acele puhoai de rele, pentru noianul-facerilor Sale de bine. Deschide bine urechile inimii tale și auzi chipul și cuvintele cu care se răzbună El asupra lor: "Părinte, iartă-le lor că nu știu ce fac" (Lc. 23 34; comp. Mt. 5 44; F. Ap. 7 60; 3 17; 1 Ccr. 4 11—12). Privește bine la Patimile Mintuitorului Hristos și suferă cu îndelungă răbdare clevetirile, că așa te folosești mult.

SĂ PRIVIM ȘI LA ÎNDURERĂȚII SFINȚI AI LUI DUMNEZEU. "Iisus Hristos — zici tu — nu era numai om ci era și

Dumnezeu". Adevărat, așa este. El însă a pătimit cu firea omească simțind durerile în toată grozăvia lor, dîndu-ne nouă pildă să suferim cît mai mult mergînd pe urmele Lui. Dar noi avem și alte multe pilde vii de suferințe, unele mai grele și mai înfricoșate decît altele, în Sfinții lui Dumnezeu. Oare nu erau Apostolii Mintuitorului oameni ca și noi? Ba da. Și aceștia "ocăriți fiind binecuvîntau; izgoniți fiind răbdau; huliți, fiind mîngîiau, ca niște gunoaie s-au făcut lumii, tuturor lepădătură — (1 Cor. 4 9; 5). Pentru dragostea lui Dumnezeu, mărturisirea Lui, luminarea și mîntuirea oamenilor ei au suferit multe bătăi, clevetiri, întemnițări, torturi și morți martirice, dar au iertat... Privește la Iacob, rudenia Domnului, primul Episcop al Ierusalimului. Suit de iudei pe platforma Templului și silit a se lepăda de adevărata credință și de Iisus Hristos el mărturisește de acolo că: Iisus, Fiul Omului, Care a fost răstignit șade de-a dreapta Tatălui Ceresc ca Fiu al lui Dumnezeu. Că El va veni într-o zi să judece toată lumca... Cărturarii și fariseii auzind acestea s-au umplut de mînie și-l aruncară jos. În cădere, deși se zdrobi nu muri. Avu încă puterea de a se așeza în genunchi și a se ruga pentru ucigașii săi "Doamne Dumnezeule, iartă-le lor că nu știu ce fac" (V. Sf. 23 oct.; D. Ag. o.c. p. 351). Au, nu era tot om ca și noi cu trup neputincios?

De asemenea Sf. Arhidiacon Ștefan întîiul Mucenic, suferind clevetirile vrăjmașilor Bisericii care curgeau răpăind ca grindina, a predicat cuvîntul, a mărturisit pe Hristos și dreapta credință creștinească cu toată tăria. Apoi fiind bătut cu pietre cu trupul plin de vinătăi și răni sîngerînde, își plecă genunchii și se rugă cu glas mare pentru cei ce-l ucideau: "Doamne nu le socoti lor păcatul acesta!" Acestea zicînd a adormit în Domnul (F. Ap. 6 5—15; 7; Apc. 14 13; 20 6; 6 9—11; Inț. Sol. 3 1—; 5 1—5, 15—16). Astfel Sfinții cu multă bunătate răsplăteau clevetirile, trădările și pe ucigașii lor cu binefaceri. Biruiau răul cu binele (Rom. 12 17—21).

Oare mulțimea Mucenicilor nu era formată din oameni neputincioși ca și noi? Oare n-au suferit ei răpăiturile pîrilor și clevetirilor ce-i loveau cu cruzime? Dar și ei iertau pe aceia care-i cleve-teau și torturau în munci cumplite și-i omorau fără dreptate în chinuri și nemilostivire. Din pildele acestea vii putem învăța cum să luptăm, pentru a ne folosi cît mai mult, împotriva clevetitorilor.

Materia clevetirii este un cuvînt mincinos, seminincinos, chiar și adevărat, plăsmuit anume pentru a vătăma: 1) pe clevetitor, 2) pe cel ce ascultă clevetirile cu plăcere, 3) pe cel clevetit.

Plaga clevetirilor robește și stăpînește în prezent majoritatea omenirii. Ca o ciumă s-a vîrît pretutîndeni: prin unghiurile ulițelor cărărilor, drumurilor mari, prin case mici și mari, prin curțile dom-

nești și stăpînitore. Uneori acel șarpe vechi se vîră și prin Biserici ba chiar prin minăstirile cele mai închise și retrase la mari depăr-tări de lume. Clevetitorii cînd văd pe vreun umilit răbdător îndată îl clevetesc că-i fricos, dacă e postitor că-i scump sau zgîrcit, dacă-i evlavios că e fățarnic. Și așa oricît ar fi omul de bun, după puterile lui, clevetitorii iscodesc cîte ceva pentru a-l defăima. Mulțimea ușuraticilor se bucură la auzul clevetirilor și se face tot mai rea. Cînd atîd clevetindu-se un Preot, sau călugăr, mulți se ridică asu-pra tuturor Preoților și călugărilor, pe toți îi defaimă și discredi-tează, dar toate cele rele se întorc asupra clevetitorilor. Clevetitorii se primejduiesc groaznic. Limbile acelea nestăpînite și gurile acelea care grăiesc multe și mari clevetiri ale aproapelui lor, trebuie a se învăța cinstita tăcere și a renunța la păcat, altfel se prăpăstuesc, cad în grea osîndă (Ps. 108 1—19; 28; 5 4—10; 11 2—4; 30 1; 54 9—19; 63 2—6; 72 8—9; 139 1—5, 9—11).

Păcatul clevetirilor e asemenea gerurilor puternice care împie-dică pe oameni a lucra și a sta afară în aer curat. E asemenea unei duhori insuportabile care îmbolnăvește lumea și o bagă cu zile în mormînt. E asemenea visurilor, bolilor contagioase, care pericli-tează viața multora. E asemenea otrăvii șerpilor, care introdus în corpul uman prin mușcătură, se împrăstie cu mare iuteală, peri-clitînd viața. Precum odinioară israeliții mușcați și înveninați de șerpilor otrăvitori, privind la șarpele de aramă (Num. 21 7—9), scă-pau de otrăvire și de moarte, așa și noi: păcătoși, Sfinți, văzîndu-ne adesea otrăviți de clevetirile șerpilor și viperelor cu chip omenes-c, privind cu credință la Iisus pe Cruce, ne vom vindeca (Ioan 3 14—16). Păcatul clevetirilor este asemenea șarpelui floare care periclitează viața multor oameni și animale * Acesta este asemenea musca-

* Cobra sau "șarpele plantă" este cea mai frumoasă dintre tiritoare și poate singura care nu pricinuieste scirbă nici flori. Acest șarpe trăiește în Ceilon, insulă la capătul de miazăzi al Indiei. Cobra este foarte primejdioasă pentru vite fiindcă le bate peste ochi, ea fiind de cea mai frumoasă culoare verde care o face să n-o poți deosebi prin iarbă nici cu cei mai ageri ochi. Cîte o dată cobra se ridică rezemată în coadă ceasuri întregi, legănîndu-se ca plantele bătute de vînt. Stînd așa n-ai crede că e un animal ci o plantă, mai ales că și corpul ei seamănă cu o gămlie de flori verzi și mulți călători s-au înșelat prinzînd-o de cap crezînd că e plantă. Cobra este veninoasă și budistii (păgîni închinători zeului Buda) se închină la ea ca la un zeu mai mic al lor. Cu totul dimpotrivă este "planta șarpe" buruiiană cu aspect de șarpe. Ea crește în Africa, întinsă pe pămînt, este peștriță chiar de forma șarpelui. În locul capului are o floare ca un clopot sau potir. Pe fundul acestuia se află o substanță

riței, în care, din nebăgare de seamă sau nepăzire, se prind sume-denie de muște, unde-și pierd libertatea, puterile de a zbura și viața. Păcatul clevetirilor e asemeni curselor ascunse în care se prind felurite viețuitoare. Păcatul clevetirilor e asemenea alcoolului și feluritelor băuturi, care robesc, îmbolnăvesc și omoară cu îndoită moarte pe cei prinși. Păcatul clevetirilor e asemenea plantelor și copacilor carnivori, care își prind victimele, le sug toată puterea și viața, iar rămășițele (materia moartă) o aruncă afară (Vezi "Pri-veliști Apocaliptice" cap. 13 10, de autor). Clevetirile sînt niște blestemate plăgi diavolești, care torturează lumea.

AUTORUL TUTUROR CLEVETIRILOR ESTE DIAVOLUL.

Diavolul, înainte de căderea sa din ceruri, pîra pururea pe frații lui de ingerat (Apc. 12 10). După căderea lui vîrîndu-se în Raiul pămîntesc, diavolul a clevetit pe Dumnezeu înaintea omului (Fac. 3 15). Apoi după căderea omului a clevetit și clevetește mereu pe Sfinți și pe oameni înaintea lui Dumnezeu (Iov 2; 3; Zah. 3 1—2).

Odinioară Moisi și Aaron, vrînd a arăta lui Faraon în Egipt că ei sînt trimiși de Dumnezeu, aruncă toiagul pe pămînt și îndată se făcu un șarpe mare. Vrăjitorii lui Faraon au vrut să facă și ei așa cu vrăjile lor, dar n-au putut. Ei făcură din toiegile lor șerpi, dar înapoi toiege nu. Iată pînă unde ajunge puterea diavolească. Făcură din bine rău, dar din rău nu mai putură a face bine. Atunci intervine puterea lui Dumnezeu pentru a pune capăt răului. Toie-gele lui Moisi și Aaron au înghițit pe cele ale vrăjitorilor... (Eș. 7 8—13; 4 21).

Așa și clevetitorii. Prin clevetirile lor fac din omul cinstit un om necinstit, pe iubitul poporului, îl transformă în uritul poporului, din bine fac rău. Dar din rău nu mai pot face bine, adică din cel necinstit de ei nu mai pot reface un om cinstit și din uritul de ei, un iubit, așa cum este în realitate. Răutatea clevetitorilor rămîne tot răutate pînă-i pune capăt Dumnezeu. Nedreptatea strigătoare la cer a stricării numelui bun al aproapelui e mai mare decît nedrep-tatea în averi sau bani. La aceasta se poate zice: "de am năpăs-tuit pe cineva întorc împătrit" (Lc. 19 8), dar aici ba. Deci, cleve-

cleioasă care ademeneste insectele cu dulceața ei. Acele gize care se lasă ademenite sînt pierdute căci odată intrate acolo floarea se închide și rămîn captive pînă le îneacă, fiind mistuite și transfor-mate într-un suc lăptos. Părțile nehrănitoare ca: aripile, capul ș.a. le aruncă afară prin două orificii sucite în forma melcului. Scoarța acestei plante seamănă cu frunza. Carnea sau miezul ei este alb și are un fel de zgînci cu o materie galbenă pe care locuitorii de acolo o mîncă ca pe o mîncare aleasă.

titorii să lupte mult, foarte mult contra clevetirilor, să tacă atunci când trebuie, să se roage, să repare răul, cât pot să-și plîngă păcatele lor, altfel se vor trezi aruncați cu dascălul lor — diavolul — în iad.

Clevetitorii — ucenicii sau urmașii diavolului clevetitor — vătămă pe cei ce-i ascultă și cred vorbele lor, așa cum a vătămat diavolul — autorul și lucrătorul clevetirii — pe primii oameni, protopărinții noștri Adam și Eva, care s-au încrezut clevetirii lui (Ioan 8 44). Primul clevetit de diavolul pe pămînt este Dumnezeu. Primul care a crezut clevetirea diavolului pe pămînt este omul. Diavolul obrăznicindu-se a îndrăznit a cleveti pe Dumnezeu înaintea omului — Eva — ca: mincinos, zavistic și vrăjmaș al lor fiindcă le interzise a mânca din pomul oprit ca să nu moară. "Să nu, mințați dintrînsul — a zis Dumnezeu — că ori în care zi veți mânca veți muri" (Fac. 2 16—17; 3 1—3). Diavolul, clevetind pe Dumnezeu a zis Evei că El a oprit pe om a mânca din pomul acela nu pentru a nu muri ci pentru a nu se face și el Dumnezeu. "Nu — zice diavolul — nu veți muri! Dar Dumnezeu știe că în ziua în care veți mânca din el, vi se vor deschide ochii și veți fi ca Dumnezeu, cunoscînd binele și răul!" (Fac. 3 4—5). Primii oameni — Adam și Eva — ieșiți din mîna Ziditorului, curați, au crezut drăceștii clevetiri, au mîncat din pomul oprit și îndată după aceea, cum căzuse diavolul din cer, au căzut și ei din fericirea Raiului. Diavolul, prin clevetirea sa, n-a putut pricinui nici o vătămare lui Dumnezeu pe Care L-a clevetit; pentru că Dumnezeu e mai presus de orice, nemărginit Atotputernic și neprimitor de vreo vătămare. Clevetirea a vătămat însă groaznic pe clevetitor — diavolul — și pe cel ce a ascultat clevetirea — omul: Eva și Adam — (Fac. 3 6—8; comp. 1 Tim. 2 14). Dumnezeu a îngrămădit asupra clevetitorului — șarpele — multe pedepse, care se suiau la șarpele vechi — satana — autorul și lucrătorul clevetirii. "Pentru că ai făcut aceasta — adică ai clevetit — a zis Dumnezeu — blestemat să fii tu..." (Fac. 3 14). Vedeți? Când Lucifer — diavolul clevetitor fraților săi de îngerat (Apc. 12 10) — mîndrindu-se, zicea: "Ridica-mă-voi în ceruri, mai presus de stelele (Îngerii) Dumnezeului Celui Puternic, voi așeza scaunul meu... Sui-mă-voi deasupra norilor și voi fi asemenea Celui Prea Înalt" (Is. 14 13—14) Dumnezeu l-a aruncat din cer ca pe un fulger (Apc. 12 8—9; Lc. 10 18), însă nu l-a blestemat. Când însă diavolul a îndrăznit a cleveti pe Dumnezeu înaintea omului, atunci a strigat asupra lui: "Fiindcă ai făcut (clevetirea) aceasta, blestemat vei fi tu între toate vietățile. Pe pîntece te vei țiri și pămînt vei mânca în toate zilele vieții tale. Vrăjmășie voi pune între tine și femeie, între sămînța ta și sămînța ei. Acea îți va zdrobi capul; iar tu îi vei înțepa călcîiul" (Fac. 3 14—15).

Dacă ținem bine socoteală de blestemele lui Dumnezeu asupra șarpelui văzut, le vedem pe ele după economia Întrupării Fiului lui Dumnezeu, împletite în șarpele spiritual, în satana, autorul și lucrătorul clevetirilor. Șarpele clevetitor s-a făcut mai josnic decît toate dobitoacele, sălbăticiunile și jivinele cele mai uricioase, cînd s-a apucat a ispiți pe al doilea Om din ceruri, pe Domnul nostru Iisus Hristos. S-a făcut mai sălbatec decît toate fiarele și jivinele cînd și-a întrebuițat toate puterile infernului: să prindă, să tortureze, să răstignească și să omoare pe Fiul lui Dumnezeu, Cel fără de nici un păcat (Mt. 26; 27; 1 Cor. 15 49; Evr. 7 26—27). Înainte de Întruparea Domnului, diavolul, clevetitor se purta ca un stăpînitor al omenirii, iar după Întruparea Mîntuitorului, căzînd jos se tirăște pe piept și pîntece, ca un neputincios. Apoi ascunzîndu-se ca leul în culcușul său, viclenește și pîndește să răpească pe cei care se lasă înșelați; nu pe cei bogați în fapte bune, ci pe cei săraci în credincioșie și lucruri bune. Pămînt mîncînd, adică pe cei lipiți de cele pămîntești, care poartă chipul celui pămîntesc (cum a fost văzut mîncînd pe clericii și creștinii trupești în Antiohia (vezi munca v. 16), nu pe cei care privesc la cele cerești și poartă chipul Celui Ceresc (1 Cor. 15 47—50). Diavolul clevetitor s-a apropiat ca un prieten de oamenii zidiți de Dumnezeu. Mai pe urmă Dumnezeu-Omul a ridicat pe credincioșii Săi asupra lui, supunîndu-l sub călcîiul lor. "Iată dau vouă stăpînire să călcați peste șerpi, peste scorpii și peste toată puterea vrăjmașului și nimic nu vă va vătăma pe voi" (Lc. 10 19; Ps. 90 13). Astfel a pedepsit Dumnezeu pe clevetitor. Aici clevetitorii să ia seama: cu cine se aseamănă, se adună și se unesc mereu ca să știe cu cine vor rămîne în veci.

PEDEAPSA OAMENILOR CARE AU PRIMIT CLEVETIREA ȘI S-AU ÎNCREZUT ÎN EA. Acum să ne întoarcem privirile la omul, care a crezut clevetirii și a călcat porunca lui Dumnezeu cea mîntuitoare. Îndată ce Eva și Adam primiră clevetirea, se despuiară de Dumnezeescul Har, căzură în păcatul neascultării și se izgoniră din Raiul desfătării pe pămînt, dar și pămîntul se face blestemat în lucrările omului. Sărmanul om încrezător în clevetitorul diavol și-n clevetirea lui! Iată unde l-a prăpăstuit încrederea aceasta oarbă în clevetitor! Pe pămînt, în necazuri și suferințe, spini, ciulini și pălămide... pe el sudori și stricăciuni! "Adame — pentru că ai ascultat de vorba femeii tale (care s-a încrezut în clevetitor și în clevetirile lui mai mult decît în cuvîntul Meu) și ai mîncat din pomul din care ți-am poruncit să nu mîncîci: blestemat să fie pămîntul pentru tine. În necazuri cu multă osteneală să te hrănești din el în toate zilele vieții tale. Spini și pălămidă va răsăriție, te vei hrăni cu iarba cîmpului. În sudoarea feții tale îți vei

Evangeliei, fiindcă dragostea este împlinirea legii și fără dragoste nimeni nu se poate mîntui. Dumnezeu este dragoste. El e așa de mult iubitor de oameni încît acoperă greșelile noastre cele ascunse, nu le vedește; și cine ar fi mai în măsură ca El să o facă? Odi-noară văzu El pe fiul risipitor venind înaintea Sa: gol, plin de bube, zdrențaros, înfrigurat, slăbănogit de foame încît abia se mai ținea pe picioare. Ce făcu El mai întîi? Se apucă să-l încălzească? Ori să-i dea de mîncare? Nu! Cînd îl văzu așa zdrențaros, aproape despuiat, prima grijă îi fu să-l acopere. Îndată porunci slugilor: "Aduceți repede haina cea mai bună și îmbrăcați-l cu ea" (Lc. 15 22). Vedeți? El mai întîi de toate avu deosebită grijă să-i acopere goliciunea pentru a nu-l defăima cei ce l-ar vedea gol sau zdrențaros și să nu-și bată joc de dînsul. Așa acoperi El pe femeia prinsă în adulter și adusă de farisei și cărturari la Dînsul, zicînd: "Învățătorule! Femeia aceasta a fost prinsă chiar cînd săvîrșea preacurvia...". El nu-i zise nici un cuvînt de mustrare de față cu cei ce-o acuzau, ci abia după ce ei au plecat (Ioan 8 3—11). Așa acoperi El pe samarineanca la fîntîna lui Iacob, vorbind cu ea doar atunci cînd Apostolii erau duși în cetate să cumpere de-ale mîncării (Ioan 4 6—26). Așa acoperi El chiar pe Iuda Iscariotul, vinzătorul și trădătorul Său, nevădindu-l celorlalți, deși Petru îl întrebă prin ucenicul iubit: "Doamne, cine este acela, care vrea să Te vîndă?" (Ioan 13 25; comp. Mt. 26 14—25, 40—50; 27 3—5).

La această nemărginită dragoste a lui Dumnezeu privind Apostolul, zice: "Dumnezeu este dragoste și cel ce petrece în dragoste petrece în Dumnezeu și Dumnezeu în el... Dragostea acoperă mulțime de păcate... Dragostea îndelung rabdă, se milostivește nu pizmuiește, nu se semețește, nu se trufește, nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se întărită, nu gîndește răul, nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr. Dragostea toate le suferă, toate le nădăjduiește, toate le rabdă. Dragostea nu cade niciodată" (1 Ioan 4 16; 1 Petru 4 8; 1 Cor. 13 4—8, 13). Dragostea trebuie să domine întreaga ființă a dreptcredincioșilor creștini — păstori și păstoriți — așa fel încît clevetirile să-și ia tîlpășița din mijlocul lor. Dacă însă ar mai cuteza cineva să urce prima treaptă a clevetirii și pe celelalte trepte ale greutății păcatului clevetirii, greutatea înmulțită a păcatului acestuia devenind insuportabilă, forțează pe clevetiți a striga la cer... se pustiesc ființa și casa clevetitorilor și a celor asociați cu ei.

CLEVETITORII PĂCATELOR APROAPELUI LOR CAD GROAZNIC. Ne este cunoscută fapta fiilor lui Noe. Sim și Iafet acoperind goliciunea tatălui lor s-au acoperit cu binecuvîntare, iar Ham clevetind — spunînd fraților săi ceea ce văzuse — s-a umplut

de blestem (Fac. 9 21—27). Cînd Dumnezeu — după cum am văzut — acoperă, iar clevetitorii descoperă păcatele ascunse ale semenilor lor, aceia ajung ucigași și blestemați înaintea lui Dumnezeu. Dacă clevetitorii n-au căzut în păcatul pe care-l clevetesc despre alții, n-au nici un merit fiindcă prin Darul lui Dumnezeu n-au căzut, astfel, vrednicia, lauda nu-i a lor ci a lui Dumnezeu. Deci, cînd ei se semețesc asupra altora, clevetindu-i, mușcîndu-i, rupîndu-i, ocărîndu-i, ponegrîndu-i, defăimîndu-i pentru unele slăbiciuni, îndurerează pe cel clevetit și mînie pe Dumnezeu Care încet, încet își retrage Darul Său și nu mai au sprijin. Îi lasă pe clevetitori să cadă în același păcat, de care au clevetit pe semenii lor, ba chiar și în unele mai rele. Pentru adevărea celor de mai sus, hai să aducem o pildă grăitoare din Sf. Scriptură.

Prințul Avesalom, auzind că fratele său Amon, mai mare, a necinstit pe sora sa Tamar, se mînie groaznic, se tulbură, se aprinde de ură mare. Se socoti și hotărî să șteargă acea mare rușine a sorei sale prin sîngele lui Amon, adică prin moartea lui. Și ce făcu? Tăcu. Nu vorbi nici de bine, nici de rău cu Amon timp de doi ani. Se prefăcu că nu știe nimic de necinstirea sorei sale. După acest interval de timp, Avesalom pofți la un mare ospăț pe toți fiii lui David, între care și Amon. Acolo în casa lui, în toiul ospățului, Avesalom și-a pus slujitorii de-au omorît pe Amon fratele său mai mare. Pe lingă răzbunarea pentru necinstirea Tamarei, ei omoară pe Amon, fratele mai mare, cu viclenie pentru a-și deschide drum la moștenirea tronului. După ce a osîndit atît de crunt pe fratele său pentru curvia cu sora sa, oricine poate socoti că fraticidul Avesalom, apărătorul curățeniei și răzbunătorul necinstei sorei sale, avea deosebită grijă a trăi numai după lege mai curat ca un miel, ca un porumbel. Totuși, pentru divulgarea slăbiciunii, clevetirea mcnită, osîndirea și uciderea mișlească a fratelui său, încet, încet se despoaie de Darul lui Dumnezeu. După vreo cinci ani Avesalom a căzut în mai multe, mai mari, mai rușinoase, mai spurcate și mai blestemate păcate decît fratele său Amon. Răsculîndu-se cu o mare mulțime de israeliți, îl face pe tatăl său David să fugă din Ierusalim. El își lasă palatul împărătesc în paza a zece femei dintre țiitoarele sale. Atunci Avesalom vîzîndu-se stăpîn, după sfatul lui Ahitofel, a intrat la cele zece femei țiitoare ale tatălui său, a preacurvit cu ele sus deasupra acoperișului palatului împărătesc, s-a împreunat cu ele în fața întregului popor!!! (2 Imp. 16 20—23).

Oare acesta-i Avesalom, care avea atîta rîvnă de curățenie încît omoară chiar pe fratele său pentru necinstirea surorii sale?! Acesta e cel care a făcut atîta vuiet în împărăție pentru o desfrire, ce auzise de la alții? Oare ce întorsătură e aceasta? Ce schimbare? Ce înstrăinare de rîvna dintîi? Amon cel puțin păcătuse în

ascuns, într-o cameră dinăuntru casei sale, unde de rușine se prefăcu bolnav. Avesalom însă nu se temu, nici nu se rușină a curvi cu cele zece femei, fiitoarele tatălui său, cu cele zece mame vitrege ale sale. Și unde păcătui? În ascuns? Nu, în văzul tuturor israeliților! Cînd? Ziua în amiaza mare, în plină lumină a soarelui! Unde? Sus pe acoperișul palatului împărătesc sub privirile mulțimii! Se împreună cu mamele sale vitrege fără nici o sfiială, fără nici o rușine, în văzul tuturor, asemenea cîinilor și dobitoacelor! Și pentru ce avea spurcată nelegiuire groaznică a lui Avesalom, care era un băiat frumos și iubit de tatăl său? (2 Imp. 14 25—26; 18 31—33). Fiindcă, pentru un păcat făcuse atîta zarvă, cleve-teală și răzbunare asupra fratelui său Amon. Lui nu-i fusese milă de fratele său; ci se porni cu atîta răutate asupra lui vrînd a-l rușina în fața lumii, iscodind păcatul lui, vădindu-l și clevetindu-l. Astfel Dumnezeu, văzînd răutatea clevetirii și răzbunarea, îl părăsi, îl lăsa de se prăbuși în acele păcate mai multe, mai mari, mai grele, mai scîrboase, mai spurcate, mai nelegiuite, mai vădite tuturor. În cele din urmă a murit de moarte năpraznică, spînzurat cu propriul său păr lung de creanga unui copac, însulițat, săgetat de gonacii săi. Iată unde l-a dus clevetirea, divulgarea păcatului fratelui său și răzbunarea mișelească. Acum veniți clevetitorilor, care cu vorbele voastre mușcați, rupeți fără milă pe aproapele vostru! Veniți voi care din slăbiciune ați căzut în vreun păcat al clevetirii. Oare voi pînă cînd veți stărui în clevetiri? Oare nu vă temeți că Dumnezeu, după judecățile Sale, vă va lăsa să cădeți în păcate mai multe, mai mari, mai grele, mai spurcate și mai înfricoșate? Nu vă încredeți în aceea că acum, cînd vi se pare că stați în credință și faptă bună, nu vă veți clăti, sau nu veți cădea în viitor. Nu vă încredințați ca Avesalom... în clevetirile și viitorul vostru ca să nu pățiți ca el și ca alții. Au fost unii mult mai credincioși, mai buni decît voi, chiar Sfinți ai lui Dumnezeu, care prin încrederea în sine au căzut groaznic. Luați aminte la David, care zicea în tinerețea sa: "Nu mă voi clăti în veac" și a căzut greu (Ps. 29 6). Așijderea la înțeleptul Solomon, care îngrădindu-se cu șapte sute de femei și trei sute de fiitoare, pentru a nu cădea în păcatul preacurviei ca tatăl său David, dar vai! a căzut și mai groaznic... prin femeile lui, chiar în idolatrie! (3 Imp. 11). Cine ar mai fi crezut că Iehu, împărat peste Israil din porunca lui Dumnezeu, uns printr-unul din Prooroci, trimis de Sf. Prooroc Elisei, care nimiei toată idolatria din casa lui Ahab, strică altarul idolului Baal, omoară pe toți proorocii mincinoși și popii idolești, ca apoi să-și plece el însuși genunchii la idoli?! (3 Imp. 19 16; Imp. 9; 10). Cine mai putea crede că Ioas împăratul Iudei, care întemeie cu multă evlavie și rîvnă Biserica, va întinde mîna s-o despoaie de odoarele ei sfinte și să le

dea la păgîni? (4 Imp. 12 1). Cine ar fi cugetat cîndva că Petru cel mai tare în credință și mult rîvnitor, să se lepede de trei ori de Dascălul său Iisus Hristos Dumnezeu? (Mt. 16 16—19; 26 33—35, 38, 69—76).

Cine ar fi putut zice că fariseul: postitor, milostiv, rîvnitor credinței, intrat în Biserică să se roage, se va păgubi într-atît, prin mîndria și clevetirea sa, încît să rămînă în urma mult păcătosului și uriciosului varneș? (Lc. 18 10—14). Cine s-ar fi gîndit că unul din cei 40 de ostași hotărîți pentru mucenie ar părăsi locul de încununare și s-ar da pierzării? (V. Sf.; Sinaxar și Cazania 9 Martie). Deci, nu vă mai semețiți asupra aproapelui vostru cu iscodiri și clevetiri. Nu vă mai îngîmfați că voi nu sînteți greșiți ori că n-ați greși, deoarece și voi sînteți stăpîniți de felurite slăbiciuni ome-nești! Dar și atunci cînd căscați gura și clevetiți pe semenii voștri, sînteți mai răi decît aceia pe care-i clevetiți.

Adeseori s-a văzut că cei care sînt mai putrezi în păcate neis-pășite, ca broaștele rîioase în noroi, aceia clevetesc mai mult, strigă mai tare și spurcăciunile păcatelor lor se ostenesc să le descarce pe spatele altora, prin clevetiri. Mulți dintre cei buni cred lesne că așa este: "Omul simplu crede toate vorbele, dar cel priceput și chibzuit ia seama bine cum sînt" (Prov. Sol. 14 15). Așa crezu și Isus Navi vorbele viclene ale Gabaoniților (Is. Navi 9). Așa crezu patriarhul Iacob lui Laban, care îl primejduia (Fac. 29 15, 18—26; 34 41—42). Așa a crezut Ionațan Macabeul lui Trifon, care l-a atras în cursă și în pierzare (Mac. 12). Astfel, cei ce sînt vicleni, mișei, blestemați, aceia iscodesc viața, slăbiciunile și păcatele altora mult mai buni și mai cinstiți decît ei, ca să-i clevească, ponegrească și necinstească. Tîlharii pe toți îi ponegresc, zicîndu-le tîlhari, curvarii îi vād pe toți curvari, bețivii le zic tuturor bețivi. Ori cu ce este întinat sau pătat cmul clevetitor, aruncă spurcăciunea sa în spa-tele altora. Dar clevetitorii sînt tot dedesubtul celor clevetiți ca și diavolul căzut din ceruri dedesubtul fraților săi de ingerat, pe care îi tot clevetea (Apc. 12 10).

CLEVETITORII SÎNT PEDEPSIȚI GROAZNIC DE DUM-NEZEU ÎNCĂ DIN VIAȚA ACEASTA. Deschizînd Sfînta Scrip-tură și adîncindu-ne mai mult în istorisirile ei, vedem că Dumnezeu a pedepsit pe unii clevetitori cu boli grele, pe alții cu morți înfri-coșate. Ce moarte cumplită avu Alchim după ce cleveti pe Iuda Macabeul? Domnul l-a lovit pe Alchim, i s-au împiedicat planurile, i se legă gura, slăbi și muri (1 Mac. 9 54—56). Ce sfîrșit avu Datan, care cleveti pe Moisi? Ce sfîrșit avu Core, care discredita pe Moisi? Dar Abiron, care-l ponegrea pe Moisi? Groază mare a căzut peste ei... S-a deschis pămîntul și i-a înghițit de vii împreună cu femeile,

copiii, pruncii și averile lor (Num. 16). Dar atîția alți israeliți, care cîrtind, aruncau puhoi de clevetiri asupra lui Moisi la hotarele Edomului, ce sfîrșit au avut?! Înfricoșat! O mulțime de șerpi groaznici și otrăvitori năvăliră asupra israeliților clevetitori. Și în scurtă vreme a mușcat, înveninat și omorît pe mulți din ei (Num. 21 4—9). Cu felurite morți înfricoșate au murit mulți clevetitori în diferite vremi. Și pe bună dreptate au venit acestea asupra celor ce-și cleve-teau semenii: fără veste, pe la spate, pe ascuns, din umbră și întu-neric. Adevărat, numai moartea poate închide gura clevetitorilor. Singură moartea face să tacă limba rea năvătită. Unora ca aceia le zice Mîntuitorul: "Șerpi! Pui de viperă, cum veți grăi voi cele bune fiind răi? Că din prisosința inimii grăiește gura. Cum veți scăpa de judecata gheenei" (Mt. 12 34; 23 33). Oare cu ce obraz pot clevetitorii năzui la Hristos în ceasul morții? Cum vor putea ei să ceară iertare, cînd ei nu numai că nu au iertat, dar au și rupt cu clevetirile lor pe cei greșiți, adesea doar bănuți? Cum putea-vor clevetitorii a cere iertare de la Dumnezeu, cînd ei în loc a ierta, au tras la judecăți, au ocărit, ponegrit, făcut de batjocură pe aproa-pele lor? Dumnezeu e foarte mînios asupra clevetitorilor și-i alungă dinaintea Sa. Aceasta o adeverește și psalmistul David, zicînd: "Pe cel ce clevea în ascuns pe vecinul său, pe acela l-am izgonit... îl voi pierde" (Ps. 100 5—6). Aceasta reiese și din pilda robului nemilostiv, care gîtuia pe datornicul său (Mt. 18 23—35).

DUMNEZEU IARTĂ PE IDOLATRIZAȚI, DAR PE CLE-VETITORI NU. Dumnezeasca Scriptură ne adeverește că rugă-ciunea lui Moisi avea mare putere și trecere înaintea lui Dum-nezeu. Rugăciunea lui îmblînzea pe Dumnezeu și-L făcea milostiv spre cei greșiți. Astfel, cînd poporul israelit, în lipsa lui din tabără, a făcut vițel de aur, dumnezei străini, idoli, cărora se închină și slujiră cu ospețe, cîntece și jocuri... Dumnezeu S-a mîniat groaz-nic și a hotărît să-i piardă cu totul de pe pămînt. Moisi văzînd idolatria poporului și hotărîrea Domnului de a-i pierde- "Lasă-Mă să-i pierd", s-a rugat lui Dumnezeu, și Acesta, pentru rugăciunea lui, îi iartă (Eș. 32 2—14). Acum, cine își poate închipui că Moisi, care cu rugăciunea sa dobîndi iertare pentru poporul îndărătnic și idolatrat, va fi neascultat vreodată de Dumnezeu? Totuși, se întîmplă și aceasta! Răutatea fără margini a clevetirii, a silit pe Dumnezeu să n-o ierte și s-o pedepsească. Aici e de mirare, de necre-zut pentru unii, și totuși este un mare adevăr. Același Moisi, ascultat mereu de Domnul, se roagă pentru sora sa Maria, care cleve-tindu-l, s-a umplut de lepră, pe față și pe corp, și deși Moisi se roagă strigînd: "Dumnezeule, scap-o pe ea", Dumnezeu nu-i ascultă rugă-ciunea. Atunci Moisi e silit s-o afurisească, s-o despartă cîtva timp

de adunarea Domnului și s-o canonisească spre a-și ispăși păcatul. Dar cu ce păcătuiase ticăloasa pentru a se afurisi în acea urgie Dum-nezească? Nu făcuse altceva decît doar cîrtise asupra fratelui său Moisi, îl grăise de rău, îl clevetise împreună cu Aaron, că și-a luat soție neagră (tigancă, arăpoaică), femeie etiopiancă. Și iată, Dum-nezeu, Care ascultase rugăciunea lui Moisi pentru iertarea unor păcate cumplite (Eș. 32; comp. 1 Cor. 10 7), pe Maria proorocița, pentru că grăise de rău, clevetise puțin pe fratele său, nu voi cu nici un chip s-o ierte! Domnul Dumnezeu a poruncit să fie îndepăr-tată, închisă afară din tabără, șapte zile... poate fiindcă adunarea mare de 3.000.000 de suflete nu putea pleca fără ea spre pămîntul făgăduinței, altfel, i s-ar fi dat mai mult (Num. 12). Iată, și de aici observăm că Dumnezeu cel mult milostiv și îndurat, la vederea diavolescului păcat al clevetirii, este neîmblînzit, neiertător. Așa-dar, cum veți socoti voi clevetitorilor, că veți pleca spre milostivire pe Dumnezeu, cînd voi nu aveți milă de aproapele vostru, rupîndu-l cu mușcăturile clevetirilor voastre? Ce ziceți voi în fața acelei grozăvii? Puneți-vă în locul Mariei, care pentru clevetire se umpluse de lepră, căzuse în urgia Domnului, în boală grea, în afurisanie, în lepădarea din mijlocul adunării Domnului. Astfel vi se vor deschide ochii voștri, veți vedea greutatea și urmările cumplite ale diavolescului păcat al clevetirii, veți cunoaște primejdiile ce curg din neînfrînarea limbii voastre. Veți observa ce nesocotință este aceia? Ce rătăcire! Ce orbire! Ce întunecare! Ce prăpăstuire! Ce nefolos este să luăm seama la păcatele altora iar pe ale noastre să le neglijăm?! Să nu ținem seamă că putrezim în ele? Ce folos este riului care iese din albia sa pe deasupra malurilor sale, spălîndu-le, dacă duce cu sine toate gunoaiile, spurcăciunile... dacă el cu aceea se murdărește, se spurcă pe sine, rămînînd noroi, tulbure, urît ca apele Dîmboviței ce trece prin București în jos? Așa și cu clevetitorii! Ce folos au din clevetirea aproapelui dacă ei se umplu de uriciosul păcat al clevetirii cu atît mai mult cu cît acelea s-au înmulțit și se multiplică?! Noi sîntem rînduiți aici în lume să înmulțim talantul încredințat, nu să-l îngropăm sau aruncăm, știînd că de înmulțirea sau neînmulțirea lui atîrnă fericirea sau osînda fiecăruia dintre noi (Mt. 25 14—30).

Acestea cunoscîndu-le, să ne lepădăm de păcat. Știînd că numai Dumnezeu este Judecător drept, că judecarea și osîndirea aproa-pelui prin clevetire îngreuiază Sufletul și periclitează mîntuirea, în loc de a avea grijă de alții și să-i clevetim, să purtăm grijă fiecare de Sufletul nostru. Cine se ocupă de păcatele altuia și le neglijează pe ale sale, se cufundă în ele, putrezește în ele. Să ținem cont că: la fiecare din cele 24 de vămi ale văzduhului, la judecata particulară și universală nu vom fi întrebați ce păcate au alții, ci de păcatele

noastre. Clevetitorii vor da seama de păcatele lor, de nu se vor fi pocăit, dar mai ales de păcatele pe care le-au multiplicat clevetind. Cu cât le-au multiplicat mai mult cu atât se vor cufunda mai mult în judecată, osîndă, muncă vremelnică și veșnică. Dumnezeu adeseori strigă la ei să se pocăiască, dar la judecată va striga o dată pentru totdeauna: "Acestea ai făcut și am tăcut. Mustra-te-voi și voi pune înaintea ta păcatele tale" (Ps. 49 19—22; comp. Ps. 51 1—5; prel. d. K.E.D.K.A.D. o.p. și Predici de Petru Maior).

CLEVETITORII CAD ÎN JUDECATA LUI DUMNEZEU.

O! Clevetitorilor, care prin vorbele voastre ați cauzat atîtea rele, ați adus atîtea vătămări și dureri fraților, surorilor și părinților voștri: cauzîndu-le mii de întîmplări rele, suferințe, nefericiri... văzîndu-vă încă nepedepsiți, socotiți poate că aceste clevetiri nu-s păcate ori ar fi unele ușoare și lesne de iertat? Vai vouă, groaznic vă mai amăgiți! Adunați urgie în ziua urgiei!? (Rom. 2 5—6). Nu vă înșelați cu gînduri amăgitoare. Ziua înfricoșatei Judecăți se apropie. Îngerii se găsesc a trîmbița. Judecătorul va sta pe Scaunul de Judecată. Noi — toți oamenii — din toate vremurile înviind din morți, vom fi duși pe nori înaintea Lui pentru a fi răsplătiți după faptele noastre. Cărțile se vor deschide și toate cele ascunse se vor vădi (Apc. 20 11—15). La Judecata aceea universală o! clevetitorilor, vor sta de față: văduvele pe care le-ați ponegрит și le-ați nedreptățit, sărmanii pe care i-ați despuiat de cinstea lor cu viclenia limbii voastre; oamenii cinstiți pe care i-ați făcut necinstiți de lume; cei sfințiți pe care, cu murdăria limbilor voastre i-ați mînjit, lipsindu-i de evlavie cuviincioasă; dreptii și Sfinții aceia izgoniți și foarte necăjiți de clevetirile voastre...! Atunci Iisus Hristos — Dreptul Judecător — va pune înaintea clevetitorilor mulțimea fărădelegilor săvîrșite, muștrîndu-i groaznic cu cuvîntul psalmistului David: "Gura ta a înmulțit răutate și limba ta a împlinit vicleșuguri! Șezînd împotriva fratelui tău ai clevetit și împotriva fiului maicii tale ai pus sminteală..." (Ps. 49 19—23), prin clevetirile tale. Așa șezînd lîngă peretele Bisericii ai clevetit asupra aproapelui tău! Șezînd la casa aceea: primărie, judecatorie, tribunal, școală... ai clevetit! Șezînd la masa, petrecerea, ospățul acela ai clevetit! Șezînd cu furca, cusătura... la foc în casă, în drum... ai clevetit! Șezînd în atelier sau prăvălie, ai clevetit! Șezînd în piață cu verdețuri, poame, alimente de vînzare, ai clevetit! În căruță, în mașină, în tren... ai clevetit! Șezînd pe plută ai clevetit! La săpat, arat, semănat, plivit, prășit, secerat, cosit... ai clevetit! Mergînd la Biserică, lîngă ea, în ea și venind de la Biserică spre casă, ai clevetit! Șezînd împotriva fratelui tău ai clevetit! Dar oare s-a sfîrșit aici cu răutatea ta? Nu, ticălosule, nu, pentru că

în același timp cu clevetirile tale: "Ai pus sminteală fiului maicii tale!" Aceia, "fiii maicii tale" auzind clevetirile curgînd puhoi din gura ta, fiind mai slabi, se poticniră și în urma auzirii clevetirii, căzură. Pentru clevetirile tale toți, mai mult sau mai puțin, păcătură. Și tu nu te-ai lăsat de clevetiri! Tu lucrezi mereu acele nelegiuiri cu clevetirile și urmările lor groaznice, dar eu am răbdat îndelung, nu te-am pedepsit cum merita, ci am tăcut! Și tu nelegiuitule, ai socotit că voi tăcea pururea, ai cugetat că sînt asemenea tie? Nu, ci te voi mustra și păcatele tale le voi pune înaintea ta! O, clevetitorilor, care tot mereu clevetiți pe semenii voștri, înțelepțiți-vă de fărădelegea cea mare a clevetirii, ca să nu vă prindă moartea nepocăiți și neîngrijiți sufletește. "Înțelepțiți-vă dar cei ce ați uitat pe Dumnezeu ca să nu vă răpească (moartea) neavînd cine să vă ajute" (Ps. 49 23).

Clevetitorilor! Auziți ce vă așteaptă? Și voi încă nu vă temeți? Nu vă cutremurați? Beți ca apa, cu clevetirile voastre, toate răutățile acelea ce curg din ele, nu numai ale voastre ci și ale altora? Și nu vă mai treziți? Nu vă mai veniți în fire? Nu vă mai lăsați de nelegiuirea aceea mare a clevetirilor?!

CANONISIREA CLEVETIREI. Clevetitor în limba românească — precum am mai văzut — înseamnă diavol, deci, clevetitorii sînt înrudiți și uniți cu diavolul. Ei sînt niște diavoli întrup și sau diavoli împelițați, cum le mai zice Românul nostru. Diavolu este în ei și ei sînt în diavolul (T.T. o.c. 1a Mt. 4 1; 2 Cor. 6 15). Clevetitorii sînt niște pui de viperă, șerpi infernali, care învrăjlesc, turbură, otrăvesc și ucid oamenii (Mt. 23 33; 3 7; 12 34; Ps. 54 1—5; 56 3—6; 93 3—10; 1 Cor. 6 10). Gîtlejurile clevetitorilor sînt niște iaduri satanice care îmbăleză și otrăvesc pe semenii lor (Rom. 3 13—18; Ps. 5 9). Limbile clevetitorilor sînt niște diabolice ciocane, săbii și săgeți, dinți răi, îndurerători, și pași șovăitori sînt cei fără credință în vreme de nevoie (Prov. Sol. 25 18—19; Ps. 58 6—8; 63 1—6; 139). Clevetirea e moartea Sufletului (P. o.c. p. 274).

Clevetitorii sînt un fel de cai ai diavolilor. Precum călăreții pun pinteni cailor lor ca să galopeze, așa și dracii împintenesc pe clevetitori să galopeze prin lume cu ponegririle aproapelui lor, din loc în loc și din om în om...

Pravila bisericească oprește pe clevetitori un an și doi ani de la Dumnezeuiasca Împărtășanie și cite 18 metanii în zi, pînă se vor părăsi (P.B.G. p. 110; P.B. Sache. o.c. p. 124). Iată cu cîtă greutate se încarcă clevetitorii!!!

Clericii (și mirenii) care vor ocări (defăima, cleveti, ponagri) pe Preot sau pe Diacon, să se afurisească. Așijderea și cei care bat-

jocoresc pe: șchiop, orb, rănit la picioare... (Apost. 56; 57; P.B.G. p. 104 (52); P.M.B. gl. 373).

Omul luman nu se cuvine a înjura, a certa, sau a defăima pe Preot, nici a-l vădi în lume, a-l cleveti sau a-l mustra în față, chiar de ar fi și adevărate cele zise de dînsul; iar de va cuteza lumanul a face aceasta, să se dea anatemei, și să se lepede de la Biserică, că unul ca acela este despărțit de Sfînta Treime, și se va trimite în același loc cu Iuda Iscariotul. Asemenea și cel ce-și defaimă pe stăpînul său, că scris este: „Pe stăpînul poporului tău să nu-l grăiești de rău“.

Nu se cuvinte lumenilor a porunci Preotului să intre la sfințita Servire; că în voia lui este, cînd va vrea și va socoti să servească Liturgia sau să cînte servirea. Așa zice marele Pavel.

Cel ce înjură sau blestemă (cleveteste) pe vecinul său, trei zile să fie lepădat de la Biserică, mîncînd numai pîine și bînd apă; că scris este: „Cel ce va zice fratelui său nebune, vinovat va fi matcei focului“ (Mt. 5 22; Iac. 1 19—20).

Cel ce va înjura pe Preot, un an să nu se Împărtășească; iar de va lovi cu palma sau cu bățul, trei ani să nu se Împărtășească; și măcar de-l va ierta Preotul, el totuși se va canonisi.

Oricare dintre oamenii cei proști, vor birfi (cleveti cu) ceva pe Preot, ori cuvinte spurcate, sau hule vor grăi la adresa Preotului, acela să aibă pocanie șase luni, sau un an, vai, vai (P.B.G. p. 104 (52); P.M.B. gl. 353).

De va blestema Preotul pe o femeie și aceia va îndrăzni împotriva a blestema pe Preot, anatema să fie; iar după vreme, de-i va părea rău, trei ani să se pocăiască și metanii cîte o mie și cinci sute (în zi). De va blestema (defăima, cleveti) Diaconul, pre Preotul sau Ipodiaconul, sau citețul, să nu se asculte; ci să-i bată pe dînșii cu legea învățătorilor Bisericii de 12 ori, ca pe niște slugi mai mici ale Preotului... Femeia de va zice Preotului un cuvînt de rușine, să se (scoată) din Biserică trei ani (să se) gonească.

Femeia de va învăța pe Preot de Liturgia lui sau de ceasurile cele ce-i sînt lui făgăduite, de va fi foarte tinăr, iar ea va fi înțeleaptă, iar de-l va învăța și de putere (ca o împuternicită, cum i se va năluci), ori să se părăsească, ori să se despartă. Iar de se va căi, șase luni să se pocăiască și metanii 1000 în zi. De asemenea și omul ce va birui sub această putere, așijderea să se certe (P. B.G. p. 115 (119, 120, 126)).

Clevetitorii și hulitorii sfinților Liturghisitori în această lume vor lua județul (judecata înfricoșată a) lui Dumnezeu, și minia lui Dumnezeu, ca și cei ce cleveau mai înainte pe Moisi (P.B.G. p. 91 (7); Num. 12; 11 1, 10, 33; 16).

Vadnicul (denunțătorul, pîrișul, ponegritorul) și furul, un județ (aceiași judecată, pedeapsă sau osîndă) iau (P.B.G. p. 110 (88); Vezi și pedeapsa în iad a trădătorilor, vama 9).

Cine va blestema pe Preot, să fie proklet (blestemat, afurisit). Cine minie pe Preotul sau pe Arhiereul, vraciul (doctorul) său sufletesc, de minia lui Dumnezeu vor fi aprinși. Dacă blestemul părinților trupești dezrădăcinează din temelie oasele fiilor sau fiicelor lor, cu atît mai virtos Părinții cei sufletești și lecuitorii Sufletului, de-i va minia cineva, va fi cu mult mai greu și amar de cei ce-i va minia (P.B.G. p. 104 (52)).

Părinții bisericești opresc de la Sf. Împărtășanie pe clevetitori pînă se vor părăsi și curăți de acel diavolesc și infernal obicei. „Pîra sau clevetirea e lucrul diavolului“ — zic Sfinții Părinți.

Clevetitorii de nu vor întoarce cîntea acelor pe care i-au despuat de dînsa prin clevetirile și ponegririle lor, să nu-i ierte Duhovnicul... Eresul, furțișagul și clevetirea nu trebuiesc iertate de Duhovnici, după Sfintele Canoane ale Sfinților Părinți. De nu va întoarce furul furțișagul celor pe care i-au păgubit, clevetitorul cîntea celor pe care i-au defăimat și ereticul pînă nu va părăsi desăvîrșit eresul lui, să nu fie iertați (D.A.I. o.c. p. 99; M.P. o.c. p. 28—29; P.M.B. gl. 373; P.B.G. p. 110 (88); Ps. 54 22—24; 14; 23; 30 13—18; 68 14—32; 108).

Asupra clevetitorilor care prin ponegririle lor infernale despoaie de cînte pe aproapele lor, mînjindu-l cu îmbălările lor, se deslănțuiesc înfricoșatele blesteme ale psalmistului, care striga la ceruri cerînd răsplătire asupra clevetitorilor: „Dumnezeule, lauda mea să nu o taci, că gura păcătosului și gura vicleanului s-au deschis asupra mea... Grăit-au împotriva mea cu limbă vicleană și cu cuvinte de uriciune m-au înconjurat, și s-au luptat cu mine în zadar. În loc să mă iubească, mă cleveau, iar eu mă rugam... Și au pus împotriva mea rele în loc de bune, și uriciune în locul iubirei mele. Pune peste dînsul pe cel păcătos, și diavolul să stea de-adreapta lui. Cînd se va judeca el, să iasă osîndit, și rugăciunea lui să se facă în păcat. Fie zilele lui puține, și episcopia lui să o ia altul. Să-i fie feciorii lui săraci și muierea lui văduvă. Mișcîndu-se să se mute fiii lui și să ceară, să se scoată din curțile casei lor. Să scuture creditorul toate cîte sînt ale lui, și să jefuiască streinii ostenele lui. Să fie feciorii lui în pierzare, într-un neam să se stingă numele lui. Pomenească-se fărădelegea părinților lui înaintea Domnului, și păcatul maicei lui să nu se șteargă. Să fie înaintea Domnului pururea, și să piară de pe pămînt pomenirea lui. Pentru că nu și-au adus aminte a face milă, și au izgonit pe omul cel sărac, nevoiaș și umilit la inimă ca să-l omoare. Și a iubit blestemul, și-i va veni lui; nu a voit blagoslovenia, și se va depărta de la dînsul.

S-a îmbrăcat cu blestemul ca și cu o haină, și a intrat ca apa în mațele lui și ca untul de lemn în oasele lui. Să-i fie lui ca o haină cu care se îmbracă și ca un briu cu care pururea se încinge. Acesta este lucrul celor ce mă clevesc pe mine la Domnul, și al celor ce grăiesc rele asupra Sufletului meu... Blestema-vor ei, dar Tu vei blagoslovi; cei ce se scoală asupra mea să se rușineze, iar sluga Ta se va veseli. Îmbracă-se cei ce mă clevesc pe mine cu ocară, și să se învelească ca și cu un veșmînt cu rușinea lor" (Ps. 108 1—19, 27—28; comp. Ps. 68; 100 5—6; 139 1—11; Prov. Sol. 19 5; 2 Lege 19 16—19; 2 Imp. 16 5—13; 3 Imp. 2 36—46).

Clevetirile sau ponegrirea aproapelui izvorăsc din: vrăjmășie, ură, năravul rău din firea decăzută, din lipsa dragostei de Dumnezeu mai presus de orice, și de aproapele ca de sine însuși. „Eu — zicea Mîntuitorul Iudeilor — am cunoscut că nu aveți în voi dragostea lui Dumnezeu... pentru aceia Mă necinstiți... și vreți să Mă omoriți" (Ioan 5 42; 8 49, 37, 59; 10 31—32).

„Pe Imeneu și Alexandru i-am dat Satanei, ca să nu mai hulească" (1 Tim. 1 20).

Un Părinte bisericesc zicea clevetitorilor ce-l tot îmblăteau cu răutatea ponegririlor: „Eu ca un om am greșit, dar voi ca niște diavoli m-ați ponegrit. Domnul Dumnezeu îmi va ajuta de păcat a mă curăța... dar voi tot negri veți rămînea de nu vă veți lepăda de acest păcat odios ce v-a băgat în iad jos". „Rîd dracii de porumbe negre și pe ei înșiși nu se văd". Alteori adăoga: „Vrei să știi om îndrăcit? Fă-te că ai poticnit. Cîți vor rîde-atunci de tine, toți au duhul rău în sine. Cine are duh curat, va veni la ridicat".

CLEVETIȚII ÎNTELEPȚI, SE FOLOSESC MULT. Clericii și binecredincioșii Creștini ponegriți sau clevetiți, cu cît sufăr mai mult clevetirile, cu atîta mai mult se apropie de Mîntuitorul și de Sfinții Lui, care au rost: clevetiți, nedreptățiți și asupriți. Cu cît rabdă și se umilesc mai mult, cu atîta mai mult se oțelesc, se folosesc și se fericesc. Deci, e bine să binecuvînteze pe cei care îi blestemă și să se roage pentru cei care le fac necaz și-i ponegresc, după pilda Mîntuitorului, Care S-a rugat pentru răstignitorii și batjocoritorii Săi (Mt. 5 44; Lc. 23 34).

Sf. Arhidiacon Ștefan se ruga pentru cei ce-l împrășeau cu pietre (F. Ap. 7 60).

Sf. Ambrozie dădea simbrie totdeauna unui tîlhar, care năvălea asupra lui ca să-l omoare (V. Sf. „Spre Emaus", p. 174).

Sf. Episcop Taisie Ciprian, a poruncit ucenicului său Pontie să plătească 25 de galbeni călăului său, osteneala lui (V. Sf. 31 Aug. o.c. p. 1042; D. Ag. o.c. p. 169).

Sf. Episcop Policarp (ucenicul Sf. Ioan Evanghelistul) și-a ospătat cu mîncare și băutură gonacii săi ce-l urmăreau a-l prinde și da torturătorilor (V. Sf. 23 Febr. o.c. p. 693).

Sf. Haralambie iertînd și vindecînd pe muncitorii săi, a convertit la Creștinism pe mulți idolatri (V. Sf. 10 Febr. o.c. pp. 337—340).

Sf. Antim Episcopul Nicomidiei, în groaznicile persecuții sîngeroase, pornite de Dioclețian asupra creștinilor (a. 303—311), se trezește într-o seară cu zbirii stăpînirii păgîne, care l-au întrebat dacă știe unde-i ascuns Episcopul Antim. El primindu-i cu bună-tate, le-a spus să fie în pace, să doarmă liniștiți la el peste noapte, că dimineață îl vor vedea pe cel căutat. Soldații au primit bucuroși ospitalitatea și găzduirea oferită... În dimineața următoare, mare le-a fost mirarea și spaima, cînd văd pe Episcopul Antim pășind înaintea lor, zicîndu-le cu zîmbet: „Eu sînt acela pe care-l căutați" (V. Sf. 3 Sept. o.c. p. 108).

Sf. Mucenic Foca grădinarul, a primit, găzduit, ospătat și odihnit în casa sa pe ostașii stăpînirii idolatre, care-l căutau să-l omoare, de mîinile cărora a și fost martirizat, luînd cununa muceniei (V. Sf. 22 Sept. o.c. pp. 654—6; D. Ag. o.c. p. 303).

Sf. Mucenic Mamant ospătează pe cei ce-l căutau să-l prindă (V. Sf. 2 Sept. o.c. pp. 77—79).

Cuviosul Daniil vindecă pe femeia care-l învinuise de desfrî-nare și se îndrăcise. De asemenea și pe un eretic cu toată familia lui care îl clevetise și se îndrăcise (V. Sf. 11 Dec. o.c. p. 532; 545—6).

Din cele arătate pînă acum despre odiosul păcat al clevetirei, reiese clar marea noastră îndatorire de a ne feri de el din toate puterile, și a lupta cu multă chibzuială spre a-l dezrădăcina...

25) Am judecat (b) și osîndit pe aproapele meu cu asprime — chiar și pe nedrept — nesocotind judecățile lui Dumnezeu?

b) JUDECĂTORII APROAPELUI SE ÎNCARCĂ DE GRELE PĂCATE. Fiecare din noi oamenii avînd cunoștințele noastre mărginite, adeseori am greșit și greșim cînd ne pornim grebnic a judeca pe aproapele nostru pentru feluritele scăderi ale lui. Mîntuitorul nostru Iisus Hristos, în dragostea Lui nemărginită pentru a ne scăpa și de acest greu păcat, ne-a hotărît a nu judeca pe nimeni pripit, ușuratic și cu asprime.

Într-una din zile mergînd Sf. Nifon către Biserică la rugăciune, a văzut un om făcînd fărădelege pe cale, și l-a osîndit în mintea sa. După ce a venit în Biserică, ridicîndu-și ochii după obicei către Icoană, îndată a văzut pe Prea Curata Născătoare de Dumnezeu cu fața înfricoșată și posomorită, întorcîndu-se de către

dînsul. Sf. Nifon s-a înspăimîntat, și căutînd în jos, și-a zis: „Vai mie păcătosul, numai o bucurie aveam, adică chipul Tău Stăpînă Prea Sfîntă, iar acum și acesta își întoarce fața sa, și nu știu pentru care vină“. Apoi adunîndu-și gîndurile, abia și-a adus aminte, că a osîndit pe cel ce păcătuia, și a priceput că pentru aceea Maica Domnului își întoarce fața Sa de la dînsul. Atunci suspinînd din adîncul inimii sale, a zis cu plîngere: „Dumnezeule, iartă-mă pe mine păcătosul; căci iată, am răpit slava și dregătoria Ta, și am osîndit pe aproapele meu, mai înainte de a-l judeca Tu. Însă mi-luiește-mă Stăpîne, căci spre Tine nădăjduiește Sufletul meu, și de acum nu voi mai osîndi niciodată pe fratele meu“. Acestea și mai multe zicînd cu lacrimi, a căutat iarăși către Icoană, și a văzut-o zîmbind ca și mai înainte, și de atunci cu mare pază a început a se feri de a nu mai osîndi. Aceasta se făcea totdeauna: cînd i se întîmpla a greși cu ceva, apoi Prea Curata Maica lui Dumnezeu își întorcea fața sa, și cu aceasta se îndrepta Nifon și se bucura... (V. Sf. 23 Dec. o.c. pp. 1157—8).

Suîții se fereau foarte mult de a judeca sau a vădi pe aproapele lor (Vezi nota întrebării 320 din această carte).

Cînd te-ajunge piatra urii
Veselă să-ți fie vatra.
Numa-n pomul plin de roade
Azvîrl oamenii cu piatra...

SF. EFREM SIRUL JUDECĂ GREȘIT PE SF. VASILE; APOI CĂINDU-SE, REVINE. Marele luminător al pustnicilor Siriei, cunoscînd din lumina Duhului Sfînt și din auzite, desfășurarea strălucitei activități pastorale a Sf. Vasile cel Mare, s-a rugat cu osîrdie lui Dumnezeu să-i descopere despre acest luminat Păstor sufletesc. Atunci a văzut în vedenie un stîlp de foc uriaș, al căruia capăt ajungea pînă la cer. Pe cînd se minuna de măreția aceluia stîlp de foc, a auzit un glas de sus, zicîndu-i: „Efreme! Efreme! În ce chip vezi pe acest stîlp de foc, astfel este și Vasile...“. Cuviosul Efrem dorind mult să-l vadă pe Sf. Vasile, și-a luat cu sine un tîlmaci, pentru că nu știa grecește, și a mers în Cesaria. În ziua praznicului Aratării Domnului, Sf. Efrem s-a dus dinde dimineață la Biserică. De acolo privind cum Marele Arhieru era îmbrăcat în haine luminoase și înconjurat de clerul său îmbrăcat luminat, a zis către tovarășul său: „În zadar ne-am ostenit frate, căci acesta fiind într-o astfel de rînduială, nu e precum l-am văzut eu“. Intrînd în biserică, de vreme ce se îndoia de sfințenia Marelui Ierarh, văzîndu-l că trăia în slavă și cînte omenească, s-a retras într-un ungher al Bisericii la loc ascuns, zicînd în sine: „Degeaba ne-am mai ostenit, suferind sărăcie de bună voie, greu-

tatea și zăduful zilei, că nimica n-am sporit. Acesta însă, fiind în atîta slavă și cînte, este stîlp de foc. Ma minunez!...“. Pe cînd cugea el așa, Sf. Vasile, fiind înștiințat de Duhul Sfînt, a trimis pe Arhidiaconul său să-l cheme în Sf. Altar. Cuviosul i-a răspuns că sînt străini, din depărtare, și Arhiepiscopul nu-i cunoaște. Arhidiaconul s-a dus la Sf. Altar. Atunci Sf. Vasile citea sfintele cărți înaintea poporului care-l asculta. Cuviosul Efrem a văzut o limbă de foc grăind prin gura Sf. Vasile, și căzînd în genunchi, a dat slavă lui Dumnezeu, zicînd: „Cu adevărat, stîlp de foc este acesta, și Duhul Sfînt grăiește prin gura lui“.

Sf. Vasile iarăși a trimis pe Arhidiaconul său la Sf. Efrem ca să-i zică: „Domnule Efrem, vino și intră în Sf. Altar, că te cheamă Arhiepiscopul!“ La chemarea aceasta, Cuv. Efrem a proslăvit pe Dumnezeu, și după săvîrșirea Sf. Liturghii, s-a închinat Marelui Arhipăstor, dîndu-și unul altuia sărutare Sfîntă. După aceea Sf. Vasile l-a hirotonit pe Sf. Efrem în Diacon; iar a treia zi în Preot, și pe tîlmaciul său în Diacon... (V. Sf. 1 Ian. o.c. pp. 72—77).

Vedeți? Dacă acest Mare luminat luminător, Sf. Efrem Sirul, a judecat greșit despre Sf. Vasile, cu cît mai mult noi, căroră ne trebuie încă multă, cît mai multă lumină!? Deci, să nu mai fim grabnici în a judeca pe alții, ca să nu cădem în osîndă.

JUDECĂTORII APROAPELUI SE DESPOAIE DE DAR ȘI DEVIN ANTIHRIȘTI. Un bătrîn oarecare mîncă în fiecare zi cîte trei poșmagi (pesmeți). La acest bătrîn a venit un frate, și șezînd ei să mănînce pîine, a pus fratelui trei poșmagi. Văzînd bătrînul că încă-i mai trebuiește, i-a mai adus alți trei poșmagi, și dacă se săturară, s-au sculat. Bătrînul însă a judecat pe fratele și i-a zis: „Frate, nu trebuie să slujim trupului“. Fratele cerînd iertare de la bătrînul, a plecat.

A doua zi a venit vremea să mănînce bătrînul, și și-a pus trei poșmagi după obicei și tot îi mai era foame, însă s-a înfrînat pe sine. A doua zi iar a pătimit așijderea. Astfel bătrînul a început a slăbi, și a priceput că aceasta i s-a întîmplat lui pentru depărtarea lui Dumnezeu. El s-a aruncat pe sine înaintea lui Dumnezeu cu lacrimi, și se ruga pentru necazul ce i s-a întîmplat. Rugîndu-se, el, îndată a văzut pe Îngerul lui Dumnezeu, care îi zise lui: „Pentru că ai judecat pe fratele ți s-a întîmplat aceasta. Să știi dar, că cel ce poate să se înfrîneze pe sine, sau altă faptă bună face, nu numai din voia sa le face, ci Darul lui Dumnezeu este care îl întărește pe om“ (P. o.c. p. 377 1).

PUSTINCUL DESPUAT DE DAR PENTRU JUDECAREA APROAPELUI PĂCĂTOȘIT. În vremile de demult trăia într-o pădure, departe de lume, un călugăr, care își petrecea zilele în post

și rugăciuni, ducînd o viață curată. El era plăcut lui Dumnezeu așa de mult pentru cuvîșia lui, încît Îngerul păzitor, care stă nevăzut lingă fiecare adevărat creștin sau creștină, i se arăta și stătea de vorbă cu dînsul. Trăind așa pustnicește acolo vreme îndelungată, îmbătrîni ca orice om, și începu a se gîndi la moarte...

Într-o zi umblînd prin pădure după poame și bureți de mîncare, vede pe drum niște oameni, care duceau pe un tilhar osîndit la moarte, să-l pedepsească. Văzînd el acest lucru, își zise în sine: „Așa-i trebuie! Să-și ia pedeapsa pentru faptele 'ui rele!...“ Cugătarea aceasta osînditoare aproapelui primejduit, pe care cu nimic nu l-a sprijinit, grăirea aceasta de rău, clevetirea sau ponegrirea asta aspră, asupra Sufletului necăjit, osîndit de mulțimea lumii zăcîndă în cel rău (1 Ioan 5 19; comp. Gal. 6 1—8; Rom. 2; 14 4. 13; Mt. 7 1—5; Mc. 4 24), l-a prăpăstuit groaznic pe bietul călugăr. A miniat pe Dumnezeu, înălțîndu-se și umflîndu-se cu slava deșartă prin clevetirea aproapelui său necăjit, a mîhnit și depărtat pe Îngerul păzitor, a bucurat și apropiat de sine pe diavoli, cu care s-a înfrățit și innegrit prin ponegrirea semenului său, s-a despuiat de Darul lui Dumnezeu. După puțin timp s-a trezit asemenea unei case jefuită de tilhari, incendiată, pradă flăcărilor. Din acea clipă nesocotită, a simțit un gol în ființa sa, cum simțim și noi care avem un Suflet viu, după săvîrșirea vreunui păcat: contra Duhului Sfînt, strigător la cer, de moarte, contra celor zece porunci, cînd săvîrșim vre-un păcat din cele streine, etc.

Din ziua aceia în care el a judecat astfel în mintea sa pe omul acela decăzut, nefericit și primejduit, Îngerul nu i s-a mai arătat. Atunci călugărul s-a mîhnit groaznic. Se mira și cugeta în sine: ce păcat a făcut de a miniat așa de mult pe Dumnezeu. Neputînd a-și aduce aminte deloc de vre-un păcat mare, căzu la pămînt, și n-a mîncat nici n-a băut nimic trei zile și trei nopți, plîngînd și rugîndu-se lui Dumnezeu cu pocăință. După acea aspră mîhnire și plîngere mare, a venit iarăși Îngerul la dînsul și i s-a arătat. Călugărul înseninîndu-se la față, a zis Îngerului: „Spune-mi Sfînte Îngere păzitor, cu ce păcat am nemulțumit eu pe Dumnezeu de nu mi te-ai arătat atîta amar de vreme? Spune-mi, rogu-te, cu ce nelegiuire m-am împovărat eu ca să mi-o ispășesc prin pocăință și să-mi redobîndesc liniștea Sufletului?“ Atunci Îngerul îi răspunse: „Tu ai păcătuit, judecînd în mintea ta pe nefericitul acela pe care cei cîțiva oameni îl duceau pe drumul din pădure la spînzurătoare. Numai Dumnezeu Singur poate fi Judecător drept al oricărui om și al întregii lumii. Omului, îndeosebi, se cere să fie întîi de toate judecătorul faptelor sale și să nu osîndească cu grabă pe aproapele lui, nefiind pus judecător. Mila lui Dumnezeu însă e mare, și dacă te vei pocăi din tot Sufletul, vei dobîndi curînd iertarea. Ia cren-

guța aceasta cu aste trei ramuri uscate de la mine și să n-o lepezi niciodată, iar cînd te vei culca să dormi, pune-o sub cap drept perină. Să părăsești acest loc pustiu și să trăiești în mijlocul oamenilor, cerșindu-ți pîinea ta de toate zilele pe la casele lor. Dacă vre-unul te-ar primi să te odihnești peste noapte, să nu rămîi la nimeni mai mult decît o singură noapte. Așa să trăiești pribegind, pînă vei face o faptă bună și plăcută lui Dumnezeu și va înverzi și înfrunzi crenguța asta uscată. Aceasta este pedeapsa ce ți se dă, pentru că te-ai făcut judecătorul nechemat al aproapelui tău. Dar cînd vei vedea că pe ramura aceasta uscată vor crește trei rămurile verzi, să știi că Dumnezeu te-a iertat“. Acestea zicînd Îngerul, s-a făcut nevăzut de la ochii lui.

Bătrînul călugăr a luat crenguța uscată de la Înger, a ieșit din pădure și s-a întors iarăși în lumea de care de mult se lepădase și n-o mai văzuse. Rătăcind din loc în loc, cerșind pîine și adăpost, iar uneori trăind zile întregi lipsit de ele, își ispășea păcatul săvîrșit. Așa s-a canonisit el vreme îndelungată, pînă cînd iată că ajunge odată într-o pădure, și fiind ostenit de călătorie, intră în ea. Acolo căută vre-un loc de odihnă mai potrivit. Mergînd el o bucată de loc, dă peste o peșteră în care licărea un foc, iar dinaintea focului sedea o femeie bătrînă. Călugărul se apropie de dînsa și zise. „Îndură-te de mine, rogu-te, bătrîno, și mă lasă să rămîn în noaptea aceasta în peștera asta, că sînt tare ostenit“.

— Cu mare bucurie te-aș primi, Părinte, dar nu pot. Uite, voi mărturisi în frica lui Dumnezeu, că am trei feciori și toți sînt hoți și se feresc de oameni. N-am voie să primesc pe nimeni aici, iar de vor veni și te vor afla aici, nu-mi va fi bine nici mie, nici dumitale.

— Nu te teme bătrîno, că nu sînt un om de-ai stăpînirii din pricina căruia feciorii să te mustre, și oricît de răior fi, cred că se vor milostivi de un biet bătrîn călugăr, fără adăpost“.

Femeia l-a primit și l-a lăsat să se culce într-un colț al peșterii, punîndu-și sub cap, în loc de căpătîi, crenguța uscată pe care-o avea de la Înger. Bătrîna mirată de venirea lui neașteptată, acum nu se dumerea nici de rostul crengii lui de sub cap, și-l întrebă de ce și-a pus capul pe acea creangă? Călugărul a început a-i istorisi greșala ce făcuse și pedeapsa ce i-a dat-o Dumnezeu pentru ispășirea ei. Cînd auzi bătrîna că pentru atîta lucru, pentru o grăire de rău, pentru o cleveteală, pentru judecarea și osîndirea aproapelui său, el e nevoit a rătăci cerșind hrană și adăpost prin lume, pînă va înverzi crenguța aceia uscată, se cutremură de spaimă și început a zice, plîngînd cu amar: „Of! Doamne! Dacă un călugăr este atît de aspru pedepsit pe lumea asta, numai pentru un gînd

sau un cuvînt vinovat, apoi cum vor fi osîndiți feciorii mei, cînd vor veni înaintea judecării lui Hristos?!...”

Pe la miezul nopții au venit în peșteră și cei trei frați, tîlhari. Cum au zărit pe bătrîn dormind înlăuntru, au zis încruntați către bătrînă: „Ce-ai făcut mamă? Cine-i omul care doarme în fund? De cîte ori ți-am spus noi să nu primești om strein în peștera noastră?”

— Cum să nu-l primesc — dragii mei — dacă și el este un păcătos mare, care își duce acum rătăcind, pedeapsa păcatelor sale!“ Hoților le fu de mirare auzind acestea, căci nu-și puteau închipui ce isprăvi grozave putea face un moșneag ca acela. Și cu ciuda potolită se apropiară de el. Chipul bătrînului alb ca zăpada, văzut la lumina slabă a focușorului din peșteră, cum dormea în haină lui sărăcăcioasă și cu creanga sub cap, îndioșară pe doi dintre frați; numai al treilea, mai răutăcios decît ceilalți doi, îl clătina cu piciorul, zicînd: „Ei, moșule! Ia ascultă, cine ești și ce cauți pe aici? Spune-ne și nouă ce isprăvi ai făcut și ce păcate grozave ai săvîrșit de-ai ajuns să cauți adăpost prin peștera noastră?” Moșneagul trezindu-se, s-a ridicat din ungher. Din una în alta, începu a le istorisi și lor, cum spusese și bătrînei, păcatul făcut. El le-a vorbit așa de blînd și cu atîta durere sufletească, încît a înduișat Sufletele hoților. Aceia aducîndu-și aminte la rîndul lor de nelegiuirile și păcatele grozave ce săvîrșiseră în viață, au început a simți o mare mustrare de cuget. Cu Sufletele zdrobite, au început a mărturisi cu toții păcatele și a se ruga lui Dumnezeu de iertare. Plîsetele bătrînei, rugăciunile călugărului, suspinurile hoților, care răscoleau îngîndurați adîncurile lor sufletești, și lumina focului ce ardea tainic între ei, prefăcu peștera tîlharilor în chilie de pocăință, într-o bisericuță luminătoare de Suflete, curățitoare de păcate! Abia tîrziu îi cuprinse somnul.

Dimineața cînd s-au trezit, bătrîna și cei trei feciori au voit să scoale și pe moșneag. Acesta însă nu mai era viu. Peste noapte trecuse în somnul de veci. Din creanga aceea uscată de sub cap ieșiseră trei rămurele verzi înfrunzite... Săvîrșise o faptă bună, întorcînd trei păcătoși la pocăință, și prin împlinirea canonașului acestuia, scăpase de canonul cel mare al muncilor veșnice...

Despre despuierea de Dar și transformarea în antihriști a judecătorilor și osînditorilor aproapelui, vezi vama 20 întrebarea 320, nota, din această carte.

PUSTNICUL JUDECAT RĂBDA... ȘI CEL CE L-A JUDECAT SE ÎNDRĂCEA. În zilele I.P.S. Ioan Milostivul, Patriarhul Alexandriei, a venit în Alexandria un monah, cu numele Vitalie, din Mănăstirea Cuviosului Sirida. Acela avînd șaizeci de

ani de la nașterea sa, și-a ales o viață ca aceasta, care oamenilor celor ce socotesc cele din afară, li se părea a fi rea și necurată, însă lui Dumnezeu, Cel ce privește cele dinlăuntru și ispitește inimile, era plăcută și bine primită. Starețul acela voind ca în taină să întoarcă la pocăință pe cei păcătoși și fărădelege, singur prin părerea omenească se arăta a fi păcătos și fărădelege, în acest fel: A scris pe toate desfrîinatele care erau în Alexandria, și pentru fiecare făcea rugăciuni cu dinadinsul către Dumnezeu, ca să le întoarcă de la viața cea păcătoasă. Dimineața se ducea în cetate la lucru pînă seara, și lua plată pentru osteneala de peste zi, cîte doisprezece bani de aramă. Pe un ban de aramă își cumpăra bob și-l mîncă după apusul soarelui, pentru că lucrînd toată ziua, se ostenea, iar cu ceilalți bănișori se ducea în casa de desfrîinare și-i dădea unei desfrîinate, zicîndu-i: „Te rog, ca pentru acești bănișori să te păzești toată noaptea aceasta în curăție, neprimind pe nimeni la păcat“. Și se închidea cu dînsa în aceeași cămară. Femeia aceea se odihnea pe patul său; iar el stînd într-un colț, petrecea toată noaptea fără somn, citind încetîșor psalmii lui David și se ruga pentru dînsa către Dumnezeu pînă dimineața. Cînd ieșea dela dînsa, o jura să nu spună nimănui fapta lui. Așa făcea el în toate zilele, ostենindu-se în post, și intrînd în toate nopțile la desfrîinate, petrecea fără somn și în rugăciuni. Astfel, în fiecare noapte intra la alta, pînă ce le înconjura pe toate, și apoi iarăși începea de la cea dintîi.

Dumnezeu văzînd o chinuire ca aceea a robului Său, i-a sporit scopul; că unele din desfrîinate rușinîndu-se de o faptă bună ca aceea a lui Vitalie, se sculau la rugăciune, făceau metanii împreună cu dînsul și se rugau. El le sfătuiă spre pocăință, le îngrozea cu înfricoșata Judecată și cu veșnica muncă din gheenă, le făcea să aibă nădejdie prin milostivirea lui Dumnezeu și prin îndulcirea în cer de veșnicile bunătăți. Acelea venind în frica lui Dumnezeu, se umileau, și făgăduiau ca să-și îndrepteze viața lor. Și multe dintre ele, lepădînd nerușinarea păcatului, se măritau după bărbați legitimi; iar altele voind mai mult să petreacă în curăție, se duceau în Mănăstiri de femei, și petreceau în pustnicie cu lacrimi restul vieții lor; iar altele viețuiau în lume fără bărbat, hrănindu-se din osteneala mîinilor lor, și nici una din aceste desfrîinate nu îndrăzneă ca să arate cuiva viața cea curată a lui Vitalie. Odată una dintre ele a început a spune oamenilor că Vitalie nu vine la dînsule pentru păcat, ci pentru a lor mîntuire. Auzind de aceea Vitalie, s-a mîhnit că i se vădește viața lui cea curată, și s-a rugat lui Dumnezeu ca să pedepsească pe acea femeie, ca și celelalte să aibă frică.

Atunci îndată, cu voia lui Dumnezeu, s-a îndrăcit acea femeie, care lucru văzîndu-l celelalte desfrîinate, s-au temut foarte mult, și nu mai îndrăzneau nicidecum ca să arate ceva oamenilor despre

sfințenia lui Vitalie. După ce s-a îndrăcit femeia, oamenii ziceau: „Vezi că ți-a răsplătit Dumnezeu de oarece ai mințit, zicând că nu pentru desfrinare intră la voi monahul acela; iată, s-a făcut arătare despre dînsul, că este destrînat“. Și se sminteau de dînsul toți, și în toate zilele îl ocărau, zicîndu-i: „Du-te ticălosule, că te așteaptă desfrînatele“. Și scuipau asupra lui.

El răbdîndu-le pe toate cu blîndețe, asculta dosădirile și ocările ce i se făceau de oameni, mîngîindu-se cu duhul că-l socotesc oamenii să este atît de păcătos. Uneori răspundea celor ce-l ocărau: „Oare nu sînt și eu om trupesc ca toți oamenii? Au doară Dumnezeu a zidit pe monahi fără trupuri? Cu adevărat, și monahii sînt oameni“. Alții îi ziceau: „Părinte, ia-ți de soție pe una dintre aceste desfrînate, și leapadă chipul monahicesc, ca să nu se hulească cinul prin tine“. El însă, ca și cum mîniindu-se, le răspundea: „Nu vă voi asculta pe voi, căci ce fel de bine îmi va fi de voi lua femeie, să mă îngrijesc de dînsa, de copii, de casă, și să petrec zile grele în griji și osteneli, și pentru ce mă judecați? Oare veți răspunde pentru mine înaintea lui Dumnezeu? Îngrijiți-vă fiecare de voi, iar pe mine lăsați-mă, pentru că Unul Dumnezeu este Judecătorul tuturor, Care v-a răsplăti fiecăruia după faptele lui“.

Astfel, Cuviosul își tănuia fapta cea bună înaintea oamenilor, iar unii dintre clerici l-au clevetit la Prea Sfințitul Patriarh al Alexandriei, Ioan Milostivul, zicînd: „Un stareț oarecare smintește toată cetatea, intrînd în toate nopțile în casele desfrînatelor“. Patriarhul însă nu credea pe clevetitori, fiind învățat de mai înainte dintr-o întîmplare ce se făcuse, cînd un monah întreg-înțelept și sfînt, care era din fire fâmen și botezase pe o evreică, l-a bătut fără vină, crezînd pe clevetitori — precum se scrie despre aceasta în viața lui. De aceea aducîndu-și aminte, îngrozea pe cei ce cleveteau pe Vitalie, și le zicea: „Încetați de la osîndire, și mai ales pe monahi să nu-i osîndiți. Oare nu știți de un lucru ce s-a făcut altă dată la întîiul sobor din Nicheia, cum fericitului împărat Constantin, oarecare din episcopi și clerici, au scris unul asupra altuia lucrurile cele rele? Iar el poruncind să aducă o luminare aprinsă, și necitînd scrisorile acelea, le-a ars, zicînd: „Chiar de aș fi văzut cu ochii mei pe vreun Episcop, Preot sau pe vreun monah păcătuind, l-aș fi acoperit cu haina mea, ca nimeni altul să nu-l vadă pe el greșind“. Așa înfrunta Prea Sfințitul Patriarh pe clevetitori, iar robul lui Dumnezeu Vitalie nu înceta a se îngriji pentru mîntuirea Sufletelor păcătoșilor, neștiind nimeni despre faptele cele bune ale lui, pînă la sfîrșitul vieții.

Într-una din zile, cînd se făcea ziuă, Cuviosul Vitalie ieșind din casa desfrînatelor, l-a întîmpinat un tînar desfrînat care mergea la femei desfrînate pentru păcat. Acela întinzîndu-și mîna

a lovit tare peste obraz pe stareț, zicîndu-i: „Ticălosule și necuratule, pentru ce nu te pocăiești și nu te lepezi de necurata ta viață, ca prin tine să nu se batjocorească mai mult Numele lui Hristos?“ Sfințul i-a răspuns: „Să mă crezi pe mine omule, că pentru mine smeritul vei lua și tu peste obraz o lovire ca aceea, încît toată Alexandria se va aduna la plîngerea ta“. După puține zile Cuviosul Vitalie închizîndu-se în chilia sa, foarte mică, pe care și-o zidise lîngă porțile ce se numeau „ale soarelui“, s-a mutat către Domnul, neștiind nimeni.

În acel timp, aceluiaș desfrînat care a lovit peste obraz pe Cuviosul stareț, i s-a arătat diavolul în chip de arap înfricoșat, și l-a lovit peste față tare, zicîndu-i: „Primește această lovitură pe care ți-o trimite monahul Vitalie“. Îndată omul acela s-a îndrăcit, și zăcînd, tremura, spuma, își rupea hainele de pe dînsul, și prin glas înfricoșat făcea zgomot mare, încît toată Alexandria se adunase la plînsul lui cel de spaimă. Muncîndu-se el mult timp de diavol, și după cîteva ceeasuri venindu-și puțin în fire, a alergat la chilia lui Vitalie, strigînd: „Miluiește-mă robule al lui Dumnezeu, că am greșit către tine, mîniindu-te foarte mult, și lovindu-te peste obraz. Iată că și eu, după proorocia ta, am luat vrednică pedeapsă“. Astfel strigînd, alerga degrabă, urmîndu-i tot poporul. După ce însă s-a apropiat de chilia starețului, îndată diavolul izbind pe tînar de pămînt, a fugit.

Venindu-și în fire omul acela, a început a spune poporului, cum a lovit peste obraz pe stareț, și cum starețul i-a proorocit de pedeapsa ce va lua pentru el; și bătea în ușa chiliei, dar nu i-a răspuns. Apoi deschizînd ușa cu sila, l-a găsit în genunchi, stînd la rugăciune, iar Sufletul lui cel Sfînt se dusesse către Dumnezeu. În mîinile lui ținea o hîrtie scrisă așa: „Bărbați Alexandreni, nu osîndiți mai înainte de vreme, pînă ce Domnul, Judecătorul cel Drept, va veni“. În același ceas a sosit și femeia cea îndrăcită, care începuse altă dată a face arătare la oameni despre curăția lui Vitalie, precum s-a zis despre dînsa mai înainte. Aceea înștiințîndu-se din o arătare îngerească despre sfîrșitul Cuviosului, a alergat și s-a atins de cinstitele lui Moaște, și îndată s-a liberat de diavol. Pînă și șchiopii și orbii au început a dobîndi tămăduiri, atingîndu-se de Cuvios.

Auzind de moartea starețului toate femeile acelea, care prin sfătuirea lui se întorseseră prin pocăință la Dumnezeu, s-au adunat la dînsul cu lumînări și cu tămîie, plîngînd după Părintele și învățătorul lor. În acea vreme la tot poporul povesteau bunătățile starețului, cum că nici cu mîna măcar nu s-a atins de vreo una din ele, și nu spre păcat, ci spre mîntuire intra la ele. Poporul mîniindu-se pe dînsule, zicea: „De ce ați tănuit înaintea noastră

sfințenia acestui Părinte, iar noi neștiindu-l, îi greșeam, osîndindu-l și ocărîndu-l mult"? Femeile acelea răspundeau: „Ne temeam, deoarece ne îngrozea cu mari blesteme, ca să nu spunem nimănui acea taină a lui; iar cînd una din noi a început să spună taina lui la oameni, îndată s-a îndrăcit. Astfel, fiecare din noi temîndu-ne de o pedeapsă ca aceea, tăceam. Poporul se minuna de un rob ca acesta al lui Dumnezeu, care prin chip minunat își tănuia sfințenia vieții sale înaintea oamenilor, și de toți se socotea că este păcătos și necurat, care însă era prieten al lui Dumnezeu, și vas curat al Sfîntului Duh. Oamenii au început a se defăima pe sine, rușinîndu-se de necunoștința lor; căci pe un plăcut al lui Dumnezeu ca acela l-au osîndit, și cu dosădiri au amărit pe cel nevinovat și curat cu inima.

Auzind de toate acestea cu deamănuntul Preasfințitul Patriarh Ioan cel Milostiv, a mers împreună cu tot clerul său la chilia starețului, și văzînd scrisoarea cea mai sus zisă, prin care sfătuia a nu osîndi pe nimeni, văzînd minunile cele făcute, a zis către clericii aceia, care clevețeau pe Cuviosul: „Să știți, că de v-aș fi ascultat și v-aș fi crezut pe voi, și aș fi supărat cu nevinovăție pe Sfîntul stareț, apoi mie mi s-ar fi dat de către acel arap peste obraz lovirea aceea, pe care omul acela o pătimit-o. Dar eu smeritul mulțumesc lui Dumnezeu, că n-am ascultat clevetirile voastre, și m-am izbăvit de păcat și de izbîndire“. Iar clevetitorii și osînditorii Cuviosului se rușinau foarte. Apoi Prea Sfințitul Patriarh luînd Moaștele Cuviosului Vitalie, îl petrecea tot poporul din cetate, și femeile cele ce se pocăiseră de păcat, plîngînd și tînguindu-se, l-au îngropat cu cinste, slăvind pe Dumnezeu, Cel ce are mulți robi ai Săi tănuiți. Omul cel ce pătimize de la diavolul lovirea, s-a lepădat de lume, și s-a făcut monah, și mulți dintre Alexandreni îndreptîndu-se prin chipul vieții lui Vitalie celei atît de îmbunătățite, și-au pus așezămînt, ca să nu mai osîndească pe nimeni. Căroră și noi să le urmăm, cu rugăciunile Cuviosului Părintelui nostru Vitalie, și cu Darul Domnului nostru Iisus Hristos, Căruia se cuvine slava în veci. Amin (V. Sf. 22 Aprilie, o.c. pp. 647—658).

FALSITATEA JUDECĂȚILOR OMENEȘTI. Într-o cetate doi călugări mergeau la o slujbă. Pe cînd unul dintr-înșii trecea pe la un loc, l-a strigat pe el o curvă, zicînd: „Mîntuiește-mă pe mine, Părinte, precum a mîntuit Hristos pe curva aceea“. Atunci el, neîngrijindu-se de omenească rușine, i-a zis ei: „Vino după mine“. Astfel luîndu-o de mînă, a ieșit cu ea printre poporul din cetate, sub privirile tuturor. Vestea despre aceasta s-a lățit ca fulgerul în cetate, că un călugăr a luat de femeie pe Porfirie cea curvă... Ducîndu-se ei, ca s-o lase pe ea la o Mănăstire de femei, a aflat pe cale un prunc, aruncat lîngă Biserica, pe care ea l-a luat ca să-l

hrănească. După un an au mers niște oameni la acea Mănăstire unde era curva, și văzîndu-o pe ea că avea pruncușorul, i-au zis: „Bine călugăriță! Călugăraș ai născut!“ Apoi ducîndu-se la Tir (unde o aflase călugărul), cei ce o văzuseră pe ea, au spus acolo, că femeia Porfirie, a născut de la starețul acela, și noi am văzut pruncul cu ochii noștri că seamănă lui...

După puțină vreme, călugărul înștiințîndu-se de la Dumnezeu despre moartea sa, a zis călugăriței Pelaghia (căreia îi pusese acest nume de călugărie cînd i-a dat sfîntul cin): „Să mergem la Tir, unde am trebuință, și voiesc ca să mergi cu mine“. Ea neputînd a se lepăda, a mers în urma lui, dimpreună cu pruncul găsit, care avea acum 7 ani. Acolo, după ce s-a îmbolnăvit călugărul cu boală de moarte, au ieșit în întîmpinarea lui o sută de oameni, căroră le-a zis: „Aduceți-mi foc“. Oamenii ascultînd, i-au adus o cădelniță plină cu foc. Starețul luînd cărbunii aprinși, i-a turnat în haina sa, și a zis: „În știință să vă fie vouă, fraților, pentru că precum Dumnezeu a păzit Rugul cel nears de foc, și precum nici de haina mea nu s-a atins focul cărbunilor acestora aprinși, așa și eu n-am cunoscut păcatul cu femeie, de cînd m-am născut“. Atunci toți auzind acestea și văzînd minunea, că n-a ars haina lui de foc, au preamărit pe Dumnezeu, Cel ce are robii Săi tănuiți. Lumea îndreptîndu-și privirile cu mirare la Maica Pelaghia, care mai înainte fusese curvă, mulți luînd pildă vie de viețuire creștinească de la dînsa, s-au dus a Mănăstiri și s-au călugărit.

Aceasta am spus-o vouă, fiilor și fiicelor, ca să nu fiți grabnici spre osîndirea aproapelui și hulirea păcatelor streine... (Prol. 3 Aug.).

EPISCOP JUDECAT RĂU, PE NEDREPT DE RĂUTATEA LUMII. Petru, Episcopul Sevastiei, a tost clevetit că trăiește cu femeia sa, pe care mai înainte de a se face Episcop o lăsase. Petru însă trăia în curăție cu fosta sa femeie, nu ca și cu o femeie, ci ca și cu sora sa. Venind Arhiepiscopul — Sf. Vasile cel Mare — cu clerul său, Petru cunoscînd aceasta cu duhul, a ieșit în întîmpinarea lor, ca la opt stadii, și zîmbind, a zis: „Ca la un tîlhar ai venit la mine, Stăpîne și trate“. După ce s-au sărutat amîndoi, au mers și au intrat în Biserica Sfinților 40 de Muc nici. După rugăciune au mers în Episcopie. Acolo Sf. Vasile văzînd pe cumnata sa, a zis: „Bucură-te mireasa Domnului, că pentru tine m-am ostenit“. Sf. Vasile a poruncit lui Petru să se odihnească în Biserica împreună cu doamna sa. Pe cînd stăteau în Biserica, Sf. Vasile, dimpreună cu cinci bărbați dreți, au văzut pe Îngerii lui Dumnezeu adumbrînd pe cei doi dreți și ungînd cu aromate patul lor neprihănit...

A doua zi fiind adunat poporul în Biserică, a fost adus un vas mare cu cărbuni aprinși, care din porunca Sfintului, au fost vărsați în pocalele rochiei cumnatei sale și alt vas cu foc în felonul Episcopului Petru. Cărbunii n-au atins cu ardere nici rochia, nici felonul, deși au fost ținuti multă vreme. Atunci au mărturisit și cei cinci bărbați ceia ce au văzut noaptea în Biserică. Toți văzînd și auzind aceste minuni, au preamărit pe Dumnezeu, care izbăvește pe plăcuții Săi de nedreptele clevetiri cmenești (V. Sf. 1 Ian. o.c. pp. 82—85).

FIECARE OM ÎȘI ARE PĂCATELE SALE. ACELEA SĂ ȘI LE JUDECE ȘI CANONISEASCĂ. Niciodată să nu ne grăbim a judeca pe apocapele noastre cu asprime, știind că și noi vom merge, mai curînd ori mai tîrziu, înaintea Tribunalului Dumnezeuiesc spre a fi cercetați și răsplătiți pentru cele făcute în viață. Mintuitorul nostru Iisus Hristos Dumnezeu, de pe Scaunul Slavei Sale, ne spune clar: „Ori ce ați făcut unuia din acești mai mici ai Mei, Mie Mi-ați făcut...”, (Mat. 25 37—46). „Nu întristați pe Duhul Sfînt — ne sfătuiește Apostolul —. Toată amărăciunea, mînia, iușimea, strigarea și hula, să se lepede de la voi, dimpreună cu toată răutatea. Fiți unul către altul buni, milostivi, iertînd unul altuia, precum și Dumnezeu v-a iertat vouă în Hristos” (Efs. 4 30—32).

Un bun creștin avea obiceiul să creadă că are destulă curățenie în casa lui. Se întîmplă însă odată că soarele bîtea tare prin fereastră și el văzu că pe podele, într-un loc, se adunase praf mai mult. Atunci își zise în sine: „Așa e și omul, ca locuința aceasta. El crede că e curat la Suflet, dar numai la Judecată se va vedea adevărata stare, cînd Iisus Hristos va veni cu strălucire. „Mai înainte de Judecată, ispitește-te pe tine însuși, și în ceasul cercetării vei afla milă”.

Regele Angliei Enric al II-lea avea un econom care făcuse oarecare iregularități în administrarea averii regale, crezînd că regele nu va afla. Fără de veste regele chemă într-o zi pe econom, și-i zise: „Acum ne vom face socoteala. Arată cum ai manipulat averea mea”. Spaima și groaza îl cuprinse pe econom. Fără de veste îi veni ziua răspunderii și căzu la pămînt ca un mort, cînd regele îl chemă să-i facă socoteala.

Așa vor păți și creștinii care vor ajunge neprăgătiți la Judecata lui Dumnezeu, avînd acolo să dea seama de faptele lor.

FIECARE DIN NOI VOM FI JUDECAȚI DUPĂ FAPTELE NOASTRE. Vezi p. 69—71 din această carte.

26) Am batjocorit, calomniat și ponegrit prin felurite grăiri de rău pe alții înaintea multor oameni, păgubindu-i astfel de cîntea

și numele lor bun? După săvîrșirea acelor crime, n-am alergat cu căință la aceia înaintea cărora îi ponegrisem, pentru a le întoarce cîntea și numele cel bun? (Vezi „Oglinda Duhovnicească”, pp. 2894—2914; 2919—2921; 604—632, de autor).

Sufletul îndurerat groaznic, își reamintește cum a nesocotit adeseori cuvintele Mintuitorului, sfaturile Apostolului de mai sus (Mat. 18 10; Ioan 6 70—71; 1 Cor. 6 9—10), și învățăturile Părinților bisericești, care adevăresc, că: clevetitorii și ponegritorii aproapelui lor, prin acest păcat se apropie, se împrietenesc, se înrudesesc și se reunesc cu diavolul, care în mîndria lui infernală, pîra în ceruri pe frații săi de ingerat (Apc. 12 10), în Raiul pămîntesc a clevetit și ponegrit pe Dumnezeu înaintea omului Adam și Eva; iar mai pe urmă a clevetit pe om (pe dreptul Iov, pe marele Preot Isus fiul lui Iosedec și pe alții mulți) înaintea lui Dumnezeu (Fac. 3 1—6; comp. Inț. Sol. 2 23—24; Ioan 8 44; Iov 1; 2; Zah. 3 1—5; Rom. 8 33—39; Iuda 1 9; 2 Petru 2 11—13; Apc. 12 10).

Atunci cînd trece vama aceasta, cunoaște bine, știe, se căiește și se îndurerează bietul Suflet de loviturile păcatelor demonice, și cade, cerșind sprijin de sus. Sufletul se înfioară cumplit, văzînd cum dracii se reped asupra-i să-l apuce și să-l tragă în iad. Îngerii plătesc acelor vameși din sicriașul faptelor bune ce le are, și pleacă înainte cu Sufletul în cale, spre Împărăția Cerurilor.

FERICIREA ÎN RAI A CELOR CE N-AU CLEVETIT ȘI OSÎNDIT PE APROAPELE LOR.

1) Mintuitorul nostru Iisus Hristos Dumnezeu-Omul stă pe norii cerului în Slava Sa Dumnezeiească.

2) Cei patru viețuitori înaripați, cu chip de: om, leu, vițel și vultur, formează Tronul Dumnezeirei.

3) Maica Sfîntă Preacurata Fecioară Maria.

4) Oștirile îngerești stau de-adreapta și de-a stînga Mintuitorului nostru Iisus Hristos Dumnezeu-Omul, slujindu-I și proslăvindu-L pururea.

5) Sfîntul Ioan Botezătorul cu Proorocii.

6) Sfînții Apostoli.

7) Sfînții Ierarhi.

8) Sfînții Mucenici și Mucenițe.

9) Sfînții Cuvioși și Cuvioase.

10) Sfînții Drepti și Drepte.

11) Fecioara destăinuiește rudeniilor sale că în vedenie a văzut:

12) Pe tatăl său proslăvindu-se în statornica fericire a Raiului.

13) Pe mama ei, trufașă altă dată, lumeată, petrecăreață bețivă... chinuită de draci în flăcările iadului!

14) Fecioara încredințându-se pe deplin de nestatornicia și amăgirile acestei lumi trecătoare, care periclitează zilnic mîntuirea

Sufletelor omenești, se devotează a sluji lui Dumnezeu cu trup și Suflet... Intră într-o Sfîntă Mănăstire, unde făcînd voia Celui Prea Înalt, s-a mîntuit și fericit pentru totdeauna.

PEDEAPSA ÎN IAD A CLEVETITORILOR, JUDECĂTORILOR, OSÎNDITORILOR APROAPELUI LOR.

Chipul de față ne arată pedeapsa în iad a păcătoșilor care au invidiat, clevetit, judecat și osîndit cu răutate pe semenii lor. Păcătoșii aceștia împovărați cu niște haine și glugi de plumb, care, ase-

menea potrivnicilor ucigași ai Domnului, își torturau și ucideau pe semenii lor prin felurite meșteșugiri inernale, așa sînt și ei torturați de draci pururea. În răutățile duhului drăcești mereu îi trag în înfocatele cuptoare ale iadului, pe unii îi pironesc și pe

alții îi asvîrl în iazărul cel de foc. Măsura cu care au măsurat ei semenilor lor, prin invidii, clevetiri, judecăți, osîndiri și îndurerări grele, cu aceleași li se măsoară dincolo de mormînt de îngerii cei răi. Aceasta a fost prevestită de Insuși Mîntuitorul pentru acei păcătoși, zicînd: „Judecata și osînda cu care veți judeca și osîndi, veți fi judecați și osîndiți, și: măsura cu care veți măsura, cu aceeași vi se va măsura, și vi se va adăuga vouă celor care știți acestea” (Mt. 7 1—2; 18 23—35; Estera 3—7).

Fericiți devin toți Creștinii care se păzesc și de păcatele acestea, precum și cei ce se curățesc de ele în viața pămîntească.

VAMA a 4-a, A LĂCOMIEI SAU ÎMBUIBĂRII PÎNTECULUI

lergînd noi tot mai în sus, în înălțimile văzduhului, am ajuns la vama aceia ce se numește a lăcomiei sau îmbuibării pîntecelui, cu: bețiile, obiceiul de a mânca între mese și în ascuns, uitarea rugăciunilor înainte și după mese, nepaza posturilor, nesațitul, desfătările... și în fine, tot felul de gastrolatrie...

Ajungînd acolo, îndată au alergat asupra mea acele duhuri necurate și mîrșave, grași, soioși și foarte sălbatici, bucurîndu-se de sosirea mea la ei, ca de o dobîndă grasă. Chișurile acelor duhuri drăcești erau foarte mîrșave, închipuind pe iubitorii de desfătări, pe nesățioși și pe uricioși bețivi. Unii dintre ei se arătau purtînd blide și căldări cu mîncăruri gătite, alții pahare, sticle, urcioare, damigene și butoaie cu băuturi bețive, dar acele mîncăruri și băuturi se arătau ca niște gunoaie necurate. Alții se arătau ca niște îmbuibați și beți, ca cei care joacă după cîmpoi, fluier, muzici, lăutari; alții se arătau după asemănarea cîrciumarilor, benchetuiților și chefuitorilor, bătîndu-și joc de Sufletele păcătoșilor aduse la vama lor.

Aceia împresurîndu-ne și pe noi ca niște cîini, ne-au oprit, și îndată au adus înainte toate păcatele-mele, adică: de am mîncat vre-odată pe ascuns și peste măsură, fără trebuință, sau dis-de-diminează ca dobitoacele, sau de am mîncat fără rugăciune și fără Semnul Sfintei Cruci. Apoi îmi puneau înainte de cîte ori am mîncat în Sfintele posturi, mai înainte de săvîrșirea pravilei bisericești (Sfînta Slujbă prin Biserici), sau înainte de masă, sau după masă, și cînd peste măsură m-am săturat. De asemenea și bețiile toate mi le arătau rînd pe rînd, punîndu-mi în față toate paharele băute cu care m-am îmbătat, și numărul paharelor ce-am băut, probozîndu-mă și zicîndu-mi: „Iată, atîtea pahare ai băut în cutare vreme, atîtea în cutare și cu cutare bărbat și femeie, atîtea în cutare loc, atîtea la cutare petrecere,

patron, praznic ori la pomană... În aceia și cealaltă vreme atîtea pahare și sticle cu vin, cu băuturi bețive ai băut, încît, din cauza beției, atîtea și atîtea păcate ai făcut: ai benchetuit, ai jucat, chiuit și cîntat olutece curvești și alte nelegiuri ai săvîrșit, uneori de alții ai fost dusă acasă, și alteori ai fost primejduită de moarte năpraznică din cauza bețiilor ce ai făcut“. Ei arătau și acele pahare (cu rachiu, vin, etc.) pe care le băusem în zilele de posturi, uneori chiar de dimineată ba și pînă la îmbuibare, socotind eu că aceasta nu-i păcat, de care fapte nici nu m-am pocăit, ba mai trăgeam și pe alții în păcătosul meu obicei. Ei mă acuzau că în zilele de sărbătoare și Duminică, mai înainte de terminarea Sfintei Liturghii, am băut undeva vre-un pahar... Lătrînd și urlînd asupra mea, îmi puneau înainte păcatele de tot felul acesta, din copilărie pînă la moarte, de cîte ori mîncasem peste saturare și peste rîndul meselor, apoi ocărîndu-mă, se repezeau să mă înghită, zicîndu-mi: „Au n-ai făgăduit tu la Botez lui Dumnezeu că te lepezi de Satana și de toate lucrurile, slujbele, ingerii, slugile, supunerea și trufia lui, și te împreuni cu Hristos...? Cum ai cutezat ca după aceste Dumnezești făgăduințe mîntuitoare de Suflet, să-ți faci pîntecelul tău dumnezeu?“ (Filip. 3 19; Rom. 16, 18; Tit. 1, 12).

Atunci îmi apăreau în minte mult grăitoarele cuvinte ale Dumnezeescului Mîntuitor Iisus Hristos: „Să nu se îngreueze inimile voastre cu sațiul mîncării, cu beția, cu grijile lumii; și fără de veste să vină asupra voastră ziua aceia, căci ca o cursă va veni peste toți cei ce șed pe fața a tot pămîntul. Privegheați, dar, în toată vremea, rugîndu-vă, ca să vă învredniciți a scăpa de toate cele ce vor să fie și a sta înaintea Fiului Omului“ (Lc. 21, 34—36). De asemenea și sfaturile apostolești: „Ca ziua cu bun chip să umblăm, nu în ospețe și în beții, nu în curvii și în fapte de rușine, nu în pricire și pismă; ci vă îmbrăcați în Domnul nostru Iisus Hristos, și purtarea de grijă a trupului să n-o faceți spre poște... Bucatele pîntecelui și pîntecelul bucatelor; iar Dumnezeu și pe acelea și pe acela va strica. Trupul nu curviei, ci Domnului și Domnul trupului... Nu vă amăgiți... nici lacomii, nici bețivii... nu vor moștenii Împărăția lui Dumnezeu...“ (Rom. 13, 13—14; 1 Cor. 6, 12, 18, 10). „Mulți umblă astfel... ca niște vrășmași ai Crucii lui Hristos. Al căror dumnezeu le este pîntecelul, al căror sfîrșitul le este pierzarea, a căror slavă e în rușinea lor, care cugetă numai cele pămîntești“ (Filip 3, 18—19).

Atunci îmi sunau în urechi și prezicerile Proorocului ce strigă: „Vai de cei ce dis de dimineată aleargă după băuturi îmbătătoare! Vai de cei ce pînă seara tîrziu se înfierbîntă cu vin. Ei nu iau seama la faptele Domnului și nu văd lucrurile mîinilor Sale... Pentru aceasta poporul Meu va fi dus în robie fără să bage de seamă. Mai marii săi vor fi doborîți de foame; iar gloata se va topi de sete. Iadul

și-a mărit îndoit lăcomia lui, căscatu-ș-a gura fără de măsură. Acolo se va pogori mărirea și bogățiile Sionului cu gloatele sale, cu mulțimea gălăgioasă, chiuitoare, chicotitoare și veselă. Astfel, cei mici vor fi doborâți, cei mari smeriți și privirie trufașilor umilite..." (Is. 5, 11—14; 56, 9—12; 22, 13; comp. Mih. 3, 11; Iez. 34, 2—3).

Toate păcatele și plăcerile acestea ale pîntecelui, pe care le făcusem, mi le puneau înaintea vameșii aceia bucurîndu-se de mine ca și cum aș fi fost trecută în stăpînirea lor în fundul iadului, unde voiau să mă arunce. Fiind muștrată pentru acele păcate ale mele, tremuram de frică, neavînd ce răspunde împotriva lor, văzînd că au dreptate. Sfinții Îngeri scoțînd din darurile Cuviosului Vasile, m-au răscumpărat și de la acea vamă. Diavolii văzînd răscumpărarea mea, s-au tulburat groaznic și strigau: „O, amar nouă! Ne-am pierdut toată osteneala noastră!". Acestea zicînd, aruncau în văzduh catastifele în care erau scrise păcatele mele. Eu văzînd așa, m-am bucurat mult și am plecat de acolo în sus fără primejdie.

Sfinții Îngeri mergînd, vorbeau între ei: „Cu adevărat, mare ajutor a cîștigat Sufletul acesta de la plăcutul lui Dumnezeu Vasile. Dacă nu l-ar fi ajutat el cu ostenele și rugăciunile lui, multe primejdii ar fi întâmpinat și ar fi răbdât, trecînd prin aceste ispitiri, cercetări și judecăți ale văzduhului". Atunci eu luînd puțină îndrăzneală, am zis către dînsii: „Stăpînii mei, mi se pare mie că nimeni dintre cei care trăiesc pe pămînt nu știu ce se face aici și ce așteaptă pe Sufletul păcătos după ieșirea din trup". Sfinții Îngeri mi-au răspuns: „Oare nu mărturisesc pentru acestea Dumnezeuieștile Scripturi, care se citește totdeauna în Sfintele Biserici și se propovăduiesc de sfinții Slujitori ai lui Dumnezeu? Dar cei ce s-au împătimit cu desertăciunile pămîntești nu bagă seamă de acestea. Ei socotesc că îmbuibarea și beția din toate zilele este o desfătare. Și așa, mîncînd întotdeauna fără sațiu și îmbuibîndu-se fără frică de Dumnezeu, avîndu-și pîntecelul în loc de Dumnezeu, nici nu se gîndesc la viața viitoare, ba nici nu-și mai aduc aminte de Dumnezeuieștile Scripturi, care zic: „Vai vouă celor ce sînteți sătui acum, că veți flămînzii... și celor ce vă îmbătați acum, că veți însetoșa". Ei socotesc basme învățăturile Divine ale Sfintelor Scripturi (Lc. 6, 25; 2 Tim. 4, 3—4; Ier. 6 10—17; 18, 18) și petrec fără grijă — mai ales în praznice, Duminici și sărbători — cu jocuri, benchetuieli, ospete idolatre cu chiuituri, cîntece curvești, muzicanți, lăutari, lux, mode șuchiate, schimonoseli, slufiri ale fețelor și ale portului creștinesc, baluri, serate și felurite blestemății, ca și bogatul nemilostiv din Sfînta Evanghelie, care zilnic se veselea luminat (Lc. 16 19—31). Numai bogății aceia (cu inima bună, asemenea lui Avraam) care sînt milostivi și fac dreptate și fapte bune, care miluiesc pe săraci și scăpătați, care ajută pe cei ce sînt în nevoi și în primejdii, aceia cîștigă cu înlesnire de la Dumnezeu iertarea păca-

telor și trec vămile văzduhului fără supărare, pentru milosteniile lor. Așijderea și săracii aceia cu Suflet răbdător în sărăcia și în durerile lor, asemenea lui Iov, săracului Lazăr, ș.a., se învrednicesc a trece cu ușurință prin aceste vămi. Aceasta o adevăresc Dumnezeuieștile Scripturi, zicînd: „Milostenia izbăvește din moarte și curățește — acopere — mulțime de păcate" (Mt. 5, 7, 44—48; Iac. 2, 13; 1 Petru 4, 8; Mt. 25, 4, 10, 34—40; Dan. 4, 24; Iacob 5, 20; Tobit 12, 9). Și: „În răbdarea voastră vă veți dobîndi Sufletele voastre... Cel ce va răbda pînă în sfîrșit, acela se va mîntui... Răbdarea lui Iov ați auzit și sfîrșitul Domnului ați văzut..." (Lc. 21, 19; Mt. 10, 22; Iac. 5, 11).

Cei ce fac milostenie și dreptate, se vor îndestula de viață; iar cei ce nu se sîrguiesc a-și curăți păcatele prin Spovedanie și milostenie, aceloră nu le e cu putință a scăpa de aceste întrebări, căci îi răpesc acei boieri ai vămilor, întunecați la chip, pe care i-ai văzut, și muncindu-i cumplit, îi pogoară în subteranele iadului. Acolo îi țin în legături pînă la înfricoșata Judecată a Domnului Hristos. Vezi că nici ție nu ți-ar fi fost cu putință a trece aceste vămi, dacă nu ai fi cîștigat răscumpărarea prin darurile Cuviosului Vasile".

Continuîndu-și calea în sus spre cer, Îngerii cu Sufletul sînt opriți la vama a 4-a: a lăcomiei, plăcerii sau îmbuibării pîntecelui cu multe și felurite mîncăruri și băuturi. Aici se văd m multe de

draci vameși, în frunte cu boierul lor drăcesc, cu corpuri mîrșave, grase, soioase, pîntecoase și firoase, alergînd în calea Sufletului spre a-l opri și trage jos în iad. Vameșii aceia apar înaintea Sufletului, ca într-un film cinematografic, cu căldări, cratițe, oale, castroane și farfurii încărcate cu felurite mîncăruri gătite, cu butoaie, damigene, felurite vase, sticle și pahare pline cu băuturi bețive, care toate se prefăceau în niște gunoaie scîrnave și puturoase. Alți draci ai vămii aceștia se arătau îmbruiți și beți, chiuind, lălăind, jucînd după lăutari care cîntau din vioară, fluier, flaut, muzici, etc., iar alții clătîindu-se ca niște beți trecuți. Toți dracii aceia împresoară pe Suflet, arătîndu-i, după catastifele lor și prin felurite semne de îmbruiări și beții, vremea și locul unde și-a îmbruiat pîntecele și s-a îmbătat, și persoanele cu care a păcătuit, întrebîndu-l cu deamănuntul de ieluritele păcate ale lăcomiei, d. ex. de:

27) M-am lăcomit (a) la: mîncare, băutură, avere, lux, deșertăciuni?

a) Lăcomia după mîncăruri și averi e unul din cele șapte păcate de moarte. Lăcomia după adunarea și îngrămădirea de averi, e rădăcina tuturor răutăților. Cei ce s-au înglodat cu acest păcat, au rătăcit din dreapta credință, agonisindu-și multe suferințe (1 Tim. 6 10). Ea se naște din: a) lăcomia pîntecului, b) din lux, mode șuchiate, petreceri anticreștinești, destrăbălări, c) din orgoliul vieții sociale, d) din nesațiul acaparărilor, care a dus și duc la necredința Iudei. Cei stăpîniți de lăcomia după averi și după îmbruiarea pîntecului, de nu se părăsesc și nu se pocăiesc, nu pot a se împărtăși, darurile nu li se pot primi de Sfînta Biserică, și nici nu se pot îngropa în cimitir, fiind socotiți ca niște idolatri, al căror Dumnezeu le-a fost pîntecele (Const. Apost. cart. V cap. 18, 19 T.L. o.c. Tom. III p. 395; M.P. o.c. cap. 9; 12; Filip. 3 19; 1 Tim. 6 10; Avacum 2 9).

Vindecarea de lăcomie se dobîndește prin luarea aminte de sine, privirea cu dezgust la deșertăciunile lumești, spulberarea grabnică a acelei plăceri păcătoșitoare... prin înfrînare sau cumpătare (Lc. 21 34—36; Efs. 5 18; Filip. 3 17—18; 1 Cor. 6 12; Prov. Sol. 21 17; 1 Cor. 6 10). „Păziți-vă de lăcomie — strigă Mîntuitorul — că viața cuiva nu stă în mulțimea avuției lui“, care-i înăbușe și pierde roada cea bună pe care trebuie s-o aducă (Lc. 12 15—21; 8 14; 18 24). „Nimic n-am adus cu noi în lume — strigă Apostolul — și este vădit că nici să luăm ceva nu vom putea. Deci, avînd hrană și îmbrăcăminte, să fim îndestulați cu acestea. Cei ce doresc să se îmbogățească, cad în ispite și în curse și în poftă multe, vătămătoare și nesocotite, care cufundă pe oameni în necazuri și în

pierzare; căci rădăcina tuturor relelelor este iubirea de argint, pe care unii poftind-o, s-au rătăcit — depărtat — de la dreapta credință și s-au supus singuri la multe necazuri“ (1 Tim. 6 9—10; Lc. 16 14—15, 19—31; 12 15—21; 18 18—25).

Am nesocotit și călcat Sfintele patru posturi, ajunurile, Miercurile, Vinerile și Lunile de peste an, mîncînd de fruct, sau pește, untdelemn, vin, în zilele oprite? (b)

b) **POSTUL ȘI CANONISIRILE CELOR CE NU-L ȚIN.** Postul este ofranda înfrînării, pentru că și trupul se va învrednici de Mila lui Dumnezeu, căci el este instrumentul atît al faptelor bune cît și al păcatului. Pe unde intră păcatul, pe acolo trebuie să vină și mîntuirea. Păcatul trupesc al lui Adam a trebuit să fie distrus prin Patimile trupești ale Mîntuitorului. Cine nu-și supune trupul la înfrînare, după exemplul Mîntuitorului și al Sfinților Săi, pe acela îl arată faptele că el nu voințe să fie părtaș la viața tainică în Hristos; credința fără de fapte este moartă (Iac. 2 26).

1) „Dacă vreun Episcop, Presbiter, Diacon, Ipodiacon, citeț sau cîntăreț, nu postește Sfîntul și Marele post al Paștilor, sau Miercurea și Vinerea, să se caterisească, fără numai dacă va fi fost împiedicat de vreo boală trupească; iar de va fi laic să se afurisească“ (Apost. 69; Sin. VI ec. can. 89). Unii creștini, din evlavie postesc și Lunile de peste an (Vezi Ceaslovul mare, ediția II-a, 1896, p. 706).

2) „Dacă vreunul dintre cei ce se nevoiesc, din defăinarea (rînduierilor bisericesti) ar îndrăzni să dezlege posturile cele predanisite și respectate de Biserică, încrezîndu-se în justificările cugetului său, să fie anatema“ (Gangra, 19; Laod. 52; Cart. 48; 56; VI ec. can. 89).

3) Deoarece am aflat că cei din cetatea Romei postesc în Sîmbetele Sfîntului Post al Patruzecimei, împotriva așezămintelor bisericesti, Sfîntul Sinod hotărăște ca și în Biserica Romei trebuie să se păzească neschimbat canonul care zice: „Dacă vreun cleric s-ar afla postind (post negru) în ziua Duminicii sau a Sîmbetei, afară numai de una (Sîmbăta cea Mare a Patimilor), să se caterisească, iar de va fi laic să se afurisească“ (Sin. VI ec. can. 55; Apost. 64 (94)).

Sfîntul Ignatie zice că: „Cei ce postesc Sîmbetele și Duminicile de peste an (afară de Sîmbăta Mare), sînt ucigași de Hristos“ (P.B.G. p. 125).

4) „De asemenea am aflat că și în țara Armenilor și în alte locuri, unii mîncă ouă și brînză în Sîmbetele și Duminicile Sfinței Patruzecimi. Deci, s-a hotărît și aceasta, ca, Biserica lui Dumnezeu din toată lumea, urmînd aceiași rînduială, să țină postul

și să se îndepărteze precum de tot felul de junghietură și jertfe, tot așa și de ouă și de brânză, care sînt rodul și produsul acestora, de la care ne înfrînăm, iar de n-ar păzi aceasta, dacă sînt clerici să se caterisească, iar de vor fi laici să se afurisească" (Sin. VI ec. can. 56).

Cei care mănîncă de fruct în Postul Mare, cad sub afurisanie; de asemenea și cei care mănîncă Miercurile și Vinerile de peste an (Apost. 69).

5) „Cel ce va mîncă carne, ouă sau brînză în Postul cel Mare, sau Miercurile și Vinerile de peste an, doi ani să nu se Împărtășească" (Vezi Molitfelnic).

6) „Cine moare de foame în Postul cel Mare (neavînd atceva), să mănînce carne și să aibă pocanie trei ani și metanii 150; iar de va gusta brînză sau ouă într-acei Post Mare, doi ani să aibă pocanie și metanii 66" (P.B.G. p. 117 (138)).

7) „Nu se cuvine ca monahii să facă servicii plugărești în Postul cel Mare, ca din cauza aceasta să dezlege la vin și la untdelemn, pentru că acestea sînt fapte ale lăcomiei de pîntece" (Sf. Nichifor, 16; Laod. 50; Sin. VI ec. can. 89).

8) *Canonisiri ușoare*: 1) Să postească alte zile de fruct în locul celor nerespectate, afară de Sîmbătă și Duminică. 2) Să se înfrîneze de anumite mîncăruri în anumite zile. 3) Să facă rugăciuni și metanii, citiri de cărți Sfinte, ș.a.

9) *Postul și dezlegările excepționale*. Biserica nu este omoritoare de oameni, ci, prin post ea voințe să omoare patimile și să salveze sănătatea sufletească. Duhovnicul poate să dezlege în timpul postului numai celor slăbiți, în anumite zile ale săptămîinii, de ex.: Marți, Joi, Sîmbătă și Duminică. Potrivit cu starea sănătății și cu conștiința celui bolnav, se poate dezlega numai la anumite mîncăruri, d. ex.: untdelemn și vin, lapte și ouă; la carne, pentru un anumit timp.

10) Celor cărora le este viața în primejdie, li se poate da dezlegare la toate, în orice zi a săptămîinii, în orice post al anului, pînă ce se fac sănătoși (Sf. Timotei, 8; 10).

CEI CE SPARG POSTUL DE MIERCURI ȘI VINERI, CAD ÎN AFURISANIE ȘI ANATEMĂ. Postul de Miercuri și Vineri este hotărîre apostolică și sinodală. „Dacă vreun Episcop, Presbiter, Diacon, Ipodiacon, citeț sau cîntăreț, nu postește Sfîntul Marele Post al Paștilor, sau Miercurile și Vinerile, să se caterisească, fără numai de va fi împiedicat de slăbiciunea trupeză; iar de va fi laic, să se afurisească" (Apost. 69); iar Sinodul Gangra, pe cei ce dezleagă postul, îi anatematisește (Gangra, 19).

Biserica Creștină a rînduit în cursul anului patru posturi: 1) Postul Paștelui. 2) Postul Nașterii Domnului. 3) Postul Adormirii Maicii Domnului. 4) Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel, pentru sfințirea celor patru anotimpuri ale anului, a celor patru elemente: pămîntul, aerul, apa și focul, din care este creat corpul nostru omenesc de Dumnezeu, și a celor patru humori: fiere neagră uscată, rece = corespunzătoare pămîntului; flegma rece-umedă = apei; sîngele umed-cald = aerului; și fierea galbenă-caldă-uscată = focului. Pe lîngă aceste patru posturi, sînt înduite Miercurile, Vinerile și ajunurile de peste an, cu înaltul scop de curățire și spiritualizare creștinească. Așa au postit în anumite timpuri Sfinții Apostoli (F. Ap. 13 2—3; 14 23) și urmașii lor creștinii apostolici și patristici — clerul și poporul dreptcredincios. Și nu numai cei vîrstnici și tineri, ci și copiii. Așa, ni se istorisește despre St. Ierarh Nicolae, marele făcător de minuni, că pe lîngă alte multe osteneli, lucrări și minuni ale sale, a avut și o minunată postire chiar din pruncie. Cînd se apropia de pieptul mamei sale, spre deosebire de ceilalți prunci, el se alăpta numai din țîța dreaptă a mamei sale. Apoi Miercurea și Vinerea sugea numai odată în zi lapte din țîța mamei sale, însă numai seara, după ce apunea soarele (V. Sf. 6 Dec. o.c. pp. 308—310; Cazania 6 Dec.; P.B.G. o.c. pp. 124—5).

„În fiecare Biserică — zice Sf. Vasile cel Mare — sînt Îngeri care scriu pe cei care cu adevărat se pocăiesc și postesc. Deci, fiecare să se socotească bine, ca nu cumva pentru puțină dulceață a bucatelor sau nesocotirea postului, să se lipsească de a fi scris în cartea faptelor bune de Sîntii Îngeri. Nesocotitorii sau călcătorii postului (patru posturi pe an, Miercurile și Vinerile, și ajunurile), vor fi scriși în cartea faptelor rele ca niște fugari, dezertori și nepurtători de grijă de mîntuirea lor" (P.B.G. o.c. p. 125, col. I).

Miercurea și Vinerea din fiecare săptămîină, le postim în amintirea Patimilor Domnului. Miercurea au făcut sfat cărturarii și arhieriei Iudeilor să prindă pe Domnul Hristos; iar Vineri a fost chinuit și răstignit pe Cruce. După Sfînta Tradiție, tot în această zi a mîncat Adam din pomul oprit, pentru care faptă a fost izgonit din Rai (Can. 15 Sf. Petru al Alexandriei; S. Tes. răsp. la întrebarea 53).

Postul întărit de Sfintele Soboare, nu-i cu putință a-l sparge fără de mare nevoie; că Miercurea Hristos a fost prins; iar Vinerea Se răstignește. Deci, cine va dezlega acestea, acela prinde pe Hristos și-l răstignește. De va veni la voi vreun frate (creștin) și-i va trebui repaus, fiind post, pune-i masă (bucate de post, deși tu vei fi postind aspru, nemîncînd și nebînd nimic), și de nu va voi (a mîncă), nu-l sili, că toți împreună avem aceeași rînduială.

„Cel ce nu postește Miercurile și Vinerile — zice Sf. Atanasie cel Mare — răstignește pe Domnul împreună cu iidovii, pentru că Miercurea S-a vindut și Vinerea S-a răstignit. Așadar, nimenea să nu îndrăznească a dezlega posturile nicidecum, ca să nu cadă sub afurisanie. Astfel, toți cei sănătoși cu trupul, să postească. Însă bolnavii, pruncii, cei prea bătrâni, femeile când nasc și alții care au pricini binecuvîntate, sînt scutiți de păcat (afurisanie) de voi mîncă numai untdelemn și vin, bolnavii și pește“ (d. subînsemnarea can. 69 Apost. ș.a.).

POSTURILE DE BUCATE ȘI DE PĂCATE SÎNT ÎNGERII CREȘTINULUI. Într-una din zile Sf. Pahomie întilnește pe cale o mulțime de oameni ducînd la groapă un om. Printre mulțimea aceea, Sfîntul vede doi Îngeri care mergeau în urma patului cu trupul repauzatului. Nedumerindu-se de acea vedere minunată, Sfîntul i-a întrebat: „Cum, voi fiind Îngeri luminați, mergeți așa pe urma unui mort?!!“ Atunci Îngerii i-au răspuns: „Unul din noi este Miercurea, iar celălalt este Vinerea. Noi mergem pe urma lui, fiindcă aceste două zile în toată viața sa le-a petrecut în post, pînă la moarte. Drept aceea, noi îl lăudăm pe cel ce se ostenește cu bună chibzuială, nevoindu-se în Dumnezeu“ (P.B.G. o.c. p. 125).

Sf. Vasile cel Mare, vorbind despre adevăratul post, zice: „Postul este cel mai bun străjer al Sufletului, cel mai sigur tovarăș al corpului, arma vitejilor, întărirea atleților. El alungă spiritele rele, îndeamnă la pietate, face a iubi înfrînarea, inspiră modestia, dă curaj în război contra feluritelor răutăți și primejduiri, învață a iubi pacea... Postul dă aripi rugăciunii pentru a se înălța în sus și a pătrunde pînă la ceruri. Postul este sprijinul caselor, pîrintele sănătății, povătuitorul tinerimii, podoaba bătrînilor, plăcutul tovarăș al călătorilor, prietenul sigur al soților“.

Ucenicul apostolic Herma scrie despre post astfel: „În viața ta să nu faci rău, ci să servești Domnului Dumnezeului tău cu inimă curată. Dacă faci acestea, te supui unui post foarte plăcut Dumnezeului tău. În ziua în care postești, nu gusta nimic, decît pîine cu apă, în același timp calculează prețul mîncărilor care le-ai fi consumat, adună aceste prețuri, și dăruiește-le unei văduve sărace, unui orfan sau unui sărac. Un astfel de post e bun și plăcut înaintea Domnului Dumnezeului tău“ (O.M.P. 745; 749).

POSTUL CA TIPIC ANUAL. Dacă pomenirea Sfinților, care s-au notat mai jos, cade Miercuri sau Vineri, în cîșlegi, se dezleagă la mîncare: vin, untdelemn, pește... după cum se arată în dreptul fiecăruia. La rachiu, alcool și alte felurite băuturi spirtoase, nu dezleagă nici o carte bisericească. Astfel, în zilele neindicate, de ex.: 2, 3, 4... Septembrie, Miercuri și Vineri nu se dezleagă nici

la untdelemn, nici la vin, afară de cazul cînd ar fi hramul Bisericii, cînd se dezleagă și la pește.

SEPTEMBRIE

1. Începutul Indictionului. Cuv. Simeon Stîlpticul, dezlegare numai la vin și untdelemn, dacă este Miercuri sau Vineri.
6. Sf. Arhanghel Mihail, la vin și untdelemn.
8. Nașterea Sfintei Fecioare Maria, la pește și la vin.
23. Zămislirea Sf. Ioan Botezătorul, vin și untdelemn.
26. Mutarea Sf. Ioan Evanghelistul, vin și untdelemn.
28. Sf. Cuv. Hariton Mărturisitorul, vin și untdelemn.

OCTOMBRIE

6. Sf. Ap. Toma, vin și untdelemn.
9. Sf. Ap. Iacob Alfeu, vin și untdelemn.
26. Sf. Mucenic Dimitrie, dezlegare numai la vin și untdelemn (Vezi 14 Noiembrie b).

NOIEMBRIE

8. Soborul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, dezlegare numai la vin și untdelemn (vezi la 14 Noiembrie, b).

13. Sf. Ioan Gură de Aur, vin și untdelemn.
14. Sf. Ap. Filip, dezlegare la pește pentru lăsatul de carne și începutul postului Nașterii Domnului.

a) În postul Sfinților Apostoli și în cel al Nașterii lui Hristos, Marțea și Joiă nu mîncăm pește, ci numai untdelemn și vin. Iar Luni, Miercuri și Vineri, nu gustăm nici untdelemn nici vin; ci postim pînă la al nouălea ceas și mîncăm în acele zile mîncare uscată. Iar în Sîmbete și Duminici mîncăm pește. Dacă s-ar întîmpla vreun Sfînt Marți sau Joi, avînd slavoslovie, mîncăm pește. De se va întîmpla Luni, asemenea. Iar dacă Miercuri și Vineri, dezlegăm numai la vin și la untdelemn, și mîncăm odată în zi.

b) Iar dacă s-ar întîmpla Miercuri sau Vineri vreun Sfînt avînd priveghere, dezlegăm la vin și la untdelemn și la pește. Și dacă se va întîmpla pomenirea Sfîntului, al căruia este hramul Bisericii, Miercuri sau Vineri, asemenea facem (Tipicul Mare, p. 44).

15. Sfinții Mucenici Gurie, Samona și Aviv, vin și untdelemn.
16. Sf. Ap. Matei, dezlegare la vin și untdelemn, Marți și Joi, Sîmbătă și Duminică la pește.
21. Intrarea în Biserică a Maicii Domnului, dezlegare la pește.
25. Sf. Muceniță Ecaterina, vin și untdelemn.
30. Sf. Ap. Andrei, vin și untdelemn.

DECEMBRIE

4. Sf. Muceniță Varvara, vin și untdelemn.
5. Sf. Sava cel Sfințit, vin și untdelemn.

6. Sf. Ierarh Nicolae, dezlegare numai la vin și untdelemn, dacă este Miercuri sau Vineri (vezi 14 Noiembrie b).

9. Zămislirea Sfintei Ana, vin și untdelemn.

12. Sf. Ierarh Spiridon făcătorul de minuni, vin și untdelemn.

13. Sf. M. Evstratie, Axentie, Evghenie, Mardarie și Orest, și Sf. Muceniță Lucia fecioara, vin și untdelemn.

24. Ajunul Nașterii Domnului, dezlegare la vin și untdelemn.

25. Nașterea Domnului, dezlegare la toate. Se cuvine a ști, că: de se va întâmpla praznicul Nașterii lui Hristos și al Dumnezeu-ieiștii Arătări Miercuri sau Vineri, dezlegăm la brânză și la ouă, iar mirenii și la carne.

În cele 12 zile după Nașterea lui Hristos și în săptămîna dinaintea lăsatului de carne, și în săptămîna cea luminată și în săptămîna Penticostei, monahii dezleagă la brânză și la ouă, iar mirenii și la carne. În săptămîna brânzei și monahii și mirenii dezleagă la brânză și la ouă; iar Miercurea și Vinerea în al nouălea ceas — ora 3 p.m. — dezlegăm odată în zi.

În toate Miercurile și Vinerile Cincizecimii, dezlegăm: monahii la untdelemn și vin, iar mirenii la pește, afară de Miercurea înjumătățirii și de Miercurea Odovaniai Paștelui, că în acele două zile dezlegăm la pește și la vin, iar alții dezleagă și în celelalte Miercuri și Vineri ale Cincizecimii (Tipic Mare, pp. 43—44).

IANUARIE

6. Botezul Domnului, dezlegare la toate.

7. Soborul Sf. Ioan Botezătorul, dezlegare la pește.

11. Cuv. Teodosie începătorul de obște, vin și untdelemn.

16. Închinarea lanțului Sf. Ap. Petru, vin și untdelemn.

17. Cuv. Antonie cel Mare, vin și untdelemn.

18. Sf. Atanasie și Chiril, vin și untdelemn.

20. Cuv. Eftimie cel Mare, vin și untdelemn.

25. Sf. Grigore Bogoslovul, vin și untdelemn.

27. Aducerea Moaștelor Sf. Ioan Hrisostom, vin și untdelemn.

30. Sfinții trei Ierarhi: Vasile, Grigore și Ioan, vin și untdelemn.

FEBRUARIE

2. Întîmpinarea Domnului, dezlegare la pește, dacă nu este în Postul cel Mare.

8. Sf. M. Teodor Stratilat și Profetul Zaharia, vin și untdelemn.

17. Sf. M. Teodor Tiron, vin și untdelemn.

24. Aflarea Capului Sf. Ioan Botezătorul, vin și untdelemn.

În timpul Postului Mare se poate boteza în orice vreme, se poate călugări și hirotonisi. Hirotonia Diaconului se poate săvîrși

la Liturghia mai înainte sfințită, iar hirotonia Preotului la Liturghia cea desăvîrșită, căci Preotul este săvîrșitor, iar Diaconul slujitor. Nuntă nu trebuie a se face, iar logodnă numai în caz de mare nevoie, și aceasta să se facă numai în ziua Bunei Vestiri și în Duminica Floriilor (S. Tes. IX, 25).

MARTIE

9. Sfinții 40 de Mucenici, la vin și untdelemn.

25. Buna Vestire a Maicii Domnului în oricare din zilele Sfințului Post pînă la Duminica Stîlpărilor, de se va întîmpla, dezlegăm la pește și la vin, și mîncăm odată în zi, afară de Sîmbăta și Duminica. Iar de se va întîmpla în săptămîna cea Mare pînă în Joia cea Mare, dezlegăm la vin și la untdelemn; iar în Vinerea cea Mare numai la vin.

În Joia Canonului celui mare, dezlegăm la vin și untdelemn.

În Vinerea Acatistului, dezlegăm la vin și untdelemn.

În Sfînta și Marea Joi dezlegare la vin și untdelemn (Laod. 50—52).

Postiți în zilele Săptămîinii celei Mari (a Patimilor), gustînd numai pîine, sare, legume și apă; iar de vin și de carne să vă feriți cu totul. În Vinerea și Sîmbăta cea Mare, dacă sănătatea vă îngăduie, să nu gustați nimic, pînă la cîntatul cocoșului din noapte... În ziua Sîmbetei țineți post pînă la lumina zilei Învierii Domnului. Dar din seara Sîmbetei și pînă la lumina zilei Învierii, stați în Biserica priveghind, citind Legea, Profeții și Psalmii (Constituțiile Apostolice, V, 18—19, citat după T. L. Tom. III, o.c. p. 395).

26. Soborul Sf. Arhanghel Gavriil, vin și untdelemn.

Pentru Cincizecime vezi tipicul la 25 Decembrie.

APRILIE

23. Sf. M. M. Gheorghe, Miercurea și Vinerea se dezleagă numai la vin și untdelemn, dacă nu este în Postul Mare.

25. Sf. Ap. și Ev. Marcu, vin și untdelemn.

30. Sf. Ap. Iacob, rudenia Domnului, vin și untdelemn.

MAI

2. Sf. Atanasie cel Mare, vin și untdelemn.

8. Sf. Ioan Evanghelistul, vin și untdelemn.

15. Sf. Cuv. Pahomie, vin și untdelemn.

21. Sf. Împărați Constantin și Elena, dezlegare numai a vin și untdelemn.

24. Cuv. Simeon Stîlpcul, vin și untdelemn.

25. A treia aflare a Cînstului Cap al Sf. Ioan Botezătorul, dezlegare la vin și untdelemn.

Pentru Postul Sfinților Apostoli, vezi la 15 Noiembrie.

IUNIE

8. Sf. Teodor Stratilat, vin și untdelemn.
11. Sf. Ap. Vartolomeu și Varnava, vin și untdelemn.
19. Sf. Ap. Iuda, fratele Domnului, vin și untdelemn.
24. Nașterea Sf. Ioan Botezătorul, dezlegare la pește.
29. Sfinții Apostoli Petru și Pavel, dezlegare la pește.
30. Soborul Sfinților Apostoli, dezlegare la pește.

IULIE

1. Sfinții doctori Cosma și Damian, dezlegare la vin și untdelemn.
2. Sf. Veșmînt al Maicii Domnului, vin și untdelemn.
5. Cuv. Atanasie din Athon, vin și untdelemn.
8. Sf. M. Procopie, vin și untdelemn.
15. Sfinții Mucenici Chiric și Iulita, vin și untdelemn.
20. Sf. Prooroc Ilie, vin și untdelemn.
22. Sf. Maria Magdalena, vin și untdelemn.
25. Adormirea Sfintei Ana, Maica Prea Sfintei Născătoarei de Dumnezeu, vin și untdelemn.
27. Sf. Mucenic Pantelimon, vin și untdelemn.

AUGUST

În postul Adormirii Prea Sfintei Stăpînei noastre Născătoarei de Dumnezeu, în 15 zile, afară de Schimbarea la Față a lui Hristos, postim pînă la al 9-lea ceas din zi, luni, miercuri și vineri, mîncînd mîncare uscată, și facem și plecarea genunchilor pînă la Împărțășirea cu Sfintele Taine. Iar marți și joi, fiertură fără untdelemn. Iar sîmbătă și duminică facem fiertură cu untdelemn și bem vin. Pește nu mîncăm pînă la Adormirea Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu, fără numai la Schimbarea la Față a lui Hristos mîncăm pește de două ori în zi (Tipicul Mare, pag. 44).

9. Sf. Ap. Matia, vin și untdelemn.
15. Adormirea Maicii Domnului, dezlegare la toate, afară de Miercuri și Vineri, cînd mîncăm numai pește
31. Punerea cinstului Brîu al Maicii Domnului, dezlegare la vin și untdelemn. (Sistematizat întocmai după Tipicul cel Mare, pp. 724—7).

Miercurile și Vinerile sînt absolut obligatorii a fi respectate cu post aspru, ajunare, ca și Postul Mare. Aceasta după putere și impunerea muncii. Cînd cineva lucrează ușor, postește mai aspru, iar cînd muncește din greu, la pămînt, etc., postește cum poate. Nu ne va învinovăți pe noi cineva pentru că ținem Miercurea și Vinerea, în care zile s-a poruncit după tradiție a se ajuna, deoarece Miercurea se ține pentru sfatul făcut de Iudei asupra vînzării Dom-

nului, iar Vinerea pentru Patimile suferite de El pentru noi. Duminica o ținem însă pentru Învierea Domnului din morți, ca zi de bucurie, în care nici genunchii nu se pleacă (P. B. Sache. o.c. pp. 254—262; 206).

POSTUL ÎNSĂNĂTOȘEAZĂ ȘI LUNGESTE VIAȚA. Un creștin înstărit, credincios și păzitor al posturilor de peste an, căzu greu bolnav la vîrsta de 30 de ani. El nu se simțea mai bine nici cu mîncările cele mai bune pe care le poțea și i se dădeau. Toți credeau că nu va mai trăi mult. Cum suferea și tot slăbea el așa, îi veni un gînd: „Deoarece tot trebuie să mor — își zise el — și fiindcă nici cele mai bune bucate nu-mi ajută nimic, voi încerca a mîncă mai puțin. Poate că în felul acesta mă voi ușura!” Din clipa aceea el n-a mai mîncat decît 0,40 gr. pe zi. După cîteva luni, s-a simțit mai bine. Doctorii l-au sfătuit să urmeze și mai departe cu astfel de regim. Ascultîndu-i, cu toată buna voință, a făcut așa vreme de 50 de ani, fără să se mai fi îmbolnăvit cîndva. La vîrsta de 90 de ani, la stăruința unui prieten al său, s-a hotărît să mînce mai mult, dar simțindu-se mai rău, a revenit iarăși la obiceiul de mai înainte, și astfel a ajuns la vîrsta de 104 ani. La vîrsta de 95 ani a scris o carte, în care recomandă felul acesta de trai cumpătat în mîncare. De altfel toți doctorii spun, că cele mai multe boli provin din mîncare prea multă, pe cînd postul și ajunul prelungesc viața (D.C. 237—8).

N-am postit în posturi, pîrtinindu-mi că sînt prea slab, bolnav, anemic... scuzîndu-mă cu scumpetea, cu moda lumii civilizate, ș.a.? (c)

c) **ADAM ȘI EVA CĂLCÎND PORUNCA POSTULUI, AU FOST IZGONIȚI DIN RAI.** Protopărinții întregului nostru neam omenesc de pretutindeni, din toate vremile și din toate locurile, au fost izgoniți din Raiul pămîntesc — din Eden sau Paradis — pentru neascultare, neînfrînare, adică pentru călcarea postului. Tot timpul cît au stat în ascultarea de Dumnezeu, au fost foarte fericiți și îndestulați de toate bunătățile. Îndată însă ce-au călcat porunca postului și au mîncat din pomul oprit, au pierdut: nemurirea cu trupul, dragostea lui Dumnezeu, Raiul, toate bunătățile paradisiului toată fericirea vremelnică și veșnică... Acum trebuie a vedea și a cunoaște cît putem mai bine: Originea postului, trebuința și foloasele postului.

Originea postului e tot atît de străveche ca și omenirea de pe pămînt. Postul a fost dat oamenilor de Dumnezeu numai și numai în folosul și binele lor trupesc și sufletesc, vremelnic și veșnic. Prima poruncă Dumnezeiască, pe care a dat-o Dumnezeu primilor oa-

meni — protopărinților noștri Adam și Eva — în Raiul pămîntesc, a fost „postul”, să postească, adică să nu mănînce din pomul oprit Această ne-o adevărește Dumnezeu Scriptură, zicînd: „Domnul Dumnezeu a dat poruncă lui Adam și i-a zis: „Din toți pomii din Rai poți să mănînci; însă din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănînci, căci în ziua în care vei mîncă din el, vei muri” (Fac. 2 16—17). Primul păcat al protopărinților noștri a fost tocmai călcarea acestei porunci Divine a postului. „Femeia socotind că rodul pomului (oprit) este bun de mîncat și plăcut ochilor la vedere a luat din roadele lui, a mîncat, și apoi a dat și bărbatului ei de a mîncat și el” (Fac. 3 6, 1—6). După păcatul acesta au urmat altele, multe, multe, cufundînd tot mai mult mulțimea omenirii în iad.

Străvechimea postului dat de Dumnezeu primilor oameni în Rai o adevăresc și posturile pe care le au aproape toate popoarele pămîntului. Așa vedem postul sub numirea de „țom” la Israelii în Vechiul Testament (Eș. 34; Lev. 16 29—34; 23 27—32; 2 Imp. 1 12; 3 Imp. 19). Postul creat de talmudiștii Evrei, conform: (Ezdra 8 23; Neem. 1 4; Dan. 9 3; Iudit 8 5—6; Ioil 1 14; 2 12; Is. 58 6; Zah. 7 5; Iona 3 5; Estera 4 3; Ps. 34 12—13). Așijderea vedem postul ținut și de multe popoare păgîne, idolatre, întunecate și sălbatice... așa, preoții, mari și mici, Egipteni și Brahmani, nu mîncău carne și pește. La Romanii idolatri țineau posturile rînduite: Marele Pontifice, preoții, vestalele, împărații, filosofii și poporul. Turcii, între altele înfrînări, au marele lor post din luna Ramazan, în care, după credința lor greșită, s-a comunicat profetului lor Mahomed, Coranul. Dervișii (un fel de călugări mahomedani) trăiesc mai mult în post. Istoria ne adevărește că episcopul și preoții străbunilor noștri, Dacii trăiau în singurătate prin munți postind, hrănindu-se numai cu legume. O mare parte a Dacilor posteau și ei mult; iar în dulce nu mîncău carne; ci numai lapte, brînză, unt, ouă, pește. Ei erau mai mult vegetarieni, cum erau și călugării noștri în secolele trecute, și mai sînt și în prezent prin unele locuri.

Mai tîrziu, la vreo 4000 de ani după călcarea poruncii postului în Rai, Dumnezeu reînviește porunca despre post, poruncind tuturor Israelitilor prin Moisi în pustia Sinaiului: „În ziua zecea a lunii a șaptea, să postiți și să nu faceți nimic, nici un fel de muncă, nici băștinașul, nici veneticul care s-a așezat între voi. Căci în ziua aceasta vi se face curățire, ca să fiți curați de toate păcatele voastre înaintea Domnului, și curățiți veți fi... Să vă smeriți Sufletele voastre prin post. Aceasta este pentru voi lege (pravilă) vecinică. De curățit să vă curățească Preotul, care este uns ca să preoțească în locul tatălui său... Tot Sufletul care nu va posti în ziua aceea, se va stîrpi din poporul său... Să postiți din seara zilei a noua pînă în seara zilei a zecea a lunii a șaptea...” (Lev. 16 29—32;

23 26—32). Israelii posteau și atunci cînd țara le era izbită de vreo mare primejdie. Posteau cînd veneau felurite calamități asupra țării. Posteau pentru anumite păcate grele ale poporului întreg. Posteau spre a preîntîmpina pedepsele grele. Posteau cînd întreprindeau ceva. Posteau pentru ca Dumnezeu (Iehova) să le vină în ajutor cu Harul Său (Jud. 20 26; 1 Imp. 7 6; 31 13; 2 Imp. 1 12; Is. 58 3, 5; Ier. 36 9; Baruh 1 5; Ioil 1 14; 2 12; 15; Estera 4 3; 9 31; Iudita 4 8; Ezdra 8 21, 23; Neem. 9 1; 2 Paral. 20 3; 1 Macab. 3 47—48; 2 Macab. 13 11—12).

Privitor la anumite posturi ale Israelitilor sau Iudeilor din cursul anului, Domnul Dumnezeu le grăiește prin Proorocul Său, zicînd: „Așa zice Domnul Savaot! Postul din luna patra, a cincea, a șaptea și a zecea, să fie pentru neamul lui Iuda zile de bucurie, de veselie și sărbători luminate” (Zah. 8 19). Postul existent și practicat în Biserica Vechiului Testament, este confirmat și în scrierile Noului Testament (Lc. 18 12; F. Ap. 27 9).

Trebuința și joloasele postului. Postul a fost și este socotit un mijloc bun pentru curățirea de păcate și un fel de armă împotriva ispitelor. În sensul acesta l-au practicat mulți aleși și trimiși ai lui Dumnezeu:

Moisi a postit sus pe muntele Sinai, timp îndelungat de 40 de zile și 40 de nopți, în două rînduri, mai înainte de a i se da tablele legii (Eș. 24 18; 31 18; 34 28; 2 Lege 9 9—18; 10 1—4).

Poporul Israelit adunat în Mițpa, a postit, s-a căit de păcatele sale, s-a rugat și a adus jertfe Domnului Dumnezeu, ca să-i scape de Filistenii și de domnitorii lor, care năvăleau asupra-le. Domnul i-a ascultat, a tunat din cer cu mare vuiet asupra Filistenilor, punîndu-i astfel pe fugă dinaintea lui Israil, care i-a urmărit și bătut (1 Imp. 7 6—17).

Prin post și rugăciune Ana cea stearpă dobîndește de la Dumnezeu copii, pe Sf. Prooroc Samuil și alți trei fii și două fiice. „Domnul făcuse pe Ana stearpă. Penina, potrivnica ei care avea copii, o înțepa adeseori, ca s-o facă să se mînie, pentru că Domnul o făcuse stearpă. Astfel, în toți anii, ori de cîte ori se suiau în Șilo la Casa Domnului, Penina înțepa pe Ana la fel. Atunci Ana îndurerată, plîngea, nu mîncă, postea și se ruga Domnului... Domnul auzindu-i rugăciunea, i-a deslegat stărpiciunea, i-a dăruit pe Samuil și alți trei fii și două fiice...” (1 Imp. 1; 2 1—27).

Prin post și rugăciune, copilul Samuil slujind ziua și noaptea în Templul Domnului, unde era Chivotul lui Dumnezeu, s-a învrednicit a vorbi cu Dumnezeu, și a devenit Prooroc și judecător, conducător al poporului Israelit (1 Imp. 3; 7—12).

Împăratul Saul a hotărît oștilor sale post aspru cu jurămînt și pedeapsă cu moartea, celor ce l-ar călca, în scopul de a dobîndi

puteri de sus de la Dumnezeu, pentru a birui pe vrăjmașii săi (1 Imp. 14; 28 20—25).

Marele psalmist, Prooroc și împărat David a practicat postul în viața sa, precum însuși adevărește, zicînd: „Eu, dimpotrivă, cînd erau ei (asupritorii, clevețitorii) bolnavi pe patul de zăcere, mă îmbrăcam cu sac, și smeream cu post Sufletul meu... Am acoperit cu postul Sufletul meu... și am pus îmbrăcămintea mea sac.... Genunchii mei au slăbit de post și trupul meu e istovit din lipsa untului de lemn” (Ps. 34 12—13; 68 12—14; 108 23).

Sf. Prooroc Ilie Tesviteanul a postit adeseori și s-a folosit pe sine și pe popor. Prin puterea rugăciunii însoțită de post, a încuiat cerul și n-a plouat pe pămînt trei ani și șase luni, pentru idolatriizarea și răutățile poporului Israelit; a înviat pe fiul văduvei din Sarepta Sidonului care-l găzduise și alimentase, a pogorît foc din cer și a mistuit jertfele, încredințînd pe Israeliti că nu Baal; ci Dumnezeu este adevăratul Făcător și purtător de grijă al cerului și al pămîntului și a tuturor creaturilor dintr-însele. Prin post și rugăciune a deschis cerul, aducînd ploaie pe pămînt. Cu post îndelungat de 40 de zile și 40 de nopți, a mers cale lungă pînă la muntele Horiv, unde a vorbit cu Dumnezeu, a pogorît foc din cer și a mistuit două căpetenii cu cite 50 de oameni ai lor (102 oameni), care veniseră cu vrăjmășie asupra lui; apoi s-a învrednicit a se sui cu trupul în căruța cu cai de foc la ceruri (3 Imp. 17; 18; 19; 4 Imp. 21; 2).

Proorocul Iona, judecat de mulți ca fugar, după postul de trei zile și trei nopți și mărturisirea sa în pîntecele monstrului din apele mării, iată-l Prooroc. Acolo în fugă a greșit ca om; aici în post s-a arătat Prooroc. Noianul apelor mării cu vînjoasele brațe ale valurilor puternice, l-au luat și l-au închis în pîntecele monstrului ca într-o temniță. El însă nu s-a nimicit nici de valurile înfricoșate ale mării, nici de monstrul mult mai înfricoșat, care l-a înghițit și strîmătorat în pîntecele lui. Acolo, ca într-o biserică: a postit, s-a rugat, s-a mărturisit, a redevenit Prooroc, și din porunca Domnului s-a aruncat de monstru din noianul apelor, teafăr, afară pe uscat, ca să-și îplinească misiunea sa. Întărit cu puteri de sus, Iona merge prin mijlocul mării cetăți a Ninivei, propovăduind cu glas mare: „Încă patruzeci de zile, și Ninive va fi distrusă” (Iona 3 4), pentru păcatele ei. Iată cum postul a transformat pe fugar în Prooroc !

Niniva, marea și vestita cetate cu o sută douăzeci de mii de oameni, cufundîndu-se în grele păcate, e hotărîtă pierzării de Însuși Dumnezeu. Vestea aceasta, rostită cu putere de Proorocul Iona, s-a răspîndit repede în toată cetatea. Ninivitenii auzind aceasta, au crezut, n-au nesocotit cuvintele Proorocului; ci îndată s-au

grăbit și au alergat cu toții la post. Bărbați și femei, bătrîni și copii, căpetenii și supuși, stăpîni și slugi, bogați și săraci, învățați și simpli, au alergat la binefacerile postului. Au postit de bucate, dar s-au hotărît cu toții a posti și de păcate. Chiar și animalele necuvîntătoare, fără de minte, au fost supuse acestei datorii a postului. Pretutindenea în marea cetate, cale de trei zile, de la un capăt la altul, se vedeau haine de pocăință. Pretutindenea lacrimi, pretutindenea plîngerea păcatelor, pretutindenea suspine. La auzirea acelei vestiri înfricoșate, însuși împăratul s-a pogorît de pe tronul său, a depus coroana împărătească și s-a presărat cenușă pe cap. A dezbrăcat prețiosul său veșmînt împărătesc și s-a acoperit cu sacul pocăinței, zicînd: „Poate Dumnezeu Se va întoarce și Se va milostivi! Poate va ține în loc mînia Lui ca să nu pierim!” Cu acest fel de post și pocăință, Ninivitenii și-au mîntuit marea cetate din pierzare. Aici s-a putut vedea ceva rar: porfira stînd îndărăt, în dosul sacului de pocăință. Ce n-a putut face porfira, adică prețioasele veșminte împărătești, a isprăvit sacul pocăinței. Și ce n-a putut face coroana împărătească, a făcut cenușa!

Preotul Ezdra, întorcîndu-se din robia Babilonului în Ierusalim cu vreo 1200 de bărbați, după ce a postit, a reușit să depărteze femeile streine de la fiii lui Israil (Ezdra 10).

Neemia, paharnicul împăratului Artaxerxe, auzind de prăpădul, pustiirea, nefericirea și ocară Ierusalimului, despre zidurile lui dărîmate și porțile lui arse cu foc, a plîns, a postit, s-a jelit și s-a rugat Domnului. După aceea el a fost ales și trimis anume în Ierusalim, unde a reparat zidurile, a făcut porțile... și le-a sfințit (Neem, 1; 2; 3; 4...11).

Israeliteanca Estera, auzind despre porunca împăratului Artaxerxe, pentru omorîrea tuturor Iudeilor, a postit trei zile și trei nopți dimpreună cu tot poporul ei îngrozit de moarte. Astfel, după acel post, Dumnezeu i-a salvat pe toți credincioșii Iudei, slobozind pieirea aceia asupra puternicului Aman, primul sfetnic al împăratului (Estera 4—7).

Daniil, dimpreună cu ceilalți trei tineri, postind zece zile, s-au arătat fețele lor mai frumoase și trupurile lor mai cu putere decît ale celor ce mîncău și beau la masa împăratului (Dan. 1 17—16).

Cu post în sac și în cenușă se ruga Daniil în robie, pentru eliberarea și refacerea poporului său (Dan. 9). Altă dată descoperindu-i-se de sus nefericirea poporului Iudeu, a postit trei săptămîni, cu mare jale, după care a fost încurajat și întărit de Domnul Dumnezeu prin Îngerul Său (Dan. 10 1—3...).

Dumnezeu îndemna adeseori pe poporul Său prin trimișii Săi Prooroci, la: post, pocăință și întărire contra ispitelor. Așa zice El prin Proorocul Ioil, poporului Său ales: „Măcar acum pocăiți-vă din toată inima voastră, cu posturi, cu plîns și cu tînguire. Smeăriți-vă! Sunați din trîmbiță în Sion. Hotăriți zile de post. Adunați obștea la templu, ca în zile mari” (Ioil 2 12—13; comp. Dan. 1 17—12; 10 2—3, ș.a.). Astfel, Evreii mai aveau și alte zile pe care le posteau în jale îmbrăcați cu saci, presărindu-și cenușă pe cap (Lev. 16 29; 23 37; Num. 29 7; Jud. 20 26; 1 Imp. 7 6; 31 13; 2 Imp. 1 12; Is. 58 3, 5; Ier. 36 9; Dan. 1; Ioil 1 14; 2 12—16; Estera 4 3; 9 31; Iudita 4 8; Ezdra 8 21—23; Neem. 9 1; 3 Imp. 21 12; 2 Paral. 20 3; 1 Macab. 3 47; 2 Macab. 13 11; Mt. 6 16—18).

Evreii — cum adeverește și fariseul din Sf. Evanghelie — posteau două zile în săptămînă (Lc. 18 12), Lunea și Joia. Joi în amintirea suirei lui Moisi pe muntele Sinai; iar Luni în amintirea pogrîrrii lui cu tablele legii de pe muntele Sinai. Creștinii se ostenesc a posti trei zile în săptămînă; Luni, Miercuri și Vineri, ca să prîsosească sau să întrecă postul acelora (Mt. 5 20).

POSTUL ESTE TOT AȘA DE APRECIAT ȘI PRACTICAT ȘI ÎN BISERICA NOULUI TESTAMENT. Astfel, după mărturiile Dumnezeștilor Scripturi, au postit, ca și în Vechiul Testament:

a) Mîntuitorul nostru Iisus Hristos în pustie, timp îndelungat de 40 de zile și 40 de nopți, a postit post aspru, fără a mânca și bea (Mt. 4 1—2; Lc. 4 2; comp. Eș. 34 28; 3 Imp. 19 8).

b) A postit proorocița Ana în Templul din Ierusalim (Lc. 2 36—37).

c) Postea aspru Sf. Ioan Botezătorul, nemîncînd altceva, fără numai: lăcuste și miere sălbatică (Mt. 3 1—12; Mc. 1 1—6; Lc. 3 1—18).

d) Au postit Sfinții Apostoli cu urmașii lor, și mai ales Sf. Ap. Pavel, care adeverește și despre sine: „În toate ne facem cunoscuți ca slujitori ai lui Dumnezeu, în multă răbdare, în suferințe, în nevoi, ... în vegheri, în posturi...” (2 Cor. 6 4—5; 11 27).

e) Au postit Proorocii și învățătorii apostolici din Biserica Antiohiei: Varnava, Simeon-Niger, Luchie Cirineanul, Manain, Saul, ș.a. (F.Ap. 13 1—3).

f) Mîntuitorul Hristos Dumnezeu-Omul, a poruncit și Apostolilor Săi să practice postul ca un foarte bun mijloc de luptă împotriva diavolului, care nu poate fi biruit decît numai prin post și rugăciune (Mt. 17 19—21; vezi și Mt. 9 15; Mc. 9 29).

g) Mîntuitorul ne-a învățat și pe noi toți cu fapta și cu cuvîntul, să postim, zicînd: „Cînd postiți, nu fiți ca fățarnicii: posomoriți, că ei își slujesc fețele, ca să arate oamenilor că postesc. Adevăr

zic vouă, că își iau plata lor. Tu însă cînd postești, unge capul tău și fața ta o spală, ca să nu te arăți oamenilor că postești: ci Tatălui tău Care este în ascuns. Și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti ție la arătare” (Mt. 6 16—18).

h) Mîntuitorul a poruncit urmașilor Săi să postească, mai ales după ce Mirele — adică El — va fi luat de la dinșii (Mt. 9 15), în aducerea aminte de cele ce aveau să se întîmple și pentru cîștigarea ajutorului Dumnezeesc, în calea mîntuirii.

i) Sfinții Apostoli, Sfinții Părinți apostolici și ceilalți creștini ai vremilor apostolice, păzind porunca Mîntuitorului, au postit (F. Ap. 13 2—3; 14 23; 1 Cor. 7 5; 2 Cor. 6 5—6; 11 27). Așijderea au postit și urmașii lor, supunîndu-se poruncii Domnului, întocmind și legiuind anumite posturi de peste an, pe care sîntem îndatorați a le ține pentru binele și folosul nostru sufletesc și trupesc (Așez. Apost. VIII, p. 87; Can. 69 Apost. cu tîlcul și subînsemnarea lui, Pidalion, o.c. filele 70—72; 19 Gangra; 62 Laod.; 8; 10 Timotei. 48; 56 Cart.; 29; 89 VI ec.).

j) Și Sfinții Apostoli ne-au învățat să postim. Despre această postire scrie Sf. Ap. Pavel, zicînd: „Să nu vă lipsiți unul pe altul (de îndatorirea căsătorească), fără numai cu bună învoială pînă la o vreme, ca să vă îndeletniciți cu postul și cu rugăciunea, și după aceea iarăși să vă împreunați, ca să nu vă ispitească pe voi Satana, pentru neînfrînarea voastră” (1 Cor. 7 5; comp. Eș. 19 15; 1 Imp. 21 4—5; Ioil 2 15—16; Zah. 7 3).

După pilda Mîntuitorului, au postit cîte 40 de zile, Sfinții: Meletie (V. Sf. 9 Febr. o.c. p. 298; 317), Anin, tot Postul Mare (V. Sf. 18 Martie, o.c. p. 658), Chira și Marana în pustnicia lor de 42 de ani, gustau din 40 în 40 de zile în trei ani. Constantin Iudeul într-o groapă, Elisabeta, Iacint, în temniță (D.Ag. o.c. pp. 171: 191; 240; 350), Constantin — Ciril — (V.Sf. 2 Mai, o.c. p. 569), Alexandru (V. Sf. 13 Mai, o.c. p. 740), Visarion postea 40 de zile cu mîinile întinse în chipul Crucii (V.Sf. 6 Iunie, o.c. pp. 242—4), Olimpiada și Epraxia posteau cîte 40, 45 de zile cu brațele întinse (V. Sf. 25 Iulie, o.c. pp. 1242; 1246; 1254), Dalmat (V.Sf. 3 Aug. o.c. p. 56), Sf. Simeon Stîlpticul (V. Sf. 1 Sept. o.c. pp. 26—8), Mamant (V.Sf. 2 Sept. o.c. p. 76), Luca (V.Sf. 6 Nov. o.c. p. 194, ș.a.).

Postul nu este numai înlocuirea mîncărilor de dulce cu cele de post; ci lipsirea cu totul de mîncare și băutură, pe timp mai lung sau mai scurt, pe cîte o zi întreagă, sau și mai multe, cei ce pot; ori mîncînd pîine și bînd apă o dată în zi, după ceasul al treilea de după amiază. Prin astfel de post ne înfrîmăm pornirile trupesti și ne facem mai hotărîți în împlinirea îndatoririlor sufletești, ne

îndepărtăm mai cu deadinsul de cele lumești, pentru a stărui mai ușor și mai prelung în cele duhovnicești.

Postul, pentru a fi bine primit înaintea lui Dumnezeu, trebuie să fie însoțit de:

1) *Rugăciune*: „Acest neam de demoni (păcate) nu ies fără numai prin post și rugăciune” (Mt. 17 21; Mc. 9 28—29).

2) *Mărturisirea păcatelor*: „În ziua 24-a a lunii a VII-a, s-au adunat fiii lui Israil îmbrăcați în saci și presărați cu cenușă, pentru ținerea postului. Cei ce erau din neamul lui Israil, s-au despărțit de toți străinii și au venit de și-au mărturisit păcatele lor și rădădelegile părinților lor. După ce au șezut jos, au citit în cartea legii Domnului Dumnezeuului lor a patra parte din zi; iar în altă a patra parte din zi și-au mărturisit păcatele și s-au închinat înaintea Domnului Dumnezeuului lor” (Neem. 9 1—3).

3) *Umilință* însoțită de rugăciune și mărturisire: „Eu Daniil, cugetînd la nefericirile venite peste țara și neamul meu, mi-am întors fața spre Domnul Dumnezeu, ca să-L caut cu rugăciune și cereri, postînd în sac și cenușă. M-am rugat la Domnul Dumnezeu, m-am mărturisit și am zis: „O, Doamne, Dumnezeule Cel Mare și minunat, Care păzești legămîntul și mila celor ce Te iubesc pe Tine și iau aminte la poruncile Tale! Păcătuit-am, fărădelege am făcut, ca și cei nelegiuți ne-am purtat, răsculatu-ne-am și ne-am depărtat de la poruncile și de la orînduirile Tale. N-am ascultat de servii Tăi Prooroci, care ne-au grăit în Numele Tău, către regii noștri, mai marii noștri, părinților noștri, și către tot poporul cel din țară! A Ta este, Doamne, dreptatea, iar a noastră rușinarea fețelor noastre, pentru că se arată astăzi oamenilor din Iuda și locuitorilor din Ierusalim și la tot Israilul, cei de aproape și cei de departe în toate țările în care Tu i-ai izgonit din pricina fărădelegilor ce le-au săvîrșit împotriva Ta. Doamne, Dumnezeule, a noastră este rușinarea fețelor, a regilor noștri, a mai marilor noștri și a părinților noștri, căci noi am păcătuit Ție. A Domnului Dumnezeuului nostru este milostivirea și îndurarea. Răscula tu-ne-am împotriva Lui și nu am ascultat de glasul Domnului Dumnezeuului nostru ca să umblăm în legea Lui, pe care ne-a dat-o nouă prin mîna servilor Săi (Preoți) Profeți. Tot Israilul a călcat legea Ta și s-a depărtat ca să nu mai audă glasul Tău. Vărsatu-s-a peste noi blestemul și jurămîntul scris în legea lui Moisi, slujitorul lui Dumnezeu, căci am păcătuit împotriva Ta. Și a adevărit cuvintele Sale pe care le-a grăit către noi și către judecătorii noștri, care au cîrmuit peste noi, căci a voit ca să abată peste noi strașnic prăpăd, care nu s-a mai întîmplat niciodată sub cer asemenea celui din Ierusalim. Precum este scris în legea lui Moisi, toată această nefericire s-a năpustit asupra noastră, dar n-am îmbunat Fața Domnului Dumnezeuului

nostru, ca să ne întoarcem de la fărădelegile noastre și să luăm aminte la adevărul Său. Gîndit-a îndelung Domnul asupra nefericirii și a abătut-o peste noi, căci drept este Domnul Dumnezeuul nostru în toate faptele pe care le-a făcut, dar noi n-am ascultat de glasul Lui.

Și acum, Doamne, Dumnezeuul nostru, Tu Care ai scos pe poporul Tău din pămîntul Egiptului cu mîna tare și Te-ai făcut vestit pînă în ziua de astăzi, păcătuit-am, fărădelege am făcut. O, Doamne! Întoarcă-se după milostivirile Tale, toată mînia și toată văpaia urgiei Tale de la cetatea Ierusalimului, de la muntele cel Sfînt al Tău! Căci pentru păcatele noastre și pentru fărădelegile părinților noștri, Ierusalimul și poporul tău au ajuns de ocară pentru toți vecinii noștri. Și acum, ascultă Dumnezeuul nostru rugăciunea servului Tău și ruga lui fierbinte, și luminează Fața Ta spre Templul Tău pustiit, pentru Numele Tău Doamne! Pleacă, Dumnezeuul meu, urechea Ta și auzi, deschide ochii Tăi și vezi pustiirea noastră și cetatea în care se cheamă Numele Tău. Căci nu pentru dreptățile noastre aducem înaintea Ta rugăciunile noastre cele fierbinți, ci pentru milele Tale cele mari. O, Doamne, auzi! O, Doamne, iartă! O, Doamne, ia aminte și nu fii tirzîlnic pentru Numele Tău, Dumnezeuul meu; căci Numele Tău îl poartă cetatea și poporul Tău!” (Dan. 9 1—19).

4) *Întristare*: Așa zice Domnul: „Întoarceți-vă grabnic la Mine, cu toată inima voastră, cu post, cu plîngere și bocet” (Ioil 2 12).

CEI CE NU POSTESC DE BUNĂ VOIE, VOR POSTI DE NEVOIE. Un negustor bogat merse într-un hotel într-o zi de Vine-rea Mare și ceru o friptură de carne de porc. Toți cei de față s-au smintit de această cerință. După aceea negustorul zise: „Eu nu vreau să știu de nici o zi de post, căci doar nu sînt nebun...”. Ca să evite sfada și cearta, hotelierul îi dădu carne. După ce trecu abia un an, negustorul nesățios ajunse într-o stare nefericită... I s-a închis prăvălia... și el deveni atît de sărac, încît trebui să ajuneze de silă mult mai mult decît poruncește Biserica Creștină...

De aici se vede că oricine nu vrea să postească de bună voie și cu vrednicie, va posti de silă, dar atunci nu va mai avea nici un folos pentru Sufletul său! (D.C. 237).

Am mîncat cîrnuri, untură... în săptămîna brnzei (albă)? (a)

(a) „Oricine se va spurca în Lunea brnzei cu carne (spolocanii); și în Lunea dintii (a Postului Mare) cu brînză, patru ani să se pocăiască și metanii 300 (în fiecare zi să facă)” (P.B.G. p. 117 (138)).

„Oricine se va spurca cu neștiință în Postul cel Mare, (să facă) pocanie un an, metanii 36 (în fiecare zi)” (P.B.G. p. 117 (138).

28) Am mâncat, băut și dormitat în Sf. Biserică, nesocotind sfințenia Ei prin aceasta și alte neorînduiri? (b)

b) Iscusitul Apostol dojenea pe creștinii din Corint pentru unele neorînduiri ce făceau în Bisericele lor, zicînd: „Au n-aveți case în care să mîncăți și să beți? Sau defăimați Biserica lui Dumnezeu? Eu nu vă laud pentru aceasta!” (1 Cor. 11 22). Așa și noi, Preoții Bisericii, ne vedem siliți a striga: „Purtătorilor de nume Sfînt al Domnului Hristos! Nu vă mai ajung: casele, ogrăzile, locurile voastre, tîrgurile, lumea largă... pentru vorbării, rîs, schime, somn, mîncat (clefăit), băut, clevetiri și alte neorînduiri? Ați mai venit cu ele și aici? Disprețuiți Biserica lui Dumnezeu? Noi nu vă laudăm pentru aceasta! Acestea vă despoaie de Darul lui Dumnezeu și vă cufundă în osîndă. Priviți și vedeți cîtă întindere de pămînt, de la o Biserică la alta a lăsat Dumnezeu pentru felurile trebuințe omenești, și cît de puțin spațiu din loc în loc S'a lăsat pentru Sine, unde să ne întîlnim mai mulțșori cu El și să scăpăm de primejdii și pierzare! Aceste Locașuri Sfinte, stînjite Lui, sînt adăposturi, locuri de scăpare, cetăți de salvare, care trebuiesc respectate împreună cu rînduierile lor Sfinte, pentru a ne folosi. Dacă în poporul Israelit, ba chiar și la păgînii idolatri: Greci, Romani, Germani, ș.a. erau anumite cetăți de salvare a ucigașilor fără voie, primejdii de moarte (Num. 35 9—29; 2 Lege 19 2—10; Is. Navi 20), în care se respectau anumitele lor rînduiri; apoi cu mult mai mult trebuie a se respecta rînduierile Sfinte puse de Dumnezeu și Sfinții Lui în Sfintele Biserici, cu cît acestea sînt mai prețioase și mai Sfinte decît acelea. Dreptul acela de scăpare sau „azil” de la cetățile de scăpare ale Israelitilor și de la templele păgînilor, a trecut în Bisericele Creștine, astfel, că dacă se refugia cineva în curtea Biserici sau la Sf. Jertfelnic-Altar, nu-l mai putea scoate de acolo. Cei ce au călcat aceste drepturi, au căzut în groaznică pierzare (ca eunucul Evtropie, primul ministru (376—408 d. Hs.)) așa și cei ce calcă cu obraznicie rînduierile Sfinte ale Sfintei Biserici, se primejdiesc vremelnice și veșnice...

Acestea cunoscîndu-le, nimenea să nu mai cuteze a disprețui Bisericele lui Dumnezeu cu: vorbăriile, rîsurile, neorînduierile, mîncat, băut... pentru care au destul loc în lumea largă, ca să nu cadă în mari urgii Divine, și ca să nu audă: „Prietene, cum ai intrat aici neavînd haină de nuntă?” (Mt. 22 12—13). Creștine, cum ai intrat aici în Sf. Biserică dacă nu stai cuviincios și cu evlavie la rugăciune și la ascultarea Sfințelor Slujbe? Cei care mîncă și beau vin,

rachiu... în Sf. Biserică, nescinstesc Casa lui Dumnezeu și cad în grele pedepse vremelnice și vecinice, de nu se vor îndrepta după Dreptarul Ortodoxiei și de nu se vor pocăi!

Cel ce se împute în Sfînta Biserică, să dea la Sf. Altar un kilogram de tămîie (Pravila Bisericească).

29) Am postit cu vrăjmășie, pentru a se păgubi, doborî, îmbolnăvi, primejdui și omorî vrăjmașii mei, sau aceia pe care îi vrăjmașuiam?

30) Am postit numai cu schimbarea bucatelor nu și prin părăsirea felurilor păcate? (c)

c) **TREBUIE A POSTI DE BUCATE ȘI DE PĂCATE.** Postul acesta este asemenea trupului fără Suflet, focului lipsit de căldură și lumină, dascălilor vestiți fără adevărata învățătură, becurilor fără curent electric, candelilor fără unțdelemn, lămpilor fără gaz și caselor fără gospodari în ele...

POSTUL CERE ÎNDREPTARE. Sf. Ioan Gură de Aur vorbind despre post (în Omilia IV la ep. 2 Corinteni), zice că pe mulți i-a văzut postind foarte regulat și purtînd haine aspre, dar încolo nimic nu făceau vrednic de pocăință. El voia să arate clar că postul în sine nu are și nu poate deveni valabil fără de roadele vrednice de pocăință. Apoi aduce ca pildă pe Nineviteni, care și-au impus lor un post aspru, cu bocete, cu calcare pe pămînt, dar în același timp și-au impus și schimbarea vieții lor rele în o viețuire mai demnă de cinstea omenească. Dumnezeu văzînd aceasta, a primit pocăința lor și i-a mîntuit din pierzare (Vezi pe larg cartea lui Iona). Adică, Ninevitenii abținîndu-se de a mai cădea în păcatele săvîrșite, sufereau necazurile, și-au înfrînat inimile ca și David după căderea în păcat. În astfel de condiții, postul are putere și valoare.

ȘI URSUL POSTEȘTE. Îndată ce se apropie iarna, se retrage în birlog, se pune pe labe, și toată iarna nu mîncă nimic. Dar cînd se trezește din somnul lui — din postul lui — e tot urs... atacă și sfîșie animalele mai departe.

ȘI ȘARPELE POSTEȘTE. Toată iarna doarme și șarpele și nu mîncă nimic. Dar cînd se trezește din somnul lui — din postul lui — e tot șarpe. Mușcă mai departe. Exact așa fac și creștinii, care se lasă de rele pe timpul postului, dar îndată ce trece postul se apucă iar de rele. Se mușcă și se sfîșie unii pe alții și fac iarăși toate răutățile. Ce folos aș avea că mă las pe timpul postului de băutură, de fumat, de sudalma și de alte păcate și răutăți, iar la Paști mă dezleg iar? Nu este oare și aceasta exact postul ursului și postul șarpelui? Postul nostru trebuie să fie un post permanent,

a ne feri pe tot timpul vieții noastre de desfătărilor și deșertăciunile acestei lumi... de duhul acestei lumi... de orice fel de mâncare prin care se întărește „animalul”, firea cea veche din noi (petreceri, beții, jocuri, desfătări lumești și celelalte răutăți). Numai un astfel de post ne poate fi ajutor de mîntuire sufletească.

ȘI DRACII POSTESC. Avva Macarie trecea odată de la luncă la chilia sa, aducînd zmicile de finic. Atunci l-a întîmpinat pe el diavolul în cale, și vrînd a-l lovi cu securea, n-a putut. Mîniindu-se asupra-i, i-a zis: „Multă silă și necaz îmi faci tu Macarie, căci nu pot a mă răzbuna asupra ta. Iată, orice faci tu, și eu fac. Tu postești, dar eu nicidecum nu mîncînc. Tu priveghezi, dar eu nicidecum nu dorm. Numai una este cu care tu mă biruiești”. Avva Macarie i-a zis: „Care este aceia?” Diavolul i-a răspuns: „Smerenia ta, și pentru aceasta nu pot asupra ta nimic” (P.O.C. p. 135 17).

Mulți creștini în posturi beau rachi de turbează, și fumează, tîmîind pe Satana, de le pute și urma pe unde trec, și înjură cele Sfinte ca niște draci (2 Petru 2 12; Iuda 1 8; Apc. 13 5—6). Acesta nu-i adevăratul post plăcut Domnului; ci un post păcătoșit, spurcat, o uriciune nesuferită înaintea lui Dumnezeu. La astfel de postitori, sau mai ales la aceia care acum nu mai postesc deloc, pentru care lucru se afuriscă, se împlinesc cuvintele Domnului, Care zice prin Isaia Proorocul așa: „Cel ce junghie un bou, ca și cel ce omoară un om; cel ce jertfește o oaie, ca și cel ce rupe gîtul unui cîine; cel ce aduce prinos, ca și cum ar aduce sînge de porc; cel ce aduce jertfă de tîmîie, ca și cum se închină la idoli. Ei au osebit căile lor și în uriciunile lor binevoiește sufletul lor. Pentru aceasta și Eu voi alege pentru ei soarta cea rea, și cele ce-i înfricoșează le voi aduce peste ei. Căci am strigat și nu Mi-au răspuns, am grăit și nu M-au auzit, au făcut fărădelege înaintea ochilor Mei, și ceia ce Eu nu binevoiesc în Mine, aceia au ales” (Is. 66 3—4; 58).

De beție fugi departe

Chiar prin val cătînd scăpare.

În pahar te-neci adesea

Mai ușor decît în mare.

ADEVĂRATUL POST ESTE: TRUPESC ȘI SUFLETESC. Prin postul acesta se face înfrînarea poftelor trupesti și întărirea puterilor sufletești pentru lupta și biruința asupra: patimilor trupului, lumii zăcîndă în cel rău și asupra diavolului. „Acestea zice Domnul puterilor către poporul pămîntului și către Preoți: Cînd ați postit... au pentru Mine ați postit? Au nu în folosul vostru ați postit?” (Zah. 7 5; comp. Rom. 14 1—12; 1 Imp. 7 5—14; Is. 58 3, 5—17). La acest post ne îndeamnă Mîntuitorul, zicînd:

„Luați aminte de sine-vă, ca să nu se îngreueze inimile voastre cu sațiul mîncării, cu beția și cu grijile lumii și fără veste să vină asupra voastră ziua aceea. Căci ca o cursă va veni peste toți cei ce șed pe fața a tot pămîntul” (Lc. 21 34—35).

POSTUL CU: OCHII, URECHILE, GURA, MÎINILE, PICIOARELE, FOLOSEȘTE FOARTE MULT. Altfel, postul de bucate își pierde toată valoarea lui. Sf. Ioan Gură de Aur, învățîndu-ne despre aceasta, ne spune: „Nu-i nici o vinovăție să mîncînci, Domnul să fie lăudat! Ceia ce strică însă este pofticiunea, îmbuibarea peste ceea ce trebuie, umflarea stomacului pînă să plesnească. Tot așa cu vinul. A-l folosi cu măsură nu-i nici o greșală. Greșala e de a te deda beției și de a lăsa slobodă necumpătarea să-ți turbure folosința minții. Dacă slăbiciunea voastră trupestă nu vă îngăduie să treceți ziua fără să mîncăți, nimeni nu v-ar putea ține de rău. Stăpînul nostru e blind și nu ne cere nimic peste puterile noastre. Dacă ne cere să ne înfrîmăm de la mîncare și să postim, aceasta nu-i fără un temei și nu așa numai pentru ca să stăm fără să mîncăm, ci pentru că dezlipindu-ne de lucrurile acestei lumi, să ne încredințăm celor ale Sufletului, în toată vremea care ne stă la îndemînă. Postiți? Arătați-mi-o prin fapte. Prin care, ziceți? Iată: de vedeți un sărac, aveți milă de el, un dușman împăcați-vă cu el, un prieten înconjurat de nume bun nu-l invidiați. Ține ochii tăi în frîu, ca să nu arunce priviri poftitoare și necurate. Nu numai gura ta trebuie să postească, ci încă și ochii și urechile, picioarele și mîinile și toate membrele trupului tău. Mîinile tale să postească, rămîinînd curate de hrăpire și lăcomie. Picioarele tale trebuie să postească, nemergînd la desfătărilor cele păcătoase (petreceri anticreștinești cu muzicanți, cîntece curvești, jocuri, chiuituri, prăznuri drăcești, idolatrizări) (1 Cor. 10 7, 20—22; 1 Cor. 5 7). Ochii trebuie să postească neuitîndu-se cu poftă și cu aprindere la frumusețile străine. Hrana ochilor este ceea ce văd ei (Mt. 5 28). Dacă privirea este neiertată, păcătoasă, vatămă postul și duce Sufletul în pierzare. Ar fi cea mai mare nebunie a opri gurii chiar mîncarea cea învoită, iar ochiului dimpotrivă a-i îngădui privirea cea păcătoasă. Tu te înfrînezi de la carne? Bine. Dar nu-ți lăsa nici ochii a căuta la pofta cărnii. Asemenea și urechile tale trebuie să postească. Dar postul urechii stă în a nu asculta clevetirile și vorbele cele rele asupra cuiva. Căci se zice în Sf. Scriptură: „Să nu ascuți vorbele deșarte” (clevetirea, ponegrirea aproapelui, n.n.) (Eș. 23 1). Gura așijderea trebuie să postească, înfrînîndu-se de la vorbele cele de rușine, de la înjurături sau sudalme, clevetiri...; căci ce ar folosi dacă noi nu mîncăm carnea dobitoacelor, dar ca niște fiare sălbatice sfîșiem numele cel bun al fraților noștri? Cle-

vetitorul în adevăr sfîșie și mănîncă pe aproapele său..." (Om. 3 d. statui).

Nu auzim noi despre stăpînii care se plîng de slugile lor, zîcînd: „E așa de rău, că mi-a mîncat Sufletul!” Sau de slugi, care nedreptățite de stăpînii lor, zic: „Mi-a mîncat munca mea!” Sau de unii soți care neînțelegîndu-se între dînșii, spun unii despre alții: „Mi-a mîncat viața”. Sau de cei ce-și caută dreptatea și n-o găsesc: „Mi-a mîncat dreptatea, cîntea, sau averea!” Ba da, auzim la fiecare pas. Iată, n-a mîncat carne, dar a mîncat munca, cîntea, dreptatea, Sufletul, viața omului. O, ce mare greșală și răspundere! Cu neasemănat de mult mai mare decît dacă ar fi mîncat carne chiar în zilele oprite! Postul cel adevărat este înstrăinarea de răutăți, înfrînarea limbii, lepădarea mîniei, depărtarea de poftre rele, de clevetire, de minciună și de jurămîntul mincinos: lepădarea de acestea este postul cel adevărat și bine primit! Să nu postim numai cu părăsirea mîncărilor, ci cu înstrăinare de toată patima cea pămîntească; ca robînd trupul, care tirănește stă împotriva noastră, să ne facem vrednici împărțirii Mielului, Fiului lui Dumnezeu, Celui ce S-a junghiat de bună voie pentru lume. Postînd trupește, să postim și duhovnicește! Să deslăgăm toată legătura nedreptății, să rupem tocmelele cele silnice, tot înscrisul nedrept să-l spargem... (Stihoavna de: Luni, Marți, Miercuri).

POSTUL PĂSTREAZĂ SĂNĂTATEA ȘI PRELUNGESTE VIAȚA. La înfrînare, la post, trebuie a ne îndemna mai întîi de toate grija sănătății noastre. Înfrînarea este foarte folositoare sănătății omului. Acest lucru l-au cunoscut păgînii din străvechime. Istoria lumii ne spune, că înțeleptul legiuitor Licurg deprinsese tineretul poporului spartan la o aspră înfrînare, și crescînd în acest chip un neam de oameni viguroși, sănătoși, cumpătați și viteji. Despre renumitul medic grecesc Hipocrate ni se spune că a izbutit să-și păstreze pînă în cele mai adînci bătrîneți o sănătate deplină, vioiciune și o culoare a feții ca la un om tînăr. Întrebîndu-l prietenii, cum de a reușit acest lucru — rar de tot — Hipocrate le-a răspuns: „Toată taina aceasta se explică prin faptul, că nu m-am săturat la nici o masă în acea măsură în care o fac ceilalți oameni”. Cu adevărat, înfrînarea și postul prelungește viața și-i ajută omului să-și păstreze sănătatea și vigoarea. Aceasta ne-o dovedește istoria vieții pustnicilor creștini. Astfel, d.p.: citim despre Sf. Ilarion că el și-a părăsit casa părintească ca băiat de 13 ani, palid la față și slăbuț, retrăgîndu-se în pustie, spre a petrece acolo ca pustnic în rugăciuni și în post neconținut, și a ajuns o vîrstă de 80 de ani. Sf. Macarie Egipteanul, care se hrănea numai cu plante, a repausat la 97 ani. Sf. Macarie Alexandreanul la 100 de ani. Celebrul Pa-

triarh al Constantinopolului, Ioan Pustnicul, ajunse prin obișnuință îndelungată de a nu mîncă decît seara, dar și atunci foarte puțin. Părul și barba i se subțiaseră din cauza lipsei de nutriment, iar corpul său era slab și uscat. El nu a mîncat niciodată mîncări fierte, totuși ajunse vîrsta de 90 de ani. Sf. Pavel Tibeul, care mîncă numai pîine goală, a ajuns 113 ani; iar Sf. Antonie, care de asemenea mîncă foarte slab, ajunse la 105 ani.

Postul păstrează sănătatea și lungeste viața celor ce postesc și în vremile noastre... Cei ce vizitează Sf. Munte Athos cu minunatele-i mănăstiri, ne istorisesc că acolo se găsesc o mulțime de călugări, ajunși la bătrîneți atît de adînci, cum nu pot ajunge alți muritori... Ei petrec în niște peșteri dintr-un munte prăpăstios, care se înalță lîngă mare. Din acele peșteri nu ies, deci nu au întîlnire cu lumea. Hrana lor și-o cîștigă prin aceea, că slobod din cînd în cînd un mic coșulet, legat de o funie, în jos, în spre luciul mării, unde pescarii miloși le fac parte din sărăcia lor. Și acești oameni trăiesc 80 și 90 și pînă la 100 de ani. Și știința omenească ne învață, că înfrînarea este maica sănătății, iar îmbuibarea și mai ales mîncarea peste măsură de carne, este pricina multor boale. Se vede că din cauza aceasta s-au înființat încă cu mult înainte de război în numeroase orașe mari așa numitele bucătării sau ospătării vegetariene, adică bucătării în care nu se fierb decît legume și alte bucate ușoare, și unde nu găsești nici carne, nici băuturi ametoitoare. Mulți oameni care s-au deprins cu această mîncare, nu vor să știe nici de carne, nici de alcool, și se simt foarte bine... (P.T.V.S. o.c. pp. 45—6).

Din cele arătate reiese clar că postul este numai spre binele și folosul Sufletului. Tot atît de evident este că și pentru corpul nostru, fiindcă postul nu îngreuiază circulația sîngelui; asimilarea prin mistuire se face mult mai ușor și mult mai complex, din care urmează o sănătate vioaie, cu temei și prelungirea vieții...

31) Am postit contra rînduielilor Bisericii lui Dumnezeu, așa, cînd Sf. Biserică dezlega postul, eu posteam încă 13 zile, împotriva; iar cînd Ea hotăra post fiilor și fiicelor Ei, eu îndărătnicindu-mă împotriva rînduielilor și hotărîrii Ei Sfinte, mîncam de fruct înainte? (d).

d) În cursul vremilor au fost unii omeni groși la minte și întunecați la suflete, care s-au împotrivit și astfel rînduielilor Bisericii, așa cum au făcut și mai fac și azi unele persoane stiliste, camuflete prin Mănăstiri, Schituri și prin parohii, de prin toate rămurile societății: Unele persoane profesază stilismul, precupețind pe cei proști, pentru cîștig urît; iar altele, din neascultare de Biserică,

stau cu îndărătnicie împotriva adevărului învederat, nevrînd a ține calendarul îndreptat cu echinocțiul la 21 Martie și Septembrie, așa cum l-au aflat și așezat Sfinții Părinți; ci la 8 Martie și Septembrie, așa cum nu era în vremea Sf. Sinod din Nicheia (325 d. Hs.). Pentru unii ca acești neascultători și alții ca ei, Mîntuitorul zice: „Cel ce nu ascultă de Biserică, să-ți fie ție ca un păgîn și vameș...” (Mt. 18 17). Asupra acestora și a altor răzvrătiți ca ei, vine blestemul apostolesc, zicînd: „Aceștia cîte nu știi hulesc, și cîte după fire, ca niște dobitoace necuvîntătoare știu, în acelea se strică. Vai lor! Că în calea lui Cain au umblat și în înșelăciunea lui Válaam prin mită s-au vărsat și în împotrivirea în cuvinte a lui Core au pierit. Aceștia sînt între dragostele voastre ca niște pietre de Mare acoperite de apă, împreună cu voi mîncînd, fără de frică pesine pascăndu-se; nori fără de apă, ce se poartă de vînturi; copaci tomatnici neroditori, de două ori morți și dezrădăcinați; valuri sălbătice de Mare, spumegîndu-și rușinea lor; stele rătăcitoare, cărora negura întunericului în veac se păzește...” (Iuda 1 10–13; comp. 16 17–18; Mt. 7 15–20; Tit 3 10; 2 Cor. 11 1–15; Gal. 1 6–10).

Toți aceia care postesc cînd Biserica dezleagă postul, și mîncă de fruct cînd Biserica rînduiește post; toate dezlegările ce li se fac în Sf. Biserică, la citirea molitfelor, la Sf. Spovedanie, la Sf. Maslu, la prohodire, la panahizi, etc., se întorc asupra-le în legături nedezlegate (Ps. 108 6, 13; Gal. 1 6–9; 2 Ioan 1 10–11; 1 Ioan 2 18–19; Iuda 1 6; Ioan 8 44; 2 Petru 2 4–12; Apc. 21 8; 22 15).

32) Din necumpătare și lăcamie mi-am stricat sănătatea, mi-am timpit mintea, risipit averea și scurtat viața? (e).

e) *Vindecare*. „Luați seama de voi înșivă, ca nu cumva să vi se îngreuieze inimile voastre cu lăcomia mîncării și a băuturii și cu îngrijorările acestei vieți, și astfel fără de veste să vină peste voi ziua aceia...” (Lc. 21 34; Efs. 5 18; Filip. 3 18). „Toate lucrurile îmi sînt îngăduite — strigă Apostolul — dar nu toate îmi sînt de folos... și nimic nu trebuie să pună stăpînire pe mine. Mîncările sînt pentru pîntece și pîntecele pentru mîncări, însă Dumnezeu va nimici și pe acesta și pe acelea” (1 Cor. 6, 12; Prov. Sol. 21; 16). Trebuie a ne înfrîna, a fi cumpătați în mîncări și băuturi, spre a nu ne rupe firul vieții mai înainte de vreme și a cădea în păcatul sinuciderii. Lăcomia este un păcat de moarte, și cine este stăpînit de ea și nu se pocăiește, nu poate fi Împărtășit, și nici darurile lui nu i se pot primi în Biserică; ba nici nu se îngroapă în cimitir (M.P. o.c. cap. 9). Clericul stăpînit de o astfel de patimă, nu poate sta înaintea Sfîntului Altar să slujească, pentru că: „Nici hoții,

nici lacomii, nici bețivii... nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu” (1 Cor. 6 10).

33) Am vărsat din beție după ce am luat Sf. Anaforă și după Împărtășirea cu P.S. Trup și Sînge al Mîntuitorului nostru Iisus Hristos Dumnezeu-Omul?

34) M-am dus la cîrciumă pierzîndu-mi acolo vremea în: vorbe putrede și nebunești, măscăriciuni, cîntece curvești, ospete, petreceri anticreștinești, beții și alte blestemății, chiar și în Duminiți și sărbători? M-am îmbătat bînd peste măsură? (f). Am fost necumpătat în cheltuieli pentru întreținerea mea și a familiei? Am mîncat peste măsură, la masă, înainte și după prînz și cină... și pe ascuns? (g).

f) *Beția primejduiește pe pătimași*. Beția îi îndobitocțește pe bieții oameni pătimași, și pe mulți îi pogoară cu zile în mormînt și de acolo în iad, ca pe bogatul din Sf. Evanghelie, care-și petrecea viața în lux și în ospete cu mîncături, băuturi, îmbuibări, cîntece curvești, jocuri, etc. (Lc. 16 19–31). Bețivii adeseori își strică

Chipul de față ne arată prăpădul trupesc și sufletesc făcut de diavolul cu slugile lui, prin bombardarea orașelor și satelor cu felurite băuturi bețive, alcool și otrăvuri cu care falsifică vinul, rachiurile. Cîrciumile, bodegile, făgădăurile, precum și cumetriile, patroanele, nunțile, ba chiar și înmormîntările făcute cu băutură bețivă, cu jocuri, beții și felurite blestemății, au fost și sînt tot atîtea tunuri, obuziere și aparate ucigătoare, cu care s-a bombardat

stomacul lor pînă la vărsături, de pe urma cărora se aleg cu vătămături groaznice, care-i torturează toată viața. Sf. Biserică îi canonisește pe bețivi în dorința mîntuirii lor de această patimă și de iadul vremelnic și veșnic.

„Bețiva să nu se pricestuiască pînă nu se va lăsa (de beție) să nu se mai îmbete. Omul mirean, de se va îmbăta și de va bori (vărsa, voma), să se pocăiască 60 de zile, iar de va fi și pricestuiat cu Sf. Precistanie, și după aceea va bori, să nu se pricestuiască... peste Sfintele Posturi să se pocăiască; iar de va fi făcut aceasta (va fi vărsat de beție) în acele Sfinte Posturi mari, el să nu se mai pricestuiască peste tot anul, pînă în 200 de zile, și metanii 12 în zi” (P.B.G. p. 110 (88)).

g) Prin această neorînduială, creștinul cade în păcatul lăcomiei, și se canonisește (Vezi „Oglinda Duhovnicească” pp. 962—968, de autor).

35) Cînd m-am îmbolnăvit nu mi-am căutat sănătatea așa cum eram dator?

36) Mi-am pierdut vremea în mîncăruri și băuturi, ospete, jocuri, baluri, serate... în felurite petreceri anticreștinești și prăzniri satanicești?

37) Am răpștit contra mîncărilor de post și a Preoților care nu postesc? (h).

h) *Popii de ce nu postesc?*! Mulți purtători ai cinstului nume creștinesc, care nu se împacă nici în ruptul capului cu postul, și tot răpșesc contra bucatelor de post, ca Israilitenii cei poftitori de carne în pustiu, care n-aveau ochi să vadă „mana din cer”, vrînd să-și motiveze, ori mai bine zis să-și camufleze „îndrăgirea ori îndrăcirea pîntecelui”, cîrtesc, bodogănesc, ba strigă chiar și în public: „Da popii de ce nu postesc? De ce mănîncă de fruct în

și se bombardează lumea nebotezată și botezată, necreștină și creștină... prin care s-au stins: luminile, pacea, conînțelegerile, armonia și viața multor oameni... purtători de nume creștinesc. Toate aceste asocieri satanice sau petreceri anticreștinești, au fost niște terenuri drăcești sau guri de iad, care au înghițit și înghit încă sumedinii de Suflete. Aceste bombardamente satanice au fost primite de ușuraticii creștini cu urale, ca odinioară „calul troian” de Troieni, prin care și-au agonisit groaznicul prăpădă vremelnic și vecinic...

Să fim precauți, măcar pe viitor, cei ce am scăpat teferi pînă acum.

„Să răscumpărăm vremea, că zilele sînt rele” (Efs. 5 16).

posturi?” etc. etc. Șoapta asta satanică parcă o aud sunînd chiar și pe la urechile celor mai buni fii și fiice ai Sfintei Biserici, care postesc, zicîndu-le tainic: „Nici Preoții nu mai postesc în aceste vremuri! Oare voi la ce să mai postiți?”

Ce crezi tu creștine că, cu astfel de cîrtiri sau prin ascultarea acelor șoapte satanice te vei putea îndrepta pe sineți înaintea lui Dumnezeu? Nu, nu. Cum nu s-au putut îndrepta Eva și Adam după călcarea postului în Rai înaintea lui Dumnezeu, Adam aruncînd vina asupra Evei și Eva asupra șarpelui (Fac. 3), tot așa nici eu, nici tu creștine, nu ne vom putea îndrepta înaintea lui Dumnezeu cu astfel de scuze. Șarpele-Sătana, care te silește pe tine, ca și pe Adam și Eva în Rai, cu astfel de dezvinovățiri șuchiate, mă îndreptățește pe mine a pune degetul pe rană, chiar dacă rana asta ar fi pe trupul vreunui slujitor al Domnului. Dar și aici vreau să te luminez și să te limpezesc cît voi putea mai bine, căci, cu răpștirile acestea nu numai că nu te vei îndrepta, dar vei aluneca și în mai grea osîndă, căzînd și în păcatul clevetirei, ponegririi și răutății, atrăgătoare miniei lui Dumnezeu. Oricît te vei agăța de cutare sau cutare păcat al Preotului tău slujitor, nu vei fi scutit de judecată și pedeapsă pentru călcarea postului. Preotul va da seama înaintea lui Dumnezeu pentru păcatul lui, de nu se va îngriji; iar voi creștinilor de păcatele voastre. La Judecata particulară și la cea generală, nu vă va întreba pe voi Dreptul Judecător: „De ce n-a postit Preotul cutare, ori de ce a făcut cutare și cutare păcat”; ci ne va întreba pe fiecare în parte: „De ce ai călcat poruncile Mele? De ce ai făcut tu cutare și cutare păcat?” Acestea știindu-le, să ne părăsim de orice clevetiri și să ne ostenim a face tot binele și fapta bună care ne stă în putință a o face.

Cînd tu creștine încerci a dezveli rana Preotului tău, și mai ales cînd o și mai trîmbițezi înaintea altora, ca Ham slăbiciunea tatălui său Noe, eu văd că te încarci de păcate și blestem groaznic ca și acela. „Blestemat să fie Hanaan sămînța lui Ham... să fie rob fraților săi” (Fac. 9 27—27). Eu zăresc în ființa ta o bubă rea, un obicei satanic, o racilă păcătoasă, o boală veche care-ți roade inima: patima clevetirei, care ți-a otrăvit întreata ființă. Asta-i o groaznică boală molipsitoare, care alungă pacea și armonia bunei înviri dintre oameni, aruncîndu-i în mari dezbinări, vrăjmășii și uriciuni pustietoare.

Eu te sfătuiesc așa: Chiar de vor fi unii Preoți care vor fi mîncînd de fruct în posturi: unii din pricini binecuvîntate, boale grele interne, hemoragii și alte slăbiciuni care îi pironesc suferinței a nu-și putea împlini slujba Preoției; alții poate fără motive binecuvîntate, totuși, este bine a-i cruța de ponegriri, știind că prin aceasta cruțăm Credința, Ortodoxia și Sf. Biserică străbună. În

cazul cel mai greu, cînd nu poți birui firea veche, pe omul cel vechi din tine, mărginește-te a zice: „Ceia ce te învață Preotul după Dumnezeu, ascultă și fă ca să te mîntuiești; iar a-l ponegri, publica în lume și a-l osîndi pentru vreun păcat al său, în care poate l-a slobozit Însuși Dumnezeu pentru smerenia lui, păzește-te ca să nu te prăbușești în grea osîndă” (Mt. 23 3).

Privind la frații Preoți, care sînt cu lumina Dumnezeștilor Scripturi și Evanghelii sub ochii lor, parcă nu ne-ar veni a crede, ca tocmai ei să calce ceea ce predică în Sf. Biserică. Dar, chiar de ar fi unii Preoți, care, afară de slăbiciunile lor trupesti — că de, pe lângă faptul că sînt Preoți îmbrăcați cu puteri Dumnezești de sus, totuși, să nu uităm că sînt și purtători de trup, cu felurite slăbiciuni și suferințe în ei, de care sînt datorii a se îngriji — dar, de vor fi unii care se lasă stăpîniți de patimi și robiți slăbiciunii trupesti, nesocotind porunca lui Dumnezeu și postul, noi să fim cît se poate mai înțelepți, și să ne folosim de ei chiar și așa cum sînt.

Pe fundul apelor mari ale mărilor și oceanelor, sînt un fel de pești uriași, îmbrăcați cu niște plăci strălucitoare, care împrăștie așa de multă și puternică lumină în jurul lor, încît sînt supranumiți: „Felinarele Oceanelor”. Ori de cîte ori se întîmplă în nopțile întunecoase furtuni puternice pe valurile nesfîrșite ale oceanelor, acești pești „felinare” sînt o mare îndeminare, folosire și fericire a conducătorilor de vapoare. Ei se slujesc mult de lumina binefăcătoare a acestor pești. Se spune că o groaznică nefericire lovește pe peștii aceștia. Din cînd în cînd unii dintr-înșii orbesc. Și așa, ei duc o viață întreagă de lumină pentru cei înțelepți, care se folosesc de ea; iar pentru ei înșiși duc o viață chinuită de întuneric și de bîlbăială. Ei bine, gîndiți-vă, oare ce s-ar întîmpla cu marinarii care cu încăpăținare ar refuza a se folosi de lumina lor pentru orientare, pe simplul motiv că peștele „felinar” cela ori cela este orb? Oare n-ar fi ei vinovați de orice stricăciune, primejdie și naufragiu înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor? Ba da.

Mulți oameni din lumea asta au tot cercetat soarele și au văzut uneori pete în soare, alteori am văzut cu toții chiar și eclipsă (întunecare) de soare. Ei bine, dacă din aceștia s-ar ridica cineva să spună că soarele nu mai este bun, pentru că s-au văzut pete în el, și uneori a și eclipsat, s-a întunecat... și s-ar lepăda cu totul de binefacerile luminei și căldurii soarelui, băgîndu-se în niște pivnițe întunecoase și locuind acolo în întuneric și în umezeală, primejduindu-și viața, oare nu le-ar zice lumea că sînt nebuni? Și dacă mor acolo cu zile, nu sînt ei niște odioși sinucigași ai trupului și Sufletului lor, cauzîndu-și îndoită moarte? Ba da. Tot astfel de nepricepuți, nebuni și sinucigași ai lor înșiși sînt toți aceia care dacă au văzut în unii Preoți unele păcate, la alții altele, îi pone-

gresc, îi urăsc și se leapădă cu totul de a se folosi de Darul Preoției lor, cu care i-a îmbrăcat Însuși Dumnezeu.

După cum marinarii înțelepți se folosesc în nopțile întunecoase și furtunoase de acei pești, chiar și fără vederi, și precum luminătorii oamenilor și învățații astronomi, care mai mult decît noi au văzut mult mai bine, mai des și mai clar petele din soare și eclipsele solare totuși, ei se folosesc mereu de lumina și căldura soarelui; așa și toți fiii și fiicele Bisericii Creștine Ortodoxe, să se folosească mereu de Lumina de sus cu care sînt îmbrăcați Preoții, chiar dacă unii din ei ar fi robiți de vreo patimă sau slăbiciune. E lucru foarte înțelept ca creștinii să se călăuzească în viața lor după lumina cerească cu care Preotul este îmbrăcat, chiar de ar fi el și păcătos, d.p.: ca Noe ce se îmbătase, ca David ce păcătuisese, ca Petru ce se lepădase de Domnul întreit cu blestem și jurămint, ca Pavel care mai înainte prigonișea Biserica, etc. etc. Creștinii să nu uite că lăcina cu care e îmbrăcat Preotul nu-i a lui proprie: ci este a lui Dumnezeu, Care l-a îmbrăcat cu Preoția. Nimeni din fiii și fiicele Ortodoxiei să nu caute a dezveli goliciunile firești ori șubrezeniile sufletești ale Preoților Bisericii, ale Părinților lor duhovnicești, ca să nu-și atragă asupra-și blestem și osîndă, asemenea ușuraticului Ham. Fiecare creștin sau creștină, mai bine este să lucreze înțelept asemenea lui Sim și Iafet, care neasociindu-se la batjocoră cu frațele lor Ham, au acoperit cu haina goliciunea firească a tatălui lor Noe, și așa au moștenit binecuvîntarea.

Creștinilor și creștinelor, fiți buni următori înțelepților noștri străbuni și străbune, care aveau în mare cinste pe Preoții Sf. Biserici, cu toate că unii erau cuprinși de felurite scăderi. Acoperiți și voi cu haina tăcerii și ocrotirii, slăbiciunile unora din Preoții slăbănogiți sufletește, și vă folosiți de lumina lor. Ascultați-i și faceți tot ceia ce vă învață ei după Dumnezeu, că așa vă folosiți și vremelnice și veșnic. Numai dacă s-ar întîmpla să vă învețe careva ceva rău, abătător din calea vieții, din drumul Ortodoxiei și din viețuirea curat creștinească (care să dea Dumnezeu să nu fie niciodată), apoi pe Preotul acela care ar da învățături primejditoare și pierzătoare Sufletelor, să nu-l asculte nimeni, chiar de ar avea și viață curată părută de Sfînt, să nu-l asculte nimeni, ca să nu se osîndească vremelnice și veșnic. Dacă însă Preotul învață bine, fiind el chiar și păcătos notoriu, să-l ascultăm și să ne folosim de lumina Dumnezeiască, care prin el lucrează la mîntuirea noastră (Vezi „Oglinda Duhovnicească”, pp. 1176—1192, de autor).

Noi toți fiii și fiicele Sfintei Biserici, oricînd vom observa unele pete de păcate ale aproapelui nostru și mai ales la Preoți, să pironim privirile la porunca Mîntuitorului: „Nu judecați ca să nu fiți judecați. Căci cu judecata cu care judecați veți fi judecați, și mă-

sură cu care măsurați, vi se va măsura vouă". De asemenea și la sfatul apostolesc: „Tu cine ești care judeci pe sluga străină? Domnului său stă sau cade. Și va sta că Dumnezeu este puternic a-l pune pe dînsul să stea" (Mt. 7 1—5; Lc. 6 35—38; Rom. 14 4; 2 1—6).

38) **Am mîncat ceva spurcat: sînge de animale, păsări omorîte de uli, vulturi, vulpi, mortăciuni, sugrumat, pască jidovească?**

39) **Am mîncat de furat... dreptul altora: poame, păsări, vite, bucate?** (Vezi „Oglinda Duhovnicească", pp. 2973—3224, de autor).

Toate, toate i le arăta pe rînd așa, cînd, cu cine și cum le-a făcut: cum a mîncat dis-de dimineață, ori pe ascuns, ori peste măsură, fără rînduială, și în posturi cînd a mîncat de fruct... Sufletul, dacă are sicriașul cu fapte bune, Îngerii i-au din acelea și plătind, pleacă înainte tot mai sus, la ceruri.

FERICIREA ÎN CERURI A POSTITORILOR DE PĂCATE ȘI DE BUCATE.

1) Mîntuitorul nostru Iisus Hristos Dumnezeu Omul stă pe nori în Slava Dumnezeirii Sale.

2) Cei patru viețuitori înaripați, cu chip de: om, leu, vițel și vultur, formează Tronul Dumnezeirii.

3) Prea Sfînta Maică a Domnului nostru Iisus Hristos, pururea Fecioara Maria.

4) Oștirile îngerești de-a dreapta și de-a stînga Mîntuitorului îi slujesc, preamărindu-L pururea.

5) Sfîntul Ioan Botezătorul cu Proorocii.

6) Sfînții Apostoli.

7) Sfînții Ierarhi.

8) Sfînții Mucenici și Mucenițe.

9) Sfînții Cuvioși și Cuvioase.

10) Sfînții Drepti și Drepte.

Sfînți din Biserica Vechiului și Noului Testament hrăniți de Îngeri din porunca lui Dumnezeu:

11) Sf. Prooroc Ilie Tesviteenul.

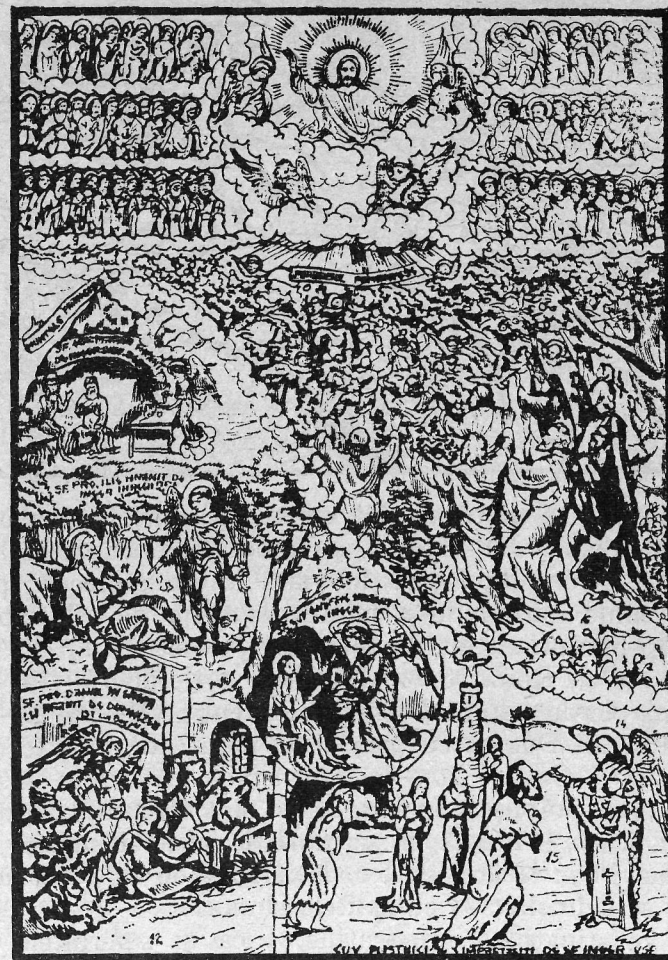
12) Sf. Prooroc Daniil în groapa cu lei.

13) Sf. Marcu de pe muntele Francisc.

14) Sf. Onufrie.

15) Sfînții pustnici — Îngeri în trup — Împărtășiți de Îngerul-Preot cu Dumnezeiasca Împărtășanie în adîncul pustiului, unde slujeau și proslăveau pe Dumnezeu, și alții mulți.

16) Creștinii binecredincioși — Păstori și păstoriți — care viețuiesc pe acest pămînt în o aleasă și exemplară cumpătare, postitori de bucate și de păcate, îmbogățindu-se în virtuți creștinești-duhov-

nicești, cu o adevărată credincioșie, cu fapte bune și cu viețuire curat creștinească-duhovnicească, în viața viitoare se satură de o mare fericire în Împărăția Cerească din vederea Feții lui Dumnezeu și ascultarea armonioaselor preamăriri, înălțate de oștirile îngerești, de cetele Sfînților și de toate creaturile Sale. Cumpătații cu viață curată devin fericiți, după cuvîntul Mîntuitorului: „Fericiți sînteți care flămînzîți acum, că vă veți satura... Fericiți cei cu inima curată, că aceia vor vedea pe Dumnezeu" (Lc. 6 21; Mt. 5 8; Ps. 16 15).

PEDEAPSA ÎN IAD A LACOMILOR... NEPOSTITORILOR DE PĂCATE ȘI DE BUCATE.

Chipul de față ne transportă cu mintea dincolo de mormint la muncile vremelnice și veșnice ale îndrăgitorilor pîntecelui. Acei nesățioși, al cărora Dumnezeu în viață le era pîntecele, pe care-l slugăreau zilnic, pironindu-și mintea la grija de a-l îmbuiaba cu mîncăruri și băuturi cît mai bune și mai gustoase (Filip 3 19; comp. 2 Petru 2 1, 13; Rom. 16 18; Is. 22 13—14; 56 10—12; Amos 6 4—7), și-au pierdut dreptul lor de moștenire (Mt. 25 10—12, 46), în Împărăția lui Dumnezeu prin acele păcate de moarte (1 Cor. 6 10; 5 10—11; Gal. 5 16—21). Prinzîndu-i moartea nepregătiți sufletește, ei se prăbușesc în iad. Acolo sînt torturați de îngerii cei răi, care îi prind, îi mușcă, îi sugrumă, îi zgîrie și împung, îi spintecă și-i azvîrl în iazărul de foc. Nefericiții de ei, grăoznic sfîșiați de dureri, se svîrcolesc în cumplitele chinuri...

Oare constipațiile, intoxicațiile, frica și suferințele pe care unii lacomi le simt în vremea durerilor pîntecelui, a ruperei prapurului, și mai ales în vremea operațiilor, și după acelea, nu sunt și ele o mică arvună a răsplătirii păcatului lăcomiei? Și dacă aceste suferințe din viața pămîntească adeseori sînt grele, foarte grele și insuportabile, dar cele de dincolo de mormint cu cît mai mult? Acestea cunoscîndu-le noi, să părăsim acest uricios și primejdios păcat de moarte, pentru a scăpa de iad și a dobîndi Împărăția lui Dumnezeu.

VAMA a 5-a, A LENEVIEI ȘI A TRÎNDĂVIEI

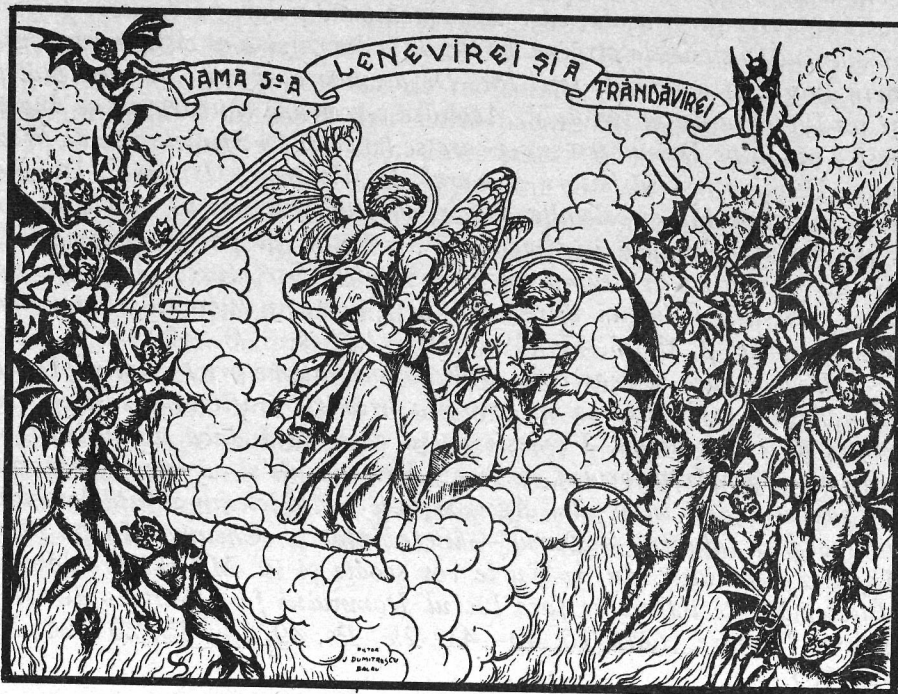

ridicîndu-ne noi tot mai în sus în înălțimile văzduhului, pe acea cale neînchîpuit de lungă care nu se poate măsura, nici pricepe de mîntea omenească, vorbind cu multă recunoștință de binefacerile Părintelui meu duhovnicesc Vasile, am ajuns la vama lenevirii și a trîndăvirii, unde se cercetează toate zilele și ceasurile petrecute zadarnic, fără de fapte bune: lenevirea la serviciul Divin și la rugăciunea particulară, neglijență la lucrul mîntuirii, îmbogățirii și fericirii Sufletului nostru și pentru al aproapelui, și în lucrul pentru agonisirea celor trebuincioase vieții. Acolo se opresc toți lenevoșii sau trîndavii aceia, care asemenea bondarilor, trîntorilor, poftesc și mîncîcă ostenele străine în loc de a lucra și a-și cîștiga existența prin lucrul și sudoarea feței lor. De asemenea și cei care sînt plătiți și nu lucrează după învoială. Acolo se cercetează cei care nu se îngrijesc a lăuda pe Dumnezeu și cei care se lenevesc în Sfintele zile de praznice, Duminici și sărbători a merge la Vecernie, Utrenie, Dumnezeeasca Liturghie și celelalte măriri ale lui Dumnezeu. Acolo se cercetează Sufletele dacă în timpul cît au viețuit pe pămînt au împlinit, ori nu porunca lui Dumnezeu din Sfintele Scripturi: „În sudoarea feței tale să-ți mîntinci pîinea ta”, și: „Cine nu lucrează să nu mînce” (Fac. 2, 15; 3, 17—19; comp. 2, Tes. 3, 6—12).

Deasemenea se cearcă cu multă amănunțime orice creștin privitor la hărnicia ori lenevirea în privința hrănirii Sufletului său cu Cuvîntul lui Dumnezeu. Vameșii aceia cercetează dacă a împlinit ori nu porunca Mîntuitorului, ce zice: „Privegheați și vă rugați neîncetat, ca să nu cădeți în ispite. Agonisește-ți untuldelemn al faptelor bune, lucrează cu talantul — Darul — încredințat... Cheamă-Mă pe Mine în ziua necazului tău, și Eu te voi scoate și tu Mă vei proslăvi... Blestemat este tot cel ce face lucrul Domnului fără purtare de grijă sau cu lenevire” (Mt. 26, 40—41; 25; Ps, 49, 14—15, 23—24; Ier. 48, 10).

Dacă lucrările trupești se cer și chiar trebuiesc făcute cu bună chibzuială spre a fi după plăcerea omului, apoi cele duhovnicești trebuiesc făcute cu mai multă bună chibzuială, spre a fi bine plătute și primite Domnului. Acelea trebuiesc împlinite cu o mai mare atenție și osîrdie bine chibzuită, cu cât este mai mare și mai prețios Sufletul decît trupul. La acea vamă se cercetează toată lenevirea, trîndăvia și neglijența fiecărui mirean, cleric ori Duhovnic, care n-au purtat grijă mai întîi de Sufletul său și apoi de Sufletele încredințate lor. Acolo se întreabă cei care în zilele Sfinte și-au pierdut vremea la scrînciobe (dulapuri), călușei, popice, jocuri de cărți, joc de bani, prin crîșme, pe la jocuri, la prăznuiți anticreștinești, cu chiote și cîntece curvești, beții, la felurite minciuni, clevetiri, ponegriri și osîndiri prin felurite locuri... unde și-au întunecat mintea, în loc de a merge la Sfînta Biserică și la adunările duhovnicești, spre a se lumina, a crede și a viețui curat creștinește.

Acolo se certetează cu deamănuntul toate păcatele izvorîte din lenevire, și mulți se opresc și se prăbușesc în prăpăstiile iadului. Acolo și eu, mult fiind întrebată, nu mi-ar fi fost cu putință a scăpa de acele datorii ale păcatului acestuia, de n-ar fi împlinit neajungerea mea dăruirea Cuviosului Vasile, prin care răscumpărîndu-mă, m-au scos din primejduirea ce mă amenința a mă pogori jos în iad.

Chipul de față ne arată pe Îngeri cu Sufletul ajunși și opriți la vama a 5-a, a lenevirei. Dracii vămași, cu boierul lor drăcesc, le ies înainte simulînd felurite semne de lenevire, arătînd Sufletului omenesc după catastifele lor, ceasul, ziua, vremea și locul unde s-a lenevit, trupește și sufletește, pierzîndu-și vremea zădarnic, în trîndăvie sau în deșertăciuni. La vama aceasta fiecare Suflet care nu s-a îngrijit de mîntuirea sa, este cercetat cu deamănuntul de feluritele păcate ale lenevirei sau trîndăvirei, d. ex. de:

40) **M-am levenit a-mi împlini îndatoririle mele de: gospodar, cetățean și Creștin dreptcredincios... de bun sfătuitor, educator, luminător și salvator al fiilor mai trupești și spirituali, și al aproapelui meu, din întunericul necunoștinței de Dumnezeu Izvorul bună-tăților și din căile pierzării?**

41) **M-am lenevit a mă ruga lui Dumnezeu în orice vreme și în orice loc, mai ales atunci cînd am fost primejduit a cădea în păcate, în necazuri, în boale, în pericole și pierzare (a) vremelnică și veșnică?**

a) Rugăciunea este una din cele mai mari fapte bune sufletești, pe care poate s-o facă omul atît pentru sine cît și pentru aproapele, în orice vreme și în orice loc. Rugăciunea e un Dar Dumnezeiesc, o vorbire a Sufletului cu Dumnezeu, un strigăt al omului după ajutorul Harului, o osteneală pentru dobîndirea iertării, o cerere pentru asigurarea mîntuirii, o cîntare de mulțumire mării lui Dumnezeu. Rugăciunea e o trebuință a Sufletului așa cum e: aerul, lumina și hrana pentru viața trupului. Rugăciunea e un strigăt de nădejdie, o putere care împrăștează nădejdiile inimii, o clipă petrecută în ceruri. Rugăciunea e ridicarea minții noastre către Dumnezeu pentru a-L cunoaște, a-L adora și a-I mulțumi și cere ajutor. Ne rugăm oridecîte ori ne ridicăm mintea și inima noastră către Dumnezeu, chiar și cînd nu i-am cere nimica. Orice sentiment sufletesc, exprimat prin vorbe ori prin simț; ori ce act lăuntric, care ne apropie și unește cu Creatorul, se cheamă rugăciune. În felul acesta ne rugăm cînd ne gîndim la desăvîrșirile lui Dumnezeu, cînd ne consacram lui cu trup și Suflet, cînd ne căim de păcatele noastre, cînd credem, iubim și nădăjduim în El.

Rugăciunea este mintală și verbală. Rugăciunea inimii este un sir de acte, de sentimente evlavioase, de adorare, de recunoștință, de căință, credință, dragoste, etc., prin care ne ridicăm mintea către Dumnezeu, dar fără să le exprimăm prin cuvinte. Rugăciunea verbală este atunci cînd o exprimăm prin cuvinte. Rugăciunea mintală se mai cheamă și meditație. Ea se poate face ori unde și ori cînd. Rugăciunea verbală se face în anumite timpuri. Totuși, ea

trebuie a fi întovărășită de rugăciunea cu mintea. Rugăciunea verbală e de trei feluri: de laudă, de mulțumire și de cerere.

1) Rugăciunea de laudă este cea mai înaltă rugăciune. Scopul celor șapte laude și a Dumnezeieștii Liturghii, este de a aduce laudă Veșnicului nostru Făcător. Omul în rugăciunea de laudă, se unește cu toată făptura, și în seninătatea inimii sale, aduce datornica închinăciune ca pe o altă jertfă curată a Sufletului său. Aceasta o facem cugetînd la desăvîșirile lui Dumnezeu cunoscute din contemplarea universului, admirăm A-tot-Puternicia Lui, negăsind cuvinte îndeajuns spre a-L preamări și lauda. Privitor la aceasta ne îndeamnă și Sf. Ap. Pavel, zicînd: „Să aducem prin El (Iisus Hristos) neconținut lui Dumnezeu jertfă de laudă, adică roada buzelor, care proslăvesc Numele Lui“ (Evr. 13, 15). Lauda sau preamărirea lui Dumnezeu este ocupația de căpetenie a Îngerilor, a Sfinților din cer și a noastră celor de pe pămînt. Aceia care în faptele lor își caută mărirea proprie, neglijînd-o pe a lui Dumnezeu, sînt hoți și tîlhari, pentru că fură mărirea Stăpînului lor.

Sf. Policarp fiind osîndit să ardă pe rug pentru credința sa, în ultima sa rugăciune astfel lauda pe Dumnezeu: „Laudă Ție Doamne, Dumnezeule A-tot-Puternice, pentru că m-ai aflat vrednic să fac parte în ceasul acesta din ceata celor ce Te mărturisesc pe Tine și să pot bea paharul Unsului Tău. Pentru aceasta Te laud, Te binecuvîntez și Te preamăresc“.

În timpul tiranului Valens au fost condamnați optzeci de creștini, pentru credința lor, să fie arși pe o corabie în mijlocul mării. Din mijlocul flăcărilor, păgînii au putut auzi rugăciunea lor de preamărire către Dumnezeu: „Acum slobozește pe robii Tăi Stăpîne după cuvîntul Tău în pace, că văzură ochii noștri mărirea Ta...“ Sf. Ioan Gură de Aur, în chinurile cele mai grele ale morții sale în părăsire și surghiun, preamărea pe Dumnezeu, zicînd: „Mărire lui Dumnezeu pentru toate“.

Să laudăm neîncetat pe Dumnezeu Cel atît de Mare, de Bun și de Sfînt. Să-I dăm prinos de laudă pentru toate mărirea Sale cu creștinescul salut răspîndit în toată lumea: „Preamărit să fie Dumnezeu“, cu răspunsul: „În veci, amin“.

2) Rugăciunea de mulțumire se face atunci cînd omul, fie că a dobîndit cererea sa, fie că n-a dobîndit, întru cît poate că nu-i era de folos, el este dator să mulțumească în tot timpul lui Dumnezeu pentru toate în viața sa. „Nu vă îngrijorați cu nimic — zice Sf. Ap. Pavel — ci, în orice lucru, aduceți cererile voastre la cunoștința lui Dumnezeu prin rugăciuni și cereri cu mulțumiri, și pacea lui Dumnezeu, care este mai presus de orice pricepere omenească, vă va păzi inimile și cugetele voastre în Iisus Hristos“ (Filip. 4, 6—7).

Viața, sănătatea, avere, pace și tot binele vremelnic și veșnic, le avem de la Dumnezeu. Pentru toate acestea se cade a-I mulțumi. Noi mulțumim semenilor noștri și pentru un pahar cu apă ce ni-l dă pentru astîmpărarea setei. Cu mult mai mult trebuie a mulțumi noi lui Dumnezeu pentru toate binefacerile nesfîrșit de mari. Trece oare vreo clipă fără să primim binefacerile Părintelui nostru Ceresc? El ne ține, ne cîrmuiește, ne îngrijește. „Fără de Mine nu puteți face nimic“, ne spune Mîntuitorul. „Cine ar cuteza — zice Sf. Ambrosie — să fie nerecunoscător și nemulțumitor față de Dumnezeu, cînd însăși dobitoacele sînt recunoscătoare față de cei ce le hrănesc?“ De multe ori nu primim de la Dumnezeu ceea ce cerem, fiindcă nu l-am mulțumit în trecut pentru atîtea binefaceri cu care ne-a dăruit.

Sf. Sava pustnicul, s-a trezit odată cu o ceată de tîlhari, cerîndu-i, în chip neomenos, mîncare și băutură. Sfîntul, fără teamă, le-a așternut pe masă tot ce avea. El căută prin cuvinte cît mai frumoase, să le hrănească și Sufletele. Săturați, tîlharii s-au îndepărtat mai blîzi, dar fără să spună nici un cuvînt. După cîteva zile, s-au reîntors iarăși. De astă dată însă ca să-i mulțumească. Văzînd acestea Sf. Sava, a suspinat cu durere, zicînd: „Vai nouă, căci acești oameni fără de lege s-au simțit obligați să mulțumească pentru puținele binefaceri primite! Noi însă, care primim zilnic atîtea daruri și ajutoare de la Dumnezeu, sîntem nerecunoscători“.

Sf. Evanghelie ne istorisește că zece leproși se rugau lui Iisus să-i vindece. Mîntuitorul îi trimise să se arate preoților. Mergînd ei pe drum, s-au vindecat. Unul din cei zece însă, văzînd această minune, umplîndu-se de bucurie și fericire, s-a întors să-I mulțumească Mîntuitorului. Domnul Hristos: S-a bucurat de aceasta, totuși a întrebat cu tristețe: „Oare nu zece s-au vindecat, dar cei nouă unde sînt?“ (Lc. 17, 12—19). Oare nu cumva ni se potrivește și nouă această mustrare?

De aici învățăm a mulțumi lui Dumnezeu pentru toate binefacerile primite, pentru tot binele ce ni l-a dat.

3) Rugăciunea de cerere se face atunci cînd omul are trebuință să scape de anumite primejdii, sau cere ceva de la Dumnezeu. Mîntuitorul vrînd a ne arăta cît de neputincioși sîntem, ne dă a înțelege că fără Dînsul nu putem face nimic bun pentru mîntuirea Sufletului nostru. Însă încurajîndu-ne, ne spune mereu: „Orice veți cere de la Tatăl în Numele Meu, vă va da vouă... Cereți și veți lua, pentru ca bucuria voastră să fie deplină“, însă numai atunci cînd se cuvine... Cereți și vi se va da, bateți și vi se va deschide, căutați și veți afla“ (Ioan 16, 23—24; Mt. 7, 7). Cuvintele acestea cuprind totodată o poruncă și o făgăduință. Cît e de mare această mîngiere! Cîtă siguranță în această făgăduință! Cît de bine ar fi

dacă ar înțelege-o toți creștinii! „Roagă-te și muncește”, zice înțelepciunea bătrînilor. „Dumnezeu — zice Sf. Grigore Nazianzul — vrea nu numai să I ne rugăm, ci prin rugăciune să-I facem silă” (Lc. 11, 5—13; Mt. 15, 22—28). Apostolii cînd erau în primejdie pe marea viforoasă, s-au rugat Mîntuitorului să-i scape și au fost ascultați (Mt. 8, 23—27). Sfinții prin aceste rugăciuni au ajuns în Împărăția lui Dumnezeu. Fără rugăciune nimenea n-a dobîndit cerul. Sf. Scriptură ne îndeamnă să recurgem mereu la rugăciune: „Doamne, Dumnezeul mîntuirii mele, ziua și noaptea am strigat înaintea Ta” (Ps. 87, 1). „Apropiati-vă către Domnul — în rugăciune — și fețele voastre nu se vor rușina” (Ps. 33, 5). Sf. Evanghelie laudă pe profeteasa Ana, care fiind de 84 de ani, nu se depărta de biserică, cu posturi și rugăciuni, slujind Domnului ziua și noaptea” (Lc. 2, 37).

Citim în viața Sfîntului Iacob, că de multă rugăciune ce făcea, stînd îngenunchiat, i s-a îngroșat pielea, încît n-a putut să o mai moaie. Sf. Antonie cel Mare — Părintele pustnicilor — petrecea toate nopțile în rugăciune. Răsăritul soarelui îl făcea adesea să exclame cu durere: „O soare, iarăși te arăți! Tu îmi răpești privirea de la Soarele Veșnic”.

De aici învățăm ca să ne rugăm mereu fierbinte, în duh și în adevăr (Ioan 4, 22—23; Lc. 18, 1—8), pentru a ne folosi.

Fraților!

Cum tămîia redă viață
Adormitului cărbune,
Sufletul zdrobit se umple
De nădejdi, în rugăciune!

CUM SĂ NE RUGĂM CA SĂ FIM ASCULTĂȚI: Mîntuitorul Hristos a făgăduit solemn că va asculta rugăciunile noastre, ori de cîte ori vom cere ceva dela Dumnezeu. Totuși, cum se face că uneori rugăciunile noastre nu au nici un efect? Răspunsul e foarte simplu: pentru că nu ne rugăm bine, ori cerem ceea ce nu se cade. Nu la toți cei ce se roagă lui Dumnezeu li se împlinesc cererile, căci: Sau că le cer mai înainte de vremea cuviincioasă, sau că le cer cu nevrednicie, sau sînt stăpîniți de orgoliu, sau că după ce le-ar fi dobîndit, s-ar mîndri, sau că după ce și-ar cîștiga cererea, ar cădea în păcatul lenevirii și al destrăbălărilor (Iac. 4, 2—10; 1 Cor. 4, 6—16; Ier. 48, 10). Fac o mare greșală acei credincioși și clerici neștiutori, care primesc să se roage pentru moartea sau primejdia vrăjmașilor. Atunci rugăciunea lor se va întoarce în păcat, cum zice psalmistul (Ps. 108, 6). Se cuvine ca cineva să se roage numai pentru împăciuirea și îmblînzirea rău-făcătorilor și pentru dobîndirea celor de folos vieții sufletești și trupești, iar dreapta răsplă-

tire s-o lase în seama dreptei Judecăți a lui Dumnezeu (Rom. 12, 19; 2 Lege 32, 35; Evr. 10, 30). Așadar, pentru a dobîndi cererile noastre, trebuie ca rugăciunile să îplinească anumite condiții. Astfel, rugăciunea trebuie făcută:

a) *În Numele lui Iisus Hristos.* „Amin, amin zic vouă, orice veți cere de la Tatăl în Numele Meu, vă va da vouă” (Ioan 16, 23). Dacă un supus se va înfățișa înaintea regelui său și l-ar ruga astfel: „Maestate, fiul tău m-a trimis la tine cu această rugămintă, ascultă-mă”, l-ar respinge oare regele? Desigur că nu. Pentru dragostea fiului său l-ar asculta. Așa și noi, cînd ne adresăm Tatălui Ceresc cu rugăciunea „Tatăl nostru”, facem același lucru. Cuvintele Fiului Său: „Orice veți cere de la Tatăl în Numele Meu, voi da vouă” (Ioan 15, 16), îl silesc pe Dumnezeu să ne asculte. Iubirea nesfîrșită a Tatălui față de Fiul Său nu ne poate tăgădui cererile ce I se adresează în Numele Său.

Pe vremea prigoanelor, cînd creștinii erau uciși pentru credința în Iisus Hristos de către păgîni, a fost dus înaintea unui împărat roman și Sf. Iulian împreună cu mai mulți creștini. Judecata s-a ținut într-o piață a orașului. Întîmplîndu-se ca tocmai atunci să treacă o înmormîntare prin fața tribunalului, împăratul opri convoiul, și adresîndu-se Sfîntului Iulian, zise: „Am auzit că Hristosul vostru a înviat mai mulți morți. Dacă voi socotiți Legea voastră de Dumnezeiască, înviați în Numele Lui pe mortul acesta”. Sf. Iulian s-a apropiat de mort și rostind o scurtă rugăciune, a strigat tare: „În Numele lui Iisus, ție îți zic, scoală”. Rugăciunea i-a fost ascultată căci mortul s-a sculat spre uimirea tuturor păgînilor (V. Sf. 8 Ian. o.c. pag. 352). În Numele lui Iisus Hristos și Sf. Macarie Egipteanul, cu rugăciunea, a înviat trei morți (V. Sf. 19 Ian. o.c. pp. 906; 909—910). Cuv. Paladie cu rugăciunea a înviat mortul (V. Sf. 28 Ian. o.c. pag. 1477). Sf. M. M. Gheorghe a înviat mortul de peste 300 de ani (Mineu 23 apr.). O creștină cu rugăciunea învie copilul mort al unei mame disperate (V. Sf. 9 iulie, o.c. pp. 492—5). Asemenea și alții. Multe putem dobîndi și noi de la bunul Dumnezeu cînd îi cerem în Numele lui Iisus Hristos vreun dar.

b) *Cu plăcere.* Rugăciunea fiind o convorbire a omului cu Dumnezeu, trebuie făcută de bună voie, cu entuziasm și dragoste. Precum cineva găsește plăcere în convorbirile cu persoanele pe care le iubește, tot astfel trebuie să simțim plăcere atunci cînd vorbim cu Dumnezeu, Părintele și Binefăcătorul nostru. Rugăciunea făcută de obicei, în silă și cu mintea în altă parte, e o batjocoră la adresa Făcătorului, e un semn că nu-L iubim, că nu avem nici o dorință să ne unim sufletește cu El, e timp pierdut. Cum să nu ne placă rugăciunea, cînd ea „e o plimbare plăcută în paradisul ceresc?”

(Sf. Ioan Gură de Aur). Câtă rușine pentru creștinii de azi, care așa de greu găsesc vreme pentru a se ruga lui Dumnezeu!

c) *Cu evlavie*. Evlavia este un act al religiei și în același timp și o virtute. Ea ne îndeamnă a practica datoriile noastre morale față de Dumnezeu cu: grabă, cu bucurie, cu umilință și cu plăcere, făcându-ne părtași de acea mângiere sufletească, care întrece orice plăcere lumească. E natural ca rugăciunea noastră să aibă calitatea aceasta. Rugăciunea făcută cu evlavie cuprinde atențiunea lăuntrică și reculegerea exterioară. Când vorbești cu cineva, desigur că mintea îți urmărește cuvintele ce le rostești. Când vorbești cu Dumnezeu trebuie să se petreacă același lucru. Cine se roagă distrat, nu este ascultat. Acela este asemenea omului care macină boabe rele și așteaptă făină bună. Sf. Ciprian zice: „Cum îndrăznești a aștepta să fii ascultat de Dumnezeu, când, rugându-te fără evlavie, nu te asculți pe tine însuși? Pretinzi ca Domnul să-și aducă aminte de tine, când tu însuși nu te gîndești la tine? Aceasta înseamnă că batjocorești demnitatea lui Dumnezeu, aceasta înseamnă că ești treaz cu ochii, dar somnoros cu inima“. Despre acest fel de rugăciune Duhul Sfînt și Mîntuitorul, zice: „Poporul acesta Mă cinstește cu buzele, dar inima lui e departe de Mine“ (Is. 29, 13; Mt. 15, 7—9). Spre mângiere, trebuie a ști că: Nu orice abatere a gândului nostru de la rugăciune e osîndită de Dumnezeu. El osîndește numai abaterea gândului de bună voie. Dacă distragerile nu le putem înconjura, dacă ne luptăm împotriva lor, căutînd a ne aduce gîndul la Dumnezeu, atunci rugăciunea noastră are meritul ei deosebit, căci Dumnezeu, care ne vede, Se bucură de silința și lupta noastră. Feric. Augustin zice că: „Dacă ne doare că nu ne putem ruga bine, durerea aceasta deja e o rugăciune“.

Evlavia este darul lui Dumnezeu, care se poate cîștiga numai cu mare muncă și pregătire. Precum cîntărețul ca să cînte frumos, mai întîi își acordează instrumentul, tot așa și noi trebuie să ne acordăm inima înainte de orice rugăciune. Să lăsăm grijile pămîntești departe și în vremea rugăciunii să ne gîndim numai la Dumnezeu. Mare e meritul rugăciunii evlavioase!

În luna octombrie a anului 1900, în circumscripția a IV-a a orașului Viena, s-a întîmplat următorul caz: Soția unui căpitan își luase pentru cîteva zile locuința într-un hotel. Într-o seară cînd merse să se culce, închise ușa camerei, și, după obicei, se așeză în genunchi să se roage. Rugîndu-se ea, a observat sub pat ceva haine. Uitîndu-se mai bine, văzu ascuns un bărbat. Atunci, speriată, a sărit sus, a deschis ușa și a strigat după ajutor. Adunîndu-se mai multe persoane, au scos de sub pat un hoț, la care au găsit un cuțit mare. Omul acela avusese gîndul să-i fure în timpul nopții un diamant mare, aflat în stăpînirea acelei doamne. Rugăciunea însă a

scăpat-o. Dumnezeu a ajutat-o pentru că s-a rugat (S.). Cîte mii de cazuri am mai putea înșira, pentru a arăta puterea rugăciunii! Sf. Ioan Gură de Aur zice că: „Rugăciunea făcută cu evlavie bucură pe Îngeri și chinuiește pe diavoli“.

Oarecînd un bătrîn ieșind din muntele Sinai, l-a întîmpinat un frate, care suspinînd, a zis: „Părinte, ne mîhnim pentru neplăcere“. Bătrînul pustnic i-a zis: „Pentru ce nu vă rugați lui Dumnezeu ca să plouă?“ Fratele a zis: „Ne rugăm Părinte, facem litanie, dar nu plouă“. Bătrînul i-a zis: „Cu adevărat, nu vă rugați cu dinadinsul. De voiești să cunoști că așa este, să stăm la rugăciune“. Și întinzîndu-și mîinile către cer, s-a rugat. Atunci îndată s-a pogorît ploaia. Fratele văzînd, s-a înfricoșat, și căzînd s-a închinat... iar bătrînul s-a dus îndată de acolo (P.o.c. pag. 436, 17).

d) *Cu încredere*. Multe rugăciuni sînt lipsite de roadă pentru că sînt lipsite de încrederea în Dumnezeu. Cel care nu are încredere în puterea și bunătatea lui Dumnezeu, îl supără nespuse de mult. Această încredere o cerea Mîntuitorul tuturor celor ce alergau la ajutorul Lui. „Cel ce vrea să fie ascultat în rugăciuni, să se roage cu credință, fără îndoială; pentru că cel ce se îndoiește, seamănă cu valul mării învăluit de vînturi încoace și încolo“. Un astfel de om să nu aștepte să primească ceva de la Dumnezeu (Iac. 1, 7—6). Feric. Augustin explicînd aceste cuvinte, zice: „Dacă lipsește încrederea, rugăciunea e pierdută“. Dacă rugăciunile noastre ar fi totdeauna întovărășite de această sfîntă încredere, munții însuși, după făgăduința Mîntuitorului, ar asculta și și-ar schimba locul (Mt. 17, 20; Mc. 9, 23; Lc. 17, 5).

Încrederea aceasta trebuie a se întemeia pe bunătatea nesfîrșită a lui Dumnezeu și pe iubirea lui Iisus Hristos. Cel ce știe a înălța astfel de rugăciuni, să nu se teamă că nu va fi ascultat. Dumnezeuiasca Scriptură e plină de pilde, care adeveresc puterea rugăciunii făcute cu încredere. Orbul din Ierihon strigă: „Iisuse, fiul lui David, miluește-mă!“ și este vindecat. Femeia hananiană, deși respinsă de Mîntuitorul cu vorbe aspre, insistă, și aude: „Mare e credința ta, să-ți fie precum voiești“. Moisi în pustie primește poruncă să lovească cu toiagul în stîncă și va ieși apă. Lovește însă fără încredere, și nu iese apă. Se căește și lovește a doua oară plin de încredere, și apa izvorăște (Nu. 20, 10—12).

În viața Sf. Grigore făcătorul de minuni găsim că nereușind să facă a crede în Dumnezeirea lui Iisus Hristos pe un preot păgîn, i-a zis: „Să te convingă atunci minunile despre puterea lui Dumnezeu“, și-i spuse să ceară o minune. Preotul păgîn, arătîndu-i o parte de munte, i-a zis: „Mută stîncile acestea în alt loc“. Sf. Grigore s-a rugat cu încredere și muntele s-a mutat mai departe (V.

Sf. 17 N-brie., o.c. pp. 747—8). Toate minunile Sfinților sînt rodul rugăciunilor lor făcute cu încredere înaintea lui Dumnezeu.

e) *Cu supunere la voia lui Dumnezeu.* Cererile adresate lui Dumnezeu și așteptate să se împlinească numai dacă aceasta este voia lui Dumnezeu, plac neînchipuit de mult Părintelui nostru Ceresc. Domnul Hristos învățîndu-ne „Tatăl nostru“, a zis că așa să ne rugăm: „...Fie voia Ta“. Pildă vie e rugăciunea Lui de pe muntele Măslinilor: „Părinte, nu voia Mea să se facă, ci voia Ta“ (Lc. 22, 42). E drept că rugăciunea poate dobîndi și minuni, aceasta nu e totuși o regulă. Altminterea legile lăsate de Dumnezeu nu și-ar mai avea rostul lor. N-ar mai fi boală, durere, necaz, încercare, ci un adevărat Rai pe pămînt. Dumnezeu nu vrea s-o facă asta. Iată de ce trebuie să ne rugăm, cerînd lui Dumnezeu în același timp ca să facă cum știe El mai bine. Cînd cele ce cerem sînt după voia lui Dumnezeu, ele ne vor fi date, fără îndoială. Apostolul adevărește aceasta, zicînd: „Cînd rugăciunea e făcută după rînduiala și voința lui Dumnezeu, El ne ascultă“ (1 Ioan 5 14—15). Binecredinciosul creștin Constantin Brîncoveanu văzînd călăul decapitîndu-i feciorii, zicea răbdînd: „Doamne, fie voia Ta!“

f) *Cu statornicie.* Nu dispera dacă Dumnezeu nu te ascultă îndată. Roagă-te mai departe cu statornicie, și El te va ajuta. El este Părintele nostru care ne iubește mult! Oare tu poți a nu asculta pe aceia care îi iubești? Fii cu răbdare! Hristos n-a vindecat îndată orbul din Ierihon, care striga din marginea drumului, ci numai după repetate strigări, mergînd după El pe cale și în casă (Mt. 9, 27—37). Nici pe femeia Hananiană n-a ascultat-o îndată, ci numai după ce i-a încercat credința (Mt. 15, 22—28).

Pentru săpatul pămîntului nu-i destul numai o lovitură de sapă. După sămînța de griu băgată în pămînt, agricultorul trebuie să aștepte să răsară, să crească, să facă spic și să se coacă. Pentru roada unui pom de asemenea trebuiesc ani. Numai roada rugăciunii vrei s-o culegi imediat? Pricinile pentru care Dumnezeu nu ascultă îndată rugăciunile noastre sînt multe: unele sînt pentru încercarea credinței, entru a ne da seama de neputințele și slăbiciunile noastre, altele pentru a prețui mai mult darurile Sale, pentru că de multe ori ceea ce cerem, în împrejurările în care ne aflăm, nu e spre folosul nostru.

Sf. Monica, a fost mama feric. Augustin. În tinerețea sa, Augustin fusese păgîn și dusesese o viață foarte stricată. Sfînta sa mamă s-a rugat 17 ani pentru întoarcerea lui la Dumnezeu. Odată, aflîndu-se la Milano, unde era Episcop Sf. Ambrosie, a mers la el să-și descarce durerea și să-i ceară sfaturi. Ascultîndu-o, marele Episcop i-a răspuns: „Fii cu răbdare că vremea întoarcerii fiului tău o va hotări Dumnezeu, tu fii statornică în rugăciune și fapte bune.

Este oare cu putință să se osîndească acela pentru care ai vărsat atîtea lacrimi?“ Într-adevăr, statornicia Sfîntei Monica a dobîndit, după aproape 18 ani de rugăciuni, întoarcerea aceluia care a devenit mai tîrziu unul din cei mai mari învățați și rodnici Părinți ai Bisericii.

O pildă vie de statornicie în rugăciune, e văduva ce se ruga judecătorului nedrept, povestită de Mîntuitorul Hristos. La început judecătorul nu voia să-i facă dreptate, dar pentru că nu-l lăsa în pace, ca să scape de ea, i-a împlinit cererea (Lc. 18, 1—8).

g) *Cum să ne rugăm noi creștinii?* Asta ne-a învățat Mîntuitorul, cînd a învățat pe ucenicii Săi „Tatăl nostru“ (Mt. 6, 5—13; Lc. 11, 1—13), cînd S-a rugat El în Templu, în case, în pustie, la Cina cea de Taină (Ioan 17), cu sudori de sînge în grădina Ghetsimani (Lc. 22, 34), și pe Cruce (Lc. 23, 34, 46). Tot Iisus ne-a încredințat că orice cerem în Numele Lui de la Tatăl, ne ascultă (Mt. 7, 7—11; Lc. 11, 1—13; Ioan 14, 13—14; 15, 16; 16, 23—24; 1 Ioan 3, 22—23), dacă rugăciunile le facem cu credință (Mt. 21, 22), cu inimă curată (Evrei 10, 22), fără șovăire (Lc. 11, 8—9) și fără îndoială (Iac. 1, 5—6), cu stăruință (Lc. 18, 1—8; Rom. 12, 12) și după voia lui Dumnezeu (1 Ioan 5, 14). Cînd ne rugăm și nu primim, înseamnă că cerem rău (Iac. 4, 3; Mc. 10, 38); cerem să se facă voia noastră, nu voia lui Dumnezeu (deși în Tatăl nostru zicem: „fie voia Ta“, nu „voia mea“ Mt. 6, 10; 26, 39). Sfinții Părinți și Dascălii Bisericii ne învață că rugăciunile se rostesc cu atenție la fiecare cuvînt, cu toată căldura inimii, cu smerenie sinceră și cu mintea în inimă. Adorarea cere atenție deosebită și smerenie adîncă. Nu ne putem ruga atenți privind cu mîndrie în sus sau la îmbrăcămintea vecinilor, ci smeriți, cu fruntea plecată, cu privirea concentrată înlăuntru, și mai ales în genunchi. Atunci e simțită și rodnică, atunci e binefăcătoare rugăciunea. Făcută cu căldură, din tot Sufletul și din tot cugetul, rugăciunea se înalță spre cer ca tămîia din cădelnițe de aur (Apc. 5, 8; 8, 4). Rugăciunea făcută fără căldura inimii, cu răceală și cu nepăsare, este ca și focul zugrăvit — fără căldură — ca și omul mort — fără viață — ca și pasărea fără aripi — nu se ridică spre cer — (d.D.A. o.c. pp. 522—3).

Cel ce păcătuiește în deplină conștiință, nu se poate ruga nici pentru sine, nici pentru altul, dacă nu se pocăiește. „Pe cei ce au păcătuit împotriva Mea îi voi șterge pe ei din cartea Mea“ (Eș. 32, 33). Nici Proorocul Ieremia n-a fost ascultat de Dumnezeu cînd s-a rugat pentru rătăcitul popor Evreu. „Tu să nu mai mijlocești pentru poporul acesta, nici să faci cereri și rugăciuni pentru ei, căci nu-i voi asculta nicidecum cînd Mă vor chema, siliți fiind de nefericirea lor“ (Ier. 11, 14; 7, 16; 14, 11; Eș. 32, 10—14; Num. 14; 16; 1 Ioan 5, 16).

„Dacă vrei Episcop, Presviter, Diacon, sau vreunul dintre cei ce sînt rînduiți în cler, ori laic, neavînd nici o trebuință prea mare, sau lucru greu, ca să lipsească pentru un timp mai îndelungat de la Biserica sa, ci, petrecînd în oraș, n-ar merge la Biserică în trei zile de Duminici din trei săptămîni, de va fi cleric, să se caterisească, iar de va fi laic să se îndepărteze de la Sfînta Împărtășire” (Sin. VI ec. can. 80; Sard. 11).

„Cine se mîhnește de buna voia lui de rugăciune și de cîntare, și va umbla ca un dobitoc, să aibă pocanie un an și mătănni 100 în zi” (P.B.G. pag. 102 (37)). „Călugărul care nu-și citește ceasurile sale și toată slujba sa, Dumnezeu îl socotește ca pe un mort și străin de către Sfîntenia Sa, însă se canonisește cum va socoti Duhovnicul lui” (P.M.B. gl. 122). Rugăciunea este cheia vistieriei darurilor Dumnezeiești. Prin ea dobîndim tot binele de la Dumnezeu (Mt. 21, 22; 7, 7; Lc. 8, 24; 11, 1—13).

h) *Puterea rugăciunii*. În anul 437 izbucni un foc strașnic în partea nordică a orașului Constantinopol. Flăcările nimiciră o mulțime de case și magazine. Numai o Bisericuță rămase neatinsă, și aici căuta să scape mulțimea cuprinsă de flăcări din toate părțile.

Chipul de față ne arată pe îngerul morții, cosînd cu multă osîrdie viețile omenești. Coasa morții cosește zilnic cu o uimitoare rapiditate viețile pămîntenilor: bătrîni, tineri și copii, învățați și neînvățați, săraci și bogați, slăbănogi, puternici, viteji, voievozi, regi, împărați și vestiți stăpînitori. Precum coasa taie și culcă la pămînt tot felul de iarbă dinaintea ei: mare și mică, bătrînă și tînă, flori mirositoare și bălării; așa și coasa morții, taiesumedeni de vieți omenești, în toată vremea și în tot locul, lăsînd lacuri și riuri de sînge în urma ei. Da, chiar așa este... pentru că deși: „Scumpă este înaintea Domnului moartea Cuvioșilor Lui” (Ps. 115,

Flăcările însă, începură să se atingă și de zidurile acestui Sfînt Lăcaș. Scăpare pentru mulțimea dinăuntru nu era. Atunci credincioșii, în frunte cu Patriarhul, căzură în genunchi și rugară pe Dumnezeu ca să-i mîntuiască. Rugăciunea le-a fost ascultată și credincioșii au fost scăpați prin puterea A-tot-Puternicului Dumnezeu.

Învățăturile și pildele acestea despre rugăciune înșirate aici, au menirea de a stîrni dragoste față de rugăciune în inimile adevăraților creștini, de asemenea și sentimentele cu care ea trebuie să fie întovărășită. Astfel, rugăciunea bine făcută: a) Ne unește cu Dumnezeu, b) aprinde în noi simțăminte cerești, c) ne întărește împotriva ispitelor, d) ne dă putere ca să facem binele, e) ne mîngie în suferințe, f) ne dă tărie în lipsuri, g) ne dă statornicie în bine, h) ne mijlocește iertarea păcatelor, i) ne deschide ușa Raiului.

42) *M-am lenevit și scumpit a face rugăciuni, milostenii, posturi, pomeni, slujbe, panahizi cu Sfînte Liturghii și alte binefaceri pentru ușurarea și odihna repausaților mei?*

43) *M-am lenevit a citi Dumnezeieștile Scripturi, cărți sfînte, reviste religioase și felurite scrieri hrănitoare de Suflet, rămînînd astfel necunoscător al adevăratei și drepte credințe Creștinești?*

44) *M-am lenevit * a lupta bine după legile Divine contra patimilor rele, vrăjmășiilor, clevetirilor, răutăților...? N-am stăruit (a) în lupta (b) cea bună?*

* Lenevirea e unul din cele șapte păcate de moarte și dascălul diabolic al tuturor relelor sau păcatelor din lume. Cînd creștinul nu-și întrebuințează vremea în: cugetări, citiri, vorbiri, meditații religioase, lucrări serioase și fapte bune, atunci se duce diavolul la el și-i dă de lucru. Lenevirea izvorăște din descurajări sufletești, din lipsă de ajutor social, din mîndrie și din iubirea de trai bun. Lenevirea e o plagă care torturează pe cel ce o are și pe cei din jurul lui... Leneșul se crede mai înțelept în ochii lui decît șapte oameni care răspund cum se cade... Precum ușa se învîrtește în țîținele

5—6), dar „moartea păcătoșilor este cumplită...” (Ps. 33, 21). Moartea aceea îngrozitoare și fîroasă ca o hîdă ciumă sau holeră pentru toată omenirea împletită în deșertăciunile și păcatele lumesti; este o foarte bună, plăcută și dorită mamă pentru toți fiii și fiicele Bisericii lui Dumnezeu, care viețuiesc aici pe pămînt pentru cer și pentru Dumnezeu. Adevărat! „Fericiți sînt cei ce ascultă Cuvîntul lui Dumnezeu și-l păzesc pe el!” (Lc. 11, 28). „Fericiți cei morți, care mor în Domnul de acum, așa zice Duhul, ca să se odihnească de ostenele lor; iar faptele lor bune vor urma cu ei” (Apc. 14, 13).

45) M-am culcat seara neînchinat? Dimineața am plecat la lucru fără a mă ruga lui Dumnezeu cu credință? *

* Toți creștinii — Păstori și păstoriți — trebuie a se ruga seara, dimineața. ..., adică a-și face rugăciunile după Ciaslov mare ori mic, cu toată atenția și credincioșia, pentru a se folosi. Și în adevăr, cei ce fac așa, se folosesc foarte mult. Așijderea trebuie a se ruga și în cursul zilei și nopții, ori de câte ori prind vreme. Privitor la puterea rugăciunii, Sf. Ioan Gură de Aur, zice așa; „De bună seamă, nimica nu este mai puternic decât rugăciunea. Un împărat în haină de porfiră nu este mai mărit decât rugătorul, pe care îl împodobește vorbirea sa cu Dumnezeu. Precum un om care vorbește cu împăratul în fața întregii oștiri, a comandanților și a domnilor, prin aceasta atrage asupra-și ochii tuturor și capătă însemnătate; așa se întâmplă și cu cel ce se roagă. Socotește numai, ce vrea să zică, când un om în fața tuturor Îngerilor, Arhanghelilor, Serafimilor, Heruvimilor și a tuturor puterilor cerești, cu toată bucuria și sirguința se apropie de Împăratul împăraților și cutează a vorbi către Dînsul? Care cinste s-ar putea asemena cu aceasta? Dar nu numai cinste, ci și un mare folos urmează pentru noi din rugăciune, și chiar înainte de a fi primit aceia pentru care ne rugăm. Adică îndată ce întinde cineva mîinile sale la cer și cheamă pe Dumnezeu, deodată retrage inima sa de la toate lucrurile pămîntești și se strămută cu duhul în viața viitoare. El atunci gindește numai la cele cerești, și în timpul rugăciunii nu are nici o legătură cu viața cea pămîntească, dacă însă se roagă bine. Dacă cumva se ațîță minia lui, ea ușor se potolește prin rugăciune. Dacă poftele lui se aprind, focul lor lesne se stinge. De l-ar chinui încă și pisma, el lesne o va alunga, și se întâmplă ceia ce zice Profetul despre răsăritul soarelui. Dar ce zice el? „Pus-ai întuneric și s-a făcut noapte, când se mișcă toate fiarele pădurii. Puii leilor răcnesc după pradă și cer dela Dumnezeu hrana lor. Când însă răsare soarele, ele fug și se tirăsc în culcușurile lor” (Ps. 103, 20—22). Deci, precum la ivirea razelor soarelui toate fiarele apucă fuga și se ascund în culcușurile lor, așa, cînd rugăciunea ca raza soarelui, iese din gura noastră și ne luminează, Sufletul nostru, fug toate patimile cele fără de minte și dobitocești și se ascund în cotloanele lor, numai dacă ne rugăm cu rîvnă, cu duh luător aminte și cu Sufletul deștept. De-ar veni atunci chiar Satana, el va trebui să se depărteze și duhul cel rău să fugă. Adică precum atunci cînd stăpînul vorbește cu o slugă a sa, nu cutează vre-o altă slugă a se apropia și a-i stingheri, așa cu atîta mai puțin cutează duhurile cele rele a ne stingheri, cînd noi vorbim cu Dumnezeu cu rîvnă cuviincioasă.

Rugăciunea este un liman pentru cei zbuciumați de furtună, o ancoră pentru cei alungați de valuri, un toiag pentru cei ce se elatină, o comoară pentru cei săraci, o siguranță pentru cei bogați, un ajutor împotriva bolilor și o ocrotire pentru sănătate. Rugăciunea face neperitoare bunurile ce le avem, și cu toată graba preface relele ce ne bîntuiesc. De vine o ispită, ea ușor o alungă, de se întâmplă pierderea averii sau altceva de tulbură Sufletul, rugăciunea vindecă și aceasta curînd. Rugăciunea este scăparea împotriva tristeții, temelie veseliei, pricină de bucurie statornică, mama adevăratei înțelepciuni. Cine poate a se ruga din toată puterea, fie cel mai sărac dintre toți, el totuși va fi mai bogat decât toți. Acela însă căruia îi lipsește rugăciunea, de ar ședea chiar pe tron, totuși este cel mai sărac dintre toți. Rugăciunea este arma cea mai tare, vistierie care niciodată nu se deșartă, bogăție nesecată, liman fără valuri, temelie a toată odihna, rădăcina, izvorul tuturor bunătăților mai puternică decât o împărăție“

46) Am stat la masă și m-am sculat de la masă fără a-mi face Sfînta rugăciune cuvenită și Sfînta Cruce? În loc de rugăciune și îngrădirea cu Sfînta Cruce am vorbit, ris, mi-am făcut țigare și am fumat, tîmîind astfel pe diavolul, în loc de a mă ruga și a mulțumi lui Dumnezeu pentru mîncare, băutură și felurile bunătăți ce mi le-a dat? (c)

c) SĂ NE RUGĂM ÎNAINTE ȘI DUPĂ PRÎNZ ȘI CINĂ. Mai înainte de a gusta din mîncarea meselor — prînzului și cinei — ni se cere imperios să ne rugăm, astfel:

Rugăciune înainte de masă,

În Numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh. Amin.

„Doamne, Dumnezeul cerului, al pămîntului și al tuturor creaturilor... Ochii tuturor în Tine nădăjduiesc și Tu le dai lor hrană la timpul cuvenit... Deschizi Tu mîna Ta și sature pe tot cel viu de bunăvoință. Lauda Domnului va grăi gura mea și tot trupul să binecuvînteze Numele cel Sfînt al Lui, în veac și în veacul veacului...”

„Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfințească-se Numele Tău. Vie Împărăția Ta, facă-se voia Ta, precum în cer și pe pămînt. Pîinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi. Și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșelilor noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel viclean“.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfîntului Duh și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. Doamne miluiește, Doamne miluiește, Doamne miluiește.

De este Preot, zicem: „Părinte binecuvintează: iar de nu este Preot, zicem: „Doamne, binecuvintează“.

Preotul (de este) binecuvintează masa: „Hristoase Dumnezeule, binecuvintează mîncarea și băutura robilor Tăi, că Sfînt ești totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor“.

Diaconul, monahul și mireanul, zic: „Pentru rugăciunile Sfinților Părinților noștri, Doamne Iisuse Hristose Fiul lui Dumnezeu, miluiește-ne pe noi“.

Mesenii răspund: „Amin“.

Rugăciune după masă,

În Numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh. Amin.

„Bine este cuvîntat Dumnezeu, Care ne miluiește și ne hrănește pe noi din tinerețile noastre, Cel ce dă hrană la tot trupul, umple de bucurie și de veselie inimile noastre, ca, totdeauna avînd îndestulare, să ne prisosească spre tot lucrul bun, în Iisus Hristos Domnul nostru, cu Care Ție se cuvine Slava, stăpînia, cîntea și închinăciunea, cu Sfîntul Duh în veci. Amin.

Slavă Ție Doamne, Slavă Ție Sfinte, Slavă Ție Împărate, că ne-ai dat nouă bucate spre veselie. Umple-ne pe noi și de Duhul Tău cel Sfînt, ca să ne aflăm înaintea Ta bine plăcuți și nerușinați, cînd vei răsplăti fiecăruia după lucrurile lui.

Mulțumim Ție, Hristoase Dumnezeul nostru, că ne-ai săturat pe noi de bunătățile Tale cele pămîntești: nu ne lipsi pe noi nici de cereasca Ta Împărăție, ci, precum în mijlocul ucenicilor Tăi ai venit Mîntuitorule, pace dîndu-le lor, vino și la noi și ne mîntuiește și pe noi.

Cade-se cu adevărat să te fericim, Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită și prea nevinovată și Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce ești mai cinstită decît Heruvimii și mai slăvită fără de asemănare decît Serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu-Cuvîntul L-ai născut, pe Tine cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu te slăvim.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfîntului Duh și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. Doamne miluiește, Doamne miluiește, Doamne miluiește.

De este Preot, zicem: Părinte binecuvintează; iar de nu este Preot, zicem: „Doamne binecuvintează“.

Preotul (de este) zice: „Bine este cuvîntat Dumnezeu, Cel ce ne miluiește și ne hrănește pe noi din darurile Sale cele bogate, cu al său Har și cu a Sa iubire de oameni, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Mesenii răspund: „Amin“.

Diaconul, monul și mireanul, zic: „Pentru rugăciunile Sfinților Părinților noștri, Doamne Iisuse Hristose Fiul lui Dumnezeu miluiește-ne pe noi.

Mesenii răspund: „Amin“.

Rugăciune la masa de seară

În Numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh. Amin.

Mîncă-vor săracii și se vor sătura și vor lăuda pe Domnul; cei ce-L caută pe Dînsul, vii vor fi în inimile lor în veacul veacului.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfîntului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. Doamne miluiește, Doamne miluiește, Doamne miluiește.

De este Preot, zicem: Părinte binecuvintează: iar de nu este Preot, zicem: Doamne binecuvintează.

Preotul (de este) binecuvintează masa: Hristoase Dumnezeule, binecuvintează mîncarea și băutura robilor Tăi, că Sfînt ești totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Mesenii răspund: „Amin“.

Diaconul, monahul și mireanul, zic: Pentru rugăciunile Sfinților Părinților noștri, Doamne Iisuse Hristose Fiul lui Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Mesenii răspund: „Amin“.

Rugăciune după masa de seară.

În Numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh. Amin.

Făcutu-s-a pîntecele tău masă Sfîntă, avînd cereasca Piine, pe Hristos Dumnezeul nostru, din Care tot cel ce mîncă nu va muri, precum a zis hrănitorul tuturor, Născătoare de Dumnezeu.

Darurilor tale fă-ne pe noi vrednici, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, trecînd cu vederea greșelile noastre și dăruind vindecare celor ce iau cu credință binecuvîntarea Ta, Preacurată.

Cade-se cu adevărat să te fericim, Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită și prea nevinovată și Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce ești mai cinstită decît Heruvimii și mai slăvită fără de asemănare decît Serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu-Cuvîntul ai născut, pe Tine cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu te mărim.

Veseliți-ne-ai pe noi, Doamne, întru fapăturile Tale și întru lucrurile mîinilor Tale ne-am bucurat. Însemnatu-s-a peste noi lumina Feții Tale, Doamne, dat-ai veselie în inima mea din rodul grîului, al vinului și al untdelemnului, al lor s-a înmulțit. Cu pace împreună mă voi culca și voi adormi, că Tu, Doamne, deosebi întru nădejdie m-ai așezat.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfîntului Duh și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. Doamne miluiește, Doamne miluiește, Doamne miluiește.

De este Preot, zicem: Părinte binecuvintează; iar de nu este Preot, zicem: Doamne binecuvintează.

Preotul (de este) zice: „Cu noi este Dumnezeu, cu al Său Dar și cu a Sa iubire de oameni, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor“.

Mesenii răspund: „Amin“.

Diaconul, monahul și mireanul, zic: „Pentru rugăciunile Sfinților Părinților noștri, Doamne Iisuse Hristoase Fiul lui Dumnezeu, miluiește-ne pe noi“.

Mesenii răspund: „Amin“.

La orice rugăciune, fiecare din meseni se însemnează cu Dumnezeescul Semn la Sfintei Cruci, făcându-și-l drept pe față, așa fel ca să bucure pe Dumnezeu, pe Îngeri și pe Sfinți; iar nu strîmb, schimonosit, spre a se încălca de păcate și a bucura pe draci.

Sfinții Prooroci, Mîntuitorul, Sfinții Apostoli și urmașii lor: Ierarhi, Preoți, clerici luminători ai Bisericii, au sfătuit adeseori pe credincioși a se ruga. Domnul Dumnezeu ne sfătuiește prin Proorocul Isaia, zicînd: „Cine gustă din roadă, să laude pe Domnul“ (Is. 62, 9). „Nu gusta din mîncăruri — zice feric. Ieronim — mai înainte de a te ruga“. Mîntuitorul nostru Iisus Hristos, Dătătorul bunătăților, Care a făcut și face totul pentru mîntuirea noastră, ne-a învățat a cere prin cuvintele: „Pîinea noastră cea spre ființă (de toate zilele) dă-ne-o nouă astăzi“ (Mt. 6, 9—13; Lc. 11, 2—13), hrana spirituală, Cuvîntul lui Dumnezeu și Dumnezeiasca Împărțire cu Prea Sfîntul Trup și Sînge al Său, apoi și hrana corporală.

Acestea cunoscîndu-le, mai întîi trebuie a cere de la Dumnezeu, Vistieria tuturor bunătăților, înainte de a prînz și a cina, hrana trebuincioasă; iar după mese să-I mulțumim pentru hrană și toate binefacerile primite. Păgînii vremurilor vechi, pentru toată lumea nu cutezau a bea un pahar de vin, mai înainte de a vărsa pe pămînt cîteva picături din el, ceea ce mai observăm și azi prin unele locuri. Prin aceasta ei voiau să arate cînte față de zeii lor. Dacă aceia arătau astfel de cînte idolilor lor, care nu erau dumnezei, ci draci; apoi noi creștinii cu mult mai mult decît aceia sîntem îndatorați a da: cînte, slavă, mulțumită și închinare Dumnezeului nostru întotdeauna, cu cît El e mai Mare și mai slăvit pururea decît acei zei a păgînilor.

SĂ PĂSTRĂM BUNA CUVIINȚĂ ȘI TĂCEREA LA MASĂ.

La mese trebuie a sta, a mîncă și a bea cu toată bună cuviință ca și în Sf. Biserică. Clericii, călugării și mirenii cînd stau la masă, să păstreze toată buna cuviință ca și în Sfîntul Locaș, pentru că Dumnezeu cu Îngerii Săi e prezent și la mese — prînz și cină — ca și în Sf. Biserică. Astfel, cînd mîncăm, nu mușcăm din pîine și nu băgăm în gură mai înainte de a înghiți ceea ce avem în gură. După înghițirea uneia ducem alta. Nu vorbim cu cel ce mîncă cu noi; ci ne rugăm în taină, în minte sau în gînd, lui Dumnezeu Care-I prezent în capul mesei. Numai cel ce slujește grăiește cuvîntul de zidire duhovnicească... Cei care mîncă cu lăcămie ori beau cu lăcomie și vorbesc ori ce le vine la gură (așa cum vedem adeseori pe la pomeni, la nunți și ospete, pe la mesele publice și particulare),

unii ca aceia nu sînt destoinici omului, ci cîinelui, porcului și cotoiului! Noi, adevărații creștini — cler și popor — să avem pururea în ființa noastră frica și respectul cuvenit lui Dumnezeu la masă, așa ca și cum am fi în Sf. Biserică, ca nu cumva în loc de Îngerii luminați să vină asupra noastră, pe grumajii noștri, dracii întunați, ca la cei care vorbesc, rid și fac neorînduiești în Sf. Biserică.

Cînd văd dracii pe creștini vorbind... la masă sau în Sf. Biserică, ori de ce treburi ba chiar și glume, atunci se bucură de pierzarea acelora, ca de niște nesocotiți și idolatri păgîni. Cei cari grăiesc cuvinte deșarte la masă, pentru ca să fie iertați, călugării să facă 200 de mătânii, iar mirenii 100, și să postească pînă la alt prînz... Masa creștinilor lipsită de rugăciune și de vorbirea Cuvîntului lui Dumnezeu, se aseamănă cu ieslea unor dobitoace (Mt. 4, 4; P.B.G. 127; comp. Iuda 1, 10—12).

Acestea cunoscîndu-le noi cei dornici de mîntuire, să prînzim și să cinăm creștinește, avînd pururea în noi frica lui Dumnezeu, la masă ca și în Sf. Biserică. Stînd la masă să ne rugăm lui Dumnezeu și să-I mulțumim pentru toate dulcelele pămîntului care ni s-au dat de El hrană trupului. De aceasta să avem pomenire pururea și de Împărăția Cerului cu veșnicile ei fericiri, care ne sînt pregătite de la întemeierea lumii (Mt. 25, 34; P.B.G. pag. 119—120). Așa au prînzit și au cinat Sfinții Apostoli și urmașii lor — Păstorii și păstoriții — vremurilor apostolice și patristice.

După slăvita Înviere a Mîntuitorului nostru Iisus Hristos și după Pogorîrea Duhului Sfînt, pînă la despărțirea Sfinților Apostoli și plecarea lor la predicare, erau toți Apostolii împreună. Cînd

ședeau ei la masă, la prînz sau la cină, după rugăciune, locul din capul mesei, destinat lui Hristos, îl lăsau liber. Pe scaunul acela puneau o perină și pe ea o părticică de pîine din care mîncau. Scu-lîndu-se de la masă, se rugau, și dînd mulțumită lui Dumnezeu luau părticica cea de pîine, pe care o numeau partea Domnului, și înălțîndu-o, ziceau: „Slavă Ție Dumnezeu nostru, Slavă Ție. Slavă Tatălui și Fiului și Sfîntului Duh“. Și în loc de: „Mare este Numele“, ziceau: „Hristos a Învîiat“, pînă la Înălțare. După aceea iar ziceau: „Mare este Numele Sfintei Treimi, Doamne Iisuse Hristoase, ajută-ne nouă“. Acestea le săvîrșeau ei așa, făcînd și fiecare dintr-însii unde se întîmpla, pînă la Adormirea Născătoarei de Dumnezeu. Atunci, cînd Apostolii au fost aduși pe nori la adormirea Prea Sfintei Născătoarei de Dumnezeu, săvîrșind ei cele ce se cădeau, după prohodirea și îngroparea Ei, a treia zi făceau mîngîiere (masă). Sculîndu-se de la masă și ridicînd, după obicei, părticica cea de pîine, care era pusă în Numele lui Hristos, și zicînd: „Mare este Numele!“ — (în acel timp, o minune prea slăbită!) cea moartă, ca și cum ar fi fost vie, pe un nor în aer s-a arătat, stînd între Îngeri luminați, și a azis lor: „Bucurați-vă, că Eu sînt cu voi în toate zilele“. Această bucurie le-o dădu de la Fiul său. Apostolii, de minunea aceea înspăimîntîndu-se, în loc de: „Doamne Iisuse Hristoase“, au strigat: „Prea Sfîntă Născătoare de Dumnezeu, ajută-ne nouă!“ După aceea, mergînd la mormînt și neaflînd Preacuratul ei trup, s-au încredințat cu adevărat că s-a sculat din morți cu trupul vie a treia zi, ca și Fiul ei, și mutîndu-se, a trecut de la cele pămîntești la cele cerești, împărățind cu Hristos în vecii vecilor (Ceaslov și V. Sf. 15, august, o.c. pp. 511—514).

Dacă vreți s-aveți putere,
Bucurie, Har de sus,
Folosiți doar rugăciunea,
Totul vă va da Iisus.

O PILDĂ GRĂITOARE. Odinioară un bătrîn gospodar a fost chemat la o nuntă. Toată lumea s-a așezat la masă, începînd a mîncă, a bea și a petrece cu voie bună, fără a se mai închina după rînduiala creștinească. Bătrînul gospodar însă, mai înainte de a gusta ceva, și-a zis rugăciunile obișnuite, îngrădindu-se cu Dumnezeiascul Semn al Sfintei Cruci după buna rînduială Sfîntă a creștinătății. Atunci unul din mesenii ce-și făceau semne și pufneau de rîs, îl întrebă batjocoritor: „Acasă la dumneavoastră toți se roagă și-și fac la cruci înainte de mîncare... nu-i așa?!“ „Nu pot zice că toți se roagă — răspunse bătrînul — căci am acasă și vreo doi-trei porci. Aceștia am observat că niciodată nu se roagă, nici își

fac Semnul Sfintei Cruci cînd le dau de mîncare“. Batjocoritorul a tăcut, nemaiavînd poftă să glumească; iar ceilalți s-au rușinat și umilit.

47) M-am lenevit a merge la Sf. Biserică pentru a asculta Sfințele Slujbe, învățăturile și cîntările Dumnezeiești? (d)

d) ÎNGERII SCRUI PAȘII CELOR CE SERVESC PE APROAPELE LOR. Un monah avea sub povățuirea sa un alt monah, care se ostenea cu bună chibzuială la o depărtare de zece mile (peste 15 km), unde își avea acela chilia, mai în fundul pustiei, și-l îngrija întotdeauna cu cele necesare. Odată un gînd îi zise monahului: „Cheamă pe fratele să vină să-și ia pîinile. Pînă cînd ai să te ostenești așa?“ Alt gînd însă îi zicea: „Pentru ce să supăr eu pe fratele a veni atîta cale? Trebuie să i le duc eu“. Și luînd pîinile, a plecat.

Cum mergea el așa, s-a împiedecat cu un picor de o piatră, și rănindu-și un deget, îi curgea sînge din el. În durerea aceea mare, a început a plînge. Îndată însă arătîndu-i-se Îngerul lui Dumnezeu, l-a întreat: „De ce plîngi?“ Monahul, arătîndu-i rana de la picior, i-a răspuns: „Iată, pentru aceasta plîng!“ Atunci Îngerul i-a zis: „Nu plînge pentru aceasta, că pașii pe care-i faci tu, în ajutorarea fratelui tău pentru Domnul, se numără și se scriu în cartea faptelor bune, spre marea răsplătire înaintea Feții lui Dumnezeu, Care toate le vede și le răsplătește“. Atunci monahul mulțumind lui Dumnezeu, călătorea înainte bucurîndu-se.

Ajungînd la pustnic cu pîinile, i-a povestit iubirea de oameni a lui Dumnezeu, și lăsîndu-i acolo pîinile, s-a întors la chilia sa. A doua zi luînd alte două-trei pîini, a plecat la un alt monah în fundul pustiei să i le ducă. Pe cale însă s-a întîlnit cu acela, care venea înaintea lui ca să-i mai scurteze din cale și să nu se ostenească așa de mult. Atunci monahul care ducea pîinile, mîhnindu-se în sine pentru păgubirea de a i se scrie în cartea faptelor bune cît mai mulți pași, a zis monahului ce venea în întîmpinarea sa: „O comoară aveam, și ai căutat să mi-o p-ăzi!“ Acela înțelegînd, i-a răspuns: „Au doară ușa cea strîmtă numai pe tine te încape? Lasă-ne și pe noi să venim cu tine!“ Pe cînd vorbeau ei așa, Îngerul Domnului s-a arătat în mijlocul lor, zicîndu-le: „Prigonirea asta a voastră s-a suit la Dumnezeu ca un miros de bună mireasmă...“ (P.o.c. pag. 360).

ÎNGERUL NUMĂRA PAȘII OSTENITORILOR ÎN BINE. Odinioară un bătrîn sihastru, locuia în adîncul unei mari pustietăți. Viețuind el acolo, trebuia să-și aducă la peștera sa apa necesară tare de departe. Într-o zi osteninîdu-se așa, din cauza oboselii co-

pleșitoare, își pierdu puterile și căzu jos la pământ. Văzându-se astfel, bătrînul pustnic își zise: „Oare pentru ce să mă mai chinuiesc eu atîta cu căratul apei? Am să mut de acum coliba mai aproape de locul acesta unde curge apă bună cu îmbelsugare. Acolo voi locui pe viitor, și mai mult nu mă voi mai osteni”. Pe cînd își zicea el acestea, deodată auzi pe cineva care venea pe urmele lui, și-i număra pașii. Întorcîndu-și privirile înapoi, bătrînul îl întrebă: „Cine ești tu? Și ce cauți pe aici prin pustie?” Acela îi răspunse: „Eu sînt Îngerul lui Dumnezeu. El m-a trimis pentru a-ți număra pașii și a te răsplăti pentru ostenele tale”. Bătrînul auzind acestea, se învioră, se întărește din nou, prinde noi puteri, se scoală și se apucă de-și mută coliba, dimpotrivă, mai departe de apă, ca ostենindu-se cît mai mult, Îngerul să aibă ce scrie în Cartea Vieții, și Dumnezeu să aibă pentru ce-l lăuda în ziua cea mare a răsplătirilor (P.o.c. pag. 429, 9; comp. Ps. 108, 1; 83, 12; 24

Chipul de față ne arată pe Îngerul lui Dumnezeu mergînd după adevăratul Creștin, care urmează la Sf. Biserică și la adunările religioase ce se fac după cuvîntul Domnului și sfaturile folositoare ale Bisericii Lui, unde ascultă și se hrănește cu adevărata Piine Cerească. Îngerul Domnului, foarte vesel, urmărește pe Creștin în căile vieții, pe care merge, și-i numără pașii, scriindu-i în Cartea vieții, pentru a fi răsplătit în ziua cea mare. Cînd Creștinul merge a ajuta pe aproapele cu ceva, a hrăni pe flămînzii, a adăpa pe însetați, a mîngia pe întristați și disperați, a cerceta pe bolnavi și întemnițați, a îngropa pe cei morți, a sfătui luminat pe cei ce au trebuință de bună sfătuire... Îngerul Domnului merge cu el, îi numără pașii,

19). „Îndrăuniți... Eu sînt cu voi pînă la sfîrșitul veacului” — ne îmbărbătează Mîntuitorul (Mt. 28, 26). „Toate le pot în Hristos Cel ce mă întărește” — adevărește Apostolul (Filip. 4, 13). „Dați voință și veți lua putere” — ne încredințează Sfinții Părinți.

ÎNGERUL NUMĂRA PAȘII CELOR CE MERG LA SF. BISERICĂ. Un om care adesea lipsea de la Sf. Biserică pentru că zicea că este departe de ea, avu un vis: Se văzu pe drum spre Sf. Biserică însoțit de un Înger. Întrebînd de ce-l însoțește, Îngerul răspunse: „Dumnezeu m-a trimis să-ți număr pașii, pentru că fiecare pas va fi răsplătit...”. Deșteptîndu-se, a fost nelipsit de la Sf. Biserică, știind că Dumnezeu îi va răsplăti fiecare pas... (D.C. 120).

MÎNTUITORUL IISUS HRISTOS, SFÎNȚII APOSTOLI ȘI URMAȘII LOR, VENEAU LA SF. BISERICĂ. Dumnezeu în Vechiul Testament a poruncit Israelitilor să se adune în fiecare sărbătoare la Cortul Sfînt, și mai pe urmă în Biserică — Templul lui Solomon — (Eș. 23 14—17, 20—22; 34 18—23; Lev. 23; 2 Lege 16 1—16; 2 Paral. 5; 6; 7; 1—10; 8 12—14). Mîntuitorul a învățat pe oameni cu fapta și cu cuvîntul, a se aduna în sărbători în Sf. Biserică. Astfel, a opta zi după Nașterea Sa, El a fost circumcis după lege (Fac. 17 12; Lev. 12 3; Lc. 2 21), punîndu-I-se Numele: Iisus; iar în a 40-a zi a venit iarăși în Templu — Biserică — din Ierusalim, adus de Maica Sa în brațe, ca să-L pună înaintea Domnului, tot după lege (Lev. 12 1—8; Lc. 2 22—47). La vîrsta de 12 ani, Pruncul Iisus S-a suit cu Maica Sa și cu Iosif logodnicul și păzitorul lor, în Templul din Ierusalim, unde rămînînd, a răspuns Maicei Sale ce-L căuta și-L aflase abia a treia zi: „Ce este că Mă căutați? Au n-ați știut că în cele ce sînt ale Tatălui Meu se cade Mie să fiu?” (Lc. 2 42—50; Vezi „Biblioteca Ortodoxiei” Nr. 22 G. pp. 104—115, de autor).

În timpul activității Sale publice, Mîntuitorul adeseori a intrat în Templul din Ierusalim, unde a făcut bună rînduială, scoțînd pe cei ce vindeau boi, oi, porumbei, răsturnînd mesele zarafilor, și învățînd pe toată lumea adunată în juru-i a cinsti și respecta acest Locaș, precum Însuși a mărturisit înaintea tribunalului jidovesc.

faptele și cuvintele bune de zidire sufletească, pe care, una cîte una, le scrie în cartea faptelor bune, ce-l vor folosi foarte mult după ieșirea din corp în trecerea prin vămile văzduhului, la judecata particulară, și în ziua cea de apoi la Judecata universală...

zicînd: „Eu întotdeauna am învățat în sinagogă și în Biserică, unde toți Iudeii se adună...” (Ioan 18 20; comp. Ioan 7 14; Lc. 4 15).

Sfinții Apostoli, după pilda Mîntuitorului, se adunau în Biserica din Ierusalim, unde laudau și binecuvîntau pe Dumnezeu împreună cu ceilalți credincioși (Lc. 24 52—53; F. Ap. 2 45—47; 3 1, 8, 27; 4 1—3; 5 12—13, 25, 42; 22 1, 17—21; 24 11—12; 11 26; Vezi mai pe larg „Biblioteca Ortodoxiei” N-rii: 52; 53, pp. 33—104, de autor). Pentru aceea Sfinții Apostoli, în Așezămintele lor — cartea a doua cap. 58 — hotărîsc Episcopilor astfel: „Poruncește poporului și-l sfătuiește a îndesi la Biserică: dimineața și seara, în fiecare zi, și nicidecum a lipsi; ci să vină neîncetat”.

LIPSIREA DE LA SFÎNTA LITURGHIE I-A PRIMEJDUIT.

Trei prieteni s-au pornit odată la un drum, ducîndu-se la un iarmaroc. După ce vîndură ce au avut de vînzare, se întorceau acasă. Pe drum trecură printr-un sat. Cum era Sfînta Duminică, Biserica era deschisă, iar Preotul slujea Dumnezeiasca Liturghie. Unul dintre negustori zise celorlalți: „Se cade să ne oprim și să ascultăm și noi Sfînta Slujbă...” Ceilalți doi însă se împotriviră, zicînd: „Ne vom duce altă dată, acum avem de mers”. Cel credincios rămase, iar ceilalți, doi plecară. Însă n-au mers mult, și iată că într-o pădure, prin care treceau, le ieșiră înaintea niște tîlhari. Aceia le-au luat toți bani și i-au legat de niște copaci. Cînd veni cel de al treilea, îi găsi legați la marginea drumului, jeluindu-se că hoții le furaseră tot ce au avut... Atunci cel credincios mulțumi lui Dumnezeu pentru că-l apăraseră, și zise celor doi tovarăși: „Dacă rămîneați la Sfînta Liturghie, vă apăra Dumnezeu ca și pe mine; dar voi v-ați îngrijit numai de comorile cele de pe pămînt, și ați uitat de cele din ceruri”. Cei doi tovarăși căzuți între tîlhari, făcură legămînt, că, pe viitor, nu vor mai ocoli Slujba Dumnezeieștei Liturghii.

ASCULTAREA DUMNEZEIEȘTEI LITURGHII L-A SCĂPAT DE MOARTE. Trei negustori merseră la tîrg în oraș într-o zi de Sîmbătă. Drumul fiind lung, se hotărîră ca să se întoarcă acasă tocmai a doua zi. Unul din ei însă zise că nu va pleca pînă nu va asculta Sfînta Slujbă. Cei doi însă au plecat, și ajungînd la un pod slăbit de un rîu umflat, au căzut în apă și s-au înecat. Cel de-al treilea sosi mai tîrziu, și mare îi fu mirarea cînd văzu la mal o mulțime de oameni adunați și pe tovarășii săi morți, pescuiți de pe apă. El mulțumi lui Dumnezeu că l-a scăpat de înec. Dacă nu asculta Dumnezeiasca Liturghie, și el pășea ca ceilalți... (D.C. 120; Vezi și „Priveliști Apocaliptice” cap. 5 6, Taina Dumnezeieștei Împărtășanii).

48) **M-am lenevit în rugăciuni, așteptînd a dobîndi cele trebuincioase Sufletului și trupului, fără a mă ruga și a munci serios?**

49) **M-am lenevit a mă ruga lui Dumnezeu noaptea cînd m-am trezit din somn?**

50) **M-am lenevit a-mi împlini datoria mea de creștin față de Dumnezeu, de semenii și de aproapele meu?**

51) **Am dormitat (e), căscat, m-am răspîndit cu mintea la felurite deșertăciuni în timpul sfintelor rugăciuni, acasă și în Sfînta Biserică? (f)**

e) **PĂCATUL DORMITĂRII ÎN SF. BISERICĂ.** Neputincioși și nepricepuți sînt creștinii aceia care dormitează în Sfînta Biserică. Aceasta provine uneori din oboseală, alte ori din cauza vreunei boli; adeseori însă vine din lenevire, indiferentism religios, de la diavolul. Un frate oarecare dormitînd în Sfînta Biserică din multa lenevire și lene, pe cînd ceilalți cîntau Utrenia după rînduială, a văzut în vis pe Stăpînul Hristos răstignit pe Cruce, întorcîndu-și ochii de la monahul somnoros, zicîndu-i: „Slugă leneș și trîndavă! Tu nu ești vrednic să Mă vezi în Față, fiind somnoros și cufundat în lene, cînd ceilalți Mă laudă și Mă slavoslovesc. De aceia nu vei dobîndi fericirea în Împărăția Mea cea Cerească. Să știi, că cel ce se lenevește a Mă slavoslovi, nu va afla slava și fericirea cea veșnică”. Acestea zicînd Stăpînul, fratele acela deșteptîndu-se, s-a cutremurat, înfricoșîndu-se groaznic de această hotărîre a Împăratului Ceresc. Căindu-se mult în durerea inimii, și-a îndreptat nepăsarea sa. Astiel, temîndu-se de osînda și de pedeapsa muncilor veșnice, îndreptîndu-se, s-a izbăvit de lenevire și dormitare în timpul Sfintelor Slujbe și rugăciuni.

f) **DIABOLII ZUGRĂVESC ÎNAINTEA ÎNCHINĂTORILOR UȘURATICI FELURITE DEȘERTĂCIUNI.** Renumiții Sfinți Părinți ai Bisericii lui Dumnezeu, îi numesc pe diavoli zugravi pandomimești și începători; iar nălucirile le numesc poduri umblătoare, cu care demonii trecînd peste hotarele stăpîniei omenești nestrăjuite, se amestecă împreună cu Sufletul, făcîndu-l lăcaș neroditoarelor înțelegeri pătimase (T.T. Tom. II, o.c. pp. 309—310, n. 1). Cei care își lasă mintea lor planșă diavolilor să zugrăvească ce vor ei pe dînsa, de nu ș-o vor șterge și curăți prin roade vrednice de pocăință (Mt. 3 8), îndată după ieșirea din trup sînt opriți de ei la vămile văzduhului, cercetați și doborîți în iad. Astfel, după vedeniile unor Sfinți Părinți, abia unul dintr-o mie de Preoți se mîntuiește, și din creștini abia unul la zece mii și din treizeci de mii unul se ia de Îngeri după ieșirea din trup (T.T. Tom. II, o.c. pg. 310 n. D. Ort. 9/27—8; Prol. 11 Martie). Privitor la aceste zugrăviri dia-

volești avem multe exemple îngrozitoare în Viețile Sfinților, Istoria și pictura bisericească

Odinioară diavolul s-a dus la ușa chiliei Cuviosului Macarie Alexandreanul, îndemnându-l a merge cu el la rugăciune, și spunându-i că: fără ei — diavolii — nu se face nici o adunare monahi-cească și nici o cântare bisericească. Sfântul certînd pe diavolul și rugîndu-se lui Dumnezeu să-i descopere, s-a dus în Sf. Biserică în vremea slujbei de miezul nopții. Dumnezeu deschizîndu-i ochii bine văzători ai Sufletului, a văzut niște copii mici de arap negri, umblind repede încoace și încolo printre părinți și frați, de parcă zburau prin Sf. Biserică. Pe cînd unul din părinți sau frați citea psalmii, și ceilalți ședeau și ascultau; vede că arapii aceia mici și iuți, ședeau fiecare din ei pe lingă cei ce nu ascultau, ci rîdeau sau vorbeau. Cînd unii din arapii aceia se atingeau de ochii cuiva cu

Dracii legînd cu lanțurile păcatelor mulțimea creștinilor, îi trag la ei în focul veșnic. Îngroziți de pericolul ce-i amenință, păcătoșii aleargă la ajutorul lui Dumnezeu prin rugăciunile Preoților. Preotul, după rînduiala Bisericii, se roagă fierbinte în duh și adevăr cu multă străduință. Doi Îngeri trimiși din cer, vin să salveze pe creștinii periclitați. Unul taie lanțurile, eliberînd pe creștini, iar celălalt slobozește fulgere arzătoare asupra dracilor, fugărindu-i.

„Ajutorul nostru este de la Dumnezeu, Cel ce a făcut cerul și pămîntul“ (Ps. 120 2).

amîndouă degetele, îndată adormea. Cînd își punea degetul pe buzele cuiva, acela îndată căsca. Iuții arapi mititei, umblau înaintea unora în asemănări femeiești. Înaintea altora se făceau că lucrează ceva, ospătează, joacă, cîntă lumește, își petrec anticreștinește, se mînie, se iuțesc, viclenesc — și aceia vorbeau, rîdeau, făceau felurite neorînduiri din cele auzite, văzute și simțite înaintea ascultătorilor. Ei năluceau în amintirile părinților și fraților aceia ce cugetau în inimile lor. Cînd alții din arapii aceia încercau să facă unele năluciri păcătoase înaintea unora dintre ascultătorii Sfințelor Slujbe, erau izgoniți îndată cu oarecare putere, și aruncați cu capul în jos, încît nu mai cutezau a mai sta înaintea acelor împuterniciți duhovnicește, nici a merge alături. Însă pe alți închinători și ascultători mai neputincioși, care nu luau aminte la rugăciune sau la citirile Sfinte, diavolii se suiau și stăteau pe grumazii lor și pe spatele lor, și-i batjocoreau (ca păsările pe momii cînd văd că nu mișcă, ci stau și le murdărește).

A doua zi Sf. Macarie, mărturisindu-i pe toți, a văzut că gîndurile fiecăruia de la rugăciune, erau închipuirile pe care diavolul, ca printr-un film cinematografic grăitor, zugrăvește pe planșele minții lor, batjocorindu-i. Iată, și astea sînt un fel de infernale gustărele cu care diavolul amăgește și alimentează cu păcate Sufletele închinătorilor ușuratici chiar și în Sf. Biserică!

O istorioară arabă ne grăiește că diavolii întrebuițează cinci degete infernale pentru ruperea creștinilor ușuratici din Biserica lui Dumnezeu și prăbușirea în iadul vremelnic și veșnic. Astfel, cu două degete le acoperă ochii ca să nu cunoască pe Dumnezeu din marea scriptură a universului în care totul vestește existența, A-tot-Puternicia, A-tot-Înțelepciunea, purtarea Lui de grijă și conlucrările Lui. Le împiedică privirile să nu vadă lumina Sfintei Evanghelii și a mîntuirii. Cu celelalte două degete le astupă urechile să nu audă Cuvîntul lui Dumnezeu și chemările mîntuirii. Degetul al cincilea îl pune Satana lacăt pe buzele păcătoșilor robiți lui și zicîndu-le: „Veniți după mine cu toții fără cuvînt de împotrivire“ În felul acesta Satana a atras și atrage multe Suflete în iad.

52) Am lăsat lucrurile Sfinte: cărți, Icoane, Cruci, candelii, sfeșnice, tămîietori... să se ruginească și strice?

53) M-am lenevit a-mi cerceta păcatele?

54) M-am lenevit și scumpit a face Aghiazmă în casă?

55) Am fost lenevos în darea milosteniei, și cînd am dat milostenie am dat-o fără dreaptă socoteală... adică celor necredincii oși vicioși, în loc de a o da binecredincioșilor Creștini virtuoși, celor lipsiți, frați ai Domnului nostru Iisus Hristos?

56) **M-am lenevit a aprinde candela, lumînarea și tămîie sfințită la facerea sfintelor rugăciuni?**

57) **N-am îngenunchat cu amîndoi genunchii cînd trebuia (g) la Sfînta rugăciune, după pilda Sfînților Prooroci, a Mîntuitorului, a Sfînților Apostoli și a tuturor Sfînților și dreptcredincioșilor Creștini osîrdnici; ci numai cu un genunchi, cum în batjocoră îngenuncheau Iudeii și ostașii cînd batjocoreau și pălmuiau pe Mîntuitorul în timpul Patimei celei de bună voie, și ca diavolii, care pururea batjocoresc și astfel Sfintele Rugăciuni?**

g) În Sfînta Biserică se fac îngenuncheri: 1) La citirea celor șase psalmi, 2) la citirea Sfîntei Evanghelii a Utreniei, 3) la binecuvîntarea Dumnezeieștii Liturghii, 4) la văhodul mic (intrarea cu Sf. Evanghelie), 5) la citirea Sfîntei Evanghelii, 6) la văhodul mare sau ieșirea cu Sfintele Daruri, 7) la rostirea Crezului, 8) la pe Tine Te lăudăm și Axionul, 9) la Tatăl nostru, 10) la arătarea Dumnezeieștilor Taine. Clericii și laicii — creștinii — trebuie a nu face zgomot, huet sau hodorogeală în vremea îngenuncherilor și sculărilor, păstrînd liniștea necesară Sfintelor Slujbe.

58) **Mi-am măgulit lenea, zicînd: Dacă aș fi și eu în Mănăstire, m-aș tot ruga, aș posti, aș cerceta și asculta cărțile sfinte, și așa m-aș mîntui?**

59) **M-am lenevit a mă ruga și a face Sfînta Cruce la plecarea în călătorie și la începerea lucrului? (h).**

h) Aici vom arăta despre însemnătatea rugăciunilor însoțite de Semnul Sfîntei Cruci, îngenunchere, prosternarea cu fața la pămînt, încrucișarea mîinilor pe piept, ridicarea brațelor, baterea de metanii, și altele... Putem face Semnul Sfîntei Cruci oricînd, dar mai ales înainte și după rugăciune, la culcare și la sculare, înainte și după masă, la intrarea și la ieșirea din casă, înainte de începere și după încetarea oricărui lucru, și cu deosebire, în clipa cînd ispita dă năvală asupra noastră; într-un cuvînt, în toate împrejurările. Facem Semnul Crucii la trezirea din somn, ca să agonisim binecuvîntarea lui Dumnezeu pentru ziua întregă; îl facem înainte de culcare, spre a alunga din mintea noastră tot gîndul pătimăș; îl facem înainte de rugăciune, spre a fi feriți de împrăștierea și fuga gîndului de la rugăciune; îl facem înainte de a începe lucrul și după ce l-am terminat, întîi spre a cere ajutor lui Dumnezeu, și pe urmă spre a-I mulțumi pentru ajutorul dat. Tertulian mărturisește că cei dintîi creștini, ca și cei din vremea lui (160—240), obișnuiau să se închine făcînd Semnul Sfîntei Cruci: „Înainte și în timpul treburilor, intrînd și ieșind, îmbrăcîndu-ne, înainte de

somn, în toate lucrările noastre, noi ne însemnăm fruntea cu Semnul Crucii". Cine capătă deprinderea să se însemneze în toate împrejurările cu Semnul Sfîntei Cruci, se poate spune că îndeplinește cu prisosință cuvintele Sfîntului Apostol Pavel: „Ori de mîncăți, ori de beți, ori altceva de faceți, toate spre slava lui Dumnezeu să le faceți" (1 Cor. 10 31).

Îngenunchind la rugăciune, mărturisim evlavie, pocăință și puținătatea noastră înaintea lui Dumnezeu.

Prosternarea sau căderea cu fața la pămînt, mărturisește umilința noastră în fața lui Dumnezeu. Prosternată cu fața la pămînt s-a rugat Iudita, înainte de a intra în tabăra vrăjmașilor (Iudit 9 1); așa s-a rugat Mîntuitorul în grădina Măslinilor (Mt. 26 39); așa așteaptă în tinda Bisericii, înainte de a fi tuns, cel ce vine să primească chipul cel îngeresc (călugăresc).

Încrucișarea mîinilor pe piept, mărturisește ridicarea lăuntrică a inimii la Dumnezeu.

Ridicarea brațelor în sus, mărturisește dragostea față de Dumnezeu și unirea prin rugăciune cu Hristos Cel răstignit pe Cruce. Sf. Ap. Pavel poruncește ca: „Bărbații să se roage ridicîndu-și mîinile curate" (1 Tim. 2 8). Așa s-a rugat Moisi în vremea luptei cu Amaliții (Eș. 17 2—12); așa s-a rugat David, lăudînd pe Dumnezeu (Ps. 62 5; 140 2), și Solomon la sfințirea Templului (2 Paral. 6 12); așa se roagă Preoții la Sfînta Liturghie, înainte de începerea Dumnezeieștilor Liturghii, la ieșirea cu Sfintele Daruri și înainte de prefacerea Sfintelor Daruri.

Metania, care este o îngenunchere și o ridicare repede, făcînd Semnul Sfîntei Cruci, mărturisește că prin păcat am căzut, iar prin Întrupare, Jertfirea și Proslăvirea lui Hristos iarăși ne-am ridicat (Sf. Vasile cel Mare). Metania este de două feluri: mare și mică. Cea mare este o închinare pînă la pămînt, cu îndoirea genunchilor, și prin ea cinstim sau adorăm îndurarea Dumnezeiească (I Casian); iar metania mică, e o înclinare adîncă a trupului, pînă ce mîna dreaptă atinge pămîntul; prin ea cinstim milostivirea Sfînților.

La rugăciunea de obște și pentru toți, care se face în Biserică, adică la Sfintele Slujbe, este oprită metania mare Simbăta, Duminica și în timpul de la Învierea Domnului și pînă la Rusalii și de la Nașterea Domnului pînă la ajunul Botezului Domnului (Sin. I ec. can. 20).

Ne putem ruga în gînd, cu glas tare, ori chiar în amîndouă felurile în timpul uneia și aceleiași rugăciuni; în casă în fața Sfintelor Icoane, în Biserică și în orice loc. Ne putem ruga și mergînd, în decursul treburilor, fără ca alții să bage de seamă. Aceasta se chiamă rugăciune în gînd. Rugăciunea rostită cu glas tare, are însemnătatea ei; ea dă pe față simțămintele lăuntrice ale omului (Mt. 12

34) și face legătura cu ceilalți fii ai Bisericii și frați în Hristos, întărind credința comună. Acest fel de rugăciune e și folositoare și la locul ei, pentru că omul fiind alcătuit din Suflet și trup, amândoi au datoria să laude pe Dumnezeu (Osia 14 3; 1 Cor. 6 19—20; I.C.O. o.c. pp. 206—7).

60) Am cerut de la Dumnezeu ce nu se cădea și ce-mi era vătă-mător și nu-mi era folositor?

61) Am lăsat din lenevire și zgîrcenie cimitirul și mormintele repausaților mei neîngrădite?

62) N-am păzit făgăduința dată la Sfîntul Botez?

63) M-am lenevit a-mi împlini îndatorirea mea de: cleric, ecle-siarh, citeț, cîntăreț, ipodiaton... monah (monahie) după votul (făgăduința) dată la primirea chipului anghelicesc? (i). M-am le-nevit a face fapte bune? (j).

i) TREI CĂI DE VIEȚUIRE MONAHICEASCĂ. Sf. Nil Sar-sca spune: Întîi este viața de obște, al doilea calea împărătească, al treilea pustnicia, liniștea; iar al patrulea, care vor să viețuiască de capul lor, o leapădă Sfînții Părinți.

DIABOLUL CARĂ STÎRVURILE LA IAD. Un prevăzător bătrîn, pusnic din Sf. Munte Athos, a văzut o ceată de demoni. Aceia erau, unii mai uricioși decît alții, foarte mîrșavi și fără vreo asemănare potrivită cu felul lor. Unul dintre dinșii se arăta în cea mai covîrșitoare uriciune. Asupra lui nu era cu puțință să se uite cineva. Toată spinarea lui era jumulită, umerii și gîtul subțiri și foarte zgîriați, mai rău decît boii cu ceafa roasă de jug și caii de ham, așa cum ar avea cea mai nesuferită greutate asupra lor. Sta-rețul, uimit de aceasta, s-a uitat asupra lui mai cu atenție și nu știa cum să descrie o atît de rară și mai mult decît a tuturor, schimono-sire drăcească. „Ce te miri atîta călugăre — a zis boerul drăcesc — de nepotrivirea și neasemănarea mea cu a celorlalți demoni?” Apoi, cu o pînditură demonică, a început iarăși ai grăi: „Iată ce-mi pri-cinuiesc frații voștri, m-au prăpădit cu osteneala și alt nimic”. „Dar cu ce?” a întreat Starețul. Dracul a răspuns: „Tovarășii mei smintesc pe frații voștri, și cu toate puterile lor se căznesc să-i abată din calea cea Sfîntă a vieții și a mîntuirii, grămădind asupra-le dorințele rudelor, patriei și a plăcerilor păcătoase. Ei le zugrăvesc în minte să lase muntele (Mănăstirea) și să se întoarcă la lume. Pe niște asemenea voiajori ce pleacă de aici (din Mănăstire, din Schituri), mă însărcinează pe mine să-i iau în spinare și să-i duc la corabie (sau pe cale la mașină, tren, acasă între mireni, și chiar pe la petrecerile lor). Iată cine mi-a jumulit astfel gîtul și spinarea! Și pentru că eu însumi i-am cărăbănit pînă la corabie... acum

umblu cu dinșii prin lume... Asta o fac eu cu mulți clerici, mireni și mirence, feciori și fecioare numai la trup, nu și la Suflet, aprinzîndu-i și cărîndu-i din calea vieții în căile pierzării, de pe teritoriul Bisericii sau Împărăției lui Dumnezeu, pe teritoriile plăcerilor, viețuirilor și petrecerilor anticreștinești... în blestem, în beznă, în întuneric, în infern...”

NECURAȚII NU POT INTRA ÎN IERUSALIMUL CERESC. Mulți dintre cei ce în adevăr n-au căzut în păcate trupești; ci cu toată sîrguința s-au păzit curățenia trupului, încă n-au intrat și nici nu vor intra în Împărăția lui Dumnezeu numai pentru că n-au adevărata curățenie a Sufletului care se cere (Apc. 21 27). De ce? Pentru că cugetînd rău, spurcat... s-au împărtășit de dulcele trupești, cu lăcomitoare poftă a inimii au dorit închipuirea păcatului, cu patimă s-au uitat la trăsăturile fețelor frumoase, poftindu-le (Mt. 5 27—30). Ascultați mărturisirea unui istoric potrivită cu adu-narea noastră și hoinărirea gîndurilor neînfrîinate ce ne stăpînesc.

Odată, într-un timp sorocit, s-a arătat demonul cu alții ase-menea lui înaintea satanei cu rapoarte, pentru sporirea drăceștilor lucruri și înșelătorii printre oameni. Atunci satana a întreat pe demoni: „Ei, cum merge monahul meu? Dar monahia aceea a mea? Dar feciorul, văduvul cela? Dar fecioara, văduva aceea? Dar bărbatul, femeia aceea?” Un demon a răspuns: „Cît se poate de bine. În adevăr: monahul acela, monahia aceea, feciorul, văduvul acela, fecioara, văduva aceea... nu poftesc săvîrșirea păcatului, însă iau aminte cu plăcere la insuflările mele. Bărbații la frumusețile și smintitoarele fețe ale părții femeiești; asemenea și partea femeiească la fețele și corpurile bărbatești. Acestea le poftesc în inimile lor. Eu numai cît le amintesc, și ei cu totul ard de pofta trupească. Eu îi aduc în cele mai smintitoare amintiri și închipuiri spurcate, pe care aceștia le primesc în mintea lor. Astfel, ei sînt gata a se în-fierbînta și a se aprinde de patima păcătoasă oricînd. Acei gînditori cu patimă, cu aprinderea la păcate: din lume și mai ales din Mă-năstire, sînt ai noștri”.

—Bine — a zbierat satana — bine! Dar caută — i-a șoptit sa-tana — ca nu cumva temîndu-se de iad, să se trezească și să se părăsească. Caută să isprăvești ce-ai început. Nu le da pricină de trezire și căință, ci cu toate puterile tale abate-i de la căderea cu fapta. Aprinde-le inimile cu tot felul de poftă, umple-le gîndurile lor cu plăcerile păcatelor. Cînd vei izbuti a face aceasta cu succes, vei face așa fel ca pînă la moarte să rămînă astfel. Atunci cel ce se supune voilor și necurățiilor noastre, e al nostru” Așa grăind s-au despărțit între dinșii.

După cîtva timp, satana, ca și mai înainte, a șezut cu mîndrie pe scaunul iadului său, primind raporturile de pe la supușii săi, pentru starea lucrurilor omenești și pentru tolosul ce a dobîndit cu demoniceștile lor lupte. În numărul acelor, s-a arătat și demonul mai sus pomenit, însă nu vesel și mîndru ca mai înainte; ci umilit, trist și tulburat groaznic.

„Ei, ce ai să-mi spui?” a întrebat satana pe demonuș cu glas înspăimîntător, înțelegîndu-i întristarea și spaima.

„Sînt vinovat!” a îngînat demonul, aruncîndu-se la picioarele satanei. Robii și roabele acelea care mă ascultau și-mi slugăreau, au pierit!” Satana supărîndu-se, a răcnit la el, zicînd: „Dar cum au pierit? Spune-mi? Ce? Și cum s-a întîmplat aceasta”. Atunci demonul a răspuns: „După multă vreme, în care eu i-am purtat prin prăpăstiile întunecoase și spurcate ale gîndurilor păcătoase, Sufletul cela și cela umbla nebun după mine. Ba încă le era și urît fără de mine... încă odată... ah... iartă-mă, poruncitorul meu!” „Spune mișelule — a zbierat satana — spune iarăș”. „Odinioară robii mei aceia și roabele mele acelea, întîlnind persoane lumești, împătimate, s-au privit cu patimă, s-au smintit în căutări, în vorbe, în semne prin apropiere... Eu n-am ajuns a le ajuta... și ei au și căzut în păcat!”

„Ei, și ce te fînguești așa de amărit? Asta nu-i nici un rău! — a zis satana. Aceasta este încă și mai bine!”

„Ba nu este nici un bine! — a răspuns demonul ofilit. Căderea aceea le-a slujit spre mai mult bine. Acum nici măcar a mă apropia de dinșii nu mai pot! Apoi bine este?! Numai cît au păcătuit, și îndată conștiința i-a muștrat, au oftat din adîncul inimii, s-au udat cu lacrimi și s-au căit ca niște ieșiți din minte. Cei din lume, cu care au căzut în păcat, privind la ei, s-au pornit și aceia spre pocăință. Și unii și alții au alergat la Duhovnic iscusit, înțelept, mărturisindu-și toate păcatele. Apoi luîndu-și canonul după Pravilă, și-l împlinesc cu multă înflăcărare și credincioșie. Așa de mult s-au imputernicit și statornicit în „facerea roadelor vrednice de pocăință”, încît nici nu mă mai pot apropia de ei. Chiar și pe departe cînd le dau tîrcoale, mă ard cu ostenele lor, pe care le fac după porunca Duhovnicului care i-a descătușat. Vai mie, cum i-am scăpat eu din ghiare!”

„Ei, și acum în cel fel mai sînt?” a răcnit încrunțat satana din răspuseri.

„Aceștia acum sînt de o mie de ori mai căiți și pătrunși de mustrearea cugetului!” a răspuns demonul.

„Apoi nu ți-am grăit eu ție — a țipat satana din gîtlejul zbierăturii sale — a nu-i aduce pînă la cădre în faptă. De acum trebuie

să faci ce știi pentru a-i aduce iarăși în ceea ce au fost mai înainte, în acele gînduri spurcate și ucigătoare de Suflet...”

Din cele arătate pînă aici, vedem cum mințile și inimile necurățite de semințele gîndurilor necurate, de patimi spurcate, de viclenii, răutăți și minciunării, nu se destinează pentru Împărăția lui Dumnezeu; ci pentru iadul vremelnic și veșnic (Prel. d. Proschinar, pp. 178—180).

„Cel ce va birui va moșteni toate. Eu voi fi lui Dumnezeu și el va fi Mie fiu... Nimeni dintre cei dedați la ticăloșii și la minciună, nimic necurat nu va intra în cetate, ci numai cei ce sînt scriși de Miel în Cartea Vieții. Iar partea celor fricoși, necredincioși, a celor păcătoși, spurcați, ucigași, curvari, fermecători, închinători de idoli și a tuturor celor mincinoși, este în iazărul care arde cu toc și cu piatră pucioasă, care este moartea cea de a doua. Afară cîinii, vrăjitorii, curvarii, ucigașii, închinătorii de idoli și tot cel ce iubește și face minciună” (Apc. 21 7, 27, 8; 22 15).

j) NUMAI PRIN DREAPTA CREDINȚĂ ȘI FAPTE BUNE INTRAM ÎN VIAȚA VEȘNICĂ. Mari sînt isprăvile credinței și de foarte mare trebuință faptele bune. Fiecare din noi Creștinii Ortodocși — Păstori și păstoriți — pentru a dobîndi viața veșnică, trebuie mai întîi să ne agonisim o credință dreaptă, curățită de toate deșertăciunile, superstițiile, idolatriemele, ereziile... și apoi să facem fapte bune cît mai multe. Ceea ce-i calapodul pentru formarea și facerea încălțămîntelor, aceea este dreapta credință pentru buna formare a creștinului. Astfel, creștinul trebuie mai întîi a crede bine, după care poate a face fapte bune, sau a vieții creștinește. „Credința — zice Sf. Ap. Pavel — se naște din auz. Fără credință nu este cu putință a bine plăcea lui Dumnezeu, că cel ce se apropie de Dumnezeu, trebuie să creadă că este, și celor ce-L caută pe Dînsul este dătător de plată... Credința este adevărarea celor nădăjduite și dovedirea lucrurilor celor nevăzute; că în aceasta sînt mărturisiți cei de demult...” (Evr. 11 6, 1). Astfel, adevărata credință Ortodoxă, sobornică și apostolică, este a crede cu inima și a mărturisi cu gura: Un Dumnezeu în Trei Fețe, adică:

Credem într-Unul Dumnezeu Tatăl A-tot-Țiitorul, Făcătorul cerului și al pămîntului, văzutele tuturor și nevăzutele.

Credem într-Unul Domnul Iisus Hristos Fiul lui Dumnezeu, Unul Născut, Care din Tatăl s-a născut, mai înainte de toți vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut nu făcut, Cel de o Ființă cu Tatăl, prin Care toate s-au făcut...

Credem întru Duhul Sfînt, Domnul de viață Făcătorul, Care din Tatăl purcede, Cela ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și mărit, Care a grăit prin Prooroci.

Credem într-una Sfântă sobornicească și apostolească Biserică ... Precum Dumnezeu Cel adevărat e numai Unul, așa și Biserica cea adevărată a Lui este numai una, nu mai multe. Cei care zic că toate religiile sînt bune, sînt asemenea cu cei care ar susține că toți bureții (și cei veninoși) sau buruienile (și cele otrăvitoare) ce ies din pămînt ar fi bune de mîncat.

Mărturisim un Botez întru iertarea păcatelor. Și așa, așteptăm învierea morților și viața veacului ce va să fie. Amin.

Privitor la agonisirea, păstrarea și folosirea dreptei credințe, Domnul ne îndeamnă, zicînd: „Aveți credință în Dumnezeu... Credeți în Dumnezeu și în Mine credeți... Credeți în Evanghelie...” Și Apostolul: „Avînd credință și bună cunoștință, pe care unii lepădînd-o, au căzut din credință... Avînd taina credinței în știință curată” (Ioan 14 1; Mc. 1 15; 1 Tim. 1 19; 3 9). Credința dreaptă trebuie a fi însoțită de fapte bune, de viețuire creștinească, fiindcă numai prin aceste două, omul devine bun și adevărat Creștin și are nădejde de mîntuire veșnică. Aceasta o adevărește Dumnezeiasca Scriptură, zicînd: „Vedeți că din fapte se îndreaptă omul și nu numai din credință. Precum trupul fără Suflet este mort, așa și credința fără fapte este moartă” (Iac. 2 24–26).

Așa dar, pentru ca creștinul să devină, să fie și să rămînă plăcut lui Dumnezeu, trebuie mai întîi să-și agonisească și să aibă o adevărată credință în Dumnezeu și să-și îndrepte după aceasta cuvintele, cuvintele, faptele și viața sa. Precum păsările nu se pot ridica în zbor de pe pămînt sus în văzduh numai cu o aripă; ci numai cu amîndouă; așa și noi oamenii, nu ne putem apropia și a fi cu Dumnezeu decît numai prin aceste două aripi: credința dreaptă și faptele bune. Aceasta reese clar din cuvintele Mîntuitorului: „Nu tot cel ce-mi zice Mie Doamne, Doamne, va intra în Împărăția Cerurilor, ci numai cel ce face voia Tatălui Meu Care este în ceruri”, adică cele arătate de El în predica de pe munte (Mt. 7 21; 5–7). În întreg capitolul 25 de la Matei, El ne dezvoltă planul mîntuirii prin dreapta credință și fapte bune.

Stîntul Ap. Iacob, după ce arată clar că: credința fără fapte este moartă, ca și trupul fără Suflet, adaugă: „Din fapte (bune) se îndreaptă omul, iar nu numai din credință” (Iac. 2 24, 14–26). Sf. Ap. Pavel arată că faptele bune sînt roada Duhului, zicînd: „Roada Duhului este: dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credința, blîndețea, înfrînarea poftelor... Făcînd binele să nu slăbim, că la vreme vom secera neobosind. Deci, pînă cînd avem vreme, să facem bine către toți, și mai virtuos către cei ai noștri de o credință... Domnul va răsplăti fiecăruia după faptele lui. Noi toți trebuie să ne arătăm înaintea Divanului lui Hristos, ca să ia fiecare după cum a făcut, cele ce s-au lucrat

prin trup, ori bine ori rău” (Gal. 5 22; 6 9–10; Rom 2 6; 2 Cor. 5 10). Credința dreaptă cu faptele bune, sînt într-o foarte strînsă legătură, ca și trupul cu Sufletul. Acestea lucrează mîna în mîna ca aripile zburătoarelor sau ca cele două lopeți ale barcagiilor.

PUTEREA DREPTEI CREDINȚE ȘI A FAPTELOR BUNE.

Un Preot dreptcredincios Creștin, mergea pe alea unui lac cu un pastor protestant și cîțiva predicatori sectari, discutînd despre condițiile mîntuirii. Preotul susținea că pentru mîntuire, pe lîngă o dreaptă credință, sînt absolut necesare și faptele bune, izvorîte din ea. Pastorul și predicatorii aceia sectari se trudeau a dovedi cu unele citate din Biblie că omul se poate mîntui numai prin credință. După o vreme oarecare de discuție aprinsă, se hotărîsc cu toții să facă o plimbare cu barca pe apele lacului. Urcîndu-se în barcă, observară imediat că omul cu barca avea scris ceva pe cele două lopeți. Plecîndu-se și citînd cu toții, au văzut că barcagiul avea scris pe o lopată „credința” și pe cealaltă lopată „fapte bune”. Învățații religiilor întrebă pe barcagiul: „Ce însemnătate au cuvintele acelea scrise pe cele două lopeți?” Barcagiul le răspunse. „Am să vă arăt imediat”. Odată cu cuvîntul acesta, începu a visli numai cu lopata pe care era scris „credința”. Atunci barca în care stăteau cu toții, în loc de a înainta, se învîrtea în loc. După aceea s-a apucat a visli numai cu cealaltă lopată pe care era scris: „fapte bune”. Barca însă nici atunci nu pornea înainte, ci se învîrtea în partea cealaltă, dar tot pe loc. După ce îi văzu că se plictisesc de acea învîrteală pe loc, barcagiul apucă amîndouă lopețile cu mîinile sale vînjoase și începu a visli cu putere, mîinînd cu voie bună și istețime drept înainte. „Cred că înțelegeți acum — zise barcagiul — de ce am numit eu așa lopețile mele, pe una „credința” și pe alta „fapte bune”, pentru că numai cînd vislesc cu amîndouă, pot alerga cu barca înainte.”

Pilda barcagiului a fost așa de convingătoare, încît discuția aceia aprinsă s-a sfîrșit în favorul dreptei credințe creștinești. Da, chiar așa, pentru că numai creștinii care vislesc pe marea vieții aceștia învăluită adeseori de viforul ispitelor cu amîndouă lopețile cu „credința dreaptă” și cu „faptele bune” izvorîte dintr-însa, pot să ajungă la limanul mîntuirii.

Barca vieții noastre înaintează cu spor în mîntuire la Împărăția lui Dumnezeu numai atunci cînd vislim cu cele două lopeți: credința dreaptă și faptele bune. Mulți dintre cei care aveau fapte bune, nu s-au mîntuit și n-au putut intra în Împărăția lui Dumnezeu, pînă n-au îmbrățișat adevărata credință. Așa de pildă, au fost: Corneliu sutașul (F. Ap. 10; 11 1..18). Eustatie — Plachida, generalul roman (V. Sf. 20 Sept. ș.a.). Așijderea și cei ce au avut numai

dreapta credință nu s-au mîntuit fără fapte bune, sau pînă n-au făcut roade vrednice de pocăință. Unii ca aceștia au fost: Saul, Petru Vameșul, Cuv. Pelaghia, Maria Egipteanca, ș.a.

Dreapta credință și faptele bune se cuprind în trei principale virtuți teologice, adică: în Credință — Crezul —, în Nădejde — rugăciunea Domnească și fericirile — și în Dragoste — Dumnezeieștile zece porunci cu dragostea de Dumnezeu și de aproapele, cuprinse în Decalog și în Sf. Evanghelie. Aceste principale virtuți îl ridică pe om la treapta lui înaltă de creștin (Ps. 81 6; comp. Ps. 48 12, 21), îl înviorează, înaripează, înalță, apropie și unește cu Dumnezeu, Creatorul său (Ioan 17, 26). După acestea, omul se poate ridica din căderile sale pe treapta demnității lui de om — creștin — și a sta la nivelul înalt unde l-a așezat Dumnezeu, prin agonisirea și folosirea cu bun succes a celor patru virtuți cardinale: Înțelepciune, Dreptatea, Cumpătarea și Bărbăția sau Tăria (Vezi întrebările: 346; 349; 355, cu notele lor, din această carte).

Dumnezeu S-a descoperit pe Sine aleșilor Săi stînd pe un Tron înalt, format din patru Heruvimi, în Biserica Vechiului Test. și de patru Serafimi în Biserica Noului Test. (Iez. 1; Apc. 4 6). Și Sufletul omenesc, care-i creat și destinat de Dumnezeu a fi după Chipul și Asemănarea Sa, are ca tron al statorniciei sale în tot binele vremelnic și veșnic, aceste patru virtuți ca un scaun mai înalt cu patru picioare. Cît timp Sufletul are aceste patru virtuți bine cunoscute, practicate, trăite, stă foarte bine în cinstea deosebită în care a fost și este pus. Cînd însă vreuna sau mai multe din ele slăbesc, se șubrelesc, sau lipsesc, Sufletul omenesc se povirnește spre cădere, se prăbușește, și nu se poate ridica pe treapta demnității sale decît numai după ce și le reagonisește, practică și trăiește în buna lor rînduială. Aceste virtuți strălucite, absolut necesare și foarte folositoare, sînt niște anumite Daruri ale lui Dumnezeu, cu care El înzestrează pe aleșii Săi, așa cum știe mai bine. Pe acestea le putem agonisi, alimenta și dezvolta prin rugăciuni fierbinți făcute în Duh și în Adevăr, prin participarea cu trup și Suflet în Sf. Biserică la cele șapte laude, la Dumnezeiasca Liturghie, la Sfintele Taine, la învățăturile evanghelice, apostolice, la cele curat Ortodoxe, în toate Duminicile și sărbătorile, și în după amiaza zilelor Sfinte, prin citirea sau ascultarea Dumnezeieștilor Scripturi în strînsă legătură cu Mărturisirea Ortodoxă, Cazaniile Bisericii, Viețile Sfinților și alte cărți Sfinte, crezînd și viețuind după învățatura lor.

64) Din lenevire și rea obișnuință, în loc de „Iisus“ și de „Domnul nostru Iisus Hristos“, am scris, grăit și pronunțat numai „Isus“ sau „Domnul Isus“, cum fac sectanții? Așijderea tot din lenevire

și obișnuință uricioasă, am retrogradat în rugăciuni și cîntări pe Maica Domnului, rostind în loc de: „Bucură-te Maică pururea Fecioară cu Îngerii și Sfinții, „Bucură-te mireasă pururea fecioară, cu lumea împătimită, zăcîndă în cel rău? (1).

1) Mirese pururea fecioare au fost multe în poporul Israelit, în poporul creștinesc din toate vremurile, și chiar în popoarele idolate, păgîne. Mii și miliarde sînt mirese pururea fecioare: unele (mai puține) în Rai, în ceruri, în Împărăția Cerului; altele (multe, foarte multe, majoritatea mireselor pururea fecioare), sînt în iad, în întunericul cel mai din afară, unde sînt plîngerii groaznice și scrișnirea dinților (Mt. 8 12; 13 42; 24 51; 25 30; 22 13), în iazărul de foc (Apc. 20 14; 21 8). Sufletele idolatrizate pînă dincolo de măduva oaselor, în adîncul Sufletelor lor, cu ifose pătimase, retrogradează pe Maica Prea Sfîntă, cu cuvintele: „Bucură-te mireasă pururea fecioară!... Bucură-te mireasă nenuntită!“... Și ca dovadă a întunecimilor idolatriei de care sînt cuprinse, pun pe fața Icoanei Ei Sfinte toate deșertăciunile idolești, pe care idolatrii le puneau pe idolii lor, femeile și fetele jucăușe, lumețe, le pun pe grumaji, pieptul și mîinile lor, ursarii pe urșii lor, comedianții pe maimuțele lor, fetițele crude la minte pe păpușele lor. Cîtă depărtare este de la pămînt și din fundurile iadului pînă sus în înaltul cerului la Scaunul Dumnezeirii unde Maica Domnului se veselește cu Îngerii și cu Sfinții; așa de mare depărtare este între „miresele pururea fecioare“ și „Maica pururea Fecioară“. Atributul acesta de: „Maică pururea Fecioară“ nu l-a avut, nu-l are și nu-l va avea niciodată oricare din fecioare. Așa dar, oricine retrogradează pe Maica pururea Fecioară cu premeditare prin cuvintele retrogradatoare: „Bucură-te mireasă pururea fecioară“, se retrogradează ei înșiși, Fiul Ei îi va retrograda... Atunci își vor recunoaște devierea, rătăcirea lor de la adevărul curat și adevărata preamărire a Maicii pururea Fecioare și a Fiului Ei.

CU NĂSCĂTOARE DE „OM“, „HRISTOS“; ORI CU: „NĂSCĂTOARE DE DUMNEZEU?“ Istoria universală bisericească ne adeverește că în anul 428, în Biserica Ortodoxă din Bizanțiu erau două partide. O partidă numea pe P.S. Fecioara Maria: „Născătoare de Dumnezeu“; iar cealaltă partidă — poate mai mărișoară — „Născătoare de om“. Nestorie, devenit patriarh, vrînd a împăca amîndouă partidele, numi pe P.S. Fecioara Maria: „Născătoare de Hristos“. Născătoare de om era o numire ordinară, punînd pe P.S. Fecioară în rînd cu toate femeile născătoare de oameni. Născătoare de Hristos era o numire ceva mai de cinste, așezînd pe P.S. Fecioară în rînd cu mamele: Arhiereilor, Preoților, Prooro-

cilor, împăraților și ale tuturor creștinilor botezați și miruiți, supranumiți: „Unșii Domnului“, „hristoșii Domnului“, dar era tot ordinară, punînd-o în rînd cu mamele acelor unși. Adevărata supranumire a P.S. Fecioare este: „Născătoare de Dumnezeu“. Acum de care parte vrem a fi fiecare din noi? Cu: „Născătoare de om?“, cu „Născătoare de Hristos?“, ori cu „Născătoare de Dumnezeu?“ Cred că fiecare din noi vrea a fi numai cu: „Născătoare de Dumnezeu“. De celelalte două numiri: „Născătoare de om... de Hristos“ se țin ereticii, sectarii...

Acum să vedem cu care numire echivalează: „Bucură-te mireasă pururea fecioară“, și cu care: „Bucură-te Maică pururea Fecioară?“ Bucură-te mireasă pururea fecioară“ echivalează cu „Născătoare de om... de Hristos“; iar: „Bucură-te Maică pururea Fecioară“, care nu mai are pereche, echivalează cu: „Născătoare de Dumnezeu“, „De aici putem vedea, cît de mult retrogradează și înjosec pe P.S. Fecioară Maria aceia care în loc de: „Bucură-te Maică pururea Fecioară“, zic: „Bucură-te mireasă pururea fecioară“, ca și cei ce ziceau: „Născătoare de om... de Hristos!“ Cine retrogradează pe Maica Sfîntă, retrogradează și pe Fiul Ei. Oare ce rău a făcut P.S. Fecioara Maria și Domnul nostru Iisus Hristos ca să-I retrogradeze sau înjosească așa de mult și cu atîta îndărătnicie?!

Sf. Ierarh Policarp, Episcopul Smirnei (+ 166 d.Hs.), impunîndu-i stăpînirea idolatrii să blesteme, să înjosească pe Hristos, a zis: „Sînt 86 de ani de cînd îi servesc, și nu mi-a făcut nici un rău; ci dimpotrivă, numai bine. Deci, cum aș putea eu rosti injurii împotriva Împăratului meu, Care m-a mîntuit!“ (V. Sf. 23 Febr. 695). Așa trebuie să zicem și noi acelor care ne silesc a retrograda sau a înjosi pe Maica pururea Fecioara Maria și pe Fiul ei iubit: „Noi nu vrem să umblăm calea șarpelui și încoace și încolo, cinstind și să necinstim pe Maica Domnului: ci drept după dreptarul Ortodoxiei“ (Vezi pe larg despre aceasta în „Priveliști Apocaliptice“ cap. 2 2 17: „Nu mai retrogradați pe Maica Domnului!“)

65) Adeseori am lăsat învățătura cea bună, ba chiar am urît-o și defăimat-o, grăind deșertăciuni la adresa ei?

66) Am amînat pocăința de azi pe mîine, de la un post la altul, de la un an pe alt an, lenevind-mă, împiedicînd astfel cu fapta și cu cuvîntul și pe alții de a se griji sufletește? Stînd la Sf. Rugăciune, la cîntare, la Sfintele Slujbe și la ascultarea învățăturilor Dumnezeiești, mi-am lăsat mintea să hoinărească la lucruri, viclenii, deșertăciuni și la felurite păcate lumești? (m)

m) BIRUIREA ISPITEI ÎNTRERUPEREI LEGĂTURII CU DUMNEZEU ÎN RUGĂCIUNI. Un seminarist venit în Sf. Bise-

rică, a fost întrebat de un bogătan îngîmfat în vremea Dumnezeieștii Liturghii: „Ce învățați acolo în seminar?“ El îi răspunde: „Să tăcem în vremea Sfintelor Slujbe. Să păstrăm liniștea cuvenită în Sf. Biserică“. Ispititorul a tăcut. Ispita a fost biruită. Diavolul din început nevrînd a se închina Dumnezeului tuturor, s-a lepădat din ceruri și s-a făcut străin Împărăției lui Dumnezeu. Pentru aceasta ne silește el și pe noi a ne sustrage de la rugăciuni (vorburile cu Dumnezeu) la felurite deșertăciuni și treburi, vrînd a lucra și în noi ceea ce a pătimit el. Acestea știindu-le, să priveghem și să ne rugăm neîncetat, ca să nu cădem în ispită (Mt. 26 41; Mc. 14 38; 13 33. 37).

Un frate, pe cînd stătea la rugăciune, l-a mușcat o scorpie de un picior, și atîta de groaznic l-a îndurerat în inimă, încît era aproape să-și dea Sufletul. El însă, deși a pătimit acea cumplită durere, nu s-a depărtat de acolo pînă nu s-a împlinit rugăciunea.

Un bătrîn oarecare rugîndu-se, așa de mult îi stătea împotriva diavolul, că atunci cînd își ridică mîinile, diavolul se prefăcea în chip de leu, și apucîndu-l cu labele de dinainte, își înfigea unghiile de amîndouă părțile în coapsele nevoitorului, și nu-l lăsa pînă ce nu-și slobozea mîinile în jos. Sfîntul însă nu se lăsa pînă ce nu-și îplinea rugăciunile sale obișnuite (P. pg. 435 8; 440 27).

Un sfînt Părinte rugîndu-se în pustie, au venit dracii asupra-i, și o săptămînă îl trîneau și-l scuturau, ridicîndu-l în sus cu rogojina, dar n-au putut să-i pogoare mintea lui de la rugăciunea cea fierbinte (P. pg. 440 28). Așa a pătimit de la diavolul în timpul rugăciunilor și Sf. Grigore Decapolitul și alți Cuvioși și Sfînți.

Un alt bătrîn Sfînt, iubitor de Dumnezeu, se ruga cu multă luare aminte, umblînd prin pustie. Doi Îngeri venind, îl însoțeau mergînd alături cu el de amîndouă părțile. El însă n-a privit la ei nici cîtuș de puțin, ca să nu piardă partea cea mai mare. Aceasta o făcea el, aducîndu-și aminte de cuvîntul apostolesc, care zice: „Nici Îngerii, nici Începătoriile, nici Puterile, nu vor putea să ne despartă pe noi de dragostea lui Hristos“ (Rom. 8 38—39; P. 440 29).

67) M-am lenevit a-mi spovedi toate păcatele de patru ori pe an, sau de trei ori, de două ori, ba nici măcar odată în an? M-am lenevit a-mi mărturisi gîndurile nesocotite, rele, primejduitoare mîntuirii la Duhovnic iscusit, spre a nu cădea din dreapta credință și din viețuirea creștinească? Am neglijat și nu mi-am împlinit cano-nul dat la Sf. Spovedanie? *

* S-A IZBĂVIT DE BÎNTUIELILE DRACILOR DUPĂ FACEREA CANONULUI DAT DUPĂ SFINTELE PRAVILI Odinioară un Preot-Duhovnic iscusit, a venit din ostrovul Ciprului.

El ne-a spus nouă o întâmplare mult grăitoare, din care se văd marile binefaceri primite de cei care la Sf. Spovedanie își iau canonul după Sfintele Pravili. Oarecare femeie din părțile acelea, se îndeletnicea cu meseria drăcească a descîntecelor și a vrăjitoriilor. Vrăjitoarea aceea era vestită pînă la mari depărtări pentru răutățile vrăjitoriilor ei. Un om dușmănos, a rugat pe acea vrăjitoare să-i facă niște vrăji asupra unui om mai înstărit și mai credincios, ca de voie ori peste voia sa, să-l tragă în bîntuiești și primejduire grea. După învoire și plată, răutăcioasa vrăjitoare trimite doi demoni la bietul om creștin, ca să-i facă rău. Aceia ca fulgerul se duseră la creștin acasă. Îl căutară prin casă, prin curte, prin grajduri, prin grădină, în țarină, pînă ce-l aflară. Repezindu-se cu mare răutate asupra lui, o putere minunată îi opri pe loc. Văzînd că orice trudă le e zadarnică, spurcații demoni, depărtîndu-se de creștin, s-au întors la vrăjitoarea care-i trimisese fără nici o ispravă rușinați groaznic. Vrăjitoarea care-i trimisese să facă acea răutate satanică văzîndu-i, i-a întrebat pe demoni: „Ce ispravă ați făcut?” Demonii rușinați și foarte tulburați, au răspuns: „N-am putut să-i facem nici un rău, nici o tulburare sufletească, n-am putut să-l bîntuim, nici să-l rănim, nici să-l necăjim rău”. Vrăjitoarea mirată, îi întrebă: „De ce n-ați putut a-i face nici o răutate? Cum atîtor oameni și femei le-ați putut face atîtea și atîtea rele, și acestui om nu i-ați putut face nici un rău?!” Dracii necăjiți groaznic, au răspuns: „Omul acela a mers de s-a spovedit la Preotul-Duhovnic din Cipru, ș-a luat canon după Dumnezeieștile Pravili... Aflîndu-l în canon, ostenindu-se în facerea lui, n-am putut... ba nici am îndrăznit a ne apropia de el. Vrăjitoarea, foarte tristă, i-a întrebat: „Oare la toți creștinii care au poruncă sau canon vi se întâmplă vouă așa?” Demonii au răspuns: „Ba nu; ci numai la aceia care își i-au de la acel Preot-Duhovnic (din Cipru) canonul după Dumnezeieștile Pravili, corespunzător greutăților păcatelor săvîrșite de ei, mărturisite și canonisite, și care fac roade vrednice de pocăință (Mt. 3 8; Lc. 7 37—50; 15 10—32; 19 8). Nici nu ne putem apropia de aceia căroră acel Preot-Duhovnic iscusit, le dă porunci, canon, din Legea lui Dumnezeu, îi învață din Dumnezeieștile Scripturi și le dă porunci din ele. De aceia nici nu îndrăznim a ne apropia, pentru că ne temem și ne înfricoșăm de legile lui Dumnezeu. De ceilalți însă, care iau în loc de canon vorbe omenesci, canoane ușoare, bagadele, numai forme goale de canoane, învățături de la ei și, nu ne temem și nu fugim nici de cum de ei...”

Vrăjitoarea auzind acestea de la necurații draci, își recunoaște păcatele ei grozave, se nădăjduiește în învățătura și lucrarea acelui Preot-Duhovnic iscusit, se încrede în mila lui Dumnezeu. Îndată alergă la Preotul acela, se apropie de el cu îndrăzneală. Preotul

văzînd-o și cunoscînd-o, o îndepărtează, amintindu-i relele ce făcuse cu vrăjitoriile ei, cum îndepărtă odinioară Mîntuitorul pe femeia Hananiană, pe farisei, cărturari, saducheii, zicîndu-i: „Fugi sluga satanei de aici cu răutățile tale...”. Vrăjitoarea însă îndrăznind, se apropie de Preot, își plînge răutățile, își mărturisește toate păcatele, și cere cu mare stăruință să-i dea canon după Dumnezeieștile Scripturi și Pravili, pentru a se izbăvi de draci, și a se curăți de păcate. Preotul văzînd umilința, pocăința, stăruința ei în cererea canonului cuvenit, îi dă un canon mai ușor, numai să se părăsească cu totul de vrăjitorii. Vrăjitoarea însă prosternîndu-se cu fața la pămînt, se ruga cu lacrimi Preotului, zicînd: „Părinte! Nu mă cruța pe mine păcătoasa, ci după Legea Domnului Dumnezeu, după Dumnezeieștile Scripturi și Pravili să mă judeci pe mine, să-mi dai canon și să mă canonisești, pentru că de acestea au mărturisit dracii că se tem...”. Preotul văzînd-o stăruind, i-a dat canon după Dumnezeieștile Scripturi și Sfintele Pravili. Vrăjitoarea primind canonul drept, ca de la Dumnezeu, s-a înțeleptit minunat, a făcut pocăință adevărată, își împlinea zilnic canonul dat cu toată credincioșia și dragostea Sfîntă. Și așa din sluga dracilor, a devenit roabă plăcută lui Dumnezeu; din cufundată de vie în iad, a devenit moștenitoare Împărăției lui Dumnezeu!

Preotul acela Duhovnic văzînd acestea, de atunci mai mult se ostenea în Scaunul Sfintei Spovedanii, a învăța penitenții după Dumnezeieștile Scripturi și Sfintele Pravili, a le da canoane potrivite pentru a se mîntui, și nu după voia sa ori a penitenților (Prol. 24 Martie).

Am umblat din Duhovnic în Duhovnic căutînd pe cel care mă va mărturisi mai repede și mi-ar da un canon mai mic, pe cel ce ar zice ca mine, precupețind astfel Sfînta Taină a Spovedaniei? n)

n) „Oricare om sau femeie își va lăsa Duhovnicul său, fără oarecare vină, și se va spovedi la altul, să se despartă de Biserică cu cel ce-l primește pe dînsul. Pentru că grăiește învățătorul meu Pavel și mărturisitorul Bisericii: „De ați avea zece mii de dascăli în Hristos, dar Părinți nu aveți mulți, că în Hristos Iisus, prin Evanghelie, eu v-am născut pe voi”. (P.B.G. pg. 115 (117); 1 Cor. 4 15).

NUMAI SPOVEDANIA ADEVĂRATĂ ÎNSOTITĂ DE CANONISIREA PĂCATELOR ȘI FACEREA ROADELOR VREDNICE DE POCĂINȚĂ NE FOLOSEȘTE. Mai înainte de spovedanie, noi trebuie a zice hotărîtor ca și tiul risipitor: „Scula-mă-voi și mă voi duce la tatăl meu, adică mă voi ridica din păcate și voi merge după legile lui Dumnezeu, pe treptele împlinirii faptelor bune. Apoi trebuie a ne sili și merge din putere în putere la bun a

desăvîrșire plăcută lui Dumnezeu, prin adevărata credincioșie și viețuire curat creștinească. Cei mai mulți dintre noi însă, cînd zic: „Mă duc să mă spovedesc“, unii țin strîns lucrul străin în casele lor, iar alții încuie în inimile lor uriciunea și zavistia?! Unii au în gurile lor: clevetirea, pîra, ponegrirea, judecata, osîndirea aproapelui, iar alții nu se despart de femeile cele nelegiuite cu care trăiesc în concubinaj! Unii petrec împreună cu fețele care se aprind de pofta păcatului, alții își fac gurile lor cloacă feluritelor vorbe putrede, măscăriciunilor, drăcuelilor, înjurăturilor, cîntecelor curvești, jurămintelor false, glumelor și feluritelor blestemății. Mulți, mai înainte de a merge la spovedanie, nu-și socotesc păcatele ce au, nu se hotărăsc a se părăsi de ele, nu-și scriu, nici nu învață pe de rost păcatele săvîrșite pentru a și le mărturiși bine, drept așa cum ar trebui, nu se pregătesc pentru adevărata pocăință și spovedanie.

Mulți vin la Duhovnic în zilele cele mai de pe urmă ale Postului, cînd el este aglomerat și cu slujbele și cu feluritele cerinți ale multora, cînd se silește a-i împăca pe toți, cînd limba îi este slăbită de sfătuirii, citiri, și mintea tulburată de multa luare aminte a celor ce se spovedesc. Atunci vin și ei, dar tot negreghățiți, se așează înaintea Duhovnicului, așteptînd ca el să le cerce adîncurile inimii, el să-i întrebe în care păcate au căzut, de cîte ori, cînd și ce răutăți sau primejdii au provocat cu ele. Ei așteaptă ca tot Duhovnicul să pună în gura lor făgăduința depărtării de păcate și cuvintele pocăinței, ca și cînd ei n-ar avea nici minte, nici voință, nici Suflet, nici cuvînt, nici gură de vorbit! Iertarea păcatelor acestor nepregătiți este foarte îndoielnică, deși Preotul Duhovnic citește cu multă umilință rugăciunile de dezlegare sau iertăciune. Cu astfel de spovedanie nu se știe dacă se Împărtășesc și de Hristos ori numai de Preot, dacă iau P.S. Trup și Singe al lui Hristos ori iau foc, sabie, sau judecată?! Nu se știe dacă se folosesc ori se prăbușesc și primejduiesc.

Nepregătiții zic că Dumnezeu are milostivire nemărginită, pe care a arătat-o în pilda fiului risipitor, că: l-a sărutat, i-a dat toate darurile Dumnezeiești — veșmîntul cel dintîi, inel, încălțăminte — și însuși vițelul cel hrănit. Acestea se pricep a le spune după Sfînta Evanghelie, dar de trezirea fiului risipitor, de hotărîrea și de chipul pocăinței adevărate și lucrătoare, făcută de el, nu vor a grăi, nici a se hotărî să facă la fel. Cum acela s-a mîhnit pentru sărăcia în care căzuse, așa să ne mîhnim și noi pentru lipsirea Darului lui Dumnezeu pe care l-am pierdut din cauza păcatelor. Cum acela s-a trezit în lipsa aceia, hotărîndu-se a se întoarce la tatăl său, așa și noi să ne trezim din somnul păcatelor la rîvna de a ne ridica din ele și a alerga la Dumnezeu Izvorul tuturor bunătăților. Cum acela s-a pregătit mai înainte pentru întoarcere, pocăință și mărturisire;

asa să ne pregătim și noi. Cum a părăsit acela pe boier, porcii lui și țara străină; așa să părăsim și noi pe diavolul, păcatul, locurile și prilejurile păcatelor. Cu pregătirea inimii zdrobită, sinceră și umilită cu care acela a alergat la tatăl său și s-a mărturisit vina sa; așa, cu același pregătire, inimă zdrobită, sinceritate și umilință să alergăm și noi la Dumnezeu și să ne mărturisim păcatele noastre înaintea Duhovnicului, ministrul împuternicit al Său. Cum acela, după ce l-a primit tatăl său cu toată dragostea în casa părintească, nu s-a mai întors în țara străină la boierul acela și păstoria porcilor lui; așa și noi, după ce ne primește Dumnezeu cu toată dragostea în Casa Părintească adică în Biserica Sa, reînzestrîndu-ne cu toate Darurile pe care le risipisem, să rămînem aici pentru totdeauna, fără a ne mai reîntoarce la țara blestemățiilor, la diavolul, la păstoria porcilor sau facerea păcatelor. Numai așa făcînd, ne folosim.

Cei care privesc numai la mila îndurării lui Dumnezeu și trec cu vederea adevărata pregătire a pocăinței, sînt asemenea nepri-cepuților care caută la treapta cea mai de sus a scării, iar pe celelalte le trec cu vederea; și așa ridicîndu-și piciorul să se suie dintr-o dată pe treapta de sus, în loc de a se sui acolo, sus, cad și se fărîmă groaznic. E adevărat că Milostivirea lui Dumnezeu este nemărginită; însă de aceasta se fac vrednici numai aceia care se pregătesc și ei cu cît mai multe osteneli bine chibzuite pentru a și-o cîștiga. De vom face pocăință adevărată ca fiul risipitor, vom dobîndi și noi iertarea păcatelor și Darurile Dumnezeiești ca și acela.

Așa dar, mai înainte de Sf. Spovedanie, să ne revenim în sine ca și fiul risipitor, să ne readunăm gîndurile risipite la deșertăciunile lumești și desmierdările trupului, cum își adună păstorii vitele risipite. Să ne socotim bine toate păcatele cu cauzele, greutățile și primejduirile lor, să cugetăm la Dumnezeu pe Care L-am mîniat, și la atîtea bunătăți și bogății de binefaceri ale Lui de care ne-am despuat și lipsit. Să ne hotărîm cu trup și Suflet a părăsi păcatul și a ne întoarce la Dumnezeu. Cu cîteva zile sau săptămîni mai înainte de a merge la Scaunul Sf. Spovedanii, să ne pregătim cu trezie cuvintele mărturisirii păcatelor, să ne umilim inima și să vărsăm lacrimi din ochi ca fiul risipitor. Să ne mărturisim păcatele noastre cu bună rugăciune înaintea Sf. Spovedanii de șapte ori, ca să ne folosim și noi ca leprosul Neeman Sirianul. Acesta era căpetenia oștirilor din Siria, minunat la față, puternic, dar lepros, sortit prăpădului. O fată Israelită, roaba femeii lui Neeman, i-a zis: „O, dacă stăpînul meu s-ar duce înaintea Proorocului din Samaria, de bună seamă s-ar curăți de lepră“. Neeman, dornic de vîndecare, a venit cu căruța și călăreți la ușa casei lui Elisei. Omul lui Dumnezeu a trimis un vestitor la el, zicîndu-i: „Mergi de te spală — cufundă — în Iordan de șapte ori“. Neeman s-a îndărătni-

cit și s-a îndoit, zicînd: „Au doară nu sînt mai bune apele Damascului decît Iordanul?” Slugile stăruind, i-au zis: „Doamne, dacă ți-ar fi grăit un alt cuvînt mai mare, sau dacă ți-ar fi spus să faci altceva mai greu ca să te vindeci, n-ai fi făcut? Deci, după cuvîntul lui, mergi, spală-te în Iordan de șapte ori, și te curățește”. Neeman s-a coborît, s-a atundat de șapte ori în apele Iordanului și s-a curățat de lepra lui (4 Imp. 5).

Așa să facem și noi. După ce notăm pe hîrtie sau ne recunoaștem cît mai bine păcatele, să ne cufundăm de șapte ori, în recunoașterea sau citirea lor cu căință ca și Neeman în Iordan, pentru curățire. Apoi, după astfel de bună pregătire, să pășim la Scaunul Sf. Spovedanii, înaintea Preotului Duhovnic, care în vremea Spovedaniei ține Fața lui Dumnezeu și Mîntuitorului nostru. Stînd în genunchiați înaintea Duhovnicului, să nu așteptăm ca niște muți sau somnoroși fără de glas, să ne întrebă el și noi numai să răspundem din cînd în cînd cîte un „da” sau „nu”; ci, plini de trezie, conștienți și bine grăitori, să ne spunem toate păcatele noastre. Ce? Așteptăm să ne tragă Duhovnicul păcatele din noi cu cîrligul? În mărturisirea păcatelor noastre să nu învinuim pe alții, cum a făcut Adam în Rai, arucînd vina pe Eva și Eva pe șarpe; ci pe noi înșine să ne mărturisim, zicînd: „Greșit-am la cer și înaintea lui Dumnezeu... a mea este: rana, buba, vina, păcatul, nelegiuirea”.

Cu o astfel de Spovedanie adevărată însoțită de început bun și facerea roadelor vrednice de pocăință, ne vom învrednici a sui din treaptă în treaptă pe scara mîntuitoare a Sfintei Taine a Pocăinței adevărate și a ajunge la treapta de sus, în care vom afla Milostivirea Bunului Dumnezeu, Care ne iartă toate păcatele și ne învrednicește Darurilor Sale celor Dumnezeiești.

Aceasta-i rînduiala pocăinței și Spovedaniei adevărate și folositoare, pe care Mîntuitorul ne-o pune înainte prin pilda fiului risipitor. Cei care nu se țin de rînduiala aceasta sau ies afară din ea, pocăința aceloră este îndoielnică, spovedania nedesăvîrșită și dezlegarea sau iertarea păcatelor neadevărată.

Fericiți devin și sînt toți care se țin de buna rînduială a Sfintei Pocăințe și Spovedaniei însoțite de început bun și facerea roadelor vrednice de pocăință. Pe aceștia îi primește Dumnezeu, cade pe grumajii lor, îi îmbrățișează și-i sărută. Preotul Duhovnic grăiește pentru fiecare din ei aici pe pămînt: „fiule, iartăți-se ție păcatele tale”, și în același timp Dumnezeu din cer le dă iertare păcatelor. Astfel, făcîndu-se, pocăința și spovedania după buna rînduială cea adevărată, luăm de la Dumnezeu: iertare păcatelor, ne îmbrăcăm în haina mîntuirii, luăm Darul Sfintului Duh, ne îndreptăm pașii Sufletului pe calea împlinirii voii și poruncilor lui Dumnezeu, ne învrednicim împărțirii Dumnezeieștilor Taine cu bună cuviință...

Ori care dintre noi păcătoșii ne vom pregăti așa cît putem mai bine, devenim fii și fiice ai lui Dumnezeu și moștenitori ai Împărăției Lui în Domnul nostru Iisus Hristos Dumnezeu-Omul Mîntuitorul nostru Ce' preamărit în Sfînta Treime împreună cu Dumnezeu Tatăl și Dumnezeu Duhul Sfînt, în veci. Amin.

68) Am fost nebăgător de seamă... și m-am lăsat bîntuit de spiritele vicleșugurilor, minciunăriilor, necurățiilor, nălucirilor, schimbării gîndurilor bune în cugete și hotărîri rele?

69) M-am lenevit a-mi crește pe fiii (finii) mei trupești și sufletești o) și pe cei încredințați îngrijirii mele (elevi, subalterni, lucrători) în învățatura și frica Domnului? Din lenevirea cercetării cărților sfînte și indiferentismul religios și din cauza unor superstiții, am șovăit a crede și a mărturisi: un Sfînt Botez, care se face prin Darul Sfîntului și de viață Făcătorului Duh spre spălarea păcatelor strămoșești și proprii, în învierea obștească a morților, în viața veșnică, și mai ales în botezul pruncilor? M-am lenevit a certa și pedepsi pe fiii și fiicele mele trupești și pe finii (fiii) mei sufletești pentru abaterile lor de la dreapta credință și viețuire creștinească?

o) Sfînta Taină a Botezului, după o străveche datină a Bisericii, se împărtășește și pruncilor mici în fața și pe baza garanției unor martori — chezași — supranumiți: „nași”, invitați de părinții pruncilor. Despre străvechimea acestei datini mărturisesc Constituțiile Apostolice (C. III, cap. 16—18; C. VII, cap. 22). Sf. Părinte apostolic Dionisie Arcopagitul (+ 96 d. Hs.), ucenicul Sf. Ap. Pavel, în „eclesiastică ierarhia” cap. 7 10, zice așa: „Învățătorilor noștri bisericești le-a plăcut a admite la Botez și pruncii, sub sfințita condițiune, că, părinții naturali ai pruncului, îl încredințează oarecărui din credincioși, care are îndatorirea a-l forma în lucruri Dumnezeiești (în îndatoririle lui de creștin), și a purta grija de dînsul și mai departe (în cursul vieții lui) ca un părinte și veghetor al mîntuirii lui veșnice. Pe acest bărbat, dacă a promis a conduce pe copilul ce-l i-a în brațe, ca naș, la viața religioasă, Ierarhul sau Preotul îl pune a rosti lepădările și „Simbolul Credinței”. Despre aceasta vorbește și Apologetul Tertulian (+ 240 d. Hs.) și alți dascăli ai Bisericii.

Nașii sînt martorii Botezului, care adevăresc săvîrșirea botezării pruncului. Ei sînt garanții înaintea lui Dumnezeu și a Bisericii, că pruncul nou botezat va rămîne credincios dreptei credințe creștinești primită și tăgăduințelor date. Nașii sînt părinții spirituali care la botez, dînd răspunsurile în locul și în numele pruncilor și rostind mărturisirea credinței „Simbolul Credinței”, își iau asuprași obligația de a crește pe cel luat în garanție și nou botezat, în dreapta

credință creștinească și cu sfințitele făgăduințe date, pentru a deveni, a fi și a rămâne pentru totdeauna fiu al zilei, al luminii și al lui Dumnezeu, și moștenitor al Împărăției Cerurilor. Nașii care își împlinesc această îndatorire sfântă, au mare plată de la Dumnezeu; iar cei neglijenți cad în osînda străjerului ce nu priveghează, a fecioarelor nebune care nu și-au agonisit untdelemn necesar pentru candelile lor, a slugii leneșă care a ascuns în pământ talantul încredințat (Mt. 24 48; 25 1—30). Părinții trupesti nu pot fi nași pruncilor lor.

Nașul trebuie a fi în vîrstă și de același sex cu pruncul care se botează. Nu-i iertat a fi parte bărbătească la prunce și parte femeiască la prunci, ca nu cumva, atunci cînd se măresc, învățîndu-i, să fie predispuși a cădea în păcate (desfrîu). Numai cînd nu se găsește în localitate naș la finii și nașă la fine, se pot face excepții.

Nu-i iertat a se lua mai mulți nași la botezul copilului. Biserica dezaproabă aceasta, pentru a nu se extinde rudenia spirituală prea departe și a pune lațul de împiedicare urmașilor în căsătorii, sau a-i face să se încurce, călcînd Sfintele canoane, pentru care cad în felurite nefericiri. Gradul de înrudire spirituală între naș și fin merge cu împiedicare sau cu oprirea de a se lua în căsătorie urmașii lor, ca și la înrudirea de sînge, adică pînă la a 7-a spiță inclusiv. Numai după spița a 8-a se pot lua în căsătorie.

Prin rudenie spirituală se înțelege raportul întemeiat prin Botez între naș și fin, precum și între anumitele rude din ambele părți. Această rudenie se naște prin faptul că Botezul se consideră ca renaștere, a finului, și nașul, care există la această renaștere, se consideră ca tată spiritual (Vezi comentarul Arhim. Ioan la can. 53 Trulan). Acest raport, din cauza datoriei pe care nașul ș-o ia asupra sa ca reprezentant al tatălui trupesc al celui ce se botează, se aseamănă cu acela în care stau tatăl și copiii unul către altul. Aici își are originea și ideea de rudenie spirituală, care, după cuvintele canonului 53 Trulan stă mai sus decît cea trupestă. După ce această idee s-a încetățenit în Biserică, s-au întrebuițat grade de rudenie spirituală, tot așa ca și la rudenie de sînge, și, ca și la aceasta s-au determinat și la aceia grade care formează o imposibilitate la căsătorie.

În legătură cu tradițiunea bisericească a celor dintîi secole, împăratul Justinian a dat în anul 530 o constituție, după care era oprită căsătoria nașului cu fina (Cod. V. 4, 26). Sinodul Trulan a hotărît, în amintitul canon, sub amenințare cu pedeapsă, că nașul nu poate să încheie o căsătorie cu mama finului cînd ea a rămas văduvă. Prin aceasta s-a fixat canonic imposibilul la căsătorie al rudeniei spirituale (Vezi comentariul meu can. 53 Trulan. „Pravila” I, 535). După apariția acestui canon, s-au înmulțit gradele rudeniei

spirituale în care sînt oprite căsătoriile, și s-a ridicat numărul imposibilităților la căsătorie. Vasilicalele au hotărît în această privință o graniță, și deci au oprit: 1) Căsătoria nașului cu fina, 2) căsătoria nașului cu mama finului, 3) căsătoria fiului nașului cu fina, 4) căsătoria nașului cu fiica finului, 5) căsătoria fiului nașului cu fiica finului (Vasile, XXVII, 5, 14). Această decizie a Vasilicalelor, care a fost primită în colecțiile de canoane ale Bisericii Ortodoxe, se consideră ca normă fundamentală la determinarea imposibilităților la căsătorie în rudenia spirituală (Nomoc. XIII, 5). În decursul veacurilor următoare, pe baza deciziunii can. 53 Trulan „că rudenia spirituală stă mai sus decît cea corporală”, s-a hotărît imposibilitatea la căsătorie în rudenia spirituală în aceeași măsură ca și la rudenia de sînge, adică pînă la gradul al șaptelea inclusiv (D.B.O. o.c. pp. 504—5).

Nașul, fie el cel de la Botez, Cununie sau chiar de la călugărie, este îndatorat a fi un bun povățuitor duhovnicesc al fiului său. În acest scop înalt, nașii trebuie a fi dreptcredincioși și buni creștini, bogați în credincioșie și viețuire creștinească. Nașii se leagă cu finii și părinții lor printr-o rudenie spirituală, care-i mai mare decît cea după trup, cu cît Sufletul e mai mare decît trupul. Pentru aceasta nașii poartă înalta numire de: „Părinți duhovnicești”; iar finii le sînt: „fii duhovnicești”. Nașii care nu grijesc de finii lor cu osîrdnică înțelepciune de sus (Iac. 3 17) pentru luminarea și creșterea lor creștinească, se canonisesc ca și părinții care își leapădă copiii.

Pentru marea răspundere a nașilor de finii lor, Sfintele Pravili nu dau voie călugărilor și călugărițelor a fi nași de botez, pentru că fiind în Mănăstire și nu cu ei în lume, nu se pot îngriji de creșterea lor creștinească. „Nu se cuvine, nici nu este lucru cinstit, nici primit (de Biserica lui Dumnezeu) ca, călugării sau călugărițele să primească copii după Sf. Botez, (a fi nași), adică să se facă cumetri; sau să țină cununii la nuntă, adică să cunune (după cum nici mireanul nu poate fi naș la călugărie). De va îndrăzni cineva să facă acest lucru fără de cale și rușine și fărădelege, să se canonisească cum va părea Arhiereului. Iar de va face aceasta a doua oară, să se izgonească din Biserica lui Hristos ca un călcător de Dumnezeieștile „Pravile” (P.M.B. gl. 135).

Păcat mare și grea osîndă așteaptă pe părinții și nașii care nu se îngrijesc de aproape de fiii sau finii lor, ca să-i dezbrace de groaznicul păcat al hulei, înjurăturilor de cele Sfinte, chiar și de simpla înjurătură și sudalmă cu care își îmbălează gurile lor, făcîndu-se astfel nevrednici de luarea celor sfinte... și de alte păcate, pe care copiii lesne le iau de la oamenii și copiii cei întunecați ai lumii ce zace în cel rău (1 Ioan 5 19; Gal. 1 4). Părinții și nașii care nu-și fac datoria lor de a crește pe copii și pe tinii lor în învă-

țătura Dumnezeiească și în frica Domnului, vor fi trași la răspundere în ziua judecății și groaznic pedepsiți. Când datornicii n-au cu ce plăti, garanții plătesc toată datoria.

SFINȚII SE ÎNGRIJEAU PÎNĂ LA SACRIFICIU PENTRU MÎNTUIREA FIILOR LOR DUHOVNICEȘTI. Sfântul Ioan — istorisesc Clement Alexandreanul și Eusebiu — după întoarcerea sa din Patmos la Efes, cercetă Bisericele din Asia Mică, spre a îndrepta abuzurile care s-ar fi putut surîde, și a da Păstori celor care nu aveau. Fiind într-un oraș vecin de Efes, ținu o cuvîntare poporului adunat. Printre auditori el observă un tînăr cu o figură interesantă. El l-a prezentat Episcopului, și i-a zis: „Îți încredințez tînărul acesta în Fața lui Hristos și a adunării aceștia”. Episcopul făgădui că va purta grijă de el. Apostolul îl recomandă din nou și se întoarse la Efes. Episcopul luă pe tînăr în casa sa, îl instrui și-l deprinse la practica virtuților creștine, după care îl boteză și confirmă. Crezînd că nu mai are nimic de temut din partea sa, veghea asupra lui cu mai puțină luare aminte... și în sfîrșit, îl lăsă de capul lui. Tinerii desfrînați făcînd cunoștință cu el, îl traseră în societatea lor. Atunci tînărul uită maximile creștine, și înteeîndu-se greșelele, muștrarea conștiinței se înnăbuși, și ajunse capul unei bande de tîlhari, ca unul ce era mai crîncen decît toți și mai îndrăzneț.

După cîtva timp Sfântul Ioan veni iarăși în cetatea aceea. După ce și-a terminat treburile care-l chemau, zise Episcopului: „Dă-mi odorul pe care Iisus Hristos și eu ți l-am încredințat în fața Bisericii tale”. Episcopul mirat, nu știa ce va să zică cerința aceasta; el își închipuia că este vorba despre un depozit de bani. Sfântul explicîndu-i, îi zise că-i cere Sufletul fratelui său, pe care i l-a încredințat. Atunci Episcopul îi răspunse suspinînd și cu ochii scâlțați în lacrimi: „Ei! A murit!” Sfântul întrebă: „De ce fel de moarte?” „Este mort pentru Dumnezeu — răspunse Episcopul — s-a făcut tîlhar, și în loc să fie la Sf. Biserică cu noi, s-a așezat pe un munte, unde trăiește cu oameni răi ca dînsul!” La cuvintele acestea, Sf. Ap. Ioan și-a sfîșiat hainele, apoi scoțînd un suspin adînc, a zis cu lacrimi: „Ah, ce păzitor am ales eu să vegheze asupra Sufletului fratelui meu!” Ceru un cal și un conducător, și plecă pe munte.

Santinelele hoților îl opriră: dar în loc să scape prin fugă sau să ceară să-i cruțe viața, zise: „De aceea am venit; duceți-mă la căpitanul vostru”. Acesta vîzîndu-l venind, luă armele ca să-l primească; dar cînd recunoscă pe Sf. Ioan, a fost pătruns de frică și de rușine, și apucă fuga. Apostolul uită vîrsta înaintată și s'ăbîciunea lui și alergă după el, strigînd: „Fiule, de ce fugi așa de tatăl? Este un bătrîn neînarmat, de care n-ai de ce să te temi. Fiule, ai milă de mine. Ai putea să te căiești; nu trebuie să fii deznădăjduit

de mîntuirea ta. Răspund eu pentru tine înaintea lui Iisus Hristos. Sînt gata să-mi dau viața pentru tine, după cum Iisus Hristos și-a dat-o pe a Sa pentru toți oamenii. Îmi pun Sufletul meu pentru al tău. Oprește-te, crede-mă, sînt trimis de Iisus Hristos”. La aceste cuvinte, tînărul se oprește, aruncă armele tremurînd și vîrsînd lacrimi. Îmbrățișează apoi pe Apostol ca pe un tată iubit, și-i cere iertare; dar ascundea mîna sa dreaptă, care a fost mînjită de atîtea crime. El se silea prin focul pocăinței sale, să șteargă păcatele pe cît se putea și să afle un al doilea botez — cum zice Sf. Climent — prin lacrimi. Sfântul căzu la picioarele lui, îi sărută mîna dreaptă pe care o ținea ascunsă, îl încredințează că Dumnezeu îi va ierta păcatele, și așa îl aduse la Biserică. Se ruga și postea cu el și pentru el; nu înceta de a-i citi locurile cele mai atingătoare din Sf. Scriptură, spre a-l mîngîia și încuraja. Și numai după ce l-a împăcat cu Biserica, prin iertare și Împărtășirea Sfintelor Taine, s-a despărțit de el...

70) Mi-am ales în Sf. Biserică locul cel mai de frunte? Ca femeie, fată mare, copilă, am trecut din pronaos în naosul (p) Sfintei Biserici, și obrăznicindu-mă, am stat printre bărbați, ba chiar și înaintea lor?

p) TOATĂ PARTEA FEMEIASCĂ ÎN SFÎNTA BISERICĂ SĂ STEA LA LOCUL EI ÎN PRONAOS. N-a fost și nu este iertat, pentru nimica în lume, părții femeiești a trece din pronaos, locul destinat șederei lor, și a se duce în naos (adică din urmă înainte) printre bărbați, ba chiar înaintea lor, lingă catapeteasmă, ori care ar fi ele. Asta se făcea excepție uneori numai capetelor încoronate; dar de ar fi șezut la locul lor, mai bine se foloseau și nu se păgubeau.

Dumnezeu a făcut întîi pe bărbat cu Suflet viu după Chipul Său, și l-a destinat a deveni și după Asemănarea Sa. Pe bărbat l-a luat, l-a adus și l-a așezat în strălucitul Paradis anume făcut. Pe bărbat l-a pus ca un stăpîn în grădina Raiului ca s-o lucreze și păzească. Bărbatului i-a dat poruncă a mîncea din toți pomii Raiului pămîntesc și l-a oprit să nu mănînce din pomul cunoștinței binelui și răului. Privind la bărbatul creat singur, Dumnezeu a zis: „Nu e bine să fie omul singur; să-i facem ajutor potrivit pentru el”. Domnul Dumnezeu făcînd din pămînt toate fiarele, păsările și felurile vietăți, le-a adus și le-a trecut pe dinaintea bărbatului creat, ca să le vadă, cunoască și pună nume, și așa ele au rămas cu numele pus de Adam. Apoi, mai pe urmă de toate acelea, a creat pe femeie — Eva — din coasta lui Adam, ca și Biserica din coasta Domnului Hristos (Fac. 2; Hron. o.c. pg. 29). Deci, precum Bise-

rica cea adevărată merge după Hristos și nu înaintea Lui, ascultându-L în toate (Efs. 5 22—33); așa și toată partea femeiască să stea în pronaos — locul destinat șederei lor — și să nu strechieze printre bărbați ca cele din circiumi, hoteluri, baluri, serate și alte felurite petreceri anticreștinești. Toată partea femeiască în Biserica Vechiului Test. și a Noului Test. din vremurile apostolice și patristice, a stat separată de bărbați. Sfânta împărăteasă Elena și călugărițele din secolul IV, stăteau cu femeile separate în Biserica Domnului (S.P.A. o.c. cart. II-a cap. 57; Ist. Bis. Socrat, cart. I-cap. 17; Ciril, cateh. 8). Biserica lui Dumnezeu este Ierusalim Cerească în care se păstrează buna rânduială, nu Babilon plin de ametece, confuzii și neorândueli; Cei ce fac neorândueli în Biserică, cad sub afurisanie (9 Apost. P.B.G. III; V.R. M. Cuv. Pahomie, 8...). Femeile și fetele care se amestecă printre bărbați, provoacă sminteală, tulburări, neorândueli urite, se încarcă cu grele păcate, care se revarsă și asupra părinților și nașilor care nu le-au învățat buna rânduială. Femeile și fetele semi-despuiate care merg printre bărbați sau cele mai cu pretenție înaintea lor, la fiecare închinăciune fac cîte o panoramă draconică, atrăgînd asupra lor groaznicele urgii Dumnezeiești (Vezi „Oginda Duhovnicească”, pp. 828—835, de autor).

71) Am ascultat fără evlavie (r), cu lenevire și neglijență Sfintele șapte Laude Dumnezeiești, Sfintele Scripturi, predicile (s), cazaniile, Sfintele Slujbe și Dumnezeiești Liturghii? N-am cercetat regulat Sf. Biserică în Duminici și sărbători, zicînd că mă pot ruga și acasă? (ș) Am venit prea tîrziu la Sf. Biserică și am și ieșit înaintea săvîrșirii Sf. Liturghii, asemănîndu-mă lui Iuda Iscarioteanul, care a plecat de la Cină înaintea celorlalți Apostoli? (t) M-am adunat cu cîcătorii Legilor Dumnezeiești și am hulit împreună cu ei cele Sfinte?

r) Intrînd în Sf. Biserică, să nu uităm, că intrăm într-un locaș sfînțit, în Casa lui Dumnezeu. E bine să știm cum trebuie a petrece în Casa lui Dumnezeu, care este Biserica Dumnezeului Celui viu (1 Tim. 3 15). În clipa cînd pășim pragul Sf. Biserici, să lăsăm afară toate gîndurile, toate grijile lumesti; toate simțirile pămîntești. În Sf. Biserică să intrăm „cu credință, cu frica lui Dumnezeu și cu bună evlavie”. Pășind în Sfîntul Locaș, să fim slobozi de povara grijilor de toate zilele. „Toată grija cea lumească să o lepădăm” și să ne ațintim gîndul și inima noastră numai spre cer și spre Dumnezeu. „Sus să avem inimile!” așa cum ne îndeamnă Preotul înainte, de a începe marea rugăciune, în timpul căreia se aduce Sfînta Jertfă.

Pășim apoi ușor spre a ne închina mai întîi în fața Sfintei Evanghelii — cînd este scoasă în mijlocul Bisericii — care închipue pe Mîntuitorul nostru Iisus Hristos, și apoi la Icoane de pe tetrapod, la Sf. Icoane din Iconostasul mare — catapeteasmă — și trecem în liniște la locul nostru. Dacă am adus luminări, le aprindem în sfeșnic sau în fața Sf. Icoane. Dacă am adus prescură, vin și pomelnic, le dăm Preotului prin ușa din spre miază-noapte a Sfîntului Altar.

Stînd în Sf. Biserică privește numai înainte la Sf. Altar, ascultînd cu atenție cuvintele rostite de Preoți și răspunsurile stranei. Privirea într-o parte și într-alta, ascultarea la cele ce se vorbesc împrejur și vorbirea cu alții rupe firul rugăciunilor și legătura cu Dumnezeu, păgubindu-ne. În timpul Sf. Slujbe — două-trei ore — e bine să ne ostenim a nu ne pogori mintea la cele pămîntești și pieritoare, reamintîndu-ne că: „Împărăția Cerului se silește și numai silitorii o răpesc pe ea” (Mt. 11 12; comp. Lc. 16 16). Ascultă cu luare aminte Sf. Liturghie, Apostolul, Sf. Evanghelie, Cazania, predica... Întipărește-ți-le în minte cît mai bine, ca să poți spune și altora și să poți lucra mai cu folos pentru sine și pentru alții. Ascultă cu atenție și evlavie așa tel ca în Duminici și sărbători să poți lua cu bună pregătire și mulțumire sufletească: Sfînta Anaforă, Sf. Aghiazmă și în zilele rînduite și Sf. Împărtaşanie. Cînd se dă Sf. Anaforă vii liniștit la Iconostas, faci două închinăciuni cu Sf. Cruce complectă, dreaptă și cu evlavie, sîruți Sf. Icoană, apoi mai faci o închinăciune, iei Sf. Anaforă în mîna dreaptă de la Preot sîrutîndu-i mîna cu respect, treci înainte, mînînci Sf. Anaforă fără a lăsa să cadă fărîmituri pe jos, mergi în mijlocul (naosului) Bisericii, faci treci închinăciuni, apoi săvîrșindu-se slujba (după otpust), ieșim fiecare în liniște din Sf. Biserică, zicînd cu evlavie: „Acum slobozește pe robul Tău Stăpîne, după cuvîntul Tău în pace, că văzură ochii mei mîntuirea Ta, care ai gătit-o înaintea feții tuturor popoarelor, luminează spre luminarea tuturor neamurilor și slavă poporului Tău Israil cel Nou ales” (Lc. 2 29—32).

Astfel, ieșind din Sf. Biserică, mergem cu toată buna rânduială la casele noastre, vorbind pe cale despre cele auzite: din Slujbele Sfinte, Apostol, Sfînta Evanghelie, predica sau Cazania zilei.

s) DOI PRIETENI DIN BISERICĂ: UNUL A CĂZUT ÎN IAD ȘI ALTUL S-A MÎNTUIT. Odinioară doi prieteni intrînd în Biserica lui Dumnezeu, au nimerit tocmai în vremea cînd Preotul predica cu înfocare despre puterea adevăratului Cuvînt Dumnezeiesc, care, pe cei ce-l ascultă, îl primesc, îl păzesc și-l împlinesc, îi salvează din primejdia muncilor iadului; iar pe cei care îl nesocotesc și-l calcă în picioare, se osîndesc în iad, vremelnic și veșnic.

El zugrăvea în niște vii culori tericirea celor ce ascultă Cuvîntul lui Dumnezeu, împlinindu-l, și osînda înfricoșată a păcătoșilor notorii care-l nesocotesc. Unul din cei doi prieteni s-a pătruns așa de mult în lăuntru lui de puterea Dumnezeieștilor cuvinte, încît inima lui s-a aprins, pătrunzîndu-se astfel pînă în adîncul conștiinței sale. Văzîndu-se așa aprins, s-a umilit, și îndată a început a plînge cu amar pentru starea sa păcătoasă. În acea stare cu înfocate lacrimi, pocăindu-se, făgădui înaintea lui Dumnezeu că va urî toate cele pămîntești cu deșertăciunile lor, și se va face călugăr. Celălalt însă, dimpotrivă, s-a alunecat cu desăvîrșire sufletește. El în loc de a se pătrunde de Cuvintele lui Dumnezeu cele adevărate și a se umili cu hotărîre, în loc de a-și îndrepta păcătoșita sa viațuire, s-a îndărătnicit și a nesocotit adevărul evanghelic. Astfel, cei doi prieteni s-au despărțit din Biserică chiar și cu duhurile nu numai cu trupurile. După ieșirea din Sf. Biserică, unul și-a împărțit toată averea la săraci, frați ai lui Hristos lipsiți, și ducîndu-se într-o Mănăstire, s-a făcut călugăr! Celălalt a rămas înainte tot cu obiceiurile cele rele și a trăit în păcate, răsfățări și gusturi nelegiuite, după răzvrătita sa inimă! Lui i se părea că asprimea vieții mănăstirești trebuie să fie omoritoare și istovitoare de puteri, și în felul acesta te coboară fără vreme în mormînt. De asemenea și credințioșia și viațuirea creștinească i se părea foarte grea. Însă părerea lui era foarte greșită. Deși la mulți li se pare că monahismul e o tortură, o scurtare de viață; totuși, monahismul e o minunată și fericită trăire luptătoare cu răul în viață. Cei care trăiesc după lume, pierd mult din viață, și adeseori fără de veste se răpesc de morți năpraznice. Asemenea s-a întîmplat chiar și cu prietenul acestuia rămas în lume. Călugărul a întrecut cu lungimea vieții pe mireanul rămas în lumea zăcîndă în cel rău. După felurite petreceri anticreștinești, drăcueli, înjurături de cele Sfinte, răpiri, jocuri, cîntece curvești, chiuituri, beții și alte multe blestemății, cel rămas în lume a murit. Călugărul, prietenul său, auzind de trecerea lui din viață, dorea să afle în ce stare este Sufletul acestuia după moarte. Pentru aceasta s-a rugat el mult timp cu lacrimi fierbinți în duh și în adevăr lui Dumnezeu, Care S-a făgăduit că va auzi și va împlini cererile celor ce I se roagă cu credință (Ioan 4 23—24; Ps. 49 15—16; 144 20). Domnul l-a ascultat, i-a împlinit cererea.

După cîteva zile într-un somn ușor, i s-a arătat călugărului Sufletul prietenului său care murise, zicîndu-i: „Iată-mă după dorința ta! Ce vrei să știi?” Călugărul bucurîndu-se că-l vede, l-a întrebat: „Frățioare! Cum îți este ție acolo în cealaltă lume după moarte?” „Aceasta a-i dorit-o tu s-o știi! i-a răspuns cu suspin oftător acela care i s-a arătat din morți. Va-a-a-a-i! Amar de mine ticălosul!

Să ferească Dumnezeu pe toată suflarea de o așa tortură! Vai!... Viermii cei neadormiți mă muncesc... Ah!... Amar! Și nu-mi dau odihnă pururea, veșnic, ticălosul de mine”. Călugărul l-a întrebat: „Dar ce fel de muncă este aceea?” Slobozitul din morți a răspuns oftînd: „Aceasta e o pedeapsă nesuferită!... Dar n-avem încotro! Nu este nici o putință de a fugi de urgia lui Dumnezeu. Mie acum mi s-a dat voie, pentru rugăciunile tale, a mă arăta ție, deci și puțină ușurare, cît stau aici. Dacă vrei tu, eu îți voi arăta suferința mea, care este răsplata Dreptului Judecător pentru desfătările, desfrînările și împătimirile inimii mele, dacă voiești cu adevărat a vedea și a simți o părticică din acelea. Acea desăvîrșită pedeapsă a mea tu nu o vei putea suferi în întregimea ei. Însă, atîta pe cît poți tu răbda, eu îți voi arăta. Uită-te bine la mine. Pipăie-mă și vezi!” Odată cu aceste cuvinte, mortul și-a ridicat poalele hainelor sale pînă la genunchi. Atunci o groaznică, insuportabilă și nesuferită putoare i-a pătruns toate simțirile călugărului așa de puternic, încît a căzut jos în chilie. Tot piciorul care-l descoperise prietenului său, era acoperit de niște cumpliti viermi. Din rări a ieșit o așa de groaznică putoare, încît nu se găsesc cuvinte, nici condee spre a descrie acea imputăciune. Acea putoare a iadului atît de cumplită, a umplut chilia călugărului, încît el abia a mai putut ieși dintr-însa; iar prietenul lui s-a făcut nevăzut. Ne mai putînd a închide ușa după dînsul, acea infernală putoare s-a răspîndit în toată Mănăstirea, împrăștiindu-se pretutindeni. Toate chiliile s-au umplut de putoare. Bieții călugări nu pricepeau ce-i cu acea putoare infernală. Torturați groaznic, au fost siliți a fugi departe de Mănăstire și a-și face alt locaș de închinare, pentru a nu se sufoca și prăpădi. Timp îndelungat, putoarea aceea a iadului nu s-a curățit de asupra acelui loc. Părinții și frații, peste voia lor, au fost siliți a lăsa mănăstirea și a-și găsi scăpare în alt loc. Prietenul celui mort n-a mai putut a se curăți cu nimic de putoarea aceea infernală. Cu nimic n-a putut a-și spăla duhoarea aceea a iadului de pe mîinile sale, nici n-a mai putut a o împutina cu alte mirodenii...

Iată ce înseamnă viermele cel neadormit! Iată ce este putoarea iadului! Bunul Dumnezeu să ne ferească a fi cineva dintre noi victimă sau jertfă a iadului, ori a muncilor veșnice.

ș) NU-I IERTAT CREȘTINILOR ȘI CREȘTINELOR A LIPSI ÎN DUMINICI ȘI SĂRBĂTORI DE LA SF. LITURGHIE. Multe piedici pun dracii creștinilor pentru a lipsi de la Sf. Biserică. Înțelepciunea străbunilor noștri zice: „Nu-i iertat pentru nimic în lume a lipsi creștinii de la Sf. Biserică. Numai cînd cineva ar fi așa de bolnav, încît, de ar arde casa, n-ar putea ieși singur, ci l-ar scoate alții afară ca să nu ardă, unul ca acela poate fi iertat”. Creș-

tinii și creștinele care vin, intră în Sf. Biserică, se roagă și ascultă cu smerenie Sf. Slujbă și Dumnezeuiască Liturghie și predicarea Cuvîntului lui Dumnezeu, se scriu de Îngerul Bisericii în cartea faptelor bune. Cei care nu vin în trei Duminici la Sf. Biserică, cad sub afurisanie (Can. 80 Sin. VI ec. Sardichia 11).

Îngerul scrie în cartea Bisericii Domnului pe toți binecredincioșii creștini care trec peste toate piedicile drăcești și vin de intră în Casa lui Dumnezeu și ascultă în liniște cu bună rinduială Sfintele Slujbe, Dumnezeuasca Liturghie și Cuvîntul lui Dumnezeu. Cei care însă fără motive binecuvîntate (boală grea, întemnițare...) lipsesc de la Sf. Biserică, se scriu de draci și de ingerii răi în cartea păcatelor.

„Cei ce învață că lesne se poate defăima Casa lui Dumnezeu (Biserica) și adunările ce se fac într-însa; să fie anatema“ (Gangra. 5; Sin. VI ec. can. 74; 76).

E oprit cu afurisanie de ieșit din Biserică și a face tulburare în timpul slujbelor (Apost. 9; Sin. VI ec. 66; Ant. 2).

„Orice om din mireni va tuși din Biserică și se va ruga singuratic, zicînd că-i mai bine a se ruga așa și nu în Biserică, făcînd aceasta fără învățătura Episcopului sau a Duhovnicului, cine va umbla așa, anatema“ (P.B.G. pg. 105 (56)).

Biserica este locul unde ne întîlnim cu Dumnezeu și nu-i iertat pentru nimic în lume a o părăsi.

(t) **DIABOLII SCOT AFARĂ DIN BISERICĂ PE UNII CREȘTINI.** O ispită groaznică năvălește asupra închinătorilor în timpul Sfintelor Slujbe și mai ales în timpul Dumnezeuieștilor Liturghii Unii văzători cu duhul, au văzut pe diavoli în chip de arapi negri.

zburînd prin Sf. Biserică pe deasupra închinătorilor și aruncînd scai asupra-le. Și de cei ce se prindeau scaii, ieșeau, afară. Sf. Ioan Gură de Aur zice că cei ce ies afară din Sf. Biserică mai înainte de săvîrșirea Dumnezeuieștilor Liturghii (fără mare trebuință sau cauză binecuvîntată), se aseamănă lui Iuda Iscarioteanul, care plecînd de la Cina cea de Taină, s-a cufundat în întunericul nopții, a vîndut pe Domnul, s-a prăbușit din darul apostoliei, în sinucidere, în iadul vremelnice și veșnice.

72) Am avut poftă mare de a mă îmbogăți?

73) N-am cinstit zilele Sfinte ale Duminicilor și Sărbătorilor cu faptele milei trupești și sufletești. N-am citit, nici ascultat cuvintele Dumnezeuiești din Sf. Scriptură și din Sf. Tradiție în Duminici și sărbători, pentru a-mi lumina mintea? Am cugetat rele, am făcut schime, privit înapoi, povestit deșertăciuni lumești, am rîs (t) și alte neorînduieli am făcut în Sf. Biserică, aducînd sminteală și celorlalți închinători și rugători de Dumnezeu?

t) *Vorbăriile și rîsul din Sf. Biserică atrag urgiile Divine.* Unicul Dumnezeu prea mărit în ceruri și pe pămînt, a poruncit credincioșilor săi a-I face Lăcaș Sfînt — Biserică — unde să se adune și să asculte Cuvîntul Lui, pentru a se face mai buni, mai curați, mai plini de Duh Dumnezeesc; a rînduit ca aici în Sf. Biserică să ne întîlnim cu El, să I-ne rugăm, și să-I mulțumim pentru toate binefacerile primite (Eș. 25 8). „Ochii Mei — zice El — vor fi deschiși și urechile Mele vor asculta rugăciunea acelor care se vor ruga în acel loc, în duh și adevăr (3 Imp. 9 2—3; 8 22—53; 2 Paral. 6 12; 7 1—3; 12—16; Ioan 4 23—24). Sfintele Biserici sînt lăcașurile alese, sfințite și destinate anume pentru rugăciuni, alimentarea cu Cuvîntul lui Dumnezeu și Împărtășirea noastră cu Sfințeniile Lui. Aici este locul unde în vremile de grele cumpene, alergăm pentru a nu pieri trupește și sufletește... Și totuși, unii din văzători cu duhul au văzut uneori pe diavoli îmbrățișînd pe cei ce vorbeau și rideau, stînd pe spatele și după grumazii lor (Vezi: Prolog, Adevărarea Sfintei Învieri, Cele șapte Laude, Dumnezeuiască Liturghie, pp. 1892; 1900; 2001; 2423; 2435; 2474; 2524, de autor).

Dar în vremile acestea, cînd huetul, bodogănelele, vorbăria, rîsul și feluritele neorînduieli predomină majoritatea Bisericilor, oare unde să privească Dumnezeu, mîniat de nelegiuirile noastre, ca să se milostivească spre noi? Cînd ochii Săi văd aici în Bisericile Sale: neorînduieli, turburări, atacuri, mușcături, rîsuri umflate... și urechile Lui aud: vorbării, bodogăneli, înfruntături, dușmăanii amestecate cu: rugăciuni, cîntări, paremii, citiri din Apostol, Sfînta

Evangelhiei și cuvînt, unde să mai fugim de mînia Lui? Unde să mai nădăjduim a afla mila Lui? Unde să Se mai uite Dumnezeu pentru a Se milostivi și a nu arunca biciul Său de foc, fulgere și trăsnete peste noi păcătoșii? Să privească în lumea mare, unde oamenii se ucid unii pe alții ca și cum ai ucide un pui de găină? La femeile care își ucid bărbații cu otravă, cum ai adăpa un călător cu un pahar de apă rece? La unii bărbați îmbătați care vin acasă ca niște sălbătăciuni schilodindu-și în bătai femeia și copilașii? La unele mame denaturate care avortindu-și pruncii îi aruncă la gunoi cum ai arunca niște pisici sau căței fără ochi?! La copiii îndărătnici, cruzi, care în loc de a ajuta, își părăsesc, batjocoresc și torturează pe părinții lor bătrîni, slabi și neputincioși? Să privească mulțimea gurilor de iad, la cărciumi, cumetriile și patroanele cu jocuri, cîntece curvești, unde creștinii petrec anticreștinește, idolatrizîndu-se? Să privească acolo unde dănuiesc minciunăriile, vicleniile, înșelăciunile, acolo unde uricioasa patimă a beției și a cortegiului de blestemății îndobitocesc pe oameni și pe femei? Să privească la judecătorii și tribunale, unde sînt apăsări cu răutate, jurăminte strîmbe? Acolo unde inimile se umflă de patima urii, unde sînt prefăcătorii în față, dulceață în vorbe, otravă în dorință?!!! Unde să mai privească Dumnezeu pentru a-și potoli mînia dreaptă? În largul lumii? Va-a-ai! Acolo va vedea curăția inimii disprețuită și vicleniile ridicate în slavă, nevinovăția persecutată și obrăznicia aplaudată în toate părțile!

Ori unde Se va uita Dumnezeu, va simți aprinzîndu-I-se dreapta minie și fulgere înfocate vor sări cu mari puteri asupra omenirii păcătoșite. Iacă, așa de mari și cumplite sînt nelegiuirile omenirii care predomină pămîntul! Destul Se minie Dumnezeu cînd privește omenirea învrăjbindu-se și urîndu-se așa de groaznic! Oare să-L mai silim și noi Creștinii a Se mînia și din partea noastră cu: vorbăriile, rîsetele, neorînduiriile și turburările ce le facem cînd privește în Sf. Biserică? Astfel de păcate a prăbușit cetatea Ierusalimului cu Templul Sfînt sub robia Babilonienilor, Romanilor și Turcilor. De asemenea și strălucita împărăție a Bizantinilor, cu puternica cetate Sfîntă a Constantinopolului, cu luminata Catedrală patriarhală Sf. Sofia și alte lăcașuri Sfinte sub robia turcilor. Să păstrăm Sfintele Biserici cu Slujbele Sfinte după buna lor rînduială, ca să nu murim în păcate, ci să trăim în Domnul (2 Lege 30 19), „Pentru ce mori casa lui Israil — zice Domnul Dumnezeu — căci Eu nu voiesc moartea celui ce moare. Întorceți-vă la Mine, și trăiți“ (Ier. 18; 2; 3; 33).

CEI CE FAC VORBĂRII ÎN SF. BISERICĂ MÎNIE PE DUMNEZEU. Cum turbură ei liniștea Bisericii, a creștinilor care

se roagă sau ascultă, așa vor fi turburați și ei în ființa, în familia și în societatea lor. Sf. Ioan Gură de Aur e de părere „că cei care vorbesc și rîd în timpul Sfintei Liturghii, ar merita să fie trăsniți în Biserică“. Prin această amenințare, Sfîntul Părinte bisericesc atrage atenția acelor care au îndatorirea de a împiedeca astfel de necinstiri, cum sînt: părinții care nu-și supraveghează copiii, stăpînii care nu-și țin din scurt slugile și Preotul care nu-și instruește și controlează în această privință credincioșii. Sf. Ioan Milostivul nu putea suferi ca cineva să vorbească în Biserică. Odată un om uitînd că e în Biserică, începu a vorbi cu alții. Sfîntul văzîndu-l, merse la el, îl luă de mînă și-l conduse la ușa Bisericii, zicîndu-i: „Dacă ai venit aici pentru Dumnezeu, pune-ți inima și limba la rugăciune. Dacă însă ai venit să stai de vorbă, ia seama că este scris: „Casa Tatălui Meu, Casă de rugăciune este“, nu face dintr-însa casă de vorbărie“ (Ioan 2 16—17; Mt. 21 13; Mc. 11 17; Lc. 2 49; 19 46).

RÎSETELE ÎN SFÎNTA BISERICĂ SÎNT URICIUNE ÎNAINTEA LUI DUMNEZEU. Sminteală mare și stricăciune multă este rîsul și vorbăria din Sf. Biserică. Cînd vedem unele persoane vorbind și rîzînd aici în timpul Sfintelor Slujbe, ne vedem siliți a striga cu Proorocii și cu Sf. Ioan Gură de Aur: „Față de curvă s-a făcut fața ta, fără de rușine ai fost către toți... despuierea și pedeapsă grea te urmărește... Vai! Cum a ajuns o curvă cetatea aceea credincioasă! Era plină de o luminată judecată și dreptatea locuia în ea! Acum însă e plină de ucigași! Argintul s-a prefăcut în zgură (vorbirile bune în rele, putrede) și vinul ales e amestecat cu apă (virtutea cu viciile, sfîntenile cu deșertăciunile), conducătorii calcă legea Sfîntă și concetățenii sînt hoți...“ (Ier. 3 3; Is. 1 21—28; 3 16—28; 47 2—3; Ier. 2 21—26; 13 22—27; Miheia 1 11; Naum 3 5; Osia 1; 2).

„Tu — strigă Sf. Ioan Hrisostom — stai în St. Biserică ca și femeile pe scenă! Aceasta a răsturnat totul pe dos! Aceasta a nimicit totul! Cele (Sfinte) ale noastre au devenit de rîs, nimic nu este statornic din parte-ne, nimic serios; ci o păcătoasă purtare de lumeți și glumeți! Aceasta n-o grăiesc numai către bărbații și femeile din lume... că Biserica e plină de rizilic (dispreț, înfruntare și ocară). Iacă, cineva spune o glumă. Aceasta îndată provoacă rîs printre închinătorii din Sf. Biserică. Este dureros cînd vezi cum cei mai mulți nu mai conțin a rîde chiar în timpul rugăciunilor și al Dumnezeștilor Liturghii. Pretutindenea joacă diavolul, pe toți ia împleticit la un loc (în vorbării, rîs și hasmodii) și pe toți îi stăpînește. Hristos Se necinstește, este alungat și nici într-o parte nu este în Biserică...“

„Măscăriciunile — strigă Apostolul — vorba nebunească și glumele nici să se afle între voi“ (Efs. 5 4), și tu rizi în Biserica Domnului? Rî-izi mereu și-ți veselești fața, tu care ești singuratic?! Tu care ești răstignit și trebuie a plînge, rizi? Auzit-ai tu pe Mîntuitorul zicînd undeva: rizi? Nicăieri. De multe ori îl vedem pe El mîhnindu-Se și plîngînd. Iată, îl vedem plîngînd pe zidurile Ierusalimului. S-a tulburat cînd a văzut pe Iuda vînzătorul la Cină cu El. Cînd a sculat pe Lazăr din mormînt a plîns..., și tu rizi în Biserica Lui? Cînd cineva nu se întristează pentru păcatele aproapelui, e vrednic de învinovățire, cu cît mai mult aceia care nu-și plîng păcatele lor? Vremea aceasta este de jale, mîhnire, de mortificare, de robie, de luptă, de canonisire, de facerea roadelor vrednice de pocăință, de plîns păcatele, și tu rizi? Nu-ți reamintești cum a fost certată Sarra, pentru că a rîs? (Fac. 18 7—15).

Rizătorilor de prin Biserici, oare n-ați auzit pe Mîntuitorul zicînd: „Vai vouă celor care rîdeți acum, că veți plînge și vă ve-ți tîngu“ (Lc. 6 25; comp. Is. 65 13—15)? și tu rizi, agonisindu-ți blestemul. Oare psalmistul zice că „am rîs?“ Nu, ci: „Ostenit-am în suspinul meu...“ (Ps. 6 6—7), și tu rizi în Sf. Biserică? Asta-i nebunie, sminteală! Preotul lui Dumnezeu se ostenește înălțînd rugăciunile credincioșilor cu mireasma tămîilor (Apc. 5 8; 8 3—4) înaintea Lui, și tu rizi? Nu te sfiești?! Nu te temi?! Cînd intri într-un palat împărațesc, îți aranjezi toate: pașii, privirile, schimele și toate celelalte mișcări, ca nu cumva să te arunce afară ori să te întemnițeze, și aici în Biserica lui Dumnezeu, în cele cerești, unde Dumnezeu e de față, rizi? A-ți venit aici ca să vă rugați, și voi rîdeți? Ați intrat aici a cădea înaintea Lui și a vă curăța de păcatele voastre, și o faceți aceasta rîzînd... Femeie! Îți acoperi capul în chip de supunere și smerenie, și rizi în Biserica lui Dumnezeu...? (Om. XV c. Evrei).

Cei ce vorbesc și rîd făcînd neorînduieli în Sf. Biserică și în Sf. Altar, vai lor, se rup de Sf. Biserică și de Sf. Altar, și formează spiritualmente curtea din afara Bisericii, scoasă afară și nemăsurată, destinată călcării neamurilor (primejduirilor, pierzării). Fericiți sînt închinătorii cu trup și Suflet în duh și adevăr, care formează Altarul și Biserica. Aceștia devin pururea fericiți (Apc. 11 1—2; 19 1—9; 7; 21; 22; Ps. 1 1—3; Lc. 11 28).

CONVORBIREA, RÎSUL ȘI NEORÎNDUIELILE TREBUIESC SCOASE DIN SFÎNTA BISERICĂ. Dumnezeu Iisus Hristos, Sfinții Apostoli, Sfinții Părinți apostolici și patristici, hotărăsc a fi pace în Sf. Biserică. Astfel, vedem că Mîntuitorul a scos afară cu biciul pe cei ce huiiau cu negoțul lor în Biserică, nelăsînd nici vas a purta cineva prin Biserică, zicînd: „Scrie este: Casa — Bise-

rica — Tatălui Meu, a Mea, este Casă de rugăciune pentru toate neamurile; voi însă o faceți casă de negoț? Peșteră tilharilor?! (Ioan 2 16—17; Mt. 21 12—13; Mc. 11 15—17; Lc. 15 45—46). Sf. Ap. Pavel sfătuiește ca în Sf. Biserică toate să se facă numai după buna cuviință și buna rînduială, ca adunarea credincioșilor închinători să se zidească. Să nu se facă vorbărie, peste buna rînduială, ca nu cumva cei intrați pentru a asculta, să le zică: nebuni sau nebune. Femeile să tacă în Biserică, căci lor nu le e îngăduit să vorbească... (1 Cor. 14; 11; comp. Fac. 3 16; 1 Tim. 2 11—12; Efs. 5 22—32; Col. 3 18; Tit 2 3—5).

Vorbăria, rîsul și neorînduielile din Sf. Biserică pun sub afurisire pe cei ce le-au făcut și le fac (Apost. 9). Urmările acestora culminează în pruncucideri, fraticideri, paricideri și în sinucideri moralicești, spirituale, adeseori și trupesti. Cei ce voiesc a se curăți de povara acestora, îndată ce au vorbit sau au rîs... să facă 100 de metanii. De cîte ori au vorbit sau au rîs, atîtea sute de metanii să facă pentru a se curăța de păcatul acesta (P.B.G. p. 128).

Sfinții Cuvioși Părinți canoniseau aspru pe călugării și frații (monahiile și surorile) care vorbeau și rîdeau în Sf. Biserică... Dacă s-ar fi întîmplat ca în vremea cîntărilor, a rugăciunilor sau în timpul cuvîntărilor, să vorbească cineva ori să rîdă, imediat era pedepsit să-și desfacă cingătoarea (ca un desmățat) și plecîndu-și capul și mîinile în jos, să stea înaintea Sf. Altar, unde era muștrat de starețul Mănăstirei, ori de cel mai mare. Aceiași pedeapsă se aplica și în trapeza obștească cînd frații stăteau la masă. Cei care n-avea cine-i pedepsi, se puneau asupra-le blesteme goaznice (V.R.M. Cuv. Pahomie, 8, 31, 121, 159, și 194).

Prin vorbăria dinafara Bisericii se dă loc diavolului... dar cu mult mai mult prin vorbăria și rîsul dinlăuntrul Ei (Rînd. Cuv. Benedict, cap. 43). Trebuie să se știe și aceasta că, frații să nu facă împreună vorbire în strănile Bisericii. Căci dacă omul stă cu frică, cu toată simțirea în sine și cu cucernicie înaintea unui stăpînitor pămîntesc, ca nu cumva să se pornească asupra-i cu vreo vină; cu cît mai vîrtos înaintea veșnicului Împărat și Dumnezeului nostru, se cuvine să stăm cu frică și cu cucernicie în Sf. Biserică, și fără să îndrăznim a vorbi către cineva, ci să ne avem mintea ațintită la cîntări, la rugăciuni și la citiri, ca să nu ocărîm Biserica vorbind, rîzînd, dormind, căutînd încoace și încolo, lenevind-ne fără griji, schimbînd picioarele, înmulțind scuipatul și lărgind ochii în toate părțile (Prav. Sf. Părinți, fața 690, din Tipicul Bisericesc al Sf. Sinod, edit. 1918, p. 16).

Tipicul Bisericesc, rînduielile monahale și Sf. Părinți, opresc cu desăvîrșire convorbirile, rîsul și neorînduielile din Sfintele Biserici, pentru ca slujbele Sfinte să se facă în pace și liniște cu toată

luarea aminte; iar credincioșii — Păstori și păstoriți — să se poată ruga în duh și în adevăr (Ioan 4 23—24; 2 Cor. 3 2—18). „Dumnezeu nu e Dumnezeu neorînduieilor; ci al păcii. Așa este în toate Bisericele Sfinților“ (1 Cor. 14 3; comp. 1 Tes. 5 23). Astfel, cei ce fac vorbării, risuri, hasmodii și felurite neorînduieii în timpul slujbelor, sînt față de Sf. Biserică unde intră, cum sînt gărgărițele față de cereale, carii față de lemn, rugina față de fier, microbii bolilor molipsotoare față de oamenii ce-i primesc în corpul lor... Cum oamenii robuști prin anumite doctorii și injecții se curăță de microbi, distrugîndu-i, și copacii prin vijelii se curăță de uscăturile lor, așa și Sf. Biserică, prin puterea lui Hristos, se curăță de acești paraziți.

Cei ce fac vorbării, risuri și neorînduieii în Sf. Biserică, sînt niște specimene de gărgărițe. Cum acelea mănîncă inima, viața sau germenul grăunțelor de grîu, porumb, mazăre, bob, etc., așa încît nu mai încolțesc nici nu mai răsar cînd se seamănă, nici nu sînt bune de mîncat; așa și gărgărițele astea cu chip omenesc și nume creștinesc, mănîncă prin vorbăria, risul și neorînduieile lor făcute în Sf. Biserică, pacea, liniștea, puterea rugăciunilor și își pierd mîntuirea, mîncîndu-și fericirea ca țiganul biserica, turburînd pe creștinii — Păstori și păstoriți — adunați în Sf. Biserică. Adevărații creștini și creștine care cu atenție încordată în duh și adevăr se roagă fierbinte lui Dumnezeu Izvorul tuturor bunătăților, ascultînd slujba și Cuvîntul Domnului, sînt asemenea hărnicilor albine înțelepte, care cu multă liniște și osîdie, își adună ceara și mierea de prin feluritele flori, încercîndu-și aripile și picioarele pentru a o duce la stupul lor. Ușuraticii creștini și creștine, care fac vorbării goale, ris și neorînduieii și tulburări în Sf. Biserică, sînt asemenea feluritelor muște ordinare, care alergînd din murdării în murdării, prin gunoale și hoituri, tulbură aerul cu bîzîitul lor nefolositor și primejditor, ducînd boala dalacului... sau veninul feluritelor jivini în oameni și în alte vietăți, ca uzîndu-le moartea, și ajung și ei ca mulți alții: jucăria dracilor și osîndiți pe veci. Deci, să păstrăm buna rînduială și pacea în Bisericele lui Dumnezeu, căci doar se poate.

MARE TĂCERE ÎN SF. BISERICĂ. În Biserica Sf. Casian, cu vreo 800 de închinători, în timpul slujbelor sfinte, nu se auzea altceva decît glasul sfinților Liturghisitori, al citețului și al corului. Ei păstrau o liniște așa de mare în Sf. Biserică, încît se auzea zborul muștelor... (V.R.M. o.c.).

Un preot teolog într-o predică ținută în Biserica Popa Chițu din București, spunea că într-o Biserică mare din apus, cu mii de

închinători, se păstra o liniște așa de mare, încît se auzea ușoara bătaie a ceasornicelor de buzunar.

Fiiilor și fiicelor! Luați seama cînd mergeți în Biserica lui Dumnezeu. E mai bine să ascultați decît să aduceți jertfa nebunilor (convorbiri, ris, neorînduieii), căci ei nu știu decît să facă rău (Ecl. 4 17).

BISERICILE MOARTE MORTIFICĂ SUFLETELE; IAR CELE VII LE ÎNVIE. Hărnicia spirituală învie morții (Ioan 5 24—25), iar lenevirea spirituală cu neorînduieile ei, mortifică și Sufletele vii. Acesta e un adevăr crud dar foarte grăitor! În Bisericele moarte (pline de huet, vorbării, ris, neorînduieii) trebuie să duci un război pe viață și pe moarte, pînă devii ridicol, ești socotit nebun de mulțimea făcătorilor de neorînduieii... ca să poți via și rămîne viu înaintea lui Dumnezeu... „De se pare cuiva că e înțelept — strigă Apostolul — în veacul de acum, nebun să se iacă, ca să fie înțelept“ (1 Cor. 3 18).

În țara Aquitaniei, cu mulți ani înaintea noastră, era un nobil viteaz domnitor, anume Walter. El a intrat în multe războaie, a luptat eroic și a ieșit biruitor. Aproape întreaga lui viață și-a petrecut-o în războaie și cu arme. Îmbătrînind, ajunge la cunoștința că pacea veritabilă, adevărată, nu este în războaie, lîngă arme; ci numai cît mai aproape de Dumnezeu. Într-o bună zi, hotărîndu-se a viețui numai pentru mîntuire, își ia drumul pîbegiei și pornește în lumea mare, ca să caute locul adevăratei păci și liniștiri, unde să-și afle mîntuirea Sufletului său. În acest înalt scop, el plecă hotărît să afle pe oamenii aceia care slujesc lui Dumnezeu cu tot devotamentul, în toată vremea.

Pentru a afla și a cunoaște cu adevărat Creștinii aceia și Locul Sfînt unde să se poată mîntui, întrebîntează mijlocul acesta cam ciudat: a legat în vîrfurile toiagului său cîteva clopoței. Astfel intră el în multe Biserici în vremea serviciului religios, pe cînd oamenii se rugau și se slujea în ele. Înaintînd prin mijlocul Bisericii, mergînd din loc în loc, lovea cu putere toiagul de cîteva ori în pămînt. Clopoțeii sunau... și lumea închinătorilor își întorcea privirile și toată atenția la el. Părăseau ascultarea Dumnezeieștii Liturghii, a citirii Apostolului, Sf. Evanghelii sau a predicii, și se tot uitau la el... Astfel, în toate Bisericele, pribeagul domnitor a văzut că închinătorii aceia lăsau rugăciunile, uitau pe Dumnezeu și își aruncau privirile la dînsul. În închinătorii aceia el vedea împlinindu-se cuvîntul Domnului: „Poporul acesta Mă cinstește numai cu buzele, iar inima lui este departe de Mine“ (Mt. 15 8; comp. Is. 29 13; Iez. 33 31).

despre aceasta și Sf. Epifanie, Augustin, Casian, despre Monahii Egiptului).

De la Nașterea Domnului pînă la (ajunul Sfintei Arătări) Botezul Domnului, nu se face post, metanii, nici în Biserici, nici în chilii sau în case (Tipicul cel Mare, p. 189).

„Simbăta... întrucît nu se ajunează, nici genunchii nu-i pleacă, adică nu facem metanii” (St. Nicolae, 2, Pidalion, fila 480). Dezlegarea de post și de metanii Simbăta, se face și în amintirea că în ziua a șaptea Dumnezeu S-a odihnit de toate lucrurile Sale, a binecuvîntat-o, a sfințit-o și a dat-o Bisericii Vechiului Test. s-o serbeze cu slujbe, jertfe animalice, citirea și ascultarea Cuvîntului Său (Fac. 2 1—3; Eș. 20 8—11; 31 13—17), în amintirea scoaterii Israelitilor din seculara robie a Egiptului (2 Lege 5 15, 12—15); iar Duminica a fost dată Bisericii Noului Test. în amintirea scoaterii noastre de Mîntuitorul din înfricoșata robie a iadului (1 Petru 3 18—22; Cols. 2 13—15; Efs. 4 8—16).

„După cum stăm la rugăciunile cele de dimineată, pentru curata aducere aminte, ca și cum mutînd mintea de la cele pămîntești la cele veșnice, tot așa în fiecare plecare de genunchi și ridicare, arătăm că: prin păcat ne-am aruncat la pămînt; iar prin iubirea de oameni a Celui ce ne-a zidit, ne-am ridicat la ceruri” (Sf. Vasile, 91).

Postul de Miercuri, Vineri, Luni, sau în cele cinci zile ale săptămînilor celor patru posturi, precum și ajunările de peste an, dimpreună cu metaniile mari, înseamnă: întristare, zdrobire și întuneric, adică canonisire pentru păcatele noastre; iar dezlegarea de Simbăta și Duminică a metaniilor mari și înlocuirea prin metanii mici (închinăciuni cu mîna pînă la pămînt) și a mîncărilor de post cu dezlegarea la untdelemn și vin în Simbetele Postului Mare și al Sîntă-Măriei Mari, iar în postul Crăciunului și al Sîn-Petrului Marțea și Joia la untdelemn și vin, iar Simbăta și Duminica și la pește ș.c.l. (Vezi „Biblioteca Ortodoxiei” Nr. 49 B. „Sfîntul Antonie și Posturile”, de autor), însemnează trecerea de la întristare la bucurie, de la zdrobire la înputernicire, de la întuneric la lumină.

Noi, toți, Creștinii Ortodocși, sîntem datori a ne împlini datoriile noastre religioase, particulare și publice, după rînduiala canoanelor, Pravilelor sau Dreptarului Ortodoxiei, aducîndu-ne aminte de cuvintele Domnului, Care zice: „Cel ce nu este cu Mine, este împotriva mea, și cel ce nu adună cu Mine, risipește... Cel ce nu ascultă de Biserică (hotărîrile Dreptarului Ortodoxiei) să-ți fie ca un păgîn și vameș” (Mt. 12 30; 18 17—18, 6—9).

Simbăta s-a dat pentru serbare numai Evreilor în pustiu (Eș 16 23—26; 20 8—11; 31 13—14; Num. 15 32—36), în amintirea izbă-

virii lor din seculara robie (de vreo 430 de ani... Gal. 3 17; Eș. 12 40; F. Ap. 7 6) a Egiptenilor (2 Lege 5 15, 12—15; Iez. 20 10—14). Simbăta s-a dat Evreilor numai pînă la Hristos (2 Lege 5 2, 22; Ier. 31 37—33; Gal. 3 19; Rom. 10 4; Mt. 12 8; Gal. 4 5, 21—31).

Desființarea Simbetei s-a prezis de Duhul Sfînt prin inspirații Săi Prooroci (Ier. 31 37—33; Evr. 1 8—13; 7 12; 4 4—8; Ps. 94 8—11; Mt. 11 24—29; Cols. 2 16—17). Duminica, ziua nouă de serbare, ziua Învierii, bucuriei și mîntuirii oamenilor dreptcredincioși Creștini, în Noul Testament, s-a așezat de sus în locul Simbetei (Zah. 3 8—10; 9 16; 13 1; Ps. 117 27—24; Ioan 16 20—26; Mt. 28 8—9; Evr. 4 7). Iisus Hristos șterge puterea Simbetei prin grai și prin exemplul lucrărilor Sale (Mt. 12 10—13; Ioan 5 16; 9 1—16; Mc. 2 28; Mt. 12 1—7; 1 Petru 2 27). De asemenea și Apostolii (Cols. 2 16—17; Mc. 2 23—28). Actul mîntuirii s-a făcut Duminică (Mt. 28; Mc. 16; Lc. 24; Ioan 20; 21; F. Ap. 2; 20 7—8; 1 Cor. 16 1—2; Apc. 1 10). Precum soarele copleşte pe lună cu lumina lui; așa și Duminica copleşte în sfîntenie și în toate darurile pe ziua Simbetei. Simbăta față de Duminică a rămas ca umbra față de om (Cols. 2 17; Evr. 8 5).

78) N-am făcut metanii în zilele cînd trebuia a face? Am nescotit facerea sfintelor rugăciuni? N-am lăudat pe Dumnezeu de șapte ori în zi după datoria noastră creștinească? (v).

v) Fiecare creștin dreptcredincios — cleric sau om simplu, Păstor sau păstorit — este dator a citi zilnic cele șapte laude, după Ceaslov sau Mica Prăvilioară. Împăratul Prooroc și psalmist David, cît era el de preocupat, poate chiar de zeci și sute de ori mai mult decît noi, și-L lăuda pe Dumnezeu de șapte ori în zi (Ps. 118 164); deci, ce vor răspunde în ziua Judecării particulare și generale fiii și fiicele Bisericii Creștine care se lenevesc a-și citi cele șapte laude??? Nimeni nu se poate scuza pe singurul motiv că nu are vreme, că are serviciu, că de ar lăuda pe Dumnezeu de șapte ori pe zi ar rămîne muritor de foame, gol ca napul și nefericit pe toată viața sa.

Sfînții Apostoli, urmașii lor și primii creștini și creștine, erau în tot timpul în Biserică, lăudînd (de șapte ori zilnic) și binecuvîntînd pe Dumnezeu, Izvorul tuturor bunătăților, Liturghisînd și slujind lui Dumnezeu cu tot zelul și devotamentul (Lc. 24 53; F. Ap. 1 14; 2 46—47; 5 42). Păstorii și păstoriții care din felurite împrejurări nu puteau lua parte la cele șapte laude, avîndu-le scrise, le luau cu sine: în călătorii, la arat, la săpat, ori la prășit, la secerat, la cosit și la adunat, în pădure, la păscut vitele... și la fiecare două-trei ceasuri, se adunau ca la masă prin chemarea sau semnalul cunoscut de toți, unde le citeau și ascultau. Așfel, cum

nu le lipseau cele șapte laude celor ce se adunau zilnic în Sf. Biserică, așa nu le lipseau nici celor de prin felurite răspîndiri, care nu erau în Sfîntul Locaș. Așa, cheltuind ei cu osîrdie o bună parte din vremea feluritelor ocupații cu citirea sau ascultarea celor șapte laude și luminarea din Dumnezeieștile Scripturi, aveau toate cele de trebuință, după cuvîntul Mîntuitorului: „Căutați mai întîi Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui, și acestea toate se vor adăoga vouă” (Mt. 6 33; Ps. 36 4—5; 3 Imp. 3 13—14; 1 Petru 5 7). Fiecărui creștin i se cere a se arăta zilnic înaintea Domnului la rugăciune cu citirea sau ascultarea celor șapte laude.

Sf. Prooroc David se ruga în toată vremea: La miezul nopții se scula, înainte de zorii zilei se cucerea, în zori stătea de față, dimineața se ruga, seara, amiază-zi și după amiază... pururea. Bine voi cuvînta pe Domnul în toată vremea, pururea lauda Lui în gura mea (Ps. 33 1—7). Pentru aceasta el zicea cu curaj: „De șapte ori în zi Te-am lăudat, Doamne” (Sf. Epifanie, Ep. Ciprului).

Undeva am aflat scris că pe cînd Îngerii se suiau prin Vămile Văzduhului cu Sufletul Sfîntului Ierarh Vasile cel Mare, a fost oprit la vama lenevirii de vameșii negri, pentru că în una din zilele vieții sale îi lipsea „Dupăcinarea”, una din cele șapte laude. După discuții aprinse, Îngerii au aflat și arătară dracilor vameși, zicînd: „E drept că în ziua cutare acest Suflet n-a făcut rugăciunile Dupăcinării, dar a doua zi iată că a făcut două Dupăcinări”. Vameșii draci rămînînd încremeniți de ciudă, au zis tînguindu-se: „E liber dar, să meargă înainte!”

Din canonul 12 al Sinodului din Sardikia și tîlcuirea lui, reiese clar îndatorirea imperioasă ce-o au Arhieriei și ceilalți ierosiți și clerici, a nu lăsa nefăcute zilnic cele șapte laude, adică a citi obișnuita și predanisita rînduială a rugăciunilor cea înșeptită: Miezoptica, Utrenia cu ceasul I, ceasul al III-lea, al VI-lea cu prînzînda, ceasul al IX-lea, Vecernia și Dupăcinarea. Iereii și clericii care nu citesc urmarea arătată, se supun la mari certări. Aceasta se arată din înfricoșata istorisire de mai jos din vremea Prea Sfîntului Sofronie, Patriarhul Ierusalimului.

În anii acestui Patriarh, a murit un Cuvios și mare bărbat cu viața, numit Evtropie. Vrînd Patriarhul să-l îngroape la mormintele cele obștești ale Bisericii celei mari din Ierusalim, au găsit acolo douăzeci de trupuri întregi și nedeslegate (neputrezite). Necunoscînd ale căroră au fost acestea, au făcut cu toții priveghere. Patriarhul și toată Biserica, s-au rugat lui Dumnezeu să li se descopere cele pentru ei. Atunci Bunul Dumnezeu a deschis gura unuia din adormiții aceia, care a zis: „Noi am fost oameni sfințiți și clerici. Însă defăimînd predanisita urmare a Laudelor lui Dumnezeu pentru îngrijiri lumești, am căzut în afurisanie nedeslegată”. Patri-

arhul întrebînd, a aflat că 20 de ani nu-și citiseră rînduiala. Atunci toți acei sfințiți clerici, împreună cu Patriarhul, s-au făcut chezași ca să împlinească ei rînduiala acelor douăzeci de ani. După aceasta, îndată s-au dezlegat trupurile lor.

Pravila acestei citiri a celor șapte laude nu numai cei bisericesti sînt datorii a o împlini; ci și mireni. Cei care știu carte, trebuie a și le citi singuri, iar cei care nu știu carte sînt datorii a le asculta. Dacă David, împărat fiind, și încă în legea veche, și aceasta n-o părăsea, precum însuși zice: „De șapte ori în zi Te-am lăudat pe Tine” (Ps. 118 164); cu cît mai mult noi creștinii trebuie a o împlini aceasta? De nu vor putea de șapte ori, Sfinții Apostoli poruncesc în Așezămintele lor, zicînd Episcopului: „Poruncește poporului și sfătuiește-l a îndesi la Biserică, dimineața și seara, în fiecare zi, și nicidecum a lipsi, ci să vină neîncetat” (Subînsemnarea din Pidalion, fila 311).

Cele șapte laude făcute zilnic cu credincioșie, în duh și în adevăr (Ioan 4 23—24), sînt în Sufletele celor ce le fac așa, un candelabru luminător, asemănător candelabrului din Cortul și din Templul Sfînt, care ardea zilnic, luminînd înaintea lui Dumnezeu, așa cum l-a văzut și iluminatul Prooroc Zaharia (Eș. 25 31—40; 27 20—21; Lev. 24 1—4; Num. 8 2; 2 Paral. 13 11; Zah. 4; 3 9; Apc. 1 12; 4 5; 5 6), asemenea cerului solar cu cele șapte planete luminătoare în univers. Astfel, fiecare să ne silim a avea zilnic citite sau măcar ascultate cele șapte laude, spre a ne folosi vremelnic și veșnic.

79) Cînd n-am putut lua parte la cele șapte laude și la Dumnezeiasca Liturghie în Sf. Biserică, stînd acasă, ori cu vitele la păscut, nu m-am rugat lui Dumnezeu în acel timp al Sfintelor Slujbe?

80) Am hulit Biserica lui Dumnezeu și am oprit și pe alții a merge și a se ruga într-nsa?

81) M-am fățărnicit * cu dreapta credință și viețuirea creștinească după Dumnezeu, pe cînd în realitate eram potrivnic dreptei credințe?

*** FĂȚĂRNICIA.** Cei care își schimbă cuvîntul și purtările după împrejurări, sînt asemenea Cameleonului (un soi de șopîrlă din țările calde: Africa...), care are proprietatea a-și schimba culoarea pielii, adică un fel de Cameleoni. Aceia sînt și asemenea lupilor, care își schimbă părul dar năravul ba. Lupi bătrîni... lupi îmbrăcați în piei de oi... (Mt. 7 15), lupi răi, care nu cruță turma lui Hristos (F. Ap. 20 29).

ÎNȘELÎND S-AU ÎNȘELAT. Chosroes, regele Persiei, nu avea nici un sfetnic, care să-i spună adevărul. Toți îl linguseau. Auzind

că este un bătrîn, cu numele Elaim, care spune tot adevărul, îl cheamă împreună cu nouă servitori credincioși ai săi, și le zise ca să spună drept ce cred ei despre el. Ca răsplată le făgădui cîte un baston împodobit cu pietre scumpe. Cei nouă îl laudară, numindu-l cel mai mare erou al istoriei. Regele le dădu la fiecare bastonul făgăduit. Bătrînul Elaim însă nu răspunse nimic. Atunci regele îl întrebă de ce tace. El zise: „Maiestate, lingușirea se poate cumpăra cu bani, dar adevărul nu!” Atunci regele îl rugă să-i spună adevărul ce gîndește despre el. „Iată ce gîndesc — zise Elaim — sînteți stăpînul și regele meu, totuși, sînteți numai un om muritor ca și mine! Sînteți însă pus rege pentru fericirea supușilor”. Acest răspuns plăcu foarte mult regelui. Lui nu-i dădu baston împodobit, ci îl făcu prietenul său.

A doua zi veniră cei nouă și întrebîndu-i regele dacă sînt mulțumiți cu bastonul dăruit, ei răspunseră: „Da, însă Maiestatea voastră v-ați înșelat, crezînd că sînt pietre bune, pe cînd ele în realitate nu sînt decît niște pietre false”. „Ba nu m-am înșelat — le zise regele — știam eu că pietrele nu sînt bune, dar v-am dat răsplată așa cum mi-ați spus și voi adevărul. Voi m-ați înșelat cu laudele și lingușirile voastre, prin urmare, v-am înșelat și eu” (D.C. 215).

„Nimic nu strică mai mult — zice feric. Ieronim — moralitatea oamenilor ca lauda și lingușirea. Limba lingușitorului păgubește mai mult decît sabia prigonitorului, fiindcă sabia produce rană numai în trup, dar lingușirea omoară Sufletul”. Și în alt loc zice: „Nu cad sub pedeapsă numai cei ce au comis păcate grele, ci și cei ce le laudă și încă aceștia trebuiesc pedepsiți mai aspru”.

„Lingușitorul — zice Sf. Grigore — știe să dea nume frumos oricărui păcat! Pe risipitori îi numește darnici, pe zgîrciți cruțători, pe desfrînați veseli și politicoși, pe încăpățînații tari de caracter, pe îndărătnici stăruitori, pe flecari vorbitori și mîndria tăcută chibzuire adîncă”.

82) Am stat și m-am sculat de la masă fără rugăciune și fără binecuvîntare? Stînd la masă, am mîncat cu lăcomie și peste rînd, am vorbit deșertăciuni, am făcut hasmodii, necuviințe și alte neorînduieli? (z)

z) Cei ce nu se închină cînd stau și se scoală de la masă sau de la cină, cad sub blestem și anatema. „Cine se va scribi de binecuvîntarea mesei și nu va îngriji (a-și face rugăciunea ce se cuvine la șederea și scularea de la masă) ci va zice că rugăciunea se cade (a o face) mai înainte de gustarea mesei, unul ca acela să fie anatema. Cînd la chemarea mesei oricine se va aduna și nu va fi acolo

Preot să binecuvînteze masa, de va fi un bătrîn sau altcineva care va ști carte (ori va ști și rugăciunile mesei pe de rost), unii ca aceia întii să facă rugăciune și după aceea să șadă să mănînce” (P.B.G. p. 105 (61); vezi și pp. 263—269, din această carte).

83) Am zis că adventiștii fac bine cînd serbează Sîmbăta în locul Duminicii? (x)

x) *Sîmbăta*, întrucît a fost ziua Domnului în Vechiul Testament, are o cinste mai deosebită, față de cele cinci zile ale săptămînei, afară de Duminică. „Nu se cuvine creștinilor a iudași și a serba Sîmbăta, ci a lucra în această zi; Duminică va avea întîietate și se va serba de creștini după putință. Iar dacă se vor afla iudaizanți, să fie anatema de la Hristos” (Laod. 29).

Duminică este ziua Domnului. „Dacă vreun cleric, sau laic s-ar afla postînd în ziua Duminicii, sau Sîmbăta — afară numai de una (cea a Patimilor) — clericul să se caterisească iar laicul să se afurisească” (Apost. 64). Duminică o ținem însă pentru Învieirea Domnului din morți, ca pe o zi de bucurie, în care nici genunchii nu se pleacă (Sf. Petru, 15). Obiceiul și cuviința cere de la noi să cinstim orice Duminică și a o serba, pentru că în această zi Domnul nostru Iisus Hristos ne-a dăruit învierea cea din morți, pentru care în sfințitele Scripturi s-a numit întîia, ca una ce este început a vieții noastre; tot așa s-a zis a optă, ca una ce este covîrșitoare sabbatismului iudeilor (Teofil, 1; Sin. VI ec. can. 55, 56; Gangra 18; Laod, 29, 49, 51). Sîmbăta e înlocuită cu Duminică (vezi și p. 311—313 din această carte).

84) Am crezut și ținut la calendarul vechi mai mult decît la Dumnezeu și învățătura Sfintei Biserici Ortodoxe? Am susținut stilul vechi, minciuna în locul adevărului, am nesocotit hotărîrea Sf. Sinod cu îndreptarea calendarului și am lucrat vrăjmășește: cu gîndul, cu cuvîntul, cu fapta, activînd în a învrăjbi și pe alții la neascultare și luptă demonică împotriva dreptei hotărîri a Sf. Biserici? Am ascultat minciuno-învățăturile calendariștilor(y) hulind că: Sf. Biserică e spurcată, că Preoții s-au papistăsit, că nu mai au Dar... și alte ponegriri demonice?

y) Calendariștii despărțindu-se de Biserica lui Dumnezeu, răsvrătindu-se contra Ei și neascultînd hotărîrile Sfîntului Sinod cu îndreptarea calendarului drept după calendarul Sf. Sinod I ec. din Niceea și calendarul ceresc (cu echinocțiul sau egalitatea zilei cu noaptea la 21 Martie și 21 Septembrie), drept așa cum era pe vremea Sfinților 318 Părinți ai Sinodului I din Nicheia, sînt schis-

matici, în afara sinului Ei (Mt. 12 30; Gangra 5;20; 6). Cei care dinti-înşii vor dori a reveni în Biserica lui Dumnezeu, trebuie. a se supune cuvenitei canonisiri vindecătoare a apostatilor.

DREAPTA CREDINŢĂ ORTODOXĂ ŞI CALENDARUL. Albiturile totdeauna resping negrul, lumina depărtează întunericul şi adevărul minciunăriile. Văzînd cum unii dintre creştinii noştri Ortodocşi, din cauza necunoştinţei adevărului s-au smintit pe chestia îndreptării calendarului în anul 1924 cu 1=14 Octombrie, dînd naştere la multe infernalităţi, revolte contra clerului şi a Sfintei Biserici, batjocori, discreditări, vărsări de sînge, ba chiar şi ucideri, sminteală mare, care şi azi cloceşte în capetele unora, m-am văzut şi eu silit să arăt celor nelămuriţi în dreapta credinţă şi care o confundă pe aceasta cu calendarul, cîteva lămuriri cu privire la precizia calendarului ceresc şi scăderile mai mari ori mai mici ale calendarelor făcute de oameni. Mai întîi de toate, este ştiut tuturor luminaţilor creştini şi creştine din Sf. Biserică Ortodoxă, că: credinţa şi calendarul nu sînt tot una, cum cred stilistii; ci una-i Credinţa Ortodoxă Creştină şi cu totul alta-i calendarul Iulian.

Credinţa în Dumnezeu este pusă de Creator în om de la crearea lui pe pămînt. După ce omenirea în decursul mileniilor, prin depărtarea de Dumnezeu s-a cufundat din ce în ce tot mai groaznic în infernalul întuneric al idolatriei, precum adevăresc Dumnezeestile Scripturi, istoriile, Vieţile Sfinţilor, etc., focul sfînt al credinţei în Dumnezeu a fost readus şi pus iarăşi în fiinţa omenirii, dornică de mîntuire, de către Însuşi Dumnezeu-Cuvîntul, Care S-a întrupat Jertfit şi Proslăvit pentru mîntuirea lumii. După Dînsul acest foc sfînt al credinţei, a fost, este şi va fi conservat în Biserică, în fiinţa oamenilor, de urmaşii Mîntuitorului: Apostolii, Ierarhii, Preoţii şi Dascălii luminaţi ai Bisericii Ortodoxe de răsărit. Fiecare creştin este dator a-şi aprinde, conserva şi dezvolta pe altarul fiinţei sale cît mai mult „focul Divin“ al dreptei credinţe în Dumnezeu, unit cu nădejdea şi dragostea desăvîrşită în El, Care-I Izvorul tuturor bunătăţilor şi fericirilor noastre vremelnice şi veşnice. „Fără credinţă — zice Apostolul — nu este cu putinţă să fim plăcuţi lui Dumnezeu, că trebuie ca cei ce se apropie de Dumnezeu să creadă că El este şi că El răsplăteşte pe cei ce-L caută în adevăr“ (Evr. 11 6—40; 12; comp. 1 Tim. 1 19; 3 9 ş.a.). Credinţa aceasta trebuie însoţită de fapte bune (Iac. 2 24—26), fiindcă numai astfel foloseşte pe cei ce o au.

Noi Creştinii Ortodocşi, credem cu inimă şi mărturisim cu gura, un Dumnezeu în Trei Feţe: Tatăl, Fiul şi Duhul Sfînt, Treimea cea de o Fiinţă şi nedespărţită. Credem în o unică, Sfîntă, sobornicească şi apostolească Biserică Creştină Ortodoxă şi mărturisim

un Sfînt Botez întru iertarea păcatelor, aşteptînd învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie, amin (Vezi „Simbolul Credinţei“ şi explicaţia lui în M.O. o.c.p.I; cărţile teologice, şi de autor). Îndoirea în dreapta credinţă şi mai ales necredinţa, sînt păcate groaznice contra ei, care prăbuşesc în iadul vremelnice şi veşnice pe cei ce bolesc de aceasta (Evr. 10 38; Apc. 3 18).

Calendarul este cu totul altceva decît dreapta credinţă, prin care se mîntuieşte omenirea. Noi oamenii avem două feluri de calendare. Primul calendar adevărat, desăvîrşit şi foarte bun, este calendarul cerului, care este făcut de A-tot-Puternicul şi A-tot-Înţeleptul Dumnezeu: soarele, luna, stelele cu alergarea lor rapidă şi precisă în nemărginitul spaţiu al cerului. Aceasta ne-o adevăreşte şi Dumnezeasca Scriptură, zicînd: „Dumnezeu a zis: Să se facă luminători pe întinsul cerului, ca să se despartă ziua de noapte şi să slujească de semn pentru timpuri, zile şi ani... Şi Dumnezeu făcu cei doi luminători mari. Pe luminătorul cel mare — soarele — ca să stăpînească ziua, şi pe luminătorul cel mic — luna — ca să stăpînească noaptea, şi făcu stelele, pe care le-a pus Dumnezeu pe tîria cerului ca să lumineze pămîntul, să cîrmuiască ziua şi noaptea, şi să despartă lumina de întuneric. Şi Dumnezeu a văzut că lucrul (calendarul) acesta e bun“ (Fac. 1 14—19; comp. 2 Lege 4 19; Ps. 73 16—17; 135 1—9; 103 19—24; Iov 38 4—10).

Din vremile cele mai străvechi, s-au format felurite calendare primitive, după mişcarea acelor luminători ai cerului, care, prin mersul lor pe cer, hotărît de Dumnezeu, împărtesc vremea precis: în zile, luni şi ani. Unii dintr-înşii, precum şi Evreii (în vremea Patriarhilor lor) în primele vremuri ale formării lor ca popor pe pămînt, îşi făceau calendare primitive, d.p.: de la un seceriş la altul, de la o coacere a fructelor la alta, etc. În cursul vremurilor, după ce s-au mai cultivat, şi-au făcut calendarele lor după lună şi soare. Astfel, omenirea a avut patru feluri de calendare: 1) calendarul de la un seceriş la altul sau de la o coacere a fructelor la alta; 2) calendarul lunar; 3) calendarul solar; 4) calendarul luni-solar. Primul calendar a fost folosit de Evrei în vremea patriarhilor: Avraam, Isaac, Iacob, cei 12, poate şi a popoarelor cu care erau în legătură. Al doilea calendar a fost folosit de Greci, Evrei, în prezent de mahomedani. Al treilea (calendarul Iulian) de Egipteni, Babilonieni, Romani şi de noi, popoarele creştine, şi al patrulea de Evrei. Calendarele acestea, făcute de oameni după calendarul făcut de Dumnezeu pe cer, erau, mai mult sau mai puţin, greşite faţă de calendarul cerului, după cum au fost şi ei mai puţin sau mai mulţişor învăţaţi. Astfel, unele calendare aveau cîte zece luni a cîte 30 şi 31 zile = 304 zile anual, la care se vedeau siliţi a adăoga la fiecare an cîte două luni a cîte 30 zile... Alţii aveau calendarul

lor cu câte 354 zile într-un an, pe care îl îndreptau anual, totuși, adăogînd câte 11 zile ori câte o lună la al treilea an. Alții aveau calendarul anual de 12 luni a câte 30 de zile, adică 360 zile, dar pe care se vedeau siliți de echinocțiile primăverilor și toamnelor a-l îndrepta, adăogînd câte 5 zile anual, și mai târziu, la fiecare ciclu de 4 ani, încă câte o zi, pentru a-l apropia de exactitatea calendarului ceresc, precum vom vedea mai jos.

Din aceasta reiese clar că, confuzia babiloniei existentă în capetele bolnave de stilism, este o prăbușire în besna necunoștinței, căci dreapta credință și calendarul nu sînt una și aceiași; ci, una-i dreapta credință care mîntuiește Sufletele, și alta-i calendarul, care, ca și ceasul, orientează pe om asupra vremii, în anii și zilele vieții lui.

CALENDARUL FĂCUT DE PĂGĂNI FOLOSIT ȘI DE CREȘTINI. Iisus Hristos Dumnezeu-Cuvîntul și urmașii Săi, s-au ocupat de credința, luminarea și sfîntirea oamenilor; iar de măsurătoarea vremii s-au ocupat în cursul vremilor: magii, astronomii și alți învățați ai lumii. Deci, una este credința și alta-i calendarul. Acestea nu au a face una cu alta. Credința cu calendarul nu sînt tot una, așa cum nu sînt tot una vremea zilelor și a nopților cu ceasornicul ce-o măsoară; ștofele și orice lungime cu metru măsurător; lichidele cu litrul, decalitrul, etc. cu care se măsoară; cerealele, alimentele și felurile articole sau lucruri, cu greutatea (kilograme, etc.) cu care se cîntăresc; curentul electric cu voltmetru; presiunea aerului cu manometru; distanțele drumurilor parcurse de autovehicule cu kilometrajul; căldura și frigul cu termometrul... Deci, cei care susțin prosteste că această măsurătoare este însăși credința, formează o ruptură, schismă, erezie. Asta-i o lucrare anti-creștinească și neomenească.

Cum am mai văzut, calendarul este un fel de măsurătoare a timpului. Precum distanțele se măsoară cu metru... așa timpul zilelor și al nopților se măsoară cu ceasul; iar timpul anilor se măsoară cu calendarul. Deci, calendarul, ca și ceasul, este un fel de metru al timpului. Calendarul făcut de filosoful păgîn Sosigene din Alexandria, la ordinul împăratului păgîn Iulian, după calendarul îndreptat al Egiptenilor, calendar de origine păgînă, a fost adoptat și de Biserica Creștină, care în începutul activității ei a avut grija credinței nu a măsurării vremii sau a calendarului. Mîntuitorul nostru Iisus Hristos venind în lume ca s-o mîntuiască, n-a învățat lumea despre un calendar ori altul, pentru că nu calendarul sau măsurătoarea mai bună ori mai greșită; ci viețuirea bună, cu credincioșie după plăcerea lui Dumnezeu mîntuiește pe cameni. Această ne-o adevăresc Sfintele Evanghelii. Tot astfel a lucrat și Biserica

Lui în cursul primelor trei secole. Deci, nu Biserica a făcut măsurătoarea timpului, adică calendarul Iulian; ci ea numai l-a primit așa cum era el făcut de Sosigene după calendarul Egiptenilor, punînd apoi în zilele lui treptat, creștineștile sărbători, fixe și variabile.

Sfinții Părinți ai Soborului I din Nicheia (325 d. Hs.) se ocupă ceva mai de aproape de calendarul îndreptat de Sosigene, fără a micșora cîtuși de puțin prestigiul Bisericii. Văzînd că echinocțiul calendarului Iulian a rămas în urmă cu trei zile, adică dela 24 Martie, cum era făcut de Sosigene, filosoful păgîn, la 21 Martie, au fixat echinocțiul la această dată.

Se știe de toți că noi zicem că a trecut un an, atunci cînd a trecut o primăvară, o vară, o toamnă și o iarnă. Cînd ieșim din iarnă și intrăm în primăvară, ziua cea mică de iarnă se tot mărește. Vremea cînd ziua se face tot așa de mare ca și noaptea, se numește echinocțiu sau isimerie. Sînt două echinocții: unul de primăvară și unul de toamnă. Învățații care socotesc mișcarea vremii, au aflat că numai atunci poți ști bine cîtă vreme este într-un an, cînd știi cîtă vreme a trecut de la un echinocțiu de primăvară (sau și de la unul de toamnă) pînă la celălalt. Astfel, s-a aflat că anul ceresc (anul pe care îl măsurăm cu ajutorul soarelui de pe cer) nu ține, 365 zile și 6 ceasuri, cum zicea calendarul Iulian, ci 365 zile, 5 ceasuri, 48 minute, 45 secunde și 98 sutimi de secundă. Deci, anul calendarului Iulian e mai mare decît anul ceresc cu 11 minute, 14 secunde și două sutimi de secundă. Cu alte cuvinte, calendarul Iulian ne înfățișează un timp mai lung decît cel adevărat. Soarele a venit la echinocțiu după 365 zile, 5 ore, 48 minute, 45 secunde și 98 sutimi de secundă; dar noi, după calendarul Iulian, trebuie să mai întîrziem încă 11 minute, 14 secunde și două sutimi de secundă, și de abia atunci să socotim că a venit soarele din nou la echinocțiu, adică să socotim că a trecut un an. Trebuie să mai întîrziem noi (după calendarul Iulian), dar soarele nu mai întîrzie. Și aceste întîrzieri ale calendarului Iulian, chiar de la început, sporesc mereu în curgerea anilor. De unde într-un an, întîrzierea e numai de 11 minute și ceva, după 123 de ani ea ajunge să fie de o zi întreagă; după 1230 de ani, de 10 zile; după 1599 de ani de 13 zile, și așa mai departe.

Acest neajuns al calendarului Iulian a fost văzut și de către Sfinții Părinți de la Nicheia. Dovadă este faptul că, în loc să socotească zi de echinocțiu pe aceea care o arată calendarul Iulian, adică ziua de 24 Martie, căci în acea zi tusese echinocțiul pe vremea lui Sosigene, ei au mutat echinocțiul calendarului Iulian în ziua de 21 Martie, căci în această zi cădea echinocțiul calendarului ceresc pe vremea lor (Adevărata Ortodoxie și Calendarul, p. 6—7).

Precum Biserica Creștină, în primele veacuri, adeseori transforma unele capişti idoleşti şi locaşuri publice păgine, în Locaşuri Sfinte (scoţind idoli şi mobilele păgine din ele şi aşezînd în locul lor: Altar, Catapeteasmă, Icoane, străni, etc.), tot aşa Biserica a adoptat calendarul de care se foloseau păgînii, scoţînd dintr-însul sărbătorile lor păgineşti şi punînd treptat în locul aceloră Duminicile, praznicile Împărăteşti şi Sfinţii mari şi mai mici, aşa cum îi vedem şi-i prăznuim şi noi în cursul anului. Astfel, calendarul creştin este asemenea unui cuier cu 365 de cuie, în care sînt atrî-nate însemnări cu prăznuirile Duminicilor, praznicilor Împărăteşti şi sărbătorile Sfinţilor de peste an. Calendarul este asemenea unui palat cu 365 de camere, avînd fiecare în parte, sărbătoarea unuia sau a mai multor Sfinţi, fiecare cu slujba şi istoria vieţii, faptelor şi învăţăturilor sale edificatoare creştinilor, care îi serbează în duh şi adevăr după plăcerea lui Dumnezeu şi a aleşilor Lui.

Calendarul acesta făcut de oameni (învăţaţi păgîni în cursul vremurilor), precum am văzut, nefiind făcut precis după calendarul cerului, a rămas în urmă la fiecare 123 de ani cu cîte o zi. Astfel, de la alcătuirea lui de filosoful păgîn Sosigene (46 a. Hs.) pînă în vremurile Sfinţilor Apostoli, calendarul a rămas cu echinocţiu de la 24 Martie, unde fusese fixat, la 23 sau 22 Martie (Pidalion, o.c. fila 9). În vremea Soborului I din Nicheia cel de a toată lumea, s-a aflat de către cei 318 Sfinţi Părinţi şi învăţaţii vremii aceleia, că echinocţiul calendarului Iulian se pogorise de la 24 Martie şi Septembrie, unde fusese fixat de Sosigne, la 21 Martie şi Septembrie. Şi dinşii l-au lăsat şi fixat la acea dată.

În cursul vremii, de la Sinodul Nicheian pînă în secolul XVI-lea, papa Grigore al XIII-lea, văzînd că echinocţiul rămăsese de la 21 Martie la 11 Martie, a însărcinat pe învăţatul astronom Lilie să întocmească o îndreptare a calendarului Iulian. Acest Lilie, dimpreună cu alţi învăţaţi ai vremurilor aceloră, au cercetat şi îndreptat calendarul, readucînd echinocţiul de la 11 Martie şi 11 Septembrie, unde rămăsese, la 21 Martie şi 21 Septembrie, unde era fixat în vremea Sinodului I ecumenic din Nicheia (Pidalion, fila 8). Calendarul astfel îndreptat de Lilie şi învăţaţii apuseni, a fost introdus de papa Grigore al XIII-lea în întreaga biserică apuseană la anul 1582. Deşi acest calendar a fost întocmit mai binisor decît calendarul Iulian, totuşi, nu l-au putut întocmi exact după calendarul făcut de Dumnezeu; ci cu oarecare scăderi mai mici. Astfel, 400 de ani, după calendarul Grigorian, sînt mai lungi cu 6 ceasuri decît 400 de ani cereşti. Deci, după 3600 de ani, calendarul Grigorian rămîne în urmă cu o zi, la 7200 de ani cu două zile, ş.a.m.d. Papa Grigore a poftit Biserica răsăriteană a-şi îndrepta

şi ea calendarul. La această invitaţie, între altele, Patriarhul Eremia II-lea (1583 d.Hs.) răspunde că îndreptarea calendarului este un lucru bine plăcut lui Dumnezeu; însă nu poate primi calendarul Grigorian, deoarece nu are înţelegere cu celelalte Biserici orientale, şi apoi s-ar produce turburări printre credincioşii de sub conducerea sa. În acelaşi an Sinodul Ortodox convocat de Patriarhul Eremia în Constantinopol, pronunţîndu-se, a rămîne tot după calendarul Iulian, zice: „Este drept, că calendarul Iulian are scăderi, dar nici cel Grigorian nu e lipsit de scăderi“ (Dr. C. Popovici, şi Episcopul Melhisedec în scrierile lor).

Biserica Ortodoxă a mers mai departe tot după calendarul Iulian neîndreptat. Către sfîrşitul secolului al XVIII-lea, cînd lumenării Monahi ai Sfîntului Munte Athos: Agapie şi Nicodim (căm 1805), alcătuind „Pidalionul“, au aflat, după socoteala lor, că echinocţiul rămăsese de la 21 la 11 ori şi 10 Martie şi Septembrie, precum arată ei în tilc. can. 7 Apostolic (Pidalion, o.c. fila 9). Deci, contrar susţinerii calendariştilor (dintre care unii cred că calendarul Iulian ar fi pogorît cu hîrzobul din cer, sau că este făcut de Însuşi Dumnezeu), după mărturia Pidalionului, cu care ei se laudă, vedem clar că treptat, treptat, echinocţiul a rămas în urmă şi deci, trebuia îndreptat, ca orice lucru omenesc făcut cu scăderile lui. Menirea Bisericii a fost, este şi va fi pururea, cît va fi lumea, aceasta, de a îndrepta ce-i strîmb, a netezi cele colţuroase şi a readuce pe fiii săi de la neadevăr la Adevăr. Deci, şi chestia calendarului deviat de la Adevăr la neadevăr trebuia îndreptat, adică readus la Adevăr, la echinocţiul din 21 Martie şi Septembrie, unde a fost rixat şi de Sfinţii Părinţi ai Sinodului I ecumenic din Nicheia.

85) Am botezat şi cununat a doua oară pe cei botezaţi şi cununaţi de Preoţii Bisericii, care slujesc după calendarul îndreptat drept după calendarul Sf. Sinod I din Nicheia şi calendarul ceresc cu echinocţiul la 21 Martie şi la 21 Septembrie? (Pidalion, fila 7—9). Vezi „Oglinda Duhovnicească“, pp. 233—264; 1321—1410, de autor.

Am crezut şi vieţuit anticreştineşte, încît s-a hulit Numele lui Dumnezeu şi dreapta credinţă, de eterodocşi, prin mine?

Şi aici Sufletul fiind cercetat cu deamănuntul şi aflîndu-se în multe locuri vinovat, dacă are fapte bune, Îngerii plătesc din acelea pentru el, şi aşa merg înainte pe calea cerească.

FERICIREA HARNICIILOR CREȘTINI — PĂSTORI ȘI PĂSTORIȚI — ÎN ÎMPĂRĂȚIA LUI DUMNEZEU.

1) Mântuitorul nostru Iisus Hristos Dumnezeu-Omul stînd pe nori în Slava Dumnezeirei Sale.

2) Cei patru viețuitori înaripați, cu chip de: om, leu, vițel și vultur, formează Tronul Dumnezeirei.

3) Prea Curata Maică a Domnului Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Hristos Dumnezeu-Omul.

4) Oștirile îngerești stînd de-a dreapta și de-a stînga Mîntuitorului, Îl proslăvesc pururea.

5) Sfîntul Ioan Botezătorul cu Proorocii.

6) Sfînții Apostoli.

7) Sfînții Ierarhi.

8) Sfînții Mucenici și Mucenice.

9) Sfînții Cuvioși și Cuvioase.

10) Sfînții Drepti și Drepte.

11) Biserica Spirituală (Vezi „Biblioteca Oftodoxiei“, Nr. 52, de autor).

12) Biserica materială (Vezi „Biblioteca Ortodoxiei“, Nr. 53 de autor; și nota întrebării 310 din această carte).

13) Creștinii — Păstori și păstoriți — care cu adevărat iubesc pe Dumnezeu și învățăturile Sale Divine, aceștia iubesc și unica Biserică drept credincioasă a lui Dumnezeu, care-i stîlp și întărire a adevărului, Muntele Sfînt și salvator al Sufletelor dornice de mîntuire. Ei o îngrijesc, o cercetează regulat, ascultă Sfintele Slujbe, Dumnezeiasca Liturghie și predicarea Cuvîntului Divin într-însa, și-și conduc: gîndurile, vorbele, purtarea, faptele și toată activitatea vieții lor numai după sfaturile Divine auzite în sinul acestei Maici duhovnicești — Biserica lui Dumnezeu. Cine are Biserica de mamă, acela are și pe Dumnezeu de Tată (Apc. 12 1—2, 13—17; 1 Tim. 3 15; Mt. 23 16—21; 27 12—14; 5 23—24; comp. Is. 2 2—3). Astfel, trăind ei în viața pămîntească, devin niște luminați luminători ai conducerii lor și ai aproapelui, care-i ascultă, pe calea vieții și a mîntuirii, la fericitele locașuri cerești. După repausarea și trecerea din viața aceasta, de pe pămînt la cer, aceștia în plină lumină și veselie, și cu fețele senine, însoțiți de Sfînții Îngerii, suie pe treptele cerurilor la Mîntuitorul, Care-i așteaptă veselindu-Se (Ps. 103 32). El blagoslovindu-i pe toți, precum și Noul Ierusalim, Patria lor Cerească, le zice: „Veniți binecuvîntații Părintelui Meu de mîcșteniți Împărăția pregătită vouă de la întemeierea lumii“ (Mt. 25 34).

PEDEPSELE LENEȘILOR, NEGLIJENȚILOR ÎN IAD.

Chipul de față ne arată pedeapsa în iad a leneșilor care au neglijat îndatoririle lor creștinești și duhovnicești. După niște istorisiri a celor vechi, creștinii și creștinele care se lenevesc a merge la Sf. Biserică în Duminici și sărbători, ba unii chiar dorm în timpul oficierei Dumnezeștilor Liturghii, au fost văzuți în iad zvîrcolindu-se pe niște paturi de foc, împleticiți ca de niște șerpi groaznici de limbile de foc ale iadului arzător; iar cei care s-au lenevit a se scula înaintea Preoților Bisericii cînd veneau de la Slujbă, au fost văzuți stînd pe scaune de foc, pe care se chinuiau cumplit. Cei care

cinstesc pe Preotul lui Dumnezeu, pe Dumnezeu cinstesc și se vor cinsti de El; iar cei care nu cinstesc pe Preotul lui Dumnezeu, pe

Dumnezeu nu-L cinstesc și cad în osîndă (Is. Sir. 7 32—35; 1 Tim. 5 17; Lc. 10 16;). Să părăsim lenea și neglijența care ne îmbrîncesc în iad, și să ne îngrijim și hărnicim în împlinirea îndatoririlor noastre duhovnicești, pentru a redobîndi statornica fericire vremelnică și veșnică.

Amin!

Dimineața unei zile
Tineretea unei vieți,
Îndoit în fiecare,
Poți munci și poți să-nveți.
Cei ce înțeleg acestea,
Prind sorite bătrîneți!

VAMA a 6-a, A FURȚIȘAGURILOR ȘI A ÎNȘELĂTORIILOR

reîndu-ne de acolo și mai departe, tot mai sus în văzduh, am ajuns la vama furțișagului. Vameșii-draci ai acelei vămii încearcă acolo cu deamănuntul Sușletele despre feluritele păcate ale furturilor, răpirilor și înșelătoriilor, pe ascuns sau pe față. La vama aceea se face foarte mare cercetare, de vameșii-draci, și de boierul lor drăcesc, Sușletelor ce trec pe acolo, de au furat; oameni, fecioare, femei, copii, dobitoace, păsări, bani, lucruri, haine, alimente... de au înșelat pe alții cu ceva, de și-au însușit avere străină cu jurăminte false, mincinoase și cu viclenii, sau de au găsit ceva și n-au dat înapoi, ori au împrumutat: bani, haine, etc., și nu le-au dat îndărăt celui ce le-a făcut bine cu ele, sau cu felurite viclenii și ponegriri au despuat de pace și cînte pe aproapele, îndurerîndu-l pînă la sacrificiu, și în sfîrșit, orice furțișag se cercetează acolo cu multă asprime și amănunțime. Atunci mi-am amintit de călăuzitoarele cuvinte ale Mîntuitorului: „Să nu furi...” și că: „Mai fericit este a da decît a lua” (Mat. 19, 18; Eș. 20, 15; 2, Lege 5 19; Mc. 10, 19; Rom. 13, 9; F. Ap. 20 35), și de sfaturile Apostolului „Nu dați loc diavolului; cine a furat (pînă acum), să nu mai fure, ci mai bine să lucreze, făcînd cu mîinile sale lucruri folositoare, ca să aibă să dea și celor lipsiți... pentru că nici furii... nici fățarnicii... nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu” (Efs. 4, 27—28; 1 Cor. 6, 9—10). Cei care nu dau înapoi aceia ce au luat cu nedreptul de la aproapele lor, sînt opriți la această vamă a furțișagului, și dacă n-au cu ce plăti, cad în muncile iadului.

La această vamă, deși ne împiedecărăm puțin, pentru că nu s-au găsit în mine furțișaguri, afară de care se făcuseră în copilărie mea, foarte puține, și acelea din necunoștință și nepricepere, am trecut fără să dăm mult.

Îngerii cu Sufletul suind tot mai sus pe treptele văzduhului, ajung la vama a 6-a, a furtașagului și a feluritelor înșelătorii, unde sînt opriți de vameșii-draci ai acelei vămi, și de șeful lor. Dracii acelei vămi furioși, cu monstruoase chipuri hoțesti, ies înaintea lor cu felurite lucruri și vietăți furate de cei care trec prin acea vamă. Ei îi arată scris în catastifele lor, vremea, locul și forma lucrului sau a vietății ce au furat în viața pămîntească și n-au dat înapoi, după porunca și dreptatea Divină. Acolo cearcă cu deamănuntul pe fiecare Suflet păcătos de feluritele păcate ale furtului și înșelătoriilor, d. ex. de:

86) Mi-am pus în gînd să fur (a) din averea aproapelui meu, a Sf. Biserici, Mănăstirii, Schituri... să înșel, să nu întorc înapoi ce am furat sau răpit, și să nu plătesc ce sînt dator?

a) FURII SE DEZLEAGĂ NUMAI DUPĂ CE AU DESPĂGUBIT PE CEI JEFUIȚI. Numai cei ce vor restitui ceia ce au răpit aproapelui lor, vor putea fi dezlegați de acest păcat. Această dreptate este copleșitoare pentru multe persoane căzute în păcatul furtului, mai ales pentru cei lipsiți. De unde să plătească ori să dea înapoi, cînd unii din ei, cu toată casa lor de s-ar vinde pe viață,

și tot n-ar avea cu ce plăti? Oare aceștia să rămînă pentru totdeauna în osîndirea vremelnică și veșnică? Nu. Milostivirea Divină ne poruncește nouă Duhovnicilor a economisi tot ceia ce se poate pentru ridicarea, ușurarea și mîntuirea acestora. Și ce anume? Cei ce au furat, răpit și înșelat pe aproapele lor, de se vor căi și părăsi desăvîrșit pentru păcatul însușirii avutului străin, de n-au cu ce plăti, să se roage zilnic lui Dumnezeu, mai întîi pentru iertarea păcatelor și mîntuirea acelor pe care i-au păgubit, și apoi pentru dînșii... cu gîndul și hotărîrea, ca, atunci cînd vor mai cîștiga cîte ceva, treptat, treptat, să despăgubească pe aproapele lor. După ce vor despăgubi pe acei păgubiți de avere, sănătate, viață și cinste, atunci sînt și ei dezlegați de Dumnezeu, după dezlegarea lor de Preotul Duhovnic la Scaunul Mărturisirei, tie bogați, tie săraci. Săracii care nu vor putea a întoarce paguba acelor pe care i-au păgubit, și-i va afla moartea în îndreptare, în cîință și în împlinirea canonului după Sfintele Pravili, să se roage pentru cei păgubiți, și Mila lui Dumnezeu va economisi și pentru a lor ușurare și mîntuire.

Nu există om pe fața pămîntului, care ar dori ca cineva să-i înstrăineze un lucru, care-i aparține lui, care face parte din averea lui. Drept aceea, oriunde pe fața pămîntului: furtul, jefuirea, tîlhăria... sînt privite ca fapte de ocară, ca păcate grele și neiertabile, și orice om care ține la cinstea sa, se simte adînc jignit, dacă cineva îl numește tîlhar. Și așa și este. Creștinii noștri — slavă Domnului — se feresc de tîlhării, propriu zis. Nu putem spune că între noi ar fi oameni care ți-ar putea scoate în mod tîlhăresc banii din pungă, boul sau calul din grajd, care ar încărca în cîmp din munca altora sau ar face alte tîlhării de acest fel decît foarte rar. Dar sînt, în afară de acestea, o mulțime de alte fapte, de care lumea nu se prea ferește, și care totuși, în esența lor nu sînt altceva decît: un furt, o jefuire, o tîlhărie comisă prin nedreptățire, prin înșelare, prin exploatarea aproapelui. Asemenea unui furt este mai întîi de toate mita luată în orice chip, sub orice formă, așa numitul bacșiș, de care se vorbește atît de mult în țara noastră, care face adeseori dintr-o cauză pierdută, una bună și dreaptă, care are drept urmare: hotărîri, protecții ale unora și în același timp nedreptățirea altora. Această mită, acest bacșiș, a infectat viața noastră publică, a devenit o rușine a țării și ne impune tuturor, fără deosebire, îndatorirea de a lupta cu toții contra acestui mijloc de îmbogățire a unor oameni de felul acesta, fără cuget și fără Suflet. Un furt este și nedreptățirea, pe care o comite un stăpîn prin reținerea simbriei slugilor, lucrătorilor de cîmp sau al profesioniștilor sub felurite pretexte subrede.

Dar și slugile nu comit altceva decât un furt asupra averii stăpînului, dacă acest stăpîn îndură o pierdere prin lenea lor, prin tot felul de nepăsare și rea voință din partea lor. La fel este cu un profesionist (meseriaș), care execută o lucrare numai de mîntuială, care își reține o parte din materialul ce i s-a predat, sau îl schimbă, sau pricinuieste în alt chip o pagubă aceluia care i-a dat o lucrare cu toată încrederea și în condiții anumite. La fel stă lucrul și cu comercianții care falsifică mărfurile, înșeală la cîntar sau la preț. Asemenea tîlharilor sînt și copiii, care fără știrea părinților, înstrăinează lucruri sau bani din casa părintească. Un păcat la fel cu furtul comit însă și părinții dacă mătrășesc averea moștenită sau cîștigată, prin risipire, nepăsare, prin beție, prin joc de cărți, lux, mode costisitoare, petreceri anticreștinești sau prin alte apucături rele. Asemenea părinți nu dau copiilor o creștere corespunzătoare, iar părăsind lumea aceasta, îi lasă de izbeliște. Asemenea unui tîlhar este și acela care, găsind un lucru, nu se îngrijește să dea de urma pagubașului, sau chiar cunoscîndu-l, își însușește aceea ce din întîmplare a găsit. Către unii ca aceștia feric. Augustin rostește următoarele cuvinte cît se poate de lămuritoare: „Dacă ai găsit ceva și nu dai înapoi, ai furat. Într-un rînd cu furii stau și acei oameni care iau dobînzii prea mari pentru banii împrumutați, precum și aceia care în mod ușuratic fac datorii fără a le achita.

Nu sînt mai buni nici aceia, care îndeamnă pe alții la furături și învrăjbiri, la zîzanii (Mt. 13 24—30), la nedreptăți de tot felul, sau îi laudă pe aceia care săvîrșesc asemenea păcate. Într-un rînd cu furii stau, în fine, și aceia care ajută la ascunderea lucrurilor furate sau găsite, cei care cumpără din ele, cu toate că nu știu de unde provin. În sfîrșit, fiindcă Sufletul omului și numele lui cel bun și cîstit sînt bunuri din cele mai mari și mai neprețuite pentru un creștin, trebuie să-i privim asemenea unor furi și pe aceia, care, într-un fel sau altul, fac pînegriri, năpăstuiuri sau cauza unui păcat săvîrșit de aproapele lor, care prin clevetiri și defămări i-au răpit aproapele lor numele cel bun, sau cîntea lui, pricinuindu-i pe deasupra poate și o pagubă materială, cum ar fi de pildă pierderea serviciului.

Vedeți cîte feluri de nedreptăți, cîte feluri de furturi există și cît de ușor se poate face vinovat creștinul de un fel sau de altul din mulțimea acestor păcate? Cercetați acum bine cugetul vostru, dacă nu cumva ați căzut și voi în vreun păcat din acestea, și dacă da, atunci pregătiți-vă pentru restituire. Faceți-o la fel cum a făcut-o vameșul Zacheu în Fața Mîntuitorului lumii, pentru că urmarea acestor feluri de păcate, este, că nu este iertare fără întoarcerea pagubei materiale, sau a numelui bun, fără restituire. Lucrul acesta este ușor de dovedit.

Mare este puterea pe care a dat-o Dumnezeu Mîntuitor Preoților în Sfînta Taină a Pocăinței. Nu este păcat atît de mare, de care Preotul Duhovnic nu l-ar putea dezlega pe credinciosul care-și mărturisește păcatele și care arată cîință adevărată și a pus în gînd la Dumnezeu să nu mai săvîrșască asemenea păcate. Totuși, nici un Preot nu poate dezlega pe un fur mai înainte de înapoierea lucrului furat, nici pe cel ce a nedreptățit pe cineva, de datoria de a îndrepta paguba făcută, nici chiar atunci dacă credinciosul vinovat ar arăta la mărturisire cea mai mare cîință și zdrobire a inimii și ar făgădui că mai degrabă va muri, decât să mai comită pe viitor un furt sau o altă pagubă simțitoare a aproapei. Cît timp creștinul nu voiește să întoarcă lucrul înstrăinat, nu voiește să îndrepte paguba făcută aproapei lui său, sau nu făgăduiește cel puțin în chip sărbătoresc (hotărît, sfînt) că se va strădui să facă acest lucru în cît mai scurt timp, nici chiar lacrimile cîinței nu pot spăla vina, nu pot cere dezlegarea. Chiar pe patul morții fiind un creștin, Biserica îi iartă, dacă se căiește în cea mai largă măsură, și cele mai grele păcate, totuși, nu-l poate dezlega de a nu înapoia lucrul furat, sau de a nu despăgubi pe cel jefuit și păgubit. Sf. Biserica ne învață că fără această restituire nu este iertare de astfel de păcate. Aceasta ne-o spun lămurit Sfinții Părinți și învățătorii mari ai Bisericii. Astfel, de pildă, fericitul Augustin ne zice într-un loc: „Nu se vor ierta păcatele pînă nu se va înapoia lucrul străin” (Epist. 54). Această învățătură a marilor învățători ai Sfinței noastre Biserici se întemeiază pe curățenia cinstei creștinești, care îți spune că n-ai voie să te atingi de un lucru străin; iar dacă, totuși ai lăcut-o vreo dată, atunci să-l întorci numaidecît. Ai făcut o pagubă aproapei tău, îndreaptă-o, cîntea creștinească, curățenia învățăturii lui Hristos o cere. Pînă nu faci aceasta, nu ești vrednic de iertarea păcatelor și de veșnica mîntuire. „Nu are intrare în Împărăția lui Dumnezeu oricine este spurcat și face uriciune și minciună” — zice Sf. Ap. și Ev. Ioan în Apocalipsa sa (Ape. 21 27).

Cîntea creștinească, care ne spune să înapoiem un lucru străin, să îndreptăm o pagubă pricinuită de noi, ne poruncește să facem această restituire celui nedreptățit, dacă trăiește încă, și anume, indiferent dacă este sărac sau bogat, indiferent dacă paguba a fost mare sau mică. Dacă cel nedreptățit a murit, trebuie să restituim lucrul înstrăinat copiilor lui, aceluia pe care pagubașul l-a lăsat moștenitor. Dacă însă nu mai este nimeni în viață, sau nu știm nicidecum unde se află, atunci trebuie să jertfim lucrul înstrăinat sau valoarea lui săracilor ori Sfintei Biserici, pentru pomenirea celui nedreptățit de noi. Totuși, cît timp trăiește cel nedreptățit, sau copiii, sau urmașii lui legali, lucrul înstrăinat trebuie înapoiat lor, și cît timp trăiesc ei, cel ce a făcut nedreptate, nu se poate răs-

cumpăra cu o jertfă pentru Biserică sau pentru oameni. Nici o jertfă, nici postul, nici rugăciunile, nu-l poate dezlega pe răufăcător de această datorie.

Iată ce spune în privința aceasta Sf. Prooroc Isaia: „... Dacă veți ridica mâinile voastre spre Mine, îmi voi întoarce ochii Mei de la voi, și dacă veți stăruia în rugă, nu vă voi asculta, pentru că mâinile voastre sînt pline de sînge” (Is. 1 15). Ce fel de sînge să fie acesta? Este sîngele nedreptății și asupririi aproapelui. Din aceste cuvinte ale Sfintei Scripturi ne încredințăm că cel ce face nedreptate altora, nu are parte chiar nici pe pămînt de binecuvîntarea Domnului. El nu are nici liniște în Sufletul său cît trăiește. Cugetul îl mustră ziua și noaptea, iar în clipa despărțirii celei mari, cînd dispar toate cele lumesti și vremelnice, va simți el cu atît mai dureros toate nedreptățile făcute, căci ele vor apăsa asemenea unei pietre uriașe asupra Sufletului său. De aceea adeseori se întimplă că cei mai mari răufăcatori arată pe patul de moarte o căință zdrobitoare, chinuți fiind de remușcări dureroase și caută să repare în clipele cele de pe urmă toate relele pricinuite aproapelui lor. Cîte odată acest lucru nefiind cu putință, făcătorii de rele se roagă lui Dumnezeu ca să le trimită moartea izbăvitoare, neputînd suporta chinurile grozave ale remușcărilor sufletești. Iar alții își fac singuri seama, pentru ca să scape de deznădejde și de chin.

Ați auzit cîte feluri și chipuri de nedreptăți ale aproapelui există? Ați auzit că cei ce se fac vinovați de aceste nedreptăți nu pot fi dezlegați de datoria lor sfîntă a repara paguba făcută cu premeditare în averea aproapelui, sau în știrbirea numelui celui bun sau altele și că toți aceștia nu pot primi iertarea păcatelor lor în Scaunul Mărturisirei, nici nu pot avea nădejde de Îndurarea lui Dumnezeu după moarte? Drept aceea, dacă ne este aminte de mîntuirea Sufletului nostru, de liniștea conștiinței noastre, dacă ne este aminte de buna trecere a noastră între oameni, trebuie să ne ferim și de cea mai mică nedreptăție a aproapelui, să nu ne atingem de nimic ce este al lui, ba să nu dorim chiar nimic din cîte sînt ale lui, după cum ne sfătuiește porunca a zecea. Deci, de este cineva între noi, care simte în cugetul său că a făcut o nedreptate de orice fel aproapelui său, acela să o repare cît mai curînd și fără amîinare, pentru că păcatul nedreptății crește din zi în zi, și cu cît se amîină mai mult restituirea, cu atît mai greu se face. Astăzi încă puteți îndrepta paguba făcută, mîine — Dumnezeu știe dacă veți mai putea s-o îndreptați. Drept aceea, toți cîți vă simțiți cugetul vostru apăsător de o nedreptăție făcută aproapelui, să vă ziceți din adîncul inimii dimpreună cu Zacheu: „Jumătate din averile mele, Doamne, le dau săracilor, și de am nedreptățit pe cineva cu ceva, întorc împătrit”. Și rostind aceste cuvinte, să le și împli-

niți, și atunci veți auzi și voi în Sufletul vostru dulcele cuvinte ale Mîntuitorului lumii: „Astăzi s-a făcut mîntuire casei acesteia”.

NEDESPĂGUBIREA JEFUIȚILOR ÎL ȚINE PE PĂCĂTOS NEDEZLEGAT ȘI NEIERTAT. „Vino — strigă marele predicator, Episcopul Ilie Miniati — la celălalt (nod gordian) al iubirii de argint Aici, cîte încurcături! Este foarte dulce sîngele săracilor, foarte plăcut este lucrul străin. L-ai mîncat, l-ai apucat și acum zici: „Cum să-l întorc înapoi? Să-mi sărăcească casa și copiii mei? Să-mi micșorez veniturile mele? Să mă lipsesc de averea mea? Dar eu, iarăși, se cade să mă pocăiesc... Aici este o Împărăție a Cerurilor... Mai bine să sărăcesc decît să mă osîndesc...” Ai în mâinile tale vreun lucru străin? Strîmbătăit-ai pe cineva? Întoarce-l, întoarce-l, căci altminteri nu se poate să iei iertăciune. Moartea poate să dezlege datoria (legătura vremelnică) a nunții, care este foarte strînsă, dar nu poate să dezlege legătura strîmbătății, încît rămîne nedezlegată... De ții lucru străin și mărturisindu-l nu-l vei întoarce, Duhovnicul nu are putere să te ierte. Atît este de necesară pentru mîntuire restituirea lui. Este bine zis în popor: „Mai bine sărac și curat”.

Ai în mâinile tale un lucru străin? Ai nedreptățit pe cineva? Dă-l înapoi, pentru că altfel este cu neputință să iei iertare. Dacă nu-l dai înapoi, n-are putere să te ierte, nu Duhovnicul care este un simplu Preot, dar nici chiar Patriarhul, tot Sinodul, toți Îngerii Cerului, ba chiar nici Dumnezeu, ca să spun așa, nu poate să te ierte, pentru că, după cum El este drept și mai cu seamă însăși dreptatea, tot astfel nu poate a voi nedreptatea. Nu! Legătura nedreptății este nedezlegată! A murit un om înșurat, Dumnezeu a voit să facă cu el o minune și l-a înviat. Femeia lui îl vrea din nou ca bărbat al ei; el însă n-o vrea. Vin amîndoi la judecata Bisericii. Înainte stătoriți ai Bisericilor, Duhovnicilor care păstoriți Sufletele omenirii, ce spuneți? Ce hotărîți? Este dator acel om să ia pe femeia lui cea dintîi sau este liber? Este liber — spun teologii — pentru că avea datoria s-o aibă de nevastă numai pînă la moarte. A murit? Moartea l-a dezlegat de legătura puternică a cununiei (1 Cor. 7 39). A înviat? Aceasta este o altă viață! Este ca și cum s-ar renaște din pîntecele mamei lui. Iar cînd cineva se naște, se naște liber.

A murit și un om care a luat lucrul unui sărac. Dumnezeu a voit să facă o altă minune; l-a înviat și pe acesta. Săracul vine și își cere lucrul lui. Înviatul nu vrea să i-l întoarcă. Merg amîndoi la judecată. Întreb din nou: Omul care a nedreptățit, este dator să întoarcă lucrul străin, sau nu? Da, este dator — spun aceiași teologi — pentru că asta este o datorie a Sufletului, care ține atîta

timp cît trăiește Sufletul. Sufletul este nemuritor, deci și datoria este veșnică. Era obligat să-l dea înapoi și în viața lui și mai tîrziu, după moarte, pînă la vremea Judecării viitoare. A murit? Era dator. A înviat? Este dator. De ar muri și de ar învia de mii de ori, totdeauna are aceiași datorie de neînlăturat. Prin urmare, moartea poate dezlega legătura căsătoriei, care este atîta de strînsă, dar nu poate dezlega legătura nedreptății; ea rămîne nedezlegată. Hulești Numele lui Dumnezeu, te lepezi de credință, răstignești din nou pe Hristos? Sînt oare păcate mai mari decît acestea? Și totuși, dacă te pocăiești și te mărturisești, Duhovnicul are atîta putere, încît poate să te ierte. Dar dacă ții un lucru străin și i-l mărturisești, dar nu-l dai înapoi, nu are putere să te ierte. Pentru ce? Pentru că prin acele păcate insulti pe Dumnezeu, și Dumnezeu, pentru păcatele săvîrșite de oameni împotriva Lui, Și-a făcut epitrop al Său pe Duhovnic. I-a dat putere ca toate cîte le leagă sau le dezleagă pe pămînt să fie legate și dezlegate și în cer. Și Duhovnicul, ca epitrop al lui Dumnezeu, poate să te ierte de acele păcate care sînt împotriva lui Dumnezeu. Tu însă ții lucrul săracului pe care l-ai nedreptățit. Săracul acela n-a făcut pe Duhovnic epitrop al său, deci, nu i-a dat putere să te ierte. Prin urmare, Duhovnicul, de vreme ce nu este epitropul săracului, nu poate să te ierte pentru lucrul săracului.

— Eu însă, va spune cineva dau atîtea sărindare și atîtea ofrande la Mănăstiri!

— Și socotești că ești iertat cu asta!? Taci! Nici o lege omească, ba nici Dumnezeiască, nu îngăduie că cineva poate să dăruiască lucrul străin. Deci, cine poate să ți-l dăruiască? Dacă Decalogul, care poruncește nu numai să nu luăm lucrul străin, dar nici să nu-l dorim, este o poveste, atunci tu ai dreptate. Duhovnicul tău, care te iartă este un om cuminte, care își cunoaște slujba sa, iar eu un mincinos. Dacă însă cuvintele Decalogului sînt cuvintele cele mai adevărate ale lui Dumnezeu, atunci tu ești neiertat, Duhovnicul tău este un înșelător, iar eu spun adevărul.

Avuția cea multă a lacomului este din nedreptate, și nedreptatea nu se iartă pînă nu se va întoarce înapoi. . . Lacom și nedrept era Zachau, dar cum a rupt cursa, îndată s-a și mîntuit; căci auzind cuvintele cele de aur ale lui Iisus Hristos, ce zicea: „Astăzi s-a făcut mîntuire casei acesteia“, întii, jumătate din avuția lui a împărțit-o la săraci. . . a doua, de a nedreptățit pe cineva, a întors împătrit: una, pentru ceia ce a luat de la săraci, alta, pentru aceia ce a pierdut săracul, alta, pentru aceia ce n-a putut cîștiga, și alta, pentru aceia ce a pătimit, chinuindu-se de sărăcie, de foame, de sete și de goliciune. . .“

Orice furt ce se face în public, în public trebuie a-l restitui; iar furtul sau nedreptatea, care n-a fost cunoscută în lume, restituirea se poate face în ascuns, numai cu condiția ca cel nedreptățit să intre în drepturile lui, și să nu se dea vina pe altul pentru propus fals. Restituirea se poate face după împrejurări: în formă de dar, sau de favoare, sau de cîștig în afaceri de comerț, presupunînd că aceasta nu dă celui nedreptățit ocazia de ai întoarce serviciile ce i s-au făcut.

Aurul este metalul
Blestemat, care omoară
Pe toți cei care aleargă
După el, și-l vor comoară.

Doamne, dacă vrei și mie
Să-mi faci parte de-un tezaur. . .
Dă-mi de-a-pururi sănătatea
Din stejari. . . Dar nu-mi da aur!

FURII BISERICII S-AU ÎNNECAT ÎN MARE. Într-un ostrov ce se cheamă Paros, un arab, tîlhar de mare, ce se chema Nizar, a vrut să ia dintr-o Biserică a Precistei, ce se afla în acel ostrov, o piatră frumoasă și s-o ducă la Crit și s-o închine idolilor. Acea piatră, cu tocmeala lui Dumnezeu, a crescut așa de mare, încît nu încăpea să iasă pe uși. Atunci acel arab, mîniindu-se, a poruncit de au tăiat-o bucăți și au dus-o în corabie. Pentru aceasta s-au înecat cu toții în mare. . .

87) Am furat de la aproapele meu: mirean, Preot, călugăr, de la om singur, căsătorit, fără copii, cu copii? (b)

b) CANONISIRILE FURILOR. Cei care fură ceva din Sfintele Mănăstiri și Biserici, pentru a fi iertați, trebuie să dea înapoi de șase ori valoarea aceluia lucru (Apost. 72; 73; comp. Antiohia, 25; 10 Sin. 1—2 Sf. Grigore Nisis, 8).

Cei care au furat ceva de la aproapele lor, să întoarcă grabnic păgubașului tot ce i-au furat (și de nu pot întoarce împătrit (Eș. 22 7; Lev. 6 5; Num. 5 7; 1 Imp. 12 3; 2 Imp. 12 6; Lc. 19 8), să-i mai dea ceva în plus pentru durerea ce i-a provocat-o prin furtul său).

O bogăție potrivită prelungește viața omului. Cine o răpește pe nedrept, înseamnă că nedreptățește sau chiar distruge viața aproapei (1 Cor. 6 10; 1 Tes. 4 6).

Cel ce a furat va fi oprit un an de la împărtășirea stîntenilor, dacă se căiește și se prihănește pe sine; iar dacă se va dovedi de alții, doi ani (Sf. Vasile, 61).

Dacă vreun cleric sau laic va lua din Sf. Biserică ceară sau untdelemn, să se afurisească și să dea înapoi. Cei ce fură din averea Mănăstirilor, clericii să se caterisească, iar laicii să se afurisească (Sin. VII ec. can. 13).

Furul de case trei ani și metanii 100 în zi.

Cine răpește și ia al streinului cu nedreptate, 5 ani (să se pocăiască) și metanii 100 (în fiecare zi).

Cine ară cu plugul în loc străin... 4 ani și metanii 16 în (fiecare) zi.

Cine fură groapa, 5 ani și metanii 500 în (fiecare) zi.

Cine ia asupra-și pe iubitorul de argint, 3 ani și metanii 100 în zi.

Cine bagă apă în vin (în lapte) și le vinde, 5 ani și metanii 66.

Cine primește furul și ce se fură de dînsul, să se pocăiască ca și furul.

Cine fură găini sau ouă, un an și 36 de metanii.

Cine fură dobitoc, 5 ani și metanii 300.

Cine fură poame (fructe) 6 luni și metanii 15 (P.B.G. p. 110 (88)).

Furul care se pocăiește de bună voie, se înlătură de la Împărtașire 40 de zile; iar cel care s-a dovedit, pînă la 6 luni, mîncînd uscat după ora 9-a și făcînd în fiecare zi cîte 100 metanii (Sf. Ioan Post. 27; P.M.B. gl. 343).

Cel care s-a dovedit fur public, în furtișaguri cu pedeapsă capitală, nu vine la Preoție. Dar și după Preoție de va cădea în patima aceasta, se despoaie de Preoție, după canonul 25 al Apostolilor (Sf. Ioan Post. 28).

Furul de cele Sfinte se pedepsește cu timp mai puțin decît preacurvia, după Sf. Grigore Nisis; se aplică pînă la al treilea an (Sf. Ioan Post. 30).

Dacă cineva va fi prins furînd, să i se dea 39 de lovituri; de mîncare să i se dea numai pîine și apă în afară de trapeza obștească, și acoperindu-l cu sac și cenușă, să facă pocăință în toată vremea rugăciunilor. Aceeași lege se aplica și celor ce fugeau (V.R.M. o.c. p. 164).

88) Am înșelat?

89) Am vîndut marfă rea în loc de bună... vin, lapte cu apă? (c) Am luat preț mai mare decît făcea marfa?

c) PE APĂ S-A LUAT, DE APĂ S-A DUS. O femeie, care vindea lapte la oraș și căzuse în ispita de a-l mai spori cu apă, se întorcea acasă cu o măhramă nouă (invelitoare de cap), cumpărată de la prăvălie. În drum spre casă o ajunse o furtună, și trecînd

peste un pod, vîntul îi smulse măhrama de pe cap și o aruncă în apă. Oamenii umblau s-o prindă, dar femeia, privind de pe pod cum o ducea apa, le zise: „Lăsați-o, dragii mei să meargă, căci din apă a ieșit și apa o duce“.

Din ciștigurile cele necurate totdeauna nu se alege nimica. Și totuși, sînt atîtea oameni care umblă după ciștiguri necurate! (I. R.o.c. 346).

90) Am fost nemulțumit cu starea mea? *

* NEMULȚUMITORUL. Un cioplitor de piatră, ostenit de truda lui, dorea să fie bogat. Un Înger îl ascultă. Iată-l bogat. Dori apoi să fie împărat. Ajunse împărat. Dar soarele-i mai presus de el și-l covârșește. Dori să fie soare, și fu soare. Dar iată că un nor se împotrivește stăpînirii sale. Dori să fie nor, și ca nor plouă de înecă tot cîmpul. O stîncă însă i se împotrivi cu mîndrie. Voi să fie stîncă. Iată-l stîncă. Dar jos lîngă stîncă un biet om cu ciocanul în mînă, făcea să scapere stîncă făcîndu-se în bucăți. Dori să fie un biet om, și iată-l ajuns din nou „Nea Ion“ ca înainte. Dar de data asta fu mulțumit de soarta lui (Rev. D. Ort. VIII, 5-6).

NEMULȚUMITORUL MULȚUMIT. Un țăran se căsnea cu aratul și se necăjea foarte mult din cauza pămîntului pietros. Dar iată că veni la el un strein misterios, îi luă plugul din mînă și trase cu el cele mai frumoase brazde. „Ar fi bine acum“ — zise țăranul — dar îmi lipsește sămînța“. „Iată și sămînța“ — zise străinul, și într-o clipă presără grăunțele.

— „Dar ploaia va strica semănătura, sau soarele o va arde“.

— „Aici sînt două cutii, una cu ploaie, alta cu soare; le poți schimba după plac“.

Și într-adevăr, la seceriș grîul era de o frumusețe rară. Străinul veni din nou și întrebă: „Ești mulțumit acum?“ „Aș — răspunse țăranul — dacă este atîta grîu, n-are nici un preț“. „Dar într-al tău sînt numai grăunțe de aur“, zise străinul și frecînd în mînă cîteva spice, aurul cel mai curat străluci în mîna sa. „O, cum mă va înșela negustorul cînd mă voi duce să schimb aurul“, strigă atunci țăranul. Nici acum nu era mulțumit (O.M.P. 629).

NEMULȚUMITORUL SĂRAC-BOGAT. Un Preot întîlni odată în cale un om nemulțumit cu starea sa. Întrebîndu-l ce mai face, acela îi răspunse: „Foarte rău taică Părinte! Sînt sărac lipit pămîntului, drept ca Lazăr din Evanghelie“. Preotul luîndu-l de mînă, îi zise: „Dumneata nu ești tocmai așa de sărac, cîtă vreme ești sănătos. Ia socotește bine și răspunde-mi: Ai da cei doi ochi pentru zece mii de galbeni?“ „Ferească Dumnezeu! Niciodată n-aș

face nebunia asta!“ — răspuse omul. „Dar măcar o mînă ți-ai da-o?“ „Nici asta!“ „Dar picioarele?“ „Pentru nimic în lume!“ „Vezi, așa dar, cîtă vreme ești sănătos, ai comori care prețuiesc mai mult decît toate comorile și împărățiile lumii acesteia!“ (D.C. 152).

Adeseori m-am tulburat groaznic, neîmpăcîndu-mă cu soarta mea? (d)

d) **DUCÎNDU-NE CRUCEA GREUTĂȚILOR ȘI A SUFERINTELOR, PUTEM TRECE CU UȘURINȚĂ NĂVALNICELE VALURI ALE ACESTEI VIEȚII:** Ca și alte localități de pe pămînt, Abisinia este și țara munților înalți, printre care șerpuesc rîuri năvalnice cu torenți de munte. În legătură cu acele ape repezi în cursul lor, un lucru foarte interesant și plin de mult înțeles duhovnicesc se poate vedea în anumitele locuri ale acelor ape ale Abisiniei. Localnicii aceia, cînd vor să treacă un astfel de riu, mai întîi caută cîte o piatră grea, o ridică pe spate și ținînd-o bine, trece cu ea prin valurile acelor ape năvalnice. Pentru ce fac ei oare acel lucru ciudat? De ce poartă ei cîte o piatră grea în spate, cînd trec prin acele ape? Pentru că piatra, prin greutatea ei, apără pe acei oameni: bărbați și femei, să nu-i doboare, ducă și înece acele ape năvalnice. Piatra cu greutatea ei adăugîndu-se la greutatea corpului omenesc, îi face mai grei, și torentul apelor nu are putere să-i doboare și tîrască cu el în jos. Fără acea piatră în spate, fără greutate, i-ar duce valurile și i-ar înece apa.

Necazurile și suferințele vieții noastre pămîntești sînt un fel de pietroaie, un fel de greutate care ne apasă greu, adeseori. Ele însă își au rostul lor în ferirea oamenilor de înnecul în marea vieții aceștia învluită de viforul ispitelor. Ele au proprietatea minunată de a ne menține pe piatra credincioșiei și viețuirii curat creștinești și a nu ne cufunda cu totul în feroasele vîrtejuri ale mulțimii păcatelor și lumii zăcîndă în cel rău (1 Ioan 5 19). Ele ni se pun pe spate ca un greu petroi, ca o cruce grea. Greutatea aceasta însă, este o greutate binecuvîntată. Crucea aceasta a suferințelor, necazurilor, strîmtorărilor, a feluritelor greutate care ne apasă aproape zilnic, ne face mai grei, și ne adaugă puteri noi de sus, prin rugăciuni și cereri, ca să trecem prin valurile acestei vieți. Greutatea crucii acesteia ne apără ca să nu ne tîrască valurile acestei lumi la iad.

Astfel, văzînd marile binefaceri ale greutateilor acestei cruci pusă pe umerii noștri omenești, s-o purtăm cu resemnare. Greutatea aceasta binecuvîntată a crucii ce ni-i pusă fiecăruia din noi pe umeri, care ne apără de înnec și de pieire, e bine să o și dorim

chiar, așa cum o doreau Sfinții Apostoli și toți adevărații urmași ai Domnului. „Noi — zic ei — ne lăudăm în necazuri, în suferințe, știînd că necazul, suferința aduce răbdare, răbdarea încercare, încercarea nădejde, și nădejdia nu dă de rușine, pentru că iubirea lui Dumnezeu s-a revărsat în inimile noastre prin Duhul Sfînt Cel ce ni S-a dat nouă...“ (Rom. 5 3—6). Așa dar, e mult mai bine cu piatra, cu crucea, în spate, decît să ne ia și să ne înece năvalnicele valuri ale ispitelor și păcatelor.

Mulți dintre cei mîntuiți, care se află acum în Împărăția Cerurilor, s-ar fi înnecat de mult, dacă Mîntuitorul, în marea Lui Milostivire, n-ar fi pus la vremea potrivită pe spatele lor piatra greutateilor, crucea grea a suferințelor. Aceasta ne-o arată destul de clar Istoria Bisericească, Viețile Sfinților și alte scrieri ale Sfinților Părinți și Dascăli sau luceferi luminați luminători ai Bisericii lui Dumnezeu. Aceasta reese clar din cuvintele Mîntuitorului. Care zice: „În lume necazuri veți avea... Cel ce voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea sa în toate zilele și să-Mi urmeze Mie... Cel ce nu-și ia crucea sa și nu vine după Mine, nu este vrednic de Mine“ (Ioan 16 33; Mt. 16 24; Mc. 8 34; Lc. 9 23; 14 26—27; Mt. 10 38).

Să ne rugăm Domnului Dumnezeului nostru să ne dea și nouă această cruce sau greutate binefăcătoare, ba încă atunci cînd va trebui, să ne-o mai și îngreueze, și să ne ajute cu Darul Său s-o ducem cu îndelungă răbdare, pentru a trece neprimejduți, cu bun succes, apele acestei lumi, și așa să înaintăm pe calea vieții, a mîntuirii și a dobîndi trecere ușoară prin vămile văzduhului, în odihna și bucuria ce se petrece în Noul Ierusalim Ceresc, cu mulțimea oștirilor îngerești, a cetelor Sfinților, care ne așteaptă acolo sus, sus la Dumnezeu Izvorul tuturor bunătăților și fericirilor (Apc. 6 9—11; Ps. 141 11; Evr. 11 39—40).

91) **Am bănuț, năpăstuit pentru păgubirea averii, cinstei... mele, am acuzat, judecat și osîndit pe alții pe nedrept? Am nedreptățit?**

92) **Am răpit pacea aproapelui meu?**

93) **Am răpit (e), silnicit, m-am lăcomit și am nedreptățit?**

e) **RĂPITORII, CLEVETITORII ȘI ASUPRITORII. SÎNT MAI ODIOSI DECÎT UCIGAȘII.** Aceștia sînt niște sălbătăciuni purtătoare de mască omenească, mai decăzuți și mai nesimțitori și decît jivinele pămîntului, care nu cruță pe nimeni, nici chiar pe Sfinți (Mt. 23 27—38). Creștinii veritabili, care suferă și îndură cu mulțumire jefuirea de averi, de ranguri, de cinste, de situații bune, de sănătate ba chiar și de viață, devin foarte iubiți înaintea

lui Dumnezeu și a Sfinților Lui, vrednici fiind de cununa muceniciei și străluciți moștenitori ai Împărăției lui Dumnezeu, începînd de aici de pe pămînt, din Biserica Luptătoare. Dimpotrivă, toți răpitorii, clevetitorii și asupritorii acestora, devin odioși, adică: mîrșavi, scîrboși, uricioși, nesuferiți, care inspiră ură în jurul lor, înaintea lui Dumnezeu și a Sfinților Lui. Pe cît sînt mai vrednici de laudă și mai fericiți creștinii care suferă cu bucurie răpirea averii...; cu atîta sînt mai ticăloși, mai de plîns și mai vrednici de osîndă, creștinii aceia care răpesc averea și cinstea aproapelui lor. Acești răpitori, care se aseamănă cu fiarele și cu păsările răpitoare, își vatămă Sufletul lor și mînie pe Dumnezeu, întăritîndu-L la izbîndire. Aceasta o arată și Sf. Ioan Gură de Aur, zicînd: „Cînd vei vedea pe bogat răpind de la sărac, lasă pe cel jefuit și plînge cît poți pe răpitor. De ce? Pentru că jefuitul sau clevetitul scutură de pe sine întinăciunea, rugina păcatelor; iar jefuitorul sau clevetitorul se încarcă. Nedreptățiții s-a folosit; iar nedreptățitorul s-a vătămat foarte mult... Nimic nu mînie așa de mult pe Dumnezeu ca: a răpi, a silnici și a se lăcomi la avuție” (Om. 24, ep. 2-a Cor.).

Răpitorii și nedreptățitorii sînt mai răi și decît ucigașii. Ucigașul într-un ceas ridică viața omului și-l trimite în veșnicie; pe cîtă vreme însă, răpitorul, clevetitorul și nedreptățitorul, fac pe cel jefuit, clevetit și nedreptățit, să moară în tot ceasul. „Spune — zicea el — au nu răpirea este mai rea decît uciderea? A-l da pe sărac foametei și a-l băga în temniță unde să se chinuiască, să moară de toame în chinuri și în felurite cazne sau torturi, nu-i mai groaznic decît cel ce ucide repede? Ucigașul de oameni, odată a înfipt cuțitul, și acesta, în puțină vreme chinuindu-se, moare, scăpînd de dureri; iar tu cu clevetirile, cu bănuiele și cu asupririle, lumina întuneric făcîndu-i-o lui, îl faci a dori să moară de mii de ori; socotește deci, cîte morți de om faci tu atunci în loc de una” (Om. XI, c. Rom.).

Răpirea e mai cumplită decît uciderea, topind încet, încet pe săracul (Om. 52 la Mt.). Răpitorii și nedreptățitorii se dezbracă de firea omenască și se îmbracă în firea fiarelor sălbatice și în nemilostivire. Pentru aceasta Sf. Prooroc Iezechiil îi numește lei și lupi, zicînd: „Mai marii urzesc intrigi în mijlocul Ierusalimului. Ca niște lei ce mugesc și sfîșie prada, așa mănîncă ei Sufletele. Strîng avuții și lucruri prețioase, sporind numărul văduvelor... Căpeteniile lui în sînul lui sînt ca niște lupi care sfîșie pradă. Ei varsă sînge și ucid Sufletele ca să-și sature lăcomia...” (Iez. 22 25, 27).

Sf. Ap. Pavel sfătuiește pe creștini a nu se amesteca nici a mîncea cu creștinii răpitori... că aceia nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu (1 Cor. 5 11; 6 9—10). Unii dintre răpitorii aceia

nădăjduiesc în milosteniile ce le dau din răpirile lor. Acelea însă nu sînt milostenii; ci amăgire, cruzime, neomenie. „Cu milostenia — zice Sf. Ioan Gură de Aur — și cu dreapta credință se curăță păcatele... Milostenia nu zic cea din răpiri și nedreptăți, că aceia nu-i milostenie, ci cruzime și neomenie... Ce folos este a dezbrăca pe unul și a îmbrăca pe altul? Asta nu-i milostenie; ci răutate și sălbăticie. Și știți pentru ce? Pentru că:

- 1) Nedreptățești pe unii, și miluiești pe alții!
- 2) Motivezi păcatul, amăgindu-te de cel rău cu vorba că: Am nedreptățit pe unii dar am miluit pe alții, și tot e bine!
- 3) Rănești pe unii, lăsîndu-i îndurerați, și cauți a vindeca pe aceia pe care nu i-ai rănit, trebuind a-i vindeca pe cei ce i-ai rănit, dar mai bine era a nu-i răni deloc.
- 4) Răpirea averii și a cinstei aproapelui, e cruzime și neomenie, care e socotită ucidere de fii înaintea părinților săi, și vîrsare de sînge înaintea lui Dumnezeu.

5) Iubitor de oameni cu adevărat este acela care pe cei răniți de alții el îi vindecă, asemănîndu-se cu Samarineanul milostiv” (Om. 23 la Ioan).

Nădăjduirea că prin milostenii, afierosiri și zidiri de Biserici din nedreptăți, s-ar ierta, este o amăgire primejdioasă. Toate acelea sînt înaintea lui Dumnezeu ca un stîrv împutit. „Spune-mi — zice Dumnezeuiescul Hrisostom — dacă a-i trage un stîrv pe drum și l-ai aduce la Jertfelnic, oare nu te-ar osîndi toți ca pe un spurcat? Deci, cum nu te voi mustra, că jertfa aceia din răpire, este mai spurcată decît aceasta? Ce dezvinovățire vom cîștiga prin aceste jertfe din răpiri? Vreți a zice că se fac oarecare învîstierii din răpire? Dar oare nu pute mai rău decît un măgar mort și împutit? Tu prin bani rogi pe Dumnezeu să uite relele ce le faci, răpind, formăluiești a-și aduce aminte neîncetat, punînd jertfa ta pe Jertfelnic! Și acum nu numai aceasta este greșeala ta; ci și decît aceasta mai cumplită este alta, căci spurci Sufletele Sfinților, care poartă sau odihnesc în ele neîncetat pe Iisus Hristos. Și tu cutezi a trimite acolo astfel de necurății...?” (Om. 73 la Ioan).

Privitor la zidirile ce le fac astfel de răpitori și nedreptățitori prin Sfintele Mănăstiri, Sfîntul Isidor Pilusiotul scrie Episcopului Evsevie, zicînd: „Zidești o Biserică în Pelusen... cu nedreptăți, cu ocări, cu asupririle săracilor și cu sărăcitoare cheltuiești...? Lucrul acesta nimic alta nu este, decît: „a zidi Sionul cu sîngiuiri și Ierusalimul cu nedreptăți” (Mih. 3 9—12). Dumnezeu nu are trebuință de jertfe din cele străine; ci, aceasta o urăște ca pe un cîine junghiat”. Sf. Vasile cel Mare, privitor la aceasta, sfătuiește

ca: milostenii, afierosiri şi zidiri de Biserici sau Mănăstiri, să se facă numai din agoniseli proprii, cinstite, curate, zicînd: „Pentru aceasta Paremia ne învaţă: „Cinsteşte pe Domnul din averea ta (agonisită din dreptele tale osteneli) şi adu-I Lui pîrgă din rodu-rile tale de dreptate“ (Prov. Sol. 3 9; comp. Tobit 4 7; Is. Sir. 4 7; 14 11—13; Lc. 14 12—14).

Jertfa din răpire este o foarte mare uriciune înaintea lui Dumnezeu. „Cel ce aduce jertfă din averea săracilor, e asemenea celui ce junghie pe fiu înaintea tatălui său. Cel ce răpeşte pîinea săracilor, este ca vîrsătorii de sînge. Cel ce ia hrana trebuitoare, ca cel ce varsă sînge. Asemenea şi opritorii simbriei slugilor şi a plăţii lucrătorilor. Cînd unul zideşte şi altul strică, ce folos? Se ostenesc în zadar! Cînd unul (jefuitorul) se roagă şi jefuitul blestemă, al cui glas va asculta Stăpînitorul?...“ (Is. Sir. 34 22—26). „Cel ce junghie un bou, ca şi cel ce omoară un om, cel ce jertfeşte oaiă, ca şi cel ce rupe gîtul unui cîne, cel ce aduce prinos, ca şi cum ar aduce sînge de porc, cel ce aduce jertfă de tămîie, ca şi cum se închină la idoli. Ei au osebit căile lor şi în urciniunile lor binevoieşte Sufletul lor. Pentru acesta şi Eu voi alege pentru ei soarta cea rea, şi cele ce îi înfricoşează le voi aduce peste ei; căci am strigat şi nu Mi-au răspuns, am grăit şi nu M-au auzit, au făcut fără-delege înaintea ochilor Mei, şi aceia ce Eu nu binevoiesc în Mine au ales“ (Is. 66 3—4).

Numai restituirea averii răpite sau a cinstei celor în drept, ne scapă de greutatea acestui păcat. La aceasta ne dă pildă vie de urmat Zacheu vameşul: „Doamne, iată, jumătate din averea mea o dau săracilor, şi de am nedreptăţit pe cineva, întorc împătrit“. Aşa, întorcînd celor păgubiţi, jefuiţi, cele răpite: avere sau cinste, ne vom învrednici şi noi a auzi cuvîntul Mîntuitorului, zicîndu-ne: „Astăzi s-a făcut mîntuire casei aceştia...“ (Lc. 19 1—3, 7—10). Şi Proorocul David, zicînd: „Cele ce n-am jefuit, atuncia am plătit“ (Ps. 68 6).

94) Am furat din vremea zilelor Sfinte? (f)

f) **HOŢII RĂPITORI AI VREMII SFINTE DIN SĂRBĂTORI, CAD ÎN IADUL VREMELNIC ŞI VEŞNIC.** Cei ce răpesc din vremea zilelor Sfinte — Duminici şi sărbători — întrebuiţînd-o la felurite păcate, prăznuiri diavoleşti sau petreceri anticreştineşti, clevetiri, învrăjbiri, ba chiar şi la lucrurile pieritoare, în loc de a o folosi la trebuinţele sufleteşti, în slava lui Dumnezeu şi a mîntuirii lor, sînt asemenea ca cei ce fură sau jefuiesc Sf. Biserică. Sărbătorile sînt zile închinat special Preamăririi lui Dumnezeu. Întrucît datoria omului este de a proslăvi pe Făcătorul său, zilele

sărbătorilor trebuiesc respectate, căci altfel se necinsteşte Dumnezeu —

1) Dintre toate sărbătorile, Duminica este cea mai de seamă zi de Preamărire a lui Dumnezeu, de aceea ea trebuie respectată. Cine nu merge la Dumnezeiasca Liturghie din neglijenţă... clericul se cateriseşte, iar mireanul se afuriseşte, după canonul 80 al Sinodului VI ecumenic. Dumnezeu nu Se preamăreşte prin lenevire; ci prin lucrarea duhovnicească.

2) Nu se cuvine ca cineva să se ocupe cu munca în timpul Sfințelor Slujbe (Sin. VI ec. can. 66; 62; M.O. o.c. p. III-a întreb. 60). Cei ce răpesc din vremea zilelor Sfinte pentru lucru, pentru jocuri, beţii, prăznuiri păgîneşti şi felurite petreceri anticreştineşti, sînt vinovaţi canonisirei furiilor de cele Sfinte (Vezi pe larg „Oglinda Duhovnicească“ pp. 795—810; 1945—1954, de aut. şi hotărîrea Sf. Sinod Ortodox Român cu decretul regal Nr. 1391 din 3 Iulie, 1874 M. Of. Nr. 156 din 18 Iulie 1874, pentru respectarea Duminicilor şi sărbătorilor de peste an, şi în „Epistolia Duminicii“, de aut.).

Furi de cele Sfinte sînt toţi cei care cu învăţături şi felurite meşteşuguri satanice, potrivnice Ortodoxiei, şi alte mijloace infernale, răpesc Sufletele din sînul Sîntei Biserici Ortodoxe şi le atrag cu ei pe teritoriile diavolului la felurite păcate, jocuri, cîntece curveşti, petreceri anticreştineşti, idolatrizări, capre, brezăi, mascaţi... orgii, erezii şi la alte blestemăţii. Aceştia sînt asemenea lui Cain şi Ahitofel. Precum cel dintîi a tras pe fratele său din casa părintească la cîmp, unde l-a ucis, şi al doilea a răzvrătit pe Avesalom contra lui David, tatăl său, agonisindu-şi loruş groaznic păcat, cumplită pedeapsă şi moarte vremelnică şi veşnică, aşa şi aceşti răpitori şi ucigaşi de Suflete, vor pătimi aici şi dincolo de mormînt, de nu se vor reculege, îndrepta şi face roade vrednice de pocăinţă (Vezi despre aceasta mai pe larg în „Oglinda Duhovnicească“ pp. 1945—2033; 484—5; 493; 801—3, de aut.).

În toate zilele lucrătoare să lucrăm; iar zilele Sfinte trebuie să le serbăm: creştineşte, duhovniceşte, Dumnezeieşte, ca adevăraţii fiii şi fiice ai luminei, ai zilei, ai luminătoarei Biserici şi ai lui Dumnezeu, iar nu anticreştineşte, idolatriceşte, păgîneşte, sataniceşte, ca lumea zăcîndă în cel rău (1 Ioan 5 19; Ioan 8 44; Is. 1; Apc. 13). E drept că prin muncă se laudă sărbătorile, prin Marta. se laudă Maria, munca bună şi cinstită aduce creaţia şi recreaţia. Legea cinstită a muncii nu desfiinţează legea repausului Duminical, praznical sau sărbătorec; ci, în mod natural şi legal, o pretinde, consacră şi statorniceşte.

SFÎNTA DUMINICĂ ŞI SURORILE EI. Odinioară trăiau în foarte bună înţelegere şapte surori, în casa şi în moştenirea ră-

masă de la părinți. Șase din ele mergeau la felurite lucrări, în grădină, la câmp, la pădure. A șaptea totdeauna stătea pe loc și îngrijea de gospodăria casei: curăța și aerisea camerile, pregătea mîncarea, cîrpea hainele, făcea tot ce trebuia. Seara, cînd surorile veneau ostenite de la lucru, aflau întotdeauna: o casă caldă, o masă bună, bine pregătită, paturi curate, așternuturi... În sfîrșit, tot ce trebuia omului ostenit. Și era destul de bine așa pentru toate.

După cîtăva vreme, cele șase surori încep să zavistuiască și să bodogănească pe sora lor mai mare care rămînea acasă cu grija gospodăriei. Într-o bună zi, bag seamă, îndemnate de șoaptea vicelanului șarpe diavol (Fac. 3 1—5), s-au sfătuit ele afară la câmp unde lucrau, zicînd: „Traiul nostru nu-i după bună dreptate. Noi lucrăm afară în grădini, în câmp și la pădure, din zori și pînă în noapte... și sora noastră,, cea mai mare, șade acasă ca o doamnă... Asta nu-i dreptate... De acum înainte, ia să poștească și doamna noastră la lucru... Ia, să mai lucreze și ea împreună cu noi...”.

Seara venind acasă, au stat la masă toate. După ce se săturară bine, cele șase surori îi zic surorii lor mai mare: „Dragă soră, asta nu mai este deptate, tu să stai acasă ca o doamnă și să huzu-rești; iar noi să lucrăm afară la hotar. Cît îi ziulica de mare pe noi ne arde soarele, ne bat ploile și vînturile; iar tu stai colea la umbră, răcoare, sau cînd e frig, la căldură! Ia, mă rog, mîine să poștești și mata cu noi la lucru, că nu-i vreme de domnie sau de lenevire”. Vorba rea a prins rădăcini adînci.

Dimineața, cele șase surori luară cu ele și pe a șaptea, pe sora lor mai mare. Îi puseră sapa în spate, o luară dinapoi și o duseră la câmp și o siliră să lucreze toată ziua, umilind-o cu felurite vorbe mușcătoare, viclene și înrăutățite. Așa au lucrat cele șapte fete toată ziulica. La apusul soarelui părea că au sporit cu ceva

mai multșor. Acasă însă nu era nimeni care să se îngrijească de ale gospodăriei, de păsări, de vite, de curățenie și de ale bucătăriei. Iara cînd se întoarseră toate acasă, vai de ele ce văzură: nu tu casă încălzită, nici tu foc, nici tu mîncare gătită și încălzită, nici tu cameră măturată, curățită și bună pentru dormit... Ba pe deasupra acestor lipsuri ceva și mai grozav. Un om rău, simțind că nu-i nici una din surori acasă, s-a băgat cu băieții săi lungi de gînă înăuntru, a furat tot ce a putut, ba chiar și ușile și ferestrele. Înăuntru ja'le, aflară murdării. Tot ce strînseseră bietele surori în ani de zile, a dispărut într-o singură zi. S-a topit toată agoniseala casei și bucuria muncii lor.

Atunci văzîndu-și nebunia lor, căindu-se de cele ce făcuseră, cele șase surori au strigat îndurare: „Vai scumpa noastră suroră... iartă nebunia noastră, nu te potrive la prostia noastră. Rugăm-te, rămii de acum înainte întotdeauna acasă. Îngrijește așa cum știi tu mai bine de gospodărie, de casă, de masa noastră, și de tot avutul nostru. Acum vedem noi bine că fără de tine acasă, ieșim foarte rău. Acum cunoaștem foarte bine că scoțîndu-te pe tine cu noi la lucru, pierdem tot ce-am agonisit în vreme îndelungată...”.

Tîlcul povestirii acesteia, cred că-l pricepeți cu toții. E de prisos a vi-l mai spune pe larg, cum că cele șapte surori sînt cele șapte zile ale fiecărei săptămîni. După cîtva timp de conînțelegere, cele șase surori (6 zile ale săptămîinii) scot la lucru pe sora lor mai mare (Duminica), adică cei mai mulți creștini, nemulțumindu-se cu zilele lucrătoare, „scot”, la lucru și pe sora lor cea mai mare „Duminica”. Prin asta însă ei, pentru un pârut cîștig, pierd mai mult, pierd tot, își pierd chiar și Sufletele lor, pogorîndu-se în iad de vii. Ziua Domnului este de odihnă și luminarea Sufletului. Duminica este ziua care dă lumină, căldură și binecuvîntare celorlalte surori ale ei, adică celorlalte zile ale săptămîinii. E bine să se știe de toți și de toate, că, tot ce se lucrează în ziua Duminicilor ori a altor praznice sau sărbători mari de peste an, este pagubă mare pentru averea și gospodăria lor, este o graoznică primejdie pentru familia lor, societatea și Sufletul lor. Orice tîrg fac creștinii Duminica sau sărbătoarea, cade sub blestem. Orice cumpără (afară de hrană trebnică cînd este călător) se afurisește, și banii care-i iau pe ceea ce au vîndut, sînt afurisiți — zice un luminat Părinte bisericesc — se cheltuiesc fără nici un folos, pier ca fumul în bătaia vînturilor vijelioase. Hoțul cel mare — diavolul — fură tot sporul și nimicește toată agonisita și sănătatea creștinilor lacomi, care lucrează Duminica, în praznice și în sărbători mari, cînd Preoții slujesc în Sfintele Biserici Dumnezeieștile Liturghii. Numai creștinul, familia, societatea, instituția și poporul acela care cînstesc

cum se cuvine ziua Domnului, după porunca lui Dumnezeu și hotărârile Sfințelor Sinoade și a Sfinților Părinți, luând parte cu toată evlavie la Sfânta Slujbă și Dumnezeiasca Liturghie din Biserică, petrecând în rugăciuni și în gânduri pioase, au parte la cele bune, bucurii în viață și spor la lucru în cele șase zile ale săptămânii.

MAICĂ DUMINICĂ, DE CE PLÎNGI? „Plîng — zice — că eu fiind ziua primă a creației, în care Dumnezeu a făcut lumea, ziua în care S-a născut Hristos Lumina lumii, oamenii în această zi luptă să se întunece în loc de a se lumina. Plîng că în ziua mea a intrat Mintuitorul Hristos Domnul cu triumf Împărătesc în Ierusalim; iar majoritatea creștinilor prin felurite petreceri anticreștinești, patimi și păcate, care sînt uriciune înaintea lui Dumnezeu, se robesc păcatului, diavolului și iadului, dezmoștenindu-se din Noul Ierusalim Ceresc. Eu plîng pentru că deși sînt ziua Învierii Domnului, care trebuie a se prăznui: creștinește, duhovnicește, Dumnezeiește, majoritatea creștinilor prăznuiesc anticreștinește, făcînd cele mai grele, uricioase, scîrnave păcate și fărădelegi. Eu plîng cu amar, că sînt ziua cea mai luminată a săptămânii: dar majoritatea purtătorilor numelui creștinesc, au făcut din mine o zi de întunecare a Sufletelor, o zi batjocorită cu jocuri păcătoase, cîntece curvești, beții, petreceri anticreștine, desfătări, clăci de răutăți, șleahțe de clevetiri infernale, tîrguri, ș.a.

Plîng îndurerată, că din mine, ziua cea mai luminată, au făcut majoritatea creștinilor ziua cea mai neguroasă și mai întunecată. Plîng, că din mine, ziua luminată a Dumnezeirei, în care Duhul Sfînt, Dumnezeu, S-a pogorît din cer peste Sfinții Apostoli, luminîndu-i și împuternicindu-i la propovăduire în toată lumea, oamenii au făcut o zi întunecată. Plîng că din mine, „ziua cea mare”, în care se va arăta pe cer Semnul Fiului Omului (†), Sf. Cruce, oamenii nesocotesc acest Semn Divin, necunoscîndu-l cum se cuvine și profanîndu-l cu starea și călcarea pe el. Plîng, că din mine, ziua Domnului, oamenii au făcut ziua diavolului. Plîng, că din mine, ziua Învierii Domnului și a Sufletelor creștinilor, oamenii au făcut ziua omorîrii Sufletelor, ziua robiei diavolului. Plîng, că din mine, ziua luminată a Domnului, oamenii au făcut ziua

morții, ziua diavolului. Eu plîng nemîngîiată pentru toți și pentru toate, care își întunecă mintea, își pierd viața și își omoară Sufletele, tocmai în această zi de plină luminare, în care trebuie să-și

lumineze mintea, să-și afle viața și să-și mîntuiască Sufletele lor de prăbușirea în iadul vremelnice și veșnic”.

95) Am luat (furat) lucruri, bani, ceară, lumînări, untdelemn, ș.a. din Sf. Biserică și nu le-am dat înapoi? Am răpit din averea Sfințelor Mănăstiri, Schituri?

96) Am dat învățături mincinoase, contrare adevăratelor învățături Dumnezeiești și bisericești, prin care s-au pierdut mulți Creștini, căzînd în prăpăstiile ereziilor, ateismului, necredincioșiei și viețuirii anticreștinești?

97) Am lucrat în Duminici și în sărbători legale, la mine ori la alții? Am fost la vinătoare, la tîrg, am vîndut și cumpărat în zilele Sfinte? Am făcut clăci în zilele Sfinte și m-am dus la clăcile făcute de alții: simple, cu lăutari, cîntece curvești, jocuri, povestiri netrebnece, vorbe scîrnave, petreceri anticreștinești, fapte nelegiuite, beții, sfezi, drăcueli, sudalme, înjurături de cele Sfinte și alte răutăți?

98) Am răpit Sufletele din Biserică lui Dumnezeu pe care le-am dus la jocuri, nunți, cumetrii, patroane cu lăutari sau muzicanți... în păcate, orgii, blestemății și în rătăcirii?

99) Am adus jertfă la Sf. Biserică ce era mai prost din cîte am avut în gospodărie...? Am adus: jertfă, liturghii, daruri... la Sf. Biserică din furături și osteneli străine?

100) Am luat de la alții dobîndă mai mult decît se cădea? Am nedreptățit pe aproapele meu, cîstindu-l după haine, avere, situație lumească și deșertăciuni; iar nu după credincioșia, viețuirea, virtutea și meritul lui adevărat?

101) Am înșelat cu cînteaurul și cu alte măsuri, cu vorbe meșteșugite și în alte felurite chipuri la cumpărat și la vîndut?

102) M-am pornit cu ură de moarte asupra celor ce m-au furat?(g)

g) **JEFUIȚII SĂ MULȚUMEASCĂ DOMNULUI, SPRE A NU SE PĂGUBI; CI A SE FOLOSI CA ȘI CUVIOSUL ARETA.** Bun, cuviincios, folositor și creștinesc pas spre Patria Cerească, este a mulțumi lui Dumnezeu totdeauna cu vrednicie pentru toate; nu numai pentru întîmplările cele bune, ci și pentru cele rele. Aceasta nu numai că înmulțește darul dreptului, precum s-a făcut lui Iov; ci și pe cel mai păcătos îl prefăce în Sfînt desăvîrșit. Aceasta s-a adevărit cu Cuviosul Areta, despre care ne mărturisește fericitul Episcop Simon, care a fost însuși văzător, povestind următoarele: „În Mănăstirea Pecersca era un monah anume Areta, de neam din cetatea Poloțk. Acesta avea multă bogăție ascunsă în chilia sa; și atîta de mult era cuprins de zgîrcenie, încît niciodată nu dădea nici un ban cît de mic milostenie săracilor, dar nici chiar pentru

trebuințele sale nu cheltuia ceva. Într-o noapte venind tâlharii, i-au furat toată averea. Atunci, de mult necaz și întristare, puțin a lipsit de nu și-a pierdut singur viața. Pentru descoperirea jefuitorilor săi, a început a asupri pe cei nevinovați, și pe mulți i-a muncit fără dreptate. Frații toți îl rugau ca să înceteze cu încercarea aceasta, și-l mângiau, zicându-i: „Frate, aruncă-ți spre Domnul grija ta și El te va hrăni”. El însă nicidecum nu asculta; ci cu cuvinte și mai aspre îi ccăra pe toți.

După cîteva zile a căzut în boală cumplită. Era aproape de moarte. Nici atunci însă nu înceta a cîrți și a huli. Dar Iubitorul de oameni Dumnezeu, Care voiește ca toți oamenii să se mîntuiască, a arătat Mila Sa și spre dînsul. Zăcînd el în boala aceea ca un mort, după multă nevorbire, deodată în auzul tuturor a strigat cu glas mare: „Doamne, miluiește-mă, Doamne, iartă-mă, Doamne, greșit-am, a Ta este bogăția, nu plîng eu pentru aceasta...”. După aceea, îndată sculîndu-se din boală, a spus fraților despre pricina strigării sale, așa: „Am văzut — zicea el — venind la mine Îngerii și mulțimea dracilor, și au început a cerceta pentru bogăția mea cea furată. Îngerii îmi luau apărarea; dracii însă ziceau: „N-a lăudat pe Dumnezeu pentru jefuirea averii furate; ci a hulit. De aceea este al nostru, și nouă va fi dat...”. Îngerii, clătînd din cap, ziceau către mine: „O! Ticălosule om! De ai fi mulțumit lui Dumnezeu pentru averea ta cea răpită, și s-ar fi socotit aceasta ca o mare milostenie, precum i s-a socotit și lui Iov. Da, pentru că de a face cineva milostenie, este mare înaintea lui Dumnezeu, fiindcă al său bine de bună voie îl face. Dar averea jefuită, aduce cu sine ispita diavolească, dacă omul nu poate răbda această pagubă, căci diavolul, vînd să arunce pe om în hulă, îi face lui aceasta mai groaznică jefuire. Mulțumitorul însă, deși ar fi jefuit, dacă le socotește pe toate lui Dumnezeu, pentru aceasta este întocmai cu cel care de bună voie sa a dat milostenia”. Acestea zicîndu-le Îngerii către mine, eu am strigat: „Doamne, iartă-mă, greșit-am Doamne, a Ta este avuția, nu plîng eu pentru aceasta”. Atunci am văzut că îndată au dispărut dracii, iar Îngerii s-au bucurat, și socotindu-mi argintul cel furat în loc de milostenie, s-au dus”.

Acestea auzîndu-le trații, au proslăvit pe Dumnezeu, Cel ce povățuiește la calea pocăinței pe cei greșiți, și le arată lor o putere ca aceasta. De atunci fericitul Areta, povățuindu-se de Dumnezeu, s-a schimbat cu totul spre bine, cu mintea și cu năravul, încît toți se mirau și grăiau despre dînsul cu cuvintele Apostolului: „Unde s-a înmulțit păcatul, acolo a prisosit Darul” (Rom. 5 20). Căci pe acela care mai înainte nimeni nu putea să-l întorcă de la hulă, acesta acum nicidecum nu se abate la rău, lăudînd, slăvind și mulțumind lui Dumnezeu în toate zilele cu cuvintele lui Iov: „Domnul

a dat, Domnul a luat, precum a voit Domnul, așa a și făcut, tie Numele Domnului binecuvîntat”. Așijderea se căia cu osîrdie și de celelalte greșeli ale sale, dorind sărăcia cea de bună voie, nefă-țarnică, ascultarea nu numai înaintea ochilor, apoi curăția cea din afară și dinăuntru, nevoindu-se în rugăciune neîncetată, în post nemăsurat și în alte multe bunătăți trupești și sufletești. Toate aceste i le-a pricinuit lui tapta cea bună a mulțumirii, mai mult decît argintul și aurul, îmbogățindu-se în Dumnezeu cu fapte bune.

Apoi, după osteneli îndelungate, s-a mutat în veșnica odihnă și trupul lui s-a așezat cu cinste într-o peșteră. Acolo, spre nestricăciunea cea făcătoare de minuni a Moaștelor sale, mărturisește fericirea sa cea întocmai cu a milostivilor, cu care s-a miluit. Prin ale lui sfinte rugăciuni, să dea Dumnezeu ca și noi, viețuind cu mulțumire, să fim fericiți împreună cu dînsul în Împărăția Cerească, și să mulțumim pentru toate: bune și rele, în cîștig și în pagube prin jefuiri, în sănătate ori în suferințe, pînă și în prigoane, lui Dumnezeu Celui în Treime Preamărit în nesfîrșii veci. Amin (Prol și V. Sf. 24 Oct. o.c. pp. 680—4).

Vedeți? Cînd acesta cîrtea și hulea, în groaznică osîndă se cufunda; iar cînd mulțimea pentru jefuire, slavoslovind se bucura, Patria Cerească cu bucurățile și fericirile ei își agonisea, începînd chiar de aici de pe pămînt.

SIHAȘTRUL AJUTA PE HOȚI A-L FURA. Avva Evprepie, prădîndu-se, ajuta împreună prădătorilor. După ce au încărcat ei cele dinăuntru, și-au uitat acolo toiașul lor. Avva Evprepie văzîndu-l, s-a mîhnit. Apoi luîndu-l îndată, alergă înapoia lor, vrînd să li-l dea. Aceia însă n-au vrut să-l primească, de teamă să nu li se întîmple ceva. Întîlnind el pe unii care mergeau pe aceiași cale, le-a dat lor acel toiaș, rugîndu-i să-l dea aceluia ce-l jefuiseră. „Cele trupești — zicea el — sînt materie. Cel ce iubește lumea, iubește sminteala și împiedicările. Deci, de se va întîmpla să ni se piardă ceva cîndva aceasta trebuie s-o primim cu bucurie și cu mare mulțumire, fiindcă ne-am izbăvit de griji”.

UN PUSTNIC A ÎNLĂSINIT HOȚULUI SĂ-I FURE HAINA. Un bătrîn avînd trebuință de-o haină, s-a dus în tîrg și a cumpărat una, cu puțini bani. Luînd haina a pus-o și a șezut pe dînsa. Apoi dînd prețul vînzătorului, număra banii pe o lespede de piatră ce era acolo. Oărecare venind pe dinapoia lui, trăgea haina, vrînd s-o ia pe ascuns. Bătrînul simțînd că-i trage cineva haina, s-a ușurat pe sine, întinzîndu-se oarecum spre locul acela unde număra banii, pînă cînd cel ce trăgea haina, a luat-o și s-a dus. Astfel, bătrînul plătiind tot prețul cu multă bunătate, s-a dus neluînd nimic.

FURUL MÎNTUIT PRIN RĂBDAREA PUSTNICULUI. Un frate ce locuia lângă un mare bătrîn cu multă bunătate, intrînd în chilia acestuia, fura ce afla. Bătrînul vedea, dar nu-l muștra pe el; ci lucra mai mult, zicînd: „Poate că fratele are trebuință”. Astfel, bătrînul avea multă strîmtoare, aflîndu-și pîinea sa cu lipsă.

Venind vremea să moară bătrînul, l-au înconjurat toți frații. Văzînd între ei și pe cel care îl fura mereu, i-a zis: „Apropie-te de mine”. Apropoiindu-se acela, bătrînul i-a apucat mîinile, și sărutîndu-le, i-a zis: „Mulțumesc mîinilor acestora, că prin ele mă duc în Împărăția Cerurilor”. Acela umilindu-se și pocăindu-se, s-a făcut și el monah iscusit din faptele pe care le-a văzut la acel mare bătrîn.

PUSTNICUL CREDINCIOS CERCETA PE JEFUITORUL SĂU ÎN TEMNIȚĂ. Era un bătrîn — povestește fericitul Zosima — foarte bun și blind, care locuia aproape de o chinovie. Pentru aceea, cei din chinovie îl iubeau mult și-l cinsteau. Aproape de acel bătrîn locuia un frate. Într-una din zile lipsind el, fratele, îndemnîndu-l vrăjmașul, s-a dus și a deschis chilia bătrînului, și intrînd, a luat toate vasele lui și cărțile, și s-a dus. După puțin timp întorcîndu-se bătrînul, a văzut chilia lui deschisă, și intrînd, n-a aflat vasele sale. Atunci s-a dus la fratele acela să-i spună ceea ce i s-a întîmplat. Stînd el afară la ușa chiliei aceleia și strigîndu-l, și-a văzut pe fereastră vasele sale puse în mijlocul chiliei, căci fratele încă nu le strînsese. Bătrînul nevrînd să-l vădească sau să-l rușineze, pricinuind o treabă de nevoie, că adică îl supără pîntecele, s-a dat în lături de la fereastră și chilia fratelui, pînă ce va ridica vasele din mijloc. După aceea întorcîndu-se, a început a grăi fratelui pentru alt lucru, nepomenind nimic pentru chilie, sau pentru vasele care le-a pierdut. După vreo cîteva zile s-au descoperit vasele bătrînului. Atunci, oarecari cunoscuți ai bătrînului, luîndu-l pe fratele, l-au pus în temniță, fără să știe bătrînul. El auzind că fratele este în temniță, neștiind pricina pentru care fusese băgat acolo, mergînd către egumenul chinoviei din apropiere, unde era cîștit de frați pentru faptele lui bune, i-a zis: „Fă dragoste și-mi dă puține ouă și puține pîini”. Egumenul i-a zis: „Au doară a venit la tine cineva, Avvo?” Bătrînul i-a răspuns: „Da”. Egumenul a poruncit și i s-au dat cîte a voit. Bătrînul luînd pîinile și ouăle, s-a dus la temniță unde era fratele, și a intrat la dînsul. Văzînd el pe bătrînul, a alergat și a căzut la picioarele lui, zicînd: „Iartă-mă! Căci pentru tine sînt aicea, fiindcă ți-am furat vasele. Iată, cartea ta este la cutare, iar haina este la cutare”. Astfel, toate cîte i le furase i le spunea și arăta unde le-a dat și unde sînt. Bătrînul, privindu-l cu bunătate, i-a zis: „Încredințată să fie inima ta, fiule, că nu pentru aceasta am intrat aicea, și nici nu știu că pentru mine ai intrat aicea. Eu

auzind că ești băgat în temniță, dar neștiind pricina pentru ce, mîhnindu-mă pentru a ta supărare, am venit să-ți fac mîngîiere. Iată ouăle și pîinile, pe care le-am adus pentru tine. Dar de vreme ce m-am înștiințat că pentru mine ești ținut aicea, voi face totul, pînă ce, cu ajutorul lui Dumnezeu, te voi scoate din temniță”. Acestea zicînd, îndată a alergat și s-a rugat unora dintre cei slăviți ai lumii, căci era cunoscut și acestora bătrînul pentru fapta lui bună, și aceia trimițînd, au scos pe fratele din temniță (P. o.c. pp. 71 2-3; 399 11-14; 81 2).

LEPĂDAREA DE SINE A DOBÎNDIT SUFLETUL HOTULUI. Avva Ghelasie avea o carte în membrane (piei subțiri sau pergamente, care serveau în vechime în loc de hîrtie), care prețuia optsprezece bani. Acea carte avea scrisă toată Scriptura veche și nouă. Avva o pusese în Biserică, ca oricare din frați va voi, s-o cîntească. Venind un frate străin, a văzut-o, a poftit-o, și furînd-o, a ieșit. Bătrînul însă n-a alergat după dînsul ca să-l prindă, măcar că pricepuse. Acela mergînd în cetate, căuta s-o vîndă. Găsind pe cel ce voia s-o cumpere, a cerut șaisprezece bani. Cel ce vrea s-o cumpere, i-a zis: „Dă-mi-o s-o încerc, și așa îți voi da prețul ei”. Dîndu-i-o, acela a luat-o și a dus-o la Avva Ghelasie s-o încerce spunîndu-i și suma prețului cerut de cel ce o vindea. Bătrînul i-a zis: „Cumpără-o, că este bună și face prețul care l-ai spus”. Venind înapoi, a spus altele celui ce vindea cartea, și nu cele ce a zis bătrînul, zicînd: „Iată, am arătat-o lui Avva Ghelasie, și mi-a zis că este scumpă și nu face prețul care l-ai zis”. Acela auzind, ia zis lui: „Nimic altceva nu ți-a zis bătrînul?” Acela i-a răspuns: „Nu”. Atunci a zis: „Nu voiesc s-o mai vînd”. Apoi umilindu-se, a venit la bătrînul pocăindu-se și rugîndu-l s-o primească. Bătrînul însă nu voia s-o ia. Atunci fratele i-a zis: „De n-o vei lua pe ea, nu am odihnă”. Bătrînul i-a zis: „Dacă nu te odihnești, iată o primesc”. Și a rămas fratele acela acolo pînă la sfîrșitul lui, fiindcă s-a folosit de lucrarea bătrînului.

VĂZÎNDU-ȘI GREȘALA, A SCOS PE JEFUITORII SĂI DIN TEMNIȚĂ. Era un sihastru mare în muntele Atliviei. Venind tîlharii asupra lui, bătrînul a strigat. Auzind vecinii lui, au prins pe tîlhari și i-au dus la dregătorul, care i-a pus în temniță. Atunci frații s-au mîhnit, zicînd: „Pentru noi au fost dați să sufere”. Sculîndu-se ei, au mers la Avva Pimen și i-au vestit lui pricina. El a scris bătrînului, zicînd: „Socotește vînzarea cea dintîi de unde s-a făcut? Și atunci vezi pe cea de a doua. De nu te-ai fi dat mai întîi de cele dinlăuntru (la agonisirea averei, contra votului „sărăciei de bună voie”), nu ai fi făcut pe cea de a doua vînzare”. Bătrînul sihastru văzînd scrisoarea lui Avva Pimen (care era cunoscut

în tot locul acela, deși nu ieșea din chilia lui), sculându-se, a venit în cetate și a scos pe tilhari din temniță, și înaintea poporului i-a slobozit pe ei.

FIILOR! LUAȚI-VĂ ȘI SĂCULEȚUL. Odată au venit la un bătrîn tilharii, și i-au zis: „Am venit să luăm toate cele ce se află în chilia ta“. El a zis: „Cît vă place, fiilor, luați“. Atunci ei strîngînd toate cîte au aflat în chilie și luîndu-le, s-au dus. În graba lor, au uitat un săculeț, care era spînzurat acolo. Bătrînul luîndu-l pe el, alerga după ei, strigînd și zicînd: „Fiilor! Luați ce ați uitat în chilia voastră. Aceia înspăimîntîndu-se pentru nerăutatea bătrînului, i-au adus înapoi în chilia lui toate cîte luaseră. Pocăindu-se cu toții, au zis între ei: „Cu adevărat, acesta este un om al lui Dumnezeu“.

NU ASCUND NIMIC DE VOI. „Fiind eu într-o Mănăstire în Tir — povestește fericitul Zosima — a venit la noi un bătrîn îmbunătățit. Citind noi din cuvintele bătrînilor, — după cum era obiceiul totdeauna — am venit la povestirea bătrînului aceluia, asupra căruia venind tilharii, i-au luat toate lucrurile lui, și s-au dus, lăsînd un săcușor, pe care luîndu-l bătrînul, a alergat după dînsii, strigînd: „Fiilor, luați ce ați uitat în chilia voastră“. Ei minunîndu-se de nerăutatea lui, au întors iarăși înapoi toate cîte le luaseră din chilia sa. Citind noi această povestire, bătrînul care venise la noi mi-a zis: „Acest cuvînt m-a folosit foarte mult“. Eu rugîndu-l să-mi spună care folos a aflat dintr-însul, el a zis: „Oarecînd petrecînd eu în locurile cele de pe lîngă Iordan, am citit povestirea aceasta, și minunîndu-mă pentru nerăutatea bătrînului, ziceam către Dumnezeu: „Doamne, Cel ce m-ai învrednicit să vin în chipul acestor Sfinți bătrîni, învrednicește-mă să umblu și în urmele lor și să călătoresc pe aceiași cale pe care au călătorit ei, povățuiți fiind de Darul Tău“. Acesta rugîndu-mă eu lui Dumnezeu și avînd în mine această dorință, trecînd două zile, cum ședeam în chilie, am simțit pe unii că au venit la chilie, care și sînt la ușă, au bătut. Eu cunoscînd că sînt tilhari, am zis în sinea mea: „Mulțumesc lui Dumnezeu! Iată, a venit vremea să arăt roada dorinței!“ Deschizînd ușa, i-am primit pe ei cu blîndețe, și aprinzînd lumină, am început a le arăta lucrurile, zicînd către ei: „Nu vă tulburați! Cred Domnului că nu voi ascunde nimic de voi“. Ei mi-au zis: „Ai aur?“ „Da — le-am răspuns — am trei bani“, și am deschis vasul înaintea lor. Tilharii luîndu-i pe aceia și toate lucrurile, s-au dus cu pace“.

Eu — spunea fericitul Zosima — glumind, am zis către bătrînul: „Ce a urmat după aceia? Oare s-au întors ca și cei de la bătrînul cel mai dinainte de noi?“ Bătrînul a răspuns îndată: „Să nu sloboadă Dumnezeu. Eu niciodată n-am voit aceasta, adică să întorcă ce au luat“. Vedeți — a zis fericitul Zosima — ce sporire

și slavă către Dumnezeu i-a dat dorința și gătirea lui, că nu numai că nu s-a mîhnit pentru luarea tuturor lucrurilor pe care le avea, dar s-a și bucurat, ca și cum s-a învrednicit de un lucru cu adevărat prea mare“ (P.o.c. pp. 46—7 1; 398 10; 83 4; comp. Prol. o.c. 2 Aprilie).

AVVA MACARIE AJUTA HOȚII SĂ-L FURE. Acest Părinte Macarie, cînd era în Egipt, a găsit un om avînd un dobitoc și furînd cele ce avea spre trebuința sa. Atunci el, ca un străin, stînd lîngă cel ce fura, încărcă dobitocul, și cu multă liniște îl petrecea, zicînd în sine: „Nimic n-am adus în lume, și arătat este că nici a scoate ceva din lume nu putem... Domnu' a dat, Domnul a luat, după cum Însuși a voit, așa s-a și făcut. Bine este cuvîntat Domnul pentru toate“ (1 Tim. 6 7; Iov 1 27).

Altă dată, se povestește, că lipsind Avva Macarie, a intrat în chilia sa un tilhar, întorcîndu-se el la chilie, a găsit pe tilhar încărcîndu-și cămila cu vasele lui. Atunci el intrînd în chilie, lua din vase și încărcă cămila împreună cu acela. După ce au încărcat-o, tilharul a început a bate cămila ca să se scoale, și nu se scula. Văzînd Avva Macarie că nu se scoală, intrînd în chilie, a găsit o daltă mică. Scotînd-o, a pus-o pe cămilă, zicînd: „Frate, aceasta caută cămila“. Și lovind-o bătrînul cu piciorul, i-a zis: „Scoală-te!“ Și îndată s-a sculat și s-a dus puțin pentru cuvîntul bătrînului, și apoi iarăși a șezut și nu s-a mai sculat pînă ce n-a descărcat toate vasele, și așa s-a dus (P.o.c. pp. 136 17; 142 38).

SFÎNTUL MIRON PRINZÎND FURII LA GRÎU, LE-A AJUTAT ȘI EL, HOTĂRÎNDU-LE A NU SPUNE NIMĂNUI. Sfîntul Miron s-a născut și a crescut în ostrovul Critului. El, la începutul vieții sale, a luat femeie și lucra pămîntul, mîncîndu-și pîinea în sudoarea feții sale și hrănind și pe alții, pentru că din rodirile care îi creșteau, împărțea săracilor, și astfel ostenele lui se făceau binecuvîntate de Dumnezeu. Pe cît dădea el roduri, pe atîta ele se înmulțeau. El era milostiv mai mult decît toți ceilalți oameni. Odată a găsit în aria sa pe niște tilhari, care își umpluseră sacii lor de grîu și nu puteau să-i ridice de la pămînt. El, în loc să le ceară scoteală, să-i certe, să-i bată, ori să le facă vr-un rău, le-a ridicat sarcinile, le-a pus cu mîinile sale pe umerii aceloră și le-a poruncit ca să nu spună la nimeni lucrul acesta. Pentru viața lui îmbunătățită, el a fost Preot Bisericii Mari și apoi a ajuns Episcop Critului, făcînd multe minuni după ce a trecut din viață la vîrsta de 100 de ani (V. Sf. o.c. 8 Aug. pp. 214—216).

SFÎNTUL SPIRIDON A PLĂȚIT HOȚILOR OSTENEALA DE TOATĂ NOAPTEA. Avva Spiridon, care era păstor de oi, pentru credincioșia lui, s-a învrednicit de la Dumnezeu a fi păstor

de oameni, Episcop al Trimitundei, una din cetățile Critului. În smerenia lui cea mare, adeseori păștea oile prin pășunile din preajma Episcopiei. Odată au venit hoții în staul și se sileau să fure oile. Dumnezeu, Care păzește pe păstor, păzește și pe oile. El a legat pe tâlhari cu legături puternice, nevăzute, încât s-au văzut legați în ocolul vitelor, ne mai putând ieși afară. Astfel au fost ținuți în legături pînă dimineața. Făcîndu-se ziuă, a venit stăpînul la oile. Văzînd acolo pe tâlhari legați, cu puterea lui Dumnezeu, cu mîinile înapoi și picioarele înțepenite ca lipite de pămînt. Pe cînd aceia se așteptau la cineștie ce certări, bătăi și întemnițări, Sfîntul i-a dezlegat cu rugăciunea. Apoi sfătîindu-i mult să nu mai poftască ceva din avutul altora, să muncească cîntit și să se hrănească din ostenele lor, le-a dat un berbec, zicînd: „Luați acestă, pentru ca să nu fie osteneala voastră în zadar“. Apoi i-a slobozit în pace... (V. Sf. 12 Dec. o.c. pp. 605—6).

103) Am jefuit pe aproapele meu de cinstea și devotamentul carierei sale?

104) Am găsit lucruri străine și auzind ale cui sînt, nu le-am dat înapoi... le-am tănuț și oprit în folosul meu?

105) Am tănuț lucrul încredințat mie, înșușindu-mi-l, în loc de a-l da înapoi celui ce mi l-a încredințat spre păstrare? *

* DĂ ÎNAPOI CE AI LUAT, ÎNȘELAT ORI ÎMPRUMUTAT. Preacuviosul Arhiepiscop Nifon, vorbind pentru folosul Sufletului, istorisea și următoarele: „În această cetate era la un patriciu un rob cu numele Vasile, cu meșteșugul cizmar, cu obiceiul rău, necurat, îndărătnic și flecar, pierzîndu-și toată vremea în jocuri și în păcate trupești cu desfrîinatele, neascultînd nicidecum certările stăpînului său. Prin purtarea de grijă cea minunată a Milostivului Stăpîn, i s-a rînduit mîntuirea în acest chip: S-a întîmplat că era foamete mare, prin voia lui Dumnezeu pentru păcatele oamenilor, și stăpînii au început a izgoni pe robii lor, pentru lipsa hranei. Atunci, acel patriciu a izgonit și pe Vasile. Plecînd el, în ziua întîia și-a vîngut hainele pentru hrană, apoi a început a umbla gol, cerșind milostenie. Fiind atunci iarnă, el tremura de frig, iar mai pe urmă amărînd, s-a culcat pe uliță. Peste puțin timp i-au degerat degetele picioarelor, și chiar picioarele i-au slăbit. Vasile însă răbda, socotind toate acestea ca pedeapsă pentru păcatele sale, și nimic nu zicea, decît numai dădea slavă lui Dumnezeu pentru toate. Așa a petrecut el două luni, zăcînd pe uliță fără acoperămint, suspinînd și tînguindu-se pentru păcatele sale.

Din întîmplare, a trecut pe acea cale un iubitor de Hristos, cu numele Nichifor, Acesta văzînd pe Vasile cum pătinea, a po-

runcit slugilor sale, ca să-l ia în casa sa, unde l-a odihnit cu dragoste, așternîndu-i și hrănindu-l cu mîinile sale. După două săptămîni, într-o zi de Sîmbătă, Vasile încă fiind bolnav, a început a grăi, zicînd: „Bine ați venit Sfinților Îngeri; odihniți-vă puțin și vom merge“. Ei au zis: „Nu așteptăm, ci să mergi degrabă că te cheamă Domnul“. Vasile a răspuns: „Așteptați-mă puțin, pînă voi plăti o datorie, că am luat împrumut de la un prieten al meu, zece bani de aramă, și încă nu i-am plătit. Astfel, trebuie mai întîi să-i dau, ca nu cumva pentru aceia să mă oprească diavolul în văzduh“. Îngerii au așteptat pînă ce Vasile a cerut de la oarecine zece bani, și i-a trimis aceluia, căruia îi era dator. După aceea s-a dat duhul său lui Dumnezeu.

Vedeți fiilor, ce fel sînt judecățile lui Dumnezeu, și cum mîntuiește pe cel păcătos!... Dacă acesta s-a rugat să nu moară pînă nu va plăti zece bani unde era dator, pentru a nu fi oprit la vămă; apoi ce vor face acolo aceia care nu îngrijesc de repausații lor de la care moștenesc averi, sau aceia care au nedreptățit, jefuit, furat, înșelat pe aproapele, fără a-i folosi cu ceia ce sînt datori? (V. Sf. 23 Dec. o.c. pp. 1189—1191).

106) Mi-am adunat bani cu cărți mincinoase, cu viclenii?

107) Am răpit: dregătoria (slujba, postul) altuia pentru cîștig fără a fi vrednic de ea?

108) Am jefuit, profanat mormintele?

109) Am răpit din averea publică (obștească): de la primărie percepție, bancă, moșie, județ, stat, administrație, armată, etc.?

110) N-am lucrat după puterea mea în slujba familiei, aproa-lui, Bisericii și a lui Dumnezeu? M-am lenevit a-mi împlini datoria după starea ce am avut-o?

111) Am luat (furat) lucruri de la Părinții mei duhovnicești, de la cei sfințiți și afierosiți lui Dumnezeu: Călugări, Episcopi, Arhiepiscopi, Arhimandriți, Protosingheli, Ieromonahi, Ipodiaconi și alți clerici?

112) Am băgat vrajbă între oameni mireni și sfințiți Liturghisitori, între Păstori și păstoriții lor?

113) Mi-am însușit bani de la pantahuză (condica de milă) pentru Sf. Biserică?

114) Am luat și ascuns ceva din averea străină și n-am dat înapoi?

115) Am luat în timpul războiului lucruri rămase de la armată, refugiați, aliați sau de la potrivnicii noștri?

116) Am mutat hotarul vecinului meu? Am răpit pămîntul aproapelui meu?

117) Am cîştigat avere cu: minciuni, viclenii, înşelăciuni, jurăminte strîmbe, şi pe alte căi urîte lui Dumnezeu?

118) Am dat sfaturi rele la alţii să: joace felurite jocuri sata-nice, să fure şi să facă rău aproapelui meu?

119) Am tras pe alţii la judecăţi, însuşindu-mi avere străină prin avocaţi plătiţi cu bani, mărturii mincinoase şi jurăminte false?

120) Am prăpădit: vreme, sănătate şi viaţă, jucînd: cărţi, biliard, popice, table, riscă, prîsnel, cu mingea, cu banii, cu carul (cosca, ţintarul), schiurile, patinele, săniuşele, ţurca, purceaua, zaruri... prin care m-am păgubit sufleteşte pe mine şi pe aproapele meu? (h)

h) JOCURILE DE CĂRŢI, DE NOROC... TREBUIESC DESFIINŢATE. Toate localurile de băuturi ar fi mult mai bine să aibă numai băuturi antialcoolice: must de poame, ceainărie, cafea...; iar îndeletnicirea seacă şi păcătoasă cu blestemele şi afurisitele jocuri de: cărţi, şah, domino, biliard, popicării... trebuie absolut interzise. Sfinţii Părinţi zic: „Toate jocurile le-a făcut dracul” (P.B.G. p. 97 (19), şi lucrurile acelea drăceşti, de care creştinii s-au lepădat la Sf. Botez, n-au ce căuta iarăşi printre ei, deci, trebuie a se lepăda oricine de acestea cu desăvîrşire... Unde se obișnuieşte a se juca în cărţi, nu poate fi acolo duh creştinesc, duhovnicesc, Dumnezeiesc, ba nici omenesc, ci acolo este duh pămîntesc, sufletesc, drăcesc (Iac. 3 15; Ioan 8 44—47; 1 Ioan 3 8). Unde se pierde vremea cu acele jocuri de cărţi... nu-i linişte, pace şi Duhul lui Dumnezeu; ci sînt: certuri, supărări, despărţiri, jefuiri, zizanii, duhul diavolesc, ba chiar însuşi Satana, şarpele cel vechi, balaurul infernal cu îngerii lui căzuţi din cer. A împiedica la început acest rău „jocul acela drăcesc”, nu-i lucru greu, însă a-l elimina după introducerea, creşterea şi obișnuinţa cu el, e mult mai greu de lăsat ca altă patimă. Şarpele acesta infernal (jocul de cărţi, biliard, table, popice...), mai mult decît alte patimi rele, asemenea cancerului, îşi întinde rădăcinile sau crengile lui diabolice în toată tiinţa sufletească a rău năvălului cartofor sau jucător de noroc... Tot creştinul e bine a-şi agonisi un luminat spirit prudent, corect, prevăzător, statornic în bine şi înţelegător, spre a părăsi asociaţiile acele blestemate, ucigătoare de fericire proprie, casnică, socială, patriotică, religioasă şi pierzătoare de Suflet, şi a fugi de necuratele cărţi... beţii şi tot cortegiul lor de blestemăţii. Jocul de cărţi, popici şi altele asemenea lor, fiind o lucrare şi slujire infernală, satanică, e oprit cu desăvîrşire de Biserica lui Dumnezeu.

AFURISITELE JOCURI DE NOROC DUC ÎN IADUL VREMELNIC ŞI VEŞNIC. Jourile de noroc, ori de plăcere, cu: cărţi,

table, biliard, popice... nasc iritaţii, călcări de făgăduinţe sfinte, de jurăminte (la botez, la cununie, la primirea anumitor slujbe...), blesteme, minciunării, minie, strigături, sălbăticiii, drăcuiei, înjurături, batjocoriri, în fine, infernalul şirag sau lanţul împletitor al feluritelor răutăţi şi blestemăţii. Cine dintre cei înţelepţi poate suferi să vadă acolo aprinderea miniei şi să audă acele demonice: drăcuiei, blesteme, hule, înjurături spurcate, de cele Sfinte, de credinţă, de Sfinţenie, de Dumnezeu, care ies din gurile infernale ale acelor împătimiţi mai neastîmpărate decît ale dracilor! Unii dintre acei jucători şi-au pierdut averi mari, alţii au jucat pe soţiile lor, pe copiii lor... alţii pe libertatea lor, şi pierzînd, se trezeau din oameni familisti, avuţi, nobili: săraci şi robi pe ani de zile, ba chiar şi pe viaţă. Înţeleptul Aristotel îi numără pe aceştia cu furii (Moral. Nicomah, 4). „Silinţa la jocurile acestea — zice Sf. Ioan Hrisostom — de multe ori a adus: blesteme, pagube, urgii, ocări şi alte milioane de grozave greutăţi. Locul unde se joacă: cube, domino, cărţi, aruncări cu mingea... şi alte drăceşti jocuri, sînt: şcoală de obşte a neînfrînării, gimnaz public al curviei şi preacurviei, scaun şi catedră a ciurmaţilor, cuptor babilonesc în care diavolul băgînd cetatea aşa de jos, o aprinde” (Cap. p. Post). Cei ce dau bani la felurite jocuri, păcătuiesc greu, dînd jertfă diavolului.

E lucru ruşinos, necuviincios şi îngrozitor, a vedea creştinii: copilandri, tineri, vîrstnici şi bătrîni, pierzîndu-şi vremea pe uliţe, în locuri virane, pe maidanuri, prin prăvălii şi cîrciumi, jucînd: risca, popici, domino, cube, cărţi şi altele.

E curios să-i vezi bucurîndu-se ca băieţaşii în jocurile lor, să strige şi să răcnească ca ţigarii, să sară ca tigrii, să chitească ca şarpele cum ar răsturna pe cele şi cela, să înjure ca o spurcăciune infernală şi să vieţuiască ca un necredincios. Sf. Ioan Hrisostom înfierează acestea, zicînd: „Ipodromul e: drumul satanei, trupescul ipodrom al curviei, priveliştea drumului satanic... A se sui cineva la teatre (cu scene corupătoare, imorale...), a privi întrecerile cailor, a juca cube şi cărţi, mulţi socotesc că n-ar fi păcat arătat, dar acestea mii de răutăţi aduc în viaţă. Cel ce se sileşte a juca cube (cărţi...), de multe ori acestea i-au pricinuit: hule, pagube, minii, ocări, înjurături şi alte mii de răutăţi. Privirea la întrecerea cailor a adus: războaie, ocări, răni, înjurături şi vrăjmăşii neîntetate. Aşadar, să fugim nu numai de păcate, ci şi de cele ce se par că sînt nimicuri, dar care în realitate, după puţin timp, ni se fac nouă pricini de păcate” (Andriande, 15).

Ace-aşi Dumnezeiesc Hrisostom, privitor la feluritele jocuri de cărţi, cube, etc..., ne sfătuieşte iarăşi: „Să ne silim a ne depărta şi de păcatele care le socotim că sînt mici şi de nimic, ori în cuvînt

ori în lucru. De vom fugi de cele mici, numai așa vom putea scăpa de a nu cădea în cele mari" (Om. 14 la Fac.). Pentru toate acele multe rele, Dumnezeuieștii Apostoli și Sfintele Sinoade ecumenice și locale, Sf. Ioan Hrisostom și alți Sfinți Părinți, îi canonisesc și afurisesc greu pe făcătorii feluritelor jocuri și pe cei ce participă la ele.

CAPCANELE SUFLETELOR UȘURATICE. Orice jocuri de noroc, cu care ușuraticii creștini își pierd vremea, cinstea, energia, pacea, înțelegerea, buna rânduială a credincioșiei și viețuirii curat creștinești, Sufletul, Împărăția Cerurilor, fericirea vieții acesteia și a celei viitoare și pe Dumnezeu, Vistieria tuturor bunătăților... sînt niște capcane, curse diavolești, în care jucătorii se pier ca șoarecii sau ca alte sălbăticiuni, sînt niște prăpăstii infernale, în care cei ce se leagă la ochi cu pasiunea jocurilor, se prăpădesc; sînt coada balaurului apocaliptic, care trag pe pătimișii creștini din cerul Bisericii lui Dumnezeu, aruncîndu-i jos în mocirla păcatului acestuia, și de aici, jos, jos, tot mai jos, în subteranele iadului vremelnice și veșnic, în izărul cel de foc. Toți acei nesocotiți creștini, care își lasă lucrul ascultării lor de Dumnezeu și fac lucrul diavolului, fură vremea rugăciunilor de dimineată, de seară și vremea în care trebuia să citească cele șapte laude, timpul luminării prin citirea cărților sfinte și a facerii faptelor bune, întrebuițînd-o în feluritele jocuri făcute de dracul (P.B.G. p. 97 (19), toți aceștia zic, sînt furi ai vremii mîntuirii lor, sînt niște hoți odioși, care se fură pe sineși din Împărăția Cerurilor, cufundîndu-se în iadul vremelnice și veșnic.

Acestea cunoscîndu-le Sfinții Apostoli cu urmașii lor: Sfinții Părinți apostolici și patristici, au oprit toate jocurile cu groaznice blesteme scripturistice, iar pe cei care joacă nepăsători mai departe — păstori sau păstoriți — îi caterisește și-i afurisește, zicînd: „Episcopul, Presviterul sau Diaconul, deprinzîndu-se cu table (Kive sau în cărți, dame sau alte jocuri de acest fel, n. Pidalion), ori cu beție, să înceteze ori să se caterisească”. „Ipodiaconul, citețul sau cîntărețul, asemenea făcînd, ori înceteze, ori să se afurisească. Asemenea și mireanul” (Apost. 42; 43).

„Nimeni dintre clerici, ori dintre laici, să nu se mai joace în ghioci. De se va vădi cineva făcînd una ca aceasta, de va fi cleric, să se caterisească; iar de va fi laic, să se afurisească” (Sin. VI ec. can. 50).

Tot ceea ce iubește omul în lume, slujindu-i cu trup și Suflet cu vremea și cu agonisita lui pînă la sacrificiu, în loc de a iubi pe Dumnezeu mai presus de orice creaturi ale Lui, este un idol, o idolatrie, o prăbușire de bună voie în iadul vremelnice și veșnic. Astfel de idolatrie, spulberătoare păcii casnice, distrugătoare de

familii, și prăbușitoare idolo-slujitorilor lor, sînt și feluritele jocuri: de cărți, biliard, table, hipodrom, etc. Sfinții Părinți vorbind în general despre răutatea feluritelor jocuri, zic: „Toate jocurile le-a făcut dracul”. Urmărind cu atenție pe creștinii robiți de acestea și groaznicele nefericiri vremelnice și veșnice în care se prăbușesc cei pasionați după ele, vedem bine că Sfinții Părinți au foarte multă dreptate cînd zic așa. Cîte soții nu așteaptă, dimpreună cu copilașii lor, pe bărbatul și tatăl lor, care-și pierde vremea, banii, cinstea, sănătatea, viața și Sufletul la acele jocuri anticreștinești, drăcești. Soțiile și copilașii frămînzi, goi, suferinzi, plini de dureri și disperare, așteaptă zadarnic să vină acasă cu cele trebuincioase soțului și tatăl lor, că el prăpădește tot ce cîștigă, ba și mai mult, la jocurile de noroc. Unii dintre acei pasionați după aceste diabolice jocuri, vin tîrziu acasă ca vai de ei. La alții le vine numai numele, murdărit de fapta idolatrizării și sinuciderii lor. Cîți dintre acești jucători de noroc, după ce au tot jucat și pierdut tot, tot, nu și-au zburat creierii din cap cu un glonte de armă?! Alții și-au pus lațul de gît, spînzurîndu-se. Unii s-au înjunghiat cu cuțitul, alții și-au tăiat gîtul cu briciul, ori s-au otrăvit. Alții s-au aruncat înaintea mașinilor, ori de la înălțime în adîncimi, de s-au sfărîmat, ori în ape și s-au înecat... și așa, în felurite morți năpraznice s-au pierdut vremelnice și veșnic (Vezi pe larg H. o.c. pp. 155—182).

JUCĂTORUL DE NOROC SINUCIS ÎN PRĂPĂȘTIE. Spre o mai bună încredințare de cele zise mai sus, vă dau o povestire adevărată cu sfîrșitul groaznic al unui tînăr pasionat după jocuri și ospețe, pe care am citit-o într-un ziar, pe anul 1912, în București.

În America — zicea scriitorul ziarist — un tînăr devenise moștenitor al unei colosale averi rămasă îngrămădită de la strămoșii, moșii și părinții săi. Măcar că era botezat în Hristos, totuși, creștinătatea la dînsul era numai așa un fel de mască. Jocurile, ospețele cu cîntece drăcești și alte blestemății, deveniseră — ca și în majoritatea creștinilor de azi — idolul sau dumnezeul lui, căruia își închina viața sa. Petrecerile cu jocuri, ospețele cu cîntece, se țineau lanț ca și la bogatul din Sf. Evanghelie. Nu era Duminică sau altă sărbătoare, care să nu fi rămas batjocorită din partea lui, adică fără afurisitele de jocuri și ospețe cu cîntece satanicești ieșite din gurile muzicanților ori ale cîntăreților. Degeaba răsuna glasul Preotului care predica de pe Amvon să se lase de astfel de petreceri care aduc hulă numelui creștinesc și Celui răstignit că tînărul nostru nu avea urechi de auzit. Capul lui vuia de cîntecele muzicanților, de jocuri și de alte blestemății, care se țineau lanț. Inima lui de piatră, devenită acum casă a duhurilor rele care-l bîntuiau cu aceste

blestemății, nu putea nicidecum să primească sămînța Cuvîntului lui Dumnezeu. Inima lui devenise o cale bătătorită de călcăturile patimilor și păsările cerului — dracii fără trup și cei cu trup, care-l țintuiau la aceste blestemății — îi răpeau orice sămînță a Dumnezeiescului cuvînt ce ar fi căzut pe ea (Mt. 8 19—20). Clădirea ființei sale era zidită pe nisipul afurisitelor de jocuri, ospețe lumești și al celorlalte blestemății înrățite cu acestea, și clipă de clipă era amenințat de o „mare cădere”. „Vine mînia lui Dumnezeu — zice Apostolul — peste fiii neascultării” (Cols. 3 5—6). Această mînie urmărea pas cu pas pe tînărul blestemat, care zilnic nesocotea și se abătea tot mai mult de la poruncile Domnului (Ps. 118 27).

Averea s-a împutînat din zi în zi. Ce vrei? Dacă tot iei și nu mai pui, cum să nu scadă și să nu se isprăvească odată! Cheltuind în dreapta și în stînga, ca să satisfacă plăcerile idolilor săi, într-o bună zi se vede sărac lipit pămîntului. Din bogat sărac, din fericit netericit, din cinstit hulit de toți, ba chiar și de cei cu care tocuse toată moștenirea părintească. Mai ieri bancher; iar acum se vede putred de datorii. Pînă acum văzuse înaintea ochilor muntele colosal al bogăției moștenită de la părinți, pe care o cheltuise la jocuri, baluri, ospețe cu cîntecele Afroditei; azi vedea în locul acela, care pieriseră ca o negură dinaintea lui, numai polițe (vecsele) ori contracte, cu care băncile și cămătarii veneau să i le pună înainte pentru a-și achita datoriile făcute. Cînd s-a văzut el în acest iad al ticăloșiei, credeți că a venit la pocăință ca fiul cel curvar din pilda Mîntuitorului? Vai! Nu! Necuratele duhuri care-l învățase să se țină de jocuri, ospețe cu cîntece și alte năzbtîii, și să nu dea nici o ascultare cuvintelor Dumnezeiești, care de multe ori prin economia lui Dumnezeu străbăteau și pînă la urechile lui; acum îl îndeamnă, ca și pe Iuda Iscarioteanul, să se sinucidă.

Mijlocul acestei odioase crime și-l găsește singur. Nu departe de palatul său — cîtiva kilometri — era o prăpastie foarte mare. Acolo vrea el să-și facă de petrecanie. În acest scop se duce într-o bună zi, foarte abătut, pe la grajd, își alege de acolo un cal mai bun, îl scoate afară, încalecă și pornește spre locul pierzării sale. Se apropie de prăpastie. Îngrozindu-se la vederea aceluia adînc abis, repede își scoate o batistă din buzunar, și se leagă cu ea la ochi pentru a nu vedea moartea la care se ducea întins. Fiind gata — după ce s-a legat bine la ochi, și-a îndreptat calul în direcția prăpastiei — dă pîteni calului. Calul o ia la trap, îndată schimbă mersul în galop... și hop... calul se oprește. Tînărul, care — pupază pe colac — mergea cu dorința de a se jertfi diavolului, după ce averea și tinerețea sa le cheltuise după poftele lui Scaraoschi și a oștirii lui; văzînd că dobitocul de cal nu l-a slujit așa după cum îi porunca lui Satana, s-a supărat foc și a început a bate pe animal, care era

cu mult mai credincios față de el, decît el față de Dumnezeu. Se înapoiază și după șoapta ucigașului duh care-l călăuzea la pierzare, se oprește la vreo 500 metri depărtare de rîpă. Aci sta chinuit de gînduri. Îngerul lui păzitor îl muștra, sfătuindu-l să nu-și ridice singur viața pe care i-a dat-o Dumnezeu. Diavolul însă, pe care cu credință îl slujise pînă aici, făcînd o mulțime de praznice în cinstea lui și spre hulirea Numelui lui Dumnezeu, îl îndemna ca ori în ce chip să se sinucidă, că nu are la ce mai trăi.

Necuratul duh a avut mai multă influență asupra lui. Satana cîștigă. Biruit de gîndurile negre, leagă cu o cîrpă pe bietul cal peste ochi, și-l îndreaptă în direcția prăpastiei. Apoi se leagă și el a doua oară cu batista la ochi, pune pîteni calului, și hai... în galop în ghiarele Satanei și de aci în fundul prăpastiei... a morții... și a iadului. După un galop în copci mari și rezezi, calul e în marginea prăpastiei... încă o copcie și stăpînul cu dobitoc cu tot trec prin coasa morții. Amîndoi se prăbușesc în abisul prăpastiei, se izbesc în căderea lor de stîncile de piatră, corpurile lor se sfărîmă ca niște ouă pe care le izbești cu putere de pămînt, singele tînărului îndobitocit de patimi și a dobitocului nevinovat țîșnește în toate părțile? Penelul făcut cu meșteșug de diavolul din viața tînărului împătimit și surd la glasul lui Dumnezeu, după ce-și zugrăvește un tablou după gustul lui drăcesc, joacă de bucurie împrejurul corpului zdrobit, care se grăbea să alunge din el „Sufărca lui Dumnezeu”, icoana vie, făcută de Dumnezeu după Chipul și Asemănarea Sa, soția cea iubită a Îngerilor... Sufletul bietului slujbaş al patimilor, înegrit și împutit de păcatele tinerețelor, îndată ce iese afară, diavolul — jucînd — îl răpește, și, după judecata lui Dumnezeu, îl trage cu el în iadul întunecos ca să se muncască acolo pe veșnicie. „Du-te de la Mine blestematele în focul cel veșnic, care este pregătit diavolului și slugilor lui!” (Mt. 25 41).

Judecați acum. Ce l-a folosit cartea învățată în școlile cele mai înalte, multele bogății moștenite de la părinți, petrecerile, jocurile, balurile, luxurile, ospețele cele cu cîntece și celelalte blestemății, dacă i-a lipsit credința cea adevărată, însoțită de supunere cu dragoste la poruncile lui Dumnezeu? „Nu vă amăgiți! Dumnezeu nu Se batjocorește, pentru că ce va semăna omul, aceia va și secera” (Gal. 6 7). O, Doamne! Pe cîți creștini — și astăzi — îi pierde diavolul și-i trage la iad, ca pe tînărul acesta, prin aceea viețuire dezordonată, însoțită de jocuri și alte mii de blestemății!!

VIAȚA NI-I DATĂ PENTRU A DOBÎNDI CU EA CERUL, NU IADUL. Dumnezeu a pus hotar vieții acestea nu ca s-o cheltuim zadarnic în felurite jocuri, după care să ne tăiem de la Biserică, din Trupul lui Hristos, și să ne prăbușim în muncile veșnice;

ci ca să facem voia Lui și să rămânem în Sf. Biserică, în Hristos Dumnezeu și să ne destinăm Împărăției Cerurilor și veșnicei fericiri chiar de aici de pe pământ.

Creștinilor, voi credeți în Hristos și v-ați botezat în Numele Prea Sfintei Treimi nu ca să vă pierdeți vremea în priviri deșarte, păcătoase jocuri, petreceri anticreștinești și felurite blestemății, care vă cufundă prin ușa și calea largă (Mt. 7 13) de vii în iad; ci ca să vă răscumparați vremea, împlinind poruncile Divine: iubind pe Dumnezeu și pe aproapele, hrănind flămânzii, adăpînd însetații, intrînd prin ușa cea strîmtă și înaintînd pe calea cea îngustă, pentru a redobîndi Raiul (Mt. 7 14). Vreți iarăși a ști cum să răscumparați vremea, ceasul și ziua în folosul Sufletului, vremelnice și veșnice? Lucrați cu bună chibzuială, împliniți vreo poruncă a Domnului Hristos. De știi vreun bolnav, aleargă la el, mîngîie-l cu cuvîntul, de poți ajuta-l cu cele trebuincioase. Știi pe bătrînii și neputincioșii ceia și ceia, aleargă și-i ajută cu ce poți... măcar cu un cuvînt bun. Știi disperarea omului, femeii, fetei celeia și celeia, aleargă și-i încurajează, depărtează din mintea lor orice gînd negru, scapă-i de ceasul căderii. Știi acolo și dincolo pe cutare și cutare clătînîndu-se între credință și necredință, între bine și rău, aleargă și-l îndreaptă pe calea vieții și a mîntuirii. Știi acolo vreun creștin bîntuit de proorocii și hristoșii mincinoși, primejduit a se rupe din Biserică lui Dumnezeu și a se cufunda în întunecoasele prăpăstii ale ereziilor infernale, aleargă la el, sfătuieste-l spre a-și veni în fire și a alerga pentru totdeauna în dreapta credință, în unica Biserică a lui Hristos Dumnezeu.

Ai făcut acestea toate și încă mai ai vreme liberă? N-o pierde nici pe aceea. Aleargă la Sf. Biserică, sau de-i încuiată, intră măcar în pridvorul ei, și privește cu luare aminte chipurile Sfinților, închină-te lui Dumnezeu cu evlavie și cere mijlocirea Sfinților Lui, pentru a te folosi. Ești departe de Sf. Biserică, roagă-te lui Dumnezeu fierbinte în casă, în curtea, în grădina, în țarina ta și în orice loc te vei afla. Laudă pe Domnul de șapte ori pe zi, rostind cele șapte laude: 1) Miezonoptica, 2) Utrenia cu ceasul I, 3) ceasul al III-lea, 4) ceasul al VI-lea cu Prînzînda, 5) ceasul al IX-lea, 6) Vecernia sau Sărînda, 7) Dupăcîinarea sau Pavecernița și alte rugăciuni, care-i dator a le citi zilnic fiecărui creștin, citește Dumnezeiasca Scriptură, Viețile Sfinților și alte cărți Sfinte, spre a te lumina și a intra în Împărăția Luminii fericitoare Sufletului. Asta-i alergarea cea bună, asta-i răscumpărarea vremii noastre pămîntești cu folos, asta-i urmarea lui Hristos după făgăduința pe care am dat-o la Sf. Botez.

Vremea vieții noastre e foarte scumpă, ea prețuiește cît mîntuirea Sufletului nostru, care-i mai prețios decît cerul și pămîntul cu toate cele dintr-însele, deci, să avem deosebita grijă a n-o

pierde pentru a nu ne osîndi; ci a o răscumpăra, lucrînd binele în ea pentru a merge la bine și a ne bucura veșnic.

121) Prin viclenia și falsitatea mea am păgubit pe aproapele, Biserică și neamul meu?

122) Nu m-am ținut de învoiala, tocmeala, contractul și făgăduințele făcute cu alții?

123) N-am dat la timp plata cuvenită lucrătorilor, slugilor?

124) Nu mi-am plătit datoriile mele la: comună, stat... am făcut declarații false la percepție?

125) N-am înlăturat clevetirile, paguba sau primejdia ce venea asupra aproapelui meu, cînd mi-a stat în putință?

126) Am hoțit în bande tîlhărești, îngrozind, terorizînd lumea, am jefuit la drumul mare, am spart case... am furat lucruri, vite, păsări, ouă, fructe și altele?

127) Am primit hoții cu lucruri de furat în casa mea și le-am ascuns?

128) Am ieșit înaintea oamenilor și i-am jefuit?

129) Am stricat, din răutate, averea străină: fînațuri, grădini, semănături, pomi ș.a.? N-am întors paguba făcută aproapelui?

130) Am furat ceva de la soțul meu (soția mea), de la părinți, de la stăpînii mei, de la aproapele meu?

131) Am făcut glume, ris, povești deșarte, am jucat mișca și alte neorînduiri și obrăznicii, și am stat nepăsător la priveghiurile morților? (i). Am jelit păgînește pe repausații mei? 1) Am pus bani la crucea lor de pe piept, 2) am aruncat bani peste ei în groapă, 3) am dat găină și alte lucruri peste groapa lor, 4) am spart oală la darea mortului în groapă? M-am purtat ca un fur față de ei, nefăcîndu-le pomenirile și pomenile ce eram dator a le face?

i) La priveghiurile morților, ca și în Sf. Biserică, trebuie a se face rugăciuni cu umilință, cu lacrimi, plîngere moderată pentru iertarea păcatelor lor și citiri luminătoare de Suflete, prin care Sufletul repauzatului să capete ușurare. Preoții, care vin la priveghiuri, după rînduiala Sf. Biserici, citesc: stîlpîii, Sfintele Evanghelii, rostesc ectenii și molitfele de dezlegare. Cîntăreții citesc Apostolul. Călugării simpli și mirenii, citesc: Psaltirea, cele șapte laude și alte rugăciuni. Pe lîngă acestea, citesc cuvinte sau învățături folositoare de Suflet, d.p.: Mărturisirea Ortodoxă, Învățăturii de Credință Creștină Ortodoxă, tipărită cu aprobarea Sfîntului Sinod și binecuvîntarea I. P. S. Iustinian, Patriarhul României, anul 1952, Cazană Bisericii, Viețile Sfinților, Hristoita, Mîntuirea păcătoșilor, Părăsiți calea Piezării, Izvorul Răutăților, Oglinda Duhovnicească... și alte cărți folositoare și luminătoare de Suflete.

Aceste cărți trebuie a le citi toți creștinii în casele lor, la cumeții, la nunți și patroane, și la alte adunări creștinești. Orice adunări făcute fără rugăciuni, cântări duhovnicești — bisericești — citiri și ascultări a cărților sfinte, sînt adunări și privegheri anticreștinești, niște denaturări în prăznuiri drăcești. Toate petrecerile creștinilor ușuratici însoțite de cîntece lumești — curvești — muzici și jocuri, sînt: întunecare bărbaților și femeilor și praznicile diavolilor. Cine-i creștin să se alimenteze, să creadă și să viețuiască creștinește, pentru a se învrednici de intrare în luminata Împărăție a lui Dumnezeu, în veșnica fericire. Amin.

132) Am păgubit pe aproapele meu cu minciuni și vicleșug?

133) Am împiedicat pe aproapele meu cu felurite hule și mijloace rele, spre a dobîndi vre-un bine?

134) Am moștenit avere agonisită de părinți, moși, strămoși, prin: înșelăciuni, furturi, jurăminte mincinoase, ucideri și felurite hrăpiri, fără a da din ea milostenie, căzînd astfel în pedeapsa furilor? (j)

j) Repauzații căzuți de la judecata particulară cer pururea la cei vii, mai ales de la fii, rudenii și de la cei care au rămas în averile lor, ca să se roage lui Dumnezeu și să mijlocească pentru ușurarea, iertarea și odihna lor veșnică. „Rugați-vă pentru noi — strigă ei prin gura Bisericii lui Dumnezeu celor rămași aici pe pămînt. Niciodată rugăciunile voastre n-au fost atît de necesare ca în acest moment, cînd noi mergem către Judecătorul Suprem, Care nu cunoaște nedreptatea. Cerem de la toți și ne rugăm: rugați-vă pentru noi, Domnului Iisus Hristos, ca să nu ne arunce, după păcatele noastre, în locul cel de muncă; ci să ne așeze în locuințele unde strălucește lumina vieții, unde nu este întristare, nici suspinare, ci viață fără de sfîrșit (Vezi prohodul repauzaților din Molitfelnic).

Această mare trebuință a Sufletelor repauzaților noștri, ne-o reamintește adeseori Sf. Biserică pentru a îngriji de ei. În acest înalt scop dreptcredincioșii creștini cînd văd că li se apropie sfîrșitul, însărcinează pe unii din cei iubiți care rămîn, a împlini voia lor, adică a purta grijă cu cele necesare pentru izbăvirea din iad și odihna Sufletelor lor. Astfel, repauzații lucrează prin intermediarii sau mijlocitorii lor rămași pe pămînt, așa cum vîrstnicii lucrează asupra tinerilor, stăpînul asupra servitorilor, bolnavul prin cel sănătos, absentul — repauzatul — prin cei rămași. Două persoane lucrează aici: testatorul și executorul testamentului. Roadele activității aparțin celui ce le-a produs, ori unde se află el. Îndeplinirea testamentului creștin, aduce mîntuirea testatorului, deoarece toate se fac pentru repauzul său veșnic. Neîmplinirea testamentului

lipsește pe testator de repaos, nefăcîndu-se nimic bun în binele obștesc din agonisita lui. Cel ce nu execută testamentul, cade în Judecata lui Dumnezeu ca fur și asasin al repauzaților săi, pentru că a ascuns testatorului său mijloacele de a-l scoate din iad și de la moarte veșnică, cheltuind din cele moștenite în felurite deșertăciuni, păcate și răutăți: lux, mode idolatre, nud, slușirea fețelor, ospețe păgînești, petreceri anticreștinești, jocuri, cîntece curvești, fumat, beții și alte multe blestemății. Aceia sînt jeuitorii și ucigașii repauzaților lor, pentru că le fură viața veșnică și le răpește mijlocul mîntuirii, nedînd din averea moștenită de la aceia (adică tiii legitimi și adoptivi pentru îngrijirea cu hrană, îmbrăcăminte și adăpost, în creșterea lor. Cei ce au moștenit orice fel de avere (mișcătoare și nemișcătoare) de asemenea se fac părtași furilor și ucigașilor, cînd nu dau din averea aceia neagonisită de ei milostenii săracilor, Bisericii, călugărilor și în marele folos al luminării și mîntuirii Sufletelor.

Cuvîntul lui Dumnezeu adevărește că milostenia scapă de la moarte (Mt. 25 34—40; 10 40—42; comp. Prov. Sol. 19 19; 2 Cor. 9 6—14; 8 14—15; Evr. 6 10; 13 16, 2), deci, cei care nu îngrijesc de repauzații lor, sau își curăță urechea de ochii lumii cu o mai nimica toată față de îndatoririle lor, aceia sînt furii și asasinii repauzaților lor. Adevărul așa este, dar poate și repauzatul, prin cugețările, vorbele și viața lui păcătoasă, n-a meritat grația lui Dumnezeu poate darurile n-au fost primite, nu fără nici o cauză dreaptă, căci toate depind de voia lui Dumnezeu. Totuși, ultima dorință a muribunzilor, dacă-i după voia și plăcerea lui Dumnezeu, trebuie împlinită cu sfințenie, pentru a-i folosi și pe ei și pe noi... Executarea testamentului creștin milostivește pe Dumnezeu asupra repauzaților căzuți în osîndă.

Toate faptele rele către repauzat ale celor rămași pe pămînt, adică neîmplinirea testamentului și neîngrijirea de ușurarea, salvarea și odihna lor, nu rămîn nepedepsite. Deși înțelepciunea bătrînilor adevărește: „Mortii multe spun, dar viii fac tot ce știu ei, și cum vor“, silind pe fiecare a se îngriji sufletește în viața sa, totuși, un alt proverb popular grăiește: „Mortul nu rămîne la ușă; ci își va relua oricum ceia e este al său“. De aici reiese că cei vii, care nu se îngrijesc de Sufletele repauzaților lor, cad în felurite greutăți, necazuri, suferințe, primejdii și nefericiri grave. Pînă la judecata generală, repauzații, ori unde se află ei, așteaptă a li se împlini ultimele lor dorințe cu exactitate, mai cu seamă atunci cînd ei sînt în iad și suferă greu. Dacă repauzații sînt lipsiți de îngrijirile celor rămași, ei se văd siliți a ruga pe Dumnezeu asupra acelor neglijenți, pentru a-i răzbuna. Atunci adevăratul răzbunător nu va întîrzia a împlini dorința lor, și pedeapsa Divină se dezlănțuiește cu furie asupra celor vinovați. Avera ascunsă a repauzaților (neîn-

grijiți cu cele trebuincioase: ușurării, iertării și odihnei lor veșnice) și proprietatea depozitarilor necredincioși, este mai târziu, ori mai degrabă: primejduită, jefuită, ori dată focului și prefăcută în cenușă și pulbere! Mulți au suferit și sufăr multe și în prezent pentru: cinstea, averea și dăpturile răpite și cheltuite rău din cele moștenite de la repauzații lor neîngrijiți creștinește. Suferințele acelea sînt grele, neslîrșite și variate. Mulți creștini de-ai noștri au suferit și sufăr multe răutăți și primejdii, fără a cunoaște cauza suferințelor lor, ori mai bine zis, nu vor a-și recunoaște greșelile lor, lipsa lor de milă pentru aproapele lor repauzat, și așa, unii se sting ca fumul, trecînd averea lor în alte mîini străine, care habar nu mai au de ceia ce moștenesc, răsturnîndu-se și ei în groaznică pierzare, de nu îngrijesc de repauzații a căror avere o moștenesc de-a gata, fără muncă și sudoare. O dovadă vie despre aceasta, e și despuieră boierilor de averile lor și trecerea moșilor boierești în colhozuri (spic. d. V.R. o.c. pp. 239—241).

135) Am poftit: averea, casa, femeia, bărbatul, binele, c opiii vitele... și orice lucru al aproapelui? Am ajutat prin vorbe și fapte la poftirea, vinderea și înstrăinarea averii aproapelui, a mirenilor, a persoanelor sfințite, a călugărilor, a Sf. Biserici, Schituri, Mănăstiri și a altor locașuri de binefacere obștească? Am poftit, vorbit și contat pe avere străină? (Vezi „Oglinda Duhovnicească”, pp. 1737—2168, de autor).

Vai și amar de Sufletele care în viața lor s-au îngreuiat cu acest păcat și nu s-au descărcat de el, căci dracii îi aruncă jos în groaznicile munci. Cei care s-au păzit pe sineși a nu se împovăra cu acest păcat și cei care s-au descărcat cît au trăit și s-au grijit sufletește, spovedindu-se, canonindu-se și dînd înapoi tot ce-au răpit, furat, înșelat, ori găsit, tîec ușor prin această vamă.

FERICIREA DREPTILOR ÎN ÎMPĂRĂȚIA LUI DUMNEZEU.

1) Domnul nostru Iisus Hristos stînd pe nori în Slava Dumnezeirii Sale, privește cu nemărginita-I bunătate Divină pe toți ostenitorii: propovăduirii, semănării, ascultării și păzirii Cuvîntului Său Dumnezeiesc din Biserica Sa Luptătoare — Triumfătoare, și-i binecuvîntează cu Față veselă.

2) Cei patru viețuitori înaripați, cu chip de: om, leu, vițel și vultur, formează Scaunul Dumnezeirii Sale.

3) Preacurata Maică a Domnului nostru Iisus Hristos Dumnezeu.

4) Oștirile îngerești stînd de-a dreapta și de-a stînga Mîntuitorului, îl proslăvesc neîncetat.

- 5) Sfîntul Ioan Botezătorul cu Proorocii.
- 6) Sfînții Apostoli.
- 7) Sfînții Ierarhi.
- 8) Sfînții Mucenici și Mucenițe.
- 9) Sfînții Cuvioși și Cuvioase.
- 10) Sfînții Drepti și Drepte.

11) Biserica spirituală — cler și popor — stau adunați în fața Bisericii materiale. Preotul paroh citește și predică Cuvîntul lui Dumnezeu celor adunați. După învățătura înviorătoare a Dumnezeiescului Cuvînt, ascultătorii, păzitori ai cuvîntului Divin, se oste-

nesc cu bună chibzuință a-și câștiga existența în sudoarea feței lor. Ierarhii, Preoții și Călugării scriu și împart în popor cărți pline cu învățături folositoare de Suflet. Credincioși, fiecare la lucrul său: unii păstoresc animalele, alții ară pământul și-l cultivă, alții practică: croitoria, zidăria, cizmăria, fierăria... agonisindu-și, pe cale cinstită, existența zilnică. Din prisosul, și de cele mai multe ori chiar și din puținul lor, ei ajută Sfânta Biserică și pe cei lipsiți, agonisindu-și astfel comoară sus în ceruri (Mt. 6 19—20; Tobit 4 7—9).

Mintuitorul, încurajând munca cinstită, zice: „Tatăl Meu pînă acum lucrează și Eu lucrez... Tatăl, Care petrece în Mine, Acela face lucrurile... pentru lucrurile acestea, credeți Mie... Tatăl Meu este lucrătorul” (Ioan 5 17; 14 10—11; 15 1). „Amin, amin grăiesc vouă: cel ce crede în Mine, lucrurile pe care le fac Eu și acela va face și mai mari decît acestea va face, că Eu merg la Tatăl Meu... Lucrați nu numai pentru mîncarea cea pieritoare, ci și pentru mîncarea aceea care rămîne spre viață veșnică” (Ioan 14 12; 6 27; Lc. 10 39—42). „Ieși-va omul la lucrul său și la lucrarea sa pînă seara...”. „Fiecare să se ostenească lucrînd binele cu mîinile sale, ca să aibă să dea și celui lipsit... Auzim că oarecare umblă la voi fără de rînduială, nelucrînd nimic, ci iscodind. unora ca acestora poruncim și-i rugăm în Domnul nostru Iisus Hristos, ca, cu liniște lucrînd, să-și mănînce pîinea lor. Că și cînd eram la voi aceasta porunceam vouă, că dacă cineva nu voiește să lucreze, nici să nu mănînce” (Ps. 103 23; Efs. 4 28; 2 Tes. 3 11—12, 10).

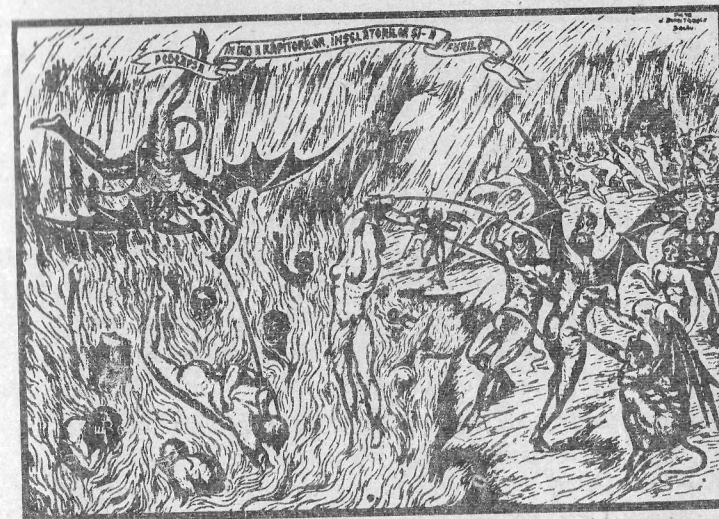
12) După trecerea din viața pămîntească, toți și toate care duhovnicește și trupește au lucrat în bine, mai mult pînă la sacrificiu, ori mai potrivit, mai în voie, fiind grijiți sufletește, se duc de Îngeri în locașurile cerești, unde se odihnesc și se veselesc. Din înălțimile cerurilor fiecare aude glasul plăcut al Mîntuitorului: „Bine slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincios, peste multe te voi pune; intră în bucuria Domnului tău” (Mt. 25 21, 23).

PEDEPSELE ÎN IAD A FURILOR, RĂPITORILOR ȘI A ÎNȘELĂTORILOR.

Chipul de față ne arată torturile în iad a furilor, răpitorilor și înșelătorilor prin orice fel de meșteșuguri anticreștinești. Îngerii răi ai infernului îi fugăresc, îi prind, îi bat și-i prăbușesc la picioarele lor, și înfigînd furcile lor demonice într-însii, îi aruncă cu turie în iazărul de foc. Alți îngeri nemilostivi cu furcile lor îi scot pe acei păcătoși din iazărul de foc, în batjocoră, și tortu-

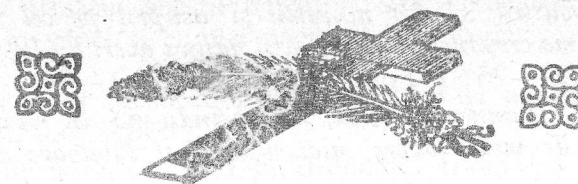
rîndu-i mereu prin aruncarea și scoaterea din iazărul înfocat, le fac prin aceasta cît pot mai cumplite chinurile acelea.

Fericiți devin Creștinii — cler și popor — care se feresc în viața lor și de păcatul acesta foarte primejditor, precum și cei care, după învățătura Sfintei Biserici Creștine Ortodoxe, despăgubesc mulțumitor pe cei care au fost păgubiți de ei prin furt, răpire sau

prin înșelăciune. De aceea este bine a urma pururea sfatului Domnului nostru Iisus Hristos: „Să nu furi...”, și: „Mai fericit este a da decît a lua...” (Mt. 19 18; comp. F. Ap. 20 35; Lc. 6 29—38; 18 22; Is. Sir. 4 33).

Teme-te de ochiul veșnic
Care-ți vede ori-ce-ascuns
Și de clipa cînd de toate
Ai să mergi să dai răspuns!

VAMA a 7-a, A IUBIRII DE AVUȚIE, ZGÎRCENIEI ȘI A RISIPEI

Luîndu-ne zborul prin văzduh, tot mai sus, am ajuns la vama avarității, iubirii de argint sau a zgîrceniei. Acolo era mai multă negură și ceață decît la celelalte vămi, prin care trecusem. Precum socotesc, acele duhuri rele își formează aburimea și innegurarea aceea din adîncul pămîntului, din care își fac locuințele lor în înălțime, unde șed și cercetează pe iubitorii de argint, pe zgîrciți și pe mîncătorii singelui aproapelui lor.

Văzînd năvălirile vrăjmășești ale dracilor — vameși — ai acestei vămi, dimpreună cu boierul lor drăcesc asupra noastră, am simțit groaznica greutate a acestui păcat de moarte și mi-am reamintit de prezicerile Mîntuitorului asupra avarilor nemilostivi față de cei lipsiți și risipa averii în felurite deșertăciuni și păcate din pilda bogatului lacom surprins de moarte năpraznică, și a bogatului nemilostiv, prăbușit în flăcările iadului, unde zadarnic cerșea o picătură de apă pentru răcorirea sa, cu încheierea: „Așa este cu cel ce-și adună sieși comori și nu se îmbogățește în Dumnezeu... Fiule, adu-ți aminte că tu ai luat cele bune în viața ta... de aceea acum tu te chinuiești... Vai vouă bogaților, că vă luați mîngîierea voastră... și vouă săturilor, că veți flămînzii”. De asemenea, mi-am reamintit și de cuvîntul Apostolului: „Cei ce vor să se îmbogățească, cad în ispite, în curse și în poște multe, fără de socoteală și vătămătoare, care scufundă pe oameni în pierzare. Rădăcina tuturor răutăților este iubirea de argint, pe care postînd-o unii, au rătăcit din credință și s-au pătruns cu dureri multe... Veniți acum bogaților, plîngeți și vă tînguși de necazurile ce vor să vină asupra voastră... Ați necinstit și asuprit pe cel sărac și ați hulit bunul nume creștinesc pentru a vă aduna averi!” (Lc. 12 16—21; 16 22—25; 6 24—25; 1 Tim. 6 9—10; Iac. 5 1—6).

Milostivul Dumnezeu, însă, acoperîndu-mă în viața mea, nu m-am îngrijit de multă avere, nici n-am fost iubitoare de argint și

de agonisit multe averi. Eu în viață mă îndestulam cu cele ce mi le dădea Domnul, mulțumindu-mă. Deci, nu eram lacomă sau avară. Încă, din cele ce aveam, împărțeam cu osîrdie și cu bucurie săracilor și lipsiților cele de trebuință. Pentru aceasta am trecut ușor și repede prin vama aceasta.

Înaintînd tot mai sus pe treptele văzduhului, Îngerii cu Sufletul ajung la vama 7-a, a iubirii de argint, zgîrceniei și a risipirii averii pe deșertăciuni, unde sînt opriți de vameșii-draci ai vămii aceleia, care le-au ieșit înainte dimpreună cu boierul lor drăcesc. Vameșii aceia sînt impresurați de multă întunecime, luată poate din aburii sau negurile pămîntului, din care și-au format locuința acolo sus în înălțime, unde opresc și cercetează cu deamănuntul bietele Suflete abia ieșite din corpurile lor. Acolo toate Sufletele încărcate cu păcatul acesta ucigător, sînt cercetate în tot felul: cînd, unde, cu cine, și cum a păcătuit, d. ex. de:

136) Am fost lacom după adunat bani și avuții?

137) Am fost zgîrcit?

138) Sînt nesățios, nedrept, trădător, fraudulos (de rea credință), agonisind bani și avere prin înșelăciuni?

139) Am jurat strîmb pentru a aduna avere? Am silnicit, răpit și sărăcit pe alții prin minciunării și vicleșug pentru a mă îmbogăți?

140) Am strîmtorat pe cei slabi?

141) Am strîns comori și le-am îngropat în pămînt?

142) Am luat și răpit: bani, agonisita și averea aproapelui meu cu vicleșug, șiretenie, cerșetorie?

143) Am fost grabnic a lua și zăbavnic a da altora milostenie? (a) Am stat la îndoială și am murmurat cînd mi-au cerut săracii milă?

a) **BOALA IUBIRII DE ARGINT.** Boala aceasta e mai rea și mai primejdioasă decît multe alte boli rele. Iubitorii de argint oricît le vor da alții, ei apucă, ascund și păzesc. Nu dau la alții nici un ban... Moartea însă îi jefuiește de toată agoniseala, care adeseori cade în mîna risipitorilor, străinilor și vrăjmașilor lor. Iubitorul de argint nu vede adevărul, nu dorește laudă, nu-i place cinstea, nu știe ce este dragostea și tot ce-i mai bun și folositor vremelnice și veșnic. El iubește aurul la nebunie, mai mult chiar și decît pe Hristos, adică iubește averea mai mult decît pe Dumnezeu. Nu este ceva mai rău, nici aici în lume, nici în iad chiar, decît iubitorul de argint. Ceilalți păcătoși, deși pentru ei înșiși sînt nefolositori și păgubitori, sînt cel puțin folositori aproapelui lor. Iubitorul de argint însă, e rău pentru toți, ba chiar și pentru el. Este mai sărac decît toți, pentru că îi lipsesc toate lucrurile cele de trebuință. Ceea ce are nu stăpînește, căci pe acesta nici toată lumea nu-l mai poate satura. Precum iadul nu se satură niciodată primind atîtea suflete ale oamenilor, așa și iubitorul de argint nu se satură de bani. Așadar, iubitorul de argint niciodată nu se satură, ci, cu cît adună, cu atîta mai mult se arde de sete. Precum marea nu se satură de atîtea rîuri și fluvii ce se varsă în ea, și precum focul, căruia cu cît îi vei da mai multe lemne, cu atîta mai curînd le arde și mistuiește, așa și boala aceasta, cu cît îi dai, cu atîta cere mai mult.

Marele Apostol Pavel cu toată dreptatea a numit iubirea de argint rădăcină a tuturor răutăților și închinare de idoli, pentru că dintre toate fărădelegile, nu este altă patimă mai neomenească decît aceasta. Iubitorul de argint nu are dragoste, nu cunoaște tată, mamă, frați, surori, rudeni, cunoscuți, nici semeni. El socotește pe toți aceștia ca pe niște străini. El iubește numai și numai banii, îi cinstește și li se închină ca unor idoli. Pentru aceasta el nu are loc în Împărăția Cerească. Cînd este traz, ține aurul (banii) în mîinile sale, aur pipăie, aur socotește în gînd și în minte. Chiar și cînd doarme, tot aur se nălucește și visează în somnul său. Toți păcătoșii dobîndesc în lumea aceasta oarecare plăcere și tolos din patimile lor, dar iubitorul de argint nici aici nu cîștigă nimic, nici

în cealaltă lume. Urmașii săi îi doresc moarte cît mai curînd, pentru ea să-i ia averea. Deci, nevrednic fiind unul ca acesta cerului și pămîntului, i se cuvine să moară spînzurat în văzduh, unde este casa (locuința) duhurilor necurate, precum a urmat cu Iuda vinzătorul, care pentru iubirea de argint a vîndut pe Cel neprețuit.

Boala aceasta naște șapte fiice sau păcate grele, care conlucrează împreună cu mama lor la ținta ei satanică pentru a aduna averii mai mult decît trebuie.

1) Prima fiică a iubirii de argint este zgîrcenia și scumpetea, care împietresc inima, căci te face să strîngi fără milă și cu multă sete, și să nu te înduri nicidecum de cei săraci.

2) A doua fiică este și se zice tulburare a minții, și se naște din frica ce-o ai că pierzi averea, sau din multa dorință ca s-o înmulțești.

3) A treia fiică este sila, cînd răpești cu silnicie cele străine pentru același scop.

4) A patra fiică este minciuna, cînd cu viclenie și înșelăciune lei cele străine.

5) A cincea fiică este jurămîntul strîmb, atunci cînd juri mincinos ca să dobîndești ceva.

6) A șasea fiică este vicleșugul, cînd cu înșelătoare și viclene cuvinte și fapte, înșeli pe aproapele tău.

7) A șaptea fiică și cea de pe urmă, este trădarea, de care s-a servit Iuda Iscariotul cînd a vîndut pe Dascălul și Stăpînul său binevoitor.

Iubirea de argint este o dragoste fără rînduială ca să cîștigi avere. Feric. Augustin o numește otravă a dragostei, care omoară Sufletul, pentru că prin ea iubești mai mult averea decît pe Dumnezeu și pe aproapele tău... (M.P. o.c. pp. 66—69).

Pentru luminarea cît mai mult a cititorilor și ascultătorilor, dăm aici și cîteva exemple grăitoare despre cumplita răutate a acestei boli, a iubirii de argint.

BOGATUL LACOM S-A PIERDUT. „Unui om — zice Domnul — i-a rodit țarina. Omul acela cugeta în sine și zicea: „Ce să fac, că nu am unde îmi aduna roadele?“ Apoi și-a zis: „Aceasta am să fac: am să-mi stric hambarele, am să le fac mai mari și am să adun acolo toate roadele și toate bunătățile mele!“ Apoi am să zic Sufletului meu: „Suflete, ai multe bunătăți strînse pentru mulți ani; odihnește-te, mănîncă, bea, veselește-te!“ Dumnezeu însă i-a zis: „Nebune, în noaptea aceasta ți se va lua Sufletul; dar cele ce ai gătit, ale cui vor fi?“ Așa-i cu cel ce își adună sieși comori, și nu se îmbogățește în Dumnezeu“ (Lc. 12 16—21).

TÎNĂRUL BOGAT-PERICLITAT, RĂMAS AFARĂ DIN ÎMPĂRĂȚIA CERURILOR. Într-o zi, pe cînd multe popoare ascultau cu nesaț cuvintele Mîntuitorului ce vorbea, un tînăr iese din mulțime și se apropie de El. Tînărul, după port și înfățișare, se cunoștea că-i de neam ales și bogat. Copleșit de gânduri, tînărul bogat vine la Mîntuitorul, și-L întreabă: „Învățătorule bun! Ce bine voi face, ca să moștenesc viața veșnică?” El cugeta în sine: acum sînt tînăr și avut. Pot să-mi petrec! Pot să mă desfățez! Pot să-mi satisfac poftele mele. Întristarea am s-o alung și să o duc într-o veselie plăcută... Și pe urmă? Ce va mai fi? Toate acestea au un sfîrșit! Tînărul ce venise la Mîntuitorul să-I ceară sfatul, știa aceasta. El trecea cu mintea peste zburdăciunile, jocul și plăcerile tinereții. Se vedea apoi bărbat așezat, cu soție, copii, împresurat de treburi și de griji... Cugetul lui însă zbura mai departe. Se gîndea că și astea trec, au un sfîrșit. Și pe urmă ce va mai fi? Acest „pe urmă” îl tortura groaznic pe bietul tînăr. Ce o să fie cînd și acestea se vor sfîrși! Se vedea bătrîn, slăbit, împovărat de ani, rece, gîrbovit! Se vedea în locul fierbințelii focului tinereților, copleșit de o greutate și un dezgust de toate! Și pe urmă ce va mai fi cu el? Acest „pe urmă” după bătrînețe, era mult mai cumplit, mult mai torturător...! Iată ce l-a adus pe tînărul bogat înaintea Domnului.

Mîntuitorul ascultîndu-l, i-a zis: „Ce-Mi zici bun? Nimenea nu este bun fără numai Dumnezeu. Dar, de voiești să intri în viață, pazește poruncile”. Tînărul a întrebat: „Care?” Iisus i-a zis: „Poruncile (care din lege le) știi: Să nu ucizi, să nu preacurvești, să nu furi, să nu fii mărturie mincinoasă, cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, și să iubești pe aproapele tău ca însuși pe tine”. Iată în scurte cuvinte cuprinsul legii pentru împăciuirea oamenilor pe pămînt. Iată poruncile pe care trebuie a le împlini un creștin bun... Un astfel de om bun, se vede ori se pare, că era și tînărul nostru. Tînărul a răspuns: „Toate acestea le-am păzit din tinerețile mele. Ce-mi mai lipsește încă?” Mîntuitorul, privindu-l cu bunătate, l-a iubit pe el, și i-a zis: „De voiești să fii desăvîrșit, mergi, vinde-ți toate averile cîte ai și le dă săracilor, și vei avea comoară în cer, apoi vino și-Mi urmează Mie”. Tînărul auzind cuvîntul, s-a dus întristat (dinaintea Domnului) pentru că avea avuții multe. După depărtarea tînărului, Mîntuitorul a grăit Apostolilor: „Amin grăiesc vouă, că cu anevoie vor intra bogații în Împărăția Cerurilor”. Ucenicii auzind cuvintele acestea s-au înspăimîntat. Iisus le-a zis iarăși: „Fiilor! Cît de greu vor intra în Împărăția lui Dumnezeu cei ce se încred în avuții! Mai lesne este a trece cămila prin urechile acului, decît bogatul a intra în Împărăția lui Dumnezeu”. Ucenicii auzind acestea, s-au îngrozit mai mult, și ziceau: „Dar cine mai poate să

se mîntuiască?” Mîntuitorul căutînd spre ei, a zis: „La oameni aceasta este cu neputință; iar la Dumnezeu toate sînt cu putință”.

Mulți dintre noi, auzind acestea, se vor îngrozi și ei ca Apostolii, și vor zice: „Doamne! Evanghelia aceasta cere de la noi să ne vindem averile și să le dăm săracilor, ca să ne putem mînuim!” Da iubiților, aceasta este o bună desăvîrșire, dar nu e dat a o împlini fiecare om. E drept că Sfinții lui Dumnezeu au împlinit-o. Prin împlinirea acestei porunci, Sfinții au ajuns la cea mai înaltă desăvîrșire aici pe pămînt, iar dincolo în veșnicie ei au fost încununăți cu strălucita cunună a slavei cerești, pentru că s-au dezlipit de averile pămîntești, dîndu-le săracilor, și mergînd, au urmat Mîntuitorului. Cei care pot cuprinde aur, cuprindă; iar cei ce nu pot, să rămînă la argint, ori la aramă, că și așa vor dobîndi împărăția lui Dumnezeu, de vor viețui creștinește.

Nu averea și strîngerea ei în mod cîstit, ne împiedică intrarea în Împărăția lui Dumnezeu; ci betesugurile sufletești pe care ea ni le provoacă. Așa d.p. Evanghelia cu bogatul nemilostiv ne arată omul pe care avuția îl aruncase în brațele luxului, modelor, ospetelor, mîncărurilor, băuturilor și deslătărilor păcătoase. Evanghelia cu bogatul lacom ne arată pe omul care își făcuse din bogăție un „idol” pe care îl avea mai presus de mîntuirea Sufletului său. Avuția nu-i rea în sine, însă întrebuițarea ei rea și lipirea de dînsa, ne prăbușește în osîndă. „Bogăția de ar curge, nu vă lipiți inima de ea”, zice psalmistul. Lipirea oamenilor cu inima de avere, de bogățiile pămîntești mai mult decît de Mîntuitorul și de bunătățile sufletești, idolatrizează pe mulți creștini. Cui slujește omul mai mult, al aceluia este rob: ori lui Dumnezeu spre mîntuire, ori mamonei spre osîndire.

BOGATUL NEMILOS OSÎNDIT ÎN IAD. Mîntuitorul înfierînd nemilostivirea bogaților care nu ajută pe lipsiți, ne spune pilda aceasta: „Era un om oarecare bogat, care se îmbrăca cu porfiră și vișon, veselindu-se în toate zilele luminat. Era și un sărac, anume Lazăr, care zăcea la poarta lui plin de bube, și dorea să se sature cu firimiturile ce cădeau din masa bogatului; ba și ciinii venind, îi lingeau bubele. Întîmplîndu-se să moară săracul, a fost dus de Îngeri în sinul lui Avraam; a amurit apoi și bogatul și s-a îngropat. Fiind el în munci, în iad, și-a ridicat ochii săi și a văzut de departe pe Avraam și pe Lazăr în sinul lui. Strigînd el, a zis: „Părinte Avraame, milostivește-te spre mine și trimite pe Lazăr, ca să-mi întingă vîrfurile degetului în apă și să-mi răcorească limba, că mă chinuiesc în văpaia aceasta”. Avraam însă a zis: „Fiule, adu-ți aminte, că ți-ai primit cele bune ale tale în viața ta, asemenea și Lazăr cele rele; acum el se mîngîie aicea, iar tu te chinuiești. Pe

lingă toate acestea, între noi și voi s-a așezat prăpastie mare, ca cei ce ar voi să treacă de aici la voi să nu poată, asemenea și de la voi la noi să nu treacă". Atunci bogatul a zis: „Te rog dar Părinte, să-l trimiți la casa tatălui meu, căci am cinci frați, să le mărturisească aceste lucruri, ca să nu vină și ei la acest loc de muncă". Avram i-a zis: „Au pe Moisi și prooroci; să-i asculte pe dinșii". El însă a zis: „Nu Părinte Avraame, ci de va merge cineva din morți la dinșii, se vor pocăi". Avraam i-a zis: „Dacă nu ascultă pe Moisi, și pe Prooroci, chiar de ar învia și cineva din morți, nu vor crede" (Lc. 16 19-34).

OSÎNDIREA ZGÎRCIȚILOR ȘI SALVAREA MILOSTIVEI. Învățatul Simon scrie că în părțile Italiei, aproape de Spalato, se află un iaz foarte adânc, care se numește „al țăranului". Se zice că în anii trecuți, în locul acela petrecea un țăran foarte bogat cu averi trecătoare, însă era avar și nu avea milă de săracii și nefericiții ce se rugau, încît nu putea să vadă sărac la ușa lui, de trei ori ticălosul, îi injura și-i izgonea. El avea soție, feciori și nepoți. Într-o zi, cînd acest nemilostiv era cu lucrătorii săi la țarini și lucrau, și acasă nu era decît o noră a lui, bună la Suflet cu doi fii ai săi, a mers un sărac frumos la față și minunat, care a cerut femeii milostenie. Ea i-a dat ce a putut, apoi l-a sfătuit cu dragoste și cu îndurare să plece mai înainte de a veni socrul ei, sau altul dintre rudeniile ei nemilostive, ca să nu-i facă vreo supărare. Săracul a zis către ea: „În seara aceasta, bagă de seamă cu luare aminte, cînd vei vedea că va țîșni un izvor în mijlocul casei tale, ia un copil al tău și fugi în muntele a ela, ca să scapi fără vătămare. Domnul a urît nemilostivirea casei acesteia, și vrea s-o piardă". Acestea zicînd, s-a făcut nevăzut.

La trei ceasuri din noapte, țăranul șezînd la cină, cu rudeniile și prietenii lui, a început a izvorî apa în mijlocul casei, precum a spus mai înainte Îngerul. Atunci acea milostivă femeie, s-a sculat îndată de la masă, și luîndu-și pe amîndoi copilașii ei, alergă grabnic către munte, după poruncă. În acel ceas s-a scutundat acel nemilostiv bogat, împreună cu casa sa, cu rudeniile și cu toate lucrurile lui. Și nu numai atîta, dar și un rîu de apă a ieșit din acel loc și curgea grabnic după nora sa, drept pedeapsă, că nu a luat numai un copil, după cum i-a zis Îngerul. Ea înțelegînd pricina, s-a înspăimîntat, și a lăsat un copil, alergînd cu sîrguință sus în munte. Dimineața s-a aflat acolo o baltă, unde era casa țăranului, atît de adîncă, încît nu i se dă de fund oricîți stînji de funie s-ar fi lăsat în apă. Dincolo de baltă, ca la o aruncătură de piatră, este alt iaz mai mic, unde a ajuns apa pe copil și l-a înecat Dumnezeuasca judecată.

În această baltă mare se găsesc pești mari, dar sînt fără nici un gust, cum i-am văzut cu ochii mei (zice dascălul de mai sus) unde m-am dus, îndată ce am auzit o minune ca aceasta, ca să mă incredințez de adevăr. Acolo am întîlit pe nora țăranului, și am întrebato duhovnicește să-mi spună de a avut vreo faptă bună, pentru care a miluit-o Domnul. Ea a răspuns, că de cîte ori avea prilej, dădea multă milostenie; și cînd scotea vin, și nu era vreun sărac să-l miluiască, vărsa pe pămînt puțin vin, zicînd acestea: „Primește, o pămîntule, maica noastră, această puțină milostenie, pentru dragostea Stăpînului nostru, de vreme ce nu am cui s-o dau!" Astfel, am cunoscut că pentru această faptă bună a ei, Bunul Dumnezeu i-a dăruit unul din copii; iar pe celălalt l-a înecat, pentru necredința tatălui său. Să nu fie cineva necredincios de această minune înfricoșată, căci martor îmi este Domnul, că așa este cu adevărat. Pînă astăzi se văd acolo bălțile, după cum s-a zis mai sus. Pînă și copiii cei mici le numesc „Bălțile țăranului", și le-au zidit împrejur, ca să nu cadă vreun dobitoc și să se înnece.

Vedeți, frații mei, cît de mare răutate este nemilostivirea? Deci, de vreme ce și singură nemilostivirea este fărădelege, dar încă să mai iei dobîndă și să bei sîngele săracilor, cîtă nelegiuire și se pare că este? O, neîndurarea unora, căroră mai bine e a le zice necreștini decît creștini! Cum au nelegiuiri atît de nemiloasă inimă și Suflet nemilostiv și rău, a ia, nezocotiții, la o sută, cincizeci camătă; și de multe ori îndoesc banii, nesățioșii! Pentru că ia de la sărac dijmă cît voesc, le ia vinul, untdelemnul și grîul pe preț mai mic decît se vinde atunci; pentru că i-au împrumutat cu bani mai înainte, și le vine camătă îndoită! O, nesățioasă iubire de bani! O, neomenoasă nemilostivire! Și nu vă gîndiți, nepricepuților, la muncile jalnice ale iadului, ci alegeți mai bine să aveți aici un ceas cîștig, și acolo să vă ardeți în veci cu acel bogat nemilostiv? Încețați, fraților, cu această nelegiuire! Temeți-vă de Domnul, și vă siliți inima spre milă, ca să scăpați de acea înfricoșată osîndă, căci acolo nu folosesc lacrimile! Dar nu numai după moarte pedepsește Milostivul Dumnezeu pe cei nemilostivi, ci și în această viață vremelnică, căci ca un Drept Judecător a arătat prin multe semne înfricoșate și pilde grăitoare, cît de mult urăște El pe această fărădelege.

OSÎNDA ÎNFIORĂTOARE A IUBITORULUI DE BANI. Un oarecare iubitor de bani a murit nepocăit. Preotul paroh nu voia să-l îngroape în Biserica lui, fiindcă nu s-a mărturisit nici s-a împărtășit la moartea sa. Rudeniile mortului însă îl înfricoșau pe Preot, că dacă nu-l va îngropa, au să-i facă multă pagubă. El le-a zis să pună mortul deasupra unui cal, și să-l lase de bună voie lui

să meargă unde va voi; și unde va sta calul, în acel loc să-l îngroape. Rudeniile mortului au primit sfatul, gândind în mintea lor să facă calul să meargă la Biserică; însă îndată ce puseră pe cal acel trup pîngărit, calul a alergat repede cu multă sîrguință, și stătu (o minune) dedesuptul unei furci, unde spînzurau pe tîlhari. Și, deși l-au bătut cu multe bețe, însă n-a vrut să se miște nicidecum din locul acela. Atunci cunoscînd acea dreaptă judecată a lui Dumnezeu, rudeniile n-au mai zis nimic de aici înainte, ci îl lăsară, și făcînd o groapă la acel loc, l-au îngropat ca pe un fur.

Cu adevărat, fără îndoială, furi de averi, tîlhari și răpitori, sînt toți iubitorii de argint, care fac strîmbătate săracilor, și beau ca lipitorile sîngele lor. Ei se îngrașă și se satură, iar săracii mor de foame și de goliciune. Însă vai lor! Căci aici își fac ei voile lor, și petrec norocire trecătoare, cu durerea și osteneala văduvelor și a sărmanilor; iar acolo vor afla atîta primejdie, încît nu vor avea nici o odihnă, ci pururea și neîncetat se vor arde în focul cel veșnic cu diavolii cei neîndurători și nemilostivi, de care să ne izbăvească Domnul cu Darul Său. Amin (M.P. o.c. pp. 72—5; 78).

DREPTATEA LUI ȚEPEȘ. Se povestește din bătrîni că, pe vremea lui Vodă Țepeș, un negustor pierduse o pungă cu o mie de galben. El dădu sfoară în țară, că va dăruia o sută de galbeni celui ce-i va aduce punga. După puțină vreme se înățișă negustorului omul care găsise punga, venind să i-o aducă. „Jupîne — zise omul nostru — mai acum cîteva zile dădu-i în cale peste astă pungă cu bani. Am aflat de la lume că d-ta ai fi păgubașul, și venii să ți-o încredințez, nu pentru răsplata ce-ai făgăduit-o, ci ca să mă știu cu Sufletul liniștit, că nu m-am bucurat la avutul altuia. Poftim, ține-ți punga și numără galbenii din ea“. Negustorul luă punga și începu să-și socotească avutul pierdut. Pe cînd număra, se tot frămînta cum să facă să nu dea omului răsplata făgăduită. Sarsailă n-ul lăsă să-și ostenească prea mult timp creierul, căci îi și arătă ce avea de făcut.

„Omule — zise negustorul — îți mulțumesc pentru binele ce-mi făcuși. Numărînd banii, văd că sînt numai nouă sute de galbeni, ceea ce înseamnă că ți-ai oprit dreptul dumitale. Și acum umblă sănătos!“ „Jupîne — grăi omul — ți-am spus că nu dorul de răsplată m-a făcut să-ți întorc punga pierdută; ci, cînstea mea la care țin mai mult ca la orice avuție. Eu n-am luat nici o lescaie din banii d-tale. Vorbele pe care mi le spui, pentru mine sînt o înfruntare, o batjocoră, pe care n-o pot îngădui. Numără-ți încă odată banii! Vreau să știu că sînt atîția cîți ai pierdut și n-am nevoie de răsplata dumitale!“ „Am numărat odată, omule, și-ți spusei că am găsit nouă sute de galbeni. Prin urmare ți-ai oprit răsplata. Acum

ce mai vrei de la mine!?“ „Vreau să nu mă fac necinstit! Eu ți-am spus că n-am luat nici un ban din pungă. Bănuiala dumitale e o ocară pentru mine!“ „Dacă găsești purtarea mea neomenoasă, n-ai decît să te plîngi lui Vodă, să-ți facă el dreptate!“ zise negustorul, întorcînd spatele omului cinstit.

Cu Sufletul plin de scîrbă, bietul Român se duse drept la Vodă și se plînsese de neomenia negustorului. Țepeș porunci să fie adus îndată cel cu pricina. După ce ascultă cu băgare de seamă spusele, și ale unuia și ale altuia, încruntîndu-se la față de minie, grăi cu asprime către negustor, al cărui șiretlic îl pricepuse: „Jupîne, dă numaidecît îndărăt acestui creștin punga pe care ți-a adus-o. Dumneata ai pierdut una cu o mie de galbeni, și asta n-are decît nouă sute într-însa, deci, ea nu este a dumitale. Și acum, du-te acasă și așteaptă pînă ți-o aduce punga cea cu o mie de galbeni! Iar tu, creștine, i-ați punga și ține-o în păstrare vreme de o lună de zile. Dacă în acest timp n-ai aflat păgubașul, poți folosi banii ca și cum ar fi ai tăi! Duceți-vă acum în plata Domnului!“ Și așa o păți negustorul cel lipsit de omenie (C. Om. Matur).

PERICLITAREA MONAHULUI IUBITOR DE ARGINT. Sf. Andrei, venind în tîrg la o Cruce, a aflat pe un oarecare monah, a cărui viață o laudau toți, fiind îmbunătățită. Cu adevărat acest monah se nevoia bine, precum se cuvine monahilor, însă era biruit de iubirea de argint fără de măsură. Mulți dintre cetățeni, mărturisindu-și păcatele lor înaintea lui, îi dădeau mulțime de aur, ca să-l împartă la săraci, pentru mîntuirea Sufletelor lor. El însă, fiind cuprins de nesățioasa patimă a iubirii de argint, nimănui nu dădea ci punea tot în punga sa, și văzînd că se înmulțește argintul, se bucura. Fericitul Andrei, mergînd pe calea aceea, unde ticălosul monah își avea petrecerea sa, cu ochii săi proorocești a văzut un șarpe înfricoșat, încolăcindu-se pe lîngă grumazii lui. Mergînd el aproape de acel călugăr, privea la șarpele acela. Călugărul socotind că Sf. Andrei este unul dintre săraci, și stăruiește ca să-i dea milostenie, i-a zis: „Dumnezeu să te miluiască, frate, că nu am ce să-ți dau“. Fericitul depărtîndu-se puțin de la dînsul, a văzut o scrisoare împrejurul lui în văzduh, asupra șarpelui, scrisă cu slove negre: „Șarpele iubirii de argint, rădăcina a toată fărădelegea“. Apoi cău-tînd în urmă, a văzut doi tineri certîndu-se între dînsii: unul era negru, avînd ochi întunecați, căci era drac; iar altul era alb, ca o lumină cerească, căci era Îngerul lui Dumnezeu. Negrul zicea: „Călugărul acesta este al meu, că voia mea o face. El fiind nemilostiv și iubitor de argint, nu are parte cu Dumnezeu; ci, ca un al doilea slujitor de idoli, îmi slujește mie“. Luminosul Înger însă zicea: „Ba nu, este al meu, de vreme ce postește, se roagă, și este smerit

și blind". Așa se certau amândoi, și nu era pace între dînșii. Atunci s-a făcut un glas din cer spre Îngerul purtător de lumină: „Nu ține parte cu călugărul acela, lasă-l pe el, căci slujește lui mamona, iar nu lui Dumnezeu". Și îndată s-a depărtat Îngerul Domnului de la dînsul. Aceasta văzînd-o tericitul Andrei, s-a mirat cum potrivnicul demon a biruit pe Îngerul cel luminat...

Altădată Sf. Andrei a întîmpinat pe călugărul acela în uliță, și luîndu-l de mîna dreaptă, i-a zis: „Robule al lui Dumnezeu, fără de minie să mă ascuți pe mine, robul tău, și cu mila ta primește smeritele mele cuvinte. Pentru tine mi s-a făcut mare necaz, și nu pot să rabd mai mult. Tu mai întii ai fost prieten al lui Dumnezeu iar acum te-ai făcut prieten și slugă diavolului. Ai avut aripi ca și Serafimii; deci pentru ce te-ai dat Satanei, ca să ți le taie din rădăcină? Chip ai avut ca de fulger, și pentru ce ți-ai făcut întunecat la chip? Vai mie! Ai avut vedere ca cei cu ochi mulți, iar acum te-a orbit pe tine șarpele! Soare ai fost, dar acum ai apus în noaptea cea întunecată și rea. Pentru ce frate ți-ai pierdut Sufletul tău? Pentru ce te-ai însoțit cu dracul iubirii de argint? Pentru ce i-ai dat lui odihnă în tine? Pentru ce aduni argintul? Au doară te vei îngropa cu el? Nu știi că după moartea ta, va rămîne altora? Pentru ce ții păcate străine, și vrei să te sugrumi cu scumpetea? Alții sînt flămînzi, însetați și mor de frig; iar tu privind la mulțimea aurului, te veselești. Aceștia sînt pașii pocăinței? Sau astfel este rînduiala călugărească și defăimarea vieții celei deșarte? Oare așa te-ai lepădat de lume și de cele ce sînt în lume? Oare așa te-ai răstignit lumii și tuturor deșertăciunilor? N-ai auzit pe Domnul Care zice: „Să nu agonisești aur, nici argint, nici aramă nici două haine?" Pentru ce ai uitat poruncile acestea? Iată, astăzi sau mîine se sfîrșește viața noastră, și cele ce le-ai gătit, cui vor fi? Au nu știi că Îngerul Domnului, cel ce te păzește, s-a depărtat de la tine plîngînd, iar diavolul stă aproape de tine, și șarpele iubirii de argint s-a încolăcit împrejurul grumazului tău, și tu nu-l simți peel? Adevăr zic ție, că alături de tine trecînd, am auzit pe Domnul Dumnezeu lepădîndu-Se de tine.

Rogu-mă ție, ascultă-mă și-ți împarte averea la săraci, la văduve, la sărmani, la scăpătați, la străinii cei ce nu au unde să-și plece capetele, și sirguiește-te ca să fii iarăși prieten al lui Dumnezeu. De nu mă vei asculta pe mine, apoi să știi că vei pieri rău. Așa mă jur pe Iisus Hristos Împăratul nostru, că îndată vei vedea pe diavolul". Apoi i-a zis: „Oare îl vezi pe dînsul?" Atunci i s-au deschis călugărului ochii cei sufletești, și a văzut pe diavolul ca un arap negru, în chip de fiară, buzat, stînd departe și neîndrăznind a se apropia de dînsul, de teama Sfîntului Andrei. Călugărul a zis Sfîntului: „Îl văd pe el, robule al lui Dumnezeu, și spaimă mare m-a

cuprins. Rogu-mă ție, spune-mi cele ce-mi sînt trebuincioase spre mîntuirea Sufletului meu". Robul lui Dumnezeu Andrei, a zis către dînsul iarăși: „Să mă crezi pe mine, că de nu mă vei asculta, îl voi trimite la tine ca să te muncească; ca astfel toți să vadă rușinea feții tale, nu numai cetățenii aceștia, ci și toți din cele patru margini ale lumii. Deci, păzește-te, și cele ce-ți spun ție, fă-le".

Acestea auzindu-le călugărul, s-a temut foarte, și s-a făgăduit ca toate cele poruncite să le facă. Atunci îndată Sfîntul a văzut că a venit de la răsărit un Duh puternic, ca o văpaie de fulger, și s-a atins de șarpele acela, zdrobindu-i puterea lui. Șarpele neputînd suferi, s-a prefăcut în corb, și s-a dus de acolo. Așijderea și arapul cel negru a pierit, și Îngerul lui Dumnezeu iarăși a luat putere spre paza călugărului aceluia. Ieșind de la el fericitul, i-a poruncit, zicîndu-i: „Ferește-te, ca să nu spui cele făcute de mine la nimeni; iar eu voi începe a te pomeni ziua și noaptea în rugăciunile mele, ca Domnul nostru Iisus Hristos să-ți îndrepteze calea ta spre bine".

Ducîndu-se călugărul, a împărțit tot aurul pe care-l avea la săraci... Prin aceasta mai mult s-a preamărit de la Dumnezeu și de la oameni, și mulți își aduceau la dînsul aurul ca să-l împartă la săraci. El însă astfel zicea celor ce aduceau aurul ca să-l împartă cu miinile sale: „Ce folos îmi este ca să mă îngrijesc de spini străini?" Așa viețuind el, precum se cade unui călugăr, i s-a arătat robul lui Dumnezeu în vedenie, cu fața veselă. El i-a arătat lui un pom luminos pe un cîmp, care avea floare de dulci roduri, și i-a zis: „Să mulțumești lui Dumnezeu că te-a scos pe tine din dinții șarpelui și a făcut Sufletul tău ca pe un pom purtător de floare; deci, sirguiește-te ca pe acea floare s-o faci rod dulce. Iată, acest pom frumos, pe care-l vezi, este închipuire a Sufletului tău".

Deșteptîndu-se călugărul, s-a întărit mai mult în lucrul duhovnicesc, și totdeauna aducea mulțumită lui Dumnezeu și Sfîntului Andrei, plăcutul Său, prin care s-a povățuit la calea mîntuirii (V. Sf. 2 Oct. o.c. pp. 87—94).

144) Am lăsat, ba am și îndemnat pe alții să păcătuiască prin răpire, ca să am și eu cîștig de acolo?

145) Am plîns cu lacrimi amare cînd am pierdut: pămînt, vite, bani, rudinii, cinste lumească... pînă ce am căzut în desnădăjduire? N-am socotit drept, cum că zgîrcenia ucide; iar dărnicia viază Sufletul?

146) Am cheltuit și risipit bani și avere, pe: tutun, haine luxoase, felurite parfumuri, săpunuri parfumate, zorzoane idolești, femeiești: cercei, inele, salbe, mărgelile, fonte, panglici, piepteni de lux, pudră, ruj, unelte pentru schimonosirea feței bărbătești și feme-

iești... jocuri de noroc, jocuri idolatrizatoare (Eș. 32; Osie 2 13; 1 Cor. 10 7), petreceri, jocuri cu lăutari, cîntece curvești, ospete drăcești, prăznuri anticreștinești, hasmodii, beții și alte felurite blestemății? * (Vezi „Oglinda Duhovnicească”, pp. 2553–2648; 2058–2062, de autor).

Dracii acestei vămi, cu chipuri monstruoase de avari, cu pungi, cu fișicuri și bancnote în ghiare, cu haine multe în brațe, cu felurite agoniseli, cercetează Sufletul, care îngrozit fiind, se ascunde în haina Îngerului, ca să nu fie răpit de ei și aruncat în iad. Îngerii plătesc din lădița faptelor bune acelor vameși, și pleacă înainte mai departe.

VESELIILE LUMINĂTORILOR ȘI LUMINAȚILOR LUMII ÎN RAI

1) Mîntuitorul nostru Iisus Hristos stă în Slavă pe norii cerurilor, privind cu blîndețe, în nemărginita-I iubire Dumnezeiască, peste fiii oamenilor din ceruri și de pe pămînt.

2) Cei patru viețuitori înaripați, cu față de: om, leu, vițel și vultur, formează Tronul Dumnezeirii.

3) Maica Sfîntă și Preacurată a Domnului nostru Iisus Hristos.

4) Mulțimile oștirilor îngerești stau în jurul Mîntuitorului, de-a dreapta și de-a stînga Lui, slujindu-I cu frică și bucurîndu-se înaintea Lui cu cutremur (Ps. 2 10).

5) Sfîntul Ioan Botezătorul cu Sfinții Prooroci.

6) Sfinții Apostoli.

7) Sfinții Ierarhi.

8) Sfinții Mucenici și Mucenițe.

9) Sfinții Cuvioși și Cuvioase.

10) Sfinții Drepti și Drepte.

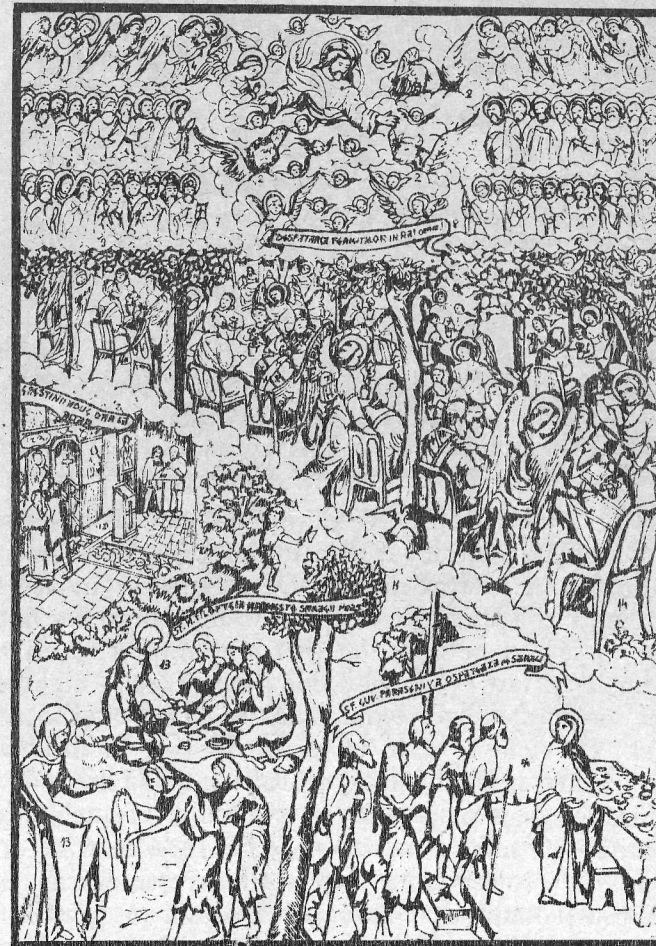
11) Glasul poporului, care-i glasul lui Dumnezeu, îndemnînd pe fiecare la milă, zice: „Mai dă loc omule și Sufletului”. Mîntuitorul Însuși îndeamnă pe toți și pe toate să fie milostivi, zicînd: „Fiți milostivi, precum și Tatăl vostru Cel din cer este milostiv... Faceți-vă prieteni din mamona nedreptății... Mergi, vinde-ți averile tale și le dă săracilor, și vei avea comoară în cer, ia-ți crucea și urmează Mie” (Lc. 6 36; 16 9; Mt. 19 21). „Mila — zice Apostolul — se laudă în ziua Judecării” (Iac. 2 13).

* Iubirea de avuție, zgîrcenia și risipa, sînt păcate de moarte, care prăbușesc în iad pe cei care nu le părăsesc și nu se pocăiesc de ele.

12) Toți milostivii creștini — cler și popor — conducîndu-se după învățăturile Domnului și ale urmașilor săi, ajută Biserica cu cele de trebuință.

13) Sfînta Muceniță Filofteia și mulți alți creștini și creștine, hrănesc pe cei lipsiți.

14) Sfînta Cuv. Paraschiva ospătează și îmbracă pe săraci.

15) După repauzare, toți cei milostivi — bărbați și femei, conducători și conduși — trec de pe pămînt în Rai, în locașurile fericirilor, unde se îndestulează cu mari bucurii, veselindu-se pururea.

PEDEPSELE ZGÎRCIȚILOR ȘI RISIPITORILOR ÎN IAD.

Chipul de față ne arată și ne transportă cu gîndul în iad, punîndu-ne înaintea pedepsele iubitorilor de argint, ale zgîrciților, ale risipitorilor averii și agonisitei lor pe deșertăciuni și păcate. Cei care adună și îngrămădesc bani peste bani și averi peste averi, înmulțind acestea cu vicleșug și felurite mijloace anticreștinești,

ca niște uriașe stînci de munte, dimpreună cu risipitorii pe deșertăciuni, sînt siliți de îngerii răi a le împinge și duce din loc în loc, pînă îi prăbușesc în iazărul de foc. De asemenea, în acel iazăr de foc sînt aruncați și viclenii, care prin vicleșugurile lor întunecînd, tulburînd și torturînd pe alții, au pierdut Împărăția lui Dumnezeu și s-au prăbușit în iad. „Nu va locui lîngă Tine — zice psalmistul — tot cel ce viclenește... Vie dar moartea peste ei și să se pogoare la iad de vii, că vicleșug este în locașurile lor, în mijlocul lor... Întărit-au lor însuși cuvînt viclean, sfătuitu-s-au să ascundă cursă... iscodit-au fărădelege, stinsu-s-au (s-au pierdut vremelnice și veșnice) iscodind iscodiri” (Ps. 5 4; 54 16—17; 63 2—6) —

Milostenia și sinceritatea înțelept * creștinească, făcută în folosul sufletesc și trupesc al aproapelui, scapă pe creștini de acest păcat ucigător de suflete. Pe unii ca aceștia îi ferește Mîntuitorul, zicînd: „Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui” (Mt. 5 7; 25 34—40; comp. Lc. 10 30—37; Iac. 2 13—26; Ps. 40 1—3; Is. Sir. 3 29—30).

* Fără odiosul păcat al clevetirilor și trădărilor.

VAMA a 8-a, A CAMETEI ȘI A VICLEȘUGULUI

ășînd pe vameșii draci de la vama zgîrceniei (tulburîndu-se și mușcîndu-se groaznic de cîudă, între ei, am călătorit tot mai sus în văzduh, pe acea cale necunoscută, întunecată și înfricoșată, pînă ce am ajuns la vama ce se cheamă, a cametei și a vicleșugului. Acolo se cercetează toți acei care-și dau argintul sau banii lor cu camătă, agonisindu-și dobîndă necurată; lacmii și cei care țin în casele lor lucruri străine ca pe ale lor înșiși. Acolo, întrebatorii vameși, m-au cercetat cu de-amănuntul, de felurite părți ale acestui păcat. În fața acelei înfricoșate privesc mi-au apărut în minte cuvintele Dumnezeuieștilor Scripturi: „De vei împrumuta bani fratelui tău sărac, din poporul Meu, să nu-l strîmtorezi și să nu-i iei camătă... să nu dai cu camătă fratelui tău: nici argint, nici pîine, nici nimic din cîte se obișnuiesc de cămătari a le da cu dobîndă”. „Argintul său nu l-a dat cu camătă”. (Eș. 22, 25—27; Lev. 25, 35—37; 2 Lege. 15/10; 23, 19—20; Ps. 14, 1—5; 23/8; Prov Sol. 22/7; 28 8; Ps. 5, 4—6; 11; 14/4; 25, 4—5; 35, 1—4; 36/9; 40/9; 42/1; 52, 6—7; 93, 16—17; 118/115; 139, 1—5; 138, 7—10, 19—20; 118/61, 110; 141/4; Iez. 3, 24—27; Is. 30, 1—17; Mat. 5, 7.)

„Nu va locui lîngă Tine, Doamne, cel ce viclenește... Cei ce viclenesc, de tot vor pieri... Iată cu adevărat israelitean, în care nu este vicleșug... Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu”. (Ps. 5, 4—5; 11, 3; Ioan 1, 4—7; Mat. 5, 8).

Ne avînd însă cu ce să mă învinuiască mă acuzau numai de vicleșug, că am amăgit pe cineva și am luat ceva din ale lui; dar fiindcă n-au putut dovedi aceasta temeinic, scrișneau cu dinții lor infernali asupra mea, înfricoșîndu-mă. Noi însă am plecat de acolo mai sus, mulțumind lui Dumnezeu.

Îngerii cu Sufletul suind mai sus, ajung la vama a 8-a, a cămătăriei și a vicleșugului, unde sînt opritți de vameșii draci cu șeful lor drăcesc. Dracii fioroși ne ies înainte cu pungile pline cu bani și multe catastife, după care ne cearcă pe toți, de ex. de:

147) Am adunat bani (a) cu felurite viclenii (b) și i-am dat cu camătă, iar de cei lipsiți n-am purtat nici o grijă?

a) CAMATARNICUL E UN SATANIC TÎLHAR. „De va săraci fratele tău și nu va putea munei la tine ajută-l pe el, ca pe un nemernic și trecător, ca să trăiască fratele tău pe lângă tine. Să nu iei de la el camătă, nici mai mult decît i-ai dat, ci să te temi de Dumnezeuul tău — Eu sînt Domnul — ca să trăiască fratele tău cu tine. Argintul tău să nu-l dai cu camătă și pentru cîștig să nu dai lui bucatele tale...” Pentru camătă mulți au păcătuit (Lev. 25, 35—37; Eș. 22, 25; comp. 2 Lege 23, 20; Ps. 14, 5; Mat. 42; Lc. 6, 34; Iez. 22, 12; 18, 13; Is. Sir. 27, 1).

„De vei împrumuta bani vrea-știi din poporul Meu, săracul care este lângă tine, să nu-i fii lui ca un cămătar și să nu-i ceri camătă” (Eș. 22, 25). Zahau, vameșul, simțindu-se împovărat și cu păcatul acesta, cînd s-a învrednicit a-L vedea pe Mîntuitorul în casa lui, pentru a se curăți a strigat: „Doamne, iată jumătate din

avuția mea o dau săracilor și de am nedreptățit pe cineva cu ceva întorc împătrit” (Lc. 19, 1—10).

Din aceste locuri scripturistice, precum și din altele, reiese destul de clar că este oprit credincioșilor a da bani cu camătă, adică a expluata nevoile fraților lor căzuți în sărăcie, prin camete grele, care în doi-trei ani, îndoiesc capitalul și astfel îi lasă în mizerie neagră, pieritori, fără: haină, hrană și adăpost, prin sechestrarea puținului lor avut. Sfînta Biserică Ortodoxă, adevărata Maică, iubitoare deopotrivă a fiilor ei duhovnicești, stăruind asupra învățăturilor de mai sus, oprește orice fel de camătă. Mireanul creștin, de va vrea să ia camătă de la fratele său creștin, acela să se afurisească și să se lipsească de Dumnezeiasca Precistanie, pînă se va părăsi. Atunci să se ierte și să se primească la Biserică” (P.M.B. gl. 86). „Cine ia cu asupra (camătă), precum iubitorul de argint, trei ani să se pocăiască și metanii 100 în zi” (P.B.G. pg. 110 gl. 88).

Iată ce pătesc cei care aleargă a-și aduna bani și averi cu nedreptate, camătă, vicleșuguri sau pe alte căi necinstite. Chipul de față ne arată pe asirianul, general, Iliodor, venit cu oastea în Ierusalim, pentru a lua vasul cu banii destinați văduvelor și săracilor. Arhiereul, Preoții și credincioșii au cerut ajutor de sus... Atunci a venit, de la Domnul, un cal cu un călăreț grozav și foarte împodobit și a lovit pe

Iliodor cu copitele. Apoi s-au mai arătat și alți doi tineri străluciți, care îl băteau neîncetat pe Iliodor cu săbii de foc.

Sub ploaia loviturilor groaznice, ostașii asirieni s-au înfricoșat și au leșinat; iar Iliodor prăbușindu-se jos, zăcea mort, fără nădejde de mîntuire... Așa a pedepsit și pedepsește Dumnezeu pe răpitori (2 Macb. 3...).

Dacă aici pe pămînt se bat și se muncesc acești păcătoși astfel, care-i numai arvună, apoi socotească-se oricine, cît de groaznice și înfricoșate sînt bătăile și muncile lor de dincolo de mormînt, în infern și în iezerul de foc!!!

Cine te împrumută, ca peste timp să-ți ia o sumă mare înapoi, acela este fur și tilhar! Cei care iau camătă te jefuiesc, nu te împrumută! Cămătarii, cu cei pe care-i împrumută, sînt ca pescarii cu peștele. Îi aruncă acestuia o musculiță, ori o fărîmă de mîncare necesară lui, ca peste scurtă vreme, trăgînd undița, să scoată din apă peștele întreg. Undița cămătarului este chitanța. El îți aruncă un mic împrumut ca, peste cîtva timp, să te înghită cu toată averea ta.

PEDEAPSA CĂMATARULUI. O văduvă sărmană care a fost silită să plătească de două ori atît cît datora creditorului său își luă refugiul la Episcopul orașului. Acesta o luă sub scutul său și căută să înduplece pe creditor prin Diaconul său, aducîndu-i aminte de Judecătorul Suprem, Care la rîndul Său îl va judeca de asemeni fără milă. Creditorul însă nu se lăsă înduplecat. Atunci Diaconul voi să-i numere banii din casa Episcopului. Cum își ținea creditorul mîna, ca să-și primească banii, deodată i se făcu rău, căzu jos și muri (O.M.P. 308).

CĂMATARUL ESTE O FIARĂ CUMPLITĂ. Sfîntul Vasile cel Mare (* 379) în frumoasa Omilie, ținută „contra cămătarilor”, arată lăcomia năîfrînată a acestora, în trăsături foarte triste și potrivite pentru toate timpurile. Iată cîteva cuvinte din această Omilie: „Cămătarul nu ține seamă de împrumuturi; el nu aude rugăciunile fierbinți ale împrumutătorului, ci rămîne neînduplecat, nemișcat, surd la rugăminți, fără simțire la lacrimi, jurînd cu îndrăzneală că nici el nu are bani... Îndată ce împrumutătorul îi făgăduiește însă camătă mare, atunci se veselește, fruntea i se descrețește și caută să prindă în undița pe săracul, care-i stă înainte... Argintul fiind primit de împrumutător, nefericirea a intrat în coliba lui. Noaptea în vis vede pe cămătar, care se repede ca un cîine spre dînsul... Sărăcia nu este o rușine; mai bine să o purtăm cu răbdare decît să ne împrumutăm... Femeia cere haine noi, servitori sclivisiți, mîncări alese și îți spune să te împrumuți, Cei ce ascultă astfel de pofte femeiești, se fac pradă cămătarilor”.

Tot așa și Sfîntul Grigore de Nissa (+ 396), zugrăvește pe aceste fiare cumplite în Omilia sa, îndreptată „contra cămătarilor”. Aduc aici puține cuvinte din această comoară de povătuiri: „Viața cămătarului — zice Sfîntul Grigorie — este trîndavă și lacomă. El nu cunoaște nici munca cîmpului, nici grija negoțului... plugul lui este pana, cîmpul lui hirtia, sămînța este camăta spurcată a banilor săi... El dorește oamenilor sărăcie, nefericiri, lipsuri, ca să vină la dînsul să se împrumute”. Lupi de aceștia, ba și mai răi, sînt azi în popor. „Aurul și argintul vostru au ruginit și rugina lor va fi mărturie asupra voastră. Ea va mîncă trupurile voastre ca

locul. Ați strîns comoară la zilele cele de apoi” (Iac. 5, 8). De aici, vedem pentru ce Biserica-nu primea ofrande, în secolul al IV-lea, de la cămătari. Acești lupi răpitori însă astăzi sînt mai rău decît atunci (T.L. o.c. Tom. III pag. 160).

Sfintele Pravili osîndesc pe nesățioșii cămătari:

1) „Episcopul, Presbiterul (Preotul) sau Diaconul, cerînd camătă de la cei pe care-i împrumută, ori să înceteze, ori să se caterisească”. (Apost. 44).

2) Deoarece mulți dintre preoți și clerici, umblînd după averi și cîștig urît, au uitat de dumnezeieștile cuvinte care zic: „Argintul său nu l-a dat cu camătă...” (Ps. 14, 5) și împrumutînd, cer dobîndă, Sfîntul și Marele Sinod a judecat cu dreptul că, de se va afla cineva, după hotărîrea aceasta, luînd camătă de pe împrumut sau în alt chip practică aceste lucruri sau cer înapoi odată și jumătate, ori născocind altceva pentru cîștig urît, se va caterisi din cler și va fi afară din rînduiala bisericească. (Sind. I ec. can. 17). Cel ce ia camătă, de va vrea să cheltuiască la săraci, promițînd că părăsește iubirea de bani, poate fi primit la preoție...” (Sf. Vasile 14; Sin. Laod. 4; Cart. 5; 20; Sf. Grigorie de Nissa 6; Sin. 6 Ec. can. 10; P.B. Saché. o.c. pag. 135—6).

Apa sfredelește stinca
Spune zicătoarea—dar
Milioanele de lacrimi
Çurg de veacuri în zadar
Ne putînd muia o stîncă:
Inima de cămătar!

CĂMATARUL DUS ÎN IAD CU TRUPUL. În anul 1516 era în Florența un egumen, la mînăstirea Sfîntul Marcu, Antonie cu numele, om plin de bunătăți și învățat. Acesta într-o noapte făcînd rugăciuni, mai înainte de vremea Utreniei, a auzit tulburare mare afară, pe cale și gloată fără de număr. Ieșînd afară din chilie, a văzut mulțime multă, nenumărată, ca și cum ar fi fost oameni șezînd pe cai negri. El i-a întrebat pe aceia: ce fel de oameni ar putea fi? Ei însă nu i-au răspuns nimic. Atunci Antonie a priceput că este o vedenie. Rugîndu-se puțin, cu frică multă i-a jurat cu Numele lui Hristos să-i spună ce fel de oameni sînt și unde merg? Atunci, unul dintre dînșii i-a zis: „Noi sîntem draci și mergem în cetate să luăm pe un iubitor de bani, cămătar, foarte bogat în fără-de-legi și să-l băgăm cu tot trupul în muncă, după cum ne-a dat voie Domnul, spre pilduirea multora”. Cuviosul, jurîndu-i cu Numele lui Dumnezeu, le-a zis: „După ce-l veți lua să treceți iar pe aici”. Apoi, intrînd iarăși în chilie, își continuă rugăciunea sa. Peste puțin timp, auzînd iarăși gîlceavă, a ieșit afară. El a văzut pe acel blestemat, iubitor

de bani, că îl pusese în doi ca un sac cu paie pe un cal, fără șea și strigau cu toții: „Iată cămătarul care a băut sîngele săracilor și văduvelor. La vederea aceasta, Antonie, a rămas plin de frică.

După ce s-a făcut ziuă, doi boieri, care erau fii ai acestui cămătar și iubitor de bani s-au dus la Antonie — egumenul — rugîndu-l să meargă la trupul tatălui lor și să-i facă cuvînt de înmormîntare (că voiau să-l cîntească pe tatăl lor cu mari cheltuieli). Mergînd el la casa lor le-a zis ca să-i arate trupul lui. Ei aveau un sicriu bătut în cuie, plin cu oarecare materie, ca să fie greu, adică ca și cînd tatăl lor ar fi într-însul și ziceau că nu se poate să-l deschidă punînd multe pricini. Egumenul Antonie le-a zis: „Pe mine voiți să mă amăgiți ticăloșilor? Eu astăzi am văzut pe tatăl vostru cu cîtă rușine și chin îl duceau dracii în muncă, în care veți intra și voi de nu veți întoarce săracilor cîte a luat de la ei pe nedrept tatăl vostru, cel de trei ori blestemat. Nu vă mai sîrguiți să-i gătiți sicriu plin cu paie, nici să-i faceți petreceri și cheltuieli, căci dracii i le-a făcut lui, după cum i se cădea și l-au dus în matca focului cu multă rușine, ca să ardă pururea, cu celălalt bogat.

Acestea auzind ei au rămas cu multă ocară și rușine, văzînd arătat lucrul acela pe care ei socoteau să-l ascundă și lăsară cheltuiala nesăvîrșită... (M.P. o.c. pg. 74).

AUR AI POFTIT? SATURĂ-TE DE AUR. Kesarie scrie în „Dialog“ că a murit un oarecare iubitor de argint. El a cerut femeii lui ca să-i facă un bine. Ea, i-a făgăduit, cu jurămint că-i va îndeplini orice-i va cere, neștiind gîndul lui. Atunci el i-a spus: „Această pungă cu galbeni voiesc să mi-o pui în mormîntul meu, cu foarte mare dibăcie ca să nu te vadă cineva și să mi-o fure mai pe urmă.

După ce a murit acest ticălos, femeia a făcut voia lui, după jurămint și i-a pus acei galbeni sub cap, ca și cum ar fi fost o pernă. Doi, din cei care-l îngropaseră, au priceput și noaptea s-au dus să-l fure. Îndată însă ce au deschis mormîntul și au luat capacul de pe sicriu, avînd cu ei și o făclie aprinsă, au văzut doi draci înfricoșați care stăteau deasupra mortului... Unul din ei scotea galbenii din pungă și-i dădea celui alt, care spintecase pieptul mortului și îi îndesa în inima lui, zicînd: „Aur ai poftit nesățiosule, satură-se inima ta acum, precum ai poftit.“ Acestea văzîndu-le hoții au fugit cu frică mare cutremurîndu-se.

Altă povestire. În părțile Franței era un alt om, oarecare, avînd mult nesațiu la avuție. La vedere el se arăta evlavios și se ruga adesea. Iubea pe slujitorii Bisericești, însă numai ca să acopere prin aceasta, patima iubirii sale de argint. Aceștia îl sfătuiau să se pocăiască pentru ca să nu fie osîndit în iad. El se prefăcea că

dă milostenie... și astfel și-a petrecut toată viața sa. În ceasul cînd lezea Sufletul lui cel spurcat, au venit la casa acestuia doi ciini negri și înfricoșați, sărind pe așternutul unde zăcea ticălosul, cu durere și chin grozav. Acei ciini, punîndu-și limbile lor în gura cămătarului, a scos și el limba sa și o spînzura afară, lungă de o palmă. Atunci, acei ciini negri, i-au tras-o și i-au rupt-o din rădăcină, luînd-o împreună cu sufletul lui în gheena cea nestînsă. Trupul rămas l-au lepădat să-l mînînce fiarele.“ (M.P. o.c. pg. 75—6).

b) Tot cel ce se poartă cu vicleșug se leapădă de la Prea Sfintele Taine, ca sluga vicleană, care a ascuns în pămînt talantul Domnului său și cade din Împărăția, Luminii, ca Iuda Iscarioteanul din apostolat, ca Saul din împărăție, ș.a. Cei ce umblă cu viclenii și minciunării, pentru a iscodi viața aproapelui său; judecîndu-l, osîndindu-l, îndurerîndu-l, și păgubindu-l, sînt niște antihriști, asemenea cu diavolul, care cu viclenie s-a camuflat în corpul șarpelui și prin gura lui a mințit pe Eva, amăgind-o: „Mîncăți din pomul oprit, că nu veți muri... ci veți fi ca Dumnezeu, cunoscînd binele și răul“ și așa i-a despuiat de bunătățile și fericirea cu care-i înzestraseră Dumnezeu (Fac. 3). Da, aceia sînt asemeni cu diavolul, care mai pe urmă camuflîndu-se în Cain, cu vicleșug și minciună și-a scos pe fratele său Abel afară din casa părintească, la cîmp, unde l-a omorît. Cu acest paloș, ascuțit pe ambele părți: adică cu viclenia și minciuna, cutreieră diavolul lumea în lung și-n lat, camuflat în năimiții săi, despuind și ucigînd sumedenii de oameni, din toate ramurile societății, cu diabolicul său paloș. Cine este a lui Dumnezeu, nu umblă cu acest paloș drăcesc, ci cu stîlparea sincerității și a adevărului ziditor și mîngîietor de Suflete.

148) Am mărit magaziile mele pentru a strînge în ele prisurile roadelor ce se cădea să le fi dat săracilor, care piereu sufletește și trupest, de foame și golătate? (Vezi Ogl. Duhov. pp. 2599—2605, de autor).

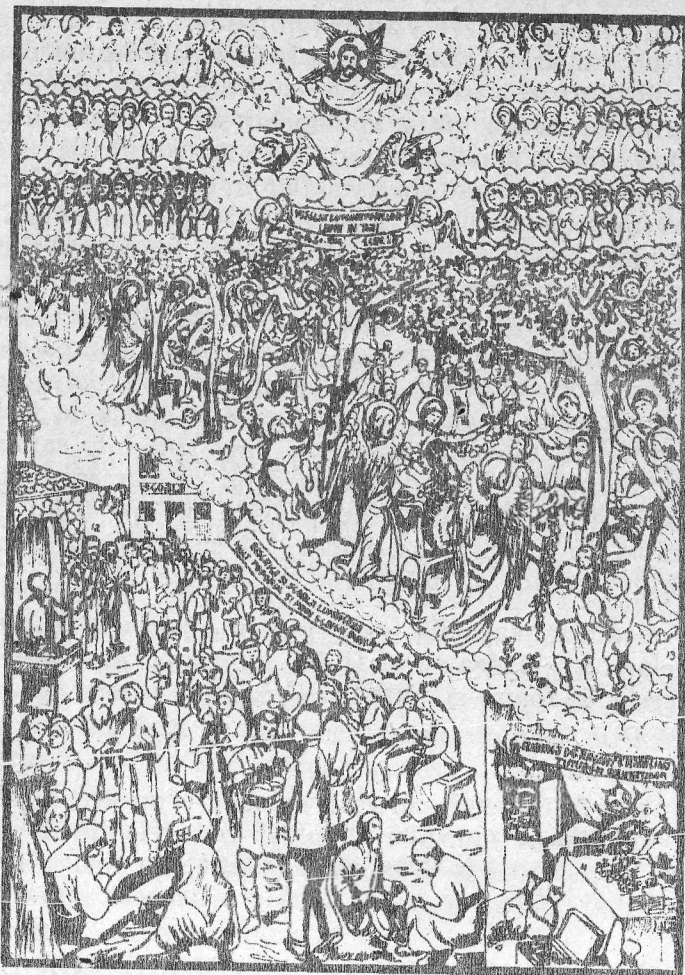
Vai și amar de Sufletele care sînt oprite și aruncate de la această vamă, jos în adîncul muncilor iadului! Sufletele libere de acest păcat și cele care au cu ce plăti, trec înainte, tot mai sus, la înălțime.

VESELIILE LUMINĂTORILOR ȘI LUMINAȚILOR LUMII ÎN RAI.

1) Mîntuitorul Hristos pe norii cerului.

2) Cei patru viețuitori înaripați cu chip de: om, leu, vițel și vultur, care formează Tronul Dumnezeirii.

- 3) Maica pururea Fecioară, de Dumnezeu Născătoare.
- 4) Oștirile îngerești de-a dreapta și de-a stînga Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, Dumnezeu-Omul.
- 5) Sfîntul Ioan Botezătorul cu Sfînții Prooroci.
- 6) Sfînții Apostoli.
- 7) Sfînții Ierarhi.

- 8) Sfînții Mucenici și Mucenițe.
- 9) Sfînții Cuvioși și Cuvioase.
- 10) Sfînții Drepti și Drepte.

11) Oamenii care se robesc iubirii de argint, cămătărilor și stringerii averilor, ascultă de păcat, de însuși diavolul, pînă se confundă în iad... vai lor!

12) Adevărații creștini — cler și popor — nu se lasă robiți de bunătățile și avuțiile pieritoare. Acestora de le-ar curge veniturile, întocmai ca apa de pe riuri, ei nu-și vor lipi inima de ele; ci le stăpinesc și le administrează spre Slava Marelui Dumnezeu și binele obștesc. Orice prisos din veniturile ce le au, ei îl transformă în: binefaceri, cărți religioase, reviste educatoare și luminătoare de Suflet, prin care aceștia se ostenesc a abate cît mai multă omenire din alergarea ei nebună spre pierzare, pe calea vieții, la fericirea veșnică. Așijderea, toate persoanele dornice de mîntuire, se silesc ași procura cît mai multe cărți folositoare de Suflet, a le citi cu drag și a se lumina, dîndu-le apoi cu bună voință și altora, spre a afla și ei voia lui Dumnezeu și a se folosi sufletește. La aceasta însuși Mîntuitorul ne îndeamnă, zicînd: „Cercetați Scripturile, că vouă vi se pare că prin ele veți avea veșnică viață; și acelea sînt care mărturisesc pentru Mine” (Ioan 5, 39). „Sabia Duhului — zice Apostolul — este Cuvîntul lui Dumnezeu... Iar cine nu are sabie, zice Domnul, să-și vîndă haina sa și să-și cumpere” (sabie-cărți folositoare de suflet)... (Efes. 6, 17; Lc. 22, 36).

13) După trecerea din viață acești luminați luminători ai poporului se duc de îngeri în locașurile fericitorilor, unde se veselesc pururea cu Îngeru și cu Stînții.

MUNCA ÎN IAD A CĂMĂTARILOR

Chipul de față ne înfățișează nemilostivirea cămătarilor față de cei lipsiți. Aceștia sînt îmbrăcați luxos, serviți din vreme în vreme cu mîncările și băuturile cele mai bune, îngrășați peste măsură, de gîndești că crapă, n-au nici un pic de milă de cei lipsiți. Registrele de pe birouri arată banii împrumutați lipsiților. Banii de aur, de argint, de hîrtie, din casele de bani, de pe birouri și mese, sînt stropiți cu sudoare și singe, cu bucăți din viața sărmanilor lipsiți. Orice rugăminți făcute de sărmanii oameni și de femeile goluțe, nu află nici un ecou în ființa lor. Ei una știu și zbiară: „Să-și plătească datoriile, să dea dobîndă și să achite capetele, Să facă cum vor ști: să muncească, să vîndă ce au, să se împrumute, să se bage slugi și să aducă bani, bani și iarăși bani. Sărmanii oameni, trebuie să rabde mult, mult de tot, ca și Săracul Lazăr, cel lipsit, bubos și flămînd, din poarta bogatului nemilostiv.

După moarte, ca și acela, săracii răbdători se duc în sînul lui Avraam. Cămătarii, necredincioșii și nemilostivii, care cu cămete-

lor au împovărat pe săraci, mîncîndu-le viața, sînt apucați de draci și aruncați cu furcile lor ascuțite în iad, în iezerul de foc nestîna.

Acolo văd ei marea păcătuire ce au săvîrșit în viață, dar este prea tîrziu, prea tîrziu. Tipînd, tînguindu-se cu ceilalți păcătoși necu-nățiți, adică neîngrijiți sufletește, se vor munci și văita în vecii vecilor...

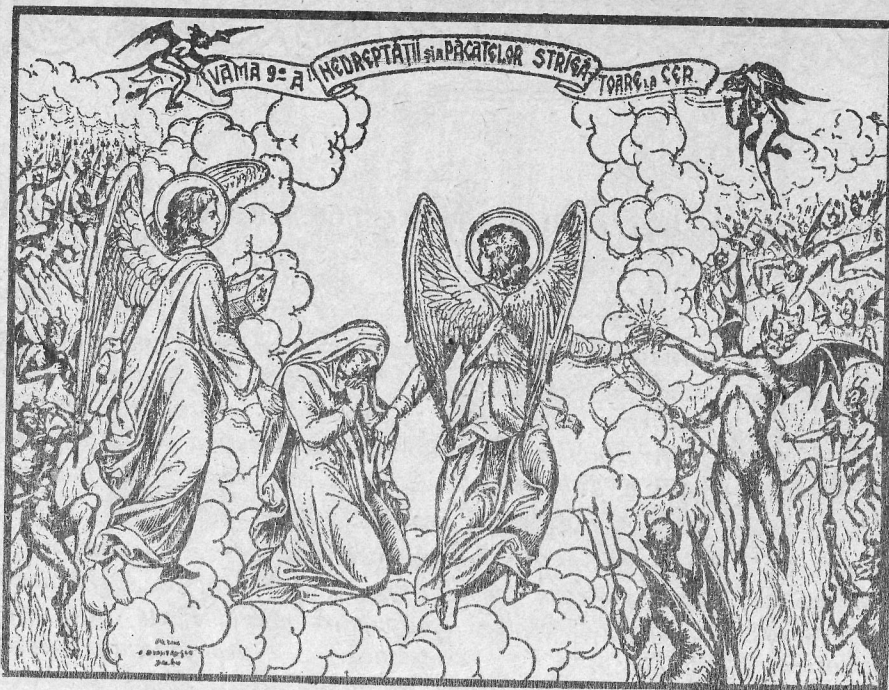

VAMA a 9-a, A NEDREPTĂȚII ȘI A PĂCATELOR STRIGĂTOARE LA CER

rcîndu-ne noi și de acolo tot mai sus, am ajuns la vama nedreptăților și a păcatelor strigătoare la cer: asuprirea săracilor, văduvelor și orfanilor; oprirea plății slugilor și lucrătorilor; defăimarea părinților tru-pești și duhovnicești. Acolo se cercetează cu deamănun-tul toți judecătorii nedrești, care judecă după: plată, daruri, mită, care pîrtinesc celor vinovați iar pe cei nevinovați îi ostîndesc. Se mai cercetează acolo oprirea de plată a lucrătorilor pămîntului, cei ce fac cîntare și măsuri nedrepte cu care ne-puțătoresc, nedreștii toți se cercetează cu deamănuntul acolo. Atunci, ca într-un tablou, cu litere luminoase, mi-au apărut înaintea ochilor mei sufletești, hotărîrile Dumnezeiești din Scripturi: „Celce face nedreptate își urăște Sufletul său... Nedreștii nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu...” (Ps. 10, 5; 1 Cor. 6, 9—10, 2 Tim. 2 19). „Teme-te de Dumnezeu și cinstește pe Preot și-i dă partea lui, precum s-a poruncit ție...” (Is. Sirah 7, 32—33). „Iată Eu trimit pe Îngerul Meu înaintea feții tale ca să te păzească pe cale și să te ducă în pămîntul pe care l-am gătit ție. Ia aminte de tine însuși și ascultă de dînsul și nu-i fi necredincios lui, pentru că nu se va lăsa el după tine, că Numele Meu este peste dînsul” (Eș. 23, 20—21; Mal. 2, 7; Zah. 3; Iez. 44, 23; Apoc. 2 1, 8, 12, 18; 3 1, 7, 14). Celor mari ai poporului li se cuvine cinste iar celor mici și nepu-tincioși îngrijire... Cînd judecați să nu căutați în fața oamenilor, să ascultați pe cel mic ca și pe cel mare, să nu vă temeți de nimeni, căci Dumnezeu este Cel ce face dreptate... Să nu iei daruri, căci darurile orbesc ochii celor înțelepți și succesc hotărîrile celor drești Caută dreptate și iar dreptate ca să trăiești și să stăpînești pămîntul,

pe care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă" (2 Lege, 1, 17; 16, 19–20). Noi însă am plecat mai departe în sus și de acolo, nedînd nimic la acea vamă.

Chipul de față ne arată pe vameșii-draci cu șeful lor, oprind și cercetînd Suflul omenesc la vama a noua, a nedreptății și păcatelor strigătoare la cer. Aici sînt întrebate de păcatul acesta sufletele judecătorilor și a diferiților stăpînitori, care au pătinit celor vinovați și au apăsă sau nedreptătit pe cei drepti. Aici ne cercetează pe toți și pe toate care am nedreptătit și săvîrșit groaznice, păcate, strigătoare la cer, sub felurite forme, asupra aproapelui nostru, de ex. de:

149) Am nedreptătit (a) pe aproapele prin: nesocotirea dreptății legale prin facerea de rînduiești sau regulamente nedrepte, prin împărțirea darurilor sau a funcțiilor nu după meritul fiecăruia, ci după favor, prin violarea celor 6 porunci din decalog, privitoare la iubirea aproapelui? Am căzut în păcatul ieroseliei (sacrilagii)?

a) Nedreptățitorii să facă ca și Zaheu: „Doamne, de am nedreptătit pe cineva cu ceva întorc împătrit și jumătate din averea mea o dau săracilor” (Lc. 19, 8; comp. Eș. 22, 21–27; Iac. 5, 1–5; II Lege 1, 17; 16, 19).

150) Am ucis pe cineva cu voia mea? (Fac. 4, 40).

151) Am făcut sodomie (b) cu bărbați, cu femei, cu copii; eu cu altul și altul cu mine? (Fac. 18, 20; Efes. 5, 3).

b) Sodomia este păcatul curviei cel mai scîrnăv, făcut nefirește, de bărbat cu bărbat și bărbat cu femeie. Păcatul acesta scîrnăv, practicat odinioară de cetățenii Sodomei în timpul patriarhului Avraam, a miniat pe Dumnezeu așa de groaznic, încît a ars în întregime cetățile Sodomei și Gomorei, cu ploaie de piatră pucioasă și eu foc, din cer (Fac. 19). „Bărbații păgîni — zice Sfîntul Apostol Pavel — au părăsit întrebuintărea firească a femeii, s-au aprins în pofta lor unii spre alții și au făcut lucruri rușinoase, bărbat cu bărbat” (Rom. 1, 26–32). Așa ni se spunea din bătrîni că acest scîrnos păcat al Sodomei îl săvîrșeau turcii unii cu alții; poate mai mult atunci cînd umblau în războaie cu anii.

Stricătorii de parte bărbătească (sodomitenii) și stricătorii de vite, uciagașii, fermecătorii, preacurvarii și idolatrii sînt vrednici de aceeași pedeapsă. Drept aceea, forma pe care o ai pentru ceilalți aplico și la aceștia, Cînt privește pentru cei care s-au pocăit pentru necurăția (curviei nefirești, timp de 30 de ani de cînd s-au lăsat de păcat) pe care au făcut-o din neștiință; nu se cuvine a ne îndoi de primirea lor (după exemplul curvarului din Corint cu maște-sa (1 Cor. 5; comp. II Cor. 2, 5–11), că un veac de om s-a înlăturat de la Sfînta Împărtaşanie, ca să se pedepsească a nu mai face necurăție. Drept aceea poruncește să-i primească iară canonisire, mai ales dacă au și lacrimi, care înduplecă milostivirea ta, precum și dacă arată viață vrednică de îndurare... Celui ce a făcut grozăvie cu parte bărbătească, se va canonisi cu timpul celui ce comite adulterul, adică 15 ani (Canon. 7 și 62 Sf. Vasile).

„Cel ce curvește cu muere pe unde nu e treabă, ce se cheamă pe șezut, 4 ani și 150 de metanii pe zi; iar de se va face aceasta cu muieri multe și mai multă învățătură (canon) să i se dea; așijderea și tot păcatul să se numere și să se socotească ce este și cum este. Pentru că una este o femeie, iar alta sînt două muieri, iar alta sînt trei muieri și altele multe. Așijderea muierii; una este un bărbat și alta este doi bărbați și alta trei bărbați și alta mulți bărbați (P.B.G. pg. 110, 84).

Cei ce fac-sodomie cu soțiile lor se opresc de la Sfînta Împărtaşanie opt ani, mîncînd uscat după ceasul al nouălea și făcînd în fiecare zi 200 de metanii mari (luînd Sfînta Aghiazmă Mare și Sfînta Anaforă la: Sfintele Paști, la Nașterea Domnului, la Sfînții Apostoli Petru și Pavel și la Adormirea Maicii Domnului). Sfîntul Ioan Pustnicul face pogorămînt canonisirii sodomiei, astfel: „De va cădea cineva în păcatul sodomiei cu doi frați, se canonisesc numai 4 ani,

cu condiția de a mânca odată în zi, după ceasul al nouălea (ora trei după amiază la noi) și în fiecare zi, să facă câte trei sute de metanii mari. De va face cineva sodomie cu ginerele său, cu cumnatul său, 4 ani se canonisește, mîncînd uscat după al 9-lea ceas și câte 200 metanii în fiecare zi. De va face cineva sodomie cu fratele său, 8 ani se canonisește, mîncînd uscat după al 9-lea ceas și în fiecare zi făcînd câte 400 metanii mari. Dacă vre un frate mai mic s-ar spurca de acest păcat cu fratele său cel mai mare, fără a face și el acest păcat, 3 ani se canonisește, mîncînd uscat după al 9-lea ceas și făcînd câte 100 metanii mari pe zi.

Cel ce turbează asupra părții bărbătești s-a socotit a se opri de la Sfînta Împărtășanie trei ani, plîngînd și ajunînd și către seară mîncînd uscătură și făcînd 200 metanii. Dacă însă iubește mai mult lenevirea, să plinească cei 15 ani (Vezi subînsemnarea Canon. 18, Sf. Ioan Post.; 7, Sf. Vasile cel Mare; P.M.B. gl. 333).

Care va face (împreunare) cu muierea lui afară de fire, acela să nu se facă Preot, ci numai să se despartă de tot de dînsa și dacă se va despărți, atunci să se canonisească, 15 ani să nu se cuminece (P.M.B. gl. 231).

152) Am asuprit pe săraci, văduve, orfani, lipsiți, neputincioși, necăjiți...? Am defăimat pe ologi, surdo-muți, ciungi, neputincioși? (c) (Is. 1, 17; Mat. 23, 13).

c) Omul care sărăcește din cauza primejdiilor, din pricina ocupațiilor pentru viața socială sau pentru alte cauze binecuvîntate, trebuie ajutat. Cei care asupresc pe aceștia, păcătuiesc groaznic. „Pe sărac și pe mișel a asuprit, cu jaf a jefuit, zălogul nu l-a dat înapoi și la idoli a pus ochii săi, fărădelege a făcut, cu camătă a dat, adaus a luat; unul ca acesta cu viață nu va viețui, pentru că toate fărădelegile acestea a făcut, cu moarte va muri, sîngele lui asupra lui va fi” (Iez. 18, 12—13; Eș. 22; 21, 27; Mal. 3, 5; Fap. Ap. 6, 7; Is. 58; Amos. 5, 10; Mt. 25, 31—46).

Dacă vreun cleric va batjocori pe schiopi, orbi sau pe cel rănit la picioare, să se afurisească, asemenea și laicul” (Apost. 57).

„Dacă cineva, dintre cei ce fecioresc pentru Domnul, s-ar înălța împotriva celor căsătoriți, să fie anatema” (Gangra 10).

„Dacă cineva, fără dreptate, va defăima pe împăratul sau pe dregătorul său, să se pedepsească; de va fi cleric, să se caterisească iar de va fi laic să se afurisească; (Apost. 84).

153) Am nedreptățit pe părinții mei trupești, nesocotindu-i, defăimîndu-i, batjocorindu-i, luîndu-i în rîs, ponegrindu-i, arătîndu-mă nemulțumitor față de dîșii, certîndu-i, ba chiar și bătîndu-i? (Vezi Ogl. Duhov. pp. 361—391 de autor; Eș. 21, 15—16; 2 Lege 27, 16).

du-i? (Vezi Ogl. Duhov. pp. 361—391 de autor; Eș. 21, 15—16; 2 Lege 27, 16).

154) Ca părinți de copii, n-am iubit nici am îngrijit deopotrivă de fiii și fiicele noastre? Am împiedicat pe fiii și fiicele mele de a merge la călugărie... și celor duși, le-am oprit dreptul lor de moștenire? Ca tată, ca mamă, n-am purtat grijă de luminarea fiilor și fiicelor noastre trupești? Nu i-am crescut în învățătura și frica Domnului? Nu i-am învățat cu cuvîntul și cu fapta, rugăciuni, poruncile Dumnezeiești, sfaturile bisericești, fapte bune și a se lumina cu Cuvîntul lui Dumnezeu, a se spovedi și Împărtăși cu vrednicie cu Sfintele Taine? Nu i-am învățat a nu se întovărăși cu creștinii falși, răi, vicleni, vicioși, cu prietășugurile lumești, păgubitoare mîntuirii sufletești?

155) N-am certat, nici pedepsit copii pentru abaterile și faptele lor rele: furtişaguri, sudalme, hule, măscăriciuni, desfrînări, nici nu i-am oprit a pleca noaptea din casă și a vagabonda? (d)

d) **DATORIILE PĂRINȚILOR CĂTRE COPIII LOR.** Fiecare om, pentru a ajunge într-o cît mai bună dezvoltare trupească și sufletească, trebuie a se îngriji și de alții. Cel ce poate și nu ajută a se face această creștere se încarcă de păcate străine și este osîndit de dreptatea Divină.

Dacă cineva și-ar părăsi copiii săi și nu i-ar hrăni, nici nu i-ar crește în cuviincioasa cinstirea de Dumnezeu, ci ar motiva nepuritatea lui de grijă, cum că merge a se tunde în monarhism, anatema aceluia și celui ce-l va tunde pe el (Gangra 15; P.B.G. pg. 105 (64).

„Episcopii și clericii să nu lase fiilor lor deplina libertate de acțiune, pînă nu se vor convinge de moravurile și maturitatea vîrstei lor, fiindcă din acestea se întînd patimile la ei” (Cart. 17).

„Cine nu va îngriji de feciorii lui să-i certe pe aceia pe care i-au născut și frica lui Dumnezeu nu-i învață pe dîșii, ca să umble pe calea cea adevărată, creștinească, ci se vor lăsa și se vor înstrăina întru toate căile cele întoarse: în curvie, în furtişag, în răpire, în jucări, în plesnete și în toate nedreptățile, anatema niște părinți ca aceia, care nu-și ceartă nici învață pe fiii lor în frica lui Dumnezeu, că înfricoșat județ vor să ia și focul cel netrecut vor să moștenească, dimpreună cu feciorii lor, pe aceia ce îi născură și rău îi crescură.

Cine își va învăța pe feciorii săi trupești, după diagostea lor cuvinte spurcate (sudalme, drăcuiei, înjurături de cele sfinte, hule) și-i va învăța să birfească și niște cuvinte ca acestea vor lua de la dîșii, iar nu-i va învăța ca din tinerețe să facă cînte părinților și fratelui său mai mare și surorii sale mai mare, niște părinți ca aceia, să fie anatema.

Părinții care nu-și vor iubi feciorii lor deopotrivă și să-i certe, ci pe unul îl va iubi iar pe altul îl va urî sau strînsoarea (averea) nu o vor împărți feciorilor lor deopotrivă, anatema părinții aceia... De va fi vreunul din feciori viclean și rău să-l învețe pe dînsul tatăl său și mama sa și de nu-i va asculta pe dînșii, feciorii aceia își vor purta greutatea răutăților lor; averea însă să li se împartă în chip egal... (P.B.G. pg. 105 (64—65)).

Părinții care nu împărtășesc drept averea sau stăpînirea lor, unii ca aceia să nu se pricestuiască Dumnezeuiștilor Taine, pînă ce nu se vor îndrepta (P.M.B. gl. 283). Deci, de nu se vor îndrepta, nici la moarte, nu se cuvine să se Împărtășească. Vreți a ști de ce nu se pot Împărtăși acei părinți? Iată cauza: Neîmpărțind drept agonisita lor, lasă vrajbă între fiii și fiicele lor. Așa dar, cînd se întîlnesc, în loc de a se dori și iubi, ca frații și surorile, cei nedreptățiți, turbează de mînie și ură, asupra celor ce au luat mai mult, Uneori urmează chiar încăierări și ucideri. Acele învrăjbiri, ba chiar și vărsări de sînge și ucideri, împovărează pe părinții ce n-au împărțit drept agonisita lor copiilor, trăgîndu-i în iad, chiar și Împărtășiți de vor fi. Și aici se adeverește cuvîntul Apostolului: „Cel ce fără cercetare și bună pregătire mănîncă și bea Trupul și Sîngele Domnului cu nevrednicie, se face vinovat, osîndă sieși mîncînd și bînd...” (1 Cor. 11, 27—32; comp. II Cor. 13, 5; Gal. 5, 4—70), și al Sf. Ioan Gură de Aur, ce zice: „Mulți se împărtășesc de frica morții, dar se duc în iad”.

156) M-am rușinat a-mi împlini datoria de părinte sufletesc?

157) Ca părinte, am fost prea aspru cu copii mei?

158) Am povățuit rău pe copiii și servitorii mei să meargă cu vitele în: ogoarele, semănăturile și ierburile de cosit ale aproapelui?

159) Am purtat ură pe tată și pe mamă? N-am ascultat de părinți cînd mi-au dat învățături bune, folositoare de suflet și cînd mi-au poruncit a umbla în căi bune?

160) N-am ascultat părinții cînd m-au sfătuit a nu umbla în căi rele, de pierzare sufletească și a nu pleca noaptea de acasă la: clăci, jocuri, dezmaț, destrăbălări și a nu mă însoți cu nelegiuții...? N-am cinstit părinții cu cuvîntul și cu fapta? I-am blestemat, suduit, îngînat și batjocorit, zicîndu-le: proști, înapoiți, bigoți, bețivi, nebuni, strigoi, curvari, moșnegi, babaci...? I-am părăsit neîngrijindu-i în: necazurile, bolile, tulburările, lipsurile, slăbiciunile și bătrînețele lor? Nu i-am ajutat în slăbiciunile, lipsurile și bătrînețele lor, nici cu cuvinte mîngîietoare, nici cu cele trebuincioase întreținerii lor trupesti și sufletești, nici cu rugăciuni, nici cu alte binefaceri, de care aveau trebuință? (e)

e) DATORIILE COPIILOR CĂTRE PĂRINȚII LOR. Dacă cineva dintre fii, mai cu seamă a celor credincioși, s-ar depărta și n-ar da cuvenitul respect părinților săi, scuzîndu-se cu cinstirea de Dumnezeu, să fie anatema (Gangra 16). Cea ce cinstește pe tatăl său și pe mama sa, acela va trăi ani mulți. Cea ce este temător de Dumnezeu, acela cinstește pe tatăl său și pe mama sa, pentru că ruga și binecuvîntarea părinților (a tatălui și a mamei) întărește casele fiilor; iar blestemul lor desrădăcinează temeliile. Fie-ți milă de tatăl și de mama ta la bătrînețele lor, ca să te izbăvești de tot răul. Că blestemat este omul care va urgisi pe tatăl și pe mama sa (P.M.B. gl. 283; comp. 2 Lege 27, 16; 5, 16; Is. Sirah. 3, 7—16; Imp. 15—18).

161) Am fost neascultător și prea aspru cu părinții mei? Nu mi-am împlinit datoriile către ei?

162) Din cauza zgîrceniei și a nepăsării n-am plătit Sfinte Liturghii, sîrindare, panahizi... milostenii, pentru ușurarea păcatelor și izbăvirea din iad a Sufletelor părinților și repausărilor mei?

163) N-am ascultat de părinții mei duhovnicești și Preoții Bisericii lui Dumnezeu? Am purtat ură asupra lor? (f)

f) ASCULTAREA NE APROPIE ȘI NE UNEȘTE CU DUMNEZEU. Mai înainte de a vorbi de ascultare, privindu-i luminatele ei binefaceri; mă văd silit a exclame: O! ascultare, mîngîiere a Sfinților strămoși, îmbunătățire a Patriarhilor și jertfire a Prooroacilor! O! ascultare prea minunată, a Mîntuitorului de Tatăl Ceresc, în toate, pînă la moartea pe Cruce! O! ascultare, înariparea Apostolilor. O! ascultare-mîntuire a credincioșilor. O! ascultare, născătoarea și desvoltarea tuturor faptelor bune. O! ascultare, aflătoare a Împărăției lui Dumnezeu. O! ascultare deschizătoare a cerurilor și suirea în ele a oamenilor de pe pămînt. O! ascultare, hrănitoare a tuturor Sfinților cu laptele cuvîntător (I Petru 2, 1—9), prin care s-au făcut desăvîșiți. O! ascultare, care ne înaripezi, ne sui de pe pămînt la cer, ne învrednicești a locui și a ne bucura cu Îngerii luminați, totdeauna, înaintea pururea Binecuvîntatului și mult Milostivului Dumnezeu. O! ascultare, ce mult minunată și binefăcătoare ești tu tuturor celor ce te află și se ostenesc cu bună chibuială, cu dreptă socoteală în strălucita ta folosire!

1) Ascultarea a păzit pe Îngerii buni de cădere; iar neascultarea a prăbușit pe pîrîtorii înrăutățiți din cer în adînc, transformîndu-i din Îngeri luminați în draci întunecați.

2) Ascultarea a păstrat într-o minunată fericire pe îndumnezeiții proto-părinții noștri, Adam și Eva, în Paradis umplîndu-i de

mari bucurii, veselii și îmbunătățiri înaintea Creatorului a toate, Care-i cerceta și vorbea cu ei, ca părinții duioși cu copiii lor iubiți. Când însă au părăsit Sfânta Ascultare, ascultînd minciuna vicleanului diavol, care a zis: „Mîncăți din pomul oprit, că hotărît nu veți muri... ci veți fi ca Dumnezeu, cunoscînd binele și răul“, atunci, imediat au pierdut toată fericirea aceia minunată, cufundîndu-se în groaznică nefericire vremelnică și veșnică (Fac. 3).

3) Prin ascultare Abel aduce o mai bună jertfă lui Dumnezeu, Care i-o primește și astfel devine alesul Domnului; iar Cain, prin neascultare, aduce jertfă din roadele mai proaste și putrede ale pămîntului, neprimută de Dumnezeu, după care, umplîndu-se de invidie și ură de moarte asupra fratelui său, ucigîndu-l, s-a prăbușit în blestem înșeptit (Fac. 4).

4) Prin ascultare bună, Sit și urmașii săi au primit supranumirea de „dumnezei“ și „fii ai lui Dumnezeu“; iar prin neascultare, îndărătnicie și împotrivire lui Dumnezeu și aleșilor Lui, Cain a rămas cu supranumirea de „om“ și urmașii săi „fiii oamenilor“ (Fac. 5, 1—3; 6, 2). Fetele oamenilor au primejduit pe tiii lui Dumnezeu, pentru coborîrea lor din ascultare în neascultare (Fac. 6—8).

5) Prin ascultare Stînții strămoși, dinaintea potopului universal, cu urmașii lor stăteau în slujba lui Dumnezeu, sfințindu-se și destinîndu-se mîntuirii. Enoh, cel al 7-lea mărturisitor, n-a văzut moartea, ci a fost luat de Dumnezeu (Fac. 5, 21—24; Evr. 11, 5).

Prin ascultare, Noe încredințîndu-se de cele nevăzute prin descoperirea Dumnezeiască, a făcut o corabie mare, uriașă — timp de vreo sută de ani — prin care s-a mîntuit de osînda înecării cu popoul universal al lumii înrăutățite, devenind astfel al doilea părinte al lumii celei reînnoite.

Prin exemplara ascultare, Avraam părăsește neamul și patria, nemernicînd prin țări străine, apoi își aduce unicul său fiu legitim, jertfă lui Dumnezeu, pentru care a luat îmbelșugată binecuvîntare și a devenit „părinte“ a multor neamuri, domni, voievozi și împărați.

Prin ascultare, dreptul Lot iese afară din Sodoma și Gomora, cu fetele și soția lui, grăbindu-se a ajunge la munte în Sigor, unde au scăpat de arderea prin ploaia cu piatră pucioasă și foc din cer, prin care s-au distrus desăvîrșit acele înfloritoare cetăți păcătoase. Ginerii și rudeniile care n-au vrut să intre în ascultarea lui, au fost pierduți cu foc. Soția lui, nesocotînd cuvîntul de ascultare dat de Îngerii Domnului „să nu privească înapoi“, uitîndu-se spre Sodoma și Gomora, s-a vadă prăpădul și țipetele ce se ridicau din ele, s-a prefăcut în stîlp de sare (Fac. 19).

Tot prin ascultare, au dobîndit de la Dumnezeu ocrotire și binecuvîntare patriarhii: Isaac, Iacob, Israil și cei 12 Patriarhi.

Prin ascultare Moisi, făcîndu-se mare, se lepădă de toate bunătățile, plăcerile, bucuriile și slavele peritoare ale Egiptului, călăuzește poporul Israilit 40 de ani, spre Pămîntul Făgăduinței, devenind cel mai mare Prooroc, legislator și om iubit de Dumnezeu (Vezi Pentateucul sau cele cinci cărți, ale sale).

Prin ascultare voievodul Isus Navi adună poporul, înnoiește legătura cu Dumnezeu, trece Iordanul, cucerește Pămîntul Făgăduinței și-l împarte pe veci la cele 12 triburi ale lui Israel.

Prin ascultare de Dumnezeu cei 15 judecători conduc poporul lui Israel, prin bezna întunericului popoarelor idolatre care-l înconjurau și cu care venea în contact. Neascultările au dezlănțuit asupra Israiliților felurite pedepse aspre și dese nimiciiri.

Prin ascultare, Saul devine împărat a lui Israil și biruitor potrivnicilor. Saul era un bărbat frumos la față, mai înalt de la umăr în sus decît ceilalți Israiliți. Domnul era cu dînsul și el birui pe toți vrăjmașii săi din împrejurimi. Mai pe urmă însă Saul nu rămîne ascultător lui Dumnezeu. Începe a se încrede în sine și a se mîndri. Înălțîndu-se astfel, îndrăzni a se atinge de lucrul preoției aducînd însuși jertfă înainte de a începe lupta cu vrăjmașii țării, fără a mai aștepta pe Proorocul Samuil, care venea spre a se ruga Domnului Dumnezeu pentru el. Săvîrșind el fapta aceasta, Samuil l-a mustrat, zicîndu-i: „Ai lucrat nebunește! Dacă n-ai fi făcut aceasta, Domnul ar fi întărit domnia ta peste Israel. De acum domnia ta nu va mai dăinui. Domnul și-a căutat om, după inima Sa și l-a așezat domn peste poporul Său“ (1 Imp. 13, 5—14). Și altă dată Saul se arată neascultător de Dumnezeu. Samuil îi dăduse în grijă, din porunca Domnului, a bate pe Amaliciți și a nimici toate ale lor fără cruțare și a nu-și opri nimic pentru sine, din avuțiile lor. Saul se duse, bătut pe Amaliciți și nimici toate ale lor fără cruțare. Opri însă pentru sine cele mai frumoase turme. Se mai și înălța cu acestea în semn de învingere. Samuil, auzind de neascultarea aceasta se duse la Saul și îl întrebă: „Ce înseamnă zbierarea aceia a oilor și răgetul boilor ce-l aud eu? Saul a răspuns: „Poporul a cruțat cele mai bune oi și cei mai buni boi, ca să jertfească Domnului Dumnezeu“. Samuil l-a dojenit zicîndu-i: „Mai plăcută îi este lui Dumnezeu ascultarea decît jertfa. Neascultarea de Cuvîntul Domnului este ca și fărădelegea idolatriei. Pentru că tu ai lepădat Cuvîntul Domnului și Domnul te-a lepădat pe tine, ca să nu mai fii împărat peste Israel.“ Astfel, prin neascultare, Saul cade.

Jertfele aduse lui Dumnezeu cu credincioșie și umilință sînt bune și plăcute Lui, dar tot mai bună, mai prețioasă și mai plăcută înaintea Lui, este ascultarea. Omul cînd jertfește ceva lui Dumnezeu își aduce numai o parte din averea sa. Cînd însă ascultă de Dumnezeu se aduce pe sine întreg, jertfă lui Dumnezeu.

Prin ascultare bună David devine împărat vestit, urmat de Solomon, fiul său, ridicând împărăția lui Israel la culmea creșterii și fericirii; dar prin neascultare a căzut în grele necazuri și primejdii.

Prin ascultare, urii împărați ai lui Israel au ridicat imperiul în culmea binelui; alții însă, prin neascultare l-au cufundat în culmea răului, primejdiilor, dezbinărilor și a prăpădului.

Prin ascultare, omul lui Dumnezeu s-a ridicat, a proorocit și a făcut minuni în Betel; iar prin neascultare a căzut și a fost omorât de leu, pe cale (3 Imp. 13—16).

Prin ascultare, Ilie Proorocul a bine plăcut lui Dumnezeu, a fost ocrotit în toată viața lui și a fost ridicat în car de foc, cu cai de foc, de pe pământ spre cer (3 Imp. 17—2; 4 Imp. 9; 1; 2).

Prin ascultare, Proorocul Iona a bine plăcut și a fost ales lui Dumnezeu, iar prin neascultare a turburat marea asupra lui, a fost aruncat în mare și înghițit de chit, după care tot prin ascultare s-a eliberat (Iona 1—4).

Prin ascultare pînă la sacrificiu Proorocii, în frunte cu Sfântul Ioan Botezătorul și-au atras binecuvîntările lui Dumnezeu, Sfințenie, liberare din iad, mîntuire și fericire veșnică.

ASCULTAREA MÎNTUITORULUI. Prin ascultare de Dumnezeu Tatăl și de Părinții Săi pămîntești (Lc. 2, 42—53) Mîntuitorul nostru Iisus Hristos, Dumnezeu-Omul, „în Chipul lui Dumnezeu fiind, nu răpire a socotit a fi El întocmai cu Dumnezeu și S-a deșertat pe Sine, chip de rob luînd, făcîndu-Se asemenea oamenilor la înfățișare. Arătîndu-Se ca un om. S-a smerit pe Sine, ascultător făcîndu-Se pînă la moarte și încă moarte de Cruce. Pentru aceasta și Dumnezeu L-a preainălțat și I-a dăruit Lui Nume, care este mai presus de orice nume; ca în Numele lui Iisus Hristos, tot genunchiul să se plece: al celor cerești, al celor pămîntești și al celor dedesubt. Și toată limba să mărturisească că Domn este Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl” (Filip. 2, 5—11). Deci, după cum prin neascultarea unui singur om — Adam — a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea și astfel moartea a trecut la toți oamenii... așa și prin ascultarea Unuia — Domnul Hristos — mulți se vor face drepiți, vor viețui...” (Rom. 5, 12, 19). Ascultarea aceasta a Mîntuitorului este: exemplară, desăvîrșită, absolut demnă de urmat de toți care doresc mîntuirea.

ASCULTAREA URMAȘILOR MÎNTUITORULUI. Această pildă vie de ascultare au urmat-o în viața lor Sfinții Apostoli și urmașii lor, milioanele de binecredincioși creștini — Păstori și păstoriți — care acum și pururea se veselesc în ceruri, cu Îngerii ascultători, înaintea Tronului Dumnezeirii.

Pe această ascultare, cu toată credincioșia de Dumnezeu și de Biserica lui, Sfinții Apostoli dimpreună cu Sfinții Părinți și toți urmașii lor de păstorat au pus bazele mîntuirii oamenilor (Filip. 2, 12).

Ascultarea e mult mai bună decît toate jertfele (1 Imp. 15, 22; Mih. 6, 6—8; Osia 6, 6; Ecl. 5, 1—2; 8, 12). Trebuie a asculta mai mult de Dumnezeu decît de oameni (F. Ap. 4, 19; 5, 29; Ioan 8, 47; 10, 26; 1 Ioan 4, 4—6).

Ascultarea adevărată, fără cîrtire și bodogăneli, este o minunată însușire Sfîntă a binecredincioșilor (Is. Navi 24, 14—24; Rom. 16, 19; 1 Petru 1, 14—23; 1 Ioan 2, 3; Apc. 14, 11;).

Exemple de ascultare în Biserica lui Dumnezeu din Vechiul și Noul Testament: Noe (Fac. 6, 22; 7, 5). Avraam (Fac. 12, 1—4; 22, 3, 12, 18; 26, 3—5; Evr. 11, 8—9). Israilitenii (Eș. 12, 28; 19, 8; 24, 3—7; Is. N. 2, 15, 24). Moisi (Eș. 34, 4; 40, 16—17;). Haleb și Isus Navi (Num. 32, 18; Is. N. 11, 15). David (1 Imp. 16, 12; Ps. 118, 47, 166; F. Ap. 13, 22; 3 Imp. 9, 4; 11, 34). Solomon (3 Imp. 3, 3; 1 Paral. 28, 7). Ilie Tesviteanul (3 Imp. 17, 5, 10). Iezechia (4 Imp. 18, 6). Isaia (4 Imp. 23, 3; 2 Paral. 34, 31). Iudeii captivi (Tobit 1, 10—12; Ps. 136, 1—8; Neemia 10, 21). Prea Sfînta Fecioară Maria (Lc. 1, 38, 26—38; Ioan 2, 5—11; Mt. 12, 49—50; Ioan 19, 26; F. Ap. 1, 13—14). Iosif, logodnicul păzitor și îngrijitor al Maicii Domnului (Mt. 1, 23—14; 2, 13—15—23). Magii (Mt. 2, 12). Zaharia și Elisabeta (Lc. 1, 6), Saul-Pavel (F. Ap. 9, 5—6; 26, 10—20; 27, 31—37; 1, 1—7). Romanii (Rom. 16, 19). Filipenii (Filip. 2, 12).

Prin o astfel de adevărată ascultare au pus și pun bazele mîntuirii toți Sfinții Părinți patristici și întreaga Biserică a lui Dumnezeu „Iubitule” — zice Sf. Vasile cel Mare — de vei ședea în supunere la un Părinte duhovnicesc să nu-ți pui singur ție rînduială, zicînd: „Nu pot face aceasta sau aceia”. Dacă nu vei face ascultare nu vei scăpa de judecată. Dacă vi s-ar da vreo poruncă de egumen, peste puterea voastră, mărturisiți celui mai mare. Împotriva păcatului stați luptîndu-vă pînă la sînge.

Sufletul este urmare a cerului că întru dînsul locuiește Domnul. Trupul este din pămînt, pe cre locuiesc oamenii muritori și jivinile necuvîntătoare. Deci măsoară-ți trebuințele trupului după ceasurile rugăciunilor — și fii gata a nu asculta gîndul care te trage pe tine de la rugăciune și citire sau ascultarea Sfintei Scripturi și sfaturile Sfintei Biserici. Obiceiul dracilor este de a ne împiedeca și opri de la sfînta rugăciune, de la citirea și ascultarea Dumnezeieștilor Scripturi și a altor cuvinte mîntuitoare de Suflet prin felurite pricinui. Astfel, niciodată să nu zici pricinuind: Vai mie, mă

doare capul, vai mie pîntecele și alte pricinuri neadevărate punind înainte pentru a te da cît mai curînd odihnei și a te slăbi în tăria privegherii. Mai virtos să ai și rugăciuni ascunse, pe care le vede Dumnezeu în ascuns și-ți va răsplăti ție la arătare. Aibi și tu neguțătoria vieții celei prea bune, ca să afli bogăție ascunsă în ziua nevoii. În zilele rînduite slujbei tale, împreună cu osteneala trupului, aibi și cuvînt mîngîitor spre iubirea acelor ce se slujesc, ca să fie bine primită slujba ta, cu sare îndulcită. Să nu lași să facă altul lucrurile ce sînt puse asupra ta, ca nu cumva și plata să se ia de la tine și să se dea altuia și în bogăția ta, altul se va proslăvi, după care tu te vei smeri. Fă-ți lucrurile slujbei tale cu bun chip și cu osîrdie, ca lui Hristos slujind, pentru că „Blestemat este — zice — tot cel ce face lucrul Domnului cu lenevire” (Ier. 48, 10).

Pe ascultătorul din viața de obște, Sf. Vasile l-a cercat, l-a făcut Diacon, Preot, și l-a luat cu sine la Episcopie (P. 42, 1). Ascultătorul sincer este ascultat de Dumnezeu.

„Odihnește pe Părintele tău cu bună ascultare — zice Avva Arsenie — ca, după ce va merge către Domnul, să se roage pentru tine și îți va fi ție bine” (P. p. 22—35).

Ascultătorul Ioan Colov, dîndu-i Părintele său duhovnicesc un lemn uscat să-l ude zilnic, a cărat apă caldă de vreo zece ceasuri. După trei ani, lemnul a înverzit, a înfrunzit, a înflorit și a făcut roade. Bătrînul, luînd din rodirile lui, a dus la Sfînta Biserică și a zis soborului: „Veniți și mîncăți din rodul ascultării” (P. p. 97, 1).

Avva Atrea, ascultătorul, cînd l-a striga Părintele Or, a lăsat cuțitul în pește pe care-l spinteca și alergă la el... (P. p. 197—198, 1).

ASCULTĂTORUL ESTE MAI CINSTIT ÎN CER DECÎT CEILALȚI OSTENITORI. Am văzut — zice Avva Ruf — patru cete în cer. Prima ceată era omul, care este bolnav, și mulțumește lui Dumnezeu. A doua ceată era iubitorul de străini, care stă și le slujește. A treia ceată era cel care umblă prin pustie și nu vede față de om. A patra ceată era cel ce șade în ascultarea Părintelui său spiritual, supuindu-i-se lui, pentru Domnul. Ascultătorul purta lanț de aur, pavază și avea mai multă slavă decît ceilalți. La întrebarea: Cum mai micul acesta are mai multă slavă decît ceilalți? Povățuitorul i-a răspuns: Cel ce umblă după iubirea de străini, își face voia sa; cel ce este în pustie cu voie s-a dus; bolnavul este îngrijit și mîngîiat adeseori, după voia sa. Ascultătorul însă, lăsîndu-și toate voile sale, atîrnă de Dumnezeu și de Părintele său, pentru aceasta se învrednicește de mai multă slavă decît ceilalți. Deci, este foarte bună ascultarea, care se face pentru Domnul... (P. pp. 208—209).

Ascultătorul în toate, părintelui său, mai îmbogățit în Dar decît pusnicul, pogorîndu-se la apă nu s-a vătămat de crocodili și a înviat un om mort (P. 421, 7).

ASCULTĂTORUL CU 7 CUNUNI. Un oarecare bătrîn ședea la Tebaida într-o peșteră. El avea un ucenic iscusit. Bătrînul avea obicei, seara, de al sfătui pe el, cele de folos. După sfătuire făceau rugăciune și îl sobozea pe el să doarmă. Odată, oarecare mireni cucernici știind nevoia cea multă a bătrînului, au venit la el și i-au făcut mîngîiere. După ce s-au dus ei, bătrînul a șezut iarăși, după obicei sfătuiind pe fratele și vorbind cu el, a adormit. Fratele a așteptat pînă să se deștepte bătrînul și să-i facă lui rugăciune. Deci, mult șezînd el și nedeșteptîndu-se bătrînul, s-a supărat, dar nu s-a dus. Așa a făcut el de șapte ori, supărîndu-se și împotrîvindu-se a suferit, însă nu s-a dus.

Trecînd cîtva timp din noapte s-a deșteptat bătrînul și văzîndu-l pe el șezînd, i-a zis: „Nu te-ai dus pînă acum?” El a răspuns: „Nu Părinte, că nu m-ai slobozit”. Bătrînul a zis: „Pentru ce nu m-ai deșteptat?” Fratele a răspuns: „N-am îndrăznit să te mișc, ca să nu-ți stric somnul”. Apoi, citind pravila cea de dimineață, după sfîrșitul ei, bătrînul a slobozit pe fratele și el ședea singur. Atunci bătrînul a venit în uimire și iată cineva îi arăta lui un loc slăvit. În acel loc era un scaun foarte frumos și deasupra scaunului șapte cununi strălucitoare. Bătrînul a întrebat pe cel ce i le arăta: „Ale cui sînt acestea?” Acela a răspuns: „Ale ucenicului tău! Locul și scaunul i le-a dăruit Dumnezeu, pentru ascultarea lui, iar cele șapte cununi le-a cîștigat în noaptea aceasta.”

După aceia, bătrînul, venindu-și în sine a chemat pe iratele și i-a zis: „Fiule, spune-mi ce ai făcut în noaptea aceasta?” El a răspuns: „Iartă-mă Părinte, că nimic n-am făcut!” Bătrînul, socotînd că smerindu-se nu mărturisește, i-a zis: „Nu te slobozesc pînă ce nu-mi vei spune ce ai făcut sau ce ai gîndit tu în noaptea aceasta”. Fratele însă, neștiind nimic în sine că a făcut, nu avea ce să zică. El a zis Părintelui: „Părinte, n-am făcut nimic, fără numai aceasta: „Fiind supărat de gînduri de șapte ori, ca să mă duc fără slobozenia ta, nu m-am dus”. Bătrînul, auzind aceasta, a înțeles că, de cîte ori s-a luptat împotriva gîndului, s-a încununat de la Dumnezeu. Fratelui însă nu i-a spus nimic, pentru cele ce a văzut. Pentru folosul multora însă, bătrînul a povestit aceasta la bărbați Duhovnicești, ca să cunoaștem că Dumnezeu ne dăruiește cununi și pentru cele mai mici osteneli ale noastre. Încă să ne învățăm și a cere cu osîrdie rugăciunile Părinților și a nu îndrăzni a face ceva sau cîtuși de puțin a ne despărți de ei, fără de blagoslovenia lor (P. p. 448, 16).

ASCULTAREA A FĂCUT FILOSOFUL MUT, ÎNGER. Un carecare filosof, ioarte însemnat, de la cetatea lui Dumnezeu — Constantinopol — bărbat cuernic, venea la oarecare sihastru, rugându-l să-l primească și să-l facă călugăr. Bătrînul i-a zis: „De poștești să te primesc, mergi și vinde averile tale, după porunca Domnului nostru Iisus Hristos, dă-o lipsiților și așa te voi primi. Filosoful mergînd, a făcut după cuvîntul bătrînului. După aceea, venind, i-a dat și altă poruncă, zicîndu-i: „Să te păzești a nu vorbi cu nimeni“. El s-a făgăduit să nu vorbească și doi ani n-a vorbit. Au început, după aceea, oamenii a-l proslăvi pe el. Atunci i-a zis bătrînul: „Nu-ți este de folos să stai aicea. Te trimit la o minăstire de obște.“ Și l-a trimis. Trimițîndu-l însă, nu i-a zis să grăiască sau să nu grăiască. Acela păzind porunca ce i s-a dat, a petrecut negrînd. Egumenul cînd l-a primit, vrînd a-l ispiti cu fapta, de este chiar mut sau numai se preface, l-a trimis să-i aducă un răspuns de la altă minăstire — în vremea revărsării apelor rîului, peste care trebuia să treacă la ducere și la înapoiere, ca să fie nevoit a grăi, zicînd că: n-a putut trece rîul. După el a trimis, în taină, pe un frate să vadă ce va face. Bunul ascultător, ajungînd la rîu și văzînd că nu poate să treacă, și-a plecat genunchii spre rugăciune. Atunci, venind un crucodil l-a luat în spinare și l-a trecut în cealaltă parte de apă. Apoi, întorcîndu-se cu răspunsul, ajungînd la apă iarăși l-a luat în spate crocodilul și l-a trecut dincoace. Fratele acela, trimis după dînsul, văzînd acea minune, a spus Egumenului și fraților. Toți auzind s-au minunat. Nu după multă vreme s-a pristăvit acel filozof. Atunci a trimis Egumenul la bătrînul lui grăind: „Deși ne-ai trimis mut, însă Îngerul Domnului a fost“. Bătrînul, auzind aceasta, a vestit sihastrului că: „N-a fost mut, ci mai virtos un mult vorbitor, însă păzind porunca ce i-am dat dintru început, a petrecut negrînd. Atunci s-au mirat toți și au proslăvit pe Dumnezeu. (P. p. 384, 8).

ASCULTAREA ESTE SCARĂ CEREASCĂ. Un om oarecare a ieșit din lume și s-a dus într-o chinovie avînd cu sine și pe fiul său. Egumenul i-a zis: „Mi-e voia să nu mai vorbești cu fiul tău, ci să-l aibi ca pe un străin“. Acela i-a răspuns: „Așa voi face, după cuvîntul tău, Avvo“. Astfel, a petrecut mulți ani de-a rîndul fără, a vorbi cu el. Apropiîndu-se vremea să se pristăvească fiul său, Egumenul a zis: „Mergi acum de vorbește cu fiul tău“. Acela însă răspunzîndu-i, i-a zis: „De poruncești Avvo, să păzim porunca pînă în sfîrșit...“ Și așa a răposat fiul lui, fără a grăi cu dînsul. Toți părinții și frații auzind și văzînd aceasta s-au mirat cum a primit cu bucurie porunca și a păzit-o pînă la sfîrșit (P. p. 385, 10).

Un bătrîn pustnic avea un ucenic. Vrînd a-l ține cu sine, l-a învățat și l-a făcut să aibă ascultare desăvîrșită. Odată i-a zis bătrînul: „Aprinzîndu-se cuptorul foarte, mergi de ia cartea ce se citește la mijloc și o aruncă în cuptor“. El, mergînd, a făcut aceia fără nici o gîndire. Cartea, fiind aruncată, a stins focul. Iată, aceasta este puterea ascultării cei cu înțelegere, căci ascultarea este scară cerească“ (P. p. 385, 9).

UCENICUL ASCULTĂTOR ȘI-A MÎNTUIT PĂRINTELE SAU, BEȚIV. Un bătrîn pustnic avea patima beției. Nimeni nu l-a putut desbăra de ea. În fiecare zi lucra cîte o rogojină, o vindea în sat și-i bea prețul ei. Mai pe urmă a venit un frate la dînsul și a rămas, petrecînd cu el. Lucra și fratele în fiecare zi o rogojină. Bătrînul o lua și pe aceea și vînzînd-o, bea prețul amîndorora, iar fratelui îi aducea puțină pîine seara. Făcînd el aceasta trei ani, fratele nu-i zicea nimic, ci răbda și tăcea. După aceea, fratele și-a zis în sine: „Iată sînt gol și pîinea mea cu lipsă o mîncînc. Sculamă-voi și mă voi duce de aici“. Apoi, socotîndu-se bine în sine, și-a zis: „Unde am să mă duc să șed iarăși? Dar eu, pentru Dumnezeu, șed împreună cu bătrînul“. Îndată, după acea prețioasă hotărîre, i s-a arătat Îngerul Domnului, zicînd: „Nicăieri să nu te duci, că mine vin la tine“. A doua zi, fratele a rugat pe bătrînul, zicînd: „Părinte, azi să nu mergi nicăieri că vin ai mei să mă ia!“ După ce a sosit ceasul în care bătrînul se ducea în sat, acesta i-a zis fratelui: „Nu vin astăzi, fiule, uite că au zăbovit“. El însă i-a zis: „Cu adevărat, Părinte, vin negreșit“. Vorbînd el așa cu bătrînul, a adormit (murit). Bătrînul văzînd a început a plînge, zicînd: „Vai mie, fiule, că mulți ani am petrecut în lenevire fără nici un folos, ci numai în pagubă și primejdie sufletească. Tu însă în puțină vreme ți-ai mîntuit sufletul tău, cu răbdare.“ De atunci bătrînul, rugîndu-se, s-a înțeleptit și el și s-a făcut iscusit.

UCENICUL BUN ȘI ASCULTĂTOR ÎȘI MÎNTUIEȘTE BĂTRÎNUL. Un alt bătrîn pustnic locuia într-o chilie, ce se numea „pustnicești“, afară din Alexandria. Bătrînul acela era foarte iute, puțin la suflet și nerăbdător. Auzind pentru dînsul un frate mai tînăr, a făcut așezămînt cu Dumnezeu, zicînd: „Doamne, pentru toate păcatele pe care le-am făcut în lume, voi merge și voi petrece cu bătrînul acesta iuțos, îi voi sluji lui și-l voi odihni“. Așa, hotărîndu-se, a intrat în ascultare. Bătrînul acela îl ocăra pe el ca pe un cîine în toate zilele. Dumnezeu văzînd ascultarea, smerenia și răbdarea fratelui, după șase ani de supunere către bătrînul, i-a arătat în somn pe oarecine țînînd o hîrtie mare, care iumătate era ștersă iar jumătate era scrisă. Arătîndu-i fratelui hîrtia, îi zicea: „Iată, jumătate din datoriile tale le-a șters Stăpînul Dum-

nezeu, silește-te și pentru celelalte". Era și alt bătrîn duhovnicesc care lccuia aproape de el și care știa cele pentru fratele. Acela auzea întotdeauna cum îl ccăra bătrînul necăjind pe fratele cu nedreptate și cum fratele îi puneia lui metanie și bătrînul nu făcea pace cu el. Cînd întîlnea pe acel frate, bătrînul cel duhovnicesc, îl întreba: „Ce este fiule? Cum a trecut ziua de astăzi? Oare, am dobîndit ceva? Oare am șters ceva de pe hîrtie?" Dacă cumva trecea vreo zi în care nu s-ar fi ccărit sau nu s-ar fi scuipat sau nu s-ar fi izgonit de bătrînul, ascultătorul se ducea seara la bătrînul cel de aproape și zicea, plîngînd: „Vai mie, Părinte, că rea mi s-a făcut mie ziua de astăzi, că n-am dobîndit nimic; ci am petrecut-o în odihnă." După alți șase ani, adică după 12 ani a adormit fratele și bătrînul cel duhovnicesc încredința că l-a văzut pe el stînd împreună cu mucenicii, rugîndu-se pentru bătrînul lui cu multă îndrăzneală și umilință, zicînd: „Doamne, precum m-ai miluit pe mine prin acela, miluiește și pe acela, pentru îndurările Tale cele multe și pentru mine, robul Tău". După 40 de zile a luat la sine și pe bătrînul în locul cel de odihnă. Iată ce fel de îndrăzneală dobîndesc cei ce sufăr necazurile, pentru Dumnezeu.

PRIN ASCULTARE A SCĂPAT DE CEI DOI DRACI. Era un monah în Tibaida, care avea mare nevoință și petrecere. Acesta se îndeletnicea neîncetat în privegheri și în rugăciuni. Atîta neago-seală arăta el în chip desăvîrșit și atît de mult lua el aminte la post, încît odată pe săptămînă — duminica spre seară — se hrănea, mîngîindu-și neputința firii cu legumele cele ce se întîmplau sau cu verdețuri sălbătice. El a petrecut multă vreme viețuind astfel. Atunci, aflătorul răutății — diavolul —, zăvistuindu-l pentru fapta lui cea bună s-a silit să-l surpe cu căderea în mîndrie, în care și el era căzut. Astfel i-a pus în minte gînduri ale puterii, zicîndu-i că face nevoință desăvîrșită, pe care nimeni altul nu poate să o facă. „Trebuie să arăți și minuni — a zis diavolul — ca și tu să te faci către nevoință mai osîrduitor și pe oameni să-i zidești. Astfel, văzînd ei minunea lui Dumnezeu, să slăvească pe Tatăl nostru Cel din ceruri. Să cerem dar lucrarea minunilor, căci Însuși Mîntuitorul a zis: „Cereți și vi se va da vouă..." Pe această rugăciune trebuie a o aduce lui Dumnezeu cu neîncetată cerere... Iubitorul de oameni Dumnezeu, „Care voiește ca toți oamenii să se mîntuiască și la cunoștința adevărului să vină" (1 Tim. 2, 4), văzînd înșelăciunea lui și aducîndu-și aminte de ostenele și nevoința lui, nu l-a lăsat pe el să se biruiască de vrăjmașul.

Atunci i-au venit în minte cuvintele Apostolului: „Nu sîntem din destul a socoti ceva de la noi înșine" (2 Cor. 3, 5). Dacă unul ca acesta a zis astfel: „Nu sînt din destul", cu cît mai vîrtos eu, care

am trebuință de multă învățătură! Mă voi duce la cutare sihastru și acela ce-mi va zice și mă va sfătui, ca de la Dumnezeu voi primi povățuire spre mîntuire... Părintele acela, către care voia să meargă, era mare și vestit, sporit în privirea minții și puternic în a folosi pe cei ce mergeau la dînsul. Ieșind din chilie a venit la el. Intrînd fratele înlăuntru, bătrînul a văzut două maimuțe șezînd pe umerii lui-de amîndouă părțile și cu lanț de fier legîndu-i gîtul și la sine fiecare îl trăgea. Bătrînul, văzînd așa, a cunoscut că acelea sînt draci: unul, al slavei deșarte și altul al mîndriei. De aici se vede că bătrînul acela era învățat și luminat de Dumnezeu. Suspinînd el, a lăcrimat în ascuns. După rugăciune și după sărutarea obișnuită, au șezut tăcînd, ca vreme de un ceas. Acest obicei era la părinții cei de acolo. Apoi, călugărul care venise să-i ceară sfat, a zis: „Părinte, folosește-mă și-mi dă sfaturi ale căii celei de mîntuire". Răspuns-a bătrînul: „Nu sînt din destul fiule, la aceasta; că și eu am trebuință de îndreptare". El însă a zis: „Nu te lepăda, Avvo, de a mă folosi, că am încredere în tine și mi-am dat gîndul meu să primesc sfatul tău..." Bătrînul iarăși nu se pleca, zicînd: „Nu mă vei asculta, pentru aceasta mă lepăd". El însă îl încredința, zicînd: „Orice-mi vei zice, te voi asculta ca pe Îngerul Domnului". Atunci bătrînul i-a zis: „Ia banul acesta, mergi în cetate și cumpără 10 pîini, zece măsuri de vin, zece oca de carne și adu-le aici". Monahul, auzînd, s-a întristat dar primind ascultarea s-a dus. Mergînd pe cale multe gînduri îi veneau în minte și nedumerindu-se zicea în sine: „Oare ce socotește bătrînul a face cu acestea? Cum voi cumpăra eu acestea?" Iată, se vor sminti mirenii cînd voi lua acestea".

Astfel crămăluindu-se, plîngînd, rușinîndu-se, s-a dus în cetate și prin altul a cumpărat pîinea, prin altul vinul, iar pentru carne nu se dumirea, zicînd „Vai mie, ticălosul, cum voi cumpăra carne sau eu singur sau prin altul?" Găsînd un mirean, cu rușine i-a dat lui un ban și cumpărînd mireanul, a adus carnea la călugăr. Luînd el carnea și toate celelalte le-a dus la bătrînul. Bătrînul i-a zis lui: „Știi că mi-ai dat cuvînt că orice-ți voi zice să mă ascuți? Ia dar acestea ce ai cumpărat și rugîndu-te mănîncă o pîne, o oca de carne și bea cîte o măsură de vin în fiecare zi. După zece zile viño iarăși la mine".

Auzînd el acestea și neîndrăznind a grăi împotriva, luîndu-le, s-a dus plîngînd și zicînd în sine: „Vai mie, din ce fel de post, la ce am ajuns? Oare voi face sau nu? Și de nu voi face voi fi călcător de făgăduință către Dumnezeu, pentru că am dat cuvînt că orice va zice bătrînul voi face, primind ca de la Dumnezeu... Doamne, caută acum spre ticăloșia mea și mă miluiește, iertîndu-mi păcatele

mele... Iată, sînt silit să fac afară de voia și socoteala pe care am avut-o pentru înfrînarea mea”.

Așa plîngînd, a venit la chilia sa și precum i-a poruncit bătrînul, așa a făcut. Cînd voia să mănînce, uda bucatele cu lacrimi, zicînd către Dumnezeu: „Pentru ce m-ai părăsit?” Așa a petrecut el zece zile plîngînd, tînguindu-se și pe sine socotindu-se nevrednic de cin. Dumnezeu însă, luînd aminte la smerenia lui, i-a dat mîngîiere în inimă și a cunoscut el pentru ce i s-a întîmplat a fi nebăgat în seamă, precum se socotea. Mulțumind Iubitorului de oameni Dumnezeu, a zis în sine: „Cu adevărat, toată dreptatea omului este ca o cîrpă lepădată”. Și iarăși: „De nu va zidi Domnul casa și nu va păzi cetatea, în zadar ar priveghea cel e o zidește sau cel ce o păzește” (Ps. 126, 7). După aceea s-a întors la bătrînul, trudit cu trupul mai mult decît atunci cînd petrecea nemîncînd cîte o săptămînă.

Văzîndu-l bătrînul așa smerit și pe maimuțe făcute nevăzute, s-a veselit foarte mult și bucurîndu-se, l-a primit pe el. Făcînd ei rugăciune, au șezut tăcînd. Apoi bătrînul a zis: „Fiule, Iubitorul de oameni Dumnezeu, te-a certat pe tine și nu a lăsat pe vrăjmașul să te stăpînească. Pentru că obișnuiește, vicleanul, ca pe cei ce se nevoiesc, cînd nu va putea să-i împiedice de la vreo nevoie, să-i îndemne la cele peste măsură, ca prin aceasta să-i cufunde în groapa mîndriei și nu este vreun lucru mai urît lui Dumnezeu decît patima acasta. Tu însă călătorește — precum zice Scriptura — pe calea Împărătească și nu te abate în dreapta sau în stînga, ci întrebuintează măsură de mijloc, la mîncare cu măsură în fiecare seară. De-ți va urma ție nevoie sau pentru vreo patimă sau pentru altă pricină, să strici ceasul cel rînduit sau iarăși să mănînci peste o zi, lără să te îndoiești, pentru că nu sîntem sub lege, ci sub Dar. Însă cînd mănînci să nu te sature, ci ține-te în înfrînare, mai virtos de la bucatele poftitoare și îndemnătoare spre lăcomie. Iubește totdeauna cele proaste și inima ta păzește-o, nevoindu-te în tot chipul la smerenie. „Că jertfa lui Dumnezeu — precum zice Proorocul, este duhul umilit; inima înfrîntă și smerit, Dumnezeu nu o va urgisi”. Și iarăși: „Smeritu-m-am și Domnul m-a mîntuit”. Deci, toată nădejdea ta fiule, aruncînd-o spre Dumnezeu, mergi cu pace pe calea ta. Așa lucrînd, El va face și va scoate la lumină dreptatea ta și judecata ta ca amiazăzi... Așa, folosind pe fratele monah și întărindu-l, a ospătat împreună cu el, din cele ce s-au aflat și l-a slobozit.

Fratele, mergînd de acolo la pustia și peștera sa, se bucura și mulțumind Domnului, zicea: „Să mă întorcă pe mine cei ce se tem de Tine și cei ce știu mărturiile Tale, Doamne... Certîndu-mă m-a certat Domnul, dar morții nu m-a dat... Certa-mă-va dreptul

cu milă și mă va mustra...” Și către sine: „Întoarce-te Suflete al meu la odihna ta, că Domnul ți-a făcut bine ție”... și celelalte. Ajungînd și intrînd în chilia sa a viețuit după staturile bătrînului și așa s-a făcut monah iscusit. (P. p. 385, 9—10; 400, 16—17; 456, 58).

CUVIOSUL EUFROSIN BUCĂTARUL, SLUJIND PĂRINȚILOR CA LUI HRISTOS, A FOST VĂZUT ÎN RAI. Cuviosul Părintele nostru Eufrosin, era născut din părinți neînvățați, dar care pe cei de bun neam i-a întrecut cu lucrurile cele bune. Pentru că mulți, cu fala neamului lor bun, fiind fără lucruri bune, cad în adîncul iadului, iar cei neînvățați cu smerenia lor cea îmbunătățită se înalță în mijlocul Dumnezeiescului Rai, precum și acest cuvios Eufrosin, a fost văzut în Rai. Prin ce fel de viață s-a sălășlăuit în Rai, să ascultăm:

La început sluja fraților într-o mînăstire la bucătărie, dar nu sluja ca oamenilor, ci ca lui Dumnezeu, cu mare smerenie și supunere. Ostenindu-se în ascultare ziua și noaptea, rugăciunile și postirile niciodată nu le-a lăsat. Răbdarea lui era negrăită; pentru că multe nevoi, defăimări, batjocori și dese ocări lua. Focul acesta materialnic aprinzîndu-l, se învăpăia cu focul cel duhovnicesc al dragostei Dumnezeiești și ardea cu inima către Dumnezeu. Fierbind bucatele fraților își gătea lui însuși masă în Împărăția lui Dumnezeu, prin viața sa cea îmbunătățită, ca să se sature împreună cu acei pentru care s-a zis: „Fericit este cel ce va ospăta în Împărăția lui Dumnezeu”. Astfel, sluja Domnului în taină, ca să i se dea la arătare, precum s-a și făcut. Pentru că Domnul a arătat răsplătirile robului Său într-un chip ca acesta:

Oarecare Preot, viețuind în aceeași mînăstire cu dînsul, de-a pururea se ruga Domnului ca să-i arate lui într-un chip văzut viitoarele bunătăți, pregătite celor ce-L iubesc pe El. Acel Preot a avut într-o noapte, o vedenie ca aceasta. I se părea că stă în Rai, cu frică și cu bucurie, privind la acea negrăită frumusețe a Raiului celui văzut acolo și a văzut umblînd într-însul pe Eufrosin, bucătarul mînăstirii sale. Preotul, apropiindu-se de el, l-a întrebat: „Frate Eufrosine, ce este acesta? Nu cumva este Raiul?” Eufrosin a răspuns: „Așa este frate, acesta este Raiul lui Dumnezeu”. Preotul l-a întrebat iarăși: „Dar tu, cum te-ai aflat aici?” Eufrosin răspunse: „Pentru Bunătatea cea Mare a lui Dumnezeu sînt rînduit ca să locuiesc aici, pentru că acesta este locașul aleșilor lui Dumnezeu”. Preotul a zis: „Nu cumva ai vreo stăpînire peste frumusețile acestea?” Eufrosin i-a răspuns: „Pe cît pot, pe atîta dau din acestea pe care le vezi”. Preotul i-a zis: „Oare poți să-mi dai și mie ceva din acestea?” Eufrosin i-a grăit: „Cele ce poștești ia-le,

cu Darul Dumnezeuului meu". Atunci Preotul, arătînd cu mîna spre mere cerea și Eufrosin, luînd trei mere le-a pus în basmaua Preotului, zicîndu-i: „Primește cele ce ai cerut și te îndulcește..." și îndată a început a toca în toaca Bisericii, pentru Utrenie.

Deșteptîndu-se Preotul și viindu-și în sine, socotea ca un vis aceea vedenie. Apoi, întinzîndu-și mîna la basma, a găsit merele pe care le luase de la Eufrosin în vedenie, ieșind dintr-însele bună mireasmă și a rămas minunîndu-se. Sculîndu-se de pe pat, a mers în Sfînta Biserică și a aflat pe Eufrosin în sobor, stînd la cîntarea cea de dimineață.

Apropiindu-se de el, l-a jurat ca să-i arate lui unde a fost în noaptea aceea. Eufrosin a zis: „Iartă-mă Părinte că în noaptea aceasta am fost acolo unde m-ai găsit". Preotul i-a zis: „Pentru aceasta te-am apucat mai înainte cu jurămînt, spre arătarea Dumnezeieștilor Măririi, ca să nu îndrăznești a spune neadevărul". Atunci, cel smerit la minte, Eufrosin a zis: „Tu Părinte ai cerut de la Dumnezeu ca să-ți arate ție în chip văzut răsplătiile aleșilor Lui. Deci, Domnul a voit să te pună în cunoștință, pe cuvioșia ta prin mine neînvățatul și nevrednicul și astfel m-ai aflat în Raiul Dumnezeuului meu". Apoi Preotul l-a întrebat: „Și ce mi-ai dat mie Părinte, în Rai cînd am cerut de la tine?" Eufrosin i-a răspuns: „Ți-am dat acele trei mere bine mirositoare, pe care le-ai pus în chilia ta pe pat, însă iartă-mă Părinte că „eu sînt vierme și nu om".

Sfîrșindu-se Utrenia, Preotul a adunat pe toți Părinții și frații acelei minăstiri și le-a arătat cele trei mere din Rai, spunîndu-le cu deamănuntul vedenia. Din merele acelea toți se umplură de bună mireasmă și dulceață duhovnicească, mirîndu-se și umilindu-se, de cele spuse de Preot. Apoi alergară cu toții în bucătărie la Eufrosin, ca să se închine robului lui Dumnezeu, însă nu l-au aflat, pentru că el, ieșind din Sfînta Biserică s-a tănuțit, fugind de slava oamenilor, făcîndu-se neștiut. Unde s-a dus nu este trebuință a ispiti mult, pentru că fiindu-i Raiul deschis, avea unde să se ducă. Merele acelea le-au împărțit Părinții și frații între dînșii și dîndu-le ca spre binecuvîntare la mulți, dar mai ales spre vindecare, căci toți bolnavii care au gustat din ele s-au tămăduit de bolile lor. Astfel, foarte mulți s-au folosit de o cuvioșie ca aceasta, a Sfîntului Cuvios Eufrosin. Ei scriînd această minunată vedenie, nu numai pe hîrtie, ci și pe inimile lor, se întindeau spre nevoințele cele mai mari și plăcute lui Dumnezeu. Cu rugăciunile Cuviosului Eufrosin să ne învrednicească și pe noi, Domnul, sălășluirii Raiului. Amin. (V. Sf. 11 sept. pp. 418—423).

O COPILĂ SCĂPATĂ DE MOARTE NĂPRAZNICĂ PRIN ASCULTARE. Un cantonier avea o copilă, de vreo șase anișori.

Ca binecredincios creștin își învățase copila ascultarea de Dumnezeu și de părinți. Orice i-ar fi poruncit, copila îndată asculta și executa întocmai. Odată, cantonierul, după auzirea semnalului de venire a unui tren ieși afară din casă, puse bara de oprire a mașinilor și căruțelor și stătea la postul său, pentru a semnaliza trecerea. În timp ce trenul venea cu mare viteză, copila ieși din casă și alergă la tatăl său, peste linie. Trenul se apropia fulgerător. Copila era în groaznică primejdie, Tatăl îngrozit, văzînd-o între liniile trenului, i-a zis: „Culcă-te jos". Odată cu auzirea cuvintelor tatălui, tetița formată cu ascultarea, s-a culcat îndată jos, între linii, unde se afla. Trenul a trecut peste copila culcată jos, lipită de pămînt. După trecerea trenului pe deasupra ei, copila s-a sculat și a alergat în brațele tatălui ei. El a îmbrățișat-o cu tot dragul.

NEASCULTAREA DE DUMNEZEU A PRIMEJDUIT PE ÎNGERI ȘI PE OAMENI. A treia parte din Îngeri, neascultînd de Dumnezeu a sta și a rămîne fiecare în treapta și slujba sa, neascultînd pe Dumnezeu Tatăl cînd a adus în locul lor pe Fiul Său, poruncindu-le „Să se închine înaintea Lui, toți Îngerii Lui", toți cei ce nu s-au închinat Fiului lui Dumnezeu s-au îngreuiat, s-au transformat din Îngeri Luminăți în draci întunecați și au căzut jos din Cer. (Is. 14, 4—9; Evr. 1, 5—13; Apc. 9, 1; 12; Lc. 10, 18).

Adam și Eva, mîncînd din rodul neascultării, au căzut din fericire în nefericire, din Paradisul rodnic și plăcut în pămîntul blestemat, producător de spini și pălămidă, din viață în moarte vremelnică și veșnică (Fac. 3).

Cain, neascultînd de Dumnezeu, nu și-a stăpînit patima zavistiei, miniei și urii, a ucis pe fratele său Abel, s-a prăbușit în blestemul Dumnezeiesc, în care a trăit tulburat toată viața lui pînă ce l-a ucis Lameh, strănepotul său (Fac. 4).

Faraon, Împăratul Egiptului, nevrînd să asculte porunca lui Dumnezeu ce i s-a dat prin trimișii săi: Moisi și Aron, s-a prăbușit cu poporul său sub loviturile celor zece pedepse Dumnezeiești, pierînd apoi înecat în adîncurile apelor Mării Roșii (Eș. 5, 14).

Israilitenii, neascultînd poruncile lui Dumnezeu date lor prin alesul său Moisi, cînd acesta s-a suit în Muntele Sinai pentru primirea tablelor legii, petrecînd acolo 40 de zile și 40 de nopți, în post, rugăciuni și cugetări sfînte — făcîndu-și vițel de aur, mîncînd, bînd și jucînd împrejurul lui — au căzut în pedeapsă Dumnezeiască, pierînd de sabie cu miile (Eș. 32). Alteori, tot prin neascultare, au pierit cu duiumul (Eș. 34, 9; Lev. 10, 1—7; 20; 24, 10—23; 26; Num. 11; 12; 14; 15, 32—36; 16; 20; 21, 4—9; 2 Leg. 9; 28; 31, 27—29; Jud. 2, 13; Ps. 77, 8; Is. 1, 48; 4; Iez. 2, 4; 3, 7). Sedechia, împăratul Ierusalimului, neținînd seama de poruncile lui

Dumnezeu, reamintite lui prin Proorocul Ieremia și mîncînd din rodul neascultării, a căzut în groaznică robie și pierzare împreună cu întreaga familie împărătească și cu tot neamul lor. Împăratul Sedechia a fost prins de asirieni, împreună cu toată familia lui și au fost duși înaintea Împăratului Nabucodonosor, în Ribla. Fii lui Sedechia au fost înjunghiați în fața lui, iar lui Sedechia i-au scos ochii, l-au legat cu lanțuri de aramă și l-au dus în Babilon, unde a și murit. Poporul a fost dus în Babilon, și 70 de ani s-a torturat în robie (4 Imp. 24, 18—20; 25, 1—26; 2 Paral. 36, 11—21; Iez. 52, 1—28).

Femeile evreice din Egipt, neținînd seama de poruncile Domnului, pe care le-a dat lor prin Proorocul Ieremia, au mîncat înainte din rodul neascultării, dar au căzut în grea pedeapsă, împreună cu bărbații și urmașii lor (Ier. 44).

Iudeii, împreună cu căpeteniile lor, neținînd seamă de poruncile Domnului și de cuvîntul lui Dumnezeu, trimis prin Însuși Fiul Său, au mîncat din rodul neascultării, înrăindu-se din ce în ce mai mult, pînă ce au urmărit, prins, torturat, crucificat și ucis pe Domnul nostru Iisus Hristos. Îndărătnicia aceasta, plină de neascultare și înrăire pînă la crimă, ia prăbușit în pierzare... Ierusalimul a fost distrus, Templul dărîmat, țara pustiită iar rămășița lor a rămas fără patrie, rătăcind din loc în loc, prin țări străine (F. Ap. 7; Mt. 23; 27).

Cetățenii creștini (grecii) ai Constantinopolului, neținînd seamă de învățăturile Dumnezeiești date lor prin Patriarhi și alți Sfințiți Liturghisitori, mîncînd înainte din rodul neascultării și slujind feluritelor patimi josnice, au fost pedeșiți groaznic. Cetatea lor înconjurată de păgînii turci, cetățenii împreună cu împăratul au murit de ascuțișul sabiei și a altor armături. Cei rămași au fost robiți secole de-a rîndul, iar minunata Biserică „Sfînta Sofia” prefăcută în moschee turcească. (Vezi pe larg despre aceasta în „Izvorul Răutăților” pp. 285—337, de autor).

Mîncarea aceasta, din rodul neascultării, ne-a pus și pe noi românii de-a lungul veacurilor, cu grumajii sub jugul împilător al străinilor de neam și lege, sub călcîiul strivitor al vrăjmașilor noștri, unde am gemut multă vreme, pînă ce Dumnezeiasca Providență ne-a trimis oameni luminați, zeloși, care să ne deștepte, învioreze și să ne ridice, pentru a scutura jugul asupritor. Tot acest păcat ne ține și azi — cînd sîntem în România Mare — sub jugul împilator și călcîiul strivitor al feluritelor patimi, care ne distrug vîlga și neamul, așa de pildă cum sînt: bețiile, fumatul, prăznurile drăcești cu pleiada lor de blestemății, învrăjbirile — cu nesfîrșitele nefericiri și primejdii ireparabile, avorturile, luxul, ș.a.m.d. (Vezi mai pe larg „Izvorul Răutăților” pp. 344—359, de autor).

Din cele arătate așa, pe scurt, reiese destul de clar că, omenirea prin ascultarea de Dumnezeu, de aleșii, de trimișii Lui, care ne învață a împlini voile Dumnezeiești, dobîndește fericirea vremelnică și veșnică; iar prin neascultarea cuvîntului lui Dumnezeu, se prăbușește în diferite primejdii, mizerii și nefericiri vremelnice și veșnice. „De veți vrea și Mă veți asculta, bunătățile pămîntului veți mîncă; iar de nu veți vrea și nu Mă veți asculta, sabia (pierzarea) vă va mîncă pe voi, că gura Domnului a grăit acestea” (Is. 1, 19; comp. Num. 16; Lev. 26; 2 Leg. 28; Lc. 13, 1—5; 15; Apc. 2; 3; 21; 22).

NEASCULTĂTORII DE PĂRINȚII DUHOVNICEȘTI SE PRIMEJDUIESC. Pe cît de înaltă și mîntuitoare este ascultarea, pe atît de scandaloasă și pierzătoare este neascultarea. Sfîntul Simeon, noul teolog, spune: „De cel ce vorbește împotriva părintelui său, se bucură diavolul, dar de cel ce se smerește, chiar pînă la moarte, se miră Îngerii... Fratelui adevărat nici diavolul nu-i poate face nimic” (Iub. de bine T.V. cap. 15). Dar acest dușman nevăzut poate nu numai să împiedice pe cel ce a pornit pe calea perfecțiunii duhovnicești și merge numai după voia și mintea lui, ci să-l și piardă. Sfîntul Ioan Scărarul, zice: „După cum cel nepovățuit, ușor rătăcește drumul, tot astfel în calea monahală, cel ce umblă numai după voia sa, piere ușor”. Cel ce urmează voii sale ori se leapadă de viața aspră, potrivit pravilelor călugărești ori de rămîne, cade într-o amăgire diavolească și piere. Aceasta e dovedită de fapte. De exemplu: după istorisirea Sfîntului Ioan Casian, starețul Iron — după o viață aspră de 50 de ani în sihăstrie — pe cînd se socotea că-i bun, a căzut într-o mare ispită; a primit pe satana, în loc de Înger și după sfatul lui s-a aruncat într-o fîntînă părăsită, cu nădejdea că Îngerii lui Dumnezeu, îl vor lua pe mîini. Dar s-a rănit așa de rău, încît la trei zile, după ce l-au scos din fîntînă, a murit (Vor. 2. c. 5).

Tot Sfîntul Casian povestește de un bărbat, care primea comunicări de la diavol, pe cînd vedea lumină în chilie și a fost învățat să aducă jertfă pe fiul său, ceea ce era fals și rătăcire. Alți doi sihăștri s-au dus în pustie cu nădejdea deșartă că-i va hrăni Domnul. Unul a pierit de foame, celălalt deabia a scăpat, primind hrană de la niște oameni sălbatici. Și mulți din cei ce gîndeau de sine prea mult au căzut în ispite satanice și și-au pierdut mintea. Aceasta-i afirmată de Sfîntul Grigorie Sinaitul: „Dacă unii s-au rătăcit și și-au ieșit din minte, apoi să știți că ei se gîndeau foarte mult la ei înșiși, se încredeau în sineși, se socoteau foarte buni și s-au mîndrit cu cugetarea” (Iubirea de Obște T.V. despre tăcere).

Avind în vedere urmările așa de rele ale neascultării, Sfinții Părinți recomandă aspră pedeapsă, chiar pentru neascultarea întâmplătoare, dar voluntară. De vina neascultării sau a săvârșirii vreunui lucru fără a întreba ori a cere voie îndrumătorului, iată ce spune Sf. Vasile cel Mare: „Frate, teme-te de a face ceva fără voia stăruitorului, căci: orice ai face fără dînsul este furt și pradă de cele sfinte care te duc la moarte, iar nu la folos, chiar de ți s-ar părea bun acel lucru” (T. 5 p. 50).

Cuviosul Pahomie a muștrat aspru pe bucătarul său, care era frate, că timp de două luni cît a lipsit din minăstire n-a dat, după porunca Avvei, la masă verdețuri și orez, numai pentru motivul că cei mai mulți din frați spre a se înfrîna nu gustau din acelea. Tot Avva Pahomie a ars cele 500 de rogojini lucrate de un frate în timpul liber, fără să ceară voia sa. Cuviosul Varsanufie zice: „Cel ce voiește să-și îplinească voia sa este fiul diavolului” (Vezi răsp. 548); iar Sfîntul Ioan Scărarul precizează: „Este mai bine să-l alungi pe frate din minăstire, decît să-l lași a-și împlini voia sa” (Cuv. 14 cap. 5).

NEASCULTĂTORUL A RĂTĂCIT ȘI A FLĂMÎNZIT. Odi-noară a venit la Cuviosul Ioan Tăcutul un frate și a viețuit împreună cu dînsul puțină vreme. Într-un an, apropiindu-se praznicul Paștelui, fratele a zis către stareț: „Părinte, să mergem în Lavră ca să prăznuim ziua Paștelui și apoi iarăși ne vom întoarce; căci iată, la un praznic ca acesta, nu avem nimic de mîncare, afară de aceste melagrii”. Sfîntul Ioan însă nu voia să meargă, pentru că Cuviosul Sava încă nu se întorsese în Lavră, din părțile Schitopoliei; iar către fratele ce-l ruga, a zis: „Să nu ne ducem de aici, frate, ci să credem în Cel ce a hrănit trei milioane de israeliți în pustiu, timp de 40 de ani, Acela și pe noi ne va hrăni aici și la praznicul Paștelui ne va trimite nu numai cele de trebuință ci și de prisosit, pentru că zice în Sfînta Scriptură: „Nu te voi lăsa pe tine, nici Mă voi depărta de la tine”. Și în Sfînta Evanghelie ne grăiește: „Nu vă îngrijiți zicînd ce vom mîncă sau ce vom bea, că știe Tatăl vostru Cel Ceresc că vă trebuie toate acestea. Căutați mai întîi Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate acestea se vor adăuga vouă”. Deci rabdă fiule și călătorește pe calea cea cu nevoi, pentru că odihna și moleșirea trupului de aici, naște munca cea veșnică; iar omorîrea trupului gătește odihnă nesfîrșită.”

Niște cuvinte ca acestea, ale cuviosului, neascultîndu-le fratele, a lăsat pe Părintele și s-a dus spre lavră... Ducîndu-se fratele, a venit la Cuviosul un om necunoscut avînd un catîr încărcat cu multe bunătăți: pîini curate și calde, untdelemn, brînză proaspătă, ouă, o vadră de mied (vin din mere). Pe toate acestea, omul

care venise, le-a pus înaintea Părintelui și s-a dus. Cuviosul, văzînd cercetarea lui Dumnezeu, i-a mulțumit cu bucurie. Fratele însă, mergînd spre lavră, a rătăcit pe cale. Umblînd el trei zile prin pustietăți nestrăbătute și prin locuri neumblate s-a ostenit foarte mult și abia a aflăt iarăși peștera Cuviosului; flămînd, însetat și slăbit de osteneala căii. Văzînd atîtea bucate și băutura, trimise Cuviosului de la Dumnezeu pentru Praznic, s-a minunat și se rușina a căuta în fața Sfîntului, pentru împuținarea credinței sale. Căzînd la picioarele bătrînului își ceru iertare. Sfîntul, iertîndu-l, i-a zis: „Cu adevărat, să știi frate că Dumnezeu poate și în pustiu să pregătească masă robilor Săi” (V. Sf. 3 dec. o.c. pp. 85—87).

NEASCULTAREA L-A PĂGUBIT ȘI ASCULTAREA L-A FOLOSIT. Sfîntul Ioan, trimise odată pe un ucenic al său — Gallus — la un rîu să pescuiască, pentru a avea cu toții de mîncare. Gallus se duse, dar la un alt rîu, unde nu pescui toată ziua nimic și seara se întoarse cu traista goală. Sfîntul Ioan îl muștră că nu ascultase și nu-i împlinise porunca cu promptitudine. Gallus își dădu seama că neascultarea sa este cauza pentru care Sfîntul Ioan și ucenicii lui vor răbda de foame o zi întreagă. A doua zi iar îl trimise, dar ascultă și prinse o mulțime de pește. Astfel învață Gallus cît de stricăcioasă este neascultarea, chiar și în lucruri neînsemnate și ce binecuvîntare poate aduce ascultarea (O.M.P 604).

Am păgubit pe părinții mei duhovnicești, i-am primejduit, strîmătorat, luat în rîs, batjocorit, înjurat, pismuit ponegriț, turburat, bătut și m-am împotrivit lor cu obrăznicie?

164). Ca stăpîn, n-am purtat grijă de slugile mele, le-am batjocorit și asuprit?

165). N-am ascultat de stăpîni, de stăpînire, de mai marii mei sau de conducătorii țării?

166). Ca părinte spiritual nu m-am îngrijit de mîntuirea păstoriților mei?

167). Mi-am ales soție (soț) nu după sfaturile Sfintei Biserici, nici după voia lui Dumnezeu; ci după voia, plăcerile, deșertăciunile, ideile mele și ale lumii?

168) Ca bărbat, nu mi-am iubit femeia ca pe mine însumi? Am batjocorit-o cu cruzime, am chinuit-o, am bătut-o fără milă, torturînd-o mai rău decît pe o roabă, neținînd seamă că îmi este soție, dăruită de Dumnezeu?

169) Am certat, ocărit, hărțuit, dosădit, necăjit și tulburat așa de mult pe soțul (soția) meu, încît s-a îmbolnăvit din pricina mea?... L-am făcut pe soț (soție) de a blestemat, drăcuit și înjurat chiar și de cele Sfinte, de Dumnezeu?

170) **Am dorit părinților mei trupești și sufletești boală, necazuri, tulburări și moarte? Am trădat pe părinții mei spirituali și trupești, pe aproapele meu? (g)**

g) Trădătorii, ca și apostatii și defăimătorii sau hulitorii, împotriva lui Dumnezeu, n-au pocăință, ci moarte (Vezi „Scrierile Părinților Apostolici” vol. 1, p. 276; 292; 201; Mt. 2 3—5; F. Ap. 1 16—18; comp. 1 Tim. 1, 20; 2 Tim. 4, 14—15; Parani trad. Genuiei Italiani; Predici T.V.S. o. . p. 900; O.M.P. p. 956; L.L. Pr. M. Ionescu p. 97). Aceasta o adevărește Însuși Mintuitorul, zicînd: „Au nu v-am ales Eu pe voi, cei doisprezece? Și unul din voi este diavol?” Aceasta o zicea pentru Iuda Iscarioteanul, care voia să-L vîndă... „Fiul Omului merge, după cum Îi este rînduit, dar vai omului acelui prin care se vinde! Mai bine i-ar fi fost lui de nu s-ar fi născut” (Ioan 6, 70—71; Mt. 26, 24; Mc. 14, 21; Lc. 22, 22). „Amin, amin zic vouă, unul din voi Mă va vinde... Și întingînd pîinea a dat-o lui Iuda Iscarioteanul”. Atunci, după pîine, a intrat într-însul satana și îndată a ieșit, noapte fiind... și mergînd la arhierii să-L vîndă, i-au dat lui bani, după care căuta vreme cu prilej ca să-L trădeze, dîndu-L în mîinile lor. Joi seara, tîrziu, cînd Domnul se ruga în Grădina Ghetsimani, Iuda, care știa locul, a venit însoțit de slugile înarmate ale arhierilor și prin sărutare vicleană L-a trădat... Văzînd Iuda pe Iisus judecat spre marte, cîindu-se, a întors arginții arhierilor și bătrînilor și mergînd s-a spînzurat” (Ioan 13, 21—30; Mt. 26, 14—16; Mc. 14, 10—11; Lc. 22, 3—5; 39; 47—48; Mt. 27, 3—5; F. Ap. 1, 16—25; comp. Ps. 40, 9; 68, 29; 108, 7). „Cel ce M-a dat pe Mine, ție, mai mare păcat are” (Ioan 19, 11; comp. Lc. 22, 52—53). Aceasta o adevărește și Apostolul Petru (F. Ap. 1, 16—25) și Sfîntul Ap. Pavel în Epistola sa către Timotei, zicînd: „Pe Imineu și Alexandru i-am dat satanei ca să se învețe a nu mai huli... Alexandru, arămarul, multe rele mi-a făcut mie; plătească-i Domnul după faptele lui...” (1 Tim. 1, 20; 2 Tim. 4, 14—15).

Am fost contra Preoților (h) care predicau Cuvîntul lui Dumnezeu?

h) Acesta este un mare păcat care atrage iadul vremelnice și veșnice. Deci, fiecare creștin să se păzească de așa ceva spre a nu-și primejdiu mințuirea sa. Odinioară Sfîntul Apostol Pavel și Varnava, străbătînd ostrovul Salamin pînă la Paf, au aflat pe oarecare vrăjitor, prooroc mincinos, iudeu, căruia îi era numele Varisus. Vrăjitorul era împreună cu dregătorul Serghie Pavel, bărbat înțelept. Acesta chemînd pe Varnava și pe Saul pofta să audă Cuvîntul

lui Dumnezeu, însă Elima vrăjitorul (că așa se tilcuiește numele lui) sta împotriva, căutînd să întoarcă pe dregătorul de la credință. Atunci Saul (cel ce se chema Pavel) umplîndu-se de Duhul Sfînt și căutînd la el, a zis: „O, plinule de toată viclenia și de toată răutatea, fiul diavolului, vrăjmaș a toată dreptatea, nu vei înceta a răzvrăti căile Domnului cele drepte? Și acum iată, mîna Domnului este peste tine și vei fi orb, nevăzînd soarele, pînă la o vreme”. Îndată a căzut peste el o ceață, întuneric și umbla împrejur, căutînd povățuitori...” (F. Ap. 13, 6—11; comp. Mt. 12, 20; 16, 23; Lc. 11, 23).

Iată, așa pățesc și creștinii aceia ușuratici, care stau împotriva predicării și ascultării Cuvîntului lui Dumnezeu. Ei se prăbușesc în orbire groaznică, în întuneric veșnic.

Am învinuit și grăit de rău pe Preoții Bisericii? Am zis că-s lacomi, nesățioși, păcătoși? (i).

i) **RĂSPUNS ÎNTELEPT CELOR CE PONEGRESC PE PREOȚI ȘI CĂLUGĂRI.** Pe vremea Fericitului Augustin, un călugăr a fost cîșdit pentru un păcat greu. Lumea judeca atunci foarte greșit că toți călugării sînt răi, dar fericitul Augustin scria despre acest lucru, următoarele: „Voi mă micșorați pe mine și pe toți colegii mei din vina unuia. Arătați-mi însă o societate pe pămînt scutită de orice greșală. Nu-i de mirare că în cinul meu călugăresc unul a greșit, cu toată pietatea și evlavie ordinului din care face parte, căci și membrii lui sînt oameni. Pot eu dori ca cinul, ca ordul meu, să fie cel mai sfînt din cîte au fost pe lume? În familia lui Adam unul din cei doi frați a fost ucigaș. Agar și Ismail au fost scoși din familia lui Avraam. În familia lui Isaac, Esau era neplăcut lui Dumnezeu. Iosif a fost vîndut de frații lui... Ce voiți mai mult? Între cei doisprezece apostoli unul a fost vînzător. Veți îndrăzni oare să osîndiți pe toți patriarhii și familiile lor, pe Hristos și pe toată societatea Apostolilor Săi, pentru că au fost unii între ei care au greșit?” (T.P. 258).

Preotul are o mare răspundere înaintea lui Dumnezeu pentru tot ce face. De aceea creștinul nu trebuie să judece păcatele preotului, că are cine a-l judeca pe el. Însă prin omul acesta, frate al nostru, al tuturor creștinilor, dar care e sfîntit cu Darul cel mare al Preoției, chiar dacă ar fi el și nevrednic, izvorăște pentru creștini toată sfîntenia și tot ce duce la fericirea veșnică. Iată ce spune Sfîntul Grigorie, Cuvîntătorul de Dumnezeu, despre acest lucru: „Fiecare preot e vrednic de credință spre a te curăți, numai să fie din numărul aceluia care primind Darul n-au fost condamnați și dați anatemei de Sfînta Biserică. Tu, care ceri vindecare, nu judeca

pe judecătorii tăi; nu cerca meritul acelor care te curătesc; nu face alegere în privința părinților tăi. Poate să fie unul mai bun și unul mai puțin bun decât altul, nu face nimic; fiecare din ei e mai mult decât tine. Iată cum trebuie să judecăm: Am două inele, unul de aur și altul de fier; amîndouă poartă pe ele aceiași pecete împărătească și eu pecetluiesc atît cu unul, cît și cu altul. În ce se deosebesc pecețile de pe ceară una de alta? În nimic. Dacă ești tare în iscusință, judecă despre ele de pe ceară — spune care este pecetea cu inelul de aur și care este aceia cu inelul de fier? Și pentru ce sînt ele la fel? Pentru că deși metalele se deosebesc, totuși nu este nici o deosebire în pecete. Judecă tot așa și despre cei ce împărtășesc Botezul. Unul poate să întreacă pe altul în viața duhovnicească, dar puterea Botezului este aceeași; și oricine este învățat în această credință poate tot așa de bine să te ducă la desăvîrșire" (Bibl. Ort. Nr. 18 p. 44).

SFÎNTUL EFREM SIRUL ȘI PREOTUL PĂTIMAȘ. Sfîntul Efrem Sirul, după unii a fost numai preot, după alții a fost Episcop. Nu se știe deci sigur ce a fost. Atît însă se știe că s-a călugărit și a dus o viață sfîntă, plăcută lui Dumnezeu și oamenilor. Pe vremea lui trăia în Antiohia un preot, altcum vrednic, dar suferea de patima beției. Sf. Efrem îi scrie să se lase de patima beției că patima lui necinstește pe Dumnezeu cît și Cuvîntul Lui mîntuitor și depărtează, în loc să apropie, pe oameni de Dumnezeu, de nu, va veni și-l va scoate cu toiagul din Biserică.

Bietul Preot, știa asprimea Sf. Efrem și-l știa că este în stare să facă precum i-a scris „și nici un om nu ar fi de partea mea“, zise el suspinînd. „Am să mă las de patimă“. Dorea din toată inima, dar nu putea. Sfîntul porni spre Antiohia. Drumul ducea printr-o putie. Frînt de cale și de oboseală, dar mai istovit de sete, se așeză lîngă o tufă și adormi. În somn căută apă, dar nu găsi. Întîlni un Înger. Fața acestuia îl înveseli mult pe Sfîntul. „Apă cauți?“ — îi zice cu grai omenesc Îngerul, — „vom da îndată de un rîu cu apă minunată“. Nu peste mult timp apucară pe o vale, ca o gură de Rai. Prin mijloc curgea un riuleț zgomotos cu apă limpede ca lacrima. Efrem își făcu Sfînta Cruce, se apropie de apă și bău, apoi zise: „Lăudat să fie Domnul din Ceruri“. „Amin“, adăugă Îngerul. „Minunată apă... n-am băut niciodată apă așa bună“. „E mai bună către izvor“, zise trimisul Domnului. Pe bătrîn îl răzbise iar setea; mai sorbi încă odată cu lăcomie și iar lăudă pe Dumnezeu, Care a dat pămîntului atîtea bunătăți. Au început să urce greu către izvor. Suișul îi ațîță iarăși setea și iarăși bău, binecuvîntînd pe Domnul. „Ne apropiem de izvor, acolo-i mai bună apa“, zice Îngerul. Și într-adevăr, abia făcură cîteva sute de pași

și văzură cum rîul se luptă cu niște stînci, cum se șerpuia pe după gîtul lor căutînd să-și facă drum la vale. Mai merseră puțin și rîul parcă se împutîină deodată. Cădea de pe niște stînci. Cînd ridică Sfîntul ochii ce să vadă? Apa țîșnea printr-o gură de lup mort. „Vai de mine, vai de mine, strigă Sfîntul. Vai de mine, m-am spurcat. Am băut apă curgătoare prin gură de lup mort, apă spurcată...“ Efreme, n-a fost bună?“ El răspunse: „Bună, dar uite pe unde trece“. Îngerul adăugă: „Eu știu, dar uite că ți-ai astîmpărat setea....“

Se deșteptă și înțelese că totul a fost un vis. „Dar de ce mi l-a trimis Dumnezeu?“ Își aduse aminte unde era și încotro plecase. El s-a întors din drum înțelegînd că Harul lui Dumnezeu și Cuvîntul Său, chiar dacă trece prin gura unui păcătos, ca Preotul din Antiohia, nu-și pierde puterea de a astîmpăra setea credincioșilor pentru mîntuire. Sfîntul îi scrie iarăși Preotului, însă cu blîndețe, arătîndu-i ce i se întîmplase. Această scrisoare atît l-a înduișat pe Preot că a căzut în genunchi și cu lacrimi fierbinți a mulțumit lui Dumnezeu și L-a rugat să-i vină în ajutor, ca să-l scape de patimă... Și minunea s-a întîmplat și cu el. S-a lăsat de beție (Calendarul Bunului Creștin a. 1937).

AGHIAZMA A ARĂTAT CREDINȚA ȘI PREOȚIA CEA ADEVĂRATĂ. O legendă, cu privire la zidirea Sfintei Mînăstiri din Alba-Iulia de către Mihai Viteazul, păstrată pînă azi, ne istorisește așa: Voievodul icmân, Mihai Viteazul, văzîndu-se stăpîn și peste Ardeal, s-a hotărît a zidi o Biserică Ortodoxă în cetatea de scaun. Catolicii s-au împotrivit hotărîrii voievodului, susținînd că legea lor este mai bună. După discuții apînse cu cuvinte din Sfînta Scriptură, viteazul voievod Mihai le-a zis: „Cearta de cuvinte e osteneală fără de capăt. Cu ajutorul lui Dumnezeu, hai să dovedim credința cea adevărată pe altă cale, a lucrării dreptei credințe creștinești. Să mergem cu toții în mijlocul cetății. Acolo să se aducă apă curată din același izvor și pentru noi și pentru voi. Vlădică român cu Preoții lui să o sfințească în fața tuturor. Așijderea să sfințească apa, din aceeași fîntînă, și clerul vostru. După sfințire să punem și să închidem apele sfințite în vase deosebite, pecetluind și eu și voi ambele vase și apoi cu aceleași peceti ușile Bisericii. Deci, a cărui apă se va afla nestricată, legea aceluia este dreaptă și adevărată; iar a cărui apă se va strica, legea îi este rea. Dacă apa noastră sfințită, cum nădăjduim în Dumnezeu, va rămîne nestricată, fără nici o vorbă sau opoziție să-mi îngăduiți a zidi Biserica“. Ascultînd acele înțelepte cuvinte ale voievodului dreptcredincios, au strigat într-un glas: „Bine, bine, așa să fie“. Apa a

fost sfințită în mijlocul pieții, sub privirile și în auzul multimei adunate, pusă în vase deosebite și așezată în marea biserică catolică, pe care au pecetluit-o.

După 25 de zile, adunându-se cu toții au rupt pecetea Bisericii și au văzut că: apa sfințită de Episcopul ortodox și de Preoții dreptcredincioși ai voievodului Mihai era nestricată, curată; cealaltă, slujită de Episcopul și preoții catolici, deși o mai și săraseră, era stricată așa de tare încît după despecetluire a umplut toată Biserica de miros (o duhoare urît mirositoare). Atunci s-au învoit toți locuitorii Ardealului (desigur catolicii peste voia lor, ci de mare nevoie) a zidi în Alba-Iulia, Biserica Ortodoxă, în mijlocul orașului, lângă zidurile cetății, care a dăinuit vreo sută de ani, pînă la începutul sec. al XVIII-lea. Acolo trăiau Episcopii dreptcredincioși români, începînd cu Ioan cel Bun, smerit, cu tapte bune, așezat chiar de voievodul Mihai (Vezi și „Poarta Raiului”, pp. 446—452, de autor).

Și iacă așa, precum odinioară Sfîntul Prooroc Ilie față de împăratul Ahab și popii lui Baal, a arătat credința cea adevărată în Dumnezeu cu coborîrea focului din cer peste jertfa lui Ilie, prin rugăciunea făcută de el, rămînînd rușinați și înfrunțați slujitorii idolului Baal, susținuți de împărăteasa Izabela, deoarece la rugăciunea făcută de ei, nu s-a pogorît foc din cer peste jertfa lor; măcar că erau 850 la număr (Vezi pe larg 3 Imp. 18, 16—40).

Și precum Sfîntul Vasile cel Mare, prin rugăciune a deschis ușile Bisericii din Nicheia, încuiate și pecetluite de arieni și de creștinii cei dreptcredincioși, zdrobindu-se încuietorile, sfărîmîndu-se pecetea și deschizîndu-se lor ușile ca de un vînt puternic, ceea ce nu s-a petrecut la rugăciunea arienilor făcută timp de trei zile și trei nopți fără nici un rezultat (Vezi pe larg „Viața Sfîntilor” I Ian. pp. 77—82). Tot astfel a ieșit în relief, adevărata credință dreptslăvitoare ortodoxă, față de credința catolică și la susținerea voievodului Mihai Viteazul în Alba-Iulia, dovedind prin aghiazma slujită de clerul ortodox, care nu s-a stricat, cum se imputase apa slujită de clericul catolic, în care mai puseseră și sare. Așa s-a adevărit prin fapte întregii lumi Puterea Dumnezeiască, care a luciat, lucrează și va lucra și în viitor în adevărata noastră credință creștină, a Sfîntei Biserici de Răsărit. „Un Domn, o credință, un botez...” (Efes. 4, 5).

DUMNEZEU LUCREAZĂ ȘI PRIN PREOȚII ROBIȚI DE PATIMI. Un protopop ortodox, însoțit de un cleric catolic, trecînd cu trăsura prin niște parohii ortodoxe, spre marea și adîncă-i durere, văzu zăcînd în șanțul șoselei un biet preot ortodox, beat. Protopopul îndurerat, pe cînd clericul catolic cu aere trufașe pri-

vea satisfăcut, opiește trăsura, se dă jos, cheamă vreo cîțiva creștini și cu ajutorul lor, ridică pe preotul beat, din șanț și-l duc la o casă din apropiere. După aceea vine înapoi, se suie în trăsura și pleacă mai departe la drum. O discuție vie se încinge între protopopul ortodox și clericul catolic. El învinuia preoțimea ortodoxă de felurite scăderi — parcă ei n-aveau și nu au destule, ba poate și mai multe, — zicînd că astfel de preoți sînt proști și lipsiți de Darul lui Dumnezeu. Protopopul zelos, susținea cauza ortodoxiei, astfel că răspunsurile sfînției sale contraziceau și răsturnau învinuirile aduse de fălosul cleric catolic.

Vrînd să curme acea discuție, care cu acel cleric, trufaș era nefolositoare, protopopul ortodox zise: „Dumneata zici că, dacă unii din preoții noștri au astfel de scăderi, n-au Dar; iar noi credem și susținem, pe temelia Dumnezeieștilor Scripturi și ale Tradiției că, Darul lui Dumnezeu lucrează minunat prin oamenii păcătoși. Pentru a ne lămuri mai bine iată dimineată, după ce se trezește preotul nostru ortodox, să mergem acolo la Sfînta Biserică și să faci dumneata o aghiazmă (sfințire de apă) și preotul ortodox, pe care l-ai văzut beat, zăcînd în șanț să facă și el aghiazmă și să nădăjduim că Prea Sfîntul Dumnezeu va arăta care din doi aveți Darul lui Dumnezeu”. Clericul catolic a primit bucuros.

A doua zi, de dimineată, s-au înapoiat cu trăsura amîndoi la parohia Preotului Ortodox, care fusese găsit beat. Protopopul a trimis pe un creștin pe care l-a întîlnit în drum, să cheme pe Preotul Ortodox să vină degrabă la Sfînta Biserică. Cine poate spune groaza ce l-a cuprins pe bietul preot greșit, cînd i s-a spus că este chemat de către protopopul său la Sfînta Biserică. Se îmbracă repede și pleacă pîrîndu-i rău și căindu-se pînă la lacrimi de păcatul smintitor în care căzuse și tușese găsit și ridicat de superior. Ajungînd la Sfînta Biserică, protopopul nu-l muștră, ci numai îi zise să facă sfințirea apei.

După ce preotul ortodox făcu slujba, sfințind apa, protopopul poștește apoi și pe preotul catolic să sfințească apa dinaintea lui pusă din același castron. Preotul catolic făcînd slujba, a sfințit apa și pentru a fi mai sigur de conservarea ei a turnat și un pumn de sare, ca să nu se strice. (Obiceiul acesta l-am văzut și noi la românii catolici-uniți, din județul Someș). Se vede treaba că mai mult credea preotul catolic în puterea ce o avea un pumn de sare, decît în puterea sfințitoare a lui Dumnezeu, prin care toate cite se sfințesc cu adevărat se și conservă prea bine. După sfințire, protopopul și clericul pun fiecare aghiazma în cîte un vas pe care s-a scris: Ortodox și pe celălalt Catolic. Le-au sigilat pe amîndouă cu pecetea oficiului protopopesesc ortodox și, apoi cu cea a oficiului

parohial catolic. Le-au pus să stea, un timp îndelungat, spre încredințare.

După un an au venit protopopul și preotul catolic la Sfinta Biserică, unde sfințiseră aghiazmele. Când au desfăcut vasul cu apă sfințită de preotul ortodox au găsit-o așa bună și bine conservată, încît ieșea dintr-însa o aromă slăvitoare; iar cînd au desfăcut apa slujită de clericul catolic au văzut că aceasta așa de rău se stricase, încît a ieșit dintr-însa o grea și nesuferită putoare. Văzînd preotul catolic deosebirea asta mare, a cunoscut că este lipsit de Dar și n-a mai îndrăznit a învinui pe preoții ortodocși că pentru scăderile lor nu mai au Dar. Preotul, chiar în decăderea lui, este mare... căci Dumnezeu, fiind nemărginit, face minuni prin slujitorii Dumnezeiescului Său Altar, pentru cei care se încred într-Însul (Vezi și Bib. Ort. Nr. 18, pp. 438—454, de autor). Vai! Și cîți creștini nesocotesc pe preoții ortodocși în aceste vremi vitrege creștinătății (ca și Ham cu feciorul său Canaan, pe tatăl său, Noe) pentru oarecari scăderi, pentru care obrăznicie și hulă, se îmbracă ca și aceia cu fioroasa și distrugătoare haină a blestemului (Fac. 9, 20—25).

CLEVETITORII PREOȚILOR CAD DIN DAR ASEMENEA DIAVOLULUI. (Ap. 12, 10; Fac. 3, 1—5; Iov 1; 2; Zah. 3, 1—3). Părinții duhovnicești, preoții, sînt trimișii sau Îngerii lui Dumnezeu, rînduiți de El pentru călăuzirea oamenilor pe calea cea bună a vieții, spre redobîndirea statornicei fericiri vremelnice și veșnice. „Iată Eu trimit pe Îngerul Meu înaintea ta ca să te călăuzească, să te ocrotească pe drum, să te ducă la locul pe care ți l-am pregătit. Fii cu ochii în patru înaintea lui și ascultă glasul lui. Să nu te împotrivești lui, pentru că nu vă va ierta păcatele, căci Numele Meu este în el. Dacă vei asculta glasul lui și dacă vei face tot ce-ți va spune, Eu voi fi vrăjmașul vrăjmașilor tăi și potrivnicul potrivnicilor tăi” (Eș, 20—22; comp. Mal. 2, 7; 3, 1; Apc. 2; 3). Cei care nu ascultă de părinții lor duhovnicești, de preoții lui Dumnezeu, păcătuiesc groaznic, cad din Dar și se prăbușesc în groaznice torturi vremelnice și veșnice.

PREOTUL ESTE ÎNGERUL (TRIMISUL) DOMNULUI Buzele preotului vor păzi știința și din gura lui căutăm să iasă învățătură, că el este Îngerul Domnului Atotțitorul (Mal. 2, 7). „Ei — zice Domnul — să se întoarcă la tine, preote și nu tu să te întorci la ei” (Ier. 15, 19—27). „Nu vă atingeți de unșii Mei și întru proorociei Mei nu vicleniți” (Ps. 104, 15; comp. 2, Cor. 5 20; Lc. 10, 15; F. Ap. 9, 1—5).

Diavolii, care adeseori îi prind pe oameni în laț prin felurite păcate, îi scapă din ghiare prin slujbele preoțești; de aceea au mare ură pe preoți și îi ponegresc prin diferite închipuiri diavolești pe

care ei le zugrăvesc adeseori în mintea creștinilor depărtați de Dumnezeu. Diavolii învață pe oamenii lor care îi ascultă, făcîndu-le voia, nu numai să nu meargă la preot, pentru sfaturi și felurite trebuințe, ci să se ferească chiar de a se întîlni cu preotul pe drum șoptindu-le la ureche că le va merge rău.

CANONUL CELOR CE CLEVETESC PE PREOT. Un preot zelos, luminător a multor suflete chiar și dinafara cercului păstoriei lui, era vrăjmașuit de cîțiva confrăți, surori de credință și credincioși ai săi, pentru că nu ceda obiceiurilor idolatre, anticreștinești, care hălăduiau printre ei și în Bisericile lor. Ținînd la obiceiurile idolatre (jocuri, nunți, cumetrii și înmormîntări, transformate în prăznuri drăcești cu: jocuri, capre, brezoaie, felurite ghiciri la Anul Nou, cîntece curvești, nesocotirea sărbătorilor, stilism, profanarea Semnului Sfintei Cruci prin călcarea și starea pe el și a Icoanelor Sfinte, cu agățarea deșertăciunilor idolești pe fața lor, beteli și multe alte blestemății), mai mult decît la Dumnezeiască Evanghelie, decît la Cuvîntul lui Dumnezeu, sfaturile Bisericii, rînduiele Sfinte, adevărata credincioșie și viețuire creștinească, s-au hotărît a se răzbuha cu orice preț asupra acestui preot, pentru a-l scoate afară și a aduce pe altul, care să zică ca ei, să fie la fel cu ei. I-au făcut multe necazuri, l-au adăpat adeseori cu paharul morții. Sufletul bietului preot s-a muncit mult cu îndărătniciile vicleșugurilor, dedesubturile diabolice, răutățile și infernalitățile lor; ca odinioară dreptul Lot cu locuitorii Sodomei și Gomorei (2 Petru 2, 8—9). Preotul totuși rămase la postul său lucrînd cele de folos mîntuirii sufletelor păstoriților săi. Potrivnicii, văzînd că nu reușesc a-l face să plece de la ei cu felurite mizerii ce-i făceau, au plătit o nelegiuită femeie obraznică ca să-l acuze pe preot de felurite fapte josnice, cu care ei înșiși erau mînjiți. Acele ponegriri asupra preotului le semănau ori pe unde treceau. Bunul preot deși dovedi nevinovăția sa înaintea Episcopului său, totuși, din cauza acelor clevetiri, mînji-toare cinstei sale preoțești, a căzut la pat. Clevetitorii auzind s-au speriat de urmările clevetirilor lor. Îi mostra groaznic conștiința. Ei s-au grăbit să alerge la casa preotului să-și ceară iertare pentru înrăutățita lor faptă satanică, promițîndu-i că-și retrag calomniile și-i vor restabili cinstea.

Preotul văzîndu-i, a clătinat din cap și lea zis cu tristețe: „Fiilor, eu vă iert din toată inima (Lc. 23, 34; F. Ap. 7, 60) dar vedeți... bunul meu nume nu mi-l mai puteți reda, voi care m-ați ponegрит așa de uît”. „Bada — zic ei — noi vi-l redăm, numai învățați-ne cum să facem”. Preotul, văzîndu-i ce vor ei acum în urma atîtor clevetiri, le zise: „Bine!... luați perna aceasta, ieșiți afară, suiți-vă cu ea în turnul Bisericii și sloboziți în fața vîntului

care suflă vijelios, fulgii din ea; apoi veniți și ne vom mai sfătui". Ei auzind, se uitară lung unii la alții. Credeau că bătrînul preot aiurează, ori că-i anormal. Văzînd însă stăruința lui, plecară cu toții să-i îplinească dorința. Înapoindu-se, preotul i-a întrebă: „Ei, ia spuneți-mi ce s-a întîmplat cu fulgii sloboziți în vînt din pernă?” Ei i-au răspuns: „I-a luat vîntul și i-a împrăștiat în toate părțile”. Preotul, privindu-i în ochi pe fiecare din clevetitorii săi, le-a zis: „Acum luați sacul acesta de pernă și alergați de adunați toți fulgii, împrăștiati de vînt, iarăși în el și mi-l aduceți aici”. Ei, uitîndu-se unii la alții, au zis: „Așa ceva e imposibil. Numai Dumnezeu poate face asta”. La răspunsul acesta al lor, bătrînul preot le-a răspuns: „Vedeți? Iacă tocmai așa de imposibil este ca să-mi restabiliți voi cinstea mea și renumele meu bun de care m-ați dezbrăcat și rănit (Lc. 10, 30), prin clevetirile voastre cu care m-ați ponegрит, ca diavolul pe frații lui de ingerat; pe Dumnezeu, înaintea omului Adam și pe om înaintea lui Dumnezeu; pe dreptul Iov; pe marele preot Isus, fiul lui Iosedec; ș.a. (Afc. 12, 10; Fac. 3, 1—10; Iov 1; 2; Zah. 3, 1—5).

Clevetirile voastre asupra mea s-au răspîndit în mari depărtări, mult mai departe decît ați fi voi în stare a cerceta pe fiecare individ în parte și a-l convinge că nu-i așa cum m-ați clevetit voi. Numai Dumnezeu Atotputernicul îmi va reda bunătățile de care voi m-ați jefuit. Păcatul ponegririi mele, multiplicat de răutatea voastră, trăiește în toți acei care au auzit și l-au primit. Voi veți da seama înaintea Domnului pentru toate lipsurile preoției mele, provocate de suferințele ce mi-ați adus cu clevetirile voastre... De acum mergeți la casele voastre și fiți grijulii pentru curățirea voastră. Cei ce m-au ponegрит, vor da seama în Ziua Judecării de sufletele, care auzindu-i n-au mai ținut seama de cuvîntările și sfaturile folositoare de suflet ce le-am dat în Biserică și în alte locuri și vor ajunge negre de păcate înaintea Dreptului Judecător. Vor da seama de toate lipsurile slujbei mele preoțești și duhovnicești, acei care m-au obosit cu ponegririle și răutățile lor. Vor da seama de sufletele împovărate cu felurite păcate, care văzîndu-mă discreditat au tot amînat adevărata pocăință cu spovedania și facerea roadelor vrednice de pocăință, pînă ce le-a prins moartea negre, necurățite de păcate. Vor da seama de sufletele disperate, care văzîndu-mă discreditat de atîtea vijelioase ponegriri, m-au ocolit și s-au prăbușit în pierzare. Voi, cum ați făcut păcatul așa grijii-vă a vă curăți de el ca să nu vă prindă moartea cu sufletele negre.

Păcatul ponegririi, cu care m-ați mînjit, vă va urmări și unde vă va ajunge vă va zdrobi, deși preoții vă vor dezlega cu multă ușurință (Ier. 6, 13—16; 8, 11—12; Iez. 13, 8—19) totuși păcatul ponegririi multiplicat, trăind în cei ce l-au primit, se va întoarce

la voi născătorii, crescătorii și multiplicatorii lui, ca viermii, microbii și șerpilor și vă va tortura cumplit, cum m-ați torturat voi pe mine.

Ce? Vreți să ziceți că aceste păcate sînt mărunte? Ușoare? Niște bagatele? Nimicuri? Păcatul ponegririlor care vi se pare foarte mic, deși e foarte mare și primejdios, a cufundat sumedenie de suflete în iadul vremelnice și veșnic. „Buturuga mică răstoarnă carul mare”, păcatul părut mic, al grăirilor de rău, a răsturnat și răstoarnă în infern întinerice de suflete. Păcatul acela ce pare foarte mic, a cufundat pe tîlharul din stînga Mintuitorului în iad, deși în starea în care se găsea nu mai putea face alte păcate. Și multe întinerice de suflete trage mereu păcatul acesta, în iad Acestea zicîndu-le, preotul i-a binecuvîntat și s-a despărțit de ei aruncîndu-și grija sa spre Domnul Dumnezeu, Care va face (Ps 144, 20) toate cele ce-i va fi de folos lui și păstorilor care se vor încredința activității sale pastorale.

Iată urmările clevetirilor, care se fac cu atîta grăbnicie și ușurătate și iată cît e de greu a mai reda cinstea și numele bun al celor ponegритi; ba e chiar și imposibil. Aici nu-i ca la treburile bănești. „De am nedreptățit pe cineva cu ceva întorc împătrit” (Lc. — 19,8.) Să ne ferim cu toții ca de cea mai mare primejdie de a mai cleveti ca să nu ajungem a fi mustrați în viitor și în ziua Înfricoșatei Judecări, de Domnul: „Sezi și vorbești împotriva fratelui tău și cleveștești pe fiul maicii tale. Te voi mustra și păcatele tale le voi pune înaintea ta. Înțelepțiți-vă dar cei ce ați uitat pe Dumnezeu, ca să nu vă răpesc, neavînd cine să vă ajute” (Ps. 49, 20—22). „Să nu chemi șoptitori — zice Sfînta Scriptură — și cu limba ta nu vicleni” (Is. Sirah 5, 16).

Cinstea se consideră ca o avere spirituală. Cel ce defaimă este rău făcător, un fur de bunuri spirituale. „Dacă vreun cleric ar ocări pe Episcop, să se caterisească, că nu se cade a vorbi de rău pe mai marele tău” (Apost. 5; Sf. Sofia 3). „Dacă vreun cleric ar ocări pe presbiter sau diacon, să se afurisească” (Apost. 56).

Am lucrat împotriva rînduielilor Sfinte prin care am pricinuit amărăciuni părinților mei duhovnici?

N-am păzit sfaturile bune ale preoților, nici așezămîntul (canonul) dat de părintele meu duhovnicesc?

Am nedreptățit pe părinții mei spirituali: preoți, duhovnici, nași, dascăli, neținînd seama de învățăturile lor Sfinte, date în folosul meu propriu și obștesc, după porunca lui Dumnezeu?

171) Pentru boala mîndriei mele, mi-am silit soțul a-mi cumpăra îmbrăcăminte de lux, mode deșuchiate și alte deșertăciuni, mai mult decît s-a agonisit în casă... cauzîndu-ne sărăcie, mizerii și suferințe grele?

172) Nu m-am supus soțului în ale căsătoriei? (1 Cor, 7, 4–6; Ioil 2, 16; Mt. 19, 4–6). (j)

j) Cei căsătoriți — spun medicii — trebuie să vină în contact numai odată sau de două ori pe săptămână (marți și joi, când nu-i post sau sărbătoare mare, n.n.), ca să aibă copii sănătoși. După Canonul 13, al Sfântului Timotei, ei trebuie să se abțină în sărbători simbăta și duminica. La fel în timpul postului „ca să se îndeletnicească cu postul și rugăciunea” (1 Cor. 7, 5), pe cât este cu putință, precum și în timpul scurgerii lunare și a purtării sarcinii.

„Cei căsătoriți sînt datorii a-și fi lor însuși judecători; adică este cuviincios lucru a se depărta unul de altul, prin învoirea fiecăruia, cînd se zăbovesc în rugăciuni, apoi să se împreune iarăși, a spus Sf. Apostol Pavel” (1 Cor. 7, 5; Sf. Dionisie 3, 3).

„Bărbatul și femeia să nu se afle în poftă trupestă nici simbăta nici duminica, căci în aceste zile se face mai mult Dumnezeiasca Liturghie; Simbăta, pentru sufletele piistăviților noștri, iar duminica, pentru Învierea Domnului nostru Iisus Hristos. Aceasta însă să fie de întocmirea amîndorura, adică să fie voia și a bărbatului și a femeii” (P.M.B. gl. 171; S. Tes. IX 16).

„Păzească-se dar pe sine cei hirotonisiți de legătura cu soțiile lor cînd vor să slujească Sfînta Liturghie și după Dumnezeiasca Liturghie în acea zi, ca cei ce sînt cinstiți cu Sfînta Cuminecătură... Deci, dacă nu mai mult, cel puțin în ziua și în noaptea cea de dinaintea Sfîntei Liturghii și în cea de după Sfînta Liturghie trebuie neapărat a se feri” (S. Tes. IX 14–15).

Căsătorii, după buna rînduială, nu se împreună 40 de zile înainte de împărtășire și 40 de zile după Dumnezeiasca Împărtășire. Neputincioșii se pogoară pînă la trei zile înainte și după Sfînta Împărtășanie” (P.M.B. gl. 170; Sf. Dionisie 5; S. tes. 16 p. 315; Tipic Mare S.P.A. cap. 13, pp. 246–7; T.L. tom. III, 215 și 318).

„Femeia aceea ce i se va părea a se ține de către bărbatul său de tocmeala trupului și bărbatului ei va merge de va curvi cu altă femeie, ori cu dobitoc, cum se va arăta după vina lui, acel păcat se întoarce spre femeie. Drept aceea învățăm: cine va vrea să se ție, să se ție cu voia bărbatului ei; așijderea și omul să se ție cu voia femeii lui” (P.B.G. 128).

Am nelegiuit amîndoi contra firii (făcînd onanie) (Fac. 38, 8–10; 1 Cor. 6, 9; Apc. 21, 27). **Am luat buruieni, doctorii leacuri, injectii și am întrebuințat diferite metode... pentru a nu face copii?** (j)

1) ÎNMULȚIȚI-VĂ, CREȘTEȚI... STĂPÎNIȚI PĂMÎNTUL. Aceasta este voia și plăcerea lui Dumnezeu, rostul și binecuvîntarea

Divină în casa căsătoriților de la începutul omenirii. Dumnezeu a binecuvîntat pe protopărinții noștri Adam și Eva și pe toți urmașii lor a se înmulți și a stăpîni pămîntul, zicînd: „Creșteți și vă înmulțiți, umpleți pămîntul și-l stăpîniți pe el...” (Fac. 1, 28; 9, 1–7). În Vechiul Testament era socotită cea mai mare nefericire și groaznică rușine în fața lumii cînd cineva, din cei căsătoriți, nu avea copii. Lia, soția patriarhului Iacob, care a avut șase fii și o fiică, preamărea pe Dumnezeu după nașterea fiecărui copil. Sora ei Rahil, văzîndu-se că nu are copii, o pizmuia, pînă ce a născut și ea un fiu. Atunci, umplîndu-se de bucurie, a strigat: „Ridicat-a Dumnezeu ocară de la mine” (Fac. 30, 23). Psalmistul adevărește că cea mai mare fericire a celor ce se tem de Dumnezeu este femeia care naște și crește copii mulți în casă (Ps. 127, 3–7). Pe adevărata mamă, iubitoare de copii născuți, o vedem în mama lui Moisi care în vremea prigonirii pruncilor și-a ascuns copilul într-un coșuleț de papură uns cu catran și smoală pentru a-l salva din pierzarea ce-l amenința (Eș. 2, 3). Ne este cunoscută cearta celor două mame de la același copilăș viu la judecata lui Solomon (3 Imp. 3, 16–28; 4 Imp. 6, 25–30). De asemenea și plîngerile și țipetele mamelor din Betleem în vremea fugării și tăierii pruncilor lor, pînă la doi ani. „Rahila plîngîndu-și pe fii săi și nu vrea să se mîngie, pentru că nu mai sînt” (Mt. 2, 14–18).

Unul din cele mai grave simptome ale decăderii generației noastre contemporane este desfriul care se practică în căsătorie cu raționamentul reducerii nașterilor, adică a nezămisirii sau nerodniciei de copii. Și aceasta-i o pruncucidere, o nelegiuire strigătoare la cer, o călcare a poruncii și rînduiei lui Dumnezeu, o mare dezertare de la imperioasa îndatorire a căsătoriților.

PĂCATUL PROVOCĂRII REDUCERII NAȘTERILOR SAU A-L NERODIRII DE PRUNCI. Soții care se învoiesc pentru a întrebuința felurite mijloace și meșteșuguri josnice, infernale, de a nu face copii, calcă porunca dată de Dumnezeu oamenilor pentru înmulțirea lor. Aceștia se fac ucigașii rodului pintecelui lor sau a perpetuării vieții și a neamului lor pe pămînt, se dezbracă de Darul lui Dumnezeu și se prăbușesc în osînda morții. Soții cei ce stau împotriva poruncii lui Dumnezeu pentru fecunditate păcătuiesc fiecare în parte: masturbîndu-se pentru curătenia lor, se pot tămădui după Sfintele Pravili, astfel: „Se canonisesc 40 de zile cu mîncare uscată (pîine și apă) petrecînd în rugăciuni, meditații religioase și în fiecare zi făcînd cîte 100 de metanii (Vezi canonul 8 al S. Ioan Post).

Soțul și soția cînd păcătuiesc împreună aruncînd sămînța atară, pentru a nu face copii, se canonisesc îndoit cu păcatul mala-

hie. Tot astfel se canonisesc și bărbații și femeile când păcătuiesc unui cu alții prin felurite închipuiri necurate.

Păcatul acesta, al îndoitei malahii, se canonisește cu optzeci de zile oprire de la Dumnezeuasca Împărtășire și post aspru (mîncînd pîine și apă odată în zi după ora trei d.m.) și cîte o sută de metanii zilnic. Contrare, doi ani oprire de la Sfînta Împărtășani, începînd după părăsirea acestei patimi necurate (Can. 9 St. Ioan Pst. cu tilcuirea și subînsemnarea lui în Pidalion fila 465—6).

Păcatul acesta necurat, aducător de moarte sufletească și trupească, ni-l pune înainte Dumnezeuască Scriptură, spre a ne ieri toți de el, istorisindu-l astfel: „Iuda, unul din cei 12 Patriarhi, a luat pentru Ir, întîiul său născut, o femeie cu numele Tamar. Dar Ir a fost rău înaintea lui Dumnezeu și de aceea Domnul l-a omorît. Atunci a zis Iuda către Onan: — Intră la femeia fratelui tău, însoară-te cu ea — în puterea livratului — și ridică sămînța fratelui tău“. Onan, știind că nu vor fi ai lui urmașii, cînd intra la femeia fratelui său, vărsa sămînța jos, ca să nu ridice urmași fratelui său. Ceea ce făcea el era rău înaintea Domnului și l-a omorît. (Fac. 38: 8—10).

După Dumnezeuasca Scriptură, în care ni se arată pedepsirea lui Onan, trebuie a cunoaște cu toții că: soții aceia, care se învoiesc și nelegiuiesc ca Onan pîtru a reduce nașterile legiuite de Dumnezeu sau a nu mai face copii sînt aspru pedepsiți, astfel: 1) îngălbenesc și slăbesc; 2) Li se întunecă mintea și se îmbolnăvesc sufletește; 3) pierd odihna de noapte cu felurite vise tulburătoare și muștrări de conștiință; 4) devin nervoși, nelucrători și le tremură mîinile și corpul; 5) li se nasc copii slabi și tîmpiți. În vremurile vechi singur onanismul era mijlocul anticoncepțional (reducerii zămislirilor, nerodniciei), dar azi sînt o mulțime de mijloace diaconice, care împiedică zămisirea copiilor. Toate acestea sînt niște revolte contra rînduiei lui Dumnezeu, pusă în om, sînt păcate de moarte. Orice împiedicări împotriva conceperilor și nașterilor sînt niște răutăți infernale, mai rele decît împătimirea, desfrîul și concubinajul, deoarece: acestea aduc pe copilași în lume chiar dacă în stare anormală sub raport moral, acelea însă îi lipsesc de însăși ființa lor. Prin mijloacele acelea infernale se practică păcatul în mod profesional. Păcatul acesta satanic, prin care căsătorii pe acea cale aduc jertfă diavolului, sămînța lor (P.B.G. gl. 25), este așa de uricios înaintea lui Dumnezeu, încît numai sodomia și bestialitatea e o mai mare răutate decît acesta.

Căsătoriile acelea, cu condiția să nu aibă copii, sau să aibă puțini, nu-s valabile, condiția fiind contra menirii căsătoriei și a rînduiei lui Dumnezeu.

Pentru reglementarea acelei condiții pusă de unii nesocotiți nu există alt mijloc decît a trăi frățește, a nu se mai împreuna... continență. Lucrul acesta, deși se pare imposibil, totuși este posibil. Adevărații binecredincioși creștini, care duc o viață spirituală mai creștinească, pot primi darul acesta al vieții în curățenie sau în feciorie, cum au primit mulți și multe. (Vezi „Crucea Fecioriei și a Curățeniei“ pp. 465—752, de autor). Totuși Sfîntul Apostol Pavel sfătuiește, desigur pe cei care nu-și pot stăpîni vasul (corpul) lor, să nu se expună ispitelor satanei prin conținerea îndelungată. În sfîrșit, toți cei care vor mîntuire, trebuie să ducă o cruce în mergerea lor după Hristos: ori crucea fecioriei, a curățeniei, a abstenenței; ori crucea nașterii și creșterii copiilor. „Cel ce vine după Mine — zice Domnul — să se lepede de sine, să-și ia crucea sa în fiecare zi și să-Mi urmeze Mie... cel ce vine după Mine și nu-și ia crucea sa, nu este vrednic de Mine“ (Mt. 16, 24; 10, 38; Lc. 14, 27; 9, 23).

Din punct de vedere economic, copiii nu sînt sărăcie ci dimpotrivă, ei sînt o mare bogăție în casă. Am văzut oameni fără copii cu averi mari, moștenite de la înaintașii lor, care au trăit în lipsuri și s-au sfîrșit în mizerii. Am văzut și creștini săraci cu mulți copii, unii fără nici o moștenire de la părinții lor, care au avut cele trebuincioase și au răposat în plină mulțumire, în mijlocul copiilor și a urmașilor lor. Cei care țin a nu avea copii, ca să aibă mai multă avere, se înșeală amarnic. Părinții asigură viitorul copiilor nu prin avere cît mai multă, ci prin o bună și cît mai corectă creștere în învățătura Domnului. Prin avere multă, ei încurajează trîndăvirea copiilor. Copii care nu sînt crescuți bine, netrebniți, risipesc orice avere fie ea cît de multă. Copiii care sînt crescuți bine și sînt harnici, știu a se folosi de moștenire și a se fericii în anumite împrejurări ale vieții... „Omul înțelept și harnic zice înțelepciunea bătrînilor — se hrănește și în piatră seacă“.

Dumnezeu a pus cu dărnicie în firea omului, parte bărbătească și femeiască, tendința de a avea copii, urmași și o mare dragoste pentru ei. Cu cîtă îndurerare își suportă soarta vitregă oamenii fără copii? În ce disperare se cufundă ei pe patul morții cînd văd că-s sterpi și fără urmași care să le poarte numele și să se îngrijească de ușurarea și mîntuirea Sufletelor lor... Dar cei care și-au oprit numai un copil, doi... și îi ia și pe aceia Dumnezeu! Ce n-ar da ei atunci să-i aibă pe cei care de bunăvoia lor i-au împiedicat să vină în lume sau pe acei care i-au avortat? Împiedicarea zămisirii copiilor, cum și avortarea lor, sînt urmările necredinței, care cufundă pe cei căsătoriți, de vii, în iad. Văzut-ați cîndva dobitoace să facă ce fac unii necredincioși căsătoriți să-și reducă zămisirile și nașterile? „Omul în cinste fiind — zice psalmistul — n-a pripeput; alăturatu-s-a cu dobitoacele cele fără de minte și s-a ase-

mănat lor" (Ps. 48, 12—27). Dar aici, față de îndatoririle procreației, necredincioșii s-au coborât mult mai jos de dobitoace și de sălbăticiuni, prin împiedicarea zămisirii copiilor și a avorturilor. Care dobitoace sau fiare sălbatice au făcut sau fac cu puii lor, ceea ce au răcut sau fac necredincioșii cu pruncii lor? S-au văzut animale și sălbăticiuni care și-au aflat moarte ca să-și scape din pierzare puii lor (Vezi Pacea Părinților cu Pruncii lor" pp. 1—459, de autor).

Căsătoriților, împrejmuiți de necredință, ia gândiți-vă bine și răspundeți-mi: când pisica, cățeaua sau purceaua voastră... vulpile, lupoaicele din pădure fac câte trei pui, în câte țîțe le vine laptele pentru pui? În trei, veți răspunde și așa este. Dar când fac câte 5, 7, 10... în câte țîțe le vine lapte? În 5, 7, 10, după numărul puilor veniți pe lume, la lumina soarelui. Deci fiecare pui își are izvorul lui de hrănire, pentru întreținere. Cine a pus rînduiala aceasta în corpul mamelor a acelor pui? Cine face ca, odată cu venirea oricărui pui în lume, să-i vină și izvorul lui de hrănire? Dumnezeu, care le-a creat. Apoi Dumnezeu, care în înțelepciunea și dragostea Lui nemărginită, poartă grijă de pisici, căței, purcei... la facerea lor, ca fiecare să-și aibă izvorul său de hrană, apoi cu mult mai mult va avea El grijă de copiii înzestrați cu acele minunate Suflete, după Chipul Său. Când El îngrijește de mulțimile de vietăți de pe pămînt, din ape și din văzduh, de la cele mai mari pînă la cele mai mici și invizibile privirilor noastre, au doară va trece El cu vederea pe acești îngerași de copii, care sînt niște icoane vii, mișcătoare, în care se oglindește viu și lucrător Dumnezeiescul Său Chip și Duh???

Căsătoriților — parte bărbătească și femeiască — nu vă lăsați sugrumați de necredință, care tinde a vă pierde, așa cum trifoiul, lucerna, cînepa, etc. se lasă împleticite și sugrumate de torțel (o buruiană, care le constrînge și înăbușă pînă la moarte). Eliberați-vă din îmbrățișarea șarpelui necredinței, cu care v-ați împleticit. Reveniți la credința vie, lucrătoare și binevăzătoare, credeți și vedeți că, odată cu venirea oricărui copil vine și câte un izvor de hrană în casa părinților. Fiecare copil se naște odată cu izvorul său de viață și cu darul său de sus. Aceasta reiese și din înțelepciunea bătrînilor, care zice: „Fiecare om se naște cu darul său”. Așadar, cu cît sînt mai mulți copii veniți în casă, în familie, cu atît și darurile sînt mai multe. Copiii sînt cu adevărat o mare bogăție în casa omului, cînd sînt bine conduși și bine crescuți, în temerea și în învățătura Domnului. Deci, să nu le împiedicăm venirea, ci să le deschidem larg ușile, ca unor trimiși ai Domnului și să-i primim cu toată dragostea creștinească, știind că odată cu fiecare copil i-L primim pe Domnul nostru Iisus Hristos și pe Dumnezeu

Tatăl în brațele noastre și în casele noastre, cum El Însuși ne adevărește, zicînd: „Cel ce primește pe unul din acești prunci mai mici în Numele Meu, pe Mine Mă primește și oricine mă primește pe Mine, primește pe Dumnezeu Tatăl, Cel ce M-a trimis pe Mine” (Mc. 9, 27; Lc. 9, 48; Mt. 18, 5; 21, 16; Ps. 8, 3).

Păcatul acesta, al suprimării copiilor prin felurite mijloace draconice, care se pare foarte mic în ochii celor împleticiți și sugrumați de necredință, dar foarte mare în realitate, căci „buturuga mică răstoarnă carul mare”, trebuie combătut de noi, preoții bisericii, trebuie vestejit și chiar desființat din mijlocul creștinilor. Pe ce cale? Pe cale pașnică. Pe calea instruirii creștinești a aproapelui, prin cuvîntări, duhovnicești, prin pregătirea tineretului, a mirilor — însă cu multă precauție — prin conferințe, anume pentru bărbați și anume pentru femei... Însă cea mai bună și mai folosită ocazie în a lumina pe credincioși și, credincioase pentru vindecarea de boala aceasta monstruoasă, rămîne tot Scaunul St. Spovedanii unde Însuși Mîntuitorul stă nevăzut, deasupra preotului Duhovnic, conștient, iscusit și activ, conlucrează cu el la vindecarea păcătoșilor și readucerea lor din căile pierzării în căile vieții și a mîntuirii, pentru redobîndirea statornicii fericiri vremelnice și veșnice, în Cereasca Împărăție a lui Dumnezeu, începînd de aici, de pe pămînt. Să lucrăm conștiincios în Ogorul Domnului la deștelenirea și însămințarea lui, pentru a-și da roada cuvenită la timp și Dumnezeu va fi cu noi, va conlucra cu noi, ne va apăra și ne va răsplăti cu bine pentru toate lucrurile bune.

Acesta zice Domnul: „De te vei întoarce și te vei lipi iarăși de Mine Eu te voi readuce la starea cea dintîi; îți voi răspunde iarăși și vei sta înaintea Mea. Dacă vei despărți ce este prețios de cele de nimica și vei scoate curat din necurat, vei fi ca gura Mea. Ei să se întoarcă la tine, nu tu să te întorci la ei. Astfel, te voi face pentru poporul acesta un zid tare de aramă. Eu te fac acum o cetate întărită, un stîlp de fier, un zid de aramă împotriva întregii țări, împotriva împăraților, căpeteniilor, preoților și a poporului țării. Ei se vor război cu tine, dar nu te vor birui, pentru că Eu sînt cu tine ca să te mîntuiesc și să te izbăvesc... Iată Eu pun cuvintele Mele în gura ta. Astăzi te pun peste neamuri și peste împărați ca să dezrădăcinezi și să tai, să dărîmi și să pierzi, să zidești și să sădești. Iată, Eu voi face cuvintele Mele foc, în gura ta; iar pe poporul acesta (orbecăitor, oscilator de la credință la necredință) îl voi face lemne ca să-l ardă focul acesta. Iată, Eu pun cuvintele Mele în gura ta și te acopăr cu umbra mîinilor Mele, ca să întind ceruri noi și să întemeiez un pămînt nou și să zic Sionului: — Tu ești i poporul Meu” (Ier. 15, 19—21; 1, 9—10;; 18—19; 5, 14; 51, 16).

CUMPĂTAREA CĂSĂTORIȚILOR LE CONSERVĂ VIAȚA.

Importanța excesivă, deși mascată, atribuită în societatea civilizată de azi, funcțiunii sexuale și sacrificiile exorbitante ce i se aduc, au interesat de aproape toți moralistii și aceștia de multe ori au protestat contra acestei exagerări. Dar chestiunea aceasta nu ține atât de domeniul moralei, cât ține mai mult de resortul igienei și dacă igeniștii și-ar fi făcut datoria cum ar fi trebuit, arătând primejdia excesului de viață sexuală, ar fi fost mai bine ascultați decât moralistii. Nu exagerăm deloc dacă susținem că amorul — luat în înțelesul său cel mai larg — preocupă neîncetat gândul celor mai mulți dintre oameni, chiar în acele locuri — precum în mănăstiri — unde chiar dacă nu se discută asemenea chestiuni, totuși gândul multora de acolo, tot de această chestiune este preocupat. Și, în realitate, nu există o rătăcire mai stranie, mai ciudată, decât aceea de a privi ca o chestiune rușinoasă de discutat, tocmai funcțiunea cea mai nobilă a ființelor, a vietuitoarelor, funcțiunea de reproducere; aceea funcțiune care dă omului iluzia că și el crează, făcând ca omenirea să nu piară, funcțiune pe care natura a înconjurat-o cu un belșug de precauțiuni, pentru a nu-i stinjeni rezultatele. Totul din natură are în vedere reproducerea, crearea de ființe noi și se știe că sînt multe vietuitoare care mor îndată, după ce au săvîrșit actul sexual, ca și cum destinul lor ar fi fost numai să se reproducă și apoi să piară; ca și cum existența lor în urmă pe lume nu ar mai avea rațiunea de a mai fi; ca și cum ele nu ar mai avea nici un rost în lume și n-ar mai fi de vreun folos. Ori, acest act nobil a fost privit multă vreme ca ceva rușinos și tocmai pentru motivul că unele doctrine religioase l-au taxat drept un act despre care nu trebuie să se vorbească, tocmai de aceea imaginația a și fost mai mult obsedată de acest gînd; întocmai precum fructul oprit totdeauna pare că este mult mai gustos decât fructele ce le putem mîncă oricînd.

Imaginația a derormat, a hipertrofiat, a exagerat această funcție, care, cu cît ar fi fost mai echilibrată, mai cumpănită, mai cumpătată, cu atît ar fi corespuns sănătății omului. Și iată cum, într-o anumită literatură, în teatre, în petreceri, în toaletele femeilor, totul a ajuns să fie pretext pentru simbolizarea amorului și femeile nu caută altceva prin toaletele lor decât a excita, a atrage atenția și a-și atrage iubirea bărbatului. Fiecare modă feminină nu are alt scop decât a pune în evidență cutare parte a corpului, jucînd un rol în viața genitală, exagerînd ba mărimea și rotunjimea șoldurilor, ba a sînilor; iar bărbații trăiesc într-o atmosferă vicioasă de excitații ale vederii, care pe nesimțite are o înriurire puternică asupra felului lor de a vedea, de a simți și apoi de a dori.

Lăsînd la o parte urmările sociale ale unor astfel de moravuri, lăsînd de o parte rolul exorbitant și preponderent al femeii în ziua

de azi și faptul cum activitatea serioasă a bărbatului este stînjinită, noi nu ne vom ocupa decît de urmările fizice; de ideile greșite ce domnesc atît de puternic, îndrumînd pe căi greșite tineretul și vom arăta că viața sexuală, așa cum este înțeleasă azi, este un scandal igienic dintre cele mai monstruoase, dintre cele mai primejdioase.

Tradiția, despre care în aparență nu se vorbește, care se destăinuiește miresii în ajunul nunții și de care femeile cele mai rușinoase vorbesc în șoaptă, este următoarea: omul, trăind cu o femeie, trebuie să-și îndeplinească față de ea în toate zilele datoria conjugală. Ba, în anumite împrejurări i se pretinde a repeta actul, întocmai precum la zilele mari mîncăm sau bem mai mult; ori, trebuie să se știe că funcția de reproducere nu este la fel cu celelalte funcții ale organismului. Rolul ei e mult mai serios, mult mai delicat, mult mai înalt. Și omul, în loc să fie superior animalelor, a ajuns să fie mai bestial decât ele, a ajuns să fie inferior animalelor. Priviți numai la moravurile genezice ale animalelor, care sînt mai apropiate de om, la mamifere și vă veți convinge că omenirea, din punct de vedere al instinctului naturii, a contrafăcut totul. La aceste animale actul genezic este rar, adică în timpul gonirii, mîrlirii, vîstirii, etc. Atunci masculii simt o excitație genitală, din cauza mirosului. În realitate acest timp al mîrlirii (rut) există și la femei, este perioada menstruației și este tocmai curios de a afla originea acestei interveniri și prevenirii a naturii, prevenire prin aceea că, tocmai în acest timp bărbatul dă oarecare pace femeiei. În timpul menstruației, femeia este considerată murdară. Această credință există mai în toate religiile, care în realitate nu sînt decît expresia percepțelor de igienă.

Astăzi omul se deosebește de celelalte animale nu numai prin faptul că bea cînd nu-i este sete și mîncă cînd nu-i este foame, ci și pentru că face dragoste oricînd și nu numai atunci cînd ar trebui să facă. Procedînd astfel și nesocotind legile igienice, nesocotîndu-și sănătatea, risipind rezervele vitalității sale și puterea de acțiune, omul, comite greșeli grave, ale căror urmări explică multe decăderi individuale și multe nefericiri sociale.

Să fim convinși că actul genezic este foarte costisitor, foarte prețios pentru organismul masculin. Se știe cu ce lux a voit natura să asigure fecundația și că în fiecare ejaculație de sămînță există milioane de semințe vii, de spermatozoizi, fiecare sămînță conținînd rezerve de energie uriașe, conținînd puțința de a transmite viață. Un singur spermatozoid este în stare să dea naștere unei ființe noi. Ori, frecvența repetare a actului genezic, supra activitatea glandelor seminale nu face decît să epuizeze, să sleiască rezervele vitalității bărbătești, zdruncinînd celelalte funcții ale organismului.

ABUZUL SEXUAL RUINEAZĂ ȘI UCIDE PE TOȚI CEI NECUMPĂȚAȚI. Toți cei care muncesc cu creierul și în același timp sexualizează, sfârșesc prin a-și zdruncina întreg sistemul nervos, mulți din ei sfârșesc prin a înnebuni. Numai bărbatul este expus acestor primejdii, abuzînd sexualizează, deoarece în acest act nu există reciprocitate. În mijlocul amorului, așa cum se practică astăzi, femeia nu depune nici o efortare, nici o energie, nu emite acea substanță prețioasă care poate fi considerată chintesența organismului bărbătesc. Femeia, oricare i-ar fi activitatea sexuală, nu emite decît un singur ovul pe lună și această expulzare nu cere nici o energie specială, decît numai dacă femeia rămîne însărcinată. Dar, ne mai putem oare gîndi că ar exista vreo proporție între numărul nașterilor și frecvența actualului sexual? Față de obiceiurile de astăzi nașterile nu sînt decît un accident nedorit, pe cînd raporturile sînt provocate în mod artificial, în mod conștient sau inconștient. În căutarea și în prezența acestor plăceri, femeia este convinsă că pretenția ei este normală, legitimă, pe cînd în realitate această pretenție este și exagerată și nelegitimă. La fiecare relație, bărbatul îi cedează o părticică din puterea sa, pe care o pierde și n-o mai poate înlocui. Dacă bărbatul nu moare după aceea, precum mor unele insecte după săvîrșirea raportului lor sexual, nu este însă mai puțin adevărat că, pe altarul plăcerii el jertfește o parte din viața sa. Femeia însă nu contribuie cu nimic, ea poate să se supună oricît de des, oricît va voi, fără să se sleiască comoara sa. Din necunoștința acestor legi fiziologice decurg urmări grave atît pentru viața individuală cît și pentru viața socială.

Multe femei o tac în mod intenționat cerînd satisfacția zilnică din partea soțului într-un scop egoist, conștient, interesat, pentru a preîntîmpina infidelitățile soțului, ținîndu-l într-o continuă stare de oboseală genitală. Așa că, nefericitul, care trebuie să muncească pentru a-și întreține familia, mai trebuie să se supună și unui surmenaj sexual.

Nu numai că cei mai mulți dintre bărbați nu produc nici calitativ nici cantitativ atît cît ar fi în stare să producă în munca lor fizică sau intelectuală, dar mulți din ei îmbătrînesc înainte de vreme și nu mai au putere de a munci. Numărul histeriilor și neuroastenilor masculine se înmulțesc din zi în zi și copiii născuți din asemenea părinți sînt degenerați, așa că, din această cauză, nu ne putem aștepta la o îmbunătățire a rasei. Din acest punct de vedere, omul este mult inferior celorlalte animale.

Mulți aruncă vina pe alcool, că acestuia i s-ar datora degenerarea rasei, precum tot alcoolului s-ar datora tabloul trist al societății moderne. Negreșit că și alcoolul își are partea lui de vinovăție, dar dacă am observa mai cu băgare de seamă obiceiurile intime

ale vieții omenesci, am vedea că cel mai mare vinovat este modul greșit al îndeplinirii actului vital. Abuzul sexual este însoțit și de decăderea morală a individului și cu ruina socială. Lipsa de caracter, de voință, de energie, de statornicie în afaceri, jertfele peste puteri ce le face materializează și moralizează bărbatul, pentru a satisface capriciile femeiei, precum și vanitatea sa proprie de bărbat, rezultă în mod neîndoielnic, în mod fatal din această rătăcire, din această exagerare a vieții sexuale. Tot ce produce omul scade atît cantitativ cît și calitativ. Omul este nemulțumit și nestatornic atît în afaceri cît și în familie, căci bărbatul se enervează, este sleit. Există o crăpătură în existența sa pe unde se scurge toată puterea sa vitală, iar activitatea i se micșorează, i se împuținează pînă ce vine momentul cînd e lipsit de orice putință sexuală și intelectuală.

Se susține că cei mai mulți dintre bărbații geniali au trăit în castitate, au fost virgini. Eu sînt convins că, dacă am cunoaște intimitățile multor oameni, care au onorat numele de om, care au contribuit la progresul omenirii, care sînt onorați și admirați, am putea vedea că, cei mai mulți dintre ei au fost oameni caști, sobri, cumpătați. Cît de mult ar putea progresa omenirea din toate punctele de vedere, dacă viața sexuală ar fi întocmită după regulile pe care i le-a impus natura!

Civilizația indiană este cea mai veche dintre civilizațiile cunoscută pînă în zilele noastre. Admirăm înțelepciunea adîncă a acelor prescripții, legile ce le-au întocmit în privința vieții sexuale. Ele ne arată cît de departe și cît de superiori ne erau nouă, față de destrăbălările din zilele noastre. Legile indiene recomandă omului de a nu avea raporturi sexuale decît de 3—4 ori pe lună, iar în lunile de vară numai odată pe lună. Acelor observatori sinceri ai vieții omenesci nu le-a scăpat din vedere deprimarea ce o simte omul după ce a săvîrșit această funcție vitală. Legile indiene, recomandă bărbaților care au trecut peste vîrsta de 50 ani să se astîmpere, dacă nu pot suprima viața lor sexuală, care pentru dîșii nu mai are nici un scop, ba chiar este plină de primejdii.

Fiecare vîrstă își are plăcerile sale, așa că plăcerile sexuale nu sînt potrivite bătrîneții. Mulți sexagenari vor fi nemulțumiți de aceste prescripții și chiar și cei septuagenari; noi însă le vom răspunde că un act care nu mai este decît o parodie nu mai are rațiunea de a mai fi comis. Și nu numai atît; acest act răpește multor bătrîni viața lor. Știm ce însemnează o căsătorie dintre un bătrîn și o fată tînără. Este plasarea averii bătrînului în mîinile femeii, care rămînd o văduvă tînără îi dă puțința de a găsi un soț tînăr. Ar trebui ca toată lumea să judece și să fie convinsă că prescripțiile igienice ale indienilor sînt raționale (Dr. J. Hericourt din

„Higiene Moderne“ din Rev. „Sănătatea“ 1 și 15 mai 1907). Însă cele mai adevărate și mai raționale sînt prescripțiile sfințitoare ale religiei creștine (Vezi „Oglinda Duhovnicească“ pp. 1545—1736; „Pacea Părinților cu Pruncii lor“ pp. 1—464 și „Drumul Crucii în Viețuirea Creștinească“ pp. 465—1296, de autor).

ABSTINENȚA SEXUALĂ. Sub abstenență sexuală înțelegem abținerea temporară sau permanentă de la actele sexuale ale oamenilor sănătoși, aflați în vîrsta maturității sexuale. Exceptînd cazurile cînd este impusă din convingere religioasă sau filosofică, abstenența totală, permanentă, este de obicei forțată; cea temporară poate fi de asemeni impusă de situații sau devine necesară fie din considerație pentru celălalt soț (obligație morală), fie din cauza pregătirii pentru un concurs greu, la sporturi (metanii, închinăciuni, posturi, meditații religioase, studii serioase, etc.). Făcînd abstracții de situații și posibilități, abstenența este absolut necesară în timpul maturității sexuale — pubertate — cînd părinții și pedagogii sînt puși uneori în situații dificile, din cauză că, la individul pe cale de dezvoltare sexuală este foarte dezvoltată pofta sexuală; cu toate că capacitatea este încă redusă, iar pe de altă parte din cauză că la aceștia judecata și puterea de voință încă sînt slabe. În climatul nostru, bărbații ajung la maturitate sexuală completă între 20—24 ani, iar femeile, între 18—21 ani.

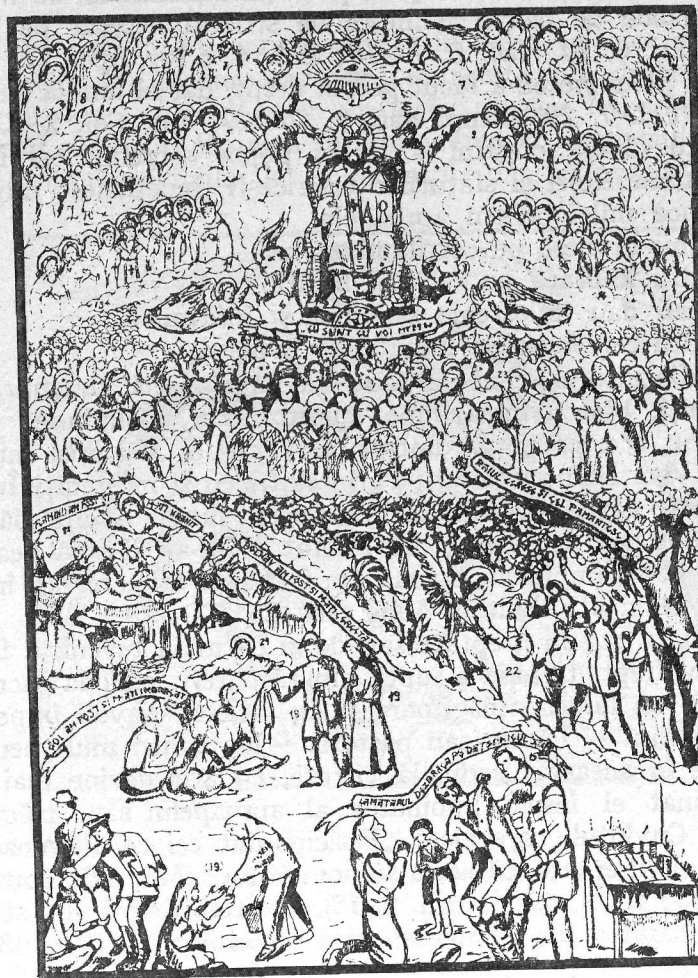
În contextul vieții normale a unui om sănătos, ajuns la maturitate sexuală, intră și viața sexuală, dar numai în cadrul căsătoriei. Mai puțin chinătoare decît o căsătorie neconvenabilă și mai puțin dăunătoare decît viața sexuală în afară de căsnicie este abstenența, care poate a fi impusă și de către oricine pe un timp oricît de lung, fără să producă vreo turburare sănătății. Abstenența sexuală impusă de la început este mai ușoară decît cea impusă după ce persoana respectivă a început viața sexuală. Astfel, femeile văduve sau în timpul războiului, ambii soți sufăr în urma acesteia. Abstenența este mult mai ușoară dacă se evită băuturile alcoolice, supraalimentarea și dacă persoana respectivă are ocupație serioasă, dacă cheltuiește surplusul de energie fizică în sporturi (îndeletniciri creștinești, duhovnicești, rugăciuni, posturi, metanii, închinăciuni, privegheri, citirea celor 7 laude, citirea Dumnezeieștilor Scripturi, a Vieților Sfinților, ș.a.) și se evită situațiile, ilustrațiile, lecturile, reprezentațiile, care pot produce o excitație sesuală. Spiritul trebuie să fie ocupat cu lucrări folositoare, trebuincioase, pentru a nu avea timp să visăm. Să nu stăm în pat, decît timpul necesar pentru somn și aceasta în raport cu vîrsta, ocupația și personalitatea individului respectiv... (Rev. „Sănătatea în Familie“, dr. Gingold).

173) M-am despărțit de soțul meu (soția mea) și m-am recăsătorit? (Vezi „Oglinda Duhovnicească“ pp. 1001—1243 și „Privești Apocaliptice“ cap. 5, 6 care cuprinde Taina Sfintă a Nunții, de autor).

Cei care s-au păzit și cei ce s-au curățit în viață de păcatul acesta recompensînd pe cei nedreptățiți, scapă și de la această vamă. Îngerii dau ceva pentru salvarea sufletului și își continuă calea tot mai sus, către ceruri.

FERICIREA CELOR CURAȚI CU INIMA ÎN VEȘNICIE.

- 1) Ochiul lui Dumnezeu, Tatăl Ceresc.
- 2) Mîntuitorul Hristos, Dumnezeu-Omul, Arhiereu universal și etern, stînd pe Tronul Slavei Sale.

- 3) Duhul Sfint în chip de porumbel.
 - 4) Cei patru viețuitori înaripați, cu câte patru aripi, cu față de om, leu, vițel și vultur, formînd Tronul Dumnezeirii.
 - 5) Maica Domnului nostru Iisus Hristos.
 - 6) Serafimii cei cu câte șase aripi (Is. 6, 2).
 - 7) Heruvimii, cu câte patru aripi (Iez. 1, 6).
 - 8) Celelalte șapte cete Îngerești.
 - 9) Sfîntul Ioan Botezătorul cu Sfinții Prooroci.
 - 10) Sfinții Apostoli.
 - 11) Sfinții Ierarhi.
 - 12) Sfinții Mucenici și Mucenițe.
 - 13) Sfinții Cuvioși și Cuvioase.
 - 14) Sfinții Drepti și Drepte.
 - 15) Cămătarul cu inimă și chip de fiară sălbatică, cu nemilostivire despoaie de haină, jefuiește de strictul necesar pe lipsitul datornic (Lc. 6, 24; Iac. 5, 1—16; Ecl. 4; 6 10; Apc. 17; 18; 21, 8; 22, 15). „Dumnezeu a făcut pe om drept, dar el umblă cu multe șiretenii” (Ecl. 7, 29; comp. Fac. 1, 26—27; Inț, Sol. 2, 23).
 - 16) Adevărații creștini — cler și popor — credincioși învățăturilor Dumnezeiești și sfaturilor bisericesti, îndeplinesc după putere porunca milei pentru aproapele.
 - 17) Unii hrănesc pe cei flămînzi.
 - 18) Alții îmbracă pe cei goi, lipsiți.
 - 19) Unii dau milostenie săracilor și infirmilor.
 - 20) Alții cercetează și mîngîie pe bolnavi.
 - 27) Mîntuitorul stînd nevăzut, cu Fața veselă, deasupra săracilor miluiți, binecuvîntează pe miluitorii lor, zicîndu-le: „Întru cît ați făcut acestea unuia dintre acești frați ai Mei prea mici, Mie ați făcut. Veniți binecuvîntații Părintelui Meu și moșteniți Împărăția, care este gătită vouă de la întemeierea lumii; că am flămînzit și Mi-ați dat de am mîncat, am însetat și Mi-ați dat să beau, gol am fost și M-ați îmbrăcat, bolnav am fost și M-ați cercetat, în temniță am fost și ați venit la Mine (Mt. 25, 31—40).
- Pentru a sta în dreptate sau de ai căzut, a reveni, a fi și a rămîne om drept, trebuie a lupta din răputeri, pînă la sacrificiu, cu eul tău, cu lumea amăgitoare și cu viclenii diavoli împelițați. Cu cît creștinul — Păstor sau păstorit — luptă mai mult pentru a se menține în această cardinală virtute, cu atît devine mai strălucit, luminat el însuși luminător al aproapelui său, plăcut lui Dumnezeu Cuvîntul, care zice: „Fericiți sînt cei ce flămînzesc și însetoșează de dreptate, că aceia se vor sătura” (Mt. 5 6; comp. Is. 55, 1; 63, 13; Lc. 1, 53; Baruh. 2, 18). Creștinii drepti vor străluci ca soarele înaintea lui Dumnezeu și a semenilor lor (Mt. 13, 43; Dan. 13, 3).

22) După trecerea din viața aceasta credincioșii miluitori se duc de îngeri în Rai, în Sînul lui Avraam, ca odinioară săracul Lazăr (Lc. 16, 22), ca fericitul Filaret (Viețile Sf. 1 decem.), ș.a.

23) Milostivii: Ierarhii, Preoții, Diaconii, Monahii, alți clerici și popor, miluitori ai săracilor cu multă dărnicie. De ex. Sfîntul Ioan cel milostiv, Sfîntul Nicolae, Cuvioasa Paraschiva, ș.a., sînt duși de Îngeri sus, la Împărăția lui Dumnezeu (Ioan 14, 2). Acolo se vor veseli, în desăvîrșită fericire, din ascultarea cîntărilor armonioase, cu diferite slavoslovii aduse de mulțimea oștirilor Îngerești și cetele Sfinților, Atotcreatorului și mai ales din privirea cu nesaț a Feții prea plăcute a Domnului Dumnezeu...

PEDEAPSA ÎN IAD A TUTUROR CELOR CE NEDREPTĂȚESC ȘI A TRĂDĂTORILOR.

Chipul de față ne arată tortura în iad a celor ce nedreptățesc și a trădătorilor, pe care pururea îi muncește și îi zdrobește diavolul acela pe care l-au slugărit în viață, cu meseria lor drăcească. Toți păcătoșii sînt urîți înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor luminați și binevoitori neamului lor și omenirii; dar nedreptățitorii și tră-

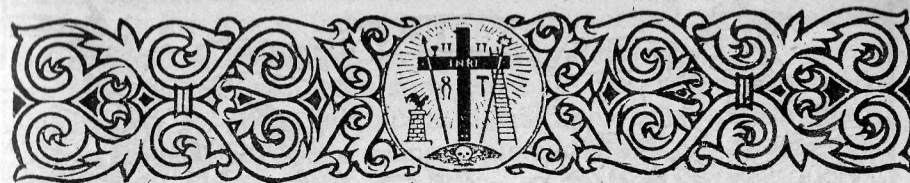
dătorii sînt cei mai scîrboși și mai feroși păcătoși! Privind la tortura în iad a trădătorilor, ochiul Sufletului nostru aleargă cutreierînd istoria vremilor care ne pune înainte rînd pe rînd feluriți trădători, de pildă: pe Dalila, trădătoarea puternicului Samson; pe Doeg, Ahitofel... trădătorii lui David; Brutus, trădătorul lui

Iulius Cezar; pe Iuda Iscarioteanul, trădătorul Mintuitorului; Ieremia Golia, trădătorul voievodului Ioan Vodă cel Cumplit; Mihai Cantacuzino, trădătorul voievodului Constantin Brîncoveanu și alți mulți nenumărați trădători ai neamului nostru românesc, care ne-au pus grumajii sub călcîiul vrăjmașilor noștri... pe trădătorii drepte credințe, care au adus multe primejdii, necazuri și dureri Bisericii lui Dumnezeu... Vedem, zic, cum sufocările, înfiorările, atacurile, loviturile, ruperile, împilările, zdrobirile și torturile pe care ei le-au provocat semenilor lor și mai ales Bisericii lui Dumnezeu, le sufăr și ei înșiși, ca o arvună în viața lor pămîntească; însă cu mult mai mult, mai desăvîrșit și mai groaznic vor suferi după moartea lor, în iad. Diavolul pe care l-au slugărit atunci, îi zdrobește, îi macină, îi înghite și-i varsă aruncîndu-i acum în iezerul cel de foc, torturîndu-i în diferite chipuri draconice.

Creștinii dornici de mîntuire să se păzească toată viața lor și de acest odios păcat, pentru a scăpa și de acea groaznică pedeapsă a trădătorilor.

De ești domn sau de ești rege
De ești slugă ori stăpîn,
Numai fapta te arată
De ești rău sau de ești bun

Ce e bun se-nalță-n soare
Înflorește minunat,
Ce e rău se strică, moare
Și în foc e aruncat

VAMA a 10-a, A ZAVISTIEI ȘI A DUȘMĂNIEI

uîndu-și Ingerii alergarea ca fulgerul, am sosit de acolo tot mai sus, pe necunoscuta și fioroasă cale a văzduhului și am ajuns la vama care era după aceea și care se numește a zavistiei și a dușmăniei. Acolo se cercetează cu de-amănuntul toți acii care s-au zavistuit unul pe altul, vrăjmașii, uriciunea, neubirea de frați și de aproapele; cu felurite răutăți ce izvorăsc din aceste păcate ucigătoare de Suflet. La vederea năvălirii dracilor, în frunte cu boierul drăcesc a vămii acestui cumplit păcat ce dezlanțuiește groaznice dureri, prăpăduri și pustiiri în jurul său, ne-am reamintit de înfricoșatul blestem care presează pururea pe zavistnici, vremelnici și veșnici: „Facă-se masa lor spre cursă, spre laț, spre sminteală și spre răsplătire. Întunece-se ochii lor ca să nu vadă și spinarea lor pururea o girbovește. Varsă peste dinșii iuțimea Ta și iuțimea miniei Tale să-i cuprindă pe ei.” (Ps. 68, 26—28; Rom. 11, 9—10). Vai Doamne! Groaznic se mai împovărează și cumplit se vor munci Sufletele zavismicilor! Omul care luptă bine și biruiește acest păcat devine fericit vremelnici și veșnici (Fac. 4, 7; Is. Sir. 16, 6—10; Rom. 6, 16; Ioan 8, 34—36).

Această vamă am trecut-o fără să mai dăm ceva, pentru că n-am zavistuit pe nimeni în viața mea. Acolo mă întrebau vameșii aceia uricioși despre: uriciunea de frați, neubirea aproapelui și de felurite răutăți ce izvorăsc din zavistie și din vrăjmașii, dar cu îndurările Domnului nostru Iisus Hristos, Dumnezeu, la toate întrebările acelea, nu m-au aflat vinovată. Am văzut însă minia diavolilor vămii aceleia puturoși, care, cu fețele lor ca de arapi, scrișneau cu dinții, repezindu-se asupra mea cu minie ca să mă înghită de vie. Dar, netemîndu-ne de dinșii, ne-am suit tot mai sus bucurîndu-ne.

Suindu-se tot mai sus pe treptele văzduhului, Îngerii cu Sufletul sint opriți la vama a 10-a, a zavistiei sau a invidiei și dușmăniei contra aproapelui. Vameșii draci ai acelei vămi cu boierul lor drăcesc, foarte uricioși și iuți, scrișnesc cu dinții lor asupra Sufletului, cercetîndu-l amănunțit după catastifele lor diavolești de felurite forme ale păcatului acestuia: vremea, locul, oamenii ori singurătatea unde l-a săvîrșit, de ex. de:

174) Am zavistuit pe alții (a) pîrîndu-mi bine de: paguba, necazul, boala și moartea unora, mîhnindu-mă de: binele, purtarea bună, progresarea și fericirea altora?

a) CE ESTE ZAVISTIA. Zavistia este sabie cu două tăișuri, care vatămă de moarte pe alții și pe sine, și mai întîi pe sine. Zavistia mai întîi pe a sa inimă o străpunge, îi face grea durere, se schimbă la față și oftează. Bine mustră Sf. Vasile pe zavistnici, zicînd: „Pentru ce suspini o zavistnice? Oare pentru a ta nevoie, sau pentru binele străin? Cu adevărat, nu pătîmește atîta zavistnicul, de a sa nevoie, pe cît de binele străin, pentru că văzînd pe aproapele său mai bine decît pe sine, în bună sporire și în cinste, se rupe la inimă. Pe Cain nu-l durea atît de neprimirea jertfelor sale de Dumnezeu, cît îl durea pentru buna primire a jertfelor fratelui său, și nu pen-

tru a sa pagubă se întrista, ci se scîrbea de bună plăcere a fratelui său. Deci, în loc de a se îndrepta pe sine prin chipul cel îmbunătățit al fratelui său, el mai amar se făcea prin acela. Și, pe cît acela se topea înaintea lui Dumnezeu spre mai bine, pe atîta acesta sporea spre mai rău. Pe cît se suia acela în înălțimea milei lui Dumnezeu pe atît acesta se pogora în adîncul pierzării. O! cît de cumplită răutate este zavistia.

Să auzim ce ne spun despre ea Sfinții Părinți. „Sf. Grigore Nisa zice: zavistia este începutul răutății, maica morții, întîia ușă a păcatului, rădăcina a tot răul“. Marele Vasile ne îndeamnă a fugi de ea, zicînd: „Să fugim fraților de nesuferita răutate a zavistiei pentru că este a șarpelui poruncă, a diavolului scornire, a vrășmașului sămînță, a muncii arvună, a Dumnezeieștii plăceri împiedicătoare, cale la gheenă, lipsirea de Împărăția Cerului.“ Sf. Ioan Gură de Aur arată că măcar de ar fi cineva foarte îmbunătățit și de minuni făcător, iar de zavistie biruindu-se, nici un folos nu-i este lui de lucrurile cele bune, ci mai ales cu cei mai păcătoși se socotește, zicînd: „Măcar și semne de ar face cineva, măcar și fecioria de și-ar păzi, ori și post, ori și culcare pe jos de ar arăta; și la îngerii prin bunătăți de ar ajunge, de cît toți va fi mai spurcat avînd această greșală, adică pe zavistie. Și decît prea curvarul, tilharul și săpătorul de morminte este mai călcător de lege.“ (Hronograf. o.c. pp. 80—81).

PĂCATUL ZAVISTIEI. Zavistia (pizma sau invidia) este o voluntară întristare a cuiva pentru binele aproapelui său, privit ca micșorînd binele său propriu. Nu este zavistie orice întristare ce se simte la privirea binelui și a prosperității altuia. Așa de exemplu: un negustor, care se întristează văzînd că afacerile negustorului vecin merg mai bine ca ale sale și se întristează nu pentru că vecinului îi merg mai bine, ci numai pentru că afacerile sale nu merg așa ca ale vecinului, nu este vinovat de zavistie, el vrea concurență, fără a dori vreun rău vecinului său, și concurența este permisă. De asemenea, omul nu este vinovat de zavistie cînd întristarea vine din indignare, de exemplu cînd o persoană primește o funcție înaltă, pentru care nu este nici vrednică, nici destul de înțeleaptă, deoarece atunci întristarea provine din răul de care voim să fie scutită societatea. Prin urmare, zavistuirea binelui aproapelui pe care îl considerăm ca un rău pentru noi, sau pentru interesele noastre, fiindcă micșorează însemnătatea, stima și slava noastră.

„Zavistia — zice fericitul Augustin — este ura fericirii străine“, și Sfîntul Ioan Damaschin o numește „întristare pentru bunurile altora“ Așa că motivul zavistiei este întristarea. Așadar zavistia

atîrnă de fericirea străină, precum umbra atîrnă de la lumină. De aceea, zavistnicul se bucură cînd cineva, a cărui fericire îi roade inima, cade, se înjosește, își pierde situația și averea; deoarece crede că răul celui căzut este un bine pentru dînsul, adică înjosirea unuia este ridicarea sau înălțarea altuia. Zavistia nu este o pasiune primitivă care își are originea în natură, căci dobitoacele nu sînt zavistnice. Cerbul nu pismuiește puterea leului. Pasiunea aceasta este socială, adică ea s-a născut cînd oamenii constituiți în societate, s-au întristat văzînd superioritatea sau fericirea cuiva. Deci, ea provine din inferioritate și nu din o trebuință absolută și de aici se stabilește un început din rivalitate (dușmănie). Așa de ex. nu se zavistuesc oamenii chiar cei mai mari ai antichității, cei din altă țară. Un școlar va fi zavistuit de un coleg, dar nu de învățătorul său, un student de litere nu va fi pismuit de un student de carieră militară și liniștea nu va fi tulburată de slava ce-i aduce curajul arătat în război. „Pe cel fără de minte îl ucide mînia” — scrie Iov — iar pe cel rătăcit îl omoară zavistia, fiindcă nici o superioritate nu este plăcută mai cu seamă oamenilor slabi, urîți, tineri, bătrîni și inferiori atît sufletește cît și trupește. Așa dar, originea ordinară a zavistiei este mîndria, căci numai de la dorul de a stăpîni pe ceilalți, sau de a străluci în societate mai mult ca ei, naște zavistia. De fel, zavisticul este mic și slab sau fără putere fizică sau morală. El este bănuitor, lingușitor, mlădios și șiret. Vorbirea lui este orînduită, plină de tormule blinde, privirea lui este catifelată și tinde la blindețe. Dar, prefacă-se cît va vrea fățarnicul, ochiul lui strălucește de răutate și de mînie, cuvintele lui ascuțite și mușcătoare, trădează starea lui sufletească. Buzele lui zîmbesc și cînd nu-l mai privești se uită la voi, precum se uită un tigrul la oameni. Părul lui este neorînduit. Spălarea pielii arată că în vinele sale curge venin. Pielea decolorată, ochii adînciți, mintea exaltată, membrele tremurătoare și scrișnirile dinților, arată mînia ce torturează inima zavistnicului.

Sînt patru feluri de zavistie: una atacă bunurile lumești, precum: bogățiile, onorurile, funcțiile, favorizarea conducătorilor, frumusețea, puterile și alte asemenea. A doua se apucă de bunurile rațiunii precum este: priceperea, destoinicia, dibăcia în arte și știință. A treia încă mai rea, se apucă de stima aproapelui cîștigată prin bunele sale însușiri. Această categorie a pismașilor, învinovătesc pe vrășmașii lor de toate viciile ce se pot închipui, sînt mîhniți cînd el reușește și veseli cînd cade. Al patrulea fel de zavistie și cea mai rea din toate, este aceea care invidiază virtuțile și Darurile Dumnezeiești, și este păcat împotriva Duhului Sfînt.

Zavistia este un păcat, care — precum scrie Sfîntul Apostol Pavel — exclude de la moștenirea Împărăției Cerești. „Faptele trupului

sînt arătate... necurătenia, înverșunarea, slujirea idolilor, fermecătoriile... zavistiile... pismele, uciderile... cei ce fac unele ca acestea, nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu” (Gal. 5, 19—21). Și pentru ce? Pentru că zavistia se împotrivesc bunătății lui Dumnezeu, dragostei sale către aproapele și chiar rațiunii.

Zavistia se împotrivesc bunătății lui Dumnezeu, Care își întinde providența asupra tuturor ființelor și mai cu seamă asupra oamenilor.

„Dumnezeu răsare soarele Său peste cei răi și peste cei buni, și plouă peste cei dreپți și peste cei nedreپți” (Mt. 5, 45). Darurile Dumnezeiești au drept scop să răsplătească sau să îndemne. Însă pismașul, se împotrivesc acestei bunătăți, fiindcă vrea totul pentru dînsul. Caracteristica pismașului este foarte bine reprezentată în parabola fiului risipitor și în cea despre plata egală celor ce au lucrat în vie.

Zavistia se împotrivesc dragostei către aproape, care constă în a se bucura de binele lui și a se întrista de necazurile și nefericirile sale. Sentimentul acesta îl exprimă așa de bine Sfîntul Apostol Pavel, cînd scrie romanilor: „Bucurați-vă cu cei ce se bucură și plîngeți cu cei ce plîng” (Rom. 12, 15).

Domnul nostru Iisus Hristos a poruncit... „Iubiți pe vrășmașii voștri” (Mt. 5, 44), dar zavisticul face chiar contrariul. Nu numai că se bucură de nefericirea străinilor și a vrășmașilor, ci se bucură chiar și de aceea a rudelor, întristîndu-se totodată de binele lor.

Zavistia se împotrivesc chiar și rațiunii omenești. Într-adevăr, cînd vrei cuiva răul, rațiunea cere ca acesta să-ți fi făcut cîndva vreun rău oarecare chiar și numai închipuit dacă nu adevărat. Dar ce fel de rău i-a făcut zavistnicului omul pe care îl zavistuesc? Nimic! Crima acestuia este de a fi mai bun ca el. Ba ceva mai mult rațiunea cere ca să nu faci nimic fără folos trupesc sau sufleteș. Așa, ambițiosul are un folos oarecare din ambiția lui, hoțul din furturile lui, necuratul din desfrînările lui, leneșul din lenea lui, dar zavistnicul ce fel de folos va dobîndi din întristarea lui? Se va putea întrista oricît de mult, fericirea altuia nu va scădea pentru aceasta. Așadar zavistia este un păcat numai din răutate și pentru aceasta Sfînta Scriptură îl numește „păcatul diavolului” (Int. Sol. 2, 24). Și putem zice că: nimic nu este mai rău, decît cel ce-și pismuiește lui și așa este răsplătirea răutății lui (Is. Sir, 14, 6). Dobitoacele sălbatice — scrie Sfîntul Ioan Gură de Aur — ne atacă numai cînd sînt silite de foame sau numai cînd sînt provocate de noi; zavistnicii însă din contră și pe binefăcătorii lor îi privesc ca pe vrășmași. Nu admit să ne întristăm de prosperitatea altora. Necuratul poate protesta ardoarea pasiunii sale, hoțul sărăcia lui, uci-

gașul minia lui, pretexte nedrepte într-adevăr, dar pretexte; pe cînd zavistnicul nu poate pretexta decît numai răutatea lui și dacă este o datorie a noastră de a iubi chiar pe vrășmași, ce crimă va fi crima noastră cînd urim chiar pe prietenii noștri! Așadar, să băgăm de seamă a nu pismui pe nimeni, bucurîndu-ne cu cei ce se bucură, întristîndu-ne cu cei ce suferă, aducîndu-ne aminte că pentru a fi părtaș stării mucenicilor, va fi destul că am compătimit suferințele lor, și aceasta ne va umple sufletul de dragoste.

EFECTELE ZAVISTIEI, sînt acelea care tulbură sufletul și slăbesc trupul zavistnicului.

1) ZAVISTIA TULBURĂ SUFLETUL. Cu adevărat deploabilă este starea zavistnicului căci neputînd trăi cu oricine, crede că toată lumea îl nefericește și-i întristează inima, atît inferiorii și egalii cît și superiorii lui. Are frică de inferiorii lui să nu se înalțe și să devină egali cu dînsul, îl tulbură frica de egali și încă mai mult de superiori, pe care nu-i poate ajunge. Din aceasta se vede adevărul cuvintelor Sfîntului Ioan Gură de aur că, înainte de a vătămă pe ceilalți; zavistnicul se vătămă pe sine însuși și că pasiunea lui îl roade, precum rod viermii lemnul ce i-a produs. Asemănîndu-se astfel cu nefericitul care-și mănîncă mîinile, cu acea deosebire că foamea nu-i trece. „Potolim foamea cînelui — scrie Sfîntul Vasile cel Mare — dîndu-i de mîncare, pe cînd zavistnicului făcîndu-i bine, pismuiește, îl taci mai rău, căci fiind nesimțitor la binefăcările primite, se întristează pentru că tu ești așa de fericit că-l poți ajuta pe el.“

ZAVISTIA SLĂBEȘTE TRUPUL, de aceea Sfînta Scriptură o numește carie sau stricarea oaselor. Doctorul Descuret scrie: „Omul datat acestei pasiuni, începe să cadă în întristare și taciturnitate... pasiunea aceasta, covîrșitor de concentrică, respinge sîngele din periferia trupului la organele interne. Dacă concentrarea aceasta devine abilitală, adică dacă afecțiunea trece din starea acută, în starea cronică, sîngele totdeauna respins spre inimă și vinele cele mari dilată canalele de unde se nasc deprimări obositoare, suspine tăiate, palpitații violente și nevroze dese.“

PĂCATELE CARE SE NASC DIN ZAVISTIE SÎNT: judecățile rău voitoare, clevetirile și tot felul de fapte criminale. Cu drept cuvînt s-a pus zavistia în păcatele de căpetenie sau capitale, căci precum scrie Sfîntul Grigorie: „ea este premergătoare tuturor relelor, mama morții, poarta păcatului, rădăcina tuturor viciilor, principiul durerilor noastre, izvorul tuturor calomniilor, biciul naturii“. (În viața lui Moise). Acest tablou al zavistiei, s-ar putea întunece încă mai mult citînd pe alți părinți ai Bisericii, care ne arată activitatea rău făcătoare a acestei pasiuni.

a) EA ESTE MAMA JUDECĂȚILOR RĂU VOITOARE. Pentru zavistnic toate faptele altora sînt zugrăvite în culori întunecate și chiar virtuțile altora le consideră ca vicii. Spre pildă, ne pot servi acei farisei, care zavistuind pe Iisus Hristos, toate faptele Lui le arătau ca rele, zicînd: că e nepăsător de sărbători, dacă El vindeca pe vreun bolnav în zi de sîmbătă; îndrăcit, dacă făcea minuni; prieten păcătoșilor, dacă îi căuta spre a-i mîntui, înjurător de Dumnezeu dacă răspundea la întrebările lor și cînd nu mai puteau tăgădui minunile publice și evidente făcute de Domnul, ei le atribuiau lui Belzeebub și nu puterii Dumnezeiești.

b) CLEVETIRILE. Zavistnicul nu-și păstrează pentru sine judecata rău voitoare; el o trîmbițează pretutindeni. Murdărește pe cei care îi atinge precum melcul murdărește cu balele sale locul pe unde trece. El povestește ceea ce știe și ceea ce nu știe; înveninează, exagerează, face deducții, rîde, batjocorește, sfîșie în toate părțile, ascuzîndu-și viciul sub aparența glumei, a compătimirii, ba chiar a zelului. Negreșit, se întîmplă că se vorbește rău despre cineva, prin ușurință și în mod de a trece vremea, dar cea mai mare parte de vorbiri răutăcioase se nasc din zavistie, voină a împiedica reușita unui concurent, sau a se răzbuna de succesele ce le-a dobîndit.

c) FAPTELE CRIMINALE DE ORICE FEL: MIȘELEȘTI, TICĂLOASE, MÎRȘAVE. Nu există infamie (rușinoasă) care să descurajeze pe zavistnic pentru a-și satisface ambiția. De la începutul lumii se constată aceasta. Omorul lui Abel de către Cain, vînzarea dreptului Iosif de către frații săi și chiar Domnul nostru Iisus Hristos, din zavistie a fost predat lui Pilat, spre a fi pedepsit cu moarte, precum scrie Sfîntul Ev. Matei, că: „pentru zavistie L-au dat pe El“ (Mt. 27, 18).

Așadar, zavistia murdărește: limba, mîinile, inima și nu este păcat pe care să nu-l facă prin gînd, prin vorbă, prin faptă... Toate cele ce am spus pînă acum, ajung ca să ne convingem că trebuie să ne ferim de pasiunea aceasta, s-o urim, spre a ne depărta de dînsa sau a ne îndrepta, dacă din nefericire pînă acum ne-a stăpînit.

REMEDIIILE PENTRU A NE VINDECA DE ZAVISTIE: Smerenia și lepădarea de lucrurile lumești. Remedierea zavistiei este foarte grea, dar posibilă. Deoarece zavistuirea se naște din mîndrie, spre a o vindeca, este necesară smerenia. Sfîntul Apostol Pavel ne învață remediul acesta, cînd scrie către Galateni: „Să nu fim măreți în deșert unul pe altul întăritînd, unul pe altul zavistuind“. (Gal. 5, 26).

Dar cum vom întrebuința remediu acestă dacă nu ne vom lepăda de cele lumești? Căci dacă zavistuim avuțiile altora, serviciile, talentele, funcțiile și foloasele lor pricina este că pe acestea le prețuim mai mult decât valorează ele. Ce-am crede despre un om mare care ar zavistui jucăria unui copil? Negreșit că am zice că și-a pierdut mințile! Același lucru se poate zice și despre cei care dau prea mare însemnătate lucrurilor trecătoare, lucruri care de loc nu le asigură fericirea pe care ei o așteaptă.

Sfânta Scriptură numește pe acei oameni „rivna răutății”, care „întuneacă cele bune” (Înt. Sol. 4, 12). Neputînd da omului o fericire sigură, statornică, serioasă și adevărată, lucrurile lumești sînt ca niște jucării de copii pentru zavistnic, căci atunci cînd nu le au plîng spre a le căpăta, iar cînd le au le aruncă la o parte. De ce le caută atunci cu atîta aviditate? În ceasul morții, bogățiile, onorurile, funcțiile, frumusețea... ni se vor arăta nevrednice de prețuirea cu care le-am valorat, ba ele ne vor procura o judecată mai aspră, căci judecătorul ne va întreba ce foloase am adus cu Darurile Providenței Sale, spre Mărirea lui Dumnezeu? Așa dar, ele sînt mai mult o piedică decât un folos și astfel privite, ne putem lepăda mai lesne de ele și ne vom remedia de păcatul zavistiei... (F.D.M.C. o.c. pp. 112—120).

Virtutea care se opune zavistiei este dragostea către aproapele.

175) Am zis altora să se ducă în: rușine, temniță, robie, pocnet, boală, la moarte, la dracul, etc...? Am blestemat pe alții, dorind din inimă a li se întîmpla acele blesteme? Am umblat cu clevetiri, vrajbe, farmece și învrăjbiri pentru a sparge casa aproapelui meu?

176) Am povestit altora greșelile aproapelui meu? (b)

b) Cel ce va avea vrajbă asupra cuiva, să nu intre în Biserică pînă nu se va împăca, căci rugăciunea lui se socotește spre blestem și păcate, și să facă în toată ziua cîte 50 de metanii.

Cel ce înjură pe vecinul său, trei zile să fie lepădat de la Biserică, mîncînd numai pîine și bînd apă, căci este scris: „Cel ce va zice fratelui său „nebunule”, va fi vinovat mătci focului” (Mt. 5, 22; canoanele Sf. Părinți după molitfelnic, Vezi și vama a treia cu relele clevetirilor).

177) Am sfătuit pe alții să facă felurite răutăți și am luădat pe cei ce au grăit și făcut rău aproapelui lor?

178) Îngreunîndu-mă cu păcatul mîndriei, pismuirii și al urciunii, nu am iertat pe vrășmașii mei cînd mi-au cerut iertare cu îndreptare și umilință?

179) Nu am cerut iertare de la aceia cu care am fost învrăjbit, nu le-am dat bună-ziua și nici nu le-am mulțumit cînd ei m-au salutat?

180) Am pîndit cu violență și cu gînduri necurate, a pontă, ironiza, ataca și a face rău altora?

181) Din multă zavistie m-am umplut de patimi și mi-am încărcat Sufletul de păcate?

182) Sînt foarte dușmănos, nerecunoscător, iubitor de a batjocori, a drăcui, înjura pe alții, satisfăcut cînd văd pe alții batjocoriți? Am ură pe alții? Mi-a părut bine cînd un om a omorît, despuiat de cinste, a ucis moralicește, sau a omorît pe altul? (Vezi „Og. Duh. pp. 2289—94; 2902—2919; 221—2968 de autor).

Îngerii iau din lădița faptelor bune, dacă mai sînt, plătesc pentru Suflet și pleacă mai departe.

FERICIREA BLÎNZILOR, ÎMPĂCIUITORILOR OAMENILOR. JOS ISPITELE.

1) Ochiul lui Dumnezeu Tatăl Ceresc.

2) Mîntuitorul nostru Iisus Hristos Dumnezeu-Omul, Arhiereu-Împărat Universal și etern, stînd pe tronul Dumnezeirii Sale.

3) Duhul Sfînt în chip de Porumbel.

4) Cei patru viețuitori înaripați cu cîte patru aripi cu față de: om, leu, vițel și vultur, formînd Tronul Dumnezeirii.

5) Maica Preacurată și prea nevinovată, pururea Fecioara Maria.

6) Serafimii cu cîte șase aripi (Is. 6, 2).

7) Heruvimii cu cîte patru aripi (Iez. 1, 6).

8) Celelalte șapte cete îngerești.

9) Sfîntul Ioan Botezătorul cu Sfînții Prooroci.

10) Sfînții Apostoli.

11) Sfînții Ierarhi.

12) Sfînții Mucenici și Mucenițe.

13) Sfînții Cuvioși și Cuvioase.

14) Sfînții Drepti și Drepte.

15) Zavistia, dușmănia, ura de moarte, îl face pe Cain ucigător de frate. Asemenea și pe mulți oameni bărbați și femei. „Cînd faci bine, îți este fața senină. Cînd înșă nu faci bine, păcatul zavistiei bate la ușă și caută să te rănească. Tu înșă luptă de-l biruiește și nu te lăsa biruit” (Fac. 4, 4—7, comp. Rom. 6, 17—23).

16) Adeseori: persoane, familii, societăți, comune, ținuturi și popoare întregi, se învrăjbesc cu ură de moarte. Cei care se ostesc și reușesc a-i împăca, se supranumesc: „Făcători de pace”, „fii ai Dumnezeului păcii” (Mt. 9, 9; Ps. 119, 6; 33, 12—14). Aici

ni se înfățișază lumea din două comune împăcându-se după un îndelungat timp de învrăjbire. Bucurie mare și sinceră luminează și veselește tețele tuturor celor ce s-au dușmănit. Ghiața urii de moarte se topește în fiecare inimă de focul dragostei de Dumnezeu

și de aproapele care îi și ia locul. Așa împăcați, se pot întoarce cu toții la Sfântul Altar cu fruntea senină, pot înălța rugăciuni la Tronul Dumnezeirii, pot aduce jertfe plăcute și bine primite lui Dumnezeu și mai presus de toate, pot trece în veșnicie mântuiți.

După buna împăcare, fiecare aparte aude cuvintele Mîntuitorului: „Împărăția lui Dumnezeu este înăuntrul vostru“ (Lc. 17, 21). Cu adevărat: „Fericiți făcătorii de pace, că aceia fii lui Dumnezeu se vor chema“ (Mt. 5, 9; O.M.P. o.c. pp. 832).

17) După trecerea din viața pămîntească, împăcații sînt duși de Îngerii luminați în raiul pămîntesc unde se îndulcesc și se înveslesc foarte plăcut.

18) Binecredincioșii Creștini — cler și popor — care s-au ostenit mai mult și au suferit multe îndurerări pînă au reușit să împace pe cei învrăjbiți: cu Dumnezeu, cu aproapele lor și cu ei înșiși, se urcă pe treptele cerului, tot mai sus, în Raiul Ceresc unde se veselesc minunat, îndulcîndu-se de cîntările Îngerești și de privirea Feței lui Dumnezeu.

PEDEAPSA ÎN IAD A ZAVISTNICILOR ȘI ÎNVRĂJBITORILOR. Chipul de față ne arată pedeapsa în iad a zavistnicilor, în niște iezere înghețate. Cumplită și infernală pedeapsă, mai este

și gerul cu ghețarii săi! Dracii vrînd a tortura și mai cumplit pe păcătoși, îi scot din iezorul de foc și îi aruncă într-un alt iezor plin cu apă foarte rece, care la suflarea unui vînt turbat, îngheață îngrozitor și se umple de sloiuri mici și mari. Zavistia a muncit pe diavol a nu suferi pe Adam și Eva în acea măreață stare de fericire în Rai, torturîndu-i pînă ce i-a surpat, prin neascultare în multe dureri și răutăți; pe Cain l-a făcut ucigaș de frate; pe Isav urîtor de moarte al fratelui său Iacov; pe cei 10 fii ai Patriarhului Iacob i-a muncit a urî groaznic și a face de petrecanie fratelui lor Iosif, pentru a nu-l mai vedea niciodată; pe Iudei a prizoni, a prinde, a tortura și omori pe Fiul lui Dumnezeu și Biserica Lui (Fac. 3; 4; 27; Mt. 21, 33—46; 26, 27; Fap. Ap. 4; 5, 17—42; ș.a.); pe falșii creștini a prizoni cu ură de moarte pe Creștinii cei buni și mai ales pe zeloșii Preoți-uminători ai lor. Acea boală satanică îi prăbușește pe zavistnici

în acel tartar, sau locuri înfricoșate de groaznice torturi. Pe aceasta o numește Dumnezeuasca Evanghelie „scrișnirea dinților“.

Să nu socotească cineva că gerul și gheața sau înghețarea este o pedeapsă mică. Cei care au căzut în apă în vremurile geroase ale iernii, cunosc cât de insuportabile sînt durerile și degerările. Dege-rarea învinețește și înnegrește trupul, pierde frumusețea, singele de la marginea corpului tuje în cele mai din lăuntru părți, făcînd ca inima să sufere dureri mari din cauza năvălirii mulțimii singelui într-însa; iar marginile corpului suferă groaznic din lipsa singelui. Mare era suferința Sfinților 40 de Mucenici aruncați în lacul înghețat al Sevastiei. Durerile acelea cumplete îi sileau a striga astfel: „Rece-i apa!“ Se mîngîiau însă cu răspunsul: „Dulce-i Raiul!“ Dar, nefericiții zavistnici cum ni-i întățișează foarte slab față de realitate chipul de mai sus, unde sînt torturați groaznic și de draci, se chinuiesc cumplit de greu. Torturile ce le sufăr zavistnicii în timpul bolii zavistiei ce-i muncește aici nu reprezintă nimic față de acele torturi insuportabile din iad. Ce n-ar da și face unul din acei osîndiți pentru a scăpa de acele înfricoșătoare torturi?

În cartea numită „Grădina Pildelor“, fila 37, ni se povestește următoarea întîmplare: Un oarecare creștin, cu soție și copii, la un moment dat a murit. A doua zi însă după rînduiala lui Dumnezeu, a înviat mortul. Imediat alergînd la Sfînta Biserică, a mulțumit lui Dumnezeu după datorie, apoi rînduindu-și toate ale casei sale a dat o mică parte din avere soției și copiilor ca să-și poată întreține viața, iar cealaltă parte a dat-o la săraci. După aceea s-a dus într-un loc pustiu și făcîndu-și o colibă, se pustnicea acolo groaznic de aspru. Cînd erau geruri cumplete în timp de iarnă, intra îmbrăcat în riul din apropierea colibeii sale și nu ieșea pînă nu se făcea cu totul o bucată de gheață. Apoi, mai mult mort de înghețat, se ducea la colibă unde avea un cazan anume pregătit cu apă fierbinte, și intrînd în acesta stătea acolo pînă se topea toată gheața de pe el. După aceea iar, intra în riul cu sloiuri de ghiață pînă cînd îngheța pe jumătate și iarăși se băga în cazanul cu apă fierbinte. Așa făcea el toată iarna. Niște pusnici din acele locuri, văzîndu-l făcîndu-și acel canon foarte greu și primejditor, l-au sfătuit să înceteze a se mai caninisi așa, ca să nu se omoare singur mai înainte de vreme. Atunci el le-a răspuns: „De-ați ti văzut cinstiților Părinți și frați, muncile pe care le-am văzut eu în iad în ziua în care am murit, mai mare și mai aspru canon decît acesta ați face...“. La rugă-mințile pusnicilor de a le spune ce a văzut, el le-a istorisit următoarele: „Cînd mi-a ieșit Sufletul din ticălosul meu trup, m-a însoțit un tînăr foarte frumos și strălucit. El m-a condus pînă într-o mare pădure seculară. Acolo erau două bălți mari și pline: una plină de foc, un foc puternic scăpărînd de aprins ce era, și alta plină cu apă

rece, cu sloiuri mari de ghiață și zăpadă. Bălțile acelea erau pline cu suflete omenști pe care le torturau și le munceau dracii. Aceștia cu furcile și cu ghiarele lor infernale scoteau sufletele dintr-o baltă și le aruncau în cealaltă și apoi iarăși în cea dintîi, și așa mai departe.

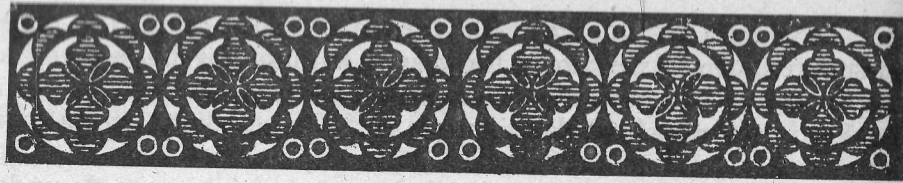
După aceea m-a dus într-un alt loc ceșos și întunecos de unde ieșeau glasuri, plîngeri, tînguii înfricoșate și nenumărate țipete dar nu puteam să văd pe cineva. Numai din cînd în cînd zăream ieșînd din fundul iadului niște oameni aprinși de foc peste tot ca scînteiele din care ieșea un miros insuportabil. Pe cînd priveam eu acelea, au năvălit asupra mea o mulțime de draci cu căngi înroșite ca să mă răpească și să mă arunce în adînc. Atunci iarăși am văzut arătîndu-se o lumină ca o stea strălucitoare care nu i-a lăsat, și s-a auzit o voce zicîndu-le: „Stăpînul Hristos Dumnezeu a poruncit să se întoarcă Sufletul acesta în trupul său, ca să se pocăiască...“ și așa am înviat. Pentru aceasta am ales a mă munci și tortura aici pe pămînt, precum vedeți decît să mă chinuiesc în iad veșnic.

Așa a murit creștinul acela minunat, ca diamantul pînă la moartea sa. După aceea canonisire sau muncă vremelnică, s-a mîntuit, ducîndu-se în Împărăția lui Dumnezeu, în plină bucurie, veselie și fericire fără de sfîrșit. Doamne împuternicește-ne și pe noi a lepăda această boală satanică și a ne îmbrăca cu bunătate și milostivire, sprî a scăpa de acel iad veșnic. Amin.

Răutatea e un vierme
Care roade-n adevăr
Inima celui ce-o are
Ca și viermele din măr...

Deci, cum mărul ros de voerme
Cade singur jos din pom,
Tot așa — din slava lumii
Cade și hainul om...

VAMA a 11-a, A MÎNDRIEI ȘI A FIICELOR EI

De acolo, călătorind noi așa, în mari depărtări tot mai în sus în văzduh, am ajuns la vama mândriei cu fiicele ei: iscodirea, trufia sau fudulia, slava deșartă, lauda, iubirea de sine, obrăznicia, înălțarea cu mintea, pregetarea în facerea binelui, mărturisirea fătarnică, lepădarea de dreapta credință cu trecerea la eresuri și superstiții, voia slobodă, obișnuință în păcate, neascultarea de părinții trupești și sufletești în toate cele ce ei îi învață, după Dumnezeu... Acolo, diavolii acelei vămi, cu mare mândrie cercetează pe toți păcătoșii pentru păcatele de mai sus, adică: dacă cineva, trufindu-se, n-a dat ascultare părinților, tatălui și mamei sale care l-a născut și crescut, după porunca a cincea din lege, care zice: „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să-ți fie bine și să trăiești ani mulți pe pământ” (Eș. 20, 12; comp. Lev. 19, 3, 2 Leg. 16; Is. Sir. 3, 3—16; Mt. 19 19; Efs., 6, 2—3). Acolo deasemenea se cercetează aspru acei care n-au cinstit și n-au ascultat de părinții lor duhovnicești, de preoții bisericii care i-au născut și crescut în Hristos, nici pe cei ce i-au învățat după Dumnezeu, adică: a crede, a viețui și a se mîntui (1 Cor. 4, 15; Gal. 4, 11); nici pe bătrînii și stăpînitori care se osteneau în luminarea, conducerea, administrarea și călăuzirea lor pe căile vieții și ale mîntuirii. Acolo se mai cercetează cu multă sirguință cei care se mîndresc cu știința, cu slujba sau dragătoria lor, cu viața, cu hainele, cu luxul, cu mode deșuchate, cu rude bogate, cu prieteni și cu cunoștințe din înalta societate care se cred deasupra altora, fără a fi în realitate... etc.

În vremea minuțioaselor cercetări înii apăreau înaintea vii Dumnezeieștile hotărîri, astfel: „Omul care, din mîndrie, se va purta cu îndărătnicie încît să nu asculte de preotul care stă acolo la slujbă înaintea Domnului Dumnezeuului tău sau pe judecătorul (stăpînitorul, bă-

trînul) care va fi în zilele acelea, să moară... și poporul să se teamă, ca să nu se mai îngimfe, nici să se mai poarte cu îndărătnicie... nici să fie ca poporul întunecat, care se ceartă cu preoții lui Dumnezeu... Că de aceia și poporul Meu este asemenea preotului (necăjit, amărît, tulburat și slăbit), căruia i se zice și se lucrează împotriva” (Osia 4, 4). „Învățătura dreaptă a fost în gura lor (a preoților lui Dumnezeu) și pe buzele lor nu s-a aflat strîmbătate. Aceștia au umblat cu Mine în tăria ființei lor și în dreptate și pe mulți i-a întors de la jărădelege... căci buzele preotului cuprind știința și din gura lui căutăm să izvorască învățătura adevărată, pentru că el este îngerul Domnului Savaot (2 Leg. 17, 12—13; Mal. 2, 6—7). „Cel ce se înalță pe sine se va smeri... voi sinteți care căutați a vă arăta dreptți înaintea oamenilor... dar tot ceia ce este înălțat înaintea oamenilor este uriciune înaintea lui Dumnezeu... Dumnezeu celor mîndri le stă împotriva iar celor smeriți le dă dar. Drept aceia, smeriți-vă pe voi sub mîna cea tare a lui Dumnezeu, ca să vă înalțe pe voi la vreme...” (Lc. 18, 10—14; 16, 15; Iac. 4, 6—7; 1 Petru 3, 6).

Eu însă în viață, fiind slujnică săracă și neavînd a mă mîndri cu unele ca acestea, am trecut printre acei draci îngimfați, dînd ceva foarte puțin deoarece am fost foarte smerită, cîstînd pe părinții tru-

pești, dar mai ales pe părinții mei duhovnicești și pe cei mai mari ascultându-i în toate cele bune și de mintuire, câte mă învățau, după Dumnezeu.

Alergînd Sufletul cu Îngerii tot mai sus, pe treptele văzduhului, ajung la Vama a 11-a, a mîndriei. Acolo sînt opriți de mulțimea dracilor mișcavi, în frunte cu boierul lor drăcesc al acelei vămii, care iese înaintea Sufletului cu felurite amintiri ale păcatului mîndriei. Unii îi arată la ochi, altul la gură cum că s-ar fi lăudat cu mintea lui ageră sau cu învățătura, cu vorbirea, cu cîntarea, cu banii, cu mișcări și băuturi. Alții îi amintesc cum se făleau cu case mobilate luxos, cu tablouri obscene, cu covoare, cu oglinzi, șifoniere, cu haine de lux... cu averi, cu moșii, cu vite și cu păsări multe, cu giuvaiere, cu dregătorii înalte, cu lefuri sau pensii mari, ba chiar și cu sărăcia.

Vameșii aceia negri și foarte înrăutățiți încearcă cu de-amănuntul toate părțile mari și mici ale acestui păcat, ucigător de suflet, al mîndriei, de ex. de:

183) M-am mîndrit, trufit, slăvit în deșert? (a)

MÎNDRIA A SURPAT DIN FERICIRE O PARTE DIN ÎNGERI PE OM ȘI PE ÎMPĂRATUL NABUCODONOSOR.

a). Mîndria este o dorință nesocotită a omului de a se înălța pe sine, fără dreptate, spre a întrece pe alți semeni deși nu are dreptul. Acest păcat a fost cel dintîi, care s-a născut în Lucifer. Din el au izvorît toate celelalte, ca dintr-o fîntînă otrăvitoare. Despre dînsul zice înțelepciunea: „Frica Domnului urăște nedreptatea, îngîmfarea, mîndria și căile celor răi” (Prov. Sol. 8, 13). Și în alt loc: „Urită este înaintea Domnului și a oamenilor, mîndria” (Is. Sir. 10, 7). Acestui păcat îi stă împotriva tapta bună a smereniei, pe care Domnul nostru Iisus Hristos lăudînd-o, ne îndeamnă a o păstra, zicînd: „Învățați-vă de la Mine, că sînt blînd și smerit cu inima și veți afla odihnă Sufletelor voastre... Cînd veți face toate cele cite vi s-au poruncit, să ziceți: slugi netrebnice sîntem că, ceia ce am fost datorii a face, am făcut” (Mt. 11, 20; Lc. 17, 10).

Din mîndrie se mai nasc aceste răutăți: a bănuî de rău pe aproapele, a cleveti pe oamenii bisericești sau lumești, a nu se supune Bisericii și preoților ei. Pe lîngă acestea, lauda de sine, fățarniciile, sfezile, lăudarea, pizmele, dezbinările, iscodirea cu răutate, bizuirea pe sine, defăimarea poruncilor lui Dumnezeu, însoțirea și obișnuirea cu răul și multe alte asemenea... Cine voiește să fie slobod de acest păcat, trebuie să aibă totdeauna în cugetul său cuvintele pe care le-a zis Dumnezeu lui Adam: „pămînt ești și în pămînt te vei întoarce” (Fac. 3, 19). Cel mîndru, să se umilească cu Avraam,

zicînd: „Eu sînt praf, pulbere și cenușă” (Fac. 18, 27). „Eu sînt vierme și nu om... Dobitoc m-am făcut la Tine (Doamne) și eu sînt pururea cu Tine” (Ps. 21, 6; 72, 22). Omul mîndru să se gîndească la Judecata cea de apoi și la munca de veci... și la cuvintele Apostolului, care zice: „Dumnezeu, mîndrilor le stă împotriva și celor smeriți le dă dar” (Iac. 4, 8; M.O. p. III răsp. într. 24 și 25; 1 Petru 5, 5).

Mîndria este primul păcat sufletească, așa cum lăcomia este rădăcina tuturor răutăților pămîntești. „Mîndria merge înaintea pierzării și trufia păsește înaintea căderii din Harul lui Dumnezeu; pe cînd smerenia merge înaintea slavei” (Prov. Sol. 15, 33; 18, 12; 16, 18—20). Cînd va intra în tine duhul mîndriei sau vreo cugețare înaltă, cercetează-ți cugetul: de ai păzit toate poruncile, de iubești pe vrăjmașii tăi, de te întristezi de ocările lor și te socotești pe tine rob netrebnic și mai păcătos decît toți? Și nici atunci să nu cugeți cele înalte, ca și cum le-ai fi isprăvit pe toate, știind că acel gînd al mîndriei le va prăpădi pe toate” (P. 241, 11). Mîndria este păcat diavolesc, care a prăbușit pe Lucifer cu îngerii lui din cer, jos în adînc... transformîndu-i din îngeri luminați în draci întunecați și uricioși (Is. 14, 12—15; Is. Sir. 10, 15; Lc. 10, 15; Ap. 12).

Orgoliosul se aseamănă cu diavolul care s-a răzvrătit împotriva lui Dumnezeu. Orgoliul este o tăgăduire a lui Dumnezeu, o născocire diavolească, o josnicie omenească, maica defăimărilor, izvorul miniei și rădăcina nesincerității... Pentru tămăduirea lui, Sfinții Părinți rînduiesc șase luni să se pocăiască în Sf. Biserică, mîncînd de post patru săptămîni la ora nouă, făcînd în fiecare zi cite 170 metanii. Călugărul falnic, care se fălește cu rude de neam mare, post 50 de zile și 300 de metanii... (Sf. Teodor Studitul S.C. 12; P.B.G. p. 128). Cel ce se desfătă cu știință și voință în duhul mîndriei, care-i păcat foarte greu, de moarte, nu poate fi împărțășit pînă nu se vindecă. (Vezi mijloacele tămăduirii P. cap. 25, 58 ș.c.l.; „Cel ce se smerește pe sine, acela se va înălța” — adeverește Mîntuitorul (Mt. 23, 13; 18, 14; Iac. 4, 6; 1 Petru 5, 5; Mt. 18, 7—10; Mc. 9, 35—37; 10, 13—16). „Voi, să nu vă grijiți ce veți minca sau ce veți bea sau cu ce vă veți îmbrăca” (Lc. 12, 29; Rom. 12, 3). „Părinte Sfinte, proslăvește pe Fiul Tău... Acum se va proslăvi Fiul Omului” (Ioan 17), dar cum? În patimi, în trădarea Lui de către ucenicul cel viclean, în legături, în bătăi, îmbrînciri, palmui, scuiări, bătut cu pumnii, îmbrăcat cu veșmînt și hlamidă împăratească în batjocoră, incununat cu cunună de spini și primind trestie, în loc de sceptru, în mîinile Sale... tîrît de la Ghetsimani la Anna, la Caiafa, la Pilat, la Irod, iarăși la Pilat și de aici cu Crucea mare și grea în spate, pleacă din Ierusalim pînă deasupra Golgotei. Aici

este dezbrăcat de hainele Sale și răstignit apoi batjocorit, moare pe Cruce, este îngropat și coboară în iad, pe care-l pradă, eliberând din el Sufletele dreptilor. A treia zi înviază din morți, Se înalță la ceruri și șade de-a dreapta Tatălui, întemeind astfel Împărăția Mesianică și Biserica creștină a lui Dumnezeu (Mt. 26, 28; Mc. 14—16; Lc. 22—24; Ioan 18—21). Această proslăvire, a Dulcelui nostru Mântuitor Iisus Hristos Dumnezeu-Omul, reiese clar din însăși cuvintele Lui: „Grăunțul de grâu, căzut pe pământ, de va muri, aduce roadă multă (Ioan 12, 24). „Au nu trebuia a pătimi acestea Hristos și a intra în Slava Sa?” (Lc. 24, 25—26; 46—47).

„Acestea fraților — zice Apostolul umilindu-se pe sine — le-am închipuit în mine și în Apolo, pentru voi; ca într-o noapte să vă învățați, ca nu mai mult decât ce este scris să gândiți, ca să nu vă mândriți unul pentru altul împotriva celui alt. Cine te alege pe tine? Și ce ai care n-ai luat? Iar dacă ai luat ce te lauzi ca și cum n-ai fi luat? Iată, sinteți sătui; iată, v-ați îmbogățit fără de noi! Și, o, de ați împărțit ca să împărțim și noi împreună cu voi... Că mi se pare, că pe noi, Apostolii, cei mai de apoi, Dumnezeu ne-a arătat ca pe niște rânduiri spre moarte, pentru că ne-am făcut priveală lumii, Îngerilor și oamenilor. Noi, nebuni pentru Hristos, voi înțelepți întru Hristos. Noi slabi, voi tari. Voi slăviți, noi necinstiți. Până în ceasul de acum flămânzim, însetoșăm, simțim goi, pătimim și nu simțim așezați. Ostenim, lucrând cu minile noastre. Ocăriți fiind, grăim de bine. Izgoniți fiind, răbdăm. Huliți fiind, mângâiem. Ca niște gunoi ne-am făcut lumii, tuturor lepădătură simțim până acum. Nu înfruntându-mă pe voi, grăiesc acestea, ci ca pe niște fii ai mei iubiți, învățându-vă. Că, de ați avea zece mii de dascăli în Hristos, încă nu aveți mulți părinți; că în Hristos Iisus, prin Evanghelie, eu v-am născut pe voi... Rogu-vă dar pe voi să-mi fiți mie următori, precum și eu lui Hristos” (1 Cor. 4, 6—16; 11, 6).

Ce este nebun a lui Dumnezeu, este mai înțelept decât la oameni și ce este mai slab a lui Dumnezeu, este mai tare decât la oameni... Dumnezeu a ales cele bune ale lumii, ca să rușineze pe cele înțelepte ale ei. A ales pe cele slabe ale lumii, ca să rușineze pe cele tari. A ales pe cele de neam prost și nebăgate în seamă ale lumii și cele ce nu sînt, ca să strice pe cele ce sînt; ca să nu se laude nici un trup înaintea lui Dumnezeu. Voi din Dumnezeu sinteți în Iisus Hristos, Care S-a făcut nouă înțelepciune de la Dumnezeu, dreptate, sfințenie și izbăvire, precum este scris: cel ce se laudă, în Domnul să se laude” (1 Cor. 1, 25—31).

M-am lăudat și iubit pe sine-mi, m-am obraznicit, înălțat cu mintea, fățarnicit? M-am lepădat de dreapta credință sau am oscilat

Între credință și necredință, am pregetat a părăsi răul și a face binele? Mi-am făcut voie slobodă a păcătui, am iscodit? (b)

b) **PĂCATUL SATANIC AL ISCODIRII.** Iscodirea este un păcat care a silit pe protopărinții noștri, Adam și Eva, a călca porunca lui Dumnezeu și a ceda vicleniei și minciunii diavolului, ascuns sub chipul șarpelui. Acestui păcat au urmat: groaznică rupere de Dumnezeu a omului, prăbușirea lui din fericire în nefericire, din frumusețe în uriciune, din strălucire în schimonosire, din virtuozitate în slăbănogiție, din voioși în turburați, din pașnici în turburători, din sănătoși în bolnăvicioși, din sortiți vieții în prăbușiți morții vremelnice. Acestea toate le-am moștenit și le moștenim și noi, toți oamenii, de la protopărinții noștri împreună cu păcatul lor, supranumit „păcatul strămoșesc” sau „original”, etc. De aceste păcate ne curățim prin dreapta credință în Hristos Dumnezeu, botezându-ne în Numele Tatălui, al Fiului și al Sfintului Duh... pecetluindu-ne cu Dumnezeiescul semn al Sfintei Cruci, cu untdelemn stințit, cu Sfintul Mir și prin împărtășirea cu Dumnezeescul Trup și Sînge al Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Dumnezeu... păzind cu sfințenie făgăduința dată la Sfintul Botez și la Sfînta Spovedanie, cînd zicem: „Îmi pare rău pentru păcatele pe care le-am făcut și făgăduiesc a le părăsi, a nu le mai face... Făgăduiesc a face roade vrednice de pocăință.”

Fapta bună fă-o-n taină
Și păstrează-o sub tăcere,
În ascuns albina-și face
Pururi, fagurii de miere.

ISCODIREA CREIAZĂ ANTICRIȘTI ȘI ANTICRISTE.

Dumnezeu, făcînd Raiul pămîntesc, a sădit în mijlocul lui Pomul Vieții și Pomul Morții. Iată că și în acel prea înfrumusețat loc bun și sfînt, s-a aflat, pusă chiar de Dumnezeu, ispitirea sau slobozirea răului; adică, putința omului de a cădea în păcat și în nefericire. De aici se vede clar că, chiar în sfințenie și-n bunătăți duhovnicești de s-ar afla omul viețuind, totuși este absolută trebuința a priveghea cu multă trezire, pentru că aproape de el este răutatea, diavolul cu pofta rea și păcatul prin care omul se împiedecă și cade. Pentru aceasta Mîntuitorul ne învață, zicînd: „Luați aminte de voi înșivă... Privegheați și vă rugați, ca să nu cădeți în ispită” (Lc. 21, 24—36). Și Apostolul ne sfătuiește, zicînd: „Celui ce i se pare că stă, să ia aminte să nu cadă” (1 Cor. 10, 18).

Pomul Vieții este ascultarea de Dumnezeu și împlinirea voilor Lui în toate cele ce-I sînt plăcute, luarea aminte de sine, pentru cîștigarea Împărăției lui Dumnezeu și dobîndirea vieții și a fericirii

veșnice, prin dreaptă socoteală, credincioșie și viețuire după dreptarul ortodoxiei. Pomul cunoștinței binelui și răului sau pomul morții, este iubirea de iscodire, prin care unele persoane iscodesc viața și lucrările aproapelui lor cu răutate, după care urmează: gândirile rele, ponegrirea și osîndirea, căroră urmează apoi pedeapsa morții veșnice în iad; fiindcă cel ce judecă și osîndește pe fratele său este antihrist.

Iscoditorii sînt uneltele diavolului (Prov. Sol. 1, 10—19; 16, 7—30; 1 Tim. 2, 14; 2 Tim. 3, 13). Psalmistul David se ruga la Dumnezeu să-l izbăvească de aceste unelte ale diavolului, adică de iscoditori, zicînd: „Dumnezeule, acopere-mă de adunarea celor ce viclenesc și de mulțimea celor ce lucrează nedreptatea; care și-au ascuțit ca o sabie limba lor, lucru amar, ca să săgeteze în ascunsuri pe cel nevinovat... Întărit-au lor înșiși cuvînt viclean, vorbitu-s-au ca să ascundă cursă, zis-au: cine îi va vedea pe dinșii? Iscodit-au fărădelegi; stinsu-s-au iscodind iscodiri” (Ps. 63, 1—6).

184) M-am obișnuit în patimi și în păcate grele, fără a le părăsi? M-am depărtat de Dumnezeu și de poruncile Lui?

185) Am căutat a avea ciudățenie și singularitate trufașă?

186) Sînt încăpăținat, nesupus, ambițios, îngîmfat, orgolios?

187) Sînt prea îndrăzneț în a face rău, rîzător de slăbiciunile aproapelui, nesocotit și fără rușine?

188) Mă încred în sine-mi și în oameni (Ier. 17, 5—8), în plăcerile, bunătățile, averile și puterile pămîntești?

189) Sînt împotrivor, neascultător, impietrit la inimă?

190) M-am dus la Sfînta Biserică împodobit, ferchezuit, cu părul făcut cărări, breton, bucle, ras, pudrat, înzorzonat cu podoabe de lux, trufindu-mă cu acele deșertăciuni satanice? Sînt fudul cu obiecte (bijuterii, deșertăciuni, zărzămuri idolești) și în gătirea cu haine luxoase? (c)

c) Luxul izvorăște din simțul trumosului. Dar numai acel frumos este permis care are ființa în natura lucrului însuși. Tot ce este îndeletnicire, care aduce pierdere de vreme, bani cheltuiți în zadar și mai ales destrămarea sufletească, nu mai este o cultivare naturală a trumosului, ci o îndeletnicire exagerată și vrednică de osîndă. De multe ori, cu cît exteriorul este mai împodobit cu atît interiorul este mai sărăcit și pustiit duhovnicește. Luxul dă pe față neseriozitatea lăuntrică și duhul cel rău: „Iată mîndriea și noi știm că Dumnezeu „stă împotriva celor mîndri iar celor smeriți le dă dar” (Iac. 4, 6).

„Cei ce s-au luminat prin Sfîntul Botez în Hristos au făgăduit petrecerea lui cea în trup (adică vor să urmeze după exemplul vieții

Lui). Deci, vindecăm părintește, cu certare potrivită pe cei care-și pregătesc și își împodobesc părul capului cu diferite feluri de împletituri, spre vătămarea celor ce-i văd și spre atragerea către amăgire a sufletelor slabe. Îi povățuim să viețuiască cu înțelepciune și îi învățăm să-și schimbe mintea către neperitoarea viață, lăsînd amăgirea și zădărnicia cea de materie și să se apropie de Dumnezeu cu frică și cu viețuire curată, după dorință, prin curăția vieții. Să împodobească cu fapte bune și deprinderi neprihănite pe omul dinlăuntru mai mult decît pe cel dinafară, încît să nu mai rămînă în sine nici o urmă din amăgirea celui potrivnic. Iar dacă cineva ar face contrar acestui canon, să se afurisească (Sin. VI ec. 96).

„Orice lux sau împodobire a capului, sînt nepotrivite rînduiei ierarticești. Deci, episcopii sau clericii care se împodobesc pe sine cu haine strălucite, luminate, trebuie să se îndrepteze; iar dacă vor stărui în păcat, să se supună certării. De asemenea și cei ce se ung cu aromate (parfumuri). „Urîciune este păcătoșului cinstirea de Dumnezeu” (Is. Sir. 1, 15). Deci, de se vor afla oarecari bătîndu-și joc de cei îmbrăcați cu haine proaste și cucernice, să se îndrepteze prin canonisire. Pentru că din timpuri vechi, orice bărbat viețuia cu îmbrăcăminte cucernică și măsurată. Căci tot ce se ia, nu din necesitatea vieții, ci pentru împodobire, cade sub osînda deșertăciunilor, potrivit celor zise de Marele Vasile: Să nu se îmbrace nici cu îmbrăcăminte împestrițată din țesături, nici să nu adauge la marginile hainelor lor podoabe cu flori; căci și ei au auzit cuvîntul cel Dumnezeiesc „că cei ce poartă haine moi sînt în casele împăraților” (Sin. VII ec. 16).

Cei ce poartă îmbrăcăminte modestă, să nu disprețuiască pe cei ce poartă haine bune și cuviincioase, căci Sinodul din Gangra can. 12, îi dă anatemei (P.B. Sache o.c. pp. 194—195).

191) Mă fălesc cu rude bogate și cinstite, de neam bun și cu avere străină? (d)

d) EXEMPLE DE SMERENIE RODNICĂ. Marele Patriarh Avraam, grăind Domnului, zicea: „Iată citez să vorbesc Stăpînului meu, eu, care sînt pulbere și cenușă”. Astfel smerindu-se înaintea Domnului a devenit tată a multor popoare, conducători și împărați vrednici (Fac. 18, 27; 17, 1—6; 22, 16—18; Rom. 4, 17). Patriarhul Iacob se smerea pe sine, zicînd: „Eu sînt prea mic, nevrednic, pentru îndurările ce mi-ai arătat Doamne...” (Fac. 32, 10).

Iosif, în fața împăratului egiptean, a zis: „Nu eu, ci Dumnezeu este Acela care va da răspuns prielnic lui Faraon...” (Fac. 41, 16).

Moise zicea Domnului: „Cine sînt eu să mă duc la Faraon și să scot pe fii lui Israil din țara Egiptului? O, Doamne, eu nu sînt

om îndemînat la vorbă, grăiesc cu anevoie și sînt gîngav, nu de ieri, nici de alaltăieri, nici de cînd ai început a grăi Tu cu robul Tău, gura mea și limba mea sînt anevoioase și vorbirea îmi este încurcată..." (Eș. 3, 11; 4, 10).

Isus Navi și-a rupt hainele și a căzut cu tața la pămînt înaintea Chivotului Sfînt dimpreună cu bătrînii lui Israil; și-au presărat pulbere pe capul lor..." (Is. Navi 7, 6).

Ghedeon, smerindu-se, a zis: „Doamne, cum să mîntui eu pe Israil? Iată neamul meu este cel mai sărac din semînția lui Manasi și eu sînt cel mai mic în casa tatălui meu? (Jrd. 6, 15).

Marele Prooroc și Psalmist David, smerindu-se, zicea slujitorilor lui Saul: „Credeți că este ușor a fi ginerele împăratului? Eu sînt om sărac și neînsemnat..." Apoi, rugîndu-se Domnului, se umilea zicînd: „Doamne Dumnezeul nostru pe Tine Te slăvim și lăudăm preaslăvit Numele Tău! Doamne cine sînt eu și cine-i poporul meu, încît să avem puțința de a face asemenea jertfe? Dar de la Tine sînt toate și cele primite din mîna Ta le-am dat Ție. Noi sîntem călători înaintea Ta și pribegi, ca și toți părinții noștri. Zilele noastre pe pămînt sînt ca umbra și nimic nu-i statornic... Doamne, Dumnezeul nostru, toată această mulțime de lucruri pe care am pregătit-o noi pentru a-Ți zidi Casă Sfînt Numelui Tău, din mîna Ta le avem și ale Tale sînt toate... Eu sînt defăimat și n-am cunoscut, dobitoc m-am făcut la Tine și eu pururea cu Tine... Doamne nu s-a înălțat inima mea, nici s-au semețit ochii mei, nici am umblat în cele mari, nici în cele mai minunate decît mine... Domnul m-a ales pe mine cel mai mic dintre frații mei" (1 Imp. 18, 23; 1 Paral. 29, 18—29; 29, 29; Ps. 72, 22; 130, 1; 151).

Solomon, smerindu-se, se ruga Domnului: „Doamne, Dumnezeul meu, Tu ai pus pe robul Tău împărat în locul lui David, tatăl meu. Eu însă sînt un copil mic, tînăr și nepriceput, care nu știu nici intrarea mea, nici ieșirea mea... Dăruiește dar robului Tău înțelepciune, ca să conduc acest popor al tău..." (3 Imp. 3, 7—9).

Vestitul Prooroc Ilie, după încuierea cerului ca să nu ploaie trei ani și jumătate, după mustrarea împăratului și a poporului idolatrizat, după facerea cunoscută a Dumnezeului Celui viu, prin aducerea de foc din cer care a mistuit jertfa, demascarea mincinosului zeu Baal cu a celor 450 popi ai lui și a celor 400 de prooroci mincinoși ai Astartei, care mîncau din masa Izabelei, descuierea cerului și aducerea ploii mult dorite pe pămînt, fugind de răutatea Izabelei, smerindu-se adînc, s-a rugat Domnului, zicînd: „Mi-ajunge acum, Doamne! Ia-mi Sufletul, că nu sînt mai bun decît părinții mei!" (3 Imp. 19, 4; 17; 18).

Iosia, împăratul Ierusalimului, smerindu-se înaintea Domnului cu toți ierusalimlenii, n-a venit mînia Divină în vremea vieții lui (4. Imp. 22, 19).

Împăratul Ezechia, smerindu-se înaintea Domnului cu toți ierusalimlenii, n-a venit mînia Divină în vremea vieții lui (2 Paral. 32, 26).

Manasi, idolatrul împărat, smerindu-se în strîmtorarea sa, cu rugăciuni fierbinți, a fost eliberat și a revenit la tron (2 Paral. 33, 1—20).

Iov, smerindu-se înaintea Domnului, cînd a fost despuiat de averi, de copii și de sănătate, în suferințele celor șapte ani, și-a redobîndit toate, îndoit (Iov 1; 2; 42).

Marele Prooroc Isaia, la vederea Slavei Domnului, s-a smerit mult, zicînd: „Vai mie, că sînt pierdut! Sînt om cu buze spurcate și pe Domnul Savaot L-am văzut cu ochii mei!" (Is. 6, 5).

Proorocul Ieremia, smerindu-se, la chemarea sa în slujba proorociei, a zis: „O Doamne, Dumnezeule! Eu nu știu să vorbesc pentru că sînt încă tînăr" (Ier. 1, 6; comp. Eș. 4, 10).

Daniil, cel plin de înțelepciune de sus, la chemarea pentru a explica visul împăratului Nabucodonosor, smerindu-se a zis: „Taina pe care vrea s-o afle împăratul n-o poate face știută nimenea din înțelepți, prezicători, vrăjitori și ghicitori în stele. Numai Dumnezeu Cel din ceruri va descoperi ție taina aceasta... Mie, nu prin înțelepciunea care ar fi în mine mai mult decît în toți cei vii, mi s-a descoperit taina aceasta; ci ca să fie dat pe față împăratului tîlcuirea și să poți cunoaște gîndurile inimii tale..." (Dan 2, 27—30).

Cel mai mare între prooroci, Sfîntul Ioan Botezătorul, smerindu-e înaintea Mîntuitorului, în fața poporului ce-l împresura, zicea: „Eu vă botez cu apă spre pocăință; iar Cel ce vine după mine este mai tare decît mine, încît eu nu sînt vrednic nici a-I duce încălțămîntea Lui. Eu nu sînt vrednic a mă pleca să-I dezleg cureaua încălțămîntei Lui. Acela vă va boteza cu Duh Sfînt și cu foc... Și Mîntuitorului Îi zicea: Doamne, eu am trebuință a mă boteza de Tine și Tu, vii la mine? (Mt. 3, 11—14; Mc. 1, 7; Lc. 3, 16; Ioan 1, 27).

Sutașul, smerindu-se înaintea Mîntuitorului pentru dobîndirea vindecării slugii sale, a zis: „Doamne, nu sînt vrednic să intri sub acoperemîntul meu, ci zi numai cu cuvîntul și se va însănătoși slujitorul meu" (Mt. 8, 8—9; Lc. 7, 6—9).

Hananianca, smerindu-se înaintea Domnului, pentru a-i vindeca și pe fiica ei a strigat, zicînd: „Miluiește-mă Doamne, Fiul lui David, fiica mea se chinuiește cumplit de diavolul... Doamne, ajută-mi... Așa-i Doamne, dar și cîinii mîncă din sfărîmăturile ce cad de la masa domnilor lor!" (Mt. 15, 22—27; Mc. 7, 28).

Elisabeta, mama Sfintului Ioan Botezătorul și Maica Domnului s-au smerit înaintea lui Dumnezeu. (Lc. 1, 19—42; vezi și Viețile Sfinților 25 martie pp. 809—810 și 15 august p. 490).

Sfântul Apostol Petru, smerindu-se înaintea Mântuitorului, a strigat: „Ieși de la mine, Doamne, că eu sînt om păcătos” (Lc. 5, 8; comp. 2 Imp. 6, 9; 3 Imp. 17, 18; Iov 42, 5—6).

Apostolul Pavel și Varnava văzînd poporul că vrea să-i cinstească ca pe niște dumnezei, smerindu-se, și-au sfîșiat hainele și au strigat: „Oameni buni, ce faceți? Și noi sîntem oameni ca și voi și vă vestim ca să vă întoarceți de la acești idoli mincinoși la Dumnezeu Cel viu, Care a făcut cerul și pămîntul, marea și toate cele ce sînt într-însele...” (F. Ap. 14, 8—15).

Sfântul Apostol Pavel mărturisea presbiterilor bisericii că el a slujit Domnului cu toată smerenia și cu multe lacrimi și ispite... „Eu, zicea el smerindu-se, sînt cel mai mic dintre Apostoli și sînt nevrednic a mă numi apostol, pentru că am prigonit biserica lui Dumnezeu... Mie, celui mai mic dintre toți sfinții, mi s-a dat luarea puterii lui Dumnezeu, Harul acesta, de a vesti păgînilor bogăția cea nemăsurată a lui Hristos și economia Divină făcută prin El... Iisus Hristos a venit în lume să mîntuiască pe cei păcătoși, dintre care cel dintîi sînt eu...” (F. Ap. 20, 19; 1 Cor. 15, 9; Efs. 3, 7—9; 1 Tim. 1, 15—16).

Sf. Iacob — ruda Domnului — primul episcop al Ierusalimului, se smerea atît de mult rugîndu-se, încît pielea genunchilor i se scortoșase.

Sfântul Simeon Stîlpnicul, umil, adăpostit într-o fîntînă părăsită plină de șerpi și alte jivini, era mai prețios înaintea Domnului decît toți confrății săi ce-l fugărise din mînăstire (V. Sf. 1 Sep. pp. 24—25).

Umila călugăriță, prefăcută bețivă, era mai prețioasă înaintea Domnului decît cele 300—400 călugărițe ale mînăstirii. Deasemenea și Cuvioasa Isidora (P. pp. 55—57; Prol. și V. Sf. 10 mai pp. 490—496).

Smerindu-se pe sine, pentru dragostea lui Dumnezeu, fericitul Alexandru cărbunarul, om foarte învățat, înainte de a fi ales episcop, lucra în pădure tăcînd cărbuni (V. Sf. 8 iunie pp. 310—313; Prol. 6 febr.).

Sfântul Episcop Efrem lucra la zidărie, hrănindu-se astfel din sudoarea feții sale (V. Sf. 8 iunie pp. 310—318; Prol. 6 febr.).

Sfântul Episcop Ioan tăcutul, tănuț în mînăstirea Sfântul Sava, făcea ascultări de simplu călugăr (V. Sf. 3 dec. pp. 75—83).

Sf. Nifon, Patriarhul Constantinopolului și Mitropolitul Țării Românești, retrăgîndu-se la Sfântul Munte, s-a dus cu totul necunoscut în mînăstirea Dionisului, unde a fost pus la ascultare să

păzească catîrii. Într-o noapte, fiind văzut de niște pustnici înconjurat de o lumină mare, a fost descoperit (V. Sf. 11 aug. pp. 369—72).

Marele și primul împărat creștin, Constantin cel Mare, smerindu-se săruta mîinile schilodite ale Sfinților Părinți (I.B.U. Minei 23 dec.).

Sfântul Antonie cel Mare, deși cu rugăciunea izgonea dracii și îmblînzea sălbăticiunile pustiei, smerindu-se, cînd vedea un preot ingenuș și nu se scula pînă nu lua binecuvîntare de la el (V. Sf. 17 ian. D.A.I. ș.a.).

Cuviosul Eufrosin, bucătarul, slujind cu smerenie obștii călugărești, a fost dus de viu în Paradis. (Vezi fericirea vămii I-a din această carte).

Un cuvios părinte, prin smerenie scoate pe diavolul din îndrăcitul ce-l chinuia; după ce îndrăcitul, lovindu-l cu palma peste obraz, bătrînul i-a întors și cealaltă parte a obrazului ca să-l mai lovească...

Un alt cuvios, cu rugăciunea a scos pe diavolul dintr-un îndrăcit, după ce mai întîi s-a smerit, răspunzînd acestuia: „Caprele sînt eu iar oile le știe Dumnezeu” (P. p. 336, 6; 337, 11).

Sfântul Mucenic Anastasie Persul a fost văzut strălucind în mijlocul unei cete îngerești ori de cîte ori vedea dîndu-i-se onoruri, pentru cuvîntările ce ținea, ori pentru alte virtuți bune. Se temea groaznic ca nu cumva mîndria să-i răpească comoara (D. Ag. pp. 62—63). „Mai bine un păcătos umil decît un drept mîndru” (Lc. 18, 9—14; 16, 15; P. p. 222, 7; ș.a.).

Virtfelnicul Lucifer cu îngerii lui, prin mîndrie, au căzut din ceruri și unii din cei mai notorici păcătoși și păcătoase, prin umilință și osteneli bine chibzuite, prin smerenie, s-au ridicat din iadul păcatelor ucigătoare de suflet pe treptele cerurilor, pînă la Tronul Dumnezeirii unde se slăvesc pururea...

192) **Mi-am împodobit casa cu obiecte luxoase.**

193) **Din mîndrie prostească am defăimat uniforma sau portul preoților, călugărilor și al creștinilor bisericii lui Dumnezeu? (e)**

e) **UNIFORMA CLERICALĂ.** „Nimereă dintre cei ce se numără în cler, să nu se îmbrace în haină nepotrivită nici cînd stă în oraș, nici mergînd pe cale; ci să se întrebînteze îmbrăcăminte care este destinată pentru cei ce se numără în cler; iar dacă vreunul ar face așa ceva, să se afurisească pe o săptămînă” (Sin. VI ec. can. 27 R.B.O.R. art. 34—35).

„Îmbrăcămintele călugărilor sînt asemenea locuitorului din pustie și a Botezătorului Ioan. Îmbrăcămintea lui era de păr de

cămilă și briul lui de curea pe mijlocul lui, care erau haine de jale; iar mantia și întinderea ei arată și închipuiește arpile îngerilor, pentru că chipul călugărului se cheamă chip îngeresc. Cureaua, adică briul care strânge trupul, închipuiește moartea patimilor cu postul și cu rugăciune și zice că stau vitejește și încinși virtos împotriva patimilor și împotriva dracilor. Deci briul acesta trebuie să-l aibă călugării de păr, iar unii îl fac de curea" (P.M.B. 120).

Îmbrăcămintea clerului în primul rînd este spirituală, izvorită din zăcămintul spiritual al vieții sale interioare. După cum haina de lumină cu care s-a îmbrăcat Hristos pe muntele Taborului care era reflexul slavei lăuntrice. Tot așa și la cleric, haina exterioară este semnul consacrării interioare și simbolul suferinței și al pocăinței, ascunse în Patimile Mîntuitorului Hristos!

Uniforma monahală este un fel de prelungire a darurilor Botezului. Apa spală de păcatul strămoșesc, iar haina îl oprește pe om să se apropie iarăși de ele. Este păzitoarea nevinovăției și a sfințeniei. Clericul, care poartă cu nevrednicie haina și numele de cleric, se aseamănă cu smochinul cel neroditor, care își așteaptă groaznică hotărîre: „Să nu mai fie în tine rod în veac" (Mt. 21, 19; P.B. Sache, 317).

194) **Ca femeie sau fecioară am umblat cu capul gol, mi-am retezat părul capului... ori l-am încrețit, drotat, vopsit și aranjat în felurite forme, chiar de rîs și de batjocoră, după satanica modă a lumii deșarte și pieritoare, pentru a robi inimile tinerilor?**

195) **Am purtat rochie ori prea lungă ori prea scurtă, încălțăminte cu tocuri înalte. M-am purtat după moda idolilor și a idolarilor, sfidînd astfel cuviinciosul port creștinesc?**

M-am împoțonat cu deșertăciuni idolești (moda nudului sau seminudului demonic) făcîndu-mă asemenea idolilor?

196) **Am purtat deșertăciuni idolești (cercei, inele, mărgel, hurem, melcișori, lanțuri, salbe, pamblici, beteală, voaluri, flori de mirese lumești, gulerașe...? Acestea le-am pus și pe Sfintele Icoane ale Maicii Domnului cu Pruncul Iisus în brațe, ale Sfintei și dreptei Anna cu Prunca, Prea Sfinta Fecioară Maria în brațe, Prea Cuv. maicii noastre Paraschiva... și pe moaștele unor sfinte? (f)**

f) *Lepădați deșertăciunile idolești de pe Sfintele Icoane!* Vrajmașul mîntuirii sufletelor omenești, diavolul, totdeauna s-a muncit în toate formele cum să împiedice pe oameni de a nu asculta de Dumnezeu, de a se depărta de El, Care-i izvorul vieții, bunătaților și a statornicilor fericiri, de a-i încurca în diferite șiretenii satanice, pentru a nu se întoarce la El cu pocăință și a nu reintra în fericirea și-n Împărăția ce le-a fost pregătită de la întemeierea

lumii. Așa unora le-a dat un fel de gustărele infernale, altora altele, pentru a-i ține în neascultare de Dumnezeu. Pe mulți din cei ce s-au ținut mai aproape de Biserica lui Dumnezeu i-a învățat diavolul — satana — cu îngerii lui căzuți, să amestece credința cea adevărată cu credințele drăcești, cum zice Apostolul: „lumina s-o amestece cu întunericul și cele sfinte cu cele idolești". Astfel, s-au văzut și se văd încă pe la unele case, chiar și prin unele Biserici, felurite deșertăciuni idolești, cu care păgînii întunecați în cursul sutelor și miilor de ani își împoțonau idolii lor, agățate pe fața Sfintelor Icoane a Maicii Domnului!!! Asta-i ciudățenie de mare mirare!!!

Așa am văzut și vedem cum idolatrii egipteni puneau pe idolii lor, cu chipuri de oameni, de păsări, de fiare, de animale; de pildă boul Apis, pe crocodili și altele... salbe, coliere, mărgel, lanțșoare, etc. pentru a-i împodobi. Așijderea idolatrii brahmani pe idolul lor Brahma. Asemenea și alți idolați ai altor neamuri. Cei ce au citit și citesc istoria religiilor pămîntului, sînt încredințați și se încredințează de aceste ciudățenii.

Idolii neamurilor sînt draci. Așa adevăresc: Moisi, psalmistul și Apostolul (2 Leg. 32, 17; Ps. 105, 36—38; 1 Cor. 10, 22). Deci, pentru urîțenia lor, ori cît de artistic ar fi lucrați, le trebuie și ceva podoabe plăcute trufiei lumești, cu care împodobindu-i să poată amăgi lumea. În acest scop satanic, idolatrii totdeauna și-au împoțonat idolii cu felurite podoabe ale trufiei, plăcute demonului. În Istoria Biblică (de Lopuhin, tradusă de Patriarhul Nicodim), ni se arată împodobirea idolilor egipteni de către idolatrii care-i slujeau. Acolo vedem cum pe un mormînt de piatră egiptean, aflat în vremile noastre, este închipuit un faraon care aduce statuii zeului (idolul Amon-Ra), două salbe să i le pună după grumaz ca să-i atîrne pe piept. După faraon vine și sora lui, aducînd o salbă, ca s-o pună la pieptul idolului. Cum am zis, idolilor în care locuiau dracii, cum ni se spune în multe locuri din Viețile Sfinților, Proloage, Hronograf, Istoria Bisericească și care era uriciune mare înaintea lui Dumnezeu și a aleșilor Săi luminați, le trebuiau podoabe: salbe, coliere, mărgel, lanțșoare, brățări... pentru a acoperi uriciunea lor și a putea reuși, ca să amăgească cît mai multă omenire.

Icoanelor Sfinte însă nu le trebuie astfel de împodobiri străine, care le făceau idolatrii, idolilor lor. Împoțonarea cu acele deșertăciuni idolești este înfierată cu pedeapsă groaznică de Dumnezeu, prin marele prooroc Isaia (Is. 3, 16—24). Sfinții Apostoli Petru și Pavel opresc pe femeile și fetele creștine de a purta acele deșertăciuni și aurării (1 Petru 3, 1—6; 1 Tim. 2, 9—10). Sfinții Părinți ai bisericii opresc, cu mari certări, pe creștine a pune pe trupurile

lor acele deșertăciuni. Sfântul Ambrozie înfruntă groaznic pe o creștină, cu numele, care mergea la biserică împodobită cu deșertăciuni idolești (vezi întrebarea 363, nota c din această carte). Întrebați, de ce Sfinții Părinți nu dau voie creștinilor să se împoțoneze cu salbe, mărgel, lănișoare și alte deșertăciuni idolești? Ei răspund: creștinii nu trebuie să fie ca idolii și ca idolatrii... Dacă proorocii, apostolii și Sfinții Părinți au oprit obiceiul idolatru, de a se împoțona creștinele cu acele deșertăciuni idolești; cum îndrăznesc unele femei să pună acele deșertăciuni pe fața Sfințelor Icoane ale Maicii Domnului, cu Pruncul Iisus în brațe... chiar și în unele biserici? Icoanele sînt supranumite, în cultul Divin, „Sfințenia Domnului”; apoi ce caută zărzămurile idolești deasupra Sfințeniei Domnului?

În biserica Vechiului Testament, Heruvimii Slavei, de aur, erau „Sfințenia Domnului”. Alte icoane nu aflăm, în poporul lui Dumnezeu, pînă la distrugerea Ierusalimului (anul 70 d. Hristos). Cît de mult s-au idolatrizat israiliții în decursul vremilor, dar nicăieri nu aflăm să fi pus salbe, mărgel, panglici, beteală, brățări... pe Heruvimii Slavei. Și pe bună dreptate, că nu le trebuiau... Numai idolatriilor le trebuiau.

În cartea I-a a Împăraților, vedem cum idolul Dagon se prăbușește de două ori jos la pămînt, înaintea Chivotului Sfînt, cu icoanele Heruvimilor Slavei. Dacă pe acele icoane ale Heruvimilor nu s-au pus deșertăciuni idolești, oare ce caută acelea pe unele icoane ale Maicii Domnului? Oare a cerut așa ceva Maica Domnului? Oare îi plăceau ei acele deșertăciuni idolești? Le-a purtat și dorește să se pună pe icoanele ei? Să vedem.

Cercetînd amănunțit istoria despre Viața Maicii Domnului, nu aflăm nicăieri că ea ar fi purtat în pruncie, copilărie, maturitate sau către bătrînețe acele deșertăciuni idolești. Aceasta o adevăresc și icoanele sale cu: Intrarea în Biserică, la vîrsta de trei ani; Buna Vestire, la vîrsta de vreo 16 ani; Nașterea lui Hristos, la vîrsta de vreo 17 ani; La vîrsta de vr-o 50 de ani, cînd a stat îndurerată sub sfînta Cruce pe care era răstignit Iubitul ei Fiu; la Adormirea ei, la vîrsta de 61 ani.

Atunci ce caută deșertăciunile idolești pe Sfintele ei icoane și a Pruncului Iisus? Maica Domnului nu s-a împodobit niciodată cu acele semne ale sataniceî trufii muieresti; ci numai cu buna cuviință, cu smerenie. „Că a căutat spre smerenia roabei Sale” (Lc. 1, 48). Maicii Domnului, care-i mai cînstă decît Heruvimii și mai slăvită fără de asemănare decît Serafimii, nu-i trebuie acele deșertăciuni idolești-drăcești. Acelea sînt uriciune înaintea lui Dumnezeu și a Sfinților Lui, deci și înaintea Maicii Domnului. Îi trebuiesc Prea Sfintei, acele zărzămurî ale trufiei femeilor lumețe, cînd acelea nu

s-au pus nici pe Heruvimii Cortului și Templului Sfînt? Nu, nu, nu, nu-i trebuiesc Maicii Domnului acele deșertăciuni idolești.

Primii creștini vindeau averile lor și banii de pe ele îi puneau la picioarele apostolilor (F.Ap. 4, 37). Rogu vă, luați bine aminte la ce scrie Sfîntul Apostol și Ev. Luca în Faptele Apostolilor! Prețul averilor vîndute, acei bani de argint sau de aur, îi puneau jos, pe pămînt, la picioarele apostolilor, nu-i înșirau pe ață sau pe sîrmă ori pe vreo pînzătură... și apoi să-i pună pe grumajii sau pe pieptul apostolilor, cum fac unele femei ușurate, după șoapta șarpelui vechi din Rai! Și cu toate acestea, precum știm, Maica Domnului este mult mai cînstă decît apostolii și decît Heruvimii și mai slăvită fără de asemănare decît Serafinii.

Așadar acele zărzămurî, cu care păgînii își împodobeau idolii și animalele zeificate, ca: boul Apis, crocodilul, pisica, etc. și pe ei înșiși, acele zărzămurî ale trufiei satanice cu care se împoțonează femeile și fetele jucăușe, lumețe... cocotele acelea de pe la hoteluri, berării și case de desfrîu, n-au ce căuta pe Sfintele Icoane ale Maicii Domnului, ale Sfintei Anna, ale Cuv. Paraschiva, nici pe alte sfinte icoane, nici pe Sfintele Moaște... Acelea trebuiesc puse jos, sub picioarele Maicii Domnului, ca șarpele din Eden, în dosul sfintelor icoane. Dar nici aici, ci trebuiesc scoase, îndepărtate, lepădate afară din Biserica Domnului, departe, departe de „Sfințenia Domnului”...

DEȘERTĂCIUNILE IDOLEȘTI NU TREBUIE PUSE PE SFINTELE ICOANE. Cine n-a văzut țigănci cu feluri de bani și zorzoane atîrnate pe piept, de mîini, la briu și de părul capului. Deci, multe din acele deșertăciuni ale sălbaticilor și ale țigăncilor, spre rușinea și înfruntarea lumii, cu pretenții de „lume civilizată”, am văzut că le prețuiesc adeseori și ea (lumea civilizată), chiar și în sfintele biserici, pe fețele și în portul multora!!! Boala aceasta, a idolatrelor înzorzonări, a fost transpusă de unele suflete cu îmbrăcăminte sfințită și notoric nume creștinesc, dar în realitate întunecate și molipsite pînă în măduva oaselor, pe Sfintele icoane ale Maicii Domnului cu Pruncul Iisus în brațe, pe ale Sf. Cuv. Paraschiva... Deșertăciuni și zorzoane idolești pe „Sfințenia Domnului”!! adică pe sfintele icoane Împărătești și Dumnezeuști!!! Toate aceste împoțănări, slujiri și deșertăciuni, au fost și sînt oprite de Dumnezeu, de Biserica Lui din Vechiul și Noul Testament.

La venirea sa din Mesopotamia, mai înainte de a zidi Altar lui Dumnezeu în Betel, patriarhul Iacob, a poruncit tuturor căsănilor săi, zicînd: „Lepădați idolii, curățiți-vă, schimbați-vă hainele...”. Ei au dat lui toți idolii și cerceii ce-i purtau în urechi, pe care Iacob i-a îngropat în pămînt (Fc. 35, 1-14). Aceasta a

făcut-o el ca să nu aibă nimic idolatru, sălbatic sau deșertăciune idolatră când vor zidi Altar și vor aduce jertfă cu închinare lui Dumnezeu, Care-i ajutase, călăuzise și condusesse în trecutul vieții lor. Mai pe urmă, când poporul Israil și-a făcut idol-vițel de aur, idolo-slujindu-i, mîncînd, bînd și jucînd în jurul lui, după care s-au dat pierzării... Dumnezeu a zis lui Moisi „Spune fiilor lui Israil... aruncați, lepădați hainele luxoase și podoabele (cercei, salbe, mărgelile, brățări... luate din Egipt) și voi vedea ce voi face cu voi”. Ei au lepădat hainele luxoase și podoabele și au plecat de acolo... (Eș. 32; 33).

De asemenea sfinții prooroci din Vechiul Testament, au oprit și opresc luxul cu felurite împodobiri și înzorzonări idolești, cu precizări și groaznice pedepse (Is. 3, 16—25; 1 Petru 3, 3—6; 1 Tim. 2, 9—10; Apc. 17; 18). Așijderea și Sfinții Părinți Apostolici și patristici, în cuvîntările și scrierile lor, în Sfintele Sinoade și Sfintele Pravili Bisericești, adevăresc că toți și toate care nesocotesc învățătura Divină și bisericească, slujindu-și fețele și portul creștinului, în judecata lui Dumnezeu... în ghiarele vameșilor văduhului, în muncile vremelnice și veșnice, deci în iad... Astfel, cu atît mai mult, acele deșertăciuni idolești sau zărzămuri ale sata-niceii trufii muieresti, n-au ce căuta pe Sfintele Icoane...

197) Am pus Cruce la gîtul Pruncului Iisus Hristos, Dumnezeu-Omul, de pe Sfintele Icoane?

198) Am rîs de păcatele fraților, surorilor, aproapelui meu, osîndindu-l, în loc de a mă griji și curăți de păcatele mele?

199) M-am socotit a fi deștept și am grăit deșertăciuni? M-am socotit a fi deasupra celorlalți frați, surori și oameni, cu: frumusețea, învățătura, cuvîntul, glasul, cîntarea, bogăția, sărăcia, îmbrăcămintea, luxoasă sau modestă, cu mîncările, băuturile, îmbuibările, cu postul, cu îngrășarea, ori cu slăbirea corpului, ș.a....?

200) Am ascultat pe la ferestrele și ușile altora? (g)

g) Ascultătorii pe la ferestre și pe la uși, un an să nu se pricestuiască și metanii cîte 15 în zi; de se vor spovedi cu adevărat de voie și vor curma de a mai face; iar de nu se vor lăsa, atunci să fie izgoșiți din biserica lui Hristos (P.B.G. pp. 110—88; P.M.B. gl. 373).

201) Am dat milostenie pentru a fi lăudat de oameni?

202) M-am rugat cu glas înalt (cînd eram singur în casă sau în alt loc) ca să mă audă oamenii, spre a fi lăudat de ei?

203) Am intrat ca mirean (mireancă), călugăr, călugăriță sau cleric nehirotonisit în Sfîntul Altar? Ca eclesiarh, m-am atins din

nebăgare de seamă, neglijență, cu premeditare, de Sfînta Masă, de Sfintele Vase, de Chivot? Am umblat prin Sfîntul Altar fără rînduială, fără evlavie cuvenită, tulburînd și întrerupînd pe sfinții liturghisitori în preoțescul oficiu Divin? M-am adunat cu alții în veșmîntărie (diaconic), am vorbit, am rîs, am povestit deșertăciuni lumești, am glumit, am provocat risuri, tulburări, neorînduiri; am făcut felurite semne și alte blestemății aducînd prin acestea, tulburări mari sfinților liturghisitori din Sfîntul Altar? (h)

h) Dumnezeuiescul Altar este partea cea mai aleasă, principală și sfîntă, este locul „cel prea Sfînt”. În centrul lui se află Sfînta Masă — Jertfelnicul — Prestolul —, care închipuiește Jertfelnicul din bisericile Vechiului Testament; Masa Cinei Celei de Taină, Jertfelnicul Crucii, Mormîntul Mîntuitorului, Masa Dumnezeuiască, din care se hrănesc spiritualicește toți drept credincioșii creștini — păstori și păstoriți; din cele patru laturi ale pămîntului, cu Cuvîntul Dumnezeuiesc și cu Prea Sfîntul Trup și Sînge al Domnului Hristos. Tronul Dumnezeuirii, pe care tronează Însuși Dumnezeu... Pe Sfînta Masă stă Dumnezeuiasca Împărtășanie, adică Domnul nostru Iisus Hristos, sub chipul pîinii și al vinului; așa cum stă cu trupul luat din Preacurata Maica Sa, Pururea Fecioara Maria, sus, în culmea înălțimilor cerești, pe Tronul Dumnezeuirii, împreună cu Dumnezeu Tatăl și Dumnezeu Duhul Sfînt.

SFÎNTA SFINTELOR. În biserica Vechiului Testament, locul cel mai sfînt, cum este la noi Dumnezeuiescul Altar, era „Sfînta Sfințelor”; Tronul propriu zis și locuința lui Dumnezeu pe pămînt. Nimănui, din cler și popor, oricine ar fi fost, nu-i era îngăduit a intra în acel loc preasfînt în „Sfînta Sfințelor”, nici chiar arhiereul cînd ar fi voit el, ca să nu moară. Numai o singură dată în an îi era îngăduit arhiereului, după anumite pregătiri și rînduiri, a intra în Sfînta Sfințelor și anume, în sărbătoarea cea mare a împăcării, cu cinci zile înaintea Sărbătorii Corturilor (în pustie). Acea mare zi a împăcării era însoțită de post asupra și greu, de alte fapte de pocăință. Nimeni din cler și popor nu mîncă, nici nu bea ceva, din seara zilei a noua pînă în seara zilei a zecea (10 Tișri). În acea zi sacrosantă, însuși arhiereul îndeplinea serviciul Divin, deoarece întreg poporul trebuia ispășit. După ce priveghea toată noaptea, arhierul se scălda (spălîndu-se peste tot trupul), îmbrăca veșmintele cele simple (după unii pe lîngă cele arhierești), aducea jertfă un junc, pentru păcatele sale și ale tuturor preoților. Aducea și un berbec, ardere de tot. Apoi aducea un țap, jertfă pentru păcatele poporului. Cu sînge din acele jertfe, cu cădelniță de aur, cu cărbuni aprinși de pe Altarul de dinaintea Domnului și cu doi pumni de

tămii mirositoare intra singur în Sfânta Sfințelor, nefiind nimeni în Cortul Sfânt, pentru a putea cugeta cât mai bine la cele Sfinte și a nu pierde din vedere că; intră, lucrează și stă chiar înaintea lui Dumnezeu.

Ajuns înăuntrul Sfintei Sfințelor, puneă tămîia pe focul din cădelniță înaintea Domnului, ca fumul să acopere Scaunul Împăcării, pe care trona Dumnezeu, ca nu cumva văzîndu-L să moară. Apoi aducea sîngele din acele jertfe pentru întreg clerul și poporul și stropea cu el împăciuitorul... După aceea își puneă mîinile pe capul șapului pentru Azazel (satana), în semn că aruncă asupra lui păcatele poporului și-l alunga apoi în pustie. Cu o astfel de mare pregătire, liniște, singurătate și atenție încordată, unită cu adîncă pietate și credincioșie, îi era îngăduit arhiereului a intra în Sfânta Sfințelor, numai o singură dată în an, la acea mare sărbătoare a ispășirii (Eș. 30, 10; Lev. 16, 26—32; Evr. 9, 3—8; 25).

Sfânta Sfințelor, în Cortul Sfânt și în Templul Sfânt, era un loc întunecos și nebuloș (întunecat de nori sau ceață deasă, neguros, amenințător, nepătruns de vedere), ca Maestatea Dumnezeiască să se însemneze ca una ascunsă și necuprinsă, pentru că Dumnezeu este nevăzut, necuprins, nemărginit. „El singur are nemurire și locuiește în lumină neapropiată, pe Care nimeni din oameni nu L-a văzut, nici poate să-L vadă...” (1. Tim. 6, 16; 1, 17; Ioan 1, 18; Eș. 33, 20; 1 Ioan 4, 12; Lc. 10, 22).

În Sfânta Sfințelor, odoarele cele mai sfinte erau: cădelnița de aur, cum avem și noi; Chivotul Legii, ferecat peste tot cu aur, cum avem și noi Sfânta Masă (Prestolul sau Jertfelnicul Mare); apoi năstrapa de aur cu mana, toiagul lui Aron care odrăslise și tablele Legii puse în Chivot. Așa avem și noi pe Sfânta Masă: Sfîntul Chivot sau Artoforul cu Dumnezeiasca Împărtașanie, adică Preasfîntul Trup și Sînge al Mîntuitorului Hristos, Dumnezeu-Omul, Sfînta Cruce și Dumnezeiasca Evanghelie.

ÎNSEMNĂTATEA SFÎNTULUI ALTAR ȘI A CELORLALTE PĂRȚI ALE BISERICII. Sfînta Biserică, care este casa lui Dumnezeu pe pămînt, este una, dar despărțită în trei: Altar, Naos și Pronaos. Ea închipuiește tainic (Ps. 28, 9) pe Unul Dumnezeu, proslăvit, în Trei Fețe: Tatăl, Fiul și Duhul Sfînt. Cum este rădăcina față de trunchiul și ramurile arborelui și a plantei; cum este capitala față de celelalte orașe și sate, cum este capul față de trunchiul și membrele corpului omenesc, cum este spiritul sau duhul, adică partea înțelegătoare (duhovnicească) față de suflet, puterea de viață și corpul omenesc; ceia ce-i Biserica Triumfătoare din ceruri față de Biserica Luptătoare și lumea de pe pămînt, aceia este și Dumnezeiescul Altar față de cele două despărțituri. Pe lîngă

aceste asemănări, după însemnătatea cosmică, care consideră Cortul, Templul Sfînt, adică Biserica Vechiului Testament și Biserica Noului Testament, cu poporul ei, clasat în trei: partea femeiască, în pronaos; partea bărbătească, în naos și sfinții liturghisitori în Sfîntul Altar, drept simbol al întregului univers, deosebit în trei părți: pronaosul, adică paradisul sau universul pămîntesc; naosul, universul ceresc, strălucit, luminat de soare, lună și stele; iar Sfînta Sfințelor-Altarul indică universul îngeresc, unde se află Tronul Dumnezeirii.

Însemnătatea Bisericii lui Dumnezeu o mai înțelegem și astfel: Curtea Bisericii de jur împrejurul ei indică Raiul pămîntesc în care a fost așezat protopărintele nostru, Adam și unde Domnul Dumnezeu a creat pe maica noastră, Eva, din coasta lui Adam (a bărbatului ei). Pridvorul prin care intrăm în unele biserici indică cerul de deasupra. Pronaosul, cerul primelor trei cete îngerești, inferioare: îngeri, arhangheli și începătorii. Naosul, cerul mijlociu, al următoarelor trei cete îngerești superioare: stăpîinii, puteri și domnii. Dumnezeiescul Altar indică cerul superior, al generalilor sau cetele îngerești superioare: tronuri, heruvimi și serafimi; adică al strălucitelor înălțimi deasupra cărora este Tronul Dumnezeirii pe Care Tronează Dumnezeu Cel Preaslăvit în Sfînta Treime: Dumnezeu Tatăl, Dumnezeu Fiul și Dumnezeu Duhul Sfînt, Care ține, veghează și îngrijește pururea de toate creaturile Sale. Așa cum triada aceasta superioară celorlalte două triade este veșnic împrejurul Dumnezeirii, în nemijlocită apropiere și unire cu Dumnezeu; tot astfel și triada liturghisitorilor: ierarhi, preoți și diaconi, trebuie a fi în mare apropiere și unire cu Dumnezeu, ca să poată trage lumea la Dumnezeu, iar nu ei să se lase după lume. „Ei să se întoarcă la tine, nu tu să te întorci la ei” (Ier. 15, 19).

În Dumnezeiescul Altar intră numai sfinții liturghisitori: arhiereul, preotul și diaconul, ipodiaconul și eclesiarhul de servici. Arhiereul intră prin ușile împărătești totdeauna; preoții și diaconii, numai în anumite vremi ale oficiului preoțesc: la văhoduri, cădiri în timpul Sfintei Liturghii, tedeumuri... De asemenea, împăratul, regele, domnitorul, voievodul sau stăpînitorul țării intră ca „Uns al Domnului” cînd își aduce darul Creatorului, după care se reîntoarce în rîndul credincioșilor.

Ușile din mijlocul Catapeteasmei se numesc „Împărătești” pentru că în vremea cîntării Heruvicului, cînd se aduce de la Sfînta Proscomidie, Sfintele Daruri pe Sfînta Masă, care stîndu-se se transformă în Preasfîntul Trup și Sînge al Domnului; dar mai ales în Liturghia mai înainte Sfințită, intră cu ele în Dumnezeiescul Altar Însuși Iisus Hristos, Împăratul universal și etern, al cerului, al pămîntului, a tuturor împăraților și stăpînitorilor popoarelor,

Care Se dă binecredincioșilor creștini — păstori și păstoriți —, hrană mintuitoare. Se mai numesc „Uși Împărătești” și pentru că în vechime intrau împărații, regii, domnitorii — unșii Domnului — să-și aducă darurile iar în vremea împărtășirii sfințiților liturghisitori intrau iarăși unde se împărtășeau cu Stintele Taine. În mijlocul ușilor împărătești, spre naos se zugrăvește, la mijloc, Icoana Bunei Vestiri; care ne reamintește despre evenimentul acesta începător al mântuirii noastre. În cele patru părți ale lor se zugrăvesc cei patru Evangheliști, cu cei patru mari viețuitori (emblemele lor), reamintindu-ne că ei au adus în lume vestea cea bună pentru luminarea neamului omenesc. De ambele părți ale ușilor împărătești sînt ușile laterale, diaconești sau îngerești, supra-numite așa pentru că pe ele ies din Sfîntul Altar, diaconii, care închipuiesc pe îngeri. Pe ușile laterale se zugrăvesc: în unele părți Sfinții diaconi Ștefan și Lavrentie; Sf. Mare Mucenic Gheorghe și Sfîntul Dimitrie; în bisericile minăstirilor de maici se zugrăvesc Sfinte Mucenice. Mai mult însă se văd zugrăviți Sfinții Arhangheli: Mihail, cu sabia de foc în mînă, simbolizînd pe heruvimii așezați în poarta Raiului și cu sabia de foc oprind intrarea (Fc. 3, 24), reamintind celor ce se apropie că, acolo pot intra numai cei pregătiți; Gavriil, cu crinul în mînă, arătînd că cei ce se apropie, pentru a-și da darurile, trebuie să fie curați la trup și la suflet; curați în cuget, în cuvinte și în simțiri. Sfinții Arhangheli de pe ușile laterale, Buna Vestire și heruvimii Evangheliștilor ne reamintesc că: acolo unde tronează Dumnezeu se cuvine a intra numai cu bună pregătire, eredincioșie, devotament sfînt și curăție îngerească. Ușile laterale ale Catapetesmei cu Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil ne reamintesc că în Dumnezeiescul Altar, unde tronează Dumnezeu Cel Atotputernic, împrejurul Înaltului Tron al Dumnezeirii Sale sînt păzitori mulțimile oștilor îngerești. Așadar, acolo nu pot intra decît cei rînduiți de Dumnezeu, cei care se pregătesc anume pentru aceasta.

Astfel, Dumnezeiescul Altar, avînd o așa de mare însemnătate și Sfințenie, pentru care se numește Sfînta Sfintelor sau locul cel Preasfînt, este destinat numai sfințiților liturghisitori: ierarhilor, preoților și diaconilor, nu și celorlalți. Deci nu se cuvine a intra în Dumnezeiescul Altar.

1) Femeile. „Nu se cade femeilor a intra în Sfîntul Altar. Ușierii bisericii sînt obligați a veghea și a opri de a intra femeile, mirenii și alții... mai ales în timpul Sfintelor Slujbe și a Dumnezeieștii Liturghii”. (Laodichia can. 44, cu tîlc. lui; S.P.A. cartea a II-a cap. 27.

2) Mirenii sau laicii. „Nu este iertat nimănui dintre laici a intra în Sfîntul Altar; aceasta-i îngăduit numai stăpînirii și autori-

tății împărătești — împăratului, regelui, domnitorului, voievodului, stăpînitorului suprem al țării, cînd ar voi să aducă daruri Creato-
rului. După o tradiție foarte veche „laicilor le este interzis cu desă-
vîrșire intrarea în Sfîntul Altar. Numai stăpînitorului suprem al
țării, considerat „uns al Domnului”, aproape ca și persoanele preo-
tești, i se îngăduie a intra în Sfîntul Altar, numai cînd aduce daruri
lui Dumnezeu”. Aceasta o afirmă Sfîntul Ambrozie și Sozomen
(Sin. VI ec. can. 69).

Călugărul, călugărița și paraclisierul au voie a intra în Sfîntul Altar pentru servit. Monahului i se îngăduie a intra în Sfîntul Altar, pentru a aprinde candelă și luminări, a mătura, a face curățenie; însă fără a se atinge de Sfîntul Prestol, Jertfelnic, Sfînta Masă, ca să nu cadă în păcate de moarte (Sf. Nicolae, patriarhul Constantinopolului, răsp. întreb. 1)

Călugărițele se cuvine a intra în Sfîntul Altar, eclesiarha de rînd, pentru a aprinde luminări, candelă, a face și a da cădelnița sfințiului liturghisitor, cu cuvenita rînduială creștinească, conștiin-
ciozitate, respect și celelalte: pentru a mătura și a face curățenie... fără a se atinge de Dumnezeiescul Prestol, Jertfelnic, Sfînta Masă, pentru a nu cădea în păcat de moarte” (Sf. Nichifor can. 15; Lev. 16, 2).

De asemenea, dintre laici, numai paraclisierul rînduit de preot intră în Dumnezeiescul Altar, pentru a aprinde luminări, candelă, a face, a da și a lua cădelnița de la preot, după rînduială, cu respectul cuvenit; a mătura în Sfîntul Altar și a face curățenie, fără a se atinge de Dumnezeiescul Prestol, Jertfelnic sau Sfînta Masă, ca să nu cadă în păcat de moarte.

„Pentru cinstea Dumnezeieștilor Taine — hotărîsc povățuirile Liturghierului — nimeni dintre cei nesfințiți să nu intre în Sfîntul Altar, iar femeile nicidecum. Eclesiarhi (paraclisieri, feții, crîsnicii, palămarii), călugării, călugărițele — numai în minăstirile sau schiturile de femei. Mirenii, aleși de parohieni la bisericile parohiale, adeseori mărturisindu-se (făcînd roade vrednice de pocăință) și cu Dumnezeieștile Taine Împărtășindu-se; să petreacă cu trezvie, cu bună cuviință și în fapte bune.

Eclesiarhii de rînd sînt îngăduiți să aducă în Sfîntul Altar prescuri, apă, vin, tămîie și foc, să aprindă luminări și să le stingă, să pregătească cădelnița și căldura și să le dea preotului; să măture în Sfîntul Altar și să curățească atît pe jos, toate gunoaiele, cît și pereții și tavanul de praf și de păianjeni. Sfînta Masă și Sfînta Proscodie numai preotul și diaconul sau ipodiaconul să le curețe și să le șteargă, ca niciodată să nu se afle pe ele praf sau oarecare gunoaie. Deci, să nu se atingă mîna cea nesfințită (a celor care nu

sînt preoți, diaconi sau ipodiaconi), că păcătuiesc față de cele Sfinte. Ecclesiarhii sînt datori a curăți adeseori de praf și de păienjeni toată biserica și icoanele, pereții, bolta de deasupra, acoperemintul, precum și pridvorul. Gunoiul din Sfîntul Altar și din biserică nu se cade să se arunce în locuri netrebnice, ci: ori în apă, ori în alte locuri neumblate și necălcate de nimeni.

NOI, PREOȚII, TREBUIE A ÎNVĂȚA PE ECLESİARH, CLERUL ȘI POPORUL CE TREBUIE A FACE ÎN SFÎNTUL ALTAR ȘI ÎN SFÎNTA BISERICĂ. Noi, preoții, sîntem datori imperios, a învăța pe cei ce slujesc Altarului, adică pe ecclesiarhi sau ecclesiarhe, ca să intre în Sfîntul Altar cu mare frică, cu cutremur (Ps. 2, 9). Cu bună cuviință, cu toată sfiala să-și facă lucrul său, știind că acolo, pe Sfînta Masă, cu adevărat este Hristos, Dumnezeuul nostru. Astfel și intrînd și ieșind, să se închine pînă la pămînt; iar de Dumnezeuiasca Masă și mai virtos de Înfricoșatele și Dumnezeuieștile Taine ce sînt pe ea, asemenea de vasele de slujbă și de orice lucru sfințit, adică: de Sfîntul Chivot sau Artofor, de Sfînta Evanghelie și de Sfînta Cruce, de Liturghier, nicidecum să nu îndrăznească a se atinge, ca să nu cadă în păcat; afară numai de sfeșnice, de făclii, de cădelniță și de alte lucruri mai mici decît cele sfințite.

Sfințiții liturghisitori, intrînd în sfînta biserică, căutînd spre Sfîntul Altar, cu frică să-și facă datorita închinăciune și nu numai slujitorii celor Sfinte, ci și tot poporul; căci cei ce stau în sfînta biserică, trebuie să se socotească că stau chiar în cer, înaintea lui Dumnezeu, ca Celui ce este acolo, după făgăduință (2 Paral. 7 15—16; 3 Imp. 9, 3; 1 Tim. 3, 15; Ps. 28, 9; Mt. 5, 23—24). Cînd intrăm prima dată în Sfîntul Altar, totdeauna, mai înainte ne descoperim capul și făcînd trei închinăciuni sărutăm icoana arhanghelului de pe ușa laterală, prin care intrăm. Apoi, mergînd cu toată smerenia și bunacuviință ne apropiem de Dumnezeuiasca Masă și facem închinăciuni pînă la pămînt. Și orice vom lucra în Sfîntul Altar să lucrăm cu toată smerenia și buna cucernicie, ca înaintea Feții lui Dumnezeu Celui ce este acolo. Cînd ieșim de asemenea ne închinăm pînă la pămînt Dumnezeuieștelor Taine, adică Însuși Domnului nostru Iisus Hristos, Dumnezeu-Omul, Care-i pe Sfînta Masă, așa cum e în ceruri, pe Tronul Dumnezeirii, împreună cu Tatăl și cu Duhul Sfînt.

Asemenea tot clerul și poporul creștinesc, venind în sfînta biserică la toate cele șapte laude, la toate cîntările și rugăciunile, după rînduiala și tipicul bisericii (1 Cor, 14, 40), să se închine Domnului Dumnezeu cu cuviință, la vreme însemnată și la începutul ostanelilor sale, să aducă rugăciuni, cereri și multumire. Toată

slujba, cîntarea și citirea bisericească s-o asculte cu înțelegere „înțelepțindu-se — cum zice apostolul — în psalmi, în cîntări și în laude duhovnicești“, în citirea Sfintei Scripturi și scrierile sfințelor învățături bisericești, lăudînd neîncetat pe Domnul Dumnezeu în inimile lor (Efs. 5, 19—20; Colos, 3, 16).

Diaconul sau preotul, cînd zice citania înaintea ușilor împărătești, totdeauna, mai înainte descoperindu-și capul, se închină cu cucernicie și numai după aceia începe. Asemenea, sfîrșind, se închină și apoi se duce în Sfîntul Altar. În același chip, cînd se întîmplă a trece pe lîngă sfintele uși împărătești (fie pe lîngă catapetasmă, fie prin mijlocul bisericii din dreapta la stînga ori din stînga la dreapta) nicidecum să nu treacă fără a se închina.

Pe lîngă acestea, fiecare slujitor al celor sfinte și clericii, săvîrșind rînduiala sa, slujba bisericii cea de noapte, de dimineață sau de zi, ori de seară, să facă închinăciuni Domnului Dumnezeu, cu bună cucernicie, că aceasta îi este plăcut Lui de la tine liturghisitorule și de la tot poporul, că pentru o închinare ca aceasta Sfințelor și Dumnezeuieștelor Taine și pentru umblarea în liniște și cu grijă, fiecare va lua deosebit și mare dar de la Hristos Dumnezeu.

Noi, preoții, sîntem îndatorați ca totdeauna să învățăm pe fii și fiicele noastre duhovnicești și pe toți poporenii această bună urmare, să cunoască voia lui Dumnezeu și porunca bisericii (spicuri din povăturile Liturghierului).

Sfințiții liturghisitori, după ce intră în Dumnezeuiescul Altar, fac două metanii mari, sărută Sfînta Masă cu mare evlavie, apoi mai fac o metanie. Paraclisierul, ecclesiarhul, călugărul, ecclesiarha, călugărița, cînd intră în Dumnezeuiescul Altar fac trei metanii, fără a săruta Sfînta Masă, pentru că nu au darul preoției sau al împuternicirii de a liturghisi.

În tot timpul celor șapte laude, cîntări și citiri, dar mai ales la Dumnezeuieștile Liturghii, fiecare creștin, cleric sau mirean — păstor sau păstorit — trebuie să stea smerit la locul său, în tăcere și cu bunacuviință sfîntă (Sin. I ec. can. 18; Sin. VI ec. can. 7; Laod. 20; Is. Sir. 47, 10—12).

Cei ce fac neorînduieli, vorbării, rîsuri, povestiri lumești, ș.ă., care aduc turburări închinătorilor, cad în vai, în blestem greu, în afurisanie sau se taie de la biserică, adică din Trupul lui Hristos (Apost. 9; Sin. VI ec. can. 66; 2; P.B.G. p. 105 (56)). La Sfîntul Altar nu se primesc și nu-i slobod a se aduce decît numai veșmintele liturghisitorului, vasele sfinte de slujbă, prescuri, vin, tămîie, lumînări și untdelemn pentru candelă. Jertfele sfințite: colivă, colaci, fructe sau cele de la panahizi, se duc în pridvorul bisericii, ori în veșmîntărie, nu în Sfîntul Altar.

ALTARUL ESTE NUMAI AL PREOȚILOR LITURGHISITORI. Altarul este al sfințiților liturghisitori, zic Stinții Părinți. Deci, ceilalți clerici și creștini nu au voie a veni și a sta în Sfântul Altar, decât numai singur eclesiarhul de rînd. Nici împăratul, nici regele sau domnitorul țării, care-i „unsul Domnului”, nu au voie a sta în Sfântul Altar, decât numai a-și aduce darul și a se întoarce în mijlocul credincioșilor. Teodorit istorisește un fapt întîmplat în biserica din Milan.

Împăratul Teodosie, după obiceiul antibisericesc, tolerat de alți episcopi, aducînd darul la Sfântul Altar a rămas acolo. Ambrozie îl întrebă dacă mai voiește ceva. Teodosie răspunse că: dorește a asista la oficierea Dumnezeieștii Liturghii și să se împărtășească. Arhidiaconul atunci zise, din partea episcopului: „Mărite Doamne, numai preoții au dreptul să fie în Sfântul Altar, trebuie să ieșiți de aici și să fiți în rîndul credincioșilor. Purpura face principii nu preoți”. Împăratul răspunse că nu dorește a fi despărțit de credincioși dar a dorit să rămînă acolo...”. Întorcîndu-se la Constantinopol, după ce și-a adus darul său la Sfântul Altar, după rînduiala împărătească, imediat s-a retras în rîndul credincioșilor. Patriarhul Nectarie trimise îndată și-l rugă să-și ia locul obișnuit în Sfântul Altar. Atunci împăratul Teodosie a zis indignat: „Abia acum cunosc deosebirea care este între preoție și împărăție. Sînt înconjurat de lingușitori și numai un om am găsit care să-mi spună adevărul. Numai un episcop cunosc pe lume. Acesta este Ambrozie”.

Vedeți? Dacă Teodosie, împăratul marei împărății Romane, peste țările apusului și răsăritului, a fost așa de înțeleghător, a ieșit din Sfântul Altar și s-a dus între credincioși în Naos, cu cît mai mult trebuie să facă aceasta ceilalți neliturghisitori, care se bagă și stau acolo, provocînd adeseori neorînduiele, după care se încarcă cu grele păcate.

ALTARUL ESTE NUMAI AL PREOȚILOR ȘI SFINȚIȚILOR LITURGHISITORI. Precum mecanicii trenurilor, șoferii automobilelor, autobuzelor, autocamioanelor, piloții aparatelor zburătoare ș.a.m.d., au loc separat, pentru a-și putea îndeplini în liniște îndatoririle lor; așa și sfinții liturghisitori își au Altarul bisericii destinat numai lor, pentru a lucra în liniște cele Dumnezeiești. Dacă cei ce se bagă în cabina mecanicului, șoferului, pilotului, ca să-i tulbure, să-i încurce în exercițiul serviciului lor, se fac vinovați de multe crime și cad în groaznică osîndă; cu mult mai mult cad în înfricoșată judecată și osîndă vremelnică și veșnică, toți acei care se bagă în Sfântul Altar, pentru a tulbura și încurca pe preot în slujbă și liturghisire, oricare ar fi ei. Și din nefericire, mulți din aceia vin nu întîmplător, ci vin intenționat în rău. Vin cu premeditare chiar

și cu sfat rău, diabolic, pentru a tulbura pe preot în oficiul său preotesec.

Dacă arhiereul Vechiului Testament în marea zi a ispășirii din fiecare an era rînduit a fi singur, a intra numai el singur în Sfînta Sfîntelor, pentru a-și îndeplini în liniște îndatoririle; apoi cu mult mai mult trebuie a fi sfințitul liturghisitor singur în Sfîntul Altar, pentru a lucra cele Dumnezeiești în liniște, cu atenție și în strînsă legătură cu Dumnezeu. Deasemenea și cînd se face sobor, babiloniile n-au ce căuta în Sfîntul Altar, pentru că Dumnezeu nu este Dumnezeu neorînduiei; ci al păcii, al liniștei și al bunelor rînduiei Sfînte (1 Cor. 14, 40). Cei care cu premeditare sau cu sfat diabolic aduc babilonie în Sfîntul Altar, ca să-l tulbure pe sfințitul liturghisitor, vor merge în turburări. Se vor arunca de ingeri, împreună cu cei care au conlucrat cu ei (asemenea cu păgînii, cu ereticii și dracii) la turburarea oficierei Dumnezeieștii Liturghii. Aparatele spirituale au înregistrat toate cugetele lor rele, premeditățile diabolice, sîaturile satanice, semnele, gesturile și lațurile lor întinse, și-i așteaptă la judecata particulară și universală, pentru a le plăti Dumnezeu, pe veșnicie.

TURBURĂTORII DUMNEZEIEȘTILOR LITURGHII CAD ÎN ÎNFRICOȘATĂ JUDECATĂ ȘI OSÎNDĂ. În vremile apostolice, pînă la Sfîntul împărat Constantin cel Mare, iudeii și păgînii idolatri, adeseori, cînd aflau unde se adună creștinii la rugăciune, intrau în adunarea (biserica) lor și făceau multe și groaznice turburări și hărțuiele sfințiților liturghisitori. Pe unii, pe care-i observau ei că sînt mai zeloși, mai activi și buni luminători, îi tulburau cumplit și îi martirizau. Acele răutăți dirijate de fiara infernală (Apc 11, 7—8; 13; 15, 2), a atras dezlănțuirea urgiilor Divine asupra acelei lumi, care zăcea în cel rău (1 Ioan 5, 19), cu sfîșierea între ei, măcelărindu-se mii și zeci de mii, după care urma: foametea, bolile, moartea, pustiirea orașelor și satelor (vezi „Priveliști Apocaliptice cap. 6,3—8, de autor). Cei răi cu rău s-au pierdut. Pe draci i-au slugărit, în ghiarele și în osînda lor s-au prăbușit.

După salvarea bisericii din persecuțiile sîngeroase ale iudeilor și ale păgînilor, se ridicară neguros, cu mare furie asupra ei, furtunile ereziilor, ereticii donatiști, arieni, ș.a. Sfîntul Atanasie cel Mare, fericitul Augustin, Optatus, ș.a.; ne istorisesc că acei eretici, adeseori imputerniciți de curtea împărătească și de unii episcopi și preoți molipsiți de eresul lor, intrau în bisericile drept credincioșilor, îi tulburau și-i sîngerău, ba uneori îi și martirizau pe sfințiții liturghisitori. Năvăleau în Sfînte Altare cu ciomege și cu sulite, în timpul Sfînte Liturghii, turburînd groaznic pe sfințiții liturghi-

sitori, dărimau Sfînta Masă, jefuiau ce le cădea în mînă, dar urgia lui Dumnezeu i-a ajuns și i-a pedepsit cumplit.

Multe și cumplite necazuri au făcut preoților și credincioșilor noștri stiliștii și stilistele, cu gărgăunii din capetele lor, în decursul celor vreo trei decenii. Dar și aceștia s-au prăbușit, luînd cumplite pedepse. Mulți din ei s-au prăbușit în iad, deși au suferit multe chinuri... pentru că au făcut mucenicie pentru minciună și pentru tatăl ei, diavolul (1 Ioan 3, 8; Ioan 8, 44).

Apoi mai sînt și printre creștini și creștine, chiar și în cler, șerpi diabolici și năpîrci demonizate, care cu premeditare și cu sfat draconic, vin în Sfînta Biserică, unii sau unele se bagă în Sfîntul Altar, ca diavolul în Paradis... cu viclenie, cu gînduri vrăjmașe, cu mișcări și trepădări infernale, cu care jignesc pe sfinții liturghisitori, îi turbură, îi necăjesc și îi torturează... silindu-i a striga la cer. Preoții conștienți însă, sufăr, dar vai și amar acelor persoane sau acelui colectiv din pricina cărora sufăr, mai bine nău s-ar fi născut (Mt. 26, 24).

Turburătorii sfințitului liturghisitor, pe care-l turbură în oficiul său preoțesc în timpul Sfîntei Liturghii, n-au la ce mai trăi, nici la ce mai muri — cum zice înțelepciunea bătrînilor. Cum a suspinat Mîntuitorul în fața surdomutului, pe care l-a vindecat (Mt. 7, 34); cum a suspinat cu Duhul, cînd fariseii vicleni cereau semn (Mt. 8, 12); cum a lăcrimat și a suspinat asupra oscilării credincioșilor, care mergeau cu El la moartea lui Lazăr (Ioan 11, 35—38); cum s-a tulburat asupra lui Petru, cînd acesta cugeta cele ale oamenilor, oprindu-L chiar și pe Dînsul de la Preaslăvita Jertfă, numindu-l pe Petru „satană” (Mt. 16, 23); cum s-a tulburat cu Duhul, la Cîna cea de Taină, văzînd lîngă El pe vicleanul ucenic trădător, asemeni diavolului (Ioan 13, 27; 6, 70—71); așa și sfințitul liturghisitor, conștient de misiunea sa, se neliniștește, se întristează, se turbură asupra acelor care vin cu duh străin în Sfîntul Altar. Acea neliniște, întristare și turburare, provocată de o persoană sau de colectiv, cu toate sfaturile demonice, meditățile satanice, pregătirile și desfășurările infernale... se înregistrează puternic de spiritualele aparate Divine, după care toți vor fi trași la răspundere cu întreg colectivul satanic și se va striga la cer asupra acestora, precum singele lui Abel asupra fratelui său, Cain (Fc. 4, 10; 8, 24); ca Lot asupra sodomenilor și gomorenilor, care-l înăbușeau și-l torturau cu răutățile lor (Fc. 19, 9—29); 2 Petru 2, 7—8); ca israilitenii asupra egiptenilor, care-i asupreau (Eș. 2, 23—25); ca Samson asupra filistenilor ce-l nesocoteau și-l batjocoreau (Jud. 14, 16); ca David asupra lui: Goliat, Saul, Ahitofel, Avesalom... și a altor vrăjmași (1 Imp. 17; 19; 31; 2 Imp. 15—18; Ps. 143; 17; 51; 53—56; 3; 142); ca Ieremia asupra iudeilor,

ce-l înăbușeau și prigoneau de moarte (Ier. 11, 19—23; 15, 15—21; 18, 18—23; 20, 7—13); ca cei din Ierusalim asupra asirienilor care li impresuraseră (4. Imp. 18, 13—37; 19; Is. 36; 37); ca Mardoheu asupra împuternicitului Aman, acest Mardoheu hotărîse să ucidă toți evreii (Eстера 3—7); ca Însuși Mîntuitorul asupra iudeilor, care-L urau de moarte (Mt. 21, 33—44; 23; Lc. 19, 41—44); ca Sfîntul Ap. Pavel asupra vrăjmașilor Crucii lui Hristos, asupra celor ce propoveduiau altă Evanghelie, a celor ce cleveau și asupra celor ce-i făceau rele (Filip. 3, 18—19; Gal. 1, 6—10; 1 Tim. 1, 20; 2 Tim. 4, 14—15); ca martirii de sub Jertfelnicul din cer asupra celor ce i-au torturat, omorîndu-i (Apc. 6, 9—11).

Sfîntul liturghisitor, înăbușit, torturat și hărțuit în oficiul său preoțesc, va striga îndurerat: „Fiul Omului merge (să sufere) precum este scris, dar vai omului aceluia prin care Se va vinde!” (Mt. 26, 24; Mc. 14, 21; Lc. 22, 22). Cei ce turbură pe preot în oficiul său preoțesc și mai ales în Dumnezeiasca Liturghie, cum făceau iudeii idolatri și ereticii, vor purta judecata lui Dumnezeu în trupurile lor (Gal. 5, 10). Unii ca aceia, împreună cu tot sfatul și colectivul lor internal (Apc. 2, 9), după cum am mai zis — nu mai au nici la ce mai trăi, nici la ce mai muri!!!

Multă neorînduială și turburare fac oficiului preoțesc, adeseori, clicile acelea demonice ale crîsnicilor sau crîsnicelor adunate în veșmîntărie, precum: vorbărie, pufniri în rîs, povestiri lumești... ca odinioară în palatul împărațesc din Țarigrad, asupra Sfîntului Ioan Hrisostom. Unii liturghisitori conștienți, auzind acelea și văzînd droaia nechematelor persoane umblînd de colo pînă colo, ca și prin biserică, exclamă îndurerați: Gașca diavolului, „adunarea satanei” (Apc. 2 9; 3, 9)... în urechea Altarului. Alteori, unii cărturari veniți pentru închinare, observînd: vorbăria, huetul, rîsurile, neorînduiele și hărțuiele de prin unele biserici și Altare și-au notat în carnete: Evanghelii și cînoane; comedii la Altare! Nu trebuie generalizat ce au văzut într-un loc ca să nu cădem în păcatul ponegririi, al năpăstuirii, nedreptățirii bisericii lui Dumnezeu. În Sfintele Biserici și Dumnezeieștile Altare, cele care merg după porunca Dumnezeiască, după Tipic sau rînduiala Sfîntă, este o armonie duhovnicească, tăcere, liniște, ascultare pioasă, stare de pioșenie și slujbă maestrasă, îngerească, Dumnezeiască.

Astfel de impresii lasă în urma lor unele persoane, care năvălesc în diaconic și în Sfîntul Altar pe lîngă crîsnicul sau crîsnica de rînd. Pe cît de uricos și foarte păcătos este, cînd unele femei sau fete, umflate de mîndrie satanică pleacă din pronaos — loc destinat șederii lor — și strechiază în naos printre bărbați, ca la cîrciume; tot atît de uricos și mai mult încă păcătuie c persoanele care și părăsesc locul lor de ascultare a slujbei din biserică și strechiază

în diaconic, peste cârșnic, unde nu au pravilă și se încarcă cu sumedenii de păcate: mândrie, neorînduiești, babilonii, confesări, ș.a.; prin care turbură tăcerea, buna rînduială și liniștea, ce trebuie a predomina în Dumnezeescul Altar (Apc. 8, 7; comp. Avacum 2, 20; Sofonie 1, 7; Ps. 10, 4; Zah. 2, 13; Is. 14, 7).

Dacă se cere tăcere înaintea Domnului „în tot locul stăpînirii Lui”, apoi cu atît mai mult în biserică și mai imperios în Dumnezeiescul Altar. Aceasta depinde mult de felul instruirii și pietății închinătorilor; să asculte de voia lui Dumnezeu, de porunca bisericii, pentru a fi cu îngerii luminați înaintea Dumnezeirii, ori să nu asculte, ca îngerii înrăuțiți și mîndri, revoltați contra rînduiei pusă de Dumnezeu și să cadă din cerul bisericii, cu dracii întunecați, jos în intern.

Mai înainte de facerea lumii materiale, Dumnezeu a creat minunata lume spirituală, mulțimile oștilor îngerești, duhuri nematerialnice, libere, inteligibile, continu mișcătoare, știutoare, marginite în vreme și loc.

Acolo lumina liniștea, împărătea pacea, strălucea mărirea, bucuria și fericirea. Dumnezeiască, fiindcă acele sfinte Duhuri luminate își aveau toată mintea, ascultarea, supunerea și voia fiecăruia, afierosite numai Creatorului lor. Dar iată, tocmai acolo sus, se ivește turburare, amestecare, ticăloșie! De unde veneau acelea? Din nesupunerea lui Lucifer. Acela, lepădînd dulcele jug al ascultării a strechiat din treapta sa, tot mai sus, ca să se suie deasupra tuturor oștirilor îngerești și să se facă asemenea cu Dumnezeu. „Ridica-mă-voi în ceruri — a zis el — și mai presus de stele (de îngerii Dumnezeului Cerului Cel Puternic) voi așeza scaunul meu. În muntele cel Sfînt voi pune sălașul meu... Sui-mă-voi deasupra norilor și voi fi asemenea cu Cel Preaînalt” (Is. 14, 13—14). Atunci, îndată s-a transformat în satană, împreună cu o treime din îngerii ce s-au asociat cu el, s-au transformat în draci întunecați și astfel au căzut din cer... Ca și Lucifer cu îngerii lui, așa și cei ce și-au lăsat fiecare locul lor (Iuda 1, 6) din sfînta biserică și se adună în urechea (diaconicul) Altarului pentru neorînduiești, vorbării, risuri și pîri asupra altora, ca și îngerii răi (Apc. 12, 10), ponegriri pînă la ostilități, asupra sfintelor rînduiei, turburînd pacea care trebuie să predomine în Sfîntul Altar și liniștea liturghisitorilor activi. Toți aceștia cad în pedeapsa supranumiților „sinagogă a satanei” sau „adunarea satanei” (Apc. 2, 9; 3, 9; 1 Tim. 1, 20; 2 Tim. 4, 14—15); a sadului nesădit de Tatăl Ceres, care cu timpul se va deșrădăcina (Mt. 15, 13), vor cădea în groaznică osîndă a cetăților, caselor și persoanelor, care nu primesc pe trimișii lui Dumnezeu și Cuvîntul Lui; prăbușindu-se mai cumplit decît Sodoma și Gomora (Mt. 10, 14—15; Mc. 6, 11; Lc. 10, 10—15), vor fi în rîndul

și osînda zizaniilor (fiilor și fiicelor celui rău) destinate rocului veșnic (Mt. 13, 25—26, 29—30, 37—39, 40—42; 25, 3, 10—12, 24—30, 41—46), la un loc cu sluga cea rea, care nu veghiază (Mt. 24, 48—51).

Precum protopărinții noștri, Adam și Eva, prin trecerea de la ascultare la neascultare, au pierdut fericirea și Raiul, s-au împresurat de multe suferințe, nevoi, primejdii, tot așa și acele persoane, strechiind din locul lor de ascultare din sfînta biserică, la neascultarea de buna rînduială, în urechea Altarului... se primejduiesc foarte mult. Noi nu le judecăm, le ajunge lor vaiul și osînda în care se bagă, fără să-și dea seama. Cei care lucrează cu sfat și premeditare contra oficiului preoțesc și cei care fac vuiet și neorînduiești în sfînta biserică, mai ales în urechea Sfîntului Altar, vai și amar de ei, că înfricoșată judecată îi așteaptă și osîndă în focul veșnic, unde va fi plînsul și scrișnirea dinților (Mt. 18, 6—10; 23, 13—39; 24, 48—51). Să urmăim cu toții buna rînduială a sfîntei biserici, să păstrăm pacea oficiului preoțesc, să dăm ascultare și păzire Cuvîntului lui Dumnezeu, pentru a deveni fericiți pe totdeauna. „Fericiți cei ce ascultă Cuvîntul lui Dumnezeu și-l păzesc pe El” (Lc. 11, 28).

204) Am căutat a fi după moda lumii?

205) Am lădat păcatele altora? Am judecat pe aproapele meu?

206) Am fost nerecunoscător față de binefăcătorii mei? În loc de a părăsi mîndria am nesocotit și sfidat smerenia? (vezi „Oglinda Duhovnicească” pg. 2301—2552, de autor).

Alți draci cercetează în catastifele lor să vadă unde ar mai putea afla vreo vină pentru suflet. Sufletul, privind acele minunțioase cercetări, rămîne îngrozit. Îngerii, dînd ceva din darurile agonisite și din sicriaș, pleacă și de acolo, la altă vamă.

ZORZOANELE IDOLEȘTI PE BOUL APIS PE FEMEI ȘI FETE BOTEZATE ȘI PE SFINTELE ICOANE. Chipul de față ne arată pe boul Apis — idolul egiptenilor — împodobit cu: mărgelă, salbe, coliere și felurite zorzoane... Acele deșertăciuni le purtau, după ranguri, idolatrii și anume: faraonii, preoții mari și demnitarii egipteni. Așijderea și idolatrii babiloneni și alți idolatri. Cei mai mici purtau mai puține deșertăciuni idolești. Acele zorzoane ale sataniceii trufii, au pătruns în creștinism prin aducerea păgînilor cu duiumul în biserică creștină, fără catehizarea corespunzătoare. Din cauza persecutării și a martirizării episcopilor și a preoților luminați, luminători ai poporului, acele idolatrie s-au conservat tacit pînă în zilele noastre, cînd le vedem răsfrîndu-se pe corpul și pieptul femeilor lumete, care se înzorzo-

durere — cum unele femei ignorante, cu nume creștinesc, le agată și pe fața Sfintelor Icoane ale Maicii Preasfinte, cu Pruncul Iisus în brațe!!! Cu acest sacrilegiu se dezonorează Icoana Maicii Preacurate, înzorzonind-o asemenea idolilor și a idolatriilor, a femeilor lumețe de la joc, a curtezanelor, etc. Prin acea înzorzonare idolească a Sfintelor Icoane ale Maicii Preacurate cu Pruncul Iisus în brațe, se dezorientează, se dezechilibrează acele creștine care se apropie de ele spre închinare și spre a lua pildă vie de smerenie, de modestie și purtare creștinească!!! Și apoi ne mai mirăm de ce năvălesc peste noi felurite primejdii, nefericiri, sfîșieri, calamități... și vrăjmășii?

Aceasta o cunosc chiar și laicii, care nu se ocupă mai de aproape de cunoașterea dreptei credințe, așa cum reiese din poezia hazlie de mai jos, a lui Th. Speranța, din care străfulgerează luminător și un adevăr curat:

UNICA MEA PODOABĂ ESTE NUMAI FIUL MEU

Șerbănică Petriceanu, om cu casă și copii
Și-a bătut la talpă-averea și-a făcut și datorii
Și e doară în armată, ofițer, locotenent;
Alttel, ofițer de seamă și la slujbă eminent.

Neavînd avere-n urmă, nici bani de-aruncat pe jos
Ce să facă bietul tînăr? Se făcu bisericos.
Alerga pe la biserici și prin tîrguri și prin sate
Și pe cine știe unde, pîn-în locuri depărtate...

Dar odată, ce să vezi? La „Nămeții de Pădure”
Sfînta toată-n pietre scumpe. El se-apucă să le fure.
Cînd să fure însă-l prinde... Ș-apoi, ba e neagră, ba-i bălțată,
Ba ți-l bagă la-nchisoare și-l trimite la judecată.

nează cu ele, spre a deveni
cît mai atrăgătoare la pa-
timile josnice. O, ce meșter
e vrăjmașul diavol! Cum
învață și amăgește el chiar
pe cei ce poartă nume de
creștin, ca să facă pe cele
rele ca pe niște fapte bu-
ne!!! Acele feluri de podoa-
be idolești, cu care împo-
poțonau idolatrii egipteni
și alți păgîni pe idolii
lor, vedem — cu multă

Cînd e-n fața judecătii, nici mai vorbă de scăpat
Însuși el mărturisește că se simte vinovat...
Și întreg consiliu-atuncea, pentru-o vină așa vădită
Este gata să rostească, chiar osînda cuvenită.

Lumea tace. Nu se-aude nici-o șoaptă cît de mică.
Numai iată, avocatul o excepție ridică:

„Rog pe-nalta judecată, pentru dreapta-mi apărare,
Sfîntului sinod a-i pune astă mi-ă întrebare:

Poate-se după canoane și legea bisericească
O icoană sau o sfîntă, unui om ca să-i vorbească?”
Președintele, de-odată, revoltat se-arată n gînd
Dar, la urmă și părerea celorlalți membri cerînd

Ca să țină seamă-n totul de-orice drept de apărare
Sfîntului sinod îi puse mai sus zisa întrebare:

„Poate-se, după canoane și legea bisericească
O icoană sau o sfîntă, unui om ca să-i vorbească?”

Trece-o lună, trec și două și sinodul... cum socoate,
La-ntrebarea judecătii, el răspunde: „Da, se poate”.
Avocatul îns-acuma, la cea nouă-nfățișare,
Nu mai vine ca dăunăzi, ca să pună o-ntrebare!

Avocatul zice-acuma, stînd cu fruntea ridicată:
„Eu, pîritul Petriceanu, fost-am dat în judecată
C-am furat de la icoană pietre scumpe, sfînte odoare
Hărăzite Preacuratei, de Dumnezeu Născătoare;

Dară pîra e nedreaptă, n-am făcut nici-o hoție
Căci Preasfînta, din icoană, cu blîndețe-mi zise mie:
Haide, robul meu Șerbane, ce te-nchini la Fiul Meu
Și-ale Lui biserici sfînte, le tot cercetezi mereu,

Nu mai fi de-aici-nainte supărat și amărit
Pentru-averea ta pierdută, după care-ai plîns atît...
Haide! Ia acum de-aicea, de la ast-icoană a Mea
Toate aceste pietre scumpe. Fă cu ele ce vei vrea.

N-am nevoie de podoaabe, pămîntești comori nu vreau
Cea mai mare a Mea podoaabă este numai Fiul Meu...”
L-aste vorbe a Preacuratei, zise așa cum vi le-am spus,
Eu, cu inima smerită, m-am plecat și m-am supus.

Mă gîndeam că: cine știe, necredința omenească
Poate face vréo greșală, poate să mă pedepsească.
Cum a pedepsit odată și pe Cruce-a răstignit
Pe Cela ce, pentru lume, de-a Sa voie S-a jertfit.

Dar, pedepsească-mă lumea, cît de rău și cît de mult
Eu, de glasul Preacuratei n-am putut să nu ascult.
Pira dară e nedreaptă. N-am făcut nici-o hoție,
Pietrele de la icoană, Sfinta datu-mi-le-a mie...

După ce dar, pe nedreptul, fui în lume rușinat,
Cer, mă rog, după dreptate, să fiu astăzi achitat".
La sfîrșitul apărării, înainte dezvelite,
Judecata se gîndește: Să-l condamne? Să-l achite?

Să-l achite? Nu-i prea vine, căci îl crede vinovat
Însuși el mărturisește, cu-a-sa gură, ca-furat.
Să-l condamne? Iar nu-i vine... căci mai știi mai cum se face
Cum se ia la urmă lucrul și sinodului nu-i place?

Te trezești chiar că sinodul, și cu neputință nu-i,
Zice c-ai lovit întrinsul și-ai călcat răspunsul lui.
Deci, la urmă ce să facă? Judecata e silită
Ca s-aleagă într-o parte. Și alege... Că-l achită.

Th. Speranța

IDOLII BRAHMANILOR ÎNZORZONAȚI CU SALBE MĂRGELE, LÂNȚIȘOARE, BRĂȚĂRI, ETC.

Chipul de față ne arată pe idolul Brahma cu capul împodobit și înzorzonat, cu brățări la mîini și la picioare, cu coliere, cu mărgelile și salbe puse la gît și atîrnate pe piept, stă tolănit, împreună cu Vișnu (cel de sus) și Siva, înzorzonată, stînd pe un tron împletit din șapte șerpi.

Proorocii, Mintuitorul, Sfinții Apostoli și Sfinții Părinți, au oprit și opresc pe creștini și creștine a urma idolilor și idolatrilor,

prin felurite rătăcirii de la dreapta credință și prin sataniceștile împodobiri idolești (Is. 3, 16—26; 2 Tim. 2, 9—10; 1 Petru 3, 3—4). Deci, dacă persoanele care se împopoțonează cu astfel de podoabe idolești, spre a plăcea și a amăgi pe bărbați, spre sataniceasca lor iubire josnică, cad sub greu blestem, dar acele persoane, care agață acele deșertăciuni idolești sau zărzămuri satanicești, ale trufiei femeiești, pe fața Sfințelor Icoane ale Maicii Domnului, unde se vor afla?

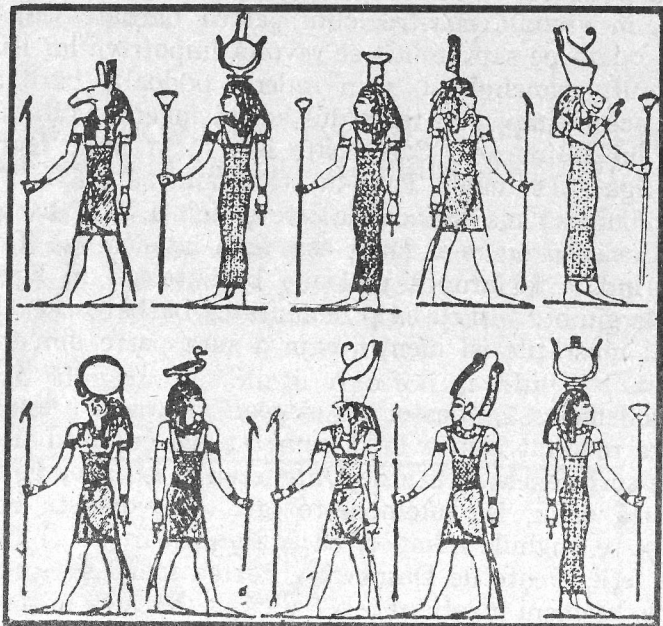
Dacă pe femeile și fetele lumețe, care se răsfață cu acele împodobiri și împopoțonări idolești, le urmăresc groaznice pedepse Dumnezeuști; dar pe cele ce pun asemenea podoabe deasupra Sfințelor Icoane ale Maicii Domnului, cu Pruncul Iisus în brațe, ce vor fi? Ce fel de grozăvii le va urmări și le va ajunge? Cei care au minte sănătoasă pot înțelege și pot prevedea destul de clar.

Păcătuiește groaznic și toată partea bărbătească care, după chipul idolului Brahma și a altor idoli — drați — (1 Cor. 10, 19—20), își leapadă podoaba bărbătească la gunoi. Noi înșine am auzit și am văzut, în vremile noastre, cum partea bărbătească, adeseori, sau măcar odată pe săptămînă, se revoltă împotriva lui Dumnezeu, Atotcreatorul, aruncîndu-și, prin radere, podoaba bărbătească la gunoi. În acest timp, sub imboldul acelui inger revoltat, lucrează împotriva lui Dumnezeu, Care toate le-a făcut bune foarte, ca și cum ar striga: „Doamne! Tu n-ai știut cum să mă faci pe mine ca om. Trebuia să mă faci ca pe fete și femei, fără barbă și fără mustață. Dacă Tu nu m-ai făcut așa, apoi iată, am să Te corectez eu...” Și îndată își aruncă podoaba bărbătească în ligheanul cu lături, ori la gunoi... și cu ea și demnitatea bărbătească. Cei care-și lasă numai mustățile își mențin cam a suta parte din demnitatea bărbătească.

Partea femeiască, adeseori se răscoală și ea sub presiunea îngerului acesta revoltat contra lui Dumnezeu, cu cuvîntul și cu fapta. Își smulge sprîncenele făcute de Dumnezeu și își încondeiază altele. Își grimează ochii, își sulemenește fața, își vopsește buzele cu ruj, își roșește unghiile mîinilor, ba și ale picioarelor... Prin aceste slujiri ale feții, create de Dumnezeu, partea femeiască, umflîndu-se de mîndrie, asemeni îngerului rebel și căzut, vrea să arate că Dumnezeu n-a știut să facă chipul femeilor. Apoi cu moda seminudului și a satanicilor înzorzonări face vîrf nelegiuirilor... Și iată așa, omul creat de Dumnezeu după Chipul și Asemănarea Sa — parte bărbătească și femeiască — se revoltă și lucrează după șoapta îngerului căzut. Bărbații se necăjesc să se facă ca femeile la față și femeile se străduiesc și poartă deosebită grijă să se facă la față și la chip, ca idoli păgînilor și ca drații.

Și așa, majoritatea purtătorilor de nume creștinesc, se străduiesc zilnic a lepăda chipul lui Hristos, portul cuviincios, creștinesc al străbunilor și al părinților noștri înțelepți și a îmbrățișa chipul, portul deșuchiat și sluțit al stăpînitorului veacului acestuia (Ioan 12, 37; 14, 30; 16, 11), a îngerului revoltat, căzut și despuat de dar, împlinindu-se prin acestea, zicala înțelepciunii bătrînilor: „Unde-i bine, nu-i de mine; unde-i rău, hop și eu” sau „Capra moare de rîie, dar coada tot ridicată-și ține”.

CELE ZECE ZEITĂȚI EGIPTENE Idolul Buda, ca și idoli egipteni, Brahma și alți idoli și idolatri, poartă chipul stăpînitorului veacului acestuia, al îngerului căzut. Idoli egiptenilor idolatri, sînt semidespuiați și înzorzonați ca femeile și fetele ușurate de azi. Chipul de față ne arată pe cele zece zeități mari ale Egiptului antic, după cum urmează: Amon sau lumina (părintele creator). Șu (aerul). Zeița Tefnut; Keb (pămîntul); Osiris (soarele); Isis (luna); Horus; Anubiz; Neit și zeița

Neftis (T.L. Tom. II p. 581). Nouă din acești zei țin fiecare în mîna lor semnul Crucii, cu toartă, care la egipteni simboliza suferința și nemurirea sufletului. Precum vedem bine, idoli aceștia sînt aproape cu totul despuiați. Pe acești idoli îi imită majoritatea femeilor și fetelor noastre, care zic că sînt creștine. Ce contrast izbitor! Acestea, în loc de a urma pilda plăcutei smerenii a Maicii Domnului Hristos, de la care cer ajutor în vreme de necazuri, ele

imită îmbrăcămîntea idolilor și urmează diavolilor (2 Cor. 6, 14-18).

Dacă observăm bine, acești idoli sînt împodobiți și înzorzonați împrejurul gîtului cu: coliere, franjuri, mărgel, hurmuzuri, salbe, brățări la mîini, etc. Cu aceste podoabe idolești se înzorzonează și se fălesc femeile și fetele lumete, iar unele creștine, ignorante, le atîrnă chiar și pe fața Sfintelor Icoane ale Maicii Domnului cu Pruncul Iisus în brațe!!! Ce groaznică urgie Divină își atrag asupra lor acele persoane pline de întunecime și idolatrizare.

Unii oameni, pe-ai lor semeni
Îi disprețuiesc în taină
Cu greșită judecată,
Judecîndu-i după haină.

Acești oameni n-au s-ajungă
La a-nțelepciunii poartă,
Alegîndu-și mereu cai
După șeaua care-o poartă.

CLERICUL (UNIT) PROBOZEȘTE PE NIȘTE CREȘTINE CE SE PURTAU CUVIINCIOS. Un cleric unit (cu lumea zăcîndă în cel rău — Ioan 5, 19) apostrofează, la ieșirea din biserică, în public, pe niște creștine îmbrăcate cuviincios, cu rochie lungă... după pilda sfintelor femei și fecioare, precum și a creștinelor de demult (înaintea războiului mondial 1916-1918), dojenîndu-le astfel: „ce-i cu voi de ați ieșit cu portul vostru afară din rîndul celorlalte femei? Ce purtați rochia așa lungă și nu scurtă ca celelalte femei? Doar nu sînteți în minăstire? De ce provocați pe celelalte?” Femeile, privind uimit la clericul celibatar, îi răspund: „Părinte, să ne spuneți dar după ce trebuie a ne conduce noi, creștinele? După moda temporară și deșuchiată a lumii, ori după sfînta biserică și cuviinciosul port al sfintelor femei? După portul lumii, care oscilează și se îmbracă idolește; ori după Cuvîntul lui Dumnezeu, sfaturile sfîntei biserici și buna cuviință?” (1 Cor. 14, 40). „Vă rugăm să ne învățați. Noi așteptăm de la părinți lumină, în care să umblăm, nu întuneric, în care să ne cufundăm și să orbecăm! Noi, poporul, avem trebuință de lumină care să lumineze și de sare care să săreze, pentru a ne folosi. Noi nu vrem a ne schimba portul cuviincios cu porturile cele ușoare, cum își schimbă lupul pârul, cum ne schimbăm rufele negre săptămînal. Noi vrem să rămînem în portul sfintelor femei și al străbunelor noastre...”

După despărțire, unele din acele credincioase, slăbind în hotărîrea cea bună pe care o luaseră, au cedat, ca diavolii și au mai tăiat cu foartecele din poalele rochiei, din mînci, gulerul de tot,

o parte de pe spate, o parte din față „pentru că au iubit lumea mai mult decât pe Dumnezeu și slava oamenilor mai mult decât Slava lui Dumnezeu” (Ioan 12, 43). Au cedat ispitei, ca Eva și Adam în Rai (Fac. 3); însă celor ce însetează după mîntuirea sufletului li se zice: „Să nu ascultați cuvintele aceluia care vă învață rău, împotriva rînduielilor bisericii lui Dumnezeu; că, prin aceasta, vă ispitește pe voi Domnul Dumnezeu vostru, ca să afle de iubiți pe Domnul Dumnezeu vostru” (2 Lege 13, 3; comp. Is. Sirah 37, 10; 15—20).

FERICIREA CELOR SMERIȚI ÎN RAIUL CERESC

- 1) Ochiul lui Dumnezeu, Tatăl Ceresc.
- 2) Domnul nostru Iisus Hristos, Dumnezeu-Omul, Arhiereu, Împăratul Universal și etern, stînd pe tronul Slavei Sale.
- 3) Duhul Sfînt în chip de porumbel.

4) Cei patru viețuitori înaripați — cu cîte patru aripi — cu fața de: om, leu, vițel și vultur; formînd Tronul Dumnezeirii.

5) Preacurata, Maica Domnului nostru Iisus Hristos, Dumnezeu-Omul.

6) Serafimii cu cîte șase aripi (Is. 6, 2).

7) Heruvimii cu cîte patru aripi (Iez. I, 6).

8) Celelalte șapte cete îngerești.

9) Sfîntul Ioan Botezătorul cu Sfînții prooroci.

10) Sfînții Apostoli.

11) Sfînții Ierarhi.

12) Sfînții mucenici și mucenițe.

13) Sfînții cuvioși și cuvioase.

14) Sfînții dreți și drepte.

15) Boierul drăcesc, ținînd de cap pe lăutar, îi insuflă lui și tovarășului său să cînte cîntece de jocuri și alte cîntece curvești, pentru a juca tineretul. Fetele împopoțonate cu moda seminudului, înzorzonate cu mărgel, salbe și alte zărzămuri, după chipul trufașului boier drăcesc, joacă cu tinerii, idolatrizîndu-se și robindu-se cu trup și suflet diavolului, care-i hărțuiește ca vizitiul pe cai și iepe (1 Cor. 10, 7; Ioan 8, 37—38; 1 Ioan 3, 8; Ier. 5, 8—9; Iez. 22, 11).

16) Deoparte a praznicului drăcesc, un alt trufaș boier infernal, insuflă petrecăreților anticreștinește a fuma, a bea băuturi bețive, a vorbi măscăriciuni, a cînta cîntece curvești, pînă la dormitarea adîncă în somnul păcatului și a morții veșnice (Rom. 13, 13—14; Lc. 21, 34—36; Efs. 5, 18; 2 Petru 2, 10—22; Apoc. 21, 8; 22, 15).

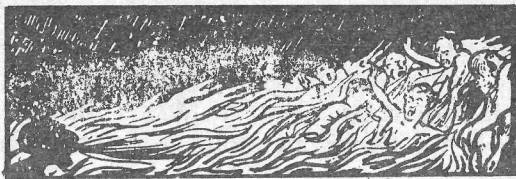
17) Dracii, după ce au posedat majoritatea fetelor și femeilor creștine, prin atragerea lor la petreceri anticreștinești, cu jocuri, cîntece curvești, vorbe putrede, măscăriciuni, sudalme, drăcuieli, înjurături; le învață a aduce și în sfînta biserică și a pune chiar pe Sfînta Icoană a Preacuratei Maici și a Pruncului Iisus, telurite deșertăciuni idolești: mărgel, salbe, lăntșoare, panglici, funde, molcișori, inele, cercei și alte farafasticuri. Ceea ce făceau întunecații egipteni idolatri și idolatrele lor femei, cu idolii lor cu cap de om, de animal, de păsări și de tiritoare, cu boul Apis și crocodilul; brahmanii, cu idolul lor Brăhma; budiștii cu idolul lor Buda; ș.a. la fel fac și persoanele acelea întunecate cu sfintele icoane și cu unele sfinte moaște. După acea ispravă satanicească, le insuflă în minte ca să se mărturisească de formă, chiar să se împărtășească, fără o bună pregătire... după care le cufundă în iadul vremelnic și veșnic.

18) O parte din creștini, îmbrăcați modest, simplu, curat, cu preotul lor în frunte, degustați de acele petreceri și trufase împodobiri satanicești, le întorc spatele scîrbiți de multe și felurite lucruri satanicești și înaintează pe calea vieții, la Biserica lui Dumnezeu, pentru a se lumina. Îngerul bisericii, cu față veselă, strălucind de cerească lumină, înscrie în cartea vieții pe toți cei care intră în sfînta biserică, ascultă Cuvîntul lui Dumnezeu și-L păzește pe El.

19) După repauzare, acești puțini, dar buni creștini — păstori și păstoriți — umili, dreptcredincioși, viețuitori după Dumnezeu, sînt duși de Îngeri luminați în Raiul pămîntesc, unde se veselesc pururea.

20) Dintre aceștia: ierarhi, preoți, diaconi, călugări, călugărițe, și alți binecredincioși creștini, care au viețuit în smerenie și s-au ostenit în viața lor a atrage și pe alții din păcatul mîndriei, din petreceri și din alte felurite păcate drăcești, se ridică de îngeri deasupra Raiului pămîntesc, în Raiul cel ceresc, în Împărăția luminată a Dumnezeirii. Acolo privesc și ascultă cîntările îngerilor și ale sfinților și privesc cu nesaț pe Cel Căruia I-au slujit în viață cu tot devotamentul, Care îi blagoslovește și le zice cu față veselă: „Eu sînt cu voi pururea“.

TORTURILE PĂCĂTOȘILOR TRUFAȘI ÎN IEZERUL DE FOC NESTINS. Chipul de față, precum și în alte pagini din această carte, ne arată pe păcătoșii nepocăiți (adică nespovediți, necurățiți de păcate), despuiați de fapte bune și neîmpărtășiți sau împărtășiți cu nevrednicie cu Dumnezeieștile Taine; prin iubirea creaturilor, a deșertăciunilor, a împopoțonărilor și a feluritelor păcate, în loc de a iubi pe Creatorul lor; ne arată cum îi muncesc diavolii după ce i-a aruncat în iezerul de foc veșnic. Pedepsele păcătoșilor în iad sînt insuportabile. Ei sînt torturați înspăimîntător, văzîndu-se despărțiți de Dumnezeu, Izvorul tuturor bunătăților și fericirilor eterne; despărțiți de mulțimea îngerilor și a sfinților, despuiați de participarea la Împărăția lui Dumnezeu și aruncați în

tartărul întunecos și arzător; asemănîndu-se celui ce „nu avea haină de nuntă“ și a „bogatului nemilostiv“ (Mt. 22, 11—13; 8, 11—18; Lc. 16, 19—24, și 28) ș.a. Ei sînt muncii de propria lor conștiință, care asemenea viermelui ce nu moare, îi torturează pururca pentru păcatele lor, pentru neascultarea de Dumnezeu și de Biserica Lui,

umplîndu-se de: urgie, rușine și disperare, de groaznice izbucniri în plîns și de scrișnirea dinților, mai ales cînd se vad în societatea diavolilor și a nelegiuitorilor, cu care au conlucrat la cele rele în viața pămîntească.

Focul acela veșnic este mult mai cumplit în puterea lui arzătoare decît focul de care ne servim aici pe pămînt. Cu cît e mai puternic în ardere acest foc arzător, față de focul zugrăvit pe perete sau desenat pe hirtie, cu atît, ba încă mai mult se deosebește focul muncilor veșnice de focul arzător de pe pămînt. Focul acela nematerial, mai întîi este întunecat și fără nici un pic de lumină. El nu se aprinde din materii: gaz, benzină, lemne, cărbuni, carbit... etc.; ci arde nematerial și torturează cumplit. Focul acela este superior tuturor focurilor de pe pămînt și niciodată nu se stinge.

Pentru ați face o închipuire despre acel foc, privește cu ochii Sufletului tău un cuptor uriaș, scăpărînd de puterile lui arzătoare, asemenea cuptorului din Babilon (Dan. 3) și în mijlocul aceluia înfocat cuptor să vezi un om legat de mîini și de picioare cu lanțuri, un osîndit, torturîndu-se în acea flăcără, fără a se termina. Să-l vezi cum nu se poate mistui, precum pătimesc cei osîndiți în foc aici, ci pururea să se prăjească în acele flăcări cumplit de arzătoare ale aceluia foc, fără nici o speranță de a mai scăpa vreodată, acel nefericit. Vai! Vai! Vai! Ce țipete groaznice va scoate și cite pîraie de lacrimi va izvorî din ochii lui?

Cîte rugăciuni fierbinți ar face unul ca acela, înaintea lui Dumnezeu, pentru a se izbăvi de acea cumplită muncă! Și-ar da toate averile, toate acareturile, vitele, hainele și banii. Ar răbda mai degrabă orice fel de boli, infirmități, sărăcie, mizerie, persecuții, robie, foame, sete, golătate, temniță, torturi și moarte, numai și numai să scape din acel cuptor înfocat!!!

O, păcătoșilor și păcătoaselor, care viețuiți aici anticreștinește, pregătindu-vă zilnic prin poftele voastre pe care căutați a vi le satisfacă și cărora le robiți zilnic, mîniînd pe Dumnezeu, pentru a arde în acel cazan veșnic, oare nu vă mai treziți? Nu vă mai întoarceți la pocăință? Măcar ca fiul risipitor (Lc. 15, 11—32). Reculegeți-vă, pentru a scăpa de acea osîndă veșnică, căreia vă sortiți zilnic, prin încărcarea cu sumedenii de păcate și a redobîndi înfierea și toate darurile Dumnezeiești ca și aceia, ca și alți păcătoși care prin pocăință s-au sfințit. De ne-ar fi osîndit stăpînirea lumească, pentru vreo greșală, a fi băgați numai un ceas într-un cuptor aprins, înfocat, ca cel din Babilon sau a acelei slugi „legată cu lanțuri de mîini și de picioare“, ca un rob umilit, osîndit, oare... ce ați alege? Nu ați alege mai degrabă robia aceea umilitoare, strîmtorare chiar pe toată viața; decît a fi aruncat un ceas în cuptorul acela arzător? Și dacă Dumnezeu ne cere numai părăsirea păcatelor

și ascultarea desăvârșită de El, spre a ne izbăvi de tocul nestins și a dobîndi viața și fericirea veșnică în Împărăția Sa Cerească, oare de ce nu ne îndreptăm credința și viața, după voia și plăcerea Lui? De ce nu vrem a-L asculta și a dobîndi Raiul? De ce nu ne strîm-torăm și noi puțin aici, vremelnice, spre a ne bucura în Împărăția Lui, vașnic?

Acestea cunoscîndu-le să ne păzim de rău și să facem binele. Să căutăm pacea și să o urmăm pe ea, spre a scăpa de osîndă și a intra în veselia veșnică, pe care facă-se ca toți să o dobîndim, cu mila și cu ajutorul Bunului Dumnezeu, Căruia se cuvine Slava în veci. Amin.

Chipul Sfintei Teodora
Ne vorbește tuturor
C-ntre cer și pămînt
Multe duhuri rele sînt,

Ce se luptă, frate dragă,
Să ne-nșele-o viață-ntreagă :
Cu beții, cu desfrînări,
Cu distracții și cîntări...

Ca din îngeri luminați
Să ne facă-ntunecați.
Vezi că nu-ți va fi ușor
Să străbați văzduhu-n zbor.

Căci cuprins de multă teamă
Vei urca din „vămă-n vamă”.
Și-acolo vei fi-ntrebat
Pentru cel mai mic păcat.

Dacă ai păcate grele,
De prin „vămile” acele
Draci cumpliți te vor lua
Și în iad te-or arunca.

Însă de te-ai pregătit,
Spovedit și împărtășit,
Vei urca nestîngherit
Sus la Tronul lui Iisus
Pentru care-ai plîns nepus...

VAMA a 12-a, A MÎNIEI ȘI A IUȚIMEI

„rcîndu-ne de acolo mai în sus la înălțime pe treptele văzduhului, am ajuns la vama mîniei și a iuțimii. În clipele năvălirii asupra-mi a acelor monștri infernali, îmi apărea în minte hotărîrea Mîntuitorului: „Tot cel ce se mînie asupra fratelui său degeaba, va cădea vinovat judecării...”. Și sfatul apostolesc: „De vă miniați, siliți-vă ca să nu greșiți. Soarele să nu apună în minia voastră. Nu dați loc diavolului... Să nu întristați pe Duhul Sfînt al lui Dumnezeu, în Care v-ați pecetluit spre ziua răscumpărării. Toată amărăciunea, minia, iuțimea, strigarea și hula, să se lepede de la voi, împreună cu toată răutatea. Și fiți unul către altul buni, iertînd unul altuia, precum și Dumnezeu v-a iertat vouă în Hristos. Deci, lepădați toate acestea: minia, iuțimea, răutatea, hula și tot cuvîntul de rușine din gura voastră...” (Mt. 5 21—24; Efs. 4 26—27, 30—32; Colos. 3 8—9).

Arapii aceia mă cercetau aspru și amănunțit despre feluritele lat-uri ale păcatului mîniei și iuțimii. Acolo era mulțime multă de draci, foarte săbatici și feroși, iar în fruntea lor era un boier drăcesc care stătea în scaunul său ca un idol, așijderea foarte strașnic de înfricoșat, poruncind minios cu aprinsă iuțime și gîs străin celor din jurul său. Gîsui lui însă nu-l înțelegeam. Aceia fiind umflați de minia, iuțimea și răutatea lor, se mușcau unii pe alții ca fiarele sălbatice și neimblînzite, tulburîndu-se și țipînd groaznic, spăimîntînd totul din jurul lor.

Ajungînd noi în mijlocul acelor răi, se repezeau asupra noastră cu fețele lor înșingurate de mînie și iuțime, și cu mare răutate demonică, ne cercetau, punîndu-mi înainte toate păcatele mele făcute în minia și iuțimea mea cît am trăit pe pămînt. Ori de cîte ori m-am miniat, iuțit, tulburat și am țipat la cineva cu cuget rău și cu privire sălba-

lică. Chiar și pentru cele ce din dragoste sfântă vrînd a-l trage pe cineva din păcate și a-l pune în bună rînduială, de m-am tulburat cu minie și iuțime asupra mi, ori de l-am amărit, sau de l-am bătut, ori m-am pornit asupra cuiva cu minie de vrajbă, și ținînd în mine răutatea, am fugit amărită, ocărînd și îngrozînd... Toate acelea mi le arătau rînd pe rînd, așa cum, cînd și unde le făcusem, mîniindu se cu iuțime și spumegări cumplite, ca o mare învăluită de uragane puternice, arătîndu-mi strîmbăturile cu care mă iuțisem eu atunci, oamenii pe care-i tulburasem, strigările, ocările și vorbele necurate pe care le-am zis în minia mea. Însă n-au dobîndit ce doreau ei de la noi. Sfinții Îngeri care mă însoțeau, le-a răspuns pentru acelea cu care mă învinuiam, și așa am mers înainte, bucurîndu-ne în Domnul, acoperit fiind Sufletul meu păcătos cu rugăciunile și darurile Cuviosului meu Părinte Vasile. Așa trecîndu-i, i-am lăsat.

Chipul de față ne arată pe Îngeri cu Sufletul Teodorei ajunși la vama 12-a, a miniei și iuțimii, a drăcutului, înjuratului de cele Sfinte și a feluritelor sudalme. Dracii-vameși ai acelei vămi: negri, sălbatici și fioroși, se încăreau și se mușcau unii pe alții. Șeful vămii, foarte sălbatic și fioros, stă pe un scaun de jivini întocate, privind cu mare ciudă la Sufletul ajuns cu Îngerii la vama lui. Unii din vameșii aceia cercetează pe Suflet amănunțit de toate păcatele

miniei și iuțimii, a drăcuicilor, înjurăturilor, feluritelor sudalme, ocări și măscăriciuni, pe care le vom fi săvîrșit oricare din noi în viața pămîntească, de ex. de:

207) Am fost tare supărăcios, mînios (a), răutăcios, fără dragoste, față de aproapele?

a) Minia este o dorință aprinsă, prin care cel miniat caută să-și răzbune asupra celui ce l-a întristat pe dinsul, fie că l-a întristat în adevăr, sau că numai i se pare așa. Despre acest păcat iată ce zice Sf. Scriptură: „Tot omul să fie grabnic spre a auzi, zăbavnic spre a găsi, zăbavnic spre minie. Că minia bărbatului nu luciează dreptatea lui Dumnezeu... Toată amărăciunea, minia, iuțimea, strigarea și hula, să se lepede de la voi, împreună cu toată răutatea... Părăsește-te de iuțime și lasă minia, nu rîvni ca să viclenești” (Iac. 1 19; Efs. 4 31; Ps. 36 8).

Din minie se nasc: gilcevi, vrajbe, ucideri, ieșiri din minte, răzbunări, pagube și altele asemenea. Împotriva acestui păcat, stă fapta bună a răbdării, pe care o arată Apostolul, zicînd: „Aveți trebuință de răbdare, că făcînd voia lui Dumnezeu, să luați făgăduința” (Evr. 10 36; M.O. o.c. p. III, răsp. întreb. 34; 35).

Minia e unul din grelele păcate de moarte izvorînd din: lăcomie, mîndrie, nestăpînirea de sine, din lipsa de educație și din boala nervilor. „Mîniosul stîrnește certurile și infuriatul înmulțește păcatele... Mîniati-vă și nu greșiți. Soarele să nu apună în minia vastră” (Prov. Sol. 29 22; Efs. 4 26). Cel ce se biruiește de iuțeală și de minie, se leapădă de Iisus și are în sine pe Marte (idolul războiului), ca dumnezeu, și se închină idolului tulburării ca și elinii idolatri... Cel evlavios, dacă se împotrivește patimilor, diavolul aruncă din săgeata lui focul miniei... că știe vrăjmașul că nici un lucru rău, ca minia și iuțimea, nu izgonește așa de tare umilința și frica lui Dumnezeu din inima omului. Prigonirea (din egoism) dă pe om miniei, și minia îl dă pe om orbirii — iar orbirea îl face de lucrează tot felul de răutăți (P. o.c. pp. 395 2; 261 33; 456 50).

Minioșii, iuțoșii, se tămăduiesc rugîndu-se pentru cei supărați, cerîndu-și iertare, studiîndu-se pe sine serios, neîmpărtășindu-se pînă nu se îndreaptă și folosesc bunătatea, blîndețea, mila.

MÎNIE PĂCĂTOASĂ. Niște copii se jucau sub o fereastră. Stăpîna casei îi tot certa să nu facă atîta gălăgie, dar ei nu ascultară. Atunci, în minie, luă o vadră de apă rece și o aruncă pe ei. Copiii văzură primejdia, și se feriră, dar acolo era și un copilăș

mic de câteva luni. Apa căzu pe el, și din această pricină copilul muri. Mînia femeii a ucis un copilăș nevinovat.

Pentru nici-un bun din lume,
Deci, măcar nici pentru oi
Lupii „lupii” — niciodată
Între ei nu fac război.

Deci, cu mierea fericirii,
Doritori să-și umple stupii
Oamenii, făcînd războaie,
Sînt mai răi, chiar, decît lupii.

ROAGĂ-TE CÎND EȘTI MÎNIOASĂ. O femeie se plîse unui om învățat, că bărbatul ei venea mereu beat acasă și o înjura. Învățatul o întrebă: „Dar tu ce faci atunci?” Femeia răspunse: „De bună seamă că nu pot tăcea nici eu”. Atunci învățatul îi spuse: „Dacă vrei să fie pace, iată ce trebuie să faci: Cînd vine bărbatul tău beat și vrea să se certe, tu îngenunche și te roagă lui Dumnezeu, în loc să te mîni”. Femeia ascultă. Această povată a fost de ajuns ca să-l facă și pe el să se întoarcă de la beție.

Un Preot dădu acest sfat unor soți care se certau mereu, zicîndu-le: „Cînd aveți vreo mînie și ceartă între voi, nu luați nici o hotărîre, ci ziceți: „Vom vedea poimîine”. Atunci veți vedea bine că pricina pentru care v-ați mîniat, n-a fost vrednică de ceartă...”

MÎNIAȚI-VĂ ȘI SĂ NU PĂCĂTUIȚI (Ps. 4 4—5). Este un fel de mînie ce se naște din rîvna binelui și a dreptății. Așa s-a mîniat Domnul nostru Iisus Hristos cînd a scos afară din Biserică pe cei ce vindeau și cumpărau acolo (Ioan 2 14—16). Moisi s-a mîniat cînd s-a coborît de pe munte și a văzut poporul închinîndu-se la vițelul de aur (Eș. 32). Această nu este mînie păcătoasă, ci mînie bună și sfîntă, căci omul dorește nu răzbunarea pentru vătămarile primite de la altul; ci se întristează cînd vede relele lor și ar dori să le înlăture. Mai ales cei sus puși, cum sînt părinții și îndrumătorii tinerilor, sînt chiar îndatorați să se întristeze pentru păcatele supușilor lor și oarecum să se și mînie pe ei pentru a-i face să-și recunoască greșeala și să se îndrepteze. Arhiereul Eli, deși a știut că copii lui păcătuiau furînd din cărnurile jertfite, totuși nu s-a mîniat pe ei și nu i-a pedepsit cum trebuia. De aceea a și fost pedepsit cu moarte năpraznică, și fiii săi și el însuși... (D.C. 275).

208) M-am certat și am dorit a mă certa? M-am iuțit asupra aproapelui meu în deșert, ocărîndu-l, zicîndu-i: raca, nebune... (b) Am zis la mînie să fiu: jidan, turc, păgîn, măgar, ciine, etc. etc.? Am scrișnit cu dinții și am și strigat cu ură asupra altora?

b) „Eu vă spun — zice Mîntuitorul — că tot cel ce se mînie degeaba pe fratele său, e vinovat judecării; iar cine va zice fratelui său „raca”, e vinovat de dat sinedriului; iar cine-i va zice „nebunule”, acela-i vinovat de dat focului gheenei” (Mt. 5 22). Cuvîntul „frate” rostit aici de Mîntuitorul, înseamnă: frăția de sînge, de naștere, de naționalitate, de botez, de duhovnicie, de orice națiune în genere, deoarece toți avem un Singur Tată în ceruri. Aici ni se arată trei feluri de călcări a dreptății Dumnezeiești. Pentru ele se hotărîsc trei feluri de pedepse: la început mai mică, apoi mai mare, și în sfîrșit cea mai mare. Întîia treaptă de păcătuire împotriva persoanei aproapelui e înjosirea nemeritată a omului, fie și numai cu gîndul. Dacă eu, fără temeiuri îndestulătoare, socotesc pe altul mai rău decît mine, mă mîni fără temei, îl osîndesc în gîndul meu degeaba, pentru aceasta eu singur mă fac vinovat de judecată, îmi atrag asupra-mi osînda. Înjosind persoana altuia, chiar fără să știe alții, mă înjosesc pe mine însumi.

„Iar cel ce va zice fratelui său „raca”, va fi vinovat de dat sinedriului”, adică, de data asta nu judecării personale, ci judecării obștești. Cuvîntul „raca” este siriac, și cum e arătat în Sf. Evanghelie sub linie, înseamnă „om de muncă”. Așijderea după: Teofil, Zigaden, Hrisostom și Ieronim, înseamnă: „deșert”, „fără creier” în limba ebraică. Dar Sf. Ioan Gură de Aur, marele tîlcuitor al Sfintei Scripturi, însuși fiind de neam sirian, zice: „Cuvîntul „raca” nu înseamnă o jignire mare”. El exprimă numai oarecare dispreț sau nerespect al unuia față de altul”. Mai exact „raca” s-ar socoti în limba noastră: disprețuit, înjosit, scuipat, îndărătnic. Aceasta arată un raport de dispreț al nostru față de altul. Și atunci căpătăm următorul înțeles: numai personal în sineți de ai înjosit pe altul, prin aceasta ți-ai înjosit persoana ta, ți-ai atras osînda. Dacă însă acest nerespect al tău față de aproapele se arată în afară, în public, dacă tu ai dat celui disprețuit să înțeleagă disprețul tău prin acel „raca”, prin acel „deșert”... prin aceasta tu însuți te-ai înjosit în public, și deci, ești supus judecării obștești, sinedriului, adunării.

„Iar cine va zice „prostule”, acela e vinovat de dat gheenei focului”. Gheena focului se numește aicea una din văile de lîngă Ierusalim, valea Ghenom. În valea aceasta evreii cîndva, în vremea împăraților necredincioși, idolatri, aduceau jertfă copii vii idolului Moloh. Cu timpul, idolul a fost sfărîmat, dar grozava amintire despre aceasta a rămas, dîndu-i-se numele Ghenom. Ea a ajuns locul murdăriilor, unde se scotea și se arunca gunoiul și toate lucrurile netrebnice din oraș. Și pentru ca acestea putrezind să nu facă locul de nesuferit și să nu arunce și asupra orașului miros urît, acestor gunoaie li se dădea vecinic foc, și astfel, în valea aceia fumegau

mereu gunoaiele. Din această pricină, Ghenom sau Gheena, a început a se numi gheena focului sau focul gheenei. Și atunci cuvintele Evangheliei capătă următorul înțeles: Dacă cineva va pune pe aproapele său nu numai mai prejos de sine, ci mai prejos și decît toți oamenii, numindu-l „prostu'le“, asemănîndu-l cu dobitoacele, prin aceasta și pe sine se pune mai prejos decît toți oamenii, asemănîndu-se cu gunoiul moral, cu lepădăturile omenirii, al căror loc e în valea Ghenom, în Gheena tocului.

De aici vedem că Mintuitorul, lămurind porunca „să nu ucizi“, cerea nu numai curățirea ființei trupesti a omului, ci încă și mai mult: respectul către persoana lui morală. Omul pentru om trebuie să fie ceva sfînt. El e Biserica vie a lui Dumnezeu (1 Cor. 3 16), icoana vie a lui Dumnezeu (Fac. 1 26).

Cînd ni se întîmplă să mergem în curtea împărătească și să umblăm printre comorile de artă, cît de băgători de seamă sintem și cît de mult ne păzim ca să nu lovim, să nu prăvălim și să nu stricăm ceva! Cînd însă umblăm printre oameni, printre aceste fapte iscusite ale mîinilor lui Dumnezeu, în acest măreț palat, care e lumea, punem în funcție cît mai bine coatele și pumnii, și fără nici o sfiială, repezim pe toți cei ce se întîmplă înaintea noastră. Nu pricepem va să zică, dreptatea lui Dumnezeu. Cuvintele le știm, le rostim pe de rost, ba și altora le repetăm, iar ce înseamnă ele în întregime, nu pricepem. Înaintea ochilor noștri e negură deasă, nu-i mai zărim bine nici măcar chipul. Trebuie-deci să ieșim de sub negura cea deasă, trebuie să ne apropiem cît mai mult de lumina dreptății Dumnezeiești...

209) M-am mîniat, certat, am ocărît? (c)

c) Cine ocărăște pe Dumnezeu, pe Sfinți, lucrurile și persoanele sfințite, adică înjură (suduie) de cele Sfinte, acela hulește pe Dumnezeu, păcatul lui este fără iertare, și se cheamă păcat drăcesc (Apc. 13 6). Față de acest păcat, toate celelalte păcate par ușoare, fiindcă hulitorul își azvîrle oara împotriva lui Dumnezeu (4 Imp. 19 22). Ocărîrea unui bun conducător de stat — spune fericitul Augustin — este o nelegiuire; a înjura însă chiar pe Bunătatea cea desăvîrșită, este lucru înspăimîntător! „Tu cel ce-ți deschizi gura împotriva A-tot-Puternicului — striga îngrozit Sf. Efrem Sirul — nu te temi că ar putea fi trimis foc din cer să te mistuiască?“

În Dumnezeiasca Scriptură vedem că Însuși Dumnezeu hotărîște, ca, înjurătorii de cele Sfinte, hulitorii... să fie uciși cu pietre de toată adunarea, poruncind lui Moisi: „Scoate pe hulitor afară din tabără, și toți cei ce au auzit, să-și pună mîinile lor pe capul lui, iar toată obștea să-l ucidă cu pietre. Apoi fiilor lui Israel să le spui:

Omul care va huli pe Dumnezeu, își va agonisi păcat. Hulitorul Numelui Domnului să se omoare neapărat; toată obștea să-l ucidă cu pietre. Veneticul, sau băstinașul de va huli Numele Domnului, să se omoare“ (Lev. 24 10—16).

Dumnezeu pedepsește îngrozitor pe hulitori nu numai în viața viitoare, ei și în viața aceasta pămîntească. De pildă: Nabuhodonosor mîndrindu-se cu Babilonul, Turnul Babel reconstruit foarte frumos de el și cu grădinile suspendate în aer, a înnebunit. Timp de șapte ani a fost canonisit de sus a vieții și a minca iarbă ca animalele (Dan. 4 16—34).

Baltazar, răpitorul Sfintelor Vase din Templul din Ierusalim, a fost ucis și împărăția lui dărimată chiar în noaptea în care a îndrăznit să se folosească de acele lucruri Sfinte la beție (Dan. 5).

Senacherib împăratul Sirian hulind pe Dumnezeu, i s-au ucis de Îngerul Domnului 185.000 de ostași într-o noapte, și el a murit ucis chiar de mîna fiilor săi (4 Imp. 18; 19).

Irod Agripa, împăratul Iudeilor, îngăduind să fie asemănat de lingșitori cu Dumnezeu, a murit ros de viermi (F. Ap. 12 22—23...e.t.c.).

„Nu vă amăgiți, Dumnezeu nu se batjocorește“ (Gal. 6 7). Batjocoritorul își ascute singur sabia care-l va lovi. Dacă celui ce ocărăște pe fratele său îi este rînduit „focul vecinic“ (Mt. 5 22), dar pe acela care hulește nu pe neamurile lor, ci chiar pe Dumnezeu, ce muncă îi așteaptă?... Într-o zi fericitul Ieronim fiind întrebat pentru ce înfruntă cu atîta asprime pe un hulitor de Dumnezeu, a răspuns: „Ciinele latră să-și apere curtea și stăpînul, atunci pot eu tăcea cînd Dumnezeu meu este suduit? Omoriți-mă pe mine, dar de tăcut nu voi tăcea...“. Cînd i s-a cerut Sfîntului Policarp Episcopul Smirnei (+167), să tăgăduiască și să hulească pe Hristos, el a răspuns: „Iată, se împlinesc 86 de ani de cînd îi slujesc, fără ca El să-mi fi făcut vreodată rău. Deci, cum aş putea eu huli pe Dumnezeu și Mintuitorul meu?“ (V. Sf. 23 Febr. o.c. p. 695).

Am înjurat, suduit de cele Sfinte? (d)

d) GROAZNICELE PEDEPSIRI ALE PĂCATULUI ÎNJURĂTURILOR DE CELE SFINTE. Sf. Grigore Dialogul ne istorisește următoarele: Era un boier care avea un singur copil. Pentru dragostea cea mare pe care o arăta către unicul său fiu, nu și-l certa nicidecum, neînțeleptul tată. Îi răbda toate nebuniile lui, fără a-l îndrepta precum s-ar fi cuvenit. După oarecare vreme acel osîndit fiu neînvățat și răsfățat, se deprinsese a blestema și a huli și pe Dumnezeu pentru orice iucru de nimic. Într-o zi, pe cînd nepri-ceputul său tată îl ținea în brațe, copilul a fost cuprins de o frică

mare. În acel timp de groaznică frică, care-l cuprinsese, a strigat către tatăl său, zicînd: „Ascunde-mă tată, că negrii aceia stau aici gata să mă ia“. Acestea le zicea pentru întunecații diavoli, pe care-i vedea năvălind asupra lui. În acel timp a început a huli pe Dumnezeu (a înjura), precum era deprins. Atunci, odată cu hula, depărtîndu-se Dumnezeu, diavolii i-au luat Sufletul copilului huli-tor“. Astfel și-a pierdut nesocotitul tată feciorul: vremelnice și veș-nice. „Cel ce iubește pe fiu sau pe fiică — zice Mîntuitorul — mai mult decît pe Mine, nu este Mie vrednic“ (Mt. 10 37; Lc. 14 26; 2 Lege 13 6; 33 9; Apc. 12 17).

Părinților! Creșteți-vă copiii voștri în învățătura și-n frica Domnului (Efs. 6 4; comp. Fac. 18 19; 2 Lege 4 9—10; 6 7, 20—25; 11 19; Ps. 77 3—11; Prov. Sol. 19 18; 22 6; 29 17).

COPILUL HULITOR S-A RĂPIT DE DRACI. Într-o carte bătrînă ni se istorisește că era un copil rău năvălit cu păcatul hulei. Era obișnuit a huli, osîndînd. Pentru orice lucru de nimic, copilul acela întunecat la Suflet și la minte, suduia, înjura cele Sfinte, cele Dumnezeiești. Odată jucîndu-se cu alți copii, a hulit Numele lui Dumnezeu. Atunci (o! înfricoșată judecată și pedeapsă a lui Dumnezeu) îndată l-au luat diavolii cu trup cu tot, l-au răpit din mijlocul celorlalți copii, și nu s-a mai ivit, nici nu s-a mai auzit ceva despre el. Părinții și nașii, care nu-și fac datoria lor de a crește pe copiii și pe finii lor în învățătura Dumnezeiască și în frica Domnului, vor fi trași la răspundere în ziua Judecării și groaznic pedepsiți. Cînd datornicii n-au cu ce plăti, garanții plătesc toată datoria...

ÎNJURĂTORUL TRĂSNIT. În sărbătoarea Sfîntului Ilie — istorisește un dreptcredincios creștin — mergeam la Sf. Biserică. Văzînd pe moș Ispas ducîndu-se cu carul la țarină, i-am zis: „Da unde te duci, moș Ispas? Azi e sărbătoare, vino la Sf. Biserică“. El însă îmi răspunse răstit: „Eu la Biserică? Ce să caut la Biserică? La Biserică se duc numai proștii, pocăiții ăia. Fir-ați ai ăluia... cu pocăiala voastră și cu cine a mai scornit-o...“. Și plecă. În car era și un nepot al moșului, Ionel.

După un scurt timp începu o furtună grozavă, și un trăsnet îngrozitor făcu să tremure pereții Sfintei Biserici. La ieșirea din Sf. Biserică, aflăm că moș Ispas este trăsmit în virful dealului. Toată lumea se îndrepta spre deal, unde moș Ispas ședea lungit, cu mîinile încheștate pe țeapa de la drugii, privind încrunțat, de parcă voia să lovească pe cineva care i se împotrivesc. Ionel ședea lîngă el și plîngea. Îl întreb cum s-a întîmplat, și el ne povestește: „Cum a terminat bunicu de cosit, a început vîntul. Pînă să încărcăm, a început și ploaia. Eu i-am zis să nu plecăm, că dacă ajungem în virful dealului ne trăsnește. Drept răspuns mi-a dat o palmă

peste gură, zicîndu-mi: „Taci copil afurisit că tabăr cu biciul pe tine“. O ploaie grozavă începu și boii dădu să se abată din cale. Bunicu s-a răstit la ei și le-a zis: „Hăis, boală... și a început a-i curge gîrlă din gură fel de fel de înjurături: de cele Sfinte, de Sfinți, de Hristos, de Dumnezeu... Fire-ați al... ori vă e frică și vouă de trăsnet?“ Mie mi s-a făcut frică, m-am furișat binișor și m-am dat jos, rămînînd în urmă. Boii trăgeau din greu. Bunicul luase țeapa de la drug și se sculase în picioare, cînd o limbă de foc se prelinse din cer drept deasupra lui. Deodată m-am pomenit cu el trîntit la pămînt. Cînd m-am trezit, boii fugeau cu carul peste holde, iar bunicu ședea lungit în drum. Venind lîngă el, am văzut cu groază că e mort... Adevărat nene Gheorghe, „Dumnezeu nu Se lasă batjocorit!“ (Gal. 6 7; S. o.c. pp. 47—8).

ÎNJURĂTORUL DE DUMNEZEU SĂ PUTREZEASCĂ ÎN TEMNIȚĂ. Împăratul Robert, în vreme ce era în orașul Sprie, fu rugat să slobozească mai mulți întemnițați. El însă voi mai întîi să știe pentru ce vină a fost închis fiecare. Tuturor le-a dat iertare, numai unuia, care fu pedepsit pentru sudalmă, nu l-a iertat. „Eu iert pe toți — zise el — numai acest înjurător va rămîne mai de parte în temniță. Toți ceilalți s-au făcut vinovați față de oameni, acesta însă s-a făcut vinovat față de Dumnezeu. El a săvîrșit o fărădelege împotriva lui Dumnezeu; deci, putrezească întemnițat!“

HULITORUL PUȘCAȘ TRĂSNIT. Într-un sat din Serbia s-a ivit o turtună groznică în anul 1891. Într-o ospătărie se adunase mai mulți oameni și vorbeau despre pagubele pricinuite. Proprietarul sudui pe Dumnezeu, strigînd: „Acum mă duc să împuşc pe Dumnezeu, și așa va înceta furtuna“. El luă pușca și ieși s-o descarce spre cer, cînd un fulger îl lovi într-o clipă.

DE CE ÎNJURI PE TATĂL NOSTRU? Un călător mergea la gară cu trăsura. Birjarul înjura într-una, fiindcă nu mergea calul. Călătorul pierdu răbdarea, și zise: „Sfîrșește odată cu înjurăturile tale, căci nu pot suferi ca tu să batjocorești pe Tatăl meu!“ Birjarul îl întrebă speriat cum a vătămă pe tatăl lui! Călătorul răspunse: „Bunul Dumnezeu este Tatăl meu și Tatăl tău. Tu ai vătămă pe Tatăl meu, și asta eu n-o pot suferi!“ Birjarul ceru iertare rușinat.

TU IUBEȘTI BANII MAI MULT DECÎT PE DUMNEZEU. Un om zicea că nu se poate lăsa nicidecum de obiceiul urît al înjurăturilor. Preotul îi făgădui o sumă de bani, dacă se va stăpîni a mai înjura un timp oarecare. După ce a trecut vremea stabilită, omul veni la Preot să-i ceară făgăduința, pentru că în acel timp s-a stăpînit și n-a înjurat. Atunci Preotul îi zise: „Vezi cît de blestemat

ești! Pentru o sumă de bani ai putut răbda să nu înjuri, dar de dragul lui Dumnezeu nu! Aceasta e semn că iubești mai mult banii, decât pe Dumnezeu!”

Așa ar trebui să facă oricine are obiceiul de a înjura. Să-și pună ca pedeapsă a da o sumă de bani pentru Biserică. De bună seamă că nu mult ar mai înjura, pentru că ar vedea că trebuie să dea prea mulți bani.

Un țăran tânăr avea obiceiul să înjure cele Sfinte pentru orice lucru. Nefericitul se obișnuise așa de mult cu acest păcat, încât cite odată, nămai aflând alte înjurături, zicea: „De aș mai ști și alte înjurături!” El ruga pe prieteni să-l învețe și alte înjurături noi. Pedeapsa lui Dumnezeu însă n-a întârziat. Limbă lui a fost atacată de o bubă rea, în urma căreia i-a putrezit cu totul în vreme ce restul trupului era sănătos. A mai trăit doi ani în cele mai groaznice chinuri, și apoi a murit.

ÎNJURĂTORII DE CELE SFINTE ÎN VECHIME SE CANONISEAU. Ce păcate mari sînt înjurăturile se vede și din vechile canoane ce le aplica Biserica celor ce înjurau în fața altora. Anume, în șapte Duminici de laolaltă trebuia să stea înaintea ușii Bisericii; iar în ultima Duminică, desculț și fără manta, și în jurul grumazului i se lega o funie. Apoi se canonisau să postească cu piine și apă șapte Vineri, să hrănească cîțiva săraci... Dacă cineva nu voia să facă această pocăință, era afurisit, și după moarte nu era îngropat cu Preot.

ÎNJURĂTORILOR DE CELE SFINTE LI SE ARDEAU BUZELE. Regele Ludovic a făcut o lege ca, buzele celor ce înjurau să fie arse cu fier înroșit. El zicea: „Dacă cineva mă vatămă pe mine, îl iert bucuros; dar pe acela care vatămă pe Dumnezeu, nu-l voi ierta niciodată. Ba și limba mea aș fi gața să o las a fi străpunsă cu fier și cu foc, dacă prin aceasta aș putea să stîrlesc din țara mea toate înjurăturile”.

Cei ce au uritul obicei de a înjura cele Sfinte și a drăcui, să-și smulgă numa cîte un fir de păr de pe cap la fiecare înjurătură sau drăcuială, și vor vedea că în curînd se vor îndrepta (D.C.).

ÎNJURĂTURILE ȘI DRĂCUIȚUL SÎNT UNDIȚELE DIAVOLULUI. Într-un sat trăia odată un om care înjura grozav înjura la toată vorba. Nici cum nu voia să se dezbrace de acest nărav urit și pierzător de Suflet. Într-o zi suduitorul ieși la pescuit. Într-un vas își luase rîme pentru undiță. Un pustnic, care știa năravul lui cel rău, din întîmplare tocmai dăduse pe acolo.

- Bună ziua, omul lui Dumnezeu, dar ce lucrezi aici?
- Da, iacă, prind și eu niște pește.
- Și ce ai în vasul ăsta lîngă tine?

— Rîme pentru undiță.

— Și de ce mai folosești și rîme la treaba asta?

— Pentru că peștele nu-i prost să vină la undița goală. Trebuie să-l înșeli cu o rîmă, cu ceva mîncare.

— Apoi vezi, dragul meu — zise atunci pustnicul — peștele este mai cu minte decât tine. El nu vine la undița goală, dar tu, dragul meu, faci acest lucru...

— Cum așa?

— Păi, de cîte ori înjuri, tu te arunci în undița diavolului fără să-ți dee nimic diavolul, fără să dobîndești ceva. Cu sudalma nu cîștigi nimic... diavolul te prinde fără nici o rîmă... Te rog, dragul meu, în Numele Domnului, nu mai înjura... nu-ți mai înjunghia Sufletul de bună voie”. Suduitorul s-a pus pe gînduri și apoi s-a lăsat de sudalme... (I.R. o.c. 29).

O CANONISIRE BUNĂ A SUDUITORILOR. Un om tânăr i-a spus Preotului la Sf. Mărturisire, că poartă pe Suflet păcatul multor sudalme, Întrebîndu-l Preotul cam de cîte ori a suduit într-un an de zile, adică de la cea din urmă mărturisire, dinaintea Sfințelor Paști, a răspuns: „N-aș putea să spun cîte sudalme au ieșit din gura mea într-un an, dar cred că au fost mai multe de cîți peri am pe capul meu”. Atunci Preotul Duhovnic i-a dat acelui om drept canon de pocăință, ca, de cîte ori va scoate din gură cîte o sudalmă, de atîtea ori să-și smulgă cîte un fir de păr de pe cap. Făcînd el așa, după un timp a observat că dacă mai urmează să facă astfel, nu peste mult timp va ajunge pleșuv. Atunci s-a hotărît să se lase de sudalme, și punînd pază gurii sale, n-a trecut multă vreme pînă ce s-a scăpat de datina păcătoasă a înjurăturilor.

După ce au mai trecut anii, și omul nostru s-a cumînițit din ce în ce mai mult, gîndindu-se cum s-a eliberat el de obiceiul sudalmelor, i-a spus unui prieten al său așa: „Astăzi îmi este și rușine să mă gîndesc, că eu m-am lăsat de înjurături de dragul perilor de pe cap. Oare de ce nu m-am lăsat eu de ele de dragul Sufletului meu și a mîntuirii lui? Aceasta era altceva...”.

Dacă oamenii s-ar gîndi cît de urît și de păcătos este obiceiul de a înjura, și cît de mult îi degradează acest lucru, cred că le-ar fi foarte ușor să se lase și de acest păcat. „Adevăr grăiesc vouă, pentru tot cuvîntul deșert pe care-l vor grăi oamenii, vor să dea seama de dînsul în ziua judecării...” (Mt. 12 36; Vezi și canonisirile și pedepsele sudalmelor mici și mari, P.M.B. gl. 106—113).

M-am dat dracului: pe mine, pe alții, părinții, copiii, soț, soție, oameni, vietăți, lucruri și alte zidiri ale lui Dumnezeu? (e) M-am

bătut, judecat cu frații, surorile, rudele și aproapele meu? Am lucrat împotriva rînduieiilor Dumnezeiești și contra adevărului învederat?

e) **DRĂCUIITORUL. JEFUIT DE DRACU.** Un țăran obișnuit a tot pomeni pe diavolul, călătorea într-o zi spre tirgul din orașul apropiat. Fiind ploaie și noroi, i s-a stricat pe drum o roată la căruță. Necăjit toc, cum stătea el așa în marginea drumului, iată că veni un sătean din acea parte, și-l întrebă: „Unde te duci creștine?” Țăranul foarte necăjit și cam necredincios, i-a răspuns: „Mă duc la dracu! ... Omul întristându-se și plecându-și capul, tăcu și-și văzu de drum. Țăranul, după ce își dresă căruța, a plecat înainte pe drum spre tirg. Cum întârziase cam mult, îl apucă noaptea pe cale. Pe cînd mergea el așa pe drum, în dreptul unei păduri, iată că-i iese înăinte un hoț, care-l opri pe loc. „Cine ești tu?” — a strigat țăranul. Acela i-a răspuns: „Dracu!” ... și ridicînd pușca asupra lui, i-a luat toți banii pe care-i avea în pungă pentru tirgueli.

După ce tilharul s-a făcut nevăzut în pădure, țăranul plecînd de acolo, își aduse aminte de vorba ce-o zisese, și dojenindu-se pe sineși, își zise: „Iată, am zis că mă duc la dracu, și la dracu m-am dus!” ... De atunci țăranul s-a învățat minte și s-a hotărît să nu mai zică niciodată în viață acel cuvînt spurcat.

„Din cuvintele tale te vei îndrepta, și din cuvintele tale te vei osîndi...” (Mt. 12 36—37).

COPILUL E MIC PENTRU RUGĂCIUNI ȘI PENTRU SUDALME NU? Un Preot vede și aude într-o zi un copilăș înjurînd de cele Sfinte și drăcuind în fața părinților săi, care făceau haz de el că-i deștept. Preotul le zise: „Ce bărbat vrednic ați scoate din copilășul acesta, dacă l-ați învăța și crește mai mult creștinește! Ce rugăciuni l-ați învățat? Știe el a se ruga? „Ba nu — răspunseră părinții cam încurcați — că e prea mic pentru rugăciuni!” ... „Cum — le-a zis Preotul mirat — pentru rugăciuni e prea mic? Și pentru înjurat și drăcuit nu?” ... Iată așa: copiii sînt icoana părinților, care cad, împreună cu fiii lor, în osîndă vremelnică și veșnică, dacă nu-i învață și nu-i cresc în învățătura Domnului și în sfaturile sfinte ale Bisericii Lui.

ȘCOLI DE ÎNJURĂTURI. Orice casă și orice loc în care se fac comploturi pentru despuierea cuiva de Darurile ce le are de la Dumnezeu, pentru țesut intrigi, pentru fabricat: minciuni, clevertiri, ponegriri, învrăjbiri, dezbinări și mai ales unde se hulește Numele lui Dumnezeu, unde se înjură cele Sfinte, cele Dumnezeiești, unde clocotesc scîrboasele sudalme, acolo e lipsă lumina Dumnezeiească, este pustiu, întuneric, pierzare, acolo este locașul Satanei și al îngerilor săi întunecați. Lucrurile diavolului care se fac în

acele case și locuri, adevăresc aceasta. Unele din aceste locuri, case ale Satanei, sînt cîrciumile în care se fac cele arătate aici. Un Părinte Ortodox adevărește aceasta, zicînd: „Cîrciuma este o casă de sudalme. Fiecare popor se recomandă cu ceva deosebit (specific al său). Slavă Domnului, ne recomandăm și noi Românii cu multe lucruri bune. E vestit poporul nostru cu datinile noastre, cu cîntările noastre... Dar avem și unele lucruri urite, care ne fac de rușine și de pomină. Între acestea este și cîrciuma românească, pe care nici o nație nu o are cum o avem noi. E o întreprindere special românească. O fabrică special românească, din care ies cele mai uricioase înjurături și răutăți...”

Cîrciumile, gurile acelea de iad, au fost și sînt depozitul cel mare al sudalmelor, Acolo s-a agerit diavolul înjurăturile. De acolo și le împarte prin sate și orașe. Cei care intră acolo, odată cu duhul alcoolului, se împărtășesc și cu duhul sudalmei; pentru că și una și alta sînt fiicele diavolului.

VORBEȘTI CU LIMBA IADULUI. Un Preot trecea odată pe un drum. Mergînd el, vede într-o ogradă un om supărat care își înjura și drăcuia femeia, copiii și vitele. Preotul se oprește în loc, mirat de cele ce auzea. Îi dă bunăziua omului suduitor, și intră în discuție cu el. Din vorbă în vorbă, observînd că se mai înmuiașe, Preotul l-a întreat: „Te rog fii bun și spune-mi: în ce limbă vorbeai acum, mai înainte de a intra eu în vorbă cu dumneata?” Suduitorul mirat, a întreat: „Cînd? Cînd înjuram și drăcuiau pe ăștia care mă amărau?” „Da” — i-a răspuns Preotul. „Apoi de — răspunse omul — în ce limbă să vorbesc? În limba noastră românească”. Atunci Preotul îi zise: „Ba, te rog să mă ierți dacă ți-oi spune adevărat. Dumneata atunci cînd înjurai de cele Sfinte, de cele Dumnezeiești, cînd îți dădeai dracului: femeia, copiii, vitele și lucrurile celelalte, d-ta vorbeai în limba drăcească. Limba aceea infernală este asemenea limbilor Satanei și a diavolilor din iad, cu care, în răutatea lor, hulesc pe Dumnezeu, pe Sfinții Lui și Cortul Lui” (Apc. 13 6).

Preotul și-a luat ziua bună; iar suduitorul a rămas ca trăznit în mijlocul ogrăzii, gîndindu-se la păcatele sale. Socotindu-se bine, s-a îndreptat viața și n-a mai înjurat, nici n-a mai drăcuit.

TU EȘTI DIN IAD! Un Cuvios Părinte Călugăr, care făcea ascultare într-una din Stintele Mănăstiri ce împodobesc pămîntul țării noastre, a întîlnit odinioară în mijlocul cîmpului un lucrător încruntat la față, din gura căruia curgeau blesteme și urite înjurături. Apropiindu-se de acel lucrător, călugărul îi zise: „Spune omule, nu-i așa că tu ești de loc din iad?” Lucrătorul făcu ochii mari și întrebă pe călugăr, ce vrea să zică cu vorba aceea. Foarte prietenos,

Cuviosul Părinte îl lămuri așa: „Pe aici pe la noi se vorbește românește. Dacă însă aud pe cineva vorbind bulgărește, judec numaidecît că acel om trebuie să fie din Bulgaria. fiindcă vorbește așa cum se vorbește în Bulgaria. Cînd întîlnesc alt om care vorbește sîrbește, îndată îmi fac despre dînsul părerea că trebuie să fie din Serbia. Despre un al treilea care vorbește în limba albaneză, îmi închipuiesc că trebuie să fie din Albania. Cînd aud pe cineva vorbind italienește, cred că am de-a face cu un cetățean din Italia. Tot așa, cînd aud pe cineva că blestemă și înjură, îmi fac părerea că este de loc din iad, fiindcă vorbește așa cum se vorbește în iad. În Rai răsună cîntările de slavă ale Îngerilor, dar iadul este plin de blesteme și de vorbe urite ale celor osîndiți să stea într-nsul. Astfel, eu de cîte ori aud pe cineva blestîmînd, drăcuind, huliînd și înjurînd de cele Sfinte, mă gîndesc că acel om trebuie să fie de loc din iad, ca diavoliu”. După această explicație, călugărul a plecat mai departe în drumul său, iar lucrătorul a rămas pe gînduri, și după scurtă vreme a luat hotărîrea să nu mai înjure, să nu mai blesteme, nici să nu mai drăcuie cît va trăi.

„Fiara (Satana) și-a deschis gura și a început să rostească hule împotriva lui Dumnezeu, să-I hulească numele Lui, Cortul (Biserica), și pe cei ce locuiesc în Cer” (Apc. 13 6). (Vedeți mai pe larg despre aceasta în „Păcatul injurăturilor și drăcuitului”, pp. 1—368, de autor).

Am cîrtit împotriva rînduieiilor Dumnezeiești? Am cîrtit împotriva lui Dumnezeu (f) cînd am văzut nedreptăți, ori am fost prigonit, în mare supărare, pagubă, strîmtorare...?

f) SĂ NU CÎRTIM ÎN NECAZURI ȘI SUFERINȚE; CI PENTRU TOATE SĂ MULȚUMIM DOMNULUI. Înțelepciunea străbunilor noștri zice: „Cînd îi dai, îi fată vaca și cînd îi ceri, îi moare vițelul”. Astfel se întîmplă și cu cei mai mulți dintre noi oameni, care, atunci cînd Dumnezeu, ne dă: bine, avere, sănătate, pace, belșug, voie bună, fericire... ne bucurăm, săltăm mulțumiți, ne veselim și-I aducem mulțumiri: iar cînd ni le ea, ne posomorîm, cîrtim, bodogănim și chiar hulim împotriva lui. Asta nu-i faptă creștinească, duhovnicească; ci sub-omenească, păgînească, dobitocească. Așa dar, noi să mulțumim Domnului pentru toate, și în bine și în ceea ce ni se pare că este rău, insuportabil. Să nu cîrtim ca Israelitii în pustie, după care s-au pedepsit aspru și s-au pierdut de pierzătorul. „Poporul a cîrtit în gura mare împotriva Domnului zicînd că-i merge rău. Cînd a auzit Domnul, S-a mîniat. S-a aprins între ei focul Domnului și a început a mistui marginile taberii. Poporul a strigat către Moisi. Moisi s-a rugat Domnului, și focul

s-a stins. Locului aceluia i-au pus numele Tabeera (ardere), pentru că se aprinsese focul Domnului printre ei.

Domnul a grăit lui Mosi și Aaron, zicînd: „Pînă cînd această obște rea va cîrti împotriva Mea? Cîrtirea cu care fiii lui Israil cîrtesc împotriva Mea, o aud. Deci, spune-le: Viu sint Eu, zice Domnul! După cum ați zis în auzul Meu, așa voi face cu voi: În pustia aceasta vor cădea oasele voastre, și voi toți cei numărați de la douăzeci de ani în sus, care ați cîrtit împotriva Mea, ori cîți ați fi la număr, nu veți intra în pămîntul pentru care ridicîndu-Mi mîna, M-am jurat să vă așez, ci numai Haleb, fiul lui Iefoni, și Isus, fiul lui Navi. Pe copiii voștri, de care voi ziceați că vor ajunge pradă vrăjmașilor, îi voi duce acolo și ei vor cunoaște pămîntul pe care l-ați nesocotit; iar oasele voastre vor cădea în pustia aceasta. Copiii voștri vor ră-tăci prin pustie patruzeci de ani, și vor suferi pedeapsă pentru păcatele și cîrtirile voastre, pînă cînd vor cădea toate oasele voastre în pustie” (Num. 14 26—33).

Core, din neamul lui Levi, Datan și Aviron din neamul lui Ruben, dimpreună cu 250 de tovarăși ai lor, toți Israeliti și bătrîni cu renume în popor, se răzvrătiră împotriva lui Moisi, cîrtind și zicînd: „Ajunge! Toată adunarea poporului e sfîntă. Pentru ce vă ridicați voi mai sus de poporul Domnului?” Moisi auzind aceasta, a căzut pe fața sa și a zis către tovarășii lui: „Mîine va arăta Domnul cine-i al Său, cine-i Sfînt, și cine trebuie să stea lîngă Dînsul!” Apoi a zis poporului: „Depărtați-vă de acești răzvrătiți, ca să nu pieriți împreună cu ei. Dacă oamenii aceștia vor muri cum mor toți oamenii, atunci va fi semn că eu nu sint trimisul Domnului. Dar dacă îi va înghiți pămîntul, veți cunoaște prin asta că ei au mîniat pe Domnul!” Și s-au depărtat toți de locuința lui Core, Datan și Aviron. Și aceștia au ieșit și stăteau la ușa cortului lor, cu femeile și cu copiii. Cînd Moisi a conștient de a vorbi, s-a deschis îndată pămîntul și a înghițit pe răzvrătiți de vii, împreună cu casele, cu neamurile și cu toate avuțiile lor... (Num. 16 1—40).

A doua zi, toată adunarea copiilor lui Israil a cîrtit împotriva lui Moisi și împotriva lui Aaron, zicînd: „Voi ați omorît pe poporul Domnului!” Pe cînd se strîngea adunarea împotriva lui Moisi și împotriva lui Aaron, și pe cînd își îndreptau privirile spre Cortul întîlnirii, iată că l-a acoperit norul, și s-a arătat Slava Domnului. Atunci Moisi și Aaron au venit înaintea Cortului întîlnirii. Domnul a vorbit lui Moisi, și a zis: „Dați-vă la o parte din mijlocul acestei adunări, și-i voi topi într-o clipă!” Ei au căzut cu fețele la pămînt. Moisi a zis lui Aaron: „Ia cădelnița, pune foc în ea de pe Altar, pune tămîie în ea, du-te repede la adunare și fă ispășire pentru ei; căci a izbucnit mînia Domnului, și a început urgia”. Aaron a luat cădelnița, cum zisese Moisi, și a alergat în mijlocul adunării; și iată că

incepuse urgia printre popor. El a tămâiat și a făcut ispășire pentru popor. S-a așezat între cei morți și între cei vii, și urgia a încetat. Petrusprezece mii șapte sute de inși au murit de urgia aceasta, afară de cei ce muriseră din pricina lui Core. Aaron s-a întors la Moisi la ușa Cortului întâlnirii. Urgia încetase.

PEDEAPSA CU ȘERPI VENINOȘI A ISRAELIȚILOR CÎRTITORI ÎMPOTRIVA MANEI. În anul 40 după ieșirea din robia Egiptului... poporul Israelit (vreo 3.000.000 de Sufflete), obosit peste măsură de drum, pierzându-și răbdarea, a cîrtit împotriva lui Dumnezeu și a lui Moisi, zicînd: „De ce ne-ai făcut tu să plecăm din Egipt, dacă ne lași să pierim în pustie? Noi n-avem nici pîine, nici apă; și această hrană proastă, ticăloasă, ne pricinuieste greață!” Atunci Domnul a trimis asupra lor șerpi foarte veninoși, a căror mușcături semănau cu arsurile focului. Mulți au fost mușcați și au murit. Poporul căutînd grabnic pe Moisi, a zis către dînsul: „Am păcătuit cîrtind împotriva Domnului și împotriva ta! Roagă-te Domnului să depărteze șerpui de la noi”. Moisi milostivindu-se, a mijlocit pentru popor. Atunci Dumnezeu i-a zis: „Fă un șarpe de aramă și pune-l înaintea tuturor ca semn. Cei ce vor fi mușcați de șerpi și se vor uita (cu credință) la șarpele acesta de aramă, nu vor muri”. Moisi a făcut așa; și toți cei ce erau mușcați, se uitau la șarpele de aramă și se vindeau, trăiau... (Num. 21 5—9).

Privitor la pedepsirea cîrtitorilor, psalmistul zice așa: „Cîrtit-au prin corturile lor, și n-au ascultat de glasul Domnului. Atunci El și-a ridicat mîna asupra lor și S-a jurat să-i piardă în pustiu. Să arunce neamul lor printre popoare și să-i risipească prin alte țări” (Ps. 105 25—27). Sf. Ap. Pavel, privind la aceste groaznice pedepse ale cîrtitorilor, ne sfătuiește așa: „Să nu cîrtim, cum au cîrtit unii din ei (Israelitenii în pustie) și au pierit prin mîna pierzătorului” (1 Cor. 10 10), sau cum cîrteau cărturarii și fariseii împotriva Mîntuitorului Hristos Dumnezeu (Mc. 7 2, 1—23). Astfel, necîrtind în suferințe sau în nevoi, și mulțumind Domnului, scăpăm de multe rele și căpătăm Dar de sus.

MULȚUMIREA ÎN FELURITE RELE ȘI GRELE PĂTIMIRI, NE ÎNCUNUNEAZĂ CA MUCENICI. Acesta-i un adevăr curat. A mulțumi cineva în bine, la cîștig și fericire, nu e lucru mare, nici ceva vrednic de încununare. Asta o fac și păgînii și animalele, ba chiar și sălbăticiunile pămîntului (Vezi M.P. o.c. p. I, cap. 15). Cînd noi însă mulțumim lui Dumnezeu în felurile rele, jefuiri și grele pătimiri, fie de la oameni, fie de la demoni, fie de la diferitele stricăciuni sau boale grele ale firii noastre omenesti, devenim mai curățiți și mai plăcuți înaintea lui Dumnezeu. Pentru această sinceră și călduroasă mulțumire a noastră înaintea lui Dumnezeu, a

Îngerilor și a Sfinților Săi, vom lua cunună de Mucenici. După luptă și cunună, după jertfă și biruință.

Astfel, cînd sîntem în cele mai grele necazuri, jefuiri, suferințe, prigoane, în care alții se tulbură, blestemă, hulesc, drăcuiesc... înjură de cele Sfinte; dacă noi mulțumim lui Dumnezeu, cîștigăm foarte mult bine. Prin aceasta: 1) Veselim pe Dumnezeu, 2) rușinăm pe diavolul, 3) răul ce se ridică ca un munte înaintea noastră a descrescut, devenind o nimica toată, 4) mulțumind lui Dumnezeu durerea ni se micșorează, dispăre, 5) diavolul fuge, se pierde, 6) răbdarea noastră cu mulțumire devine o frumoasă și veritabilă pildă vie de urmat pentru toți cei din jurul nostru, 7) devenim fericiți vremelnici și veșnici, 8) asta cu nimic nu este mai prejos de limba slavoslovitoare a Mucenicilor, 9) precum acolo stăteau călăii, silind pe Creștini a se lepăda de Dumnezeu prin hulă urită și idolatrizare, așa și aici stă diavolul cu siliri de călău infernal, zgîriind și cu necăjiri întunecînd pe creștini pentru a-i robi lui, 10) astfel, cei ce vor suferi: atacurile, necăjirile, zgîrierile infernale, jefuirile, îndurerările... cu mulțumire și slavoslovesc pe Dumnezeu în toate, aceia dobîndesc cunună de Mucenici (Vezi Sf. Ioan Gură de Aur, Om. 8 c. Cols.).

Acest mare predicator al Sfintei Pocăințe, îndelung răbdător și iubitor de Dumnezeu, totdeauna mulțimea Celui Prea Înalt în felurile necazuri și strîmtorări, știind că acestea ne duc în Patria Cerească (Apc. 7 14, 9—17; comp. Mt. 5 3—12; Lc. 11 28; Filip. 3 20—21; T.T. o.c. la Cols. 3 15; Evr. 12 22—24; 13 14; Mt. 8 10—12). Astfel, la orice greutate, strîmtorare sau prigoană îndurerătoare, el mereu rostea aceste cuvinte vrednice de pomenit: „Slavă lui Dumnezeu pentru toate. Amin”. Aceste cuvinte de mulțumire le a rostit el chiar și în momentul cînd a repausat (T.T. o.c. la Filip. 4 6; V. Sf. 13 Nov. 27 și 30 Ian.).

CREȘTINUL BUCURÎNDU-SE ÎN NECAZURI, ÎNAINTEAZĂ SPRE DESĂVÎRȘIRE. Sfinții Apostoli fiind plini de Duhul Sfînt, se bucurau în prigoane, în dosădiri și-n batjocoriri, cînd erau bătuți și sufereau pentru dragostea Mîntuitorului. „Noi — zice Sf. Ap. Pavel — ne lăudăm în necazuri, știind că necazul lucrează răbdare, răbdarea cercare, cercarea nădejde și nădejdea nu rușinează; că dragostea lui Dumnezeu s-a revărsat în inimile noastre prin Duhul Sfînt, Cel ce S-a dat nouă” (Rom. 5 3—5). Așa-i creștinește, duhovnicește, ca să nu slăbim în necazuri; ci să ne împuntem, luminăm și să ne ridicăm deasupra lor, ca și corabia lui Noe deasupra apelor potopului universal, ca și aleșii lui Dumnezeu deasupra fiarei apocaliptice (Fac. 7 18; Apc. 19 1—9; 7 9—10; 6 9—11).

Privitor la folosirea duhovnicească a creștinilor în necazuri, în apăsări și în felurite cercări, Sf. Ciril al Alexandriei zice așa: „Socotesc că precum mirodeniile cele mai alese, când se împreună cu focul își arată buna mireasmă a lor care este într-însele; tot astfel și Sufletul cuvios, întrebîndu-se prin ispitirea ce i se face și prin îndurerări, face arătarea faptei bune care-i într-însul mai lucrătoare” (Evr. 2 10, 18; F. Ap. 5 40—42; Rom. 8 35—39). În acestea se face cunoscut Sufletul ‘el ales.

„De unde ne lăudăm în necazuri? — zice înțeleptul Fotie. Din a iubi pe Dumnezeu mai presus de orice din lume. Tot iubitorul de Dumnezeu se bucură când pătimește pentru Acela Care îl iubește. De unde s-a revărsat această Dumnezeiească iubire care a cuprins toată inima noastră? Din Prea Sfintul Duh, Cel ce S-a dat nouă. Astfel, totul este al Darului de sus. De aceea, noi sîntem datori a-L iubi pe El. Și atunci când se întîmplă a pătimi ceva pentru aceasta să nu ne depărtăm de iubirea Lui. Pentru ce? Pentru că El, Dumnezeu Cuvîntul Întrupat, mai întîi ne-a iubit pe noi, care eram vrăjmași și luptători împotriva Lui. Vezi covîrșirea? Vezi cît îi de mare datoria? Acum adaugă și ceia ce-i mai mare: El nu numai că ne-a iubit, ci S-a și necinstit pentru noi, a pătimit, S-a pălmuit, scuipat, răstignit și S-a socotit cu cei fărădelege și cu cei morți (Rom. 5 6—7). Prin toate acestea, și prin multe altele asemenea, S-a arătat El iubirea Sa cea mare către noi. O, iubire înspăimîntătoare Îngerilor, care pe oameni i-a suit la ceruri și a stricat tirănia demonilor! Cine nu iubește pe Un iubitor ca Acesta? Cine se ostenește a săvîrși ceva vrednic față de o iubire așa de mare? Cine măcar ceva puțin va răsplăti din această mare datorie? De ar muri cineva de zeci de mii de ori, și totuși, nu poate aduce ceva vrednic față de nemărginita iubire a lui Hristos, pentru că acesta pătimește pentru Cel ce-l iubește, nu pentru vrăjmașii luptători suferă, precum a suferit El, cum și pentru fiecare din noi a pătimit și pătimește (Mt. 26; 27; Mc. 15; Lc. 23; Ioan 19; 20; F. Ap. 9 3—5; 26, 9—18). Pentru aceasta, când pătimim ceva pentru El, sîntem datori a ne bucura și a ne veseli, că deși pătinim ceva puțin și noi, pentru un Iubit așă de Mare ne-am învrednicit a pătimi cîte ceva...”

SUFERIREA RĂPIRII AVERILOR FĂRĂ CÎRTIRI, CU MULȚUMITĂ, E MAI DE ISPRAVĂ DECÎT MILOSTENIILE. Și aici e un mare cîștig duhovnicesc, pentru cei ce se silesc și pot cuprinde. Toți cei care pentru dragostea lui Dumnezeu și apărarea dreptei credințe și pentru Sîntul Adevăr sufăr: necazuri grele, jeluiri de cinste, de averi, prigoane, strîmtoări, surghiuniri... cu mulțumire, cresc duhovnicește, asemănîndu-se cu Apostolii (Apc. 1 9; 1 Cor. 4 9—15; 2 Cor. 4 8—14; Rom. 8 17; 2 Tim. 2

11—12; T.T. o.c. la Evr. 10 34). Sfinții Apostoli, așa dosădiți, batjocoriți, bătuți, jefuiți de cinstea lor omenească pentru Domnul, „se duceau bucurîndu-se de la fața soborului evreiesc, că pentru Numele lui Iisus Hristos s-au învrednicit a se necinsti” (F. Ap. 5 41; comp. Mt. 5 10, 12; 1 Petru 4 12—14). „Decît a face bine — zice Sf. Ioan Hrisostom — mult mai mare bine este a suferi pentru Dumnezeu cel care-i jefuit. Fapta bună este un rod al Sufletului și a voii sale. Aceasta se face cu înlesnire. Jefuirea de averi însă, este asuprire și silă. Astfel, mai cu înlesnire dă cineva o sumă mare de bani, sau alte averi din buna lui voință, decît a suferi să i se răpească cîțiva bani, păsări ori alte lucruri de un preț cît de mic. Și tocmai aici este filozofia cea mai veritabilă a Sufletului” (Om. 10 ep. 1 Tes.). Aici este cîștigul cel mai mare și folositor.

TACI, NU CÎRTI ÎMPOTRIVA DOMNULUI, CI PROSLĂVEȘTE-L. Odinioară — istorisește un luminat Părinte duhovnicesc — m-am văzut rătăcit printr-o pădure întunecoasă. Eram foarte dezorientat. Nu știam cum să ies de acolo, nu mă pricepeam de loc încotro să apuc. M-am înfricoșat groaznic că mă prinde noaptea acolo și mă vor sfîșia fierele sălbatice. Ce să fac? Mă rugai fierbinte lui Dumnezeu. Strigai după ajutor. Atunci iată văd un om apropiindu-se de mine, spunîndu-mi că este trimis de Dumnezeu să-mi arate calea; acela era Arhanghelul Mihail. M-am bucurat, și lăsîndu-mă condus de el, m-a scos din pădure la lumină. Ajunserăm într-un sat. Am tras la o casă, unde am fost primiți cu multă bună voință. Stăpînul casei era vesel că se împăcase cu un vrăjmaș al său de moarte. Iată — zise el — am avut un dușman mare... Eu am pămînt în hotar cu al lui, și multă vreme nu ne-am putut înțelege, deși eu totdeauna am fost cu Sufletul drept față de el... Acuma sînt foarte bucuros că ne-am putut împăca. Chiar azi am dat mîna cu el și l-am sărutat. Și ca dovadă de prietenie, iată, mi-a dat o cupă aurită... Și omul cel bun arată cupa aurită în ocnita sobei. „Mîine — zise el iar — este sărbătoare. Am să chem feciorii, am să petrec cu ei... și am să beau vin vechi cu ei din această cupă aurită...”. Pustnicul Ieronim zîmbea cu bunătate și dădea din cap la vorbele gazdei. Arhanghelul Mihail însă tăcea. Într-un tîrziu călătorii s-au culcat. S-au odihnit ei ce s-au odihnit și în zori de ziuă trimisul Domnului a trezit pe pustnik și i-a zis: „Scoală, frate, căci trebuie să călătorim înainte...”. S-au sculat. La plecare, Arhanghelul a pus mîna pe cupă aurită și a dosit-o în desagă. Pustnicului i s-a strîns inima și i-a zis: „Ce faci presfinte?” „Taci — răspunse Arhanghelul — și mărește căile purtării de grijă a lui Dumnezeu! Așa-i voia Domnului”

Plecarăm de acolo mai departe, și ajunserăm la o casă mare. Stăpînul casei era un făcător de rele, viclean, înrăutățit și blestemat. Ori pe unde trecea, lăsa, în urma lui dîră de întuneric, tulburări, învrăjbiri și primejdii. Era o zizanie, un fiu al diavolului; asemenea și căsenii lui (Mt. 25 30, 39—46; F. Ap. 13 10—11). Ceru-răm găzduire. Ne-a primit, însă cît se poate de prost. N-am putut rămîne mult timp acolo. Plecarăm. La despărțire, Îngerul dăru-i aceluia om blestemat, paharul prețios puțin transformat într-o altă oarecare formă frumoasă (Apc. 15 7). Eu văzîndu-l, m-am mîniat și am cîrtit iarăși asupra lui. Îngerul observîndu-mă, mi-a zis: „Taci, și mărește judecățile lui Dumnezeu. Nu te mai minia, nici nu cîrti, că te încarci!”

De acolo meraserăm mai departe la alt sat. Ajunserăm la un om cu frica lui Dumnezeu și cu o spuză de copii. Ei locuiau într-o casă în care se încuibase o mare sărăcie. Prin oarecare nefericiri, acela își pierduse toată averea. Sărmanul! ... Se mai încurcase și în niște datorii. După opt zile, se hotărîse a i se vinde casa la lici-tație. Ne primi cu mare plăcere, ne pofti să ședem pe niște scăunele mici. Apoi făcu o mămăligă mare și o răsturnă pe o măsuță joasă înaintea noastră. „Luați și ospătați — ne îndemnă el oftînd — Luați din ce-a dat Dumnezeu. Luați că atîta am. Tot ce-am stăpînit, mi-au vîndut cămătarii, și-au să-mi vîndă și ce mai am. Casa asta mi-a mai rămas și are să mi-o vîndă și pe asta boerul acesta nemi-lostiv, care mi-i vecin... Am să rămîn cu nevasta și cu copiii pe drumuri...”

Într-un tîrziu, în tînguirile omului și-n plîngerile copiilor, adormirăm. După miezul nopții trezindu-ne, pornirăm la drum, lăsînd pe ai casei cufundați în somn. După ce ieșirăm din curte pe poartă, Arhanghelul Mihail se întoarse la casa săracului. Scoase cîțiva cîlți din desagă, căuta cărbuni sub cenușa vetrei din bătătură, puse cărbunii în cîlți și mototolul îl virî sub strașina de stof... Mergînd noi pe drum, ne întoarserăm privirile înapoi. Casa săracului ardea cu limbi de flăcări, care se ridicau spre cer. Arhanghelul Mihail zîmbea! Oftai cu năduh, și neputîndu-mă, stăpîni, strigai îndurerat: „Ah, preasfinte! E drept oare ce-ai făcut. Oare asta-i voia Domnului? Și asta-i judecată dreaptă a lui Dumnezeu?” „Da — răspunse Îngerul — și asta-i voia Domnului! Taci, nu cîrti; ci mărește căile purtării de grijă ale lui Dumnezeu!”

Mergînd noi mai departe, trecuăm prin marginea altui sat. O căsuță sta la drum între răzoare de flori, cu ușa și cu ferestrele deschise. La doi pași într-o vîlcică, curgea un pîrîu cu murmur dulce. Albine de aur se țeseau prin lumina albastră a zilei. Gospo-darii erau undeva, la lucru... Singura bucurie a părinților, era un unic copil. Ospătarăm, ne odihnirăm, și ne-am pregătît de plecare.

La despărțire, Îngerul rugă pe bunul gospodar să lase copilul a ne însoți și a ne arăta drumul spre satul vecin, pe care nu-l cunoșteam. Tatăl se învoi. Mergînd noi așa cîte-și trei, ajunserăm la un rîu din apropiere, ale cărui valuri de apă curgeau repede, spumegînd. Sui-răm pe podul mare de peste rîu. Cînd am ajuns pe la mijlocul po-dului, Îngerul luă copilul în brațe și-l aruncă cu capul în jos în valurile furioase ale rîului. Cînd am văzut așa, m-am îngrozit, și înfuriîndu-mă, am strigat: „Va-a-a-i, preasfinte! Ce-ai făcut?! Nici un singur pas nu mai merg cu tine! Tu ești trimisul Domnului! Ori m-ai înșelat. De ce ai înecat copilul?! Cum ai putut să făptuiești o așa nelegiuire?! Tu nu ești un Înger al lui Dumnezeu; ci, de bună seamă ești un diavol?! Cînd am sfîrșit cuvintele acestea vorbite cu minie, o mare și plăcută lumină cerească impresură pe călăuzitorul meu, care-mi zise cu puternic glas sărbătoresc: „Ține bine socoteală ce-ți spun. Numai nebunii cîrtesc asupra lui Dumnezeu, purtătorul de grijă al tuturor creaturilor Sale. Dragul meu! Paharul de aur a fost uns cu un fel de otravă foarte ucigătoare. Pentru aceia l-am luat de la omul cel bun, spre binele său, care neștiind ar fi bătut din el cu căsenii lui, s-ar fi îmbolnăvit groaznic, s-ar fi chinuit cumplit și ar fi murit. Așa-i că era păcat să se piardă cu zile acei oameni cumsecade, care cugetau să placă lui Dumnezeu și să facă numai bine oamenilor!? Transformat, ca să nu-l cunoască, l-am dat omu-lui rău ce l-i dăruise cu gînd ucigaș, așa că nelegiuirea ce voise a o face aproapelui său, să se întoarcă pe capul lui și al căsenilor săi vicleni, înrăutățiți și demonizați în a tulbura, învrăjbi și primejdi pe semenii lor. Judecata cu care au judecat urmează a fi judecați, osînda cu care au osîndit urmează a fi osîndiți, măsura cu care au măsurat li se va măsura și li se va adauge celor care au auzit ace-s-tea... Orice au făcut unuia din aceștia mai mici (socotiți de ei) ai Domnului Dumnezeu, Lui l-au făcut, și nu-și vor pierde plata lor. Cei răi cu rău urmează a se pierde (Mt. 7 1—5; Mc. 4 24; Mt. 21 33—44).

Cu rău s-a pierdut ucigașul Cain, care și-a pismuit și omorît pe fratele său Abel (Fac. 4 8—15).

Cu rău s-au omorît contemporanii lui Noe, care-l înăbușeau cu ironiile lor batjocoritoare timp îndelungat de 120 de ani, cît a lucrat la corabie (Fac. 6—8).

Cu rău s-au pierdut Sodomlenii și Gomorenii, care nu sufereau pe Lot și-l chinuiau cu presările lor, făcîndu-i zile amare să ple-ce din ținuturile lor; neștiind ei, că pentru acel drept erau îngăduiți de sus, a mai face umbră pămîntului pe care trăiau. Îndată ce a ieșit Lot dintre ei, au și fost arși cu toc din cer și distruși totalmente (Fac. 19).

Cu rău a fost pierdut: Saul, Ahitofel, Avesalom, Semei și alți răi, care înăbușeau pe David, batjocorindu-l, ponegrindu-l, turturindu-l, viclenindu-l, chinuindu-l și suflând cu ură ucigătoare asupra lui. Saul s-a sinucis, aruncându-se în propria lui spadă (1 Imp. 31 4; 1 Paral. 10 4), Ahitofel s-a sinucis, spînzurîndu-se (2 Imp. 17), Avesalom mcare lovit de urgia Divină, spînzurat cu părul capului de creanga unui copac și străpuns de trei săgeți de generalul Ioab și de zece tineri care l-au lovit (2 Imp. 18), Semei ponegritorul, a murit lovit de generalul Benaia, din poruncă lui Solomon (3 Imp. 2 35-47).

Cu rău s-au pierdut Asirienii care înconjuraseră Ierusalimul să-l piardă. Într-o noapte au murit 185.000, loviți de Îngerul Domnului (4 Imp. 18; 19; Is. 36; 37).

Cu rău s-a pierdut Aman, care ura de moarte pe credinciosul Iudeu Mardoheu, sfîrșindu-și zilele în spînzurătoarea pregătită acestuia (Ester 3-7).

Cu rău au fost pierduți ucigașii Mîntuitorului și ai creștinilor (Lc. 20 9-18; 19 41-44; 21 20-24).

Am dat înapoi acelor răi paharul otrăvit de ei, ca să piară prin propria lor răutate satanică. Secera uriașă lungă de 20 de coți și lată de 10 coți, adică blestemul lui Dumnezeu, intră în casele răilor acelor care au furat și au jurat strîmb, ca să-i piardă: „I-am dat drumul — zice Domnul Savaot — și va intra în casa furilor și a celor ce jură strîmb pe Numele Meu, și va rămînea într-însule, pînă va risipi și lemnele și pietrele lor” (Zah. 5 1-4). Acei răi, care cu premeditare și sfat viclean au întins și întind curse aproapelui lor ca să-l jefuiască de bogățiile cu care l-a înzestrat Dumnezeu și să-l piardă, urmează a se jefui cele ce li se pare că le au și să se piardă astfel cu propria lor răutate (Mt. 13 12; 25 28-30).

Am dat foc casei săracului, ca, sub cenușa ei scormonind, să afle comoara ce era acolo, și să scape de sărăcie. Copilul acela l-am înecat, pentru că era răsfățat, și trăind așa, ș-ar fi ucis părinții și ar fi făcut mult rău omenirii... Așadar, voi muritorilor aveți deosebită grijă ca, în tăcere și în adîncă evlavie, să măriți căile Marelui Sfat Dumnezeiesc, necuprins și neînțeles adeseori de mintea voastră mărginită. Acesta zicînd Îngerul, ș-a luat zborul spre înălțimile cerurilor, și s-a făcut nevăzut...

Părintele duhovnicesc văzîndu-se iarăși singur, ș-a zis: „Dumnezeu este Suflul Suflului omenesc. El este foarte aproape de fiecare din noi. În El viem, ne mișcăm și sîntem... neamul lui Dumnezeu, tiii și fiicele Lui după Har (F. Ap. 17 26-29). Deci, trebuie a nu ne împotrivi voii și conducerii Lui, care este foarte bună; ci a ne lăsa conduși de A-tot-Întelepțiunea Lui, pentru a deveni fericiți vremelnici și veșnici...”

Să folosim cu dreaptă socoteală și cu înțelepciune de sus (Iac. 3 17) aceste arătări educative! În greutatea impasrilor, necunoașterea și neputința străbaterii vederilor noastre în viitor, să ne lăsăm cu trup și Suflul în voia lui Dumnezeu Tatăl, rugîndu-ne cu lubitul Său Fiu, Domnul nostru Iisus Hristos Dumnezeu-Omul, astfel: „Părintele Meu! De este cu putință, treacă de la Mine paharul acesta. Însă nu precum voiesc Eu, ci precum voiești Tu... Facă-se voia Ta” (Mt. 26 39, 42; Mc. 14 35-36; Lc. 22 42).

„Aruncă spre Domnul grija ta... nădăduiește... și El va face...” (Ps. 54 25; 36 5).

PILDA PATRIARHULUI AVRAAM. Una din cele mai mari bogății, pe care Dumnezeu le-a dat Patriarhului Avraam în adîncile lui bătrînețe și în stîrpiciunea Sarrei, soția sa, a fost Isaac fiul său, în care i s-a făgăduit că va deveni tată neamurilor pămîntului. Darul acesta — Isaac — prețuia mai mult decît toate darurile ce i le dăduse Dumnezeu. Acesta era mai presus de toate averile, bucuriile și nădejdlile lui. Mai pe urmă, cînd Isaac s-a făcut mărișor, Dumnezeu l-a pus la încercare pe Avraam, și l-a lămurit cu o înfricoșată topitoare, poruncindu-i să-l aducă jertfă pe unicul său fiu legitim. Atunci Avraam nu s-a îndoit — precum facem noi mai totdeauna — ci sîrguindu-se, l-a dus pe muntele Moria, l-a pus pe jertfelnic și a ridicat mîna cu cuțitul asupra lui să-l înjunghie, după porunca lui Dumnezeu Care i-l dăruise, fără a se îndoii și a zice: „Cum mă voi face cu tată neamurilor, eu, care îmi înjunghii pe fiul făgăduinței?” Asta-i adevărata credincioșie, speranță vie și dragoste înflăcărată.

Această pildă vrednică de urmat, s-o imităm și noi, în ceia ce ne va cere Dumnezeu spre Slava Lui și binele obștesc, spre a primi veritabila făgăduință a Împărăției Cerurilor, pe care fie să o dobîndim și noi împreună cu toți Sfinții Săi. Amin.

Am cîrtit în boală, infirmitate sau mutilare (g), zicînd: „De ce bunii Creștini sufăr multe și păcătoșilor le merge bine?”

g) SLĂBĂNOGUL ÎN IAD. Tot răul de pe pămînt, toate nefericirile, scîrbele, bolile, ofensele, ș.a. nu sînt decît o umbră abia perceptibilă a suferinței viitoare în prima perioadă a vieții în gheenă. Mult mai mare și mai grea va fi nefericirea osîndiților în gheenă în timpul perioadei a doua. Grozăvia aceia nu are nici o asemănare nici aici pe pămînt, nici chiar în pedeapsa păcătoșilor în timpul primei perioade. O astfel de teribilă descriere a grozavelor munci în iad, o aflăm în istoria unui Sfînt Călugăr din Muntele Athos. Din istorisirea unui paralytic aflăm pînă la ce punct este netolerabilă petrecerea în gheenă. Acel paralytic, nemaiputînd su-

porta greaua boală de care suferea, cîrtește... apoi se adresează Domnului plîgînd, și-l rugă de a scurta viața sa nefericită. „Prea bine — zise un Înger ce se arată bolnavului — Domnul în îndurarea Sa nemărginită, îți ascultă rugăciunea. El scurtează viața ta pămîntească, dar cu condițiunea că, pentru un an de suferință ce mai ai încă de răbdat pe pămînt, și prin care tot omul este curățit precum este curățit aurul prin foc, tu să consimți a petrece trei ore în suferințele gheenei. Păcatele tale, cîrtirile, revoltările Tale contra lui Dumnezeu, Care toate le lucrează numai în bine, cer curățirea ta prin suferința propriului tău trup. Ar fi trebuit ca tu să trăiești paralizat încă un an; căci pentru tine, ca și pentru toți credincioșii, nu este altă cale către cer decît calea crucii, care a fost arătată de Dumnezeu-Omul Cel fără de păcat. Acea cale te face a suferi; încearcă deci ce sînt suferințele veșnice în gheenă, unde merg toți păcătoșii. Tu însă nu vei suferi decît timp de trei ore, după care vei fi scăpat prin rugăciunile Bisericii”.

Nefericitul începu a cugeta: „încă în an de suferință pe pămînt — este un timp foarte lung! Voiesc mai bine a suferi trei ore acele suferințe nesfârșite. — zise el în sine — decît a suferi un an pe pămînt”. „Consimt a merge în gheenă” — zise el Îngerului. Atunci Îngerul luă Sufletul său, și închizîndu-l în subteranele iadului, se retrase cu aceste cuvinte mîngîietoare: „după trei ore voi veni să te caut!”

Întunecimea ce domnea pretutindenea, lipsa de spațiu, vuietul suspinelor sfîșietoare ale păcătoșilor, care ajungeau pînă la el, vederea spiritelor răului în toată uriciunea lor infernală — toate acestea produsese asupra nefericitului o groază și o durere nespusă. Pretutindenea el nu vedea și nu auzea decît suferințe și lacrimi, nici cel mai mic sunet vesel în abisul imens al iadului; numai ochii arzători ai demonilor luceau în întunecimile subterane, și umbrele lor gigantice, care se purtau pe dinaintea lui, se păreau parcă gata a-l zdrobi, a-l sfîșia și a-l consuma cu respirațiunea lor înflăcărată. Nefericitul începu a tremura și a striga; însă nimenea nu răspundea la strigătele sale, decît ecoul muribund al abisului infernal și pîlpitul flăcărilor gheenei. Lui i se părea că se strecuraseră deja secole întregi de suferință, și se aștepta pe fiecare minut a vedea apărînd Îngerul de lumină: însă Îngerul nu venea. După un timp nefericitul, disperînd de întoarcerea Îngerului, începu a geme scrișnind din dinți, dar nimenea nu asculta plîngerile sale. Toți păcătoșii închiși în gheenă nu erau ocupați decît fiecare de sine, de propria sa muncă; iar grozavii demoni, în bucuria lor infernală, își băteau joc de suferințele păcătoșilor...

În fine, dulcea lumină a gloriei Îngerești se răspîndi asupra abisului. Îngerul, cu un zîmbet ceresc, se apropie de nefericitul

Îngerul vine în iad la oșindul paralic ca să-l cerceteze, mîngie și să-l scoată din focul nestins, veșnic

paralitic și-l întrebă: „Ei bine! Cum te afli, frate?” Paralicul izbucnind în marea-i disperare, murmură cu o voce întreruptă de dureri: „Niciodată n-ași fi crezut ca gura unui Înger să poată minți”. Îngerul întrebă: „Ce voiești să zici?” Nefericitul paralic îi răspunse: „Cum? Nu mi-ai promis de a mă scoate de aici după trei ore, și iată că am petrecut aici ani, secole, în aceste suferințe grozave!” Îngerul îi răspunse cu dulce zîmbet: „Ce zici tu ani, secole? Numai o oră a trecut de cînd te-am părăsit, și mai ai încă două ore de rămas aici”. Nefericitul bolnav strigă cu groază: „Două ore!!! Încă două ore! Este oare cu puțință să nu fi trecut decît o oră?! Oh! Nu mai pot suporta această muncă — nu mai am putere. De se poate numai, de poate fi voința lui Dumnezeu, te rog, scoate-mă de aici! Voiesc mai bine a suferi pe pămînt, ani și secole întregi, ba chiar și pînă la ziua cea de apoi, pînă la a doua venire a lui Hristos, numai scapă-mă de aici. Fie-ți milă de mine!” — se rugă nefericitul gemînd și întinîndu-și mîinile spre Îngerul de lumină. Atunci Îngerul îi răspunse: „Dumnezeu fiind Părintele îndurării și al mîngîierii, arată Bunătatea Sa nefinită asupra ta, dar tu trebuie să-ți aduci aminte de aici înainte și să știi cît de crude și netolerabile sînt muncile gheenei...” (V.R. o.c. pp. 424—6).

Am cîrtit că mi-am pierdut viitorul? (h)

h) CÎRTIREA ASTA E O FIICĂ A DISPERĂRII ȘI A SATANEI. Multe Suflete: bărbați, femei, tineri și bătrini... cîrtesc, tînguindu-se că și-au pierdut viitorul, că nu mai au nici un rost pe pămînt, că mai bine nu se mai nașteau, că mai bine ar fi murit, că mai bine n-ar mai fi fost pe lume... și multe, multe altele... Cîrteala asta curge din cumplitul păcat al deznădejdei. Cîrteala aceea urită lui Dumnezeu, nesuferită Îngerilor, slăbănogitoare Sufletelor, și îndrăgitoare diavolilor, a făcut și face mult prăpăd în Sufletele care bolesc de ea, în familii, în neamuri, în societate, în popor. Cîrteala asta este o boală rea, care trebuie îndepărtată cu orice preț din Sufletele și din adunarea creștinilor. Boala aceea satanică a cîrtirei și a disperării pe mulți i-a împins la sinucidere, deși ei aveau ce face, și puteau face mult bine, foarte mult bine în lume.

NU CÎRTI CĂ TE ÎNCARCI DE PĂCATE. Un om mergea pe drum cu niște desagi plini în spate în urma unei trăsuri, în care văzu un ofițer. „Cîtă nedreptate — zise el — este în lume. Acel ofițer merge slobod în trăsură, iar eu cu greutate în spate merg pe jos!” Peste puțin se oprește trăsura, și spre marea lui mirare, vede că se dă jos din ea acel ofițer, avînd ambele picioare tăiate. Cuprins de milă, își zise: „Eu n-aș voi să fiu în locul acestui ofițer, chiar de mi-ar da trăsura și cu caii lui de pomană, pentru că eu sînt sănătos, pe cînd el este schilod!” (D.C. 152).

PUTREDUL DE VIU MULȚUMEA LUI DUMNEZEU. Un Preot, vestit predicator, ieșind odată din Biserică, vede pe treptele ei așezat un biet cerșetor, cu un singur braț și cu un singur picior, iar capul și corpul îi erau peste tot ulcerate. Preotul i-a dat ceva de pomană și i-a zis o vorbă bună. „Mulțumesc — spuse el — eu nu am avut nici o zi rea în toată viața mea”. „Cum se poate” — întrebă Preotul — crezînd că are de a face cu un smintit. „Așa — răspunse cerșetorul —. Eu știind din copilăria mea că Dumnezeu este prea bun și prea înțelept, mi-am zis: „Nimic nu se întîmplă fără voia Lui”. Dacă îmi trimite boale, le primesc ca pe niște daruri ale mele. Dacă îmi trimite sănătate, o primesc cu plăcere. Dacă nu am de mîncare, ajunez pentru păcatele mele. Dacă nu am îmbrăcăminte, mă gîndesc la Domnul nostru Iisus Hristos pe Cruce. Dacă plîng cu un ochi, mă veselesc cu celălalt; pentru că eu nu vreau decît ceea ce vrea Dumnezeu... Fie voia Lui” (C. o.c. 138—9).

210) Am fost tare nerăbdător cînd am căzut în necazuri? (i)

i) TOATE UNELTELE IES DIN LOVITURI. Ați observat, desigur, că orice obiect, orice unealtă, iese din lovituri, iese dintr-un tel de necazuri, suferinți. Cîte lovituri nu primește fierul pînă ce iese din el o săpă, un fier de plug, un lanț sau altă unealtă folositoare. Cîte lovituri de ciocan nu primește chiar și cuiul cel mai mic pînă ce iese din el un lucru de folos. Cîte lovituri primește lemnul pînă ce se face din el o ușă, un scaun, un scrin, dulap, pat, poartă, car, etc. Cu cît un obiect este mai prețios, cu atîta au fost mai multe loviturile din care a ieșit... Pe calea aceasta sînt și Creștinii cei adevărați. Creștinii cei vii și adevărați ies și ei din „lovituri”, ies din focul și cuptorul suferințelor. Toți Creștinii cei adevărați trec prin lovituri și suferințe, ca să devină uneltele Domnului. Vasele cele alese ale Domnului au ieșit și ies, de regulă, din focul necazurilor și al suferințelor.

NECAZUL NE FOLOSEȘTE. Cine nu știe că necazurile ȋtelesc pe om, aducîndu-și amîntă de icoana unui călător prin munții înalți și primejdioși. Ești călător prin potecile muntelui. Ai pierdut poteca marcată și-ți bocești nefericirea ce te-a găsit pînă și în acea ascunsă potecă dintre stînci. Energie, căci acum îți vei pune la grea încercare spiritul de orientare. Familiarizat cu văile și piscurile, vei ghici, nu știi cum, cam pe unde trebuie să continui drumul, pentru a prinde firul marcajului...

Marcajul acesta al potecilor este o binefacere imensă. Îți menține atenția într-o stare permanent trează, de veghe și observație, și ochii iscodesc ascuțit în toate părțile. Te obligă la un mare lucru; acela de a merge totdeauna atent la locurile prin care treci, de a merge cu ochii deschiși. Este mai folositor să riști a te pierde, decît să ai o călăuză prea cunoscătoare a locurilor. Fă te va îndruma, este drept, pe cele mai pitorești poteci, și va ști fiecare colț cum se cheamă, însă tu riști, cu toate acestea, să nu știi pe unde ai umblat. Te-a dus altul de mînă (O.M.P. 605).

„Doamne al puterilor fii cu noi, că pe altul afară de Tine, ajutor întru necazuri nu avem. Doamne al puterilor miluiește-ne pe noi”.

211) N-am avut astîmpăr? Am prigonit pe cei buni? Mîndrindu-mă, am lepădat blîndețea, smerenia și răbdarea? M-am mîniat pe soție și pe copii cînd n-am avut: tutun, foiță, țigări, haine luxoase, deșertăciuni idolești (giuvaericele,) bani, băutură pentru chefuri și alte netrebncii? N-am avut răbdare?

212) Ca părinte, soț, învățător, stăpîn, dregător, șef, maestru sau conducător, am asuprit, am făcut mizerii, am bătut pe fiii mei trupești, duhovnicești, pe soție, elevi, slugi, lucrători și supuși, fără ca ei să stea împotriva mea?

213) Am avut rîvnă nesocotită, rea, nebunească, drăcească? N-am folosit blîndețea și bunătatea? Nu mi-am stăpînit minia? (Vezi „Oglinda Duhovnicească”, pp. 3225—3294; 3335—3345; 3354. 3416; 3482—3544; 3552—3672, de autor).

Alți draci năvălesc cu furie mare asupra Sufletului, cu cirlice, ca să-l tragă în iad și apoi cu furcile să-l împingă în iazărul de foc. Alți demoni încăierăți între ei, cad în abisul înfocat. Îngerii dau ceva pentru Suflet și trec înainte, ducîndu-l în mijlocul lor tot mai sus, spre ceruri.

FERICIREA CELOR BUNI ÎN RAIUL CERESC.

- 1) Ochiul lui Dumnezeu Tatăl Ceresc.
- 2) Mîntuitorul Hristos Dumnezeu-Omul, Arhiereu, Împărat universal și etern, stînd pe Scaunul Slavei Sale.
- 3) Duhul Sfînt în chip de porumbel.
- 4) Cei patru viețuitori înaripați cu cîte patru aripi, cu față de: om, leu, vițel și vultur, formînd Tronul Dumnezeirei.
- 5) Maica Domnului, pururea Fecioara Maria.
- 6) Serafimi cu cîte șase aripi (Is. 6 2).
- 7) Heruvimi cu cîte patru aripi (Iez. 1 6).
- 8) Celelalte șapte cete îngeresci.
- 9) Sfîntul Ioan Botezătorul cu Sfinții Prooroci.
- 10) Sfinții Apostoli.
- 11) Sfinții Ierarhi.
- 12) Sfinții Mucenici și Mucenice.
- 13) Sfinții Cuvioși și Cuvioase.
- 14) Sfinții Drepti și Drepte.

15) Minia omului nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu — zice Sf. Scriptură (Iac. 1 20), totuși, omenirea copleșită de greutatea păcatului strămoșesc și propriu, de care nu se curăță prin o adevărată pocăință, spovedanie și Împărtășirea cu P.S. Trup și Sînge al Domnului nostru Iisus Hristos, se umple și se umflă groaznic de această patimă. Adeseori prin casele creștinilor de nume, pe drumuri și pe cărări, în sate și prin țărini, la petreceri și uneori chiar și prin Sfintele Biserici, se vede clocotind cazanul miniei. În creștinii de nume, puțini sau mai mulți la număr, se vede adeseori infernul miniei „Armagedonul”.

16) Unii oameni din lumea păgînă și mulți dintre creștini, lăsîndu-se pătrunși de fiorii plăcuți ai evlaviei creștinești, îmblînzindu-se ca niște miei, în cursul vremilor au suferit multe îndurerări de la lumea zăcîndă în cel rău (1 Ioan 5 19), adică, de la balurul dracon sau de la fiara apocaliptică. Picturile Bisericilor, istoria Bisericească și Vietile Sfinților, sînt pline cu feluritele martirizări

ale mărturisitorilor adevăratei credințe creștinești, a adevăratului Hristos și Dumnezeu. Aici ni se înfățișează martirizarea Creștinilor mărturisitori și mărturisitoare, aruncați cu grămada în mijlocul arenelor, spre sfîșiere și mîncare: leilor, leoparzilor, tigrilor și altor sălbăticiuni. De jur împrejurul spectacolului sîngeros sau al priveștei îngrozitoare, zecile de mii de privitori păgîni, se veselesc distrîndu-se satisfăcuți satanic la vederea martirizării groaznice a oilor cuvîntătoare ale Domnului nostru Iisus Hristos.

17) Adevărații creștini și creștine, pătrunși de Dumnezeceștile sfaturi ale Mîntuitorului: „Fericîți cei blînzi, că aceia vor moșteni pămîntul” (Mt. 5 5), și ale Apostolilor: „Mîniați-vă și nu greșiți... Să nu apună soarele în minia voastră... Fiți în pace cu toți oamenii, de este cu putință... Tot cel ce iubește pe aproapele său e

născut din Dumnezeu, Care-I dreptate" (Efs. 4 26—32; Rom. 12 17—21; 1 Ioan 4 7—8), se îndreaptă voioși spre Sfânta Biserică, unde ascultă cu pietate Sfintele Slujbe, Dumnezeieștile Liturghii și Cuvîntul lui Dumnezeu, care înviorează Sufletele: luminîndu-le, înaripîndu-le, apropiîndu-le și unindu-le cu Dumnezeu. Acolo află ei adevărata mulțumire și fericire. Astfel, părăsind mînia, se smulg din tabăra mînioșilor și apucă pe calea vieții, prin Sfînta Biserică, la Împărăția lui Dumnezeu.

18) După trecerea din lumea aceasta, acei blînzi: bărbați, femei, bătrîni, tineri și copii, se duc de Îngeri în Raiul pămîntesc, în adevărata pace desăvîrșită, bunăvoință și fericire care este între ei. Biruind răul cu binele, au ajuns la bine, unde se veselesc pururea.

19) Creștinii — Păstori și păstorîți — mai înflăcărați de dragostea sfîntă, care prin viața lor bună, prin cuvînt, prin scris și pe alte căi binecuvîntate, au luptat pînă la sacrificiu și au scos pe mulți semeni ai lor din infernalul cuptor înfocat al mîniilor și din felurite răutăți, înmulțind astfel binefacerile trebuincioase omenirii, sînt ridicați de Îngerii luminați sus, sus, deasupra Raiului pămîntesc, în Raiul Ceresc, în Împărăția Luminei. Adunați acolo cete, cete, în Numele Domnului, Care-I Calea, Adevărul și Viața, se bucură sărbătorește, veselindu-se în noianul dragostei Dumnezeiești, unde Îngerii și Sfinții proslăvesc pe Atoate-Creatorul și purtătorul de grijă al tuturor. Mîntuitorul din înălțimea cerurilor, de pe Scaunul Slavei Sale, îi binecuvîntează cu revărsări de iubire Divină. Ei privind Fața Dumnezeirei Sale, se umplu de o mare și nespusă bucurie Divină, veselindu-se pururea.

PEDEPSELE MÎNIOȘILOR, SUDUITORILOR ÎN IAZĂRUL DE FOC.

Chipul de față ne arată pedeapsa în iad a mînioșilor, furioșilor, drăcuitorilor și a înjurătorilor de cele Sfinte sau a hulitorilor. Chinul și munca acelor păcătoși, precum se vede, e groaznică. Unii se trag de păr. Alții se frămîntă în felurite forme. Dacă aici pe pămînt: hulitorii de cele Sfinte și de Dumnezeu, în vechime, erau uciși cu pietre; 185.000 asirieni, toată puterea hulitorului Senacherib, au fost uciși nevăzut într-o noapte de Îngerul Domnului, și el fugind cu rămășița oștirii sale în Ninive, a fost ucis de doi fii ai săi cu sabia pe cînd se ruga în capîștea idolului său Nisroc (Is. 37); unii furioși hulitori au fost răpiți de draci și duși în iad cu trup și Suflet, alții se scuturau bătîndu-și capul de pămînt, și mîncîndu-și cărnurile de pe ei, țipau pînă ce mureau, alții căzînd jos pe pămînt, spumegau scrișnînd din dinți și topindu-se pînă ajungeau mici ca niște copii, cu ochii micșorați ca a unui cocoș așa își dădeau Sufletul lor păcătoșit. Pe unii copii mînioși, furioși și hulitori, după

obiceiul născătorilor lor rău răsvrătiți, le-au răpit dracii Sufletele din trupuri, lăsîndu-i morți pe brațele părinților lor (Vezi M.P. o.c. pp. 36—48; V. Sf. 23 Dec. pp. 1171—2; 19 Iunie p. 882; 5 Ian. pp. 239—242, ș.a.); apoi închipuiesc și oricine ce groaznice torturi sufăr acei mînioși, furioși, drăcuitori și înjurători de cele Sfinte în iad! Furiile infernale ale Satanei îi aprinde cumplit de focul torturător al mîniilor furioase, și cu șerpîi și viperile cu care sînt împleticiți, îi torturează groaznic.

O altă cumplită muncă a acelor păcătoși, este vederea groaznicelor și întunecoaselor fețe ale dracilor, care sînt așa de urite, schimonosite și înfricoșate, încît ar fi cineva mai bucuros a se arunca într-un cuptor înfocat ori într-o prăpastie de sute de metri, decît să le mai vadă! Să părăsim deci și păcatul acesta, ca să scăpăm de draci, de munci și de iad...

Ferice de-aceia care
Dorește desăvîrșirea,
Aprinzînd în al său Suflet
Ca o candelă — Iubirea

VAMA a 13-a, A POMENIRII DE RĂU ȘI A RĂZBUNĂRII

ergînd noi în zbor tot mai în sus, în văzduh, am ajuns la vama 13-a, a pomenirii de rău și a răzbunării. Acolo, cu o groaznică nemilostivire, se cercetează toți aceia care țin în inima lor pomenirea de rău asupra aproapelui, cei care răspiătesc rău pentru rău ori stau învrăjbiți asupra altora. Păcatul acesta, prin diavolii aceiei vămi cu foarte multă răutate, a aruncat și aruncă sumedenii de Suflete în tartar (+). Cînd ne-am apropiat de acea blestemată vamă, au năvălit asupra noastră arapii aceia ca niște tîlhari săbatici, căutînd în catastifele lor diavolești, spre a afla greșeli sau păcate izvorîte din pomenirea de rău și din răzbunare, pentru a mă opri acolo în stăpînirea lor și a mă arunca în fundul iadului.

Atunci mi-am adus aminte de porunca Mîntuitorului privitoare la omorîrea păcatului acestuia: „Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvîntați pe cei ce vă blestemă pe voi, faceți bine celor ce vă urăsc pe voi, ca să fiți ca Tatăl vostru Cel din ceruri, Care răsar soarele Său peste cei răi și peste cei buni, și plouă peste cei drepți și peste cei nedrepți... Fiți dar voi desăvîrșiți, precum și Tatăl vostru Cel din ceruri este desăvîrșit” (Mt. 5 44—48; Lc. 6 27—36; 22 50—51 23 34; F. Ap. 7 59). De asemenea, mi-am reamîntit și de sfatul apostolului: „Nu vă izbîndiți singuri vouă mîniilor, ci dați loc mîniei, că scris este: „A Mea este izbînda, Eu voi răspiāti fiecăruia după faptele lui, zice Domnul. Drept aceea, de făminzește vrăjmașul tău,

(+) Tartar e o prăpastie nemăsurată, fundul iadului. Cuvîntul acesta s-a luat din scrierile grecești, în care sub numele de tartar se numește o prăpastie de sub pămînt, în care niciodată nu se ivește soarele, n-o încălzește, și unde-i totdeauna mare frig. În Scripturile Creștinești cu acest cuvînt se numește locul cel cu frig nesuferit, unde au să fie trimise Sufletele oamenilor păcătoși și nepocăiți.

dă-i pîine, de inșetează, adapă-i pe ei; că aceasta făcînd, cărbuni de foc ingrămădești pe capul lui. Nu te birui de rău; ci biruiește cu binele pe rău” (Rom. 12 9—21).

Mi-am mai adus aminte apoi și de vedenia Sfîntului Antonie cel Mare, care zice: „Rugîndu-mă eu un an lui Dumnezeu ca să-mi descopere locul dreptilor și al păcătoșilor după moarte, după o anumită chemare Divină... am văzut pe oarecare ca un uriaș, lung, negru, urît și înfricoșat, stînd și ajungînd pînă la nori, avînd mîinile întinse în văzduh, sub care era un iazăr de foc ca o mare. Am văzut Sufletele călătorînd și înăuțîndu-se ca niște păsări zburătoare, și cîte treceau de la mîinile lungului aceuia, se mîntuiau, și trecînd de acolo, mergeau ceaialtă cale fără de grijă; i-ar cîte erau lovite de mîinile lui, se opreau și cădeau în iazărul cel de foc. Acela scrișnea cu dinții săi pentru cei ce zburau în sus deasupra lui; iar pentru cei ce cădeau jos, se bucura. Atunci am auzit de sus un glas către mine zicîndu-mi: Înțelege ceia ce vezi! Aceștia pe care-i vezi că zboară în sus, sînt Sufletele dreptilor, care nu s-au supus lungului aceuia, și merg în Rai. Lungul acela care stă, este vrăjmașul, care apucînd pe cei vinovați, îi oprește și nu-i lasă să treacă, surpîndu-i în iad, căci au urmat vocii lui și au fost stăpîniți de ținerea în minte de rău...” (P. o.c. pp. 7—8). De aici am văzut cît mult bine și fericire aduce omului ascultarea și pămîntul Cuvîntului lui Dumnezeu (Lc. 11 28).

Milostivirea Celui Prea Înalt însă, m-a acoperit și acolo, fiindcă n-am ținut răutate în inima mea asupra nimănui, n-am ținut minte răul pentru supărările ce mi s-au făcut de alții, și n-am avut răutate asupra celor ce mă vrăjmașuiau, nici m-am răzbunat asupra cuiva; ci, pe cît am putut, am arătat dragoste spre aceia, răsplătînd răul cu binele, și așa, cu nimic nu m-au aflat datoare la vama aceia. Diavolii văzînd că n-au pentru ce mă opri acolo, se tînguiau cumplit, văzîndu-mă că plec liberă de ghiarele lor cumplite. Astfel am plecat de acolo mai departe, bucurîndu-ne în Domnul.

Suindu-ne noi așa tot mai în sus în văzduh, mi-am luat îndrăzneala și am întrebat pe Sfînții Îngeri care mă duceau: „Domnii mei, rogu-vă să-mi spuneți, de unde știu aceste înfricoșate puteri și stăpîniri ale văzduhului toate faptele rele ale oamenilor ce trăiesc pe pămînt în toată lumea, ale fiecăruia în parte, precum și pe ale mele? Iată, văd că nu numai pe cele făcute la arătare, ci și pe cele ascunse, le știu și le vădesc aici”. Sfînții Îngeri mi-au răspuns, zicînd: „Tot creștinul, la Sf. Botez, primește de la Dumnezeu pe Îngerul său păzitor, care nevăzut îl păzește pe dînsul ziua și noaptea, călăuzîndu-l la tot lucrul bun pe calea vieții și a mîntuirii, în tot timpul vieții lui, pînă în ceasul morții. El scrie în cartea sa toate cuvintele, mișcările și lucrurile cele bune făcute de om în viața lui. Asemenea și căpetenia împărăției întinericului și a besnei iadului, care dorește a trage tot neamul

omenesc în pierzarea sa, postează fiecărui om ce se zămisleşte şi se naşte în lume, pe câte unul din înrăutăţitele sale duhuri viclene. Acela, umblind aproape de om şi în urma lui, îi pîndeste de aproape şi cu deamănuntul toate: privirile, mişcările, cuvintele, lucrurile şi activitatea din întreaga viaţă, şi neîncetat îl îndeamnă la viclesuguri şi la răutăţile lui, adică a păcatului în tot felul, pentru a jigni pe Milostivul Dumnezeu, ca doar şi-ar pierde moştenirea Împărăţiei Cerurilor, după care urmează a fi sortit osîndirei vecinice cu dişii în iad. Îndată ce vede că omul a încinât la rău, a vorbit rău şi a păcătuît, acei diavoli scrie toate păcatele în catastifu său, pe care apoi îi aduce la vâmi cu toate păcatele omului ce le scrise de el, ş.a.m.d. Astfel duce el tot păcatul la vama căruia i se cuvine aceuia. În acest chip sînt ştiute de vameşii văzduhului toate păcatele tuturor oamenilor din lumea pămîntească. Apoi după ce se desparte Sufletul de trup, cînd el depune multă sîrguinţă pentru a se sui la cele cereşti, la Ziditorul său, atunci — precum bine vezi — aceste duhuri viclene ale vămilor văzduhului, îl opresc pe loc, arătîndu-i scrise toate păcatele lui. Atunci Sufletul dacă are mai multe fapte bune decît păcate, nu pot opri vameşii aceia; iar dacă vor afla la el mai multe păcate decît fapte bune, îl opresc pe un timp în stăpînirea lor şi-l închid în temniţele iadului, unde-l muncesc atît cît le permite Dreptatea Dumnezeiască. Acolo suferă greu şi se chinuieşte Sufletul acela, pînă ce cu: posturi, rugăciuni, milostenii, Sfinte Liturghii, panahizi, pomeni şi alte faceri de bine făcute Bisericii şi săracilor de către ai săi, primeşte răscumpărare şi iese afară din iad.

Dacă însă vreun Suflet s-ar arăta atîta de păcătos, urît şi vrăjmaş lui Dumnezeu, încît să nu mai aibă nădejdie de mîntuire, fiind sortit dessăvîrşit în veşnica osîndă, atunci îndată diavoli îl pogoară pe acela în adîncurile iadului, unde este gătît locul lor, în veşnica muncă. Acolo îl ţin pînă la învierea obştească şi a doua venire a Domnului. După aceea are să se muncească veşnic; dimpreună cu trupul, în gheena (+) focului nestins. Încă şi altceva e bine să ştii: Pe această cale se suie spre cercetare numai Sufletele acelea care sînt luminate cu credinţa creştină şi au primit Sfîntul Botez. Necredincioşii, păgîinii, slujitorii de idoli, saracinii, ereticii, sectarii... şi toţi înstrăinaţii de Dumnezeu, nu mai vin pe calea aceasta spre Scaunul Dum-

(+) „Gheena cea de foc” e locul muncilor veşnice (Mt. 10 28; Ioan 3 36; Lc. 13 27—28). Această numire se trage din cuvintele evreieşti, care înseamnă „valea lui Enom”, aproape de Ierusalim, unde, în cinstea lui Moloh, se ardeau pruncii în foc (4 Imp. 16 3—4). După ce această grozavă aducere de jertfe a fost schimbată de Iosia (4 Imp. 23 10), în valea lui Enom se aruncau trnpuirile tilharilor omorîţi, hoiturile şi toată necurăţia, şi toate acestea se ardeau cu foc. Pentru aceia şi întîlnim rostirea: „Gheena cea de foc” (Mt. 5 22, 29, 30; 18 9; Mc. 9 43—47).

nezeirii, pentru că încă fiind vii, din viaţa pămîntească sînt îngropaţi în iad cu sufletele lor (Ps. 54 16; 9 17; Iov 21 13—15; Num. 16 30). Pentru aceia, toţi care sînt pierduţi pentru Împărăţia lui Dumnezeu, au pace adeseori pe pămînt, fiindcă dracii nu le zădăresc patimile lor trupesti şi sufleteşti, cum fac ei luptînd pe creştinii pravoslavnici; ci le mai şi sting încă poştele lor cele rele şi nu-i supără cu ele, aşa fel, ca şi prin aceasta să înşele pe vreunii creştini uşuratici a zice că religia acelora este mai bună decît Sfînta Religie a drept credincioşilor creştini...”

Chipul de faă ne arată pe Îngerii cu Sufletul omenesc ajunşi la vama 13-a, a pomenirii de rău, a vămăşiei, învrăjbirii şi a răzbunării. Vameşii-iraci ai acelei vâmi, dimpreună cu voievodul lor drăcesc, ies înaintea Sufletului, cercetîndu-l minuţios după catastifele lor de păcatle acestea, de ex. de:

214) Am ţinut minte răul? Am pomenit răul făcut de alţii? (a)

a) Pomenirea de rău este un păcat care arată dispariţia din om a dragostei Sînte de Dumnezeu şi de aproapele. „Eu — zicea Mîntuitorul către ludei — am cunoscut că nu aveţi în voi dragoste de Dumnezeu.. Cel ce este de la Dumnezeu, ascultă graiurile lui

Dumnezeu... Voi însă de aceia nu ascultați, pentru că nu sinteți de la Dumnezeu" (Ioan 5 42; 8 47; 10 26—27; Ier. 6 10—17).

Pomenitorii de răutăți să se pocăiască un an (P.B.G. p. 110 (88)). „Căile pomenitorilor de rău (sau clevetitorilor) sînt moarte (Prov. Sol. 12 29).

Clevetitorii, grăitorii de rău, pomenitorii de rău sau ponegriitorii, se dezleagă numai atunci cînd vor șterge pata sau prihănirea cu care au pătat pe aproapele lor, ce l-au ponegriț (Molittelnic, inv. către Duhovnic, o.c. pp. 69—70).

Tămăduirea de această boală sufletească o aflăm în îndelunga răbdare și nepomenirea de rău (P. o.c. pp. 395—405).

Pomenirile de rău produc răzbunări și dueluri. Duelul pornește din orbirea diavolească a orgoliului, din mîndrie. Păcatul acesta e contra minții sănătoase, a legilor vieții omenești și a poruncilor lui Dumnezeu. Cei uciși în duel, se consideră sinucigași, cărora nu li se poate face nici un fel de slujbă bisericească, nici se pot îngropa în cimitir fără învoirea specială a Episcopului. Cei ce au ucis în duel pe aproapele lor, se canonicăsc cu cel mai aspru canon al uci-gașilor. Se împărtășesc la sfîrșitul vieții lor, dacă se pocăiesc cu lacrimi (P. B. Sache, 136).

Ura e un foc ce arde
Pe pămînt, atît de viu
Că ucide prunci în leagăn
Și moșnegi pune-n sicriu...

Dacă n-ar fi și iubirea
Soare, peste-a lumii gheață,
Pe pămîntul plin de ură
N-ar mai fi un om, în viață

POMENIREA DE RĂU ȘI RĂZBUNAREA SE VINDECĂ PRIN IUBIRE. Această doctorire creștinească ne-o recomandă Însuși Mîntuitorul, zicînd: „Ați auzit că s-a zis: Să iubești pe aproapele tău și să urăști pe vrăjmașul tău. Eu însă zic vouă: Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvîntați pe cei ce vă besteamă pe voi, faceți bine celor ce vă urăsc pe voi și vă rugați pentru cei ce vă supără și vă prigonesc pe voi", (Mt. 5, 43—44). Omul, pentru că ne este dușman, nu încetează să ne fie și aproapele nostru; de aceea: Iosif, David, Sf. Ap. Pavel, Sf. Arhidiacon Ștefan și alți mulți Sfinți, ne-au dat frumoase exemple de dragoste către vrăjmași. Pentru pricina că ne este dușman, omul nu încetează să fie fratele nostru, scrie feric. Augustin, și de mai multe ori cînd ți se pare că ai urît pe un vrăjmaș, ai urît pe un frate, șinu știi! (Extract asup. Ps. 54 7). Aceasta este întemeiată pe legea naturală, care

asa de frumos și de categoric este exprimată în cuvintele Mîntuitorului: „Precum voiți să vă facea vouă oamenii, faceți și voi lor așijderea" (Lc. 6 37). Precum am mai arătat, această doctorie o găsim și în Vechiul Testament. Astfel, cel mai înțelept dintre oameni, Solomon, scrie: „De este flămînd vrăjmașul tău, dă-i să mănînce, de-i este sete, adapă-l... De va cădea vrăjmașul tău, să nu te bucuri de el, și pentru împiedicarea lui nu te înălța" (Prov. Sol. 25 21; 24 17).

Și într-adevăr, dacă creștinul urăște pe vrăjmașul său, se aseamănă cu un păgîn și nu mai este creștin, fiindcă Mîntuitorul a zis: „Întru aceasta vor cunoaște toți că sinteți ai Mei ucenici, de veți avea dragoste între voi... și: Eu zic vouă: Iubiți pe vrăjmașii voștri" (Ioan 13 35; Mt. 5 44), adică trebuie să iubiți pe vrăjmași, deoarece nu zice: Eu vă sfătuiesc să iubiți, sau puteți să iubiți pe vrăjmași; ci poruncește: „Eu zic vouă, iubiți pe vrăjmașii voștri!" Argumentul acesta îi putem scoate și din epistolele Sf. Ap. și Ev. Ioan: „Această poruncă avem de la Dînsul (Dumnezeu), ca cel ce iubește pe Dumnezeu, să iubească și pe fratele său" (1 Ioan 4 21). „De iubiți pe cei ce vă iubesc pe voi, ce plată veți avea? Au nu și vameșii fac aceeași? Și de veți îmbrățișa cu dragoste numai pe prietenii voștri, ce faceți mai mult? Au nu și vameșii fac așa?" (Mt. 5 46—47), adică să iubiți pe aproapele vostru chiar de vă este vrăjmaș. Această iubire să-și aibă rădăcina în dragostea voastră către Dumnezeu și în supunerea voastră poruncilor Sale. În chipul acesta dragostea către aproapele este strîns legată cu dragostea către Dumnezeu, deoarece nu este cu putință de a iubi cineva pe Dumnezeu și a nu se supune poruncilor Sale.

În telul acesta dragostea noastră devine universală, precum trebuie să fie, și ne deschide inima pentru toți oamenii, fără deosebire, chiar și pentru cei degradați și înjosiți prin faptele lor, care în loc de iubire, ar merita disprețul și ura noastră... (T.D.M.C. o.c. 207—8).

215) Am blestemat... hulit... molipsindu-mi astfel copiii, su-pușii și pe cei care m-au auzit?

216) M-am răzbunat pe alții cu răutate, în loc de a mă calma și a-i ierta?

217) Am lovit pe alții cu mînie? Am scuipat pe alții?

218) M-am judecat cu aproapele, pe care l-am tîrît la judecăți?

219) Am bătut animalele împovărate peste puterile lor, dră-cuindu-le?

220) Am fost nerăbdător în ispite, am înjurat de cele Sfinte, am drăcuit la mînie? Alte ori din obișnuință, plăcere, mîndrie, am pomenit pe diavolul aproape la orice cuvînt? (Vezi nota întrebării 209).

221) La minie m-am pornit ca o fiară sălbatică asupra oamenilor, casnicilor și dobitoacelor? Am bătut pe aproapele și am făcut vărsare de sînge?

222) Am muștrat cu nemilostivire?

223) Am făcut altora scîrbă și necaz... i-am ponegriț, amărit, tulburat, păgubit, pornit spre minie și pismă?

224) Sînt învrăjbit cu alții și țin minie pe ei și astăzi? (b)

b) SĂ FOLOSIM DRAGOSTEA ÎNTOTDEAUNA. Dragostea adevărată ne îmbogățește. Dumnezeu Însuși este dragoste. Deci, cele ce se fac de mulți creștini fără de dragoste, Domnul nu binevoiește în ele. Cum va primi oare Dumnezeu rugăciunea ucigașului, sau darurile, pîrgile sau aducerea de roade, dacă mai întii, după cum cere cuvîntul, nu se va pocăi? Dar poate tu negreșit îmi vei zice: „Eu nu sînt ucigaș”. Și eu îți voi arăta că nu ești ucigaș, dar mai virtos te va muștra pe tine Sf. Ioan cuvîntătorul de Dumnezeu zicînd: „Tot cel ce urăște pe fratele său, este ucigaș de om” (1 Ioan 3 15). Așa dar, iubiții mei frați, nimic să nu cinstim mai mult decît să ne sirguim a cîștiga dragostea cea desăvîrșită. Nimenea să nu aibă ceva asupra cuiva. Nimenea să nu răsplătească cuiva rău pentru rău. Soarele să nu apună în minia voastră. Să lăsăm datornicilor noștri toate, și să tragem spre noi dragostea, că aceasta acopere mulțime de păcate (Ioan 15 12—13; 1 Petru 4 8; 1 Cor. 13).

Ce folos este fiilor, dacă cineva ar avea toate, iar pe dragoste, care îl mîntuiește, nu o are? Precum dacă cineva va face un prînz mare, chemînd pe împăratul, pe boieri, și toate le-ar pregăti cu îndestulare, ca nimic să nu-i lipsească; iar sare nu va avea, au doară poate să se mănince prînzul acela? Nu, cu adevărat. Deci, cheltuiala a păgubit-o, osteneala și-a pierdut-o și de la cei chemați de dinsul și-a agonisit ocară. Așa și aicea. Ce folos este în felurite vînturi a se osteni cineva fără de dragoste? Fără aceasta tot lucrul și toată fapta este necurată. Măcar și feciorie de are cineva, măcar de postește, priveghiază, se roagă, ori de face ospăț săracilor, ori daruri de i se pare că aduce, sau pîrgi, aduceri de roade, ori de zidește Biserici, ori altceva de lucrează, fără de dragoste, toate acelea în nimic se vor socoti înaintea lui Dumnezeu. Nicidecum nu binevoiește Domnul într-insele. Auzi pe Apostolul zicînd: „De aș grăi în limbile Îngerilor și ale oamenilor, de aș avea proorocie, de aș ști toate tainele, de aș avea toată cunoștința, și de aș avea credință încît să mut și munții; iar dragoste nu am, nimica nu mă folosește” (1 Cor. 13). Astfel, cel ce are vrajbă asupra fratelui său și i se pare că aduce ceva lui Dumnezeu, este ca cel ce jertfește ciine, și ca o plată a unei curve se va socoti (Is. 66 3; 2 Lege 23 18). De aceea, fără dragoste să nu voiești a face nimic, căci dragostea

acopere mulțime de păcate. O, ce fel de bunătate defăimăm! O, de cîte bunătăți și de cîtă bucurie ne lipsim necîștigîndu-ne dragostea! Pe aceasta Iuda nevrînd să o cîștige, a ieșit din mijlocul cetei Apostolilor, lăsînd Lumina cea adevărată, pe Dascălul său și pe frații săi urîndu-i, s-a dus în întuneric. Pentru aceea și verhovnicul Petru zice: „A crăpat Iuda și a mers în locul său” (F. Ap. 1 16—25). Aceasta o adevărește și Sf. Ap. și Ev. Ioan, cuvîntătorul de Dumnezeu, zicînd: „Cel ce urăște pe fratele său este în întuneric, și în întuneric umblă, și nu știe unde se duce, că întunericul i-a orbit ochii lui...” (1 Ioan 2 9—17; d. Sf. Efrem Sirul, Tom. III, 15—16).

225) Mi-a părut rău cînd nu m-am putut răzbuna? N-am folosit rodnicia tăcerii? (Vezi „Oglinda Duhovnicească” pp. 3418—3427; 3295—3354; 3417—3418; 3653—3661; 3427—3482; 3545—3552, de autor).

Îngerii socotindu-se cu acei vameși precum și cu șeful lor, îi părăsesc și pleacă cu Sufletul înainte în calea lor cerească.

FERICIREA CELOR CE AU BIRUIT CU BINELE FELURITE RĂUTĂȚI.

- 1) Ochiul lui Dumnezeu Tatăl Ceresc. Jos ispitele.
- 2) Mîntuitorul Hristos Dumnezeu-Omul, Arhiereu, Împărat universal și etern, stînd pe Scaunul Slavei Sale.
- 3) Duhul Sfînt în chip de porumbel.
- 4) Cei patru viețuitori înarițați — cu cîte patru aripi — formînd Tronul Dumnezeirii.
- 5) Sfînta Fecioară Maria, Maica Domnului nostru Iisus Hristos Dumnezeu-Omul.
- 6) Serafimi cu cîte șase aripi (Is. 6 2).
- 7) Heruvimi cu cîte patru aripi (Iez. 1 6).
- 8) Celelalte șapte cele îngerești.
- 9) Sf. Ioan Botezătorul cu Sfinții Prooroci.
- 10) Sfinții Apostoli.
- 11) Sfinții Ierarhi.
- 12) Sfinții Mucenici și Mucenițe.
- 13) Sfinții Cuvioși și Cuvioase.
- 14) Sfinții Drepti și Drepte.
- 15) Mulțime de oameni, femei, tineri și bătrîni, copii și copile, discută aprins, se învrăjlesc, pomenesc și vorbesc de rău, clevetesc, suduie, drăcuie, înjură... Din gurile pomenitorilor de rău și a clevetitorilor, ies draci mulți, unii după alții, în chip de broaște, șerpi și viermi păroși... Alții se înfurie, pornindu-se a se răzbuna.

acelor persoane păcătoșite (bărbați și femei) mici și mari, unele chiar încoronate, se împleticesc cu cozile după capetele lor, și încleștindu-i puternic cu ghiarele, îi rup cu dinții lor mari și ascuțiți, ieșiți afară din gură. După ce-i torturează pînă-i dă gata, prăpădiți, îi aruncă în iazărul de foc, unde se deșteaptă țipînd de groază în insuportabilele torturi. Despre chinuirea acestor fel de păcătoși neîndreptați vezi și predica rostită de Sf. Mucenic Sebastian, în V. Sf. 18 Dec. pp. 898—902).

Acele gadini torturătoare, se pot numi și viermele neadormit, adică chinul, vederea păcatelor săvîrșite, chipul muncii în care se torturează, și vederea Sufletelor dreptilor în înălțimea Raiului pierdut, care se veselesc fericite într-însul. Cum viermele născîndu-se din lemnul putred și rugina din fier, își mănîncă apoi pe născătorii lor, așa și făcătorii nelegiuirilor — păcătoșii notorici — se văd roși pururea de viermele științei lor, care-i roade și mănîncă neîncetat. Satisfapțiile ce le simt păcătoșii cînd păcătuiesc, răzbunîndu-se în vreun chip asupra semenului lor, pe care-l urăsc, (de ex.: bețivii în beție, trufașii în lux, mode șuchiate, în sluțirea portului cuviincios și a fetelor, petrecăreții în petrecerile cu jocuri, cîntece curvești, viețuiri anticreștinești; minioșii în satisfacerea miniei cu vorbe grosolane, loviri; desfrînații în desfrînări; lacomii în lăcomie; mîndrii în mîndriile lor; pismătăreții, zavistnicii în patima lor prin clevetiri, ironizări și ponegriri; leneșii în neîndeplinirea îndatoririlor lor creștinești; furii în jefuiri, etc. etc.), se prefac în viermi, gadini, jivini neadormite, care rod și mănîncă cele dinăuntru lor... (S.P.A. o.c.; St. Grigore Dialogul, după zisa Proorocilor și a Mîntuitorului: (Is. 66 24; 34 9—10; Zah. 14 12; Inț. Sol. 2. 10—22; Mc. 9 44—48; Apc. 14 9—11).

Acestea cunoscîndu-le mai din vreme, să ne aducem aminte de cuvintele Mîntuitorului, Care ne zice: „Vedeți și auziți, cu ce măsură măsurați, vi se va măsura vouă, și se va adăuga vouă celor ce auziți acestea” (Mc. 4 24). Deci, să părăsim tot păcatul, ca, prin ajutorul Domnului Dumnezeu, să scăpăm de osînda vecinică și să dobîndim odihna și fericirea cea fără de sfîrșit...

Ferice de cel ce are
Casă mică, Suflet mare...
Vai de omul care are
Suflet mic, în casă mare...

VAMA a 14-a, A UCIDERII ȘI A SINUCIDERII

Neputînd să mă rețină vameșii-diavoli la acea vamă fioroasă a lor, ne-am suit și de acolo tot mai în sus, pe calea vămilor văzduhului, pînă ce am ajuns la vama 14-a, a uciderii. Acolo vameșii aceia cercetează cu deamănuntul Sufletele creștinești de grelele păcate ale uciderilor, pruncuciderilor, fraticiderilor, pariciderilor, sinuciderilor și sfătuirile de rău, plăsmuirile și premeditățile pentru săvîrșirea acestor grozăvii, de orice fel de loviri și răniri grave și mortale, ori cu ce și ori unde: pe spate, peste cap, peste față, în piept, în cap, peste mîini ori peste picioare, peste grumaz, etc., cu criminalul scop de a rupe firul vieții altora sau chiar și al vieții lor. Suflarea cu ură ucigătoare... lovirea cu minie, iuțime sau tulburare. Feluritele ucideri de oameni și prunci (prin avorturi, etc.), sinuciderile, ba chiar și gîndurile și sfătuirile demonice pentru săvîrșirea acestor groaznice păcate. Toate acelea se întrebă cu deamănuntul și se pun în cumpănă. Pentru toate păcatele acestea și cîte curg din nelegiuirea aceasta, vameșii aceia strigau tare, învinuind îngrozitor pe cei aflați vinovați cu cîte ceva din acestea, ca și la celelalte vămi.

Îngrozită de acele cumplite amenințări ale demonilor, mi-am adus aminte de cuvintele hotărîtoare ale Domnului: „Ce ai făcut? Glasul singelui fratelui tău strigă către Mine din pămînt... Eu voi cere viața omului (ucis) din mîna omului și din mîna fratelui său... De va vărsa cineva sînge omenesc, sîngele aceluia de mîna de om se va vărsa... Să nu ucizi... Cel ce împinge pe cineva în robie, în robie va merge, și de va ucide cineva cu sabia, de sabie urmează a se ucide... Uciagașii nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu... Iar... ucigașii... partea lor este în iazărul cel ce arde cu foc și pucioasă, care este moartea cea de a doua” (Fac. 4 10; 9 5—6; Eș. 20 13; Mt. 19 18; Apc.

13 10; 1 Cor. 6; comp. Fac. 4 10—24; 9 5—6; Num. 35 33; 2 Lege 27 24—25; Mt. 26 52; Cols. 3 9—10; Apc. 21 8; 22 15).

Noi și de acolo, dînd puțin, am scăpat cu ușurință, fiindcă nu numai că n-am lovit, dar m-am ferit și de a ocări pe alții.

Îngerii cu Sufletul omenesc ajung la vama uciderilor și sinuciderilor. Vameșii-draci ai acelei vămi, cu șeful lor drăcesc, le ies înainte cu felurite unelte ale uciderilor și sinuciderilor. Unii apar înainte cu pumnale, săbii și furci, alții cu topoare și spăngi, alții cu ștreanguri, alții cu revolvere și felurite arme de foc... și cu alte felurite unelte, otrăvuri, buruieni, injecții sau alte meșteșuguri satanice... aducătoare aminte celor vinovați de acest cumplit păcat de moarte. Vameșii negri, urîți și furioși ai acelei vămi încearcă fiecare suflet păcătos, în parte, cu foarte multă sîrguință, d. ex. de:

226) Am gîndit a mă răzbuna asupra vrăjmașilor care mi-au făcut rău? Am poftit să li se întîmple vr-o mare pagubă, primejdie și moarte celor ce m-au supărat și mi-au făcut necaz? Am purtat pismă asupra celor ce m-au supărat, mîhnit, căutînd a le face rău, a-i lovi și ucide? Am avut și am uriciune de moarte asupra celor ce mă nedreptățesc, scîrbesc, ponegresc și prigonesc?

227) M-am asociat cu răii, necredincioșii și eterodocșii, și am discreditat, prigonit și distrus pe Preoții zeloși și pe Creștinii binecredincioși?

228) Am lovit pe alții, zdruncinîndu-le sănătatea și scurtîndu-le viața prin hărțuiri satanice?

229) Am urît pe aproapele meu? Am fost crud cu animalele și cu oamenii? Am bătut rău și am stîlcit pe alții? Am sfătuit pe alții la bătăi și ucideri?

230) Am ucis pe alții prin lovire, vărsare de sînge, cuțit, sabie, armă, otrăvire, înecare, sugrumare...? Am ucis oameni: cu voie (a) fără voie (b), în război, în apărare legitimă, mișelește? (c) M-am hotărît a mă sinucide? (d)

a) Ridicarea vieții aproapelui aparține numai lui Dumnezeu. Păcatul uriciunii și răzbunării, față de dragostea către aproapele, culminează în omor. Cei ce în furia lor vor lovi și omori pe aproapele lor, de vor fi clerici, să se caterisească; iar de vor fi mireni, să se afurisească (Apost. 66 (65); R.B.O.R. art. 38).

Uciderea cu premeditare și toată voia, se canonisește cu 20 de ani pocăință și neîmpărtășirea cu Sfintele Taine și metanii 1000 în zi (Sf. Vasile, 56; 13; 33; 43; 52; Ancira, 22; 23; P.B.G. p. 101 (41).

b) Uciderea fără de voie se canonisește cu 10 ani pocăință și neîmpărtășirea cu Dumnezeieștile Taine (Sf. Vasile, 57; 54; 11; P.M.B. gl. 335).

c) Ucigașii în război, în tilhărie, în apărarea legitimă, 3 ani pocăință și neîmpărtășire (P.M.B. gl. 335).

CONȘTIINȚA ÎI TORTUREAZĂ GROAZNIC PE UCIGAȘI. În anul 1858, într-un oraș din Germania, un om a fugit în turnul Bisericii și a tras clopotul ca să se adune lumea. După ce s-a adunat mulțime de popor, a spus înaintea tuturor, că el și-a ucis cu o sapă pe fiul său pentru că n-a voit să-i dea niște bani. Conștiința însă nu i-a dat pace pînă ce și-a spus păcatul.

UCIGAȘUL N-A AFLAT PACE NICI MORT. Un tînar cu numele Florian, din pismă, și-a înveninat pe fratele său mai mare. Mai tîrziu a fugit din casa părintească, pentru că nu avea liniște sufletească. Rătăcind prin păduri mai multă vreme, a dat de casa unui vîinator, care l-a primit și i-a dat apoi și fata în căsătorie. Dar nici atunci n-a avut pace în Suflet. Și-a părăsit temeiă și s-a făcut călugăr, apoi soldat. Dar nicăieri n-a aflat pacea Sufletului. În urmă scrise această scrisoare soției sale: „Nu mai pot suporta chinurile Sufletului meu. Citește istoria vieții mele și află tu Suflet bun și nobil, cît de mișel a fost bărbatul tău... Nu cred că în iad

să fie torturi asemenea acelor, pe care le suferă conștiința păcătoasă în lumea aceasta. Rămii cu bine! Când vei citi această scri-soare, eu voi fi deja în cealaltă lume, în iad, unde mă așteaptă chinurile veșnice...”

Iată unde l-a dus uciderea fratelui său! (D.C. o.c. pp. 158—9).

d) Sinuciderea e cel mai mare păcat. E un groaznic păcat împotriva Duhului Sfânt. Sinucigașii nu se înmormîntează cu prohod, nici în cimitir; ci se leapădă (se îngroapă) aiurea ca niște spurcați. Excepții se fac numai cu sinucigașii stricați la minte, nebunii... (P.B.G. p. 121 (143); Sf. Timotei, 14; Mt. 25 24; 1 Ioan 5 16—17).

SINUCIGAȘUL SALVAT DE UN PREOT. „Odată — istorisește un Preot — am întilnit afară din oraș un om, care era foarte abătut și supărat. Apropiindu-mă de el, am încercat să-i vorbesc; dar el mă respinse cu asprime. Eu însă nu m-am lăsat învins și am încercat să intru din nou în vorbă cu dînsul... Mișcat de cuvintele pline de iubire pe care i le-am spus, omul începu a-și descoperi gîndul ce-l avea de a se sinucide. Atunci l-am întrebat serios: „Și după aceea îți va fi mai bine?”... Arătîndu-i apoi ce mare păcat este uciderea de sine, omul nostru își schimbă cu totul inima și gîndul ce-l avea. El merse de se spovedi, și de atunci înainte a trăit o viață cu totul nouă și cu încredere în Dumnezeu, spovedindu-se mereu. Astfel, niciodată nu-i mai veni acel gînd păcătos...”

SĂRACUL OPREȘTE PE OFİTER DE A SE SINUCIDE.

Un ofițer își pierdu cu totul curajul în fața unor greutăți ce-l ajunseră; astfel, se hotări să-și pună capăt zilelor. Merse deci într-o pădure și, crezînd că este singur în acel loc, scoase revolverul și voi să tragă asupra sa. Din fericire, acolo în apropiere era un om, care văzîndu-l ce vrea să facă, se aruncă asupra lui și-i prinse mîna. Ofițerul furios, voia să tragă în el. Dar acela, fără să se teamă, îi zise: „Trage, nu mă tem de moarte, eu am mai multă tărie ca d-ta, căci de 20 de ani lupt împotriva sărăciei celei mai mari, și totuși, nu mi-am pierdut curajul!” Aceste cuvinte îl luminară pe ofițer și-l făcură să i se renască în Suflet nădejdea ce o pierduse. Astfel, lepădă de la sine gîndul acela păcătos, și se făcu prieten bun cu cel care îl scăpase de la moarte (D.C. o.c. 153—4).

PREOTUL OPREȘTE O DOAMNĂ DE LA SINUCIDERE.

Cei ce salvează pe deznădăjduiți din prăpastia pierzării, unde se prăbușesc, fac o strălucită faptă bună. Un Preot din Elveția a zidit o casă mare, în care aduna pe cei deznădăjduiți și bolnavi la Suflet. Acolo îi vindeca de boala lor, citindu-le și lămurindu-le Dumnezeiasca Scriptură. Într-o zi, cînd își făcea el plimbarea obișnuită într-un colț de pădure, dă de o femeie, care stătea gata să se împuște. Apropierea pe neașteptate a pașilor acelui Preot, a tulburat-o și

n-a cutezat să sloboadă arma. Preotul s-a apropiat de ea, și a început cu blîndețe s-o cerceteze, că de ce a vrut să săvîrșească un păcat atît de groaznic și negru... Femeia plîngînd a început să spună: „Am fost măritată și mi-au murit copiii, și acum mi s-a stins din viață și bărbatul. Nu mai am pentru ce trăi. Mi s-a urît de viață, dacă nu am pentru cine mai trăi...” Preotul a aflat că avusese avere și a părăsit-o, fiindcă n-o mulțumea nici aceasta... Apoi el i-a vorbit cu blîndețe pentru greutatea păcatului mare pe care era să-l facă, și despre A-tot-Puternicia și Măreția lui Dumnezeu, și despre bunătatea Lui, Care iartă totul cînd omul se căiește și hotărăște despre bunătatea Lui, Care iartă totul cînd omul se căiește și hotărăște rîndu-se, viețuiește după voia și plăcerea Lui. Apoi a rugat-o să vie în casă la dînsul. Ajungînd cu ea la el acasă, Preotul i-a pus în mînă Dumnezeiasca Scriptură a Vechiului și Noului Testament, și i-a arătat cît să citească în toată ziua. Mergînd la plimbare, îi vorbea lămurindu-i cele ce le-a citit. Inima ei se întărea zilnic (Iez. 18 21—24, 27—28), bucuria ei creștea și tot mai lămurit vedea, că Dumnezeu i-a dat fiecărui om să aibă pentru ce trăi... „Tu ai pe ai tăi, de nu, te lupți pe seama tuturor. Cîți sînt lipsiți! Cîți au lipsă de mîngîiere, de ajutorul nostru! Cîți n-au lipsă de iubirea noastră!” și-a zis femeia, și așa, a înțeles că acesta e rostul vieții. La urmă i-a mulțumit Preotului, spunîndu-i că de acum înainte are pentru cine trăi, că Dumnezeiasca Scriptură i-a dat tărie și tîntă călăuzitoare vieții...

231) Am ucis oameni atăcîndu-i mișelește, cu cuvîntul, prin grăirea de rău și ponegriri, prin răzvrătirea contra Sfintei Biserici Ortodoxe pe chestia îndreptării calendarului? (Ier. 18 18—23; 11 19—22; 20 7—13).

232) Am ucis pe alții pentru a le răpi averea?

233) Am contribuit la uciderea și sinuciderea sufletească și trupească a copiilor mei?

234) În împreunări ne-am ferit și am împiedicat zămislirea, venirea copiilor în lume? Am făcut și dat: buruieni, doctorii otrăvitoare, injecții, masaje... femeilor gravide, spre a-și ucide pruncii în pîntece? Cu aceasta am omorît și oameni, dîndu-le în mîncare, în băuturi... prin injecții? Am băut și întrebuințat: buruieni, otrăvuri, injecții... ca să nu facem copii? Am ucis copiii în pîntece... avortat? Am sfătuit fete, femei și văduve gravide a merge la moașe și doctori spre a-și avorta pruncii? (e)

e) Oricare muiere va bea ierburi ca să nu nască copii, șapte ani și metanii 200... Muierea de va începe, și va bea oarecare farmece ca să se scurgă și să lepede începerea dintr-însa, opt ani și

metanii 367; iar de i se va întâmpla ei a muri, să nu se îngroape (cu Preot)...

Muierea otrăvitoare, pînă la moarte să se pocăiască și metanii cîte un întineric într-o zi... (otrăvurile provoacă și avorturi) (P.B.G. p. 115 (124; 125).

Femeile care curvesc și-și omoară fătul în pîntece, forțindu-se să facă ucideri, să se oprească, după hotărîrea dată mai înainte, ca să se împărtășească la ieșirea din viață; iar procedînd cu iubire de oameni după cum am aflat, hotărîm ca (să tie oprite) vreme de 10 ani după treptele hotărîte (Ancira, 21).

Femeile care i-au (dau) buruieni otrăvitoare și pierzătoare, și cele ce primesc otrăvurile omoritoare de prunci, să se supună (canonului de 20 ani) al ucigașului (Sin. VI ec. can. 91; Sf. Vasile, 56).

Curvele care își strică pruncii în pîntece, 10 ani să nu se împărtășească. Asemenea și cele ce le-au dat buruieni (otrăvuri, injecții ori altceva, ca să lepede) (Ancira, 25; P.M.B. gl. 374).

OAMENILOR! CREȘTEȚI ȘI VĂ ÎNMULȚIȚI. Dumnezeu după ce a creat pe om cu Sfat după Chipul Său, bărbat și femeie i-a binecuvîntat, zicîndu-le: „Creșteți și vă înmulțiți, umpleți pămîntul și-l stăpîniți, domniți peste toate...”. Împlinatorii acestei binecuvîntări, trupește și mai mult duhovnicește, tind a înțelege pe Dumnezeu și a deveni după Asemănarea Lui. Filosoful Hegel

Adam și Eva cu fiii lor. Adam cunoscînd pe soția sa Eva, a născut pe Cain și pe Calmana gemeni, pe Abel cu Delvora gemeni, pe Sit cu Asvana gemeni, și alți mulți fii și fiice (Fac. 4 1—2, 25; 5 4), după porunca lui Dumnezeu și conlucrarea Lui: „Creșteți și vă înmulțiți, umpleți pămîntul și-l stăpîniți...” (Fac. 1 28).

zice: „Cine nu e tată, nu e om deplin”, pentru că nu-i icoana deplină a Tatălui Ceresc. „Atunci am înțeles pe Dumnezeu cînd am ajuns tată”, zice alt înțelept. De asemenea și femeia nu-i deplină decît atunci cînd devine mamă. Ca și în prima zi a creației se face lumină în viața femeii odată cu fiecare zămislire, naștere și creștere a pruncului trupească și spirituală. Femeia nici odată nu-i mai aproape de Dumnezeu ca atunci cînd este mamă bună. Rostul căsătoriei este înmulțirea oamenilor.

Femeia se binecuvîntează prin naștere de fii (Fac. 1 28; Ps. 127...), se mîntuiește și devine Biserică a Domnului prin naștere de fii (1 Tim. 2 15; Rom. 12 1; Apc. 12 1—2). Mama născînd pruncul, zidește o nouă Biserică lui Dumnezeu, nefăcută de mîna omenească. Mama e un arhitect și ziditor conlucrător cu Dumnezeu, al unui lăcaș de închinare; mai curat decît orice lăcașuri domnești, regești sau împărătești, mai plăcut decît orice munte de marmoră albă, mai prețios decît orice zidire ridicată de mîna omenească, mai trumos decît toate monumentele artistice de piatră, argint, aur, sau de pietre scumpe... Pentru această Biserică vie a venit Iisus Hristos pe pămînt, a pățimit, S-a Jertfit și S-a proslăvit. Mama născîndă întregeste Trupul lui Iisus — Biserica — fiindcă noi sîntem mădulare ale Trupului Lui, din carnea și din oasele Lui (Efs. 5 30). Copilul născut și renăscut ca un Anghel al Domnului Dumnezeu, vină între părinți, în familie, în Biserică și în societatea omenească cu următoarea scrisoare Divină: „Cine primește pe acest prunc, pe Mine Mă primește” (Mt. 18 5). Ceea ce-i Iisus născut mai presus de fire din P.S. pururea Fecioara Maria, este fiecare prunc sau pruncă după fire și adoptare născut și renăscut. Cuvintele Bunei-Vestiri se repetă și la bunele mame: „Bucură-te... Domnul este cu tine... Binecuvîntată ești tu” (Lc. 1 28). Ceea ce s-a petrecut cu P.S. Fecioară Maică în chip supranatural, se petrece cu fiecare mamă în mod natural. Astfel, și la zămislirea muritorilor se poate spune: „Puterea Celui Prea Înalt te va umbri” (Lc. 1 35).

Ana cea stearpă, mama Sfîntului Prooroc Samuil, cînd a rămas însărcinată — binecuvîntată — Duhul Scripturii conglăsuiește: „Domnul Și-a adus aminte de tine” (1 Imp. 1 19). Fericirea și binecuvîntarea soților este în a avea copii mulți născuți și renăscuți. Aceasta reiese clar și din cuvintele inspiratului psalmist: „Ferice de tine, cel ce te temi de Domnul, care umbli în căile Lui. Că te vei bucura de munca mîinilor tale; fericit vei fi și bine-ți va merge. Femeia ta va fi ca o viță rodită înăuntrul casei tale și copiii tăi vor fi ca niște mlădițe de măslin împrejurul mesei tale. Așa se binecuvîntează omul care se teme de Domnul. Binecuvîntă-te-va Domnul din Sion și vei vedea fericirea Ierusalimului în toate zilele vieții tale. Vedeai-vei pe fiii tiilor tăi. Pace peste poporul Domnului” (Ps. 127).

În căsătorie — zice feric. Augustin — să se iubească bunurile căsătoriei: copiii, credința și taina. Dar copiii trebuie să fie nu numai născuți; ci să se și renască. Căci se nasc spre pedeapsă, dacă nu sînt renăscuți spre viață”.

EGIPTEANCA, ROABA LUI AVRAAM, ÎȘI ÎNGRIJEȘTE COPILUL, ȘI CREȘTINELE NOASTRE ÎI OMOARĂ! Căsătorii, în orice sărăcie sau străinătate, să fie credincioși, să-și îndeplinească menirea lor, să nu conlucreze împotriva legii Dumnezeiești, pentru a nu cădea în osînda și prăpădul lui Onan (Fac. 38 8-10). Dumnezeu, Care pururea Se grijește de toate creaturile Sale neînsuflite și de toate vietățile, poartă grijă cu mult mai mult de fiecare mamă însărcinată, binecuvîntată, și de fiecare prunc sau pruncă ce vin pe lume. Priviți la speciile patrupedelor, cum pentru oricîți pui ar naște fiecare, Dumnezeu, într-un mod foarte minunat, nepri-ceput de mulți, le dă atîtea izvoare de hrănire și creștere (Vezi nota întrebării 172, din această carte).

Dumnezeiasca Scriptură, în cap. 16 și 21 al Facerii, ne spune despre Agar, roaba egipteană a lui Avraam. Aceasta devenind mamă, este alungată în pustiu, odată cînd purta fiul în sîn și altă dată cînd și-l purta la sîn. Singură, săracă, străină, oropsită, strîm-torată, alungată, rătăcitoare, groaznic mîhnită în durerea și sus-pinul ei, nimenea dintre oameni nu-i întinde o mînă de ajutor.

Agara se grijește din răspuțeri de copilul său. Dar, va-a-a-i, unele mame creștine denaturate, și-i omoară!!!

Dar iată, tocmai în acea sărăcie și strîmtoare, ea este binecuvîntată de Dumnezeu. Domnul Și-a adus aminte de ea. Puterea Celui Prea Înalt a lucrat în ea. Iată Îngerul Domnului o cercetează în necazul ei cel mare, o apără, o sfătuiește, o așează pe calea cea bună a mîntuirii ei și a pruncului de orice pericol. Îngerul acesta, nevăzutul tovarăș, străjuiește lîngă fiecare mamă, binecuvîntată, cu o nouă și grea încredințare a lui Dumnezeu.

Nimenea, pentru nimic în lume, să nu se lase amăgit de îngerii căzuți a delătura venirea pruncilor în lume, prin felurite meșteșugiri drăcești, ca să nu se pericliteze vremelnice și veșnic. Fiecare copil își are Darul lui de la Dumnezeu. Numele aceluia pe care-l poartă în pîntece, naște și crește bine, este un Iisus sau mîntuitor. Da, este asemenea unui creștin mîntuitor: mîntuiește părinții în bătrînețele neputincioase, mîntuiește viața de pierzare, mîntuiește speranța gata să cadă în dezamăgire, mîntuiește familia, Biserica, societatea, neamul, mîntuiește viitorul, mîntuiește strălucitele vir-tuți creștinești, își mîntuiește tata și mama, care culegîndu-l din cer, l-au adus în această lume văzută, cum adevăresc Stintele Scrip-turi și Tradiții. Acestea știindu-le, să avem deosebita grijă, pentru primirea, nașterea, renașterea și creșterea pruncilor în spiritul drep-tei credințe creștinești.

Căsătorii care iubesc copiii, arată prin aceasta că ei vor să trăiască nu să moară.

MAICA DOMNULUI CU PRUNCUL IISUS ÎN BRAȚE ESTE PILDA VIE MAMELOR CREȘTINE. Odinioară un vene-rabil călugăr, rugîndu-se fierbînt în Duh și Adevăr, înaintea Icoa-

„Cununa mea — zice Maica pururea Fecioară — este Fiul meu iubit Iisus Hristos. El este adevărata mea podoabă, nu zărzămurile idolești, nici zorzoanele (mărgele, lăncișoare, mărțișoare, salbe și alte nimicuri ale) satanice trufii femeiești (Is. 3 16-24; comp. 1 Petru 3 3-6; 1 Tim. 2 9-10).

Maică Preacurată
Pururea Fecioară
Sufletul din mine
Nu-l lăsa să moară.

Ci revarsă Sfîntă
Peste el de sus
Mila Ta cea mare
Mila lui Iisus.

nei Maicii Domnului cu Pruncul Iisus în brațe, Chipurile Maicii Preacurate și al Pruncului Iisus păreau chiar vii, mișcătoare, grăitoare, așa era el de înfăcărat în rugăciunea sa, în o înălțătoare rugăciune a arătărilor cerești. Observînd că Maica Preacurată nu are coroană împărătească pe cap, cuviosul călugăr o întrebă, așa cum am întreba noi pe cineva care-i viu: „Maică Sfîntă Preacurată, Doamna mea, tu ești Împărăteasa cerului și a pămîntului, Împărăteasa Îngerilor și a Creștinilor, cum de nu ai cunună împărătească pe cap?!” Atunci de la Sf. Icoană a Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioarei Maria cu frumosul Prunc Iisus în brațe, vine un glas care-i răspunde: „Cununa mea este Fiul meu Iisus Hristos!”

Fiecare femeie devenită prin căsătorie o mamă bună pentru toți fiii și fiicele ce i-a dat Dumnezeu, este o regină prin odraslele ei. născute, renăscute și bine crescute. Aceștia sînt o încoronare a ei de regină. Copiii sînt adevărata regalitate a mamei bune. Adam s-a rînduit de Dumnezeu pentru a munci, și Eva pentru a concepe, naște și crește copii. Însăși construcția corpului bărbătesc, arată că el este pentru a munci și a corpului femeii pentru a naște, a fi izvorul vieții. Toate cîte a făcut Dumnezeu în Paradisul plăcerilor, în Eden, omul din pămînt, femeia din om, le concluduează El în căsătorie, în ființa căsătoriilor, în sînul femeii bune.

Căsătorii fără copii, din voia lor nelegiuită, orice averi, situații, ambiții și mîndrii ar avea, toate se veștejesc, se sting, cad moarte, putrezesc înlăuntrul lor, lasă în ființa lor o inimă bolnavă, o nefericire în Sufletul lor istovit de o pustietate. Viața acelora e vrednică de blestem, asemenea smochinului neroditor, îngîmfat doar în mulțimea frunzelor, pentru că s-a lipsit de rodul destinat de Dumnezeu, prin depărtarea de la sine.

O mare matematiciană, în mijlocul triumfului ei la Paris, unde avea să primească premiul Bourdin, întîlnește pe un văr al ei pe care-l lăsase tînăr în Rusia. Acela îi vorbește de viața sa casnică, de șiragul prețios al copiilor săi, care-l iubesc, de plăcerea de-a fi cît mai des cu ei... Un simțămînt de pismă violentă surprinse pe matematiciană, își mușcă buzele, auzind spovedania acelei fericiri între copii, cugetînd că și ea ar fi fost mult mai fericită dacă ar fi rămas la idealul căminului, ciorchină minunată de prunci. În lunile triumfului său în care căzură asupra ei nesfîrșite onoruri din toate unghiurile lumii, ea se simte mai nefericită ca niciodată. Ea scrie îndurerată unei prietene următoarele cuvinte: „Sînt nefericită ca un cîine... Nu, eu cred că nici aceste animale nu pot să fie atît de nefericite ca omul, și îndeosebi ca femeia, ca mine!”

Adeseori însă au fost și sînt încă buni creștini, feciori ori văduvi, fecioare ori văduve, călugări sau călugărițe, care în prețioasa

însușire a Sufletului lor bărbătesc sau femeiesc, au devenit și devin părinți și mame prin prezența lor, prin inima, iubirea sfîntă, jertfa și devotamentul lor, cheltuit pentru întreținerea vieții pămîntești și spirituale a aproapelui lor. Aceștia lipindu-se de Domnul, formează un întreg trup spiritual cu El, un trup duhovnicesc (1 Cor. 6 17). Aceștia sînt un fel de „Samarinean milos” (Lc. 10 30—37). Unii ca aceștia reșes în cei căzuți Chipul și Asemănarea lui Dumnezeu, înviorează viața spirituală, dă aripi mersului spiritual, coboară în Suflete cerescul. Har, ațîță gustul frumos de a continua să trăiești și a iubi să te jertfești pentru binele obștesc. Pentru aceasta grăiește un înțelept așa: „Sînt unele persoane, care rămînînd fecioare, se pot lăuda cu titlul de mamă, mai mult decît atîtea și atîtea care au născut chiar”.

Multe căi ale Domnului Dumnezeu se conlucră prin femeie. Între ele și omenire, vedem așezată femeia, ultima creatură ieșită din Mîinile Sale cele pururea pline de binecuvîntare. Între Îngeri, prima creatură, și femeie, care-i ultima creatură a Sa, se închide: întreg universul, toată lumea creaturilor, întreaga lume sau natură.

Femeia trebuie cucerită pentru bine, căci ea este ultima fortăreață a spiritului Bisericii lui Dumnezeu. Așa fragilă ca o unire de miresme plăcute, mobilă ca o boare abia simțită, nestatornică ca bucuria, ea rămîne totuși „piatra din capul unghiului” zidirii omeniești, pentru obșteasca întoarcere la: pace, virtute, sfințenie mîntuire și tericire temporală și eternă.

LUPTA PĂRINȚILOR DENATURAȚI CONTRA PRUNCILOR. Dumnezeu cînd vrea a binecuvînta lumea, îi dăruiește femei bune, curate, sînte. Cînd însă vrea a o pedepsi, îi înlătură femeia; iar cînd hotărăște a o pedepsi, îngăduiește perversitatea femeilor. Două femei ne stau înainte ca două pietre de hotar. Eva, cedînd șoaptelor amăgitoare ale șarpelui-diavol, călcînd porunca Domnului Dumnezeu, dă un curs sinistru mersului omeniei; și P.S. pururea Fecioara Maria, care prin desăvîrșita ei ascultare: „Fie mie după cuvîntul tău”, s-a tăcut pîrghie de înălțare a omeniei decăzute. Vedeți? Una de cădere și catastrofă, iar alta de înălțare și mîntuire. Omul cînd vrea înălțare, rugăciune și apropiere de Dumnezeu, aleargă adeseori la femeie. Alteori cînd vrea să cunoască: coclauri, hăuri de răutate și perversitate, aleargă tot la femeie. O bună parte a lemnului vertical al Crucii stă înfipt adînc în pămînt, așa cum virful ei străpunge văzduhul ca o sfîntă avîntare spre înălțimile treptelor cerești. Și de aici învățăm că nimic n-a fost mai proslăvit ca femeia și nimic n-a fost așa de birfit. Femeii îmbrăcată cu soarele... ce se chinuiește să nască... călcînd și zdrobind capul șarpelui, îi apare înainte — în descrierea apoca-

liptică — desfrînata aceia, beată de singele Sfinților și de singele Martirilor lui Iisus Hristos (Apc. 12; 17; 18). Apocalipsa ne descrie astfel tot ce-i mai curat și mai înalt în femeie, și tot în figura femeii arată ce-i mai infect, spurcat și josnic. Femeia poate fi un geniu și înger — desfriș și demon.

Căsătorii conlucrând după șoapta șarpelui-diavol la nerodirea de copii, casa lor ia aspectul unui apocalips macabru. Păcatul specific al căsătoriilor ușuratici, negri la Suflet, este omorul sau prunc-uciderea sub toate formele conlucrătoare și sălbatice! Fără, sau cu ochi felurite, ei se împotrivesc menirii de a fi la rîndul lor un izvor de viață. Astfel devin sterili, reci, pustii.

Bărbatul ucide aruncându-și sămînța de viață afară ca Onan (Fac. 38 8—9); iar soția neprimind acea sămînța de viață. Ei ucid împiedicînd conceperea vieții omenesti, ucid viața în mersul ei prin întreruperea alcătuirii ei definitivă, ucid fătul omenesc format, ucid

Sfinta Sarra, Rebeca, Rahila, Ana, Elisabeta, Ana și alte femei sterpe credincioase ale Vechiului Testament; prin rugăciuni fierbînti au dobîndit copii de la Dumnezeu... și unele mame denaturate, chiar și purtătoare numelui creștinesc, își omoară copiii lor proprii!!!

pruncul nou-născut! Ucid prin omitere. Ucid prin act deplin. Femeia, mama denaturată, săvîrșește omorul deplin înlăuntrul ființei sale, fără a se uide pe sine, în nopți, în ascunsul vreunei camere, în singurătate, sub pătura tăcerii, fără a lăsa vreo urmă de

bănuială autorităților pămîntești. Îngerii nevăzuți ai lui Dumnezeu gem îndurerăți în jurul ei. Scripturile Sfinte strigă: „Prin ea toți murim... Nici o răutate nu-i ca răutatea femeii” (Is. Sir. 25 27, 15). Diavolului ucigător de oameni din început” (Ioan 8 44) i se asociază femeia perversă. Aceasta a forțat pe Sfinții Părinți a înfiera aspru și tăios pe toate femeile care lucrează pe placul diabolic al nerodniciei sau prunc-uciderilor, așa: „Femeia este arma diavolului... mădular străvechi al diavolului (Sf. Ioan Gură de Aur). „Odiha șarpelui și mîngîierea dracului” (Sf. I. Damaschin). „Poarta, diavolului, calea nelegiurii, și mai drastic: socotim pe femeie drept diavol...” (Feric. Ieronim).

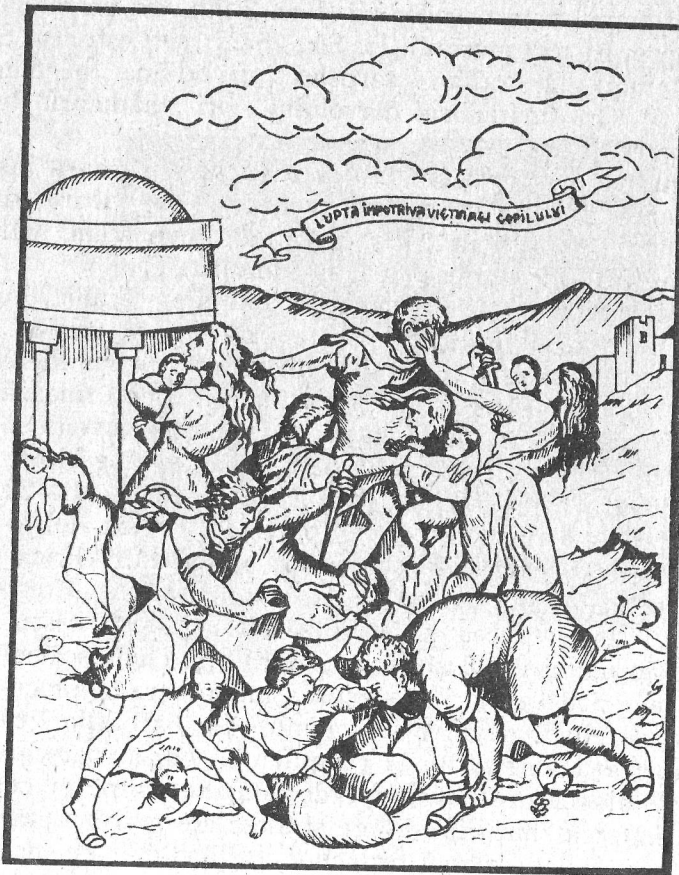
Pentru femeie și căsătorii nu sînt cărări de mijloc... Ori dă viață, fiind mama tuturor celor vii (Fac. 3 20), ori seamănă moartea, căci „prin ea toți murim” (Is. Sir. 25 27). Ori este ușa Satanei, ori ușa Raiului. Ori odiha șarpelui, ori odiha lui Dumnezeu (Ier. 1 4—5). Ori „mădularul diavolului”, ori „mădularul lui Hristos” (1 Cor. 12 27).

Renunțarea căsătoriilor la facerea copiilor, nu-i justificată decît numai prin consacrarea la o fecunditate superioară, duhovnicească (feciorie, abstenență sau înfrinare, monahism, călugărie). Altfel, rămîn în îndatorarea: „...Vă înmulțiți”.

Necredința cu părăta civilizație, mai ales familia, niciodată să nu fie potrivnică pruncilor. Multe căsătorii în prezent se pot numi pe drept cuvînt: „Gropnița pruncilor”. În indiferentismul religios al multor căsătorii, prezența pruncilor ce urmează a veni pe lume, se arată ca un mic Iisus cu biciul în mînă, venit să asvîrle afară din templul adevărului și al vieții pe niște pingăritori făcători de neorînduie, închinători de idoli (1 Cor. 10 7; Mt. 22 13; 25 28—30; Apc. 3 16). Așa dar, cum vor aștepta ei cu dor și bucurie pe acești îngerești, soli și binecuvîntări ale cerului? Frica de copii a devenit o boală groaznic de păcătoasă și ne bună. „Creșteți și vă înmulțiți... Ia-ți crucea și urmează-Mi...”, sînt răsturnate de idealismul josnic și cu el și omul, familia, și chiar societatea. Femeile cu temeri de urmări și sarcini stînjenitoare, conlucrătoare la nerodnicia de copii, devin niște momite ale bărbaților, caricaturi, ridicele libertății, degradate la rangul unui obiect oarecare.

Șarpele-diavol prin avalanșa de romane, filme și conversații infernale, înneacă simțurile drepte și alese ale multor femei, înfierbîntîndu-le a declara război pruncilor. „Eliberarea de maternitate, scrie o femeie denaturată, trebuie să fie ridicată la rangul de datorie morală” (Maria Stritt). „Femeia gravidă nu sînt două persoane, ci una singură. Ea are dreptul să se elibereze de făt așa cum își taie părul sau unghiile, așa cum se supune curei de îngîrșare sau slăbire. Asupra trupului nostru, dreptul nostru este absolut, deoa-

merge pînă la dreptul de a te sinucide" (Madeleine Pelettier). Este un pas înainte, iar avalanșa nu se poate opri aici. „Trupul tău este al tău, se strigă femeii. Ești stăpîna absolută a trupului tău. Ghemotocul roșu închis în pîntecele tău, îți aparține, cum ar fi un polip pe care îl poți păstra sau extirpa, după bunul plac“. „Fătul nu-i decît o porțiune din trupul femeii, de care poate dispune după plac, cum dispune de păr, de unghii și de fecalele ei (!), și numai tirănia domnitorilor a putut demînda altcum" (Robin). Astfel, avalanșa draconică continuă a răsturna și a înnăbuși legile firei puse de Dumnezeu în om pentru continuarea vieții și a fericirii lui.... Dar vai și amar în ora miniei Stăpînului.... Vai de smochinul neroditor și sterp!!!!

Părinții denaturați își nimicesc pruncii, deci continuitatea vieții și pomenirii lor pe acest pămînt. Lupta demonică împotriva îngerașilor prunci nevinovați, e un groaznic păcat de moarte asupra omului: bărbați și femei a familiilor și a neamurilor.

MAMELE DENATURATE ÎȘI ÎNGROAPA PRUNCII AVORTAȚI. Iată o mamă denaturată, o fiară mai monstruoasă decît toate sălbăticiunile, un candelabru cu multe brațe, care refuză a se aprinde și lumina, stîlp cufundat în întuneric, o candelă plină cu ulei care se varsă jos păgubitor, femeie care îndepărtează lumina, complăcîndu-se cu besnele întunecimilor. Un candelabru refuzător luminilor este orice mamă care refuză a avea copii. Păcatul acesta odios de mii de ani este înfierat aspru în cartea Face-rei (38 8—10). Onan este un personaj uricios, funebru. Ori de cîte ori intra la femeia căreia după legea Divină, trebuia să-i dea

Iată ce face femeia perversă, mama denaturată, sălbăticiunea sălbăticiunilor, băutoarea singelui pruncesc! Își îngroapă pruncii avortați, viața ei ce trebuie a continua în lume!!!

copii, își risipea pe pământ „puterea de viață” ca să nu nască prunci. „Fapta ce-o făcea el, a fost o uriciune înaintea lui Dumnezeu, și Domnul l-a ucis pe el”.

Fărădelegea aceea în actul conjugal evită ceia ce putea aduce conceperea. Onan cu umblarea lui hidă, intră în mulțimea foșoarelor conjugale, în camerele de nuntă a sumedeniilor de creștini ușuratici. Este știută pățania celui ce-a ascuns în pământ talantul (Mt. 25 24—30). Orice refuz de a primi sămînța vieții, orice mijloace infernale pentru a nu face copii: reclaje, avorturi, pruncucidere, sînt crime care strigă la cer. Lepădarea iubirii de a avea copii rînduiți de Dumnezeu, denaturînd în delăturarea și exterminarea lor, este o degradare, mai mult o formă convențională de prostituție (curvie, preacurvie, prunc-ucidere), un abator omenesc. Bărbatul devine un negustor de carne vie, femeia un trup vîndut în patul familiar, ca orice obiect netrebnic gospodăriei; iar casa lor un pustiu înfiorător. Astfel de căsătoriți sînt cu totul altceva decît soți.

Păsările și insectele mărunte ce se înmulțesc desfătîndu-se în razele soarelui, parcă strigă: „Unde sînt puișorii tăi mamă creștină?” Albinele ce și-au umplut fagurii cu miere și puzderii de puișori, murmură mereu în zumzetul lor: „Căsătoriților! Cuiburile noastre sînt pline, dar cuiburile voastre de ce sînt goale de Sufletele acelea trimise în întuneric, și pe care le așteaptă Dumnezeu?” Florile, legumele, ierburile, dumbrăvile, grădinele, pădurile, strigă: „Noi ne desfătăm în albiile vieții ce ni le-a dat Dumnezeu, dar pe brațele și în căminul vostru de ce nu odihnește viața? Cine va ucis viața care trebuia să se desfăteze în căminul vostru? Șarpele! Șarpele! Făptura aceea scîrboasă cu solzi de ghiață și cu ochi de păcat, v-a furat dintre voi, din sinul, din căminul vostru îngerașii cu surîs serafimicesc. Icoanele minunate ale Dumnezei... Da, șarpele v-a furat pruncii... Și șarpele acela poate sînteți chiar voi!”

Porunca lui Dumnezeu dată protopărinților noștri în Rai, strigă puternic în toate vremurile: „Creșteți și vă înmulțiți!” Dar voi răspundeți: „Nu va răsări din noi viață în veac!” Ați ajuns asemenea unor ogoare pustii! Prunc-uciderea voastră ca o tăgadă criminală, o nelegiuire groaznică (Ioan 8 44). Ființa voastră de carne s-a făcut un autovehicol funebru, care-și poartă copiii dați de sus în întunericul mormîntului... mai înainte de a le da viața, mai înainte de a vă fi bucurat de surîsul lor ceresc... Ați devenit niște ciocli monstruoși pentru membrii familiei voastre. Voi săpați groapa să vă astupați viața voastră. Iată cum plîng Îngerii cerului deasupra pruncilor uciși de voi prin felurite mijloace infernale, mai înainte de a vedea lumina zilei, și a Dumnezei prin Sf. Botez! Iată Îngerul Dreptății Divine cu sabia întinsă asupra prunc-

ucigașilor! Ieșiți, vă rog, din besna aceea diavolească, deșteptați-vă cei ce dormiți somnul morții și vă va lumina Hristos (Efs. 5 14).

MAMA PRUNC-UCIGAȘĂ STĂ PE SICRIILE PRUNCILOR
EI. Iată urmările nelegiurii prunc-uciderilor! „Prin abaterile, sfaturile tale (infernale), ai hărăzit rușinea casei tale — strigă Proorocul — ai nimicit multe popoare... De aceea vei ispăși cu Sufletul tău”. Soții, care prin felurite mijloace infernale își extermină viața — urmașii trimiși de sus — cad de pe treapta creștinătății și din demnitatea de oameni, dedesuptul sălbătăciunilor pămîntului. „Iată, Eu trimit — zice Domnul Dumnezeu prin Proorocul Său Maleahi — pe Îngerul Meu și va pregăti cale înaintea Feții Mele. Cine-l primește, primește solul Celui Prea Înalt. Cine-l refuză, refuză pe înainte-mergătorul Evangheliei. Aceia cu toată probabilitatea nu vor primi pe Iisus, sau de-L vor primi nu-L vor înțelege, sau și chiar de-L vor înțelege, îl vor pierde. Refuzul copilului și primirea Evangheliei, nu pot a se întîlni într-o viață de om. Mamele ce refuză Darul (ceresc al copilului, să cugete bine la aceasta pînă se zice azi, ca să nu se căiască în viitor, și să se trezească în osînda veșnică. Căsătoriții să îndepărteze pentru totdeauna logica infernală care înfrățește crima cu crimă și uciderea cu ucidere.

Ei trebuie să știe bine, că: felurile atentate împotriva pruncilor, nu rămîn nepedepsite. Vărsarea vieții afară și neprimirea ei, fac pe soți să resimtă groaznicile lovituri răzbunătoare ale acelor nelegiurări. Sterilitate definitivă, tumori insuportabile, bătrînețe precoce, atrofieri, turburări vizuale și auditive, boli nervoase, melancolii, neurastenii, leșinuri, insomnii, paralizii, epilepsii, nebunii... se întipăresc în ceara moale a vieții lor. Mama prunc-ucigașă — prin felurile meșteșuguri infernale, neprimirea vieții în corpul ei, otrăvirile corpului și pruncilor cu doctorii, buruieni, injecții, le-pădări-avorturi, reclaje, ucideri — stă pe sicriile membrilor casei sale, care porniseră a veni în lume. Peste umărul mamei prunc-ucigașe, vedem cu durere mulțimea fiilor și fiicelor rămase în fundul... leagănelor goale... O mulțime de genii, de talente, oameni de bine, Suflete strălucitoare în virtuți creștinești, preoți, călugări, misionari, sfinți... stau îngropate în fundul leagănelor goale, în mormîntul sinului mamei denaturate! De acolo nu vor mai învia — căci nu sînt — nici la glasul trîmbeței Arhanghelului în ziua cea de pe urmă!... Vai ce groaznic pustiu întins! Dincolo de un copil, doi, pe care-l alintă o astfel de mamă, ea este silită să vadă umbrele acelor pe care i-a înlăturat, nu i-a chemat la viață, i-a reclajat, avortat sau lepădat. Ea aude strigătul lor nevinovat din „întinsul pustiu întunecos” al veșniciei. Familii, sate, orașe, popoare întregi, s-au îngropat în golul pîntecelui acelor care s-au împotrivit rin-

Mama prunc-ucigașă stă îngindurată pe sicriile pruncilor ei delăturați din viață, omoriți, reclajați, avortați...

o prelungire a morții decât o biruință asupra mormântului. Casa aceea e mai mult un abator omenesc, decât o familie cu plină viață patriarhală, îmbelșugată în binecuvântări Dumnezeiești...

Soții prunc-ucigași, în special mamele denaturate, pregătesc zilnic un pustiu întins. Golul leagănului lor este un blestem groaznic, care le urmărește pas cu pas. Conștiința le mustră... Dumnezeu le pune față în față cu tot poporul lor de morți, îngropați în gând, în inimă, în pîntece, în necredință, egoismul și lăcomia după libera neîmpovărătoare plăcere, după deșertăciuni și petreceri anti-creștinești! Dreptul Judecător le arată acestora cîte: 5, 7, 9, 12...

duieli Divine. Femeile perverse preschibă satele și orașele în mormane, fac să dispară neamurile. Roma și-a pierdut puterea, strălucirea și stăpînirea ei uriașă, pe urma descreșterii numărului nașterilor. Asemenea și alte popoare.

Și în vremurile noastre se întinde cimitirul pruncilor! Vai și amar, ce pustietate grozavă! Banatul, în primile trei luni ale anului 1935, a avut 1302 morți, mai mult decât nașcuți, adică cam două cătune, un sat mare. Mor și se prăpădesc prin prunc-ucidere într-un ținut mic ca Banatul patru sate într-un an, 40 în 10 ani, 400 sate în 100 de ani. Ce prăpăd? Ce ciumă a trecut pe acolo? Blestemata prunc-ucidere, care extermină mai multă omenire decât: războaiele, lipsurile, bolile și alte felurite calamități. În frica de copii a căsătoriților, se lucrează întinsele cimitire ale neamurilor. Viața căsătoriților sau a acelor părinți blestemați, este mai mult

tronuri în ceruri, gătite din veac fiilor pe care i-au refuzat ori avortat, zicînd: „Iată locurile strălucite pe care le-am pregătit din veac copiilor voștri! ...goale, în așteptare! Iată, Îngerii plîng jalea „pustiului aceluia“ în paradis din vina păcătoșeniei voastre! Iată locul pregătit fiilor și fiicelor voastre! Bărbați, femeie, unde sînt copiii, pe care i-am gîndit, i-am iubit mai înainte de a fi și vi i-am trimis? Au rămas în Sînul gîndului Meu, căci tu femeie le-ai refuzat sălășluirea în sînul trupului tău. Icoana lor din Mine uite-o! Vă va osîndi. Unde sînt pruncii pe care i-am voit? Pentru ce Mi-ați legat și înșelat A-tot-Puternicia cu socotelile voastre gemene cu moartea și păcatul uciderii? De ce M-ați îngrădit, de ce Mi-ați pus hotar? Cînd am zis Eu rîului vieții: „Înflorește în acel sîn de mamă creștină un Suflet“, tu ai răspuns: „Nu; vreau să rămîn stearpă ca pustia dogorită de arșiță!“ Cînd am zis Sufletului: „Vei fi viu din mamă“, tu ai răspuns: „Din mine nu va ieși rod viu!“ Cîte planuri Mi-ați nimicit! Cîte fapte ați estompat în veac și-n veac prin gestul vostru de criminală tăgadă! Cine le va mai izvedi din arhivele nimicniciei, doar erau scrise să mînece din voi, iar voi nu ați vrut. Ați ales partea „tatălui morții“. Ce priviți îngroziți spre chipuri de copii care nu sînt decât în Mine și-n viermele conștiinței voastre? Din voi nu-i va mai dezgropa nimenea. Nu mai poți întoarce vremea și tinerețea rodniciei de copii!“

Acestea și altele multe le va grăi Dumnezeu, pe care noi zăbavnicii și gîngavii nu le putem gîndi, nici rosti. Atunci soții, mai ales mamele, vor simți remușcări, vor plînge amar, căci nu mai sînt în stare să mai dea rod pustiei!!! Cînd se îmbolnăvește și moare acel copil, (doi rămași ca semîncerii după tăierea pădurii) remușcărilor devin mai grele și plînsul mai groaznic... Văzîndu-se pustii, fără nici un copil — doi — al inimii sau pîntecelui lor, îi vezi sfîrșind a se închina azi ori mîine: la căței, la pisici și la păsări... Și în prezent vedem cu durere, că s-a umplut lumea de soți sterili, de mame eșuate, ratate, deviate cu totul de la menirea lor. Cîți soți și soții nu bolesc melancolici în prezent pe sicriile pruncilor lor, pe care trebuia să-i aibă, dar nu-i au, pentru că i-au delaturat!!! Ei fredonează funebru: „Din mine nu va mai ieși viață în veac.“ O, ce pustiu întins...! Ce vom răspunde înaintea Dreptului Judecător!? Ce fel de loc ne-am pregătit pentru veșnicie?!

MAMA DENATURATĂ CU CUȚITUL ÎN MÎNĂ ÎȘI UCIDE COPILUL. Multe mame denaturate, satanizate, taie calea pruncilor de a veni în lume prin împreunarea contra firii și rînduiei Divine, ori prin: injecții, otrăviri, reclaje, avorturi... Multe alte posedate de îngerii căzuți își gîtuiesc pruncii după naștere, altele nu-i alăptează pînă ce mor; unele îi înjunghie, altele îi omoară, în

alte feluri... Mamele acelea sînt cele mai reci și negre la Suflăt dîntre toți oamenii monstruoși. Dacă copiii nu sînt siguri de mila de mamă la sînul mamelor loc, unde mai pot fi siguri? Dacă sînul mamei în loc de leagăn e un eșafod ori ghilotină sau abator, ce sîni îi va mai cuprinde? Unde să-i mai ascundă Dumnezeu, dacă nu sînt siguri nici la sînul mamelor lor?

Științele naturale ne spun că unele femele după fecundare îșiucid și mîncă bărbătușii. La alte specii de vietăți, bărbătușii morîndată după ce s-au dăruit sporului de viață, cînd și-au asigurat reușita vieții. Alte specii de sălbăticiuni, crescute pe lîngă casa omului, își mîncă puii nou născuți... N-am auzit însă nici n-am citit, ca vreo vietate sau sălbăticiune a pămîntului, codrilor, mărilor sau pustiurilor, să se războiască cu puii din pîntecele lor (ca unii oameni și femei), și să-i ucidă acolo unde i-a ascuns Dumnezeu de frig, de soare, de foame, de sete, de felurite răutăți, de vrăjmași și de moarte. Am auzit despre cîmîtirea maritime și alte feluri de cîmîtire omenești, dar de cîmîtire vii, în care se ucid și se îngroapă sicrie cu carne vie, nu s-a mai auzit. A te război cu copiii în pîntece, a-i ataca și scoate, că-s de-o lună, două, cinci, șapte... și de ura lui să te urăști pe tine și viața ta, asta-i învenția Satanei din intern, prințul besnelor, tatăl minciunei și al morții (Ioan 8 44)!

În „războiul Iudaic“, scrie Iosif Flaviu, că o femeie nobilă anume Maria, văzîndu-se într-o cumplită strîmtorare, și-a sugrumat copilașul de la sîn, l-a fript în cuptor și l-a mîncat. Dar ce este această oribilă crimă pe lîngă războirea și uciderea pruncilor la sînul mamelor denaturate, prin lovituri, presări, buruieni, doctorii sau injecții prunc-ucigătoare, reclaje, avorturi...?! De i-ar fi mîncat ca evreica aceia, s-ar fi întors în trupul de unde au ieșit! — însă așa aruncați, cum le va fi mormîntul? Ce glie sau țărînă îi va acoperi? Cînd îngropați în grădină ajung hrană porcilor, cîinilor, pisicilor, sălbăticiunilor, ori aruncați în ape și dau de ei copii ce-și fac baie... ce gîndesc oare mamele lor?!? Cînd soții denaturați, ori singura mama denaturată și prunc-ucigașă, își plătește ucigătorea odraslei sale, care nu poate în nici un chip a se apăra, pe moașe, doctori... pentru a-i face reclajii sau a o avorta, împingîndu-o adeseori și pe ea în boale insuportabile, în pămînt și în iad... ce va răspunde una ca aceasta la Judecata particulară și generală???

Știm că idolatrii fenicieni aveau o infernală evlavie către zeul lor — idolul Moloh — aruncînd în pîntecele lui de aramă înroșit în foc sumedenie de copii. Obiceiul acela prunc-ucigaș a reînviat și în vremurile năvălirii Vandalilor în Africa. Știm că Spartanii își sacrificau copii diformi pe muntele Taiget. Asemenea și alte neamuri idolatre. Dar aceia nu cunoșteau Evanghelia nici pe Domnul Hristos, în fine, nu erau creștini. Nu numai în lumina crești-

nătății, dar și îndeosebi, a oricărei obscure lumini particulare, ne dăm seama că, săvîrșirea prunc-uciderei, care umple cu sînge o viață întreagă, chiar și o veșnicie, nici cu apele tuturor mărilor și oceanelor, nu pot reuși a-l mai șterge de pe mîini și de pe Suflătele prunc-ucigașelor. Odinioară mamele și-au expus viața lor ca să-și apere pruncii de săbiile ostașilor trimiși de Irod a-i ucidă. Și azi, mulți soți, multe mame, au în ființa lor sufletul și odioasa faptă infernală a lui Irod! Locul acelor bune mame azi îl ține Biserica lui Dumnezeu care strigă: „Nu-ți întinde mîna asupra pruncului! Să nu-i faci vreun rău! Să nu-l ucizi!“ (Fac. 22 10—12; Eș. 20 13; Mt. 5 21; 19 18; Apc. 21 8; 22 15). „Voi — zice Mîntuitorul prunc-ucigașilor ca și Iudeilor de altă dată — aveți pe diavolul de tată, și tindeți a face poftele lui. Acela din început a fost ucigător de oameni“ (Ioan 8 44; 1 Ioan 3 8).

Prăbușirea acestor fel de mame este groaznică. Nici nu ne putem închipui în ce atunzmi de rău și de întuneric se opresc! „Nu mă pot dumeri — zice adeseori prunc-ucigașa la Sf. Spovedanie — nu mă pot convinge că am săvîrșit vreun păcat mare, că aș fi consimțit la vreo ucidere sau aș fi cerut-o. Chiar de am văzut o formă de

Iată o sălbăticiune de fiară odioasă, purtătoare de chip omenesc! Iată o mamă denaturată repezîndu-se cu cuțitul la pruncu ei fără apărare, ca să-l înjunghie și omoare! Iată o satană întrupată, ucigătoare de oameni, un bazin de minciunării (Ioan 3 44, 47; 1 Ioan 3 8; 5 19). Multe mame denaturate, satanizate, taie calea pruncilor de a veni în lume: ori prin împreunarea contra firii și rînduiei Divine, ori prin: injecții, otrăviri, reclaje, avorturi... Multe alte posedate de ingerii căzuți, își gîtuiesc sau înjunghie pruncii după naștere.

om, un chip de copil, dar era numai o mogîldeață de sînge încheat, și nimic mai mult! Altele, îmbibate de învățăturile superficiale ale lumii zăcîndă în cel rău, bîguiesc cu îndrăzneală: „Asta-i norma socială”, cu o liniște ce te derutează, susținînd orbește, că avortul este o necesitate familiară și socială. Prăbușirea în infernul acelor cuvinte, este groaznică. Părerile lumii, ironia suratelor, cicălele soacrelor, disprețul prietenelor sterpe, urgia și injuriile bărbatilor nesocotiți, sînt atîtea și atîtea îmbrînciri, care nu se pot birui decît numai cu o conștiință luminată și hotărîtă. Femeile ce și-au pierdut conștiința, au prăpădit azilul și refugiul oricărei judecăți sănătoase, au pierdut puterea rezistenței, s-au prăbușit în haos, le-a amuțit orice glas de împotrivire asupra răului. Prima pruncucidere îi croiește calea către cele următoare, din care foarte anevoie se va ridica, sau nu se va mai ridica niciodată. Vai, ce uriciune înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor sunt acele asasine de prunci. Fără intervenția Harului Divin, ele rămîn înfierate cu numele de: „Prunc-ucigașe”. Și cel mai rece dintre monștrii pămîntului: „Sălbătăciunea infernală”.

MAMA DENATURATĂ CU PRUNCII AVORTAȚI ÎN JURUL EI. Iată mama prunc-ucigașă înconjurată de pruncii reclajați ori avortați, sau uciși prin felurite meșteșuguri satanicești. Ei strigă din vreme în vreme la urechile amintirilor ei: „Mamă! Mamă! Îacă, sîntem și noi aici!” Muștrată de conștiință, ea privește îngrijorată în văzduh și în juru-i!...

Un copil, măcar și de-o zi, nu-i mai puțin decît este tatăl său — zice Bossuet. Nu-i lipsește decît numele. „Înainte de a te fi urzit în pîntecele maicii, mai înainte de a fi ieșit din pîntecele maicii tale, te-am sfințit și te-am rînduit Prooroc!” (Ier. 1 5). Așa-i vorbește Domnul tînărului Prooroc Ieremia. De aici reiese clar că păcatul onaniei și nelegiuirea reclajelor sau avorturile, ucid — nimicesc — un om în toată realitatea lui sufletească și nemuritoare. Omul zămislit se dezvoltă treptat numai cu trupul, tormîndu-și părțile și alcătuiindu-și încheieturile. Sufletul este venit acolo din clipa în care putem zice: „Aici este viață de om”. Sufletul nu se alcătuieste, ci se manifestă alcătuiindu-și trupul și lucrează prin el, așa cum alcătuieste arhitectul o mașinărie cu care după desăvîrșirea ei, conlucrează sau aleargă cu ea în felurite viteze și alte treburi. Din momentul întîlnirii elementelor de viață în sînul mamei, Sufletul creat de Dumnezeu, poate spune: „Sunt aici mamă”. Ghemuștețul cald plin de viață, ori cel invizibil în prima zi a concepției sale, ori a 7-a—9-a lună mai mărit, este însuflețit ca spiritul lui Ieremia sau al lui Ioan Botezătorul, care saltă bucuros la prezența Pruncului Iisus abia zămislit.

Iată o adevărată inimă de mamă. Ea își jertfește viața pentru a nu-și lăsa pui să piară. Ce pildă grăitoare. Mare deosebire este între această mamă necuvîntătoare și mamele care își avortează copiii, ca să poată slugări pe diavolul în felurite petreceri păgînești și blestemății... Aici durere și rușine mare, vedem pe mamele care își avortează copiii lor, decăzute mai pre jos, și decît dobitoacele!

Cînd P.S. Fecioară Maria din Nazaret, după Buna-Vestire și zămislirea Fiului Celui Prea Înalt în pîntecele ei pururea fecioresc, a mers în munte la Elisabeta rudenia — verișoara — ei, Ioan fiind conceput de șase luni, tresăltă de bucurie în pîntecele maicii sale (Lc. 1 44). De și nu era deplin alcătuit cu trupul în pîntecele mamei sale, el se arată Înainte Mergător al Bunei-Vestiri Evanghelice. Se bucură, saltă în prezența Pruncului Iisus din Sînul Mamei Sale, Hristos Domnul Cel intrat în Palatul Său de curînd — Iisus și Ioan încă neformați trupește desăvîrșit, cu Sufletul erau de față. Mare Taină!

Ioan și Iisus zămisliți, erau Aceia care aveau să fie; iar Ieremia din momentul concepției, era investit cu înalta menire de sfințenie și Prooroc. Oricine s-ar fi atins de ei în vremile duratei formării lor în sînul mamei, din clipa concepției pînă la nașterea lor, ar fi ucis pe Ieremia, pe Ioan Botezătorul, sau pe Iisus Domnul. Așa dar, oricine pierde, asasinează, întinde mîna asupra fătului conceput: pierde, asasinează și omoară om, nimicește o viață de om, și va fi tras la răspundere înaintea Dreptului Judecător pentru „omor”, „asasinare” mai mult decît ucigașii de la drumul mare.

Mama denaturată, iubind mai mult lumea cu deșertăciunile ei, petrecerile anticreștinești decât odraslele ei, mai mult necurățiile decât maternitatea, calitatea de mamă, iubirea, duioșia de mamă, ș-a împiedicat zămislirea pruncilor: pe unii i-a omorât în sin, pe alții prin reclaje, avortări, sau prin sugrumare, nealăptare... După trimiterea lor nebotezați în afara Împărăției lui Dumnezeu, în negurile plingătoare. Sufletele pruncilor din vreme în vreme vin în jurul mamei lor denaturate, și-i împărtășesc starea lor jalnică. Ei o mustră ziua și noaptea, de ce a făcut așa, de ce a fost așa de tirană cu ei... De ce nu i-a îngăduit să vadă și ei lumina soarelui de pe cer și Lumina lui Hristos care luminează tuturor?

Precum Sufletul Proorocului Ieremia, al Sfântului Ioan Botezătorul, sau al Domnului nostru Iisus Hristos, așa și toți cei concepuți, ascunși în adâncul pîntecelelor maicilor lor, încă nedespărțiți de ele, au și aceștia fiecare Sufletul lui, deosebit de cel al mamelor lor, urmînd ca după naștere să li se dea doar un nume la Sf. Botez; iar în ceruri li s-a rînduit cîte un Înger păzitor și li s-au scris numele pentru viețuire în veșnicie. Iată deci că mama care a conceput are în sinul ei două Suflete nemuritoare: al ei și al fătului. Acestea știindu-le doctorii, învățații, Sfinții Părinți, făcătorii Sfințelor Pravili și Duhovnicii luminați, spun horărit, că: nici mama, nici tata, nici doctorii sau moașele ori empiricile, nu pot suprima ceia ce se află conceput în pîntecele mamei, fiindcă suprimă un copil și devin ucigași, asasini. Copilul din mamă este aievea o persoană, deci, orice atentat la viața lui, este un atentat la o persoană. Un mare păcat, o grozavă nelegiuire este orice atentat la viața pruncului.

Cînd un vînător îndoindu-se că în tufele din fața lui este o fiară sau un copilaș, ar trage și ucide, i s-ar primi oare justificarea la cuvînte: „N-am fost sigur că este un om sau o fiară, și de aceea am tras?” Nu. Desigur că nu. El va fi totuși vinovat tocmai că în nesiguranță fiind, a tras asupra-i. O astfel de motivare, să fie tuturor maicilor spre îndreptare.

Mama nu poate socoti fătul conceput, ca corp al ei propriu, nici o alcătuire proprie a corpului ei, pentru că-i luat în pîntecele ei. Fătul de la concepere este legat de corpul mamei sale, atît, cît sîntem noi legați de mediul în care trăim, de aer, de oxigen, de apă, de hrană... fără a forma un corp, un tot organic, o ființă cu ele; ci ne păstrăm viața, Sufletul și corpul aparte de ele. Fătul în sinul mamei nu poate fi considerat ca organ sau mădular al trupului ei, de care să dispună, după plac, adică să-l lase ori să-l extermine. Fătul conceput nu-i nici parazit, polipi sau tumori, care se operează, pentru că el avînd vase sanguine, sînge, inimă și viață proprie, nu soarbe sîngele, limfa, puterea și viața mamei. Fătul — Sufletul — conlucrează la formarea trupului în sinul mamei sale, este oaspetele găzduit în palatul de marmoră albă și porfiră al corpului mamei sale. Este un găzduit, un chiriaș dorit, iubit și visat, deci, nimenea, nici însăși gazda, nu are dreptul a-l asasina. Mama după naștere, ca și floarea soarelui, se întoarce cu toată ființa ei la noul născut, alăptîndu-l și îngrijindu-l cu toată căldura dragostei sale anghelicești. Multă vreme după naștere mama simte în întreg organismul ei că nu-i despărțită de copilul ei, deci, el este de sine stătător, o persoană omenească cu toate drepturile și privilegiile ei, cum a fost și în sin, legată de mamă, cam sîntem noi legați de: aer, hrană, casă, pat...

Omul nu-i om prin aceia că se naște; ci pentru că-i conceput în sinul mamei sale, deoarece tot ce nu-i conceput nu se naște, nu este și nu devine om. Ghemuștețul cu primirea de viață omenească, cu acea „suflare de viață” (Fac. 2 7) (Suflet omenească) care-i icoana vie a Dumnezeirei, izvorul faptelor spirituale, destinat și deosebit de mamă, este un corp aparte cu viață proprie. Sîngele acestuia vărsat de cineva, nu-i mai puțin decît sîngele lui Abel și al copilașilor uciși de Irod... Independența fătului cu totul de mama sa, în sinul căreia se concepe, se formează și se dezvoltă, reiese din multe cazuri (50%) în care pruncii s-au scos vii prin operație la 25 minute după moartea mamei lor. Astfel aflăm că Raimundus Nennatus ar fi fost scos viu din pîntece, ca prunc, a treia zi după moartea mamei sale, cînd o rudă curajoasă i-a deschis sinul, aducînd la lumină pe acel apostol. Panlina Schvarzenburg, cumnata ambasadorului Austriei, murind în incendiul întîmplat cu ocazia ospățului lui Napoleon (10 Dec. 1810), a doua zi, prin operație, a

fost eliberat din corpul ei un prunc viu. În naufragiul din 28 Martie 1846, de la Sarra din Lorena, înecându-se 40 de persoane, în corpul unei femei pescuite a patra zi, prin operație s-a aflat un copil viu.

Vedeți mamelor? Voi sînteți ministerul economiei, grînarul țării, pepiniera omenirii. Embrionul conceput, care se dezvoltă în sînul vostru, e de aceeași natură cu a oamenilor ieșiți la lumină. Orice fel de asasinare a lor, vă muștră și vă torturează vremelnice și veșnic cu plînsul și strigătul lor: „Mamă, mamă, de ce ne-ai asasinat? Iată, sîntem aici!” Așadar, mai înainte de a vă asasina pruncii, gîndiți-vă bine, ce veți răspunde înaintea Dreptului Judecător? Ce veți face la strigătele și muștrările pruncilor asasinați? Ce veți suferi în ghearele îngerilor nemilostivi, care vă învață acum la prunc-ucidere? Putea-veți răbda muncile înfricoșate în iazărul de foc nestins dimpreună cu dracii care vă întunecă și împinge la prunc-ucidere?!!!

Mamelor! Mamelor! Reculegeți-vă, pocăiți-vă, înțelepțiți-vă, părăsiți-vă cu desăvîrșire de acel infernal păcat, mai înainte de a vă trezi — ca bogatul nemilostiv — în focul cel veșnic.

PRUNCII AVORTAȚI STRIGĂ ÎN FAȚA LUI DUMNEZEU ASUPRA MAMELOR. Mamele prunc-ucigașe, după ce comit crima, se ascund, își omoară tăcerea grăitoare, se muncesc a amuți glasul conștiinței, fug dintr-un loc în altul, de la o ocupație la alta, ca să scape de glasul singelui ce strigă: „Mamă! Mamă!” Glasul pruncilor reclajați, avortați, lepădați, asasinați... strigă asupra mamelor lor înaintea Feții lui Dumnezeu. Din înălțimile cerului coboară o Lumină puternică cu fulgere și trăsnete. Este prezența lui Dumnezeu, de la Care tună și răsună cuvintele: „Ce-ai făcut? Glasul singelui vărsat de tine strigă către Mine din pămînt” (Fac. 4 10). Ți-ai omorît copiii nevinovați, care strigă jalnic către Mine astfel: „Pînă cînd Stăpîne Sfinte și adevărat, nu vei judeca și nu vei răzbuna singele nostru, față de mamele noastre?” (Apc. 6 10).

În așteptarea deșertăciunilor, jocurilor, cîntecelor curvești, petrecerilor anticreștinești, beții și alte felurite blestemății, pentru a căroră dragoste ai devenit ucigașă copiilor tăi, șezi uimită acum în așteptarea acestora, ei te pîndesc, te urmăresc, te chinuiesc, îți fură conștiința să-ți grăiască prin ea: „Mamă, mamă, noi nu te mai putem săruta niciodată! Unde ne sînt buzele cele roșii ca trandafirii? Am vrea să te cuprindem de gît! Dar unde ne sînt mîinile să ne facem cruce, să ni le împreună la rugă, să ne jucăm, să te cuprindem cu căldură de gît, să te dezmierdăm? Unde ne-ai ascuns mîinile mamă? Mamă, tu nu ne mai poți săruta, că noi nu avem nici frunte, nici obraji. Tu aducîndu-ți aminte, ne chemi, iar noi tăcem, că nu avem gură! Ce ne-ai făcut-o?! Mamă! Unde ne sînt trupu-

șoarele noastre ca ale copilașilor pe care-i blagoslovea Iisus și-i stringea în brațe? Ei, cei cu mame bune, își reazimă căpușoarele lor cu bucle bălăi, castanii sau negre, de sînul Maicii Preacurate, iar nouă, acolo unde sîntem, ni-i foarte greu, ni-i frig, ni-i toame, ni-i sete, n-avem nici o mîngiere mămico, și vom plînge mereu în negură! Plînsul ne-ar ușura. Dar unde ni-s ochii, mamă?! Unde's mîrgăritarele noastre (ochii), în care s-ar oglindi lumea și s-ar desfăta Îngerii lui Dumnezeu ca pe-o pajiște a Raiului!? Mamă, mamă, unde's cchișorii noștri? De ce nu ni i-ai dat? De ce ne-ai lipsit de ei? Mămică, am vrea să alergăm la sînul tău. Poate este mai cald lîngă inima ta! Dar vai, unde ne sînt picioarele? Mămică, dă-ne piciorușele! Vrem să sărutăm Icoana Maicii Prea Curate de pe perete, vrem să sărutăm icoana cerului de pe fața ta, dar vai, nu ne putem ridica, nu putem veni, ne lipsesc piciorușele! Mămică, mămică, unde ni-s piciorușele? Unde ni le ai pus? Unde ni le-ai ascuns? Pentru ce ni le-ai furat? Unde le-ai aruncat? Mămică, de ce ne torturezi așa de groaznic???... Acestea și altele multe sînt strigătele pruncilor reclajați, avortați, dinafara luminei Împărăției lui Dumnezeu, către mamele lor prunc-ucigașe.

Mamelor! Să nu credeți niciodată că copiii avortați vă uită pentru că voi i-ați lepădat, i-ați uitat sau vă munciți în tel și chip ca să-i dați uitării, Nu, nu!

O mamă își dădu ghemuștețul avortat la cîini. Deși aflată și pedepsită de lege pentru acea crimă, după cîțiva ani, casa ei nu mai avea pace, Sufletul ei era veșnic zbuciumat. Mîini și puteri nevăzute, aruncau cu pietre și coceni de porumb în ea. În casă, cu ușile și ferestrele închise, veneau dintr-odată pietre și bolovani. Farfuriile se mișcau singure și cădeau de pe masă fără să se spargă. Cu toate sfeștaniile făcute de Preot în casa aceea, fenomenele naturale pricinuite de puteri nevăzute își urmau cursul regulat. Femeia avortoare și Preotul erau convinși că Sufletul Pruncului neîmplinit, aruncat din sînul ei la cîini, cînd era fată mare, aruncă mereu cu pietre, muștrîndu-și pe maica sa criminală. Dumnezeu a îngăduit aceste arătări, ca să se vadă cît este de groaznic păcatul avortării pruncilor aici și în veșnicie.

O femeie lumeată, dimpreună cu soțul ei, lipsiți totalmente de credință, și-a avortat copiii unul după altul. Într-o noapte este adusă la spital. Se zvîrcolea în chinuri groaznice. Febră ridicată, turburări, leșin la extrem, delir, hemoragie. Într-un chiag mare de sînge omenesc se zărește o mînuță de prunc ca de vreo cinci luni. Trebuie operație. În agonia ei noaptea tîrziu, cînd a bătut ceasul turnului 12, femeia zvîrcolindu-se în dureri, a început a striga: „Plecați, plecați... Iată, iată-i: vin iarăși!... Vin unul după altul... unu... doi... trei... așa-i mare, aproape la termen!... Patru...

În acele strigăte sosește doctorul. Apucându-se de făcut operație, atle copilul perforat și tăiat în bucăți de o sulă de fier. Sînul rănit în mai multe părți. Bolnava dădu în peritonită. Sîngele curgea de mai multe ore... Cele mai tari doze de narcotice n-au putut-o liniști. Preotul și soțul înștiințați, veniră. Preotul apropiindu-se de ea, o îndemna la pocăință. Femeia, după primele cuvinte, răspunde: „Au fost treisprezece, treisprezece copii am avortat... Nu mă mai întrebați altceva!” Pe cînd Preotul îi vorbea de mila lui Dumnezeu cea nemărginită, Care voiește ca tot omul să se mîntuiască: prunc-ucigașa adunîndu-și puterile, a zis: „Lăsați-mă să

Sufletelele pruncilor: înlăturați de a se zămisli, reclajați, avortați, lepădați, asasinați,... strigă asupra mamelor lor înaintea Feții lui Dumnezeu!

plec... vreau să ajung în iad și să plătesc în veșnicie crimele acelea". Apoi zărindu-și soțul, strigă din răspuț: „Ucigașule!” și cu acest cuvînt muri în groaznicile chinuri trupesti și sufletești... (Spic. din memoriile unei moașe).

Pruncii reclajați, avortați cu premeditare, se vor ridica la Judecată împotriva prunc-ucigașelor mame, înaintea Feții Domnului Dumnezeu și a Îngerilor ce plîng tronurile și lăcașurile lor de strălucire, pregătite mai înainte de întemeierea lumii, certîndu-le. Ei vor striga mai mult și mai tare decît micuții prunci ai Betleemului uciși, împotriva lui Irod. Și pînă în ziua cea mare a răsplătiților, fără veste, străbat din răsfundurile inimii și a conștiinței, vociferările pruncilor asasinați cu îndoitul omor: omorul trupului și omorul Sufletului. De i-ar fi născut, botezat și apoi i-ar fi ucis și mîncat, mai puțin s-ar fi osîndit. Crima prunc-uciderii însă, nu are asemănare, dar nici pedeapsa ei nu-și va găsi pereche. Maici de acelea prunc-ucigașe, cu drept cuvînt, după Dumnezeiasca Evanghelie „mai bine nu s-ar mai fi născut”... dracii din iad își întind zilnic ghearele asupra lor, ca să le tragă cu ei în groaznicile munci ale focului veșnic.

Glasul singelui pruncilor îndoit omoriți cu voia, strigă zilnic împotriva mamelor lor: „Pînă cînd Doamne, nu vei răzbuna sîngele nostru!” Iar Îngerii luminați plîng strălucitele locuri de fericire, unde ei erau meniți să vie și să se veselească în veci...

IROD UCIDE PRUNCII BETLEEMULUI. Crudul împărat Irod auzind despre nașterea Noului Împărat Mesia, temîndu-se, a dat poruncă ostașilor a ucide pe toți pruncii din Betleem și din împrejurimile lui pînă la doi ani. Măcelul s-a și început. Sîngele pruncilor curgea gîrlă. Mamele țipau îngrozitor. Betleemul părea un iad tîoros. Femeile fugeau cu copii dinaintea trimișilor lui Irod, cum fugile de lupi și de alte săltăciuni. Maica Sfîntă a fugit cu Pruncul Iisus în Egipt. Sf. Elisabeta, bătrîna, a fugit cu pruncul Ioan Botezătorul. Mama lui Natanail a fugit cu el, și vîzînd că o ajung gonacii, l-a ascuns sub un smochin cu frunze, după care a fugit mai departe. După uciderea pruncilor, Irod

Irod, cu porunca căruia s-au măcelărit toți pruncii pînă la doi anișori, din Betleem și hotarele lui, a devenit un monstru infernal, un blestem al părinților pruncilor uciși. Părinții denaturați care își împiedică venirea pruncilor în lume, sau și-i ucid prin felurite mijloace satanice, sînt mai monștruoși și mai blestemați și decît Irod.

s-a îmbolnăvit groaznic și a avut o moarte cumplită, chinându-se veșnic.

O legendă veche povestește despre chinul lui Irod, astfel: în ziua când se pomenește uciderea celor 14 000 de copii uciși de Irod, ies din mormintele mici din Betleem spirite albe, se trezesc din somnul de aproape două mii de ani, acei prunci nevinovați. Ținându-se de mînuțe, călătoresc ei în șiruri lungi spre Ierusalim, ca să-l scoale pe Irod din liniștea mormîntului său. Sub pașii lor ușori se ridică lespeda de pe mormîntul vechi regesc, iar cel ce doarme acolo sare afară plin de spaimă, dar auzind cînteculele șoptite, care îi aduc aminte de fapta cea rea a sa, pică iarăși cu fața la pămînt. Ei cîntă însă neîncetat despre moartea lor așa de timpurie și despre osînda lui cea veșnică. El se ridică atunci de la pămînt și fuge. Ceata cea albă însă îl urmează. Atunci se scoală și fuge... tuge departe, tot mai departe... la niște marinari ce călătoresc cu corăbiile pe mare. Aceia însă nu-l pot suferi și-l alungă. Mulțimea copiilor îmbrăcați în alb fug după el. Irod tuge de ei prin pădure, vrînd să se ascundă între tilhări. Copii fug după el... Tilharii nu-l rabdă, îl scot afară din pădure. Sărmanul! Pînă și tilharii de prin păduri, spre care s-a strecurat, îl alungă. Și cînd se refugiază în cimitirul spînzuraților, aceștia toți ridică tîniile amenințător în contra lui. Irod fuge tot mai departe, urmărit de aproape de cetele cele albe de prunci, pînă ce ajunge într-o țară de la miază-noapte, într-un sat părăsit, și se oprește înaintea unei case mici și aproape năruite. Aici își ridică el brațul, rînjindu-se, arată spre casă și le zice pruncilor: „Priviți pe femeia aceasta, care locuiește aici. Peste patul ei atîrnă Icoana Maicii Domnului și Crucea, dar cu toate acestea, dînsa este tot atît de rea ca și mine“. Atunci pruncii se opresc plini de frică. Ușa casei se deschide și afară pășește un nou Sufletel alb, Sufletul unui nou născut, tocmai atunci ucis de mama sa, și se pune în rîndul celorlalți prunci...

Vedeți? Mamele Sfinte și altele, căutau cu prețul vieții lor să salveze viața pruncilor lor. În vremile noastre însă majoritatea femeilor denaturate chiar cu prețul vieții lor își ucid pruncii!!! Acelea sînt un corp cu prunc-ucigașii: Irod, Faraon... și alți prunc-ucigași... și cumplită moarte și osînda veșnică le așteaptă.

Într-adevăr, mamele care își ucid copiii în sînul lor, sînt cu mult mai păcătoase și mai vinovate decît Irod. Căci Irod n-a fost tatăl acelor prunci pe care i-a ucis, cum sînt părinții care săvîrșesc acest păcat. Un mare scriitor englez spune, că toate mirodeniile Arăbiei nu sînt în stare să ia mirosul sîngelui cu care s-au pătat părinții vinovați de acest păcat. Toată apa de pe lume nu-i în stare să spele roșeața de pe mîinile lor!

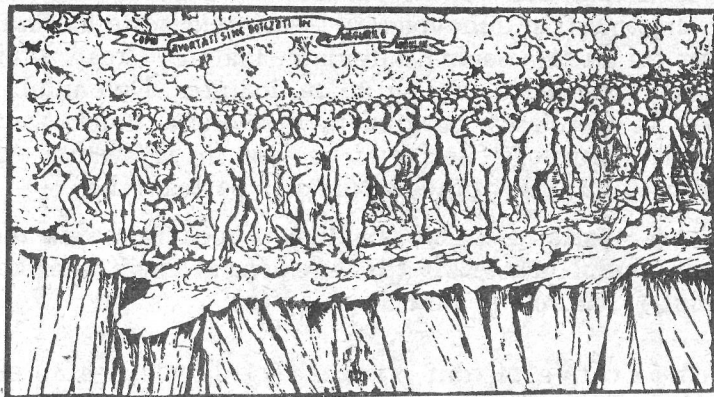
ADEVĂRATA MAMĂ ÎNAINTEA CREATORULUI CU TOȚI COPIII SĂI ÎN FERICIRE. Fericite sînt mamele care doresc, nasc pruncii dați de sus și-i cresc în teama și înțelepciunea lui Dumnezeu. În loc de muștrările conștiinței și frica osîndirei veșnice, ele au pace, liniște, curaj sfînt și bucurie. Fețele lor strălucesc de încredere înaintea Creatorului. Soții înțelepți, bogați sau săraci, nu se îngrozesc niciodată de cereasca invazie a copiilor, știind că fiecare copil vine în lume cu un creier și două brațe, care în timpul viețuirii lor, produc mai multă avere decît consumă. S-a constatat că familiile mai sărace au mai mulți copii. Coborînd din familiile bogătașilor, din casele înstăriților, aflăm verificat, că: Bunăstarea nu sărăcia este vrăjmașa copiilor. De aceea și Mîntuitorul fericeste pe aceia, zicînd: „Ferițiți sînteți săracilor, că a voastră este Împărăția Cerurilor“ (Mt. 5 3; Lc. 6 20).

Părinții înțelepți, chiar dacă au copii mulți, la venirea altuia ei îl privesc cu blîndețe și bucurie: „Iată, are să vă mai vină un frățior. El este între voi, deși nu puteți a-l vedea acum. Dumnezeu l-a zidit minunat ca și pe voi. El i-a pregătit un plăcut leagăn mic, sub inima caldă a mamei. Ori de cîte ori Dumnezeu vrea să vă mai trimită cîte un frate, trimite un Suflet în mama voastră. Ea îl primește cu toată draostea ei de mamă, îl ascunde și-l lasă să doarmă lîngă inima ei. Acolo el își ia trup și crește. Cînd se dezvoltă deplin, vine Îngerul lui, îl scoate afară și-l așează în pătuc“. Întrebați pentru ce nu-l așează dintr-o dată? Voi știți prea bine, floricelele și pomii vin mai întii într-o sămînță mică în pămînt. Apoi după cîtăva vreme încolțește, crește și răsare. Așa-i și cu copilul. Mama este grădina în care l-a semănat Bunul Dumnezeu. Așa ați fost și voi în mine, ca într-o grădină. Eu și tătîcul vostru, v-am iubit mult, ne-am rugat Dulcelui Iisus să vă aducă. Și v-a adus... Astfel de vestiri înțelepte și blajine, pregătesc pe frați și surori a primi cu drag odrasla ce vine în urma lor de la Dumnezeu în lume (Ioan 16 27).

Adeseori s-a întîmplat ca, copiii de pe urmă „prislea“ să fie mai dragălași ca cei mai mari, mai mîngîietori, lumina ochilor, ținta speranțelor, sprijinul slăbiciunilor, toiagul bătrînețelor, deși a venit mult mai tîrziu, după planul încheiat de mult din vecie.

S-au văzut adeseori părinți numai cu un copil slujindu-i acestuia ca niște robi, zilnic la hamalic; și alți părinți cu cîte 6, 10, 12 copii, dar cu toate că erau mulți, erau crescuți în frica lui Dumnezeu și puși într-o rînduială și disciplină așa fel, încît părinții erau respectați și stimați ca niște domni și stăpîni de toți aceștia. Străbunii noștri în înțelepciunea lor — privind Darul lui Dumnezeu conlu-crînd în familiile numeroase și active, loialitatea, optimismul și buna dispoziție în casele populate bogat cu odrasle, — ziceau:

Dumnezeu... Amin, amin zic vouă: De nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu poate să intre în Împărăția lui Dumnezeu... Ce este născut din trup, trup este; iar ce este născut din Duh, duh este:.."; iar Apostolul adaogă: „După a Lui milă ne-a mântuit pe noi prin baia nașterii cei de a doua (Sf. Botez) și a înnoirii Duhului Sfânt; pe Care L-a vărsat peste noi de prisosit prin Iisus Hristos, Mântuitorul nostru; Ca, îndreptându-ne prin Harul Lui, să fim moștenitori după nădejdia vieții celei veșnice" (Ioan 3 3—8; 1 13; Tit 3 5—7; comp Gal. 6 15; Iac. 1 18; 1 Petru 1 23; 1 Ioan 3 1—2, 9; Mt. 28 18—20; Mc. 16 16—20; F. Ap. 2 38).

Chipul de față ne reprezintă nefericirea orbilor copii avortați și nebotezați, care pururea strigă în neguroasele locuri de suferință: „Vai de noi și vai de părinții noștri...”.

Se înșală amarnic aceia care cred fals, că prin stropirea cu aghiazmă mare de la 7—9 Bisericii la Bobotează, se botează copiii morți, nebotezați ori avortați fără voie ori cu voie.

Pruncii morți nu se botează. Aceasta o susțin hotărîtor Dumnezeieștile Scripturi, Sfintele Sinoade, Sfinții Părinți, Dascălii luminători ai Bisericii lui Dumnezeu și dreapta rațiune sau orice minte sănătoasă și luminată.

„A plăcut — zic hotărîtor Sfinții Părinți 217—225 — ca trupurilor celor morți să nu li se dea Euharistia, că s-a scris: „Luați, mâncați...”; iar trupurile morților nu pot nici să ieie, nici să mănince. Și ca nu cumva neștiința Presbiterilor — Preoților Bisericii — să facă să se boteze, cei ce acum au murit” (Cart. 25).

Tîlcuire: Canonul acesta prea firește, nu iartă sau nu îngăduie a Cumineca sau a boteza pe cei morți, pentru că unii ca aceștia nu mai știu de sine, deoarece au încetat toate funcțiunile lor spirituale și fizice. Este știut, că unde răsuflarea — respirația — omului

a încetat, acolo a încetat și viața, și a urmat și amorfirea simțurilor, după care a urmat moartea, adică a murit. Astfel, canonul acesta hotărăște că: precum nu trebuie a cumineca pe cei morți; tot așa nu trebuie a boteza Preoții pe cei ce au murit. Mai întrebați pentru ce? Pentru că morții nici a se unii cu Hristos nu mai pot, nici a se lepăda de Satana, nici a face ceva din cele obișnuite Tainei Sfințului Botez. Însă pînă cînd cineva mai răsuflă, se va învrednici Dumnezeiescului Botez, după Zonara.

Aceasta o hotărăsc și Sfinții Părinți ai Sinodului VI ecumenic, zicînd: „Nimenea să nu deie Euharistie trupurilor moarte, că scris este: „Luați mâncați...”; iar trupurile morților nu pot nici a lua, nici a mânca” (Sin. VI ec. can. 83).

Tîlcuire: Marea greșală a acelor care s-au încumetat a Cumineca pe cei morți, se vede din acest canon, care pe drept oprește ca nimenea să nu-i Cuminece pe cei morți, după lămurirea cuvintelor Mântuitorului, cu care a întemeiat Taina Dumnezeieștei Cuminecături: „Luați, mâncați... Beți dintru Acesta toți...”, că Taina aceasta El a așezat-o pentru cei vii, care pot a lua, a mânca și a bea... dar nu și pentru cei morți, care nu pot nici a lua nici a mânca... De aici se înțelege sau se deduce și aceasta, că nici Botezul nu se poate face celor ce au murit sau morților; ci trebuie să fie viu — trupul cu Sufletul într-însul, ca și casa cu gospodarul într-însa — cel ce se botează.

Dreapta rațiune ne arată clar aceasta, d.p.: Dacă cineva găsește în cotețul găinilor, sau prin curte, în grădină, niște păsări moarte, unele poate chiar intrate în putrefacție, și le-ar tăia gitul, le poate mânca? Așa este că nu? Însăși conștiința omului strigă puternic la el să nu facă una ca aceasta, că se primejduiește.

Dacă cineva ar afla niște oi, sau alte animale, omorîte de lupi și le-ar înjunghia, le-ar putea mânca? Nu. Pentru că le-a înjunghiat neavînd viață într-însule, adică moarte. Astfel, după cum tăierea păsărilor sau înjunghierea vitelor moarte este nefolositoare, ba încă și primejditoare; tot așa de nefolositoare este și botezarea morților, ba încă și păgubitoare și primejditoare, adormind cu somnul morții și al osîndirei pe cei vinovați. În loc de folos sufletesc, ei mai rău se primejduiesc.

În vremurile patristice ereticii Marchioniști, pe lângă alte credințe deșarte, rătăcitoare de la dreapta credință creștinească, aveau și un eres al botezării morților. Cînd murea careva dintr-înșii nebotezat, un marchionist viu se ascundea sub patul mortului. Astfel, mergînd alții lângă pat, întrebau pe mort, de vrea să se boteze... Ereticul viu de sub pat (mișcînd patul cu mortul) răspundea că voiește a se boteza... Și așa, botezau pe cel viu în locul mortului, ... care în realitate rămînea tot nebotezat, iar cei vii înșelați, cufundați

tot mai adînc în întineric și în infern (Vezi T.T. o.c. la 1 Cor. 15 29; Gal. 1 7—9; 2 Tim. 2 17; Evr. 1 9; Apol. Tertulian în cuv. d. Învierie; Sf. Ambrozio și Irineu în cuv. d. eresuri, d. Coresi).

Acea credință deșartă sau rătăcitoare de la dreapta credință a unor nesocotiți din vremurile noastre, a dat curs la sumedeniile de avorturi în masă, în toate ramurile societății omenesti!... O-o-o! Grozavă abatere de la Dumnezeieștile învățături și Sfintele rînduiri bisericești! Multe Suflete ale avortoarelor, conlucrătorilor și încurajatorilor acestui groaznic păcat, și a susținătorilor falsei botezări a pruncilor morți, ai cutundat tu în focul iadului și în muncile veșnice, sub masca minciunii, că le tolosești?!?

Pentru ușurarea nefericirii pruncilor nebotezați și avortați... noi Preoții îngrijorați pentru mîntuirea Sufletelor părinților îngreuiați cu acest păcat și al copiilor morți nebotetați, avortați fără voie după zămislirea lor, ori în care lună ar fi fost pierduți, după mila și Darul lui Dumnezeu sîntem de părere, că dacă s-ar cumpăra cărți tolositoare de Suflet, d.p.: Noul Testament, Mărturisirea Ortodoxă, Viețile Sfinților, Cazania, Mîntuirea păcătoșilor, Hristoitia, Oglinda Duhovnicească... și alte cărți de rugăciuni și învățături curate Ortodoxe, și s-ar da de pomană de Sufletul pruncului, în costul prohodirei, pomenirilor și pomenilor unui prunc botezat ce s-ar înmormînta, așa se tolosesc și pruncii aceia pentru care s-au dat cărțile acelea de pomană. Pe măsura luminării sufletește a celor ce le vor citi și asculta, se mai ușurează și părinții avortori de greul păcat ce apasă pe Sufletul lor... Părinții însă, care de bună voie sau cu premeditare și-au ucis și avortat copiii, trebuie ca, cu costul înmormîntării, pomenirilor și pomenilor unui om mare, să cumpere cărți sfinte, cele mai bune și mai folositoare de Suflet, și să le dea de pomană celor dornici de citit și de mîntuire, pentru Sufletul pruncului avortat cu premeditare... Așa făcînd, nădăjduim după Mila Marelui Dumnezeu, că se vor mai ușura. Asemenea trebuie a face toți și toate persoanele acelea care cu cuvîntul și cu fapta au conlucrat satanicește la uciderea sau avortarea nevinovaților prunci (Vezi și „Oglinda Duhovnicească”, pp. 1420—1442, de autor).

236) Am ucis pruncii după naștere nebotezați? (i) Născînd pe cale, mi-a murit pruncul nebotezat din neglijența mea? (j)

i) Muierea ce va naște și își va sugruma pruncul ei nebotezat, pînă la moarte să se pocăiască, mîncînd Lunea, Miercurea și Vinere numai pîine și metanii o mie (în fiecare zi) (P.B.G. pg. 115 124).

j) Femeia care a născut pe cale și n-a purtat grijă de prunc, să fie supusă vinovăției ucigașului (Sf. Vasile, 33).

PRUNC-UCIGAȘA ȘI-A CERUT MOARTE LA TRIBUNAL.

În anul 1816 s-a transportat o femeie bolnavă la spitalul din Heidelberg. Aici, după puțină vreme a dorit să se spovedească. Apoi s-a înfățișat de bună voie la tribunal, spunînd că și-a omorît doi prunci. După ce și-a recunoscut păcatul, s-a rugat să fie osîndită, nădăjduind că în chipul acesta își va recîștiga liniștea conștiinței. Ea a mărturisit, că de cînd și-a omorît cei doi copilași, neconținut a muștrat-o conștiința. Apoi s-a rugat de tribunal ca, dacă va fi osîndită la moarte, să i se taie capul, iar mai întîi să i se taie picioarele, care au dus-o la locurile de petreceri (jocuri), unde și-a depănat viața păcătoasă... (D.C. o.c. 158).

UCIGAȘA CELOR DOI COPII AI EI PEDEPSITĂ DE SUS.

„Înnotînd, odinioară pe mare — istorisește un corăbier creștin — aveam în corabie și bărbați și femei. După ce am intrat în noian, toți înotam bine, fiind mai multe corăbii, avîndu-și destinația: unii la Țarigrad, alții la Alexandria, alții în altă parte, vîntul fiind foarte prielnic. Dintre toți însă singur eu nu mai puteam înota de la un loc, și așa am petrecut acolo trei zile, nemișcîndu-se corabia din loc, în care timp m-a cuprins mult necaz și mîhnire, întrebîndu-mă mereu: „Ce-ar putea fi asta?” Atunci eu, ca un cîrmaci ce eram, avînd scîrbă pentru corabie, am început a mă ruga lui Dumnezeu, însoțindu-mă și toți cei ce erau cu mine. În timpul rugăciunii, deodată mi-a venit un glas, grăindu-mi: „Aruncă pe Maria în adînc și vei înota bine!” Eu nedumerindu-mă, mi-am zis: „Ce poate fi aceasta, și cine este Maria?” Acestea zicînd în sine-mi, iarăși mi-a venit glas de sus, grăindu-mi: „Am zis ție, aruncă pe Maria în apă și veți fi mîntuiți”. Auzind iarăși aceasta și socotind eu, îndată am strigat: „Maria!” Aceea dormea pe așternutul său în corabie. Trezindu-ne, a răspuns: „Ce poruncești stăpîne?” Eu i-am zis ei: Fă bine și vino aici”. Ea sculîndu-se, a venit îndată, și luînd-o deosebi, i-am zis: „Vezi soro Marie ce fel de păcate am eu, și pentru mine veți pieri cu toții!” Ea însă suspinînd, a zis: „Cu adevărat domnule cîrmaci, eu sînt păcătoasă!” Atunci eu am zis către dînsa: „Ce păcate ai soro?” Ea mi-a răspuns: „Cumplit mie păcătoasă, ah! cumplit mie, că nu este păcat pe care eu nu l-am făcut, și pentru păcatele mele toți sînteți în primejdie de moarte”, și a început cu lacrimi a-mi mărturisi toate pe rînd, grăind: „Cu adevărat domnule cîrmaci, eu păcătoasă și foarte mult ticăloasă, am avut bărbat și doi copii. Cînd erau ei: unul de nouă ani iar celălalt de cinci ani, a murit bărbatul meu, și am rămas văduvă. Aproape de mine viețuia un oarecare ostaș, după care am dorit a mă recăsători. Am trimis la el pe oarecine ca să mă ia în căsătorie. Acela însă auzind propunerea mea, a zis: „Nu voi lua femeie cu copii de la alt bărbat”.

Două femei, una cu copilul mort la sîn și alta cu copilul viu, aleargă la judecata împăratului Solomon. Amîndouă nu vreau copilul cel mort; ci numai copilul cel viu (3 Imp. 3 16—28). Ce contrast! Femeile acelea amîndouă vor numai copilul viu; iar unele femei denaturate ale vremurilor noastre de falsă civilizație, vor copiii lor numai morți. Ele cugetă, sfătuiesc, lucrează satanic, aleargă la ucigași, la abatorul pruncilor, plătesc ca să le omoare pruncii în ele, mai înainte de a vedea lumina zilei!!! Ce satanism! Ce iad! Ce infernalitate în lumea aceea purtătoare de mască creștinească!!!...

rîndu-mă în barcă, nu s-a mișcat din loc nici barca, nici corabia mare. Atunci am intrat eu în corabia mare și am grăit femeii: „Pogoară-te tu acum în barcă“. Aceia ascultîndu-mă, s-a pogorît. Îndată însă depărtîndu-se puțin singură, prăvălindu-se, s-a cufundat cu femeie cu tot în adînc, iar corabia mare îndată a și pornit, și așa de ticnită și bună călătorie am avut, încît în loc de cinci zile, am făcut numai trei zile, înotînd bine“ (Prol. 19 Martie).

237) Am omorît copiii după Botez? (I)

1) De va muri pruncul botezat între părinți, trei ani și metanii 300 (P.B.G. pg. 115 (123)).

238) Am înăbușit copilul nebotezat, botezat, pe cînd dormeam și l-am aflat mort lîngă mine? Am lăsat copilul să moară nebotezat? (m) Din nebagare de seamă, am lăsat copilul de a căzut

Eu auzind că nu vrea să mă ia pentru că am copii, aprinzîndu-mă foarte mult cu dragoste spre dînsul, m-am apucat și am junghiat pe amîndoi copiii. După aceea i-am trimis veste, zicîndu-i: „Acum poți să mă iei că nu mai am nici un copil!“ Ostașul însă auzind ce-am făcut copiilor mei, a zis: „Viu este Domnul Cel ce locuiește în ceruri, că nu o voi lua pe ea, că este ucigașă“. Atunci eu ticăloasa, temîndu-mă a nu fi descoperită, prinsă, muncită de lege și omorîtă, pentru aceasta am fugit“.

Auzind eu cuvintele femeii, nici atunci n-am vrut a o arunca în adînc, ci am zis ei: „Iată, soro, eu voi intra în barcă, și să știi că de va merge corabia mare, apoi păcatele mele au ținut-o pe loc“. Pogo-

în apă și s-a înecat, în apă fierbinte, în foc de s-a ars, sau de a căzut de sus și s-a schilodit, sfărîmat și a murit?

m) De va muri pruncul nebotezat din negrija părinților, acel păcat înșiși aceia îl iau; deci, să aibă pocanie doi ani și metanii 36 (P.B.G. pg. 115 (123)).

239) Am lepădat copiii nebotezați, sau botezați: pe străzi, în ulițe, pe drumuri, prin tîrguri, la ușa Bisericii sau în alte locuri pe unde trec oamenii, spre a fi găsiți, luați și crescuți de alte persoane?

240) Am însoțit pe alții la felurite ucideri?

241) Mi-am destrămat sănătatea și scurtat viața mîncînd, bînd peste măsură, în crîșme, pe la ospete, nunți, cumetrii, petreceri baluri, serate, jocuri, etc.? Am făcut rămășaguri diavolești prin întrecere în mîncăruri, băuturi, fumat tutun, ridicări, sărituri, jocuri, strigări, chiuituri nebunești, prin care mulți s-au pierdut sănătatea și viața, pogorîndu-se cu zile în mormînt și în iad?

242) Mi-am ucis Sufletul cu purtarea de grijă a trupului spre împlinirea poftelor josnice și a păcatelor grele? (n)

n) MOARTEA PĂCĂTOSULUI E CUMPLITĂ. Păcătosul pe patul său de moarte: nepocăit, nespovedit, neîndreptat și negrijit după Dumnezeu, plin de dureri groaznice în trup și de întristare neagră în Suflet, plin de frică, de spaima morții, de judecata și răsplătirea faptelor lui rele, se svîrcolește cumplit, văzîndu-se lipsit desăvîrșit de tot ajutorul și mîngîierea lumească. Aceasta e răsplătirea celor ce n-au crezut, n-au iubit, nici n-au ascultat pe Dumnezeu. Rugăciunile Preotului, pe care l-a sfidat, nesocotit, ponegрит și amărit în viața sa, nu-l pot scoate din osînda veșnică (Vezi și în viața Sf. Andrei cel nebun pentru Hristos — V. Sf. 2 Oct. o.c. pp. 78—83; și „Biblioteca Ortodoxiei“, Nr. 91, pp. 2380—2391, de autor — cu Sufletul boerului, pe care chiar după ce l-au prohibit Preoții cu multe lumînări și tămîieri, a fost luat de draci, cărora le slujise în viața sa). Moartea fioroasă îi stă înainte și-l înfricoșează. Acum, toate bucuriile, veseleile, averile, banii, măririle, dregătoriile și desfătărilor s-au luat de la el. Satana îi ține înaintea ochilor săi catastifele păcatelor sale. Cu păcatele, la care-l îndemna în viață să le facă, acum îl torturează și înfricoșează, necăjindu-i conștiința.

Păcătosul vede că păcatele sale îi aduc: despărțirea desăvîrșită de Dumnezeu, pierderea Împărăției Cerurilor și a fericirii eterne, osîndirea Sufletului, veșnica pierzare, veșnicul blestem și veșnica muncă în focul nestins al iadului. Disperat, caută înprejurul său și nu vede nimic care să-l mîngîie; ci numai grozăviile care-l

Chipul de față ne arată cât de cumplită este moartea păcătoșilor.

torturează cumplit. Spiritele infernului îl întind să-l sfișie, trăgându-l la iad. Îngerul păzitor, pe care nu l-a ascultat în viață, se depărtează de la el plângând, lăsându-l în prada desnădăjduirii. Așa, în groaznice chinuri și înfricoșări infernale, se desparte sufletul păcătosului, neîngrijit după Dreptarul Ortodoxiei Divine, de ticălosul său trup, ca să se înfățișeze înaintea lui Dumnezeu. Acolo aude din gura Dreptului Judecător înfricoșatele cuvinte: „Du-te de la Mine blestematele în focul cel veșnic, care este gătit diavolului și îngerilor lui...” (Mt. 25 41).

Iată cu ce îmbogățesc păcatele pe oameni! Iată ce aduc asupra oamenilor: necredința în Dumnezeu, nesocotirea poruncilor și sfințeniilor Lui, neascultarea Cuvîntului Divin și călcarea în picioare a Crucii, a Jertfei și a Singelui Hristosului Lui! „Nimenia — zice Mintuitorul — nu poate sluji la doi domni... Cel ce nu este cu Mine, este împotriva Mea, și cel ce nu adună cu Mine, risipește” (Mt. 6 24; 12 30). Aceasta o adevărește și Apostolul, zicînd: „Este cu neputință celor ce s-au luminat odată (prin Botez, Mir-Ungere, Împărtășirea cu Dumnezeiescul Trup și Sânge și cu Cuvîntul lui Dumnezeu), și au gustat Darul cel ceresc, care s-au făcut părtași Duhului Sfînt, și au gustat din Cuvîntul cel bun al lui Dumnezeu și din puterile veacului viitor, și apoi au căzut, ca iarăși să se în-

toarcă spre pocăință; a doua oară răstignind loruși pe Fiul lui Dumnezeu și batjocorindu-L. Însă, precum pămîntul care aduce din sine spini și ciulini, este netrebnic și aproape de blestem, al cărui sfîrșit este spre ardere... așa și noi, păcătuiind de bună voie (adică din îndărătnicie și firea cea rea), după ce am luat cunoștința adevărului, nu mai rămîne jertfă pentru păcate; ci o așteptare oarecare înfricoșată a judecății și iuțimea focului, care are să mănînce pe cei potrivnici” (Evr. 6 4—8; 10 26—27).

243) Am ucis cîntea altora prin grăirea de rău? (o)

o) La vama uciderii se întreabă Sufletul omenesc pentru feli-ritele păcate ale uciderii, fie că unii ucid oameni, iar alții ucid cîntea oamenilor; căci și uciderea cîntei cuiva, tot sub pedeapsa uciderii se află (Din convorbirea Îngerului cu Sf. Macarie).

PRIN UCIDAREA CÎNTEI, A UCIS-O ȘI TRUPEȘTE. O biată văduvă și cusătoreasă, trimitea de cîtva timp pe un fiu al său să cumpere bere, fiindcă, după sfatul medicului, trebuia să ungă piciorul altui fiu mai mic. O fată dintr-o familie bogată, care dădea de lucru de mai mult timp acelei văduve, văzînd odată pe copil cu sticla de bere, împrăștie între ai săi vorba că văduva ajunsese bețivă și nu merită să i se mai dea de lucru. Aceste vorbe nesocotite avură tristă urmare că biata văduvă își pierdu îndată cîntea și munca, și în curînd căzu cu întreaga ei familie în cea mai neagră mizerie (sărăcie). După mai mult timp (era o Duminică), fata aceia văzu pe fiul cusătoresei la poarta Bisericii, unde cerea de pomană trecătorilor, trezind mare compătimire la toți. Fata fu mișcată și ea, și apropiindu-se de copil să-l întrebe despre mama lui, acesta îi răspunse: „Mama nu mai are de lucru de atîta vreme, pentru că s-a răspîndit în sat calomnia (bîrfirea, clevetirea) că este bețivă și nu merită ajutor. Mama însă n-a băut niciodată bere, afară numai că a trebuit să cumpere o bucată de vreme ca să ungă piciorul fratelui meu care era bolnav”. Fata își făcu muștrări în tăcere de vorbirea ei nesocotită. și ceru să fie dusă la casa văduvei. Ea căzuse grav bolnavă și nu mai avea multe zile. După moartea ei, fiica boerului nobil a luat cu dînsa pe cei doi orfani, dar a rămas pe totdeauna cu remușcarea de a li pricinuit înaintea de vreme moartea acelei femei prin cuvintele ei nesocotite. De aici se vede că grăirea de rău niciodată nu se poate repara în întregime (T.M. o.c. pp. 527—8).

Vedeți cum clevetitorii au devenit mai ucigători de oameni decît șerpîi cei mai înveninați și otrăvitori? Cei care voiesc a intra și a rămîne în Împărăția lui Dumnezeu, să-și taie partea aceea a limbii clevetitoare sau otrăvitoare, ucigătoare de oameni (Is. Sir.

28 15), cum taie zîmbrele la vite; altfel se cufundă în infern împreună cu prăbușitul înger clevetitor (Apc. 12 7—12).

244) Am cîștigat bani, avere... cu vicleșug, înșelătorii, minciunării, vrăji, descîntece, farmece și alte mijloace drăcești, ucigîndu-mă pe sine-mi și pe alții sufletește?

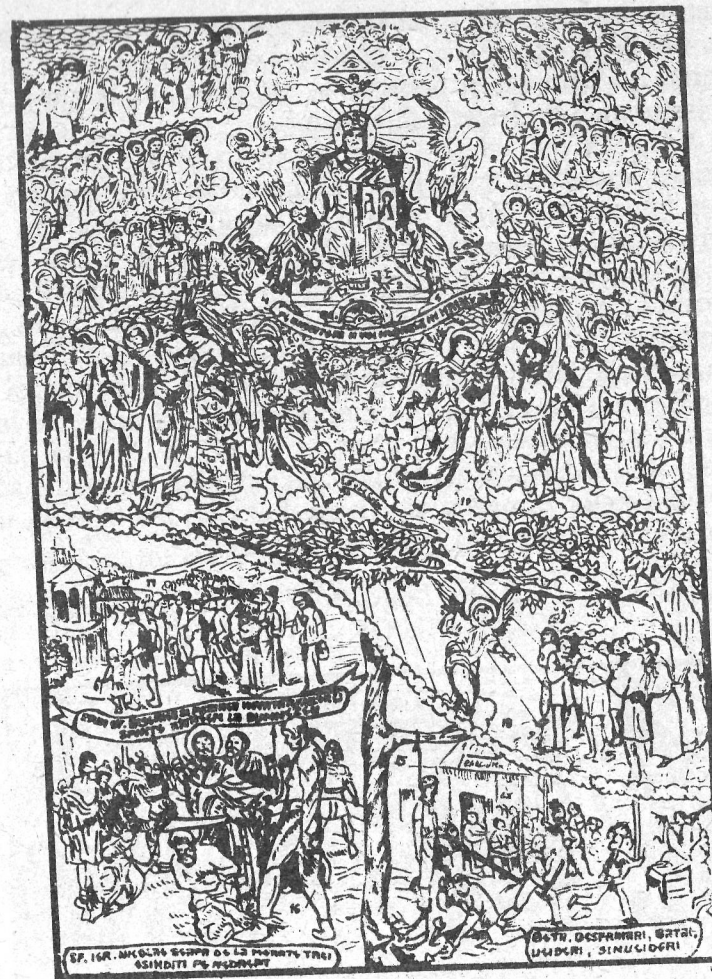
245) Am plătit slujbe la Preoți asupra vrăjmașilor ca să-i afurisească, să slujească lui Dumnezeu să-i pedepsească cu boli, nefericiri, primejdii, cu stropșeală sau cu moarte? Am urît și m-am pornit cu răutate asupra aproapelui meu?

246) Am împovărat și bătut fără milă animalele și am ucis pe unele? (Vezi „Oglinnda Duhovnicească”, pp. 1257—1544, de autor).

Sufletul Teodorei îngrozindu-se, cade pe spate la vederea demonilor cu uneltele acelea în ghiare. Atunci unul dintre Îngeri o sprijină și ridică; iar celălalt Înger dă ceva boierului drăcesc și apoi pleacă de acolo tot mai în sus în înaltul Cerului.

FERICIREA CELOR CE AU ÎNLOCUIT URA UCIGAȘA CU DRAGOSTEA DE APROAPELE.

- 1) Ochiul lui Dumnezeu Tatăl Ceresc.
- 2) Domnul nostru Iisus Hristos Dumnezeu-Omul Arhiereu-Împărat universal și etern, stînd pe Scaunul Slavei Sale.
- 3) Duhul Sfînt în chip de porumbel.
- 4) Cei patru viețuitori înaripați, cu cîte patru aripi, cu față de: om, leu, vițel și vultur, formînd Scaunul Dumnezeirii.
- 5) Preacurata și pururea Fecioara Maria, Maica Domnului nostru Iisus Hristos.
- 6) Serafimii cu cîte șase aripi (Is. 6 2).
- 7) Heruvimii cu cîte patru aripi (Iez. 1 6).
- 8) Celelalte șapte cete îngerești.
- 9) Sfîntul Ioan Botezătorul cu Sfînții Prooroci.
- 10) Sfînții Apostoli.
- 11) Sfînții Ierarhi.
- 12) Sfînții Mucenici și Mucenițe.
- 13) Sfînții Cuvioși și Cuvioase.
- 14) Sfînții Drepti și Drepte.
- 15) Creștini și creștine de nume, mulțime multă la cîrciumă... nuntă cu lăutari... joc... beție... ceartă... bătaie cu bita, morți în lacuri de sînge... În depărtare unii se împușcă, alții se sinucid aruncîndu-se în prăpăstii, în ape, înaintea trenului, alții se spînzură, unii se înjunghie... altele avortează... Adevărat: „lume zăcîndă în cel rău” (1 Ioan 5 19).

16) Adevărații Sfînți în frunte cu Mîntuitorul Hristos, au fost și sînt întotdeauna împotriva uciderilor, a sinuciderilor și a avorturilor. Tabloul (Nr. 16) înfățișează pe Sf. Ierarh Nicolae salvînd de la moarte pe Creștinii nevinovați (Vezi pe larg V. Sf. 6 Dec.). Așîșderea au făcut și alți Sfînți și plăcuți ai lui Dumnezeu.

17) Adevărații credincioși creștini și creștine din toate vîrstele și păturile societății omenești, îngroziți de cele auzite și văzute în lume, ies din cîrdușii ucigașilor și sinucigașilor, pornesc, crucindu-se, pe calea vieții spre Sfînta Biserică din depărtare, pentru a asculta și a urma sfaturile ei Divine. Așa făcînd, se mîntuiesc de iad și dobîndesc viață veșnică.

18) După repausare, Îngerii binevoitori le iau Sufletele și le duc în Raiul pămîntesc. Acolo, în fața Îngerului luminător care le

aduce bune vestiri de sus, ei se bucură mult că s-au smuls din lumea ucigașă, din iadul vremelnice și veșnic, și au mers pe calea mântuirii. Mulțumind lui Dumnezeu pentru tot ajutorul dat la timp, îl preamăresc împreună cu Îngerii și Sfinții.

19) Creștinii mai aleși — cler și popor — care au luptat până la sacrificiu împotriva învrăjbirilor, uciderilor, avorturilor, sinuciderilor și feluritelor răutăți infernale, ieșind biruitori, sînt ridicați de Îngeri mai sus, deasupra Raiului pămîntesc, în Raiul ceresc, în Împărăția Luminii, mai aproape de Scaunul Dumnezeirii. Alți Îngeri coborînd din înălțimile cerurilor, de la Dumnezeu, le aduc haine albe, simbolul curăției și al nevinovăției, dîndu-le la fiecare ca să se îmbrace cu ele. Mîntuitorul, Arhiereul-Împărat universal și veșnic, șezînd pe Tronul Slavei Sale, îi binecuvîntează, zicînd: „Pe biruitori îi voi îmbrăca în haine albe” (Apc. 3 5; 6 17). Aceștia cu multă plăcere ascultă armonioasele cîntări ale oștirilor îngerești, acompaniate de ale cetelor Sfinților, și privesc Fața lui Dumnezeu, umplîndu-se pururea de o negrăită bucurie cerească.

PEDEAPSA UCIGAȘILOR, SINUCIGAȘILOR ȘI AL AVORTORILOR... ÎN IAD.

Chipul de față ne arată groaznicile pedepse infernale cu care se torturează în iad: ucigașii, sinucigașii și avortoarele. Groaznic păcat este a ridica viața aproapelui pe care i-a dat-o Dumnezeu, dar groaznice sînt și muncile în iazărul de foc cu care sînt pedepsiți acei păcătoși ucigași de oameni. Uneltele sau otrăvurile cu care ucigașii au omorît pe alții, ori s-au sinucis pe sineși, cu acelea îi torturează dracii, acelea le pun înaintea ochilor lor, cu acelea îi muștră

și-i ocărăsc, cu acelea îi amărăsc, tulbură și torturează. Așa, cei care au ucis ori s-au sinucis cu ștreang, cu ștreang sînt torturați, cei ce cu pumnal sau cu cuțit, cu pumnal sau cu cuțit sînt muciți; cei ce cu revolver, pușcă, armă, grenadă, otrăvuri, tot cu acelea îi torturează și pe ei dracii în iad.

În iad sînt muciți cumplit: mamele denaturate, avortoarele, moașele, doctorii, sfătuitoarele sau sfătuitoarii, cei care au dat buruieni, otrăvuri... și orice idei satanice pentru avortarea copiilor, toți și toate care au contribuit cu cuvîntul și cu fapta la uciderea în pîntece a pruncilor ori în ce lună ar fi fost (deoarece pruncul fără Sufler nu poate viețui nici crește; vezi și „Pacea Părinților cu pruncii lor”, pp. 1—464, de autor). Toți contribuitorii avorturilor, cad în iazărul de foc, unde dracii le aduc la ochi și la gură pe tave ori în ghiare pruncii pe care i-au omorît în pîntece sau avortat prin reclaje. Mamelor criminale li se dau copiii avortați să-i mănînce!!!

În ziua judecării particulare și generale, pruncii mici, pe care mamele lor denaturate i-au omorît înăuntrul pîntecelor lor, vin în fața acestora plîngînd cu lacrimi — grăiește marele predicator Episcopul Ilie Miniati — și le zic: : „O! Uciătoarele de prunci maice, voi, sau de scumpețe (zgîrcenie) ca să nu ne hrăniți, sau ca să acoperiți faptele necinstei voastre (ori ca să fiți mai libere a vă duce la petreceri anticreștinești: circiumi, nunți sau cumetrii cu lăutari, jocuri, baluri, serate, clăci, beții și alte blestemății), ne-ați dat o îndoită moarte: ne-ați lipsit și de lumina vieții pămîntești și de lumina Dumnezeieștei Slave... Blestemată să fie mîna aceea care v-a adus buruiana... aducătoare de moarte; blestemată să fie gura aceea care v-a dat sfatul acela fără de milă, ucigător de prunci nevinovați. Blestemată să fie socoteala voastră prin care ne-ați omorît pe noi înainte de nașterea noastră! Priviți și vedeți curatul, nevinovatul nostru sînge, cu care ați spurcat pămîntul!!! Maicilor, beți...”!

Groaznice munci la judecata particulară, groaznice munci în iazărul de foc, groaznice munci la Judecata universală, groaznice munci în veci, așteaptă pe ucigași, sinucigași și pe avortori, începînd a-i tortura din vreme în vreme, chiar după comiterea crimei, ca pe Cain, Irod... și alți ucigași (Fac. 4 1—16; Hronograf, cuvîntări, Cazanii și scrierile Sfinților Părinți despre ucideri). Uciș de oameni din început a fost diavolul... și ucigașii... avortoarele săvîrșind acest odios păcat, se înnegresc la suflete asemenea diavolului. Bine este tuturor a se păzi și de acest groaznic păcat: iar de a căzut cineva, să alerge la Sf. Spovedanie, să-și facă canonul cuvenit după Sfînta Pravilă a Bisericii lui Dumnezeu, făcînd roade vrednice de pocăință pentru a scăpa de munca veșnică. Părinții care zic că n-au cu ce-și hrăni copiii sau zic că au prea mulți... mai bine e să trăiască frățește, decît să păcătuiască împotriva rînduiei lui Dum-

nezeu ; iar de nu pot așa, apoi e bine să nu lepede, nici să-și avorteze copiii. Ori într-un fel, ori într-altfel, să-și ducă o cruce după Domnul, Care zice: „Cel ce vine după Mine, să se lepede de sine, să-și i-a crucea sa în toate zilele, și să-Mi urmeze Mie... Cel ce vine după Mine și nu-și i-a crucea sa, nu este Mie vrednic... Deci, afară (din Împărăția Mea) sînt: cîinii, vrăjitorii, desfrînații, ucigașii, idolatrii și tot cel ce iubește și face minciuna sau nedreptate“ (Mt. 16 24; 10 38; Lc. 9 23; 14 26—27; Apc. 22 15).

Dumnezeiasca Scriptură, după ce ne vorbește despre Dumnezeu și om, înțelepciune și nebulie, bucurii și dureri, bogăție și sărăcie, deșertăciune și moarte, apoi ne pune înaintea fiecăruia din noi dreapta judecată particulară și universală a lui Dumnezeu, în Fața Căruia vom sta și vom fi răsplătiți, fiecare după merit. În pilda Mîntuitorului cu: griul și neghina, năvodul aruncat în Mare, nunta fiului de împărat cu cei ce au refuzat chemarea și cu cel ce nu avea haină de nuntă, cu fecioarele înțelepte și nebune, cu talanții, cu alegerea dreptilor de păcătoși, cu învierea obștească, la care cărțile se vor deschide și toate gîndurile, cuvintele și faptele bune și rele ale oamenilor se vor descoperi și răsplăti veșnic, ni s-a arătat destul de clar, limpede și luminat, cele ce ne așteaptă pe fiecare din noi după faptele noastre (Ecl. 12 13—14; Mt. 13 24—30, 36—43, 47—50; 22 2—14; 25 7—30, 34—46; Ioan 5 28—29; Apc. 20 12—15; 21; 22). Dumnezeu a pus omului — cleric ori mirean — care se ostenește a fi bun, o statornică recompensare; fericirea vieții pămîntești, figurată minunat în Raiul pămîntesc, și fericirea vieții veșnice în Raiul Ceresc. Prima recompensă o putem redobîndi prin o bună și activă viață, lucrînd în ființa, familia și societatea noastră după virtuțile morale și intelectuale, după iluminata rațiune și Legile Divine. A doua recompensă, care-i cea mai bună și mai statornică, veșnică, se poate redobîndi numai prin o aleasă viață contemporativă, cu ajutorul Dumnezeieștii Lumini, lucrînd după învățăturile curat Dumnezeiești, prin iluminarea și Harul Duhului Sfînt, care întrec rațiunile omenești, după cele trei principale virtuți teologice: Credința, Nădejdia și Dragostea, după tus-patru virtuțile cardinale: Înțelepciunea, Dreptatea, Cumpătarea, Bărbăția (Tăria), și celelalte virtuți duhovnicești, însoțite de milostenii folosite. Aceste două căi bune sau recompense izvorîtoare fericirilor, cea mai bună și cea foarte bună, sînt adevăratele căi ce duc la fericirea vremelnică și veșnică. Omul le poate pierde prin greșeală, neglijență și mai ales prin felurite pofte rele și prin păcate grele.

Pentru a scoate pe om din păcate, adeseori nu ajunge învățătura cea mai bună și convingătoare... și durere!!!... deci, e de trebuință neapărat înfricoșarea omului rău împătimit cu frica pedepselor vremelnice și veșnice. Așa a făcut Dumnezeu prin trimișii

Săi în Biserica Vechiului și Noului Testament... Așa fac adeseori și felurite stăpîniri lumești. Așa procedează și părinții față de copiii lor, înfricoșîndu-i astfel: „Dragul mamei, să nu ieși pe stradă că te va lovi vreo mașină și rămii schilod! Să nu te duci pe lingă fîntînă că vei cădea în ea și te vei îneca! Să nu viri mîna în foc că te vei arde și rămii fără mîna! Să nu te urci prin copaci că vei cădea și-ți vei rupe gîtul sau vreun picior, și vei fi nefericit pe toată viața ta, ș.a.m.d.“.

Acestea socotindu-le și noi, am găsit cu cale, ca, în predicile și scrisul nostru, pe lingă feluritele învățături folositoare de Suflet, să redăm poporului, cufundat de altfel în multe păcate grele și degradatoare, și descrierea înfricoșatelor munci vremelnice și veșnice, care așteaptă sigur pe păcătoșii notorici și neglijenți de mîntuirea lor. Astfel, toate clișeele din această carte: cu moartea omului păcătos, primejdioasa trecere prin înfricoșatele vămi ale văzduhului, și mai ales aceste clișee sau chipuri fioroase ale vecinicilor munci, au de scop trezirea oamenilor din patimile rele și reîntoarcerea lor la adevărata credincioșie și viețuire curat creștinească, spre redobîndirea statornicei fericiri vremelnice și veșnice...

Cînd te-a cotropit necazul
Oricît ar fi el de mare,
Ștînd ca-n fața unei ape
Pune-ți singur o-ntrebare :

„Apa-i lată și adîncă...
Oare vei putea s-o treci ?“
Și răspunsul vine singur
„Dă din mîini că nu te-neci“

VAMA a 15-a, A DESCÎNTECELOR, GHICITORIILOR ȘI A FARMECELOR

șind din mijlocul vămașilor acelor monstruoși, am suit tot mai în sus, ajutată de Sfinții Îngeri, pînă ce am ajuns la vama descîntecelor, vrăjitoriilor, ghicitoriilor, fermecătoriilor, a otrăvitorilor, șoptitorilor și a chemării diavolilor, pe care în multe felurile fac oamenii și mai ales femeile, care și prin aceasta se prăbușesc din

Darul lui Dumnezeu. Pîngăriții draci ai acelei vămi erau asemenea jivinelor cu cîte patru picioare și tîrîtoarelor, ca taurii groaznici, întunecați și înnegurați, ca șerpui, balaurii, viperele *, scorpiile și scorpionii **, ca broaște. ... Și strașnic de urîtă era vederea acelor?

Îngrozită cumplit de năvălirea și vederea insuportabilă a acelor monstruoase jivini infernale, cugetam la hotărîrile Dumnezeiești asupra acestui păcat diavolesc și anticreștinesc, care zic: „Ascultă Israile, Domnul Dumnezeuul vostru este Singurul Domn... De se va ridica în mijlocul tău prooroc sau visător de visuri, și va face înaintea ta semne și minuni; și de se va împlini semnul sau minunea aceia de care ți-a grăit el, și-ți va zice atunci: „Să mergem după alți dumne-

* Viperele (Ehidnele) sint niște șerpi foarte veninoși. Mușcătura lor este foarte veninoasă, primejdioasă, care adeseori se sfîrșește cu moarte groaznică. În Sfînta Scriptură și în alte cărți sfinte, șarpele obștește se pune de chip la așa lucru, care, după firea sa, face sminteală și pieire (Ecl. 10 11; Prov. Soc. 23 31—33; Mt. 7 10).

** Scorpionul (Scorpio Afer) are corpul lung de 15 cm. cu zece picioare din care cele două din față mai mari și aduse ca ale racului, cu o coadă încovoiată în vârful căreia are o bășică cu venin, prevăzută cu un cîrlig. Scorpionii, scorpiile, locuiesc în stînci, în locurile umede și întunecate din țările calde; ca: Europa, Persia, India și Africa. Ziua stau ascunși. Noaptea ies la aer curat pentru a-și găsi hrană. Întepătura ce o face cu vârful coadei e foarte primejdioasă și chiar mortală. Uneori se hrănesc cu insecte, pe care le strîng între extremitățile picioarelor și apoi le înveninează. Ei umblă iute. Pot străbate și în odăile de locuit ale oamenilor.

zei (pe care tu nu-i știi) și să le slujim acelor”. Să nu ascultați cuvintele proorocului sau visătorului aceluia, fiindcă prin aceasta vă ispitește Domnul Dumnezeuul vostru, ca să afle de iubiți voi pe Domnul Dumnezeuul vostru din toată inima voastră și din tot Suflul vostru. Voi să rămîneți credincioși în totul Domnului Dumnezeuului vostru, urmați-I Lui, temeți-vă de El, păziți-I poruncile, ascultați-I sluiți-I și vă lipiți de El. Iar pe proorocul sau pe visătorul acela de vise să-l dați morții, pentru că v-a sfătuit să vă abateți de la Domnul Dumnezeuul vostru... Și de te va îndemna în taină chiar și fratele tău, fiul tatălui tău sau al mamei tale, sau fiul, sau fiica, sau femeia de la sînul tău, sau prietenul tău, care-i pentru tine ca Suflul tău, zicînd: „Haideți să slujim altor dumnezei, pe care părinții tăi nu i-au știut...” Să nu te învoiești cu ei, nici să-i ascuți. Ochii tăi să nu-i crute, să nu-ți fie milă de ei și să nu-i dosești; ci ucide-i. Mîna ta să fie înaintea tuturor asupra lor, ca să-i ucidă, și apoi să urmeze (a-l ucide) mîinile a tot poporul. Să-i ucizi cu pietre pînă la moarte, pentru că au încercat să te abată de la Domnul Dumnezeuul tău. Tot Israilul auzind aceasta, se va teme și nu se vor mai apuca să mai facă, pe viitor un asemenea rău...

Să nu se găsească la voi, sau printre voi, de aceia care trec pe fiul sau fiica lor prin foc, nici prezicător sau ghicitor, sau vrăjitor, sau fermecător. Nici descîntător, nici chemător de duhuri, nici mag, nici de cei ce grăiesc cu morții... căci uriciune este înaintea Domnului tot cel ce face acestea, și pentru această uriciune îi izgonește Domnul Dumnezeuul tău de la fața ta... Iar proorocul care va îndrăzni să grăiască în Numele Meu, ceea ce nu i-am poruncit Eu să grăiască, și care va grăi în numele altor dumnezei, pe un astfel de prooroc să-l dați morții” (2 Lege 18, 10—12, 20; 13, 6—11).

„Proorocii aceștia proorocesc lucruri mincinoase în Numele Meu. Eu nu i-am trimis, nici nu le-am poruncit și nici nu le-am grăit; ci ei vă vestesc vedenii mincinoase, gîcituri, deșertăciuni și închipuiri ale inimii lor. De aceia așa grăiește Domnul despre prooroci: Ei proorocesc în Numele Meu, dar Eu nu i-am trimis. Ei zic: Sabie și foamete nu va fi în țara aceasta, dar de sabie și de foamete vor pieri acești prooroci, și poporul căruia au proorocit ei, va fi risipit pe ulițele Ierusalimului (cetăților, orașelor și satelor lor) de foamete și de sabie, și nu va avea cine să-i îngroape pe ei și pe femeile lor, pe fiii lor și pe fiicele lor, căci Eu voi vărsa asupra lor răutatea lor” (Ier. 14, 14—16).

„Iată, Eu — zice Domnul — sînt asupra proorocilor, viselor mincinoase, care le povestesc pe acestea și duc pe poporul Meu la rătăcire cu amăgirile lor și cu lingușirile lor, deci, Eu nu i-am trimis, nici le-am poruncit; ei nu aduc nici un folos poporului acestuia...” (Ier. 23, 32). „Așa zice Domnul Savaot, Dumnezeuul lui Israil: Luați

aminte de voi, să nu vă ademenească proorocii voștri și ghicitorii voștri, care sînt în mijlocul vostru, și să nu ascultați visele voastre pe care le veți visa, că vă proorocesc mincinos. Eu nu i-am trimis pe ei" (Ier. 29, 8—9). „Domnul întreabă: Vedeniile ce le-ați văzut nu sînt oare deșarte, și prevestirile ce le-ați rostit nu sînt ele oare mincinoase? Voi ziceți: Domnul a spus, dar Eu n-am spus. De aceea așa zice Domnul Dumnezeu: Pentru că spuneți lucruri deșarte și pentru că vedeniile voastre sînt mincinoase, iată Eu vin asupra voastră. Mîna Mea va fi împotriva acestor prooroci care văd lucruri deșarte și prevestesc minciuni! În sfatul poporului Meu ei nu vor fi, nici nu se vor înscrie în cartea casei lui Israil, și vor cunoaște că Eu sînt Domnul Dumnezeu, pentru că duc pe poporul Meu în rătăcire, spunînd: „Pace“, atunci cînd nu e pace; și pentru că atunci cînd ei face zid, ei îl mînjesc cu noroi...” (Iez. 13, 7—16).

„Dacă vre-un Suflet va alerge la cei ce cheamă morții (spiritiști), ca să desfrîneze în urma lor, Eu voi întoarce Fața Mea împotriva Sufletului aceluia și-l voi pierde din poporul lui. Să nu alergați la cei ce cheamă morții, pe la vrăjitori să nu umblați și să nu vă întinați cu ei" (Lev. 19, 31; 20, 6). Cînd vă vor zice: „Întrebați pe cei ce cheamă morții și pe cei ce grăiesc din pîntece“, să le răspundeți: „Nu se cuvine oare poporului să alerge la Dumnezeu, Creatorul său? Să întrebe oare pe cei morți pentru soarta celor vii? Întrebați Legea Divină și descoperirea Sfîntă...” (Is. 8, 19—20).

„Păziți-vă de proorocii mincinoși — zice Mîntuitorul — care vin la voi îmbrăcați în piei de oi, iar pe dinăuntru sînt lupi răpitori... Mulți prooroci mincinoși se vor scula și vor înșela pe mulți... Se vor scula hristoși mincinoși și prooroci mincinoși, care vor arăta semne mari și minuni, ca să amăgească, de va fi cu putință, și pe cei aleși" (Mt. 7 15; 24 4—5, 11, 24—25).

Fiarei celei ce purta două coarne, asemenea Mielului și grăia ca balaurul-dragon, ... i s-a dat a face semne mari, încît și foc să coboare din cer pe pămînt înaintea oamenilor, înșelînd prin semnele ei pe cei ce locuiesc pe pămînt (pe toți care nu sînt cu trupul și cu Sufletul lor în cer, adică în Biserica lui Dumnezeu)... Urgiile Divine deslănțuindu-se asupra lumii păgînzate, a pierdut pe mulți, iar cei rămași nu s-au pocăit de păcatele lor, ca să nu se mai închine dracilor și idoliilor de aur, de argint, de aramă, de piatră și de lemn, care nu pot nici a vedea, nici a auzi, nici a umbla, și nu s-au pocăit ei nici de uciderile ce săvîrșeau, nici de farmecele lor, nici de desfrînările și de furtişagurile lor... Deci, afară — din Împărăția lui Dumnezeu sînt — cîinii, vrăjitorii, desfrînații, ucigașii, slujitorii sau închinătorii la idoli, și tot cel ce iubește și face minciună..." (Apoc. 13 11—18; 9 20—21; 22 15; comp. Filip. 3 2; 2 Petru 2).

În același timp de grea cumpănă, cugetam cu înfrigurare și la sfaturile Sfintei Biserici și hotărîrile Divine împotriva drăceștilor descîntece, vrăjitorii, ghicitorii, fermecătorii, ghicii (adică vrăjitorie făcută prin lucruri Sfinte: cheia Bisericii, Pravili, Psaltire. numele Sfinților, al Născătoarei de Dumnezeu. a lui Dumnezeu. al Semnului Sfintei Cruci, etc.), băerării, chemătorii de draci, întrebătorii de draci, cei ce întreabă pe morți, feluriți spiritiști, și că toți care fac acele slujbe drăcești și aleargă la acelea în nevoile lor — în loc de a cere ajutorul lui Dumnezeu și al Sfintei Biserici — se dezbracă de Hristos, se despoaie de haina de Creștin de la Sf. Botez, și se unesc cu diavolul, care se sălășluiește în inimile acelor.

Mi-am reamintit apoi cum Dumnezeu, pentru aceste lucruri drăcești, a pedepsit pe împăratul Manase, pe împăratul Saul și pe alții: pe Manase l-a pedepsit a fi luat rob, legat în lanțuri și cătuși de fier, tot mai în Babilon, aruncat în temniță întunecoasă, pentru că: "...trecut mai în Babilon, aruncat în temniță întunecoasă, pentru că: "...trecea pe fiii săi prin foc în valea Hinom, și se descînta, se vrăjea și se ferma, și a făcut grăitori din pîntece și vrăjitori, și multe rele a făcut înaintea Domnului, ca să-L întărească pe El" (2 Paral. 33, 6); iar împăratul Saul a fost părăsit de Dumnezeu, bătut în război, împrejurat de vrăjmașii săi, în mijlocul cărora s-a sinucis, aruncîndu-se în propria sa spadă, pentru că părăsise pe Dumnezeu prin însușirea dregătoriei Preoțești și ducerea la vrăjitoarea din En-dor ca să-i ghicească (1 Imp. 13, 8—14; 15, 10—35; 28; 31; 1 Paral. 10).

Acestea și altele ca acestea cugetam la acea vămă, însă cu Darul lui Dumnezeu vameșii aceia n-au aflat nimic scris în catastifele lor și nici în mine, deci am trecut îndată, nedînd nimic. Atunci duhurile acelea înrăutățite, iușindu-se cu groaznică minie, strigau după mine și-mi ziceau: „Veni-vei tu la locurile cele de desfrînare, și vedea-vom de vei mai scăpa și de la acelea“. Plecînd noi de acolo tot mai în sus în văzduh, am întrebat pe Sfinții Îngeri cari mă duceau: „Domnii mei! Rogu-vă, spuneți-mi, oare toți creștinii trec pe aici, prin vămile acestea? Și nu este oare cu putință vreunui dintre ei să treacă pe altă parte la cer, fără numai pe aici? Numai este oare vreun mijloc a trece sau a face călătoria aceasta fără întrebările și frica ce înțîm-pinăm noi cînd trecem prin aceste înfricoșate vămi?“ Sfinții Îngeri mi-au răspuns: „Nu este altă cale pentru Sufletele creștinilor care se suie la ceruri. Toți trec pe aici, dar nu toți sînt cercetați așa ca tine, fără numai cei asemenea păcătoși ca tine, toți aceia care n-au făcut desăvîrșit mărturisirea păcatelor lor, rușinîndu-se și tăinuind înaintea Părinților Duhovnici ai lor, faptele lor de rușine și oarecare fel din păcatele lor. Dacă un creștin sau o creștină își mărturisește cu adevărat păcatele sale, faptele rele, îi pare rău, se căiește că le-a făcut, își împlinește canonul cuvenit și părăsește păcatele, făcînd roade vrednice de pocăință, apoi păcatele acelea se șterg nevăzute de Dumne-

zeiasca Milostivire. Când un Suflet ca acela trece pe aici, întrebătorii aceștia din vămile văzduhului deschizându-și catastifele lor, nu mai află scris nimic într-insele asupra lui, nu pot nici a-l supăra, nici a-l îngrozi pe acel Suflet; ci trece lin în sus la ceruri, la Scaunul Dumnezeuirii, ca să se închine și să se răsplătească cu fericirea veșnică în Cereasca Împărăție. Deci, și tu, de ai fi făcut mărturisire desăvârșită de toate păcatele tale, și după dezlegarea Duhovnicului ai fi făcut pocăință adevărată din destul, n-ai fi suferit niște astfel de groaznice cercetări ca acestea la vămile văzduhului.

Aceste cercetări le pătimesc și Sufletele acelea care neguțătoresc Spovedania, părăsindu-și Duhovnicul lor și mergând la altul, aceia care spun la un Duhovnic unele păcate și la altul altele, și la altul altele, fără de nevoie și fără de binecuvîntarea celui dintîi și mai iscusit. Cei care fac astfel ca să nu pară a fi prea păcătoși înaintea Duhovnicului lor bun, iscusit și luminat luminător, pentru a nu li se da canon greu, părăindu-li-se că mergând pe ascuns la altul și mărturisindu-se, vor fi iertați, sînt niște curvari sau preacurvari spirituali, decăzuți mai greu decît soția legitimă care-și schimbă soțul cu ibovnicii săi. Aceștia necurățîndu-se de păcatele lor, nu vor avea calea liberă, curată și cu înlesnire de trecut vămile; deci, care n-au cu ce plăti, cad în adînc și în muncile iadului. Ție însă ți-a ajutat și aceea că de mult te-ai părăsit de a mai păcătui de moarte, și cu fapte bune ai petrecut ceilalți ani din viață, și mai ales rugăciunile Cuviosului Părinte Vasile, căruia i-ai slujit cu tot devotamentul. Dar trebuie să știi și aceasta, că diavoli, după ce văd că vreunui Suflet osîrduitor, prin mărturisirea adevărată, părăsirea păcatelor, împlinirea canonului și facerea roadelor vrednice de pocăință, i se șterg păcatele din catastifele lor, îl războiesc din ncu mai grăzav ca înainte pentru a-l arunca în alte păcate, pentru a-l scrie din nou în catastifele lor. Deci, fericiți sînt cei care după curățirea de păcate se luptă pînă la sacrificiu să nu cadă în altele. Aceștia trec la cer nesupărați prin vămile văzduhului“.

Sufletul omenesc, însoțit de cei doi Îngeri luminați, ajung la vama 15-a, a descîntecelor, ghicitorilor, farmecelor și vrăjilor. Acolo sînt întîmpinați de vameșii-draci ai acelei vămi, dimpreună cu boierul lor drăcesc, groaznic de urîți, asemenea jivinelor cu patru picioare, cu scorpiile, cu șerpilor, cu viperele, cu broaștele, cu șarpele cobra și alte uriciuni fioroase, care se reped cu furie a răpi pe Suflet din mîinile Îngerilor. Ei încearcă pe orice Suflet îngrit cu astfel de uricioase și groaznice păcate despărțitoare de Dum-

nezeu și Biserica Sa, cu care mulți s-au mînjit, înnegrit, întunecat și robit Satanei, d. ex. de:

247) Am crezut în visuri (a), explicîndu-le, ghicîndu-le după cărți cu minciuno-explicarea viselor? (b)

a) CREDINȚA ÎN VISE ESTE O DEȘERTĂCIUNE. Visele sînt anumite vedenii pe care le avem în timpul somnului. Păgînii idolatri: Egiptenii, Mezii, Persii, Babilonienii, Grecii, Romanii și multe popoare vechi, puneau preț pe vise. Ei aveau mulți bărbați învățați anume pentru explicarea viselor în legătură cu viitorul. O importanță mare se dădea viselor nu numai de lumea feluritelor pături ale popoarelor, ci și de împărății lor. Ne este cunoscut din Sf. Scriptură visele înalților demnitari Egipteni, apoi ale lui Faraon și explicarea lor minunată de Iosif, de visele lui Nabuhodonosor și explicarea lor adîncă de Daniil (Fac. 40; 41 1—36; Dan. 2; 4). Așijderea și filozofii cei mai mari și mai vestiți ai vremilor străvechi: Platon, Socrate, Pitagora, Porfiriu și alții, se încredeau în vise ca femeile. Dar și în vremurile acestea, cînd lumina Ortodoxiei strălucește ca soarele ziua în amiaza mare, mulți se încred în visuri. Și în prezent, pe lîngă existența feluritelor cărți

cu explicarea viselor, sînt și femei, chiar și bărbați, versați în meseria aceea.

S-a observat că există o legătură între: cugetările, vorbirile, lucrările, îngrozirile, bucuriile... avute în trecutul vieții și visele de mai pe urmă. S-a mai observat că: zilele frumoase aduc vise plăcute, cele călduroase vise înspăimîntătoare și cele geroase vise îndurerătoare. Așijderea s-a observat că fazele lunii influențează asupra viselor. De exemplu: în primul pătrar avem, cam de regulă, vise plăcute și tendință la somn mult. S-a mai observat că: dormind pe partea stîngă, prin apăsarea asupra inimii, avem visuri agitatoare, bolnavii de splină au vise dureroase, cei de pancreas au vise plăcute, fericiți, cei de stomac au vise dezordonate. Adeseori am observat că: dorințele, cugetările, preocupările din cursul zilei, influențează visele nopților acelora. Așa d.p.: unii săraci visează bani mulți, alții goi se visează îmbrăcați cu haine prețioase, alții flămînzi se visează ospătîndu-se la niște mese pline de toate felurile de mîncăruri și băuturi plăcute, dar cînd se trezesc, sînt tot: săraci, goi, flămînzi... La ce a tot gîndit ziua, a visat noaptea. De aici vine și zicătoarea: „Vrabia mării visează”, care își are justificarea ei. Din cele arătate și multe altele, reiese că: cele mai multe vise ale noastre, atîrnă în mare măsură, de unele condiții, de trecut și chiar de prezent, deci nu putem susține că ele ar fi indiciu pentru viitor.

Sînt însă unele vise, desigur puține, care anunță anumite evenimente pentru viitor, cu o deosebită precizie. Acestea sînt de la Dumnezeu, Unicul deținător al tainelor viitorului. Visele acestea, unele alegorice, cum au fost cele explicate de Iosif în Egipt și Daniil în Babilon. Altele sînt comunicări directe, cum a fost cazul cu Iosif pentru descoperirea îngrecării pururea Fecioarei Maria de la Duhul Sfînt, supranatural și nu natural cum cugeta el, tulburîndu-se... Apoi despre fuga cu Pruncul Iisus în Egipt și reîntoarcerea după cîțiva ani de zile înapoi în Iudeia și Nazaret (Mt. 1 20; 2 13, 20), și visul cu vestirea magilor veniți la Betleem din îndepărtatele țări ale răsăritului, să nu se mai întoarcă pe la Irod; ci pe altă cale să meargă în țara lor (Mt. 2 12).

Unii susțin părerea lor că Iosif ar fi fost vestit în meșteșugul explicării viselor, foarte dezvoltată în Egipt pe vremea aceea, și de aceea a putut el explica visele celor doi înalți demnitari împărați și ale lui Faraon cu atîta precizie. Socotind bine însă că vrăjitorii Egiptului, foarte învățați în arta aceea, n-au putut tălmăci visurile Faraonului, rămînem la mărturisirea lui Iosif: „Tălmăcirile adevărate ale visului, sînt ale lui Dumnezeu... El este Care explică aceste vise” (Fac. 40 8; 41 16, 25, 32). Așijderea adevărește și Sf. Prooroc Daniil, zicînd: „Dumnezeu, Cel ce descopere tainele,

ți-a făcut cunoscut (împărate prin visul acesta) ce se va întîmpla în viitor. Mie mi s-a descoperit taina aceasta (de sus), căci în mine nu este o înțelepciune mai mare decît a celor vii...” (Dan. 2 29—30).

Sf. Scriptură și Biserica Creștină apostolică și universală a lui Hristos Dumnezeu-Omul, cum e și firească, oprește și condamnă credința în vise și tălmăcirile lor, în care se îndrugă felurite păreri oscilatoare și minciunării. Ea voiește, îndeamnă și hotărăște fiilor și fiicelor ei să meargă numai pe calea adevărului, care eliberează (Ioan 8 32), și nu pe calea părerilor șubrede, sau a superstițiilor, care robesc pe om păcatului. Israel, poporul lui Dumnezeu, trăind adeseori în contact cu neamurile idolatre, păgine, care credeau și susțineau că visele arată voia zeilor — idolilor — și a spiritelor, s-a molipsit, pe lângă credințele lor deșarte, și de această superstiție sau deșertăciune. Pentru a îndepărta pe credincioșii Bisericii Vechiului Testament de credințele păgînilor cele deșarte, în visuri, Dumnezeiasca Scriptură le adevărește că acelea sînt deșertăciuni, deci să nu se încreadă în ele. „Visele — zice Eclesiastul — sînt socotite deșertăciuni” (Ecl. 5 6). „Visurile fac pe cei neînțelepți să-și iasă din fire. Ca și cel ce se prinde de umbră și aleargă după vînt, sînt cei ce se încred visurilor. Numai oglindire e vederea visurilor... De la cel necurat ce se va curăți? Și de la minciună ce se va adevăra? Vrăjile, descîntările și visurile sînt deșarte, și ca la aceea ce este gata a naște: inima aiurează. De nu vor fi trimise de la Cel Prea Înalt, ca să te cerceteze, să nu dai inima ta spre ele; că pe mulți i-a înșelat visurile și au căzut cei ce au nădărdit într-însele” (Is. Sir. 34 1—7).

„Proorocii mincinoși — zice Domnul prin Proorocul Ieremia — proorocesc minciuni în Numele Meu, luîndu-se după visuri și zicînd: „Am visat! Am văzut în vis!” (Ier. 23 25). Credința în visuri „povestindu-și visurile aproapelui lor”, îi îndepărtează de Dumnezeu, întocmai ca și idolatria (Ier. 23 27). Visurile nu vestesc Cuvîntul lui Dumnezeu, Care Singur e adevărat. „Proorocul care a văzut vis, povestească-l (numai) ca vis, (dacă nu poate tăcea); iar cel ce are Cuvîntul Meu, acela să spună Cuvîntul Meu adevărat. Ce legătură poate fi între pleavă (visuri deșarte) și grăunțele de grîu curat (Cuvîntul Meu adevărat)?” — zice Domnul (Ier. 23 28).

Dumnezeu este împotriva celor ce amăgesc poporul cu vise mincinoase (Ier. 23 22). Credința în vise este socotită superstiție, întocmai ca și ghicitoria și vrăjitoria. „...Să nu ascultați visele voastre pe care le veți visa, că vă proorocesc (aceea prin explicarea acelora eronată) minciuni...” (Ier. 29 8—10; Mih. 3 5—8).

Biserica apostolică, socotind credința în visuri resturi din idolatriile păgînismului, dezaprobă pe cei ce le dau importanță, și le

oprește cu desăvîrșire. „Să nu fii augur, (prevestitor după cîntecul păsărilor) căci aceasta duc la idolatrie; iar ghicirea este păcat“ (1 Imp. 15 23; Num. 23 23). „Să nu fie vrăjitorie în Iacob, nici ghicire în Israel“ (2 Lege 18 10—11; Lev. 19 26; d. Așez. Apost. Cartea VII, cap. 6). Așijderea și Biserica patristică. Sfinții Părinți bisericești: Ciril al Ierusalimului, Grigore de Nisa, Grigore Teologul ș.a. sînt împotriva credinței în vise, ca prezicătoare viitorului. Vestitul orator și filosof Cicerone (+ 43 a.Hs.), deși era păgîn, combate cu toată energia superstiția aceasta, în cartea II-a „de divinațiune“. Deși din mulțimea feluritelor vise s-ar întîmpla să se realizeze vreunul, creștinii să nu se încreadă în visuri, ca să nu se primejduiască, cum au pățit mulți și din pustnicii străbuni care se osteneau pentru mîntuirea lor (P. o.c. cap. VII).

Visuri sau vedenii înșelătoare sînt acelea născocite de diavolul, prin îngăduința lui Dumnezeu, din pricina nesincerității omului și a păcatelor tănuite. El angajează starea sufletelor bolnave, nesincere, neascultătoare și cuprinse de uriciune față de tot ceea ce nu este pe placul lor, indiferent de binele în sine. Celor înșelați, diavolul le dă chiar imbold de efort ascetic, de credință și de fapte bune, mai ales acelora care dispun de un firesc potolit, înfăptuind astfel o evlavie diabolică, cu care se silește să înșele chiar și pe cei aleși (P.B.S. 320).

Așadar, nu trebuie a ne încrede în visuri care cufundă Sufletele în felurite păreri dăunătoare, pierdere de vreme și întunecări. Cînd însă unele vise — și acestea sînt foarte rari și numai la anumiți oameni — se realizează în totul pentru binele, mîntuirea și fericirea statornică, veșnică, a creștinului, trebuie să vedem intervenția Divină sau mîna Providenței pentru mîntuirea omului.

VISUL EDUCATIV L-A TREZIT LA MÎNTUIRE. Un tînăr bogat, care trăia în desfătărilor lumii și de cele sufletești nici habar nu avea, avu într-o noapte un vis mîntuitor. Se făcea în vis, că ajunsese în Rai și se desfăta în frumusețile de acolo, însoțit de Sfîntul Petru, care îi dădea explicațiile necesare. Într-un loc văzu clădindu-se un palat strălucit. Tot materialul ce se folosea la zid, era de aur și argint curat. „Pentru cine se clădește acest palat măreț?“ — întrebă tînărul. „Pentru Nicolae, servitorul tău“ — răspunse Sfîntul Petru. „Pentru servitorul meu? — întrebă mirat tînărul — dar Nicolae, servitorul, nici nu va ști să folosească un astfel de palat... El locuiește într-o casuță mică... el se va rătăci într-un astfel de palat“. Sfîntul Petru nu răspunse nimic.

Merseră mai departe și ajunseră într-un loc unde se clădea un bordei foarte șubred și slab. Maestrul care lucra la el, încerca să-i facă pereții cu trestie, fin și paie, pe care le lega la un loc, le presa

și apoi le lipea cu lut. „Dar asta ce înseamnă? — întrebă tînărul mirat — așa ceva n-am mai văzut în viața mea... să clădească cineva cu paie și fin?... O mică scînteie va preface în scrum și cenușă o astfel de casă de paie... Și pentru cine se clădește acest bordei șubred?“ „Pentru tine“, răspunse Sfîntul Petru. „Cum? Pentru mine? — întrebă tînărul mirat... o, nu... acest lucru nu se poate... eu am locuit pînă acum într-un palat... într-un astfel de bordei n-aș putea trăi nici un singur minut“. „Și totuși — răspunse cu apăsare Sfîntul Petru — acest bordei se clădește pentru tine... Să știi, iubite tinere, că aici în Rai, Maestrul nostru Cel Ceresc — Dumnezeu — clădește pentru fiecare om o casă (2 Cor. 5 1). Dar materialul la casa asta îl dă omul de pe pămînt. Și pe urmă, focul va decide de poate rămîne casa aceea sau ba (1 Cor. 3 13). Servitorul tău, Nicolae, trăiește o viață de rugăciuni și de fapte bune; el dă material care rămîne: aur și argint. Dar tu trăiești o viață de desfătări lumești; tu dai material ce nu va putea rezista focului: paie, trestie și fin“.

În decursul acestei vorbiri, bordeiul luase foc și trosnea din toate încheieturile. În zgomotul aceluia trosnet, tînărul se deșteptă din somn, îngrozit peste măsură și tremurînd de frică... visul acesta i-a străpuns inima și viața... a ieșit din lume și a început să strîngă material trainic pentru casa lui cea veșnică...

Frați Creștini! Temelia mîntuirii noastre este Iisus Hristos (1 Cot. 3 17). „Dar fiecare să ia bine seama cum clădește deasupra acestei temelii“ (1 Cor. 3 10). „Dacă cineva clădește pe această temelie: aur, argint, pietre scumpe, sau dacă clădește: paie, fin, trestie, lucrarea fiecăruia va fi dată pe față; ziua Domnului (Judecata de apoi) o va face cunoscut, căci se va descoperi în foc. Și focul va dovedi cum este lucrarea fiecăruia“ (1 Cor. 3 12—13).

Dragă cititorule! Tu ce fel de material dai pentru clădirea „casei“ tale din cer? (I.R. o.c. 552).

ÎNCREDEREA ÎN VISURI L-A SĂRĂCIT GROAZNIC. Niță Ciocîrlan, mai hotărît ca alții, încrezîndu-se în noroc și cîștig la loterie, cumpără deocamdată mai multe bilete, căci nu voia să piardă vremea așteptînd. Nu cîștigă însă nimic, dar merse cu curaj înainte, căci după noroc trebuie să umbli mult. Spre a-și asigura cu orice preț cîștigul, intră în corespondență cu unii prezicători de la București, care făceau reclamă prin ziare, că pot ghici numerele cîștigătoare. Neavînd în minte decît milioane, începuse să viseze des șiruri de albine, ceea ce îi întări nădejdea, că norocul nu-i de parte. De cîteva ori cîștigă sume mici, care deabia îi ajungeau să acopere costul biletelor, ce trebuiau reinnoite. Începutul e greu — socotea Niță — care nu stătu mult pe gînduri să vîndă boii, hotărît

să cumpere: alții mai mici și mai ieftini, iar diferența s-o joace la loterie. Cu gândul la câștiguri, care nu prea veneau, și ocupat cu controlarea listelor de tragere de prin jurnale, Ciocîrlan își cam neglija treburile de muncitor agricol. Alți boi n-a putut cumpăra, fiindcă vitele se scumpiseră mult și cu ceea ce-i rămăsese lui Niță, nu putea să cumpere decât niște viței neîntărcați. Nu avea altceva de făcut, decât să joace toți banii, căci nu se poate să nu câștige și el odată bine, și atunci o să-și ia boi, cum nu are nimeni. Norocul însă se încăpăținează și-l ocoli mereu, pînă ce isprăvi toți banii. Nu-i era atît de necaz că rămăsese fără boi, dar prea visase de multe ori albine multe, care se așezau cuminți pe el, parcă îl cunoscuseră de cînd lumea! În cele din urmă s-a convîș și el, că, ce e vis, ca visul trece, dar era prea tîrziu! (*)

b) Toate cărțile cu explicarea viselor, semnelor, zodiilor, planetelor și cu alte minciuno-explicări, trebuie să se ardă... „Venind mulți Iudei și Elini din Efes... crezînd, își mărturiseau și își descopereau faptele lor. Iar din cei ce se îndeletniceau cu vrăjitul, s-au adunat destui. Ei stringîndu-și cărțile, le-au ars înaintea tuturor, și s-a socotit prețul cărților acestora și s-a găsit ca la cincizeci de mii de drahme de argint” (F. Ap. 19 17—19).

248) Am crezut în noroc? (c)

c) NOROCUL ERA UN IDOL LA UNELE POPOARE IDOLATRE. Cuvîntul „noroc” e de origină slavă. În limbajul obișnuit, prin acest cuvînt înțelegem o întîmplare fericită, un eveniment neprevăzut și aducător de bine, succes în întreprinderi, etc. Unii filosofi l-au definit „efectul unei cauze necunoscute”, iar poetul Lucrețius îl socotește „o putere necunoscută”. Romanii aveau o zeiță „Fortuna”, reprezentată prin o femeie, care sta cu un picior pe o roată ce se învîrtea mereu și cu altul în aer. Era legată la ochi și se credea că această idoliță împarte muritorilor binele și răul, fără alegere și fără judecată. Socotit ca o putere capricioasă, căci nu oricine are noroc și oricînd, această superstiție, larg răspîdită în masa poporului, a ajuns un fel de ideal al vieții pămîntești, care-și găsește expresia în vorbele poetului: „decît multă minte, cred că e mai bine să ai totdeauna un dram de noroc”. Cît de mult crede Românul în realitatea și eficacitatea norocului, arată mulțimea expresiilor: „hai noroc”, „noroc și sănătate”, „noroc și bani”, „norocire peste fire”, „să ai noroc”, „mîncate-ar norocul”, „de noroc să nu mai scapi”, „fiecare cu norocul său”, etc. Cuvintele: „Noroc să dea Dumnezeu”, arată aspectul creștin al superstiției, că: nu o putere oarbă trimite norocul asupra oamenilor, ci însuși Dumnezeu.

Ar fi o greșeală să credem că numai poporul de jos, oamenii incultți, nădăjduiesc în noroc. Ghicitorii de ambele sexe, localurile cu jocuri de noroc, loterii, rulete și alte locuri unde se încearcă norocul, sînt cercetate, pe lîngă naivi, și de persoane cu oarecare suprafață socială și intelectuală. Cel mai ispititor noroc este desigur, găsirea unei comori, a unei numărători, cum îi zic în limbajul lor ghicitorii și țigăncile, care ghicesc cu ghiocul și cu cărțile. Pentru acest motiv, în noaptea Sfîntului Gheorghe și alte dați, cînd se crede că banii joacă sub forma unei flăcări ce se înalță puțin de la pămînt, mulți creduli pîndesc toată noaptea prin locuri retrase. Dar oare există în adevăr comori ascunse în pămînt? Da, există, căci dacă n-ar fi nu s-ar povesti. De unde provin ele? În primul rînd sînt monedele, obiectele prețioase și chiar de cult ale popoarelor, care ne-au precedat și care au valoare atît prin metalul lor, cît și prin însemnătatea istorică. Se găsesc în pămînt monede și de proveniență mai nouă, care formau avutul nefericiților noștri înaintași. Aceștia, plecați în pribegie din pricina năvălirilor și asupririlor dușmane, au luat cu ei ce au putut, dar mai ales banii, pe care îi vor fi îngropat în vre-o oală sau căldărușă la rădăcina unui arbore, la o fîntînă sau altundeva, cu gândul ca să-i scoată după ce va trece primejdia. Același lucru îl vor fi făcut ei și faimoșii haiduci de pe vremuri, precum și alți cavaleri ai codrului, îngropînd produsul jafului lor spre a-l scoate altă dată, la reîntoarcere. Unii nu se vor mai fi întors, alții vor fi uitat locul, și iată, din întîmplare, cine nu te gîndești, a dat peste o astfel de comoară.

Svonul, acel neobosit purtător de vești, cu iuțeală nebaneuită și cu exagerarea specifică Românului, se răspîndește pretutindeni, făcînd pe mulți să viseze numai comori, care desigur că nu sînt prea multe și nu pretutindeni.

Deși pare inofensivă, această superstiție însă aduce destulă pagubă, numai dacă ne gîndim la timpul pierdut în așteptarea sau căutarea norocului, căci nu sînt puțini cei care așteaptă să le vie mără în gură. Zicala că norocul trece pe la poarta fiecăruia odată, arată cît de adînc a pătruns în Suflete această prejudecată, de unde urmează încăpăținarea și atenția de a-l găsi cu orice preț. Incapacitatea, munca de mîntuială și trîndăvia, în orice ramură de activitate, în chip fatal aduc nemulțumiri, în succese și chiar deznădejde, care sînt puse pe seama lipsei de șansă, de noroc. Pornirea nepotolită după noroc are și alte urmări cu mult mai nefericite. Cîți săteni nemîntoși nu-și pierd micul lor avut în jocurile de noroc de prin bilciuri, la cartea roșie și neagră, încît adesea poliția trebuie să intervie spre a scăpa pe acei naivi din mîna șarlatanilor. Dar ce să mai vorbim de naivi, cînd ne gîndim că există oameni în toată firea, care intratîta sînt stăpîniți de patima norocului, că-și pierd

toată averea la cărți, ajungînd în cele din urmă să-și zboare creierii cu un glonte!? Alții au ajuns la atîta orbire și decădere morală, că și-au jucat și soția la cărți! Dacă luăm aminte la aceste rezultate funeste și multe altele, sîntem constrînși a vedea, că norocul este o superstiție foarte primejdioasă pentru mulți care se încred în el. Dovada o fac măsurile destul de drastice, pe care autoritatea de stat le-a luat împotriva jocurilor de noroc.

Din Sfînta Scriptură se desprinde învățătura, că munca cinstită și susținută, este condiția unei existențe fericite, unei vieți plăcute lui Dumnezeu; iar trîndăvia și ducerea vieții prin alte expediente (mijloace nepermise), decît truda personală, sînt categoric osîndite. Domnul Dumnezeu, după ce făcu pe Adam, l-a pus în Eden ca să-l lucreze și să-l păzească. După căderea în greșală, i se poruncește, și prin el întregului neam omenesc, să-și cîștige existența în sudoarea feții, muncind (Fac. 3 17—20). Psalmistul David zice: „Ieși-va cmul la lucrul său și la lucrarea sa pînă seara” (Ps. 103 23). Sf. Ap. Pavel spune rîspicat: „N-am mîncat de la nimeni pîine în dar, ci cu muncă și trudă am lucrat noaptea și ziua” (2 Tes. 3 8). Sub forma unei porunci același Apostol spune că, numai cei ce muncesc au dreptul la existență (2 Tes. 3 10). Cu autoritate Divină, Apostolul Pavel dezaprobă energic pe cei ce caută a trăi fără muncă precisă și susținută, zicînd: „Auzim că unii de la voi umblă fără nici un rost, nu lucrează nimic și se amestecă în treburile altora. Unora ca aceora le poruncim în Domnul Iisus Hristos, ca să muncească în liniște și să mănînce pîinea agonisită de ei” (2 Tes. 3 11—13). Prin exemplul persoanei sale Sf. Ap. Pavel osîndește dorința după bani, mai ales fără muncă: „Aur, argint sau haină, n-am poftit de la nimeni. Singuri știți că pentru trebuințele mele au lucrat mîinile acestea” (F. Ap. 20 33—35).

Poporul Israel, cel înclinat continuu spre idolatrie, desigur că va fi adorat și zeul norocului, căci Dumnezeu prin Proorocul Isaia îl mustră și-l amenință: „Pe voi, cei ce M-ați părăsit pe Mine și ați uitat Numele Meu cel Sfînt, cei ce faceți masă diavolului și libațiuni norocului, Eu vă voi da pe voi sabiei” (Is. 65 11—12).

CU CREDINȚA DUPĂ COMORI S-A PIERDUT CU SOȚIE ȘI COPII. Ifrem Șerb era un vlăjgan de Român, ca bradul. Nu prea avea însă îndemn la muncă. Îi intrase în cap că nu se va pricopsi, decît numai găsind o comoară. Despre cei cu stare, la care el rivnea, auzise vorbindu-se multe — între altele — că găsiră cazane cu bani, pe care-i schimbaseră pe furis, și așa făcuseră ei averi frumoase. Norocul acestora nu-l lăsa nici noaptea să doarmă, încît ziua odihnea, iar noaptea săpa de zor pe la rădăcinile copacilor și prin locuri retrase, unde bănuia că sînt bani îngropați. Lucirea

produsă în noapte de licurici sau de putregaiuri, îl pune la muncă grea. Prin pădurea statului săpase adevărate puțuri și pivnițe, dar de găsit bani, nici vorbă. Cît ar fi agonisit el dacă ar fi făcut acea muncă pe bani, sau și-ar fi lucrat pămîntul propriu! Povestea cu comoara îngropată în vie nu i-a venit în minte niciodată, de aceea a ajuns în neagră mizerie. Nevasta i-a murit din cauza lipsurilor, el a fost mobilizat în războiul din 1916 și nu s-a mai întors, iar copilașii, lipsiți de toate, au rămas prin uși străine.

Iată unde duce trîndăvia și răul obicei de a te lăsa în nădejdea norocului! Iată ce înseamnă să nădăjduiești într-o întîmplare și nu în munca ta!

„NOROC” E SALUTARE IDOLATRĂ. „A vorbi pentru noroc, pentru ursitori, destin, pentru explicarea nașterii (după zodii, planete sau stele), pentru citirea în stele, e lucru nebunesc și fără de Dumnezeu. Cuvintele acestea sînt ale hulitorilor și ale celor fără de Dumnezeu... Bunătățile și răutățile noastre însă, se mișcă după a noastră singură voință” (S. Tes. I, 6). Păgînii vorbeau despre noroc cu înțelesul de ceva care are minte, de un zeu care aduce binele și răul. Acesta este un păcat.

O urare anticreștinească sînt și urările de noroc... Aleșii lui Dumnezeu, Patriarhii, Proorocii, Arhiereii, Preoții, căpeteniile triburilor, împărații, conducătorii, Israelii, poporul lui Dumnezeu... la întîlnirile lor nu se salutau cu: „noroc, noroc”, ca idolatrii; ci cu felurite forme de binecuvîntări. Patriarhul Avraam întorcîndu-se biruitor după înfrîngerea împăratului Kedarlaomer și a celorlalți trei împărați uniți cu el, Melhisedec, împăratul Salimului și Preotul Celui Prea Înalt, i-a adus: pîine și vin și l-a binecuvîntat, zicînd: „Binecuvîntat să fie Avraam de Dumnezeu Cel Prea Înalt, Ziditorul cerului și al pămîntului, și binecuvîntat să fie Dumnezeu Cel prea Înalt, Care a dat pe vrăjmașii tăi în mîinile tale!” (Fac. 14 17—20).

Moisi întîlnindu-se cu socrul său Iotor, salutîndu-se, s-au binecuvîntat unul pe altul, dar n-au zis: „Noroc, noroc”, ca idolatrii (Eș. 18 7). Israelii cînd se întîlneau unii cu alții, se sărutau (Fac. 29 13; 33 4; Eș. 4 27).

Salutarea era un fel de binecuvîntare exprimată în mai multe chipuri, de aceea cuvîntul Berah înseamnă atît: a binecuvîntat cît și a salutat. Salutarea cea mai îndatinată a fost: „Pace ție” (Șalom leha) (Jud. 19 20). Alte forme de salutare erau: „Dumnezeu cu tine” (Iahve immeha) (Jud. 6 12; Rut 2 4), „Dumnezeu să te binecuvînteze (Iebareheha Iahve) (Fac. 43 29), „Dumnezeu să Se îndure de tine” (Elohim jehonha), etc. La despărțire, cel mai cu autoritate, saluta pe celălalt cu cuvintele: „Mergi în pace” (Le h

le salom). După salutare urmau formule lungi, cuprinzând întrebări despre sănătate și bună stare reciprocă. Cu salutarea era îmbinată și închinăciunea... Salutarea și îmbrățișarea erau semnul unei relații intime... (Arheol. Bibl. o.c. 192—3).

Să luăm aminte, că Sf. Arhanghel Gavriil, felicitînd pe P.S. Feocioara Maria, nu-i zice cum obișnuiește majoritatea creștinilor de nume: „hai noroc! noroc, noroc! să fii norocos, norocoasă! Să-ți dea Dumnezeu noroc!; ci i-a zis: „Bucură-te cea plină de dar, Marie, Domnul este cu tine! Binecuvîntată ești tu între femei...!”. Astfel a felicitat-o și Elisabeta, zicînd: „Binecuvîntată ești tu între femei, și binecuvîntat este rodul pîntecului tău...” (Lc. 1 28, 42; comp. Jud. 6 12; 5 24).

Tot astfel se salutau credincioșii Noului Testament. Cînd Mîntuitorul a trimis pe ucenici la propovăduire, nu le-a spus că în orice casă vor intra să zică căsenilor: „Noroc, noroc”, ci: „Pace casei acesteia!” (Mt. 10 12—13; Lc. 10 5). După Învierea Sa din morți, arătîndu-Se Domnul mironosițelor, le-a zis: „Bucurați-vă”, nu: „Noroc, noroc” (Mt. 28 9). Așijderea și în seara primei zile a Învierii — Duminică — arătîndu-Se celor zece ucenici și celor împreună adunați cu dîșii, le-a zis: „Pace vouă” de două ori, și nu „noroc, noroc”. De asemenea și după opt zile după Înviere, venind la ucenici prin ușile încuiate, unde era și Toma, le-a zis tot: „Pace vouă” (Ioan 21 19, 21, 26), și nicidecum „noroc, noroc!”

Cu astfel de salutări cuviincioase binecredincioșii lui Dumnezeu s-au salutat și în Biserica Noului Testament: Sfinții Apostoli, Sfinții Părinți apostolici și patristici... și se mai salută și în vremile noastre unii dintre binecredincioșii creștini — Păstori și păstoriți — înflăcărați de căldura dragostei sfinte de Dumnezeu și de aproapele lor.

Sf. Ap. Petru și Sf. Clement Episcopul Romei (+ 100 d. Hs.), au combătut credința deșartă în noroc (Cazania și V. Sf. 25, 24 Nov.).

Sf. Mucenic Trifon (+ 250 d.Hs.), în mărturisirea sa ce-o face înaintea eparhului Acvilin, nu recunoaște credința deșartă și salutările idolatre cu „noroc” în creștinism, zicînd: „Noroc la noi (Creștinii) nu este, nici nu s-a auzit cîndva...” (V. Sf. 1 Febr. o.c. pg. 9).

CREȘTINII SĂ CREADĂ ÎN DUMNEZEU NU ÎN DEȘERTĂCIUNI, ÎN NĂLUCIRI, ȘI ÎN NOROC. Norocul — după cum am mai spus — era un zeu sau idol la idolatrii Elini și la alte popoare păgîne. Povestea norocului zice că îi vin omului cele de trebuință fără a se socoti, îngriji și a alerga sau a munci pentru cele necesare existenței lui. Asta-i o credință deșartă, potrivnică rînduelii și poruncii lui Dumnezeu: „În sudoarea feții tale îți vei dobîndi hrana,

pină te vei întoarce în pămîntul din care ai fost luat...” (Fac. 2 15; 3 19). Mîntuitorul zice: „Tatăl Meu pînă acuma lucrează și Eu lucrez” (Ioan 5 17; 9 4; 14 10, 12); și Apostolul învață: „Cine nu lucrează să nu mănînce” (2 Tes. 3 10—12). Deci, tot cel ce crede și zice că: „Ori ce-mi vine asupra-mi noroc îmi este”, sau „norocul meu este acela”, este păgîn și fără de lege. Adevăratul Creștin dreptcredincios trebuie a se îngriji, a socoti, a mărturisi pe Dumnezeu, de la Care ne vine tot binele desăvîrșit (Iac. 1 17), și a munci cu credincioșie fiecare în ramura sa de activitate unde este rînduit. Astfel, Dumnezeu îi va da cele de trebuință. Însă creștinii care vor mărturisi: „Noroc, noroc!” „Să fie cu noroc!” „Hai noroc (idol) să dea Dumnezeu!”!, ș.a., aceia au căzut din tocmeala, rînduiala și înțelepciunea dreptcredincioșilor Creștini, și sînt asemenea Elinilor idolatri, care socoteau a fi ceva lucrurile deșarte și de nimica.

Elinii aceia idolatri socoteau foarte greșit, încît scriau și povesteau, că toate cîte veneau la oameni, le veneau din stele, din planete și din noroc. Ei socoteau, după șoapta amăgitorului spirit rău, care a amăgit pe protopărinții noștri în Paradis, pe Iuda Iscariotul, pe eretici și pe anticreștini, că felul și lungimea vieții oamenilor se conduce după cele 12 zodii (zodiac) și după cele 7 planete: Soarele, Luna, Mărte, Mercur, Joe, Venus și Saturn (Gromovnic), zicînd că fiecare din acestea au cîte o fire — bună ori rea — sau și mai multe, și oricine se va naște în acea lună, în acea zi și în acel ceas cînd se mișcă acele stele, acela va fi în firea ei, va trăi atît, și de va scăpa din acea cumpănă, va trăi mai mult, atîtea și atîtea ani. Așa, cei născuți în zodia sau în planeta cutare sau cutare, vor fi în firea ei și vor trăi atîția ani, după cum îl poartă zodia sau planeta aceea, adică un fel de ursitură sau ursită, destin, avînd firea aceea a zodiei sau a planetei în care s-a născut. Drept aceea, toate cîte se întîmplă oamenilor, zic că firea lui l-a născut în aceea și norocul ce a venit să se întîmple omului aceuia i-a urât așa. Astfel de bîrfeli, nebunii, învățături idolatre și fără minte, profesau și fariseii, zicînd că nașterea fiecărui om, norocul îl aduce de-i vin cîte îi vin în viața lui în lume.

Această nebunească și fără pricepere credință deșartă, o profesau cei care slujeau norocului ca lui Dumnezeu (așa cum în unele localități unii creștini pun pentru pruncii lor masa ursitorilor). Dumnezeiasca Scriptură vădînd nepriceperea și păgînitătea lor, le zice: „Vai de cei ce gătesc masă diavolului, adică care fac mese, mescăturile norocului, că au făcut jertfe cu dobitoace și amestecături, cu vărsări de vinuri și de untdelemn pe foc” (pentru Astrologii). Și pentru Astrologii zice: „Să stea și să vă scoată astrologii cerului din nevoile sau primejdiile voastre. Că iată, Dumnezeu trimite acum urgia Lui. Vie astrologii să vă scoată, să vă păzească!

Evreii au să ardă ca nuielele în foc, și nu-și vor izbăvi sufletul lor din văpaie. Adică voi care credeți în nașterile oamenilor, în planete, în zodii și în noroc, acum Dumnezeu v-a urgisit și v-a aruncat în foc ca pe nuiele. Lasă să vă scoată planeta, zodia sau norocul, ghicitoriile, vrăjitoriile sau credințele voastre deșarte...". Așijderea și Domnul își bate joc de neînțelepția sau nebuneala acelor oameni, zicându-le: „Unde-ți sînt astrologii să-ți spună acum răutățile cele ce vor să vie asupra-ți?“... (Is. 47 12—13).

Sf. Atanasie al Antichiei și alți Părinți ai Bisericii lui Dumnezeu, arată că: nici nașterea oamenilor, nici stafiile, planetele, zodiile, nici norocul... nu sînt după băzmuirile păgînilor, astrologilor, ghicitorilor, nici după cele scrise în zodiile, planetele și în gromovnicile lor. Acele neadevăruri sau ghicitorii mincinoase, se arată destul de clar, atunci cînd venind unele urgii Divine, mór într-un ceas: zeci, sute și mii de oameni, d.p.: în crîncenele războaie, sau în vremea unor catastrofe și cutremure de pămînt, sau în timpul luptelor navale, în vremea cufundării corăbiilor și a vapoarelor uriașe cu mii de oameni, care au diferite nașteri, felurite etăți de viață de de trăit și felurite norocuri, după gromovnicile, planetele și zodiile lor. Vezi!? Dacă ar fi după băzmuirile gromovnicilor, planetelor și zodiilor acelor, nu s-ar îneca, n-ar muri într-un ceas atîtea zeci, sute și mii de oameni, care s-au născut: unul într-o planetă, altul în alta; unul într-o zodie, altul într-alta, unul cu noroc bun și altul cu noroc rău. Iată cum cei născuți în felurite vremi, planete, zodii și norocuri, mor toți într-un ceas! Vreți ceva mai mult? Vreți dovezi mai adevătoare? Ascultați:

În vremea potopului universal din timpul lui Noe, s-au înecat mii și milioane de oameni: bătrîni, bărbați, tineri, femei și copii, bogați, săraci, puternici, slabi, învățați și simpli... în apele potopului, care s-au ridicat cu 15 coți deasupra celor mai înalți munți ai pămîntului, scăpînd numai 8 suflete: Noe cu casa, familia sa. Oare toți aceia erau născuți în aceeași zodie, planetă sau ceasuri norocoase sau nenorocoase? Nu.

În vremea dreptului Lot, mii și sute de mii de Sodomleni și Gomorenii au fost arși cu ploaie de foc și piatră pucioasă căzută din cer asupra Sodomei și Gomorei, dimpreună cu cetățile din jurul lor, distrugîndu-le, scăpînd numai Lot cu două fiice ale sale în cetățile Sigor. Oare aceia erau născuți în același timp, zodie și planetă? Nu...

În apele Mării Roșii s-a înecat Faraon cu mulțimea oștirilor sale: care, călăreți și pedestri, mii și zeci de mii cu felurite nașteri în felurite luni, zile, ceasuri și norocuri sau destine.

De asemenea în feluritele războaie dintre Israeliti, mureau zeci de mii, ba chiar și sute de mii, în vremea lui Ezechia împăratul Ieru-

salimului și a Proorocului Isaia, Îngerul Domnului a ucis într-o noapte o sută optzeci și cinci de mii de oameni: viteji, domnitori, căpetenii și ostași (4 Imp. 19 35; 2 Paral. 32 21; Is. 37 36). Și toți cei morți, omoriți în același ceas, zi sau noapte, au avut multe și felurite nașteri și vremi, adică felurite planete, zodii și norocuri, după băzmuirile idolatriilor. Acelora însă nu le-au folosit nici astrologii, nici ghicitoriile, nici zodiile, nici planetele, nici norocurile lor.

De aici reese clar ca lumina zilei, că nașterile și norocurile, mai bine zis Darurile bogate ori mai simple, și viața mai lungă ori mai scurtă cu care se văd înzestrați oamenii, toate, toate sînt numai de la Dumnezeu. El ține în mîinile Sale viața și moartea. El plătește fiecăruia datoria după lucrul lui. De va muri păcătosul împreună cu dreptul, nu te mira. Păcătosul muri, tăindu-i Dumnezeu firul vieții lui vicioase, pentru a nu face mai multe păcate și a se pedepsi mai mult sau mai greu. Dreptul, de va muri după datorie, descărîndu-și Sufletul de povara trupului, ca nu cumva să greșescă și să se muncească (Înt. Sol. 3 1—9; 4 10—20), a scăpat de fricile, grijile și nevoile acestei lumi trecătoare, putrede, ca să trăiască fericit în veci. Deși vor zice unii nepricepuți: „Bine că a scăpat și păcătosul și dreptul“, însă Adevărul ne grăiește clar, că: „Dreptii merg în viața veșnică; iar păcătoșii în munca veșnică“ (Mt. 25 46).

Aici Sf. Atanasie vrea să ne arate — dimpreună cu Sfinții Părinți — că acelea toate, cărora Elinii idolatri le zic că sînt norocuri după nașterile și feluritele planete sau zodii, sînt minciuni și birfeli: deoarece numai Singur Dumnezeu este Care a creat și are putere peste toate. Dacă acele norocuri, planete și zodii cu băzmuirile lor ar fi adevărate, apoi n-ar mai trebui omului nici doctori, nici chirurgi, nici alt ajutor medical, social, economic, nici ar mai trebui legi asupra rău-făcătorilor. Ce i s-ar întîmpla omului i s-ar întîmpla, și ar păți ce are de pățit după o oarbă întîmplare a norocului. Sfințul Părinte însă arată clar aici — dimpreună cu Dumnezeieștii Dascăli, care în sfaturile lor lămuresc multe socoteli frumoase și adevărate — încît toți cei care au o minte sănătoasă mai luminată, mai desăvîrșită, și cei ce au mai puțină minte, să cunoască bine că acei Elini idolatri spun minciuni. În acest scop Sfințul aduce aici pe Sf. Grigore al Nisei, care zice că a auzit de la mulți spunînd acele băzmuiri elinești, și rizînd zice: „Aduceți-vă aminte de doctorul cel mare al Elinilor, care scrie și spune, după socotelile vrăjitorești ale doctoratului, că poți a cunoaște un om bolnav dacă va muri sau nu va muri, după anumite semne ale trupului. Un doctor, anume Rodios, așa de bine știa meșteșugul doctoricesc, încît cu ierburile lui, lungea viața acelor care erau gata să moară. Deci, viața omului nu sta nici în nașterea lui, nici în planetă, zodie sau în norocul lui, cînd se învinețea și se înnegrea să moară, că doctorul știa, numai cu ierburi,

a-i lungit viața. Deși doctorul acela era pururea bolnav, el cu știința ierburilor, prin care lungea viața muribunzilor, strica socotelile Elinilor cu ghicitoriile lor după vremea nașterii planetei, zodiei, norocului și alte vrăjitorii, arătând că nu acelea călăuzesc viața omului...

Noi vedem azi că de-l vatămă cineva pe vr-un om cu sabia ori cu cuțitul, ori cu armă de foc, ori cu otrăvuri, și doctorii îl vor îngriji serios, îi lungesc viața; iar dacă nu-l îngrijește nimenea, singele se scurge prin răni, ori se otrăvește, și omul moare. Vezi că nu nașterea, zodia, planeta, ziua, luna sau norocul; ci îngrijirea doctorilor cu doctoriile cele bune i-au lungit viața, conlucrîndei cu Dumnezeu Cel nevăzut la tămăduirea bolnavului.

Esop, un înțelept elin, rizînd de deșarta credință cu felul sau vremea nașterilor și a norocurilor, zice că era un astrolog ce se ocupa în cetatea lui cu astfel de vrăjitorii ale feluritelor nașteri și norocuri, ghicind oamenilor care veneau la el. După ce ghicise unui om, ieșise ducîndu-se la ale sale. Esop vede pe astrolog fugind spre locuința sa, zicînd că-i jefuiesc hoții casa. Esop îi zise: „Apoi tu astrologule, care știi și spui norocul altora, pe al tău nu-l știi? Apoi dacă-i așa, tu ai spus minciuni și mie și oamenilor cărora le-ai ghicit!”

Tot Sf. Atanasie zice în viața Cuvioasei Singlitichia, scrisă de el, în care între altele, vorbește și despre noroc următoarele: „Una din fiarele cele stricătoare de Suflet, este și aceia care se numește „noroc”. Și aceasta este un bold prea cumplit al diavolului, care stăpînește pe oamenii cei mai nebăgători de seamă. Nimeni însă din cei ce viețuiesc după Dumnezeu și Cuvîntul Lui, în înțelepciunea de sus (Iac. 3 17), dreapta socoteală și fapta bună, nu crede și nu primește această idee stricătoare de minte și deșartă. Noi, mai întîi pe Dumnezeu îl numim începutul tuturor bunătăților ce s-au făcut și se fac. Al doilea, ei socotesc că judecata lor este stăpîn al faptelor bune ca și al răutății. Așa dar, cîți din lenevire au suferit cele nemulțumitoare, îndată se apropie de acel diavol. Deci, precum unii copii fug, nesuferind pedepsirea părinților spre al lor folos, ajung prin locuri pustii, împreunîndu-se cu diavoli sălbatici, așa pățesc și cei care cred în noroc. Uneori zic că de la Dumnezeu li s-a dat desmierdări, aceia fiind desfrînați, furînd, bolînd de iubire de argint și avînd cuget viclean, singuri s-au prăbușit, abătîndu-se de la Ade-văr cu gîndul, cu cuvîntul și cu fapta. Sfirșitul scopului acestora este desnădăjduirea lor cea purtătoare de pierzare. Unii ca aceia merg pînă acolo că înlocuiesc pe Dumnezeu cu norocul, soarta sau destinul...

Deci, dacă vor zice că Dumnezeu este întîi, va urma ca toate printr-Însul să se fi făcut, pentru că El este în toate. El este Domnul norocului. Dacă cineva este desfrînat sau lacom din naștere, ar urma, după ei, că Dumnezeu este pricina răutății, care lucru este necu-

vios. Din gîndurile acestea se văd cugetele lor deșarte, pentru care și Sf. Scriptură zice: „Zis-a cel fără de minte în inima sa; „Nu este Dumnezeu!” (Ps. 13 1; 52 1—2). Aceia grăiesc nedreptate, pricinuesc păcate și ciuntesc Scripturile, pentru că fiind orbi, voiesc a adeveri cugetul cel rău al lor. Luîndu-și ca mărturie a nebuniei lor pe Isaia, ei spun: „Domnul a făcut pace și a zidit răutăți” (Is. 45 7). Pacea aceia trebuie s-o înțelegem că este lucrul lui Dumnezeu, iar răutatea este a sufletelor întunecate. Dumnezeu toate le-a făcut bune, dar omul abătîndu-se se face rău. „Dumnezeu a făcut pe om drept, dar el umblă cu șiretenii” (Ecl. 7 29—30; comp. Fac. 3 1—5).

E știut însă că și răul slujește spre mîntuirea Sufletului și pedepsirea trupului. „Care fiu este pe care nu-l pedepsește tatăl?” (Evr. 12 5—17). Cei fără rînduială la minte mai zic că totul se cîrmuește în lume de soartă sau de întîmplare. Astfel ei schimbă libertatea în robie. Precum o corabie fără cîrmă deapurarea se înviforează primejduindu-se, așa și pentru aceștia suflă de pretutindenea primejdia asupra lor. Ei nu se pot bucura de lumina cea mîntuitoare, părăsind pe Domnul, Cîrmaciul lor. Astfel mai rătăcește diavolul pe unii, încît zic că întîmplările bune și rele vin de la mersul stelelor... și se iau după minciunările gromovnicilor, în loc de a se ține de Cuvîntul lui Dumnezeu, Care este Izvorul tuturor bunătăților vremelnice și veșnice.

Din cele arătate reiese clar că în mîna lui Dumnezeu stau toate cele cerești și cele pămîntești: viața și moartea, nașterea și feluritele dăruiri, în El să nădăjduim, pe El să-L lăudăm, Căruia I Se cuvine: Slava, cîntea și închinăciunea în veci. Amin (Prel. d.P.M.B. pp. 435—6 și V.Sf. o.c. 5 Ian. pp. 254—6).

Am crezut în destin? (d)

d) CREDINȚA DEȘARTĂ ÎN DESTIN. Cuvîntul „destin” (soartă, ursită, ursitori) e de origine latină... Destinul era un zeu —idol— mitologic, care după minciuno-credința păgînilor orînduia soarta oamenilor. Ca soartă sau ursitoare era înfățișat printr-o femeie legată la ochi, ce alerga cu un picior pe o roată înaripată prin lume, semănînd felurite sortiri oamenilor... După credințele deșarte, se crede de superstițioși, că ursitoarele ar fi trei: „prima ține fusul, a doua toarce, a treia taie firul... sau: Prima „ursitoare”, toarce a doua toarce, a treia taie firul... sau: Prima „soarta”, deapănă firul, arătînd ce va păți omul în viață, cea de a treia, „mcartea”, rupe firul vieții omului. Credința aceea deșartă în destin, soartă sau ursitoare, este așa de înrădăcinată în poporul nostru, încît în unele părți pun și masă la venirea în lume a nou născuților, cu credința deșartă că ursitoarele hotărăsc soarta noului născut. Astfel, în seara celei de a treia zi după naștere,

făcându-se curătenie riguroasă, într-o atmosferă ca și religioasă, se așează într-un pat din camera lehuzei, o masă pe care se pun din lucrurile și bunătățile, de care ar dori să aibă parte noua odraslă în viață — bani, cărți sfinte, mâncări felurite și plăcute... pentru ursirea cu belșug a noului născut.

Din punct de vedere creștin, credința în destin este diametral opusă Providenței Divine și libertății de acțiune a omului (liberul arbitru)... Pe baza Sfintei Scripturi această superstiție este combătută riguros. Pronia sau Providența Divină prin care înțelegem purtarea de grijă a lui Dumnezeu de toate fapăturile Sale, de la cele mai neînsemnate — iarba și crinii cimpului, pînă la om (Mt. 6 25—26), exclude ideea destinului. Dumnezeu este Părinte nepărtinitor, căci voiește ca toți oamenii să se mîntuiască și să vină la cunoștința adevărului (1 Tim. 2 4). Ca unul care a iubit atît de mult lumea, încît a sacrificat pe Fiul Său pentru mîntuirea ei (Ioan 3 16; 1 Tim. 2 6), nu poate să predestineze pe unii la bine, iar pe alții la rău, El, Care răsare soarele Său și peste cei răi și peste cei buni, plouă peste cei dreپți și peste cei păcătoși (Mt. 5 45). Dumnezeu nu îndeamnă pe nimeni la rău și nici nu silește la virtute, ci lasă fiecăruia libertate de acțiune, căoi pune înaintea omului: viața și moartea, binele și răul (2 Lege 30 15, 19), sau: viața și moartea, binecuvîntarea și blestemul (2 Lege 30 1). Condiționează fericirea veșnică de libertatea voinței omenesti și împlinirea poruncilor creștine, căci atunci cînd este întrebat de tînărul care voia să moștenească viața de veci, Fiul lui Dumnezeu îi spune: „De voiești să intri în viață, păzește poruncile...” (Mt. 19 17). Chiar cînd este vorba să tîmăduiască pe bolnavi, nu o face pînă nu-i întreabă, dacă voiesc să fie sănătoși (Lc. 19 47; Ioan 5 6). Cînd Sf. Ap. Pavel spune, că toate îi sînt îngăduite dar nu toate îi sînt de folos (1 Cor. 10 23), arată lămurit libertatea de acțiune. Anunțînd Judecata universală, Domnul nostru Iisus Hristos spune că atunci va răsplăti fiecăruia după faptele sale (Mt. 25 37—46). fapt, care presupune neapărat libertatea de acțiune, ceea ce și Sf. Ap. Pavel confirmă (Rom. 2 6). Mai lămurit același Apostol arată că omul are voie liberă — ceia ce seamănă omul, aceia va și secera (Gal. 6 7). Sf. Ap. Iacob, cînd zice, că oamenii vor fi judecați prin legea libertății (Iac. 1 25; 2 12) arată responsabilitatea faptelor pe baza libertății de acțiune.

Fiecare din noi ne simțim liberi de actele noastre și dacă cîte odată avem insuccese și nemulțumiri, nu se cade să învinuim soarta, că ar fi nedreaptă cu noi, sau pe Dumnezeu. Aceasta se datorește fie puterilor noastre slabe sau inteligenței mărginite, fie pasiunilor sau ispitelor, care ne abat din adevărata cale. Minucius Felix, unul din apologeții creștini ai primelor veacuri, în scrierea sa „Octavius”, spune că: nu se cade a se scuza cineva de faptele sale invocînd

soarta, căci avem voie liberă, care să judece faptele noastre. Un alt scriitor creștin Tațian Asirianul, în scrierea sa „Cuvînt către Greci”, spune că: Creștinii sînt mai presus de destin și nu recunosc decît un Singur Stăpîn. Nefiind conduși de destin, creștinii resping pe cei care-i stabilesc legile.

Dumnezeu nu hotărăște din veac actele omului, ursind pe unii la bine, iar pe alții la rău, ci în baza preștiinței și a-tot-științei Sale, cunoaște ceia ce va făptui omul prin libera sa voință. Aceasta nu este predestinație, ci preștiință. Oricît de înrădăcinată este această superstiție, se pare totuși, că în adîncul Sufletului omenesc se găsește în stare latentă, ascunsă, nevăzută, nebănuită, convingerea că omul este liber în săvîrșirea actelor sale. Așa, Romanii cei convingi de a tot puternicia și neîndurarea zeului „Fatum”, aveau un proverb semnificativ, extras din „Georgicele” poetului Virgiliu: „labor improbus omnia vincit” (munca neprecupețită învinge totul), iar noi Românii avem o zicală mai concludentă: „Cum îți vei așterne, așa vei dormi!”.

CREDINȚA DEȘARTĂ ÎN DESTIN L-A PRĂPĂDIT. Ion Ciomag rămase orfan de părinți încă din vîrsta fragedă. Părinții lui o duseseră greu, fiind săraci. Din cauza alimentației neîndestulătoare și de rea calitate, încă din timp, mama s-a îmbolnăvit de pelagră, devenind o sarcină în plus. După o îndelungată zăcere, în care timp ajunsese și la nebunie, nefericita femeie se stinse din viață. Tatăl a muncit cu curaj, și cînd a văzut că nu poate birui nevoile, n-a socotit o rușine să intre servitor la boier. În cele din urmă, a murit și el, mai mult de bătrînețe decît de lipsuri...

Rămas singur pe lume, fără altă avere decît brațele sale, Ion trebuia să muncească cu nădejde ca să poată trăi. Dar un fel de nepăsare puse stăpînire pe el. Muncea în silă și de mîntuială. Îi intrase în cap, că oricît s-ar trudi, tot greu are s-o ducă, fiindcă așa o duseseră și părinții lui. Se credea prigonit de soartă, și în cele din urmă nu mai muncea de loc. Lumea din jur muncea de zor, iar Ion dormea dus la umbra din spatele casei. Dojana vecinilor nu servea la nimic, ba îl făcea să se încăpățîneze și mai mult. „Dați-mi pace, le răspundea Ion, că așa mi-a fost dat să trăiesc”. Casa se dărăpănase și se ruinase, încît nu mai avea nici acoperiș. Nefericitul Ion era nevoit să intre sub pat cînd ploua... În cele din urmă, s-a îndurat Dumnezeu și l-a luat dintre oameni. A fost îngropat cu farfuria!

Iată unde ajunge omul care nu are încredere în puterile sale date de Bunul Dumnezeu (Ps. 67 29), și crede în destin! (*)

Am crezut în vrăjitorii (e)?

e) VRĂJITORIA SAU MAGIA NEAGRĂ E OPRITĂ DE DUMNEZEU ȘI BISERICA LUI. Magia neagră sau vrăjitoria cu feluritele ei forme primitive, originale, este o trecere de la idolatrie la superstițiile existente și în poporul nostru creștinesc. Pentru a face o comparație între falsele sau nălucitoarele minuni atribuite vrăjitoriilor, față de nemărginita putere a lui Dumnezeu, dăm aici unele istorisiri din Dumnezeiasca Scriptură a Vechiului și Noului Testament.

Vrăjitorii lui Faraon prin arta lor magică, au imitat oarecum câteva din minunile săvârșite de Moisi prin A-tot-Puternicia lui Dumnezeu. Imitările acelea se cred de unii că le-au făcut prin agilitatea (sprinteneala, iuteala, ușurința) mișcărilor și a părerilor amăgitoare, adică printr-un fel de scamatorii. Sf. Scriptură adevărește desăvârșirea A-tot-Puterniciei lui Dumnezeu față de falsele minuni ale vrăjitorilor prin cuvintele: „Moisi și Aaron s-au dus la Faraon și la slujitorii lui, și au făcut cum le poruncise Domnul. Aaron a aruncat toiagul său înaintea lui Faraon și înaintea slujitorilor lui, și s-a făcut șarpe. Atunci Faraon a chemat pe înțelepții Egiptului și pe vrăjitori, și au făcut și vrăjitorii Egiptenilor asemenea lucru cu vrăjile lor. Fiecare din ei și-a aruncat toiagul și s-a făcut șarpe. Dar toiagul lui Aaron a înghițit toegele (șerpilor) lor...” (Eș. 7 10—12). După săvârșirea minunei a treia, vrăjitorii vestiți ai Egiptului, ne mai putând face nimic prin vrăjitoriile lor, cu toată rușinarea lor, s-au văzut forțați a mărturisi adevărul înaintea Faraonului și a înțelepților Egiptului, zicând: „Aici este degetul lui Dumnezeu!” (Vezi pe larg Eș. 7; 8 1—19).

În Noul Testament se vorbește de Simon Magul, vrăjitorul și amăgitorul groaznic al poporului din Samaria, care-l credea „puterea lui Dumnezeu cea mare”. El s-a botezat de către Apostolul Filip și a oferit bani Apostolilor, ca să-i dea puterea de a transmite Duhul Sfânt prin punerea mâinilor. Pentru acest fapt a fost înfruntat aspru de Apostoli și chemat la pocăință. Din acestea conchidem, că puterea lui magică nu era ceva superior puterii omenescii, căci altfel n-ar fi căutat să cumpere cu bani puterea Sfântului Duh de la Apostoli (F. Ap. 8).

Biserica primară și scriitorii bisericești sînt împărțiți în păreri asupra magiei negre. Așa, Iustin Martirul crede că diavolul este cel care operează fapte supranaturale; iar Irineu și Tertulian socotesc că vrînd nevrînd minunile atribuite magiei sînt iluzii și înșelătorie. Într-o Simbătă, pe cînd Sf. Ap. Pavel cu însoțitorii lui: Sila, Timotei și Luca, mergeau la rugăciune în Filipi, i-a întâmpinat o slujnică avînd spirit vrăjitoresc. Aceia, prin ghiciri, aduna mult cîștig stă-

pinului ei... Sf. Ap. Pavel a zis spiritului aceluia: „În Numele lui Iisus Hristos, îți poruncesc să ieși dintr-însa!” Și a ieșit spiritul vrăjitoresc. Stăpînul văzînd că i s-a dus nădejdia cîștigului, a prins pe Pavel și pe Sila, i-a dus în tîrg la cei mai mari, zicînd: „Oamenii aceștia tulbură cetatea noastră...”! Atunci poporul și judecătorii s-au pornit asupra Apostolilor, rupîndu-le hainele, i-au bătut cu toege și i-au întemnițat, punîndu-le picioarele în butuci... (F. Ap. 16 16—24). Eliberarea unui Suflet de spiritul vrăjitoresc, i-a făcut pe Apostoli a suferi atîtea și atîtea batjocori și dureri groaznice. Și în prezent, Preoții care salvează Sufletele de spiritele rele, sufăr multe, multe...

Biserica Vechiului și Noului Testament s-a ridicat cu toată tăria contra vrăjitoriilor, care produceau tulburări și răsîpneau groază mare în popor prin preținsele lucrări suprenaturale, foarte vătămătoare, pe care poporul, în credulitatea lui, le socotea adevărate, reale. Ea a aruncat blesteme grele, afurisanii și anateme înfricoșate, asupra celor ce o practicau și a celor ce o susțineau. Împărații credincioși din Vechiul Testament au interzis cu desăvîrșire vrăjitoria, și cît au putut, au atacat-o și au distrus-o prin unele ținuturi (1 Imp. 28 3, 9; 4 Imp. 23 24). Așijderea și în Noul Testament unii împărați și voievozi, în frunte cu Constantin cel Mare, au luptat a distruge vrăjitoriile și superstițiile idolatre. Istoria bisericească, Viețile Sfinților, Proloagele și alte cărți bisericești, ne istorisesc multe despre satanicele lucrări și năluciri ale vrăjitorilor sau magiei negre și biruirea lor strălucită prin trimișii lui Dumnezeu, cu: propovăduire, post, rugăciuni însoțite de însemnarea cu Dumnezeiescul Semn al Sfintei Cruci.

CANONISIREA VRĂJITORILOR ȘI A CELOR CE ALEARGĂ LA EI. Vrăjitoria este chemarea, mai mult sau mai puțin conștientă, a diavolului pus în slujba omului. Este o întoarcere către Satana de care s-a lepădat la Sf. Botez. „Cel cespune vrăjitorii (descîntă), se va canonisi cu timpul ucigașului (20 de ani), aplicîndu-i-se astfel după cum se vedește singur la fiecare păcat” (Sf. Vasile, 65).

„Muieră ce va fermeca străinii și pe ai săi, ani 9, metanii cinci sute în zi” (P.B.G. pg. 115 (125)).

„Cine ia mana grîului sau altceva dintr-acel, acesta iată știe lucrul dracului, ori din vin, ori din piine, (lapte) ori dintr-altceva; de se va lăsa de acestea, să aibă pocanie 4 ani, metanii cîte o sută” (P.B.G. pg. 100 (33)).

„Cei ce se adresează prezicătorilor, sau celor ce se zic sutași sau altora de felul acesta, ca de la aceia să afle ceea ce ar voi să li se descopere, potrivit celor ce s-au hotărît mai înainte de către

Părinți în privința lor, să cadă sub canonul (pocăinții) de șase ani... Acelorași canonisiri trebuie să se supună și cei ce trag după sine urși, sau alte dobitoace de acest fel, spre distracția și vătămarea celor simpli, și cei ce spun norocul și ursita și genealogia și multe lucruri de acest fel după birfurile rătăcirii, și cei ce se zic gonitori de nori, și vrăjitorii, și cei ce fac amulete și prezicătorii. Dacă vor stărui în acestea și nu se vor feri de aceste meșteșuguri pierzătoare și păgânești, hotărîm să se lepede cu totul de la Biserică, precum învață și Sfintele canoane. Că ce împărtășire are lumina cu întunericul — precum zice Apostolul — sau ce înțelegere are Biserica lui Dumnezeu cu idolii, sau ce parte are credinciosul, cu necredinciosul sau ce potrivire este între Hristos și Veliar? (2 Cor. 6 14—16; Sin. VI ec. can. 61).

„Cel ce se dă pe sine vrăjitorilor, sau unora ca acestora, se va canonisi cu penitența ucigașilor” — 10—20 de ani (Sf. Vasile 72; Sf. Grigore Nisis, 3; Lacdichia, 36). Canonul 24 Ancira prevede 5 ani. „Celor ce se mărturisesc de voie de păcatul vrăjitoriei, sau de farmece, le scurtăm penitența la 3 ani, dacă se vor sîrgui să ajuneze tot mai mult în fiecare zi și să întrebuințeze hrană puțină și uscată după ceasul al nouălea, încît numai să trăiască; dar să facă și 250 de metanii, plecîndu-și cu evlavie fruntea la pămînt. Cu acestea îndreptăm și pe femeile care fac amulete (roșu la vite, copiilor de deochi, etc.) și întrebuințază vrăji” (Sf. Ioan Post. 32; d. P.B. Sache. o.c. pp. 322—3).

MINCINOASELE GHICIRI PE URSITĂ. Dina, o Româncă chipeșă, se căsătorise de curînd. Ca orice țărăncă, curioasă să-și afle ursitoarea, se duse la o vrăjitoare, mai ales că avea și o suferință, un nod, care-i venea mereu în gît, mai ales după masă. La vrăjitoare lume multă, căci sînt mulți oameni dați de necaz. În sfîrșit îi veni și ei rîndul. Într-o cămăruță cu tavanul pitit, înaintea unei mese pe care erau întinse Icoane, Cruci și mănunchiuri de busuioc, vrăjitoarea stătea pe un scaunel, și o întreba de păsul ei. Părînd că se gîndește puțin, începu a zice cu glas: „Sfintelor, bunelor, milostivelor...”. Era o cîntare, ce părea mai degrabă un bocet. În curînd își dete ochii peste cap și gata, cade în vînturi. Îi spuse de toate pe gîndul ei. Despre bărbat, la care Dina ținea ca la ochii din cap, îi spuse că nu va trăi decît 11 ani și i-l va răpi moartea. Orice va face, poate să-l ție închis și în cutie, de la moarte nu-l va putea scăpa, căci așa îi este ursitoarea. Despre boală, nici una nici alta, are argint viu, pe care o vecină invidioasă i-a dat la o zi mare. Are leac. Să-i aducă apă luată de la trei fîntîni, în trei Vineri la rînd, ca să-i descînte.

Așa a făcut Dina, dar de boală nu s-a tămăduit decît la doctori, care au găsit că avea altceva, nu argint viu. Pînă să treacă cei 11 ani, a stat biata femeie cu frica în sîn, și nici bărbatului nu i-a spus nimic, ca să nu-i facă inimă rea. Au trecut anii cu pricina și bărbatul Dinei n-a murit, ba încă este sănătos tun, deși au trecut aproape 20 de ani, de cînd s-au căsătorit... Degeaba a căzut în vînturi vrăjitoarea, că n-a văzut nimic.

Am crezut în ghicirea cu cărțile? (f)

f) **MINCIUNĂRIA GHICIRII CU CĂRȚILE.** Ghicirea va să zică în popor: a prezice viitorul, a descoperi o taină, gîndul sau faptele ascunse ale cuiva. Ghicitorii pretind că știu a prezice viitorul celor ce le ghicesc, că pot descoperi orice taine, gînduri sau fapte ascunse ale cuiva, în cărți, ghioc, bobi, papagali, șoarece, spiritism, etc., pe cînd în realitate curg gîrlă minciunăriile, care întunecă groaznic mințile celor ce se încred în ele. Cărțile sînt niște cartoane în formă dreptunghiulară, în număr de 52, cu felurite figuri și semne zugrăvite pe ele, care servesc pe unii cartofoari la diabolicile jocuri de noroc. De acele cărți se servesc și unii ghicitori sau ghicitoare, supranumiți: cărturari sau cărturărese, pe la orașe și sate. De cărți se servesc și unele țigănci la ghicit. Cartomanția aceia, adică ghicitul cu cărțile, este o înșelătorie care speculează credulitatea multor creștini ușuratici.

CĂRTURĂREASA MINCINOASĂ. Mama duioasă se întîlnise în București cu fiul, ofițer activ, care-și făcuse cu prisosință datoria către țară. Plecase voluntar pe front, luptase cu curaj și căzuse rănit, dar se restabilise. Mama se simțea mîndră de el, și-i venea greu să se despartă. O dusesse greu biata femeie în viață, căci avusese copii mulți și ținuse ca pe toți să-i vadă ajunși bine. Pentru acest ideal suferise mult, îndurase lipsuri mari, mai ales că de la părinți luase puțină avere și aceea grevată de procese și datorii. Nu numai părinții, dar și frații cuprinși de lăcomie, o nedreptățiseră și o jigniseră mult. Dintre toți copiii, cel mai aproape de moarte fusese ofițerul, dar Dumnezeu fusese îndurător și o cruțase. Înainte de despărțire, amîndoi, mama și fiul, ținură să se ducă la o cărturăreasă vestită acolo în capitală. Mama simțea o foarte mare trebuință să-și mai ușureze Sufletul, căci prea o durea mult vitregia părinților și a fraților.

Ajunșind la cărturăreasă, băiatul se așază pe o sofa, mama pe un scaun lîngă cărturăreasă, care își începu meseria. După ce îi iscodi de ajuns... spuse de toate: procesele moștenirii, necazurile casei, dar mai ales nedreptățirea din partea părinților și a fraților. Toate însă, cu atîta exactitate și lux de amănunte, că biata mamă

rămase înmărmurită. De unde putuse cunoaște această femeie păsurile ei, de parcă i le-ar fi spus cineva mai dinainte?!... Dusa pe gânduri și furată de întristare, își aruncă ochii spre sofa, căci îi făcea atât de bine să stea împrejurul acestui copil scump... îi mai treceau amărăciunile. Fără să vrea, o năpădi gândul, că ar putea fi trimis din nou pe front, și... Doamne, ferește, nu știi ce se poate întâmpla. Cărturăreasa pracă fusese în gândul ei, face o pauză și începe: Dumnezeu! ți-e fecior, a fost pe front, a fost rănit și s-a vindecat. Te temi pentru el, că poate se duce din nou și ai dreptate căci așa o să fie. Uite — zise ea, arătând o carte neagră — moartea îi stă în cale. Apoi adresându-se băiatului, îi zise: „Domnule ofițer, fă tot ce poți să nu te mai duci, căci te trimite curînd și nu mai vii acasă înapoi”.

— Păi, ce să fac cocoană, dacă mă cheamă, și apoi țara cine s-o apere, dacă toți ne tragem în lături?

— Lasă maică să se ducă ai mai bătrîni, prea ești tînăr și este păcat să mori...

— Asta n-are importanță, tînăr sau bătrîn, trebuie ca toată lumea să ne facem datoria!

— Fie cum zice d-ta, dar ține minte ce-ți spun: Pe ziua de... te cheamă, te pornește și dus ești pe vecie!...

A venit ziua prezisă și a și trecut mult. Nici n-a fost vorbă să-l trimită pe băiat. Toate au mers cum au mers, dar cînd a fost vorba de prezis viitorul, cărturăreasa a dat cu oștea în gard.

Ca și aici, cărturăreasa umpluse Bucureștii și satele de minciuni. Și multă lume le credea minciunăriile acelea!!!...

Am crezut în ghicirea cu ghiocul? (g)

g) MINCIUNĂRIILE GHICITULUI CU GHIOCUL. Ghiocul, de care se servesc țigăncile nomade (bădănăresele), este ghioacea, învelișul unei scoici de mare. Numele vine din prescurtarea cuvîntului ghioace sau ghioacă în-ghioc. Țigăncile îl țin legat la briu, și acostează pe naivi, mai ales pe țărânci, cu cuvintele: „Să-ți de-a baba cu ghiocul să-ți spună norocul...”. Ghiocul are o deschizătură dințată, pe care țiganca o ține în sus și o șterge mereu cu unul din degete, avînd aerul că privește cu atenție, în care timp tot descîntă: „Să mi se dea, să mi se arate de păsul lui, de norocul lui, etc. Spre a cîștiga bunăvoința celui ce-i ghicește, ca să-i dea vre-un ban, vre-o rufă sau ceva de mîncare, țiganca este foarte darnică în anunțarea de lucruri bune — succese, moșteniri, găsirea de comori, noroc în dragoste... În acest scop repetă, ca un refren, cuvintele: „Toată lumea s-o mira de norocul tău, de partea ta”. Minciunile curg gîrlă din gura ghicitoarelor, și cine le ascultă și le crede, se înșeală amarnic. Felul de a ghici, în realitate nu este decît un mijloc de a se introduce

și a specula naivitatea populației rurale. De obicei, profitînd de clipe de neatenție, cu o dexteritate uimitoare, țigăncile fură ce le cade la îndemînă. Partea femeiască, interesată și mai sensibilă în chestiune de dragoste, se lasă ușor înșelată de țigănci, care în viclenia lor ameteșc femeile cu tot felul de minciuni ispititoare, pentru care, nu numai că sînt plătite, dar au grijă să pună bine tot ceea ce este pus rău.

CREZÎND ÎN GHIOC, S-A PRĂBUȘIT ÎN MOARTE ȘI ÎN IAD. În ținuturile Argeșului, o tînără pereche de gospodari buni trăiau în fericire. Într-o zi bărbatul se duse de acasă. Tînăra soție rămase singură acasă. Pe cînd trebăluia prin casă, deodată apare în pragul casei o bădănăreasă, care se apropie cu mare îndrăzneală de ea cu ghiocul în mînă. ca să-i ghicească. Ispitind pe femeie, află multe neștiute de la ea, pe care le întrebuițează ca să-și ajungă scopul jefuirii. Merge cu ea din cameră în cameră, tot ghicindu-i și înbătînd-o de cap. Ochește toate lucrurile prețioase, și se pogoară jos în beci, unde erau butoaie de rachiu, vin, linuri cu borhot de prune, ș.a. Sub cuvînt că-i face de dragoste pe toată viața cu bărbatul, că-l vrăjește să-și întoarcă ochii de la toate femeile și fetele numai și numai spre ea, o silește pe credula femeie tînără să se suie pe scară, rezemată pe un lin plin cu borhot, și să se uite numai acolo înlăuntrul lui. Femeia a ascultat-o. După cîteva forme de vrăjitorie, țiganca prefăcîndu-se că pipăie picioarele femeii și le vrăjește, o apucă deodată cu putere, o ridică în sus și o aruncă cu capul în jos. în borhotul din lin. Acolo mai apăsînd-o în jos, a înecat-o. A omorît pe tînăra soție. După aceea chemînd prin semne alți bădănari de-a ei, a jefuit toată casa înstăritului gospodar, și au dispărut.

Seara venind soțul, rămîne uimit văzîndu-și casa jefuită și soția nicăieri. Alergă într-o parte și-n alta, strigă soția pe nume; dar zadarnic, nu-i răspunde de nicăieri... Caută cu oamenii într-o parte și-n alta, dar în zadar. N-o află nicăieri. Într-un tîrziu, coborîndu-se în baci și... suindu-se și pe scară în sus pe lin, văd cu groază tălpile unor picioare deasupra borhotului din lin. Îndată s-au suit mai mulți, au tras de picioare în sus, și cu mare groază au văzut că tînăra și buna soție era moartă, fusese aruncată acolo de o mînă ucigașă. Înștiințînd Primăria, s-au făcut cercetări, s-au prins rău-făcătorii cu ghicitoarea aceia cu ghiocul. Cercetați cu bățai și torturi, au mărturisit crima și jefuirea casei.

Iată unde a dus pe biata tînără creștină credința în ghioc și-n minciunăriile ghicitoare cu ghiocul !În moarte năpraznică, în iad. Pe bună dreptate hotărîsc Sfintele Pravili bisericești, ca: Ghicitorii 20 de ani să fie sub afurisenie, despărțiți de Dumnezeuiasca Împăr-

tăşanie; iar cei ce îşi ghicesc la aceia, 6 ani (Vezi pp. 629—630 din această carte).

Am crezut în ghicirea cu cafeaua? (h)

h) MINCIUNĂRIA GHICIRILOR ÎN CAFEA. Iată, şi aceasta-i o meşteşugire demonică, cu care s-au obişnuit mulţi pe la oraşe şi unii din pătura mai răsărită şi pe la sate. Prezicătoarea de minciuni, privind fundul ceştii din care s-a consumat cafeaua, începe a anunţa un drum lung, o sfadă cu un vecin, frate, prieten, cunoscut, copii neascultători, boală în familie, nuntă, moarte, pagubă, întristare, necaz mare, o bucurie, sosirea unei persoane iubite, a unei cunoştinţe, etc. etc. Curiozitatea omenească observând unele potriveli, se lasă exploatată de nişte amăgitori, care nu pot şti nici de ei înşişi ce greutăţi sau primejdii vor veni peste ei în viitor. Aşa, neţinînd seamă de Cuvîntul lui Dumnezeu, prin ghiciri, se cufundă tot mai mult în întuneric, în împărăţia Satanei, în iad.

BOALA GHICITORIILOR STĂPÎNEŞTE ŞI PE MULŢI INTELECTUALI. Statistica de mai jos ne arată că superstiţia este tot atît de răspîdită şi între intelectuali, ca şi în clasele de jos ale poporului. Prefectura din Paris a comunicat că în anul 1927, în capitala Franţei, erau 4 460 de cărturărese, care întreţineau birouri proprii. Venitul lor zilnic este de 200 000 franci. Mai sînt apoi birouri, care dau consultaţii de astrologie (ghicirea în stele), hipnotism, chiromanţie (ghicirea în palmă), necromanţie (ghicirea cu morţii), etc. Aceste profesii le aduce — pe timpuri bune sau rele — un venit anual de 73 milioane franci. Într-adevăr, deplorabilă statistică! (O.M.P. 936).

Am crezut în ghicirea cu bobii? (i)

1) MINCIUNĂRIA GHICIRII CU BOBII. Una dintre multele practici superstiţioase, este şi: datul cu bobii. Pentru a înşela credinţa celor uşuratici, bobăreasa face Semnul Crucii peste grămăjoara cu cei 42 bobi de porumb, taie în patru părţi cu Semnul Crucii, împarte bobii tot descîntînd, după care începe a tot înşira: arată o bucurie, dincoace anunţă un necaz, o persoană este pe cale a vă vizita, bobii aştia anunţă naşterea unui copil, ceilalţi că un duşman te pindeşte, aştilalţi arată: rezultatul bun al unui proces, reuşita unui examen, boală, căsătorie, moarte, pierdere de bani, avere şi multe altele...

Cînd bobii se taie, bobăreasa zice că: lucrurile nu vor ieşi bine. Alteori zice că arată îndoială, şi începe operaţia ei din nou. Se întîmplă uneori ca bobăreasa să ghicească unele lucruri exact, după

cugetul celor ce li se ghiceşte sau din ceia ce a aflat din convorbirea cu cei ce le ghiceşte. Acolo poate fi la mijloc şi puterea sugestiei, care transmite persoanei gîndurile sau dorinţele sale. Atunci bobăreasa inconştient, tot învîrtindu-şi bobii, spune ce i-a venit atunci în minte. Uneori poate fi şi vreun spirit vrăjitoresc, ca acela pe care Sf. Ap. Pavel l-a scos din ghicitoarea aceea din Filipi (F. Ap. 16 16—24). Dar cei ce se încred în bobăreşe, se primejduiesc groaznic. Cei ce aleargă la bobăreşe şi le umple capul de minciuni, arată că sînt cufundaţi în mare întuneric, că sînt mai nesimţiţi decît boabele acelea de porumb la care aleargă prosteşte să le spună viitorul! La boabe de porumb cer ei sfat, învăţătură? Groznică întunecare mai este şi aceea! Practicarea aceea superstiţioasă a ghicirii cu bobii, produce: aşteptare, nerăbdare, curiozitate şi felurite patimi omeneşti, care le scurtează viaţa, le primejduieşte mîntuirea, îi trage în iad.

TU CU BOBII TĂI SPUI MINCIUNI. Coana Florica îşi aştepta cu nerăbdare feciorul, care de mult nu mai dăduse pe acasă, fiind plecat în străinătate la învăţătură. O scrisoare vestea ziua, cînd va sosi în staţia cea mai apropiată. Mama a trimis trăsura din timp, prevăzînd-o cu toate cele necesare pentru drum. Cu cît se apropia timpul, cînd după toate probabilităţile trebuiau să sosească, cu atît nerăbdarea mamei creştea, de nu-şi mai găsea locul. Trimise o slugă după leliţa Ana, bobăreasa, care veni într-un suflet. Înţelegînd de ce este vorba, leliţa Ana curăţi bobii şi îşi începu meşteşugul. Dădu odată, de două ori, şi bobii căzură cît se poate de bine.

— Coniţă, un bob zăbavă, te uiţi să pice.

Cel aşteptat însă nu sosea. Mai dădu odată, şi încă odată, cu acelaşi rezultat.

— Nu mai pun mîna pe bobi în viaţa mea, dacă domnişorul nu vine cît de curînd.

— Să-ţi fie gura aurită, Ano, răspunse coana Florica. După ce o cinsti bine, leliţa Ana plecă, căci începuse a se însera. Gîndul îi era la bacşişul ce va primi, cînd va veni a doua zi, găsind băiatul sosit. Grea era aşteptarea pentru biata mamă, dar nu avea ce face. Fiecare zgomot o făcea să tresară, socotind că va fi venit, în sfîrşit, ceasul mult aşteptat. Tîrziu de tot veni şi trăsura, dar fără băiat. Vizitiul lămuri, că a aşteptat la toate trenurile, a observat atent toţi călătorii, care se coborau, dar băiatul n-a fost. În cele din urmă a fost nevoit să plece, căci pînă a doua zi nu mai era nici un tren, iar nutreţul cailor se terminase. Vestea aceasta a fost o grea lovitură pentru coana Florica. Trebuie să fii mamă, ca să înţelegi această durere. Nu de alta, dar se gîndea foarte mult biata femeie că cine ştie ce se putuse întîmpla cu trenurile, care îi aduceau băiatul din

aşa depărtări. În asemenea situație, omul își face diferite păreri, care îi scurtează mult viața, fiindcă este nevoit să pună răul înainte. Cu multă greutate a putut închide puțin ochii, dar somnul i-a fost tulburat de vise rele, care nu prevesteau nimic bun.

În sfârșit, la ziuă, un om de la primărie aduse o telegramă telefonică, prin care fiul anunță pe mama sa, că a fost nevoit să-și amâne venirea și va urma scrisoare cu lămuriri. Cu toată supărarea ce-i produsese așteptarea chinuitoare, mama răsuflă ușurată, că cel puțin nu i se întâmplase nimic rău. Cam în același timp sosi și lelița Ana, căreia i se citea pe față bucuria, că se va alege cu ceva

— Nu-i așa conită, c-a venit domnișorul?

— Da de unde să vină Ano! Fiț-ar bobii ai naibii cu tine cu tot, că mincinoasă mai ești!...

— Păi, ce stric eu, conită? Ei, iacă niște bobi, cum am pomenit și noi, Ce, parcă eu sînt Dumnezeu!... (*)

Am crezut în felurite preziceri, după: strănutat, sughiț, țiuitul urechilor, clipirea ochilor... mîncărimea palmelor, nasului. Nr. 13, zile bune și rele, lăsarea pe fir a păianjenului și căderea lui...? (j)

j) **PREZICERI NEÎTEMEIATE.** Adeseori am auzit și auzim pe unii bărbați și pe multe femei simple: „Azi nu-mi merge bine că mi-a ieșit popa în cale! E semn rău că mi-a ieșit un iepure înainte! Nu-mi merge bine în cale, că mi-a ieșit cu gol! Vai, am să dau peste un necaz, am să am o neplăcere că am vărsat sarea din solniță! Nu-mi merge bine că am plecat cu stîngul!...”. Superstițiile acelea neînsemnate în aparență, ca și a: strănutului, sughițului, țiuitul urechilor, clătineria ochiului. ori a altor părți ale trupului, mîncărimea palmelor, Nr. 13, zile bune și rele, lăsarea pe fir a unui păianjen și căderea lui... cu credința deșartă a venirii feluritelor întîmplări sînt niște piedici în progresarea omului, niște temeri păgubitoare; niște preziceri neîtemeiate, mincinoase, care umplu de vifor, întuneric și groază ființa superstițioșilor. Poate a-ți ieși Preotul în cale, sau iepure, sau cu gol, și să-ți meargă foarte bine și altă dată să nu iasă Preot, iepure, cu gol înainte și să-ți meargă foarte rău. Așa dar, superstițiile trebuie lepădate pentru a ne folosi și a nu ne păgubi.

„Cei ce nu vir. după Mine — zice Mîntuitorul — umblă în întuneric și nu știu unde merg” (Ioan 12 35, 46).

ȘUBREZENIA CREDINȚEI A SLĂBIT PE ALEXANDRU MACEDON. Credința lui Alexandru cel Mare uneori a fost foarte slabă. El încrezîndu-se în unele superstiții, și-a pierdut-o. Odinioară

fiind în fața zidurilor Babilonului, căzîndu-i la picioare cîți-va corbi și fiindcă un măgar schiop a cîmorit cu copita un leu, s-a clătînat în credință! În adevăr, nu știu dacă trebuie să rîdem sau să plîngem: credința, care era puterea marelui Alexandru, s-a slăbit așa de mult în fața superstiției, încît a putut-o spulbera un corb mort și un măgar schiop!

Credincioșilor! Nu cumva și credința voastră s-a slăbit, încrezîndu-vă în superstițiile deșarte?!

Nu cumva vi s-a întîmplat ca în miez de noapte să vă simțiți foarte nefericiți numai fiindcă o cucuvea a trecut cîntînd pe deasupra caselor voastre?!

Nu cumva Lunea n-ați dat foc din casă că-i rău de ceia și ceia?!

Nu cumva Marțea și Sîmbăta nu pleci niciodată la drum, deși Dumnezeu este și trebuie să fie în Sufletul tău în orice zi a săptămîinii?!

Nu cumva te-ai întors amărît acasă, renunțînd la tot planul tău de lucru numai fiindcă ai întîlnit Preotul în cale?!

Nu cumva i-ai tăiat și calea?!

Și mă întreb: Să rîd sau să plîng? Nici una nici alta! Dar să știi un singur lucru: „Credința ta să nu piară, eu m-am rugat” (Lc. 22 32; prel. d. L.L. o.c. pg. 100).

PREZICERI MINCINOASE DUPĂ: STRĂNUT, SUGHIȚ, ȚIUITUL URECHILOR... Și asta-i o superstiție! Mulți bărbați și femei, socotesc că: strănutul, în genere, e un bun augur, că prevestește o întîmplare fericită, un succes bun, un noroc. Strănutul însă de obicei nu anunță rezultatele acelea bune, visate de mulți, cu care își urează: bine, noroc, succes; ci: o răceală, guturai, sau altceva mai rău... sau iritarea mucoaselor nazale de mirosuri excitante, ori prin aspirarea prafului iritant. Cînd cineva sughiță, îi țiue urechile sau își mușcă limba ori buzele, presupune că cutare nu-și ține gura, îl grăiește de rău, și, bazat pe astfel de bănueli neîtemeiate, îi nutrește aproapei său, în loc de „iubire ca însuși pe sine”, vrăjmășii și dor de răzbunări. Unii trag cite o înjurătură de fiară apocaliptică la adresa celui bănuț, și încetînd sughițul, rămîne cu ranchiunul în inimă asupra aproapei său, fără ca acela să fie vinovat.

Cînd pe cineva îl mîncă nasul, îndată zice în sine că are să se certe cu cineva. Și de multe ori se întîmplă ca atunci cînd a avut mîncărime de nas, să nu se certe cu nimeni; iar alte dăți, fără a-l fi mîncat nasul, să se certe cu cite cineva, ba chiar să se și bată. Mîncărimea palmei drepte cu credința superstițioasă că va primi bani, și a palmei stîngi că va da bani, s-a dovedit neadevărată.

Mîncărimile acelea mai degrabă pot fi prevestirea unei boli sau suferințe trupesti.

Clătirile unor părți ale trupului, sau semne bune sau rele după Trepetnic, nu sînt întemeiate pe adevăr, deci nu ne putem ține de feluritele lor explicări ale șubredei înțelepciuni omenești.

Ș-A FĂCUT BOALĂ SĂ STRĂNUTE CU NOROC. Gheorghe și Costică erau băieți cum se cade și frați buni între ei. Nici cu cartea nu se lăsau în urma altora. Între multe prilejuri, care le procurau bucurii copilărești, se număra și lăsatul postului de Paște. Pe lângă multe bunătăți, după care le lăsa gura apă mult timp în urmă, ceia ce-i încînta mai mult, era puțința de a fi strănutat în aceaseară. Cel ce strănuta, dovedea că are noroc, și părinții, cei dintii, erau îndatorați să-i facă un dar, după cum găseau cu cale. Multe lăsări de post trecuseră, fără ca cei doi frați să se fi putut alege cu ceva. Atunci băieții, înțelepți cum erau, se sfătuiră mult și luară o hotărîre: dacă strănutul fuge de ei, îl vor sili ei să vie. Observară că mirosul de ceapă, hrean și ma ales de ardei, provoacă strănutul. În consecință, pisară din timp un ardei iute, hotărît ca în seara cu pricina, care era aproape, Gheorghe să-și încerce norocul, trăgînd pe nas din acel praf. Zis și făcut. În acea seară, sub un motiv oarecare, Gheorghe se scoală de la masă și fără să fie observat de ai săi, trage cu sete pe nas praf de ardei. O usturime grozavă îl apucă, lacrimile curg și-roaie, iar Gheorghe geme, deși caută a se stăpîni. Părinții se alarmează, îl întreabă, dar el nu răsuflă ca pămîntul. Spre a potoli usturimea, Gheorghe trage apă pe nas, se spală cu lapte, dar totul este în zadar. Nasul se umflă și se roșește ca un ardei de pus în murături, iar durerea nu se potolește decît tîrziu. Cu toate aceste suferințe, Gheorghe n-a strănutat; dar ceia ce a îndurat, nu va uita toată viața... Mai rar așa noroc ca al lui Gheorghe?

Am crezut în superstiția numărului 13? (*)

* *Superstiția numărului 13.* Mulți din noi am observat că majoritatea lumii culte, școlită, au o mare groază de numărul 13. Mulți se feresc de nr. 13, zicînd că nu-i bun augur, că nu-i norocos, că-i primejdios. Superstiția asta am observat-o prin unele orașe, prin București, unde am văzut că la unele străzi lipsește nr. 13, în locul căruia se pune Nr. 13 bis. Așijderea și mulți chiriași se fereau ca de boală rea de nr. 13. Multe hoteluri nu dau acel număr nici la o cameră din ele ca nu cumva oaspetele care ar intra să se odihnească să fie turburat. Numărul acesta se scoate de unii și din listele de colecte sau de felurite binefaceri. Așa, unii superstițioși se mai feresc de ziua 13-a a fiecărei luni, de 13 oaspeți la masă, 13 lucruri cumpărate, 13 călători, 13 lucrători, etc. Ei susțin că nr. 13

e un număr primejdios, cel mai mare dezastru. Oamenii de rînd însă nu-și bat capul cu acea nălucire. Creștinii luminați care se ocupă cu citirea Dumnezeștilor Scripturi și a altor cărți sfinte, dovedesc că acest număr 13 provine în cărțile sfinte și ori unde, ca toate creaturile celelalte... „foarte bune“ de la Însuș Dumnezeu. Noi adevărim că nr. 13 nu aduce nefericirea, ci slăbiciunea morală și intelectuală a omului superstițios care, oprindu-se de o frică neexistentă, adică: „Temîndu-se de frică acolo unde nu era frică“ (Ps 52, 6), se lipsesc de judecata sănătoasă, clară și cumpănită. Frica aceia superstițioasă pe mulți i-a aruncat în felurite păreri rele, în necazuri, primejdii și chiar în ghiarele morții. Reata născocire a oamenilor, a legat și leagă prostește de acest număr atîtea și atîtea amaruri de credințe superstițioase. Noi toți adevărații creștini am primit și primim acest număr, ca un mădular al buneii ordine, al întregului șir de numere care în continuitatea sa nu se poate lipsi de el, fiind așezat la locul său în numerotație numai cu înțelepciune Dumnezească. Și numărul acesta crezut de superstițioși „pocit“, poate să ne aducă numai binecuvîntare ca și ori care lucru sau creatură, care vine de la Dumnezeu. Numărul acesta socotit de mulți superstițioși: „pocit“, „uricios“, „primejdios“... vorbind după judecata sănătoasă poate fi cuiva spre fericire sau spre necaz ca și ori care alt număr.

NUMĂRUL 13 ÎI ÎNGRĂJEA, DAR PĂCATUL NU. O femeie botează la Biserică un prunc nou venit. Au fost chemați la ospățul cu lăutari, jocuri, beție, cîntece lumești anumite rude, prieteni și vecini. Cînd se așezară la masă cineva observă că sînt tocmai 13 oameni, oaspeți. „Iată un număr nenorocos“ — grăi unul. Gospodina casei, jenată oarecum, zise: „Să mă iertați, eu nu am știut de o astfel de potrivă...“. Toți mesenii, care mai de care, căutau o deslegare liniștitoare. „Hai — zise gospodina casei — să mai chemăm și pe vecinul Stănică“. Bunicul din capul mesei, făcînd semn cu mîna a se face tăcere, zise: „Nu trebuie să mai alergați pe la casele oamenilor. Așteptați puțin și eu voi afla pe al 14-lea oaspete. Acestea zicînd, ingenunche și se rugă cu glas răspicat în auzul tuturor: „Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeul nostru, în întreaga mea viață Te-am rugat zilnic să fii oaspetele nostru statornic. Rogu-te, Doamne și acum fii Tu al 14-lea oaspete al nostru dimpreună cu noi toți la masa aceasta. Oaspeții, încrezîndu-se în puterea rugăciunii bătrînului și în isprăvile credinței, se așezară liniștiți la masă și mîncară cu mare poftă, că aveau un număr cu „noroc“ ziceau ei. Iată, și aceasta este deslegarea înțeleaptă, fericită, pentru aceia care se tem de Nr. 13, dar de păcătuirea cu prăznuiri drăcești nu se înfricoșează.

NUMĂRUL 13 ONORAT ÎN BISERICA CREȘTINĂ. Adin-
cindu-ne în învățătura Noului Testament, vedem clar că numărul 13
este un număr de foarte mare însemnătate. Apostolii erau doispre-
zece iar Mîntuitorul Hristos Dumnezeu-Omul era al 13-lea. Aposto-
lii cei 12, adeseori se clătinau și aveau trebuință de sprijin de
Cel de al 13-lea al cetei apostolice, Mîntuitorul, al 13-lea stă singur
pe picioarele Sale. El n-are trebuință de sprijin sau reazim că era
puterea atotputernică și este. Astfel, El umblînd, vorbind, învățînd,
făcînd minuni și conlucrînd în ceata apostolilor Săi, se socotea
al 13-lea. De aici vedem că numărul 13 nu numai că nu este „pocit
cum îl socotesc superstițioșii, dar el este un număr foarte însemnat,
vestit, strălucit și prea mărit. În amintirea aceasta de mare însem-
nătate la minăstioare și schituri călugărești, se obișnuia a fi 12
monahi și un egumen, adică un personal de 13 sfinți Părinți. Uneori
la soborul Dumnezeescilor Liturghii, slujesc 12 Preoți în frunte cu
proestosul sau Arhiereul. La citirea Apostolului, Arhiereul stă în
scaunul de sus, iar cei 12 Preoți pe 12 scaune mai joase în dreapta
și în stînga Arhiereului, simbolizînd pe Hristos cu cei 12 Apostoli
pe muntele fericirilor și la Judecata universală. Aceasta o ade-
verește Însuși Mîntuitorul celor 12 Apostoli ai Săi, zicînd: „Eu
sînt cu voi în toate zilele pînă la sfîrșitul veacului. Amin. Voi care
ați urmat Mie în a doua naștere, cînd va ședea Fiul Omului pe
Scaunul Slavei Sale, ve-ți ședea și voi pe 12 scaune, judecînd pe
cele 12 semînții ale lui Israil“ (Mt. 19, 28). Deci, aici vedem că nu-
mărul 13 a strălucit în vremea vieții publice a Mîntuitorului, a
strălucit și strălucește în Biserica Creștină de la prima pînă la a
doua Lui venire, înfățișat pe Icoanele cu Cina de Taină pe catape-
tesmele Bisericii materiale, unde s pictați cei 12 Apostoli în
frunte cu Iisus Hristos. Numărul 13, după cuvintele Mîntuitorului
(Mt. 19, 20) va străluci minunat în ziua cea mare a Universalei
Judecăți și apoi pururea în Împărăția Sa Cerească. „Eu — zicea
El celor 12 Apostoli — merg să vă gătesc vouă loc. Eu vă voi lua
pe voi la Mine, ca unde sînt Eu și voi să fiți“ (Ioan 14, 2—6). Din
cele arătate reiese clar că numărul 13 este un număr bun, dorit,
strălucit, preamărit, plăcut, fericitor vremelnice și veșnic adevăra-
ților Păstori și păstoriți. Să ne ostenim cu bună chibzuială în lupta
cea bună, cu toată credincioșia și viețuirea creștinească și rodnică
în fapte bune... pentru a ne bucura de El și cu El pururea.

SUPERSTIȚIA CU PĂIANJENUL. În popor se mai află
și credința deșartă că: atunci cînd se lasă pe fir și cade în casă un
păianjen, superstițioșii prevestesc venirea unei persoane. rude,
vecin, prieten ori cunoscut, care va fi: oacheșă ori bălană după
culoarea păianjenului aceluia. Și asta e o credință deșartă, minci-

noasă. Adeseori ne vin în casă musafiri: rude, vecini, prieteni,
cunoscuți — doriți ori nedoriți — și fără lăsarea păianjenului pe
fir în cameră și se întîmplă, cînd se lasă păianjen pe fir, că nu vine
nimeni la noi în casă. La superstiția aceasta mai contribuie și lene-
virea ori neglijența gospodinelor. Dacă ele ar curăți bine casa de
păianjeni, ar dispărea superstiția cu păianjenul. De aici vedem
lămurit că: superstiția cu păianjenul este o minciună, una din
fiicele diavolului (Ioan 8, 44; Iuda 1, 6). Adevărații creștini nu
se lasă niciodată influențați de astfel de prostii sau superstiții
provenite de la păgînii idolatri. Păianjenul în sine e creat de Dum-
nezeu bun și foarte bun ca și celelalte creaturi (Fac. 1, 37), deci
și de la el putem lua ceva bun, stăruința în lucru bun și ferirea
de rău (Ps. 33, 13—14; 36, 27; Is. 1, 16, 20).

STĂRUINȚA PĂIANJENULUI. Istoria ne povestește că
regele Robert, văzîndu-se bătut de vrăjmașii săi, s-a refugiat foarte
descurajat, amărit și rușinat într-o șură. Dimineața văzu un pă-
ianjen care tot încerca să-și facă trecerea printre firele pînzei ce o
țesea. De 20 de ori i se rupse firul și de 20 de ori îl făcu din nou
pînă reuși. Păianjenul acesta — își zise regele în sine — e trimis
spre musturarea, îmbărbătarea și încurajarea mea. Trebuie să plec
iarăși la război și chiar de voi fi bătut, chiar de 20 de ori n-am să
mă las bătut. Cu o astfel de învățătură luată din stăruitoarea lu-
crare a păianjenului, intră din nou în luptă și bătut pe vrăjmașii
săi. În lupta noastră zilnică cu cei trei vrăjmași: trupul, lumea și
diavolul, să luăm și noi pildă vie și îndrumare stăruința păianje-
nului. Ori cîte lovituri grele pentru Suflet vom lua de la trup, lume
și de la vrăjmașul nostru diavol, să nu disperăm, să reinnoim lupta
cea bună după Dumnezeu și a noastră va fi biruința. Împărăția
lui Dumnezeu se silește și silitorii o dobîndesc pe ea. Împărăția
lui Dumnezeu se ia prin stăruință în lupta cea bună. „Cei ce bi-
ruiesc, vor moșteni toate. Eu voi fi lor Dumnezeu și ei vor fi Mie
fii și fiice“ (Apc. 21, 9; 2; 3;). Să folosim și păianjenul: creștinește,
duhovnicește, nu păgînește.

HĂRNICIA PĂIANJENULUI. Odinioară un păianjen își țesea
pînza casei sale pe ceasornicul mare al unei clădiri publice. Lucrînd
el așa mereu cu toată hărnicia fără a se hrăni, reuși a-și întinde
pînza. După aceea veni minutarul peste ea și i-o rupse. Păianjenul
nu se descurajă. Cu mai multă hărnicie se apucă de lucru și țesut
pînza din nou, mai deasă ca prima. Minutarul veni din nou și i-o
destrăcă. Așa păți păianjenul cu pînza lui de zeci și sute de ori,
dar tot de atîtea ori el își țesea pînza lui tot mai deasă și mai tar e
pînă ce reuși să oprească minutarul ceasornicului pe loc... (Din
o carte despre țăria și stăruința vietăților).

Iată că putem lua pilde vii de: răbdare, hărnicie, luptă bună și de la cele mai mici vietăți cum e și păianjenul. Să luptăm după adevărata credință cu toată hărnicia chibzuită la oprirea minatarului lui păcatelor care vin asupra-ne să ne rupă haina de nuntă a Sufletului. Să luptăm din răputeri contra păcatului care lesne înconjoară... să alergăm pe calea vieții, mântuirii și fericirii cu ochii țintă la Iisus Hristos, Căpetenia noastră (Evr. 12, 1—2). Pentru a deveni, a fi și a rămâne pururea moștenitori ai Împărăției Cerurilor.

Am avut credința deșartă că sînt zile și ceasuri bune și rele? (*)

(*) CREDINȚA DEȘARTĂ ÎN ZILE BUNE ȘI RELE. La strămoșii noștri dinaintea venirii Mîntuitorului în lume, existau anumite zile: rele, pocite, nenorocoase, primejdioase, fiindcă ei credeau că zeii-idoli — sînt supărați în acele zile. În zilele acelea nu lucrau, suspendau chiar și serviciile publice. Așa și în poporul nostru au fost și sînt și astfel de superstițioși. Ei țin anumite zile care după credința lor deșartă zic că sînt zile: rele, pocite, nenorocoase... Astfel, unii nu plecau la drum în anumite zile din săptămînă, zicînd că nu le merge bine. Obiceiul de a lua aminte că unele zile sînt bune și altele sînt rele, unele norocoase, altele nenorocoase, e o rămășiță de la păgîni, e o slujire idolească, vrăjitoarească, care cufundă pe cei ce au unele credințe deșarte, în întuneric și în umbra morții (Is. 9, 1—2; Vezi și Hristoitia, cap. IX).

Numirea de „zile rele” o aflăm noi în Dumnezească Scriptură, dar cu înțeles spiritual. Astfel, în cuvintele: „Ajunge-i zilei răutatea ei și zilele rele sînt...” (Mt. 6, 34; Efs. 5, 16; 6, 13), Mîntuitorul și Sfinții Apostoli arată răutatea oamenilor necredincioși din toate vremile care vrăjmășeau, războiau singeros Biserica creștină, producîndu-i mari amărăciuni, suferințe, îngrijorări și sacrificii. Arată zilele de incordare pînă la sacrificiu ale creștinilor virtuozii printre lumea zăcîndă în cel rău (Ioan 17, 9, 11, 14; 15, 8—20; 16, 2; Mt. 10; 1 Ioan 5, 19; Apc. 12; 13). Zilele în realitate sînt toate „bune foarte” de la Dumnezeu (Fac. 1, 13; 1 Tim. 4, 4). Una-i bunătatea tuturor zilelor și alta-i răutatea oamenilor necredincioși și răi. Privitor la această credință deșartă Atanasie Sinaitul zice așa: „Creștinul care a mărturisit noroc ori nenoroc, a căzut din dogma și credința creștinilor” (Întrebarea 18).

AȘA-I NĂSCUT? AȘA-I SORTIT? Aceste cuvinte primejditoare mîntuirii Sufletelor merg din gură în gură în lumea păgînă a idolatriilor. Cuvinte de acestea îmbîcsite de superstiții idolatre, întunecătoare de Suflete, le auzim adeseori și noi din gură în gură prin majoritatea lumii noastre purtătoare de nume crești-

nesc, rătăcitor prin prăpăstiile superstiției aceleia. Iată ce ne grăiește Sf. Ioan Gură de Aur: „Credința aceasta adevărată — zice el — să o avem, de aceasta să ne ținem strîns căci numai prin aceasta vom putea scoate din Suflet acele credințe vătămătoare, ca de pildă: „Credința că așa s-a născut și așa i-a fost sortit”. Dacă noi vom crede că va fi înviere și judecată, apoi toate acele credințe deșarte vom putea să le scoatem din Suflet. Crede că este Dumnezeu cu drept și nu vei mai crede că este naștere nedreaptă. Crede că este Dumnezeu, Care se îngrijește mai dinainte de noi și nu vei mai crede că este naștere de aceia care le întoarce toate pe dos. Crede că este pedeapsă în iad și Împărăția Cerurilor și nu vei mai crede că este noroc din naștere pe deoparte răsturnînd în noi bunul simț, iar pe de altă parte supunîndu-ne pe noi unei necesități și unei vieți silite. Să nu sameni, să nu răsădești, să nu pleci la armată și în fine să nu faci nimic fiindcă numaidecît, vrînd sau nevrînd, vei întîmpina cele sortite de la naștere. Dar atunci de ce mai avem nevoie de rugăciune? De ce mai voiești a te face creștin, dacă totul e sortit de la naștere? Da zici tu. Dar a fost ursit cutăruia ca să devină înțelept prin ostenele. Astfel, meșteșugul se capătă nu de la naștere, ci cu multe ostenele. Dar de unde vine — zici tu — că cutare fiind om rău este bogat și un altul fiind viclean, a căpătat moștenire de la tatăl său? pe cînd altul, deși muncește pe capete, este sărac. Acestea le pun într-una înainte: toate numai cu privire la bogăție și sărăcie și nimic la virtute și răutate. Dar tu nimic nu ai spus pînă acum ci arată-mi dacă cineva sîrguindu-se a devenit rău sau dacă cineva trîndăvindu-se are vreo putere, apoi trebuie a-și arăta puterea în cele mai mari; adică în virtute și răutate și nicidecum în bogăție și sărăcie. De unde celălalt totdeauna este în sănătate? De unde vine că unuia îi merg bine afacerile, iar altuia îi merg lucrurile după dorință pe cînd acestuia i se pun în cale mii și mii de piedici? Ei bine! Depărtează-te de credința în nașterea cu noroc și atunci vei ști totul cu exactitate. Crede că este Dumnezeu Care îngrijește mai dinainte și atunci vei ști totul lămurit. Dacă nu pot, zici tu, nu mă lasă confesiunea lucrurilor acestora de a întrevădea acea pronie. Dacă toate acestea sînt de la Dumnezeu cum pot crede eu, că Dumnezeu Cel Bun dă averi unui curvar, unui spurcat, unui lăcom, iară celui bun nu dă de loc? Cum să cre d? Căci trebuie a crede din fapte. De aceia îți arată ție că cele de a ici nu sînt nimic ci ne sînt indiferente spune-mi a fi ceva, adînc s au apropiat oare nu este ceva indiferent. Așa este și bogăția. Spune-mi în cele norocoase oare nu de-o potrivă s-a dat tuturora ca de pil dă destoinicia spre virtute, împărțirea de-o potrivă a darurilor duho v-nicești? Dacă ai cunoaște binefacerile lui Dumnezeu, atunci n u te-ai fi indignat de acestea, ci te-ai bucura de-o potrivă cu alții,

nici n-ai fi căutat și n-ai fi umblat după acestea. După cum o slugă a vînd haine, hrană și îmbrăcăminte din partea stăpînului, în fine din toate celelalte bucurîndu-se de-o potrivă cu ceilalți, iar dacă poate ar avea pe cap mai multe fire de păr sau unghii mai mari prin aceasta ar crede că are ceva mai mult decît ceilalți — cam în felul acesta găsește și cel ce cugetă lucruri mari în zadar. De aceea ne-a depărtat pe noi de acele lucruri ca să stingă din noi o asemenea nebulie, pentru ca dorul de acestea să-l transporte la ceruri. Dar noi nici așa nu ne cumîntim. După cum pe copil îl lipsește tatăl sau de cele copilărești dacă are ceva copilăresc și dacă preferă aceasta în locul celor trebuitoare pentru ca astfel și fără voia lui să-l îndrepte spre cer. Dar de ce — zici tu — lasă pe cei răi să se îmbogățească? pentru că nu se interesează așa de mult de dînșii. Cum apoi lasă și pe cei drepti? Nu El îi lasă ci numai cît îngăduie acestea. Acestea ni s-au spus acum într-un mod superficial ca și către uneia ce nu cunoaștem Scripturile.

Iar dacă am voi a crede și a fi cu minte la cuvintele lui Dumnezeu, n-am avea nevoie de vorbele acelea că toate le-am ști. Pentru ca să afli că bogăția nu este nimic, nici sănătate, nici slavă, eu îți voi arăta pe mulți care puteau să fie sănătoși, și cu toate acestea ei au dărapănat trupurile lor prin nevoițe, care puteau să se bucure de slavă și totuși fac toate chipurile spre a fi disprețuiți. Nimeni fiind bun nu rîvnește de a fi rău. Acestea deci să rîvnim ca unele ce sînt cu adevărat bune, ca astfel să ne bucurăm și de bucuriile viitoare întru Hristos Iisus Domnul, Căruia împreună cu Tatăl și cu Sfîntul Duh se cade Slava, Stăpînirea și Cîntea acum și pîrura și în vecii vecilor. Amin."

Am crezut în ghicirea cu păsări, animale? (I)

1) MINCINOASELE GHICIRI PRIN PĂSĂRI. Strămoșii noștri Romani, idolatri, păgîni, obișnuiau a prezice viitorul și prin observarea: zborului, cîntecului sau țipătul felurilor păsări. De altfel, de aceste preziceri se țineau și alte neamuri păgîne. Cu venirea Creștinismului astfel de preziceri au început să dispară încetul cu încetul. Unde se aprinde sau vine lumina, dispăre întunericul. Totuși, și în Creștinism slăbindu-se cu timpul lumina cunoștinței de Dumnezeu și de învățătura Lui și îngroșîndu-se întunericul străbunilor Romani idolatri. Așa, adeseori se crede de unii superstițioși, că: cîntecul cucuvelei prevestește moarte, cîntecul cucului în dreapta sau în stînga este semn bun, dar cînd cîntă în față sau în spate, prevestește rău; cîntecul coțofenei, care vine lîngă casă, cocoșul cînd cîntă în pragul casei, găina cînd cîntă cocoșește, rața

cînd clocește... ar fi semn rău. Așijderea „spurcatul păsărilor“, cînd cineva aude primăvara prima dată cîntînd: cucul, barza, rîndunica, pupăza, ș.a. pe nemîncate, se tînguiește că „— l-a spurcat“, căci are să dormiteze toată vara dacă a auzit cucul cîntînd pe nemîncate, că-i va puți gura de a auzit pupăza cîntînd pe nemîncate... Unii mai cred că atunci cînd cîinele se tăvăleşte vestește venirea vre-unei rude, prieten, cunoscut; iar cîinii care urlă din cînd în cînd prevestesc o nefericire a casei, sau moarte. Și astea sînt niște superstiții care trebuiesc lepădate cu totul din mijlocul și din ființa Creștinilor.

Ne este cunoscut cazul consulului Regulus care biruiește pe Cartaginezi, dar a căzut prizonier în mîinile lor, deși augurii îi fusese favorabili.

Caius Cezar, neținînd seamă de auspiciile ce-l opreau înaintea iernii, a trecut cu corăbii în Africa, a călătorit bine și a biruit ușor.

Dumnezeu a oprit cu desăvîrșire pe poporul Său Israil de la orice fel de preziceri sau vrăji cu păsări. „La vrăji (ghiciri) după păsări să nu căutați“ (Lev. 19 26; 2 Lege 18 10). „De semnele cerului să nu vă înspăimîntați, cum fac păgînii“ (Ier. 10 2).

Cu venirea luminii Creștinismului au dispărut în mare parte și credințele acelea superstițioase; dar tot au mai rămas, tot ne mai împiedicăm de ele în umbră pe ici și pe dincolo.

SUPERSTIȚIA L-A FĂCUT A-ȘI OMORÎ CÎINELE BUN.

Nicolae Cîltan avea un singur cîine, Leu, vrednic și simțitor nevoie mare. Nu-i da mîna să ție mai mulți, și nici nu era nevoie. De la o vreme însă, cîinele a început să urle a pustiu în timpul zilei. Fie că stătea prea mult legat în lanț, sau din altă pricină, Leu căpătase acest nărav. Mai ales cînd suna clopotul Bisericii sau goarna satului, cîinele urla înfiorător. De altfel, noaptea își vedea de treabă, și cînd simțea chiar o pisică că se apropie de casă, lătra pînă ce stăpînul ieșea afară. Cu urlatul însă l-a scos din răbdări pe bietul Nicolae, care căuta cu minie la el, zicînd: „Să fie de capul tău“.

Într-o zi, necăjit și din alte pricini, n-a mai putut răbda. Pe cînd Leu urla, ca de obicei, Cîltan pune mîna pe un par și lovește fără milă în bietul cîine, pînă ce n-a mai mișcat. Cînd l-a văzut fără suflare, a simțit o adîncă părere de rău, de parcă se rupsese ceva din el. Șiroaie de lacrimi au început a-i curge! Acum își dădea el seama că din cauza unei credințe nesocotite, nimicise pe cel mai credincios servitor al său și neobosit păzitor al casei și averii lui. Era însă prea tîrziu. Lipsa lui s-a simțit îndată: hoții au furat din oi, iar vulpea a făcut prăpăd în găini...

Am crezut în ghicirea din noaptea Anului Nou cu mișcările și semnalările dobitoacelor, după felul parilor din gard, în 12 coji de ceapă cu sare în ele? (m)

m) În noaptea anului nou, unele fete dornice de măritat, se duc la porci, boi, vaci, cai, bivoli... și lovesc cu piciorul în ele, zicînd: „Hi la anul... hi la doi...”. De nu se scoală, atunci strigă minioasă: „Hi la trei... patru... cinci... cu credința deșartă, că la a cîtea lovitură și strigare se scoală animalul, la atîtea ani se vor mărita. După aceia numără parii de la gard pînă la un anumit număr fixat mai dinainte în minte, cu credința deșartă că dacă parul acela va fi cu coajă pe el, va lua un soț bogat; iar de va fi despuiat de coajă, va lua un soț sărac... Unii pun pe fereastră în noaptea anului noi 12 coji de ceapă cu sare în ele pe cele 12 luni ale anului, cu credința deșartă că coaja cu sare care va fi umedă, cu apă, luna aceea va fi noroasă și ploioasă... iar cea cu sarea uscată va fi secetoasă. Toate acestea-s credințe deșarte, mincinoase, drăcești. Creștinii luminați le-au lepădat cu desăvîrșire.

Am crezut în ghicirea în palmă? (n)

n) MINCIUNĂRIILE GHICIRII ÎN PALMĂ. Chiromanția sau Hiromanția este o pretinsă artă a ghicirii viitorului după liniile din palmă. Meșteșugul acela este exercitat de anumiți ghicitori pe la orașe. Cu el se ocupă și unele țigănci de la sate. Ghicitorii aceia susțin că pot prezice viitorul oricui, după asemănarea liniilor de pe partea dinlăuntru a mîinii, adică din palmă.

Între fizic și psihic, adică între trup și Suflet, se știe că există o legătură foarte strînsă, influențîndu-se unul pe altul. Astfel, după pretenția Chiromanției, deși s-ar putea preciza care-i mîna: poetului, fericitului, nefericitului, ambițiosului, zgîrcitului, divorțătorilor, etc. etc. totuși, viitorul omului, adică: a da peste un noroc mare, a găsi o comoară, i se va întîmpla un accident, a dat peste o mare fericire... nu poate nimenea a prezice adevărat. Nu poate preciza ce anume va întîmpina omul în viitorul lui. Minciuni, păreri amăgitoare pot înșira multe și mai mari și mai mărunte, dar a prezice viitorul adevărat al omului, nu pot nicidecum. Pentru aceia chiromanția — ghicirea în palmă — cu tot numele ei răsunător, în realitate este o superstiție ca și celelalte ghicitorii cu privire la prezicerea viitorului.

I-A PREZIS... IADUL

— De-mi spui cît am să trăiesc
Cîți bani mulți te răsplătesc —
Zise un rău domnișor,
Către un prezicător.

— Hei, să-ți spun tot viitorul —
Răspunse prezicătorul.
Ani vre-o 80 vei trăi
Și mult te vei îmbogăți.

Și-ți mai spun adevărat
Că vei fi și deputat;
Ba ministru-n cărți arată
Că vei ajunge odată.

Dar îndată, ca trăznit,
A murit domnul subit;
Iară dracii l-au luat
Ca să-l facă deputat...

— Bun, răspunse domnișorul —
Frumos îmi e viitorul;
Am timp să tot beau mereu
Și să-mi fac de capul meu.

Astăzi mulți creștini vorbesc
Cu duhul cel diavolesc;
Dar cei buni vorbesc mereu
Cu Duhul lui Dumnezeu...

Deci, vesel de-așa noroc,
A intrat atunci pe loc
Într-o crișmă să cinstească
Și să se mai veselească.

— Frați creștini din lumea asta,
Eu vă spun cu drag la toți:
Mergeți să-ntrebați pe Domnul
Și nici-decum pe cei morți!(C.C).

Am crezut în ghicirea cu planeta, zodia... în stele? (o)

o) MINCIUNĂRIA GHICIRILOR CU: PLANETA, ZODIA ÎN STELE. Și aceasta este o superstiție, ba încă mare, dar cu toate acestea, majoritatea lumii crede în ea. Superstiția, asta își are originea ei în păgînism, mai întîi la Asiro-Babiloneni, Indieni, Egipțeni, Greci, Romani și alte popoare idolatre. Apoi în Evul-Mediu, la Arabi și Italieni. Păgînii credeau că în corpurile cerești: soare, lună, stele... sînt anumite spirite, genii, cu puteri bune sau rele care le conduc, așa cum conduc piloții aparatele zburătoare prin care le conduc, pe acelea ei le zeificau, le slujeau și li se închinău. Astrologia, mai puțin răspîdită în vremurile noastre decît credința în vise, este o pretinsă știință a mecanicii cerești, de asemenea și a influenței corpurilor cerești asupra destinului omului.

Domnul Dumnezeu, Care a creat și conduce toate cu A-tot-Puternicia, prezența, știința și Înțelepciunea Sa, a combătut prin Sfințele Scripturi acea știință și credință deșartă, idolatră, cu multă putere, hotărînd tuturor Israelitilor — cler și popor — astfel: „Eu sînt Domnul Dumnezeuul tău... să nu ai alți dumnezei afară de Mine! Să nu-ți faci chip cioplit și nici un fel de asemănare a niciunui lucru din cîte sînt în cer sus, și din cîte sînt pe pămînt jos, și din cîte sînt în apele de sub pămînt! Să nu te închini lor, nici să le slujești...!” (Eș. 20 2—5).

„Deșerți — mincinoși — sînt oamenii care au socotit că luminătorii cerului (soarele, luna, stelele), sînt dumnezei, cîrmuitorii lumii” (Înt. Sol. 13 1—10; comp. 2 Lege 4 19, 23; Is. Sir. 43 2—12; F. Ap. 7 42—43). Soarele, luna și toate celelalte corpuri cerești, sînt puse pe cer spre folosul lumii, nu spre divinizare (2 Lege 4 19). Cîțirea și ghicirea în stele este uriciune înaintea lui Dumnezeu,

Care va pierde pe cei ce fac asemenea fapte (2 Lege 19 10—13; 17 3; 4 Imp. 17 16; 21 3, 5; 23 5; Ier. 7 18; 8 2; 44 25; 19 13; F. Ap. 7 42—43). „Voi nimici — zice Domnul — pe cei ce se închină pe acoperişurile caselor lor oştirii cerului” (adică: soarelui, lunii şi stelelor). (Sofonia 1 5). Marele Prooroc Isaia, prezicând căderea Babilonului căzut în felurite superstiţii, înfruntându-i, le zice la toţi să ceară, să apeleze la astrologii lor, spre a-i mîntui. „Să se scoale, să iasă la iveală, să te mîntuiască pe tine cei ce împart cerul, prezicătorii după stelele cerului, după lună nouă, să spună ție ce va veni asupra ta. Iată-i ca pleava pe care o mistuieşte focul, așa vor ajunge ei... (Is. 47 13—14).

Din cele arătate vedem clar că numai Dumnezeu cunoaşte viitorul fiecărui om. Ocultiştii, cu presupusele lor cunoştinţe ascunse misterioase, pretind că influenţele planetare, zodiacale, sînt un fel de destin asupra vieţii omeneşti. Susţinerile acelor se potrivesc cu popularele credinţe deşarte, după care fiecare om s-ar naşte sub o stea, bună ori rea, care-i în strînsă legătură cu soarta lui. Apunerea stelei aceleia, după credinţa lor superstiţioasă, arată stingerea norocului; iar căderea ei arată moartea lui.

În legătură cu superstiţia aceia astrologică, există la multe popoare, şi se află şi în poporul nostru dimpreună cu o carte cu astfel de învăţături, alcătuită probabil în Alexandria, sub numele popular de: „Gromovnic”, „Planetă”, sau „Zodii”. În o parte a ei se arată în trei rînduri cele 7 planete: Saturn, Jupiter, Marte, Soarele, Venera, Mercur, Luna, ghicitorind felul vremii în fiecare zi a anului, bolile oamenilor, rodnicia ori nerodnicia pămîntului, influenţa asupra vremilor şi felul firii oamenilor care se nasc sub fiecare planetă. Mulţi din cei ce au urmărit cu atenţie cele scrise în planete şi realitatea, s-au dezamăgit şi au pus cartea cu ghicitoria sau multele preziceri false pe foc, ori au distrus-o şi aruncat-o pe apă.

A doua parte „Prognosticul” influenţat de planete şi de zodii, cu părerea ghicitoarească a schimbării vremilor din toate zilele cursului anului şi evenimentele în legătură cu aceea. De exemplu: Sub planeta Saturn, Ianuarie, în ziua 1 cald, 2, 3, 4 ceaţă, de la 5 pînă la 16 ger... Dacă în ziua Anului nou se va roşi cerul sau zorile spre răsărit, ar însemna vărsări de sînge, război şi ploi multe în anul acela... Acolo în acea carte arată ghicitorie cum va fi vremea fiecărei zi din cursul anului: senin, ploaie, vînt, furtună, brumă, nor, ceaţă, bine, ninsoare, etc. Dar ghicirile acelea prezise în planetă, zodie, cu vremea fiecărei zi, adeseori s-au arătat mincinoase.

O altă parte a cărţii aranjată pe 12 zodii corespunzătoare celor 12 luni ale anului „Gromovnicul”, se ocupă cu ghicirea viitorului în legătură cu tunetul din anumite zodii. Aşa d.p. acolo scrie: De

va tuna în numărul berbecului dinspre răsărit... va fi rău pentru popor... pieire, robie şi tăiere multă.

Zodiacul se ocupă cu părerea ghicitoarească a feluritelor evenimente din cursul vremii fiecărei zodii, şi cu feluritele firi, vieţuiri şi vîrstei celor ce se nasc în vremea arătată în fiecare din cele 12 zodii, cu credinţa deşartă că: zodia în care se află soarele, ar arăta cu deamănuntul firea şi viaţa deosebită a celor ce senasc în vremea aceea, cu feluritele întîmplări — bune sau rele — şi cu vîrsta pînă la care ajunge fiecare din ei. De pildă: dacă cei născuţi în zodia scorpiei trec de 44 ani, trăiesc 99 ani. Mulţi oameni din popor, influenţaţi de cele aflate în cartea aceea, şi-au format felurite observaţii de ghicire a viitorului, vremi sau întîmplări din cursul anului şi din cursul vieţii omului. Pentru demascarea minciunărilor zodiacelor aducem aici de faţă un anumit caz din Sf. Scriptură: naşterea fraţilor gemeni Isav şi Iacob din Rebeca, soţia unică dar stearpă a Patriarhului Isaac. Isaac şi Rebeca, după căsătoria lor, au trăit 20 de ani, fără a dobîndi copii. Patriarhul Isaac s-a rugat pentru Rebeca, care era stearpă. Domnul l-a ascultat şi ea a născut doi fii gemeni. Cel dintîi născut avea tot trupul acoperit cu păr, de aceea i-a pus numele Isav (păros); apoi a ieşit şi al doilea care ţinea cu mîna de călcii pe Isav, de aceea i-a pus numele Iacob (cel ce ţine de călcii). Aceşti doi fraţi gemeni, născuţi în acelaşi ceas şi moment, aveau nişte firi cu totul deosebite. Isav era o fire mînioasă, sălbatică, uritoare; iar Iacob era o fire blîndă, liniştit şi paşnic. Aşijderea şi urmaşii lor au fost cu totul deosebiţi în firea şi vieţuirea lor. De aici reiese clar că nu planeta, nici zodia rînduieşte firea, felul vieţuirii şi vîrsta omului; ci numai Dumnezeu. Şi Dumnezeu nu are nici o trebuinţă a Se conduce după planetă şi zodiac pentru a înzestra pe fiecare om ce l-a creat şi-l aduce în lume, cu: fire, vieţuire şi vîrstă după cărţile de planete şi zodii.

Din acest loc scripturistic şi alte multe şi nenumărate cazuri asemenea, din trecut şi prezent, reiese clar că nu planetele sau zodiile înzestrează pe oamenii ce vin în lume, cu felurite firi, daruri, vieţuiri şi vîrste; ci numai Pronia Dumnezeiască, la care contribuie şi fiecare om prin felul înclinării lui la bine sau la rău... Aşa dar, Gromovnicele cu planetele, zodiile, pronosticurile, trepetnicile cu mincinoasele tălmăciri ale feluritelor semne, vise şi toate feluritele ghicitorii mincinoase din ele, sînt vrednice de ars în foc, ca şi multele şi voluminoasele cărţi vrăjitoareşti ale vrăjitorilor din Efes, care se ridicau la suma colosală de 50 000 de arginţi (F. Ap. 19 18—19).

În a patra parte este „Trepetnicul” cu pâruta ghicire a clăti-rei feluritelor părţi ale corpului omenesc: tîmpla, grumazul, urechea, ochiul, coada ochiului, geana, etc. etc. Dar şi aceea este o superstiţie păgubitoare şi primejditoare. Părinţii şi scriitorii bisericeşti:

Ciril al Ierusalimului, Origen, Vasile cel Mare, Ambrosie, Epifanie și alții, au combătut pretinsa știință (astrologia), care credea că există o legătură între viața omului, întâmplările de pe pământ în legătură cu stelele cerului, după cunoștința cărora s-ar putea cunoaște viața cuiva și a-i prezice viitorul. Biserica cunoscând că acea știință este mincinoasă, vătămătoare, păgubitoare și primejditoare fiilor și fiicelor ei, a rostit anatema asupra astrologilor, planetarilor, zodiacilor; iar pe cei ce se ispitesc a-i asculta, îi canonisește 20 de ani și 6 ani (vezi pp. 620—625; 629—630, d.a.c.).

Gromovnicul cu planetele, zodiile... Prognosticul, Trepetnicul... cu conținutul lor superstițios, socotite ca eretice de Biserica noastră, fiind introduse de bogomili în țară, au fost osîndite și puse sub afurisanie. Deci, nimănui dintre creștini nu-i este iertat a le avea, nici a le citi, nici a spune altora ceva din cuprinsul lor.

PLANETA L-A SĂRĂCIT. Era pe vremea cînd se treera cu caii. Mihai Bădan sta la îndoială, dacă trebuie sau nu, să treere în acea zi. Tot gîndindu-se el așa, îi veni o idee — să consulte planeta, în care se pricepea să citească de minune. După o îndelungă socotire, ajunse la concluzia, că ziua aceea va fi frumoasă și vremea liniștită. Ajutat de feciorii săi, scoate în arie mai bine de 100 snopi de grîu, aduce în grabă caii și lucrul începu. După amiază, cînd aproape toate paiele fuseseră scoase, rămînînd numai grăunțele și pleava, vremea se schimbă brusc. Nu avură timp să strîngă grămada la stejar, căci se porni o ploaie de parcă turna cu găleata. Orice osteneală fu zadarnică. Sub ochii lor, grîul fu măturat și dus la vale de șiroaie. De obicei ploile torențiale nu țin mult, și se făcu iarăși vreme frumoasă. Cu amărăciune în Suflet, Mihai se duse acasă, luă Planeta o stropi cu gaz, o puse într-un par și-i dete foc. „S-o vadă toată lumea că e mincinoasă”, zicea el (*).

Am crezut în farmece? (p)

p) CREDINȚA ÎN FARMECE UCIDE SUFLETUL. Farmecele, supranumite și „făcături”, „solomonii”, sînt o ramură a magiei negre, pe lîngă care se întrebuintează și buruieni veninoase și otrăvuri, pentru a provoca rele, boale groaznice și morți cumplite. Deși între vrăji și farmece n-ar fi nici o deosebire, totuși este următoarea: Vrajile sînt anumite lucrări rău-făcătoare, făcute de vrăjitoare în tovărășie și contact direct cu diavolul. Farmecele însă sînt niște pregătiri anumite făcute de vrăjitoare, ale căror lucrări păgubitoare sînt atribuite diavolului, care nu lucrează prin contact direct, ci obligat de puterea magică a formulei lor, substanțelor otrăvitoare cu care se prepară, și a feluritelor obiecte care însoțesc farmecele. În pregătirea farmecelor se întrebuintează otrăvuri din toate regnu-

rile: mineral, argint viu care se vrăjește și se trimite pentru a provoca boală; vegetal — laur, mătrăgună și alte buruieni otrăvitoare; animal, creeri de cîine sau de pisică turbată, ș.a.

În popor se aude des de fermecarea cuțitului ce constă în înfigerea unui cuțit fermecat în vatră sau după ușă, care se crede că se înfige în pîntecele cutărei femei sau bărbat, după care acea persoană simte o groaznică durere în mijlocul pîntecelui ca și cum i-ar fi înfipt cineva un cuțit. Durerea aceea grozavă, se termină adeseori cu moartea. Aceasta însă adeseori a fost boala apendicitei, care nu se vindecă decît prin operație. Boala aceea, necunoscută nici ca boală, nici ca leac, a fost pusă de mulțimea superstițioșilor pe seama fermecătoarelor sau a punerii cuțitului.

Fermecătorii lucrează adeseori cu mîna de mort, țărîna de la mormînt, funie de la spînzurați, piedică de la picioarele morților, ș.a. Ori cum s-au făcut și se fac, sau cum arată ocultiștii că se fac, credința în farmece este o superstiție. Răul făcut de farmece se crede în popor că se poate nimici numai prin contrafarmece, sau: desfăcut, întors. Și aceasta este o superstiție, că rău pe rău nu se dă afară, și întunericul nu se alungă tot cu întuneric; ci numai cu lumină. Și apoi, corb la corb nu-și scot ochii. Așa și farmecele, oricît ar fi de mari, rele și primejdioase, se pot alunga numai prin anumite molitfe care sînt în Biserica lui Dumnezeu.

Dumnezeu prin Sfintele Scripturi ale Vechiului Testament a interzis cu mare energie farmecele. „Fermecătoarea — zice El — nu trebuie lăsată să trăiască” (Eș. 22 18). „Cel ce se îndeletnicește cu farmece și cu alte practici superstițioase, este uriciune înaintea lui Dumnezeu” (2 Lege 18 10—13). Împăratul Manase, idolatrizat și dedat la felurite îndeletniciri deșarte: descîntece, farmece, vorbiri cu morții... a fost pedepsit aspru de Dumnezeu cu căderea în robia Babiloneană (2 Paral. 33 3—14). Dumnezeu prin Proorocul Isaia anunță pieirea Babilonului cufundat în felurite superstiții, între care se găsea și mulțimea farmecelor (Is. 47 9—12).

Persoanele care se ocupă cu vrăjitoriile și cei care le consultă, sînt un fel de negri apostatați; deoarece ei aleargă la puterile diavolești pentru a face rău, în loc de a alerga la Dumnezeu să înfăptuiască binele, pacea și statornica fericire. Indiferent că farmecele sînt sau nu operante, ori că diavolul vine sau nu, vinovăția lor este întreagă, ca și pedeapsa ce-i așteaptă.

Dumnezeu Cuvîntul întrupîndu-se și viețuind în lumea aceasta, ne-a dat porunci de mîntuire și ne-a scos din rătăcirea idolilor. Ori pe unde a pătruns adînc Lumina Evangheliei Lui, a curățat lumea de idoli, de puterile diavolilor, de superstiții, între care și de farmece. Ea a făcut cunoscută A-tot-puternicia lui Dumnezeu, la Care trebuie să alerge Creștinii în orice vremuri și în ori ce loc,

cînd se vîd în nevoi. Să ne folosim pururea de Lumina lui Hristos care luminează tuturor.

SUPERSTIȚIA ȘI FĂCĂTURA L-A BĂGAT ÎN PĂMÎNT CU ZILE. Mitruță Ciobotaru era fruntaș în satul lui, muncea și i se găseau de toate. Un lucru îl cam strica — era superstițios din cale-afară. Ori ce necaz sau pagubă i se întîmpla în vite sau în păsări, dădea vina pe dușmani, care-l pismuiau și-i aruncau far-mece, făcături. Era o mare scădere pentru el, că nu căuta să afle cauza adevărată a lucrurilor, spre a putea lua măsuri în consecință. Învățătorul, primarul și alți fruntași ai satului, oameni mai dez-ghetați, își injectau găinile contra holerii, porcii contra brîncii, oile contra vărsatului, și rar, dacă la aceștia murea vreo vietate. Pentru Ciobotaru toate acestea erau prostii. El știa una și bună — dușmanii nu-l lăsau să trăiască. Din această pricină mereu îl vedeai călare mergînd după vrăjitoare cu sticle prin buzunare, ca să-și întoarcă și să-și facă de norocire. Cum auzea de-o vrăjitoare vestită, gata era și el la drum, oricît de departe ar fi fost. Cu toată această trudă, norocul lui începuse să-l părăsească dea binelea. Primăvara cine altul căra găinile moarte cu sacul, decît el. Porcii îi mureau unul după altul, fiindcă unde murise unul, aducea altul cumpărat din tîrg. Cu umblările pe drumuri după vrăjitoare, pier-dea mult timp în paguba muncii de la cîmp, încît într-o bună zi Mitruță se văzu într-o stare vecină cu disperarea. Din om cu stare ajunsese în sărăcie, și cum un rău cheamă pe altul, a căzut și în boală, din care nu s-a mai ridicat.

Iată unde duc cuvintele deșarte și încăpățînarea de a nu le părăsi!

Am crezut în descîntece? (r)

r) PĂCATUL DESCÎNTECELOR. Descîntecele sînt foarte vechi. Ele sînt o superstiție în legătură cu magia albă, deoarece, după credința păgînilor și a unor creștini nepricepuți, ele se fac spre bine, adică pentru a vindeca unele boli sau a alunga spiritele rele. Materia principală a descîntecelor este apa neîncepută, apă adusă de la 3, 7, 9 izvoare, care se mestecă cu un fir de busuioc, ori cu un fir de mătură, cu fusul, cu cuțitul, ș.a. Pentru obținerea leacului, se pun uneori în apa ce se descîntă: cărbuni aprinși, ori: miere, sare, usturoi, făină sau alte diferite buruieni d.p.: păpălău (buruienă de bubă), lesnicior (pentru bubă cea rea sau dalac), laptele cîinelui, ismă creată, pelin (contra frigurilor), urechelnită sau iarba ciutei (contra năjitului), ismă (durere de stomac, intestine, isdat), odolean (pentru epilepsie, boala copiilor), săpunul calului și patlagina (buruieni de brîncă)... Din metale descîntătoarele

întrebuințează cositorul, pe care descîntîndu-l, îl sleiește: de ase-menea și mercurul, supranumit în popor „argint viu”, foarte activ și foarte otrăvitor, pe care-l dă pe cale bucală. Descîntătoarele mai întrebuințează și anumite substanțe chimice și farmaceutice: pia-tra vinătă, piatra acră, cîrmizul, șasul, sînge de nouă frați, ș.a.

Dacă uneori s-au obținut unele leacuri sau ameliorări, aceasta s-a făcut fie în puterea vindecătoare a unora din buruieni, ori prin sugestie sau autosugestie. În cursul vremurilor prin descîntece — în lipsă de doctor — i se da bolnavului convingerea că se va vindeca, se încuraja, îl încredința că se face sănătos... Cu toate acestea mulți din cei ce s-au dus la descîntece — în loc de a alerga la doctori învățați — s-au omorît cu zile. A se descînta de bubă, la doctori învățați — s-au omorît cu zile. A se descînta de bubă, bolnavul de dalac, cel cu anghină difterică, de gușer, cel cu pneumo-nie sau apendicită, de junghi sau punerea cuțitului, la erizipel, de brîncă, la tetanos, a-l descînta de falcăriță și a-l obloji cu falcă de cal fierbinte... înseamnă a-l omorî cu zile. Bolile felurite, mai ales cele microbiene, trebuiesc arătate doctorilor cunoscători nu babelor descîntătoare. Dumnezeuasca Scriptură ne învață că, la suferințele sau bolile noastre trupești, să alergăm la Dumnezeu, Biserica Lui și la doctori (Eș. 15 26; 23 25; Ps. 40 3—4; 102 3—4; 146 3; 4 Imp. 5; Is. 38; 39 1; Lc. 5 14; 17 12—14; Is. Sir. 38 1—14).

Dumnezeu, prin aleși Săi, a oprit cu desăvîrșire pe Israeliti a merge la vrăjitori și descîntători, ca să nu se spruce (Lev. 19 31; Num. 23 23). Cei ce se duc la vrăjitoare sau descîntătoare, sînt amenințați cu moartea (Lev. 20 6). Bărbatul sau femeia care va vrăji sau descînta, să se omoare cu pietre (Lev. 20 37). Descîntecele și altele de felul lor, sînt uriciune înaintea lui Dumnezeu (2 Lege 18 11—12). Dumnezeu voiește ca poporul Său să rămînă în învăță-tura Dumnezeuasca a Mîntuitorului; deci să nu se molipsească de superstițiile neamurilor idolatre (2 Lege 18 19). Poporul Israelit este sfătuit să nu se dea după superstițiile, descîntecele, vrăjito-riile, ghicirile, credințele drăcești ale idolatrilor, care sînt uriciune înaintea lui Dumnezeu (2 Lege 18 9—13; comp. Dan. 11 35—38; Apc. 9 20; 1 Tim. 4 1).

Biserica noastră Creștină Ortodoxă din vremurile vechi: apos-tolice, și patristice, a osîndit descîntecele și feluritele superstiții cu legături, canoane și pedepse pentru descîntători și pentru aceia care aleargă la descîntecele lor. Descîntătorii și cei ce merg la ei să se descînte, deși uneori aceia apelează la puterea lui Dumnezeu, la Maica Domnului, la Sfînta Cruce, la Sfînti (desigur, pentru a înșela și a se înșela), totuși, nesocotînd Cuvîntul lui Dumnezeu și rînduiele Bisericii Lui, devin și sînt niște apostati de la adevăr. Dumnezeu, pentru lecuirea feluritelor boli, a rînduit în Biserica Să Taina Sfîntului Maslu, Taina Pocăinței și a Dumnezeieștei Împăr-

tășanii, anumite ectenii, rugăciuni și anumite persoane — Preoții Bisericii — (Iac. 5 14—15); deci, vrăjitoarele, descîntătoarele (fiindcă susțin o superstiție și impietate față de Dumnezeu prin nesocotirea rînduielilor puse de El în Creștinism) nu trebuie a fi nicidecum între creștini.

MĂTUȘA CREDULĂ ÎN DESCÎNTĂTORI. Moș Ghiță Șchio-pu era un bătrîn sărac, dar șiret nevoie mare. Mătușa Maria, nevasta lui, o fire bolnăvicioasă, se topea din picioare. Șiretul de unchiaș, care simțise că baba are ceva argint în fundul lăzii, prefăcîndu-se că-i vrea binele, o convinsese să-i descînte, adică să-i dea două băncuțe ca să meargă la vrăjitoare. Pe vremea aceea cu două băncuțe de argint făceai lucru mare. Luînd o sticlă de-o litră, moș Ghiță o întinse la vrăjitoare, dar, după cum îi fusese gîndul, nimeri la circiumă. Cu banii luați pentru descîntat, moș Ghiță țuicăni pînă către seară, cînd se trase spre casă. Dădu pe la cișmea unde umplu sticla cu apă și-i puse un fir de busuioc în gură. Ajunse acasă, dar prefăcîndu-se oarecum că-i tare obosit de drum, mai ales că se amețise binișor de băutură. „Ține, bre mătușă — strigă el întinzînd sticla. Auzi, să te închini dimineața la Icoană de trei ori și să guști apoi pe nemîncate din sticlă tot de trei ori... Așa făcu biata femeie. Peste cîteva zile, moș Ghiță clipind șiret, întrebă: „Ei, cum merge treaba mătușă?“

— De, mă omule, să nu zic într-un ceas rău, parcă mie mai bine!

— Te prăpădeai cu zile, dacă nu mă găseam eu să-ți aduc leacul!!!

BOIERUL SĂRĂCIT PRIN DESCÎNTĂTORI. Boierul Dumitru Lascu, om cu dare de mină, avea crescătorie de porci. În toiul verii o boală cumplită se încintă între porci, care mureau pe capete. Moș Ghiță Șchio-pu, mirosind că este rost de învîrteală, apare înaintea boierului și avînd aerul că-i poartă interes, îl ia la rost: „Bine, boierule, ce stai și te uiți cu ochii cum ți se prăpădește averea?“

— Dar ce să fac Ghiță?

— Auzi vorbă pe dumneata, ce să faci? Trimite și dumneata la vrăjitoare, cum face lumea, să-ți mai descînte, să-ți mai întoarcă, nu vezi că nu este bine la casa dumitale?

Se oferi apoi chiar el să plece îndată, după ce mai întii luă de la slugi o sticlă goală, iar boierul îi de-te un pol. Pe vremea aceea cu un pol cumpărai un juncan, așa că moș Ghiță o nimerise. Merse pînă în satul vecin, se îndestulă de băutură, și cu restul își cumpără tutun pentru mult timp, doar nu era să facă niscaiva averi, cum nici n-a făcut. A doua zi a potrivit timpul cînd trebuia să se în-

toarcă de la vrăjitoare, intră țăntos în curtea boierului și trage de-a dreptul la oborul porcilor; pe care-i stropește cu apă din sticlă. Porcii zăceau lați, și cîțiva și-au dat sfîrșitul pe cînd îi stropea moș Ghiță. „Cum merg lucrurile Ghiță“ — îl întrebă boierul Dumitru, cînd dete cu ochii e el. De, boierule, parcă se mai uită, mare-i Dumnezeu, răspunse moș Ghiță, de-abia stăpînindu-și rîsul. Porcii însă au murit pînă la unul, căci pesta porcină nu se vindecă cu apă neîncepută și cu un fir de busuioc.

Iată cum înțelegea moș Ghiță puterea descîntecelor și folosul ce se poate trage din ele! (*)

Am crezut în amulete, talismane? (s)

s) SUPERSTIȚIA AMULETELOR, TALISMANELOR, ESTE UN FEL DE IDOLATRIZARE. Numirea amuletilor corespunde latinului amuletum. Amuletele sînt niște mici obiecte de metal, turnate, pe care se află gravate figuri ale planetelor și a altor corpuri cerești. Așijderea sunt și niște pietre scumpe pe care se află săpate unele litere aranjate în anumite feluri, cu semne cabalistice. Toate acelea, înșirate pe ață ca mărgelele sau salbele, le atîrnă la gît (vezi Dicț. Encic. o.c. p. 50). Amuletele mai erau și bucăți de pergament, piele de vițel, rădăcini de felurite plante, nervi și oase de animale, diferite litere rînduite după gîndul oamenilor, tăblițe de plumb, cositor cu litere și cuvinte scrise în ele, după anumite norme. Ele mai constau din mici obiecte, plăci de metale scumpe, pe care sînt imprimate: soare, lună, planete, constelații, oase de animale, idolași, păsări, diferite figuri: inimioare, frunze de trifoi... Tațian Asirianul, în scrierea sa creștină, adeverește că amuletele nu sînt forțe sau puteri active, extraordinare, cum greșit se crede de unii: ci sînt niște unelte ale perversității, ale demonilor.

Prin obiectele acelea superstițioase de mai sus, păgînii idolatri aveau pretenția că vindecă cu ele felurite boli, chiar și nebunia, că evită felurite primejdii și vrăjmășii, că servesc în dragoste, în ură, în răbdare... Există și azi felurite convingeri superstițioase, mincinoase, că amuletele acelea au în ele anumite puteri magice supranaturale, sau extraordinare, de a feri persoanele care le poartă de: felurite rele, vrăjitorii, farmede, accidente, boli, primejdii, ba chiar și de moarte. Aceia e o credință foarte rea, foarte mincinoasă, primejdioasă și pierzătoare de Suflete.

Talismanul. Numirea „Talisman“, după unii, își are originea în limbile orientale... derivă de la grecescul „telesma“, „rit“ desigur idolatru. Talismanele erau niște fragmente de piatră sau de metal, pe care erau săpate unele plante, corpuri cerești, constelații, figuri cabalistice și caractere magice. Acelora, superstițioșii mai

din toate păturile omenirii, le atribuie pe nedrept anumite puteri magice, supranaturale. Mulți cugetînd greșit că ar avea în ele proprietatea de a apăra pe oricine de felurite rele și a-i înzestra cu puteri miraculoase, supranaturale și izgonitoare feluritelor boli, le purtau la gît. Unele talismane erau formate din pulbere mărunță de oase de animale, păstrată în cutiuțe și purtate la gît de superstițioși. În vechime erau niște talismane formate din anumite cuvinte evanghelice, Numele lui Dumnezeu... pe care le purtau boierii Români, chiar și unii voievozi, cu credința că-i apără de loviturile; săbiilor, sulitelor, topoarelor, ghioagelor, de răniri, inflamații, ulcere, friguri, ș.a.

Talismanele cu planete, constelații, inimioare, foi de trifoi și alte felurite figuri, se poartă la gît cu lănișoare și șnururi fine. Alții le poartă în buzunarele de la piept, în carnete sau în cutiuțe, sau înfășurate în pînză ori hîrtie. Talismanul cel mai bine cunoscut și întrebuintat de toate clasele sociale, de femei, fete și copile, este mărțișorul de 1 Martie. Acesta a cucerit aproape toate inimile, dar nu ca protector; ci mai mult ca podoabă, fantezie. Unele femei și fete, îl poartă cu credința deșartă din popor, că: va fi albă și rumenă în toate zilele anului. Mărțișorul este un fel de talisman păgîn, reamintind planeta și zeul — idolul — Marte, zeul războiului.

Poporul de la sate, neavînd cu ce-și cumpăra talismane prețioase le înlocuiesc cu cîte ceva mai ieftin, pe care le are la îndemînă. Așa, un fel de talisman este firul roșu sau panglica roșie, pe care o leagă în jurul moțului copilului, cu credința deșartă, ca să nu se deoache! Așijderea se mai atîrnă copiilor de gît: un șnur roșu, o băncuță de argint, un bob de tîmîie neagră... cu credința superstițioasă, că: „are să le meargă bine“. În unele părți se pune la gîtul copiilor o alună cu argint viu turnat în ea prin orificiu și astupat bine, cu credința deșartă, ca „să-l ferească de boli“. Unii creștini și creștine își alegeau ca talismane: Epistolia și Visul Maicii Domnului, pe care le purtau la sine ca să fie feriți de rele, și femeile însărcinate ca să nască ușor pruncul. Dar și aceia-i o superstiție, pentru că numai adevărata credință în Dumnezeu, însoțită de fapte bune, ne scapă cu adevărat de multe rele și nevoi.

Alte feluri de talismane la sate, sînt: pelinul pus și purtat în briu la Rusalii, cu deșarta credință ca să nu-l piște Rusaliile, să nu-l ia Rusaliile! Așijderea, unii poartă usturoi la briu, ung cu usturoi: ușile, ferestrele și alte lucruri, cu credința deșartă că așa făcînd: „ferește casa de a intra în ea strigoi! Ferește oamenii de strigoi“. Talismanul femeilor superstițioase este planta „Năvalnic“, pe care fetele o poartă în sîn, cu credința deșartă că ar avea puterea de a face să năvălească la ele peșitori din toate părțile; iar femeile cu superstiția că „ar avea noroc în dragoste“. Un alt talis-

man supranumit prostește „al norocului“ pe care îl întrebuintează femeile și fetele, este trifoiul cu patru sau cinci frunzișoare, pe care-l poartă în buzunar sau alt-unde. Bădănăresele și alte țigănci vrăjitoare, aduc și dau femeilor și fetelor neînțelepte ca talismane: felurite ierburi, rădăcini de buruieni, cap de cuc, os de vită plesnită... și alte nimicuri, cu bălmăjelile lor că sînt apărătoare de boli, de vrăjmași, de rele... Și multe prostănace le cumpără cu bani grei, haine și alte lucruri de preț.

Credința deșartă că talismanele, lucrurile acelea inerte (netrebnice, nedestoinice, fără rațiune, fără puteri în ele ca și idolii păgînilor (Ps. 113 12—16; 134 15—18), care nu erau decît niște statui nemîșcătoare, deși erau socotiți activi prin zeitatea ce și-o închipuiau că locuiește în ele), este foarte înșelătoare. Cred că nu exagerăm cînd socotim că talismanele sînt niște idoli în miniatură. Cei ce întrebuintează talismanele sînt niște apostatați într-o oarecare măsură, deoarece fiecare creștin adevărat, nu atribuie obiectelor neînsuflete puteri de: apărare, ajutorare, vindecare, însănătoșire, pe care numai Singur Dumnezeu le are și le folosește cum știe El mai bine. Talismanii, care cred în talismane, sînt un fel de idolatri, cam asemenea sălbaticilor idolatri fetiștiști de prin Africa, care cred că idolii lor grosani au într-înșii anumite spirite înzestrate cu puteri supranaturale. Așadar, fiecare creștin, în feluritele sale trebuințe, să se adreseze numai lui Dumnezeu, prin rugăciuni, Sf. Maslu, felurite molitfe...

Nădăjduirea în minciuno-puterile feluritelor talismane, este o boală rea a necredinței față de Dumnezeu Creatorul și A-toate-Țiitorul, care atrage pedepse vremelnice și veșnice. Talismanele sau amuletele, sînt semnul văzut al necredinței în ajutorul lui Dumnezeu. „Cine poartă farmece și ierburi (roșu de deochi la copii și animale... pelin la Rusalii, țiduli de brîncă, baere de junghi) la grumazii lui, are parte de slujirea bozilor, iar de se va lepăda de dînsul, să se primească la Precistanie iar de le va tot purta acestea după învățătura dintii și după a doua, și de nu va vrea să le lepede de la dînsul, să se despartă de Biserică“ (să se afurisească) (P.B.G. o. 116 (132)).

Biserica noastră Creștină a înfierat și înfierează cu toată asprimea practicarea aceea păgînească a talismanelor, deoarece păgubește și primejduiește Sufletele. Sfinții Părinți ai Bisericii și Sinoadele primelor veacuri au aruncat: blestem, afurisanie și anatema asupra celor care făceau și fac uz de asemenea talismane (*).

Am crezut în spiritism? (ș)

ș) ȘPIRITISMUL, NECROMANȚIA SAU VORBIREA CU MORTII. Vorbirea cu morții sau necromanția, este un obicei pă-

cătos, vechi și străvechi. Așa, cu vreo 13 secole înaintea erei creștine, Domnul Dumnezeu îi poruncește lui Moisi: „Vorbește întregii adunări a lui Israil: Să nu alergați la cei ce cheamă morții... că dacă vreun Suflet va alerga la cei ce cheamă morții, îl voi pierde din poporul Meu” (Lev. 19 37; 20 6). De aici reiese că superstiția sau păcatul vorbirii cu morții era obișnuință veche la popoarele păgâne de pe atunci, care se ocupau și cu vrăjitoria aceia.

Sînt vreo 114 ani (1846), cînd în America s-a ivit spiritismul, doctrină ocultă, după care se zice că Sufletele morților, prin anumite operații, apar și stau de vorbă cu cei vii, prin mijlocirea unor persoane, numite: mediumuri. Spiritele acestea își manifestă prezența prin:

- a) lovituri,
- b) mișcarea fără contact a obiectelor,
- c) ridicarea în aer a persoanelor și obiectelor,
- d) descoperă lucruri din trecut, prezent și viitor,
- e) comunică prin scriere directă,
- f) prin mijlocirea medium-urilor.

Spiritismul a făcut cîteva milioane de adepți în America, între care și celebrul Edison, ș.a.; dar s-au ridicat și mulți împotriva lui, unii cu prestigiu științific. Aceștia de la început au emis părerea că spiritismul este o înșelătorie, o superstiție, și au dreptate. Precum am văzut și vom vedea și mai la urmă, vorbirea cu morții este interzisă în Vechiul Testament cu cea mai mare asprime. Totuși, spiritiștii vremurilor noastre, care sînt moștenitori direcți ai acelei superstiții, poate pentru a-și legitima activitatea și existența, caută să-și afle sprijin pe Saul la vrăjitoarea din En-Dor (1 Imp. 28 7—19). După ce împăratul Saul depărtase din Israil pe cei ce vorbeau cu morții și pe ghicitori, văzîndu-se într-o mare strîmtoare, alergă la o vorbitoare cu morții în En-Dor. Prin acea vrăjitoare, Saul chemă Sufletul marelui Prooroc Samuil, ca să-l consulte cu privire la soarta armelor — că era în război cu Filistenii. Spiritul chemat apare, vestește sfîrșitul trist al lui Saul și învingerea ăștirilor Israelite de către Filistenii...

Dumnezeiască Scriptură istorisind aceasta, arată simplu că este vorba de arătarea reală a lui Samuil. Sfinții Părinți combătînd faptul acesta, nu sînt de o singură părere. Astfel: Iustin Martirul, Origen, Atanasie din Antochia, ș.a., cred că Samuil a apărut în adevăr, însă prin puterea diavolului, care mai înainte de pogorîrea Mîntuitorului în iad, avea putere și asupra Sfinților căzuți acolo în stăpînirea sa. Apologetul Tertulian, Sf. Vasile cel Mare, Grigore de Nisa, ș.a., cred că diavolul a luat înfățișarea lui Samuil, și astfel a vorbit cu Saul. Sf. Eustațiu al Antiohiei, Ciril al Alexandriei, ș.a., cred că vrăjitoarea grăitoare cu morții n-a văzut nimic, dar a vor-

bit ea în numele lui Samuil, înșelînd pe Saul. Alți Sfinți Părinți, între care și Sf. Ambrosie al Mediolanului, susțin că Dumnezeu, independent de arta magică a necromanției, spre a pedepsi pe Saul, face să apară figura lui Samuil, așa d.p. cum a făcut Moisi și Ilie deasupra Taborului la Schimbarea la Față, dar aici El a făcut o minune. Aceasta este părerea care pare mai adevărată, fiind adevărită și de Înțelepciunea lui Isus fiul lui Sirah, care vorbind de Samuil, în sfîrșit zice: „După ce a adormit, a proorocit și a arătat împăratului sfîrșitul lui, a înălțat glasul său din pămînt întru proorocie, ca să piardă fărădelegea poporului” (Is. Sir. 46 23). Așa dar, faptul acesta, la care spiritiștii se referă, nu e o manoperă necromantică; ci o minune.

La noi Românii spiritismul nu are mulți membri. Cei mai mulți cercetează ședințele lor din curiozitate. Hașdeu și dr. Istrate, au făcut parte din membrii spiritismului. Spiritismul, asemenea nopților întunecoase de peste an, uneori crește, alte ori descrește. Pe lîngă multe devieri de la dreapta credință, spiritismul mai sprijinește și „reîncarnarea” pe baze scripturistice răstălmăcite de ei cît se poate de greșit.

Dumnezeiască Scriptură osîndește aspru, „grăirea cu morții” ieșită din magia neagră, știind că păgînii în practicarea superției aceleia, invocau zeitățile infernului, nu ale cerului, deci pe draci. Pentru aceea și interzice cu desăvîrșire spiritismul. Astfel, Însuși Dumnezeu oprește cu porunca Sa ghicirea sau „vorbirea cu morții” prin trimișii Săi, hotărînd: „Să nu alergați la cei ce cheamă morții... și să nu vă întinați cu ei” (Lev. 19 37). Ghicirea cu morții, ca și celelalte practici superstițioase: descîntecele, ghicirea după stele, în cărți, ghioc, bobi, cafea, cositor vărsat, papagal, șoarece, felurite păsări, animale după măruntae, dimpreună cu cei ce le fac, și cei ce aleargă la aceia, sînt uriciune înaintea lui Dumnezeu (2 Lege 18 11—12). „Bărbatul și femeia, de vor chema morții (vor ghici cu morții) sau vor vrăji, să moară neapărat; cu pietre să fie uciși, că singele lor este asupra lor... Așijderea și cei ce aleargă la aceia” (Lev. 20 27, 6). Marele Prooroc Isaia osîndește pe cei ce întrebă morții despre lucruri care interesează pe cei vii, zicînd: „Nu se cuvine oare poporului să alerge la Domnul Dumnezeu său? Să întrebe oare pe morți pentru soarta celor vii?” (Is. 8 19). Tot Proorocul Isaia este împotriva celor ce dorm pe morminte sau în peșteri ca să viseze (Is. 65 4; comp. 2 Lege 18 11—12).

Din pilda bogatului nemilostiv și săracul Lazăr (Lc. 16 19—37), înțelegem că: „prăpastia aceea mare și neputința (opreliștea) Sufletelor morților, fericiți și nefericiți, de a trece unii la alții”, le este și mai imposibil de a veni spre a se arăta celor vii aici pe pămînt. Asta s-ar putea numai cînd Dumnezeu vrea să facă o mi-

nune, cum a făcut cu Sufletul Sf. Prooroc Samuil, cum zice Sf. Ambrosie. După învățătura generală a Bisericii, cunoaștem că pînă la Judecata universală, Sufletele morților se bucură de o fericire sau osîndă provizorie. În Dumnezeiasca Scriptură nu se află vreun loc în care să se spună că Sufletele cu de la sine putere și libertate, și-ar putea părăsi locurile lor în care s-au așezat de Dumnezeu-Omul. Biserica primară a aruncat blestem, canonisiri și excomunicare asupra acelor care se ocupă cu: ghicirea sau vorbirea cu morții; așijderea și asupra acelor care alergau de se serveau de ei. Pe păgînii molipsiți de acea superstiție, nu-i primea la catehizare și Botez, pînă nu făgăduiau în public că renunță la așa ceva pentru totdeauna. Sf. împărat Constantin cel Mare a oprit cu desăvîrșire „ghicirea cu morții”, ca și pe magia neagră. La Paști obișnuia a elibera pe unii din închisoare, însă pe „ghicitorii cu morții” nu-i elibera nicidecum. Fiul său Constantin venind la tron, îi pedepsea și mai aspru, îi condamna la moarte chiar.

Din cele arătate vedem că: spiritismul „grăirea cu morții”, a fost alungată din poporul lui Dumnezeu Israelit și Creștin, a fost aspru pedepsită de Dumnezeu Însuși, de Dumnezeiasca Scriptură și de împărații credincioși (1 Imp. 28 3, 9; 4 Imp. 23 24; comp. Eș. 22 18; Lev. 19 31; 20 27; 2 Lege 18 10—11). Trebuie deci, ca fiecare să se păzească de acea superstiție, ca să nu se primejduiască temporal și etern.

SPIRITISMUL A SĂRĂCIT PE UN DOCTOR. Doctorul Vlăduțescu era medic de plasă la una din circumscripțiile rurale. Om solid în meșteșugul său, conștient și la datorie, pe care bolnav puneă mîna ca să-l examineze, puneă și Dumnezeu mila. O singură pasiune avea doctorul, care-l stăpînea pînă la obsesie — era spiritist. După terminarea inspecțiilor și consultarea bolnavilor, se retrăgea la un prieten, și gata... paharul începea să se miște pe cadranul mesii. Evoca de obicei spiritele oamenilor distinși, personalități de seamă, dintre care mai niciodată nu lipsea împăratul Napoleon. Parcă îl aud cum se adresa acestuia: „Écoutez Napoleon...”. Doctorul Vlăduțescu nu era căsătorit, și econom cum era din fire, dispunea de o frumoasă sumă de bani, căreia nu-i prea găsea ce întrebuințare să-i dea, ca s-o fructifice. Prilejul nu întîrzie să se arate. O persoană de seamă căutînd să plece în străinătate, voia să-și arendeze proprietatea pentru timpul absenței sale. Nu era departe reședința plășii, iar condițiile erau cît se poate de convenabile. După ce consultă prin spiritism pe mai mulți gospodari de seamă și agronomi cunoscuți, toți trecuți la cele veșnice, sigur că va avea ani buni, doctorul Vlăduțescu arendează moșia pe trei ani și, spre a obține condiții și mai avantajoase, plătește

toată arenda înainte. Era sigur că făcuse o afacere strălucită, cu care se lăuda în fața cunoscuților cu prilejul inspecțiilor prin comune și cînd se deda la indeletnicirea lui favorabilă, spiritismul. Primul an fu binișor, dar următorii doi fură chiar dezastroși, că nu scoase nici impozitele, pe care trebui să le achite din salariul lui de medic. Și așa, bietul om pierdu economiile strînse ban cu ban. Poporul în înțelepciunea lui zice: „Nu fac cei vii cele ce zic cei morți”. Ce bine ar fi, dacă și în materie de spiritism s-ar ține seamă de această zicală!

CEI CE S-AU ÎNCREZUT SPIRITISMULUI, S-AU RĂ-TĂCIT ȘI PIERDUT. Unii spiritiști spun, pe lingă felurite posne ale duhurilor cu care ei lucrează, că multe spirite ale morților înjură de acolo cum au înjurat aici... Un protestant, de neam alsacian, care încercase să vorbească cu duhurile prin ajutorul unei mese, zice: „Duhurile mi-au spus așa murdării că am aruncat masa pe fereastră”.

Altul, un vrednic reprezentat al nobilimei franceze, catolic după credința sa și creștin model, a încercat să capete știri din lumea duhurilor prin mijlocul scrisului. Spiritele te fac să scrii sub imboldirea lor, și așa afli multe de la ele și prin scris, nu numai prin ciocăniturile meselor. Dar ce să vezi? De sub condeiul acestuia, care scria din spusele duhului, au început să se depene alte murdării, încît omul cu condeiul în mînă s-a scîrbit să prindă pe hirtie atîtea porcării, și a aruncat hirtia în foc.

Iacă și pe alt mărturisitor. Acesta era un pastor francez, care făcea spiritism. Era un bărbat bine cunoscut și prețuit. Apoi el este acela care a spus: „Se găsesc duhuri rele cu grămada, cite vrei, mai cu seamă care să spună măscării. Pentru a avea împărtășire cu un duh bun, uneori trebuie să aștepți cite o săptămînă întregă”. Dar dacă este așa; dacă între duhuri găsește atîtea porci; dacă pe cel de treabă îl găsești abia la o săptămînă, atunci mai bine lipsă (de lucrarea spiritismului). Ducă-se pe pustii! (G.M. 28—II, 1943).

Unui om îi murise nevasta pe care o iubise mult, și era nemîngiat. Un prieten îl sfătui să recurgă la spiritism, spre a se mîngîia, căci va veni spiritul nevestei lui și o să stea de vorbă cu ea. Dar în loc să se mîngîie, mai rău îi ardea inima după soția pierdută. La o sedință, omul a întrebă „spiritul” ce să facă spre a se consola, căci cu cît stă de vorbă cu spiritul, cu atît mai greu poate să uite durerea pentru pierderea nevestei iubite. Spiritul i-a spus să se însoare a doua oară și se va consola, uitînd pe nevasta dintîi. La auzul acestor vorbe, bietul soț a protestat, zicînd că nu face sacrilegiul acesta. Atunci spiritul i-a spus ca să se însoare, fără muștrare

de conștiință, chiar cu femeia medium, cu care se făceau ședințele spiritiste, și va fi mîngîiat, căci ea este un înger și nu o femeie, și repede o să uite nevasta dintîi". Omul a făcut după sfatul „spiritului” și s-a însurat cu femeia indicată de spirit. Dar în loc de înger, a văzut că este un diavol; și în loc de mîngîiere, omul a recurs la ștreang, curmîndu-și viața.

Fapta aceasta și altele, arată că nu era Sufletul nevestei lui care i-a dat sfatul să se însoare cu femeia aceea, ci diavolul, spre a-l duce la sinucidere, ca să-și piardă Sufletul (A.D.).

Înainte războiului acestuia am citit în ziare, cum un predicator din Polonia, făcînd spiritism cu ai săi, în timpul ședinței au înnebunit și unii s-au aruncat de la etaj jos, pierzîndu-se astfel cu o înfiorătoare și cumplită moarte...

CANONISIRILE SPIRITISTILOR. Spiritismul este o născocire diavolească, care înșeală mințile cele necredincioase și nesupuse poruncilor lui Dumnezeu. Oare Sufletele oamenilor le-a lăsat Dumnezeu să umble fără de nici un rost? Numai diavolului i-a îngăduit Dumnezeu să umble ca un leu răcnind, căutînd pe cine să înghită... să cutreiere pămîntul în lung și în lat (1 Petru 5 8; Iov 2 1—10). Pentru aceasta Dumnezeu a poruncit: „Numai Eu sînt Domnul! Să nu vă duceți la cei ce chiamă Sufletele morților, nici la vrăjitori, ca să-i întrebați și să fiți părtași cu ei, fiindcă numai Eu sînt Domnul Dumnezeu vostru” (Lev. 19 31). „Dacă vi se va spune — zice Isaia —: Întrebați pe cei ce cheamă morții și pe cei ce spun viitorul și bolborosesc, răspundeți: „Nu va întreba oare un popor pe Dumnezeuul său? Va întreba el pe cei morți pentru cei vii?” (Is. 8 19).

Spiritismul nu este de nici o trebuință pentru cei necredincioși și răi: „Dacă nu ascultă de Moisi și de Prooroci, nu vor crede nici chiar dacă ar învia cineva dintre cei morți” (Lc. 16 31; 1 Paral. 10 13). Spiritismul este o amăgire diavolească: „Nu este de mirare căci chiar Satana se preface în înger de lumină... iar slujitorii lui se prefac în slugi ale vieții cuvioase. Sfîrșitul lor va fi pierzarea...” (2 Cor. 11 14; Efs. 6 12).

Cel ce nu se leapădă de această înșelăciune, nu poate fi primit la Sfintele Taine, și se canonisește ca și vrăjitoria (P.B. Sache, o.c. 297—8; Lev. 20 27; 19 31; 2 Lege 18 10—11; 1 Imp. 28 7, 8—25; 1 Paral. 10 13).

Am crezut în: strigoi, moroi, vîrcolaci, pricolici, stafii? (t)

t) STRIGOII, MOROII, VÎRCOLACII, PRICOLICII, STAFIILE...

1) Strigoii (din latinul „striga” sau „strix”, buhă, un vampir, femeie) superstițioși cred a fi niște ființe omenești, parte bărbătească sau femeiască, care vin pe lume cu o tichie sau căiță pe cap, avînd șira spinării prelungită în formă de coadă, nu prea lungă, acoperită cu păr, chiar și două cornițe în cap, pe sub păr. Aceștia ziua lucrează ca și ceilalți oameni; iar noaptea, pe cînd trupul lor doarme, sufletele lor merg prin lume și se adună pe la răspîntii cu alți strigoi, joacă și fac felurite răutăți. În special se crede, că strigoaicele sînt de o răutate neîntrecută și neîchibuită: ucid copii și le sug sîngele (cam ca avortoarele), strică căsătoriile, sărăcesc oamenii, i-au mana de la vaci și de la semănături. După moartea și îngroparea lor, se credea că sufletele lor ies din morminte, prefăcute în oameni feroși și în felurite animale: lupi, ciîni, ș.a. înspăimîntînd și chinuînd oamenii pe care-i întîlnesc. Se mai credea că și din ceilalți oameni răi, sau care au murit lepădați din Biserică, se fac strigoi.

Ciuma, holera, difteria, scarlatina și alte boli molipsitoare, doboră rînd pe rînd familia sau aproape pe toți ai casei. Cei ce rămîneau în viață, în groaza lor, socoteau că acea cădere și moarte este isprava strigoilor. Primul sau unul din cei morți s-a făcut strigoi și-i cară pe toți la cimitir. În groaza ce-i stăpînea, li se părea că văd noaptea umblînd prin grădină, prin curte, pe scară, pe prispa casei, venind chiar și la fereastră, cineva, o înfățișare hidoasă, cu unghii lungi ca niște gheare, părul lung și încălcit... Se mai credea, ba se și mai crede de unii, că diavolul folosește cadavrele celor ce devin strigoi, cu care fac multe răutăți celor vii. Unele din rudele acelora care se zicea că sînt strigoi, se duceau noaptea în cimitir, descopereau cadavrele cele bănuite strigoi, îi împungeau cu furcile de fier, sau cu un țaruș ori piron mare de fier drept în inimă. După aceea stropeau cadavrul cu gaz mult și le dădeau foc pînă ce ardeau. Rămășițele le aruncau în groapă și mormîntul era refăcut.

Dacă prin o zdruncinare a sicriului sau altă cauză, se credea că mortul era strigoi, că diavoli se servesc de el și face rău celor vii, singurul mijloc de a scăpa de arătările strigoilor credeau că este: a dezgropa morții aceea, a le smulge inima și a o tăia în bucățele mici, sau a arde cadavrul. Credința că strigoii își cară rudele la cimitir, era așa de înrădăcinată, încît a dat naștere zicalei: „Strigoiul (moroii) își mănîncă mai întîi pe ai lui”.

În vremurile noastre, deși superstiția aceea s-a împuținat, totuși, mulți oameni și în aceste vremuri, i-au măsuri contra facerii strigoilor: feresc pisica să nu treacă peste mort sau peste sicriul lui, că se face strigoi. În unele părți ale țării... prin Moldova, se crede că strigoii ies din morminte în noaptea Sf. Andrei și fac multe

răutăți, atacînd cu furie pe cei vii. Superstiția silește pe cei vii să ia măsurile de apărare, ungînd cu usturoi clanțele ușilor, pe la ușori, ferestre, scară, coș (horn)... și toate deschizăturile prin care ar putea să intre strigoi. Seara, de Sf. Andrei, toți ai casei trebuie numaidect să mănînce mujdei (usturoi pisat și amestecat cu puțină apă) și dacă strigoiul îi provoacă să vorbească, ei să nu răspundă de loc. În noaptea aceea, superstițioșii cred că strigoi se adună în întunericul nopții prin cimitir, prin păduri, locuri retrase... de unde pornesc spre sate, joacă pe la răscruci de drum, se bat cu cuțitele de la melițe...

Pravila mare bisericească (a 1652) glava 378, arată între altele, că: „Unii oameni nepricepuți grăiesc cum de multe ori mor oamenii, că mulți dintr-acei morți se scoală de se fac strigoi de omoară pe cei vii... iar aceia ard pe frații lor creștini, săvîrșind atîta păcat de mare, îngrozește-te soare, acopere-i întunericule și tu pămîntule gemi și-i înghite nu numai pe dînșii, ci și pe cei care-i îndeamnă... Nimeni din creștinii morți nu se fac strigoi, ci aceia-i nălucire diavolească... Deci, cei ce dezgroapă morții și-i ard, comit un mare păcat. Unii ca aceia, de sînt clerici, să se caterisească, și să nu fie împărtașiți decît în ceasul morții; iar de vor fi mireni 20 de ani să se canonisească. La cadavrele acelea, socotite din nălucirea diavolească strigoi, să cheme Preoți, să citească Paraclisul Precestei, să facă Agheazmă mică, să slujească Liturghie, să ridice panahidă în ajutorul tuturor, să facă pomeni cu colivă, să citească molitfele de blesteme și cele două de blesteme de la Botez, stropește cu aghiazmă pe oamenii aflați acolo, aghiazma rămasă o toarnă pe trupul acela, și cu Darul lui Hristos va fugi dracul de acolo...”. Și de aici vedem clar că Biserica a fost și este și în această chestiune pe linia adevărului, pe calea vieții.

Progresele științei medicale răbind mortalitatea, a slăbit mult și credința în strigoi. În unele localități n-a rămas din superstiția aceia decît un vis urît, înspăimîntător. Strigoi nu sînt o realitate, ci o superstiție, o părere mincinoasă, o halucinație, o nălucire diavolească, căzută peste niște creștini de formă, necunoscători ai dreptei credințe creștinești, întunecați la minte, bîntuiți de spiritele rele, de diavoli cu care s-au înrudit prin clewetirea aproapelui, prin jocuri și cîntece curvești, prin beții și felurite blestemății.

2) Moroi este o cumplită superstiție demonică (în limba sirbească mora, înseamnă un fel de demon rău făcător) strigoi mic, provenit din copil nebotezat, care vine noaptea la mama sa cerînd să sugă. Și superstiția asta este o minciună a diavolului (Ioan 8 44; 1 Ioan 3 8). Asta poate fi mai degrabă păcatul nebotezării copilului, o muștrare a conștiinței pentru că părinții n-au spovedit

păcatul, nu ș-au luat canonul cuvenit, n-au făcut roade vrednice de pocăință...

3) Vîrcolac sau brucolac, înseamnă vampir, lup păros, monstru care mănîcă soarele și luna, cînd în realitate ele intră în eclipsă. Alți superstițioși, ca și unii greci moderni, cred că vîrcolacii ar fi niște morți însuflețiți și rău făcători. Alți greci credeau că sînt cadavrele celor excomunicați de Biserică, neputreziți și însuflețiți de diavoli pentru a înfricoșa și chinui pe cei vii. Pentru aceia, unii din viețuitori îi dezgropau, le smulgeau inimile din piept, le tăiau bucăți, ori le ardeau trupul. Și superstiția aceasta nu-i altceva decît o nălucire diavolească.

4) Pricolici sau tricolici, este o superstiție în care se crede greșit că unii morți ies din groapă în chip de lup, cîine monstruos, și îngrozește pe cei vii.

5) Stafiiile este o superstiție mai mult la orașe, în care se crede că: sînt apariții ale unora din persoanele moarte în păcate grele, nespovedite, necanonisite, ce n-au odihnit în mormînt; sau ale acelor morți prin asasinare, sau alte morți năpraznice, care apar prin locurile unde i-au prins moartea, și spre a atrage atenția celor vii și a descoperi misterul năpraznicului lor sfîrșit. În realitate însă stafiile sînt niște: vedenii mincinoase, fantome păruțe, năluciri drăcești, păreri bolnave, de care tot creștinul este îndatorat a se curăți, a se păzi în viitor și a se lepăda de ele pururea.

Dumnezeiasca Scriptură nu are nici un loc în care să arate că ar exista strigoi, moroi, vîrcolaci, pricolici, stafii cu puterile diavolului în ele și lucrătoare în acea privință. Locul citat din Sf. Evanghelie (Mt. 14 26—27; Mc. 6 49—50; Ioan 6 19—20), cînd ucenicii din corabie au strigat speriați, văzînd pe Domnul Hristos venind pe apă către ei, crezîndu-L nălucă (fantomă), nu ne admite a crede așa ceva, deoarece cu adevărat era El Însuși în Persoană, Care spunea: „Nu vă temeți! Eu sînt!” Așijderea nici demonizatul din Gadara, care umbla despuiat și locuia prin morminte, nu era strigoi ci om cu trup și Suflet, chinuit de un legheon (6 000 de draci) și vindecat de Mîntuitorul Hristos (Mc. 5 1—18; Lc. 8 26—39).

Din cele arătate vedem că: credința în strigoi, moroi, vîrcolaci, pricolici, stafii, este o credință rea, drăcească (1 Tim. 4 1), rătăcitoare cu privire la puterile diavolului în trupurile morților, o impietate (nelegiuire) față de rămășițele pămîntești ale repausaților; o tulburare a liniștei și odihnei, de care morții au trebuință.

STRIGOIUL FURĂTOR. Murise bărbatul după o îndelungă și grea zăcere, lăsînd în urma lui mare jale, dar și multă avere. Văduva, îndurerată pînă la disperare, era nemîngîiată, fiindcă soț ca al ei mai rar. Cu gîndul mereu la el, în cîteva seri prin amurg,

i s-a părut că-l vede aevea, chiar așa cum era îmbrăcat mort. Faptul s-a repetat seri de-arîndul, încît soția începu să aibă teamă. Hotărît lucru, bărbatul se făcuse strigoi și rătăcea noaptea împrejurul casei. Nu mai avea curaj să rămînă noaptea singură în casă și a chemat o rudenie, care să-i țină de urît, dar și aceasta, la vremea știută, a început să vadă pe răposat, întocmai ca și gazda. Vestea se duse repede, și în scurt timp, nu numai cei din sat, dar și satele de prin prejur, pînă departe, știură că N. s-a făcut strigoi și vine noaptea acasă. Tot felul de povești se scorniseră pe baza răposatului. Unii spuneau că el făcuse mari nedreptăți în viața lui, alții că omorise în ascuns pe tatăl său, etc. fapte care nu-i dădeau odihnă în mormînt. De cum se însera, nimeni nu mai avea curajul să treacă pe lîngă casa celui ce se făcuse strigoi. Vecinii închideau cu grijă porțile și le incuiuau ca de frica hoților. Nevasta, însoțită de cîțiva oameni cu curaj, s-a dus la cimitir și au examinat cu atenție mormîntul. Nici cel mai mic indiciu nu arăta că s-ar fi mișcat ceva, nici urmă nu se cunoștea că pămîntul de deasupra ar fi fost umblat. Nu știau ce să mai creadă, căci misterul acesta le zăpăcise mințile.

În cele din urmă lucrurile s-au lămurit singure, cînd văduva, voind să vîndă griul, a observat la măsură o lipsă importantă, prin nimic justificată. Un vecin viclean și fără conștiință, jucînd el însuși rolul strigoiului, imitînd îmbrăcămîntea și mersul răposatului, reuși să vîre spaimă în întreg satul. Profitînd de timpul cînd lumea stătea sechestrată în casă de teama strigoiului, lucra în voie cu chei potrivite pe incuietorile de la magazia mortului. Iată, cum unii oameni abuzează de-o credință deșartă pentru ași face interesul lor... și cîte crime și nelegiuri nu se săvîrșesc sub masca stafiilor și a strigoilor!!! *

Am crezut în ghicirea cu: papagalul, șoarecul alb ori negru? (f)

f) PREZICERI ÎNȘELĂTOARE CU: PAPAGALUL, ȘOARECELE.... Nenumărate sînt felurile prezicerilor mincinoase, căutatul norocului, vîrstei... în care unii înșeală lumea, spunînd că ei pot ghici viitorul, sfîrșitul sau norocul omului. Țigăncile ghicesc cu bobii, cu cărțile, cu ghiocul, în palmă... Alții ghicesc cu planeta, zodia, psaltirea, pravila. Alți vicleni cu papagalul, cu șoarecii... care sînt învățați să tragă cîte un bilet, mai mare sau mai mic, după punga omului prost. Privitor la acestea putem spune, fără nici o sfială, că cei ce cred că păsările sau șoarecii pot afla și spune viitorul omului, n-au mai multă minte decît acele vietăți. În adevăr, cine poate cunoaște viitorul omului afară de singur Dumnezeu? Nimeni. Numai El este Acela Care vede și cunoaște toate: cele din trecut, din prezent și din viitor, și chiamă pe cele ce nu sînt ca și

cum ar fi (Evr. 4 13). Deci, cei ce zic că pot ști viitorul, presupun nebunește că sînt a-tot-știutori ca și Dumnezeu. Astfel, nici în glumă nu este iertat cuiva a lăsa să i se prezică viitorul, pentru că și în felul acesta se face părtaş păcatului acelui înșelător.

Dumnezeu pedepsește foarte aspru pe cei ce caută viitorul. În cartea Leviticului a poruncit ca unii ca aceștia să fie lepădați din popor. Împăratul Ohozia, fiind bolnav, a trimis niște slujitori ai săi la Acaron să întrebe pe Baal-Zebub, dacă se va vindeca. Proorocul Ilie întîlni pe acei trimiși ai împăratului și le porunci, zicîndu-le: „Întorceți-vă la împăratul vostru care v-a trimis, și spuneți-i: Iată ce zice Domnul: Oare nu este Dumnezeu în Israil, de vă duceți să întrebați pe Baal-Zebub? Pentru aceasta — așa zice Domnul Dumnezeu — nu te vei mai scula din patul tău, ci vei muri... După aceasta Ohozia a și murit în scurtă vreme, după cuvîntul Domnului, rostit prin Ilie (4 Imp. 1; D.C. o.c. 68—70).

CU CREDINȚA ÎN VRĂJITORI ȘI-A PIERDUT VIAȚA ȘI SUFLETUL. Gauter, rudă de aproape cu regele Scoției Iacob I, merse odată să-și afle viitorul la unul care căuta de noroc. Acela i-a prezis că va fi încununat în fața poporului. El crezu că va fi încununat ca rege, de aceea a făcut conspirație ca să omoare pe rege. Dar a fost descoperit și osîndit la moarte... (D.C. o.c. 70).

Am crezut în ghicirea cu: pravila, psaltirea, cheia Bisericii? (u).

u) GHICIREA CU OBIECTELE BISERICII ESTE UN PĂCAT MONSTRUOS. Ghicitorii aceștia care amestecă în ghicitorile lor și obiectele Bisericii, chiar și rugăciuni, Semnul Sfintei Cruci, Numele lui Dumnezeu, al Maicii Precistei și al Sfinților, păcătuiesc foarte greu. Se canonisesc 20 de ani; iar cei ce aleargă la ei să le ghicească 6 ani se canonisesc... „pentru că ce legătură poate să aibă dreptatea cu fărădelegea? Sau ce împărțășire are lumina cu întunericul? Sau ce unire are Hristos cu Veliar? Sau ce tovărășie poate fi între un credincios și un necredincios? Sau ce legătură poate fi între Biserica lui Dumnezeu și idoli?” (2 Cor. 6 14—16; comp. Lev. 19 26, 31; 20 2, 6; 2 Lege 18 10—11; 4 Imp. 21 6). Astfel, păcătuiesc groaznic toți aceia care îndrăznesc să ghicească cu cheia Bisericii, cu Psaltirea și cu alte obiecte Sfinte, ca niște necredincioși. Aceia se înșeală amarnic, crezînd că pot să bea totodată și Paharul Domnului și paharul dracilor, că pot lua parteși la Masa Domnului și la masa dracilor! (1 Cor. 10 21).

Am crezut în ghicirea cu: ceară, plumb, cositor, legarea bărbaților pentru a nu se împreuna cu femeile lor, în legarea gurii lor? (v)

v) Canonul 65 al Marelui Vasile poruncește ca: vrăjitorul și cel ce varsă ceară, plumb, cositor, sau care leagă bărbatul și muierea să nu se împreune, sau va face alt fel de vrăji, acela 20 de ani să nu se Cuminece (P.M.B. gl. 328).

Am crezut în roșu de deochi pus la copii, animale... în baeri, țiduli? (z)

z) IDOLATRIZĂRI CU: ROȘU DE DEOCHI, BAERI DE JUNGHI, ȚIDULI DE BRÎNCĂ. Aceste credințe deșarte sînt păcate grele, fiindcă abat pe cei ce se țin de ele de la dreapta credință și din calea vieții în prăpăstiile pierzării. Sf. Ioan Hrisostom, încurajînd dreapta credință în Dumnezeu, înfierează cu mare asprime credințele deșarte: în țiduli, descîntece de deochi, etc. „Dacă suferi durerile — zice el — și mulțumești lui Dumnezeu, te-ai învrednicit de cununa muceniei. Copilul tău este bolnav poate, și mulțumești lui Dumnezeu pentru aceasta? Ei bine, în această mulțumire îți stă cununa. Ce durere poate fi mai mare decît aceasta? Și totuși, această durere nu te poate sili nici măcar a scoate un cuvînt din limba ta. Poate că a murit copilul tău, și totuși tu îi mulțumești? Ai devenit atunci fiica lui Avraam, căci și el, dacă nu cu propria sa mîină a sacrificat, cel puțin nu s-a scirbit cînd i s-a cerut de a sacrifica pe fiul său, ceea ce este de-o potrivă. El nu s-a întristat lîndu-i-se înapoi darul ce-i acordase Dumnezeu. Poate că și copilul iarăși s-a îmbolnăvit, și tu nu i-ai atîrnat la gît hîrtiuți băbești? Ei bine, acest fapt ți se va calcula ca o jertfă, căci ai jertfit copilul tău Voinței (lui Dumnezeu) cei sănătoase. Că ce este dacă toate acele vrăji nu folosesc la nimic, ci sînt bune numai de înșelăciune și ridiculare? Și cu toate acestea, au fost și sînt încă femei, care dau crezămînt la semenea nimicuri, zicînd că folosesc vrăjile și descîntecele, și poate mai degrabă ar prefera ca să-și vadă copilul mort, decît să fie împiedicată de la această idolatrie. Deci, după cum acea babă care descîntă sau face vrăji — fie copilului, bărbatului, fie femeii sau altuia dintre cei iubiți — este idolatră, tot așa idolatră este și aceia ce a chemat-o, pentru că și ea ar fi jertfit idolilor, dacă trebuia să jertfească, și chiar a făcut cele premergătoare jertfei, pentru că acele hîrtiuțe atîrnate de gîtul bolnavului — oricît de mult ar filozofa cei ce profită din aceste nimicuri, zicînd că: „Noi invocăm pe Dumnezeu, și nimic alta nu facem“, și că este creștină și credincioasă acea babă, și altele de acest fel — nimic alta

nu sînt decît idolatrie. Ești creștină și credincioasă? Fă Semnul Sfînteii Cruci și zi: „Această armă o am numai, aceasta îmi este doctoria, altceva nu știu!“ Fă rugăciuni, Aghiazmă cu molitfele contra deochiului, de desfacerea farmecelor, pentru izbăvirea din orice boală sau rău.

Spune-mi te rog: Dacă ar veni doctorul, și în loc să prescrie doctorii el ar descînta, oare l-am mai numi doctor? Nicidecum, pentru că nu vedem doctoriile cele obișnuite în medicină. Tot așa și în cazul de față, cînd nu vedem cele ale Creștinismului. Altele iarăși adaugă în descîntecele lor nume de riuri, și în fine, cutează a face multe înșelăciuni de acestea. Ei bine, iată o spun și vă previn pe toate, că dacă se va mai descoperi cineva făcînd de acestea, fie că ar lega hîrtiuți la gîtul bolnavului, punînd (roșu de deochi la copii, pisici, căței, porci, miei, oi, iezi, capre, viței, vaci, boi, cai...), fie că ar descînta, fie, în fine, orice din meșteșugul acesta murdar, nu voi cruța de loc.

„Dar ce — zici tu — să-mi moară copilul?“ Dacă el trăiește în urma acestora, atunci a murit; dacă însă fără acele descîntece a murit, atunci trăiește. Acum cînd tu vezi pe fiul tău ducîndu-se la curve, dorești ca să-l înghită pămîntul de viu, și zici: „Ce folos dacă trăiește?“ Și cînd îl vezi că se primejduiește în mîntuirea lui, voiești să-l vezi încă viu? N-auzi pe Hristos, Care zice: „Cine-și va pierde Sufletul său pentru Mine... îl va afla pe el; și cine va vrea să-l mîntuiască, pierde-l va pe el“? (Mt. 16 25). Crezi tu celor zise aici, sau poate că le consideri de mituri (nimicuri)? Spune-mi te rog: Dacă cineva ți-ar zice: „Du copilul (bolnav) în templul idolilor, și va trăi“; oare ai primi? „Nu“ — zici tu. De ce? „Pentru că acolo — zici tu — îl vor sili să se idolatrizeze, pe cînd aici nu este idolatrie, ci un simplu descîntec“. Aceasta este judecată satanicească, aceasta este meșteșugire diavolească, ca să astupe rătăcirea, și doctoria cea ostrăvitoare să o deie în miere. Fiindcă diavolul nu poate să momească pe altă cale, a apucat pe calea aceasta a descîntecelor și a ațîșoarelor la grumaz. Cu chipul acesta Crucea se necinstește, iar zgardele și descîntecele sînt cinstite; Hristos este defăimat, iar în locul Lui este introdusă o babă beată și neroadă. Taina noastră creștinească este călcată în picioare, iar rătăcirea și înșelăciunea diavolului dăntuiesc...

„Și pentru ce — zici tu — nu ceartă Dumnezeu pe cei ce caută ajutor în asemenea lucruri?“ De multe ori te-a certat și totuși nu te-a convins, iar la urmă te-a lăsat în rătăcire, după cum zice și fericitul Pavel: „I-a dat pe ei Dumnezeu în minte neiscusită, a face cele ce nu se cade“ (Rom. 1 26). Asemenea fapte nu le-ar putea suferi nici chiar un elin, de va avea minte.

Se spune că odată era în Atena un demagog, care purta la gît asemenea zgarde. Într-una din zile, văzîndu-l un filozof — dascălul său — l-a înfruntat în drumul mare, l-a dojenit, l-a mușcat cu vorbele și l-a ridiculizat. Așa de prost ne găsim și noi față de morala și credința noastră creștină, încît am ajuns a crede și în asemenea nimicuri! „De ce nu sînt și astăzi — zici tu — de cei ce vindecă boalele și înviază morții?” Însă te întreb și eu: De ce nu mai sînt și azi de cei ce disprețuiesc viața prezentă? Ce? Oare noi slujim lui Dumnezeu cu leafă? Cînd natura omenească se găsea mai slabă și mai neputincioasă, cînd trebuia a se sădi credința, erau mulți și de aceștia; astăzi însă Dumnezeu nu mai voiește ca noi să depindem de asemenea minuni; ci să fim gata spre moarte. De ce te încrezi în viața prezentă? De ce nu le vezi pe cele viitoare? Pentru cele din viața prezentă primești să faci chiar și idolatrie, iar pentru cele din viața viitoare nu poți suferi nici măcar o întristare? De aceia nu mai sînt astăzi care să facă minuni, pentru că viața viitoare nu are nici o valoare înaintea noastră, pentru ea nu facem nimic, pe cînd pentru viața de față nu ne dăm în lături de a suferi orice.

Ce voi zice apoi și de alt rizilic, cînd asemenea babe aduc ca leac spuza, funinginea și sarea? Iarăși aduc pe baba vrăjitoare la mijloc. „Copilul a fost deochiat” — zici tu. Cu adevărat că este de rîs și rușinos acest lucru. Dar pînă cînd oare asemenea copilării? Pînă cînd cu asemenea drăcii? Cum să nu rîdă de noi elinii? Cum să nu ne ia în bătaie de joc, cînd le spunem, că puterea Crucii este mare? Cum au să creadă ei, cînd ne văd întrebuiînd asemenea mijloace de care și dînșii rîd? Pentru aceia Dumnezeu a lăsat doctori și doctorii? „Dar ce? — zici tu — Să las copilul să moară dacă ei nu-l pot vindeca?” Dar unde se duce copilul tău, nefericitule (nefericit-o)? La ce tiran se duce? Spre care demoni pleacă de aici? Oare nu se duce la cer? Oare nu se duce la Stăpînul său? De ce plîngi? De ce te vaiți? De ce te jalești? De ce iubești pe copilul tău mai mult ca pe Stăpînul? Oare nu de la El ai copilul? De ce ești nemulțumitor? Iubești darul mai mult decît pe cel ce ți l-a dăruit? „Dar sînt prea slab — zici tu — și mi se zguduie cele dinăuntru ale mele”. Pune însă în fața acestor contrarietăți frica de Dumnezeu, pentru că dacă în relele corporale, ceea ce este mai puternic, scoate și astupă ceea ce este mai slab, ca de ex.: antidotul care astupă efectele otrăvii, cu atît mai mult în relele spiritului, frica de Dumnezeu alungă frica și supărarea...” (Om. VIII-a c. Cols.).

Am purtat cercei, inele... cu credința deșartă că orice vorbe rele, blesteme aș zice, cad pe ele? (x)

x) Și aceasta-i o credință deșartă, prostească, diavolească (1 Tim. 4 7). Cei ce vor să se încredințeze de acest adevăr, să-și închipuie că s-ar lovi cu o piatră, băț, pumn... în cap, oare ar cădea durerile, pe cercei? Ori pe cap? Dacă ar lovi cu ceva în cap pe copiii ei, oare ar cădea durerile acelea pe inelul ce-l poartă în deget? Nu. Așa dar și asta-i o credință deșartă, drăcească, prostească!

Am purtat pelin la Rusalii? Am uns intrările casei cu usturoi? (y)

y) Cei ce poartă pelin la Rusalii, cu credința deșartă de a nu-i vătăma Rusaliele, așijderea și cei care ung toate intrările casei cu usturoi în noaptea spre Sf. Andrei... cu gîndul superstițios de a scăpa de strigoi, păcătuiesc greu. Prin acea faptă își arată necredința și întunericul superstițiilor în care s-au cufundat (Vezi și pg. 655—657 din această carte).

249) **Am citit și țin în casă și cred în cărți de samcă, Sisoe cu avestița, de semne, zodii, planete, gromovnic și minciuno-explicarea lor, de descîntece, ghicitorii, vrăji, farmece, în minciuno-dezlegarea lor?**

250) **M-am dus la descîntători, ghicitori, fermecători?**

251) **Am descîntat, ghicit, vrăjit (w), fermecat?**

w) Meseria vrăjitoriei, a conlucrării vrăjitorilor sau vrăjitoarelor cu diavolul, este foarte străveche. S-a crezut și se mai crede că: între vrăjitori și toți dracii din iad, cu care se unesc și lucrează, se încheie o alianță, un fel de învoială, legătură, cu obligații reciproce. Diavolul, care s-a obrăznicit a ispiți chiar și pe Mîntuitorul, zicîndu-I: „Toate acestea Ți le voi da Ție, dacă Tu căzînd Te vei închina mie” (Mt. 4 9; Lc. 4 5—8), pentru cîștig necurat, atrage pe vrăjitori de partea sa, ca să se muncească cu el în iad. Vrăjitoarele se dau diavolului cu sufletul spre muncire veșnică în iad: iar acela le pune la dispoziție puterile lui drăcești, de care ele se folosesc pentru un cîștig blestemat. Răutatea, vrăjitoria, ambiția, lăcomia, zavistia, gelozia, vanitatea și alte patimi rele, îi fac pe mulți să alerge la ajutorul vrăjitorilor. Din cîrdășia vrăjitorilor cu diavolul, curg blestemele isprăvi infernale: schimonosirea, pocirea fețelor, oprirea creșterii copiilor, provocarea dragostelor păcătoase (anormale), spargerea caselor (căsnițiilor), luarea rodului holdelor, fructul vitelor, puterii oamenilor, căderea în felurite primejduiri, boale și morți năpraznice. O parte foarte rea și primejdioasă sînt și feluritele otrăviri date acelor pe care-i vrăjesc. Vrăjitoria nu atît prin efectul ei, ci prin perturbările produse în omenire, este una din cele mai groaznice superstiții. Biserica Vechiului și Noului Testament oprește cu desă-

virşire vrăjitoria şi alergarea la meşteşugurile ei satanice. Dumnezeu-iasca Scriptură opreşte categoric orice fel de vrăjitorie. „Să nu alergaţi la... vrăjitori. Să nu vă întinaţi cu ei” (Lev. 19 31; Num. 23 23). „Să nu vrăjiţi, nici să ghiciţi” (Lev. 19 26; 2 Lege 18 10—13; 2 Paral. 33 5). „Dacă vreun Suflet va alerga la... vrăjitori... Eu — zice Domnul — voi întoarce Faţa Mea împotriva Sufletului aceluia, şi-l voi pierde din poporul său... Bărbatul sau femeia care vor merge... de vor vrăji, să moară neapărat, cu pietre să fie ucişi, că singele lor este asupra lor” (Lev. 20 6, 27). „Vrăjitorii vor fi batjocoriţi” (Mih. 3 5—8).

În Biserica creştină ni se arată în mai multe locuri ale Noului Testament cum vrăjitorii sînt pedepsiţi şi vrăjitoria a fost părăsită de bună voie.

Simon Magul, vrăjitorul, botezîndu-se dar umblind tot cu amăgiri în popor, e înfruntat de Apostoli şi chemat la pocăinţă (F. Ap. 8 9—24).

Baar-Isus sau Elima, Iudeu vrăjitor, întîlnind pe Apostoli în insula Pafos, voia să reţină pe proconsulul Serghie-Pavel de a se converti la Creştinism. Sf. Ap. Pavel observînd, îl muştră aspru, numindu-l: „Fiul diavolului, plin de toată viclenia”, şi-l pedepseşte cu orbirea (F. Ap. 13 6—12).

Mulţi din cei ce se îndeletniceau cu vrăjitoria, auzind propovăduirea Apostolilor şi minunile care se făceau, credeau, se mărturiseau, îşi descopereau faptele lor, şi aducîndu-şi cărţile de vrăjitorii (care probabil conţineau formule de chemarea dracilor şi ritualul vrăjitoresc), le ardeau înaintea mulţimei noroadelor. Cărţile acelea vrăjitoareşti, trebuie să fie fost multe sau voluminoase, căci costul lor se urca la suma colosală de 50 000 de bani de argint (F. Ap. 19 18—19). Oamenii aceia, cufundaţi în vrăjitorii, înţelegînd că vrăjitoriile sînt o piedică şi primejduire şi numai în Hristos este mîntuirea, au suferit de bună voie şi din convingere acea mare pagubă.

UCIGAŞĂ PRIN VRĂJITORIE. Nu ştiu cum se făcuse, că Frusina, fată chipeşă şi cu oarecare avere, rămăsese nemăritată. Pierzînd nădejdea că o va mai lua vreun flăcău, ca să nu îmbătrînească deabinelea, puse ochii pe Nicolae Dosanu, bărbat înşurat, cu un copil şi altul pe drum. Pentru aducerea la îndeplinire a acestei dorinţe, îşi puse toată nădejdea în baba Floarea, vrăjitoare vestită prin prejur, care lucra cu necuratul şi izbutea în toate. Ori ce şi ori cît va cere, îi va da, numai să-şi ajungă scopul. S-a dus la vrăjitoare, pe care a găsit-o tare ocupată cu o multime de oale şi crătiţi, care ferbeau înfundate pe vatră. Tocmela a fost scurtă, tot astfel şi planul de lucru. Gheorghişa, căci aşa se numea nevasta lui Dosanu, va muri

din naştere sau la naştere, iar gîndul bărbatului va fi îndreptat spre Frusina.

Trei nopţi la rînd, baba Floarea dezbrăcată şi cu părul despletit, după ce se potolea lumea, îşi lua biciul în mînă şi pornea spre gîrlă. Ajunsă aici, intra sub pod şi bătînd apa cu biciul, rîstă cu voce plîngătoare: „Tu scaraoschi, tu aghiută, tu michiduţă, cu toată ceata, să v-adunaţi şi să plecaţi, să căutaţi ţara în lung şi-n lat şi aici în sat pe Gheorghişa s-o găsiţi şi s-o pociti, s-o îmbolnăviţi şi s-o omoriţi...” Rostind aceste vorbe, i se părea babei Floarea că apa începe să clocotească şi din ea ieşeau mulţime de diavoli, negri ca păcatul şi cărbunele. După ce se adunau pe pod, porneau spre sat. În acele nopţi Gheorghişa fu apucată de durerile neştării, şi după multă patimă, născu un copil mort. Durerile, în loc să se aline, mai mari s-au făcut şi pîntecele s-a umflat şi întărit. Lehuza a fost apucată de ferbinţeală mare, iar faţa i s-a roşit ca sfecla.

De la un timp a început să vadă nişte ţapi cu coarne, care căutau să intre pe uşă şi să se repeadă la ea. Vorbînd parcă în neştire, Gheorghişa speriată, striga: „Nu mă lăsa taică, ţine-te taică, uite necuraţii se reped să mă împungă”. Bietul tată-său îndurerat şi neputincios, îi spunea că nu se vede nimic, dar ea continua să strige şi să facă gesturi de apărare. O săptămînă întreagă a dus-o astfel, luptîndu-se cu moartea şi cu duhurile rele, pînă ce şi-a dat sfîrşitul. După trei luni, Frusina a ajuns nevasta lui Nicolae. Îşi ajunsese scopul.

Născînd în necuraţenie şi cu moaşă empirică, Gheorghişa s-a infectat de febra puerperală. În timpul căldurilor mari, aiurînd şi potrivit mentalităţii superstiţioase a satelor, în aceste halucinaţii vedea numai diavoli. N-a fost mare greutate ca Frusina să-i ia locul rămas liber; iar părerea generală a fost că ea i-a pricinuit moartea.

ÎNCREZÎNDU-SE ÎN VRĂJITOR, Ş-A PIERDUT: BANII, VIAŢA ŞI SUFLETUL. În anul 1617 s-a întîmplat un caz foarte înfiorător. Trăia în Belgia un om foarte bogat, care avea un duşman în ţara vecină. El voia să-şi răzbune pe duşmanul său, dar nu putea merge la el. Atunci se duse la un vrăjitor şi-l rugă să-i stea în ajutor ca să-şi omoare vrăjmaşul din depărtare prin farmece. Acela se învoia pentru o sumă mare de bani. Astfel, îl duse într-o pădure, unde vrăjitorul făcu un cerc pe pămînt şi-l puse să se culce pe pămînt, după ce mai întîi îi legase mîinile şi ochii ca să nu vadă. Cînd totul fugata, luă securea şi-l lovi în cap, încît muri în acea clipă! (D.C. o.c. 70—1).

252) Sînt superstițios? (k)

k) SUPERSTIȚIILE. Toate popoarele, indiferent de gradul de cultură și civilizație, practică superstițiile, care în genere sînt cam aceleași. Deosebirea reprezintă nota specifică a regiunilor și popoarelor, iar asemănarea genetică, indică o origine comună — păgînismul. Noi Români, ca urmași ai unor popoare păgîne, păstrăm din politeismul lor, ca moștenire strămoșească, credința în iele, smei, vircolaci, vintoase, rusalii, muma pădurii, muma ploii...

GRUPAREA SUPERSTIȚIILOR. Ca manifestări ale unor credințe deșarte, cu mare înfrîngere în viața omenească, superstițiile se pot grupa după diferitele relații ale omului cu:

Dumnezeu — destinul, norocul, aflarea viitorului.

Sănătatea sa — descîntecele, talismanele (amuletele).

Spiritul rău — venerarea diavolului, invocarea și colaborarea cu el în vrăji, farmece, animarea strigoilor.

Morții — invocarea și consultarea spiritelor celor morți (necromanția, spiritismul).

Cultul religios — anumite abuzuri cu Sfintele Taine și rituri creștine. Practici nejustificate în cult, d.p.: cămăși de bolnavi ori pentru noroc... băgate în Sf. Altar, puse pe sub poalele Sfintei Mese, ori pe Sf. Proscomidie!!! așa cum sînt ele! Cînd mirenilor le este interzis a intra în Sf. Altar. Așijderea și altele. Felurite întîmplări și acte independente: strănutat, sughițat, clătirea ochiului stîng sau drept... ori a altor părți ale trupului, răsturnarea solniței cu sare sau piper, vărsarea untului de lemn din candelă, călcarea cu stîngul, felurite întîlniri în cale cu: Preot, iepure, cu vase goale, și altele...

Femeilor lesne crezătoare și mai ales celor leneșe, atîta le trebuie: Să audă că în cutare sat a orbit cutare Sandă ori Mandă, pentru că a prins cu acul într-o Vineri o spărtură sau un nasture la cămașa copilului ori a bărbatului. Că Sitei i-a căzut vițelul în puț, pentru că n-a ținut Joile! Atît le trebuie ca să se jure pe Sfîntul Haralambie, marele Mucenic Trofim, blestemînd că n-au să mai pună mina pe lucru în anumite zile lucrătoare cîte zile vor mai trăi. Bat-o Dumnezeu de muncă! Nu poți tu creștine nici cu gîndul să gindești, cîtă pacoste este pe o femeie! Ar vrea să muncească și n-are cînd, că în fiecare zi este „legat” cîte un lucru cu „legătură mare”; iar cu legătură mică sînt legate aproape toate.

1) Lunea este capul săptămîinii. Nu este bine — zic superstițioșii — să dai nimic din casă, că este pocinog, și ai să tot dai săptămîna întreagă. Nu e bine nici să lucrezi nimic afară din casă. N-ai să sapi, n-ai să seceri, nici să aduni fîn, nici măcar să culegi sur-

cele. Vai de mine, nu știi surată că Lunea esre rea de apă? Aduce ploaie și înnecuri; și de lucrezi Lunea, nu-ți mai crește părul, de ești fată, și-ți cade de ești nevestă. Ș-apoi ce să mai lucrezi Lunea? Nu ești destul de obosită de hora de ieri, și nu ți-e capul ca oala spartă de puiul de chef ce s-a încins cu basamac la cîrciumă? Las-că este mare săptămîna, este destulă vreme și de lucrat!

2) Marțea nu este bine de plecat la drum, nici să ieși la cîmp, că este rea de boală și de lupi. Să mă fi tăiat și eu n-aș fi crezut că vine Marțea și ia mintea și glasul nevestelor care torc Marțea. Te pui cu necuratul? Ba și muma pădurii se ține de tine, și Drăgaica, ba te umflă și Rusaliile, și rămii oloagă. Bată-te pustia furcă, da să nu mai vezi în casă fir de ață în viața ta, și să n-ai cămașă cu ce să te îmbraci cînd îi muri, și mina pe furcă Marțea să n-o pui.

3) Să trăiești cinstită Miercuri, că ești zi mare și mijloc de săptămîna. Cine-o pune mina pe sită să cearnă, focul lui Dumnezeu cerne pe capul ei. Și bube să facă pe cap, albe ca tărițele ce rămîn în sită, și junghiuri prin cruce, și să nu aibă astîmpăr ca și făina cînd o cerni, și frămîntată să fie de necazuri și de rele ca aluatul din albie, cînd îl frămînti. Nu este bine Miercurea nici să bați porumb din albă, cînd îl frămînti. Nu este bine Miercurea nici să bați porumb nici să alegi fasole s-o pui la foc, nici să speli hainele, nici să întinzi pinza la soare, căci toate așa ți se întîmplă cum le faci pe semnul lucrării, și bătută ai să fii de draci în beznă ca porumbul în saci, și întinsă pe cărbuni aprinși ca o pinză la soare, și zolită în cazanul iadului ca o cămașă care o zolești în mîini să scoți murdăria din ea, și cum storci cămașa udă după ce o invirtești sul, așa te-or stoarce balaurii între ghiare în cealaltă lume.

4) Joi este zi legată: Cine fierbe cămăși ori face leșie Joia, ori cine pune cloșcă, ori ia ouăle din cuibar, vai de ea și de satul ei! Că peste capul ei se vor aduce junghiuri și săgetături; iar peste sat piatra cit nucile, fulgere și trăsnete. Cine se spală Joia își aduce boală în oase și urît în casă. Numai cheful este bun Joia și pețitul, apoi logodnele și nunțile cu ospetele, ca de obicei! Cine-o zice că nu-i așa, să dea Joimărița peste el!

5) O, d-apoi Vinerea, sfînta sfîntelor și ziua luminilor. Vinerea nu este bine să lucrezi nimic pe Sfînta lume, că toate relele din lume stau în mina Sfintei Vineri. Cine coase, își coase gura: cine toarce își toarce mațele; cine țese își scoate singur ochii pe cea lume... — ei, dar astea sînt nimicuri! Cine-și taie unghiile, își pune spini pe drumul pe care va merge ea desculță la Județ; cine se spală pe mîini n-are parte de colivă; iar cine ațîță focul, își ațîță focul de sub cazanul în care va fierbe ea în iad. Mai poftim, dacă ești femeie cuminte, să lucrezi Vinerea.

6) Simbăta este ziua morților. Cine mătură prin casă, cine așterne patul, cine aduce apă... supără pe morți, căci ei cred că le stai

cu mătura de pază, și-i alungi și că nu le dai voie să se odihnească în casa ta și în patul tău. Să nu te puie Dumnezeu să pleci la drum Sîmbăta, că și Marțea, căci în aceste două zile a fost urzeala lumii: Marțea s-a pornit lumea și Sîmbăta s-a încheiat și este rău de te pui cu Dumnezeu la întrecere. Moarte năpraznică îți vine dacă te apuci să coși cămașa Sîmbăta! De cîstit este bine să te cîstești Sîmbăta, că de bei ceva, bei pentru Sufletul morților, că este ziua pomenilor; încolo,

Sîmbăta de-o lucra moașa,
Oi lucra și eu și nașa.

7) Singură piața Duminică este zi cu îngăduială. Vineri n-ai putut cirpi ceva la haine și cămăși, că este cu primejdie. Sîmbăta n-ai putut să te speli și să te lai pe cap, că „scormonești morții”. Duminica de!... mai coși ici-colea, că doar Dumnezeu știe că ai copii și trebuie să le cîrpești peticele, și te iartă. Și să te speli pe cap este bine; dar cînd o fi Preotul în Biserică—dar cînd vrei? Că după Sfînta Slujbă, să fii și tu gata de cîrciumă, că se adună creștinii (de formă goală) și începe și hora, ș-apoi, trebuie să fii și tu acolo de la început.

Și așa, cu poznașele astea de zile, ai mai lucra cite ceva și n-ai cînd!

Am crezut că-i semn rău cînd îmi iese înainte: un Preot, iepure sau cineva cu vasul gol? (a)

a) **SUPERSTIȚIOȘII CRED CĂ ESTE SEMN RĂU CÎND LE IESE ÎNAINTE PREOT, IEPURE, SAU CU VASELE GOALE.** Aceasta-i o credință deșartă, primejdioasă, care periclitează mîntuirea Sufletelor. Credința unora că le merge rău dacă le iese un Preot în cale, este o manifestare a vrăjmășiei păgînilor și mai cu seamă a evreilor fanatici, care pentru talmud au nesocotit Cuvîntul lui Dumnezeu și mîntuirea lor. Evreii, în cursul vremilor, au persecutat și omorît pe trimișii lui Dumnezeu pentru că luptau să-i scoată din întuneric la lumină, din capcanele diavolului în libertatea sfîntă. Aceasta au făcut-o ei și cu Mîntuitorul Hristos Fiul lui Dumnezeu și cu Sfînții Apostoli. Așa au făcut și fac ei și cu Biserica lui Dumnezeu în toate vremile. Multe curse și eresuri de pierzare au clocit și clocesc ei, mai ales prin acele hrube francmasonice. Una din ramurile activității lor infernale, este magia neagră, din care izbucnesc și se alimentează feluritele manifestări jignitoare prestigiului Preoților, defăimarea Bisericii străbune Ortodoxe, nesocotirea și abandonarea Divinelor învățături existente în Tezaurul Ortodoxiei, profanarea celor Sfinte, etc. Fiara aceasta apocaliptică

(Apc. 12; 13) prin magia neagră și felurite mijloace infernale, a lucrat și lucrează tacit și camuflat la descresținarea, ateizarea, abrogarea prin felurite rituri, la aparență neînsemnate, mărunte, stupide și pline de otravă ucigătoare Sufletelor. Iată pricina slăbirii simțămîntului religios la noi Români; și iată de unde vine că Preoții noștri nu sînt băgați în seamă, ba ceva mai mult. tot prin evrei, păgîni, superstițioși, s-a vîrît în popor credința falsă că: „de-ți iese Popa înainte, nu-ți mai merge bine deloc”, și cite alte ponoase la adresa Preoților, pe cînd pentru rabinii și hahamii evreilor, se zice că este mare păcat a-i vorbi de rău!

Adeseori s-a observat de mulți, cum unii creștini și creștine, cruzi la minte, la aparență oameni în toată firea, își manifestă superstițiile lor și prin felurite ciudățenii satanice cînd se întîlnesc cu Preoții în calea lor. Rămii uimit cînd vezi oameni și femei în toată firea, creștini botezați (dar goi înlăuntrul lor de învățatura, credința și viețuirea creștinească, ca și cucuta și nucile seci) că-și pierd cumpătul cînd în calea lor dau cu ochii de un Preot Creștin. Unii se strîmbă și-l bodogănesc. Alții drăcuie și înjură țigănește, scîrbos. Unii blestemă, ocărăsc și scuipă, ori își fac fel de fel de noduri la fulare, la batiste, bombănind cu nervozitate și înfrigurare de te face să crezi că nu sînt în toate mințile. Alții mai neciopliți, întorc neted spațele Preoților, sfîdîndu-i cu felurite maimuțări, trec repede pe dinaintea Preoților întîlniți, tăindu-le calea, ori se țin cu degetele de un nasture de la haină, alții mai întunecați de părțile rușinoase. Unii, la întîlnirea cu Preot dau doi -trei pași înapoi, ori se reazimă de zid sau de gard, alții și mai neciopliți, fără a se mai sinchisi de privirile lumii mai luminate și cu bun simț, se dedau cu obraznicie infernală la unele mișcări spurcate, despre care, după cuvîntul Apostolului, este rușine numai a le spune: „Cele ce se fac... de către dinșii, rușine este a le și grăi” (Efs. 5 12; comp. 2 Petru 2).

S-au văzut uneori școlari și școlărițe ce veneau gălăgioși pe stradă, și la întîlnirea cu Preotul, despărțindu-se în două taberi, l-au ocolit de departe, după care reunindu-se, rîdeau cu hohot... asemenea copiilor din Betel care batjocoreau pe Preotul Elisei, zincîndu-i: „Sus chelule sus”, pentru care au fost blestemați și sfișiați de doi urși (4 Imp. 2 23—24). Disprețul dat Preoților se întoarce asupra acelor nesocotiți creștini în blestem, fără să știe: cum, unde și cînd.

Creștinilor! Creștinelor, care mai aveți minte în cap și Suflet viu în corpul vostru, luați seama bine de voi înșivă, că nu întîlnirea cu Preoții Bisericii este piață rea sau semn rău; ci întîlnirea cu păcatele, petrecerea în păcate. Așa dar, cînd ieșiți din casă și porniți în cale, să vă păziți nu de a vă întîlni cu Preotul lui Dumnezeu; ci

de a vă întâlni cu vreun păcat, ori de a săvârși vreun păcat. Iată de ce trebuie să vă păziți și ce trebuie să ocoliți...

Acești îmbătați de magia neagră sînt vrăjmașii și profanatorii Crucii lui Hristos (Filip. 3 18—19). În loc de a se îngrădi creștinește în timpul rugăciunilor cu Semnul Sfintei Cruci, după rînduiala Ortodoxiei noastre (Vezi M.O. o.c. p. I-a întreb. 51), ei mătăhăiesc, batjocorind Semnul Sfintei Cruci. Unii din aceștia mișcă mina dreaptă pe piept ori pe pîntece, de parcă s-ar apăra de muște, sau ar imita pe țiganii care cîntă cu cobza. Alții, după ce pogoară mina dreaptă de la frunte în jos, n-o mai ridică să o pună după rînduială la umărul drept și sting; ci o pun acolo jos, în dreapta și în stînga pîntecelui. Eu mă gîndesc cum or fi privind adevărații Creștini, luminați de sus, și mai ales Domnul Hristos cel răstignit, acele caricaturi cu pretenție de Semnul Crucii?! Aceștia ce caricaturizează Semnul Sfintei Cruci pe fețele lor, ignorează adevărata credință, înlocuind-o cu felurite superstiții, idolatrii sistematizate și rituri masonice, sfidează chiar și pe Preoții cei mai zeloși, încurajează și impun creștinilor felurite păgînisme și rămășițe ale idolilor și ale fracmasonilor.

O! Cît de mari și camuflate sînt meșteșugurile diavolului! Cum se ostenește el zilnic a depărta lumea de Preoții trimiși ai lui Dumnezeu! Cine poate descri compătimirea, mîhnirea și suferința Preoților, cînd observă pe unii din creștini că se țin de astfel de sata-nice rituri de stradă ale magiei negre!

Fraților și surorilor în Domnul (din baia Botezului și Împărtășirea cu Sfintele Taine)! Cine v-a amăgit pe voi a vă răzvrăti contra adevărului creștinesc și a crede că vă merge rău cînd vă întâlniți cu Preotul Bisericii, cînd printr-însul vă vine sfințenia, iertarea păcatelor și fericirea de la Dumnezeu? Oare nu cumva vă tulbură și vă chinuiesc și pe voi diavolii cînd vă întâlniți cu Preoții Bisericii, așa cum îi chinuiau pe îndrăciții despre care ne vorbesc Sfintele Evanghelii atunci cînd se întâlneau cu Mîntuitorul și-L apostrofau cu cuvintele: „Ce este nouă și Ție, Iisuse Fiul lui Dumnezeu? Ce? Ai venit aicea să ne muncești mai înainte de vreme?... Ce este mie și Ție Iisuse Fiul lui Dumnezeu Celui Prea Înalt? Juru-Te pe Tine cu Dumnezeu, să nu mă muncești pe mine!” (Mt. 8 29; Lc. 8 28). Credința aceea, așa de suchiată a unora, că la plecarea în cale dacă le iese înainte o față bisericească (Preot, Călugăr, etc.), un iepure sau cu gol, este semn rău; și din contra, este bine dacă le iese înainte un lup, un țigan, etc., este o credință bolnavă, deșartă, păgubitoare de Suflet și vrednică de tot risul (Vezi „Teologia Morală” de Dr. Arh. Atanasie Mironescu, pg. 475).

Dumnezeiasca Evanghelie ne spune despre o femeie ce suferea cumplit de o boală grea de 12 ani, pentru care cheltuise averea la

doctori fără a se folosi, că s-a tămăduit de boala (scurgerea sîngelui) ei numai prin atingerea de marginea veșmintelor Mîntuitorului, cînd mergea pe cale (Mt. 9 20—22; Mc. 5 24—34; Lc. 8 43—48). Prin atingerea de hainele Lui s-au vindecat și alți bolnavi. Umbra Sfîntului Apostol Petru tămăduia pe bolnavii peste care umbrea, și ștergarele Sfîntului Apostol Pavel tămăduiau de felurite boli pe aceia deasupra cărora se puneau (F. Ap. 5 15; 19 11—12). Și astăzi, mulți creștini luminați de Dumnezeu, se ating de veșmintele sfinților Liturghisitori, iar în timpul Sfintei Liturghii, la Heruvic, unii vin pentru a se atinge cu Sfintele Daruri pe cap; iar alții se culcă cu fața la pămînt pentru a trece Preotul cu Sfintele Daruri peste ei, ca să primească ceva din bogăția cereștilor binecuvîntări. Acesta-i un bun și foarte folositor obicei creștinesc.

Creștinilor! Nu vă depărtați de Darul lui Dumnezeu; ci oricînd vă va trimite El înainte un slujitor al Său, aduceți-vă aminte de cuvintele Lui: „Cel ce primește un Prooroc (Preot), în nume de Prooroc (Preot), plata Proorocului va lua. Cel ce primește Drept în nume de Drept, plata Dreptului va lua. Cel ce vă va adăpa pe voi (trimișii Mei) numai cu un pahar cu apă rece în nume de ucenici ai Mei, nu-și va pierde plata sa... Și ori ce ați făcut unuia din acești mai mici ai Mei, Mie ați făcut” (Mt. 10 40—42; 25 40). „Cel ce vă ascultă pe voi, pe Mine Mă ascultă, și cel ce se leapădă de voi, de Mine se leapădă. Iar cel ce se leapădă de Mine, se leapădă de Cel ce M-a trimis pe Mine” (Lc. 10 16). „Ori în care cetate sau oraș veți intra, cercetați cine este acolo vrednic, și la el să rămîneți pînă cînd veți ieși. Și, intrînd în casă, să-i urați, grăind: „Pace casei acesteia! Și de va fi casa aceea vrednică, pacea voastră va veni peste dînsa; iar de nu va fi vrednică, pacea voastră se va întorce la voi. Și oricine nu vă va primi pe voi, nici va asculta cuvintele voastre, ieșind din casa sau din cetatea aceea, scuturați praful de pe picioarele voastre. Amin grăiesc vouă, că mai ușor va fi pămîntului Sodomei și Gomorei în ziua Judecării, decît cetății aceleia...” (Mt. 10 11—15).

SUPERSTIȚIILE SÎNT CREDINȚE DRĂCEȘTI (1 Tim. 4 7; Dan. 7 25; 1 Ioan 2 18—19; Iuda 1 18—19). Superstițiile sînt niște credințe de prisos, prin care se defaimă Dumnezeu. Ele sînt moștenite de la strămoșii păgîni și s-au păstrat de poporul neștiutor. Cine crede în ele, săvîrșește un păcat, căci prin ele se falsifică Adevărul Dumnezeiesc și se canonisesc ca și vrăjitoria. „Așa zisele Calende, Bota, Brumalia și prăznuirea care se săvîrșește în prima zi a lui Martie (azi păcăleala de la 1 Aprilie, 1 Mai, ș.a.), hotărîm ca îndată să înceteze din auzul credincioșilor. De asemenea, lepădăm și dansurile publice ale femeilor, că fiind necuviincioase, pot aduce multă stricăciune (în poporul creștinesc) și pierzare. La fel lepădăm

dansurile și ceremoniile executate de bărbați sau de femei după un obicei vechi și străin de viața creștinilor, în cinstea celor ce, în chip mincinos, se numesc zei de către păgini. . . " (Sin. VI ec. can. 62).

Superstițiile sînt credințe demonice, susținînd — după cum am mai văzut — că: Nu este bine să măture prin casă seara. . . Nu este bine să dai foc împrumut Lunea. Nu este bine a da focul în cuptor, nici a coase Vinerea. E bine a pune potcoave de cai la ușa prăvălii pentru a aduce clienți. A se ține Joile de după Paști, a purta în portofel o monedă oarecare, cu credința prostească că le aduce noroc și parale. A purta diferite obiecte ca talismane. A tăia drumul Preoților. . . ș.a. Toate acestea sînt fapte care dau dovadă de necredință la cei ce le țin (P.B. Șache. o.c. 304—5).

DIABOLUL A TRAS BABĂ LA IAD PRIN SUPERSTIȚII. O bătrînă superstițioasă se îmbolnăvi greu, așa că, atît medicul, cît și cei din casă, o îndemneau cu stăruință să se Împărtășească. Totuși, bătrîna nu voi nici să audă de Preot, zicînd că puțin mai înainte a auzit cucul cîntînd în grădină de douăsprezece ori și că aceasta înseamnă că ea ar mai avea de trăit încă doisprezece ani, tocmai destul ca să se împace cu Dumnezeu. De fapt însă muri chiar în ziua aceia, fără a primi Sfînta Împărtășanie.

Superstițiile inspiră adeseori oamenilor o purtare nebună și le ruinează fericirea vremelnică și veșnică (Vezi și „Priveliști Apocaliptice” cap. 5 6, virtutea Credinței).

Cred în diferite superstiții? (b)

b) FELURITE SUPERSTIȚII STRECURATE ÎN CULTUL ȘI CEREMONIILE RELIGIOASE. Am văzut că Dumnezeiasca Scriptură, atît a Vechiului cît și a Noului Testament, condamnă și interzice superstițiile, ca elemente dăunătoare dreptei credințe, fiind influențe păgîne. Poporul Evreu, prin așezarea lui în mijlocul neamurilor păgîne, a alunecat în idolatrie, și s-a molipsit și de practicile superstițioase în legătură cu ea. Dumnezeu, prin Moisi și ceilalți prooroci, îl mustră, îl amenință și chiar îl pedepsește pentru abaterile acelea de la lege.

În Noul Teament, care cuprinde activitatea Fiului lui Dumnezeu și a Apostolilor Săi, precum și învățătura dată de El și răspîdită în lume de Apostoli, partea sau lucrările cele mai convingătoare sînt minunile. Față de acestea, superstițiile apar ca niște lucrări neputincioase și mincinoase. În cartea „Faptele Apostolilor” — cum s-a arătat la locurile respective — se vorbește despre vrăjitori și ghicitori, care încercînd să reziste Apostolilor, au fost demascați și pedepsiți. Mulți din ei, recunoscînd în lucrarea Apostolilor puterea lui Dumnezeu, s-au lepădat de apucăturile lor, iar alții și-au dis-

trus ei singuri cărțile vrăjitoarești. Prin răspîndirea Creștinismului și întemeierea Bisericii Creștine, superstițiile s-au îpuținat, au pierdut din intensitate, dar n-au dispărut cu totul. Întrebați de ce? Pentru că în această lume biruința binelui asupra răului nu este completă. Ori cîtă silință își dă agricultorul ca să curățe semănturile sale de neghină și buruieni, ele tot se strecoară într-o mică măsură, de unde vine și zicătoarea: „Iarba rea nu se prăpădește”. Cu toată supravegherea Bisericii și silința slujitorilor ei, ceremoniile religioase și actele de cult, nu sînt lipsite de elemente străine și păgubitoare, introduse pe nesimțite de popor după sugestii păgîne și socotite proprii (Mt. 13 24—30, 37—43).

După mentalitatea poporului, justificarea superstițiilor mărunte, cum sînt și cele în legătură cu cultul, este sumară și categorică. Se frînge miresei o turtă de pîine pe cap „fiindcă așa este bine”, zice superstiția. Nu trebuie să se măture în casă cînd este un mort în apropiere, „fiindcă nu este bine”, adaugă iarăși superstiția. O justificare foarte deasă sînt și cuvintele: „Așa am pomenit”. Nu trebuie dat gunoiul Vinerea afară, fiindcă „așa am pomenit”; cuvinte care ne indică originea păgînă a superstiției moștenită. Lupta dusă de preoțime contra superstițiilor, oricît de susținută va fi fost, n-a reușit decît să înnăbușe vremelnic manifestarea lor și nicidecum nu le-a desrădăcinat. Iată unele din aceste superstiții, în legătură cu manifestările religioase, care se observă în aceste părți, și desigur că ele sînt multe și felurite după regiuni: În unele Biserici, spre rușinea multora, este patima de a pune pe fața Sfintelor Icoane ale Maicii Domnului cu Pruncul Iisus în brațe zărzămuri: mărgеле, salbe, lăntișoare și alte zorzoane ale sataniceștei trufii muieriești. Aceia este o rămășiță idolatră. Idolatrii puneau felurite zorzoane pe idolii lor și pe trupurile lor. Deci, și păgînizarea aceia trebuie scoasă din acele Biserici, pentru totdeauna. . . Cînd unei femei nu-i trăiesc copiii, care mor îndată după naștere, sau îi naște morți, se zice că nu are parte de copii. În loc de a recurge la tratamentul medical, foarte indicat în asemenea cazuri, lumea satelor se servește de superstiții. În consecință, caută a boteza cît mai repede, dacă se poate chiar și în acea zi, pruncii nou dobîndiți. Acest botez grăbit se chiamă „după pierit”, adică consecutiv unor prunci morți curînd după naștere. Tot în acest scop, în unele părți se cere Preotului să boteze pruncul în pîntece, rostind formula sacramentală: „Botează-se robul lui Dumnezeu N. . . Mortalitatea infantilă se împiedică — zic superstițioșii — dacă pruncului botezat „după pierit” i s-ar da Sfînta Împărtășanie printre foarfecele deschise, sau se dă de pomană pe fereastră Bisericii unei femei, căreia îi trăiesc copiii și care primește pruncul în brațe!!! Nașa gravidă nu poate asista

pe fini la Botez și nici la cununie; fiindcă nu este bine. De ce? Așa poruncește superstiția.

În timpul oficeriei cununiei, unele mirese își calcă soții pe picior, „fiindcă așa este bine” — zic ele — ca să asculte bărbatul de nevastă, deci, învers de cum este firesc, nesocotind și călcând porunca lui Dumnezeu, ca îngerii revoltați ce au căzut din cer, ca Eva și Adam în Rai, după care au fost canonisiți și izgoniți din locul fericiților... cufundându-se astfel și ele în neascultare și osîndă! Femeia este îndatorată să asculte de Dumnezeu, de Sfinții Lui și de bărbat, să fie supusă bărbatului ei (Fac. 3 16; 1 Cor. 14 34; Efs. 5 22—24; Col. 3 18; 1 Tim. 2 11—14; 2 Tim. 2 5; 1 Petru 2 7). Așa zice Domnul, Apostolul, Sfinții Părinți, Sfintele Sinoade, Sfintele Pravili și dreapta rațiune, în tot ce-i bun și mîntuitor de Suflet. Mireasa în loc de a face prostia aceea, mai bine atunci să se roage în gîndul ei: „Doamne, ajută-mi să devin, să fiu și să rămîn pentru totdeauna: o soție bună, model, o mamă bună model, o adevărată creștină bună model. Ajută-mi Doamne să cuget, să vorbesc și să fac cum va fi mai bine după buna Ta plăcere și binele soțului și al meu...”.

Luminările de la cununie, cînd nunta a venit de la Biserică, sînt fixate într-un vas cu grîu, și, după ce ard cîțva timp, sînt stinse în prag de un copil, căruia îi trăiesc părinții.

În unele părți se pretinde Preoților să citească Taina Cununiei lingă sicriu, cînd moartea a despărțit perechea înainte de cununie. Superstiția aceasta poate fi o sugestie eretică, cînd considerăm faptul, că Marcioniții și Cerintienii oficiau un botez simulat, introducînd o persoană vie sub patul celui mort nebotezat, și căruia îi puneau anumite întrebări, iar acela răspundea în numele mortului. Despre acest fapt face amintire și Sf. Ap. Pavel în epistola I-a către Corinteni (cap. 15 29; vezi tilcul de Teofilact la acest loc, și pp. 592—594, din această carte).

Dacă moartea desparte soții curînd după cununie, se rupe deasupra celui mort și pus în coșciug o cunună, fapt care semnifică desfacerea cununiei, pentru ca cel rămas în viață să poată intra în o nouă căsătorie. Ca o mărunță superstiție în legătură cu nunta, este și obiceiul de a consuma ce a rămas din paharul cu vinul și piinea din care au gustat mirii. Lucrul acesta îl fac tinerii care doresc să grăbească căsătoria, mai ales fetele uitate.

Nu este mult timp de cînd tinerii, înainte de a merge la cununie, trebuiau să ceară cu insistență iertare părinților, ca și cînd prin căsătorie săvîrșeau un păcat, o faptă nelegiuită. Unii părinți, stăpîniți de prejudecăți, se purtau vitreg cu copiii lor, încît îi bruscău și chiar îi puneau în genunchi, ca pe școlarii neascultători. E bine că a dispărut acest obicei nesocotit, adevărată superstiție, care

probabil este o influență eretică a acelor secte care vedeau în căsătorie un act condamnat, menit să perpetueze răul în lume (Marcioniții, Saturninii, Valentinienii). Obiceiul de a contracta căsătoria prin răpirea soției, care se menține cu destulă tărie și îndărătnicie tenace pe la unele sate, nu este un fapt izolat și de circumstanță, cum s-ar crede, ci o adevărată superstiție cu rădăcini adînci în păgînism. Nu numai răpirea Sabinelor stă la originea acestei practici nesocotite, ci chiar un episod din ritualul căsătoriei la Romani. Tînărul se prefăcea că își răpește soția, care scotea țipete, și avea loc o luptă simulată între răpitori și însoțitoarele soției. În cele din urmă soțul învingea și ducea pe sus soția la locuința sa. Reaua deprindere a căsătoriilor, concubinajele, care nu dispar (cu toate măsurile luate de Biserică în înțelegere cu aoturitarea de stat), sînt un păcat din punct de vedere moral. Prin faptul că persistă și caută a înlătura una din Tainele însemnate ale Bisericii, sînt adevărate superstiții de origină păgînă. La Romani, pe lingă căsătoria legală cu formalități civile și ceremonii religioase, săracii (plebeii) obișnuiau o căsătorie fără nici una din aceste forme, și bazată numai pe înțelegerea între partea bărbătească și femeiască. Ca și la noi însă, acea căsătorie era socotită nălegală și nevalabilă.

Cu prilejul înmormîntării superstițiile abundă. Așa, banul care se leagă la degetul sau mîna răposatului și pe care apusenii obișnuiesc a-l pune în gura mortului, amintește obolul pe care Sufletele răposatilor trebuia să-l plătească luntrașului Ilarion, ca să le treacă cu barca peste riul Steyx.

Bocetele și cîntecele de jale, care la sate ating proporții scandaluoase, nu sînt numai niște mijloace de exprimarea durerii, ci adevărate superstiții, fiindcă au convingerea că mortul le aude și poate să ducă celor trecuți în cealaltă lume adevărate mesaje din partea rudelor. Practica aceasta amintește de bocitoarele luate cu plată de păgîni, care obișnuiau să-și smulgă părul în semn de durere mare.

După înmormîntare un preot păgîn stropea poporul cu apă în semn de curățire, iar sătenii noștri obișnuiesc a-și spăla mîinile la cea mai apropiată fîntînă.

Ruperea legăturii de la picioarele mortului este în legătură cu viețuirea subpămînteană a mortului, care n-ar putea merge cu picioarele legate.

Banii ce se aruncă pe mort, înainte de închiderea coșciugului, sînt o superstiție izvorîtă din greșita concepție a judecării particulare. Cu acești bani (dictează superstiția satanică) răposatul își răscumpără trecerea prin cele 24 de vămi ale văzduhului, care sînt tribunale de judecarea faptelor.

Pe alocurea este obiceiul a scoate din fiare pe cei născuți în aceeași lună sau zi cu răposatul, superstiție bazată pe credința

deșartă că cei lunatici sau zilatici sînt predestinați a urma curînd în mormînt pe răposat. Prin scoaterea din fiare, cu rostirea unor anumite vorbe, se credea de superstițioși că s-ar înlătura fatalitatea. În unele localități se obișnuiește ca, la ieșirea mortului din casă, un părinte sau o rudă apropiată să tragă de sicriu de trei ori, simulînd că vrea să-l reție. Cuvintele „noi ținem de tine, tu să nu ții de noi”, rostite cu acest prilej, au o îndoită semnificație: celor rămași în urma mortului le pare rău de el, îl regretă și ar dori să-l împiedice a pleca. Mortul însă este rugat să nu-i regrete și să nu caute a-i chema după el, să-i cruțe, în cazul că s-ar face strigoi.

Spargerea unei oale sau a unui vas în urma mortului, este o superstiție, care simbolizează spargerea, nimicirea relexor, dintre care moartea este cel dintîi.

Aruncarea de pămînt peste coșciug, cu rostirea cuvintelor „să-i fie țărîna ușoară”, după cum am văzut, este o moștenire strămoșească. Romanii avînd credința fermă în subviețuirea răposatilor. Convingerea aceasta o scriau prescurtat pe mormintele funerare S.T.T.L.

Cocoșul cu găina care se dau de pomană peste groapă, sînt moștenire păgînă, socotindu-se că prin cîntatul cocoșului, care vestește orele timpului, se izgonesc spiritele rele.

Tot între superstițiile rituale se poate număra și obiceiul de a cere Preotului să citească în cimitir exorcismele Sfîntului Vasile asupra celor bolnavi de epilepsie. Poporul avînd credința că cei ce suferă de această boală sînt bîntuiți de duhurile rele, socotesc, probabil, că în cimitir mai ușor pot fi alungate, fiind ispitite să intre în trupurile celor ce se fac strigoi; sau se face legătură cu cele expuse de Evanghelistul Luca (8 27), despre demonizatul din Gadara, care locuia prin morminte.

În ce privește Taina Sfintei Împărtășiri, observăm iarăși deprinderea superstițioasă a majorității creștinilor de a cere să fie Împărtășiți numai în ultimile momente ale vieții. Ei pretextează, că în timpul vieții nu se pot abține de la rele și Împărtășirea cu Sfintele Taine le-ar fi vătămătoare, sau mai de grabă o ocolesc, spre a trăi în voia patimilor. Prin aceasta se ignorează cuvintele categorice ale Mîntuitorului: „Amin, amin grăiesc vouă, de nu veți minca Trupul Fiului Omului, și de nu veți bea Sîngele Lui, nu veți avea viață în voi” (Ioan 6 53).

Cînd se dă Sfînta Împărtășanie bolnavilor, poporul cel înclinat spre superstiții, crede că din felul cum Sfintele Miride cad la fundul linguriței, trag spre vîrf sau spre coadă, poate găsi un indiciu privitor la soarta bolnavului — dacă moare, ori se scoală...

Cînd se oficiază Taina Sfîntului Maslu, înainte de a se pune Sfînta Euhaghelie peste capul bolnavului spre a citi rugăciunea:

Împărate Sfinte...”, se obișnuite a da bolnavului să deschidă Sfînta carte unde va voi el. În vechime cărțile erau scrise și cu anumite litere roșii pe unele pagini. Dacă bolnavul deschidea cartea la o asemenea pagină cu caractere roșii, era semn bun pentru el; era însă semn rău, dacă o deschiderea la o pagină scrisă numai cu litere negre. De cînd nu mai sînt în uz asemenea cărți, concluziile se trag din interpretarea textului unde este deschisă Sf. Evanghelie. Aceasta este indiscutabil o practică superstițioasă, o prezicere, pe care Preoții autoritari au reușit s-o înlătore. Pe lîngă faptul că deprimă moralul bolnavului, căruia îi prezice boală lungă, patimă sau moarte această superstiție amintește de o anumită sectă eretică din timpurile primare, care căuta să afle voia lui Dumnezeu prin deschiderea și interpretarea unui anumit loc din Sfînta Scriptură.

Unii creștini obișnuiți a aduce uneori cămăși de ale bolnavilor: parte bărbătească și femeiască, unde se face Sf. Maslu ca să se ungă cu untdelemn sfințit; aduc cămăși de ale bolnavilor... ori de ale altora, cu felurite meniri, cu pretenția superstițioasă de a le pune Preotul sub Sf. Masă ori la Sf. Proscomidie!!! Asta-i un păcat mare! Se știe că în Biserica Vechiului Testament nimănui nu-i era iertat a intra în Sfînta Sfîntelor, fără numai Arhiereului, o dată în an. În Biserica Noului Teatament nu-i iertat mirenilor și mai mult femeilor a intra în Sf. Altar... Și superstițioasele vor să le băgăm cămășile, rochiile... în Sf. Altar!!! Și unele din acelea spălate cum se întîmplă, la un loc cu cămășile femeilor murdare!!!

În legătură cu viața religioasă, este nevoie să menționăm felul superstițios, cum majoritatea creștinilor înțeleg și țin postul. La sate mai cu seamă, postul este ținut riguros în ceia ce privește abținerea de la mîncărurile interzise, dar nu este nici o restricție în ce privește băutura. Avînd în vedere că postul este un mijloc de înfrînare, de spiritualizare, se înțelege că efectul lui este anulat prin abuzul de băutură.

În ce privește cercetarea Sfintei Biserici, s-a format deprinderea ca, tineretul să stea departe și să se bucure din plin de viață, iar la Biserică să se ducă bătrînii și aceia pentru care viața nu mai prezintă interes. A apuca calea Bisericii echivalează cu îmbătrînirea, potrivit acestei socotințe superstițioase, prin care se nesocotesc poruncile Bisericii și se neglijează mîntuirea individuală. Putem face aluzie și la unele capricii ale creștinilor, care în fond sînt superstiții: Unii înțeleg să se ducă numai la anumite Biserici, la anumite ore, ignorînd că Dumnezeu este pretutîndeni și în tot locul. Alții au preferințe față de unii Preoți, pe considerații de rudenie, prietenie sau destoinicie. Sf. Ap. Pavel dezaprobă acest lucru cînd spune Corintenilor (1 Cor. 1 12), că Hristos este Unul și nu e bine să se

dezbine, sub cuvînt că unul este al lui Pavel, altul al lui Apolo și altul al lui Petru (*).

M-am încrezut în superstițiile: paparudei, fierăritului, Caloianului? (c)

c) **SUPERSTIȚIILE: PAPAÚDELE, FIERĂRITUL ȘI CALOIANUL.** În timp de secetă, cînd se încuie izvoarele cerului, după regiuni, se practică unele superstiții care au de secp pornirea ploilor și care ajung să ia aspectul unei idolatrii.

Paparudele. Cel mai generalizat este jocul paparudelor, care după regiuni, se numesc: paparudă, paparugă, papalugă, babarugă. Paparudele sînt de obicei țigănci, sub vîrstă de 12 ani, în număr de trei, care în timp de secetă cutreeră satele și periferiile orașelor, sub conducerea unei țigănci mai bătrîne. Dezbrăcate complet, în jurul mijlocului au corpul acoperit cu boji sau alte verdețuri. Mergînd pe la casele locuitorilor, în timp ce sînt udate cu apă, cîntă: „Paparudă, rudă vino de mă udă, cu găleata rasă, ploile se varsă. Adu Doamne ploile paparudele“, etc. Cîntecul paparudelor, care variază după regiuni, este un fel de invocare a lui Dumnezeu ca să se dea ploaie.

Fierăritul. În părțile Olteniei, pe lîngă paparude, tot în scopul pornirii ploilor, se practică „fierăritul“, numire, care probabil își trage originea de la obiectele de fier și metal cu care se produc zgomete: clopotele Bisericii și toaca, clopote de oi, clopote de acioaie, etc. Flăcării, legîndu-și clopote la picioare sau purtîndu-le în mină, pleacă noaptea prin sat, sunînd din clopote și udînd cu apă din gălețile pline ce le poartă cu ei, pe oricine întîlnesc, mai ales fetele. În acest timp se trag cu furie clopotele Bisericii, se bate toaca, iar flăcării și cu cei ce îi însoțesc, strigă din toate puterile: „Ploaie Doamne!“ Cu acest prilej, prin părțile unde sînt în apropiere ape, uneltele de muncă: care, căruțe, grape și altele, sînt ridicate de proprietarii lor și aruncate în gîrlă. Superstiția aceasta cu aspect tipic păgîn, este și un prilej de distracție pentru tineri și de mici răzbu-nări, prin excesele și abuzurile care au loc.

Caloianul. Tot în timp de secetă, prin unele părți ale Moldovei, se practică superstiția numită „Caloianul“ sau „Caluianul“. Acea superstiție moștenită de la slavi, ca numire, ne amintește de împăratul româno-bulgar Ionițu Caloianu. Ea constă dintr-un chip de om, făcut din lut, cu miinile pe piept, ca omul mort.. Acea închi-puire numită și „muma ploii“, este pusă pe o blană și purtată în procesiune de flăcăi, cu steag, luminări aprinse și fete bocitoare, întocmai ca un mort. La o fîntînă este udat cu apă și apoi i se pierde urma, lăsîndu-l uitat prin bălării. În alte părți acel idol este aruncat în fîntînă sau este îngropat. Bocetele cu care se însoțește această

datină superstițioasă, sînt variate, și din ele se desprinde rugămin-tea, ca acest Coloian să mijlocească către Dumnezeu spre a ploua: „Coloene, Ene, du-te în cer la Dumnezeu ca să plouă tot mereu“.

În legătură cu pornirea ploilor se mai fac și alte isprăvi, de dimensiuni mai mici. Se aruncă tiparele cărămidarilor în fîntîni, fiind credința că țiganii cărămidari, prin farmece — solomonii — opresc ploile spre a nu le strica cărămida. Se fură cărămizi noi și se aruncă noaptea prin fîntîni. Se aruncă țeste furate în apă, se omoară broaște, etc.

Analizînd cele trei superstiții de mare răsunset — paparudele, fierăritul și caloianul — găsim în ele urme indiscutabile de păgî-nism și chiar idolatrie. Caloianul, numit și muma ploii, prin chipul de lut este un adevărat idol, reminiscență a cine știe cărui idol sau spirit al apelor. Udarea cu apă și diferitele aruncări în apă ce se observă în aceste superstiții, preînchipuie pe semne, jertfele ce se aduceau zeităților — idolilor — în care păgînii credeau în deșert, că: stăpîneau apele și distribuiau ploile. În cîtecele paparudelor și bocetele Caloianului, trebuie să vedem rămășițe din formulele de invocare către zeitățile bune ca să aducă ploi. Zgomotele barbare ce se produc cu ocazia fierăritului, ne amintesc mijloacele teroriste cu care păgînii credeau că alungă spiritele rele, de la care se socotea că provin calamitățile. Procedeele amintite mai sus, ne amintesc de strigătele preoților păgîni către Baal, ca să pogoare foc peste jertfă, în vremuri de secetă, și de ironiile Proorocului Ilie, ca să strige mai tare, căci poate zeul lor doarme, sau este ocupat (3 Imp. 18 26—29).

O constatare durearoasă trebuie să facem în legătură cu cele expuse mai înainte. La rugăciunile și procesiunile de ploaie, făcute de slujitorii Bisericii, cînd se scot Sfintele Icoane și Moaștele Sfin-tilor, rugăciuni urmate aproape totdeauna de Milostivirea lui Dum-nezeu, în unele părți ia parte mai puțin popor decît la manifestările amintite, măcar că sînt barbare și idolatre! Aceasta ne arată pe deoparte rădăcinile adîncite în Sufletul poporului ale rămășițelor superstițiilor păgîne; iar pe de altă parte superficialitatea convin-gerii creștine *. Acestea sînt superstițiile de care bolesc și mulți creștini nelămuriți.

RELIGIA, CREDINȚA, BISERICA CREȘTINĂ ORTODOXĂ E DIVINĂ, NICIDECUM SUPERSTIȚIE. Biserica Vechiului Testament și mai mult Biserica Noului Testament Creștină Orto-doxă au fost atacate adeseori din umbră și întuneric, de unii ne-credincioși și de vrăjmași, ponegrindu-le că prin introducerea lor în lume ar fi dat naștere în omenire la unele superstiții și rătăcirii.

* Prel. spic. și ad. d.S.o.c.

Înviniuirea aceia cade de la sine, decarece Biserica lui Dumnezeu din Vechiul și Noul Testament, a luptat pururea pînă la sacrificiu pentru a distruge toate superstițiile și rătăcirile din lume. Mărturii vii ne stau înaintea mulțimea Mucenicilor Bisericii Vechiului Testament și peste unsprezece milioane de Mucenici din cetele: Apostolilor, Proorocilor, Preoților, Diaconilor, Mucenicilor, Cuvioșilor și Dreptilor din toate vremile ai Bisericii Noului Testament.

Biserica Vechiului și Noului Testament este înființată nu de cameni; ci de Însuși Dumnezeu cu tot cultul ei Divin, rînduielele și ceremoniile ei religioase. Dumnezeu Însuș a poruncit lui Moisi a spune tuturor Israelitilor: „Să-Mi facă Mie un Locaș Sfînt, și Eu voi locui în mijlocul lor” (Eș. 25—26—31; 34—40). Așijderea și în Noul Testament, zicînd Apostolului Petru și întregii comunități apostolice: „Tu ești Petru (cu credință tare ca piatra) și pe această piatră (credință puternică) voi zidi Biserica Mea și porțile iadului nu o vor birui... Orice veți lega (voi apostolii și urmașii voștri Arhierei și Preoți) pe pămînt, va fi legat și în ceruri. Și orice veți deslega pe pămînt, va fi deslegat și în ceruri... Dacă doi dintre voi se învoiesc a cere ceva, le va fi dat de Tatăl Meu Care este în ceruri. Căci acolo unde sînt doi sau trei adunați în Numele Meu, sînt și Eu în mijlocul lor”... Mergeți în toată lumea și predicați Evanghelia la toată zidirea, botezînd pe cei ce cred: în Numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh, învățîndu-i pe dînșii să păzească toate cîte am poruncit vouă. Și iată, Eu sînt cu voi în toate zilele pînă la sfîrșitul veacului. Amin” (Mt. 16, 18—19; 18, 18—20; Mc. 16, 15—20).

Astfel, Biserica Sfîntă a Noului și Vechiului Testament își are originea ei de la Însuș Dumnezeu Atoatecreatorul, Țiitorul și Proniatorul. El a dat Legea veche poporului Său Israil prin Moisi, care a vegheat stăruitor să nu se strecoare niciodată într-însa superstiții, elemente păgîne sau obiceiuri idolatre. În creștinism Biserica și cultul ei se spiritualizează minunat. Legea prin Moisi s-a dat; iar Darul și Adevărul a venit prin Iisus Hristos (Ioan 1 17), Care cere tuturor creștinilor Săi închinare plăcută Tatălui Ceresc în Duh și Adevăr (Ioan 4, 23—24).

Așadar, Biserica dreptcredincioasă creștină cu cultul și ceremoniile ei, nu este produsul întîmplării oarbe, cum biîguesc unii necredincioși și potrivnici; ci este o minunată creatură a lui Dumnezeu, Creatorul întregului univers. În această Sfîntă, Sobornică și Apostolică Biserică a lui Dumnezeu, strălucește pururea mai mult decît soarele față de lună și mulțimea stelelor, Dumnezească Liturghie, centrul de greutate, căpetenia tuturor laudelor, ierughiilor, Tainelor și rugăciunilor trebuincioase, care își au și ele originea în Dumnezeștile Scripturi ale Vechiului și Noului Testament.

În profetica carte a Sfîntului Apostol și Evanghelist Ioan „Apocalipsul”, vedem descris minunat o schemă a Dumnezeștii Liturghii Apostolice. Acolo este indicat simbolic: Dumnezeu Tatăl stînd pe Tronul înalt al Slavei Sale, actul suprem: Sacrificiul nesingeros, mistic al Mielului lui Dumnezeu, sfinții liturghisitori, Biserica Triumfătoare și Luptătoare și cele mai principale acte și obiecte ale cultului Dumnezeesc.

În această carte profetică a Apocalipsului, Sf. Ap. și Evanghelist Ioan, după ce arată (în cap. 1, 10) că a avut o minunată vedenie în ziua Domnului, Duminică, împărăteasă și doamnă, a praznicilor praznic și sărbătoare a sărbătorilor (Ps. 117), apoi de la capitolul patru la opt inclusiv, autorul ne vorbește minunat despre: un Tron format din Îngerii cei mai mari cu cîte șase aripi pline de ochi mulți (Is. 6, 1—3; Iez. 1; Apc. 4), pe care stă o Persoană foarte strălucită, Care revărsa cu mare îmbelșugare valuri, valuri de lumină și bunătate în întreg universul. În jurul Său stau pe niște scaune de domnie 24 bătrîni în strălucite veșminte sacerdotale (preoțești), încununați cu cununi strălucite de aur, avînd în mîini harpe — psalmodieri — liturgice și cupe cu tămîie multă, adică rugăciunile Sfinților. În capitolele acestea (4—8) vorbește despre: Tron, Scaunul de sus sau Sintronul (Apc. 4, 2—3; 5, 6); despre Altar sau Jertfelnicul cel Mare, Sfîntul Prestol (Apc. 5, 6; 6, 9—11; 8, 3; 9, 13; 14, 18); despre Miel ce părea înjunghiat, avînd 7 coarne și 7 ochi, care-s cele 7 Duhuri — 7 Taine Sfinte — ale lui Dumnezeu, trimise în tot pămîntul (Apc. 5, 6, 8—11, 14; 11, 16; 19, 4). Pe lîngă Înaltul Scaun de domnie cu Cel ce sta pe el (Apc. 4, 2—3; 5, 6) sînt 4 viețuitori foarte minunați. Serafimii cu cîte șase aripi și ochi mulți (Apc. 4, 6—9; 5, 6—8). În jurul Tronului — Scaunului de sus — stau 24 bătrîni pe 24 Scaune de Domnie, îmbrăcați în haine albe preoțești cu cununi de aur pe capetele lor, avînd în mîini harpe și năstrăpi de aur pline cu tămîieri care-s rugăciunile Sfinților (Apc. 4, 4—10; 11; 5, 8—10, 14; 7, 13—14; 11, 16). În mîna Celui ce șade pe tron e o carte scrisă pe dinăuntru și pe dinafară, pecetluită cu 7 peceti (Apc. 5, 1—5, 7—8), 7 candelă (Apc. 4, 5; comp. Eș. 37, 23; 2 Paral. 4, 20; Iez. 1, 27—28; Zah. 4, 2; Apc. 1, 4; 3, 1; 5, 6), cădelniță (Apc. 8, 3—5), un izvor, rîu mare de apă vie dătătoare de viață, care simbolizează: baptistierul din biserica veche sau cristelnița din bisericile noastre, pentru nașterea din apă și din Duh a celor ce cred (Ioan 3, 3—8; Mt. 28, 19; Mc. 16, 16—20; F. Ap. 2, 38, 41; 8, 26—39...) și apa vie a Cuvîntului lui Dumnezeu care-i o nemărginită mare a vieții ce curge cu foarte mare îmbelșugare de la Dumnezeștile Altare ale Bisericilor creștine dreptcredincioase ale lui Dumnezeu (Ioan 4,

10—15; comp. Is. 12, 3—6; 44, 3—5; Ier. 2, 13; Zah. 13, 1; 14, 8; Ioan 6, 63; 7, 37—39; Iez. 47, 1—12; Apc. 22, 1).

În cîntările Bisericii și cîntările Liturgice se amintește că: înaintea Tronului înalt al Dumnezeirei, în mijlocul Preoților (Bătrînilor) se află un Miel junghiat, sacrificat, Căruia I se dă cinste Dumnezească. Sub Altar ni se arată în Apocalips (Apc. 6, 9—11), Sufletele Mucenicilor care cer cu glas tare să fie răzbunați. Biserica primară, întemeiată pe acest loc Scripturistic, săvîrșea Dumnezească Liturghie pe mormintele Sfinților Mucenici. În vremile noastre se pun Sfinte Moaște în picioarul Sfintei Mese — Dumnezeescul Jertfelnic — și se coase părticelă mici din Sfinte Moaște în Sfintele Antimise rînduite pentru a se Liturghisi pe ele.

În sfîrșit, cădelnița de aur din mina Îngerului, cu tămîie multă, care ca și năstrăpile de aur pline cu tămîie (Apc. 5, 8), simboliza: rugăciunile dreptcredincioșilor — Sfinților — rînduite să se aducă pe Altarul — Jertfelnicul — de aur prea Sfint (Eș. 30, 1—10; 29, 37; comp. Mt. 23, 19—21); care este înaintea Scaunului de Domnie, adică a: Tronului Divin, Sintronului sau Scaunul de sus. Mireasma — fumul — tămîiei s-a ridicat din mina Îngerului (sfințitului liturghisitor) (Eș. 23, 20—22; Mal. 2, 7; Apc. 1, 20) înaintea lui Dumnezeu cu rugăciunile Sfinților (Apc. 8, 3—4).

Din cele arătate pe scurt în profetica carte a Apocalipsului, reiese clar că Biserica lui Dumnezeu a Vechiului Testament și mai mult, mai desăvîrșit Biserica Noului Testament cu Dumnezească Liturghie, este o creație a lui Dumnezeu, o conlucrare Dumnezească, nicidecum superstiție cum hulesc unii necredincioși și potrivnici. Cei care aduc acele hule asupra Bisericii lui Dumnezeu și a supranaturalelor conlucrări sfințitoare, liturgice, care se lucrează într-însa, își atrag asupra-și proorocescul blestem care zice: „Vai celor care zic răului (necredinței) bine și binelui (dreptei credințe creștinești) rău, celor ce numesc lumina întuneric și întunericul lumină, celor ce socotesc amarul dulce și dulcele amar” (Is. 5, 20), comp. 4 Imp. 17, 9; Prov. Sol. 28, 4; Amos 6, 12). Mîntuitorul, privitor la ascultătorii și semănătorii superstițiilor, hotărăște: „De nu ascultă de Biserică, să-ți fie ca un păgîn și vameș” (Mt. 18, 17, 8—9), Așijderea și Apostolul, zicînd: „Vă rog pe voi, fraților, să vă păziți de cei ce fac împerecheri și sminteli împotriva învățaturii (Bisericii) care voi v-ați învățat, și vă feriți de ei” (Rom. 16, 17; comp. 2 Cor. 11, 13—15; Gal. 1, 6—10).

Biserica lui Dumnezeu a luptat pînă la sacrificiu împotriva superstițiilor, din care făceau parte și idolatria cu cultele ei blestimate, infernale, sălbatice, singeroase. Milioane de Martiri din toate cetele Sfinților sînt mărturii veșnic veritabile despre aceasta.

Unele superstiții pe care Biserica nu le-a putut elimina din obișnuințele păgînilor convertiți la creștinism, a fost silită a le despuia de înțelesul lor superstițios, dîndu-le un înțeles bun, creștin. Așa de exemplu:

În ritualul căsătoriilor la romanii idolatri era obiceiul ca tinerilor: mirelui și miresei, să li se dea să mănînce o prăjitură de floare de făină, simbolizînd unirea cu aceiași zei-idoli; în Biserica creștină, se dă acea prăjitură sau turtă dulce mirelui și miresei a gusta de cîte trei ori, semnificînd unirea — în cultul creștin — cu întreaga Biserică a lui Dumnezeu și cu Iisus Hristos, Dumnezeu-Omul.

Obiceiul Romanilor de a arunca țărînă pe morții lor cu credința superstițioasă că morții viețuiesc sub pămînt, păstrat cu multă tărie, tenacitate, pînă la noi, s-a încadrat în ritualul înmormontărilor creștine în care Preotul luînd țărînă cu lopata o aruncă cruciș pe trup, zicînd: „A Domnului este pămîntul și plinirea lui, lumea și cei ce locuiesc într-însa”, evidențiînd adevărul creștin că toți oamenii sînt egali în fața morții. Biserica a luptat și luptă mult pentru nimicirea superstițiilor în popor.

Odinioară, celebrul filosof orator Cicerone, deși păgîn, se ridica cu toată puterea sa asupra superstițiilor, zicînd: „...E imperios a desrădăcina superstiția. Acest monstru, care se ține de noi, ne urmărește și ne chinuiește” (De divinație). Biserica creștină a luptat contra superstițiilor începînd cu Sfinții Apostoli. Toți adevărații luptători contra feluritelor credințe deșarte prin buna lor credincioșie și adevărata viețuire creștinească, au smuls din întuneric și din umbra superstițiilor idolatre mulțime de Suflete și popoare, trecîndu-le de partea Mîntuitorului. Despre mulțimea idolatrizaților și superstițioșilor zice Sf. Apostol și Evanghelist Ioan: „Fiilor! Nu credeți tot duhul; ci cercați duhurile de sint de la Dumnezeu, pentru că mulți prooroci mincinoși au ieșit în lume... Oricine vine la voi și nu aduce învățătura aceasta (adevărată a unicei Biserici Sfîntă, Sobornică și Apostolică a lui Dumnezeu), pe acela să nu-l primiți în casă și să nu-i ziceți lui: „bine ai venit!” Că cine îi va zice lui „bine ai venit”, se face părtaș faptelor lui celor rele... Fiilor, voi de la Dumnezeu sînteți și i-ați biruit pe aceia, pentru că mai mare este Cel ce este întru voi, decît cel ce este în lume. Aceia din lume sînt, pentru aceia grăiesc cele din lume și lumea îi ascultă pe ei. Noi din Dumnezeu sîntem; cei ce cunosc pe Dumnezeu, ne ascultă pe noi, cei ce nu sînt de la Dumnezeu, nu ne ascultă pe noi. Dintru aceasta cunoaștem Duhul adevărului și duhul înșelăciunii sau al rătăcirii” (1 Ioan 4 1; 2 Ioan 1, 10—11; 1, Ioan 4, 4—6).

Fiilor! Ciasul cel de apoi este, și precum ați auzit că Antihrist vine și acum mulți s-au făcut Antihriști. Dintru aceasta cunoaștem

că este ceasul cel de apoi. Dintru noi au ieșit, ci nu erau dintru noi, că de ar fi fost dintru noi, ar fi rămas cu noi. Dar au ieșit ca să se arate că nu sînt dintru noi (1 Ioan 2, 18—19).

Biserica este o instituție Dumnezească — Biserica lui Dumnezeu — pentru că e creată, hrănită, crescută, curățită, sfințită și întreținută vremelnic și veșnic de Dumnezeu; iar nu de superstiție. Superstiția este tot ceea ce este afară de Biserica lui Dumnezeu și din învățăturile ei.

Unii potriviți ai Bisericii lui Dumnezeu, care susțin orbește că: Biserica, religia, credința ortodoxă este o superstiție, sînt în neadevăr (Ioan 8, 44, 37), nu-s oile lui Hristos (Ioan 10, 26—29); ci alte sălbatăciuni (Is. 35, 8—9; 1 Petru 5, 8—9; Mt. 7, 15; 16, 6—12; Apc. 1, 3—4; 13; 14, 8—12). Ei înșiși au avut și au felurite superstiții, din cele arătate (mai sus în această carte) și altele multe, de care nu se vor putea curăți, decît numai după ce vor reveni cu trup și Suflet în Biserica lui Dumnezeu.

253) Cînd am avut vreo boală, pagubă, primejdie, eu sau ai casei mele, am întors spatele lui Dumnezeu și Bisericii Lui, alergînd la slujbele drăcești: descîntece, ghicitorii, vrăji, farmece, stingerea frigărilor, am îndemnat, sfătuit și învățat și pe alții a alerga la acele slujbe drăcești... căzînd astfel sub afurisenie și anatema? Am crezut în felurite vedenii?... Am sărit peste focuri la priveghiuri, la 40 Mucenici? Am chiuit în buți, boloboace, linuri, vase mari, ca idolatrii...? (Vezi „Oglinda Duhovnicească”, pp. 505—533; 1065—1107; 1132; 2695—6; 265—329; 1129—1138, de autor).

Neaflînd însă nimic scris în catastifele lor, Sufletul, însoțit de Îngeri, trece vama fără a da ceva. Dar vai și amar de Sufletele creștinilor și creștinelor care au umblat în viața cu astfel de slujbe drăcești, că în înfricoșate munci se prăbușesc de la această vamă!!!

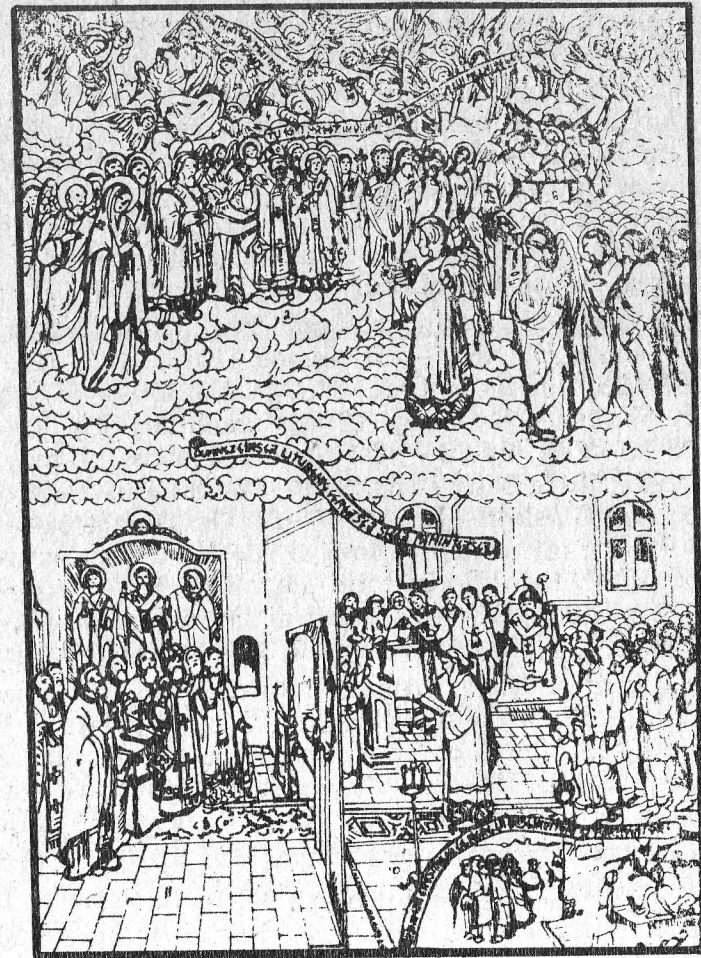
FERICIREA CELOR CE AU LITURGHISIT ȘI PARTICIPAT CU BUNĂ PREGĂTIRE LA DUMNEZEIEȘTILE LITURGHII

1) Dumnezeu Tatăl stînd pe Tronul Slavei Sale de Heruvimi, binecuvîntează oștirile Îngerești care asistă la oficierea Dumnezeieștii Liturghii în ceruri.

2) Domnul nostru Iisus Hristos Dumnezeu-Omul, slujind Dumnezeiasca Liturghie în Patria Cerească, însoțit de mulțimea oștirilor îngerești și de cetele tuturor Sfinților. Stînd înaintea Sfintei Mese, binecuvîntează Biserica Triumfătoare din ceruri și pe cea Luptătoare de pe pămînt.

3) Dumnezeu Duhul Sfînt, în chip de Porumbel, plutește în aer deasupra Sfintei Mese.

4) Serafimii cu cîte șase aripi: de-a dreapta, unul ține Sfînta Cruce în brațe, simbolul Jertfirii și Proslăvirii Mintuitorului; iar altul ține pămîntul, simbolul Împărăției Stăpînirii universale și eterne a Mintuitorului nostru Hristos Dumnezeu-Omul. În stînga Tatălui Cerească doi Serafimi: unul ține o lentă cu cuvintele: „Din pîntece mai înainte de Luceafăr Te-am Născut”; al doilea ține o altă lentă cu cuvintele: „Tu ești Preot în veac, după rînduiala lui Melhisedec.

5) De-a dreapta și de-a stînga Tatălui Cerească, mulțimile oștirilor Îngerești: Serafimi, Heruvimi, Tronuri...

6) De-a dreapta și de-a stînga Mîntuitorului îmbrăcat Arhiereste și Liturghisind, stau pe nori în slavă: Maica Domnului cu Sfinții Apostoli, și Sfîntul Ioan Botezătorul cu Sfinții Prooroci. Împrejurul Sfintei Mese, lîngă Mîntuitorul, stau: Arhieriei, Preoți și Diaconi, îmbrăcați în sfintele veșminte.

7) În mijlocul Bisericii Triumfătoare, Sfîntul Arhidiacon Lavrentie citește Apostolul.

8) În dreapta Bisericii Triumfătoare Heruvimi și Îngeri cîntă în armoniosul cor Îngeresc răspunsurile Liturgice. În Biserica Crească mulțime de Sfinți și Sfinte din toate treptele omenirii, asistă, ascultînd cu nesaț Dumnezeiasca Liturghie oficiată de Însuși Mîntuitorul nostru Iisus Hristos cu Sfinții Săi în ceruri.

9) Sfinți înaripați ca și Sf. Ioan Botezătorul, arată trimiterea lor de Dumnezeu în lumea pămîntească, ca soli împăciuitori ai omenirii cu Dumnezeu, și regejunea cu care ei au semănat învățătura Divină în toată lumea la care au fost trimiși. Aceștia, potrivit slujbei ce li s-a încredințat, poartă numirea de: Trimși, Soli și Îngeri ai lui Dumnezeu Savaot. Numirea de: „Înger al Domnului” a purtat-o și Însuși Mîntuitorul (Is. 9 5; Mal. 3 1—3).

El, ca Înger al Domnului Dumnezeu Tatăl, S-a arătat: lui Avraam (Fac. 12 7; 18 1—25), Agarei (Fac. 16 7—17), lui Lot (Fac. 19 1—23), lui Iacob (Fac. 32 24—30; 35 9—15), lui Moisi (Eș. 3 2—6; 33 9—11; Num. 12 8), Israelitilor (Eș. 13 20—22; 14 19; 23 20—23; Jud. 2 1; Is. 63 9), lui Moisi, Aaron, Nadab, Abiud și celor 70 de bătrîni (Eș. 24 9—11), lui Isus Navi (Is. Navi 5 13—15), lui Ghedeon (Jud. 6 11—24), lui Manoe și soției sale (Jud. 13 9—23), lui Samuil (1 Imp. 3 10—14, 21), celor trei tineri (Dan. 3 25). Sf. Ioan Botezătorul (Mt. 3 1; Mt. 11 10; Mc. 1 2; Lc. 7 27). Apostolii (Gal. 4 14; 1 Tim. 3 16; comp. 1 Cor. 6 3). Episcopi (Apc. 2 1, 8, 12, 18; 3 1, 7, 14). Preoți (Mal. 2 7).

10) Oameni și femei, bătrîni și tineri, copilandri, creștini și creștine întunecați la minte, căzuți din Dar, despuiați de haina de nuntă primită la Sfîntul Botez, în necazurile și bucuriile lor, întorc spatele către Sfînta Biserică și merg la descîntătoare, ghicitoare, fermecătoare, lucrătoare cu dracii. Acolo își descîntă, vrăjesc, ghicesc, dau cu bobii, cu cărți, cu papagalul, cu șoareci... pentru care lucruri se afuriscă, după Sfintele Pravili, 6 ani să nu se Împărtășească; iar meșterii aceia care fac acele lucruri, se opresc 20 de ani, întocmai ca și ucigașii sînt canonisiți. Vai și amar acelor suflete care abandonează dreapta credință creștinească și îmbrățișează credințele drăcești cu slujbele lor, de nu se vor îndrepta și pocăi de acele fapte anticreștinești!

11) Dumnezeiasca Liturghie slujită de Arhieriei, Preoți și Diaconi în Biserica Luptătoare de pe pămînt.

PEDEPSELE CELOR CE AU: DESCÎNTAT, GHICIT, VRĂJIT, FERMECAT ȘI PARTICIPAT LA ACELE SLUJBE DRĂCEȘTI

Chipul de față ne arată pedepsele în iad ale descîntătorilor, ghicitorilor, vrăjitorilor și a fermecătorilor. Satana, de care s-au lepădat la Sf. Botez, dar la care s-au întors iarăși, alergînd sau făcînd acele slujbe drăcești, îi privește mulțumit, vîzîndu-i cum se muncesc în iazărul de foc. Odată cu întoarcerea spatelui la Dumnezeu și Biserica Lui, prin alergarea la slujbele acelea drăcești, creștinii ușuratici s-au despărțit de Hristos, cu Care se uniseră prin făgăduința dată, s-au despuiat de Sf. Botez, s-au rupt cu trup și Suflet de Biserica Lui Dumnezeu și s-au sortit singuri osîndirei veșnice în iad.

Aceasta reiese și din învățătura Sfîntului Ioan Hrisostom și a altor Sfinți Părinți. „Dacă un Creștin ar fi așa de bun, drept și Sfînt înaintea lui Dumnezeu — zic ei — încît să învieze chiar și un mort de zeci ori de sute de ani înmormîntat, dacă acela s-ar duce să se descînte, să-i ghicească, vrăjească, sau ar umbla cu farmece... și ar muri fără a se spovedi și ași face canonul cuvenit, se duce în iad... Mulți se Împărtășesc de frica morții, dar se duc în iad”. Diavoli cîzînd, aruncînd vrednicia îngerească, s-au împotrivit Luminei acesteia, așa și creștinii ușuratici, nealimentîndu-se cu Cuvîntul lui Dumnezeu, la trebuințele și nevoile lor, întorc spatele lui Dumnezeu și Bisericii Lui, prin alergarea la: descîntece, ghicitorii,

vrăji, farmece... se leapădă prin acestea de Dumnezeu: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, în Care s-au Botezat și îmbrăcat... și se împreună iarăși cu Satana, cu lucrurile, slujbele, ingerii și trufia lui, de care sînt îmbrînciți și duși a se munci pururea, precum ni-i înfățișează chipul de față, desigur, foarte puțin și slab față de realitate! Acolo ei se mustră totdeauna pentru făgăduința dată la Sf. Botez, pe care au nesocotit-o, rupt-o, aruncat-o și călcat-o în picioare... dar atunci e tîrziu, tîrziu, prea tîrziu!

Creștinilor! Nu mai dați blindul pe speriat! Țineți-vă cu sfințenie de făgăduința dată la Sf. Botez. Stați pururea în strînsă legătură cu Dulcele nostru Mintuitor Iisus Hristos Dumnezeu-Omul, cu Care v-ați unit atunci, și așa veți scăpa de iadul vremelnic și veșnic, viețuind cu El în Împărăția Sa, începînd chiar de aici de pe pămînt!

Plîngi că ți s-a stins odorul,
Cea mai scumpă-a ta comoară?...
Nu uita că tot ce naște,
Trebuie cîndva să moară...

Tu suspini mereu, iar ochi-ți
Plini de lacrimi, plîngîndu-l... beții,
Că de-abea atunci odorul-ți
Răsărise-n pragul vieții /

Dumnezeu a rupt o floare
Din grădina Lui, acum,
Cum rupi și tu lăcrămioara
Slăvitoare de parfum...

Deci, nu-ți plînge floarea ruptă,
Tina ei s-a-ntors în tină,
Pe cînd Sufletul — parfumul —
Umple-a Raiului grădină...

VAMA a 16-a, A DESFRÎNĂRII ȘI A NECURĂȚILOR

burînd Sfinții Îngeri de acolo cu mine, purtîndu-mă în mijlocul lor, am alergat mai departe pe calea văzduhului și am ajuns la vama desfrînării. Acolo se cercetează tot felul de desfrînare sau curvie, nălucirea păcatului curviei cu mintea sau zăbovirea gîndului în acel păcat, învoirea cu pătimășele atingeri și spurcatele pipăiri, căderile în desfrînare, persoanele, vremea și locul unde s-a săvîrșit păcatul, visuri necurate, porniri și priviri cu gînd spurcat...

Boierul acelei vămi ședea pe scaunul său îmbrăcat cu o haină putrezită, roșie, stropită cu spume de sînge, murdară și necurată. Cu acea haină se fălea ca și cum ar fi fost îmbrăcat strălucit și împodobit cu o haină împărătească roșie. Și acea haină (după cum grăiau Sfinții Îngeri unul cu altul) era făcută din grozava și spurcata lucrare a acelor care fără frică de Dumnezeu se tăvălesc ca porcii în amestecare de curvie (Apc. 17 4—5; 2 Petru 2 12—22; Iuda 1 7, 18—19, 22—23; comp. Lev. 19 29; 2 Lege 22 25, 29; Eș. 22 16—17). Multime de draci stăteau acolo înaintea boierului drăcesc. Aceia vîzîndu-mă ajungînd acolo, s-au mirat muli cum de am ajuns pînă la dînșii. Și stăteau uimiți multă vreme, socotînd cum de am putut trece prin atîtea vămi și am ajuns pînă la aceasta?! Apoi scoțînd lucrurile cele de desfrînare ale mele, scrise în catastifele lor, mă mustrau aspru, arătîndu-mi persoanele cu care păcătuisem în tinerețile mele, vremea cînd greșisem, ziua, noaptea și locul unde am făcut păcatul acela cu cineva. Și n-aveam ce să răspund, că așa era, fără numai tremuram de frică și mă umpleam de rușine. Și nu numai cele adevărate mi le ziceau; ci și cu multe minciunării mă acuzau, aducînd spre mărturie nume și nelegiuiri făcute cu ibovnicii mei. Acelea zicîndu-le, se repezeau asupra mea cu ghearele lor să mă răpească din mâinile Sfinților Îngeri și să mă arunce jos în adînc.

Atunci Sfinții Îngeri împotrîvindu-se lor, ziceau: „Sufletul acesta s-a părăsit de păcatul desfrînării de mulți ani, și de atunci a

petrecut în curăție și în înfrînare pustnicească". Diavolul vămi acela au strigat: „Știm și noi că de mult s-a părăsit de păcat, dar tai-nele noastre cu păcatele desfrînării le-a avut într-însa, pentru că nu s-a mărturisit cu adevărat înaintea duhovnicescului ei Părinte, nici n-a luat de la dînsul cuvenitul canon după Pravila bisericească, spre a-și face pocăința de păcatele săvîrșite, pînă la ștergerea lor; nici n-a fost cununată în Biserică cu bărbatul ei, ca să fie scăpată de păcatul desfrînării (1 Cor. 7 2—9). Dar cine este acela care a dat acea strălucire asupra ei...? Pentru aceea dar, lăsați-o nouă și vă duceți fără ea: ori răscumpărați-o cu lucruri bune". Acestea auzindu-le eu, m-am umplut de groază și tremuram de frică. Atunci Îngerii lui Dumnezeu dînd în schimb din lucrurile mele cele bune, și mai ales din darurile Cuviosului meu Părinte Vasile, abia ne-am izbăvit de acea cumplită primejdie, și așa am plecat de acolo... Dracii acelei vămi răi, tăvălitori în noroi, în felurite scîrnăvii, în grozave impuți-ciuni și întinați, scrișneau cu dinții asupra mea de ciudă că am scăpat din ghearele lor, mirîndu-se de darurile minunate și de mare preț cu care m-a răscumpărat Domnul meu, încît ei, cu toate cele scrise, n-au putut să mă aibă în stăpînirea întinericului.

În vremea amănunțitelor cercetări făcute de arapii aceia spurcați și groaznic de scîrboși, îmi apăreau înainte unele după altele cuvintele Dumnezeieștilor Scripturi: „Să nu fii desfrînat... Cu soțul ori cu soția aproapelui tău să nu te culci... Ați auzit că s-a zis celor de demult: Să nu preacurvești! Eu însă vă zic vouă: Tot cel ce caută la femeie spre a o pofti pe ea, iată a și preacurvit cu dînsa în inima sa... Și, dacă ochiul tău cel drept te smintește pe tine, scoate-l pe el și-l leapădă de la tine, că-ți folosește ție ca să piară unul din mădularele tale, și nu tot trupul tău să se arunce în gheenă. Și dacă mîna ta sau piciorul tău te smintește pe tine, taie-le pe ele și le leapădă de la tine, că mai de folos îți este ție să intri în viață șchiop sau ciung, decît două mîini sau două picioare avînd, și să fii aruncat în focul cel veșnic... Deci, să nu faci desfrînare... „Bine este omului — zice Apostolul — de femeie să nu se atingă; iar pentru curvie, fiecare să-și aibă femeia sa și fiecare femeie să-și aibă bărbatul său. Bărbatul să-i dea femeii datornica dragoste, așijderea și femeia bărbatului. Femeia nu-și stăpînește trupul său, ci bărbatul; așijderea și bărbatul nu-și stăpînește trupul său, ci femeia. Să nu opriti datoria unul altuia, fără numai din bunăvoință, la o vreme, ca să vă îndeletniciți în post și în rugăciune; și apoi iarăși să vă împreunați, ca să nu vă ispitească pe voi Satana pentru neînfrînarea voastră. Aceasta o zic după sfat, nu după poruncă. Pentru că voiesc ca toți oamenii să fie precum sînt și eu; însă fiecare are darul său de la Dumnezeu; unul așa, iar altul în alt chip.

Celor necăsătoriți și văduvelor — zic — bine este lor de vor rămînea precum și eu. Iar de nu se vor putea ținea, să se căsătorească; că mai bine le este lor să se căsătorească decît să ardă. Celor căsătoriți poruncesc, nu eu ci Domnul; femeia de bărbat să nu se despartă. Iar de se va despărți, să nu se mărite, sau să se împace cu bărbatul său, și bărbatul pe femeie să nu o lase. Celorlalți eu zic, nu Domnul; de are vreun frate femeie necredincioasă și ea va voi să viețuiască cu el, să n-o lase pe ea. Și femeia de are bărbat necredincios, și acela va voi să viețuiască cu dînsa, să nu-l lase pe el... Au nu știți că trupurile voastre sînt mădularele lui Hristos? Deci dar, pe mădularele lui Hristos le voi face mădulare ale curviei? Să nu fie. Au nu știți că cel ce se lipește de curvă se face un trup cu ea? Căci s-a zis: „Și vor fi amîndoi un trup". Iar cel ce se lipește de Domnul, este un duh cu El! Fugiți de curvie! Că tot păcatul care-l va face omul, este afară de trup; iar cel ce curvește, într-al său sau trup păcătuiește. Au nu știți că trupul vostru este locașul Duhului Sfînt ce locuiește în voi, pe Care-L aveți de la Dumnezeu, și că nu sînteți ai voștri? Căci voi sînteți cumpărați cu preț mare! De aceia proslăviți pe Dumnezeu în trupul vostru și în duhul vostru, care sînt ale lui Dumnezeu...".

Deci, nu te atinge, nu gusta, nici nu pipăi, pentru a nu cădea și arde. Desfrînații nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu... Desfrînații sînt scoși afară din Împărăția lui Dumnezeu. Curvia simplă — precum ne învață Sf. Biserică Ortodoxă — se săvîrșeste atunci cînd cineva păcătuind, nu jignește pe altul, adică face desfrîu cu o persoană necăsătorită, cînd și el însuși nu-i căsătorit. Cînd cineva arde de dorința de a păcătui, dar nu și-a îndeplinit dorința sa, este învederat că Harul Dumnezeesc l-a ajutat a nu cădea (Eș. 20 14; Lev. 18 20; Mt. 5 27—32; 18 7—9; comp. Mc. 9 42—49; Fac. 34 2; 2 Imp. 11 2; Iov 31 1; Prov. Sol. 6 5; Is. Sir. 9 8; 41 25; 1 Cor. 7 1—11; 6 15—20; Gal. 5 17—21; Efs. 4 17—19; 5 3—6; Apc. 21 8, 27; 22 15; Neocesaria, 4).

Mergînd noi pe calea văzduhului, Îngerii lui Dumnezeu mi-au zis: „Vezi această vamă? Puține Suflete pot scăpa nevătămate de răutatea ei! Și știi de ce? Pentru că oamenii lumii, parte bărbătească și femeiască, se înșeală amarnic de: lume, multă mîncare, băutură, chefuri, jocuri, cîntece lumești, glume și cugete rele... Da, mulți se înșeală cu acestea, și mai ales aceia care nu cunosc Scripturile și greutatea păcatului lor, judecata, osîndirea și pedepsirea pe care Dumnezeu le dă oamenilor pentru păcatul acesta! De aceia, cele mai multe Suflete, îngreuiate cu acest păcat, se aruncă de dracii vămii aceștia jos în iad, unde le închid ca într-o temniță. Tu însă, cu rugăciunile cinstiului Părinte Vasile, ai scăpat de boierul drăcesc ai acestei vămi, care se laudă tare, zicînd: „Eu negreșit, voi umplea sub-

teranele iadului cu Sufletele îngreuiate de desfrînări, pe care le trag jos în adînc pentru spurcatele și păcătoasele lor bucurii lumești și împuștile plăceri trupești!"

Chipul de față ne arată pe Îngeri cu Sufletul omenesc ajunși la vama 16-a, a desfrînării. Boierul drăcesc al acestei vămi stă pe scaunul său de șerpi, îmbrăcat în haină murdară, stropită cu spume de sînge. Mulțimea dracilor-vameși se adună din toate părțile, cearcă mirușos pe Suflet de feluritele chipuri ale desfrînării și necurăției, de vremea, ziua, ceasul, clipa, noaptea, locurile și persoanele cu care a păcătuit, de ex. de:

254) Am avut și stăruit în gînduri necurate? (a)

a) Gîndurile rele își au originea: a) în funcțiunile vieții, b) în poftele trupului, și c) în influența faptelor din viața socială. „Năvălirea dulceții în inimă prin gînduri, este cu totul necanonisită, ca un păcat nesăvîrșit” (Sf. Ioan Post. 2).

„Învoirea (la păcat) se spală cu 12 metanii” (Sf. I. Post. 3).

Ia măsura în care omul se învoiește cu gîndul cel rău al păcatului, în aceeași măsură este vinovat. „Înduplecarea este cauza și începutul canonisirilor... căci lupta este vrednică sau de cununi sau de pedeapsă” (Sf. I. Post. 5; 4)

Stăpînirea gîndurilor se face: a) printr-o continuă ocupație practică, b) prin cititul cărților bune, și c) prin rugăciunea personală și obștească, care se face la Sf. Biserică. „Dacă mintea s-a slobozit de orice năzuință a lumii văzute, aceasta este semnul că a ucis în sine vijelia păcatului” (F.o.c. Vol. II, p. 34 — Avva Isaia, 8; Scara, cuv. XV; d. P.B. Săche. o.c. p. 148).

Gîndurile rele sînt foarte primejdioase, cînd sînt lăsate a prinde rădăcini în ființa noastră. Pentru a ne salva din primejduirea lor, trebuie a lupta contra lor, a le smulge din ființa noastră cît mai grabnic și a le arunca afară, ca pe buruienile netrebnice dintre legume; altfel, ajungem la săvîrșirea păcatelor, care, necurățite prin adevărata pocăință, Spovedanie și facerea roadelor vrednice de pocăință, ne cufundă în iad. Privitor la atacurile diavolului prin gînduri rele, Cuv. Filotie Sinaitul scrie așa: „Cel ce s-a predat pe sine gîndurilor rele, este cu neputință să se curătească de păcate după omul din afară. Și dacă n-au fost smulse din inimă gîndurile rele, nu se poate să nu fie scoase la arătare în fapte. Pricina privirii desfrîinate stă în desfrînarea și întunecarea ochiului dinăuntru. Iar pricina dorinții de a auzi lucruri de rușine, stă în aceea că urechile sufletești ascultă cele ce le șoptesc împotriva noastră dracii nerușinați dinăuntru. Astfel, sîntem datori în Domnul, să ne curățim pe noi înșine înlăuntru și în afară, să păzim fiecare simțurile noastre și să curățim pe fiecare în parte de lucrările pătimașe și de greșeli. Și, precum înainte, cînd în neștiința noastră petreceam în lume în deșertăciunea minții noastre, slujeam cu toată mintea și cu simțurile amăgirii păcatului; tot așa trebuie acum, după ce ne-am mutat la viața cea după Dumnezeu, să slujim cu toată mintea și cu simțurile Dumnezeului Celui viu și adevărat și dreptății și voiei Lui.

Întîi este atacul (momeala), apoi însoțirea, pe urmă consimțirea (învoirea), apoi robirea, pe urmă patima îmbibată de obișnuință și continuitate. Iată biruința luptei dusă împotriva noastră. Așa stabilesc și Sfinții Părinți.

Atacul spun că este gîndul simplu, sau chipul lucrului născut de curînd în inimă, ce se arată minții. Însoțirea stă în convorbirea cu ceea ce s-a arătat, fie cu patimă, fie fără patimă. Consimțirea este învoirea bucurioasă a Sufletului cu ceea ce s-a arătat. Robirea este ducerea silnică și fără voie a inimii, sau amestecarea hotărîtă și nimicitoare a celei mai bune stări a noastre, cu lucrul respectiv. Iar patima este ceea ce se află cuibărit de multă vreme cu împătimiture în Suflet. Dintre toate, cea dintîi este fără păcat; a doua, nu totdeauna; a treia, după starea celui ce luptă; iar lupta este pricină sau de cununi sau de pedepse.

Robirea se face în alt chip în vremea rugăciunii, și în alt chip cînd nu ne rugăm. Iar patima e supusă, fără îndoială, sau pocăiții protivnice, sau muncilor viitoare. Prin urmare, cel ce se împotrivese, sau nu se supune începutului, adică atacului, a tăiat dintr-o dată toate relele ce urmează. Aceasta este lupta dracilor vicleni împotriva monahilor și a celor ce nu sînt monahi. Aceasta este înfrîngerea și biruința, precum am zis. Și din biruință vin: sau cununile, sau pedepsele pentru cei ce au greșit și nu s-au pocăit. Să luptăm deci cu mintea împotriva lor, ca să nu aducem la fapte sensibile, păcătoase, voile lor rele, ci, tăind păcatul din inimă, să aflăm înăuntrul nostru Împărăția cerurilor. Să păzim curăția inimii noastre și cîința (străpungerea) statornică față de Dumnezeu, prin această prea frumoasă lucrare.

Mulți dintre monahi nu cunosc amăgirea minții ce le vine de la draci. Se îndeletnicesc cu făptuirea, neavînd grijă de minte. Fiind simpli și neformați, plutesc în viață fără să guste — socot — curățenia inimii, ignorînd cu totul întunericul patimilor dinăuntru. Drept aceia, toți ciți nu cunosc lupta de care vorbește Pavel, și nu sînt îmbibați de bine prin cercare, socotesc căderi numai păcatele cu lucrul, neluînd în seamă înfrîngerile și biruințele cu gîndul. Deoarece nici privirea nu le poate vedea, fiind tănuite și cunoscute numai lui Dumnezeu, Conducătorul luptei, și conștiinței celui ce luptă. Acestora socot că li s-a spus cuvîntul din Sf. Scriptură: „Și au spus pace, dar nu era pace” (Iez. 13 10). Deci, sînt între frați, din simplitate, unii de felul acesta. Ei doresc și se silesc cît pot să se ferească de faptele rele cu lucrul. Dar în cei ce au dorința să-și curețe vederea Sufletului, este o altă lucrare a lui Hristos și o altă taină.

Pomenirea limpede a morții cuprinde cu adevărat multe virtuți. Ea naște plînsul, îndeamnă la înfrînarea de la toate, aduce aminte de ghenă, este maica rugăciunii și a lacrimilor, păzitoarea inimii, neîmpătîmirea de țărîină, țîșnire de înțelegere și dreaptă socoteală, ale căror roade sînt frica îndoită de Dumnezeu și curățirea gîndurilor pătimase din inimă. Ea deci cuprinde multe porunci de ale Domnului. Prin ea este văzut războiul cel greu de fiecare ceas, care face grijă multora dintre luptătorii lui Hristos.

O întîmplare sau o supărare ce vine pe neașteptate, întinează nu puțin atenția cugetării. Scoțînd mintea din preocuparea cea înaltă, virtuoasă și bună, ea o abate spre gilcevi și certuri păcătoase. Iar pricina acestei pierderi a noastre, stă în aceea că nu suntem cu grijă la cele ce ni se întîmplă. Nu ne va întîna și nu ne va întrista nici una din supărările ce ne vin în fiecare zi, odată ce vom cugeta aceasta totdeauna. De aceea Dumnezescul Apostol Pavel zice: „Sînt mulțumit în neputințe, în batjocori și în nevoi...

Toți cei ce vor să viețuiască cu bună cinstire în Hristos Iisus, vor fi prizonieri” (2 Cor. 12 10; 1 Tim. 3 12) F. o.c. Vol. IV, 116—9).

Pe copil să-l ții în frîne
De-l vrei om la toți să placă.
Nu-l lăsa orice să-ngine,
Nu-l lăsa orice să facă.
Nu-l lăsa după plăcerea-i
Unde vrea el să se ducă...
Din același lemn se face
Și Icoană și măciucă!

LUPTĂ CONTRA GÎNDURILOR RELE ȘI TE VOR PĂRĂSI. Un călugăr se tot plîngea starețului său că este foarte supărat de gîndurile rele. Se jeluia mereu că gîndurile rele năvălesc puhoi asupra lui ziua și noaptea. Starețul îl ascultă. Într-o bună zi îl chemă să vină după el îmbrăcat și cu mantia călugărească. Ieșiră afară din incinta Mănăstirei, afară din ținutul ei. Ajungînd pe un loc înalt, unde sufla vîntul din toate părțile, starețul îi porunci călugărului să dezbrace mantia și să oprească vîntul cu ea. Călugărul mirat de acea poruncă, răspunse: „Asta n-o pot face!” Starețul atunci îi zise: „Precum nu poți opri vîntul cu mantia; tot așa nu poți opri nici gîndurile rele. Cînd vezi că vîntul suflă tare, ca să nu te doboare, este destul să te ții bine pe picioare. Tot așa, pentru a nu te clătina gîndurile rele, a nu te duce în ispite, a nu te doborî în păcate, este destul dacă lupți după lege împotriva lor...”

Oamenii, după felul cugetării lor, își îndreaptă mintea: sau la păcate, sau la oameni, sau la Iisus (P. o.c. p. 171 28; 86 5).

PRIN LUPTA BUNĂ A BIRUIT GÎNDURILE RELE. Avva Olimpîe, cel al chiliilor, a fost luptat spre curvie. Atunci cugetul i-a zis: „Du-te și-ți ia femeie”. El sculîndu-se, a călcat lut și a făcut un chip de femeie. După aceea și-a zis lui înșăși: „Iată femeia ta, trebuie să lucrezi mult acum ca s-o hrănești”. Astfel s-a apucat să lucreze, ostentîndu-se mai mult. După o altă zi iarăși călcînd lut, și-a făcut și un fiu. Apoi zicea gîndului său: „Femeia ta a născut, ai mai multă trebuință să lucrezi, ca să poți să hrănești și pe fiul tău și să-l îmbraci”. Așa tot făcînd el, s-a topit pe sine... Apoi a zis cugetului: „Dacă nu mai poți suferi osteneala, nici femeie să nu cauți”. Dumnezeu văzînd osteneala lui, a ridicat de la el războiul, și așa s-a odihnit (P.o.c. pp. 163—4).

BIRUIND PE DIAVOLUL CURVIEI DE CINCI ORI, S-A ÎNCUNUNAT CU CINCI CUNUNI. Doi frați au fost trimiși din Mănăstirea lor la un sat. Acolo s-a sculat diavolul cu războiul aprin-

derei curviei de cinci ori asupra unuia din ei, silindu-l să păcătuiască. Atunci el sculându-se, de cinci ori a zăbovit la rugăciune, rugându-se în Duh și în Adevăr. Astfel nu s-a lăsat biruit de gânduri, dar a fost supărat foarte tare. După aceea întorcându-se la Mănăstire, s-a dus la Părintele său Duhovnic foarte întristat și cu fața turburată. Întrebat fiind de cauza turburării lui, fratele a pus metanie, zicînd: „Roată-te Părinte pentru mine că am căzut în curvie”. Și așa, i-a povestit cu deamănuntul cum a fost luptat de gânduri. Bătrînul fiind văzător cu duhul, vedea pe capul lui cinci cununi și i-a zis: „Îndrăznește fiule, că nu te-ai biruit, ci mai virtos ai biruit cu aceasta, că n-ai săvîrșit păcatul...” (P.o.c. 314 47).

255) În Duminici și sărbători m-am dus la cîrciumi, jocuri, baluri, serate, nunți cu lăutari, cumetrii, patroane, unde am mîncat, băut, jucat... și alte felurite petreceri anticreștinești? Am grăit vorbe spurcate și glume pricinuitoare dobitoceștei curvii și necredincioșii?

256) Am făcut cu ochiul? Am privit deșertăciuni cu ochii mei? (b) Am privit cu violență?

b) CREDINCIOSUL A PLĂTIT ȘI DISTRUS CHIPUL NECUVIINCIOS DIN VITRINĂ. În vitrina unei librării — unde se vînd cărți — era pus un chip necuviincios. Un domn mergea cu copiii săi la plimbare pe lîngă acea librărie. Văzînd chipul acela, el intră și-l cumpără. Apoi, în fața librarului care-l lăuda, îl sfărimă, zicînd, că de acum va putea trece pe acolo cu copiii săi și nu va mai fi prilej de sminteală... Așa ar trebui să facă toți aceia care au chipuri rele, necuviincioase, în casă (D.C.o.c. 176).

257) Am privit felurite priveriști păcătoase, jocuri, risuri, petreceri anticreștinești? Am jucat, dansat? Am făcut nuntă cu lăutari, jocuri (c), cîntece curvești, chiuituri idolatre, hasmodii, fumat, vorbe putrede, convorbiri porcoase, beții și alte blestemății?

c) SFÎNȚII PĂRINȚI NE SFĂTUIESC A FACE NUNȚILE CREȘTINEȘTE, NU PĂGÎNEȘTE, SATANICEȘTE CU LĂUTARI ȘI JOCURI. Sfîntul Ioan Gură de Aur, marele orator și zelos bărbat apărător al învățăturii Dumnezeiești, în cuvîntările sale ne învață stăruitor, ca: nunțile să nu le facem cu lăutari, jocuri, chiofe, pocnete de arme și cîntece satanicești. El propovăduiește că nunta fără lăutari este ospăț duhovnicesc, și rămîne sfîntă; iar nunta cu lăutari, jocuri, cîntece de amor, vorbe putrede, beții și alte blestemății, este ospăț păgînesc, praznic drăcesc și rămîne batjocură. Spre o cît mai bună convingere, dăm mai jos sfaturile acestui mare Sfînt Arhiepiscop, plăcut al lui Dumnezeu, pentru care

rog pe creștini să le citească cu luare amînte și să le păzească spre a lor mare folos sufletesc.

„Pe creștinul — zice Sf. Ioan Gură de Aur — care fuge de petrecerile lumești pironindu-și mintea lui la Dumnezeiasca Lege, astfel îl ferește împăratul și Proorocul David, zicînd: „Fericit bărbatul care n-a umblat în sfatul necredincioșilor, și în calea păcătoșilor n-a stătut și pe scaunul pierzătorilor n-a șezut; ci în Legea Domnului voia lui și în Legea lui va cugeta ziua și noaptea...” (Ps. 1 1—2; 111). Deci, în adunările cele de afară de și cîndva se va grăi ceva bun, dar între cele multe rele abia dacă unul vorbește

Mamele cu copiii mici și mai mărișori, vin la Mintuitorul, care-i mîngîie binecuvîntează și-i sfătuiește cu blîndețe.

Mintuitorul este tipul de frumusețe al tinerilor, bunătatea și dragostea prin excelență a celor ce umblă pe căile Sale, ascultîndu-l cuvîntul. În El a crescut avîntul tineresc cu toată puterea Sa de dăruire pentru a arăta iubirea Sa desăvîrșită către Tatăl, de la care venise și către lumea suferindă și orbită!

un cuvînt sănătos iar rele vorbesc cei mulți; iar la Dumnezeieștile Scripturi cu totul împotrivă urmează: cuvînt rău niciodată nu vei auzi nici unul, ci toate de mîntuire și pline de multă filosofie. Așa sînt și cele auzite de noi din citirea Apostolului: „Iar pentru care mi-ați scris, bine este omului să nu se atingă de femeie; iar pentru curvie, fiecare să-și aibă femeia sa, și fiecare femeie să-și aibă bărbatul său” (1 Cor. 7 1—2).

Pentru nunți Pavel pune legi, și nu se rușinează, nici i se roșește fața. Și foarte cu cuviință. Că dacă Stăpînul lui a cinstit nunta și nu s-a rușinat, ci și cu mergerea de față și cu Darul a împodobit lucrul (că dar a adus la nuntă mai mare decît al altora, prefăcînd firea apei în vin, Ioan 2 1—11), robul cum s-ar fi rușinat, punînd legi pentru nuntă? Că nunta nu este lucru rău, ci lucru rău este preacurvia, lucru rău este curvia; iar nunta este doctoria izgonitoare a curviei. De aceea să n-o necinstim pe ea cu pompe diavolești; ci, ceia ce au făcut cei din Cana Galileii, să facă și cei ce acum iau femei, să aibă adică pe Hristos în mijlocul lor. Și cum este cu putință să se facă aceasta? Prin însuși Preoții: „Că, cel ce vă primește pe voi, pe Mine Mă primește” (Ioan 13 20). Deci, dacă vei izgoni pe diavolul, cîntările cele curvești, versurile cele înversunătoare, jocurile cele fără de rînduială, cuvintele cele de ocară,

pompa diavolească, turburarea, risul cel desfrinat și cealaltă necuviință și ocară o vei lepăda și le vei scoate afară, iar pe sfințitele slugi ale lui Hristos, pe Preoții Lui, îi vei băga înăuntru, și Hristos printr-inșii cu adevărat va veni, împreună cu Maica Sa și frații (Ioan 2 2). „Că oricine va face — zice Mîntuitorul — voia Tatălui Meu Celui din ceruri, acela este fratele Meu, sora și mama Mea!” (Mt. 12 50).

Mîntuitorul stă la o masă cu cartea deschisă. El învață pe un tînăr băietan de țară să meargă pe calea cea bună, a vieții și a mîntuirii pentru a deveni fericit.

Știi că unora mă voi părea prea îngreuietor și însărcinător sfătuind acestea și tăind obiceiul vechi; însă nimic din acestea nu grijesc. Că nu-mi trebuiește harul cel de la voi, ci folosul vostru. Nu baterile din palme și laudele, ci cîștigul și filosofia. Să nu-mi zică mie cineva că este obicei. Unde se îndrăznește și se face păcatul de obicei nu pomeni. De sînt rele cele ce se fac, măcar obicei vechi de ar fi, strică-l pe el; iar de nu sînt rele, măcar de nu va fi obicei, bagă-l și-l sădește pe el. A face acest fel de lucruri necuvioase n-a fost obicei vechi, ci scornirea oarecăroră sunt cele ce se fac.

Tînărul binecredincios creștin prășește cu sapa, cugetînd la cuvintele Mîntuitorului. Duhul Sfînt în chip de porumbel, în plină lumină, Se lasă pe umărul lui drept.

Aduți aminte cum a luat femeie Isaac pe Rebeca? Cum a luat Iacob pe Rahila? Că și de însăși nunțile lor pomeneste Sf. Scriptură, și spune și cum s-au adus miresele lor la casele mirilor lor, însă de nimic de acest fel nu pomeneste, ci ospăț și cină au făcut, mai veselă decît cea obișnuită. Și pe rudenii le-au chemat la nunți. Iar fluier, surle, chimvale, săriturile cele bețive și toate celelalte mascarale de acum, erau departe și nearătate. Iar cei de acum din vremea noastră, și laude cîntă la Afrodita (idolul curvarilor și curve-

lor), jucînd și preacurvii multe și stricări de nunți și îndrăgiri fără-delege și alte multe cîntece de păgînatate și de rușine în ziua aceia cîntă; și după beție și atîta necuviință, o poartă în public pe mireasă cu cuvinte de ocară. Cum ceri dar de la dînsa înfrinare și păzire, spune-mi? Cînd tu o povățuiești la atîta nerușinare din ziua cea dintîi, și îngădui ca înaintea ochilor ei să se facă și să se grăiască

Tînărul drept credincios creștin citește cu atenție la o masă. Duhul Sfînt odihnește pe umărul lui drept, șoptindu-i la ureche să citească cu atenție, să se adîncească în învățătura Divină și bisericească, s-o păzească și împlinească, ca să se ferească.

acestea, care nici robilor celor cu bună așezare nu se cuvine să le audă. Atîta vreme s-a ostenit tata împreună cu mama păzind pe fecioară ca nici să grăiască, nici să audă pe altul grăind ceva din aceste cuvinte, și de cămări și de case de femei și de păzitoare de uși și de zăvoare și de ieșirile afară seara, și de a nu se arăta nici la vreunul din prieteni, și de multe altele ca acestea cu osîrdie purtînd grijă. (Majoritatea părinților de azi însă, sînt mai răi ca diavolii, pentru că ei singuri se fac ucigașii Sufletelor copiilor lor, ducîndu-i în Duminici și în sărbători, nu la Sf. Biserică și în locurile unde se citesc Sfintele Scripturi și se laudă Numele lui Dumnezeu; ci la praznicile drăcești unde se batjocoresc, n.n.). Și tu venind, într-o zi, toate, toate acestea le-ai răsturnat, făcîndu-o pe ea fără de rușine prin acea necinstită pompă și băgînd în Sufletul miresei cuvinte stricate.

Oare nu din acestea sînt răutățile ce urmează după aceasta? Oare nu din aceasta sînt preacurviile, curviile și rîsurile? Oare nu din aceasta sînt lipsurile de copii? * Și văduviile și sărmăniile cele fără de vreme? Căci atunci cînd chemi pe draci cu cîntecele, cînd împlinești pofta aceloră cu cuvintele cele de ocară, cînd bagi în casă oameni măscărîci și muieratici și tot teatrul (drăcesc), cînd umpli casa de curve și îngădui ca să facă mascarale, acolo se adu nă

* În comuna Remetea Timișoara cu 1450 Suflete românești, în anul 1928 n-a fost nici o singură naștere... (L.S. o.c. Nr. 15, 1929). Aici sînt la mijloc avorturile, groaznicul păcat al uciderii copiilor în pîntece, păcat strigător la cer, care cere pedeapsă mamelor, care pentru a fi libere pentru jocuri și petreceri, avortează... (n.n.).

toată ceata dracilor! Spune-mi, ce lucru sănătos nădăjduiești? Spune-mi, pentru care pricină mai bagi încă și Preoți înăuntru, vrînd ca a doua zi să faci unele ca acestea? Voiești să arăți fericirea care are mare dobîndă? Cheamă cete de săraci. Ce, te rușinezi cu adevărat și-ți roșește fața? Dar ce-i mai rău decît această nesoco-

Tinărul credincios se ferește de prietenia celor stricați, care-l chiamă după ei. Duhul Sfînt odihnește pe umărul drept al lui. Diavolii schimonosiți, șoptesc ceva la urechile celor răi.

teală, cînd pe diavolul trăgîndu-l în casă, nimic rău nu socotești că faci; iar pe Hristos vrînd să-L bagi înăuntru, te rușinezi? Că precum atunci cînd intră săracii vine Hristos, așa cînd joacă acolo oamenii muieratici și măscărici, sare în mijloc diavolul. Și din cheltuiala aceia (a praznicilor drăcești) nu numai că nu este nici o dobîndă, ci se face și multă vătămare (și-ți aduce pedeapsă Dumnezeu); iar din cheltuielile acestea (făcute după voia lui Dumnezeu), vei lua degrab multă plată.

Dar nimeni în cetate (sau în sat) — vei zice tu — nu a făcut așa! Dacă nu a făcut nimeni, începe tu, silește-te și te fă începător al acestui bun obicei, ca și cei de pe urmă să ia pildă bună. Și de va rîvni cineva și va urma acest bun obicei, către cei ce vor întreba vor avea a răspunde strănepoții cei din strănepoți cum că cutare, el a adus întii această bună lege. Căci dacă la luptele cele de afară cînd fac ospățuri, cei ce au scos acele slujbe nefolositoare se vestesc de mulți mai cu fală; cu mult mai virtos la slujba cea duhovnicească toți îl vor lauda și-i vor mulțumi celui ce a adus întii acest minunat început, și aceasta îi va fi lui și laudă și dobîndă. Că de alții isprăvindu-se aceasta și punîndu-se în lucru, ție, celui ce întii ai sădit-o, va aduce răsplătirea rodurilor acelora. Aceasta' pe tine te va face degrab și părinte născător de fii, aceasta și pe cei ce se vor naște, îi va apăra, și pe mire îl va face să îmbătrînească cu mireasa. Precum cei ce greșesc sînt îngroziți neîncetat de Dumnezeu, zicînd: „Feciorii veștri vor fi sărmani și femeile voastre văduve“ (Ps. 108 8; Iov 20 10); așa și celor ce se supun Lui în toate, Se făgăduiește că le va da și bătrînețe fericite, și împreună cu dinsele toate bunătățile, zicînd: „De veți vrea și Mă veți asculta, bunătățile pămîntului veți minca“ (Is. 1 19).

Se poate încă a-l auzi și pe Sf. Ap. Pavel zicînd, că de multe ori mulțimea păcatelor a făcut morți fără de vreme: „Pentru aceasta — zice — între voi mulți sînt neputincioși, bolnavi și mulți dorm“ (1 Cor. 11 29—31; Ioan 5 25—29; 8 34—35). Săracii însă hrănindu-se nu lasă să se întîmple nimic de acest fel; ci și de se va face

Tinărul cu Duhul Sfînt pe umăr ascultă sfaturile bune ale Preotului și bătrînilor satului.

ceva din cele nădăjduite, îndată aduc ei îndreptare la aceea. Învață-te de la fecioara aceea din Iopi (F.Ap. 9 36—42). Împrejurul acesteia ce zăcea moartă oarecînd, stînd săracii cei ce se hrăneau de ea și lăcrămînd, au înviat-o și au adus-o la viață. Atît de mult pot rugăciunile văduvelor și săracilor, (nemărginit mai mult) decît tot rîsul și dănțuirea, sînt mai folositoare.

Aici într-o zi este veselia, acolo însă totdeauna folos. Socotește cu mintea cît de mare lucru este, ca atîtea blagoslovenii luînd pe capul miresei, să intre în casa mirelui, și de cît mai multe cununi sînt mai cinstite acestea? De cîtă bogăție mai folositoare. Precum cele ce se fac acum (cu jocuri, ș.a.) sînt ale nebuniei și ale neînțelepției cei mai de pe urmă; că măcar deși nici o pedeapsă, nici o

Tinărul cu Duhul Sfînt pe umărul drept, ascultă cu multă atenție sfaturile bune ale mamei sale. Așa, el se edifică zilnic, crescînd în Domnul.

muncă n-ar fi urmat celor ce fac acest fel de lucruri de ocară, socotește cîtă muncă este a suferi a se mînji cu acest fel de ocări în public auzind toți de oameni beți și stricați la minte. Săracii luînd, binecuvîntează, le cer de la Dumnezeu nenumărate bunătăți; iar aceia după beție, după acea multă mîncare, tot noroiul de batjocori

el toarnă pe capul celor ce se însoară, avînd între dînşii oarecare întrecere diavolească, ca şi cum ar fi fost vrăjmaşi cei ce s-au adunat, aşa rudeniile lor se întrec între dînşii, cine ar grăi mai multe, grăite şi negrăite, ocări pentru cei ce s-au însurat, şi urăsc pe cei împotriva. Prigonirea aceasta a lor între dînşii face a se ruşina cu covîr-

Tinărul este între virtute şi viţiu. Îngerul păzitor îl îndeamnă la abstenenţă de băuturi beţive, înminindu-i o inimă curată cu un crin răsărit din ea. Moartea şi diavolul însă îl silesc cu paharul plin de otravă — şarpele înveninător al beţiei. Fericirea şi nefericirea depinde de alegerea lui. El stă uimit, văzîndu-se atras în două părţi opuse şi potrivnice una alteia.

şire mirele şi mireasa. Oare vom mai căuta altă deosebire? Spune-mi? Cine dar se va îndoi de aceia, că toate acestea nu se fac şi nu se grăiesc de dînşii, dracii pornindu-le sufletele lor? Nimenea cu ade-vărat. Acest fel sînt răsplătirile diavolului: ocări, beţie şi nebunie a Sufletului.

Dacă cineva se leapădă ca de ceva rău a aduce în locul acestora pe săraci, şi zice că acestea sînt semne ale ticăloşiei, să se înveţe şi aceasta: că nu a hrăni pe săraci şi pe văduve (este ticăloşie);

Tinărul stă uimit între patru vicioşi: un luxos, un tutunar, un beţiv şi un cartofor. În spatele lor stau diavolii, care-i învaţă şi-i stăpîneşte. Duhul Sfînt Se depărtează de tînăr, pentru că a început a înclina la rău.

ci pe măscărici şi pe curve, aceasta este semn a toată scirba şi a nenumărate răutăţi. De multe ori din însăşi ziua aceia, dintre prieteni luîndu-l curva robît pe mire s-a dus, îndrăgirea cea către mireasă a stîns-o, plecarea cea bună către ea a tras-o, dragostea, mai înainte de a se aprinde, a potolit-o şi semînţe de preacurvie a semănat. De aceia trebuia măcar a se teme părinţii, deşi nu de altceva de nimic, şi a opri venirile la nunţi ale măscăricilor (lăutarior)

şi ale jucăuşilor. Căci nunta s-a adus, nu ca să petrecem în necurăţii, nici ca să curvim; ci ca să petrecem în înfrînare şi curăţie.

Ascultă pe Pavel zicînd: „Pentru curvie, fiecare să-şi aibă femeia sa şi fiecare femeie să-şi aibă bărbatul său” (1 Cor. 7 2). Aceste două sînt pentru care s-a adus nunta, ca să petrecem în înfrînare şi curăţenie, şi ca să ne facem părinţi. Din aceste două cea mai întii pricină este a înfrînării şi a curăţeniei. Deci, fiindcă a intrat

Tinărul cu Duhul Sfînt pe umăr în faţa ispitei jucătorilor de cărţi.

pofta, a intrat şi nunta, ca să taie obiceiul cel peste măsură şi să plece pe fiecare să aibă numai o femeie. Din înfrînare şi curăţenie — zice el iarăşi — se naşte dragostea; iar din dragoste se nasc bunătaţile cele nenumărate. Deci, fiecare căsătorit să socotească pe celelalte femei că sînt de piatră, ştiînd că după însurare, măcar cu ochii neînfrînaţi de vei căuta la altă femeie... te-ai făcut vinovat sub învinuirile preacurvarilor (Mt. 5 28). Aceste cuvinte pro-citeşte-le în toate zilele. Şi, de vei vedea că se ridică în tine pofta de o altă femeie, şi că apoi din aceasta ţi se pare ție femeia ta neplăcută, intră în cămară şi deschizînd cartea aceasta, luînd pe Maica Domnului şi pe Sf. Ap. Pavel mijlocitori şi pe Dumnezeu ajutător,

Tinărul dezgustat de Sf. Scriptură şi de alte cărţi Sfinte, citeşte cu mare nesaţ romane... Bufniţa pe spate. Năluciri de joc de cărţi, modă, fumat, răutăţi, beţii şi alte multe feluri de blestemăţii... îi apar înaintea ochilor sufleteşti.

adeseori citeşte cuvintele acestea şi stinge văpaia. Aşa făcînd, femeia ta va deveni ție iarăşi mai iubită, nedepărtînd nici o poftă dragostea ta cea către dînsa. Şi nu numai femeia ta va fi ție iubită, ci şi tu te vei socoti că eşti mult mai fericit, mai cîstit şi cu har...

NUNȚILE CU LĂUTARI, JOCURI ȘI CÎNTECE LUMEȘTI SE DESPOAIE DE BINECUVÎNTĂRILE DOMNULUI, DEVENIND PRAZNICILE DIAVOLULUI. Sfinții Teologi adevăresc că nunta se numește Taină Sfântă pentru trei izvoare binefăcătoare:

1) Pentru iubitoarea unire într-un trup și Suflet, a bărbatului cu femeia. „Și vor fi — zice — amîndoi un trup... Deci, nu mai sînt doi; ci un trup” (Mt. 19 5—6).

2) Pentru că nunta este preînchipuitoarea duhovniceștei uniri a Domnului Hristos cu Biserica. „Taina aceasta — zice Apostolul — este mare. Eu însă vorbesc de Hristos și de Biserică” (Efs. 5 23—32).

3) Nunta are în sine Dumnezeuescul Dar, așa cum îl au și celelalte Taine Sfinte.

Acum, socotind bine, vedem că lăutarii, jocurile, cîntările curvești, vorbele putrede, măscăriciunile, mișcările, mlădierile necuviincioase care se fac, despoaie pe mire și pe mireasă, socri și nuntași de binecuvîntare, și-i îmbracă cu blestem; iar petrecerea aceia anticreștinească devine praznicul diavolului...

a) Organele, lăutarii, jocurile și cîntecele din gură, vatămă iubita unire într-un Suflet a bărbatului și a femeii. Mirele văzînd alte femei acolo și jucînd cu ele, se trage cu Sufletul și cu inima la dragostea și pofta acelor; mai cu seamă cînd acelea se întîmplă să fie mai tinere și mai frumoase decît mireasa sa. Asemenea și mireasa văzînd alți bărbați, și jucînd cu ei, se trage cu Sufletul și cu inima spre dragostea și pofta lor, cînd aceștia se întîmplă să fie mai tineri și mai frumoși decît mirele ei. Și așa, acolo unde nunta este spre unirea Sufletelor bărbatului cu femeia sa, prin drăceștile

Tinărul e căzut jos ametit de fumat și de gînduri rele. Diavolul cu o lentă în ghiare îl ispitește să lupte înainte pentru a se învăța cu fumatul, zicîndu-i: „Fumează înainte! Doar nu-i fi mai prejos ca femeile slăbănoage care beau, fumează, dansează, poartă lux și joacă cărți!”

muzici și jocuri, se face despărțirea Sufletului acestei uniri a bărbatului și a femeii.

b) Muzicele, jocurile și cîntecele din gură, care se fac la nuntă, se împotrivesc și vatămă închipuirea duhovniceștei uniri a lui Hristos cu Biserica Sa. Vrei să știi cum se vatămă aceasta? Ascultă!

Tu, oricare vei fi mire la orice nuntă: Hristos a sfințit și a curățit Biserica cu Sf. Botez, precum zice Pavel: „Ca să o sfințească pe ea, curățindu-o cu baia apei prin cuvînt” (Efs. 5 26); iar tu bărbatul mire, chemînd la nunta ta fluier și trîmbițe, și lăsînd a se face jocuri și cîntece din gură la casa ta; în loc să curățești și să sfințești

Tinărul, îmbrăcat la modă, cu baston în mînă. El își aprinde țigara pusă în țigareță. În buzunar are cărți de joc și o sticlă cu rachiu în alt buzunar. Moartea și diavolul, cu semnele acelor vicii merg, în urma lui.

femeia și mireasa ta, tu o întinezi și o faci necurată la Suflet, ba chiar și tu te întinezi și te faci asemenea necurat... „Hristos a întemeiat în Sine prea slăvita și frumoasa Biserică, fără să aibă vreo zbîrcitură ori întinăciune, s-au vreo pată, ori altceva de acest fel; ci să fie sfîntă și fără prihană” (Efs. 5 27), și tu bărbate, cu organele, dansările, jocurile, horele și cîntecele curvești, pe care le lași să se facă la nunta ta, strici podoaba, frumusețea și slava femeii tale, și o arăți pe ea urîtă, neslăvită, cu multe pete și întinăciuni, ba chiar și tu te faci asemenea cu ea, urît și fără podoabă.

Hristos atît de mult a iubit Biserica, încît pentru dragostea ei, S-a dat pe Sine la moarte. „Bărbaților — strigă Apostolul — iubiți-vă femeile voastre, precum și Hristos a iubit Biserica, și pe Sine S-a dat pentru dînsa” (Efs. 5 25); iar tu bărbate nu-ți iubești femeia ta cu aceiași dragoste adevărată, ci o urăști, căci dacă ai iubi-o în adevăr, n-ai aduce la nunta ta acele satanicești pricini vătămătoare Sufletului ei, care sînt: muzicile, jocurile și cîntecele lumești, curvești, murdare din gură. Ce zic? Chiar tu nu te iubești în adevăr pe tine însuși; ci îți ești vrăjmaș ca un nepriceput, pentru că lași să se facă la casa ta acele prilejuri, întîlniri... care-ți vatămă Sufletul. Cîte beții, jocuri, cîntece curvești, chiuituri, cîte neorînduieli, cîte răutăți lași să se facă la nunta ta omule, toate acestea se abat și se duc la duhovniceasca nuntă a lui Hristos și a Bisericii, a Cărui nuntă, chip și icoană este nunta ta. „Cinstea — zice Marele Vasile — sau necinstea Icoanei, trece la chipul dîntii” (Cuv. p. Sf. Duh, cap. 18). Aceasta o adevărește și Sf. Ioan Hrisostom pentru nunți, zicînd: „Dacă nu te rușinezi de nuntă, rușinează-te măcar de Hristos și de Biserică, al Cărui chip este nunta, și nu aduce organe și danțuri la aceasta. Nu cumva este teatru? Taină este și

închipuire de mari lucruri (a lui Hristos și a Bisericii); și dacă nu te cucernicești de această Taină, măcar cucernicește-te de cel ce este chipul acesteia... la tainele elinilor jocurile sînt evlavie și cucernicia acelora.

Mare Taină se săvîrșește aici! Afară de aici curvele, afară cei pîngăriți... Mir este nunta; deci, pentru ce bagi putoarea mocirlei

Tinărul nedumerit luptat de gîndul bun și rău. Gîndul bun înaripat ca un înger luminat, îi pune înaintea ochilor Dumnezeiasca Scriptură și alte cărți sfinte, ca să le citească și să fie virtuos, bun, credincios, creștin conștient. Gîndul rău din stînga, cu fața hazlie, caraghiosă, cam întunecat, îl îmbie cu cărți rele, romane, cărți de joc, și alte deșertăciuni, pentru a deveni om de lume, vicios și prăpădit.

în alcătuirea mirului (adică în locul unde se săvîrșește nunta)? Toate trebuie să fie pline de întreagă înțelepciune, toate cu cucernicie, toate cu podoabă. Acum văd însă din contra: săriți asemenea cămilelor și cailor; pentru aceasta voiesc a curăți nunta, încît s-o aduc la cîntărea cea potrivită ei, și să astup gurile ereticilor, fiindcă s-a ocărit Darul lui Dumnezeu, rădăcina (Tainei) renașterii noastre... Spune-mi mie, săvîrșești Taină și chemi pe diavolul?" (Om. 12 c. Cols.).

c) Organele, jocurile și cîntecele din gură, care se fac la nuntă, strică și se împotrivesc darului ce-l are Taina nunții, al cărei scop este a dezlega și a depărta de la păcatul curviei pe bărbat și pe femeie. Aceste drăcești organe, jocuri și cîntece, silesc nunta să se facă nu dezlegare a curviei și a păcatului, ci chiar înlesnire, pricină

Tinărul fumînd, biruit de gîndul rău, citește romane și alte cărți rele. În mintea lui i se nălucesc chipuri de femei ce-l îmbată și-l atrag la viciu. Șarpele patimilor se tirăște pe masă și-l mușcă de inimă, îl înveninează.

și prilej de curvie, preacurvie și altor păcate. Și apoi oare nu se fac din acestea la nunți, atîtea curvii ascunse, atîtea tainice preacurvii în inimă? Nu curvesc cu pofta Sufletului, precum a zis Domnul, și cei ce cîntă cu organe, și cei care joacă și cîntă din gură?

Nu preacurvesc cu mintea lor cei ce se adună la nuntă și privesc cu iscodire fețele femeilor, sau fetele și femeile fețele flăcăilor și ale bărbaților, cînd se prind în joc de mîini, de umăr, de briu sau de mijloc? Dar celelalte păcate care se fac la nunți din cauza acestor organe și a dansurilor, a necuviincioaselor cuvinte, a celor nerușinați glumeți, nerușinoasele cuvinte ale bețivilor, curveștile împodobiri ale hainelor, muiereasca ungere a mirurilor și a parfumurilor și a celorlalte mii de neorînduiri? De va voi cineva să le scrie cu deamănuntul, poate să umple o carte întreagă! Și mai ales cînd nunțile se întind nu numai într-o zi sau două, ci pînă și la opt zile, iar în multe locuri și pînă la 15 zile, atunci, cine poate să mai numere răutățile și păcatele care se fac? Milos, Milostiv fii nouă Dumnezeule!

Pentru aceea, ca să împreună într-un cuvînt cele zise mai sus, nunțile creștinilor de azi, pentru nepotrivitele și necuviincioasele

Tinărul cu o fetișcană vorbesc tainic în grădină. Șerpii desfrînării cu cîte trei capete: minciuna, furtisagul și amorul, îi împletesc pe amîndoi din amîndouă părțile, apropiindu-i pentru a se spurca.

lucruri care se fac la nuntă, se primejduiesc să nu mai fie Taină Sfîrșită, Taină plină de Dar și cinstită — cum sînt cu adevărat cele ce se fac creștinește după rînduiala Sfintei Biserici — ci o ceremonie păgînească, idolatră, elinească, necuviincioasă și necinstită, sau ca o meșteșugire și mreață a vrăjmașului de obște, cu care adună pe oameni spre a-i face să păcătuiască și să se muncească. De aceea, așa cum la celelalte Sfinte Taine, nu se fac jocuri, cîntări lumești din gură și cu muzici, tot așa nu trebuie a se mai face nici la Sfînta Taină a Nunții.

Frați, părinți și creștini, ia socotiți-vă bine: Cum pot oare mirii și nuntașii adunați la praznicul diavolului cu jocuri, cîntece curvești și chiuituri, vorbe putrede, măscăriciuni, sudalme și alte nebuneli, să vină în Biserica lui Dumnezeu pentru a primi binecuvîntare? Oare așa viind, vor lua binecuvîntare? Ori se încarcă cu blestem?... Oare un tînăr sau o tînără, care se vor binecuvînta și încununa după rînduiala Sfintei Biserici (Vezi rînduiala logodnei și a cununiei, învățăturile, rugăciunile și binecuvîntările lor din

Molitfelnic; „Priveliști Apocaliptice“ cap. 4 11, Explicarea Crezului, art. 10, Sfinta Taină a Nunții; cap. 3 6, tot Sfinta Taină a Nunții, de autor, și nota (g) din întrebarea 295, din această carte), mai au ei dreptul să cheme la nunta lor fluieri și muzici, să întindă

Tinărul revenindu-și în sine prin citirea cărților sfinte, sugrumă balaurul cu trei capete. Sfintul Duh Se apropie iarăși de el.

jocuri și să cinte din gură? Mai este cuviincios acestora, care au auzit atâtea binecuvântări și atâtea cuvinte sfinte, rostite de Preoții ce i-au cununat, să-și spurge urechile lor iarăși cu necuratele și nerușinatele cîntece? Ei, care au stat în Biserica lui Dumnezeu și și-au sfințit picioarele, se potrivește să le mai spurge iarăși cu drăceștile jocuri? Cu un cuvînt, mai este cu dreptul, ca ei, care s-au Împărtășit în ziua aceea cu Prea Curatele Taine, să nu-și păzească toate simțirile trupului lor, și toate simțirile și puterile Sufletului pentru Darul, cinstea și sfințenia ce au primit? Este drept, zic, ca ei să mai privească nerușinoasele priveliști: muzici, jocuri și alte neorînduieli, sau să mai facă vreo faptă rușinoasă? Eu sînt îndreptat, că toți într-un glas veți răspunde că, nu este cuviincios; și așa și este.

Acestea cunoscîndu-le, să faceți numai nunți creștinești, după rîndujala Sfintei Biserici, masă creștinească, citiri din sfintele cărți, rugăciuni, cîntări duhovnicești, și faptele milei sufletești și

Tinărul cu Duhul Sfînt pe umărul drept, se roagă înaintea Iconostasului din casa părintească. El mai citește: Dumnezeiasca Scriptură, cărți de rugăciuni, și alte cărți sfinte.

trupești către aproapele lipsit, pentru a rămîne încununăți pentru totdeauna cu cununile și binecuvîntările Divine prin Biserică. Cei ce fac nunți anticreștinești cu jocuri și cîntece curvești, le cad

cununile de pe cap (Pl. Ier. 5 16—17), se despoaie de binecuvîntările primite și se încarcă cu blestem, afurisanie și urgie Divină. Sfinții Părinți cunoscînd acestea, au hotărît Preoților și clericilor să se scoale și să fugă de la mesele și nunțile celor ce aduc muzicanți și jocuri, ca să nu se facă părtași păcatului, blestemului și afurisaniei acelora. Ah, creștinilor! Oare voi nu mai înțelegeți? Ah, creștinilor!

Tinărul lăsîndu-se iarăși pradă patimilor, s-a cufundat în mocirla lor. El e împresurat de păunul mîndriei, broasca zgîrceniei, țapul necurățiilor, tigrul miniei, porcul lăcomiei, șarpele pimei, melcul lenevirilor și diavolui minciunărilor și al vicleșugurilor. Gura iadului cască amenințîndu-l a-l înghiți din clipă în clipă.

Înțelegeți odată măcar din acestea că, jocurile și cîntecele care se fac la nunți, sînt potrivnice și rele! Și pentru aceasta poruncește Sf. Sinod Preoților și clericilor să nu stea să le privească. De erau bune acestea, se cădea ca Sinodul să hotărască să stea și ei să le privească.

Vai fraților! Cum vă lasă inima să vedeți pe Preoții Dumnezeului Celui Prea Înalt, fugind de la nunțile voastre; iar muzicanții și jucătorii să vină la acestea? Cum vă rabdă Sufletul să plece din casele voastre robii lui Dumnezeu, cei care vă binecuvîntează și vă sfințesc, și care au binecuvîntat nunta și masa voastră; iar în locul lor să intre și să șeadă slugile Satanei? Cei care vă întinează Sufletele cu jocurile, cîntările curvești, chiuiturile și săltările cele necuviincioase? Nu vă gîndiți nepricepuților, că făcînd așa, este întocmai cum ați izgoni pe Sfinți de la nunțile voastre și ați pofti pe păcătoși? Să izgoniți pe cei binecuvîntați și să poftiți pe cei blestemați? Să izgoniți pe cei ce vă luminează și să chemați pe cei ce vă întunecă. Să izgoniți pe Hristos și în locul Lui să chemați pe diavolul?

Vai de netemerea de Dumnezeu a creștinilor de astăzi! Poate fi vreo necredință mai mare decît aceasta? Mai mare defăimare și neomenie? Eu socotesc și aceasta, că cel de mai sus Sfînt Sinod, pentru acest scop a hotărît să se scoale și să fugă Preoții și clericii de la nunți, cînd vin muzicanții, ca vîzîndu-i creștinii pe ei că pleacă, să se rușineze, și izgonind muzicanții, să oprească pe Preoții Domnului în casele lor.

Acum ce ziceți voi părinți ai tinerilor: miri și mirese? Ce ziceți acum voi tinerilor miri și mirese? Hristos voiește să vie împreună

cu Îngerii în casa voastră, ca să binecuvînteze nunta, precum a binecuvîntat-o pe cea din Cana; să binecuvînteze masa voastră și să prefacă apa în vin, adică să pricinuiască bucurie cu Sfînta Sa arătare și toată bunătatea în Sufletele voastre și a celor ce se vor afla la nunta voastră. Deci, ce hotăriți? Voiți să vie Hristos în casa voastră ca să vă dăruiască toate aceste binecuvîntări și daruri? Dacă voiți pe Hristos, este trebuință să nu mai aduceți în casele voastre muzici și hore, iar dacă voiți muzicele și horele, Hristos nu suferă să fie într-o casă cu acestea, ci îndată fuge și Se depărtează. Depărtîndu-Se El, se depărtează și Preoții Lui și clericii, precum și orice altă bunătate. Și de la casa care pleacă Hristos și slujitorii Săi, cine rămîne? Numai Satana și slujitorii lui — dracii — și toată răutatea, păcatul și nefericirea. Dacă sînteți creștini adevărați, următori și ucenici ai lui Iisus Hristos, vă aflați în mare nevoie fraților, să alegeți de o mie de ori mai bine să lipsească muzicanții, jocurile și cîntecele curvești de la casa voastră, decît să fugă Hristos și slujitorii Săi — Preoții — și astfel să vă lipsiți, dimpreună cu aceștia, de orice bunătate sufletească și trupească, pămîntească și cerească, vremelnică și veșnică. Așa zice și Dumnezeuescul Hrisostom: „Dacă pe acestea le vei alunga, va veni Hristos la nunți: iar Hristos fiind de față, și ceata Îngerilor va fi de față; și de voiești, și acum se lucrează minuni, precum și atunci, și va prefăce apa în vin“ (Om. 12 c. Cols.).

Remușcat de conștiință, tinărul păcătoșit aleargă la Scaunul Sfintei Spovedanii. Preotul Duhovnic primește pe tinăr, îi dă sfaturi bune și canonul binecuvîntat pentru a merge pe calea vieții și a mîntuirii.

Dumnezeu, Care din început a făcut bărbat și femeie... și, femeia bărbatului de la Dumnezeu se rînduiește (Fac. 1 26—28; Mt. 19 5—6; Prov. Sol. 19 14), să vă lumineze pe toți și pe toate cu înțelepciune de sus, ca să primiți și să folosiți binecuvîntarea Lui (Iac. 1 5; 3 17; Ps. 127), să viețuiți cu bună credincioșie în casă, și așa El va fi în mijlocul familiilor și gospodăriilor voastre, călăuzindu-vă pe calea vieții, a mîntuirii și a fericirii vremelnice și veșnice. Amin (Prel. și spic. d. H.o.c. pp. 61—82).

DIABOLUL A INTRAT ÎN CREȘTINA CARE JUCA. Tertulian (sec. II) ne istorisește despre o creștină care nu se reținea de la cele mai imorale jocuri. Odată, cu ocaziunea unui astfel de joc, diavolul puse stăpînire pe Sufletul ei, și ea căzu jos, îmbolnăvindu-se greu. Preotul chemat la capul muribundeii, a cunoscut îndată că diavolul o stăpînește, și prin rugăciuni, căută s-o scape.

Chipul de față ne arată pe diavolul mergînd după creștinii de formă goală, numărîndu-le pașii ce-i fac în căile pierzării, la: circiumă, beții, lux, fumat, jocuri, cîntece curvești, chiuituri, scrînciob, călușei, nunți cu lăutari și jocuri, cumetrii, patroane însoțite de petreceri anticreștinești, la prăznuiri idolatrizatoare, demonice sindrofii, hasmodii și alte blestemății. Iată cu cîtă bucurie demonică vine diavolul după creștinul ce aleargă în căile pierzării! Iată cu cîtă atenție îi numără el pașii și îi scrie în catastiful păcatelor! Și vai! vai! Multe sumedenii de creștini și creștine cu numele, îl mai bucură pe dracul, mulțumindu-l aproape zilnic, că are ce scrie în demonicul său catastif!!!

Acei creștini care își cheltuiesc agonisita lor în deșertăciuni, ca și bogatul nemilostiv din Sf. Evanghelie, sînt nemilostivi cu cei săraci și cel mult dacă își curăță urechea față de ei cu darea vreunui bănuț ori a vreunei cojițe uscată de pîine, turtă ori mămăligă. Ei sînt groaznic de nemilostivi și nedrepti chiar și cu Sufletul lor, de care nu se grijesc niciodată după poruncile Dumnezeescii și sfaturile Sfintei Biserici a lui Dumnezeu. Ei, după cuvîntul psalmistului, sînt: „Cei ce fac nedreptate, urîndu-și Sufletele lor“ (Ps. 10 5). Aceia grijindu-se numai de îmbuibările și împopoțo-

În decursul rugăciunii diavolul se răsti la Preot, zicînd: „De ce mă alungi? Am dreptul s-o stăpîneasc, pentru că acest Suflet se rătăcise pe pămîntul împărăției mele, și l-am aflat în teritoriul meu” (O.M.P. 448).

CREȘTINA ÎNDRĂCITĂ DE LA JOC. În cetatea Mihlim din țara Brabaniției, o jupîneasă creștină jucînd într-o Duminică, s-a îndrăcit. Duhul rău o muncea așa de groaznic, încît oamenii adunați la casa ei, s-au văzut siliți s-o lege. A doua zi dimineata, au dus-o la Biserica Precistei, în care slujeau Preoții, pentru că acolo se mai făcuseră multe minuni. Un copil mic, bun creștin, văzînd cum se muncea jupîneasă de duhul rău, a însemnat-o cu Semnul Sfintei Cruci. Atunci a ieșit dintr-însa duhul cel rău în chip de vierme păros. Copilul văzînd că zăbovea a ieși cu tot corpul, luînd îndrăzneală, l-a apucat cu mîna și l-a tras afară. Îndată ce l-a scos, uriciosul diavol în chipul viermelui păros, a pierit dinaintea tuturor. În momentul acela însă mîna copilului care prinsese și scosese otrăvitul vierme, s-a înnegrit. Toată lumea din Biserică văzînd, s-a îngrozit. Atunci Preoții Bisericii stropindu-i mîna cu apă sfințită de la spălătorul Dumnezeescului Altar, s-a curățit îndată de acea negreală feroasă, și a devenit albă, curată ca și mai înainte...

„Cel ce slujește păcatului — zice Mîntuitorul — este rob al păcatului. Robul nu rămîne în casă în veac...”, iar Apostolul adevărește: „Cel ce păcătuiește (stăruiește a păcătui fără a se căi și îndrepta) este de la diavolul, pentru că diavolul din început păcătuiește” (Ioan 8 34—35; 1 Ioan 3 8).

258) Am cîntat cîntece curvești? Am grăit glume, nebunii, măscăriciuni? Am rîs cu hohote, neoprit și fără socoteală...?

nările trupului cu felurite mode și deșertăciuni lumești, își înmulțesc viermii patimilor, care îi vor roade și chinui veșnic. De Suflet nici nu visează. Grija Sufletului o lasă pe seama copiilor, și aceia crescuți rău, drept ca pădureții nealtoiți, sau pe seama prohodirei cu pompă, pe seama Preoților... Vai, nefericiții de ei! Au ajuns bucuria Satanei!

Creștine! Ascultă glasul Îngerului tău păzitor, care ți-i dat spre pază ca să te călăuzească și povățuiască în viață, spre a ajunge să moștenești pămîntul cu cei blînzi (Evr. 174; Mt. 5 5). Acesta strigă mereu la tine să părăsești calea pierzării! Ascultă Cuvîntul lui Dumnezeu și sfaturile Bisericii Lui, dacă vrei să scapi de iadul vremelnice și veșnice, căci: „Cine cade și nu se mai scoală!? Cine rătăcește drumul și nu se mai întoarce?” (Ier. 8 4—5). Oprește-te... și apucă pe calea vieții și a mîntuirii, ca să scapi de muncile iadului!!!

259) Am privit (d) fețe străine cu gînduri necurate, am poftit: fecioară, fecior, văduvă, femeie cu bărbat, față bisericească, rudeni, de altă lege?

d) CEI CE PRIVESC CU ISCODIRE, SE PERICLITEAZĂ. Nu se cade creștinilor a privi cu iscodire formele trupurilor, fiindcă din privirile iscoditoare ale fețelor frumoase, se pricinuieste strechia amorului, apare pofta inimii, și nu numai că curvesc și preacurvesc cu mintea, cei se privesc cu iscodire, precum a zis Domnul (Mt. 5 28); dar în cele din urmă ajung să curvească și să preacurvească și cu fapta. Pentru aceea a zis înțeleptul Sirah: „Întoarce ochiul tău de la femeia frumoasă și nu te uita la frumusețe străină. Cu frumusețea femeii mulți s-au înșelat, că de la ea iubirea, ca focul se aprinde” (Is. Sir. 9 8—9). Dar și paremia adevărește aceasta: „Din a vedea se naște a pofti”. Așa, fiii lui Dumnezeu (ai lui Sit) văzînd pe fiicele oamenilor (ale lui Cain) că erau frumoase, și-au luat lor femei din toate care au ales (Fac. 6 2). Așa Samson, a văzut în Timna o femeie de alt neam, a iubit-o, și a pătimit acele răutăți (Jud. 14 7). Așa David, privind pe Versavia spălîndu-se, a căzut în preacurvie și ucidere (2 Imp. 11 2).

În scurte cuvinte, sînt nenumărați aceia care au căzut în curvii și preacurvii din pricina iscodirii ochilor. Așa și astăzi, aproape cei mai mulți din cei ce cad în patimile trupului, au căzut din cauza iscodirii privirii ochilor. „Din privire — zice Isidor Pilusiotul — se naște îndrăgirea. Pentru aceea Hristos, pe cel ce se îndulcește cu neîfrînare din privirea fețelor, l-a hotărît că este preacurvar, nu numai ca să oprească fapta, ci și înțelegerea s-o împuțineze... Neîfrînata privire ce se hrănește din frumuseți străine, cu dreptate Mîntuitorul a înfricoșat că o va munci; izbăvindu-ne pe noi din lucrare și de multa necunoștință, ca nu după ce va intra frumusețea prin ochi, să robească mintea noastră și puterile Sufletului legîndu-le, să facă gîndul a se pleca spre patimi, care fiind ținut, răul se face cu anevoie de vindecă” (Ep. 254; 2411, către Pavel și Ilie Diaconul).

Dumnezeescul Hrisostom a fost silit a zice: „Cei ce privesc cu iscodire frumusețile femeilor, era mai bine să fi fost orbi desăvîrșit, decît să întrebuițeze ochii la unele ca acestea” (din Eclog.). Sf. Grigore Teologul sfătuiește: „Legea poruncește să nu curvești; iar tu nici să nu poftesti, oprindu-ți patima din căutarea cu iscodire și cu aprindere” (Cuv. la Paști).

Pentru aceasta, cîți creștini se tem de Dumnezeu și iubesc întreaga înțelepciune și mîntuirea Sufletului lor, nu se cade a-și întinde privirea lor la fețe, atît ale femeilor, cît și ale bărbaților măcar de ar fi ele babe și bătrîni; precum sfătuiesc Dumnezeștii

Părinți. Dacă însă va fi absolută trebuință a vorbi cineva cu femeile, se cade a căuta cu ochii în jos și a-i întoarce de la privirea lor, și așa să vorbească cu ele. De vederea și vorbirea cu călugărițe, atîta trebuie a se păzi cineva, precum se păzește de foc și de cursa diavolului. „De vei fi silit a vorbi cu femei — sfătuiește Sf. Isaac — întoarce-ți fața ta despre vederea lor, și așa vorbește cu dinsele. De călugărițe însă, depărtează-te ca de foc și de cursa diavolului, de întîlnirea, de vorbirea împreună cu ele și de vederea lor” (Cuv. 7, p. 60).

De se întîmplă să vadă cineva vreo femeie frumoasă și s-o poftască, pentru a scăpa de fapta cea rea, nu trebuie să mai privească a doua oară la acea femeie; ci să-și întoarcă mintea sa la citirea cărților folositoare de Suflet, la grijile cele trebuincioase, la spirijinirea săracilor, ajutorarea nedreptățiților, cercetarea bolnavilor și întemnițaților, la rugăciuni, la cugetarea morții, a Judecării și a muncilor iadului.

Împăratul Alexandru Macedon biruind pe împăratul Dariu și auzind pe prietenii lui vorbind că femeia lui Dariu este mai frumoasă decît toate femeile Asiei, a poruncit să n-o aducă înaintea lui s-o vadă. Marele Vasile zice: „Nici pe fiicele lui Dariu cele frumoase Alexandru n-a voit să le vadă” (Cuv. către tineri). Bătrînul Scipion n-a voit niciodată să aducă înaintea lui vreo femeie din cele roabe, pe care le prindeau soldații în război. Tot pentru aceasta și Kir împăratul Persilor, n-a voit să vadă pe Pantia femeia lui Avradat împăratul Susilor, care întrecea în frumusețe pe celelalte femei. Tot pentru evitarea cădereii, și Africanul, marele general al Romanilor, n-a primit nici să vadă fetele Spaniolilor. (Prel. și spic. d.H. o.c. 140—3).

260) Încrezîndu-mă prea mult în puterea și cînstea mea, nu m-am ferit a cădea în felurite pofte josnice, păcătoase, murdare, scîrnave? (e)

e) SĂ NE PĂSTRĂM CURAȚI, BISERICI VII LUI DUMNEZEU. Fericit este omul cel ce are grijă să placă Domnului și să-și păzească trupul său curat, ca să se facă Biserică Sfîntă și neîntinată a lui Hristos Împăratul! Te-ai făcut de bună voie Biserică lui Dumnezeu, omule? Ia aminte de sine-ți ziua și noaptea, ca să nu se strice Biserica pe care a-i zidit-o în a ta stăpînire. Tu însuși cu voirea și cu stăpînirea ta te-ai făcut Biserică a lui Dumnezeu și nu de silă, ci cu osîrdia ta. Știe și te-a luminat cel ce te-ai făcut Biserică a lui Dumnezeu Celui Prea Înalt, că Duhul lui Dumnezeu locuiește în Biserică, dacă este curată, și o sfințește pe dînsa, ca să fie de bună treabă Stăpînului său. Ascultă fratele meu și

scrie graiurile prostimei mele pe inima ta. Încinge-te pe sine-ți cu credință curată, cu nădejde și cu dragoste. Stai ca un puternic păzind Biserica lui Dumnezeu de toate gîndurile întinate. Fă-te tot pe sine-ți ochi, pîndind neîncetat și privind pe ispititorii celui rău. Că îngerii negri ispititori deapurarea năvălesc, ca să afle vreun trîndav și răspîdit cu mintea, ca să-i strice Biserica trupului și să nu mai fie de bună treabă Stăpînului său.

Ia aminte de sine-ți, ca nu cumva să te afli însuși tu primind pe ispititorii — îngerii — celui rău. Pricepi frate care sînt ispititorii celui rău, ucigașii aceia? Gîndurile cele întinate, poftele cele rele, mîniile și turburările, iuțimile și prigonirile, robirile patimilor. Aceștia sînt ispititorii cei nerușinați, răi, care niciodată nu înțează, nici se satură de răutate, și văzîndu-se biruiți, ei deapurarea năvălesc asupra noastră. Nerușinată este rădăcina poftei. Dacă se va tăia și se va smulge în fiecare zi, ea odrăslește în fiecare ceas. O frate, dezrădăcinează rădăcina poftei din inima ta, ca nu în fiecare ceas să sporească și să odrăslească. Măcar de nenumărate ori de-ai tăia-o, de două ori pe atîta odrăslește, dacă nu se va dezrădăcina desăvîrșit din rădăcină. Nevoiește-te neîncetat ca să te faci Biserică lui Dumnezeu neîntinată și fără de prihană. Dacă tu, prin biruința patimilor și a gîndurilor întinate, vei împodobi cu fapte bune Biserica ta lui Dumnezeu, Însuși Dumnezeu Cel Prea Sfînt îți va da ție ca răsplătire Raiul cel veselitor spre a ta odihnă. Sirguiește-te deci a păzi Biserica ta, ca să fie bine încuviințată, bine primită lui Dumnezeu. Ia aminte de sine-ți, ca nu în locul Stăpînului Celui Sfînt și neîntinată, să bagi în Biserică pe vrăjmașul cel pîngărit, și să se strice Biserica ta prin nerușinarea vrăjmașului celui urîtor de bine. Nerușinat este și obraznic. De multe ori certîndu-l, alungîndu-l afară, el se luptă cu nerușinare să intre iar înlăuntru. Dacă îl vei băga pe acesta în Biserica trupului tău, Dumnezeu Cel neîntinată și Sfînt este nevinovat de pierzarea ta. Nu s-a depărtat El, ci tu L-ai izgonit. Ai băgat înlăuntru pe cel pîngărit și ai pierdut pe Cel Sfînt. Pe Împăratul L-ai urît, și pe tiranul l-ai iubit. De Izvorul Vieții te-ai depărtat, și cu noroiul te-ai împreunat. De Lumină te-ai lipsit, și cu întunericul te-ai împărtășit. Pentru trîndăvia ta te-ai dat pe sine-ți vrăjmașului și pîngăritului. Dumnezeu Cel Sfînt a binevoit a locui dea pururea în Biserica ta, iar tu ai mîhnit pe Dumnezeu Cel bun, pe Stăpînul Care dorește fără de sațiu să-ți dea ție Împărăția Sa. Dumnezeu locuiește în trupul acelora care s-au făcut Lui însăși Biserici fără de prihană și curate.

Dacă tu dorești și te lupți lupta cea bună ca Dumnezeu să locuiască dea pururi în trupul tău în toate zilele vieții tale, cite vei trăi pe pămînt, Însuși Dumnezeu Cel Sfînt te va odihni în Raiul Său, în Lumină neapropiată, și în viață fără de moarte în veacul

veacului, cu mare bucurie... Auzit-ai? Cunoscut-ai că: „O zi în Lumina aceea a Împărăției lui Dumnezeu este ca o mie de ani în veacul acesta? (Ps. 89 4; 2 Petru 3 8). Deschide-ți așa dar inima ta frate, primește și dorește pe Dumnezeu în toate zilele vieții tale. Îndulcire, luminare și bucurie de-a pururea este dorirea lui Dumnezeu. Dacă îl dorești pe Dînsul de-a pururea, și El de-a pururea va locui în tine. Dumnezeu este rîvnitor, neîntinat și Sfînt, va locui în Sufletul celor ce se tem de El, și va face voia celor ce L-au iubit pe El (Ps. 144 20).

Voiești să fii Biserică lui Dumnezeu Sfîntă și fără prihană? Ai icoana Sa în inima ta de-a pururea. Icoană a lui Dumnezeu zic, nu pe închipuirea cea cu vopsele pe lemn, sau pe altceva, ci pe Icoana aceea a lui Dumnezeu, care prin lucruri bune, prin posturi, prin privegheri, prin isprăvi de fapte bune, prin înfrînări, prin rugăciuni, prin citirea cu osîrdie și chibzuită a cărților sfînte și a practicării strălucitelor virtuți creștinești... se zugrăvește curat în Suflet totdeauna. Vopsele sau culori vii ale Icoanei celei cerești a stăpînului, sînt isprăvile faptelor bune, gîndurile curate, lepădarea de cele lumești, pămîntești, cu blîndețe și viață cinstită de-a pururea. Fără nevointă, nimenea nu se încununează în viață. Fără nevointă, nimenea nu poate să dobîndească cununa neveștejită și viața veșnică... (d. Sf. Efrem Sirul, Tom. III, pp. 49—50).

261) Am purtat corespondență (scrisori) cu scopul desfrînării? Am făcut altor trupuri pricinui de păcatul desfrînării?

262) Nesocotind sfaturile bune ale părinților, am umblat în căile, prăbușindu-mă în prăpăstiile desfrînărilor?

263) Am răpit: a) fecioară, b) femeie căsătorită, c) divorțată, d) necăsătorită, e) văduvă... păcătuiind cu ea mai înainte de a mă logodi și cununa cu dînsa, după rînduiala Sfîntei Biserici? Pe unele le-am necinstit și le-am lăsat?

264) M-am căsătorit cu femeie (bărbat) de altă lege? Nu m-am ostenit a salva pe cei căzuți în prăpastia desfrînărilor?

265) M-am căsătorit în același timp cu două femei? M-am căsătorit cu altă femeie, pe cînd trăia soția mea legitimă, de care nu divorțasem?

266) Am avut cugete și pofte trupesti necuviincioase? Am stat cîtva timp în acele cugete spurcate și nu le-am scos afară din inimă imediat? Am păstrat în minte gînduri rele și necurate și mi-am desfătat mintea cu ele? N-am vrut a săvîrși păcatul, dar îndulcindu-mă cu acele gînduri josnice, am păcătuit astfel prin ele?

267) Am căutat prilejul de a păcătui?

268) Mi-am așîțat singur poftele, în loc de a le stăpîni?

269) Am cîrtit împotriva lui Dumnezeu, cerînd a mă scuti de războiul curviei? (f)

f) Dumnezeu este A-tot-Bun. El toate cite le-a făcut și le face, sînt numai bune foarte, și numai în folosul nostru. De aceea cine cîrtește împotriva Lui, păcătuieste groaznic și își atrage groaznice pedepse. Dumnezeiasca Scriptură ne arată anumite exemple de cîrtiri și pedepse: Cain (Fac. 4 13—14), Moisi (Eș. 5 22—23), Israelitii înfricoșați de Egipteni (Eș. 14 17—12), Israelitii cînd cereau apă neamară (Eș. 15 24), Israelitii cînd cereau carne (Eș. 16 2—8; Num. 11 4—6), Israelitii cînd cereau apă (Eș. 17 1—3; Num. 20 2—5), Israelitii care cîrteau de oboseală (Num. 11 7). Israelitii înfricoșați de Hananei (Num. 14 1—14; 2 Lege 1 26—28), Israelitii nemulțumiți cu mana (Num. 21 5), Aaron și Maria (Num. 12 1—2, 8), Core, Datan și Aviron (Num. 16 3), Proorocul Ilie (3 Imp. 19 4), Iov (Iov 3 7), Ieremia (Ier. 20 14—18), Iona (Iona 4 8), ucenicii Mintuitorului (Mc. 14 4—5; Ioan 6 67), cărturarii și fariseii (Mc. 7 2; Lc. 5 30; 15 2; 19 7), Iudeii (Ioan 6 47, 43). „Au va zice creatura Creatorului, pentru ce m-ai făcut așa?!“ (Rom. 9 20—27). Așadar, ori ce ispite sau războaie din partea patimilor trupesti va trimite ori slobozi Dumnezeu, să le răbdăm, să luptăm asupra lor, așa fel, ca să le biruim și să ne încununăm. Dumnezeu Cel nemărginit de bogat, vrea ca noi luptînd bine să ne îmbogățim și încununăm, și careva cîrtește? Vrea să lîncezească? Să fie și să rămînă sărac? Săraci de tot binele sînt dracii, noi trebuie să ne îmbogățim, luptînd mereu, biruind răul și făcînd binele.

LUPTÎND, A BIRUIT ȘI S-A ODIHNIT. Vezi p. 703—704 din această carte.

BIRUITORII ISPITELOR DEVIN MARI. Sfînții Părinți ai Schitului, au proorocit pentru neamul cel de pe urmă. Ei ziceau: „Ce am lucrat noi?“ Răspunzînd unul din ei, mare cu viața și cu numele, Avva Ishirion, a zis: „Noi poruncile lui Dumnezeu le-am făcut!“ Frații au întreat: „Dar cei după noi, oare ce vor face?“ El a răspuns: „Vor să vină la jumătatea lucrului nostru“. Frații au întreat iarăși: „Dar cei de după dînșii, ce vor mai face?“ Avva Ishirion a răspuns: „Cei ai neamului și rîndului aceluia nu au nici de cum lucru, ci le va veni lor ispită. Și, cei ce se vor afla lămuriți în vremea aceea, mai mari și decît noi și decît părinții noștri se vor afla“ (P.o.c. 121 7).

TU EȘTI VINA CĂDERII ÎN ISPITĂ. Un frate oarecare, fiind supărat de gîndurile cele de pofa curviei, a mers la un bătrîn mare, și l-a rugat, zicînd: „Rogu-te, Părinte, fă rugăciune lui Dumnezeu pentru mine, că foarte mult mă supără războiul curviei!

Poate pentru rugăciunea sfinției tale mă va izbăvi Dumnezeu de acea supărare...". Bătrînul i-a răspuns: „Bine, fiule, voi face rugăciune. Și așa, bătrînul a început a se ruga lui Dumnezeu pentru dînsul, iar fratele s-a dus la chilia sa...

După cîteva zile fratele a venit iar la acel bătrîn, jăluindu-se că nu se poate izbăvi de acea supărare a războiului curviei, rugîndu-l ca să se roage cu de-a dînsul lui Dumnezeu pentru dînsul. Bătrînul iar a început a se ruga lui Dumnezeu pentru dînsul mai cu dinadînsul, zicînd: „Doamne, arată-mi fapta acestui frate și de unde este lui acea deznădăjduire și lucrare diavolească într-insul, că m-am rugat Ție pentru dînsul și nu s-a izbăvit de acea supărare". Atunci Dumnezeu i-a descoperit pentru acel frate, și l-a văzut șezînd și duhul curviei aproape de dînsul cu care glumea, rîdea și se mîngîia; iar pe Îngerul lui îl vedea stînd departe de dînsul, mîniindu-se pe el pentru că nu alerga la ajutorul lui Dumnezeu, ci se îndulcea cu necuvioasele sale gînduri și tot gîndul lui îl da spre mîngîierea vrăjmașului. Bătrînul pricepu că în partea fratelui este pricina războiului său, și chemîndu-l, i-a zis: „Fiule, eu am cunoscut, că pricina celui război al tău ești tu însuși, pentru că te îndulcești, te mîngîi și te dezmerzi cu acele gînduri, spurcate pe care însuși de voia ta le gîndești și le primești". Apoi l-a învățat cum să se împotrivescă și să stea împotriva gîndurilor sale; iar fratele folosindu-se cu rugăciunea bătrînului, a mers la chilia sa (P.o.c. 288—94).

STĂRUIA CA SĂ AIBĂ ISPITE CA SĂ SPOREASCĂ. Un bătrîn oarecare, a văzut pe ucenicul său că este supărat și necăjit de dracul curviei. Bătrînul i-a zis: „Fiule, vrei să rog pe Dumnezeu, ca să se depărteze de la tine și să te părăsească acel război?" Ucenicul însă a răspuns: „Ba nu, Părinte, că deși mă supără și mă necăjește acel război și mă ostenesc muncindu-mă, dar din osteneală văd în mine roada răbdării. Pentru aceasta mai virtos roagă-te pentru mine Părinte, ca Dumnezeu să-mi dea răbdare să pot purta cu mulțumire această ispită". Atunci bătrînul i-a zis: „Acum, fiule, am cunoscut, că ești în sporire și că mă întreci pe mine" (P.o.c. 289 5).

ISPITELE NE SÎNT DE FOLOS. Un frate fiind supărat de gîndurile rele, se mîhnea, și de multă smerenie zicea că, acestea gîndind, nu are măsură de mîntuire. Mergînd el la un mare bătrîn, l-a rugat să se roage pentru el ca să se ușureze gîndurile de la dînsul. Bătrînul a zis către el: „Fiule, nu-ți este de folos!" El însă stăruia, silind pe bătrînul a se ruga pentru el. Rugîndu-se bătrînul, Dumnezeu a ridicat războiul de la fratele. Îndată însă a căzut în înaltă cugetare și în mîndrie. Mergînd iarăși la acel bătrîn, l-a rugat ca

să se roage lui Dumnezeu să-i vină iarăși gîndurile și smerenia, pe care le avea mai înainte (P.o.c. 436 12).

270) **Am pipăit trup străin și trupul meu propriu cu gînduri necurate? Mi-am strîns mîinile mele și ale altor persoane cu gînduri viclene, spurcate?**

271) **Am avut visuri necurate care mi-au venit din păcătoasele amintiri, îmbuibări, beție, etc.? Am rîs nebunește cu glas tare?**

272) **Am păcătuit cu rudenii...? Vezi nota întrebării 282, din această carte. Am curvit... (g) în felurite chipuri? Am vorbit dez-mățat, murdar, cu subînțelesuri viclene, corupînd Sufletele?**

g) Curvia este o poftă fără de rînduială a trupului împotriva poruncii lui Dumnezeu. Ea se săvîrșește în însuși trupul omului după cum zice Apostolul: „Tot păcatul, care-l face omul, este afară de trup, iar cel ce curvește, în al său trup păcătuiește" (1 Cor. 6 18). Trebuie a se ști bine de fiecare din noi că, orice creștin este o parte a Trupului lui Hristos. Deci, cel ce viețuiește în desfrînări, se întinează pe sine, și cum mai poate fi el o parte a Trupului lui Hristos? Apostolul ne învață despre aceasta, zicînd: „Nu știți că trupurile voastre sînt mădulările lui Hristos? Deci dar, pe mădulările lui Hristos le voi face mădulări ale curviei? Să nu fie... Fugiți de curvie!" (1 Cor. 6 15, 18). Împotriva acestui păcat stă fapta bună a înfrînării.

Din acest păcat al curviei se nasc: tîmpirea minții, ura contra celor Dumnezești, necucernicia, zavistia, deznădăjduirea, dedarea la plăceri, lenea, vrăjmășia către aproapele, și altele asemenea. Cine voiește să scape de astfel de păcat, să aibă totdeauna în cugetul său, că Dumnezeu nu se sălășluiește în alt loc, fără numai în inima cea curată și înfrînată. Pentru aceasta și psalmistul roagă pe Dumnezeu ca să-i dea inimă curată, zicînd: „Inimă curată zidește în mine Dumnezeule, și duh drept înnoiește în cele dinlăuntru a-le mele..." (Ps. 50 12; M.O.o.c.p. III, răsp. în treb. 28—29). Dumnezeu Însuși, prin Proorocul Isaia, arată apropierea și unirea Sa cu cei ce-și curățesc inimile lor; zicînd: „Eu sălășluiesc într-un loc înalt și Sfînt, și sînt cu cei smeriți și frînți, ca să înviorez pe cei cu duhul umilit și să îmbărbătez pe cei cu inima înfrîntă" (Is. 57 15). Mintuitorul ne îndeamnă la curăție trupească și spirituală, zicînd: „Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu..." (Mt. 5 8; comp Ps. 14 2; 23 4); și Apostolul: „Urmați cu toții pacea, curăția și sfințenia, fără de care nimenea nu va putea să vadă pe Dumnezeu..." (Evr. 12 14—24). „Iubiților, acum sîntem fii ai lui Dumnezeu, și încă nu s-a arătat ce vom fi, însă știm că atunci cînd Se va arăta, vom fi asemenea Lui, că-L vom vedea pe

El precum este. Tot cel ce are nădejdia aceasta în El, se curățește pe sine, precum și El este curat" (1 Ioan 3 2—3).

De-ai pornit pe drumul vieții,
Tinere, o lege scrie :
Navei tale PREVEDEREA
Pururi ancoră să-i fie.

Idealul tău cerindu-ți
Să străbați al vieții larg,
BRATELE să-ți fie visle,
CONȘTIINȚA-nalt catarg.

Din NĂDEJDIE și CREDINȚĂ
Pinze falnice să faci
DATORIA să-ți slujească
Zi și noapte drept cîrmaci.

Iar dacă și-NTELEPCIUNEA
Va veni să-ți fie far,
Răsvrătita MARE-a VIETII
N-o vei trece în zadar...

CASELE DE TOLERANȚĂ SAU PROSTITUȚII, SĂ SE DESFIINȚEZE, PENTRU A SE PĂZI TINERETUL DE CUFUNDAREA ÎN NECURĂȚII ȘI ÎN BOLI LUMEȘTI. „Hotărîm ca, aceia care, spre căderea Sufletelor, adună desfrîdate și le hrănesc, dacă sînt clerici, să se caterisească; iar dacă sînt mireni, să se afurisească" (Sin. VI ec. can. 86). Pentru aceia nu încapă nici o îngăduință dacă nu părăsesc acea demonică meserie murdăritoare de Suflete și nu se pocăiesc; darurile lor la Sf. Biserica nu sînt primite, și nici în cimitirul Bisericii lui Dumnezeu nu se pot îngropa cînd vor muri! Păcatul curviei celor necăsătoriți oprește de la Sf. Împărtășanie 9, 7 ani; iar cei ce se pocăiesc, canonisindu-se, Duhovnicul le va mai scurta vremea aceea un fel (cam o treime), ca să se zidească Biserica, sau doi ani dacă postește mîncînd alimente uscate după ceasul al nouălea și 250 metanii în zi (Sf. Grigore Nisis, 4; Sf. Vasile, 59; Sf. I. Post. 12).

ALTE SUFLETE OPRITE LA VAMA DESFRÎNĂRII. Sfințul Arhiereu Nifon cu ochii săi înainte văzători, vedea Sufletele omenesti ieșind din trupuri la moartea lor. Odată stînd în Biserica Sfintei Anastasia, rugîndu-se și ridicîndu-și ochii în sus, a văzut cerurile deschise și mulțime de Îngeri, între care unii se pogorau pe pămînt, iar alții se suiau în sus, înălțînd Sufletele omenesti la cele cerești. Privind el așa, iată doi Îngeri mergeau la înălțime ducînd un Suflet. După ce s-au apropiat de vama desfrînării, au ieșit

vameșii diavoli cu minie, zicînd: „Al nostru este Sufletul acesta, și cum ați îndrăznit voi a-l duce pe alăturea, fiind al nostru?" Îngerii au răspuns: „Ce semn aveți asupra lui, de ziceți că este al vostru?" Diavolii strigau: „Pînă la moarte a păcătuit, nu numai după fire, ci și peste fire. Pe lîngă aceasta, osîndea pe aproapele său, și ce este mai amar decît acestea este că a murit fără pocăință. Voi ce ziceți de aceasta?" Îngerii au răspuns: „Cu adevărat, nu vă credem nici pe voi, nici pe tatăl vostru diavolul, pînă cînd vom întreba pe Îngerul păzitor al acestui Suflet". Întrebînd ei pe Îngerul păzitor, acela a zis: „Cu adevărat, Sufletul acesta a păcătuit mult, dar din ceasul de cînd s-a îmbolnăvit, a început a plînge și a-și mărturisi păcatele sale lui Dumnezeu. Deci, de l-a iertat Dumnezeu, El știe. El are stăpînire, și a Lui este Slava dreptei Judecări". Atunci Îngerii batjocorînd pe diavoli, au intrat cu Sufletul prin porțile cerești...

După aceasta fericitul a văzut iarăși un Suflet dus de Îngeri, iar diavolii alergînd către ei, strigau: „Ce duceți fără înștiințare Sufletul acesta iubitor de argint, desfrînat și făcător de războaie?" Îngerii au răspuns: „Cu adevărat, știm că a făcut acestea, dar a plîns și a suspinat, mărturisindu-se și dînd milostenie, și pentru aceia Domnul l-a iertat". Diavolii însă au zis: „Dacă și acest suflet este vrednic de mila lui Dumnezeu, apoi luați pe toți păcătoșii din toată lumea, și noi pentru ce să ne mai ostenim?" Îngerii au răspuns către dînșii: „Toți păcătoșii care își mărturisesc păcatele cu smerenie și cu lacrimi, după Mila lui Dumnezeu, vor primi iertare; iar cei care mor fără pocăință, pe aceia îi va judeca Dumnezeu". Așa rușinînd Îngerii pe duhurile cele viclene, au trecut înainte.

Apoi Sfîntul iarăși a văzut Sufletul unui bărbat iubitor de Dumnezeu înălțîndu-se la cer, fiind curat și milostiv. Pe acela văzîndu-l diavolii, scrișneau cu dinții de departe. Îngerii lui Dumnezeu ieșind din porțile cerești, întîmpinau și sărutau pe acel Suflet, zicînd: „Slavă Ție Hristoase Dumnezeule, că nu l-ai dat în mîinile vrăjmașilor; ci l-ai izbăvit pe dînsul din iadul cel mai de jos!" (V. Sf. 23 Dec. o.c. pp. 1184—7).

273 Am căzut în necurăție în timpul somnului? M-am întinat fiind treaz, din vedere... dezmiardare... frică, ori din mare supărare?

274) Mi-am stricat fecioria cu malahia? Și acum o mai fac aceasta? (h)

h) Cel ce a făcut malahie, 40 de zile se canonisește cu mîncare uscată (adică pîine și apă) petrecînd, și în fiecare zi făcînd o sută de metanii. Pentru a vedea fiecare și mai bine greutatea acestui

păcat al necurăției, ca, cei căzuți să-l părăsească, iar cei teferi să se păzească ca de mușcătura viperei de mrejele și întinăciunile lui, dăm aici mai jos aceste învățături lămuritoare și folositoare multora.

Malahia este atât de urită lui Dumnezeu, încît pentru dînsa a omorît pe Onan, feciorul Iudei (care a fost fecior al lui Iacob), pentru că el a arătat întii această răutate pe pămînt, și de la care s-a numit și malahie „onanism”. „Rău s-a arătat — zice Scriptura — Onan înaintea lui Dumnezeu că a făcut aceasta, și l-a omorît pe el” (Fac. 38 10). Este socoteala unor dascăli, că Dumnezeu atît de mult urînd pe acei mîndri filosofi ai Elinilor, i-a lăsat să se stăpînească de acest păcat, spre pedeapsa închinării lor la idoli, căci cunoscînd pe Dumnezeu, nu L-au slăvit ca pe un Dumnezeu! Aceasta se semuiește din ceia ce zice Dumnezeescul Pavel pentru dinșii: „Pentru aceia și Dumnezeu i-a dat pe ei în poftele inimii lor, spre necurăție, ca să se necinstească trupurile lor în sine-și” (Rom. 1 24), unde, prin aceia ce zice „trupurile lor în sine-și”, a arătat pe malahie, în care același trup lucrează și pătimește singur în sine.

Malahia — zice Ioan al Scării — este curvie ce se face fără de alt trup, prin care a căzut acel mare Sihastru, pentru care a zis Dumnezeescul Antonie, că mare stîlp a căzut. Tot acesta numește malahia moarte și pierzare (cuv. 15), care totdeauna se afla la noi și se poartă împreună cu noi, și mai virtos în vremea tinereților. Pentru aceasta este foarte greu să se depărteze de dînsa și să se pocăiască cei care s-au prins odată de dînsa. De aceia și un dascăl o aseamănă cu o mreajă mare a diavolului și a iadului, cu care a tras lumea spre pierzare, și mulți se prind într-însa, dar puțini scapă. Și se bucură inima lui (a diavolului) pentru vînatul cel mult ce face cu aceasta, și o tîmiază că i-a prins multe bucate și multe suflete — precum zice Avacum: „El îi scoate pe toți cu undița, îi trage în mreaja sa, și-i adună pe toți în năvodul său. Pentru aceasta se bucură și se veselește. Drept aceea, el aduce jertfă mrejei sale și tîmieri năvodului său, căci cu ajutorul lor partea lui este mai grasă și mîncările lui mai îngrășate” (Avac. 1 15—16).

Dar ce să zic mai mult? Malahia pricinuieste vătămare veșnică nu numai la Suflet, ci pricinuieste vătămare și la sănătatea trupului. Vătămare la Suflet, căci îl lipsește de Împărăția Cerurilor și-l osîndește în munca cea veșnică — precum zice Sf. Ap. Pavel: „Nu vă înșelați! Nici curvarii, nici preacurvarii, nici malahii, nici închinătorii de idoli... nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu” (1 Cor. 6 9). Și măcar că Sf. Ioan Gură de Aur și Teofilact aicea pe malahii i-au tălcut că sînt cei ce curvesc și pătimesc cele lucrate de către Sodomiteni, însă mulți alți dascăli la această socoteală au înțeles pe malahii, pentru că malahia face pe Suflet de pierde fecio-

ria, care este cel mai cinstit lucru al lumii, și care, de se va pierde o dată, nu se mai dobîndește niciodată, și pentru că îl face de aduce jertfă diavolului prin sămînta trupului său — precum zice un Părinte. Pricinuiește și vătămarea trupului, căci precum zic doctorii, malahii: 1) Îngălbenesc. 2) Le slăbește stomacul. 3) Le slăbește vederea ochilor. 4) Pierd glasul. 5) Pierd istețimea și ascuțimea minții. 6) Pierd ținerea de minte. 7) Pierd somnul cu oarecare visuri tulburate. 8) Tremură trupul lor. 9) Pierd bărbăția trupului și a Sufletului. 10) Li se întîmplă dambila. 11) Le urmează scurgerea cea prin somn, de multe ori și cînd sînt deștepți. 12) Îmbătrînesc curînd și mor rău și cu ticăloșie.

Așadar, păcatul acesta este ca o ciumă și stricăciune a neamului omenesc, și face pe malahii să petreacă și aici o viață ticăloasă, și în cealaltă viață să se muncească veșnic în focul muncii... (C.F.S. o.c. 91—4).

275) Am făcut malahie, eu cu altul și altul cu mine? Bărbat cu bărbat, cu femeie, cu copii? Am făcut malahie femeie cu femeie? (i)

i) Păcatul acesta necurat, al îndoitei malahii, despre care am arătat pe larg mai sus, se canonisește cu optzeci de zile oprire de la Sf. Împărtășanie, cu post aspru (mîncînd pîine și apă odată în zi) și o sută de mătănii, contrar, doi ani (Sf. I. Post. 9). Dumnezeiasca Scriptură ne spune că Dumnezeu a ucis pe Onan, fiul Patriarhului Iuda, care făcuse acest păcat cu cumnata sa, împrăștiind sămînta pe pămînt ca să nu facă copii, adică să nu ridice sămîntă fratelui său, după lege (Fac. 38 8—10; comp. 2 Lege 35 5—10).

276) Am curvit cu fecioară, cu văduvă? (j)

j) Păcatul are sute de fețe și de capete. Una din fețele sau capetele cele mai mirșave și scîrnavе ale păcatului, este necurăția, curvia, preacurvia, sodomia și amestecarea singelui... Păcatul este cea mai cumpătită lovitură și rană de moarte a Sufletului. Păcatul este mai rău și decît diavolul. Păcatul a turburat pacea în ceruri, și a transformat o parte din Îngerii luminați (revoltați din mîndrie) în draci întunecați, prăbușindu-i din înălțimea cerului, jos: în văzduh, în ape, pe pămînt și în prăpastiile iadului. Păcatul a scos pe Adam și Eva din Raiul desfătării și i-a prăbușit dimpreună cu tot neamul omenesc, în această vale a plîngerii. Pentru uriciunea păcatului, „Dumnezeu, pe îngerii care au greșit, nu i-a cruțat; ci, legîndu-i cu lanțurile întunericului în tartar, i-a dat spre judecată a se păzi” (2 Petru 2 4); a blestemat pămîntul, pe Cain, a înneecat pămîntul cu apă, a ars cetățile Sodomei și Gomorei cu foc

și piatră pucioasă din cer, a adus felurite urgii Dumnezești, prin care a pierdut pe păcătoșii îndrăgitori de murdăria păcatelor în care se tăvăleau.

Păcatul curviei, sau simpla curvie, este atunci când cineva nu jicnește pe altul, adică face desfrii cu o persoană necăsătorită, el însuși fiind necăsătorit.

„Dacă cineva dorind femeie și va înclina a se culca cu ea, dar nu și-a împlănit dorința sa, este învederat că a fost ajutat de Harul lui Dumnezeu” (Neocez. 4).

„...Deci, canonul este acesta: cei întinați de curvie sînt scoși de la rugăciuni trei ani, alți trei să se împărtășească numai de ascultare; iar alți trei ani să se roage în pocăință împreună cu cei prosternați, și așa să se Împărtășească cu Sfintele Taine” (9 ani). Pentru cei sîrguincioși spre pocăință, iar viața lor înclină spre mai bine, stă în puterea celui ce aplică canonul, ca, pentru folosul Bisericii să scurteze timpul ascultării și să-l aducă la întoarcere mai curînd: tot acesta poate a prescurta timpul și a-l Împărtăși mai curînd, tocmai cum ar judeca starea celui bolnav prin examinarea sa. „Că precum este oprit a arunca Mărgăritarul înaintea porcilor... tot așa de necuviincios este a lipsi de Cinstitul Mărgăritar pe omul cel de curînd curățit, prin neîmpărtășire” (Sf. Grigore Nisis, 4).

Curvarul va fi neîmpărtășit cu Sfintele Taine șapte ani: doi ani tînguindu-se, doi ascultînd, doi prosternîndu-se, și numai unul stînd împreună; iar în al optulea an va fi primit la Dumnezeasca Împărtășanie (Sf. Vasile, 59).

Cel ce a curvit cu logodnica sa mai înainte de nuntă, cu care s-a cununat mai tîrziu, se canonisește 4 ani (Sf. Vasile, 22, 38, 42).

Răpitorii de femei sau fete pentru căsătorie, se anatematisesc (Sin. IV ec. can. 27; VI ec. can. 92; Ancira 11; VI ec. can. 98; Sf. Vasile, 25, 30).

Oricărui monah sau laic, care a curvit, îi interzicem ca (numai) doi ani să nu se Împărtășească, dacă se va sîrgui să mănînce alimente uscate după ceasul al nouălea, și face cîte 250 metanii (pe zi); iar de se va lenevi, plinească timpul cel rînduit de Părinți (Sf. I. Post. 12).

Stricărilor cele făcute prin siluire, să fie fără vinovăție; deci și sclava, dacă se va silui de stăpînul său, este nevinovată (Sf. Vasile, 4)). Dar să se bage de seamă ca nu cîndva din siluire să capete obiceiul desfrînării (Sf. Grigore Neocez. 2).

Siluirea poate fi cu voie și fără de voie. Siluirea cea de voie se socotește curvie. Adevărata dezverginare este cea făcută cu sila. „Dacă cineva ar silui pe o fecioară nelogodită și ar avea-o, să se

afurisească; să nu-i fie îngăduit a lua alta; ci s-o ție pe cea aleasă, chiar de ar fi săracă” (Apost. 67; comp. 2 Lege 22 28—29).

Fata cea complet siluită la început, se poate obișnui, și astfel i se aplică un canon de un an, spre verificare (Sf. Grigore Neocez.; d.P.B. Sache. o.c. pp. 116—7; 290—1). Cel ce strică fecioară mai mică de 12 ani, Matei îi canonisește 12 ani, după Sf. I. Postnicul (Nomocanonul 27—37 din Trebnic și P.M.B. gl. 11).

ȘI-A MUȘCAT LIMBA CA SĂ SCAPE DE CURVIE. În vremea împărăției lui Dechie și Valerian, a fost prins de păgîni un tînăr creștin, pe care l-au muncit mult. După ce n-au putut să-l întoarcă de la credința lui Hristos, mai pe urmă l-au pus într-o grădină mult înflorită și frumos mirositoare, întinzîndu-l pe un pat frumos, cu fața în sus. Apoi i-au legat de pat miinile și picioarele cu frînghii moi, și ducîndu-se toți, au trimis la dînsul o fecioară tînără, ca să-l poată înșela spre amestecare necurată. Nerușinata fecioară cuprinzîndu-l și sărutîndu-l, ba încă lucrul cel mai de rușine, ce mi-e greu a-l spune, căutînd părțile cele rușinoase ale trupului său, îl îndemna la păcatul cel necurat. Dar ce a făcut viteazul pătimitor, care suferise atîtea munci? Văzîndu-se amăgit de patimă și simțînd turburarea trupului în sine, a strîns tare cu dinții limba sa, a tăiat-o și a aruncat-o în obrazul desfrînatei. Îndată cu durerea cea mare a biruit patima; iar cu sîngele a umplut obrazul și hainele acelei femei fără de rușine. Astfel, cu Darul lui Hristos a biruit anăgirea (V. Sf. 15 Ian. o.c. pp. 626—7).

277) Ca fecioară, fată mare sau femeie, am intrat în Sf. Biserică atunci cînd am avut scurgere de sînge lunară? (1) Ca bărbat, fecior, am intrat în Sf. Biserică atunci cînd am avut scurgere în vis, ori treaz, nespălat și murdar?

1) Femeile cele cu scurgere de sînge obișnuită lor, să nu se atingă de cele Sfinte pînă la a șaptea zi — dispune canonul 2 al Sfintului Dionisie, ca și al 7-lea al lui Timotei. Aceasta poruncește și legea veche, ba nici să se împreune cu bărbații, căci se întîmplă din aceasta ca cei zamisliți atunci să se nască slabi, bolnavi. De aceea și Dumnezeescul Moisi a ucis pe tatăl copilului celui leproș, deoarece din cauza neînfrînării lui n-a așteptat curățirea femeii. Iar ceia ce se va necinsti în timpul necurăției sale și se va atinge de Dumnezeestile Taine, poruncesc a fi neîmpărtășită 40 de zile (Sf. I. Post. 17).

Muierea care se află întru muieria ei, după obiceiul firii muieresti, aceea nu se poate pricestui Dumnezeestilor Taine, pînă ce se va curăți; nici a intra în Sf. Biserică pînă în 7 zile, nici a se împreuna cu bărbatul ei pînă ce se va curăți.

Iar de se va afla în Biserică, și-i va veni a se slobozi firea și se va pricepe (va băga de seamă) și va ieși afară într-acel ceas, atunci nu se canonisește; iar de se va pricepe (va băga de seamă) și-i va fi rușine de nu va ieși afară, ci va lua Sf. Anaforă, atunci se canonisește în 7 zile cu câte 10–20 de metanii (P.M.B. gl. 33; d.P.B. Sache. o.c. 288–9).

Toată partea femeiască — femeile și fetele mari — când vor intra în Sf. Biserică și acolo vor simți tocmeala lor, de vor ști în acel ceas și vor ieși, păcat nu au; iar de vor înțelege și vor sta mai departe, pentru rușinea oamenilor, și vor lua și Sf. anaforă să se despartă de Biserică și de Sf. Precistanie șase luni și metanii 50 în zi.

Femeile când au la fire (scurgere de sînge lunară) să nu se împreune cu bărbații lor pînă după a opta zi. Partea femeiască, când are la fire, să stea afară din Sf. Biserică 8 zile: 3 zile afară; iar după încetarea scurgerii, spălîndu-se și premenindu-se curat, poate îndrăzni a sta afară din pronaosul Bisericii, adică în pridvor, ca să nu-și smintească dumnezeirea. Cele ce vor avea așa, și vor vrea să intre în Sf. Biserică, sau vor intra, că aibă pocanie, trai ani să nu se pricestuiască și metanii 100 în fiecare zi (P.B.G. p. 116).

O pustnică povestește că: Sf. Marele Vasile și Sf. Ioan Gură de Aur, au găsit o picătură de necurăție femeiască în biserică. Unii au zis să scoată piatra. Alții au răspuns: „Nu e de ajuns“. Apoi au zis să sfințească biserica. Însă li s-a răspuns: „Nici așa nu e de ajuns!“ Atunci să facem rugăciuni, și s-a făcut... și după 40 de zile a ars biserica.

278) Am luat Sf. Anaforă, Părticele (m), Aghiazmă și am sărutat și Sfintele Icoane cînd trebuia să mă abțin?

m) CUM SE IAU SFINTELE PĂRTICELE. Precum Sf. Anaforă se dă credincioșilor după buna cuviință și rînduială (1 Cor. 14 40) numai după ascultarea Sfintelor Slujbe, adică după săvîrșirea Dumnezecstei Liturghii; așa și Sfintele Părticele, asupra cărora s-au citit anumite rugăciuni pentru feluritele trebuințe, se iau cu o anumită rînduială, citire sau ascultare de rugăciuni, cu post și metanii. Sfintele Părticele se iau în zile de post: Luni, Miercuri, Vineri, în ajunuri sau și în alte zile de post. În acea zi cei ce vor a lua Sf. Părticele, citesc ori ascultă (de nu știu sau nu pot citi) dimineța Acatistul Mîntuitorului, la amiază acatistul Maicii Domnului și seara Acatistul Sfîntului Nicolae ori a altui Sfînt la care au mai multă evlavie, cu candelă aprinsă și tămîie sfințită de Preotul Bisericii. După citirea ori ascultarea fiecărui Acatist, fac câte 50, 100, 200, 300 de metanii, cît poate mai multe, fiecare

după puterea sa. La sfințitul soarelui i-au cu toată buna credincioșie Sfînta Părtică. Cînd se ivesc stelele, mîncă puțin. Așa luînd Sfintele Părticele, și hrînindu-și și Sufletul cu Cuvîntul lui Dumnezeu, din Noul Testament, din Prooroci și alte cărți sfinte, vor scăpa de multe rele și de felurite primejdii.

Păcătuiesc groarnic aceia care, cu felurite meniri vrăjitoarești, dau Sfintele Părticele pe apă sau pe foc. Acele meniri demonice se întorc pe capetele lor, și se opresc 20 de ani de la Sf. Împărtășanie, ca și ucigașii. Cei care iau Sf. Părticele după buna rînduială, se folosesc minunat. Neputincioșii, suferinzii, cei care nu pot ține pînă la asfințitul soarelui, fac rînduiala pînă la ora 3 d.m. și așa iau Sfintele Părticele cu toată credincioșia, și se vor folosi mult.

279) După nașterea pruncului am călcat Sf. Pravilă, mergînd la Sf. Biserică pentru moliftă înainte de 40 de zile?

280) Ca tată, am culcat fetele mărișoare cu mine în pat? Ca mamă, am culcat băieții mărișori cu mine în pat? Am zis că păcatul curviei nu e așa mare; ci e o necesitate trupe că și sufletească? (Vezi „Oglinda Duhovnicească“, pp. 1545–97; 2649–2888; 1624–1655; 1671–1698; 2678–2695; 1711–714; 1715–1721; 942–945; 2017–2022, de autor).

Sufletul tremură de groază... Îngerii discută aprins cu diavolii apărînd pe Suflet, dau mult din sicriu și pleacă de acolo în zbor tot mai sus în văzduh.

FERICIREA ÎN RAIUL CERESC A CELOR CURAȚI LA SUFLET.

- 1) Ochiul lui Dumnezeu Tatăl Ceresc.
- 2) Mîntuitorul nostru Iisus Hristos Dumnezeu-Omul Arhiereu-Împărat universal și veșnic, stînd pe Tronul Slavei Sale.
- 3) Duhul Sfînt în chip de porumbel.
- 4) Cei patru viețuitori înaripați — cu câte patru aripi — cu chip de: om, leu, vitel și vultur, formînd Tronul Dumnezeirii.
- 5) Preacurata Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria.
- 6) Serafimi cu câte șase aripi (Is. 6 2).
- 7) Heruvimi cu câte patru aripi (Iez. 16).
- 8) Celelalte șapte cete îngerești.
- 9) Sfîntul Ioan Botezătorul cu Sfinții Prooroci.
- 10) Sfinții Apostoli.
- 11) Sfinții Ierarhi.
- 12) Sfinții Mucenici și Mucenice.
- 13) Sfinții Cuvioși și Cuvioase.

14) Sfinții Drepti și Drepte.

15) Dumnezeu este curat și vrea ca toți creștinii — parte bărbătească și femeiască — să fie curați, pentru a fi cu El în ceruri deplin fericiți. Necurat este diavolul, și de aceia și luptă el groaznic pe toate căile pe creștini și creștine, ca să-i umple cit mai mult

de necurăție, spre a fi necurați ca și el, pentru a se munci cu dînsul în iad pe veci. Și, durere mare, căci o mare mulțime dintre creștini și creștine ascultă pe diavolul, cad și se tăvălesc în mocirla puturoasă a desfrîului, pentru care se opresc de Sfintele Pravili a nu lua Sfînta Împărătașanie 7 ani cei necăsătoriți și cei în stare de văduvie, și 15 ani cei căsătoriți căzuți în patima desfrîului. Și, vai,

vai, vai! mulți se mai sortesc iadului vremelnic și veșnic, practicînd această urită patimă. Lumea creștinată de formă, dar neagră, întunecată la Suflet, petrece anticreștinește. Lăutari, muzicanți cu acordeoane... cîntă cîntece curvești, aprinzîndu-le Sufletele la desfrîu. Femei tinere semi-despuiate, se joacă și hîrjonesc, hili-zindu-se cu tinerii aprinși de beție și desfrîu. Blestemățiile Afrodi-tei urmate de prunc-uciderea lui Irod, hălăduiesc și prin lumea creștină! (1 Cor. 6 9—10; Mt. 2 16—18).

16) O parte mică de Creștini, ascultînd de Sf. Biserică, citind Sfintele Scripturi, Tradiții, cărți și reviste religioase, trec de partea lui Dumnezeu, fug de desfrîul spiritual și truesc, se păzesc cit mai curați posibil la trup și la Suflet, după cuvîntul Divin; „Nu te atinge, nu gusta, nici pipăi“ (Mt. 5 27—32; Col. 2 21; 2 Tim. 2 22), se griesc cit mai des sufletește și merg pe calea vieții. Aici jos (la Nr. 16) ni se înfățișează un frate călugăr, care a fost ispitit de diavolul prin o femeie de cinci ori într-o noapte, spre a cădea cu dînsa în păcatul curviei. Luptîndu-se însă cu sine și necedînd nici într-un chip uriciosului diavol ispititor, prin aceasta s-a ridicat deasupra patimei aprinzătoare, biruitor, după îndemnul bun ale Îngerului său păzitor, păzind astfel porunca lui Dumnezeu.

17) Întorcîndu-se la Sfînta Mînăstire mîhnit și turburat de acea ispită repetată de cinci ori cu diabolice tentări la păcat, aleargă la Părintele său Duhovnic. Acolo, la Scaunul Sf. Spovedenii, mărturisește sincer aplecările spre păcat, cu care se simțea vinovat și împovărat. Duhovnicul cercetîndu-l cu deamănuntul, s-a încredințat de nevinovăția lui, văzînd totodată deasupra fratelui 5 cununi, fiind străvazător cu duhul (Vezi pp. 702—704 din această carte).

18) După trecerea din viața pămîntească, fratele biruitor, ca și toți feciorelnicii și biruitorii feluritelor ispite diavolești, grijiți bine sufletește, se duc de Îngeri în Raiul pămîntesc, unde se bucură și veselesc de bunătățile lui neperitoare.

19) Adevărații creștini — Păstori și păstoriți — curați și curățiți, îmbogățiți de multe și strălucite biruințe, păstrate în adîncimile înțeleptei lor smerenii, ridicîndu-se deasupra Raiului pămîntesc în Raiul Ceresc, cete, cete, strîns uniți cu legătura curatei dragoste sfinte, mulțumesc lui Dumnezeu pentru ajutorul dat și puterile biruitoare cu care i-a înzestrat de au biruit și s-au încununat. Acolo sus în Împărăția Luminei, aceștia se veselesc pururea de auzirea armonioaselor cîntări cerești și de privirea Feții lui Dumnezeu, Care-i binecuvîntează, zicîndu-le: „Veniți toți care ați crezut și viețuit duhovnicește, și Eu vă voi încununa!“

20) Din Sfintele Sale înălțimi, Dumnezeu trimite prin Îngerii Săi, biruitorilor în bine, cununi de biruință, ca odinioară celor 40

de Mucenici, care sufereau dezbrăcați printre sloii de gheață ai apelor înghețate din lacul Sevastiei (Vezi pe larg V. Sf. 9 Martie).

PEDEAPSA ÎN IAD A DESFRÎNAȚILOR ȘI NECURAȚILOR.

Chipul din pagina următoare ne arată iadul vremelnic și veșnic; iar departe pe o colină îndepărtată, Sfânta Biserică, Casa Lui Dumnezeu, Ușa Cerului, Poarta Raiului... Calea vieții, a mântuirii și a fericirii, părăsită de majoritatea lumii cu nume creștinesc:

În iadul vremelnic de deasupra se văd trei fiare sălbatice: o panteră, un leu și o lupoaică.

Pantera simbolizează feluritele păcate trupești care umplu pe om de necurății, însoțite de infernale furii, invidii sau pismuiri. Părul ei alb și negru, arată luptele dintre dreți și păcătoși, bogați și săraci, stăpînituri și supuși, care pururea au loc în lume pe urma păcatului stămoșesc.

Leul simbolizează mîndria sau bestialitatea cu care puternicii imperialiștilor zdrobeau adeseori pe cei slabi, înecîndu-i în sînge cînd își cereau dreptul la viață.

Lupoaica simbolizează avarițiile sau goana nebună după acapararea bunurilor lumești, sufocînd pe cei lipsiți. Aceste fiare sau păcate cumplite, lucrează la prăpădul oamenilor împătimiți, în strînsă legătură cu diavolul-balaur, care cutreierînd pămîntul în lung și-n lat, înghite pe toată lumea zadarnic purtătoare a numelui creștinesc, ce-și pierde vremea mîntuirii și luminării, viețuind anticreștinește prin cîrciumi, la praznicele idolești, petreceri anticreștinești, jocuri, cîntece curvești, conșorbiri obscene, beții, scrîncioabe, jocuri de noroc, cu cărți, popice, etc.

O bătrîna carte bisericească ne istorisește că: „Un oarecare stareț mare, venind cu multă credință în Antiohia, vestita cetate creștinească, s-a sălășluit într-o peșteră a Sf. Ioan Gură de Aur, din părțile de sus, ca să petreacă acolo. Dumnezeu vrînd a-l mîntui de smintelele și gilceville lumii din cetate, i-a arătat ispita primejditoare ce înghite și înghițea: clerul și poporul acelei cetăți cu nume creștinesc, ca să se păzească, să fugă, spre a nu-l înghiți și pe el. „Am văzut — istorisește el — o fiară uriașă ca un balaur foarte mare. Trupul îi era gros și înfocat. Ea înconjură cetatea Antiohia în zbor, și mîncă pe toți de la mic până la mare: bărbați, femei, tineri, bătrîni, copii, Preoți, Călugări... și nimeni nu scăpa din gura ei. Acela era dracul iubirii de dulceți... (plăceri, desertațiuni lumești). Acea jivină monstruoasă și uriașă văzînd eu, m-am înspăimîntat groaznic și am fugit din cetate. Atunci am văzut pe cineva, zicîndu-mi: „Bine vei face de vei fugi de aici și te vei sui la munte, că acest drac numai aici are putere, nu și la

munți... Eu îndată am fugit într-o Mănăstire din fundul pustiei, și am șezut pe o piatră, unde mă tot gîndeam, pentru că nu eram deprins în viața călugărească. În acel timp mi-a venit un gînd, zicîndu-mi: „Socotește-te a fi în vremile Apostolilor! Cearcă și vezi, ce învață și propovăduiesc Apostolii pentru mîntuirea oame-

nilor...? Acestea cugetîndu-le eu, am intrat în Mănăstire, am căutat, am aflat și am citit cele patru Sfinte Evanghelii... și mi-am întipărit în minte dintr-însele poruncile Domnului... pe care le purtam la mine. Călăuzindu-mă după Cuvîntul Dumnezeiesc, mi-am impus mai întîi să îmbrățișez cu toată dragostea necîștigarea... apoi pustnicia...". Așa bine ostenindu-se acel stareț, a devenit plăcut lui Dumnezeu, a fost hrănit de Dumnezeu, ca Ilie și alți

Sfinți, cu hrană cerească prin Sfinții Îngeri, și alte Daruri minunate a luat de sus, despre care, precum zice și Apostolul, nu-i slobodă a le grăi. Așa a scăpat el de diavolul dulceților (Mt. 4 8—11), care a înghițit și înghite sumedenii de ușuratici creștini și creștine. „Fiți treji, privegheați, pentru că potrivnicul vostru diavolul umblă răcnind ca un leu, căutînd pe cine să înghită. Stați-i împotvă cu credință tare... și va fugi de la voi” (1 Petru 5 8—9; Iac. 4 7; comp. F. Ap. 14 23; Efs. 4 27—31; 6 11—20).

Preotul bătrîn de pe colțul stîncii privind îndurerat la sumedeniile creștinilor ce cad în prăpăstiile iadului, ca fulgii de zăpadă pe pămînt cînd ninge învîrtit, și la cei foarte puțini care abia mai pot înainta pe calea Bisericii, vede cum sub ochii lui se împlinesc cuvintele Mintuitorului: „Mulți chemați dar puțini aleși... Strîmtă este ușa și îngustă calea, care duce la viață, și puțini sînt cei ce o află și merg pe ea... Largă-i poarta, lată calea care duce în pierzare, și mulți sînt care se îngrămădesc la ea” (Mt. 20 16; 7 14, 13).

După sfatul Preotului Bisericii, ajutătorii săi îndeamnă pe creștini a părăsi calea pierzării, credințele, obiceiurile și petrecerile anticreștinești, și a apuca pe calea vieții, adică a credincioșiei, a virtuții și a viețuirii creștinești. Majoritatea creștinilor vremii aceștia de apoi însă, nesocotind pe iluminății sfătuitoari de bine, îi califică de nebuni.

Oamenii lumești, trupești, în orbirea lor, în grosolănia minții lor, socotesc că pentru mîntuire le este de ajuns numele de „Creștin” și purtarea numelui cutărui Sfînt... Adevărul însă spune fiecăruia: „Nu tot cel ce-Mi zice Mie: Doamne! Doamne! va intra în Împărăția Cerurilor, ci, cel ce va face voia Tatălui Meu, Care este în ceruri... Cel ce nu este cu Mine, împotriva Mea este, și ce nu adună cu mine, risipește... Cei ce urmează poftelor trupești, nu pot a fi plăcuți lui Dumnezeu... Cei ce nu au Duhul lui Hristos, aceia nu sînt ai Lui” (Mt. 7 21; 12 80; Rom. 8 8—9). Cît de plăcut este a zice: „Al Tău sînt eu, mîntuiește-mă!” (Ps. 118 94), însă drept vorbind, ai lui Hristos sînt numai aceia care-L ascultă și urmează după pilda vie a Apostolilor, ucenicilor și a Sfinților Lui. Oamenii lumești, trupești, deși susțin: „Și noi sîntem Creștini!” „Și noi sîntem ai lui Hristos!” totuși, ei sînt supuși la o sumedenie de stăpîni! Cîte vicii au, atîtea tirani au care-i stăpînesc! Cînd ei susțin: „Sîntem Creștini!” „Sîntem ai lui Hristos!” Diavolul mîndriei strigă cu tărie pentru unii: „Ai mei sînteți!” Demonul necurăției își înalță fruntea cu obraznicie, zicînd altora: „Ai mei sînteți, pentru că mie mi-ați slujit!” Dracii jocurilor, cîntecelor curvești, chiuiturilor, modelelor șuchiate, al slujirii fețelor și portului creștinesc, al petrecerilor anticreștinești, prăznuirilor drăcești, al fuma-

tului de tutun, al convorbirilor murdare, al clevetirei, ponegririi, judecării, osîndirii, vătămării și nedreptățirii aproapelui, al bețiilor, al avariției, al lenevirii... strigă cu autoritate de stăpîn asupra celor robiți de ei: „Ai noștri sînteți, cu noi veți merge și petrece veșnic în iad!” Și înhățîndu-i, îi duce împingîndu-i pe calea pierzării în prăpastia iadului vremelnice și veșnice.

Continuîndu-și goana lor fatală, rînd pe rînd, se privesc zăpăciți și prăpăstuiți în felurite primejdii, nefericiri, în morți năpraznice, asasinări, sinucideri și apoi în iad, unde demonii, pe care i-au slugărit în viața pămîntească, îi bat cumplit, îmbrîncindu-i tot mai în jos, în fundul subteranelor înfocate ale iadului. Acolo, despuiați de Darul lui Dumnezeu și împleticiți de limbile flăcărilor iadului ca de niște șerpi feroși, se trezesc din somnolența păcatelor, ca și bogatul nemilostiv din Sf. Evanghelie, cerșind un strop de apă... ajutor... salvare... dar vai! Atunci este prea tîrziu, tîrziu! Prea tîrziu!!!

Înainte-ți stau deschise
Două căi sub largul hău
Una duce către bine,
Alta duce către rău...

Grea e pururea și suie
Tot la deal, întîia cale;
Cea de-a doua e ușoară.
Merge pururea la vale.

Și-i de-ajuns, puțin s-aluneci
Pe alunecosu-i prund,
Ca să cazi pe veșnicie
În prăpastii fără fund

VAMA a 17-a, A PREACURVILOR ȘI A AMESTECĂRII DE SÎNGE

cu mare groază scăpînd și de la acea vamă, am suit, ajutată de Sfinții Îngeri, tot mai în sus pe calea văzduhului și am ajuns la vama preacurviei și a feluritelor amestecări nelegiuite cu rudenii. Acolo se cercetează păcatele celor căsătoriți, care nu-și păzesc credința și legămîntul făcut la cununie, adică nu-și păzesc patul lor curat, așijderea și siluirile la desfrînare, a acelora care răpesc femei, fete, forșîndu-le a curvi cu ei și viceversa. Așijderea și fețele bisericești consacrate sau sfințite lui Dumnezeu, care după ce și-au făgăduit fecioria sau curăția lor lui Hristos, n-au păzit-o de căderile în groaznică desfrînare. Năvălind dracii feroși ai acelei vămi, mi-au cercetat lucrurile mele cu mare amănunțime și cu multă sîrguință. La acea vamă am văzut că eram mult datoare. Acolo am fost vădită ca o preacurvă la o mare desfrînare, căci mai înainte de a mă da pe mine slujnică Părintelui Vasile, domnul care mă avea roabă, îmi dăduse bărbat. Și locuind eu cu soful meu, m-au înșelat oarecare tineri ai casei, de am căzut cu ei în desfrînare.

Necuratele duhuri și nemilostivii cercetători știind asta, se repezeau la mine ca să mă răpească cu ghiarele lor din mîinile Îngerilor și să mă arunce în fundul iadului. Îngerii pricindu-se mult cu dracii acelei vămi, le ziceau: „Acest Suflet a fost cumpărat roabă în lume și Preot pe el nu l-a blagoslovit, nici l-a cununat în Biserică cu bărbatul, ca să fie socotite cu totul preacurvie păcatele ei, deci, pentru aceasta trebuie a se numi mai curînd numai curvie păcatele ei!” Dracii însă împotrivindu-se, ziceau: „Ba nu. Au nu este al doilea Dumnezeu al robului aceluia stăpînul care l-a răscumpărat cu bani? Deci, și aceasta, după socoteala stăpînului ei, a luat pe acel bărbat ca soț. Trebuie deci socotite greșelile acestea ale ei preacurvie și nu numai curvie...”. Așa mult pricindu-se cu dînșii, Sfinții Îngeri adunînd toate ostenele și nevoințele mele pe care le făcusem, adu-

cîndu-le la mijloc, abea m-au răscumpărat, punînd în cumpănă și din darurile Sfîntului Vasile. Și așa cu greu scăpînd, luminîndu-mă, ne-am dus și de acolo mai departe.

În timpul acelor hărțuieli ale arapilor vămii aceleia, îmi apăreau în minte hotărîrile Divine, apostolești și părintești: „Să nu preacurvești... Cel ce preacurvește cu femeie măritată sau cu soția aproapelui său, omul și femeia aceia, preacurvari, sînt hotărîți morții... Nimenea să nu se apropie de nici o rudenie după trup, cu gîndul rău de a-i descoperi goliciunea. Să nu descoperi goliciunea tatălui tău, ori a mamei tale... nici a femeii tatălui tău, nici a sorei tatălui tău, nici a sorei mamei tale... Goliciunea fratelui tatălui tău, să nu o descoperi, și de femeia lui să nu te apropii, că sînt moșul și matusa ta. Goliciunea nurorei tale să n-o descoperi, nici a vreunei femei și a fiicei ei, nici a surorii femeii tale. Goliciunea femeii (tale) să n-o descoperi în vremea regulei ei. Nimenea nu va trăi cu soția tatălui său și nu va descoperi ceia ce pudoarea trebuie să acopere. Blestemat este acela care se culcă cu femeia tatălui său și ridică poala hainei tatălui său acoperămîntul tatălui său. Blestemat este acela care se culcă cu soacra sa. Blestemat este acela care se culcă cu sora sa, fiica tatălui sau a maicei sale... Cel ce se culcă cu vre una din rudenii, îi descoperă goliciunea și păcatuiește cu ea, este blestemat și pedepsit cu moartea” (Lev. 18 6—19; 20 11—12, 14, 17, 19—21; 2 Lege 27 20, 22—23).

„Cel ce privește la femeie străină spre a o pofti pe ea, a și preacurvit cu dînsa în inima sa”, zice Mîntuitorul. „Din inimă ies (necurățiile) preacurviile ca și celelalte păcate... Oricine își va lăsa femeia sa (afară de cuvînt de curvie) și va lua alta, preacurvește...”. Și Apostolul zice: „Cel ce zici să nu preacurvească, preacurvești?... Femeia, trăindu-i bărbatul ei, preacurvă se cheamă de va fi cu alt bărbat: iar de-i va muri bărbatul, este slobodă de lege a nu fi ea preacurvă, fiind cu un alt bărbat (căsătorită)... Preacurvarii nu vor moșteni Împărăția Cerurilor...” (Eș. 20 14; Lev. 20 10; Mt. 5 27—28; 15 19; 19 9; Mc. 7 21; 10 11; Lc. 16 18; 18 20; Rom. 2 22; 7 3; comp. Rom. 13 9—10; Gal. 5 19—21; Apc. 21 8, 27; 22 15; 1 Cor. 6 9).

Acestea și alte hotărîri sfinte văzîndu-le eu puse înaintea mea, îmi părea foarte rău, imputîndu-mi aspru, pentru că le nesocotisem și le călcasem în picioare ca o fără de minte.

Ajunși la vama 17-a, a preacurviei și a amestecărilor de sînge, abuzurile de patima desfrîului în posturi, în sărbători, în zilele îngrecării și după naștere, pînă la 40 de zile, mai înaintea îmbisericii pruncului; Îngerii cu Sufletul omenesc sînt opriți de vameși draci, care năvălesc suflînd cu furie infernală. Ei apar înaintea

Sufletului cu chipuri sălbătice de câini, de porci mistreți, de capre, de țapi și de alte sălbătăciuni. Boierul drăcesc se arată ca un balaur mare, transformându-se și în alte chipuri monstruoase, și se repede cu cei peste o mie de vameși ai săi asupra Sufletului, ca să-l apuce și arunce în osînda veșnică. Cu multe și minuțioase cercetări aspre, cearcă: vremea, locul, ziua, noaptea, ceasul, minutul și persoanele cu care a păcătuit, și și-a petrecut, de ex. de:

281) Am petrecut viața trăind în concubinaj? (a)

a) Celui ce trăiește în concubinaj, necununat, nu se cuvine a-i primi darurile la Biserică, ale cărei legi le calcă, bîrfește și defaimă cu faptele sale, nici poate a fi hirotonisit (Sf. Nichifor, 33; P.M.B. gl. 208; 235; Apost. 17; 18; Sf. Vasile, 12).

VIETUIEȘTI CU UN CADAVRU? Acum vreo 30 de ani, trăia într-o țară, vecină cu a noastră, un Preot învățat și eylvios. El ducea o luptă plină de izbîndă contra feluritelor învățături desmățate a majorității parohienilor. De la un timp însă creștinii nu mai țineau seamă de învățăturile și cuvîntările lui. Făceau care cum îl ducea capul și cum apucaseră și ei de la ați stricați înaintași ai lor. Întîmplarea a făcut ca bietul Preot să cadă de pe cărarea

unui deal într-o ripă, așa de greu, încît și-a rupt un picior. Niște oameni din apropiere văzîndu-l l-au scos din prăpastie și l-au dus la spital. Acolo doctorii i-au tăiat piciorul rupt. Rana i s-a vindecat; dar piciorul rupt și tăiat a avut grijă să-l îmbălsămeze și păstreze. Deși se purta pe un picior de cauciuc, Preotul pios, ori unde se ducea, își lua cu el piciorul îmbălsămat, și chiar și noaptea dormea în pat cu el alături.

Pe cînd umbla el din loc în loc, sfătuind lumea a merge pe calea vieții și a se apropia de Dumnezeu, Izvorul fericirii omenești, o femeie ce trăia în concubinaj cu bărbatul ei, vine, și pe lîngă alte nevoi, își mărturisii Preotului și felul ei de viață familiară. Preotul, cu Sf. Evanghelie în mînă și cu Cuvîntul lui Dumnezeu, o sfătuiește pe femeie să se cunune grabnic cu omul ei cu care trăia în concubinaj de atîta vreme. Sfaturile și îndemnurile sănătoase ale Preotului rămîneau zadarnice. Văzînd că n-o poate îndupleca cu cuvîntul, Preotul ia piciorul îmbălsămat de lîngă el și-l dă femeii în mîini, zicînd: „Vezi? Acesta-i piciorul meu natural, rupt într-o cădere a mea, tăiat de doctori și îmbălsămat, cu care eu dorm în fiecare noapte. Iată, ți-l dau dumitale să-l iei acasă și să dormi măcar o noapte cu el”. Femeia înfiorîndu-se grozav, se dote înapoi, zicînd: „Vai de mine, Părinte, cum pot eu să dorm cu stîrvul sfinției tale?” Atunci Preotul i-a răspuns: „Apoi tot un stîrv este și omul acela cu care d-ta trăiești de atîta vreme fără cununie. El nu-i soțul; ci concubinul, amantul, ibovnicul d-tale. Prin Taina Nunții omul și femeia, se sfințesc și devin amîndoi un trup binecuvîntat de Dumnezeu și cinstit de oamenii cumînți; iar fără cununie în, Biserica Domnului, bărbatul și femeia sînt două stîrvuri uricioase înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor cumsecade. Fără cununie după Legea Divină, viața omenească este o adunătură de stîrvuri și putregaiuri, care umplu lumea de duhoarea păcatului și a morții. Femeie! Vrei să fii un stîrv ori un mădular viu și prețios în Biserica și Trupul lui Hristos? Legiuiește-te”... Femeia, rușinată de viețuirea ei păcătoasă, și înfricoșată de cuvîntul Preotului, a alergat acasă, și sfătuindu-se cu soțul, și-au scos formele și s-au cununat îndată.

În situația femeii aceștia, ce trăia în concubinaj de ani de zile, sînt și majoritatea creștinilor care trăiesc contra Dumnezeștilor învățături, părăsind pe Dumnezeu și făcînd poftele diavolului, trăind necununați de Sf. Biserică. Niște adunături de stîrvuri sînt și majoritatea creștinilor, care nesocotind Cuvîntul Domnului, se lipesc de bunătățile pieritoare ale lumii aceștia, pierzîndu-și vremea cu gustărelele diavolului, chiar și în Biserica lui Dumnezeu. Aceasta-i o groaznică orbire sufletească și merită cea mai cumplită bătaie Dumnezeiască, pentru nesocotirea învățăturilor Sfintei Bise-

rici. Voia lui Dumnezeu este ca nici unul din oameni să nu se piardă; ci să se mîntuiască, venind la cunoștința adevărului.

282) Am preacurvit cu alte femei (ca femeie cu alți bărbați)? (b)

b) Păcatul preacurviei se săvîrșește atunci, cînd un soț lasă pe tovarășul său legitim prin cununie și păcătuiește (împreunîndu-se) cu altul străin, adică cînd unul sau amîndoi cei ce păcătuiesc sînt căsătoriți. De asemenea preacurvesc și aceia care trăiesc în concubinaj în fața lumii (necununăți bisericește), dînd și altora sminteală (Mt. 18 7—9; Lc. 17 1—2; Mc. 9 42—49), și se canonisesc cu 15 ani oprire de la Împărtășirea cu Sfintele Taine.

„Cel ce a preacurvit, va fi neîmpărtășit de Sfințenie 15 ani, care se va împărți astfel: patru ani va fi tînguindu-se (afară din Biserică); cinci ani ascultînd (în pridvorul Bisericii); patru stînd în genunchi, și alți doi stînd (cu credincioșii), fără a se Împărtăși (în acel timp)” (Sf. Vasile, 58; Sf. Grigore Nisis, 4; Vezi și Trebnic, edit. Kișinău, p. 519).

„Preacurvarul se va învrednici de Împărtășirea cu Dumnezeuștile Taine după trei ani, de nu se va împotrivi mîncării uscate după ora nouă și de va face cîte 250 metanii în fiecare zi; iar petrecînd cu lenevire, să aștepte împlinirea timpului pe care l-au hotărît Părinții” (Sf. I. Post. 13).

„Muieră de va lăsa pe bărbatul ei și va lua altul... să aibă pocanie în nouă ani, și să facă în toate zilele 36 metanii, mîncînd numai pîine: Luni, Miercuri și Vineri. Bărbatul care a luat-o, același canon are” (P. B. G. p. 106 66); comp. Mt. 5 32; 19 3—9; Mc. 10 11—12; Lc. 16 18; 1 Cor. 7 10, 27).

IOSIF PILDĂ VIE FECIORILOR ȘI BĂRBAȚILOR. Iosif, pismuit și vîndut de frații săi Ismaelitenilor, ajunge în Egipt. Acolo a fost cumpărat de Putifar, un bărbat Egiptean, care era mai mare peste bucătăria lui Faraon. Domnul era cu Iosif. Fiind îndemînat la toate, stăpînul său vedea că Domnul toate le sporește în mîinile lui. Iosif a plăcut lui Putifar, și l-a pus peste toată casa sa. Toate cîte avea el, le-a dat pe mîna lui Iosif. Femeia stăpînului său, a pus ochii pe Iosif, și-i cerea să păcătuiască cu ea. El a zis femeii: „Stăpînul meu toate cîte sînt în casa lui, le-a dat în mîinile mele, afară de tine, pentru că ești femeia lui. Deci, cum voi face eu așa faptă rea, și să păcătuiesc înaintea lui Dumnezeu?”

Într-o zi intrînd Iosif în casă, ca să-și facă lucrurile slujbei sale, pe cînd nimenea nu era înăuntru, femeia l-a apucat de haine, vrînd să-l ție cu ea. El însă lăsîndu-și hainele sale în mîinile ei, a fugit. Văzînd ea că și-a lăsat hainele în mîinile ei, a ieșit afară din casă, strigînd... Apoi îl pîrăște soțului ei, zicînd: „Acest Evreu,

care a fost adus aici ca slugă, a intrat la mine și a cercat să mă necinstească. Eu am strigat tare, și atunci lăsîndu-și hainele la mine, a fugit și a ieșit afară”. Stăpînul lui auzînd cuvintele femeii sale, s-a aprins de mînie. Îndată luînd pe Iosif, l-a băgat în temniță, în locul unde erau ținuți legați cei închiși de împăratul...

Vedeți? Tinărul Iosif se păzea ca de foc a cădea în păcat cu înzorzonata Egipteană ce-l trăgea în brațele ei! El preferă mai bine temnița în locul caselor domnești, decît a păcătui. Iosif e o pildă vie foarte grăitoare pentru toți feciorii și bărbații (Fac. 39).

Am preacurvit cu soția mea cînd era gravidă (însărcinată)... în timpul scurgerilor de sînge lunare... și pînă în 40 de zile de la nașterea pruncului... în zilele oprite: Sîmbăta, Duminica, Luni Miercuri, Vineri, în sărbători, în cele patru posturi și în ajunurile din cursul anului? (c)

c) Medicii binevoitori ai omenirii spun că cei căsătoriți trebuie a se împreuna numai odată sau de două ori pe săptămînă, Marțea și Joia după rînduiala creștinească, cînd nu-i sărbătoare sau post, ca să aibă copii sănătoși, vioi și activi în viața lor. Împreunarea se face numai în scopul facerii de copii. Priviți moravurile genezice ale animalelor. Ele se împreună (gonesc, mîrlesc...) rare ori, numai pentru înmulțire. După ce a zămislit nu se mai împreună. Și omul, în loc de a fi superior animalelor, să devină mai bestial decît ele?! Legile indiene recomandă oamenilor a nu avea raporturi sexuale decît de 3—4 ori pe lună, ba în lunile de vară numai odată pe lună; iar cei trecuți peste 50 de ani să se astîmpere. Oare creștinii să se pogoare tot mai jos, dedesuptul necreștinilor!? (Vezi „Oglinda Duhovnicească”, pp. 1546—1736; 2309—2313, de autor, și nota întrebării 172, pp. 446—456 din această carte).

Cei căsătoriți trebuie a se abține de la împreunări trupesti: Lunea, Miercurea, Vinerea, Sîmbăta, Duminica, în sărbători mari și în posturi, „ca să se îndeletnicească cu postul și cu rugăciunea” (1 Cor. 7 5), pe cît este cu putință, precum și în timpul scurgerilor lunare, al purtării sarcinii și pînă după 40 de zile de la nașterea pruncului.

„Cei căsătoriți sînt datori a-și fi lor însuși judecători, adică, este cuviincios lucru a se depărta unul de altul prin învoirea fiecărui, cînd se zăbovesc în rugăciune, apoi să se împreune iarăși, a spus Pavel Apostolul” (1 Cor. 7 5; Sf. Dionisie, 3).

„Femeia care va fugi de bărbatul ei, urînd împreunarea bărbătească, și va vrea să umble așa (contra rînduiei), anatema (să fie)”.

„Femeia de nu se va pleca bărbatului ei, și nu va petrece în voia lui, cum grăiește Apostolul, „că bărbatului îi este cap Hristos; iar femeii îi este cap bărbatul ei, de nu vor asculta, unele ca acelea să fie anatema. Și iar grăiește Apostolul: „Cum este Hristos Cap, Bisericii; așa și bărbatul este cap femeii lui“. Deci, cele ce nu se vor pleca bărbatilor lor, să fie împreunate Dalilei și Iezabelei... Iar de va fi bărbatul vre unei femei nebun, întors de minte, încît sfatul lui nu va fi de ajuns (în conducerea gospodăriei și a familiei) și femeia lui va fi cu minte și înțeleaptă, să nu-l asculte pe dînsul întotdeauna la toate cuvintele; ci, uneori să asculte acea femeie de bărbatul ei, alte ori să asculte bărbatul de femeia lui“ (P.B.G. p. 105 (63)).

Cocostîrcul este o pasăre care viețuiește în mare neprihănire. Cînd are a se împreuna cu soția sa, plînge 40 de zile. După împreunare, plînge iarăși în alte 40 de zile. Cuibul și-l așează sus în arbori, unde nu este umbrît de nimic; ci are aer curat. Prin aceasta ni se indică neprihănirea, care este deasupra tuturor virtuților. Ea stă departe de cele ce cad sub simțuri, nefiind umbrîtă de nimic din cele vremelnice, căci numărul patruzeci cuprinde desăvîrșirea fiecăruia din cele patru elemente ale naturii (F.o.c. Vol. II, p. 223).

DUMNEZEU AJUTĂ PE PĂCĂTOȘI SĂ SE MÎNTUIASCĂ.

„Părinte Sfinte — istorisește Cuvioasa Maică Evdochia — m-am rugat șapte zile, așa cum m-ai învățat, iar în noaptea trecută, cînd așijderea mă rugam zăcînd cu fața la pămînt în chipul Crucii și plîngînd pentru păcatele mele, a strălucit o lumină mare, mai mult decît razele soarelui. Socotind eu că a răsărit soarele, m-am sculat de la pămînt și am văzut un tînar foarte luminat și înfricoșat, ale cărui haine erau mai albe decît zăpada. Acela luîndu-mă de mîna dreaptă, m-a răpit în văzduh, și luîndu-mă pe nor, m-a dus spre cer. Acolo era o lumină mare și minunată, și am văzut o mulțime nenumărată de cei cu haine albe, bucurîndu-se și zîmbind

unul către altul, veselindu-se negrăit. Aceia văzîndu-mă venind către ei, mă întîmpinau cu bucurie mare și mă sărutau, ca pe o soră a lor.

Fiind eu înconjurată și petrecută de aceia, am vrut să intru, fiind dusă în lumina aceea, care cu neasemănare covîrșea razele soarelui, dar de îndată s-a arătat în văzduh cineva, înfricoșat la chip, înegrit ca un întuneric, ca și funinginea, ca niște cărbuni, ca smoala și ca o grozăvie ce covîrșește toată negreala și întunecimea. Acela, cu o căutătură

groaznică și mînioasă privind la mine, scrișnea asupra-mi cu dinții săi, și năvălind fără de rușine, voia să mă răpească din mîinile aceuia care mă ducea, și a răcnit așa de tare, încît tot văzduhul se umpluse de glasul lui. El zicea răcnind: „Au doară și pe aceasta voiești s-o duci în Împărăția Cerului!? Atunci pentru ce mai șed eu aici pe pămînt la vînătoare, și îmi pierd osteneala în deșert? Eu prin aceasta am întinat tot pămîntul cu desfrînarea, și pe toți oamenii i-am vătămat cu uriciunea împreunării sale. Cît meșteșug am eu și cîtă putere, toată am săvîrșit-o într-însa. Pentru ea am mijlocit la iubitorii de bun neam și bogăți, foarte mulți, din a căror bogății ce s-au cheltuit pentru dragostea ei, atîta mulțime de aur și de argint a adunat, încît abia se află în vistieriile împărătești. Pe aceasta mă laudam a o avea eu în mîini ca pe un semn purtător de biruință, și ca pe o armă nebiruită, prin care mă laudam la oamenii care cad de la Dumnezeu și vin în cursele mele. Și acum atît de mult voiești a te iuți asupra mea, o! Arhanghele al Dumnezeescilor puteri, încît sub picioarele aceleia spre călcare să mă arunci pe mine? Au nu sînt destule mîinii tale asupra mea izbîndirile acelea, pe care în toate zilele mi le îndoiesti cumplit? Ci chiar voiești s-o scoți de la mine, pe această roabă cumpărată cu un preț atît de scump. Acum nimic nu mai este al meu pe pămînt; și chiar mă tem ca nu cumva pe toți cîți viețuiesc păcătoși pînă acum, smulgîndu-i din mîinile mele, să-i aduci lui Dumnezeu ca pe niște vrednici, și să-i scrii în moștenirea Împărăției Cerului...“

O! Vai de grija și truda mea cea deșartă! O! Vai de osteneala mea cea zadarnică. Pentru ce sari așa de cumplit asupra mea? Lasă iuțimea și slăbește-mi puțin legăturile cu care sînt legat; căci vei vedea, cum în clipeala ochiului voi pierde de pe pămînt tot neamul omenesc, și nici moștenire nu-i voi mai lăsa. Eu sînt aruncat din cer pentru o mică nesupunere, iar tu pe păcătoșii cei cumpliți, care au îndrăznit a-și bate joc de Dumnezeu, și atîtea ani prea mult L-au mîniat, îi duci în Împărăția Cerească? Dacă așa îți place ție, apoi adună într-un ceas din toate marginile pămîntului pe toți oamenii vrednici de pierzare, care nu au viață omenească, ci dobitocească și de fiară, și pe toți adu-i la Dumnezeu: iar eu mă voi ascunde în întuneric și în adînc, și mă voi afunda în veșnicile munci, ce-mi sînt pregătite mie...“

Acestea, și mai multe decît acelea, zicîndu-le el cu minie și cu mare iuțime, cel ce mă ducea pe mine căuta groaznic asupra lui; i-ar spre mine căuta zîmbind cu dragoste. Atunci a venit un glas din lumina aceea, zicînd: „Așa este cu plăcere lui Dumnezeu Celui ce Se milostivește spre fiii omenești, ca, păcătoșii cei ce sînt între dînșii, de vor face pocăință, să fie primiți în sinul lui Avraam“.

Și iarăși se auzi glas către cel ce mă ducea: „Ție îți grăiesc Mihaile, păzitorule al Legii Mele, du pe aceasta acolo de unde ai luat-o, ca să-și săvârșească nevoița, pentru că Eu voi fi cu dînsa în toate zilele vieții sale“.

După cuvîntul acesta, Arhanghelul Domnului îndată m-a adus în cămăruța mea, și mi-a zis: „Pace ție roaba lui Dumnezeu Evdochia! Îmbărbătează-te și întărește-te, căci Darul lui Dumnezeu acum este cu tine, și totdeauna va fi cu tine în tot locul“. Luînd îndrăzneală din cuvintele lui, am zis: „Doamne al meu, cine ești tu, spune-mi ca să înțeleg cum voi crede în Dumnezeul Cel adevărat, și cum voi putea cîștiga viața veșnică?“ El mi-a răspuns: „Eu sînt începătorul Îngerilor lui Dumnezeu, și mie îmi este încredințată grija pentru păcătoșii cei ce se pocăiesc, ca să-i primesc și să-i duc în viața cea fericită și fără sfîrșit, unde se face multă bucurie în mijlocul cetelor îngeresti în cer de cîte ori vine vreun păcătos din întinericul păcatului în lumina cea curată a pocăinței! Da, așa este cu adevărat, pentru că Dumnezeu, Care este Tată al tuturor, nu voiește să piară Sufletul omenesc, pe care l-a zidit din început cu preacuratele Sale mîini după Asemănarea Chipului Său. De aceea El se bucură dimpreună cu toți Îngerii cînd văd vre-un Suflet omenesc înfrumusețat cu dreptatea, închinîndu-se Tatălui Celui veșnic, și toți îl sărută ca pe un frate al lor: de vreme ce lepădînd întinericul păcatului, se întoarce la Dumnezeu Cel viu, Care este Tată de obște al tuturor fiilor lumii, și strîns se lipește de El...“.

Acestea zicînd, m-a însemnat cu Semnul Sfintei Cruci, iar eu m-am închinat lui pînă la pămînt, și cînd m-am închinat, acela s-a dus la cer...“ (Vezi pe larg V. Sf. 1 Martie, o.c. pp. 30—35; Jud. 6 12—21; 13 3—20; 2 1—5).

Am preacurvit: cu femeie căsătorită, cu rudenii spirituale (d), cu rudenii de sînge (e), cu fețe bisericești (f), cu femei (bărbați) de altă lege? (g)

d) CURVIA CU RUDE SPIRITUALE. „Pentru că rudenială este mai mare decît legătura cea după trup, noi însă am cunoscut că în oarecare locuri, unii primind copii din Sfîntul și mîntuitorul Botez, și după aceasta, mamele acestora fiind văduve, intră în legătură de căsătorie cu ei, hotărîm ca de acum înainte să nu se mai întîmple aceasta. Iar dacă cineva s-ar printre făcînd aceasta, după acest canon, unii ca aceia întîi să se despartă de însoțirea nelegiuită, iar apoi să se supună epitemiilor pentru curvie“ (Sin. VI ec. can. 53).

„Cine va greși cu nașă-sa, 9 ani să se pocăiască, metanii în zi 150“

„Cine cu fină-sa ce a botezat-o, 12 ani și metanii 300“ (P.B.G. pg. 110 (86).

„Cine va curvi cu mama nașă-si, 11 ani; iar cu nașa 20 de ani“ (Vezi Molitfelnic).

„Iar cine cu fină-sa, care-i este fată sufletească, ani 20“ (P.M.B. gl. 330).

„De va cădea cineva cu fiică-sa cea de Botez odată, se canonisește 8 ani, iar de mai multe ori, 10 ani, mîncînd uscat după ora a noua și făcînd cîte 500 de metanii mari (pe zi)“.

„De va cădea cineva cu cumătră-sa, se canonisește 8 ani, mîncînd uscat după ora a noua și făcînd în fiecare zi 300 de metanii mari“ (Sf. I. Post. Supl.; d. P.B. Sache. o.c. pp. 119—120).

e) CURVIA CU RUDENII DE SÎNGE, este un mare păcat, căci poate duce la imoralitate și prăpăd vremelnic și veșnic. Amestecarea sîngelui este păcat greu, osîndit în Vechiul Testament, prin uciderea cu pietre (Lev. 18 5—30; 20 10—21; 2 Lege 27 20—26).

„Întîi, amestecarea sîngelui este mai grea, de se va întoarce fiul spre mamă-sa, care să ferească Domnul Dumnezeu să nu fie aceia, că se grăiește și greșală mai mare ca aceasta, ce de nevoie este aceasta devine sminteală, iar de se va întîmpla cumva a fi, că vrăjmașul nostru diavolul și delungat de Dumnezeu, nepărăsit se bate pururea de pieirea oamenilor, se nevoiește să aducă rodul omenesc întru pieire; pentru că învață Domnul Dumnezeu pe Moisi: Să nu ucizi, să nu furi, să nu faci preacurvie, să nu minți, cinstește-ți pe tatăl tău și pe mama ta și pe aproapele rău ca însuși pe tine“.

Al doilea sînge amestecat este, de se va afla tatăl cu fata lui, drept aceia, aceste două amestecări de sînge, să se despartă și 20 de ani să se pocăiască și metanii în toate zilele cîte 366. De va cădea cineva cu maică-sa odată, se canonisește 7 ani, iar de mai multe ori, 12 ani, mîncînd uscat după ora a noua și făcînd 500 metanii mari (în zi). De va cădea cineva cu fiică-sa odată, se canonisește 5 ani; iar de va cădea de mai multe ori, 6 și 7 ani, mîncînd uscat după ora a noua, și în fiecare zi făcînd cîte 500 metanii mari... (Sf. I. Post. Supl.).

Al treilea sînge amestecat este cînd păcătuiește fratele cu sora sa de un tată și de o mamă. Aceștia se canonisesc 20 de ani; iar de vor face cîte 300 metanii zilnic, rămîn numai pe 15 ani... (Sf. Vasile, 67; 75). Cel ce s-a spurcat cu sora sa de un tată, sau de o mamă, n-are iertare să intre în Biserică pînă nu se va depărta de neiertata și nelegiuita faptă. Iar după ce va veni în cunoștința înfricoșatului păcat, să se tînguiască trei ani, stînd înaintea ușilor caselor de rugăciune și rugîndu-se poporului care intră la rugăciune, ca fiecare să facă cu îndurare rugăciuni pentru dînsul către Domnul. După aceasta,

alți trei ani să se primească spre ascultarea Sfintei învățături a Scripturii, și de rugăciunea cea de iertare să nu se învrednicească (să nu i se dea dezlegare la Sf. Spovedanie). Apoi, dacă a cerut aceasta cu lacrimi și a căzut înaintea Domnului cu zdrobire de inimă și cu umilință puternică, să i se dea voie alți trei ani între cei căzuți. Și așa, când va arăta rezultate vrednice de pocăință, în al zecelea an să se primească la rugăciune între credincioși, fără a se împărtași, iar după doi ani (cu totul 12 ani), stînd astfel cu credincioșii, să se învrednicească de Împărtășirea Celui Bun (Sf. Vasile, 75).

Cel ce s-a turbat asupra surorii sale, dispunem a se învrednici Cuminecării după trei ani, dacă va primi să postească pînă seara și să mănince alimente uscate și a face în fiecare zi cîte 500 de metanii (Sf. I. Port. 14).

Care se va împreuna cu sora sa în păcate, care vor fi de un tată și de o mamă, 20 de ani să nu se Cuminece (P.M.B. gl. 330). Cel ce va curvi cu sora sa, 15 ani să nu se Împărtășească, după Marele Vasile. Însă după noi, de se va lăsa de păcat, va fi canonisit trei ani, mîncînd alimente uscate la ora a noua și făcînd cîte 200 de metanii. Dacă se arată nepăsător, să respecte cei 15 ani (Sf. Teodor Studitul, S.C. 22). Tot sub acest canon cad și cei care păcătuiesc cu mamele lor vitregi: „Cei ce se înfurie asupra mamelor vitregi, se supun aceluiași canon, ca și cei ce se pornesc asupra surorilor lor, 12 ani” (Sf. Vasile, 79; 75 și Molitfelnic).

Să nescine va spurca muierea tătine-său, ce este maștehă-sa, să se canonisească 9 ani, să mănince sec, iar Marți, Joi, Sîmbătă și Duminică, să mănince untdelemn și să bea vin, numai într-acele zile, și să facă în toate zilele cîte 36 metanii (P.B.G. pg. 91 (10)). Iar de se va afla neștine cu maștehă-sa, ani 12 (P.M.B. gl. 330; 2 Lege 27 20).

Cei care turbează după mamele lor vitregi, să-și aducă aminte de păcatul prințului Avesalom, care a intrat la soțiile tatălui său David, împăratul lui Israil, după care a fost cumplit pedepsit cu moarte năpraznică, foarte înfricoșată și torturătoare (2 Imp. 16 20—23; 17; 18). Sf. Ap. Pavel, pe cel ce curvea cu femeia tatălui său (maște-sa, mamă-sa vitregă), dimpreună cu adunarea Bisericii din Corint, în Numele Domnului Iisus Hristos, l-a dat Satanei, spre pieirea trupului, ca duhul lui să se mîntuiască în ziua Domnului Iisus Hristos (1 Cor. 5; comp. 2 Cor. 2 5—11).

Al patruilea sînge amestecat este cînd păcătuiesc verii primari. Aceștia se canonisesc 12 (10) ani și 170 metanii în zi. Cel ce va curvi cu vara sa primară, 10 ani, cu a doua vară, 9 ani, vor fi neîmpărtașiți. Iar la vară-sa primară ani 10 (P.M.B. gl. 330). De va cădea cineva cu vara sa primară, se canonisește 2 ani mîncînd uscat după

ora a noua și în fiecare zi făcînd cîte 500 metanii mari (Sf. I. Post. Supl.).

Al cincilea sînge amestecat este păcătuirea vărului primar cu nepoata de vară primară; se canonisește 11 ani și 100 metanii (pe zi).

Al șaselea sînge amestecat este păcătuirea verilor al doilea, și se curățește cu pocăință în nouă la zece ani, și cîte 150 metanii în zi, cu rugăciunea: „Doamne Iisus Hristoase Fiul lui Dumnezeu Celui viu, miluiește-mă pe mine păcătosul”.

Al șaptelea sînge amestecat este păcătuirea vărului al doilea cu nepoata verei a doua, se canonisește cu 9 ani și metanii 120 în zi.

A opta amestecare de sînge este păcătuirea verilor al treilea, și se canonisește cu 8 ani și metanii 100 în zi.

Curvia cu soacra. „De va curvi cineva cu mama logodnicei lui, ani 14, și nunta aceia să nu se facă, iar de s-a făcut nunta, să nu se despărtească” (Molitfelnic, vezi și P.M.B. gl. 238).

„De va cădea cineva cu maica și cu fiica, se canonisește 4 ani, mîncînd uscat după ora a noua, și în fiecare zi făcînd cîte 300 de metanii mari” (Sf. I. Post. Supl.).

„Iar de se va întoarce spre soacră-sa, să se canonisească 15 ani, și în toate zilele cîte 160 de metanii” (P.B.G. pg. 91 (8)).

„Să nescine va lua o muiere și va zăcea cu dînsa și după aceea se va spurca și cu soacră-sa, acea soacră să iasă și să se călugărească într-o Mănăstire, și să slujească lui Dumnezeu pentru Sufletul ei, iar acel bărbat să petrească cu muierea lui și să robească drept acele păcate în 15 ani” (P.B.G. pg. 112 (90); 2 Lege 27 23).

Curvia cu cumnata. „Cel ce va curvi cu cumnata, ani 11” (Molitfelnic). „Iar la muierea frăține-său, ani 11” (P.M.B. gl. 330). „Pe cel ce va păcătui cu cumnata sa, îl scoatem de la Cuminecare doi ani de va mîncă alimente uscate după ora a noua și va face cîte 300 de metanii în fiecare zi; iar de se va supune lenevirii, plinească anii cei hotărîți de Părinți” (Sf. I. Post. 15).

Curvia cu doi frați. „Femeia cu doi frați, ani 11” (Molitfelnic și P.M.B. gl. 330; Sf. Vasile, 78; 87). „Iar dacă vre-o femeie ar cădea în curvie cu doi frați, se canonisește 3 ani, mîncînd uscat după ora a noua și făcînd în fiecare zi cîte 300 de metanii mari” (Sf. I. Post. Supl.; 2 Lege 27 22). Dacă vre-o femeie va cădea în păcat cu vre-un famen, trei ani se canonisește, mîncînd uscat după al 9-lea ceas și făcînd în fiecare zi cîte 309 de metanii mari (d. P.B. Sache. o.c. pp. 120—3).

f) Curvia cu fețe bisericești, este un păcat groaznic, care deie Dumnezeu nici să nu se audă între creștini; ci numai ce este bun, virtuos, Sfînt și plăcut lui Dumnezeu să se vadă la ei, ca să dea Dar și celor ce aud (Vezi Ieroselia în „Oglinda Duhovnicească; pp. 729—739, de autor).

g) Curvia cu necreștinii este un păcat înfricoșat, pentru că acel ușuratic și ticălos creștin sau creștină, devine un corp cu persoana păgînă sau anticreștină, cu care s-a împreunat. „Dar nu știți — strigă Apostolul — că trupurile voastre sînt mădulările lui Hristos? Deci dar, pe mădulările lui Hristos le voi face mădulări ale curviei? Să nu fie! Au nu știți, că cel ce se lipește de curvă, un trup este? Că vor fi — zice Domnul — amîndoi un trup...” (1 Cor. 6 15—16; 3 16—17; comp. 2 Cor. 6 14—18). Dumnezeu a poruncit fiilor și fiicelor poporului Său, să nu se înrudească cu păgînii (Eș. 34 11—16; 2 Lege 7 3; Ezdra 9 12). Dacă pe cel mai înțelept, vestit și luminat împărat al lui Israil, pe Solomon, femeile de alt neam l-au prostit, idolatrizîndu-l; cu cît mai mult pe creștinii mai puțin luminați îi vor prăbuși acelea în întunecatele bezne ale feluritelor abateri, depărtări de Dumnezeu și idolatrizări!?! (3 Imp. 12; 2 Paral. 1—10).

„De va cădea cineva cu femeie de alt neam, adică cu: evreică, turcoaică sau eretică, neavînd femeie legitimă, trei ani se canonisește, mincînd uscat după al 9-lea ceas și făcînd în fiecare zi cîte 200 de metanii mari. Asemenea se canonisește și femeia care nu are bărbat legiuit, de va păcătui cu unii ca aceștia. Iar bărbatul care are femeie legiuită, și femeia care are bărbat legiuit, de vor cădea cu niște fețe ca acestea, patru ani sau cinci ani se canonisesc, mincînd uscat după al 9-lea ceas și făcînd cîte 250 de metanii mari.

Am păcătuît în conîntelegere cu soțul (soția mea) contra legii Dumnezeiești, pentru a nu face copii? (Vezi „Ogînda Duhovnicească”, pp. 1658—1670, de autor).

Îngerii discutară aprins cu vameșii aceia, luară din sicriu și au dat mult pentru salvarea Sufletului. Apoi plecară în zbor tot mai sus, la Ceruri.

FERICIREA ÎN RAIUL CERESC A CELOR CE S-AU PĂZIT CURAȚI DE ORICE NECURĂȚII

1) Dumnezeu: Tatăl, Fiul și Duhul Sfînt, Treimea cea de o Ființă și nedespărțită.

2) Tronul Dumnezeirii, format din cei patru viețuitori cu chip de: om, leu, vițel și vultur, înaripați cu cîte șase aripi.

3) De jur împrejur stau Serafimii, Heruvimii și celelalte șapte cete îngeresti.

4) Blestemata circiumă, un adevărat iad întunecător, torturător și înghițitor a sumedenii de Suflete. Lăutarii cîntă. Tinerii, bătrînii și copilandrii, flăcăii și fetele, joacă. Bețivii îmbrățișați de diavolul beau mereu, cufundîndu-se astfel de vii în iad. Alt bețivan cu fața

schimonosită de îngerul căzut, bea alcool din sticlă și chiuie (zbeară ca vacile). Doi bețivani se bat cu pumnii... Alt bețiv cu o bîță în mîna, își alungă soția disperată. Un monstruos diavol împelițat

stînd sus în copac, îi hărțuiește pe toți și-i conduce pe calea morții în iadul vremelnice și veșnice. Alt diavol, de la poartă, pe care-l însoțesc mai mulți îngeri căzuți din dar, însă nevăzuți, privesc satisfăcuți satanicește la acea petrecere anticreștinească sau praznic drăcesc. Căsătoriții, bărbați și femei, fecioare și feciori luminați la minte — Păstori și păstoriți — cugetînd la cuvintele Dumnezeiești: „Să nu curvești, nici să preacurvești... Cinstită este nunta întru toate și patul nespurcat, iar pe curvari și pe preacurvari îi va judeca

Dumnezeu... Pierde-vei de la Tine pe tot cel ce curvește și preacurvește" (Eș. 20 14; Mt. 5 27—28; Efs. 2 1—6; Evr. 13 4; Ps. 72 26—27), aceștia zic, fug de păcat și-și îndreaptă pașii pe calea vieții la Sfânta Biserică, spre Împărăția Cerurilor.

5) Sfânta Cuvioasa Teodora, suferind multe necazuri, năpăstui și disprețuiri, în sfârșit repausează... după care i se recunoaște nevinovăția, și se mîntuiește.

6) Vestea nevinovăției, mortificării și a martirizării ei de bună voie... se răspîndește fulgerător în tot personalul Sfintei Mănăstiri și-n lumea dinafară.

7) Sf. Cuv. Teodora, după repausare, a fost văzută de stareț în Rai, veselindu-se în mare slavă. Toți Creștinii — Păstori și păstoriți — curați sau curățiți sufletește prin pocăință adevărată, ca și Sf. Teodora, după trecerea din această viață pămîntească, se duc de Îngeri în Raiul pămîntesc, unde se veselesc pururea.

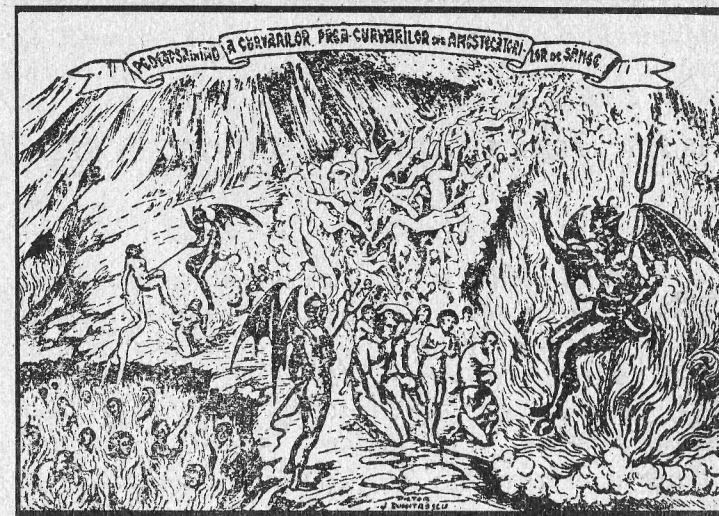
8) Adevărații Creștini aleși — din cler și popor — care s-au îmbogățit duhovnicește viețuind în o curată credincioșie, și cei care grijindu-se serios sufletește, făcînd cît mai multe roade vrednice de pocăință, îmbogății aceștia duhovnicește, se duc de Îngeri sus, sus, deasupra Raiului pămîntesc, în Raiul Ceresc, la Nunta, ospățul, prînzul și cina Mielului. Acolo stînd la mesele duhovnicești, se veselesc în slavă cerească, umplîndu-se de bucurie la auzul armonioaselor cîntări slavoslovitoare, și se bucură veșnic de vederea Feții lui Dumnezeu: Tatăl, Fiul și Duhul Sfînt, Care-I aproape de ei, chiar în mijlocul lor.

PEDEAPSA ÎN IAD A PREACURVARILOR ȘI AMESTECĂTORILOR DE SÎNGE

Chipul de față ne arată căderea în iad, asemenea fulgilor de zăpadă iarna cînd ninge învîrtit, a Sufletelor curvarilor, preacurvarilor, și amestecătorilor de sînge, de pe pămînt în adîncurile iadului, împingerea la judecata demonică înaintea boierului drăcesc, torturarea și aruncarea lor în iazărul de foc. Grozavă este îndurerarea Sufletelor acelor păcătoși în căderea lor în iad! Groznică este frica și tremurarea lor cînd se văd despuiți, cercetați și osîndiți cu o brută tiranie înaintea despuiatului boier drăcesc! Cumplită este tortura ce o simt în ființa lor acele sumedenii de Suflete, cînd se văd luate de întunecatele și puturoasele spirite ale iadului în furcile lor infernale și azvîrlite în flăcările iadului ce ard pururea cu foc și piatră pucioasă.

Frămîntările, zbuciumările, fuga lor îndurerătoare din loc în loc prin acel iazăr de foc și țipetele de durere, sînt groaznic de înfricoșate. Putoarea din toate împruțiciunile spurcaciunilor și necurățiilor adunate de peste tot pămîntul și depozitate acolo, este insupor-

tabilă. Locul acela destinat osîndirii acelor păcătoși, trupurile acelea pline de atîtea grozave și împruțite necurății, mai ales dracii acelui loc de tortură, au o așa de cumplită putoare, încît pricinuesc păcătoșilor o insuportabilă năbușeală din acea nemăsurată duhoare

a acelui loc puturos. Acea putoare din iad este așa de cumplită și nesuferită, încît dacă ar fi cu puțință a veni unul din acei osîndiți aici în lume, s-ar umplea aerul din acea cumplită putoare ce ar ieși din el, și ar muri multă lume de pe pămînt. (Vezi despre insuportabila putoare a iadului pp. 112 și 299—301, din această carte).

Iată în ce putoare se duc bărbații și femeile acelea, care se parfumează și țin în hainele lor: parfumuri, apă de colonie, mirodenii, etc. ca să miroase pe drumuri ori în adunări, fățarnicindu-se cu acestea, că acolo se vor acoperi cu acele groaznice împruțiciuni! Iată unde duc patimile acelea ale necuratelor scîrnăvii! Iată unde aruncă pe Sufletele necurățite spurcatele păcate ale curviei, preacurviei și amestecărilor de sînge!

Toți creștinii dornici de a-și mîntui Sufletele lor din acele cumplite torturi și împruțiciuni insuportabile ale infernului, să se abțină de la acele păcate spurcate, după porunca Domnului: „Nu te atinge, nu gusta, nici pipăi! Nu pofti, nici desfrîna!” Iar cei căzuți în acele necurății, să se osenească cu bună chibzuință a-și spăla haina de nuntă, prin Sf. Spovedanie adevărată, împlinirea canonului cuvenit, cu facerea roadelor vrednice de pocăință și Împărtășirea cu Dumnezeieștile Taine, însoțite de părăsirea păcatelor, și facerea binelui. Așa făcînd, vom scăpa de iad și vom dobîndi Împărăția lui Dumnezeu cu Darul și Milostivirea Lui cea nemărginită.

VAMA a 18-a, A PREA SPURCATELOR AMESTECĂRI NELEGIUITE

Urcînd noi în zbor tot mai sus, am ajuns la vama amestecărilor sau nelegiuitelor împreunări bărbătești și femeiești peste fire, sodomii, amestecări cu dobitoace, cu păsări, cu diavoli. etc. Acolo se cercetează păcatele acestea peste fire: bărbătești, femeiești, și altele și mai necurate, făcute în taină, de care rușine este a le și pomeni. Boierul drăcesc al vămii aceleia era un balaur înfricoșat, cu o față mîrșavă și mai uricios decît toți dracii vămilor prin care trecusem. Uneori se arăta ca un balaur, cu carne mari, alte ori se schimba ca un șoarece uriaș și monstruos, ca un porc nedomestic sălbăticiindu-se, alte ori se arăta lung ca un pește sau ca altă fiară de mare. În jurul lui era multă putoare amară, nesuferită și ucigătoare. Acolo era un mare pat plin cu felurite scîrboșenii, în care se așeza el și odihnea. Acesta deodată porunci unei mulțimi (ca la o mie) de draci foarte uricioși, ca niște idoli sluiți puși în privești, înfricoșați, sălbatici și răi, aprinși de mare minie și cumplită iuțime. Aceia ieșind înaintea noastră, îndată ne-au împresurat și ne-au cercetat. Văzînd că sînt femeie și neaflînd ceva, nu mi-au zis nimic de acelea. Numai m-au cercetat de am dormit cu altă femeie ibovnică a mea, sau de am păcătuit cu ea ca bărbatul cu femeia, și alte cîte se întrebau la acea vamă.

La vedere a spurcaților monștri infernali ai acelei vămii, îmi veneau în minte, unele după altele, hotărîrile Divine din Sfintele Scripturi: „Să nu te culci cu bărbat ca și cu o femeie, aceasta-i spurcăciune... nici cu vreun dobitoc să nu te culci, ca să-ți verși sămînța și să te spurci cu el. Aceasta-i uriciune înaintea lui Dumnezeu. Să nu vă întinați cu nimic din acestea, căci cu toate acestea s-au întinat păgînii... Cel ce va face ticăloșiile acestea, Sufletul acela se va stîrpi din poporul său... Pentru că au schimbat Slava Dumnezeului Celui nestricăcios, în asemănarea chipului omului celui stricăcios, cu a

păsărilor, patrupedelor și tiritoarelor; pentru aceia și Dumnezeu i-a dat pe ei în patimi de ocară, că și femeile lor ș-au schimbat rînduiala cea firească în ceea ce este împotriva firii. Așijderea și bărbații, lăsînd rînduiala cea după fire a părții femeiești, s-au aprins în pofta lor unul spre altul; bărbați cu bărbați rușinea lucrînd-o, și răsplătirea ce li se cădea a rătăcirii lor, în sineși luînd-o. Și, precum n-au cercat ei a avea pe Dumnezeu în cunoștință, așa i-a dat pe ei Dumnezeu în minte neiscusită, a face cele ce nu se cade... Astfel, cele ce se fac de dînșii în ascuns, este rușine a le și grăi... Amestecătorii aceștia de sînge, necurații, sodomlenii... Împărăția lui Dumnezeu nu o vor moșteni... ci vor fi scoși, aruncați afară și trimiși în iazărul arzător cu foc și piatră pucioasă... (Lev. 18 22, 24, 28—29; 20 13, 15—16; Rom. 1 23—28; Efs. 5 12; 1 Cor. 6 9; Gal. 5 19—21; Efs. 5 5—6; Apc. 21 8, 27; 22 15).

Acei vameși uricioși, fiindcă cu Darul lui Dumnezeu n-au putut afla acele păcate asupra mea: rămînînd deșerti, se rușinau. Noi bucurîndu-ne, am plecat de acolo mîngîiați, căci ne-am izbăvit de spurcăciunea, răutatea și puterea lor. Mergînd mai înainte, Sfinții Îngeri mi-au zis: „Ai văzut Teodoro înfricoșatele vămii ale văzduhului? Să știi că mai nici un Suflet nu le trece pe acestea fără supărare, deoarece toată lumea zace în răutatea smintelelor, și mai toți oamenii sînt iubitori de desfătări și de desfrînare... Gîndurile omului — precum adeverește Însuși Dumnezeu — sînt plecate spre cele rele din tinerețile lui (Fac. 8 20—21). Unii abea se feresc de necurațiile desfrînării, dar puțini sînt cei care își omoară poștele trupești. Puțini sînt aceia care trec vămile acestea cu libertate. Cei mai mulți venînd pînă aici, îndată cad, pier, pentru că cumplitii cercetători ai păcatelor desfrînării răpesc Sufletele celor desfrînați și le trag la iad, muncindu-le îngrozitor!” Și se laudau boierii de la vămile desfrînărilor, zicînd: „Noi singuri, mai mult decît toți din celelalte vămii ale noastre, umplem muncile din subteranele iadului cu Sufletele păcătoșite!” Atunci Îngerii privindu-mă cu blîndețe, mi-au zis: „Tu, Teodora, mulțumește lui Dumnezeu că te-a învrednicit a trece peste acele aspre cercetări, cu rugăciunile Cuviosului Vasile, Părintele tău Duhovnic, și de acum nu vei mai vedea nici o greutate sau frică...”

Înălțîndu-se în zbor tot mai sus în văzduh, Îngerii cu Sufletul omenesc ajung la vama 18-a, a preaspurcatelor amestecări nelegiuite, a păcatelor bărbătești și femeiești peste fire (adică prea des, slăbindu-se și distrugîndu-și viața prin acest abuz, dînd naștere unei generații prăpădite, infirme... păcat greu, care-i prăbușește cu zile în mormînt și apoi în iad), împreunarea pe dinapoi ca dobitoacele, a scărnavelor sodomii, a infernalelor amestecări cu dobitoacele, cu

păsări, cu diavoli... păcate cumplit de spurcate și degradatoare pentru orice om, dar mai ales pentru un creștin, ce se fac de unii în ascuns, de care rușine este a le grăi, și cu atât mai greu ne este a le mai scri aici. Ei sînt opriți de boierul drăcesc al acelei vămi, în formă de balaur uriaș, cu chip înfiorător, și de cei peste o mie de draci ai lui, care îl cercetează cu deamănuntul pe fiecare suflet murdărit, de ex. de:

283) Am preacurvit peste fire cu soția mea și cu alte femei (cu soțul meu, cu alți bărbați), primejduindu-mă vremelnice și veșnic? (a)

a) CURVIA PESTE FIRE. Cel ce va umbla cu femeia lui peste fire, ani 5 și Preot să nu se facă... Așa să canonisești și pe femeie, de va fi fost cu voia ei; iar de-i va fi fost cu sila, s-o canonisești mai ușor, însă precum vei pricepe tu sila ei (Canon Molitfelnic). Cel ce va umbla cu femeie străină peste fire, 15 ani. Bărbatul de se va afla cu femeia afară de fire, care lucru este afa ă de firea omenească, acela să se despartă din alesul și blagoslovitul neam al Creștinilor, ca o amestecare rea și lucru rușinat, și să se despartă de dînsul muierea (de nu-și revine, nici face roade vrednice de po-

căință, n.n.) fără de cuvîntul nimănui, și să-și ia zestrea ei și darurile cele dinaintea nunții, și din averea lui cît va fi a treia parte peste darul nunții dinainte, atîta să ia (după o pravilă veche de la Ohrid). Care va face cu muierea lui afară de fire, acela Preot să nu se facă; ci numai să se despartă de tot de dînsa și dacă se va despărți, atunci să se canonisească 15 ani să nu se Cuminece (Postnicul și Grigore Soluneanul, P.M.B. gl. 231).

284) Am păcătuit contra firii și rînduieiilor omenești, pe dinapoi ca dobitoacele? (b)

b) Prin împreunarea pe dinapoi ca dobitoacele, oamenii se degradează, devin scîrboși, spurcați, decăzuți de pe treapta demnității omenești, depărtază de la ei pe Îngerii păzitori, minie pe Dumnezeu, și apropie de ei pe necurații draci. „Omul în cinste fiind, n-a priceput, alăturatu-s-a cu dobitoacele cele fără de minte, și s-a asemănat lor” (Ps. 48 12, 27).

285) Am păcătuit cu femei, cu bărbați, cu copii... pe unde nu ne cade (pe șezut, sodomie)? (c)

c) Păcatul sodomiților se numește tot felul de desfrînare împotriva firii, precum și feluritele páziri sau împiedicări cu intenția de a nu face copii, în afară de rînduiala pázirii curăției. Păcatul acesta este în strînsă legătură cu păcatul aruncării pruncilor născuți, ce domina în păgînism (Rom. 1 25—27). Deși în societatea sălbaticilor, a păgînilor sau idolatriilor, uciderea pruncilor găsea oarecare trecere sau simpatie în lumea aceea bestială și depravată îngrozitor, însă în societatea noastră creștină și civilizată, nu poate avea nici îngăduire, nici scuză. Diferitele specii ale acestui păcat uricios se află în mai multe locuri ale Dumnezeieștilor Scripturi și în canoanele Sfinților Părinți (Pidalion, o.c. filele 465; 469; 470). Cei care fac sodomie cu bărbați, sau cu femei, sau cu tineret, stricătorii de parte bărbătească (sodomitenii) și stricătorii de vite, ca și uci-gășii, fermecătorii, preacurvarii, idolatrii, sînt vrednici de aceiași pedepasă, se canonisesc cu 15—20 ani (Rom. 1 26—32; Sf. Vasile, 7; 62; Sf. I. Post. 18; P.M.B. gl. 231; vezi și nota întrebării 151, pp. 413—414, din această carte).

286) Am păcătuit cu dobitoace, cu păsări? (d)

d) Păcătuirea cu dobitoacele, în Vechiul Testament a fost osîndită prin uciderea cu pietre (Eș. 22 19; Lev. 18 23—24; 20 15; 16; 2 Lege 27 21). Cei care au păcătuit înainte de a fi împlinit 20 de ani, atingîndu-se de dobitoace, se canonisesc 15 ani, împărtași-

du-se numai de rugăciune. Cei în vîrstă de 20 de ani, de vor cădea cu dobitoace, uneori se canonisesc cu 20 de ani depătare de Dumnezeu-iasca Împărtășanie; iar de vor cădea de mai multe ori, să se canonisească cu 25 de ani. Cei cari după vîrsta de 20 de ani (25 și peste) avînd și femei, au căzut în păcat cu dobitoace, să se învrednicească de împărtășirea rugăciunii 25 de ani; la urmă împlinind cinci ani de împărtășirea rugăciunii Preoților (cu totul 30 de ani), apoi să se învrednicească de Sfintele Taine.

„Dacă unii avînd femei, au păcătuit (cu dobitoace) peste vîrsta de 50 de ani, să se învrednicească Împărtășirii la ieșirea din viață” (Ancira, 16; Sf. Vasile, 7; 63; Sf. Grigore Nisis, 4).

„Dacă va cădea cineva în păcat cu dobitoc de multe ori, avînd și femei, opt ani se canonisește. Iar de nu are femei, și odată sau de două ori, sau de trei ori cel mult de a căzut, trei ani se canonisește, mîncînd uscat după al nouă-lea ceas și făcînd 300 de metanii mari. Aceste canonisiri să le ia și femeia ce va păcătui cu dobitoc” (Vezi subînsemnarea can. 36 Sf. I. Post., Pidalion, fila 470).

„Să nescine (dacă cineva) va curvi cu dobitoc ce nu se mănîncă, să se pocăiască trei ani și metanii 300 în zi; iar de va înmulți anii (a păcătui), acela 10, 12 ani și metanii 300; iar de va păcătui cu dobitoace ce se mănîncă, să aibă pocanie 15 ani, metanii cîte 500, iar acel dobitoc spurcat, să se lepede cîinilor de mîncare. Cine va curvi cu cîini, 6 ani și metanii cîte 160” (Pravila Mică Bisericească, gl. 84, 85; 2 Lege 27 27).

Cel ce va face curvie cu animale, după Marele Vasile, va fi neîmpărtășit 15 ani. Noi însă rînduim ca să nu se Împărtășească 3 ani, căsătoritii 8 ani, dacă se va lăsa de păcat, mîncînd hrană uscată la ora 9 (3 după amiază) și de va face cîte 200 metanii pe zi. Dacă însă se va arăta nepăsător, să îplinească cei 15 ani (Sf. Teodor Studitul, S.C. 21).

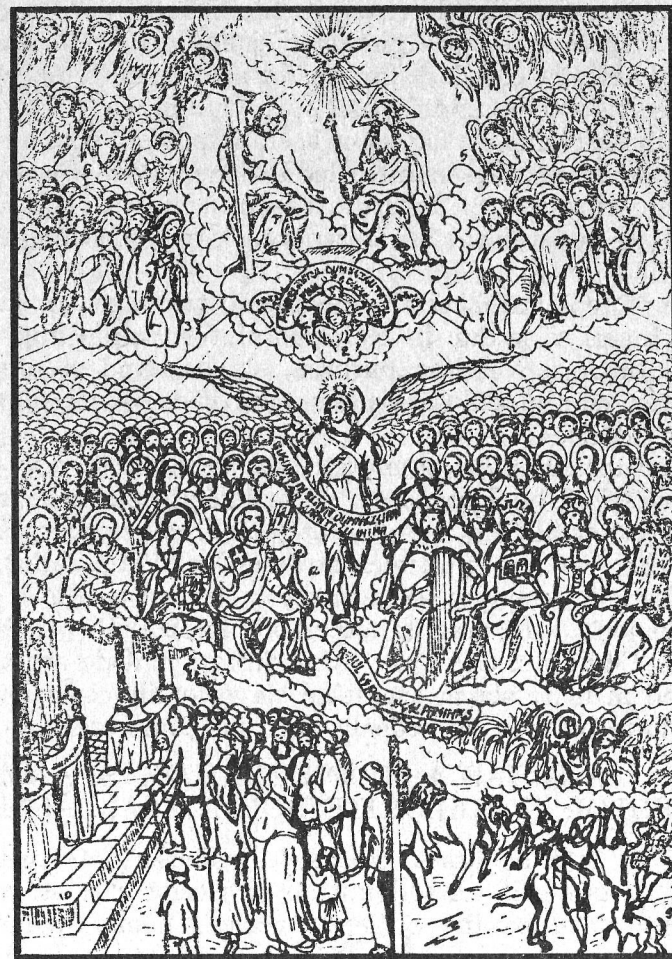
TRATAREA ȘI VINDECAREA CELUI CE A CURVIT CU O JUNICE. Vrednic de însemnare este mijlocul acela de care s-a servit un Duhovnic iscusit, ca să îndrepte pe un păcătos nesimțitor, ce cădea cu o junice. Întîi i-a zis așa: „Tu păcătoase, ai dobîndit acum o rudenie cu acea junice, nouă și neuzită, și te-ai făcut și tu asemenea ca dînsa, dobitoc și necuvîntător. Deci, o lună deplină să mergi în fiecare seară și să te închizi în grajdul tău. Acolo căzînd la pămînt, pe brînci ca dobitoacele, să-ți pui pe spate samarul măgarului tău, și cu acest fel de chip să ceri cu lacrimi iertare de la Dumnezeu pentru acest înfricoșat păcat ce ai săvîrșit”. Așa făcînd ticălosul acela și venind în simțirea răutății sale, s-a îndreptat — pe care cei de mai înainte Duhovnici, cu felurite chipuri, n-au putut să-l îndrepte (C.F.S. o.c. pg. 56).

Am săvîrșit curvii și preacurvii sufletești, spirituale? (Vezi „Oglinda Duhovnicească”, pp. 1665; 1656—1658; 1630—1632; 1722—1736, de autor).

Neaflînd însă nimic scris în catastifele lor, Îngerii pleacă cu Sufletul și de acolo, fără a mai da ceva. Cei vinovați, de au cu ce plăti, se salvează, altfel cad în muncile iadului.

FERICIREA ÎN RAIUL CERESC A CELOR ADORMIȚI ÎN DOMNUL CURAȚI DE SPURCATELE AMESTECĂRI

1) Dumnezeu: Tatăl, Fiul și Duhul Sfînt, Treimea cea de o Ființă și nedespărțită, stă pe tronul Slavei Sale.

2) Tronul Dumnezeirei, Heruvimi cu față de: om, leu, vițel și vultur înaripat (Iez. 1 5—70; Apc. 4 6—8).

4) Serafimii.

5) Heruvimii.

6) Celelalte șapte cete îngerești.

7) Sf. Ioan Botezătorul cu Proorocii.

8) Sfinții Apostoli și alți Sfinți.

9) Urmașii sodomlenilor și gomorenilor turbează de josnica patimă a desfrînării spre amestecarea cu diferite animale: cîini, pisici, oi, vite, păsări... pentru a se spurca groaznic, după șoapta căpătată la circiumi, jocuri, lăutari, cîntece curvești, din convorbirea măscăriciunilor, din petrecerile anticreștinești și de la prăznuirile drăcești.

10) Creștinii adevărați — Păstori și păstoriți — se cutremură numai auzind de acest fel de groaznice și scîrboase păcate, și îndată încep a lupta spre a-și muta gîndurile și mintea lor la: curăție, la rugăciuni, la citirea cărților sfinte și la alte fapte bune, spre a fi ocupați. Aceștia își îndreaptă pașii spre Dumnezeu și Biserica Sa, la munții faptelor bune. Ei fac tot ce le stă în putință spre a se păstra și a rămîne cît mai curați înaintea lui Dumnezeu și a Bisericii Sale. Astfel, ei cercetează des Sf. Biserică și ascultă cu toată luarea aminte Slujbele Sfinte și Cuvîntul lui Dumnezeu, care le înviorează Sufletele.

11) După repausare, aceștia bine pregătiți și îngrijiți sufletește, se suie de Îngeri și se duc în Raiul pămîntesc, unde împreună cu Îngerii și Sfinții se veselesc pururea, slavoslovind și mulțumind lui Dumnezeu, cu ajutorul Căruia s-au curățit de păcate și au scăpat de muncile veșnice!

12) Deasupra Raiului pămîntesc, sus în Raiul Ceresc, în strălucita Împărăție a lui Dumnezeu, ni se înfățișează un mare Înger luminat, ocrotitor al Sfinților din cer și al credincioșilor de pe pămînt. În stînga vedem mulțimea strămoșilor, Patriarhilor și Proorocilor Bisericii Vechiului Testament, în frunte cu Moisi, Aaron, David, Solomon... În dreapta, Apostoli, Ierarhi, Preoți, Mucenici și Mucenițe, Cuvioși și Cuvioase, Tămăduitori fără de argint și alți drepti, stînd în mare slavă, ascultînd slavosloviile corurilor cerești și bucurîndu-se pururea de vederea Feții lui Dumnezeu.

PEDEAPSA ÎN IAD A SODOMITENILOR ȘI A ÎMPREUNATORILOR CU FELURITE DOBITOACE, PĂSĂRI...

Chipul de față ne arată grozavele pedepse și torturi în iad a desfrînaților peste fire, a sodomitelor și a celor care se împreună cu dobitoace și cu păsări. Sufletele acelea, nemai pomenit de păcătoase și spurcate, aruncate în iazărul de foc, se ard așa de

grozav, încît din corpurile lor izbucnesc flăcări de foc. Oamenii aceia în cînste fiind zidiți și rezidiți de Dumnezeu, prin nepriceperea și neînfrînarea lor, alăturîndu-se cu dobitoacele cele fără de minte

și asemănîndu-se lor, uneori s-au pogorît mai jos și decît ele (Ps. 48 12, 27; comp. Is. 1 2—21). Spiritele infernului, care-i torturează cumplit, li se arată în monstruoase chipuri de felurite dobitoace, jivini și păsări. Priviți și vedeți, cît de groaznic este chipul lor! Vai păcătoșilor acelor care au decăzut așa de groaznic, trecînd peste rînduiala pusă de Dumnezeu, mai rău și decît dobitoacele și uricioasele jivini și sălbăticiuni ale pămîntului! Mai bine le-ar fi fost de nu s-ar fi născut (Mt. 18 7; 26 24).

Creștinilor dornici de mîntuire! Cercetați Cuvîntul lui Dumnezeu, cugetați zilnic la Legea Domnului și conduceți-vă numai după rînduiala Sfîntă pusă de Dumnezeu în viețuirea omenirii, pentru a scăpa de înfricoșatele munci ale infernului, și a dobîndi Împărăția Cerurilor (Ioan 5 30—46; Ps. 1 1—3; Lc. 11 28; 6 20—23; Apc. 21 7).

Oricînd îi făcea lui Toma
Cineva vr-un mare rău,
El spunea cu bunătate :
„Las-că vede Dumnezeu“.

Mulți rîdeau atunci de dinsul
Socotindu-l că-i țicnit,
Iară alți-n gura mare
Nu-l scoteau din pocăit.

„Tomo... îi ziceau adesea
Dintre rude și vecini —
Greu e să mai trăiești astăzi
Ca și cei dintii creștini...

Azi cuvintele Scripturii
Cu privire la dușmani,
Nici de loc nu-s respectate,
Căci nu fac nici cît doi bani.

Cum ? Cînd unul te lovește
Să-l ierți ? Să nu te răzbuni ?
Și răbdînd, tu pentru dinsul
Să mai faci și rugăciuni ?

Cum ? Cînd unu-ți cere haina,
Și cămașa să i-o dai ?
— Apoi, cu învățătura asta
Te lași păgubaș de Rai...“.

Astfel îi spuneau lui Toma
Mulți din cei fără Iisus,
Dar el nu-și pierdea nădejdea
În Stăpinul Cel de Sus.

Zilnic avea bietul Toma
Fel de fel de supărări,
Dar le trimitea pe toate
Colo sus, în alte zări.

Așa, într-o zi se duse
Cu boii săi la arat.
Dar acolo cînd ajunge
Vede-un lucru necurat.

Vecinul său de alături,
Ascultînd drăcescul glas,
A intrat cu arătura
În ogorul lui, cu-n pas.

Toma se mîhni în sine
Dar își zise-n gîndul său :
„Nu-l mai dau în judecată...
Las-că vede Dumnezeu“.

Vecinul văzînd că Toma
Nu i-a zis nici-un cuvînt,
Se gîndi : „E bună treaba,
Am de-acum mai mult pămînt...“

Dacă toți ar fi ca Toma
Lasă-mă ca să te las,
Hei... aș mai intra cu plugul
Și la alții cu vre-un pas.

Dar ceilalți sînt răi ca ciuma
Și la ei dac-aș intra,
M-aș certa, ba chiar m-aș bate
Și ani mulți m-aș judeca.

Deci, mă mulțumesc că Toma
E un om nepăsător,
Și la anul... tot la dînsul
O să intru în ogor“.

Cam așa i-a pus în minte
Diavolul cel necurat,
Și după un an de zile
Credeți oare c-a uitat ?

Nu, căci boala lăcomiei
Se vindecă foarte greu
La acei creștini de nume
Care n-au pe Dumnezeu.

Cînd sosi iar primăvara
Și veni din nou să are,
Intră în ogor la Toma
C-o bucată și mai mare.

Trase-o brazadă, trase două,
Și-i părea că-ntinerește,
Văzînd el singur cu ochii
Cum ogoru-i se mărește.

Apoi își mai zise-n sine :
„Hei... la anul eu socot
C-am să capăt de la Toma
Poate chiar ogorul tot“.

Însă ca și la comandă
Boii i s-a-mbolnăvit
Și-n același zi pe brazdă
Amîndoi au și murit.

Atunci a-nceput a plînge
Blestemîndu-se pe el,
Cunoscînd că-l înșelase
Cornoratul cel mișel.

Soarele era la toacă,
Și plîngea tot lîngă boi,
Cînd deodată-apare Toma
C-o căruță de gunoi.

Și acolo ce să vadă,
Iată pe ogorul lui
Doi boi morți căzuți pe brazdă,
Sînt boii vecinului.

Doamne... ce înseamnă asta
Se miră și el în gînd,
Dar îl lămuri îndată
Vecinul său suspinînd :

Tomo... m-a pedepsit Domnul
Pentru lăcomia mea,
Iată-acum deabia-mi dau seama
C-am făcut o faptă rea.

Ia-ți, te rog, pămîntul care
Pe nedrept ți l-am luat,
Ca să nu mă pedepsească
Mai rău Cerescu-mpărat.

Și de azi voi ține minte
Că e drept cuvîntul tău,
Ale noastre fapte toate
Ni le vede Dumnezeu.

PREGĂTIRE DE CRĂCIUN

N-ar fi loc în lumea-ntreagă
Cum Apostolii au spus
Ca să scrii cu deamănuntul
Tot ce-a făptuit Iisus.

Și de-atunci de-am scrie vrafuri
Și volum după volum,
Unde-ar încăpea în lume
Ce-a lucrat El pîn-acum.

Iată numai o lucrare :
Undeva într-un cătun
Într-o sfîntă Duminică
Mai aproape de Crăciun

Cu Scriptura Sfîntă-n mînă
În Biserica din sat,
Predica zelos un Preot
Cu Duh Sfînt și devotat,

Despre văduva sărmană
Care printre cei avuți
A adus și ea la Templu
Cei din urmă doi bănuți.

Frații mei... spunea păstorul
Mulți au dat arginți și aur,
Văduva, prin bunătate
A adus un sfînt tezaur...

Dacă dai... și dai cu milă
Unui om flămînd, stingher
Un bănuț din sărăcie
E cît o comoară-n cer.

Și cînd rupi în două piinea
Pentru-n frate credincios,
Tu să știi că cel ce-ți spune
Mulțumesc... e chiar Hristos...

Astfel a vorbit păstorul
Și-au răspuns cu toți : Amin,
Dar mai din adînc răspunse
Un biet Suflet de creștin.

Și pornind el către casă
Se gîndea... făcînd pași iuți
Doar la văduva sărmană
Care-a dat cei doi bănuți...

Doamne... își zicea stringîndu-și
Vechitura de cojoc —
Ea a dat ce-avea în pungă
Eu nici pungă n-am de loc.

Dar, cei drept, am sănătate
Am picioare, grai — ia stați :
Am să merg din casă-n casă
Și-am să cer la cei bogați.

Ei au bani... eu am credință
Și-astfel Domnul Care-I Bun,
Va-ngriji ca și sărmanii
Să se-mbrace de Crăciun.

Și a doua zi se duse
La băcanul cel fălos,
Ce-n Biserică adesea
Se-nchina către Hristos.

Cum către Crăciun se-ntîmplă
— Prăvălia era plină —
Și printre clienți creștinul
Către negustor se-nclină :

„Domnul să vă aibă-n pază,
Îată ce voiam să spun :
Dați și pentru cei în lipsă
O hăinuță de Crăciun“.

„Altă treabă n-ai măi frate
Eu am timp de dăruit ?“
— Dar, iertați-mi îndrăzneala“
Zise omul umilit...

Și ieșind, își zise-n sine :
Timpu-i scump la negustori,
I-a să-ncerc eu înco-dată
Mîine-n revărsat de zori.

Și în zori, cînd prăvălia
Se vedea aproape goală,
El intră, dădu binețe
Și cu vocea lui domoală,

Începu : „Acum desigur
Nu sînteți grăbit ca ieri,
Pentru cei sărmani vin iarăș
Ca să dați după puteri...“.

„Ce sărmani ?“... zise băcanul
Îa te rog să ieși afară
Cine n-are să se-mbrace
Să muncească, nu să ceară“.

Omul iar se-ntoarse-acasă
Plin de gînduri... Nu se poate
Să nu aibă el un mugur
Cît de mic, de bunătate...

N-am văzut eu cum se roagă ?
Își zicea zorind prin frig,
Dar aici în prăvălie
Gîndul lui e la cîștig...

— A ! Ia stai să-ncerc mai bine
Să mă duc cînd stau la masă.
Între-ai săi acel mic mugur
E o floare luminoasă...

Mă voi duce cu credință
Ș-astfel Domnul Care-I Bun
Va-ngriji ca și săracii
Să se-mbrace de Crăciun.

Iar a doua zi, cînd veseli
Toți ai casei... la băcan
Ospătau cu masa plină
În belșug de bogătan...

Lăudînd tortul cel strașnic
Și al vinului gust bun,
Cine le răsare-n ușa ?
E creștinul din ajun.

Cînd îl vede iar în ușa
Negustorul ca străsnit,
S-a făcut negru la față
Și din scaun a sărit

Îmbrîncindu-l jos pe scară
Puse mîna pe-un răzlog,
— Na pomană, na pomană
Și-l croi peste cojoc.

Pe cînd omul prin zăpadă
Își zicea... stringînd din coate,
Cît doi bani cred că ar face
Vinătăile din spate...

Dar cînd se opri băcanul
Omul se sculă de jos,
Și cu plecăciune-i zise :
„Eu vă mulțumesc frumos...”

Pentru mine-atît mi-ajunge,
Dar să nu vă supărați :
Spuneți-mi acuma totuși
Pentru cei săraci ce dați ?“

Cînd a auzit băcanul
A încremenit pe loc,
Parcă l-a străpuns deodată
Dumnezeu din cer cu foc.

Și-așezîndu-se pe scaun
Zise : „Vai, sînt om smintit,
Am lovit un Sfînt, un Înger
Chiar pe Hristos L-am lovit.

Frate, iartă-mi nebunia
Vino-n casa mea acum,
Și-am să-mi îndreptez de astăzi
Pașii pe-al credinței drum...

Și de nu a dat atîta
Cît a dăruit Zacheu,
Dar a dat cu voie bună
Cum e drag lui Dumnezeu...

Iar a doua zi creștinul
Vesel a pornit cu bine
După alți Zachei prin viscol
Rostind astfel către sine :

„Ei au bani, eu am credință
Și-astfel Domnul Care-I Bun,
Va-ngriji ca și săracii
Să se-mbrace de Crăciun...“.
Amin.

TABLA DE MATERII

Calea Sufletului în veșnicie - sau cele 24 Vămi ale Văzduhului	1
Din durerile Sufletului - către cititori - la ediția de față	5
Precuvîntare	7
Bibliografie și prescurtări	11
Viața și petrecerea, cu cîteva minuni ale cuviosului părintelui nostru Vasile cel Nou	16
Aflarea Cuviosului în pustie	16
Prinderea, legarea și ducerea Cuviosului Vasile la Constantinopol	17
Cercetarea și torturarea Cuviosului Vasile	17
Salvarea Cuviosului Vasile	20
Cuv. Vasile vindecă un bolnav și găzduiește apoi în casa lui	20
Cuv. Vasile învăța, ajuta și folosea multă lume	21
Cuvioasa Teodora servește pe Sf. Vasile	22
Istorisirea lui Grigorie, ucenicul Sf. Vasile	23
Repausarea Sfintei Teodora	24
Convorbirea Cuv. Grigore cu sufletul Sf. Teodora	24
Sf. Teodora istorisește Cuviosului Grigore cele suferite la moartea sa	26
Faptele bune ajută pe om după moarte	34
Cuv. Vasile ajută mult sufletul ce-i slujise cu credincioșie	35
Ce se face cu sufletul creștinesc din ziua despărțirii lui de trup pînă în a 40-a zi?	38
Cercetarea fiecărui suflet creștinesc în cele 24 înfricoșate vămi ale văzduhului	52

Vama 1

<i>A convorbirilor și risurilor păcătoase</i>	52
Noi știm, credem și mărturisim că este un Dumnezeu	54
Numai anormalii zic că nu este Dumnezeu	55
Dumnezeu există pururea	56
Cauți pe ceasornicar în ceasul făcut de el?	56
Noi știm, credem și mărturisim că fiecare om are suflet	57
Sufletul studentului se arată inspectorului academiei	58
Uneori Sufletul ni-i mai cunoscut decît trupul	59
Sufletul omenesc poartă în el ceva, care-l arată mai cinstit și decît Îngerii	61
Sufletul există deși nu se vede	62
Vederi adevărate existenței Sufletului	62
Banul dar la jocuri e jertfă diavolului	65
Cărțile se vor deschide în ziua judecății	69
Vasele și gurile spurcate pînă nu se curățesc bine, nu se sfințesc	72
Dreapta și reaua întrebuințare a limbii	73
Pdeapsa grăitorilor de rele	76
Înfrîntorii limbilor, curajoșii în bine intră în viața veșnică	76
Pedeapsa în iad a grăitorilor în deșert, a fricoșilor și a șovăielnicilor	78

Vama a 2-a

<i>A minciunilor și păcatelor contra Duhului Sfânt</i>	80
Creștinii - Păstori și păstoriți - să nu se lase amăgiți de ingerii căzuți	86
Nu aminați pocăința (poezie)	87
Să ne îngrijim pentru viața viitoare	88
Nu sta împotriva adevărului, că te păgubești	91
Nu vă împotriviți tămăduirii sufletești	91
Grăitorii adevărului ziditor, împăciuitor, se sălășluiesc în locașurile fericiților	92
Pedeapsa în iad a mincinoșilor	94
Pedeapsa în iad a celor ce au păcătuț împotriva Duhului Sfânt	95

Vama a 3-a

<i>A clevețirii, julecării și osîndirii aproapelui</i>	96
Clevețirea e meseria diavolilor	99
Clevețitorii sînt leoparzi sălbateci	99
Păsări mai înțelepte decît clevețitorii	100
Dintr-o asvirlitură trei pâlite	100
Întoarce-ți desăgi și vezi-ți păcatele	100
Și clevețitorii sînt niște ucigași	102
Au luat oamenii judecata Mea!!!	103
Păcătuirea prin bănuielele răutăcioase	103
Prin nejudicarea aproapelui, cu puțină osteneală, a dobîndit Raiul	104
Bănuielele pripite au cufundat-o în păcate cumplite	105
Bănuială păcătoasă	105
Păcătuim greu prin grăirea de rău	106
Înfruntînd slăbiciunea fratelui s-a desbrăcat de Dar	109
Clevețitorii sînt supranumiți diavoli de însuși Hristos și Sfinții Lui	109
Clevețitorii vor pieri de sabia cerului	111
Încotro alergăm: la Rai ori la iad?	111
La ceruri cu Sfinții, ori la iad cu clevețitorii	112
Lașul osîndit și silitorul mintuit	112
Clevețitorii își cauzează lor multe rele și sînt asemenea sălbăticiunilor ..	112
Clevețitorii devin antihriști	115
Sf. Împărat Constantin cel Mare și clevețitorii	115
Clevețirea e oprită de Dumnezeu și prin Dumnezeuște Scripturi	116
Numai cu un „uf” s-a despuat de Dar. Abia după 7 ani de pocăință, l-a recăpătat	116
Clevețitorii au pe diavolul pe limbă, în urechi și în inimile lor	117
Clevețitorul înfricoșat	118
Clevețitorii Sf. Mucenic Conon bătuți de draci	119
Creștinii să nu se mai împotmolească în clevețiri	119
Paravanele clevețitorilor	120
Scaieții clevețitorilor	121
Păcatul clevețirii cu gura și doctorirea lui	122
Clevețitorii umplu lumea de turburări și pe ei înșiși de osîndă	125
Limbuția celor mari a dus în pierzare pe copil trupestă și sufletește	125
Păcatul ascultării clevețirilor	126
Clericul clevețitor în iad	126
Păcatul ducerii clevețirilor din om în om	127
Vrei să îndreptezi pe fratele tău? Sfătuiește-l	128

Dumnezeu pedepsește aspru pe clevețitori	128
Adevărații creștini opresc pe clevețitori de a mai cleveți	128
Episcopul împiedică clevețirea	131
Două pilde pentru oprirea clevețirilor	131
Buni, dar n-au ușă la curtea lor	131
Nu descoperi taină fratelui, nu osîndi, nici cleveți	132
Să facem o sută de rugăciuni pentru el	132
Cu o ureche ascult pe pîrîtor și cu cealaltă pe pîrit	132
Necuvînța clevețirii înfrînată la timp	133
Clevețitoarea muncită de spiritul necurat	133
Păcatul semănării clevețirilor	133
Asocierea clevețitorilor asupra Sf. Atanasie cel Mare	134
Clevețitorii acuză pe Sf. Atanasie, neîngăduindu-i a se apăra	134
Clevețitoarea Sf. Atanasie demascată	135
Clevețitorii acuză pe Sf. Atanasie de ucidere și farmece cu o mină uscată ..	135
Clevețitorul pâlmut de Sf. Simeon cel nebun pentru Hristos	137
Clevețitorii pedepsiți de sus cu îndrăcire	137
Clevețitorii sînt pedepsiți groaznic	138
Vindecarea păcatelor clevețirii	138
Albul repede se face negru, dar negrul alb, ba	140
Clevețirea a pustiit Japonia de creștini	140
Fulgii se aruncă ușor în vînt, dar nu se mai pot aduna	140
Cinstirea părinților trupesti și spirituali aduce siguranță, iar defăima- rea lor aduce prăpăd	141
Studentul sîrută mîna ocnașului	142
Pedeapsa fiilor care își clevețesc și amărăsc părinții	142
Să îngrijim pe părinți în slăbiciunile lor	142
Fiul alungînd pe mama sa, muri foarte rău	142
Măsura cu care măsoară, și se va măsura	143
Cu tilharul pocăit în Rai, ori cu tilharul clevețitor în iad?	143
Acuzatorul păcatelor sale liberat, din temniță, iar clevețitorii altora reținuți	145
Cu ingerii luminați ori cu diavolii negri despuiați	146
Clevețitorii sînt cei mai periculoși diavoli	147
Fugiți de limbile clevețitoare	147
Clevețitorii denaturează adevărul	147
Văduva ucisă prin clevețire	149
Clevețitorii sînt un fel de cimpoaie ale diavolului	149
Șerpi cu chipuri de oameni	151
Clevețitorii n-au dragostea lui Dumnezeu	151
Ispita s-a pus pe apăsător	153
Clevețitorii urăsc și pe Dumnezeu și pe aproapele	153
Clevețitorii se laudă cu isprăvile lor	154
Clevețitorii în loc de a salva, ei cufundă	155
Să ardem noi clevețirile, decît să ne ardă ele pe noi	155
Mai bine răstorn eu ispita dacît să mă răstoarne ea pe mine	156
Să ne vedem mai întîi păcatele noastre decît a mai cleveți pe alții	156
Clevețitorii neglijează morții - sufletele lor	157
Clevețitorii se despart de Hristos și pierd împărăția Cerului	158
Clevețitorii ca și tinărul bogat, părăsesc pe Hristos	158
Să fugim de clevețire	158
Abia după 13 ani a aflat un neclevețitor	159

Să ne rugăm pentru ei	159
Diavolii adeseori înșeală pe clevețitori cu felurite năluciri	160
Dracii ocrotesc pe clevețitori ca să-i tragă cu ei în iad	162
Ușa strîmtă și poarta largă	162
Spre Ierusalimul ceresc	165
Clevețirea, chiar și adevărată fiind, cufundă pe clevețitori, pe păcătoși și drepți în osîndă	166
Cel mai bun sac al pocăinței	167
Clevețitorii s-au primejduit pe ei, căpeteniile lor și poporul lor	167
Clevețitorul Episcopului pedepsit	169
Vrînd a decapita toți preoții, s-a decapitat	170
Necinstitorul preotului liturghisitor pedepsit cu moarte	170
Și singură clevețirea prăbușește sufletele în iad	170
Proorocița Maria clevețind, s-a leproșat	176
Drepții nu clevețesc, nici nu vădesc păcatele semenilor lor	177
Luă piatra în gură ca să nu clevețească	178
Spovedania clevețitorilor	178
Gura trebuie străjuită	182
Spovedania falsă primejduiește	182
Prin spovedaniile de formă goală se umple iadul	183
Înțeleptul plăcut lui Dumnezeu, ascuns sub forma nebuniei	183
Pedeapsa clevețitorilor	187
Alt clevețitor și-a sfișiat limba	188
Limba clevețitoare o mîncău viermii	188
Am aprins! Am aprins!	188
Canonisiți-vă fiecare limbile neînfriate	188
Luptînd după lege, învingem groaznicul păcat al clevețirilor	189
Creștinilor clevețiți! Hai să privim la Iisus cel clevețit	189
Creștinii răniți de clevețiri, să privească la Iisus cel îndurerat	192
Să privim și la îndurerații sfinți ai lui Dumnezeu... Materia clevețirii	193
Plaga clevețirilor robește și stăpînește	193
Păcatul clevețirilor	194
Autorul tuturor clevețirilor este diavolul	195
Pedeapsa oamenilor care au primit clevețirea și s-au încrezut în ea	197
Clevețitorii sînt ucenicii diavolului	198
Treptele păcatului clevețirii	199
Clevețitorii păcatelor aproapelui lor cad groaznic	200
Clevețitorii sînt pedepsiți groaznic de Dumnezeu încă din viața aceasta	203
Dumnezeu iartă pe idolatrizați, dar pe clevețitori nu!	204
Clevețitorii cad în judecata lui Dumnezeu	206
Canonisirea clevețitirei	207
Clevețiții înțelepți se folosesc mult	210
Judecătorii aproapelui se încarcă de grele păcate	211
Sf. Efreem Sirul judecă greșit pe Sf. Vasile apoi căindu-se reveni	212
Judecătorii aproapelui se despoaie de Dar și devin Antihriști	213
Pustnicul despuat de Dar pentru judecarea aproapelui păcătoșit	213
Pustnicul judecat răbdă și cel ce l-a judecat se îndrăcea	216
Falsitatea judecăților omenești	220
Episcop judecat rău, pe nedrept, de răutatea lumii	221
Fiecare om își are păcatele sale. Acelea să și le judece și canonisească	222
Fiecare din noi vom fi judecați după faptele noastre	222

Fericirea în Rai a celor ce n-au clevețit și osîndit pe aproapele lor	223
Pedeapsa în iad a clevețitorilor, judecătorilor, osînditorilor aproapelui lor	224
Vama a 4-a	
<i>A lăcomiei sau îmbuibării pîntecelui</i>	226
Postul și canonisările celor ce nu-l țin	231
Cei ce sparg postul de miercuri și vineri, cad în afurisanie și anatemă	232
Posturile de bucate și de păcate sînt ingerii creștinului	234
Postul ca tipic anual	234
Postul însănătoșează și lungește viața	239
Adam și Eva, călcînd porunca postului, au fost izgoniți din rai	239
Originea postului	239
Trebuința și foloasele postului	241
Postul este tot așa de apreciat și practicat și în Biserica Noului Testament	244
Cei ce nu postesc de bună voie, vor posti de nevoie	247
Trebuie a posti de bucate și de păcate	249
Postul cere îndreptare	249
Și ursul postește, și șarpele postește, și dracii postesc	249
Adevăratul post este trupesc și sufletesc	250
Postul cu: ochii, urechile, gura, mîinile și picioarele, folosește foarte mult	251
Postul păstrează sănătatea și prelungește viața	252
Beția primejduiește pe pătimiși	255
Popii de ce nu postesc?	256
Fericirea în ceruri a postitorilor de păcate și de bucate	260
Pedeapsa în iad a lacomilor... nepostitorilor de păcate și de bucate	262
Vama a 5-a	
<i>A leneviei și trîndăviei</i>	263
Cum să ne rugăm ca să fim ascultați	268
Picăturile de apă scobesc piatra	277
Prin stăruință în bine, ajungem să vedem pe Dumnezeu	277
Fără luptă nu-i cunună	277
Să ne rugăm înainte și după prînz și cină	279
Să păstrăm buna cuviință și tăcere la masă	282
O pildă grăitoare	284
Îngerii scriu pașii celor ce servesc pe aproapele lor	285
Îngerul numără pașii ostenitorilor în bine	285
Îngerul numără pașii celor ce merg la Sf. Biserică	287
Mîntuitorul Iisus Hristos, Sf. Apostoli și urmașii lor, veneau la biserică	287
Lipsirea de la Sf. Liturghie i-a primejduit	288
Ascultarea Dumnezeieștii Liturghii l-a scăpat de moarte	288
Păcatul dormitării în Sf. Biserică	289
Diavolii zugrăvesc înaintea închinătorilor ușurateci felurite deșertăciuni	289
Trei căi de viețuire monahicească	294
Diavolul cară stîrvurile la iad	294
Necurații nu pot intra în Ierusalimul ceresc	295
Numai prin dreapta credință și fapte bune intrăm în viața veșnică	297
Puterea dreptei credințe și a faptelor bune	299
Cu Născătoare de „Om”, „Hristos”; ori cu „Născătoare de Dumnezeu?”	301
Biruirea ispitei întru peruperii legăturii cu Dumnezeu în rugăciuni	302
S-a izbăvit de bîntuieile dracilor prin facerea canonului dat după Sfînta Pravilă	303

Numai spovedania adevărată, însoțită de canonisirea păcatelor și facerea roadelor vrednice de pocăință, ne folosește.....	305
Sfinții se îngrijeau până la sacrificiu pentru mântuirea fiilor lor duhovnicești.....	312
Toată partea femeiască în Sf. Biserică să stea la locul ei, în pronaos.....	313
Doi prieteni din Biserică: unul a căzut în iad și altul s-a mântuit.....	315
Nu-i iertat creștinilor și creștinelor a lipsi în Duminici de sărbători dela Sf. Liturghie.....	317
Diavolii scot afară din Biserică pe unii creștini.....	318
Vorbăriile și risul în Sf. Biserică atrag urgiile divine.....	319
Cei ce fac vorbărie în Biserică minie pe Dumnezeu.....	320
Risetele din Sf. Biserică sint uriciune înaintea lui Dumnezeu.....	321
Convorbirea, risul și neorânduile trebuie scos din Biserică.....	322
Mare tăcere în Sfinta Biserică.....	324
Bisericile moarte martifică sufletele; iar cele vii le viază.....	325
Fătărnicia... Înșelind sau înșelat.....	331
Dreapta credință ortodoxă și calendarul.....	334
Calendarul făcut de păgini folosit și de creștini.....	336
Fericirea harnicilor creștini, păstori și păstoriți în împărăția lui Dumnezeu.....	340
Pedepsele leneșilor, neglijenților în iad.....	341

Vama a 6-a

<i>A furtișagurilor și înșelătoriilor</i>	343
Furii se desleagă numai după ce au despăgubit pe cei jefuiți.....	344
Nedespăgubirea jefuiților îl ținea pe păcătos nedeslegat și neiertat.....	349
Furii Bisericii s-au înecat în mare.....	351
Canonisirea furilor.....	351
Pe apă s-a luat, pe apă s-a dus.....	352
Nemulțumitorul... Nemulțumitorul mulțumit.....	353
Nemulțumitorul sărac, bogat.....	353
Ducându-ne crucea greutăților și a suferințelor putem trece cu ușurință năvalnicele valuri ale acestei vieți.....	354
Răpitorii, clevetitorii și asupritorii sint mai odioși decît ucigașii.....	355
Hoții răpitori ai vremii sfinte din sărbători, cad în iadul vremelnic și veșnic.....	358
Sfinta Duminecă și surorile ei.....	359
Maică Duminică, de ce plîngi?.....	362
Jefuiții să mulțumească Domnului, spre a nu se păgubi, ci a se folosi ca și Cuviosul Areta.....	363
Sihastrul ajută pe hoți a-l fura.....	365
Un pustnic a înlesnit hoțul să-i fure haina.....	365
Furul mîntuit prin răbdarea pustnicului.....	366
Pustnicul credincios cerceta pe jefuitorul său în temniță.....	366
Lepădarea de sine a dobîndit sufletul hoțului.....	367
Văzîndu-și greșeala, a scos pe jefuitorii săi din temniță.....	367
Fiilor! luați-vă săculețul.....	368
Nu ascund nimic de voi.....	368
Avva Macarie ajută hoții să-l fure.....	369
Sf. Miron prinzînd furii la grîu, le-a ajutat și el, hotărîndu-se a nu spune nimănui.....	369
Sf. Spiridon a plătit hoților osteneala de toată noaptea.....	369
Dă înapoi ce ai luat, înșelat ori împrumutat.....	370
Jocurile de noroc, de cărți... trebuie desființate.....	372

Afurisitele jocuri de noroc duc în iadul vremelnic și veșnic.....	372
Capcanele sufletelor ușurate.....	374
Jucătorul de noroc sinucis în prăpastie.....	375
Viața ni-i dată pentru a dobîndi cu ea cerul, nu iadul.....	377
Fericirea dreptilor în Împărăția lui Dumnezeu.....	382
Pedepsele în iad a furilor, răpitorilor și a înșelătorilor.....	384

Vama a 7-a

<i>A iubirii de avuție, zgîrceniei și risipei</i>	386
Boala iubirii de argint.....	388
Bogatul lacom s-a pierdut.....	389
Tînărul bogat, periclitat, rămas afară din împărăția lui Dumnezeu.....	390
Bogatul nemilos osîndit în iad.....	391
Osîndirea zgîrciților și salvarea milostivei.....	392
Osînda înfiorătoare a iubitorului de bani.....	393
Dreptatea lui Tepeș.....	394
Periclitarea monahului iubitor de argint.....	395
Veseliile luminătorilor și luminaților lumii în Rai.....	398
Pedepsele în iad a zgîrciților și risipitorilor.....	400

Vama a 8-a

<i>A cametei și a vicșugului</i>	401
Cămătarul este un tîlhar satanic.....	402
Pedeapsa cămătarului.....	404
Cămătarul este o cumplită fiară rea.....	404
Cămătarul dus în iad cu trupul.....	405
Aur ai poftit? Satură-te de aur.....	406
Altă povestire.....	406
Veseliile luminătorilor și luminaților lumii în rai.....	407
Munca în iad a cămătarilor.....	409

Vama a 9-a

<i>A nedreptății și a păcatelor strigătoare la cer</i>	411
Datoriile părinților către copiii lor.....	415
Datoriile copiilor către părinții lor.....	417
Ascultarea ne apropie și ne unește cu Dumnezeu.....	417
Ascultarea Mintuitorului.....	420
Ascultarea urmașilor Mintuitorului.....	420
Ascultătorul e mai cinstit în cer decît ceilalți ostenitori.....	422
Ascultătorul cu șapte cununi.....	423
Ascultarea a făcut pe filosoful mut, înțel.....	424
Ascultarea este scară cerească.....	424
Ucenicul ascultător și-a mîntuit părintele bețiv.....	425
Ucenicul bun și ascultător își mîntuiește bătrînul.....	425
Prin ascultare a scăpat de cei doi draci.....	426
Cuviosul Eufrosin slujind părinților ca lui Hristos, a fost văzut în Rai.....	429
O copilă scapă de moarte năpraznică prin ascultare.....	430
Neascultarea de Dumnezeu i-a primejduit pe îngeri și pe oameni.....	431
Neascultătorii de părinți duhovnicești se primejdiesc.....	433
Neascultătorul a rățâcit și a flămînzit.....	434
Neascultarea l-a păgubit și ascultarea l-a folosit.....	435

Răspuns înțelept celor ce ponegresc pe Preoți și călugări	437
Sf. Efrem Sirul și Preotul pătimas	438
Agheazma a arătat credința și Preoția cea adevărată	439
Dumnezeu lucrează și prin Preoții robiți de patimi	440
Clevetitorii Preoților, asemenea diavolului, cad din dar	442
Preotul este ingerul - trimisul Domnului	442
Canonașul celor ce clevetesc preoții	443
Înmulțiți-vă, crește-ți... stăpiniți pământul	446
Păcatul provocărilor reducerii nașterilor sau al nerodniciei de copii	447
Cumpătarea căsătoriților le conservă viața	452
Abuzul sexual ruinează și ucide pe toți cei necumpătați	454
Abținerea sexuală	456
Fericirea celor curați cu inima în veșnicie	457
Pedeapsa în iad a nedreptăților, trădătorilor și îngreuiatilor cu păcate strigătoare la cer	459

Vama a 10-a

<i>A zavistiei și a dușmăniei</i>	461
Ce este zavistia?	462
Păcatul zavistiei	463
Efectele zavistiei	466
Zavistia turbură sufletul	466
Zavistia slăbește sufletul	466
Păcatele care se nasc din zavistie	466
Zavistia este mama judecăților rău voitoare	467
Clevetirile	467
Faptele criminale de orice fel	467
Remedii pentru vindecarea de zavistie	467
Fericirea blinzilor, împăciuitori ai oamenilor	469
Pedeapsa în iad a zavistnicilor și învrăjbitorilor	471

Vama a 11-a

<i>A mândriei și a fiicelor ei</i>	474
Mândria a surpat din fericire o parte din îngeri, pe om și pe împăratul Nabucodonosor	476
Păcatul satanic al iscodirii	479
Iscoarea creează antihriști și antihriste	479
Exemple de smerenie rodnică	481
Uniforma clericală	485
Lepădați deșertăciunile idolești de pe sfintele Icoane	486
Deșertăciunile idolești nu trebuiesc puse pe Sfintele Icoane	489
Dumnezeescul ALTAR... Sfinta Sfintelor	491
Însemnătatea Sf. Altar și a celorlalte părți ale Bisericii	492
Noi preoții trebuie a învăța pe eclesiarhi, clerul și poporul ce trebuie a face în Sf. Altar și în Sf. Biserică	496
Altarul e numai al preoților liturghisitori	498
Altarul este numai al Preoților și sfinților liturghisitori	498
Turburătorii Dumnezeescilor Liturghii cad în înfricoșată judecată și osindă	499
Zorzoane idolești pe boul Apis, pe femei și fete botezate și pe Sfintele Icoane	503
Unica mea podoabă este numai Fiul meu (poezie)	504
Idolii Brahmanilor înzorzonați cu salbe, mărgelă, lanțșoare, brățări... etc.	505

Cele zece zeități egiptene	508
Clericul (unit) probozește pe niște creștine ce se purtau cuviincios	509
Fericirea celor smeriți în Raiul Ceresc	510
Torturările păcătoșilor trufași în iazărul de foc nestins	512

Vama a 12-a

<i>A miniei și inuțimei</i>	515
Minie păcătoasă	517
Roagă-te când ești minioasă	518
Miniați-vă și nu păcătuiți	518
Groznicile pedepsi ale păcatului înjurăturilor de cele Sfinte	521
Copilul hulitor s-a răpit de draci	522
Înjurătorul trăsnet	522
Înjurătorul de Dumnezeu să putrezească în temniță	523
Hulitorul pușcaș trăsnet	523
De ce injuri pe Tatăl nostru?	523
Tu iubești banii mai mult decât pe Dumnezeu	523
Înjurătorii de cele sfinte în vechime se canoniseau	524
Înjurătorilor de cele sfinte li se ardeau buzele	524
Înjurăturile și drăcuțul sint undițele diavolului	524
Q canonisire bună a suduitorilor	525
Drăcuțul jefuit de dracul	526
Copilul e mic pentru rugăciuni și pentru sudalme, nu?	526
Școli de înjurături	526
Vorbești cu limba iadului	527
Tu ești în iad!	527
Să nu cîrțim în necazuri și suferințe, ci pentru toate să mulțumim Domnului	528
Pedeapsa cu șerpi veninoși a Israelitilor cîrtitori împotriva manei	530
Mulțumirea în felurite rele și grele pătimiri ne încununează ca Mucenici ..	530
Creștinul bucurîndu-se în necazuri, înaintează spre desăvîrșire	531
Suferirea răpirei averilor fără cîrtiri, cu mulțumită, e mai de ispravă decât milosteniile	532
Taci, nu cîrți împotriva Domnului, ci proslăvește-L	533
Pilda Patriarhului Avraam	537
Slăbănogul în iad	537
Cîrtirea asta e o fiică a disperării și a satanei	540
Nu cîrți că te încarci de păcate	540
Putredul de viu mulțumea lui Dumnezeu	540
Toate uneltele ies din lovituri	541
Necazul ne folosește	541
Fericirea celor buni în Raiul Ceresc	542
Pedepsele minioșilor, suduitorilor în iazărul de foc	544

Vama a 13-a

<i>A pomenirii de rău și a răzbunării</i>	546
Pomenirea de rău și răzbunarea se vindecă prin iubire	550
Să folosim dragostea întotdeauna	552
Fericirea celor ce au biruit cu binele felurite răutăți	553
Pedepsele în iad a pomenitorilor de rele și a răzbunătorilor	555

Vama a 14-a

<i>A uciderii și sinuciderii</i>	557
Conștiința îi torturează groaznic pe ucigași	559
Ucigașul n-a aflat pace nici mort	559
Sinucigașul salvat de preot	560
Săracul oprește pe ofițer de a se sinucide	560
Preotul oprește o doamnă de la sinucidere	560
Oamenilor! Creșteți și vă înmulțiți	562
Egipteanca roaba lui Avraam, își îngrijește copilul și creștinele noastre îi omoară	564
Maica Domnului cu Pruncul Iisus în brațe e pildă vie a mamelor creștine	565
Lupta părinților denaturați, contra pruncilor	567
Mamele denaturate își îngroapă pruncii avortați	571
Mama-prunc-ucigașă stă pe sicriile pruncilor ei	573
Mama denaturată cu cuțitul în mână își ucide copilul	575
Mama denaturată cu pruncii avortați în jurul ei	578
Pruncii avortați-strigă în fața lui Dumnezeu-asupra mamelor	582
Irod uci de pruncii Betleemului	587
Adevărata mamă înaintea Creatorului cu toți copiii săi în fericire	589
Pruncii avortați și nebotezați se află dinafara Împărăției lui Dumnezeu, în neguri	591
Pruncii morți nu se botează	592
Prunc-ucigașa și-a cerut moartea la tribunal	595
Ucigașa celor doi copii ai ei pedepsită de sus	595
Moartea păcătosului e cumplită	597
Prin uciderea cinstei, au ucis-o și trupește	599
Fericirea celor ce au înlocuit ura ucigașă cu dragostea de aproapele	600
Pedeapsa în iad a ucigașilor, sinucigașilor și a avortoarelor	602

Vama a 15-a

<i>A descîntecelor, vrăjitoriilor și farmecelor</i>	606
Credința în vise este o deșertăciune	611
Visul educativ la trezit la mintuire	614
Încrederea în visuri l-a sărăcit groaznic	615
Norocul era un idol la unele popoare idolatre	616
Cu credința după comori s-a pierdut cu soție și copii	618
„Noroc” e salutare idolatră	619
Creștinii să creadă în Dumnezeu, nu în deșertăciuni, în năluciri, în noroc	620
Credința deșartă în destin	625
Credința deșartă în destin l-a prăpădit	627
Vrăjitoria sau magia neagră e oprită de Dumnezeu și de Biserica Lui	628
Canonsirea vrăjitorilor și a celor ce aleargă la ei	629
Mincinoasele ghiciri pe ursită	630
Minciunăria ghicirii cu cărțile	631
Cărturăreasa mincinoasă	631
Minciunăriile ghicitului cu ghiocul	632
Crezînd în ghioc, s-a prăbușit în moarte și în iad	633
Minciunăria ghicirilor în cafea	634
Boala ghicitoriilor stăpînește și pe mulți intelectuali	634
Minciunăria ghicirii cu bobii	634
Tu cu bobii tăi spui minciuni	635

Preziceri neîntemeiate	636
Șubrezenia credinței a slăbit pe Alexandru Macedon	636
Preziceri mincinoase după: strănut, sughiț, țiuitul urechilor	637
Ș-a făcut boală să strănute cu noroc	638
Superstiția numărului 13	638
Numărul 13 îi îngrijora, dar păcatul nu	639
Numărul 13 onorat în biserica creștină	640
Superstiția cu păianjenul	640
Stăruința păianjenului. Hărnicia păianjenului	641
Credința deșartă în zile bune și rele	642
Așa-i născut? Așa-i sortit?	642
Mincinoasele ghiciri prin păsări	644
Superstiția l-a făcut a-și omori ciinele bun	645
Minciunăriile ghicirii în palmă	646
I-a prezis iadul (poezie)	646
Planeta l-a sărăcit	650
Credința în farmece ucide sufletul	650
Superstiția și făcătura l-a băgat în pămînt cu zile	652
Păcatul descîntecelor	652
Mătușa credulă în descîntători	654
Boierul sărăcit prin descîntători	654
Superstiția amuletelor, talismanelor este un fel de idolatrizare	655
Spiritismul, necromanția sau vorbirea cu morții	657
Spiritismul a sărăcit pe un doctor	660
Cei ce s-au încrezut spiritismului, s-au rătăcit și pierdut	661
Canonisirile spirițiștilor	662
Strigoi, meroi, vîrcolacii, pricolicii, stafiile	662
Strigoii furători	665
Preziceri înșelătoare cu: papagalul, șoarecele	666
Ghicirea cu obiectele bisericii este un păcat monstruos	667
Idolatrări cu: roșu de deochi, baeri de junghi, țiduli de brîncă	668
Ucigașă prin vrăjitorie	672
Încrezîndu-se în vrăjitor, și-a pierdut banii, viața și sufletul	673
Superstițiile. Gruparea superstițiilor	674
Superstițioșii cred că e semn rău cînd le iese înaintea preot, iepure sau cu vasele goale	676
Superstițiile sînt credințe drăcești	679
Diavolul a tras baba la iad prin superstiții	680
Felurite superstiții strecurate în cultul și ceremoniile religioase	680
Superstițiile, paparudele, fierăritul și caloiarul	686
Religia, credința, biserica creștină ortodoxă e Divină, nicidecum superstiție	687
Fericirea celor ce au liturghisit și participat cu bună pregătire la Dumnezeestile Liturghiei	692
Pedepsele în iad a celor ce au descîntat, ghicit, vrăjit, fermecat și participat la acele slujbe drăcești	695

Vama a 16-a

<i>A destrînării și necurățiilor</i>	697
Luptă contra gîndurilor rele și te vor părăsi	703
Prin luptă bună a biruit gîndurile rele	703
Biruind pe diavolul curviei de cinci ori, s-a încununat cu cinci cununi ..	703

Credinciosul a plătit și distrus chipul necuviincios din vitrină	704
Sfinții Părinți ne sfătuiesc a face nunțile creștinește, nu păgânește, satanicește cu lăutari și jocuri	704
Nunțile cu lăutari, jocuri și cintece lumești, se despoaie de binecuvântările Domnului devenind praznicile diavolului	712
Diavolul a intrat în creștina care juca	719
Creștina îndrăcită de la joc	720
Cei ce privesc cu iscodire, se periclitează	721
Să ne păstrăm curați, Biserici vii lui Dumnezeu	722
Luptind a biruit și s-a odihnit	725
Biruitorii ispitelor devin mari	725
Tu ești vina căderii în ispită	725
Stăruia să aibă ispite ca să sporească	726
Ispitele ne sînt de folos	726
Casele de toleranță sau prostituție să se desființeze pentru a se păzi tineretul de cufundarea în necurății și în boli lumești	728
Alte sufflete oprite la vama desfrînării	728
Și-a mușcat limba ca să scape de curvie	733
Cum se iau Sfintele Părticele	734
Fericirea în Raiul Ceresc a celor curați la Sufflete	735
Pedeapsa în iad a desfrînaților și necuraților	738

Vama a 17-a

<i>A preacurviei și a amestecării de sînge</i>	742
Viețuiești cu un cadavru?	744
Iosif - pildă vie feciorilor și bărbaților	746
Dumnezeu ajută pe păcătoși să se mintuiască	748
Curvia cu rude spirituale	750
Curvia cu rude de sînge	751
Fericirea în Raiul Ceresc a celor ce s-au păzit curați de orice necurăție ..	754
Pedeapsa în iad a preacurvarilor și amestecătorilor de sînge	756

Vama a 18-a

<i>A spurcatelor amestecări nelegiuite... Sodomiei, gomoriei</i>	758
Curvia peste fire	760
Tratarea și vindecarea celui ce a curvit cu o junice	762
Fericirea în Raiul Ceresc a celor adormiți în Domnul curați de spurcatele amestecări	763
Pedeapsa în iad a sodomitenilor și a împreunătorilor cu felurite dobitoace, păsări	764
Toma (omul credincios)	766
Pregătire de crăciun	769
Tabla de materii	773

EDITURA

BUNAVESTIRE

Str. Iașilor Nr. 32, BACĂU

Tel. 0931 / 30998